Συλλογική εὐθύνη τῶν Σ)δρόμων διὰ τὰς ἀποσκευάς.

Ἄρθρον 29.

1. Ὁ Σ)δρομος, ὁ ἀποδεχθεὶς τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν, δίδων διεθνὲς δελτίον ἀποσκευῶν, εὐθύνεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μεταφορᾶς ἐφ' ὅλης τῆς διαδρομῆς μέχρι τῆς παραδόσεως.

2. Ἕκαστος ἑπόμενος Σ)δρομος, ἀφοῦ ἀνέλαβε τὰς ἀποσκευάς, μετέχει τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς καὶ ἀποδέχεται τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τούτου συνεπείας, ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 42, παράγρ. 2, τῶν ἀφορωσῶν τὸν Σ)δρομον ἀρίξεως.

Ἔκτασις τῆς εὐθύνης.

Ἄρθρον 30.

1. Ὁ Σ)δρομος εὐθύνεται, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος κεφαλαίου, διὰ τὴν ζημίαν τὴν προερχομένην εἴτε ἐκ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας τῶν ἀποσκευῶν, ὡς καὶ τῶν ἀβαριῶν, τὰς ὁποίας ὑρίστανται ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀποδοχῆς τῆς μεταφορᾶς μέχρι τῆς παραδόσεως, εἴτε καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὴν παράδοσιν καθυστερήσεων.

2. Ἀπεκδύεται τῆς εὐθύνης ταύτης, ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας ἢ ἀβαρίας τῶν ἀποσκευῶν, ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία ὀφείλεται εἰς λάθος τοῦ ἐπιβάτου, εἰς ἐλάττωμα αὐτῶν τῶν ἀποσκευῶν ἢ εἰς ἀνωτέραν βίαν.

Δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, τὴν προερχομένην ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν φύσιν τῆς ἀποσκευῆς, ἀπὸ ἐλάττωμα τῆς συσκευῆς ἢ διότι ἀντικείμενα, καίτοι ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς, ἐστάλησαν ἐν τούτοις ὡς ἀποσκευαί.

Ὅταν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν, εἶναι δυνατὸν νὰ προῆλθε ζημία τις, εἴτε ἀπὸ συναφῆ κίνδυνον πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τῆς ἀποσκευῆς, εἴτε ἀπὸ ἐλάττωμα τῆς συσκευῆς εἴτε διότι περιεῖχεν ἀντικείμενα τῶν ὁποίων ἦτο ἀπηγορευμένη ἡ μεταφορὰ ὡς ἀποσκευῶν, τεκμαίρεται, ὅτι ἡ ζημία προῆλθε πραγματικῶς ἐξ ἑνὸς τῶν αἰτίων τούτων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἠθελεν ἀποδείξει τὸ ἐναντίον.

3. Ἀπεκδύεται ὡσαύτως τῆς εὐθύνης διὰ τὴν ζημίαν τὴν προερχομένην ἐκ τῆς καθυστερήσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ καθυστέρησις προῆλθεν ἐκ περιπτώσεων ἀναποφεύκτων διὰ τὸν Σ)δρομον, καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἐξηρτᾶτο ἐξ αὐτοῦ νὰ ὑπερνικήσῃ.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας τῶν ἀποσκευῶν.

Ἄρθρον 31.

Ὅταν, δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἐπιβαρύνῃ τὸν Σ)δρομον ἀποζημίωσις δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν ἀποσκευῶν, δύναται νὰ ζητηθῇ αὕτη:

α') Ἐὰν ἀποδειχθῇ τὸ ποσὸν τῆς ζημίας· ποσὸν ἴσον πρὸς τοῦτο, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 20 φρ. κατὰ χιλιόγραμμον ἐλλείποντος μικτοῦ βάρους.

β') Ἐὰν δὲν ἀποδειχθῇ τὸ ποσὸν τῆς ζημίας· ποσὸν κατ' ἀποκοπὴν πρὸς 10 φρ. κατὰ χιλιόγραμμον τοῦ ἐλλείποντος μικτοῦ βάρους.

Ἐπιστρέφονται ὡσαύτως τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς, τὰ δικαιώματα τοῦ τελωνείου ἢ ἄλλα ποσὰ ἐξοδευθέντα διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἀποσκευήν, ἄνευ ἑτέρων ἀποζημιώσεων, ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν προβλεπομένων ἐξαιρέσεων εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 35 καὶ 36.

Πιθανότης ἀπωλείας ἀποσκευῶν. Περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀνευρίσκονται.

Ἄρθρον 32.

1. Ἐλλεῖπον δέμα θεωρεῖται ὡς ἀπολεσθὲν ἅμα τῇ λήξει τῆς δεκάτης τετάρτης ἡμέρας μετὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐζητήθη ἡ παράδοσις.

2. Ἐὰν δέμα νομιζόμενον ἀπολεσθὲν ἀνευρεθῇ ἐντὸς τοῦ ἔτους μετὰ τὴν αἴτησιν παραδόσεως, ὁ Σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐπιβάτην, ὅταν εἶναι γνωστὴ ἢ δύναται ν' ἀνευρεθῇ ἡ κατοικία του.

3. Ἐντὸς προθεσμίας τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς λάβῃ τὴν εἰδοποίησιν ταύτην, ὁ ἐπιβάτης δύναται ν' ἀπαιτήσῃ νὰ τῷ παραδοθῇ τὸ δέμα ἀνεξόδως εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ ἢ ἀναχωρήσεως, κατ' ἐκλογήν του, ἐπὶ ἀποδόσει τῆς ἀποζημιώσεως ἣν ἔλαβε καὶ ὑπὸ ἐπιφύλαξιν ὅλων τῶν δικαιωμάτων του πρὸς ἀποζημίωσιν, διὰ καθυστέρησιν, προβλεπομένην εἰς τὸ ἄρθρον 34 καί, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις, εἰς τὸ ἄρθρον 35 παράγραφος 3.

4. Ἐὰν τὸ ἀνευρεθὲν δέμα δὲν ἐζητήθη ἐντὸς τῆς τριακονθημέρου προθεσμίας, τῆς προβλεπομένης εἰς τὴν ὡς ἄνω παράγρ. 3, ἢ ἐὰν τὸ δέμα εὑρεθῇ πέραν τοῦ ἔτους μετὰ τὴν αἴτησιν παραδόσεως, ὁ Σ)δρομος τὸ διαθέτει, συμφώνως τοῖς νόμοις καὶ κανονισμοῖς τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται.

Ποσὸν ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει ἀβαρίας τῶν ἀποσκευῶν.

Ἄρθρον 33.

Ἐν περιπτώσει ἀβαρίας, ὁ Σ)δρομος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ὑποτιμήσεως, ἣν ὑπέστησαν αἱ ἀποσκευαί, ἄνευ ἄλλων νομίμων ἀποζημιώσεων, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐξαιρέσεων τῶν προβλεπομένων εἰς τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36.

Ἐν τούτοις, ἡ ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ α') ἐὰν τὸ ὅλον τῆς ἀποστολῆς ὑφίστατο ὑποτίμησιν ὡς ἐκ τῆς ἀβαρίας, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας· β') ἐὰν μέρος μόνον τῶν ἀποσκευῶν ὑφίστατο ὑποτίμησιν ὡς ἐκ τῆς ἀβαρίας, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ ὑποτιμωμένου μέρους.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ καθυστερήσεως εἰς τὴν παράδοσιν τῶν ἀποσκευῶν.

Ἄρθρον 34.

1. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐὰν ὁ ἐπιβάτης δὲν ἀποδεικνύῃ ὅτι προῆλθε ζημία ἀπὸ τὴν καθυστέρησιν ταύτην, ὑποχρεοῦται ὁ Σ)δρομος νὰ πληρώσῃ ἀποζημίωσιν, ὁριζομένην εἰς 10 λεπτὰ κατὰ χιλιόγραμμον συνολικοῦ βάρους τῶν ἀποσκευῶν, παραδιδομένην ἐν καθυστερήσει καὶ κατ' ἀδιαίρετον εἰκοσιτετράωρον, λογιζόμενον ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τῆς παραδόσεως καὶ ἐπὶ δεκατέσσαρας ἡμέρας τὸ πολύ.

2. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ τῆς καθυστερήσεως προῆλθε ζημία, πληρώνεται δι' αὐτὴν ἀποζημίωσις, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὸ τετραπλοῦν τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀποζημιώσεως, τῆς ὁριζομένης εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Αἱ ἀνωτέρω προβλεπόμεναι ἀποζημιώσεις δὲν δύνανται νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰς ὀφειλομένας δι' ὁλικὴν ἀπώλειαν τῶν ἀποσκευῶν.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἀπωλείας, αὗται πληρώνονται, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις, διὰ τὸ μὴ ἀπολεσθὲν μέρος.

Ἐν περιπτώσει ἀβαρίας, προστίθενται, ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις, εἰς τὴν προβλεπομένην εἰς τὸ ἄρθρον 33 ἀποζημίωσιν.

Δήλωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, λόγῳ καθυστερήσεως.

Ἄρθρον 35.

1. Πᾶσα μεταφορὰ ἀποσκευῶν δύναται νὰ προκαλέσῃ δήλωσιν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐν τῷ δελτίῳ ἀποσκευῶν ἀναγεγραμμένην παράδοσιν.

Ἐλλείψει ἀντιθέτου δηλώσεως εἰς τὰ τιμολόγια, τὸ

ποσὸν τῆς δεδηλωμένης ἀποζημιώσεως ὡς ἄνω δέον νὰ ἐκφράζηται εἰς τὸ νόμισμα τοῦ Κράτους τῆς ἀναχωρήσεως.

2. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰσπράττεται πρόσθετον δικαίωμα ἑνὸς τετάρτου τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ δεδηλωμένου ποσοῦ, κατ' ἀδιαίρετον κλάσμα 10 χιλιομέτρων.

Δύνανται τὰ τιμολόγια νὰ ἐλαττώνωσι τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ νὰ ὁρίζωσιν ἐλάχιστον ὅριον εἰσπράξεως.

3. Ἐὰν ἐγένετο δήλωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, δύναται νὰ ζητηθῇ ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως:

α') Ἐὰν δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐπῆλθε ζημία ἐκ τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ἀποζημίωσις πρὸς φρ. 0.20 ἀνὰ χιλιόγραμμον βάρους συνολικοῦ ἀποσκευῶν, παραδιδομένων ἐν καθυστερήσει, καὶ κατ' ἀδιαίρετον κλάσμα εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως παραδόσεως, μὲ ἀνώτατον ὅριον δέκα τεσσάρων ἡμερῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ ᾖ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως.

β') Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι προέκυψε ζημία ἐκ τῆς καθυστερήσεως, ἀποζημίωσις μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως.

Ὅταν τὸ ποσὸν τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως εἶναι κατώτερον τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 34 προβλεπομένων ἀποζημιώσεων, δύνανται νὰ ζητηθῶσιν αὗται ἀντὶ τῶν προβλεπομένων ἐν τοῖς στοιχείοις α') καὶ β') τῆς παρούσης παραγρ.

4. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι προέκυψε ζημία ἐκ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας, ἢ τῶν ἀβαριῶν τῶν ἀποσκευῶν, περὶ ὧν ἡ δηλωθεῖσα ἀποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν, δύνανται νὰ δοθῶσιν ἀποζημιώσεις μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ δεδηλωμένου ποσοῦ. Αἱ ζημίαι αὗται προστίθενται εἰς τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 31 καὶ 33 προβλεπομένας ἀποζημιώσεις.

Ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει δόλου ἢ βαρέος σφάλματος καταλογιστέου εἰς τὸν Σ)δρομον.

Ἄρθρον 36.

Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπώλεια ἢ ἀβαρία ἢ ἡ καθυστέρησις τῶν ἀποσκευῶν προέρχεται ἐκ δόλου ἢ βαρέος σφάλματος καταλογιστέου εἰς τὸν Σ)δρομον, ὁ ἐπιβάτης ὀφείλει ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου διὰ τὴν ἀποδεικνυομένην ζημίαν μέχρι τοῦ διπλασίου τῶν ἀνωτάτων ὁρίων, τῶν προβλεπομένων εἰς τὰ ἄρθρα 31, 33, 34 καὶ 35.

Τόκοι τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 37.

Δύναται ὁ ἐπιβάτης ν' ἀπαιτήσῃ τόκους πρὸς 6 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως, τῆς ἐγκριθείσης ἐπὶ δελτίου τινὸς ἀποσκευῶν, ὅταν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὑπερβαίνῃ τὰ 10 φρ.

Οἱ τόκοι οὗτοι ἀρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του εἰς τὸν Σ)δρομον, τῆς προβλεπομένης εἰς τὸ ἄρθρον 40, ἢ, ἐὰν δὲν ἐγένετο τοιαύτη, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἀπόδοσις τῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρον 38.

Δέον νὰ ἀποδίδηται πᾶσα παρανόμως εἰσπραχθεῖσα ἀποζημίωσις.

Ἐν περιπτώσει ἀπάτης, δικαιοῦνται οἱ Σ)δρομοι εἰς εἰσπραξιν ἐπὶ πλέον ποσοῦ ἴσου πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπλήρωσεν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἀνεξαρτήτως τῶν ποινικῶν εὐθυνῶν ἃς ὑπέχει.

Εὐθύνη τοῦ Σ)δρόμου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους του.

Ἄρθρον 39.

Ὁ Σ)δρομος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ τὰ ἄλλα ἄτομα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς ἣν ἀνέλαβεν.

Ἐν τούτοις, ἐὰν τῇ αἰτήσει τῶν ἐπιβατῶν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Σ)δρόμου τοῖς παρέχωσιν ὑπηρεσίας, δι' ἃς δὲν ὑποχρεοῦται ὁ Σ)δρομος, θεωροῦνται ὡς ἐνεργοῦντες διὰ λ)σμὸν τοῦ ἐπιβάτου, πρὸς ὃν παρέχουσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Αἰτήσεις, ἀγωγαί, διαδικασία καὶ παραγραφὴ ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων, προερχομένων ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Αἰτήσεις

Ἄρθρον 40.

1. Αἱ αἰτήσεις αἱ βασιζόμεναι ἐπὶ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς δέον ν' ἀπευθύνωνται γραπτῶς εἰς τὸν Σ)δρομον, τὸν ὁριζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 42.

2. Δικαίωμα αἰτήσεως ἔχουσι τὰ ἄτομα τὰ ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ ἐνάγωσι τὸν Σ)δρομον, κατὰ τὸ ἄρθρον 11.

3. Τὰ εἰσιτήρια, δελτία ἀποσκευῶν καὶ ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὁ δικαιοῦχος κρίνει ὠφέλιμον νὰ ἐπισυνάπτῃ εἰς τὴν αἴτησίν του, δέον νὰ παρουσιάζωνται εἴτε εἰς τὰ πρωτότυπα εἴτε εἰς ἀντίγραφα, δεόντως κεκυρωμένα, ἐὰν τὸ ζητῇ ὁ Σ)δρομος.

Κατὰ τὸν διακανονισμὸν τῆς αἰτήσεως ὁ Σ)δρομος δύναται ν' ἀξιώσῃ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῷ τῶν εἰσιτηρίων ἢ τῶν δελτίων ἀποσκευῶν.

Ἄτομα δυνάμενα νὰ ἐναγάγωσι τὸν Σ)δρομον.

Ἄρθρον 41.

Δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Σ)δρόμου, προερχομένης ἐκ τοῦ συμβολαίου τῆς μεταφορᾶς, ἔχει μόνον τὸ ἄτομον, ὅπερ ἐμφανίζει τὸ εἰσιτήριον ἢ τὸ δελτίον ἀποσκευῶν, ἀναλόγως τῆς περιστάσεως, ἢ τὸ ὁποῖον, ἐλλείψει τούτων, δικαιολογεῖ τὸ δικαίωμά του.

Σ)δρομοι ἐναντίον τῶν ὁποίων εἶνε δυνατὸν νὰ ἐγερθῇ ἀγωγή.

Ἁρμοδιότης.

Ἄρθρον 42.

1. Ἡ ἀγωγὴ δι' ἀπόδοσιν ποσοῦ, πληρωθέντος δυνάμει τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, δὲν δύναται νὰ γίνῃ παρὰ μόνον κατὰ τοῦ Σ)δρόμου, ὅστις εἰσέπραξε τὸ ποσὸν τοῦτο.

2. Αἱ ἄλλαι ἀγωγαί, αἱ προερχόμεναι ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, δὲν δύνανται νὰ γίνωσι παρὰ μόνον κατὰ τοῦ Σ)δρόμου ἀναχωρήσεως, τοῦ Σ)δρόμου ἀφίξεως ἢ ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβε χώραν τὸ προκαλέσαν τὴν ἀγωγὴν γεγονός.

Εἶναι δυνατὸν ἐν τούτοις νὰ ἐγερθῇ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Σ)δρόμου ἀφίξεως καὶ ἂν ἔτι δὲν παρέλαβε τὰς ἀποσκευάς.

Ὁ ἐνάγων ἐκλέγει μεταξὺ τῶν ἄνω Σ)δρόμων τῆς ἀγωγῆς ἐγερθείσης παύει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς.

3. Ἡ ἀγωγὴ ἐγείρεται μόνον ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἐναγόμενος Σ)δρομος, ἐκτὸς ἐὰν ἀποφασισθῇ ἄλλως εἰς τὰς μεταξὺ Κρατῶν συμφωνίας ἢ τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων.

Ὅταν μία ἐπιχείρησις ἐκμεταλλεύηται αὐτόνομα δίκτυα εἰς διάφορα Κράτη, ἕκαστον τῶν δικτύων τούτων θεωρεῖται ὡς Σ)δρομος διακεκριμένος ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου.

4. Ὡς ἀνταγωγαὶ καὶ ἐνστάσεις δύνανται νὰ ἀσκηθῶσιν ἀξιώσεις καὶ ἐναντίον ἑνὸς ἄλλου Σ)δρόμου, ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2, ἐὰν ἡ κυρία ἀγωγὴ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

5. Δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ τὰς ἀπαιτήσεις μεταξὺ τῶν Σ)δρομόμων, περὶ ὧν τὸ 3ον Κεφάλαιον τοῦ παρόντος μέρους.

Βεβαίωσις τῆς μερικῆς ἀπωλείας ἢ ἀβαρίας τῶν ἀποσκευῶν.

Ἄρθρον 43.

1. Ὅταν μερικὴ ἀπώλεια ἢ ἀβαρία παρετηρήθη ἢ συμπεραίνεται παρὰ τοῦ Σ)δρόμου ἢ προβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐπιβάτου, ὑποχρεοῦται ὁ Σ)δρομος νὰ συντάξῃ, ἄνευ καθυστερήσεως καὶ εἰ δυνατὸν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐπιβάτου τούτου, πρωτόκολλον πιστοποιοῦν τὴν κατάστασιν καὶ τὸ βάρος τῶν ἀποσκευῶν,καί, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, τὴν αἰτίαν καὶ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐγένετο αὐτη.

Ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τούτου δέον νὰ παραδίδηται εἰς τὸν ἐπιβάτην τῇ αἰτήσει του.

2. Ὅταν ὁ ἐπιβάτης δὲν δέχεται τὰς πιστοποιήσεις τοῦ πρωτοκόλλου, δύναται νὰ ζητήσῃ δικαστικῶς τὴν πιστοποίησιν τῆς καταστάσεως, τοῦ βάρους τῶν ἀποσκευῶν, ὡς καὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ζημίας, συμφώνως τοῖς νόμοις καὶ κανονισμοῖς τοῦ Κράτους ἔνθα γίνεται ἡ παράδοσις.

3. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας δέματος, ὁ ἐπιβάτης ὑποχρεοῦται, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐρευνῶν τοῦ Σ)δρόμου, νὰ δώσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβεστέραν περιγραφὴν τῶν ἀπολεσθέντων δεμάτων.

Ἀπόσβεσις τῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Σ)δρόμου, τῆς προερχομένης ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς τῶν ἀποσκευῶν.

Ἄρθρον 44.

1. Ἡ παραλαβὴ τῶν ἀποσκευῶν παύει πᾶσαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Σ)δρόμου, προερχομένην ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

2. Δὲν παύει ὅμως ἡ ἀγωγή:

1ον) Ἐὰν ὁ ἐπιβάτης ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία ἔχει ὡς αἰτίαν δόλον ἢ βαρὺ λάθος ἀποδοτέον τῷ Σ)δρόμῳ.

2ον) Ἐν περιπτώσει αἰτήσεως, λόγῳ καθυστερήσεως, ὅταν αὕτη γίνεται εἰς ἕνα ἐκ τῶν Σ)δρόμων, οὗς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 42 παράγρ. 2, ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαινούσης 14 ἡμέρας, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἡμέρας τῆς λήψεως.

3ον) Ἐν περιπτώσει αἰτήσεως διὰ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ δι' ἀβαρίαν:

α') Ἐὰν ἐπιστοποιήθη ἡ ἀπώλεια ἢ ἡ ἀβαρία πρὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ἀποσκευῶν παρὰ τοῦ ἐπιβάτου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 32.

β') Ἐὰν ἡ πιστοποίησις, ἥτις ἔδει νὰ γίνῃ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 43, παρελείφθη μόνον ἐκ λάθους τοῦ Σ)δρόμου.

4ον) Ἐν περιπτώσει αἰτήσεως διὰ μὴ καταφανεῖς ζημίας, ὧν ἡ ὕπαρξις πιστοποιεῖται μετὰ τὴν παραλαβήν,ἐφ' ὅσον α') δὲν ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου εἰς τὸν ἐπιβάτην ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀποσκευῶν εἰς τὸν σταθμὸν ἀφίξεως· β') ἡ αἴτησις πιστοποιήσεως ἐγένετο συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 43 ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ζημίας, καὶ τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραλαβῆς· γ') ὁ ἐπιβάτης ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία ἐγένετο κατὰ τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς ἀποδοχῆς τῆς μεταφορᾶς καὶ τῆς παραδόσεως.

5ον) Ὅταν ἡ ἀγωγὴ σκοπῇ τὴν ἀπόδοσιν πληρωθέντων ποσῶν.

3. Ὁ ἐπιβάτης δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν παραλαβὴν τῶν ἀποσκευῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσι γίνει παρ' αὐτοῦ αἱ προσήκουσαι ἐξακριβώσεις πρὸς πιστοποίησιν τῆς προβαλλομένης ζημίας. Αἱ ἐπιφυλάξεις, ἃς θὰ ἔκαμνε παραλαμβάνων τὰς ἀποσκευάς του, οὐδεμίαν σημασίαν θὰ ἔχωσιν, ἐκτὸς ἐὰν θὰ τὰς ἐδέχετο ὁ Σ)δρομος.

4. Ἐὰν μέρος τῶν δεμάτων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ δελτίον ἀποσκευῶν, ἐλλείπῃ κατὰ τὴν παράδοσιν, δύναται ὁ ἐπιβάτης ν' ἀπαιτήσῃ, πρὶν ἢ ἀποσύρῃ τὰ ἄλλα, νὰ τῷ χορηγήσῃ ὁ Σ)δρομος μίαν πιστοποίησιν περὶ τούτου.

5. Ἡ εὐθύνη δι' ὁλικὴν ἀπώλειαν παύει ὑφισταμένη, ἐάν, ἐντὸς ἓξ μηνῶν μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἁμαξοστοιχίας, δι' ἧς ἔδει νὰ μεταφερθῶσιν αἱ ἀποσκευαί,δὲν ἐζητήθησαν αὗται εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ, χωρὶς ὅμως ν' ἀπαλλάσσηται τῆς ὑποχρεώσεως ὁ Σ)δρομος νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐπιβάτην ἐὰν τὸ δέμα εὑρεθῇ, φέρῃ δὲ τὰς ἀναγκαίας ἐνδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς διευθύνσεώς του.

Παραγραφὴ τῆς ἀγωγῆς τῆς προερχομένης ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 45.

1. Ἡ ἀγωγὴ ἡ προερχομένη ἀπὸ τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς παραγράφεται μετὰ ἓν ἔτος, ὅταν τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν δὲν ἔχῃ ἤδη ὁρισθῇ δι' ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Σ)δρόμου συμβιβασμοῦ ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Διαρκεῖ ἐν τούτοις ἡ παραγραφὴ τρία ἔτη, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀγωγῆς βασιζομένης εἴτε ἐπὶ ζημίας ἕνεκα δόλου ἢ βαρέος σφάλματος εἴτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπάτης, τὴν προβλεπομένην εἰς τὸ ἄρθρον 38.

2. Ἡ προθεσμία τῆς παραγραφῆς ἄρχεται: α') διὰ τὰς αἰτήσεις ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει μερικῆςἀπωλείας, ἀβαρίας ἢ καθυστερήσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ παράδοσις· β') διὰ τὰς αἰτήσεις ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔδει νὰ γίνῃ ἡ παράδοσις· γ') διὰ τὰς αἰτήσεις πληρωμῆς ἢ ἐπιστροφῆς κομίστρων, συμπληρωματικῶν δικαιωμάτων ἢ προσθέτων κομίστρων ἢ διὰ τὰς αἰτήσεις διορθώσεως κομίστρων ἐν περιπτώσει ἀντικανονικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου ἢ λογιστικοῦ λάθους, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν κομίστρων, τῶν συμπληρωματικῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν προσθέτων κομίστρων, ἢ, ἐὰν δὲν ἐγένετο πληρωμή, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔδει νὰ γίνῃ αὕτη· δ') διὰ τὰς αἰτήσεις πληρωμῆς συμπληρωματικοῦ δικαιώματος, ζητουμένου ὑπὸ τοῦ τελωνείου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ τελωνείου· ε') διὰ τὰς ἄλλας αἰτήσεις, τὰς ἀφορώσας τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος τοῦ εἰσιτηρίου.

Ἡ ὡς ἀφετηρία ὁριζομένη ἡμέρα οὐδέποτε περιλαμβάνεται εἰς τὴν προθεσμίαν.

3. Ἐν περιπτώσει αἰτήσεως γραπτῆς, ἀπευθυνομένης εἰς τὸν Σ)δρομον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40, ἡ προθεσμία τῆς παραγραφῆς παύει διαρρέουσα. Ἄρχεται δὲ ἐκ νέου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Σ)δρομος ἀπέρριψε τὴν γραπτὴν αἴτησιν καὶ ἐπέστρεψε τὰ συνημμένα ἔγγραφα. Ἡ ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως ἢ τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἡ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐγγράφων ἐπιβαρύνουσι τὸν ἐπικαλούμενον τὴν πρᾶξιν ταύτην.

Αἱ μεταγενέστεραι ἀπαιτήσεις δὲν ἀνακόπτουσι τὴν προθεσμίαν τῆς παραγραφῆς.

4. Μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν προηγηθεισῶν τούτων διατάξεων ἡ ἀναστολὴ καὶ ἡ διακοπὴ τῆς προθεσμίας τῆς παραγραφῆς κανονίζονται ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τοῦ Κράτους, ἔνθα ἠγέρθη ἡ ἀγωγή.

Περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἀποσβεσθείσης ἢ παραγραφείσης ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 46.

Ἡ ἀποσβεσθεῖσα ἢ παραγραφεῖσα ἀγωγή, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 26 παράγρ. 10, 44 καὶ 45, δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ οὔτε ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀνταγωγικῆς ἀπαιτήσεως οὔτε ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐνστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Κανονισμὸς λ)σμῶν καὶ ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις τῶν Σ)δρόμων.

Κανονισμὸς λ)σμῶν μεταξὺ Σ)δρόμων.

Ἄρθρον 47.

Πᾶς Σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ εἰς τοὺς ἄλλους ἐνδιαφερομένους Σ)δρόμους τὸ ἀναλογοῦν μέρος ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ εἰσέπραξε διὰ τὴν μεταφορὰν ἢ τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἔχῃ εἰσπράξει.

Ἀπαίτησις ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ δι' ἀβαρίαν.

Ἄρθρον 48.

1. Ὁ Σ)δρομος, ὁ ὁποῖος ἐπλήρωσεν ἀποζημίωσιν δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ δι' ἀβαρίαν ἀποσκευῶν, δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης συμβάσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαίτησιν κατὰ τῶν Σ)δρόμων, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μεταφοράν, συμφώνως πρὸς τὰς ἑπομένας διατάξεις:

α') Ὁ Σ)δρομος, ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ ζημία, εἶναι ὁ μόνος ὑπεύθυνος δι' αὐτήν.

β') Ὅταν ἡ ζημία ἐγένετο ἐξ ὑπαιτιότητος πολλῶν Σ)δρόμων, ἕκαστος ἐξ αὐτῶν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προξενηθεῖσαν ζημίαν. Ἐὰν εἶναι ἀδύνατος ὁ καθορισμὸς οὗτος, ἡ ἀποζημίωσις διαμοιράζεται μεταξὺ των, συμφώνως ταῖς ἀρχαῖς ταῖς ἀναφερομέναις ὑπὸ στοιχεῖον γ'.

γ') Ἐὰν δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ζημία ἐγένετο ἐξ ὑπαιτιότητος ἑνὸς ἢ πολλῶν Σ)δρόμων, τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διαμοιράζεται μεταξὺ ὅλων τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μεταφορὰν Σ)δρόμων, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἀπεδείκνυον ὅτι ἡ ζημία δὲν προὐξενήθη ἐπὶ τῶν γραμμῶν των. Ἡ διανομὴ γίνεται ἀναλόγως τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ εἷς τῶν Σ)δρόμων δὲν εἶναι ἀξιόχρεως, τὸ μερίδιόν του, τὸ ὁποῖον τὸν ἐπιβαρύνει καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπληρώθη ὑπ' αὐτοῦ, διαμοιράζεται μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων Σ)δρόμων, οἵτινες μετέσχον τῆς μεταφορᾶς, ἀναλόγως τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια.

Ἀπαίτησις ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως διὰ καθυστέρησιν κατὰ τὴν παράδοσιν.

Ἄρθρον 49.

Οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 ἀναφερόμενοι κανόνες ἐφαρμόζονται καὶ ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως ἕνεκα καθυστερήσεως. Ἐὰν ἡ καθυστέρησις ἔχῃ ὡς αἰτίας ἀνωμαλίας παρατηρηθείσας ἐπὶ πολλῶν Σ)δρόμων, τὸ βάρος τῆς ἀποζημιώσεως διαμοιράζεται μεταξὺ τῶν Σ)δρόμων τούτων ἀναλόγως πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς καθυστερήσεως ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν δικτύων των.

Διαδικασία τῶν ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 50.

1. Ὁ Σ)δρομος,ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀσκεῖται μία ἀπαίτησις ἐκ τῶν προβλεπομένων εἰς τὰ ἄρθρα 48 καὶ 49,ὡς ἄνω, οὐδέποτε εἶναι δεκτὸς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ ἔγκυρον τῆς πληρωμῆς τῆς γενομένης ἀπὸ τὴν διοίκησιν, ἡ ὁποία ἀσκεῖ τὴν ἀπαίτησιν, ὅταν ἡ ἀποζημίωσις ὡρίσθη ἀπὸ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἀφοῦ προηγουμένως τῷ ἐκοινοποιήθη δεόντως ἡ ἀγωγὴ καὶ ἠδύνατο νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν δίκην.Ὁ δικαστής, ὅστις ἐδέχθη τὴν κυρίαν ἀγωγήν, ὁρίζει,ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τὰς παραχωρουμένας προθεσμίας διὰ τὴν κοινοποίησιν καὶ τὴν παρέμβασιν.

2.Ὁ Σ)δρομος ὁ ἐνασκῶν ἀπαίτησιν ὀφείλει νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν πάντας τοὺς συμμετασχόντας Σ)δρόμους, πλὴν ἐκείνων, μεθ' ὧν προηγουμένως ἔχει προέλθει εἰς συμβιβασμὸν ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐναντίον τῶν μὴ συμπεριληφθέντων ἐν αὐτῇ.

3. Ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἀπαιτήσεων, τῶν ὁποίων ἐπελήφθη.

4. Οἱ ἐναχθέντες Σ)δρομοι οὐδεμίαν μεταγενεστέραν ἀπαίτησιν δύνανται ν' ἀσκήσωσι.

5. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἕνωσις τῆς μεταξὺ τῶν Σ)δρόμων ἀπαιτήσεως μετὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοιαύτης.

Ἁρμοδιότης διὰ τὰς ἀπαιτήσεις.

Ἄρθρον 51.

1. Τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα ὁ Σ)δρομος ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀσκεῖται ἡ ἀπαίτησις, εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον δι' ὅλας τὰς μεταξὺ τῶν Σ)δρόμων ἀπαιτήσεις.

2. Ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἐγείρεται κατὰ πολλῶν Σ)δρόμων, ὁ ἐνάγων Σ)δρομος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων, τῶν καθοριζομένων ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, ἐκεῖνο, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θέλει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἀγωγήν του.

Ἰδιαίτεραι συμφωνίαι περὶ ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 52.

Ἐξαιροῦνται αἱ ἰδιαίτεραι συμβάσεις, αἵτινες δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων, εἴτε ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὰς διαφόρους ἀπαιτήσεις ἃς θὰ εἶχον τυχὸν οἱ μὲν κατὰ τῶν δέ, εἴτε δι' ἰδιαιτέραν τινὰ περίπτωσιν.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Διάφοροι διατάξεις.

Ἐφαρμογὴ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 53.

Ἐλλείψει ὅρων ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων καὶ τῶν ἐθνικῶν κανονισμῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν μεταφορὰν εἰς ἕκαστον Κράτος.

Γενικοὶ κανόνες διαδικασίας.

Ἄρθρον 54.

Διὰ πάσας τὰς διαφορὰς τὰς προερχομένας ἐκ τῶν εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ὑποκειμένων μεταφορῶν ἡ τηρητέα διαδικασία εἶναι ἡ τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἀντιθέτων διατάξεων τῶν ἐν τῇ Συμβάσει περιεχομένων.

Ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων. Κατασχέσεις καὶ ἐγγυήσεις.

Ἄρθρον 55.

1. Ὅταν αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδοθεῖσαι κατ' ἀντιμωλίαν ἢ ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἐγένοντο ἐκτελεσταί, συμφώνως τοῖς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐφαρμοζομένοις ὅροις, γίνονται ἐκτελεσταὶ καὶ εἰς ἕκαστον τῶν ἄλλων συμβαλλομένων Κρατῶν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ Κράτει τούτῳ ὁριζομένων διατυπώσεων. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις αὕτη ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῶν ἀποφάσεων, ὡς καὶ ἐπὶ διατάξεων μιᾶς ἀποφάσεως, δι' ὧν ὁ ἐνάγων κατεδικάσθη, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων, καὶ εἰς περαιτέρω ἀποζημιώσεις.

2. Αἱ προερχόμεναι πιστώσεις ὑπὸ διεθνοῦς μεταφορᾶς εἰς ὄφελος ἑνὸς Σιδηροδρόμου, ὅταν ἡ μεταφορὰ αὕτη ἐγένετο ὑπὸ ἄλλου Σιδηροδρόμου, μὴ ἐξαρτωμένου ἀπὸ τὸ ἴδιον Κράτος μὲ τὸν πρῶτον, δὲν κατάσχονται εἰμὴ δι' ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὁ Σιδηροδρόμος ὁ δικαιοῦχος τῶν κατασχεθεισῶν πιστώσεων.

3. Τὸ τροχαῖον ὑλικὸν ἑνὸς Σιδηροδρόμου, ὡς καὶ τὰ κινητὰ ἀντικείμενα πάσης φύσεως, τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὸν καὶ περιλαμβανόμενα ἐν τῷ ὑλικῷ τούτῳ, δὲν κατάσχονται ἐπὶ ἐδάφους ἄλλου ἢ τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ κτήτωρ Σιδηρόδρομος καὶ μόνον δυνάμει ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους τούτου.

4. Δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἐγγύησις διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης προκειμένου περὶ ἀγωγῶν, αἵτινες στηρίζονται ἐπὶ τοῦ συμβολαίου τῆς διεθνοῦς μεταφορᾶς.

Νομισματικὴ διαφορά.—Τιμὴ μετατροπῆς ἢ ἀποδοχῆς τῶν ξένων νομισμάτων.

Ἄρθρον 56.

1. Τὰ ποσὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς φράγκα εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ἢ τὰ Παραρτήματα αὐτῆς θεωροῦνται ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸ χρυσοῦν φράγκον, ἀξίας 1)5,18 τοῦ χρυσοῦ δολλαρίου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

2. Ὀφείλει ὁ Σιδηρόδρομος νὰ δημοσιεύῃ, διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰς θυρίδας ἢ διὰ παντὸς ἄλλου καταλλήλου τόπου, τὰς τρεχούσας τιμάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων μετατρέπει εἰς ξένας νομισματικὰς μονάδας ποσά, ἅτινα πρόκειται νὰ πληρωθῶσιν εἰς νόμισμα τοῦ τόπου (τιμὴ μετατροπῆς).

3. Ὁμοίως ὁ Σιδηρόδρομος, ὅστις δέχεται πρὸς πληρωμὴν ξένα νομίσματα, ὑποχρεοῦται νὰ δημοσιεύῃ τὰς τιμάς, εἰς τὰς ὁποίας τὰς δέχεται (τιμὴ ἀποδοχῆς).

Ἵδρυσις κεντρικοῦ Γραφείου τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ Σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 57.

1. Πρὸς διευκόλυνσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἱδρύεται κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ Σιδηροδρόμου, ἐπιφορτισμένον.

α') Νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀνακοινώσεις ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν καὶ ἑκάστου τῶν ἐνδιαφερομένων Σιδηροδρόμων καὶ νὰ τὰς γνωστοποιῇ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη καὶ Σιδηροδρόμους.

β') Νὰ συλλέγῃ, ταξινομῇ καὶ δημοσιεύῃ τὰς πάσης φύσεως πληροφορίας, αἵτινες ἐνδιαφέρουσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

γ') Νὰ ἐκδίδῃ, τῇ αἰτήσει τῶν διαδίκων, ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν τυχὸν μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων ἀναφυομένων διαφορῶν.

δ') Νὰ διευκολύνῃ μεταξὺ τῶν διαφόρων Σιδηροδρόμων τὰς χρηματικὰς σχέσεις, τὰς προερχομένας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν διεθνῶν μεταφορῶν καὶ τῆς εἰσπράξεως ἐκκρεμῶν πιστώσεων, καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ, ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν, τὰς σχέσεις τῶν Σιδηροδρόμων μεταξύ των.

ε') Ν' ἀνακοινώνῃ τὰς αἰτήσεις τροποποιήσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ νὰ προτείνῃ τὴν σύστασιν τῶν προβλεπομένων εἰς τὸ ἄρθρον 60 Συνδιασκέψεων, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη.

2. Ἰδιαίτερος κανονισμός, ἀποτελῶν τὸ Παράρτημα ΙΙ εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, ὁρίζει τὴν ἕδραν, σύστασιν καὶ ὀργανισμὸν τοῦ Γραφείου τούτου, ὡς καὶ τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας του.

Ὁ κανονισμὸς οὗτος καὶ αἱ γενόμεναι τροποποιήσεις κατόπιν συμφωνιῶν μεταξὺ ὅλων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ διάρκειαν μὲ τὴν Σύμβασιν.

Κατάλογος τῶν γραμμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Σύμβασιν

Ἄρθρον 58.

1. Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, τὸ προβλεπόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 52, ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίζῃ καὶ νὰ κρατῇ ἐν τάξει τὸν κατάλογον τῶν γραμμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν. Πρὸς τοῦτο λαμβάνει τὰς κοινοποιήσεις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου ἢ τὴν διαγραφὴν τῶν γραμμῶν ἑνὸς Σιδηροδρόμου ἢ μιᾶς τῶν μνημονευομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἐπιχειρήσεων.

2. Ἡ εἴσοδος νέας γραμμῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν δὲν γίνεται εἰμὴ ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου τῆς κοινοποιούσης τὴν ἐγγραφήν της εἰς τὰ ἄλλα Κράτη.

3. Ἡ διαγραφὴ μιᾶς γραμμῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου μόλις ὡς τὸ ἐκ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ὁποίου ἡ γραμμὴ αὕτη ἐνεγράφη εἰς τὸν κατάλογον, τῷ ἐκοινοποίησεν ὅτι ἀδυνατεῖ πλέον νὰ ἐκπληροῖ τὰς ὑπὸ τῆς Συμβάσεως ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις.

4. Ἡ ἁπλῆ λῆψις τῆς εἰδοποιήσεως, προερχομένης ἐκ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, δίδει ἀμέσως εἰς ἕκαστον Σ)δρομον τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ μὲ τὴν διαγραφομένην γραμμὴν πᾶσαν σχέσιν διεθνοῦς μεταφορᾶς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἐκτελέσει εὑρισκομένων μεταφορῶν, αἵτινες δέον νὰ ἐξακολουθήσωσι μέχρι τοῦ προορισμοῦ των.

Συμμετοχὴ νέων Κρατῶν.

Ἄρθρον 59.

1. Πᾶν μὴ ὑπογεγραμμένον Κράτος, ἐπιθυμοῦν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, κάμνει αἴτησιν εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία τὴν ἀνακοινοῖ εἰς ὅλα τὰ μετέχοντα Κράτη μὲ μίαν σημείωσιν τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου περὶ τῆς καταστάσεως τῶν Σ)δρόμων τοῦ αἰτοῦντος Κράτους ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

2. Ἐὰν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης δύο τοὐλάχιστον Κράτη δὲν ἐκοινοποίησαν ἀντιρρήσεις εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἡ αἴτησις γίνεται δεκτὴ αὐτοδικαίως, καὶ εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις τὸ αἰτοῦν Κράτος καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μετέχοντα Κράτη.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις κοινοποιεῖ εἰς ὅλα τὰ Κράτη καὶ εἰς τὸ αἰτοῦν ὅτι ἀναβάλλεται ἡ ἐξέτασις τῆς αἰτήσεως.

3. Πᾶσα συμμετοχὴ θεωρεῖται πραγματοποιηθεῖσα ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεως, τῆς σταλείσης ὑπὸ τῆς Ἑλβετικῆς Κυβερνήσεως.

Ἀναθεώρησις τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 60.

Οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν συνέρχονται διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς Συμβάσεως, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς Ἑλβετικῆς Κυβερνήσεως, τὸ βραδύτερον πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν τροποποιήσεων, ἃς ἐδέχθη ἡ τελευταία Συνδιάσκεψις.

Θέλει συγκληθῇ Συνδιάσκεψις πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν γίνῃ περὶ τούτου αἴτησις ἀπὸ τὸ τρίτον τοὐλάχιστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Συμπληρωματικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 61.

1. Αἱ συμπληρωματικαὶ διατάξεις, τὰς ὁποίας συμβαλλόμενά τινα Κράτη ἢ μετέχοντές τινες Σ)δρομοι θὰ ἔκριναν καλὸν νὰ δημοσιεύσωσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Συμβάσεως, ἀνακοινοῦνται ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον.

2. Αἱ ἐπελθοῦσαι συμφωνίαι διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν διατάξεων τούτων δύνανται νὰ ἰσχύσωσιν ἐπὶ τῶν ὑπογραψάντων ταύτας Σ)δρόμων κατὰ τοὺς τύπους τοὺς προβλεπομένους ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς ἑκάστου Κράτους, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ καταλύσωσι τὴν διεθνῆ Σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς τῶν κοινοποιεῖται εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον.
Διάρκεια συμμετοχῆς εἰς τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 62.

1. Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἀπεριόριστος. Ἐν τούτοις, ἕκαστον μετέχον Κράτος δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

Ἡ πρώτη ὑποχρέωσις ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δ)βρίου τοῦ πέμπτου ἔτους μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης συμβάσεως. Πᾶν Κράτος, τὸ ὁποῖον ἤθελε ν' ἀποχωρήσῃ διὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου ταύτης, ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν πρόθεσίν του τοὐλάχιστον ἓν ἔτος πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου ὅλα τὰ μετέχοντα Κράτη.

Ἐλλείψει κοινοποιήσεως κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν, ἡ ὑποχρέωσις παρατείνεται αὐτοδικαίως διὰ περίοδον τριῶν ἐτῶν καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀνὰ τρία ἔτη, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο ἓν ἔτος τοὐλάχιστον πρὸ τῆς 31 Δ)βρίου τοῦ τελευταίου ἔτους μιᾶς τῶν τριετῶν περιόδων.

2. Τὰ νέα Κράτη, τὰ γενόμενα δεκτὰ νὰ συμμετάσχωσιν εἰς τὴν σύμβασιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πενταετοῦς περιόδου ἢ μιᾶς τῶν τριετῶν περιόδων, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν συμμετοχὴν μέχρι τέλους τῆς περιόδου ταύτης, καὶ κατόπιν μέχρι τοῦ τέλους ἑκάστης τῶν ἑπομένων περιόδων, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχωσι καταγγείλει τὴν ὑποχρέωσίν των ἓν ἔτος τοὐλάχιστον πρὸ τῆς λήξεως μιᾶς ἐξ αὐτῶν.

Κείμενα τῆς συμβάσεως καὶ σχετικὴ αὐτῶν ἀξία πρὸς ἄλληλα.

Ἄρθρον 63.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν διπλωματικὴν συνήθειαν.

Εἰς τὸ Γαλλικὸν κείμενον εἰσὶ συνημμένα ἓν κείμενον εἰς Γερμανικὴν γλῶσσαν καὶ ἓν κείμενον εἰς Ἰταλικήν, ἰσχύοντα ὡς ἐπίσημοι μεταφράσεις.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας, τὸ Γαλλικὸν κείμενον ἰσχύει.

Πρὸς πιστοποίησιν, οἱ κάτωθι πληρεξούσιοι καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους εἰς ἓν μόνον ἀντίτυπον, τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ κατατεθειμένον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλβετικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τοῦ ὁποίου ἓν αὐθεντικὸν ἀντίγραφον θὰ δοθῇ εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραψασῶν Δυνάμεων.

Διὰ τὴν Γερμανίαν : EDUARD OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν : Dr. LEO DI PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον : FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν : D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν : A. OLDENBURG.
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν : EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν : K. MENNING.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν : URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν : H. ALLIZÉ, MAURICE SIBILLE, C. COLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα : VASILI DENDRAMIS.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν : F. PARCHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν : GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν : Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν : V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον : LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν : J. IRGENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας : W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν : A. M. BARTOLOMEU FEREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν : N. P. COMNÉNÈ.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : M. JOVANOVITCH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν : ALSTRÖMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν : MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν : Dr. LANKAS.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.
Ἄρθρον 20

ΕΝΤΥΠΟΝ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

Τὸ ἔντυπον ἀποτελεῖται ἀπὸ 3 φύλλα, διατεθειμένα πρὸς ἀντιγραφὴν μὲ τὸ ἑπόμενον κείμενον

Πρῶτον φύλλον

110 χλσ.

No ... .

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

..... Φ

(ὄνομα τῆς Διοικήσεως τοῦ Σ)δρόμου)
ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

ἀπὸ ..... εἰς .....

διὰ .....

.....

Ἡμερομηνία ....19..	Ἀριθμὸς τῶν Εἰσιτηρίων	Ἀριθμὸς τῶν δεμάτων ἀποσκευῶν	Πραγματικὸν βάρος χιλιόγρ.	***Κόμιστρα τῶν ἀποσκευῶν***		
Ἀριθμὸς ἀμαξοστοιχίας				Ὑπολογισμὸς τῶν κομίστρων κατὰ μονάδα 10 χγρ. — ἄνευ ἀτελείας .....χγρ.	....	....
				— μετὰ ἀτελείας.....χγρ.	....	....
				.....	....	....
				*	....	..
.....	.....Ἀποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν λόγῳ καθυστερήσεως.....				....	....
	Πρόσθετα ἔξοδα				....	....
				Σύνολον κομίστρων καὶ δικαιωμάτων...	....	....

150 χλσ.

Δεύτερον φύλλον

No .....

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

..... Φ

(ὄνομα τῆς Διοικήσεως τοῦ Σ)δρόμου)
ΦΥΛΛΟΝ ΠΟΡΕΙΑΣ

ἀπὸ ..... εἰς .....

διὰ .....

.....

Ἡμερομηνία ....19..	Ἀριθμὸς τῶν Εἰσιτηρίων	Ἀριθμὸς τῶν δεμάτων ἀποσκευῶν	Πραγματικὸν βάρος χιλιόγρ.	***Κόμιστρα τῶν ἀποσκευῶν***		
Ἀριθμὸς ἀμαξοστοιχίας				Ὑπολογισμὸς τῶν κομίστρων κατὰ μονάδα 10 χγρ. — ἄνευ ἀτελείας.....χγρ.	....	....
				— μετ' ἀτελείας.....χγρ.	....	....
				.....	....	....
				*	....	....
.....	.....Ἀποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν λόγῳ καθυστερήσεως				....	..
	Πρόσθετα ἔξοδα				....	....
				Σύνολον κομίστρων καὶ δικαιωμάτων	....	....

(*) Οἱ Σιδηρόδρομοι δύνανται νὰ συμπληρώνωσιτὸ ἔντυπον τοῦτο κατὰ τὰς ἀνάγκας των

Τρίτον φύλλον ὄπισθεν

No.....

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

..... Φ

(ὄνομα τῆς Διοικήσεως τοῦ Σιδηροδρόμου)
ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

ἀπὸ.....εἰς.....

διὰ .....

.....

Ἡμερομηνία .... 19...	Ἀριθμὸς τῶν εἰσιτηρίων	Ἀριθμὸς τῶν δεμάτων ἀποσκευῶν	Πραγματικὸν βάρος χγρ.	Κόμιστρα τῶν ἀποσκευῶν		
				Ὑπολογισμὸς τῶν κομίστρων κατὰ μονάδα 10χγρ. — ἄνευ ἀτελείσ ....χγρ.	....	....
				— μετ' ἀτελείσ....χγρ.	....	....
				.....	....	....
				.....	....	....
ἀριθμὸς ἀμαξοστοιχ.	.... ἀποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν λόγῳ καθυστερήσεως ..				....	....
	Πρόσθετα ἔξοδα				....	....
	Σύνολον κομίστρων καὶ δικαιωμάτων				....	....

Τρίτον φύλλον ἔμπροσθεν

Ἡ μεταφορὰ γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως, τοὺς ἀφορῶντας τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἀποσκευῶν, ὡς καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τῶν τιμολογίων τῶν ἐφαρμοστέων εἰς τὴν παροῦσαν ἀποστολήν.

Ὑποχρεοῦται ὁ ἐπιβάτης νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς διατυπώσεις, τὰς ἀπαιτουμένας ἀπὸ τὰ τελωνεῖα, δημοτ. φόρους, ἐφορειακάς, ἀστυνομικὰς καὶ ἄλλας διοικητικὰς ἀρχάς, πλὴν τῶν δεκτῶν ἐξαιρέσεων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διοικήσεων.

Αἱ εἰς τὴν ἐμπροσθίαν σελίδα σημειούμεναι ἀποσκευαὶ παραδίδονται ἐπὶ ἀποδόσει τοῦ παρόντος δελτίου.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.
Διὰ τὴν Γερμανίαν : EDUARD OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν : Dr. LEO DI PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον : FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν : D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν : A. OLDENBURG.
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν : EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν : K. MENNING.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν : URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν : H. ALLIZÉ, MAURICE SIBILLE, C. COLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα : VASILI DENDRAMIS.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν : F. PARCHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν : GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν : Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν : V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον : LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν : J. IRGENS
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας : W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν : A. M. BARTOLOMEU FEREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν : N. P. COMNÉNÈ.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre : J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : M. JOVANOVITCH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν : ALSTRÖMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν : MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν : Dr. LANKAS.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

("Αρθρον 57ον).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΑΦΟΡΩΝ ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΔΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

"Αρθρον 1.

1. Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ Σ)δρόμων ἑδρεύει ἐν Βέρνῃ. Ὁ ὀργανισμὸς του ἐν τῷ καθορισθέντι πλαισίῳ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 57 τῆς Συμβάσεως, ὡς καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς δράσεώς του, ἀφίενται εἰς τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Ἑλβετικὸν Συμβούλιον.

2. Τὰ ἔξοδα τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου ἐπιβαρύνουσι τὰ συμβαλλόμενα Κράτη, ἀναλόγως τοῦ μήκους τῶν Σ)μικῶν γραμμῶν ἢ τῶν διαδρομῶν τῶν ἐξυπηρετουμένων ἀπὸ ἄλλας ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐγένοντο δεκταὶ νὰ συμμετέχωσιν εἰς τὰς μεταφοράς, κατὰ τοὺς ὅρους, οὓς ἡ διεθνὴς Σύμβασις ὥρισεν. Ἐν τούτοις, αἱ ἀτμοπλοϊκαὶ γραμμαὶ μετέχουσι τῶν ἐξόδων ἀναλόγως μόνον τοῦ ἡμίσεος τῶν διαδρομῶν των. Δι' ἕκαστον Κράτος ἡ εἰσφορὰ ἀνέρχεται εἰς φρ. 0.80 τὸ πολὺ κατὰ χιλιόμετρον. Τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας πιστώσεως, τὸ ἀναλογοῦν κατὰ χιλιόμετρον σιδηροδρομικῆς γραμμῆς θὰ ὁρίζηται δι' ἑκάστην χρῆσιν ἀπὸ τὸ Ἑλβετικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Συμβούλιον ἐν συννενοήσει μὲ τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἑκάστοτε περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν. Ὅταν τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου θὰ εἶνε κατώτερα τῆς πιστώσεως, τῆς ὑπολογισθείσης ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης, τὸ μὴ ἐξοδευθὲν ὑπόλοιπον θὰ μεταβιβάζηται εἰς τὸ ταμεῖον συντάξεων καὶ περιθαλψεων, οἱ δὲ τόκοι τούτου θὰ διατίθενται πρὸς παροχὴν βοηθημάτων ἢ ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, καθ' ἣν περίπτωσιν, ἕνεκα προκεχωρημένης ἡλικίας, ἀτυχημάτων ἢ ἀσθενείας, θὰ ἦσαν ὁριστικῶς ἀνίκανοι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν των.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς παραδόσεως εἰς τὰ συμβαλλόμενα Κράτη τῆς λογοδοσίας ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ πίνακος τῶν ἐτησίων λ)σμῶν, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ προσκαλῇ ταῦτα νὰ δίδωσι τὴν συνεισφοράν των εἰς τὰ ἔξοδα τῆς λῆξάσης χρήσεως. Τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον τὴν 1ην Ὀκτωβρίου δὲν θὰ εἶχε συνεισφέρει τὸ μερίδιόν του, θὰ προσκαλῆται ἐκ δευτέρου πρὸς τοῦτο. Ἐὰν ἡ πρόσκλησις αὕτη δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ τὴν ἀνανεώσῃ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποστολῆς τῆς λογοδοσίας τῆς νέας διαρρευσάσης χρήσεως. Ἐὰν τὴν 1ην τοῦ ἑπομένου μηνὸς Ἰουλίου δὲν θὰ ἔχῃ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρόσκλησις αὕτη, τέταρτον διάβημα θέλει γίνει πρὸς τὸ καθυστεροῦν Κράτος, ἵνα πληρώσῃ τὰς συνεισφορὰς τῶν δύο τελευταίων λῆξασῶν χρήσεων· ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ τὸ εἰδοποιήσῃ μετὰ τρεῖς μῆνας ὅτι, ἐὰν ἡ ἀναμενομένη καταβολὴ δὲν ἐκτελεσθῇ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἡ ἀπουσία αὐτοῦ θέλει ἑρμηνευθῇ ὡς σιωπηρὰ ἐκδήλωσις τῆς θελήσεώς του ν' ἀποσυρθῇ τῆς Συμβάσεως, Ἐὰν καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο διάβημα μείνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, λαμβάνον ὑπὸ σημείωσιν τὴν σιωπηρῶς ἐκφρασθεῖσαν θέλησιν ὑπὸ τοῦ μὴ συμμορφωθέντος Κράτους ν' ἀποσυρθῇ τῆς Συμβάσεως, θὰ προβῇ εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους τούτου ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν παραδεδεγμένων γραμμῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

Τὰ μὴ εἰσπραττόμενα ποσὰ δέον, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ καλύπτωνται διὰ τῶν συνήθων πιστώσεων, ἃς διαθέτει τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, καὶ δύνανται νὰ διαμοιρασθῶσιν εἰς τὰς χρήσεις τεσσάρων ἐτῶν. Τὸ μέρος τοῦ ἐλλείμματος, τὸ μὴ δυνάμενον οὕτω νὰ καλυφθῇ, θὰ φέρηται εἰς ἰδιαίτερον λ)σμόν, εἰς χρέωσιν τῶν ἄλλων Κρατῶν, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χιλιομέτρων τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, τῶν καταγομένων ἤδη εἰς τὴν Σύμβασιν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὑποχωρίσεως τοῦ ἐλλείμματος ἐν τῷ λ)σμῷ καὶ δι' ἕκαστον ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς συμμετοχῆς του ἐν τῇ Συμβάσει κατὰ τὴν διετῆ ταύτην περίοδον, ἥτις λήγει μὲ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ μὴ συμμορφωθέντος Κράτους. Κράτος, τοῦ ὁποίου ἤθελον διαγραφῆ αἱ γραμμαὶ κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἐκτιθέμενα, δὲν θὰ δύναται νὰ τὰς κάμῃ ἐκ νέου δεκτὰς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν παρὰ μόνον καταβάλλον προηγουμένως τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ὀφείλει διὰ τὰ ὑπ' ὄψιν ἔτη καὶ μὲ τόκον πέντε τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ ἕκτου μηνὸς μετὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τὸ ἐκάλεσε τὴν πρώτην φορὰν νὰ πληρώσῃ τὰς συνεισφοράς, αἵτινες τὸ ἐπιβαρύνουσιν.

"Αρθρον 2.

1. Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον δημοσιεύει μηνιαῖον δελτίον, περιέχον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως, ἰδίως τὰς ἀνακοινώσεις τὰς σχετικὰς πρὸς τὸν κατάλογον τῶν Σ)δρομικῶν γραμμῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων καὶ πρὸς τὰ ἀντικείμενα τὰ ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς ἢ δεκτὰ ὑπὸ ὅρους, ὡς καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα νομολογίας καὶ στατιστικῆς, τὰ ὁποῖα θὰ ἔκρινεν ὠφέλιμον νὰ περιλάβῃ.

2. Τὸ δελτίον συντάσσεται γαλλιστὶ καὶ γερμανιστί. Εἰς ἕκαστον Κράτος καὶ εἰς ἑκάστην ἐνδιαφερομένην Διοίκησιν ἀποστέλλεται δωρεὰν ἓν ἀντίτυπον. Ἕτερα ἀντίτυπα ζητούμενα πληρώνονται εἰς τιμὴν καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου.

"Αρθρον 3.

1. Αἱ καταστάσεις καὶ πιστώσεις διὰ διεθνεῖς μεταφοράς, αἱ μὴ ἐξοφληθεῖσαι, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποσταλῶσιν ὑπὸ τῆς πιστωτρίας διοικήσεως εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, ἵνα τοῦτο διευκολύνῃ τὴν εἴσπραξιν. Πρὸς τοῦτο τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ὑποχρεοῖ τὴν ὀφειλέτιδα ἐπιχείρησιν μεταφορῶν νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν ἢ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἄρνησίν της νὰ πληρώσῃ.

2. Ἐὰν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον φρονῇ ὅτι αἱ προβαλλόμεναι αἰτίαι ἀρνήσεως εἰσὶν ἐπαρκῶς βάσιμοι, παραπέμπει τοὺς ἀντιδίκους πρὸς ἐκδίκασιν πρὸ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου.

3. Ὅταν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον φρονῇ ὅτι τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ποσοῦ ὀφείλεται πραγματικῶς, δύναται, ἀφοῦ ἡ μέρος τοῦ ποσοῦ ὀφείλεται πραγματικῶς, δύναται, ἀφοῦ συμβουλευθῇ παγματογνώμονα, νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ ὀφειλέτις ἐπιχείρησις μεταφορᾶς θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τὸ ὅλον ἢ μέρος τῆς πιστώσεως· τὸ οὕτω πληρωνόμενον ποσὸν δέον νὰ μένῃ ἐν παρακαταθήκῃ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

4. Καθ' ἣν περίπτωσιν μία ἐπιχείρησις μεταφορῶν δὲν συνεμορφώθη ἐντὸς δεκαπενθημέρου πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, καλεῖται ἐκ νέου νὰ συμμορφωθῇ μεθ' ὑποδείξεως τῶν συνεπειῶν τῆς ἀρνήσεώς της.

5. Δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν νέαν ἔκκλησιν, ἐὰν αὕτη μείνῃ ἄκαρπος, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ἀπευθύνει εἰς τὸ Κράτος, ἐξ οὗ ἡ ἐπιχείρησις μεταφορᾶς ἐξαρτᾶται, ἠτιολογημένην εἰδοποίησιν, προσκαλοῦν τὸ Κράτος τοῦτο νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων καὶ ἰδίως ἐὰν πρέπει νὰ διατηρήσῃ ἐν τῷ καταλόγῳ τὰς γραμμὰς τῆς ὀφειλέτιδος ἐπιχειρήσεως μεταφορᾶς.

6. Ἐὰν τὸ Κράτος, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ὀφειλέτις ἐπιχείρησις μεταφορᾶς, δηλώσῃ ὅτι, παρὰ τὴν μὴ πληρωμήν, δὲν νομίζει ὅτι ὀφείλει νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ καταλόγου τὰς γραμμὰς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ἢ ἐὰν ἀφήσῃ ἄνευ ἀπαντήσεως ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας τὴν κοινοποίησιν τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς δεχόμενον νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐγγύησιν περὶ τοῦ ἀξιοχρέου τῆς εἰρημένης ἐπιχειρήσεως ὅσον ἀφορᾷ τὰς πιστώσεις τὰς ἐξηρτημένας ἐκ τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.
Διὰ τὴν Γερμανίαν : Eduard Offman
Διὰ τὴν Αὐστρίαν : Fernand Peltzer
Διὰ τὸ Βέλγιον : Dr. Leo di Pauli
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν : D. Mikoff
Διὰ τὴν Δανίαν : A. Oldenburg
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig J. Moldzelewski
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν : Emilio de Palacios
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν : K. Menning
Διὰ τὴν Φινλανδίαν : Urho Toivola
Διὰ τὴν Γαλλίαν : H. Allizé, Maurice Sibille, C. Colson
Διὰ τὴν Ἑλλάδα : Vasili Dendramis
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν : F. Parcher de Terjékfalva
Διὰ τὴν Ἰταλίαν : Garbasso
Διὰ τὴν Λεττονίαν : Dr. O. Voit
Διὰ τὴν Λιθουανίαν : V. Sidzikauskas
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον : Lefort
Διὰ τὴν Νορβηγίαν : J. Irgens
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας : W. Doude van Troostwijk
Διὰ τὴν Πολωνίαν : J. Modzelewski
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν : A.M. Bartolomeu Fereira
Διὰ τὴν Ρουμανίαν : N.P. Comnéné
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre, J. Morize
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : M. Jovanovitch
Διὰ τὴν Σουηδίαν : Alströmer
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν : Motta
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν : Dr. Lankas

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Προκειμένου νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἀποσκευῶν διὰ Σιδηροδρόμων, συναφθείσης τὴν ἡμέραν ταύτην, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι ἐνώπιον καὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ Ἀπεσταλμένου τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre ἐδήλωσαν καὶ ἀπεφάσισαν τὰ ἑξῆς :

Ἡ Σύμβασις θέλει κυρωθῇ· τὰ ἔγγραφα τῆς κυρώσεως δέον νὰ κατατεθῶσιν ἐν Βέρνῃ τὸ ταχύτερον· θὰ ἰσχύσῃ μεταξὺ τῶν Κρατῶν ἅτινα ἤθελον τὴν ἐγκρίνει μόλις συνομολογηθῇ ἡ πρὸς τοῦτο συμφωνία μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῶν Κρατῶν τούτων.

Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον, ὅπερ θέλει ἐγκριθῇ ὁμοῦ μετὰ τῆς συνομολογηθείσης τὴν ἡμέραν ταύτην Συμβάσεως, θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἀποτελοῦν μετὰ τῆς συμβάσεως ἓνιαῖον σύνολον καὶ θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἰσχὺν καὶ διάρκειαν, ὡς ἡ Σύμβασις αὕτη.

Οἱ δ' οἱ Πληρεξούσιοι καὶ ὁ Ἀπεσταλμένος τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre ὑπέγραψαν τὸ παρὸν Πρωτόκολλον.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους εἰς ἓν μόνον ἀντίτυπον, ὅπερ θὰ μένῃ κατατεθειμένον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλβετικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τοῦ ὁποίου αὐθεντικὸν ἀντίγραφον θὰ παραδοθῇ εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραφησῶν Δυνάμεων.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοσσοῦ τετάρτου ἔτους.
Διὰ τὴν Γερμανίαν : Eduard Offman
Διὰ τὴν Αὐστρίαν : Fernand Peltzer
Διὰ τὸ Βέλγιον : Dr. Leo di Pauli
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν : D. Mikoff
Διὰ τὴν Δανίαν : A. Oldenburg
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig J. Moldzelewski
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν : Emilio de Palacios
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν : K. Menning
Διὰ τὴν Φινλανδίαν : Urho Toivola
Διὰ τὴν Γαλλίαν : H. Allizé, Maurice Sibille, C. Colson
Διὰ τὴν Ἑλλάδα : Vasili Dendramis
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν : F. Parcher de Terjékfalva
Διὰ τὴν Ἰταλίαν : Garbasso
Διὰ τὴν Λεττονίαν : Dr. O. Voit
Διὰ τὴν Λιθουανίαν : V. Sidzikauskas
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον : Lefort
Διὰ τὴν Νορβηγίαν : J. Irgens
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας : W. Doude van Troostwijk
Διὰ τὴν Πολωνίαν : J. Modzelewski
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν : A.M. Bartolomeu Fereira
Διὰ τὴν Ρουμανίαν : N.P. Comnéné
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre, J. Morize
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : M. Jovanovitch
Διὰ τὴν Σουηδίαν : Alströmer
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν : Motta
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν : Dr. Lankas

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ G. I. M.

ἀφορῶσα τὴν μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων συναφθεῖσα μεταξὺ Γερμανίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Βουλγαρίας, Δανιμαρκίας, Ἐλευθέρας πόλεως τοῦ Dantzig, Ἱσπανίας, Ἐσθονίας, Φιλανδίας, Γαλλίας, Ἑλλάδος, Οὐγγαρίας, Ἰταλίας, Λεττονίας, Λιθουανίας, Λουξεμβούργου, Νορβηγίας, Κάτω-Χωρῶν, Πολωνίας, Πορτογαλλίας, Ρουμανίας, Βασιλείου Κροατῶν-Σέρβων-Σλοβένων, Σουηδίας, Ἑλβετίας καὶ Τσεχοσλοβακίας.

Αἱ Κυβερνήσεις τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων Κρατῶν ἀναγνωρίσασαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιφέρωσι πολλὰς τροποποιήσεις εἰς τὴν διεθνῆ Σύμβασιν τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1890 περὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων σιδηροδρομικῶς, τὴν τροποποιηθεῖσαν τὴν 16 Ἰουλίου 1895, τὴν 16 Ἰουνίου 1898 καὶ τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1906, τῆς ὁποίας μετέχουσι τὰ πλεῖστα τούτων, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι νέαν Σύμβασιν ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων σιδηροδρομικῶς, βαθιζομένην ἐπὶ τοῦ ἐπεξεργασθέντος σχεδίου κοινῇ συμφωνίᾳ ὅπερ περιλαμβάνεται ἐν τῷ ὑπογραφέντι τὴν 8 Ἰουνίου 1923 ἐν Βέρνῃ Πρακτικῷ καὶ διώρισαν ὡς πληρεξουσίους αὐτῶν τοὺς κάτωθι :

Ἡ Γερμανία : Τὸν κ. Eduard Hoffmun, Ἐπιτεταγμένον ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Αὐστρία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Leo Di Pauli, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Τὸ Βέλγιον : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Fernand Peltzer, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Βουλγαρία : Τὸν κ. Dimitri Mikkoff, Ἐπιτεταγμένον ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Δανιμαρκία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Andreas de Oldenburg, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ ἐλευθέρα πόλις τοῦ Dantzig : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Jean de Modzelewski, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Πολωνίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Ἱσπανία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Emilio De Palacios Y Fau, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Ἐσθονία : Τὸν κ. Karl Menning, Ἐπιτεταγμένον ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Φινλανδία : Τὸν κ. Urho Toivola, Διευθυντὴν τῆς Φινλανδικῆς Γραμματείας παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Γαλλία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Henry Allizé, Πρέσβυν ἐν Ἑλβετίᾳ. Τὸν κ. Maurice Sibille, Βουλευτήν. Τὸν κ. Glément Golson, Ἀντιπρόεδρον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἡ Ἑλλάς : Τὸν κ. Βασίλειον Δενδραμῆν Ἐπιτεταγμένον ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Οὐγγαρία : Τὸν κ. Felix Parcher de Terzékfalva, Ἐπιτεταγμένον ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Ἰταλία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Garlo Carbasso, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Λεττονία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Oskar Voit, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Λιθουανία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Venceslas Sidzikauskas, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Γερμανίᾳ, Ἐπιτετραμμένον ἐν Ἑλβετίᾳ.

Τὸ Λουξεμβοῦργον : Τὸν κ. Antoine Lefort, Σύμβουλον Ἐπικρατείας, Πρῶτον Ἐπίτροπον τοῦ Κράτους διὰ τοὺς Σιδηροδρόμους.

Ἡ Νορβηγία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Johannes Irgens, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ.

Αἱ Κάτω Χῶραι : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Willem I. Doude Van Troosrwijk, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Πολωνία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Jean De Modzelewski, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Πορτογαλία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Antonio M. B. Ferreira, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Ἡ Ρουμανία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Nicolas Petresco-Comnène, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ.

Τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Miloutine Yovanovitch, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ :

Ἡ Σουηδία : Τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Βαρῶνον Jonas M. Alstromer, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν ἐν Ἑλβετίᾳ :

Ἡ Ἑλβετία : Τὸν κ. Giuselle Motta, Σύμβουλον Ὁμοσπονδίας, προϊστάμενον τοῦ Πολιτικοῦ Τμήματος τῆς Ὁμοσπονδίας.

Ἡ Τσεχοσλοβακία : Τὸν κ. Otakae, Lancas, Προϊστάμενον τοῦ Τμήματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Σιδηροδρόμων.

Οἵτινες παρουσίᾳ καὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ κ. Jean Morize, Ἐπιτετραμμένου τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Sarre, ἀνταλλάξαντες τὰ πληρεξούσιά των, εὑρεθέντα ἐν πλήρει τάξει, συνωμολόγησαν τὰ κάτωθι ἄρθρα :

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀντικειμένων καὶ ἔκτασις τῆς Συμβάσεως.

Σιδηροδρομικαὶ μεταφοραί, εἰς ἃς ἐφαρμόζεται ἡ Σύμβασις.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ παροῦσα Σύμβασις ἐφαρμόζεται εἰς πάσας τὰς ἀποστολὰς ἐμπορευμάτων, τὰς παραδοθείσας πρὸς μεταφορὰν μὲ φορτωτικὴν ἀπ' εὐθείας διὰ διαδρομὰς διασχιζούσας τὰ ἐδάφη δύο τοὐλάχιστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν καὶ ἐκτελουμένας ἀποκλειστικῶς διὰ γραμμῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 58 τῆς παρούσης Συμβάσεως καταρτισθέντι πίνακι.

2. Ἐξαιροῦνται ἐν τούτοις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως :

1ον) Αἱ ἀποστολαί, ὧν τὰ σημεῖα ἀποστολῆς καὶ ἀφίξεως κεῖνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ αὐτοῦ Κράτους καὶ ἁπλῶς μόνον διέρχονται διὰ τοῦ ἐδάφους ἄλλου Κράτους ὑπὸ διαμεταγόμισιν :

α') Ὅταν τὰς γραμμάς, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ διαμετακόμισις ἐκμεταλλεύεται σιδηρόδρομος τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἡ ἀφετηρία καὶ β') ὁπόταν τὰς γραμμάς, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ διαμετακόμισις δὲν ἐκμεταλλεύεται μὲν ὁ σιδηρόδρομος τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἡ ἀφετηρία, ἀλλὰ οἱ ἐνδιαφερόμενοι σ)δρομοι ἔχουσι προέλθει εἰς ἰδιαιτέρας συμφωνίας, δυνάμει τῶν ὁποίων αἱ μεταφοραὶ αὗται δὲν θεωροῦνται ὡς διεθνεῖς.

2ον) Αἱ ἀποστολαὶ μεταξὺ σταθμῶν δύο ὁμόρων Κρατῶν, ἐὰν αἱ μεταφοραὶ ἐκτελοῦνται καθ' ἅπασαν τὴν διαδρομὴν διὰ σ)δρόμων τοῦ ἑνὸς τῶν Κρατῶν τούτων, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐν τούτοις ὅπως ὁ ἀποστολεὺς διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ τύπου τῆς φορτωτικῆς ζητῇ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐφαρμοστέου ἐπὶ τῶν σιδηροδρόμωνέφ ὅσον οὐδέτερον τῶν Κρατῶν τούτων ἔχει ἀντίρρησιν.

Συμμετοχὴ ἐπιχειρήσεων ἄλλων ἐκτὸς τῶν σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 2.

1. Δύνανται νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προβλεπομένου πίνακος, ἐπὶ πλέον τῶν σιδηροδρόμων, τακτικαὶ γραμμαὶ ὑπηρεσιῶν αὐτοκινήτων ἢ ἀτμοπλοΐας, συμπληροῦσαι τὰς σιδηροδρομικὰς διαδρομὰς καὶ ἐκτελοῦσαι τὰς δ εθνεῖς μεταφοράς, ὑπὸ τὴν εὐθύνην ἑνὸς συμβαλλομένου Κράτους ἢ σιδηροδρόμου ἐγγεγραμμένου εἰς τὸν πίνακα.

2. Αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν γραμμῶν τούτων ὑπόκεινται εἰς ὅλας τὰς ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις καὶ περιβάλλονται ὑφ' ὅλων τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως ἀναγνωρισμένων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν τροποποιήσεων, τῶν ἀναγκαστικῶς ἀπορρεουσῶν ἐκ τῶν διαφόρων τρόπων τῆς μεταφορᾶς. Αἱ τροποποιήσεις αὗται ἐν τούτοις δὲν δύνανται ν' ἀντιβαίνωσιν εἰς τοὺς περὶ εὐθύνης κανόνας, τοὺς ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως ὁρισθέντας.

3. Πᾶν Κράτος, ἐριθυμοῦν νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸν πίνακα μίαν ἐκ τῶν γραμμῶν ἃς ὁρίζει ἡ παράγραφος 1, ὀφείλει νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, ἵνα αἱ εἰς παράγρ. 2 προβλεπόμεναι τροποποιήσεις δημοσιευθῶσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς τύπους, ὅπως καὶ τὰ τιμολόγια.

Ἀντικείμενα ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 3.

Ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐν τῇ παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 προβλεπομένων ἐξαιρέσεων :

1ον) Τὰ ἀντικείμενα τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ ἀνήκει εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ταχυδρομείων ἔστω καὶ ἐπὶ ἑνὸς τῶν πρὸς διαδρομὴν ἐδαφῶν.

2ον) Τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῶν διαστάσεών των, τοῦ βάρους των ἢ τῆς συσκευῆς των δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μεταφερθῶσι λόγῳ ἀνεπαρκείας τῶν ἐγκαταστάσεων ἢ τοῦ ὑλικοῦ ἔστω καὶ ἑνὸς ἐκ τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν μεταφορὰν σιδηροδρόμων.

3ον) Τὰ ἀντικείμενα τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ θὰ ἀπηγορεύετο ὑπὸ νομίμων διατάξεων ἢ ὑπὸ μέτρου δημοσίας τάξεως, ἔστω καὶ ἐπὶ ἑνὸς τῶν Κρατῶν, δι' οὗ θὰ διέλθῃ.

4ον) Ἐκτὸς ἐξαιρέσεων ἐνδεικνυομένων εἰς τὸ 1 Παράρτημα τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Α') Αἱ ὕλαι αἱ ὑποκείμεναι εἰς ἔκρηξιν, ἤτοι :

α') Ἐκκρηκτικὰ εἴδη ὀρυχείων ἢ βολῆς.

β') Πολεμοφόδια.

γ') Ἀναφλεκτικὰ καὶ πυροτεχνήματα.

δ') Ἀέρια συμπεπιεσμένα, ὑγροποιημένα ἢ διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν.

ε') Ὕλαι αἵτινες ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ὕδατος ἀναδίδουσιν εὐφλεκτα ἀέρια ἢ τοιαῦτα διευκολύνοντα τὴν καῦσιν.

Αἱ οὐσίαι αἵτινες δὲν χρησιμοποιοῦνται εἴτε διὰ τὴν βολὴν εἴτε διὰ νὰ προκαλέσωσιν ἐκρήξεις, δὲν θεωροῦνται ἐκρηκτικαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὅταν ἡ ἐπαφὴ φλογὸς δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐκπυρσοκρότησιν καὶ δὲν εἶναι εὐαισθητότεραι εἰς τὴν κρούσιν ἢ τὴν τριβὴν τῆς δινιτροβενζόλης.

Β') Αἱ ὕλαι αἱ ὑποκείμεναι εἰς αὐτόματον ἀνάφλεξιν.

Γ') Τὰ ἀηδῆ ἢ κάκοσμα προϊόντα.

Ἀντικείμενα δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ὑπό τινας ὅρους.

Ἄρθρον 4.

1. Τὰ κάτωθι ἀντικείμενα εἰσὶ δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν μὲ τὴν διεθνῆ φορτωτικὴν ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους :

1ον) Τὰ ἀντικείμενα τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι 1 τῆς παρούσης Συμβάσεως διαλαμβανόμενα εἰσὶ δεκτὰ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ καθωρισμένους ὅρους.

2ον) Αἱ νεκρικαὶ πομπαὶ εἶναι δεκταὶ ὑπὸ τοὺς ἑπομένους ὅρους :

α') Ἡ μεταφορὰ θὰ ἐκτελεσθῇ μὲ μεγαλὴν ταχύτητα ὑπὸ τὴν φύλαξιν ἑνὸς προσώπου, τὸ ὁποῖον θὰ συνοδεύει, ἐκτὸς ἐὰν ἡ μεταφορὰ μὲ μικρὰν ταχύτητα ἢ ἡ ἔλλειψις συνοδείας εἶνε δεκταὶ ἐφ' ὅλων τῶν σ)δρόμων, τῶν μετεχόντων εἰς τὴν μεταφοράν.

β') Τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς πληρώνονται ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὴν ἀναχώρησιν.

γ') Ἡ μεταφορὰ ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῆς ἀστυνομίας ἑκάστου Κράτους, ἐκτὸς ἐὰν εἶνε κεκανονισμένη ὑπὸ εἰδικῶν συμβάσεων μεταξὺ πολλῶν Κρατῶν.

3ον) Τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα, τὰ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν τροχῶν κυλιόμενα, εἰσὶ δεκτά, ὑπὸ τὸν ὅρον ἵνα εἷς σ)δρομος πιστοποιῇ ὅτι τὸ ὄχημα εἶνε εἰς 0-σιν νὰ κυκλοφορῇ καὶ νὰ τὸ βεβαιώσῃ διὰ μιᾶς ἐπιγραφῆς ἐπὶ τοῦ ὀχήματος ἢ δι' ἑνὸς εἰδικοῦ πιστοποιητικοῦ, αἱ ἀτμομηχαναί, τὰ ἐφοδιοφόρα ὀχήματα καὶ αὐτοκίνητοι μηχαναὶ δὲν προσέτι νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ ὑπαλλήλου ἀρμοδίου, παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, κυρίως ἵνα ἐξασφαλίζῃ τὴν λίπανσιν.

4ον) Τὰ ζῶα ζῶνια εἶνε δεκτὰ ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους :

α') Αἱ ἀποστολαὶ ζώντων ζώων ὀφείλουσι νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ συνοδοῦ, παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ζώων μικροῦ ἀναστήματος, παραδιδομένων πρὸς μεταφορὰν ἐντὸς κλωβῶν, κιβωτίων, καλάθων κλπ. καλῶς κεκλεισμένων, ἐν τούτοις δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συνοδεία ἐν περιπτώσει ἐξαιρέσεων, προβλεπομένων ὑπὸ κατ' εὐθεῖαν διεθνῶν τιμολογίων ἢ ὑπὸ συμφωνιῶν συναφθεισῶν μεταξὺ Σιδηροδρόμων.

β') Ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κηνιατρικῆς ἀστυνομίας τῶν Κρατῶν ἀποστολῆς, παραλαβῆς ἢ μεταφορᾶς. Ὀφείλει νὰ παρέχῃ πρὸς τοῦτο ὅλα τ' ἀναγκαῖα ἔγγραφα συνοδείας.

5ον) Τὰ ἀντικείμενα, τῶν ὁποίων ἡ φόρτωσις ἢ ἡ ἀποστολὴ θὰ παρουσίαζε, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀποστολέως σιδηροδ, ὁμου, δυσχερείας εἰδικὰς λόγῳ τῶν ἐγκαταστάσεων ἢ τοῦ ὑλικοῦ ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἐκ τῶν σιδηροδρόμων, δι' ὧν θὰ γίνῃ ἡ μεταφορά, εἶνε δεκτὰ μόνον ὑπὸ τοὺς ὅρους ἰδιαιτέρους, ὁρισθησομένους εἰς ἑκάστην περίπτωσιν.

2. Δύο ἢ περισσότερα συμβαλλόμενα Κράτη δύνανται νὰ συμφωνήσωσι δι' εἰδικῶν συμφωνιῶν εἴτε ὅτι ἀντικειμενά τινα, ἀποκλειόμενα ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἶνε δεκτὰ εἰς τὴν διεθνῆ μεταφορὰν μεταξὺ τούτων τῶν Κρατῶν ὑπό τινας ὅρους, εἴτε ὅτι τὰ ἐν τῷ Παραρτήματι I ὁριζόμενα ἀντικείμενα θὰ εἶνε δεκτὰ ὑπὸ ὅρους ὀλιγώτερον αὐστηρούς.

Οἱ Σιδηρόδρομοι δύνανται ἐπίσης, δι' εἰδικῶν ὅρων, ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ τιμολόγιά των, εἴτε νὰ δέχωνται ἀντικειμενά τινα ἀποκλεισμένα τῆς μεταφορᾶς, εἴτε νὰ δέχωνται ὅρους ὀλιγώτερον αὐστηρούς διὰ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὑπὸ ὅρους γινόμενα δεκτά.

Ὑποχρεώσεις ἐκ μεταφορᾶς διὰ τοὺς Σιδηροδρόμους.

Ἄρθρον 5.

1. Πᾶς σιδηρόδρομος συμμετέχων εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ, συμμορφούμενος πρὸς τοὺς ὅρους ταύτης, πᾶσαν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων, δεκτῶν δυνάμει τῆς Συμβάσεως ταύτης, ἀρκεῖ ὅπως :

α') Ὁ ἀποστολεὺς συμμορφῶται πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως.

β') Ἡ μεταφορὰ νὰ ᾖ δυνατὴ μὲ τὰ συνήθη μέσα μεταφορᾶς.

γ') Ἡ μεταφορὰ νὰ μὴ ἐμποδίζηται ὑπὸ περιπτώσεων ἀναπροφεύκτων διὰ τὸν σιδηρόδρομον καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτοῦ νὰ ἐξουδετερώσῃ.

2. Ὁ σ)δρομος δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῇ τὰ ἀντικείμενα, τῶν ὁποίων ἡ φόρτωσις, ἡ μεταβίβασις καὶ ἡ ἐκφόρτωσις ἀπαιτεῖ τὴν χρῆσιν ἰδιαιτέρων μέσων, εἰμὴ ἐὰν οἱ σταθμοί, εἰς οὓς αἱ πράξεις αὗται θὰ ἐνεργηθῶσι, διαθέτωσι τὰ κατάλληλα μέσα.

3. Ὁ σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ μόνον τὰς ἀποστολὰς τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄνευ προθεσμίας. Αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς ὁρίζουσι τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ σταθμὸς οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ διαφωλάξῃ προσωρινῶς τὰς μὴ ἐκπληρούσας τὸν ὅρον τοῦτον ἀποστολάς.

4. Αἱ ἀποστολαὶ δέον νὰ ἐξαποστέλλωνται ἐν τῇ σειρᾷ τῆς ἀποδοχῆς των πρὸς μεταφοράν, ἐκτὸς τῆς προβλεπομένης περιπτώσεως τῆς ἑπομένης παραγράφου.

5. Ἐὰν τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀπαιτοῦσι τοῦτο, ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ δύναται νὰ ἀποφασίσῃ, ὅτι :

α') Ἡ ὑπηρεσία 0' ἀνασταλῇ ἢ ὁλικῶς ἢ μερικῶς.

β') Μερικαὶ ἀποστολαὶ θ' ἀποκλεισθῶσιν ἢ θὰ γίνωσι δεκταὶ μόνον ὑπὸ ὅρους τινάς.

γ') Μερικαὶ ἀποστολαὶ θὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς προτεραιότητος.

Τὰ μέτρα ταῦτα δέον νὰ φέρωνται εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ

Πᾶς σ)δρομος δύναται ν' ἀρνηθῇ τὰς ἀποστολάς, τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ θὰ ἠμποδίζετο ὑπὸ περιορισμῶν τοῦ εἴδους τούτου.

6. Πᾶσα παράβασις εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀγωγὴν ἐπανορθώσεως τῆς προξενηθείσης ζημίας.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

Περὶ συμβολαίου μεταφορᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τύπος καὶ ὅροι τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Περιεχόμενα καὶ τύπος τῆς φορτωτικῆς.

Ἄρθρον 6.

1. Ὁ ἀποστολεὺς δέον νὰ παρουσιάζῃ διὰ πᾶσαν διεθνῆ ἀποστολήν, ὑποκειμένην εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, φορτωτικὴν σύμφωνον μὲ τὸ ἔντυπον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ παράρτημα ΙΙ τῆς Συμβάσεως.

Τὰ ἔντυπα τῆς φορτωτικῆς δέον νὰ εἶνε τυπωμένα ἐπὶ χάρτου γραφῆς λευκοῦ, ἀντοχῆς. φέρουσι διὰ τὴν μεγάλην ταχύτητα σειρὰν ἐρυθρὰν ἑνὸς ἑκατοστομέτρου τοὐλάχιστον πλάτους εἰς τὸ ἀνώτερον ἄκρον καὶ ἑτέραν εἰς τὸ κάτω, καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος καὶ εἰς τὸ ὄπισθεν τῆς σελίδος.

2. Τὰ διεθνῆ τιμολόγια ἢ μεταξὺ σ)δρόμων συμβάσεις καθορίζουσι τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν δέον νὰ εἶνε τυπωμένα τὰ ἔντυπα τῶν φορτωτικῶν. Ἐλλείψει διατάξεων τῶν τιμολογίων ἢ συμβάσεων, τὰ ἔντυπα δέον νὰ εἶνε τυπωμένα εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐπισήμων γλωσσῶν τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἀποστέλλονται. Ὀφείλουσι πλὴν τούτων νὰ περιέχωσιν ἓν κείμενον γαλλικὸν ἢ γερμανικὸν ἢ ἰταλικὸν καὶ δύνανται νὰ περιέχωσιν πᾶσαν μετάφρασιν εἰς ἄλλας γλῶσσας κρινομένην ὡς χρήσιμον.

Τὸ πρὸς συμπλήρωσιν ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως μέρος δέον πάντοτε νὰ εἶνε συντεταγμένον εἰς μίαν τῶν ἐπισήμων γλωσσῶν τῆς Χώρας, ἐξ ἧς ἡ ἀποστολή. Αἱ ἀναγκαῖαι μεταφράσεις δέον νὰ εἶνε ἀντικείμενον διατάξεων τῶν διεθνῶν τιμολογίων ἢ εἰδικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων. Ἐλλείψει τοιούτων , ὁ ἀποστολεὺς δέον νὰ προσθέσῃ μετάφρασιν γαλλιστὶ ἢ γερμανιστὶ ἢ ἰταλιστί.

3. Τὰ μέρη τοῦ ἐντύπου τὰ πλαισιούμενα ὑπὸ παχειῶν γραμμῶν δέον νὰ συμπληρῶνται ὑπὸ τοῦ σ)δρόμου, τ' ἄλλα δὲ ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως. Ὁ ἀποστολεὺς πρέπει νὰ διαγράφῃ διὰ γραμμῆς τὰ μέρη ἄτινα ἀφίνει ἐν λευκῷ.

4. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ λευκοῦ ἐντύπου φορτωτικῆς ἢ τοῦ ἐντύπου μετ' ἐρυθρῶν ταινιῶν δεικνύει ἐὰν ἡ μεταφορὰ τοῦ ἐμπορεύματος θὰ γίνῃ μὲ μικρὰν ἢ μεγάλην ταχύτητα. Ἡ αἴτησις μεγάλης ταχύτητος δι' ἓν μέρος τῆς διαδρομῆς καὶ μικρᾶς διὰ τὸ ἕτερον δὲν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων σ)δρόμων.

5. Φορτωτικαὶ φέρουσαι διορθώσεις ἢ ἀποξέσεις δὲν εἶνε δεκταί. Αἱ διαγραφαὶ εἶνε ἀνεκταὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὁ ἀποστολεὺς νὰ τὰς ἐπικυρώνῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του καὶ νὰ ἐγγράφῃ τὰς διορθωθείσας ποσότητας ὁλογράφως, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἢ τοῦ βάρους τῶν δεμάτων.

6. Αἱ ἐν τῇ φορτωτικῇ ἐγγραφαὶ δέον νὰ εἶνε ἐγγεγραμμέναι ἢ τυπωμέναι μὲ χαρακτῆρας ἀνεξιτύλους.

Αἱ κάτωθι μνεῖαι εἶνε ὑποχρεωτικαί :

α') Ὁ τόπος καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς συνταχθείσης φορτωτικῆς.

β') Ἡ ἔνδειξις τοῦ ἀποστολέως σ)δρόμου.

γ') Ἡ ἔνδειξις τοῦ παραλήπτου σ)δρόμου καὶ ἡ τοῦ παραλήπτου σταθμοῦ, μὲ ὅλας τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης συγχύσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων σταθμῶν τῶν ὑπηρετούντων εἴτε τὸν αὐτὸν τόπον εἴτε τόπους φέροντας τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ ἀνάλογα ὀνόματα.

δ') Τὸ ὄνομα καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ παραλήπτου. Ἐν μόνον ἄτομον, ἐμπορικὸς οἶκος ἢ νομικὸν πρόσωπον δέον νὰ σημειῶται ὡς παραλήπτης. Ἡ δήλωσις ὡς παραλήπτου τοῦ σταθμοῦ ἢ τοῦ σταθμάρχου τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς δὲν ἐπιτρέπεται , εἰμὴ ἐὰν τὸ ἐφαρμοστέον τιμολόγιον τὸ ἐπιτρέπῃ ρητῶς. Αἱ διευθύνσεις, αἱ μὴ ἐνδεικνύουσαι τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου, ὡς »εἰς διαταγὴν τοῦ ....» ἢ »εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ διπλωτύπου τῆς φορτωτικῆς», δὲν ἐπιτρέπονται.

ε') Ἡ ἀναγραφὴ τῆς φύσεως τοῦ ἐμπορεύματος, ἡ ἔνδειξις τοῦ βάρους ἢ ἀνάλογος ἔνδειξις τοιαύτη σύμφωνος πρὸς τοὺς κανονισμοὺς τοῦ σ)δρόμου ἀποστολῆς καὶ προσέτι, διὰ τὰς τμηματικὰς ἀποστολάς, ὁ ἀριθμὸς καὶ περιγραφὴ τῆς συσκευῆς, τὰ σημεῖα καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν δεμάττων, καὶ διὰ τὰς ἀποστολάς, τῶν ὁποίων ἡ φόρτωσις ἐπιβαρύνει τὸν ἀποστολέα, ἡ σειρά, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὰ σημεῖα τῆς ἰδιοκτησίας τῆς φορταμάξης. Τὰ ἐμπορεύματα δέον νὰ καθορίζωνται : ἐκεῖνα μὲν ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὸ παραρτημα Ι μὲ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον τοῖς δίδεται ἐν τῷ παραρτήματι τούτῳ. ἐκεῖνα δὲ ἅτινα κατονομάζονται εἰς τὴν κατάταξιν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ τὸ τιμολόγιον μὲ τὸ ὄνομα, δι' οὗ καθορίζονται ἐν τοῖς ἐγγράφοις τούτοις· τ' ἄλλα ὑπὸ τὴν συνήθη ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὀνομασίαν.

Ἐὰν ὁ διατιθέμενος χῶρος ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς διὰ τὴν καταγραφὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἶνε ἀνεπαρκής, ἡ δήλωσις τῶν εἰδῶν δέον νὰ γίνηται ἐπὶ φύλλων ἐπιμελῶς προσκεκολλημένων εἰς τὴν φορτωτικὴν καὶ ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

στ') Ἡ λεπτομερὴς ἀπαρίθμησις τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγράφων διὰ τὰ τελωνεῖα, φόρους δημοτικούς, ἐφοριακὰς ἢ ἀστυνομικὰς καὶ ἄλλας διοικητικὰς ἀρχάς, τὰ ὁποῖα εἰσὶ συνημμένα εἰς τὴν φορτωτικὴν ἢ ἀναφέρονται ὡς κατατεθέντα ἓν τινι ἐνδεικνυομένῳ σταθμῷ.

ζ') Τὸ ὄνομα ἢ ἡ ἐμπορικὴ ἐπωνυμία τοῦ ἀποστολέως, πιστοποιουμένη διὰ τῆς ὑπογραφῆς του, καθὼς καὶ ἡ ἔνδειξις τῆς διευθύνσεώς του, συμπληρουμένης, ἐὰν τὸ κρίνῃ χρήσιμον, διὰ τῆς τηλ)κῆς καὶ τηλ)κῆς διευθύνσεώς του. Ἡ ὑπογραφὴ δύναται νὰ εἶνε τυπωμένη ἢ ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἀποστολέως, ἐὰν οἱ ἰσχύοντες νόμοι καὶ κανονισμοὶ εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς τὸ ἐπιτρέπωσιν. Ἓν μόνον ἄτομον, ἐμπορικὸς οἶκος ἢ νομικὸν πρόσωπον δέον νὰ ἐμφαίνηται εἰς τὴν φορτωτικὴν ὡς ἀποστολεύς.

Ἡ φορτωτικὴ δύναται προσέτι νὰ περιέχῃ τὰς ἀκολούθους ἐγγραφάς :

η') Τὴν ἐγγραφὴν »παραδοτέα εἰς τὸν σταθμὸν» ἢ τὴν ἐγγραφὴν »παραδοτέον κατ' οἶκον», ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως ὁ τελευταῖος οὗτος τρόπος παραδόσεως εἶνε ἐφαρμοστέος εἰς τὸν σταθμὸν παραλαβῆς (ἄρθρον 16 παραγρ. 2). Αἱ ὑποκείμεναι εἰς ἔκρηξιν ἢ αὐτόματον ἀνέφλεξιν ὕλαι (ἰδὲ Παράρτημα 1) δὲν δύνανται νὰ διευθύνωνται εἰς τὸν σταθμὸν διὰ τῆς ἀναγραφῆς »παραδοτέον ἐν τῷ σταθμῷ».

θ') Τὴν ἀναγραφὴν τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τιμολογίων, κυρίως τῶν εἰδικῶν ἢ ἐξαιρετικῶν, τῶν προβλεπομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 11 παράγρ. 10 καὶ 34.

ι') Τὸ ὁλικὸν ποσόν, τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως κατὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἢ τὴν καθοριζομένην συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 35. παράδοσιν,

ια') Τὴν ἔνδειξιν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὁ ἀποστολεὺς ἀναλαμβάνει εἰς βάρος του, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις, τοῦ ἄρθρου 17.

ιβ') Τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως, τὸ ὁποῖον ἐπιβαρύνει τὸ ἐμπόρευμα, καὶ τῶν προυπαρχόντων τελῶν, ἅτινα ἤθελεν ἀποδεχθῇ ὁ σ)δρομος, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 19 καθορίζεται.

ιγ') Τὸ αἰτούμενον δρομολόγιον καὶ τὴν ἔνδειξιν τῶν σταθμῶν ὅπου θὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ τελωνιακαὶ διατυπώσεις ἢ αἱ τοῦ δημοτικοῦ φόρου ὡς καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τῶν ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν ἐξακριβώσεις.

ιδ') Τὸν διορισμὸν ἑνὸς ἐντολοδόχου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15.

7. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταχωρίζωνται ἐν τῇ φορτωτικῇ ἄλλαι δηλώσεις, εἰμὴ ἂν αὗται ὁρίζωνται ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν ἑνὸς Κράτους καὶ δὲν ἐναντιοῦνται εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀντικατάστασις τῆς φορτωτικῆς δι' ἄλλων ἐγγράφων ἢ ἡ προσθήκη ἄλλων ἐγγράφων, ἐκτὸς τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως. Ἐν τούτοις, ὅταν οἱ ἰσχύοντες νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ τοῦ σταθμοῦ τῆς ἀποστολῆς τὸ ὁρίζωσιν, ὁ ἀποστολεὺς δέον νὰ συντάξῃ, ἐκτὸς τῆς φορτωτικῆς, ἓν ἔγγραφον προωρισμένον νὰ φυλαχθῇ ὑπὸ τοῦ σ)δρόμου, διὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ ὡς ἀπόδειξιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς μεταφορᾶς.

8. Ἀπαγορεύεται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν φορτωτικὴν ἀντικείμενα , τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ φορτωθῶσι τὰ μὲν μετὰ τῶν δὲ ἄνευ ἀτόπου καὶ ἄνευ παροβάσεως τῶν διατάξεων τῶν τελωνείων, δημοτικῶν φόρων, ἐφοριακῶν ἢ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν.

9. Τὰ ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων φόρτωσις καὶ ἡ ἐκφόρτωσις ἐπιβαρύνουσι τὸν ἀποστολέα καὶ τὸν παραλήπτην, δέον νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ φορτωτικῶν ἰδιαιτέρων, μὴ περιλαμβανουσῶν οὐδὲν ἀντικείμενον τοῦ ὁποίου ἡ φορτεκφόρτωσις ἐπιβαρύνει τὸν σ)δρομον.

Ἰδιαίτεραι φορτωτικαὶ δέον ἐπίσης νὰ συντάσσωνται διὰ τὰ ἐνδεικνυόμενα ἀντικείμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 1.

10. Ἡ αὐτὴ φορτωτικὴ δὲν δύναται νὰ περιλομβάνῃ εἰμὴ μόνον τὸ φορτίον μιᾶς φορταμάξης, πλὴν τῶν ἀδιαιρέτων ὄγκων, τῶν ἀπαιτούντων περισσοτέρας τῆς μιᾶς φορταμάξης. Ἐν τούτοις ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν αἱ ἰδιαίτεραι διατάξεις τῆς περὶ οὗ πρόκειται ἐμπορικῆς κινήσεως καὶ τὰ ἐφαρμοστέα τιμολόγια ἐπιτρέπωσι διὰ τὴν ὅλην διαδρομὴν τὴν ἀποστολὴν πολλῶν βαγονίων μετὰ τῆς αὐτῆς φορτωτικῆς.

11. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀποστολέα νὰ καταχωρίσῃ κάτωθι τῆς ὀπισθίας σελίδος τῆς φορτωτικῆς, ἀλλ' ὑπὸ τύπον ἁπλῆς πληροφορίας διὰ τὸν παραλήπτην καὶ χωρὶς νὰ προκύπτῃ ἐκ τούτου ὑποχρέωσις οὔτε εὐθύνη διὰ τὸν σ)δρομον, τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις :

»Ἀποστολὴ τοῦ N.».
»Κατὰ διαταγὴν τοῦ N.».
»Εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ N.».
»Πρὸς ἐπαναστολὴν εἰς τὸν N.».
»Ἠσφαλισμένον παρὰ τοῦ N.».
»Διὰ τὸ ἀτμόπλοιον N.».
»Προερχόμενα ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου N.».
»Πρὸς ἐξαγωγὴν μὲ προορισμὸν τὸν N.».

Ἑκάστη τῶν παρατηρήσεων τούτων δέον νὰ ἀναφέρηται τὸ σύνολον τῆς ἀποστολῆς.

Εὐθύνη διὰ τὰς ἐπὶ τῶν φορτωτικῶν ἐγγραφάς. Πρόσθετα τέλα. Μέτρα ληπτέα ἐνπεριπτώσει ὑπερφορτώσεως.

Ἄρθρον 7.

1. Ὁ ἀποστολεὺς εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐνδείξεων καὶ δηλώσεων, τῶν ἐγγεγραμμένων, τῇ φροντίδι του, εἰς τὴν φορτωτικήν. Ὑφίσταται ὅλας τὰς συνεπείας τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τοῦ ἂν αἱ δηλώσεις αὗται αἱ ἐνδείξεις θὰ ἦσαν παράνομοι, ἀνακριβεῖς, ἀτελεῖς ἢ ἐγγεγραμμέναι ἀλλαχοῦ τῆς ὡρισμένης δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν θέσεως.

2. Ὁ σ)δρομος ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ ἐὰν ἡ ἀποστολὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἐνδείξεις τῆς φορτωτικῆς. Ὁ ἀποστολεὺς ἢ ὁ παραλήπτης δέον νὰ προσκαλῆται, ὅπως παρίσταται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν, ὅταν αὕτη γίνεται εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς ἢ τῆς παραλαβῆς. Ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν παρουσιασθῇ ἢ ἐὰν ἡ ἐξέλεγξις γίνῃ καθ' ὁδὸν ἢ ἐλλείψει ἄλλων νομίμων ἢ κανονικῶν διατάξεων, ἰσχυουσῶν εἰς τὸν τόπον ὅπου γίνεται ἡ ἐξέλεγξις, αὕτη δέον νὰ γίνηται παρουσίᾳ δύο μαρτύρων ξένων πρὸς τὸν Σ)δρομον. Ἐὰν ἡ ἀποστολὴ δὲν ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ἐνδείξεις τῆς φορτωτικῆς τὰ ἔξοδα, τὰ προκαλούμενα ἐκ τῆς ἐξελέγξεως, ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα, ἐκτὸς ἐὰν ἔχωσι πληρωθῇ ἐπὶ τόπου.

3. Οἱ νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ ἑκάστου Κράτους ὁρίζουσι τὰς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ σ)δρομος ἔχει τὸ δικαίωμα ἢ ὑποχρεοῦται νὰ πιστοποιῇ ἢ νὰ ἐξελέγξῃ τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος ἢ τὸν ἀριθμὸν τῶν δεμάτων, καθὼς καὶ τὸ πραγματικὸν ἀπόβαρον τῶν φορταμαξῶν.

4. Ἐν περιπτώσει ζυγίσεως τῶν πλήρων φορτίων ἐπὶ γεφυροπλάστιγγος, τὸ βάρος προσδιορίζεται ἀφαιρουμένου ἀπὸ τὸ ὁλικὸν βάρος τῆς φορταμάξης μετὰ τοῦ φορτίου τοῦ ἐπὶ τῆς φορταμάξης ἐγγεγραμμένου ἀποβάρου, ἐκτὸς ἐὰν διαφορετικὸν ἀπόβαρον ἤθελε προκύψει ἀπὸ εἰδικὴν ζύγισιν κενῆς φορταμάξης.

5. Ἐν περιπτώσει εἴτε ἐνδείξεως εἴτε δηλώσεως ἀντικανονικῆς, ἀνακριβοῦς ἢ ἀτελοῦς, δυναμένης νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἀποδοχὴν ἀντικειμένων ἀποκλειομένων τῆς μεταφορᾶς, δυνάμει τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 3, ἢ τὴν ἀποστολὴν μὲ κόμιστρα κατώτερα, ἢ τὴν μὴ κανονικὴν ἐφαρμογὴν τῶν τιμολογίων, ἢ τὴν μὴ τήρησιν τῶν μέτρων ἀσφαλείας τῶν ἐν τῷ Παραρτήματι Ι ἀναγεγραμμένων, ἢ τὴν ὑπερφόρτωσιν φορταμάξης φορτωθείσης παρὰ τοῦ ἀποστολέως, δέον νὰ πληρώνηται πρόσθετον τέλος, ἀνεξαρτήτως τῆς συμπληρωματικῆς πληρωμῆς τῆς διαφορᾶς τῶν κομίστρων, ἐφ' ὅσον δὲ συντρέχει περίπτωσις , καὶ πάσης ἀποζημιώσεως διὰ ἐνδεχομένην ζημίαν, ὡς καὶ τῶν ποινικῶν εὐθυνῶν.

Τὸ πρόσθετον τέλος καθορίζεται ὡς ἀκολούθως :

α') Ἐν περιπτώσει δηλώσεως ἀντικανονικῆς, ἀναβοῦς ἢ ἀτελοῦς τῶν ἀποκλειομένων τῆς μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων, δυνάμει τοῦ ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρου 3, εἴτε ἐμπορευμάτων ὁριζομένων εἰς τὸ Παράρτημα Ι εἴτε μὴ τηρήσεως τῶν μέτρων ἀσφαλείας, τῶν διατυπουμένων εἰς τοῦτο τὸ Παράρτημα, τὸ πρόσθετον τέλος εἶνε τὸ ἑξῆς :

Διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς δυνάμει τοῦ ἐδ. 40 τοῦ ἄρθρου 3..... φρ. 15

Διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ καθοριζόμενα ἐν τῷ Ι Παραρτήματι :

Κλάσις Ι, κατηγορία 1α'	.....	φρ. 15
» Ι, » 1β, 1γ καὶ 1δ	.....	» 10
» Ι, » 1ε καὶ Κλάσις ΙΙ καὶ ΙΙΙ		» 5
» IV, V καὶ VI	.....	» 1

κατὰ χιλιόγραμμον ἀκαθαρίστου βάρους τοῦ ὅλου δέματος

Ἐὰν αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τοῦ σ)δρόμου, ἔνθα ἀνεκαλύφθη ἡ παράβασις, προβλέπωσι μικρότερα πρόσθετα τέλη, εἰσπράττονται μόνον ταῦτα.

β') Ἐν περιπτώσει δηλώσεως ἐνδεικνυούσης κατ' ἀντικανονικὸν τρόπον, ἀνακριβῶς ἢ ἀτελῶς τὸ εἶδος ἀποστολῆς, συμπεριλαμβανούσης ἕτερα ἐμπορεύματα τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τὸ ψηφίον α' τῆς παρούσης παραγράφου, τὸ πρόσθετον τέλος εἶνε ἴσον πρὸς τὸ διπλοῦν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν κομίστρων ἀπὸ τοῦ σημείου ἀναχωρήσεως μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀφίξεως, τῶν ὑπολογισθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντικανονικῆς ἢ ἀτελοῦς ἀναγραφῆς, καὶ ἐκείνων, ἅτινα θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσπραχθῶσιν, ἐὰν ἡ ἀναγραφὴ ἦτο κανονική, ἀκριβὴς καὶ πλήρης.

Τὸ πρόσθετον τοῦτο τέλος δὲν δύναται νὰ εἶνε κατώτερον τοῦ ἑνὸς φράγκου, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ διαφορὰ τιμῆς.

Ἐὰν αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τοῦ σ)δρόμου, ἔνθα ἀνεκαλύφθη ἡ παράβασις, προβλέπωσιν ἓν ἐλάχιστον μικρότερον, τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐφαρμόζεται.

γ') Ἐν περιπτώσει ἐνδείξεως βάρους κατωτέρου τοῦ πραγματικοῦ, τὸ πρόσθετον τέλος εἶνε ἴσον πρὸς τὸ διπλοῦν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς τιμῆς τῆς μεταφορᾶς τοῦ δεδηλωμένου βάρους καὶ τοῦ ἐξελεγχθέντος ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς μέχρι τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς.

δ') Ἐν περιπτώσει ὑπερφορτώσεως φορταμάξης ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, τὸ πρόσθετον τέλος ἰσοῦται πρὸς τὸ ἑξαπλάσιον τῆς ἀντιστοιχούσης τιμῆς εἰς τὴν μεταφορὰν μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς καὶ τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς τοῦ ὑπερβάλλοντος βάρους μέχρι τοῦ ὁρίου τῆς φορτώσεως. Ὑπάρχει ὑπερφόρτωσις, ὅταν ἡ φόρτωσις φορταμάξης ὑπερβαίνῃ τὸ ὅριον τῆς ὡρισμένης φορτώσεως, ὡς ἀκολούθως :

Ὅταν ὄχημα φέρῃ μόνον μίαν ἐπιγραφήν, σχετικὴν πρὸς τὸ βάρος τῆς φορτώσεως, ἣν δύναται νὰ δεχθῇ, αὕτη θεωρεῖται ὡς δεικνύουσα τὴν κανονικὴν φόρτωσιν. τὸ ὅριον τῆς φορτώσεως ἰσοῦται τότε πρὸς τὴν κανονικὴν φόρτωσιν ηὐξημένην κατὰ 5 ο)ο.

Ὅταν ὄχημα φέρῃ δύο ἐπιγραφάς ἐκείνη, ἡ ὁποία δεικνύει μικρότερον βάρος, καθορίζει τὸ κανονικὸν βάρος. ἐκείνη δὲ ἡ ὁποία δεικνύει τὸ μεγαλείτερον βάρος κανονίζει τὸ ὅριον τῆς φορτώσεως.

ε') Ἐὰν ὑπάρχῃ διὰ τὴν αὐτὴν φορτάμαξαν δήλωσις βάρους κατωτέρου τοῦ πραγματικοῦ καὶ ὑπερφόρτωσις συγχρόνως, τότε εἰσπράττεται τὸ ἄθροισμα τῶν εἰς τὰς παραβάσεις ταύτας ἀντιστοιχούντων προσθέτων τελῶν.

6. Τὰ πρὸς εἴσπραξιν πρόσθετα τέλη, συμφώνως πρὸς τὴν ἄνω παράγρ. 5, ἐπιβαρύνουσι τὸ μεταφερόμενον ἐμπόρευμα, οἱοσδήποτε κα ἂν εἶνε ὁ τύπος, ἔνθα ἔλαβον χώραν αἱ ἀποδεικτικαὶ πράξεις, αἱ δικαιολογοῦσαι τὴν ἐπιβολὴν τῶν προσθέτων τελῶν.

Ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος δὲν καλύπτῃ τὸ ποσὸν τῶν προσθέτων τελῶν ἢ ἐὰν ὁ παραλήπτης δὲν ἀποδέχῃ αὐτὸ ἐμπόρευμα, τὸ περιπλέον τοῦ χρέους, τὸ ἀπορρέον ἐκ τῶν προσθέτων τελῶν, δέον νὰ πληρώνηται ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

7. Πρόσθετα τέλη δὲν καταβάλλονται :

α') Ἐν περιπτώσει δηλώσεως ἀνακριβοῦς τοῦ βάρους, ὅταν ἡ ζύγισις ὑπὸ τοῦ σ)δρόμου εἶνε ὑποχρεωτική, συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

β') Ἐν περιπτώσει ἀνακριβοῦς ἐνδείξεως τοῦ βάρους ἢ ἐν περιπτώσει ὑπερφορτώσεως, ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἠτήσατο ἐν τῇ φορτωτικῇ, ἵνα ἡ ζύγισις γείνῃ ὑπὸ τοῦ σ)δρόμου.

γ') Ἐν περιπτώσει ὑπερφορτώσεως προελθούσης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεταφορᾶς ὑπὸ ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιρροῶν, ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀποδείξῃ ὅτι συνεμορφώθη φορτώνων τὸ ὄχημα πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

δ') Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τοῦ βάρους ἐπελθόντος κατὰ τὴν μεταφοράν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὑπερφόρτωσις, ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀποδείξῃ ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη ὀφείλεται εἰς ἀτμοσφαρικὰς ἐπιρροάς.

8. Ὅταν ἡ ὑπερφόρτωσις φορταμάξης πιστοποιῆται ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς ἢ σταθμοῦ τινος διαμέσου, τὸ ὑπερβάλλον τοῦ φορτίου δύναται ν' ἀνασύρηται ἐκ τῆς φορταμάξης, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ περίπτωσις εἰσπράξεως προσθέτου τέλους. Ὁ ἀποστολεύς, ἐφ' ὅσον παρίσταται τοιαύτη περίπτωσις, προσκαλεῖται, ἄνευ ἀναβολῆς, διὰ μέσου τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς νὰ γνωστοποιήσῃ πῶς ἐννοεῖ νὰ διαθέσῃ τὸ ὑπερβάλλον φορτίον.

Τὸ εἰσπραχθησόμενον τέλος ὑπερφορτώσεως διὰ τὴν διανυθεῖσαν διαδρομὴν κανονίζεται ὅπως καὶ τὰ κόμιστρα τοῦ δηλωθέντος φορτίου σὺν τῷ προσθέτῳ τέλει, τῷ προβλεπομένῳ εἰς τὴν ἀνωτέρω παράγρ. 5, ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις. Ἐν περιπτώσει ἐκφορτώσεως, τὰ ἔξοδα ταύτης εἰσπράττονται συμφώνως πρὸς τὸ τιμολόγιον τῶν προσθέτων δαπανῶν τοῦ σιδηροδρόμου ὁ ὁποῖος τὴν ἐκτελεῖ.

Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς παραγγέλλῃ νὰ ἐπιστραφῇ ἢ νὰ ἀποσταλῇ ἐκ νέου τὸ ὑπερβάλλον φορτίον, τοῦτο θεωρεῖται ὡς τμηματικὴ ἀποστολή.

Συνομολόγησις συμβολαίου μεταφορᾶς. Ἀντίγραφον φορτωτικῆς.

Ἄρθρον 8.

1. Τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς συνωμολογήθη εὐθὺς ὡς ὁ σταθμὸς ἀποστολῆς ἐδέχθη πρὸς μεταφορὰν τὸ ἐμπόρευμα μετὰ τῆς φορτωτικῆς. Ὁ σταθμὸς ἀποστολῆς πιστοποιεῖ τὴν ἀποδοχὴν ἐπιθέτων ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς τὴν σφραγῖδά του, φέρουσαν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀποδοχῆς.

2. Ἡ ἐπίθεσις τῆς σφραγῖδος δέον νὰ γίνηται ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὁλικῆς ἀποστολῆς, περὶ ἧς ἡ φορτωτική, καὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὁ ἀποστολεὺς ἀναλαμβάνει εἰς βάρος του. Ἡ ἐπίθεσις αὕτη δέον νὰ γίνηται παρουσίᾳ τοῦ ἀποστολέως, ἐὰν οὗτος τὸ ζητήσῃ.

3. Μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τῆς σφραγῖδος ἡ φορτωτικὴ ἐπέχει θέσιν συμβολαίου μεταβορᾶς.

4. Ἐν τούτοις, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων ἡ φόρτωσις ἐπιβαρύνει τὸν ἀποστολέα δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν τιμολογίων ἢ τῶν συμβάσεων, τῶν συναφθεισῶν μετ' αὐτοῦ, ὅταν τοιαῦται συμβάσεις ἐπιτρέπωνται εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς, αἱ ἐνδείξεις τῆς φορτωτικῆς, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸ βάρος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν δεμάτων, δὲν καθίστῶσι τὸν σιδηρόδρομον ὑπεύθυνον παρὰ μόνον ἐὰν ἡ ἐξέλεγξις τοῦ βάρους τούτου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δεμάτων ἐγένετο ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐπιστοποιήθη ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς.

5. Ὁ σιδηρόδρομος ὑποχρεοῦται νὰ πιστοποιήσῃ τὴν λῆψιν τοῦ ἐμπορεύματος καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἀποδοχῆς πρὸς μεταφορὰν ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς φορτωτικῆς, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ τοῦ παρουσιάσῃ ὁ ἀποστολεὺς συγχρόνως με τὴν φορτωτικήν. Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο δὲν ἔχει τὴν ἀξίαν οὔτε τῆς φορτωτικῆς ἥτις συνοδεύει τὴν ἀποστολήν, οὔτε ἑτέρου λογιστικοῦ σιδηροδρομικοῦ ἐγγράφου.

Βάσεις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν τιμῶν μεταφορᾶς. Τιμολόγια καὶ δρομολόγια.

Ἄρθρον 9.

1. Αἱ τιμαὶ μεταφορᾶς καὶ αἱ πρόσθετοι δαπάναι λογίζονται συμφώνως πρὸς τὰ νομίμως ἐν ἰσχύι τιμολόγια καὶ δεόντως δημοσιευόμενα εἰς ἕκαστον Κράτος. Τὰ τιμολόγια ταῦτα δέον νὰ περιλαμβάνωσιν ὅλας τὰς ἀναγκαίας ἐνδείξεις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν κομίστρων καὶ τῶν προσθέτων δαπανῶν καὶ νὰ προσδιορίζωσιν ἐν ἀνάγκῃ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς θὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐπικαταλλαγή.

2. Τὰ τιμολόγια δέον νὰ διαλαμβάνωσι πάντας τοὺς ἰδιαιτέρους εἰς τὰς διαφόρους μεταφορὰς ὅρους, καὶ ἰδίᾳ τὸ εἶδος τῆς ταχύτητος (μικρᾶς ἢ μεγάλης), ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται. Ἐὰν δι' ὅλα τὰ ἐμπορεύματα ἢ διά τινα ἐκ τούτων ἢ διά τινας διαδρομὰς σιδηρόδρομός τις ἔχῃ ἓν τιμολόγιον μὴ περιλαμβάνον εἰμὴ ἕν μόνον εἶδος ταχύτητος, τοῦτο δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς μεταφορὰς τὰς ἐκτελουμένας τόσον μὲ λευκὴν φορτωτικήν, ὅσον καὶ μὲ φορτωτικὴν ταινίας ἐρυθρᾶς, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως, αἵτινες ἀπορρέουσι δι' ἑκάστην τῶν φορτωτικῶν τούτων ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 παράγραφοι 4 καὶ 11.

Τὰ τιμολόγια δέον νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους ὁμοιομόρφως. Οἱ ὅροι των εἶνε ἔγκυροι ἀρκεῖ νὰ μὴ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, ἄλλως θεωροῦνται ὡς ἄκυροι καὶ μὴ ὑπάρχοντες.

3. α') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἔχῃ καθορίσει εἰς τὴν φορτωτικὴν τὸ πρὸς διαδρομὴν δρομολόγιον, τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς ὑπολογίζονται συμφώνως πρὸς τὸ δρομολόγιον τοῦτο. Ἡ ὑπόδειξις τοῦ σταθμοῦ, ἔνθα δέον νὰ ἐκτελῶνται αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις ὑπὸ τῶν τελωνείων, δημοτικῶν φόρων, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν ἢ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν, ἀντιστοιχεῖ εἰς ὁρισμὸν δρομολογίου.

β') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἔχῃ καθορίσει εἰς τὴν φορτωτικὴν μόνον τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τιμολόγια, ὁ σιδηρόδρομος ἐφαρμόζει ταῦτα, ἐφ' ὅσον τὰ καθοριζόμενα τιμολόγια ἀναφέρουσι τοὺς σταθμούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ αἰτούμενα τοιαῦτα δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν. Ὁ σιδηρόδρομος ἐκλέγει μεταξὺ τῶν δρομολογίων, ἐφ' ὧν τὰ τιμολόγια ταῦτα ἰσχύουσι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου: μεταφορᾶς, τὸ δρομολόγιον τὸ ὁποῖον νομίζει ἐπωφελέστερον διὰ τὸν ἀποστολέα.

γ') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἔχῃ ὁρίσει εἰς τὴν φορτωτικὴν τὴν προπληρωμὴν τῆς μεταφορᾶς μέχρις ἑνὸς διαμέσου σταθμοῦ κατὰ τοὺς προβλεπομένους ὅρους τοῦ ἄρθρου 17. παράγρ. 1, ὁ Σ)δρομος ἐκλέγει μεταξὺ τῶν δρομολογίων, τὰ ὁποῖα διέρχονται ἀπὸ τὸν διάμεσον τοῦτον σταθμόν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοῦ φαίνεται τὸ πλέον ἐπωφελὲς διὰ τὸν ἀποστολέα. Τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκλεγέντος ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου τιμολογίου.

δ') Ἐὰν εἰς τὰς προβλεπομένας ἀνωτέρω περιπτώσεις τῶν στοιχείων α' καὶ γ' ὑπάρχῃ διεθνὲς τιμολόγιον μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς καὶ τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς ἐπὶ τῶν αἰτουμένων δρομολογίων ὑπὸ τὸ στοιχεῖον α' ἢ μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς καὶ τοῦ ἐνδεικνυομένου ὑπὸ τὸ στοιχεῖον γ') τοῦτο τὸ τιμολόγιον ἐφαρμόζεται, ἀρκεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀποστολῆς ἡ ἐφαρμογή του νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἐξ ὅρων μὴ ἐκπληρωθέντων.

ε') Ἐὰν αἱ διδόμεναι ἐνδείξεις ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως δὲν εἶνε ἀρκεταὶ νὰ καθορίσωσι τελείως τὸ δρομολόγιον ἢ τὰ τιμολόγια ἢ ἐάν τινες ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνδείξεων εἶνε ἀσυμβίβαστοι, ὁ Σ)δρομος ἐκλέγει τὸ δρομολόγιον ἢ τὰ τιμολόγια, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς αὐτὸν ἐπωφελέστερα γιὰ τὸν ἀποστολέα. Συμμορφοῦνται πάντοτε εἰς τὰς ἐνδείξεις τῆς φορτωτικῆς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς ἐνδεικνυομένους σταθμοὺς ὑπὸ τὸ στοιχεῖον α' παράγρ. 2 κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς τὰς ἄλλας ἐνδείξεις τοῦ ἀποστολέως.

Ἐν τούτοις, ἐὰν ὑπάρχῃ διεθνὲς ἀπ' εὐθείας τιμολόγιον μεταξὺ τῶν σταθμῶν ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς, τὸ τιμολόγιον τοῦτο ἐφαρμόζεται, ἀρκεῖ τὸ ἐκ τούτου καθοριζόμενον δρομολόγιον νὰ τηρῇ, περιπτώσεως τυχούσης, τὰς ἐνδείξεις τῆς φορτωτικῆς, τὰς ἀφορώσας τοὺς σταθμοὺς τοὺς ἀναφερομένους ὑπὸ τὸ γράμμα α' παραγρ. 2 καὶ ἡ ἐφαρμογή του νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἐξ ἑτέρων μὴ ἐκπληρωθέντων ὅρων.

στ') Εἰς ὅλας τὰς προβλεπομένας ὡς ἀνωτέρω περιπτώσεις αἱ προθεσμίαι ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως αἰτηθέντος δρομολογίου ἢ τοῦ ἐκλεγομένου τοιούτου ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου.

ζ') Ὁ Σ)δρομος δὲν δύναται, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων περιπτώσεων εἰς τὸ ἄρθρον 5 παράγρ. 5 καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 23 παράγρ. 1, νὰ ἐκτελῇ τὴν μεταφορὰν δι' ἄλλης ὁδοῦ τῆς τοῦ δρομολογίου τοῦ ἐνδεικνυομένου παρὰ τοῦ ἀποστολέως εἰμὴ ὑπὸ τὸν ὅρον :

1ον) Ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς καὶ αἱ προθεσμίαι τῆς παραδόσεως δὲν θὰ ὑπερβαίνωσι τὰ ἔξοδα καὶ τὰς προθεσμίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ὑποβληθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δρομολογίου τὸ ὁποῖον εἶχε καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

2ον) Αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις ὑπὸ τῶν τελωνείων, δημοτικῶν φόρων, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν θὰ γίνωνται πάντοτε εἰς τοὺς σταθμοὺς τοὺς ὑποδεικνυομένους ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

Ὁ ἀποστολεὺς εἰδοποιεῖται ὅτι ἡ μεταφορὰ γίνεται δι' ἄλλης ὁδοῦ ἐκείνης ἣν εἶχεν ὁρίσει.

η') Κατὰ τὰς προβλεπομένας περιπτώσεις ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β' γ' καὶ ε' (ἐδαφ. 1) τῆς παρούσης παραγράφου ὁ Σ)δρομος δὲν εὐθύνεται διὰ βλάβην ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δρομολογίου ἢ τῶν τιμολογίων εἰμὴ ἐν περιπτώσει δόλου ἢ σοβαροῦ σφάλματος.

4. Ἐκτὸς τῶν κομίστρων καὶ τῶν διαφόρων προσθέτων δαπανῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν τιμολογίων, οὐδὲν ἕτερον ποσὸν εἰσπράττεται πρὸς ὄφελος τῶν Σ)δρόμων παρὰ μόνον αἱ ὑπ' αὐτῶν γενόμεναι δαπάναι, ἤτοι : δικαιώματα εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, ἀμαξαγώγια ἀπὸ ἕνα σταθμὸν εἰς ἄλλον, μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ τιμολογίου, ἔξοδα ἐπιδιορθώσεως εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἢ ἐσωτερικὴν συσκευὴν τῶν ἐμπορευμάτων ἀναγκαῖα διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν διατήρησιν καὶ ἄλλας ἀναλόγους δαπάνας. Αἱ δαπάναι αὗται δέον ἁρμοδίως νὰ πιστοποιῶνται καὶ νὰ ὑπολογίζωνται χωριστὰ εἰς τὴν φορτωτικήν, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα δέον νὰ προσαρτῶνται. Ὅταν ἡ πληρωμὴ τούτων τῶν δαπανῶν ἐπιβαρύνῃ τὸν ἀποστολέα, τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα δὲν παραδίδονται εἰς τὸν παραλήπτην μετὰ τῆς φορτωτικῆς, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς τὸν ἀποστολέα μὲ τὸν λ)σμὸν τῶν ἐξόδων, ὡς ἀναφέρει τὸ ἄρθρον 17.

Ἀπαγόρευσις ἰδιαιτέρων συμβάσεων.

Ἄρθρον 10.

Πᾶσα ἰδιαιτέρα σύμβασις, ἥτις θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παραχώρησιν εἰς ἕνα ἢ εἰς πολλοὺς ἀποστολεῖς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν τιμολογίων, ἀπαγορεύεται ρητῶς καὶ θεωρεῖται ἄκυρος.

Ἐν τούτοις ἐπιτρέπονται αἱ ἐλαττώσεις τῶν κομίστρων δεόντως δημοσιευόμεναι καὶ ἐφαρμοστέαι διὰ πάντας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὡς καὶ ἐκεῖναι αἵτινες ἐγκρίνονται εἴτε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σ)δρόμου εἴτε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν εἴτε ὑπὲρ εὐεργετικῶν σκοπῶν.

Προθεσμίαι παραδόσεως.

Ἄρθρον 11.

1. Αἱ προθεσμίαι παραδόσεως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τ' ἀκόλουθα ἀνώτατα ὅρια :

α') Διὰ τὴν μεγάλην ταχύτητα :

1ον) Προθεσμία ἀποστολῆς 1 ἡμέρα.

2ον) Προθεσμία μεταφορᾶς κατὰ κλάσμα ἀδιαίρετον τῶν 250 χιλιομέτρων τοῦ χιλιομετρικοῦ πίνακος τιμολογίων 1 ἡμέρα.

β') Διὰ τὴν μικρὰν ταχύτητα :

1ον) Προθεσμία ἀποστολῆς 2 ἡμέραι.

2ον) Προθεσμία μεταφορᾶς κατὰ κλάσμα ἀδιαιρέτου

ἀποστάσεως τῶν 250 χιλιομέτρων τοῦ χιλιομετρικοῦ πίνακος τιμολογίων 2 ἡμέραι.

2. Ὅταν ἡ ἀποστολὴ χρησιμοποιῇ πολλὰ δίκτυα συνενούμενα διὰ σ)δρομικῶν γραμμῶν, ἡ προθεσμία τῆς μεταφορᾶς ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς ὁλικῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν σταθμῶν ἀποστολῆς καὶ προορισμοῦ. Ἡ προθεσμία ἀποστολῆς ὑπολογίζεται μίαν μόνον φορὰν ὁσοδήποτε καὶ ἂν εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν χρησιμοποιηθέντων δικτύων.

3. Οἱ νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ ἑκάστου Κράτους προσδιορίζουσιν ἐν τίνι μέτρῳ οἱ Σ)δρομοι οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὑποκείμενοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ὁρίζωσι προθεσμίας συμπληρωματικὰς εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α') Διὰ τὰς μεταφορὰς αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦσιν εἴτε τὴν θάλασσαν ἢ τὰς πλοίμους ἐσωτερικὰς ὁδοὺς διὰ περάματος ἢ διὰ πλοίου, εἴτε ὁδὸν μὴ ἔχουσαν σ)δρομον, εἴτε γραμμάς τινας συναρμογῆς, συνενούσας δύο γραμμὰς τοῦ αὐτοῦ ἢ διαφόρων δικτύων, εἴτε δευτερεύουσαν γραμμήν, εἴτε μίαν γραμμὴν τῆς ὁποίας αἱ τροχιαὶ δὲν ἔχουσι τὸ κανονικὸν πλάτος.

β') Ἐν περιπτώσει περιστάσεων ἐξαιρετικῶν, δυναμένων νὰ προκαλέσωσιν εἴτε ἐξαιρετικὴν ἐμπορικὴν κίνησιν εἴτε ἀσυνήθεις δυσχερείας διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Δέον νὰ καθορίζωνται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, αἱ ἡμέραι τῶν συμπληρωματικῶν προθεσμιῶν.

4. Αἱ συμπληρωματικαὶ προθεσμίαι, δικαιολογούμεναι ὑπὸ τῶν ἀναφερομένων περιστάσεων ὑπὸ στοιχεῖον α' ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγρ. 3, δέον νὰ ἐμφαίνωνται εἰς τὰ τιμολόγια.

Αἱ συμπληρωματικαὶ προθεσμίαι αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ στοιχεῖον β' τῆς παραγρ. 3 δέον νὰ δημοσιεύωνται καὶ δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσι πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς των.

5. Ἡ προθεσμία τῆς παραδόσεως ἀρχεται ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἐμπορεύματος, ὡς προβλέπεται αὐτὴ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 παραγραφος 1.

6. Ἡ προθεσμία τηρεῖται, ἐὰν πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς τὸ ἐμπόρευμα παραδίδεται ἢ ἡ ἄφιξίς του γνωστοποιῆται εἴτε εἰς τὸν παραλήπτην εἴτε εἰς τὸν ἐξουσιοδοτημένον πρόσωπον νὰ τὸ παραλάβῃ, δυνάμει τῶν κανονισμῶν τοῦ Σ)δρόμου, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παράδοσιν. Οἱ νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ ἑκάστου Κράτους προσδιορίζουσι τοὺς τύπους, ὑφ' οὓς ἡ παράδοσις τῆς δηλωτικῆς ἐπιστολῆς πιστοποιεῖται.

Διὰ τὰς ἐπιστολάς, αἱ ὁποῖαι δὲν παραδίδονται κατ' οἶκον ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου καὶ τῶν ὁποίων δὲν γνωστοποιεῖται ἡ ἄφιξις δι' εἰδοποιήσεως, ἡ προθεσμία τῆς παραδόσεως τηρεῖται ἐὰν πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς τὸ ἐμπόρευμα εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ παραλήπτου εἰς τὸν σταθμὸν παραλαβῆς.

7. Αἱ προθεσμίαι τῆς παραδόσεως δὲν διαρρέουσι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων τοῦ τελωνείου, δημοτικῶν φόρων, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ κατὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐμποδίζεται προσωρινῶς ἡ ἔναρξις ἢ ἡ ἐξακολούθησις τῆς μεταφορᾶς, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν προέρχεται ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Σ)δρόμου.

Αἱ προθεσμίαι δὲν διαρρέουσιν ἐπίσης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν τῶν προβλεπομένων εἰς τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς διακοπῆς, ὀφειλομένης εἰς τροποποιήσεις τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, ἐντολῇ τοῦ ἀποστολέως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 21.

Πλὴν τούτων, διὰ τὴν μεταφορὰν ζώων αἱ προθεσμίαι τῆς παραδόσεως δὲν διαρρέουσι κατὰ τὴν διάρκειαν:

α') Τῆς διαμονῆς τῶν ζώων τούτων εἰς τοὺς σταθμούς, τοὺς χρησιμεύοντας διὰ τὸ πότισμα αὐτῶν.

β') Τῶν στάσεων τῶν προκαλουμένων ἐξ ἀστυνομικοῦ μέτρου.

γ') Τῆς κτηνιατρικῆς ἐπισκέψεως.

8. Διὰ τὰς ἀποστολὰς μὲ μικρὰν ταχύτητα αἱ προθεσμίαι παραδόσεως δὲν διαρρέουσι τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐξαιρετέας ἑορτάς.

Διὰ τὰς ἀποστολὰς μὲ μεγάλην ταχύτητα, ὅταν ἡ ἑπομένη ἡμέρα τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος πρὸς μεταφορὰν εἶνε Κυριακὴ ἢ ἐξαιρετέα ἑορτή, ἡ προθεσμία ἄρχεται μίαν ἡμέραν βραδύτερον. Ἐπίσης, ὅταν ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως εἶνε Κυριακὴ ἢ ἐξαιρετέα ἑορτή, ἡ προθεσμία λήγει τὴν ἐπαύριον. Ἐν τούτοις αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ἀποστολὰς μεγάλης ταχύτητος, δι' ἃς οἱ σταθμοὶ ἀναχωρήσεως καὶ προορισμοῦ εἶνε ἀνοικτοὶ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας.

9. Ὅταν εἰς ἓν Κράτος οἱ νόμοι ἢ οἱ κανονισμοὶ ἐπιβάλλωσι τὴν ὁλικὴν ἢ μερικὴν διακοπὴν τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων μὲ μεγάλην ταχύτητα τὴν Κυριακὴν καὶ τινας ἐξαιρετέας ἑορτάς, αἱ προθεσμίαι τῆς παραδόσεως αὐξάνονται κατὰ συνέπειαν.

10. Ὅταν, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς Κράτους τινός, δύνανται νὰ ὁρισθῶσι τιμολόγια εἰδικὰ ἢ ἐξαιρετικὰ μὲ τιμὰς ἠλαττωμένας καὶ μὲ προθεσμίας ηὐξημένας, οἱ σιδηρόδρομοι τοῦ Κράτους τούτου δύνανται ἐπίσης νὰ ἐφαρμόσωσι τὰ τιμολόγια ταῦτα μὲ προθεσμίας ηὐξημένας ἐν τῇ διεθνεῖ ὑπηρεσίᾳ.

Κατάστασις τοῦ ἐμπορεύματος. Συσκευή.

Ἄρθρον 12.

1. Ὅταν ὁ σιδηρόδρομος δέχεται πρὸς μεταφορὰν ἐμπορεύματα παρουσιάζοντα σημεῖα καταφανῆ ἀβαρίας, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ, ὅπως ἡ κατάστασις τοῦ ἐμπορεύματος τούτου μνημονευθῇ ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς.

2. Ὅταν ἡ φύσις τοῦ ἐμπορεύματος ἀπαιτῇ συσκευήν, ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ τὸ συσκευάσῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τοῦτο νὰ προστατεύηται ἀπὸ καταστροφὴν ὁλικὴν ἢ μερικὴν καὶ ἀπὸ ἀβαρίαν κατὰ τὴν μεταφορὰν καὶ νὰ μὴ ἀπειλῇ νὰ προξενήσῃ ζημίαν εἰς τὸ κοινόν, τὸ σιδηροδρομικὸν ὁλικὸν ἢ τἄλλα ἐμπορεύματα.

Ἡ συσκευὴ δέον, ἄλλως τε, νὰ εἶνε σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις τῶν τιμολογίων καὶ τῶν κανονισμῶν τοῦ ἀποστολέως σιδηροδρόμου.

3. Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2, ὁ σιδηρόδρομος δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀποστολὴν ἢ ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως ὁ ἀποστολεὺς ἀναγνωρίσῃ ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς τὴν ἔλλειψιν συσκευῆς ἢ τὴν ἐλλιπῆ κατάστασιν ταύτης, δίδων ἀκριβῆ περιγραφὴν αὐτῆς.

4. Ὁ ἀποστολεὺς εὐθύνεται διὰ τὰς συνεπείας τῆς ἐγκλείψεως τῆς συσκευῆς ἢ τῆς ἐλλιποῦς καταστάσεώς της, τῆς οὕτω ἀναγνωρισθείσης ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς. Ἐπίσης εὐθύνεται καὶ διὰ τὰ μὴ καταφανῆ ἐλαττώματα τῆς συσκευῆς. Ὅλαι αἱ φθοραὶ αἱ ἀπορρέουσαι ἐκ τούτου ἐπιβαρύνουσι τὸν ἀποστολέα, ὁ ὁποῖος, ἐφόσον ἤθελεν ὑπάρξει περίπτωσις, ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν σιδηρόδρομον διὰ τὴν ζημίαν ἣν θὰ ὑφίστατο.

Ὁ ἀποστολεὺς εὐθύνεται ἐπίσης διὰ τὰ καταφανῆ ἐλαττώματα τῆς συσκευῆς τὰ μὴ ἀναφερόμενα ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς, ἐὰν ἡ ἀπόδειξις τῶν ἐλαττωμάτων τούτων γείνῃ ὑπὸ τοῦ σιδηροδρόμου.

5. Ὅταν εἷς ἀποστολεὺς ἀποστέλλῃ συνεχῶς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σταθμοῦ ἐμπορεύματα τῆς αὐτῆς φύσεως χρήζοντα συσκευῆς καὶ τὰ παραδίδῃ εἴτε ἄνευ συσκευῆς εἴτε ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐλαττωματικὴν συσκευήν, δύναται ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως δι' ἑκάστην ἀποστολὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 καταθέτων εἰς τὸν σταθμὸν τοῦτον μίαν γενικὴν δήλωσιν σύμφωνον πρὸς τὸ πρότυπον, τὸ ἀποτελοῦν

τὸ Παράρτημα ΙΙΙ ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ κάμνῃ μνείαν τῆς γενικῆς δηλώσεως ταύτης, τῆς παραδοθείσης εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

6. Ἐκτὸς ἐξαιρέσεως ρητῶς προβλεπομένης ἐν τοῖς τιμολογίοις, ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ ἐφοδιάζῃ τὰς τμηματικὰς ἀποστολὰς δι' ἐξωτερικῶν σημείων καθαρῶν καὶ ἀνεξιτήλων, μὴ ἐπιτρεπόντων οὐδεμίαν σύγχυσιν καὶ συμφωνούντων ἀπολύτως μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐνδείκνυνται ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς. Ὀφείλει προσέτι νὰ ἐπιθέτῃ ἐφ' ἑκάστου δέματος τμηματικῆς ἀποστολῆς ἐπιγραφὴν (etiquette) ἐνδεικνύουσαν δι' ἀνεξιτήλων χαρακτήρων τὸν σταθμὸν προορισμοῦ. Τὸ ὄνομα καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ παραλήπτου δέον ἐπίσης νὰ εἶνε ἐγγεγραμμέναι, ἐὰν τοῦτο ἀπαιτῆται ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοζομένου κανονισμοῦ τοῦ Σ)δρόμου ἀποστολῆς εἴτε ὁρατὰ ἐκ πρώτης ὄψεως εἴτε εἰς πτυχήν τινα τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις δὲν θὰ' ἀνοιχθῇ εἰμὴ ἐν ἐλλείψει τῆς φορτωτικῆς.

Αἱ παλαιαὶ ἐπιγραφαὶ ἢ προορισμοὶ (etiquettes) δέον νὰ διαγράφωνται ἢ ν' ἀφαιρῶνται παρὰ τοῦ ἀποστολέως.

7. Πλὴν ἐξαιρέσεως σαφῶς προβλεπομένης εἰς τὰ τιμολόγια δὲν μεταφέρονται ἄλλως εἰμὴ διὰ πλήρων φορταμαξῶν τὰ εὔθραυστα ἀντικείμενα (ὡς σκεύη ὑέλινα, ἐκ πορσελάνης, πήλινα), τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα θὰ διεσκορπίζοντο (ὡς τὰ κάρυα, αἱ ὀπῶραι, τὰ χόρτα, οἱ λίθοι), ὡς καὶ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ ρυπάνωσιν ἢ φθείρωσι τὰ ἄλλα δέματα (ὡς ὁ ἄνθραξ, ἡ ἄσβεστος, ἡ στάκτη, τὰ συνήθη χρώματα, αἱ ἔγχρωμοι γαῖαι, ἐκτὸς ἐὰν τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα εἶναι κατὰ τοιοῦτον τρόπον συσκευασμένα ἢ δεδεμένα, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ θραυσθῶσι, νὰ χαθῶσι, νὰ ρυπάνωσιν ἢ νὰ φθείρωσιν ἄλλα δέματα.

Ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν, δημοτικῶν, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν. Τελωνειακὴ σφράγισις.

Ἄρθρον 13.

1. Ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν φορτωτικὴν τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα πρὸς πλήρωσιν τῶν διατυπώσεων, πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τὸν παραλήπτην, ὡς πρὸς τὰς τελωνειακάς, τὰς δημοτικάς, τὰς ἐφοριακάς, ἀστυνομικὰς καὶ ἄλλας διοικητικὰς ἀρχάς. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα δέον ν' ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς τὰ ἐμπορεύματα, περὶ ὧν ἀναφέρει ἡ αὐτὴ φορτωτική, ἐκτὸς ἐὰν αἱ διοικητικαὶ διατάξεις ἢ τὰ τιμολόγια ἄλλως καθορίζουσιν.

Ὅταν ἔγγραφα τοιούτου εἴδους δὲν δύνανται νὰ ἐπισυναφθῶσιν εἰς τὴν φορτωτικήν, διότι ἔχουσι κατατεθῇ εἰς συνοριακὸν σταθμόν, ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ περιλαμβάνῃ τὴν ἀκριβῆ ἔνδειξιν τοῦ μέρους ὅπου ταῦτα εἶνε κατατεθειμένα.

2. Ὁ Σ)δρομος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετάζῃ ἐὰν τὰ παιτούμενα ἔγγραφα εἶνε ἀκριβῆ καὶ ἐπαρκῆ.

Ὁ ἀποστολεὺς εἶνε ὑπεύθυνος πρὸς τὸν Σ)δρομον δι' ὅλας τὰς βλάβας, αἵτινες θ' ἀπέρρεον ἐκ τῆς ἐλλείψεως, τῆς ἀνεπαρκείας ἢ τῆς ἀνωμαλίας τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως λάθους ἐκ μέρους τοῦ Σ)δρόμου.

Ὁ Σ)δρομος εἶναι ὑπεύθυνος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ τίτλου ΙΙΙ, διὰ τὰς συνεπείας τῆς ἀπωλείας τῶν μνημονευθέντων ἐγγράφων ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς καὶ συνημμένων ταύτῃ, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 6 παράγραφος 6, στοιχεῖον στ'.

3. Ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς τελωνειακὰς διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν συσκευὴν καὶ τὴν περικάλυψιν τῶν ἐμπορευμάτων. Ὁ Σ)δρομος δύναται νὰ ἀρνηθῇ νὰ παραλάβῃ τὰς ἀποστολάς, τῶν ὁποίων τὸ τελωνειακὸν σφράγισμα εἶναι βεβλαμμένον ἢ ἐλλιπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Ἐκτέλεσις τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Παράδοσις πρὸς μεταφορὰν καὶ φόρτωσις τῶν ἐμπορευμάτων.

Ἄρθρον 14.

1. Ἡ παράδοσις τῶν ἐμπορευμάτων πρὸς μεταφορὰν διέπεται ἀπὸ τοὺς ἰσχύοντας νόμους καὶ κανονισμοὺς τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς.

2. Ἡ φόρτωσις ἐπιβαρύνει εἴτε τὸν Σ)δρομον εἴτε τὸν ἀποστολέα, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἡ παροῦσα σύμβασις περιέχῃ ἄλλας διατάξεις ἢ ἐὰν ἡ φορτωτικὴ ἀναφέρῃ εἰδικήν τινα συμφωνίαν μεταξὺ τοῦ ἀποστολέως καὶ τοῦ Σ)δρόμου.

3. Τὰ ἐμπδρεύματα δέον νὰ μεταφέρωνται εἴτε διὰ φορταμαξῶν κεκλεισμένων εἴτε δι' ἀνοικτῶν εἴτε δι' εἰδικῶς διεσκευασμένων εἴτε δι' φορταμαξῶν ἀνοικτῶν καλυπτομένων δι' ἀδιαβρόχων συμφώνως πρὸς τὰ διεθνῆ κατ' εὐθεῖαν τιμολόγια, ἐκτὸς ἐὰν ἡ παροῦσα σύμβασις περιέχῃ ἄλλας εἰδικὰς διατάξεις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι διεθνῆ κατ' εὐθεῖαν τιμολόγια ἢ ἐὰν δὲν περιλαμβάνωσι ταῦτα διατάξεις διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, τότε ἰσχύουσι δι' ἅπασαν τὴν διαδρομὴν αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

Ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν, δημοτικῶν, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 15.

1. Καθ' ὁδὸν αἱ διατυπώσεις αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν, δημοτικῶν, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν ἐκπληροῦνται ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου. Οὗτος εἶναι ἐλεύθερος, ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην, ν' ἀναθέτῃ τὴν φροντίδα ταύτην εἰς ἕτερον ἢ νὰ τὴν ἀναλαμβάνῃ ὁ ἴδιος. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ὁ Σ)δρομος ἀναλαμβάνει τὰς ἀναλόγους ὑποχρεώσεις.

Ἐν τούτοις ὁ ἀποστολεὺς δύναται εἴτε ὁ ἴδιος εἴτε δι' ἑνὸς ἐντολοδόχου ἐνδεικνυομένου ἐν τῇ φορτωτικῇ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς πράξεις τὰς προβλεπομένας εἰς τὸ ἄνωθι ἐδάφιον διὰ νὰ παρέχῃ πᾶσαν πληροφορίαν καὶ ὅλας τὰς χρησίμους παρατηρήσεις, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ὑπὸ τὴν κατοχήν του τὸ ἐμπόρευμα ἢ νὰ ἐκτελῇ τὰς πράξεις ταύτας.

Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ὥρισε διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν, δημοτικῶν, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν ἢ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν τρόπον ἐνεργείας ἀπαράδεκτον, ὁ Σ)δρομος ἐκτελεῖ διὰ τοῦ τρόπου ὅστις τοῦ φαίνεται εὐνοϊκώτερος διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ δικαιοῦχου καὶ γνωστοποιεῖ εἰς τὸν ἀποστολέα τὰ ληφθέντα μέτρα.

2. Ὅταν ὁ σταθμὸς προορισμοῦ ἔχῃ γραφεῖον τελωνείου, ἐὰν ἡ φορτωτικὴ καθορίζῃ τὴν ἐκτελώνισιν κατὰ τὴν ἄφιξιν ἢ ἐὰν ἐν ἐλλείψει τοῦ καθορισμοῦ τούτου τὸ ἐμπόρευμα ἀφικνῆται εἰς τὸν προορισμὸν ὑπὸ ἐκτελώνισιν, ὁ παραλήπτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ εἰς τὸν σταθμὸν ἀφίξεως τὰς διατυπώσεις τοῦ τελωνείου. Ἐὰν κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ὀφείλει νὰ ἐξοφλήσῃ προηγουμένως τὰ ἔξοδα τὰ ἐπιβαρύνοντα τὴν ἀποστολὴν καὶ ν' ἀποσύρῃ τὴν φορτωτικήν.

Ἐὰν αἱ διατυπώσεις τοῦ τελωνείου δὲν ἐκπληρῶνται οὔτε ἀπὸ τὸν παραλήπτην οὔτε ἀπὸ τὸν ἐντολοδόχον τοῦ ἀποστολέως ἐντὸς προθεσμίας ὁριζομένης ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων κανονισμῶν εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ, ὁ Σ)δρομος δύναται, ἐφ' ὅσον ἡ φορτωτικὴ δὲν ἔχει ἀποσυρθῇ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου, νὰ προβαίνῃ ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν παράγρ. 1

Παράδοσις

Ἄρθρον 16.

1. Ὁ Σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν παραλήπτην εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ, τὸν ἐνδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, τὴν φορτωτικὴν καὶ τὸ ἐμπόρευμα ἔναντι ὑπογραφῆς καὶ ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλομένων ποσῶν τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ φορτωτικῇ.

Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἐμπορεύματος καὶ τῆς φορτωτικῆς ὑποχρεοῖ τὸν παραλήπτην νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Σ)δρομον τὰ κόμιστρα καὶ λοιπὰς δαπάνας τὰς ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένας.

2. Ἡ παράδοσις τῶν ἐμπορευμάτων, καθὼς καὶ ἡ ἐνδεχομένη ὑποχρέωσις τοῦ Σ)δρόμου νὰ παραδώσῃ τὸ ἐμπόρευμα κατ' οἶκον τοῦ παραλήπτου, εἴτε εἰς τὸν τόπον ἔνθα εὑρίσκεται σταθμὸς προορισμοῦ εἴτε εἰς ἄλλον τόπον, κανονίζονται συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τοὺς ἐφορμοζομένους εἰς τοὺς Σ)δρομον τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν παράδοσιν.

3. Μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τὸν σταθμὸν παραλαβῆς ὁ παραλήπτης δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Σ)δρομον νὰ τοῦ ἐγχειρίσῃ τὴν φορτωτικὴν καὶ νὰ τοῦ παραδώσῃ τὸ ἐμπόρευμα. Ἐὰν τὸ ἐμπόρευμα δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν λῆξιν τῆς προβλεπομένης προθεσμίας εἰς τὸ ἄρθρον 30 παράγρ. 1, ὁ παραλήπτης, εἴτε ἐνεργῶν δι' ἴδιόν του συμφέρον εἴτε διὰ συμφέρον ἄλλου, ἔχει δικαίωμα, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ταύτης, νὰ διεκδικήσῃ δι' ἴδιόν του ὄνομα ἔναντι τοῦ Σ)δρόμου τὰ δικαιώματά του, τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐκτελῇ προηγουμένως τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τοῦ ἐπιβάλλει τὸ συμβόλαιον τοῦτο.

Πληρωμὴ τῶν κομίστρων.

Ἄρθρον 17.

1. Τὰ κόμιστρα καὶ τὰ ἄλλα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὁ ἀποστολεὺς δὲν ἔλαβε δυνάμει τῆς φορτωτικῆς, θεωροῦνται ὡς ἐπιβαρύνοντα τὸν παραλήπτην. Ὁ ἀποστολεὺς δύναται νὰ πληρώνῃ ὑπὸ τὸν τύπον προπληρωμῆς εἴτε ὡρισμένα τινὰ ἔξοδα εἴτε τὰ κόμιστρα μέχρις ἑνὸς σημείου συνοριακοῦ ἢ ὁποιουδήποτε συνοριακοῦ σταθμοῦ συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια. Κατ' ἐξαίρεσιν τιμολόγια ἢ συμφωνίαι μεταξὺ Σ)δρόμων δύνανται νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν πληρωμὴν μέχρι σταθμῶν τινων ἄλλων ἐκτὸς τῶν συνοριακῶν.

Ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ ἐνδεικνύῃ ἐν τῇ φορτωτικῇ ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ στήλῃ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀναλομβάνει, ὑπὸ τὸν κάτωθι τύπον:

α') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀναλομβάνῃ τὰ κόμιστρα, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα, συμφώνως πρὸς τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὸ τιμολόγιον, δύνανται νὰ ὑπολογίζωνται παρὰ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς, συμπεριλομβανομένων ἐνδεχομένως τῶν προσθέτων δικαιωμάτων διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως κατὰ τὴν παράδοσίν των, προβλεπομένων εἰς τὸ κατωτέρω ἄρθρον 35 καὶ τῶν δικαιωμάτων διὰ προϋπάρχοντα τέλη καὶ δι' ἀποτίσεις, τὸ δεικνύει διὰ τῆς λέξεως «ἐλεύθερον».

β') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀναλαμβάνῃ ἄλλα ἔξοδα, ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται ἄνωθι ὑπὸ τὸ στοιχεῖον α', (ἀκριβὴς δήλωσις τοῦ δικαιώματος ἢ τῶν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ἐπιθυμεῖ νὰ καταβάλῃ).

Ἡ μνεία «ἐλεύθερον τελωνείου» σημαίνει ὅτι ὁ ἀποστολεὺς θὰ ἔχῃ νὰ πληρώσῃ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ τελωνείου, τὰ εἰσπραχθησόμενα ὑπὸ τῶν γραφείων τοῦ τελωνείου, καθὼς καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτελωνίσεως, τὰ εἰσπραχθησόμενα ὑπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου.

γ') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀναλαμβάνῃ τὰ ἔξοδα πάσης φύσεως καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὁποῖα θὰ προκύψωσι μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἐμπορεύματος κατὰ τὴν μεταφοράν, τὸ δεικνύει διὰ τῶν λέξεων «ἐλεύθερον παντὸς ἐξόδου».

δ') Ἐὰν δ' ὁ ἀποστολεὺς δὲν ἀναλαμβάνῃ εἰμὴ ἕνα ἢ περισσοτέρους ἐκ τῶν φόρων, οἱ ὁποῖοι περιλαμβάνονται ἄνωθι ὑπὸ στοιχεῖον α'. τὸ δεικνύει διὰ τῶν λέξεων «ἐλεύθερον.....» (ἀκριβὴς σημείωσις τοῦ φόρου ἢ τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους ἐπιθυμεῖ νὰ πληρώσῃ).

ε') Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀναλαμβάνῃ τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς μέχρι σημείου τινὸς συνοριακοῦ ἢ σταθμοῦ τινος συνοριακοῦ ἢ κατ' ἐξαίρεσιν μέχρι σταθμοῦ τινος διαφόρου, καθοριζομένου, οὐχὶ δὲ συνοριακοῦ, τὸ δεικνύει διὰ τῶν λέξεων «ἐλεύθερον μέχρι συνόρου Χ» ἢ «ἐλεύθερον μέχρι Χ»

Ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγράψῃ τις συγχρόνως ἐν τῇ φορτωτικῇ περισσοτέρας ἐνδείξεις, ἀφορώσας τὴν προπληρωμὴν ἀμοιβαίως συμπληρουμένας π. χ. «ἐλεύθερον κομίστρων καὶ ἐλεύθερον τελωνειακῶν δασμῶν» ἢ «ἐλεύθερον μέχρι συνόρων Χ καὶ ἐλεύθερον τελωνειακῶν δασμῶν».

2. Ὁ ἀποστολεὺς Σ)δρομος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ προκαταβολικῶς τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς, ὅταν πρόκειται δι' ἀποστολάς, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν ἐκτίμησίν του, ὑπόκεινται εἰς ταχεῖαν φθορὰν ἢ αἱ ὁποῖαι, ἕνεκα τῆς πολὺ μικρᾶς των ἀξίας ἢ τῆς φύσεώς των, δὲν τοῦ ἐγγυῶνται ἀρκούντως τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς.

3. Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς ἀναλομβάνῃ τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐξόδων, καὶ ἐὰν ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παραδόσεως πρὸς μεταφοράν, ὁ Σ)δρομος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ὡς ἐγγύησιν τὴν κατάθεσιν ἔναντι ἀποδείξεως ποσοῦ ἀντιπροσωπεύοντος κατὰ προσέγγισιν τὰ ἔξοδα. Τὰ ἔξοδα ταῦτα ἀναγράφονται διαδοχικῶς ὑπὸ τῶν σαθμῶν ἐπαναγραφῆς ἐπὶ δελτίου προπληρωμῆς, τὸ ὁποῖον συνοδεύει τὴν ἀποστολὴν μέχρι τοῦ προορισμοῦ καὶ τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται ἐκ νέου εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς ἐντὸς δύο μηνῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

Ἅμα τῇ λήψει τοῦ δελτίου προπληρωμῆς ἐνεργεῖται ὁ διακανονισμὸς τοῦ λ)σμοῦ καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς καταθέσεως ἀντικαθίσταται ὑπὸ λ)σμοῦ ἐξόδων, συνταξομένου συμφώνως πρὸς τὰς ἐνδείξεις τοῦ δελτίου τούτου.

Τὸ δελτίον προπληρωμῆς γίνεται συμφώνως πρὸς τὸ ὑπόδειγμα τὸ ἀποτελοῦν τὸ παράρτημα TV ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει.

4. Ὁ σταθμὸς τῆς ἀποστολῆς ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ ὡς πληρωθέντα, τόσον ἐν τῷ ἀντιγράφῳ ὅσον καὶ ἐν τῇ φορτωτικῇ, τὰ εἰσπραχθέντα δικαιώματα.

Ἀντικανονικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ τιμολογίου.

Ἄρθρον 18.

1. Ἐντῇ περιπτώσει ἀντικανονικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου ἢ παραδρομῆς ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν κομίστρων καὶ τῶν διαφόρων ἐξόδων, ἡ διαφορὰ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλασσον δέον νὰ ἐπιστρέφηται.

2. Αἱ διαφοραὶ ἐπὶ πλέον, αἵτινες ἐξακριβοῦνται παρὰ τοῦ Σ)δρόμου, ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιῶνται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ὅταν αὗται ὑπερβαίνωσι τὰ 0.50 φρ. ἀνὰ φορτωτικήν, καὶ ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν δέον νὰ ἐκτελῆται τὸ ταχύτερον.

3. Ἡ καταβολὴ εἰς τὸν Σ)δρομον τῶν ἐπὶ ἔλαττον διαφορῶν ἐπιβαρύνει τὸν ἀποστολέα, ἐὰν ἡ φορτωτικὴ δὲν ἐξοφλήθη. Ὅταν ἡ φορτωτικὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου, ὁ ἀποστολεὺς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐπὶ ἔλασσον διαφορᾶς εἰμὴ ἐφ' ὅσον ἡ διαφορὰ αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀνέλαβεν ὁ ἀποστολεὺς δυνάμει τῆς ἐνδείξεως προπληρωμῆς, τῆς ἀναγραφείσης παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς. Ἡ συμπλήρωσις τῆς διαφορᾶς ἐπιβαρύνει τὸν παραλήπτην.

4. Τὰ ὀφειλόμενα ποσὰ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπὶ φορτωτικῆς φέρουσι τόκον ἓξ τοῖς ἑκατὸν ὅταν ὑπερβαίνωσι τὰ δέκα φράγκα. Οἱ τόκοι οὗτοι ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς διοικητικῆς ἀπαιτήσεως τῆς προβλεπομένης εἰς τὸ ἄρθρον 40, ἢ, ἐὰν δὲν ὑπῆρξεν ἀπαίτησις, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἀγωγῆς.

Ἀποτίσεις καὶ προϋπάρχοντα τέλη.

Ἄρθρον 19.

1. Ὁ ἀποστολεὺς δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν ἀποστολὴν του δι' ἀπαιτήσεως μέχρι συμπληρώσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος. Τὸ ποσὸν τῆς ἀποτίσεως δέον νὰ ὁρίζηται εἰς τὸ νόμισμα τοῦ τόπου τῆς ἀναχωρήσεως. Τὰ τιμολόγια δύνανται νὰ προβλέπωσιν ἐξαιρέσεις.

2. Ὁ Σ)δρομος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὴν ἀπότισιν εἰς τὸν ἀποστολέα παρὰ ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν ταύτης ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ παραλήπτου. Τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ τίθηται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀποστολέως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰσπράξεώς του, ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως, θὰ καταβάλληται τόκος ἓξ τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης.

3. Ἐὰν τὸ ἐμπόρευμα παρεδόθη εἰς τὸν παραλήπτην ἄνευ προηγουμένης εἰσπράξεως τῆς ἀποτίσεως, ὁ Σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἀποστολέα τὸ ποσὸν τῆς ζημίας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποτίσεως, δικαιοῦται δὲ νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ παραλήπτου.

4. Ἡ ἀποστολὴ ἐπὶ ἀποτίσει δίδει δικαίωμα εἰς τὴν εἰσπραξιν τέλους, ὁριζομένου ὑπὸ τῶν τιμολογίων. Τὸ τέλος τοῦτο καταβάλλεται καὶ ὅταν ἡ ἀπότισις ἀκυροῦται ἢ ἐλαττοῦται διὰ τροποποιήσεως τοῦ συμβολαίου τῆς μεταφορᾶς (ἄρθρον 21 παράγρ. 1).

5. Τὰ προϋπάρχοντα τέλη δὲν εἶναι δεκτὰ εἰμὴ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

Ὑποχρέωσις τοῦ παραλήπτου Σ)δρόμου.

Ἄρθρον 20.

Ὁ Σ)δρομος προορισμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ τὴν εἴσπραξιν ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων ποσῶν ἐπὶ τοῦ συμβολαίου τῆς μεταφορᾶς καὶ ἰδίως τῶν κομίστρων, τῶν διαφόρων ἐξόδων τοῦ τελωνείου, τῶν ἀποτίσεων καὶ ἄλλων ποσῶν τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ ἐμπόρευμα. Ἐκτελεῖ τὰς εἰσπράξεις ταύτας τόσον διὰ λ)σμὸν του ὅσον καὶ διὰ λ)σμὸν τῶν προηγουμένων Σ)δρόμων ἢ καὶ ἄλλων ἐνδιαφερομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ III.

Τροποποίησις τοῦ συμβολαίου τῆς μεταφορᾶς.

Δικαίωμα τροποποιήσεως τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 21.

1. Μόνον ὁ ἀποστολεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιήσῃ τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς εἴτε ἀποσύρων τὸ ἐμπόρευμα ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς, εἴτε διακόπτων τὴν περαιτέρω ἀποστολήν του καθ' ὁδόν, εἴτε ἀναβάλλων τὴν παράδοσίν του, εἴτε παραδίδων αὐτὸ εἰς τὸν τόπον τῆς παραλαβῆς ἢ εἰς τι ἄλλο σημεῖον, κείμενον ἐντεῦθεν τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς τοῦ ἐνδεικνυομένου ἐν τῇ φορτωτικῇ ἢ καὶ εἰς ἄλλο πρόσωπον, εἴτε τέλος διατάσσων τὴν ἐπιστροφήν του εἰς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς.

Ὁ Σ)δρομος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀποστολέως, τροποποιήσεις τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς σχετικῶς πρὸς τὴν ἐπιβολήν, τὴν αὔξησιν, τὴν ἐλάττωσιν ἢ τὴν ἀκύρωσιν ἀποτίσεώς τινος ἢ πρὸς τὴν προπληρωμὴν κομίστρων καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀποστολῶν· αἱ τροποποιήσεις αὗται εἰσὶ δεκταὶ ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐγγυήσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσίν των.

Δὲν ἐπιτρέπονται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἄλλαι τροποποιήσεις ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἄνωθι.

Αἱ τροποποιήσεις ἐν τῷ συμβολαίῳ μεταφορᾶς ὀφείλουσι νὰ μὴ ἔχωσι ποτὲ ὡς συνέπειαν τὴν κατάτμησιν τῆς ἀποστολῆς.

2. Αἱ τροποποιήσεις τοῦ συμβολαίου αἱ ἀναφερόμεναι ἄνωθι ὀφείλουσι νὰ δίδωνται διὰ δηλώσεως ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως καὶ συμφώνου πρὸς τὸ ἔντυπον τὸ ἀποτελοῦν τὸ Παράρτημα V τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἡ δήλωσις αὕτη ὀφείλει νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς φορτωτικῆς, ὅπερ θὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου εἰς τὸν ἀποστολέα. Ὁ Σ)δρομος ὁ ὁποῖος θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀποστολέως χωρὶς νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀντιγράφου τούτου, θὰ εὐθύνηται διὰ τὴν ἐκ τούτου προξενουμένην βλάβην εἰς τὸν παραλήπτην, εἰς ὃν τὸ ἀντίγραφον θὰ ἐπεδίδετο ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

Ὅταν ὁ ἀποστολεὺς ζητῇ τὴν αὔξησιν, τὴν ἐλάττωσιν ἢ τὴν ἀκύρωσιν ἀποτίσεώς τινος, δέον νὰ παρουσιάσῃ τὸ δελτίον ἀποτίσεως, τὸ ὁποῖον τῷ ἐνεχειρίσθη ἀρχικῶς. Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς ἀποτίσεως, τὸ ἔντυπον τοῦτο, κατόπιν διορθώσεως, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον., ἀποσύρεται δὲ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ τελευταίου τούτου ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς ἀποτίσεως.

Πᾶσα τροποποίησις τοῦ συμβολαίου, διατασσομένη ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ὑπὸ ἄλλους τύπους ἐκείνων τῶν ὁριζομένων ἄνωθι, θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχουσα.

3. Ὁ Σ)δρομος δὲν παραδέχεται τὰς τροποποιήσεις τοῦ συμβολαίου, τὰς διατασσομένας ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, εἰμὴ ὅταν τῷ μεταδίδωνται διὰ μέσου τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς.

Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς τὸ ζητήσῃ, ὁ σταθμὸς προορισμοῦ ἢ ὁ παραλιακὸς σταθμὸς προειδοποιεῖται μὲ ἔξοδα ἰδικά του διὰ τηλεγραφήματος προερχομένου ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς καὶ ἐπιβεβαιωμένου διὰ γραπτῆς δηλώσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ σταθμὸς προορισμοῦ ἢ ὁ ἐνδιάμεσος σταθμὸς μεταφορτώσεως δέον ν' ἀποφύγῃ τὴν παράδοσιν τῆς φορτωτικῆς, εἴτε τὴν παράδοσιν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τὸν παραλήπτην, εἴτε τέλος νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπαναποστολὴν τοῦ ἐμπορεύματος, ἕως ὅτου οὗτος λάβῃ τὴν γραπτὴν δήλωσιν.

4. Τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς πκύει, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἀποστολεὺς εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ τὸ ἀντίγραφον τῆς φορτωτικῆς, ὅταν ἡ φορτωτικὴ πκρεδόθη εἰς τὸν πκραλήπτην ἢ ὅταν οὗτος ἐπεκαλέσθη τὸ δικαίωμα τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 16 παράγρ. 3. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Σ)δρομος δέον νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ πκραλήπτου καὶ εἶναι ὑπεύθυνος ἀπέναντί του διὰ τὰς συνεπείας τῆς μὴ ἐκτελέσεώς των συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ III τίτλῳ ὅρους.

Ἐκτέλεσις τῶν γενομένων τροποποιήσεων ἐν τῷ συμβολαίῳ μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 22.

1. Ὁ Σ)δρομος δὲν δύναται οὔτε νὰ ἐναντιῶται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν, τῶν ὁποίων γίνεται μνεία εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 11, οὔτε νὰ ἐπιφέρῃ βραδύτητας ἐν τῇ ἐκτελέσει τούτων, ἐκτὸς τῶν κάτωθι περιπτώσεων:

α') Ὅταν ἡ ἐκτέλεσις δὲν εἶναι πλέον δυνατὴ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν αἱ διαταγαὶ φθάνουσιν εἰς τὸν Σ)δρομον.

β') Ὅταν ἡ ἐκτέλεσις δύναται νὰ διαταράξῃ τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

γ') Ὅταν ἡ ἐκτέλεσις εἶναι ἐν ἀντιθέσει, προκειμένης

τῆς ἀλλαγῆς τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς, πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντας εἰς τὰ Κράτη, δι' ὧν θὰ διέλθῃ, καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τῶν τελωνείων, δημοτικῶν φόρων, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν.

δ') Ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἐμπορεύματος, ὅταν πρόκηται δι' ἀλλαγὴν τοῦ σταθμοῦ παραλαβῆς, δὲν καλύπτῃ, κατὰ πᾶσαν πρόβλεψιν, ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς, διὰ τῶν ὁποίων τὸ ἐμπόρευμα τοῦτο θὰ ἐπιβαρυνθῇ κατὰ τὴν ἄφιξιν εἰς τὸν νέον του προορισμόν, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων πληρώνεται ἢ δοθῇ ἐγγύησις διὰ τὴν πληρωμήν του ἀμέσως. Εἰς τὰς ἄνωθι δηλωθείσας περιπτώσεις ὁ ἀποστολεὺς εἰδοποιεῖται τὸ ταχύτερον διὰ τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ἀντίκεινται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν του.

Ἐὰν ὁ Σ)δρομος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προβλέψῃ προκαταβολικῶς τὰ ἐμπόδια ταῦτα, ὁ ἀποστολεὺς ὑφίσταται ὅλας τὰς συνεπείας, τὰς προερχομένας ἐκ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν του.

2. Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς διέταξε νὰ παραδοθῇ τὸ ἐμπόρευμα εἰς διάμεσον σταθμόν, τὰ τέλη εἰσπράττονται μέχρι τοῦ σταθμοῦ τούτου συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια μεταξὺ τοῦ ἀποστολέως σταθμοῦ καὶ τοῦ προρρηθέντος διαμέσου.

Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς διέταξε τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸν ἀποστολέα σταθμόν, τὰ τέλη λογαριάζονται μέχρι τοῦ σταθμοῦ ὅπου ἡ μεταφορὰ ἐσταμάτησε, συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ τούτου καὶ τοῦ ἀποστολέως σταθμοῦ. 20 ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς ἐκ νέου ἀποστολῆς μέχρι τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια διὰ τὴν διαδρομὴν ταύτην.

Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς διέταξε τὴν ἐκ νέου ἀποστολὴν εἰς ἄλλον σταθμόν, τὰ τέλη λογαριάζονται: 10 μέχρι τοῦ σταθμοῦ ὅπου ἡ μεταφορὰ ἐσταμάτησε, συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ τούτου καὶ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς. 20 ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς ἐκ νέου ἀποστολῆς μέχρι τοῦ νέου σταθμοῦ παραλαβῆς, συμφώνως πρὸς τὰ ἐφαρμοζόμενα τιμολόγια μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων τούτων σταθμῶν.

3. Ὁ Σ)δρομος δικαιοῦται εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐξόδων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μνημονευομένων διαταγῶν εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21, ἐκτὸς ἐὰν τὰ ἔξοδα ταῦτα προέκυψαν ἐξ ὑπαιτιότητός του.

Ἐμπόδια εἰς τὴν μεταφοράν.

Ἄρθρον 23.

1. Ὅταν μεταφορά τις ἐμποδίζηται ἢ διακόπτηται, ἐναπόκειται εἰς τὸν Σ)δρομον ν' ἀποφασίζῃ ἐὰν πρέπει, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀποστολέως, νὰ τοῦ ζητήσῃ ὁδηγίας ἢ ἐὰν εἶνε προτιμότερον νὰ μεταφέρῃ ἰδίᾳ πρωτοβουλίᾳ τὸ ἐμπόρευμα, τροποποιῶν τὸ δρομολόγιον. Ὁ Σ)δρομος δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν τιμὴν τῆς μεταφορᾶς διὰ τῆς ἄλλης ταύτης ὁδοῦ καὶ καθορίζει τὰς ἀναλόγους προθεσμίας, ἔστω καὶ ἐὰν εἶνε μεγαλύτεραι τῶν τοῦ ἀρχικοῦ δρομολογίου, ἐκτὸς ἂν ὁ Σ)δρομος εἶνε ὑπαίτιος τῆς ἀλλαγῆς.

2. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλη ὁδὸς μεταφορᾶς, ὁ Σ)δρομος ζητεῖ ὁδηγίας ἀπὸ τὸν ἀποστολέα. Ἐν τούτοις ἡ αἴτησις αὕτη δὲν εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Σ)δρομον ἐν περιπτώσει προσκαίρου ἐμποδίου, προερχομένου ἀπὸ τὰς προβλεπομένας περιπτώσεις εἰς τὸ ἄρθρον 5, παράγραφος 5.

3. Ὁ ἀποστολεύς, εἰδοποιούμενος δι' ἐμπόδιόν τι ἐν τῇ μεταφορᾷ, δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὸ συμβόλαιον, ἀναλαμβάνων ὁ ἴδιος νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Σ)δρομον ἀναλόγως τῆς περιστάσεως εἴτε τὴν τιμὴν τῆς μεταφορᾶς διὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ἤδη διαδρομήν, εἴτε τὰ προκαταρτικὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν τιμολογίων, ἐκτὸς ἐὰν ὑπαίτιος εἶνε ὁ Σ)δρομος.

4. Ἐὰν ὁ ἀποστολεὺς δὲν κατέχῃ τὸ ἀντίγραφον τῆς φορτωτικῆς, αἱ ὁδηγίαι τὰς ὁποίας δίδει εἰς τὰς προβλεπομένας περιπτώσεις ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ δὲν δύνανται νὰ τροποποιήσωσιν οὔτε τὸ πρόσωπον τοῦ παραλήπτου οὔτε τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ.

5. Δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν:

α') Αἱ ὁδηγίαι τοῦ ἀποστολέως, αἱ ὁποῖαι δὲν θ' ἀπηυθύνοντο διὰ μέσου τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς.

β') Αἱ αἰτήσεις ἐπιστροφῆς ἐμπορεύματός τινος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία δὲν καλύπτει, κατὰ πᾶσαν πρόβλεψιν, τὰ ἔξοδα τῆς ἐκ νέου ἀποστολῆς, εἰμὴ ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων πληρώνεται ἢ ἔχει ληφθῇ ἐγγύησις διὰ τὴν πληρωμήν του ἀμέσως.

6. Ἐὰν ὁ ἀποστολεύς, εἰδοποιούμενος δι' ἐμπόδιόν τι ἐν τῇ μεταφορᾷ, δὲν δώσῃ ἐν λογικῇ προθεσμίᾳ ὁδηγίας δυναμένας νὰ ἐκτελεσθῶσι, θέλει γείνει αὐτῇ συμφώνως πρὸς τοὺς σχετικοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἐν ἰσχύι ἐπὶ τοῦ Σ)δρόμου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκρατήθη τὸ ἐμπόρευμα, προκειμένου περὶ ἐμποδίου κατὰ τὴν παράδοσιν.

7. Ἐὰν τὸ ἐμπόδιον ἐν τῇ μεταφορᾷ παύσῃ πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ὁδηγιῶν τοῦ ἀποστολέως, τὸ ἐμπόρευμα διευθύνεται εἰς τὸν προορισμόν του χωρὶς νὰ περιμένῃ τὰς ὁδηγίας ταύτας καὶ ὁ ἀποστολεὺς προειδοποιεῖται περὶ τούτου ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἐμπόδια κατὰ τὴν παράδοσιν.

Ἄρθρον 24.

1. Ὅταν παρουσιάζωνται ἐμπόδια ἐν τῇ παραδόσει τοῦ ἐμπορεύματος, ὁ σταθμὸς παραλαβῆς ὀφείλει νὰ προειδοποιήσῃ περὶ τούτου ἄνευ ἀργοπορίας τὸν ἀποστολέα μέσῳ τοῦ σταθμοῦ ἀποστολῆς καὶ νὰ ζητήσῃ τὰς ὁδηγίας του. Ὅταν ἡ σχετικὴ αἴτησις ἔγινεν ἐν τῇ φορτωτικῇ, ἡ εἰδοποίησις αὕτη δέον νὰ γίνηται ἀμέσως τηλεγραφικῶς. Τὰ ἔξοδα τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης βαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα.

Ἐὰν ὁ παραλήπτης ἀρνῆται νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμά του, ὁ ἀποστολεὺς δικαιοῦται νὰ τὸ διαθέσῃ, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν δύναται νὰ προσαγάγῃ τὸ ἀντίγραφον τῆς φορτωτικῆς.

Ἐάν, ἀφοῦ ἠρνήθη τὴν παραλαβήν, ὁ παραλήπτης παρουσιάζεται νὰ παραλάβῃ τὸ ἐμπόρευμα, τοῦτο τοῦ παραδίδεται, ἐκτὸς ἐὰν ὁ σταθμὸς προορισμοῦ ἔλαβεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁδηγίας ἀντιθέτους τοῦ ἀποστολέως. Εἰδοποίησις περὶ τῆς παραδόσεως ταύτης δέον νὰ δίδηται ἀμέσως εἰς τὸν ἀποστολέα δι' ἐπιστολῆς ἐπὶ συστάσει, τῆς ὁποίας τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ἐμπόρευμα δύναται νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν ἀποστολέα ἄνευ τῆς ρητῆς συγκαταθέσεώς του.

2. Διὰ πᾶν τὸ μὴ προβλεπόμενον ἐν τῇ παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 43 ὁ τρόπος τοῦ ἐνεργεῖν, ἐν περιπτώσει ἐμποδίου ἐν τῇ παραδόσει, ὁρίζεται ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τῶν ἰσχυόντων εἰς τὸν Σ)δρομον τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν παράδοσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV.

Ἐξασφάλισις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Σ)δρόμου. Δικαίωμα κατακρατήσεως ἀποστολῶν ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου.

Ἄρθρον 25.

1. Ὁ Σ)δρομος ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐμπορεύματος τὰ δικαιώματα πιστωτοῦ, κρατοῦντος ἐνέχυρον διὰ τὸ σύνολον τῶν ὀφειλομένων ποσῶν, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 20. Τὰ δικαιώματα ταῦτα ὑφίστανται ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπόρευμα εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Σ)δρόμου ἢ τρίτου τινός, ὁ ὁποῖος τὸ κατακρατεῖ δι' αὐτόν.

2. Αἱ συνέπειαι τοῦ ὡς ἄνω δικαιώματος κατακρατήσεως κανονίζονται συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἐνεργεῖται ἡ παράδοσις.

ΜΕΡΟΣ 3ον.

Εὐθύνη τῶν Σ)δρόμων.—Ἀγωγαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I.

Εὐθύνη.

Εὐθύνη συλλογικὴ τῶν Σ)δρόμων.

Ἄρθρον 26.

1. Ὁ Σ)δρομος, ὁ ὁποῖος ἀπεδέχθη πρὸς μεταφορὰν τὸ ἐμπόρευμα μὲ φορτωτικήν, εὐθύνεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μεταφορᾶς ἐφ' ὅλης τῆς διαδρομῆς μέχρι τῆς παραδόσεως.

Ἕκαστος ἑπόμενος Σ)δρομος, ἐκ τοῦ ὅτι ἀνέλαβε τὸ ἐμπόρευμα μετὰ τῆς ἀρχικῆς φορτωτικῆς, μετέχει τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἐγγράφου τούτου καὶ ἀποδέχεται τὰς ὑποχρεώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουσιν ἐκ τούτου, ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 42 παράγρ., 3, τῶν ἀφορωσῶν τὸν Σ)δρομον προορισμοῦ.

3. Ἡ εὐθύνη τοῦ Σ)δρόμου, ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς παρούσης Συμβάσεως, παύει ὑφισταμένη εἰς τὸν σταθμὸν προορισμοῦ τὸν ἐνδεικνυόμενον ἐπὶ τῆς φορτωτικῆς. Ἔστω καὶ ἂν ὁ ἀποστολεὺς ὑπέδειξεν ἄλλον τόπον προορισμοῦ. Ἡ μεταφορὰ πέραν τούτου διέπεται ὑπὸ τῶν ἐσωτερικῶν νόμων καὶ κανονισμῶν.

Ἐπέκτασις τῆς εὐθύνης.

Ἄρθρον 27.

1. Ὁ Σ)δρομος εἶναι ὑπεύθυνος κατὰ τοὺς ὁριζομένους ὅρους ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ διὰ τὴν βλάβην τὴν προερχομένην ἐκ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας τοῦ ἐμπορεύματος, ὡς καὶ τῶν ἀβαριῶν, τὰς ὁποίας τοῦτο ἤθελεν ὑποστῇ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀποδοχῆς πρὸς μεταφορὰν μέχρι τῆς ἀποδόσεως καὶ τῶν ἐκ τῶν καθυστερήσεων εἰς τὴν παράδοσιν.

2. Ἀπεκδύεται τῆς εὐθύνης ταύτης, ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας ἢ ἀβαρίας, ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ βλάβη προῆλθεν ἐκ λάθους τοῦ δικαιούχου, ἐκ διαταγῆς τούτου μὴ προερχομένης ἐκ λάθους τοῦ Σ)δρόμου, ἐξ ἐλαττώματος αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐμπορεύματος (ἐσωτερικὴ φθορά, φύρα, συνήθης ἐκροὴ κλπ.) ἢ ἐκ περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας.

3. Ἀπεκδύεται τῆς εὐθύνης διὰ τὴν βλάβην τὴν προερχομένην ἐκ καθυστερήσεως ἐν τῇ παραδόσει, ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ καθυστέρησις προῆλθεν ἐκ περιστάσεων, ἃς ὁ Σ)δρομος δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ καὶ δὲν ἐξηρτᾶτο ἀπ' αὐτὸν νὰ τὰς ὑπερνικήσῃ.

Περιορισμοὶ τῆς εὐθύνης ἐν περιπτώσει ζημιῶν δυναμένων νὰ προέλθωσιν ἔκ τινων αἰτιῶν.

Ἄρθρον 28.

1. Ὁ Σ)δρομος δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς βλάβας, αἵτινες προέρχονται ἐκ μιᾶς ἢ πολλῶν τῶν κάτωθι αἰτιῶν:

α') Κίνδυνος συναφὴς πρὸς τὴν μεταφορὰν διὰ βαγονίων ἀνοικτῶν διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα μετεφέρθησαν διὰ τοῦ τρόπου τούτου δυνάμει εἴτε τῶν διατάξεων τῶν τιμολογίων, εἴτε τῶν γενομένων συμβάσεων μετὰ τοῦ ἀποστολέως καὶ μνημονευομένων ἐν τῇ φορτωτικῇ.

β') Κίνδυνος προερχόμενος εἴτε ἐκ τῆς ἐλλείψεως συσκευῆς εἴτε ἐκ τῶν ἐλαττωμάτων τῆς συσκευῆς εἰς τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἐκτεθειμένα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των εἰς φθορὰς ἢ ἀβαρίας ὅταν δὲν εἶναι συνεσκευασμένα.

γ') Κίνδυνος συναφὴς πρὸς τὰς πράξεις τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως, ἢ προερχόμενος ἐξ ἐλαττωματικῆς φορτώσεως διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ φορτωνόμενα ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ἢ ἐκφορτωνόμενα ὑπὸ τοῦ παραλήπτου, δυνάμει εἴτε τῶν τιμολογίων εἴτε τῶν γενομένων συμφωνιῶν μετὰ τοῦ ἀποστολέως καὶ μνημονευομένων ἐν τῇ φορτωτικῇ εἴτε δυνάμει τῶν γενομένων συμφωνιῶν μετὰ τοῦ παραλήπτου.

δ') Ἰδιαίτερος κίνδυνος εἴτε ἐξ ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας εἴτε ἐξ ἀβαρίας, ἰδίως ἐκ συντρίψεως, σκωρίας, φθορᾶς ἐσωτερικῆς καὶ αὐτομάτου ἐκροῆς, ἐκτάκτου ξηράνσεως, ἀπωλείας εἰς ἐμπορεύματα ἄτινα εἶνε ἐκτεθειμένα, ἕνεκεν αἰτιῶν συναφῶν πρὸς τὴν φύσιν των.

ε') Κίνδυνος προερχόμενος εἴτε διότι ἀντικείμενα, καίτοι ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς, ἀπεστάλησαν ὑπὸ ὀνομασίαν ἀντικανονικὴν, ἀνακριβῆ ἢ ἀτελῆ, εἴτε διότι ἀντικείμενα δεκτὰ μόνον ὑπό τινας ὅρους ἀπεστάλησαν ὑπὸ ὀνομασίαν ἀντικανονικὴν, ἀνακριβῆ ἢ ἀτελῆ ἢ διότι ὁ ἀποστολεὺς δὲν ἔλαβε τὰς ὁριζομένας προφυλάξεις.

στ') Ἰδιαίτερος κίνδυνος, τὸν ὁποῖον ἡ μεταφορὰ ἐπιφέρει διὰ τὰ ζῶντα ζῷα.

ζ') Κίνδυνος τὸν ὁποῖον ἡ συνοδεία τῶν ζώντων ζώων ἢ τῶν ἐμπορευμάτων ἔχει σκοπὸν ν' ἀπομακρύνῃ, ὅταν κατὰ τοὺς ὅρους εἴτε τῆς παρούσης Συμβάσεως εἴτε τῶν τιμολογίων εἴτε τῶν γενομένων συμβάσεων μὲ τὸν ἀποστολέα καὶ μνημονευομένων ἐν τῇ φορτωτικῇ ἡ μεταφορὰ τῶν ζώων τούτων ἢ τῶν ἐμπορευμάτων τούτων πρέπει νὰ ἐκτελῆται ὑπὸ συνοδείαν.

2. Ὅταν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν, εἶνε δυνατὸν νὰ προῆλθε ζημία τις ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων τῶν ἄνω αἰτιῶν, τεκμαίρεται ὅτι ἡ ζημία προῆλθεν ἐκ τούτων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἠθελεν ἀποδείξει τὸ ἐναντίον.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ὁλικῆς ἢ μερικῆς τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἄρθρον 29.

Ὅταν, δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἀποζημίωσίς τις δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐμπορεύματος ἐπιβαρύνῃ τὴν Σ)δρομον, ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὰς τιμὰς τοῦ Χρηματιστηρίου, ἐλλείψει τούτων, συμφώνως πρὸς τὴν τρέχουσαν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς, ἐλλείψει δὲ ἀμφοτέρων, συμφώνως πρὸς τὴν συνήθη ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων ὁμοίας φύσεως καὶ ποιότητος εἰς τὸν τόπον καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅπου τὸ ἐμπόρευμα ἐγένετο δεκτὸν πρὸς μεταφοράν. Ἐν τούτοις ἡ ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 50 φρ. κατὰ χιλιόγρ. μικτοῦ βάρους ἐλλειπόντος, ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν προβλεπομένων πρεριορισμῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 34.

Ἐπιστρέφονται προσέτι τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς, δικαίωμα τελωνείου καὶ ἄλλα προκαταβληθέντα ποσὰ διὰ τὸ ἀπολεσθὲν ἐμπόρευμα, χωρὶς ἄλλας νομίμους ἀποζημιώσεις, μὲ ἐπιφύλαξιν τῶν προβλεπομένων ἐξαιρέσεων εἰς τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36.

Ὅταν τὰ στοιχεῖα τὰ χρησιμεύοντα ὡς βάσις εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἀναφέρωνται εἰς τὸ νόμισμα τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ζητεῖται ἡ πληρωμή, ἡ μετατροπὴ γίνεται συμφώνως πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς.

Πιθανότης ἀπωλείας τοῦ ἐμπορεύματος.—Περίπτωσις κσθ' ἣν ἀνευρίσκεται.

Ἄρθρον 30.

1. Ὁ δικαιοῦχος δύναται, ἄνευ τῆς παροχῆς ἄλλων ἀποδείξεων, νὰ θεωρῇ τὸ ἐμπόρευμα ὡς ἀπολεσθέν, ὅταν τοῦτο δὲν παρεδόθη εἰς τὸν παραλήπτην ἢ δὲν ἐκρατήθη εἰς τὴν διάθεσίν του κατὰ τὰς 30 ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦσι τὴν λῆξιν τῶν προθεσμιῶν, ὅπως ὑπελογίσθησαν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11.

Εἰς τὰς 30 ταύτας ἡμέρας προστίθενται τοσάκις 10 ἡμέραι, μὲ ἀνώτατον ὅριον 30 ἡμερῶν, ὅσα εἶνε τὰ Κράτη, δι' ὧν διῆλθεν ὁ Σ)δρομος, ἐξαιρέσει τῶν Κρατῶν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἀφίξεως.

2. Ὁ δικαιοῦχος, λαμβάνων τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὸ ἀπολεσθὲν ἐμπόρευμα, δύναται νὰ ὁρίζῃ εἰς τὴν ἐξόφλησιν, ὅτι ζητεῖ νὰ εἰδοποιηθῇ ἀμέσως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐμπόρευμα θ' ἀνευρίσκετο ἐντὸς τῶν τεσσάρων μηνῶν τῶν ἑπομένων τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Τῷ δίδεται ἔγγραφος ἀπόδειξις περὶ τῆς ἀναγραφῆς τῆς παρατηρήσεώς του ταύτης.

3. Ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβῃ τὴν εἰδοποίησιν ταύτην ὁ δικαιοῦχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ, ὅπως τὸ ἐμπόρευμα τῷ παραδοθῇ ἄνευ ἐξόδων ἐν τῷ σταθμῷ ἀποστολῆς ἢ προορισμοῦ, τῷ ἐνδεικνυομένῳ ἐν τῇ φορτωτικῇ, κατ' ἐκλογήν του, ἐπὶ ἀποδόσει τῆς ἀποζημιώσεως ἣν ἔλαβε καὶ μὲ ἐπιφύλαξιν παντὸς δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ τὴν βραδύτητα, ὡς προβλέπεται ἐν τῷ κατωτέρω ἄρθρῳ 33 καί, ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις, ἐν τῷ κάτωθι ἄρθρῳ 35 παράγρ. 3.

4. Ἐν ἐλλείψει εἴτε τῆς ἐν τῇ ἐξοφλήσει παρατηρήσεως τῆς προβλεπομένης εἰς τὴν ἀνωθι παράγρ. 2 εἴτε ὁδηγιῶν δοθεισῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, ὡς προβλέπονται εἰς τὴν παράγρ. 3, ἢ ἀκόμη ἐὰν τὸ ἐμπόρευμα ἀνευρέθῃ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν 4 μηνῶν ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ Σ)δρομος διαθέτει τοῦτο συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Κράτους ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται.

Περιορισμοὶ τῆς εὐθύνης ἐν περιπτώσει φύρας τοῦ βάρους.

Ἄρθρον 31.

1. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τῆς ἰδικιτέρας φύσεώς των ὑφίστανται γενικῶς φύραν βάρους ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς μεταφορᾶς, ὁ Σ)δρος δὲν ἐγγυᾶται διὰ τὰ ἐλλείμματα εἰμὴ ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνουσι τὴν ἑξῆς ἀνοχήν :

α') Δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ βάρους διὰ τὰ ὑγρὰ ἐμπορεύματα ἢ ὑγροποιηθέντα, καθὼς καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα ἐμπορεύματα, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐκτελουμένη διαδρομή:

Γλυκόρριζα.
Ξύλα πρὸς βαφὴν τριμμένα ἢ ἀλεσμένα.
Κέρατα καὶ ὁπλαὶ ζώων.
Τρίχες.
Δέρματα.
Ὑπολείμματα δερμάτων.
Φλοιοί.
Φύλλα καπνοῦ νωπά.
Γουαρικά.
Καρποὶ νωποί.
Καρποὶ ξηροὶ ἢ βρασμένοι.
Λίπη.
Λυκίσκος.
Ἔριον.
Νωπὰ λαχανικά.
Μαστίχη νωπή.
Ὀστᾶ ὁλόκληρα ἢ ἀλεσμένα.
Δέρματα.
Ἀπεξηραμένοι ἰχθῦς.
Ρίζαι.
Σάπωνες καὶ ἔλαια συμπαγῆ.
Ἅλας.
Τρίχες χοίρου.
Καπνὸς κομμένος.
Τένοντες ζώων.

β') Ἐν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν δι' ὅλα τὰ ἄλλα ξηρὰ ἐμπορεύματα ἐξ ἴσου ὑποκείμενα εἰς φύραν ταξειδίου.

2. Δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἐπίκλησις τοῦ περιορισμοῦ τῆς εὐθύνης, τοῦ προβλεπομένου εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐὰν ἀποδεικνύεται συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἃς συνετελέσθη τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀπώλεια δὲν προέρχεται ἀπὸ αἰτίας, αἵτινες δικαιολογοῦσι τὴν ἀνοχήν.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πολλὰ δέματα μεταφέρονται μὲ μίαν μόνον φορτωτικήν, ἡ ἀνοχὴ λογαριάζεται δι' ἕκαστον δέμα, ὅταν τὸ βάρος του εἰς τὴν ἀναχώρησιν ἐνδεικνύηται χωριστὰ εἰς τὴν φορτωτικὴν ἢ δύναται νὰ πιστοποιῆται δι' ἄλλου τρόπου.

4. Ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας τοῦ ἐμπορεύματος δὲν γίνεται οὐδεμία ἔκπτωσις προερχομένη ἐκ τῆς φύρας καθ' ὁδὸν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως.

5. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου οὐδόλως ἀναιροῦσι τὰς τοῦ ἄρθρου 28.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀβαρίας τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἄρθρον 32.

Ἐν περιπτώσει ἀβαρίας, ὁ Σ)δρομος ὀφείλει, ἐκτὸς τῆς προβλεπομένης ἐξαιρέσεως ἐν τῷ ἄρθρῳ 34,, νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ὑποτιμήσεως, ἣν ὑπέστη τὸ ἐμπόρευμα, ἄνευ ἄλλων νομίμων ἀποζημιώσεων, ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν προβλεπομένων ἐξαιρέσεων εἰς τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36.

Πάντως ἡ ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ :

α') Ἐὰν τὸ ὅλον τῆς ἀποστολῆς ὑπετιμήθη ἐκ τῆς ἀβαρίας, τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἔφθανεν ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας.

β') Ἐὰν μέρος τι μόνον τῆς ἀποστολῆς ὑπετιμήθη ἐκ τῆς ἀβαρίας, τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἔφθανεν ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ ὑποτιμηθέντος μέρους.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ καθυστέρησιν ἐν τῇ παραδόσει.

Ἄρθρον 33.

1. Ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως, ἐὰν ὁ δικαιοῦχος δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ζημία τις προῆλθεν ἐκ τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ὁ Σ)δρομος ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ :

1)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν μὴ ὑπερβαίνουσαν 1)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

2)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 1)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 2)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

3)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 2)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 3)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

4)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 3)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 4)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

5)10 τῶν κομίστρων διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν ἀνωτέραν 4)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

2. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ζημία τις προῆλθεν ἐκ τῆς καθυστερήσεως, πληρώνεται διὰ τὴν καθυστέρησιν ταύτην μία ἀποζημίωσις, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ κόμιστρα.

3. Αἱ προβλεπόμεναι ἀποζημιώσεις εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσι μὲ ἐκείνας, αἵτινες θὰ ὠφείλοντο δι' ὁλικὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐμπορεύματος.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἀπωλείας, πληρώνονται, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει λόγος, διὰ τὸ μὴ ἀπολεσθὲν μέρος τῆς ἀποστολῆς.

Ἐν περιπτώσει ἀβαρίας συμπεριλαμβάνονται μὲ τὴν προβλεπομένην ἀποζημίωσιν ἐν τῷ ἄρθρῳ 32.

Περιορισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως δυνάμει τιμολογίων τινῶν

Ἄρθρον 34.

Ὅταν ὁ Σ)δρομος προσφέρῃ εἰς τὸ κοινὸν ἰδιαιτέρους ὅρους μεταφορᾶς (εἰδικὰ τιμολόγια ἢ ἐξαιρετικά), συμπεριλαμβάνοντας ἔκπτωσιν ἐπὶ τῆς ὁλικῆς τιμῆς, τῆς ὑπολογιζομένης συμφώνως πρὸς τοὺς συνήθεις ὅρους (τιμολόγια γενικά), δύναται νὰ περιορίσῃ διὰ καθορισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τὴν ἀποζημίωσιν τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν δικαιοῦχον ἐν περιπτώσει ἀβαρίας, ἀπωλείας ἢ καθυστερήσεως.

Ὅταν τὸ οὕτως ὁριζόμενον ἀνώτατον ὅριον ἀναφέρηται εἰς τιμολόγιον ἐφαρμοζόμενον μόνον ἐπὶ τμήματος διαδρομῆς, δὲν δύναται ὁ Σ)δρομος νὰ ἐπικαλεσθῇ τοῦτο παρὰ μόνον ὅταν τὸ προκαλοῦν τὴν ἀποζημίωσιν γεγονὸς ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ τμήματος τούτου τῆς διαδρομῆς.

Δήλωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράδοσιν λόγῳ καθυστερήσεως.

Ἄρθρον 35.

1. Πᾶσα ἀποστολὴ δύναται νὰ προκαλέσῃ δήλωσιν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράδοσιν λόγῳ καθυστερήσεως, ἥτις ἀναγράφεται ἐν τῇ φορτωτικῇ, ὡς εἴρηται ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 παράγραφος 6 στοιχεῖον.

Τὸ ποσὸν τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως δέον νὰ ἐκφράζηται εἰς τὸ νόμισμα τοῦ Κράτους τῆς ἀναχωρήσεως, εἰς χρυσᾶ φράγκα ἢ εἰς πᾶν ἄλλο νόμισμα, τὸ ὁποῖον θὰ ὡρίζετο ὑπὸ τῶν τιμολογίων.

2. Εἰσπράττεται πρόσθετον δικαίωμα ἑνὸς τετάρτου τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ δεδηλωμένου ποσοῦ κατὰ κλάσμα ἀδιαίρετον τῶν 10 χιλιομέτρων

Τὰ τιμολόγια δύνανται νὰ ἐλαττώνωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ νὰ ὁρίζωσιν ἐλάχιστον ὅριον εἰσπράξεως.

3. Ἐὰν ἐγένετο δήλωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν παράδοσιν, δύναται νὰ ζητηθῇ ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως :

α') Ἐὰν δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι βλάβη τις προῆλθεν ἐκ τῆς καθυστερήσεως ταύτης καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως.

2)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν μὴ ὑπερβαίνουσαν 1)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

4)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 1)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 2)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

6)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 2)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 3)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

8)10 τῶν κομίστρων διὰ καθυστέρησιν ἀνωτέραν 3)10 καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν 4)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

Ἡ ὁλικὴ τῶν κομίστρων διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν ἀνωτέραν 4)10 τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

β') Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι προέκυψε ζημία ἐκ τῆς καθυστερήσεως, ἀποζημίωσις μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως.

Ὅταν τὸ ποσὸν τῆς δηλωθείσης ἀποζημιώσεως εἶνε κατώτερον τῶν προβλεπομένων ἀποζημιώσεων εἰς τὸ ἄρθρον 33, αὗται δύνανται νὰ ζητηθῶσιν ἀντὶ τῶν προβλεπομένων ἀποζημιώσεων ἐν τοῖς στοιχείοις α' καὶ β'.

4. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ζημία τις προέκυψε ἐκ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀπωλείας ἢ τῆς ἀβαρίας τοῦ ἐμπορεύματος, δι' ὃ ἐγένετο δήλωσις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως, δύνανται νὰ χορηγηθῶσιν ἐπὶ πλέον τῶν ἀποζημιώσεων τῶν προβλεπομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 32, ἢ ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις ἐν τῷ ἄρθρῳ 34 καὶ ἀποζημιώσεις πρόσθετοι μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δηλωθέντος ποσοῦ.

Ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει δόλου ἢ βαρέος σφάλματος ἀποδοτέου εἰς τὸν Σ)δρομον.

Ἄρθρον 36.

Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπώλεια, ἡ ἀβαρία ἢ ἡ καθυστέρησις, ἣν ὑπέστη τὸ ἐμπόρευμα, ἔχει ὡς αἰτίαν δόλον ἢ βαρὺ σφάλμα ἀποδοτέον εἰς τὸν Σ)δρομον, ὁ δικαιοῦχος δέον τελείως ν' ἀποζημιωθῇ διὰ τὴν ἀποδειχθεῖσαν βλάβην, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ διπλοῦ τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῶν προβλεπομένων εἰς τὰ ἄρθρα 29, 32, 33, 34 καὶ 35, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως.

Τόκοι τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 37.

Ὁ δικαιοῦχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τόκους πρὸς 6 0)0 τῆς προσδιορισθείσης ἀποζημιώσεως ἐν τῇ φορτωτικῇ, ὅταν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὑπερβαίνῃ τὰ 10 φρ.

Οἱ τόκοι οὗτοι ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως του εἰς τὸν Σ)δρομον, τῆς προβλεπομένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 40, ἢ, ἐὰν δὲν ἐγένετο τοιαύτη, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἀπόδοσις τῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρον 38.

Πᾶσα ἀποζημίωσις ἀδίκως εἰσπραχθεῖσα δέον ν' ἀποδίδηται.

Ἐν περιπτώσει δόλου, ὁ Σ)δρομος δικαιοῦται προσέτι εἰς τὴν εἴσπραξιν ποσοῦ, ἴσου πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπλήρωσεν ἀδίκως, ἀνεξαρτήτως τῶν ποινικῶν εὐθυνῶν.

Εὐθύνη τοῦ Σ)δρόμου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους. του

Ἄρθρον 39.

Ὁ Σ)δρομος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς προσκεκολλημένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα, δι' ὧν ἐκτελεῖ τὴν μεταφορὰν τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν.

Ἐν τούτοις ἐάν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Σ)δρόμου συντάσσουν τὰς φορτωτικάς, μεταφράζουν ἢ παρέχουν ἄλλας ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπιβαρύνουν τὸν Σ)δρομον, θεωροῦνται ὡς ἐνεργοῦντες διὰ λογαριασμὸν τοῦ προσώπου, εἰς τὸ ὁποῖον παρέχουν αὐτὰς τὰς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

Αἰτήσεις, ἀγωγαί, διαδικασία καὶ παραγραφὴ ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων προερχομένων ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Αἰτήσεις.

Ἄρθρον 40.

1. Αἱ βασιζόμεναι αἰτήσεις ἐπὶ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς δέον ν' ἀνευθύνωνται γραπτῶς εἰς τὸν ἐνδεικνυόμενον Σ)δρομον ἐν τῷ ἄρθρῳ 42.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς αἰτήσεως ἀνήκει εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐναγάγωσι τὸν Σ)δρομον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 41.

3. Ὅταν ἡ αἴτησις γίνεται ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, δέον νὰ ἐμφανίζῃ οὗτος τὸ ἀντίγραφον τῆς φορτωτικῆς. Ὅταν γίνεται ὑπὸ τοῦ παραλήπτου δέον νὰ ἐμφανίζῃ τὴν φορτωτικήν, ἐὰν αὕτη τῷ ἔχῃ παραδοθῇ.

4. Ἡ φορτωτική, τὸ ἀντίγραφον καὶ τὰ ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὁ δικαιοῦχος κρίνει χρήσιμα νὰ ἐπισυνάψῃ ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς του, δέον νὰ παρουσιάζωνται εἴτε ἐν πρωτοτύπῳ εἴτε ἐν ἀντιγράφῳ δεόντως κεκυρωμένα, ἐὰν ὁ Σ)δρομος τὸ ζητήσῃ.

Κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς αἰτήσεως ὁ Σ)δρομος δύναται ν' ἀξιώσῃ τὴν προσαγωγὴν τοῦ πρωτοτύπου τῆς φορτωτικῆς, τοῦ ἀντιγράφου ἢ τοῦ δελτίου ἀποστίσεως, ἵνα ἐπ' αὐτῶν ἐγγράψῃ παρατήρησιν περὶ τοῦ διακονονισμοῦ τῆς αἰτήσεως.

Ἄτομα δυνάμενα νὰ ἐναγάγωσι τὸν Σ)δρομον.

Ἄρθρον 41.

1. Ἡ ἀγωγὴ πρὸς ἐπιστροφὴν ποσοῦ πληρωθέντος δυνάμει τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ μόνον ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν πληρωμήν.

2. Ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ πρὸς τὰς ἀποστίσει τὰς προβλεπομένας εἰς τὸ ἄρθρον 19 δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ μόνον ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

3. Αἱ ἄλλαι ἀγωγαὶ ἐναντίον τοῦ Σ)δρόμου, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, εἶνε δυνατὸν νὰ ἐγερθῶσιν : ἀπὸ τὸν ἀποστολέα, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς, ὡς εἴρηται ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀπὸ τὸν παραλήπτην, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἴτε ἔλαβε

τὴν φορτωτικὴν εἴτε ἔκαμε χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, ἃ κέκτηται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 16 παράγραφος 3.

Διὰ νὰ ἐγείρῃ τὰς ἀγωγὰς ταύτας ὁ ἀποστολεὺς δέον νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἀντίγραφον τῆς φορτωτικῆς. Ἐν ἐλλείψει, δὲν δύναται νὰ ἐναγάγῃ τὸν Σ)δρομον εἰμὴ ἐὰν ὁ παραλήπτης ἐπιτρέπῃ εἰς αὐτὸν τοῦτο ἢ ἐὰν ἤθελεν ἀποδείξει ὅτι ὁ παραλήπτης ἠρνήθη τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμπορεύματος.

Σ)δρομοι ἐναντίον τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐγερθῇ ἀγωγή.—Ἀρμοδιότητος.

Ἄρθρον 42.

1. Ἡ ἀγωγὴ ἐπὶ ἀποδόσει ποσοῦ πληρωθέντος δυνάμει τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ ἐναντίον τοῦ Σ)δρόμου ὁ ὁποῖος εἰσέπραξε τὸ ποσὸν τοῦτο.

2. Ἡ ἀγωγὴ ἡ σχετικὴ μὲ τὰς ἀποτίσεις τὰς προβλεπομένας εἰς τὸ ἄρθρον 19 δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ ἐναντίον τοῦ Σ)δρόμου ἀποστολῆς.

3. Αἱ ἄλλαι ἀγωγαί, αἱ περιερχόμεναι ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν εἰμὴ ἐναντίον τοῦ Σ)δρόμου ἀποστολῆς, τοῦ Σ)δρόμου προορισμοῦ ἢ ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου συνέβη τὸ γεγονὸς τὸ πλημμελοῦν τὴν ἀγωγήν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Σ)δρομος ἀρίζεως δὲν παρέλαβε τὸ ἐμπόρευμα, πάλιν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐγερθῇ ἐναντίον τοῦ ἀγωγή.

Ὁ ἐνάγων δύναται νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν ἄνω Σ)δρόμων τῆς ἀγωγῆς ἐγερθείσης, παύει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς.

4. Ἡ ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ εἰμὴ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὁ ἐναγόμενος Σ)δρομος, ἐκτὸς ἐὰν ἀπεφασίσθη ἀλλέως εἰς τὰς συμφωνίας μεταξὺ τῶν Κρατῶν ἢ τὰς συγγραφὰς ὑποχρεώσεων.

Ὅταν ἐπιχείρησίς τις ἐκμεταλλεύηται δίκτυα αὐτόνομα εἰς διάφορα Κράτη, ἕκαστον ἐκ τῶν δικτύων τούτων θεωρεῖται ὡς διακεκριμένος Σ)δρομος ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου.

5. Ὡς ἀνταγωγαὶ καὶ ἐνστάσεις δύνανται ν' ἀσκηθῶσιν ἀξιώσεις καὶ ἐναντίον ἑνὸς ἄλλου Σ)δρόμου ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς παραγράφους 1, 2 καὶ 3, ἐὰν ἡ κυρία ἀγωγὴ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

6. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται διὰ τὰς ἀπαιτήσεις μεταξὺ τῶν Σ)δρόμων, περὶ ὧν τὸ ΙΙΙ Κεφάλαιον τοῦ παρόντος Μέρους.

Βεβαίωσις τῆς μερικῆς ἀπωλείας ἢ ἀβαρίας τινὸς ἣν ὑπέστη ἐμπόρευμά τι.

Ἄρθρον 43.

1. Ὅταν μερική τις ἀπώλεια ἢ ἀβαρία τις παρετηρήθη ἢ συμπεραίνεται παρὰ Σ)δρόμου ἢ προβάλλεται ὑπὸ τοῦ δικαιούχου, ὁ Σ)δρομος ὑποχρεοῦται, ἄνευ ἀναβολῆς καὶ εἰ δυνατὸν παρόντος τοῦ δικαιούχου τούτου, νὰ συντάξῃ πρωτόκολλον, βεβαιοῦν τὴν κατάστασιν καὶ τὸ βάρος τοῦ ἐμπορεύματος καί, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ ποσὸν τῆς βλάβης, τὴν αἰτίαν της καὶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐγένετο.

Ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τούτου δέον νὰ παραδίδηται εἰς τὸν δικαιοῦχον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει του.

2. Ὅταν ὁ δικαιοῦχος δὲν δέχεται τὰς βεβαιώσεις τοῦ πρωτοκόλλου, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν δικαστικὴν βεβαίωσιν τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ βάρους τοῦ ἐμπορεύματος, καθὼς καὶ τῶν αἰτιῶν καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς βλάβης, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Κράτους ἔνθα ἡ παράδοσις ἐκτελεῖται.

Ἀπόσβεσις τῆς ἀγωγῆς ἐναντίον τοῦ Σ)δρόμου, τῆς προερχομένης ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 44.

1. Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἐμπορεύματος παύει πᾶσαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Σ)δρόμου, προερχομένην ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

2. Δὲν παύει ὅμως ἡ ἀγωγή:

1ον) Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἀποδεικνύῃ ὅτι ἡ βλάβη ἔχει ὡς αἰτίαν δόλον ἢ βαρὺ σφάλμα ἀποδοτέον εἰς τὸν Σ)δρομον.

2ον) Ἐν περιπτώσει ἀπαιτήσεως δι' αἰτίαν καθυστερήσεως, ὅταν αὕτη γίνεται εἰς ἕνα ἐκ τῶν Σ)δρόμων, τῶν ἐνδεικνυομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 παράγρ. 3, ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαινούσης τὰς δεκατέσσαρας ἡμέρας, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἡμέρας τῆς ἀποδοχῆς.

3ον) Ἐν περιπτώσει ἀπαιτήσεως διὰ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ ἀβαρίαν.

α') Ἐὰν ἡ ἀπώλεια ἢ ἡ ἀβαρία ἐβεβαιώθη πρὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἐμπορεύματος ὑπὸ τοῦ δικαιούχου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 43.

β') Ἐὰν ἡ βεβαίωσις ἡ ὁποία θὰ ὤφειλε νὰ εἶχε γίνει, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 43, παρελείφθη μόνον ἐκ σφάλματος τοῦ Σ)δρόμου.

4ον) Ἐν περιπτώσει ἀπαιτήσεως διὰ ζημίας μὴ καταλαμβανούσης, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις βεβαιοῦται μετὰ τὴν παραλαβήν, ἐφ' ὅσον:

α') Δὲν ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐμπορεύματος ἐν τῷ σταθμῷ προορισμοῦ.

β') Ἡ αἴτησις βεβαιώσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 43, ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ζημίας καὶ τὸ βραδύτερον ἐντὸς 7 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἐμπορεύματος.

γ') Ὁ δικαιοῦχος ἀποδείξῃ ὅτι ἡ βλάβη ἔγινε κατὰ τὸ διαρρεῦσαν διάστημα μεταξὺ τῆς ἀποδοχῆς πρὸς μεταφορὰν καὶ τῆς παραδόσεως.

5ον) Ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἔχῃ ὡς ἀντικείμενον τὴν ἀπόδοσιν ποσῶν πληρωθέντων ἢ τὴν προβλεπομένην ἀπόδοσιν ἐν τῷ ἄρθρῳ 19.

3. Ὁ δικαιοῦχος δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχὴν ἐμπορεύματος ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν λῆψιν τῆς φορτωτικῆς καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένοντο αἱ ζητηθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἐξακριβώσεις πρὸς διαβεβαίωσιν τῆς προβαλλομένης ὑπ' αὐτοῦ ζημίας.

Αἱ ἐπιφυλάξεις τὰς ὁποίας τυχὸν θὰ ἔκαμνε, δεχόμενος ὅμως τὸ ἐμπόρευμα, οὐδὲν ἀποτέλεσμα θὰ εἶχον, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Σιδηρόδρομος τὰς ἐδέχετο.

4. Ἐὰν μέρος τι τῶν δεμάτων τῶν μνημονευομένων ἐν τῇ φορτωτικῇ λείπῃ κατὰ τὴν παράδοσιν, ὁ δικαιοῦχος δύναται νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὴν ἐξόφλησιν, τὴν προβλεπομένην ἐν τῇ παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 16, ὅτι τὰ δέματα ταῦτα, δεόντως καθοριζόμενα ἐν τῇ φορτωτικῇ, δὲν τῷ παρεδόθησαν.

Παραγραφὴ τῆς ἀγωγῆς προερχομένης ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 45.

1. Ἡ ἀγωγὴ ἡ προερχομένη ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς παραγράφεται μετὰ ἕν ἔτος, ὅταν τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν δὲν ἔχῃ ἤδη προσδιορισθῇ δι' ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Σιδηροδρόμου συμβιβασμοῦ ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία τῆς παραγραφῆς εἶνε τρία ἔτη ἐὰν πρόκειται:

α') Περὶ ἀγωγῆς τοῦ ἀποστολέως ἐπὶ παραδόσει ἀποτίσεως εἰσπραχθείσης ὑπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου ἀπὸ τὸν παραλήπτην.

β') Περὶ ἀγωγῆς βασιζομένης ἐπὶ βλάβης ἐχούσης αἰτίαν δόλον ἢ βαρὺ σφάλμα.

γ') Περὶ ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπάτης, προβλεπομένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 38.

2. Ἡ προθεσμία παραγραφῆς ἄρχεται:

α') Διὰ τὰς αἰτήσεις ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει μερικῆς ἀπωλείας, ἀβαρίας, ἢ καθυστερήσεως ἐν τῇ παραδόσει, ἀπὸ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ παράδοσις.

β') Διὰ τὰς αἰτήσεις ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀπωλείας, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως.

γ') Διὰ τὰς αἰτήσεις πληρωμῆς ἢ ἐπιστροφῆς κομίστρων, φόρων, προσθέτων δικαιωμάτων ἢ προσθέτων τελῶν, ἢ διὰ τὰς αἰτήσεις πρὸς διόρθωσιν κομίστρων, ἐν περιπτώσει ἀντικανονικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου ἢ λάθους κατὰ τὸν ὑπολογισμόν, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς τῶν κομίστρων, τῶν προσθέτων δικαιωμάτων ἢ τῶν προσθέτων τελῶν ἤ, ἐὰν δὲν ἐγένετο πληρωμή, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος πρὸς μεταφοράν.

δ') Διὰ τὰς σχετικὰς αἰτήσεις ἀποτίσεως, τῆς προβλεπομένης εἰς τὸ ἄρθρον 19, ἀπὸ τὴν 90ὴν ἡμέραν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας παραδόσεως.

ε') Διὰ τὰς αἰτήσεις πληρωμῆς συμπληρωματικοῦ δικαιώματος ζητουμένου ὑπὸ τοῦ τελωνείου, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ τελωνείου.

Ἡ ἡμέρα ἡ ἐνδεικνυομένη ὡς ἀφετηρία τῆς παραγραφῆς οὐδέποτε περιλαμβάνεται ἐν τῇ προθεσμίᾳ.

3. Ἐν περιπτώσει δικηγορικῆς γραπτῆς ἀπαιτήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Σιδηρόδρομον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40, ἡ παραγραφὴ παύει νὰ ὁρίσταται. Ἀρχίζει δ' ἐκ νέου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Σιδηρόδρομος ἀπέρριψε τὴν γραπτὴν αἴτησιν καὶ ἀπέδωκε τὰ συνημμένα ἔγγραφα. Ἡ ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως, ἢ τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἡ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐγγράφων ἐπιβαρύνουσι τὸν ἐπικαλούμενον τὴν πρᾶξιν ταύτην.

Αἱ μεταγενέστεραι ἀπαιτήσεις δὲν ἀνακόπτουσι τὴν προθεσμίαν τῆς παραγραφῆς.

4. Μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν προηγηθεισῶν τούτων διατάξεων ἡ ἀναστολὴ καὶ ἡ διακοπὴ τῆς προθεσμίας τῆς παραγραφῆς κανονίζονται ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τοῦ Κράτους, ὅπου ἠγέρθη ἡ ἀγωγή.

Περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἀπορριφθείσης ἢ παραγραφείσης ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 46.

Ἡ ἀπορριφθεῖσα ἢ παραγραφεῖσα ἀγωγή, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 44 καὶ 45 δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ οὔτε ὑπὸ τὸν τύπον ἀνταγωγῆς οὔτε ὑπὸ τὸν τύπον ἐνστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ.

Κανονισμὸς τῶν Λογαριασμῶν. Ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις τῶν Σιδηροδρόμων. Κανονισμὸς λογαριασμῶν μεταξὺ Σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 47.

1. Πᾶς Σιδηρόδρομος, ὅστις εἰσέπραξεν εἴτε κατὰ τὴν ἀναχώρησιν εἴτε κατὰ τὴν ἄφιξιν τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς ἢ ἄλλας πιστώσεις, προερχομένας ἐκ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς, ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους Σιδηροδρόμους τὸ ἀνῆκον μέρος ἐπὶ τῶν ἐξόδων τούτων καὶ πιστώσεων.

2. Ἡ παράδοσις τοῦ ἐμπορεύματος ὑπὸ Σιδηροδρόμου εἰς τὸν ἑπόμενον Σιδηρόδρομον δίδει εἰς τὸν πρῶτον τὸ δικαίωμα νὰ χρεώσῃ ἀμέσως τὸν δεύτερον διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων ἢ πιστώσεων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεβαρύνετο τὸ ἐμπόρευμα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παραδόσεώς του, συμφώνως πρὸς τὴν φορτωτικήν, ἐπιφυλαττόμενος διὰ τὸν ὁριστικὸν διακανονισμὸν τῶν λογαριασμῶν, ὅστις θὰ γίνῃ συμφώνως τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του κατὰ τοῦ ἀποστολέως, ὁ Σιδηρόδρομος ἀποστολῆς εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς καὶ τὰ ἄλλα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ εἶχεν εἰσπράξει, ἐνῷ ὁ ἀποστολεὺς τὰ εἶχεν ἀναλάβει δυνάμει τῆς φορτωτικῆς.

4. Ἐὰν ὁ Σιδηρόδρομος προορισμοῦ παραδώσῃ τὸ ἐμπόρευμα χωρὶς νὰ εἰσπράξῃ κατὰ τὴν παράδοσιν τὰ ἔξοδα καὶ πιστώσεις, μὲ τὰς ὁποίας τοῦτο ἐπιβαρύνετο, εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τούτων καὶ πιστώσεων, ὑπὸ ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του ἐναντίον τοῦ παραλήπτου.

Ἀναθεώρησις ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ δι' ἀβαρίαν.

Ἄρθρον 48.

1. Ὁ Σιδηρόδρομος, ὅστις ἐπλήρωσεν ἀποζημίωσιν δι' ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀπώλειαν ἢ ἀβαρίαν δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἀπαίτησιν κατὰ τῶν Σιδηροδρόμων, οἵτινες συνέβαλον εἰς τὴν μεταφοράν, συμφώνως ταῖς ἑπομέναις διατάξεσιν:

α') Ὁ Σιδηρόδρομος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ ζημία εἶναι ὁ μόνος ὑπεύθυνος αὐτῆς.

β') Ὅταν ἡ ζημία ἐγένετο ἐξ αἰτίας πολλῶν Σιδηροδρόμων, ἕκαστος ἐξ αὐτῶν εὐθύνεται διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προξενουμένην ζημίαν ἐὰν ἡ διάκρισις αὕτη εἶναι ἀδύνατος, ἡ καταβληθησομένη ἀποζημίωσις διαμοιράζεται μεταξὺ των, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχάς, τὰς περιλαμβανομένας κάτωθι ἐν στοιχείῳ γ.

γ') Ἐὰν δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ζημία ἐγένετο ἐξ αἰτίας ἑνὸς ἢ πολλῶν Σιδηροδρόμων, ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις διαμοιράζεται μεταξὺ ὅλων τῶν Σιδηροδρόμων, τῶν μετασχόντων εἰς τὴν μεταφοράν, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες θ' ἀπεδείκνυον ὅτι ἡ ζημία δὲν ἐγένετο ἐπὶ τῶν γραμμῶν των. Ἡ διανομὴ γίνεται ἀναλόγως τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια.

2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εἷς τῶν Σιδηροδρόμων εἶναι ἀναξιόχρεως, τὸ μέρος τὸ ὁποῖον τὸν ἐπιβαρύνει καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπλήρωσε, διαμοιράζεται μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων Σιδηροδρόμων, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μεταφορὰν ἀναλόγως τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια.

Ἀπαιτήσεις ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως διὰ καθυστέρησιν κατὰ τὴν παράδοσιν.

Ἄρθρον 49.

1. Οἱ ἄνω κανόνες τοῦ ἄρθρου 48 ἐφαρμόζονται ἐν περιπτώσει ἀποζημιώσεως, πληρωθείσης, διὰ καθυστέρησιν. Ἐὰν ἡ καθυστέρησις ἔσχεν ὡς αἰτίαν ἀνωμαλίας παρατηρηθείσης ἐπὶ πολλῶν Σιδηροδρόμων, τὸ βάρος τῆς ἀποζημιώσεως διαμοιράζεται μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων τούτων, ἀναλόγως τῆς διαρκείας τῆς καθυστερήσεως ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν δικτύων.

2. Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τῆς παρούσης Συμβάσεως ὁριζόμεναι προθεσμίαι παραδόσεως διαμοιράζονται μεταξὺ τῶν διαφόρων Σιδηροδρόμων, οἵτινες μετέσχον εἰς τὴν μεταφορὰν οὕτω πως:

1. Μεταξὺ δύο γειτονικῶν Σιδηροδρόμων:

α') Ἡ προθεσμία ἀποστολῆς διαμοιράζεται ἐξ ἴσου.

β') Ἡ προθεσμία μεταφορᾶς διαμοιράζεται ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια ἐπὶ ἑκάστου τῶν δύο Σιδηροδρόμων.

2. Μεταξὺ τριῶν Σιδηροδρόμων ἢ περισσοτέρων.

α') Δίδονται κατ' ἀρχὴν ὡς προθεσμία ἀποστολῆς, εἰς τὸν πρῶτον ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰς τὸν τελευταῖον ἀφ' ἑτέρου, δώδεκα ὧραι διὰ τὴν μικρὰν ταχύτητα καὶ ἓξ διὰ τὴν μεγάλην.

β') Τὸ ὑπόλοιπον τῆς προθεσμίας ἀποστολῆς καὶ ἓν τρίτον τῆς προθεσμίας μεταφορᾶς μοιράζονται εἰς ἴσα μέρη μεταξὺ ὅλων τῶν μετεχόντων Σιδηροδρόμων.

γ') Τὰ δύο ἄλλα τρίτα τῆς προθεσμίας μεταφορᾶς μοιράζονται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν τὰ τιμολόγια ἐπὶ ἑκάστου τῶν Σιδηροδρόμων τούτων.

3. Αἱ συμπληρωματικαὶ προθεσμίαι, τῶν ὁποίων εἰς Σ)δρομος δικαιοῦται, ἀναγνωρίζονται εἰς τὸν Σ)δρομον τοῦτον.

4. Τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τὸ ἐμπόρευμα παραδίδεται εἰς τὸν πρῶτον Σιδηρόδρομον καὶ ἐκείνης καθ' ἣν ἡ προθεσμία ἄρχεται, μένει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Σιδηροδρόμου τούτου.

5. Ἡ διανομή, περὶ ἧς ὁ λόγος ἀνωτέρω, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰμὴ καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐτηρήθη ἡ ὁλικὴ προθεσμία παραδόσεως.

Διαδικασία τῶν ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 50.

1. Ὁ Σιδηρόδρομος, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀσκεῖται μία ἐκ τῶν προβλεπομένων ἀπαιτήσεων εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα 48 καὶ 49 δὲν εἶνε ποτὲ δεκτὸς ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ βάσιμον τῆς πληρωμῆς, τῆς γενομένης ἀπὸ τὴν διοίκησιν ἡ ὁποία ἀσκεῖ τὴν ἀπαίτησιν, ὅταν ἡ ἀποζημίωσις ὡρίσθη ἀπὸ τὴν δικαστικὴν ἀρχήν, ἀφοῦ προηγουμένως τῷ ἐκοινοποιήθη δεόντως ἡ κλῆσις καὶ ἠδύνατο νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν δίκην. Τὸ δικαστήριον τὸ λαβὸν τὴν κυρίαν ἀγωγὴν ὁρίζει, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων, τὰς προθεσμίας διὰ τὴν κοινοποίησιν καὶ τὴν παρέμβασιν.

2. Ὁ Σιδηρόδρομος, ὁ ἐνασκῶν ἀπαίτησιν, ὀφείλει νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν πάντας τοὺς συμμετασχόντας Σιδηροδρόμους πλὴν ἐκείνων, μεθ' ὧν προηγουμένως ἔχει προέλθῃ εἰς συμβιβασμόν, ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐναντίον τῶν μὴ συμπεριληφθέντων ἐν αὐτῇ.

3. Τὸ δικαστήριον δέον νὰ ἀποφασίζῃ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ὁποίων ἐπελήφθη.

4. Οἱ ἐναχθέντες Σιδηρόδρομοι οὐδεμίαν μεταγενεστέραν ἀπαίτησιν δύνανται ν' ἀσκήσωσι.

5. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἕνωσις τῆς μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων ἀπαιτήσεως μετὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοιαύτης.

Ἁρμοδιότης διὰ τὰς ἀπαιτήσεις.

Ἄρθρον 51.

1. Τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου τοῦ Σιδηροδρόμου, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀσκεῖται ἡ ἀπαίτησις, εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον δι' ὅλας τὰς μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων ἀπαιτήσεις.

2. Ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἐγείρηται κατὰ πολλῶν Σιδηροδρόμων ὁ ἐνάγων τοιοῦτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων, τῶν καθοριζομένων ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, ἐκεῖνο, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θέλει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἀγωγήν του.

Ἰδιαίτεραι συμφωνίαι περὶ ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 52.

Ἐξαιροῦνται αἱ ἰδιαίτεραι συμβάσεις, αἵτινες δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι μεταξὺ τῶν Σιδηροδρόμων εἴτε ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὰς διαφόρους ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας θὰ εἶχον τυχὸν οἱ μὲν κατὰ τῶν δέ, εἴτε δι' ἰδιαιτέραν τινὰ περίπτωσιν.

ΜΕΡΟΣ IV.

Διάφοροι διατάξεις.

Ἐφαρμογὴ τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ἄρθρον 53.

Ἐλλείψει ὅρων εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων καὶ τῶν ἐθνικῶν κανονισμῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν μεταφορὰν εἰς ἕκαστον Κράτος.

Γενικοὶ κανόνες διαδικασίας.

Ἄρθρον 54.

Δι' ὅλας τὰς διαφοράς, τὰς προερχομένας ἐκ τῶν μεταφορῶν τῶν ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἡ τηρητέα διαδικασία εἶνε ἡ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου μετ' ἐπιφυλάξεως τῶν ἀντιθέτων διατάξεων τῶν ἐν τῇ Συμβάσει περιεχομένων.

Ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων. Κατασχέσεις καὶ ἐγγυήσεις.

Ἄρθρον 55.

1. Ὅταν αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδοθεῖσαι κατ' ἀντιμωλίαν ἢ ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης συμβάσεως ἐγένοντο ἐκτελεσταί, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους, τοὺς ἐφαρμοζομένους ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, γίνονται ἐκτελεσταὶ καὶ εἰς ἕκαστον τῶν ἄλλων συμβαλλομένων Κρατῶν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατυπώσεων, τῶν ὁριζομένων εἰς τὸ Κράτος τοῦτο. Ἡ ἀναθεώρησις τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ προσωρινῶς ἐκτελεστῶν ἀποφάσεων ὡς καὶ ἐπὶ διατάξεων μιᾶς ἀποφάσεως, δι' ὧν ὁ ἐνάγων κατεδικάσθη, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων, καὶ εἰς περαιτέρω ἀποζημειώσεις.

2. Αἱ πιστώσεις αἱ προερχόμεναι ἐκ διεθνοῦς μεταφορᾶς ὑπὲρ ἑνὸς Σ)δρόμου, ὅταν ἡ μεταφορὰ αὕτη ἐγένετο ὑπὸ ἄλλου, ὅστις δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἰδίου Κράτους μὲ τὸν πρῶτον, δὲν κατάσχονται, εἰμὴ δυνάμει ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς τοῦ Κράτους εἰς ὃ ἀνήκει ὁ Σ)δρομος ὁ δικαιοῦχος τῶν κατασχεθεισῶν πιστώσεων.

3. Τὸ τροχαῖον ὑλικὸν ἑνὸς Σ)δρόμου, καθὼς καὶ τὰ κινητὰ ἀντικείμενα πάσης φύσεως ἃ τῷ ἀνήκουσι καὶ ἅτινα συμπεριλαμβάνονται ἐν τῷ ὑλικῷ τούτῳ, δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντικείμενα κατασχέσεως ἐπὶ ἐδάφους ἄλλου ἀπὸ τὸ τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ὁ κτήτωρ Σ)δρομος, εἰμὴ δυνάμει ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους τούτου.

Δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἐγγύησις διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης, προκειμένου περὶ ἀγωγῶν αἵτινες στηρίζονται ἐπὶ τοῦ συμβολαίου τῆς διεθνοῦς μεταφορᾶς.

Νομισματικὴ μονάς. Τιμὴ μετατροπῆς ἢ ἀποδοχῆς τῶν ξένων νομισμάτων.

Ἄρθρον 56.

1. Τὰ ποσὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς φράγκα εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ἢ τὰ παραρτήματά της θεωροῦνται ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸ χρυσοῦν φράγκον, ἀξίας 1)5,18 τοῦ χρυσοῦ δολλαρίου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

2. Ὑποχρεοῦται ὁ Σ)δρομος νὰ δημοσιεύῃ διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὰς θυρίδας ἢ διὰ παντὸς ἄλλου τρόπου καταλλήλου τὰς τρεχούσας τιμάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων μετατρέπει τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς, τὰς ἀποτίσεις, τὰ δευτερεύοντα ἔξοδα καὶ ἄλλα ποσὰ ἐκπεφρασμένα εἰς ξένας νομισματικὰς μονάδας, ἅτινα πρόκειται νὰ πληρωθῶσιν εἰς νόμισμα τοῦ τόπου (τιμὴ μετατροπῆς).

3. Ὁμοίως ὁ Σ)δρομος, ὅστις δέχεται πρὸς πληρωμὴν ξένα νομίσματα, ὑποχρεοῦται νὰ δημοσιεύῃ τὰς τιμὰς εἰς τὰς ὁποίας τὰ δέχεται (τιμὴ ἀποδοχῆς).

Κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ Σ)δρόμων.

Ἄρθρον 57.

1. Ἡ πρὸς διευκόλυνσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης Συμβάσεως ἱδρύεται κεντρικὸν γραφεῖον τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ Σ)δρόμων, ἐπιφορτισμένον:

α') νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀνακοινώσεις ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν καὶ ἑκάστου τῶν ἐνδιαφερομένων Σ)δρόμων καὶ νὰ τὰς μεταδίδῃ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη καὶ Σ)δρόμους.

β') νὰ συλλέγῃ, ταξινομῇ καὶ δημοσιεύῃ τὰς πάσης φύσεως πληροφορίας, αἵτινες ἐνδιαφέρουσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

γ') νὰ ἐκδίδῃ τῇ αἰτήσει τῶν διαδίκων ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες θὰ ὑπῆρχον τυχὸν μεταξὺ τῶν Σ)μων.

δ') νὰ διευκολύνῃ μεταξὺ τῶν διαφόρων Σ)δρόμων τὰς χρηματικὰς σχέσεις, τὰς προερχομένας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν διεθνῶν μεταφορῶν, τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐκκρεμῶν πιστώσεων καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὰς σχέσεις τῶν Σ)δρόμων μεταξύ των.

ε') ν' ἀνακοινώνῃ τὰς αἰτήσεις τροποποιήσεων τῆς παρούσης Συμβάσεως, νὰ προτείνῃ τὴν σύστασιν τῶν Διασκέψεων, τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 60, ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη.

2. Εἰδικὸς κανονισμός, ἀποτελῶν τὸ Παράρτημα VI ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει, ὁρίζει τὴν ἕδραν, τὴν σύστασιν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ γραφείου τούτου, καθὼς καὶ τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας του. Ὁ κανονισμὸς οὗτος καὶ αἱ τροποποιήσεις αἵτινες γίνονται ἐν αὐτῷ κατόπιν συμφωνιῶν μεταξὺ ὅλων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ διάρκειαν μὲ τὴν Σύμβασιν.

Κατάλογος τῶν γραμμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Σύμβασιν.

Ἄρθρον 58.

1. Τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον, τὸ προβλεπόμενον ἐν τῷ ἄρθρῳ 57, εἶναι ἐπιφορτισμένον νὰ καταστίζῃ καὶ νὰ τηρῇ ἐν τάξει τὸν κατάλογον τῶν γραμμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν. Πρὸς τοῦτο λαμβάνει τὰς κοινοποιήσεις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸν κατάλογον τῶν γραμμῶν τούτων ἢ εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν γραμμῶν ἑνὸς Σ)δρόμου, ἢ μιᾶς ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν μνημονευομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 2.

2. Ἡ εἴσοδος γραμμῆς νέας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν διεθνῶν μεταφορῶν δὲν λαμβάνει χώραν εἰμὴ ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, τῆς κοινοποιούσης τὴν ἐγγραφήν της εἰς τὰ ἄλλα Κράτη.

3. Ἡ διαγραφὴ μιᾶς γραμμῆς ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου εὐθὺς ὡς, τὸ ἐκ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ὁποίου ἡ γραμμὴ αὕτη ἐνεγράφη εἰς τὸν κατάλογον, τῷ ἐκοινοποίησεν ὅτι ἀδυνατεῖ πλέον νὰ ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῆς Συμβάσεως.

4. Ἡ ἁπλῆ λῆψις τῆς εἰδοποιήσεως, τῆς προερχομένης ἐκ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, δίδει ἀμέσως εἰς ἕκαστον Σιδηρόδρομον τὸ δικαίωμα νὰ παύσῃ μετὰ τῆς διαγραφείσης γραμμῆς πᾶσαν σχέσιν διεθνοῦς μεταφορᾶς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν ἐκτελέσει εὑρισκομένων μεταφορῶν, αἵτινες δέον νὰ ἐξακολουθήσωσι μέχρι τοῦ προορισμοῦ των.

Συμμετοχὴ νέων Κρατῶν.

Ἄρθρον 59.

1. Πᾶν μὴ ὑπογεγραμμένων Κράτος, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, ἀπευθύνει τὴν αἴτησίν του εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία τὴν κοινοποιεῖ εἰς ὅλα τὰ μετέχοντα Κράτη, μετὰ σημειώσεως τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ αἰτοῦντος Κράτους ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

2. Ἐὰν εἰς διάστημα 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης δύο τοὐλάχιστον Κράτη δὲν ἐκοινοποίησαν ἀντιρρήσεις εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἡ αἴτησις γίνεται δεκτὴ αὐτοδικαίως καὶ εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις τὸ αἰτοῦν Κράτος καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μετέχοντα Κράτη.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ Ἑλβετικὴ Κυβέρνησις κοινοποιεῖ εἰς ὅλα τὰ Κράτη καὶ εἰς τὸ αἰτοῦν Κράτος, ὅτι ἡ ἐξέτασις τῆς αἰτήσεως ἀναβάλλεται.

3. Πᾶσα παραδοχὴ θεωρεῖται πραγματοποιηθεῖσα ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς σχετικῆς εἰδοποιήσεως, τῆς σταλείσης ὑπὸ τῆς Ἑλβετικῆς Κυβερνήσεως.

Ἀναθεώρησις τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 60.

1. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν συνέρχονται διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς Συμβάσεως, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς Ἑλβετικῆς Κυβερνήσεως, τὸ ἀργότερον 5 ἔτη μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν τροποποιήσεων, τῶν γενομένων δεκτῶν εἰς τὴν τελευταίαν συνδιάσκεψιν.

Θέλει συγκληθῇ συνδιάσκεψις πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐὰν ἡ αἴτησις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ τρίτου τοὐλάχιστον τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

2. Διὰ τὴν τήρησιν ἐν ἐνημερότητι τοῦ Παραρτήματος I, συνιστᾶται ἐπιτροπὴ ἐκ πραγματογνωμόνων, τῆς ὁποίας ὁ ὀργανισμὸς καὶ ἡ λειτουργία εἶναι τὸ ἀντικείμενον κανονισμοῦ, ἀποτελοῦντο τὸ Παράρτημα VI τῆς παρούσης συμβάσεως. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης κοινοποιοῦνται ἀμέσως εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν μετεχόντων Κρατῶν διὰ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου. Θεωροῦνται δεκταί, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα δύο μηνῶν λογιζόμενων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως, δύο Κυβερνήσεις τοὐλάχιστον δὲν διετύπωσαν ἀντίρρησιν. Τίθενται δ' ἐν ἰσχύι τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ τρίτου μηνὸς μετὰ τὸν μῆνα κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ἐγνωστοποίησε τὴν ἀποδοχήν των εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν. Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ὁρίζει τὴν ἡμέραν ταύτην κατὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἀποφάσεων.

Συμπληρωματικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 61.

1. Αἱ συμπληρωματικαὶ διατάξεις, τὰς ὁμοίας συμβαλλόμενά τινα Κράτη ἢ σιδηροδρομικοί τινες μετέχοντες θὰ ἔκριναν ὠφέλιμον νὰ δημοσιεύσωσι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Συμβάσεως, κοινοποιοῦνται ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον.

2. Αἱ συναφθεῖσαι συμφωνίαι διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν διατάξεων τούτων δύνανται νὰ τεθῶσιν ἐν ἰσχύι ἐπὶ τῶν Σιδηροδρόμων οἵτινες τὰς ἐδέχθησαν κατὰ τοὺς προβλεπομένους τύπους ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν ἑκάστου Κράτους, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἀναιρέσωσι τὴν διεθνῆ Σύμβασιν.

Ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῶν κοινοποιεῖται εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον.

Διάρκεια συμμετοχῆς εἰς τὴν Σύμβασιν.

Ἄρθρον 62.

1. Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης Συμβάσεως εἶναι ἀπεριόριστον. Ἐν τούτοις ἕκαστον Κράτος συμμετέχον δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἡ πρώτη ὑποχρέωσις ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ πέμπτου ἔτους μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως. Πᾶν Κράτος, τὸ ὁποῖον θὰ ἤθελε ν' ἀποχωρήσῃ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου ταύτης, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ τὴν πρόθεσίν του ἓν ἔτος τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἰς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου ὅλα τὰ μετέχοντα Κράτη.

Ἐλλείψει κοινοποιήσεως ἐν τῇ ὁριζομένῃ προθεσμίᾳ, ἡ ὑποχρέωσις παρατείνεται αὐτοδικαίως διὰ μίαν περίοδον τριῶν ἐτῶν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἀνὰ τρία ἔτη, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία δὲν ἐγένετο ἓν ἔτος τοὐλάχιστον πρὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ τελευταίου ἔτους μιᾶς τῶν τριῶν περιόδων.

2. Τὰ νέα Κράτη τὰ δεκτὰ νὰ μετάσχωσιν εἰς τὴν Σύμβασιν κατὰ τὴν πενταετῆ περίοδον ἢ τὴν μίαν τῶν τριετῶν περιόδων ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν συμμετοχὴν μέχρι τέλους τῆς περιόδου ταύτης καὶ κατόπιν μέχρι τέλους ἑκάστης τῶν ἑπομένων περιόδων, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχωσι καταγγείλει τὴν ὑποχρέωσίν των ἓν ἔτος τοὐλάχιστον πρὸ τῆς λήξεως μιᾶς ἐξ αὐτῶν.

Κείμενα τῆς Συμβάσεως καὶ σχετικὴ ἀξία αὐτῶν πρὸς ἄλληλα.

Ἄρθρον 63.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, κατὰ τὴν καθιερωμένην διπλωματικὴν συνήθειαν.

Εἰς τὸ Γαλλικὸν κείμενον προστίθενται ἓν κείμενον εἰς γερμανικὴν γλῶσσαν καὶ ἓν κείμενον εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, τὰ ὁποῖα ἰσχύουσιν ὡς ἐπίσημοι μεταφράσεις.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας τὸ γαλλικὸν κείμενον ἰσχύει.

Δι' ὃ οἱ κάτωθι ὑποσημειούμενοι πληρεξούσιοι καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἑδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους εἰς ἓν μόνον ἀντίτυπον, τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ κατατεθειμένον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλβερικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τοῦ ὁποίου αὐθεντικὸν ἀντίγραφον θέλει δοθῇ εἰς ἑκάστην τῶν Δυνάμεων, αἵτινες ὑπέγραψαν τῆς Σύμβασιν ταύτην.

Διὰ τὴν Γερμανίαν : EDUARD OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν : Dr. LEO DE PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον : FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν : D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν : A. OLDENBUR.
Διὰ τὴν Ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Da tzig : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν : EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν : K.MENNING.
Διὰ τὴν Φιλανδίαν : URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Καλλίαν : H. ALLIZE, MAURICE SIBILLE, C. COLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα : VASILI DENDRAMIS.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν : F. PARHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν : GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν : Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν : V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον : J. IRGENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας : W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν : J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν : A. M. BARTOLOMEU FERREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν : N. P. COMMENE.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἑδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων : M. JOVANOVITCH..
Διὰ τὴν Σουηδίαν : ALSTROMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν : MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν : Dr. LANKAS.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.
(Ἄρθρον 4)

Διατάξεις σχετικαὶ πρὸς τὰ ἀντικείμενα τὰ δεκτὰ εἰς μεταφορὰν ὑπό τινας ὅρους.—Προκαταρτικαὶ παρατηρήσεις.

Τὰ ἐμπορεύμασα τὰ ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Παράρτημα Ι δέον ν' ἀναγράφωνται ἐν τῇ φορτωτικῇ ὑπὸ τὴν ἐν τῷ Παραρτήματι ὀνομασίαν.

Προκειμένου περὶ ἐμπορεύματος τῆς κλάσεως Ι ὁ καθορισμὸς τοῦ ἐμπορεύματος δέον νὰ ὑποσημειοῦται δι' ἐρυθρᾶς γραμμῆς ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ἐν τῇ φορτωτικῇ.

Αἱ ἐν τῷ παραρτήματι Ι ἀναφερόμεναι ὕλαι δὲν δύνανται νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὴν αὐτὴν συσκευὴν ὁμοῦ ἢ μετ' ἄλλων ἀντικειμένων, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ἐπιτρέπῃ τὸ Παράρτημα Ι. Δύνανται νὰ φορτώνωνται εἰς τὸ αὐτὸ βαγόνιον ὁμοῦ ἢ μετ' ἄλλων ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσον δὲν τὸ ἀπαγορεύει τὸ Παράρτημα Ι.

Ὅταν τὸ Παράρτημα Ι. προβλέπῃ τὴν ἐπιγραφὴν μνειῶν τινων ἐπὶ τῶν συσκευῶν, δέον αὗται νὰ συνοδεύωνται διὰ τοῦ σημείου Φ.

ΚΛΑΣΙΣ

Ὕλαι ὑποκείμεναι εἰς ἐκρηξιν.

Ια. Ἐκρηκτικαὶ ὕλαι ὀρυχείων καὶ βολίδες (1).

Εἰσὶ δεκαὶ πρὸς μεταφοράν :

1ο) Ἡ νιτροκυτταρίνη (βαμβακοπυρίτις, βαμβακοπυρίτις διὰ κολλοδίων), δηλαδή :

α') ὑπὸ μορφὴν βάτας (ouate) καὶ μὴ πεπιεσμένη περιέχουσα τοὐλάχιστον 25 ο)ο ὕδατος ἢ οἰνοπνεύματος (74 μέρη ξηρᾶς ὕλης καὶ 25 ὑγροῦ).

β') πεπιεσμένη, περιέχουσα τοὐλάχιστον 15ο)ο ὕδατος (85 μέρη ξηρᾶς ὕλης καὶ 15 ὕδατος).

Ἡ νιτροκυτταρίνη δέον νὰ πληροῖ τοὺς ἑπομένους ὅρους σταθερότητος :

Ἡ νιτροκυτταρίνη, θερμαινομένη ἐπὶ δύο ὥρας μὲ θερμοκρασίαν 132' ἑκατονταβάθμου, δέον νὰ μὴ ἐκκρίνῃ πλέον τῶν 3 κυβικῶν ἑκατοστομέτρων διοξειδίου τοῦ ἀζώτου δι' ἓν γραμμάριον νιτροκυτταρίνης, ἡ θερμοκρασία τῆς ἐκρήξεως δέον νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς 180' ἑκανοτοταβάθμου.

2ο) Τὸ τρινιτροτολουόλιον, ὡς καὶ τὸ λεγόμενον ὑγρὸν τρινιτροτολουόλιον (μῖγμα οὐδέτερον νιτρωδῶν τιλουολίων) ὑγρὸν εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν). Δέον αἱ ὕλαι αὗται νὰ μὴ εἶναι περισσότερον ἐπικίνδυνοι ἀπὸ τὸ «τρινιτροτολουόλιον α» χημικῶς καθαρόν1.

3ο) Τὸ πικρικὸν ὀξύ. Ὀφείλει νὰ μὴ περιέχῃ οὐδεμίαν ἀκαθαρσίαν, ἡ ὁποία νὰ καθιστᾷ ἐπικινδυνωστερον ἀπὸ τὸ χημικῶς καθαρὸν προϊόν.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Ἡ μεταφορὰ τῶν ἐκρηκτικῶν διέπεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων διατάξεων :

Α'. Συσκευή.

1) 1ο. Νιτροκυτταρίνη (βαμβακοπυρῖτις, βαμβακοπυρῖτις διὰ κολλοδίων).

Ἡ νιτροκυτταρίνη ὑπὸ μορφὴν βάτας καὶ μὴ πεπιεσμένη, περιέχουσα τοὐλάχιστον 25ο)ο ὕδατος ἢ οἰνοπνεύματος (α) καὶ ἡ πεπιεσμένη νιτροκυτταρίνη, περιέχουσα τοὐλάχιστον 15ο)ο ὕδατος (β), δέον νὰ περικλείωνται εἰς στερεὰ ξύλινα δοχεῖα, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα, ἀδιαπέραστα ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ οἰνοπνεύματος. Ἀντὶ ξυλίνων δοχείων δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ βυτίων ἐκ χαρτονίου ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς καὶ ἀδιαβρόχων. Δέον τὰ δοχεῖα νὰ μὴ κλείωνται διὰ σιδηρῶν ἥλων καὶ νὰ φέρωσιν τὴν ἐπιγραφὴν μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα «ἐκρηκτικὸν».

2ο. Τὸ τρινιτροτολουόλιον δέον νὰ συσκευάζεται στερεῶς εἰς στερεὰ ξύλινα δοχεῖα, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα. Ἀντὶ ξυλίνων δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ βυτίων ἐκ χαρτονίου, ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς καὶ ἀδιαβρόχων. Δέον τὰ δοχεῖα νὰ φέρωσι τὴν ἐπιγραφὴν μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα «ἐκρηκτικόν».

Τὸ λεγόμενον ὑγρὸν τρινιτροτολουόλιον δύναται νὰ συσκευάζεται οὐχὶ μόνον εἰς στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα ξύλινα δοχεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς σιδηρᾶ, δέον ταῦτα νὰ ὦσιν ἑρμητικῶς κεκλεισμένα, νὰ δύναται ὅμως νὰ ὑποχωρήσῃ τὸ

(1) Αἱ ὕλαι αἱ μὴ χρησιμοποιούμεναι διὰ σκοποβολὴν ἢ διὰ νὰ προκαλῶσιν ἐκρήξεις, τὰς ὁποίας ἡ ἐπαφὴ φλογὸς δὲν δύναται νὰ κάμῃ νὰ ἐκραγῶσι καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε περισσότερον εὐαίσθητοι εἰς τὴν κροῦσιν ἢ εἰς τὴν τριβὴν ἀπὸ τὸ δινιτροβενζόλιον, δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰ ἐκκρηκτικά, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν παρουσῶν διατάξεων.

κλείσιμον αὐτῶν, ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς, εἰς τὴν πίεσιν τῶν ἀερίων, ἅτινα ἐκκρίνονται ἐντὸς τοῦ δοχείου. Δέον νὰ φέρωσι μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα τὴν ἐπιγραφὴν «ἐκρηκτικόν».

Τὸ πικρικὸν ὀξὺ δέον νὰ συσκευάζεται στερεῶς εἰς ξύλινα ἀντέχοντα δοχεῖα, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα. Ἀντὶ ξυλίνων δύναται νὰ γίνῃ χρῆσι καὶ βυτίων ἐκ χαρτονίου ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς καὶ ἀδιαβρόχων. Δέον τὰ δοχεῖα νὰ φέρωσι μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα τὴν ἐπιγραφὴν: «Πικρικὸν ὀξὺ ἐκρηκτικόν». Δέον νὰ ἀποκλείωνται τῆς συσκευῆς αἱ ὕλαι αἱ περιέχουσαι μόλυβδον (ἀναμίξεις ἢ συνθέσεις).

2) Τὸ συνολικὸν βάρος ἑνὸς δέματος δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 60 χιλιόγραμμα.

Β'.
Πιστοποιητικά. Φορτωτικαί.

1) Διὰ πᾶσαν ἀποστολὴν ὁ ἀποστολεὺς καὶ εἰς χημικὸς πραγματογνώμων δεκτὸς ἀπὸ τὸν Σ)δρομαν ἀποστελῇ ὀφείλουσινἀπιστοποιῶσιν εις τὴν φορτωτικὴν, ὅτιἡφύσιστοῦεμπορεύματος καὶ ἡ συσκευὴ εἶνε σύμφωνοι πρὸς τὰς ἄνω διατάξεις. Δὲν χρειάζεται ἡ πιστοποίησις τοῦ πραγματογνώμονος, ἐὰν ἐπισυνάπτεται εἰδικὴ δήλωσις ἁρμοδίας ἀρχῆς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὴν φορτωτικήν, εἰς ἣν δέον νὰ γίνεται μνεία σχετική.

2. Αἱ διάφοραι νομιμοποιήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται ἐκάστοτε ἐν συμβαλλόμενα Κράτῃ, διὰ τῶν ἐδαφῶν τῶν ὁποίων δέον νὰ διέλθῃ ἡ μεταφορά, ὁρίζουσα τὰς ἄλλας πιστοποιήσεις, αἵτινες θὰ ἦσαν ἀκόμη ἀναγκαῖαι.

Γ'.
Τροχαῖων ὑλικῶν μεταφορᾶς.

1) Τὰ πάσης φύσεως ἐκρηκτικὰ δέον νὰ μεταφέρωνται εἰς κεκαλυμμένας φορταμάξης.

2. Αἱ φορτάμαξαι ὧν αἱ πλευραὶ ἢ ἡ στέγη σκεπάζονται ἀπὸ μόλυβδον δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιῶνται διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ πικρικοῦ ὀξέος.

Δ'.
Φόρτωσις.

1) Αἱ ἐκρηκτικαὶ ὕλαι δὲν δύνανται νὰ φορτώνωνται εἰς τὴν αὐτὴν φορτάμαξαν μὲ ἀντικείμενα, περὶ ὧν ἐν Ιγ, Ιδ, Ιε, ΙΙ, ΙΙΙ καὶ V.

2) Ἀπαγορεύεται νὰ φορτώνωνται ὕλαι περιέχουσαι μόλυβδον (μίγματα ἢ συνθέσεις) εἰς τὴν αὐτὴν φορτάμαξαν ὁμοῦ μὲ πικρικὸν ὀξύ.

Ε'.
Τρόπος μεταφορᾶς

Ἀπαγορεύεται ἡ διὰ μεγάλης ταχύτητος μεταφορά.

Ιβ'.—Πολεμοφόδια.

Γίνονται δεκτὰ εἰς μεταφοράν :

1ο. Αἱ ἄνευ ἐμπυρεύματος θρυαλλίδες.

α') Αἱ θρυαλλίδες ταχείας καύσεως (συγκείμεναι ἐκ παχέος περιβλήματος μὲ πυρῆνα μεγάλης τομῆς ἐκ κοινῆς πυρίτιδος ἢ ἐκ νημάτων νιτρικῆς βαμβακοπυρίτιδος).

β') Αἱ ἀκαριαίως ἐκπυρσοκροτοῦτσι θρυαλλίδες (μεταλλικοὶ σωλῆνες μὲ λεπτὰς παρειὰς μικρᾶς τομῆς πεπληρωμένοι δι' ἐκκρηκτικῶν οὐχὶ ἐπικινδυνωδεστέρων τοῦ καθαροῦ πικρικοῦ ὀξέος, ἢ ὑφασμένα σχοινία μικρᾶς τομῆς μετὰ πυρῆνος ἐκρηκτικῆς ὕλης οὐχὶ ἐπικινδυνωδεστέρας τῆς κοινῆς πυρίτιδος).

2ο. Τὰ μὴ ἐκρυγνήμενα ἐμπυρεῖα (ἅτινα δὲν φέρουσι ἀποτέλεσμα ρηκτικὸν οὔτε δι' ἐκρηκτικῶν καψυλλίων οὔτε δι' ἄλλων μέσων).

α') Τὰ καψύλια διὰ πυροβόλα ὅπλα (μεταλλικὰ καψύλια), τὰ ἐκπυρσοκροτοῦντα δισκία (pastilles) διὰ πυλεμοφόδια (μικρὰ δοχεῖα ἐκ καρτονίου), περιέχοντα 40 χιλιοστόγραμμα τὸ πολὺ ἐκρηκτικῆς ὕλης, καὶ τῶν ὁποίων τὸ κενὸν μέρος τοῦ χαρτονίου δέον νὰ εἶνε τοὐλάχιστον διπλάσιον τῆς διαμέτρου τοῦ τμήματος τοῦ περιέχοντος τὴν ἐκρηκτικὴν ὕλην.

β') Οἱ κενοὶ κάλυκες μετὰ καψυλλίων διὰ πυροβόλα ὅπλα.

γ') Τὰ ἐνσύματα καὶ τὰ ἑλικοφόρα τοιαῦτα, ἠλεκτρικὰ ἐμπυρεύματα ἄνευ τοῦ ἐκπυρσοκροτῆρος των, ἀναπτῆρες ἀσφαλείας ἢ ἄλλα ἀνάλογα ἐμπυρεύματα, περιέχοντα μικρὰν γόμωσιν κοινῆς πυρίτιδος, ἐνεργοῦντα διὰ τριβῆς, κρούσεως ἢ ἠλεκτρισμοῦ.

δ') Οἱ πυροσωλῆνες βλημάτων ἄνευ ἐμπυρεύματος ἢ διατάξεων προκαλουσῶν ἔκοηξιν, τὰ ἐμπυρεύματα διὰ πυροσωλῆνας βλημάτων.

3ο. Αἱ κροτίδες διὰ σήματα στάσεως εἰς τοὺς σ.δηροδρόμους.

4ο. Οἱ κάλυκες διὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα.

α') Τὰ πεπληρωμένα φυσίγγια, τῶν ὁποίων οἱ κάλυκες εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ μετάλλου. Τὰ βλήματα δέον νὰ προσαρμόζωνται ἐπὶ τοῦ κάλυκος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύνανται οὔτε ν' ἀποσπῶνται οὔτε νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν διαφυγὴν τῆς γομώσεως.

β') Τὰ πεπληρωμένα φυσίγγια, ὧν οἱ κάλυκες εἶνε ἐν μέρει μόνον μεταλλικοί. Δέον ὅλη ἡ γόμωσις νὰ περιέχεται εἰς τὸν μεταλλικὸν πυθμένα τοῦ φυσιγγίου καὶ νὰ κλείεται διὰ πώματος ἢ βύσματος. Τὸ χαρτόνιον δέον νὰ ἀντέχῃ ὁσονοῦντως, ὥστε νὰ μὴ φθείρεται καθ' ὁδόν.

γ') Τὰ πεπληρωμένα φυσίγγια ἐκ χαρτονίου μὲ κεντρικὴν ἀνάφλεξιν. Δέον τὸ χαρτόνιον νὰ ἀντέχῃ τόσον, ὥστε νὰ μὴ φθείρηται καθ' ὁδόν.

γ') Τὰ πεπληρωμένα φυσίγγια ἐκ χαρτονίου μὲ κεντρικὴν ἀνάφλ ξιν. Δέον τὸ χαρτόνιον νὰ ἀντέχῃ τόσον, ὥστε νὰ μὴ φθείρηται καθ' ὁδόν.

δ') Τὰ ἔνσφαιρα φυσίγγια Flobert.

ε') Τὰ μετὰ σφαιριδίων Flobert.

στ') Τὰ ἄνευ σφαιρῶν ἢ σφαιριδίων φυσίγγια Flobert·

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α'.
Συσκευή.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν 1ο :

1) Αἱ ἄνευ ἐμπυρεύματος θρυαλλίδες δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς δοχεῖα ξύλινα (κιβώτια ἢ βυτία) στερεά, στεγανά, καλῶς κεκλεισμένα, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεμία ἀπώλεια ἢ διαφυγὴ νὰ δύναται νὰ συμβῇ. Τὰ κιβώτια ἢ βυτία δέον νὰ μὴ ἔχωσι συνδέσμους κυκλικοὺς ἢ ταινίας σιδηρᾶς. Δύνανται νὰ γίνῃ χρῆσις ἀντὶ ξυλίνων δοχείων βυτίων ἐκ χαρτονίου, ἀντοχῆς ἐπαρκοῦς καὶ ἀδιαβρόχων. Τὰ δοχεῖα νὰ μὴ κλείωνται διὰ σιδηρῶν ἥλων.

2. Τὸ μικτὸν βάρος (poids brut) μιᾶς ἀποστολῆς θρυαλλίδων νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 60 χιλιόγραμμα.

3. Ἕκαστον δέμα νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν »Ἐκρηκτικὸν» μὲ καταφανέστατα ἐρυθρᾶ γράμματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθ. 2ο.

1. Τὰ μὴ ἐκρυγνήμενα ἐμπυρεῖα δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς ξύλινα κιβώτια στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα, δεκτὰ εἰσὶν πλὴν τούτων καί :

Τὰ ξύλινα βυτία διὰ τὰ ἐμπυρεῖα τὰ ὑπὸ στοιχ. α'.

Οἱ σάκκοι διὰ τοὺς κενοὺς κάλυκας ὑπὸ στοιχ. β'.

Τὰ ἐκ ξύλου ἢ ἐκ χαρτονίου βυτία, ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς καὶ ἀδιάβροχα, διὰ τὰς ἠλεκτρικὰς θρυαλλίδας ἄνευ τοῦ ἐκπυρσοκροτῆρός των ὑπὸ στοιχεῖον γ'.

2. Παρατηρητέα τὰ ἑξῆς, πρὶν τεθῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὰ δοχεῖα αἱ θρυαλλίδες αἱ προσδιορίζόμεναι ὑπὸ στοιχ. α'.

1ο) Τὰ μὲν καψύλλια ὧν ἡ ἐκρηκτικὴ ὕλη εἶναι ἀκάλυπτος δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς, ἀνὰ 1000 τὸ πολὺ τὰ δὲ καψύλλια τῶν ὁποίων ἡ ἐκρηκτικὴ ὕλη εἶνε κεκαλυμμένη ἀνὰ 5000 τὸ πολύ, εἰς δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου, κυτία ἐκ χαρτονίου ἄκαμπτα ἢ ξύλινα κιβωτίδια.

2. Τὰ ἐκπυρσοκροτοῦντα δισκία (pastilles) διὰ πολεμοφόδια δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς, ἀνὰ 1000 τὸ πολύ, εἰς κυτία ἐκ χαρτονίου ἄκαμπτα. Τὰ κυτία νὰ ἔχωσι πῶμα μὲ χείλη καὶ νὰ προσδένωνται καλῶς. Ἕκαστον κιβώτιον νὰ περιέχῃ 10 τὸ πολὺ κυτία καὶ νὰ ἔχῃ ἐσωτερικῶς εἴτε μίαν πλάκα ἐκ πιλήματος πάχους ἑνὸς ἑκατοστομέτρου εἴτε μίαν ἀνάλογον ἐπένδυσιν.

3. Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' ἐναύσματα καὶ οἱ πυροσωλῆνες νὰ συσκευάζωνται εἰς τὰ δοχεῖα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ μετακινῶνται.

4. Ἕκαστον δέμα περιέχον τὰ εἴδη τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α, γ καὶ δ νὰ μὴ ἔχῃ βάρος ἄνω τῶν 60 χιλιογράμμων.

5. Ἕκαστον δέμα νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν »Ἐκρηκτικὸν« μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀρ0. 3ο.

1. Αἱ κροτίδες νὰ συσκευάζωνται εἰς κιβώτια, ἀποτελούμενα ἐκ σανίδων πάχους τοὐλάχιστον 22 χιλιοστομέτρων, καλῶς προσηρμοσμένων, προσκεκολλημένων διὰ ξυλίνων σκοχλιῶν, ἐντελῶς στεγανῶν καὶ περιβαλλομένων διὰ δευτέρου στεγανοῦ κιβωτίου, μὴ ὑπερβαίνοντος κατ' ὄγκον 60 κυβικὰ δεκατόμετρα.

2. Αἱ κροτίδες νὰ στερεῶνται καλῶς διὰ χαρτίνων ὑπολειμμάτων, ἀποπρισμάτων ξύλου ἢ γύψου ἢ νὰ τακτοποιῶνται καλῶς καὶ ἀπομονῶνται τὰ μὲν τῶν δέ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἔχωσι συνάφειαν μεταξύ των, ἢ μετὰς παρειᾶς τοῦ κιβωτίου.

3. Ἕκαστον δέμα νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν »Ἐκρηκτικὸν« μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀρ0. 4ο.

1. Οἱ κάλυκες διὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα δέον νὰ στερεῶνται τελείως εἰς δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου, ἢ ξύλου ἢ εἰς στερεὰ χαρτόνια, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μετατοπίζωνται. Τὰ δοχεῖα δέον νὰ εἶνε συνεσφιγμένα τὰ μὲν πλησίον τῶν δὲ κατὰ σειρᾶς προσεπιτεθειμένας καὶ ἐντὸς ξυλίνων κιβωτίων στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς κεκλεισμένων. Τὰ κενὰ διαστήματα δέον νὰ πληρῶνται ἐκ χαρτονίου, χάρτου, στυπείου, ξυλίνων ἰνῶν ἢ σχιδάκων-ὕλων δὲ ἀπηλλαγμένων ὑγρασίας καὶ λιπαρῶν ὑλῶν-ἵνα ἀποφεύγηται πᾶσα ταλάντευσις.

2. Τὸ μικτὸν βάρος ἑνὸς δέματος δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 60 χιλιόγραμμα.

3. Ἕκαστον δέμα δέον νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν »ἐκρηκτικόν«, μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα.

Β'.

Πιστοποιήσεις. Φορτωτικαί.

1. Διὰ τὰς ἀκαριαίως ἐκπυρσοκροτούσας Θρυαλλίδας τὰς ὁριζομένας εἰς τὸν ἀρι0. 1οβ ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ φέρῃ πιστοποίησιν χημικοῦ πραγματογνώμονος, δεκτοῦ ὑπὸ τοῦ Σ)δρόμου, πιστοποιοῦντος, ὅτι ἡ φύσις τοῦ ἐκρητικοῦ συμφωνεῖ πρὸς τοὺς ὅρους, τοὺς ἀναφερομένους εἰς 1 β, 1οβ τοῦ Παραρτήματος 1 τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως. Δὲν εἶνε ἀναγκαία ἡ πιστοποίησις τοῦ πραγματογνώμονος, ἐὰν ἰδιαιτέρα τις δήλωσις μιᾶς ἁρμοδίας ἀρχῆς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἶνε συνημμένη εἰς τὴν φορτωτικήν, εἰς ἣν δέον νὰ γίνεται μνεία τῆς πιστοποιήσεως.

2. Διὰ τὰ μὴ ἐκρηγνύμενα ἐμπυρεῖα, τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ 2ο, ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ φέρῃ πιστοποίησιν, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως, καὶ οὕτω πως συντεταγμένην.

«Ὁ ὑποφαινόμενος πιστοποιεῖ, ὅτι ἡ ἐν τῇ φορτωτικῇ ταύτῃ ἀναφερομένη ἀποστολὴ εἶνε σύμφωνος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν καὶ τὴν συσκευήν, πρὸς τὰς διατάξεις, τὰς ὁριζομένας ἐν 1 β τοῦ Παραρτήματος 1 τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως, ὡς πρὸς τὰ μὴ ἐκρηγνύμενα ἐμπυρεῖα».

3. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς κροτίδας, ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ πιστοποιῇ ἐν τῇ φορτωτικῇ, ὅταν ἡ ἀποστολὴ ἔχει συσκευὴν σύμφωνον πρὸς τὰς διατάξεις ἐν 1β τοῦ Παραρτήματος 1 τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως.

4. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς κάλυκας διὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα, τὰ ὁριζόμενα ἐν 4ο, ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ φέρῃ πιστοποίησιν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως καὶ οὕτω πως συντεταγμένην:

«Ὁ ὑποφαινόμενος πιστοποιεῖ, ὅτι ἡ ἐν τῇ φορτωτικῇ ταύτῃ ἀναφερομένη ἀποστολὴ εἶνε σύμφωνος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν καὶ τὴν συσκευήν, πρὸς τὰς ἀναφερομένας διατάξεις ἐν 1β τοῦ Παραρτήματος 1 τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως, ὡς πρὸς τοὺς κάλυκας διὰ φορητὰ πυροβόλα ὅπλα».

5. Αἱ ἰδιαίτεραι νόμιμοι διατάξεις, αἱ ἰσχύουσαι εἰς τὰ συμβαλλόμενα Κράτη διὰ τῶν ὁποίων θὰ διέλθῃ ἡ μεταφορά, ὁρίζουσι τὰς ἄλλας πιστοποιήσεις, αἵτινες τυχὸν θὰ ἐχρειάζοντο.

Γ'.

Ὑλικὸν μεταφορᾶς.

Τὰ πάσης φύσεως πολεμοφόδια δέον νὰ μεταφέρωνται ἐντὸς κεκαλυμμένων φορταμαξῶν.

Δ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Αἱ Θρυαλλίδες (1) καὶ αἱ κροτίδες (3) ἀποκλείονται τῆς διὰ μεγάλης ταχύτητος μεταφορᾶς.

1 γ. Ἀναφλεκτῆρες καὶ πυροτεχνήματα.

Γίνονται δεκτοὶ πρὸς μεταφοράν:

1ο. Οἱ ἀναφλεκτῆρες καὶ αἱ Θρυαλλίδες.

α') Τὰ συνήθη πυρεῖα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀνάπτοντα διὰ προστριβῆς.

β') Τὰ πυροτεχνήματα ὡς: allumettes feux de Bengale bougies pluie d'or, bougies-pluie de fleurs, cierges merveilleux, e. t. c.

γ') Αἱ Θρυαλλίδες ἀσφαλείας, ἀποτελούμεναι ἀπὸ περίβλημα λεπτὸν καὶ στεγανὸν μὲ πυρῆνα μικρᾶς τομῆς ἐκ κοινῆς πυρίτιδος. (Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἄλλας Θρυαλλίδας ἰδὲ 1β 1ο).

2ο. Τὰ πυροτεχνικὰ εἴδη αἰθουσῶν, ἐμπορεύματα καὶ ταινίαι.

α') Αἱ πυροτεχνικαὶ ἀπομιμήσεις ὡς: les bonbons fulminants, cartes des fleurs, lamelles de papier collodion καὶ ἄλλα παρόμοια εἴδη, περιέχοντα ἐλαχίστας ποσότητας καλλοδιούχου χάρτου ἢ μικροὺς κροτοῦντας κόκκους ἀργύρου.

β') Αἱ ἐκρηγνύμεναι χειροβομβίδες (les pois fulminants) καὶ τὰ παρόμοια εἴδη τὰ περιέχοντα κρατικὸν ἅλας τοῦ ἀργύρου. Δέον νὰ μὴ περιέχωσιν ἄνω τοῦ ἐνδεγραμμαρίου ἐξ αὐτοῦ ἀνὰ 1000 τεμάχια.

γ') Αἱ βόμβαι χαρτοπολέμου κύλινδροι (Bosco), ἀπομιμήσεις καρπῶν διὰ cotillons καὶ τὰ παρόμοια εἴδη, τὰ περιέχοντα μικρὰν δόσιν βαμβακοπυρίτιδος διὰ κολλόδιον, προωρισμένην δι' ἀβλαβῆ γόμωσιν, ὡς σφαῖρας ἐκ βάτας, χαρτοπόλεμον κλπ.

δ') Τὰ ἐκρηκτικὰ ἐμπυρεύματα αἱ ἐμπυρευματικαὶ ταινίαι, αἱ αὐταὶ μετὰ παραφίνης, περιέχουσαι ἐκρηκτικὴν ὕλην. ἀπὸ χλωριοῦχον κάλιον ἢ νίτρον, μικρὰς ποσότητας φωσφόρου, ὡς καὶ Θειοῦχον ἀντιμόνιον, Θεῖον, γαλακτοσάκχαρον, κύανον, κολλώδεις οὐσίας(ἀμυλίνην, κόμμι) ἢ παρομοίας ὕλας. Μόνον 7 γραμμάρια καὶ 5 δέκατα τοῦ γραμμαρίου τὸ

πολὺ ἐκρηκτικῆς ὕλης ἐπιτρέπονται διὰ 1000 ἐμπυρεύματα.

ε') Τὰ καλούμενα ἱσπανικὰ πυροτεχνήματα, ὡς les pastibIles tapageuses, baguettes pour charivari e.t.c.

Δέον ἕκαστον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὸ βάρος 2 γραμμαρίων καὶ 5 δεκάτων τοῦ γραμμαρίου οὔτε νὰ περιέχῃ ἐκτὸς τοῦ κόμμεως καὶ τοῦ χρώματος ἄνω τῶν 6 ο|ο κιτρίνου φωσφόρου, 23 ο|ο ἀμόρφου φωσφόρου καὶ 21 ο|ο χλωριούχου καλίου.

3. Τὰ πυροτεχνήματα.

α') Τὰ καλλιτεχνικὰ πυροτεχνήματα, ὡς αἱ διάφοροι ἀπομιμήσεις (fusées chandelles, romaines, fontaines, roues soleils etc.

β') Τὰ μικρὰ πυροτεχνήματα καὶ τὰ πυροτεχνήματα αἰθουσῶν, ὡς αἱ ἀπομιμήσεις σπινθήρων, μικρῶν ὄφεων, ῥαγυραῖ καὶ χρυσαῖ βροχαὶ καὶ ἄλλα παρόμοια πυροτεχνήματα, ἅτινα καίονται κρατούμενα διὰ τῆς χειρός.

γ') Τὰ βεγγαλικὰ φῶτα, βεγγαλικαὶ δᾶδες κλπ.

Ἡ σύνθεσις τῶν πυροτεχνημάτων ὑπόκειται εἰς τὰς ἑπομένας διατάξεις:

1. Δέον νὰ μὴ δύνανται νὰ προκαλῶσιν ἰσχυρὰν ἔκρηξιν οὔτε νὰ περιέχωσι μίγμα δυνάμενον νὰ ἀνάπτῃ εὐκόλως εἴτε αὐτομάτως εἴτε διὰ τριβῆς, συμπιέσεως ἢ ἐπικρούσεως. Εἶναι δεκτά:

Εἰς τὰ μίγματα τὰ νιτροῦχα καὶ διὰ τὰς βεγγαλικὰς δάδας διὰ μαγνησίου μία προσθήκη 3 ο|ο τὸ πολὺ κόνεως μαγνησίου.

Εἰς τοὺς μικροὺς ἀστέρας, τοὺς ὁποίους περιέχουσι τὰ πυροτεχνήματα, μίγματα χλωρικῶν ἁλάτων, περιέχοντα μέχρι 40 ο|ο χλωρικοῦ καλίου.

Σωλῆνες περιέχοντες πικρικὴν μαγνησίαν καὶ χλωρικὰ ἅλατα, καὶ περικλειόμενοι ἐντὸς χαρτίνων καλύκων. Ἀλλὰ δέον οὗτοι νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐκπυρσοκροτοῦν διὰ κρούσεως, ἐπικρούσεως ἢ ἀναφλέξεως.

Δὲν εἶναι δεκτὰ τὰ ἄλλα μίγματα τὰ περιέχοντα κίτρινον φωσφόρον, κόνιν ψευδαργύρου, κόνιν μαγνησίου ἢ χλωρικὰ ἅλατα.

2. Τὰ ἀναφερόμενα τεμάχια εἰς α καὶ β δέον ν' ἀποτελῶνται οὐσιωδῶς ἀπὸ πυριτιδόκονιν, ἀναμεμιγμένην μετ' ἄνθρακος, μεταλλικῆς κόνεως (κόνις χυτοῦ σιδήρου, χυτοῦ χάλυβος), ἀπὸ ψηγμάτια ἀλουμινίου, ὀξειδίου μολύβδου καὶ χάλυβος), ἀπὸ ψηγμάτια ἀλουμινίου, ὀξειδίου μολύβδου καὶ ἄλλων μεταλλικῶν κόνεων, εἰς πεπιεσμένην κατάστασιν. Ἕκαστον τεμάχιον κεχωρισμένως δὲν δύναται νὰ περιέχῃ ἄνω τῶν 30 γραμμαρίων κοινῆς πυρίτιδος εἰς μικροὺς κόκκους.

4. Τὰ πυροτεχνήματα διὰ σήματα, ὡς κανονιοβολισμοὶ κλπ., ἀποτελούμενα ἀπὸ κάλυκα χάρτινον κεκολλημένον (douille de papier colée) δεδεμένον διὰ σπάγγου καὶ περιέχοντα 75 γραμμάρια τὸ πολὺ κόνεως εἰς μικροὺς κόκκους μετὰ Θρυαλλίδος, ἀλλ' ἄνευ ἐκπυρσοκροτῆρος.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Αον.

Συσκευή.

1. Ἡ συσκευὴ δέον νὰ γίνεται εἰς ξύλινα κιβώτια στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα. Διὰ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁριζόμενα εἰς 1οα δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ δοχείων στερεῶν ἐκ λευκοσιδήρου. Διὰ τὰ ἀντικείμενα ὁ ὁριζόμενα εἰς 2οβ μέχρι α, 3ο καὶ 4ο, τὰ κιβώτια θὰ εἶναι ἀπὸ σανίδας συνενουμένας δι' ἐγκοπῶν αἱ γωνίαι των θὰ συναρμόζωνται δι' ὀδοντωτῶν ἐγκοπῶν ἢ δι' ἁρμοκαλυπτρῶν. Διὰ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁριζόμενα εἰς 1ο γ, 2οβ μέχρι ε καὶ 3ο καὶ 4ο τὰ κιβώτια θὰ κατασκευάζωνται ἐκ σανίδων 18 χιλιοστομέτρων τοὐλάχιστον πάχους, ἐσωτερικῶς θὰ εἶναι ἐστρωμένα μὲ στερεὸν καλὸν χάρτην. Ἀντ' αὐτοῦ δύναται νὰ τεθῇ ἐσωτερικῶς λεπτὸς ψευδάργυρος.

2. Τὰ κάτωθι εἴδη, πρὶν τακτοποιηθῶσιν εἰς τὰ δοχεῖα, δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς, ὡς ἀκολούθως:

α') τὰ τῶν 1ο α καὶ 2ο γ.

εἰς χάρτην συσκευῆς ἰσχυρὸν ἢ εἰς στερεὰ κυτία.

β') τὰ τοῦ 1ο β.

εἰς κυτία, τὰ ὁποῖα συσκευάζονται κατόπιν εἰς δέματα τῶν 10-12 κυτίων, περιτετυλιγμένα διὰ χάρτου.

γ') Τὰ τοῦ 2ο β.

εἰς κιβωτίδια ξύλινα ἢ εἰς ἰσχυρὰ ἐκ χαρτονίου κυτία, περιβαλλόμενα διὰ χάρτου, ὧν ἕκαστον νὰ μὴ περιέχῃ ἄνω τῶν 1000 τεμαχίων. δέον νὰ καθίστανται ἀκίνητα διὰ τῆς παρεμβολῆς ἀποπρισμάτων.

δ') Τὰ τοῦ 2ο δ.

α') τὰ ἐκρηγνύμενα ἐμπυρεῖα εἰς ἰσχυρὰ ἐκ χαρτονίου κυτία, ὧν ἕκαστον νὰ μὴ περιέχῃ ἄνω τῶν 100 ἐμπυρείων. Τὰ κυτία ταῦτα θὰ τοποθετῶνται ἀνὰ 12 εἰς ἕνα κύλινδρον, καὶ 12 κύλινδροι θὰ προσδένωνται, ὥστε νὰ σχηματίζωσιν ἓν στερεὸν δέμα, περιτετυλιγμένον διὰ χάρτου συσκευῆς.

β') αἱ ἐμπυρευματικαὶ ταινίαι καὶ αἱ τοιαῦται μετὰ παραφίνης εἴτε ὡς ἀναφέρει τὸ α εἴτε εἰς κυλίνδρους ἐκ λευκοσιδήρου φέροντας εἰς τὰ δύο ἄκρα πώματα καλῶς ἐφαρμόζοντα. Ἕκαστος κύλινδρος δέον νὰ περιέχῃ τὸ πολὺ 12 ταινίας περιτετυλιγμένας, φερούσας 50 ἐμπυρεύματα, ἑκάστης 30 τὸ πολὺ τῶν κυτίων τούτων θ' ἀποτελῶσιν ἓν στερεὸν δέμα, περιτετυλιγμένον διὰ χάρτου συσκευῆς.

ε') Τὰ τοῦ 2ο ε.

εἰς ξύλινα κιβωτίδια, ὧν ἕκαστον νὰ μὴ περιέχῃ ἄνω τῶν 144 πυροτεχνημάτων καλῶς συνεσκευασμένων ἐντὸς ἀποπρισμάτων.

στ') Τὰ τοῦ 3ο.

εἰς ἰσχυρὰ κυτία, εἰς τὰ ὁποῖα τὰ πυροτεχνήματα διὰ σήματα δέον νὰ στηρίζωνται στερεῶς, τὰ δὲ διάφορα τεμάχια νὰ χωρίζωνται ἀλλήλων διὰ παχέος στρώματος ἀποπρισμάτων ἢ ἀναλόγου ὕλης.

3. Τὰ δέματα δέον νὰ μὴ μετακινῶνται ἐν τοῖς δοχείοις. Διὰ τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ 2ο β μέχρις ε, 3 καὶ 4, τὰ κενὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κιβωτίου δέον νὰ πληρῶνται μὲ ὕλας συσκευῆς εἰδικὰς καὶ ξηρὰς (ξύλιναι ἴνες, χάρτης κλπ.) Τὸ ὑγρὸν χόρτον, τὸ στυπεῖον ἢ ἄλλαι ὕλαι ὑποκείμεναι εἰς τὴν αὐτόματον ἀνάφλεξιν δέον νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται. Προκειμένου περὶ μεγάλων διακοσμήσεων διὰ πυροτεχνήματα (transparents) ἀρκεῖ νὰ στερεώνωσιν εἰς τὸ δοχεῖον.

4. Τὰ ἐξωτερικὰ δοχεῖα δέον νὰ φέρωσι μὲ γράμματα καταφανέστατα καὶ μὴ ἐξαλειφόμενα, τὴν δήλωσιν τοῦ περιεχομένου των καὶ προσέτι διὰ τὰ ἐν 2ο β μέχρις ε, 3 καὶ 4 τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσιν τοῦ ἀποστολέως.

5. Τὸ μικτὸν βάρος δέματος, περιέχοντος ἀντικείμενα ὁριζόμενα εἰς 2ο β μέχρι ε, 3ο καὶ 4ο, νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 60 χιλιόγραμμα, τὸ ὁλικὸν βάρος τῶν εἰφλέκτων ὕλῶν τὰ 20 χιλιόγραμμα καὶ τὸ βάρος τῆς πυρίτιδος εἰς κόκκους, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ πυροτέχνημα, τὰ 2 χιλιόγραμμα καὶ 500 γραμμάρια.

6. Ἕκαστον δέμα δέον νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐκρηκτικὸν» μὲ καταφανέστατα ἐρυθρὰ γράμματα. Δὲν ἐφαρμόζεται ἐν τούτοις ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὰ δέματα τὰ περιέχοντα πυρεῖα.

Βον

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Τὰ πυρεῖα τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ 1ο α, ἀνὰ ποσότητας

μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 5 χιλιόγραμμα, συσκευασμένα, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ κεφαλαίου Α, δύνανται νὰ γίνωνται ἓν μόνον δέμα μετ' ἄλλων ἀντικειμένων (ἐκτὸς τῶν ὑλῶν τῶν ὁριζομένων εἰς Ια, Ιβ, καὶ Ιγ, ΙΙ καὶ ΙΙΙ τοῦ παρόντος Παραρτήματος).

2. Αἱ θρυαλλίδες (1ογ) καὶ τὰ προσανάμματα (2οδ) δέον νὰ μὴ φορτώνωνται εἰς τὸ αὐτὸ βαγόνιον μὲ ἐκρηκτικὰς ἢ μὲ εὐφλέκτους ὕλας.

3. Ἡ μεταφορὰ δέον νὰ γίνεται διὰ κεκαλυμμένων φορταμαξῶν.

4. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἴδη τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ 2β μέχρι ε, 30 καὶ 4ο, ὁ ἀποστολεὺς ὀφείλει νὰ πιστοποιῇ εἰς τὰς φορτωτικάς, ὅτι ἡ φύσις τῆς ἀποστολῆς καὶ ἡ συσκευὴ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς διατάξεις τὰς περιεχομένας εἰς τὸ Ιγ τοῦ Παραρτήματος Ι τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως.

Γον.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Τὰ πυροτεχνήματα (3ο) καὶ τὰ πυροτεχνήματα διὰ σήματα (4ο) ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς διὰ μεγάλης ταχύτητος.

Ιδ. Πεπιεσμένα ἀέρια, ρευστοποιηθέντα καὶ διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν.

Εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν τὰ κάτωθι πεπιεσμένα ἀέρια, ρευστοποιηθέντα καὶ διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν :

α') Πεπιεσμένα ἀέρια.

1ο. Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ.

2ο. Τὸ ὑδραέριον, τὸ ἀεριόφως, τὸ μικτὸν ἀέριον (πλούσιον ἀέριον, μὴ περιέχον ἄνω τῶν 30 ο)ο ἀσετυλίνης).

3ο. Τὸ πλούσιον ἀέριον (gaz riché).

4ο. Τὸ ὀξυγόνον, τὸ ἄζωτον, τὸ πρωτανθρακοῦχον ὑδρογόνον (grisou Μεθάνιον), ὁ ἀήρ, τὰ σπάνια ἀέρια (ἀργόν, νέον, ἥλιον, ξένον, κρυκτόν).

β') Ρευστοποιηθέντα ἀέρια.

5ο. Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ πλούσιον ἀέριον, τὸ μονοξείδιον τοῦ ἀζώτου, τὸ αἰθάνιον.

6ο. Ἡ ἀμμωνία, τὸ φωσγένιον.

7ο. Τὸ χλώριον ἀπηλλαγμένον ὑγρασίας, τὸ θειῶδες ὀξύ, τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου.

8ο Τὸ χλωριοῦχον μεθύλιον, τὸ χλωριοῦχον αἰθύλιον, ὁ μεθυλικὸς αἰθήρ, ἡ μεθυλαμίνη, ἡ αἰθυλαμίνη.

9ο. Ὁ ὑγρὸς ἀήρ, τὸ ὑγρὸν ὀξυγόνον.

γ') Ἀέρια διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν.

10ο. Ἡ διαλελυμένη ἐν τῷ ὕδατι ἀμμωνία, εἰς διαλύσεις ἀνωτέρας τῶν 25 ο)ο καὶ μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 50 ο)ο

11ο. Ἡ διαλελυμένη εἰς ἀσετόνην ἀσετυλίνην καὶ ἀπερροφημένη ὑπὸ πορωδῶν ὑλῶν.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Αον.

Φύσις τῶν δοχείων.

Α') Ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζονται ἰδιαιτέρως εἰς τὸ παρὸν Παράρτημα οἱ ὅροι κατασκευῆς, φύσεως καὶ ποιότητος, οὓς δέον νὰ πληροῖ τὸ μέταλλον ἐξ οὗ κατεσκευάσθησαν τὰ δοχεῖα τῶν πεπιεσμένων ἀερίων, τῶν ρευστοποιηθέντων καὶ τῶν διαλελυμένων ὑπὸ πίεσιν, ἵνα ὦσι δεκτὰ εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον, ἰσχύουν οἱ ἀπαιτούμενοι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τόπου τῆς προελεύσεώς των.

Β') Διὰ τὸν ρευστὸν ἀέρα καὶ τὸ ρευστὸν ὀξυγόνον θὰ γίνεται χρῆσις :

α') Ἀλίνων φιαλῶν μὲ διπλᾶς παρειάς, μεταξὺ τῶν ὁποίω παρήχθη κενόν.

Δέον αὗται νὰ ὦσι κεκαλυμμέναι διὰ πιλήματος καὶ νὰ κλείωνται διὰ πώματος ἐκ πιλήματος, ἐπιτρέποντος τὴν ἐκφυγὴν ἀερίων, πρὸς ἀποφυγὴν ἐσωτερικῶς ἰσχυρᾶς πιέσεως ἀλλ' ἐμποδίζοντος τὸν ἐκροὴν τοῦ ὑγροῦ. Αὐτὸ τὸ ἐκ πιλήματος πῶμα δέον νὰ προσαρμόζηται εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μετατοπίζηται, ἐὰν ἡ φιάλη χάσῃ τὴν ἰσορροπίαν της ἢ ἀναστραφῇ. Ἑκάστη φιάλη ἢ πολλαὶ ὁμοῦ δέον νὰ προστατεύωνται κατὰ τῶν συγκρούσεων διὰ συρματίνου καλάθου ἢ ἄλλου δοχείου ἀναλόγου, δι' οὗ θὰ ἐπικάθηνται σταθερῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Οἱ κάλαθοι οὗτοι ἢ ἄλλα δοχεῖα δέον νὰ τοποθετῶνται εἰς μεταλλικὰ κιβώτια ἢ ξύλινα ἐπενδεδυμένα ἐσωτερικῶς διὰ λαμαρίνης, ἀνοικτὰ πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἁπλῶς προστατευόμενα πρὸς τὰ ἄνω διὰ συμρματίνου πλέγματος, διατρήτου πώματος ἢ παντὸς ἄλλου ἀναλόγου προστατευτικοῦ τρόπου. Τὰ μεταλλικὰ ἢ ξύλινα κιβώτια δέον νὰ εἶνε ἐντελῶς στεγανὰ εἰς τὸ κάτω μέρος μέχρις ἱκανοῦ ὕψους, ἵνα, ἐν περιπτώσει θραύσεως τῶν φιαλῶν, μὴ ἐκχυθῇ τὸ ὑγρόν. Τὰ κιβώτια δὲν θὰ περιέχωσιν οὐδεμίαν ὕλην συσκευῆς εὔφλεκτον δεκταὶ αἱ ὕλαι ὡς τὸ πίλημα καὶ τὸ ἔριον

β') Δοχεῖα , ἀποτελούμενα ἐξ ἄλλων ὑλῶν.

Δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις αὐτῶν μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ προστατεύωνται κατὰ τῆς θερμάνσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ καλυφθῶσιν οὔτε ἀπὸ δρόσον οὔτε ἀπὸ πάχνην. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προστατεύωνται δι' ἄλλων μέσων. Αἱ διατάξεις τοῦ α' αἱ ἀφορῶσαι τὸ κλείσιμον τῶν ὑαλίνων φιαλῶν ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰ δοχεῖα ταῦτα.

γ') Διὰ τὰς διαλύσεις ἀσετυλίνης εἰς τὴν ἀσετόνην αἱ διαστάσεις τῶν συγκεκολλημένων δοχείων δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰ ἑξῆς : 21 ἑκατοστόμετρα διάμετρος καὶ 2 μέτρα μῆκος.

Τὰ δοχεῖα θὰ εἶνε ἐκ λίαν μαλακοῦ χάλυβος. Θὰ περιέχωσιν ὕλην πορώδη, ὁμοιομόρφως διανεμημένην, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ προξενῆται οὐδεμία κοιλότης ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν θερμοκρασίας 50ο ἑκατονταβάθμου ἢ τῶν συγκρούσεων κατὰ τὴν μεταφοράν. Ἡ μάζα αὕτη δέον νὰ μὴ ἔχῃ χημικὴν ἐνέργειαν, οὐδεμίαν ἔστω καὶ βραδεῖαν, ἐπὶ τοῦ διαλύτου οὔτε ἐπὶ τοῦ μετάλλου τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ δοχεῖον Οὐδὲν μεταλλικὸν τεμάχιον εἰς ἄμεσον συνάφειαν μὲ τὴν διαλελυμένην ἀσετυλίνην θὰ εἶναι ἐκ χαλκοῦ ἢ ἐκ μίγματος περιέχοντος ἄνω τῶν 30 ο)ο χαλκόν. Εἰς τὰ δοχεῖα ἡ κανονικὴ ποσότης τοῦ διαλύτου δέον νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἡ αὔξησις τοῦ ὄγκου ἣν ὑφίσταται ἀπορροφῶν τὴν ἀσετυλίνην ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς γομώσεως νὰ δύναται νὰ γίνῃ ἐλευθέρως καὶ ἐὰν ἡ θερμοκρασία φθάνῃ τοὺς 50' ἑκατονταβάθμου, ἡ τάσις νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 2)3 τῆς πιέσεως εἰς ἣν ἐδοκιμάσθη.

Βον.

Ἐπίσημος δοκιμὴ τῶν δοχείων.

1. Τὰ δοχεῖα ἐκ σιδήρου ἢ μαλακοῦ χάλυβος ἢ χαλκοῦ δέον πρὸ τῆς χρήσεως νὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ πραγματογνώμονος ἐξουσιοδοτουμένου ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν εἰς δοκιμὴν ὑδραυλικῆς πιέσεως. Τὰ διὰ τὴν μεταφορὰν διαλύσεων ἀσετυλίνης δοχεῖα δέον ἐπὶ πλέον, πρὸ τῆς χρήσεώς των, νὰ ἐξετάζωνται ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν τῆς πορώδους ὕλης καὶ τῆς ποσότητος τοῦ παραδεκτοῦ διαλύτου (ἰδὲ Α,γ).

2. Ἡ ἐσωτερικὴ πίεσις ἣν δέον νὰ ὑποστῶσι κατὰ τὴν δοκιμὴν τῆς ὑδραυλικῆς πιέσεως εἶνε :

α') Διὰ τὰ πεπιεσμένα ἀέρια μία καὶ ἡμίσεια φορὰ ἡ πίεσις γομώσεως, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια εἰς τὸ Δ (ἰδὲ κατωτέρω). Ἡ δοκιμαστικὴ πίεσις δέον νὰ ὑπερβαίνῃ κατὰ 5 χιλιόγραμμα ἀνὰ τετρ. ἑκατοστόμετρον τοὐλάχιστον τὴν πίεσιν γομώσεως.

β') Διὰ τὰ ρευστοποιηθέντα ἀέρια τὰ ὁριζόμενα εἰς 5ο, 6ο, 7ο καὶ 8ο :

Ἀνθρακικὸν ὀξὺ μονοξείδιον ἀζώτου καὶ τὸ πλούσιον ἀέριον	250	(χιλ.)ἑκ.
Αἰθάνιον	140	»
Τετροξείδιον ἀζώτου	50	»
Ἀμμωνία	35	»
Χλώριον	30	»
Φωσγένιον	30	»
Θειῶδες ὀξὺ	20	»
Χλωριοῦχον μεθύλιον, μεθυλαμίνη, μεθυλικὸς αἰθήρ, χλωριοῦχον αἰθύλιον καὶ αἰθυλαμίνη	10	»

γ') Διὰ τὰ ἀέρια τὰ διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν :

Ἀσετυλίνη διαλελυμένη εἰς ἀσετόνην	60	»
Ἀμμωνία διαλελυμένη ὑπὸ πίεσιν	12	»

3. Δέον νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἡ δοκιμὴ πιέσεως :

α') Ἀνὰ 2 ἔτη διὰ τὰ δοχεῖα τὰ προωρισμένα διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ χλωρίου, τετροξειδίου τοῦ ἀζώτου, τοῦ θειώδους ὀξέος, τοῦ φωσγενίου, τῆς χλωριούχου μεθύλης καὶ τῆς χλωριούχου αἰθύλης.

β') ἀνὰ 5 ἔτη διὰ τὰ δοχεῖα τὰ προωρισμένα πρὸς μεταφορὰν τῶν ἄλλων πεπιεσμένων ἢ ρευστοποιηθέντων ἀερίων.

γ') ἀνὰ 10 ἔτη διὰ τὰ δοχεῖα διαλελυμένης ἀσετυλίνης.

Πρὸς νέαν ἐξακρίβωσιν τῶν δοχείων διαλελυμένης ἀσετυλίνης δύναται ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ὑδραυλικὴ δοκιμασία δ ἀ δοκιμῆς δι' ἀζώτου, τοῦ ἀέρος κλπ. πεπιεσμένων ἀερίων, κρατουμένου τοῦ δοχείου βεβυθισμένου ἐν τῷ ὕδατι ἵνα πιστοποιηθῇ ἡ ἀπόλυτος στεγανότης ὑπὸ τὴν δοκιμὴν τῆς πιέσεως.

δ') Ἀνὰ 5 ἔτη διὰ τὰ δοχεῖα ἀμμωνίας διαλελυμένης ὑπὸ πίεσιν.

4) Ὅταν γίνεται ἡ δοκιμὴ τῆς ὑδραυλικῆς πιέσεως, πρέπει ἡ αὔξησις τῆς πιέσεως νὰ γίνεται ὁμαλῶς. Τὰ δοχεῖα δέον νὰ ὑποφέρωσι τὴν δοκιμαστικὴν πίεσιν, χωρὶς νὰ ὑφίστανται μονίμους παραμορφώσεις ἢ ρωγμάς. Πρὸς βεβαίωσιν, ὅτι εἰς τὴν δοκιμαστικὴν πίεσιν δὲν παρουσιάζονται ρωγμαὶ ἢ μόνιμοι παραμορφώσεις, ἡ ἔνδειξις τοῦ κανομέτρου ἐλέγχου δέον νὰ μένῃ σταθερὰ τοὐλάχιστον ἓν λεπτόν.

Γον.

Δικλεῖδες καὶ ἐπιγραφαὶ τῶν δοχείων.

(1). Τὰ δοχεῖα τὰ χρησιμεύοντα διὰ μεταφορὰν τῶν πεπιεσμένων ἀερίων, ρευστοποιηθέντων ἢ διαλελυμένων ὑπὸ πίεσιν, (ἐκτὸς τοῦ ρευστοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ρευστοῦ ὀξυγόνου), δέον νὰ ἔχωσι δικλεῖδα τοὐλάχιστον διὰ τὴν πλήρωσιν. Ἐὰν πρόκειται περὶ διαλύσεων ἀσετυλίνης (11ο), τὰ μέρη τῆς δικλεῖδος τὰ ἐνέπαφῇ μὲ τὸ ἀέριον δέον νὰ μὴ περιέχωσι χαλκόν. Διὰ τὸ φωσγένιον, τὸ πλούσιον ἀέριον καὶ τὸ μικτὸν ἀέριον δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις, ἀντὶ δικλείδων μεταλλικῶν, κοχλιωτῶν πωμάτων, τὰ ὁποῖα δέον νὰ κλείωσιν ἀρκετὰ καλῶς ἵνα μὴ γίνεται αἰσθητὴ ἡ ὀσμὴ τοῦ περιεχομένου τοῦ δοχείου.

(2). Τὰ δοχεῖα δέον νὰ φέρωσι μὲ καταφανέστατα καὶ σταθερὰ γράμματα τὰς ἑπομένας ἐπιγραφάς :

Α') Δι' ὅλα τὰ ἀέρια :

α') τὸ ὄνομα τοῦ ἀερίου τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου καθὼς καὶ αὔξοντα ἀριθμόν.

β') Τὸ βάρος τοῦ κενοῦ δοχείου, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξαρτημάτων (δικλείς, προστατευτικὸν κάλυμμα, μεταλλικὸν πῶμα, κλπ.)

γ') Τὴν ἡμερομηνίαν τῆς τελευταίας δοκιμῆς καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ πραγματογνώμονος, ὅστις ἐξετέλεσε ταύτην.

Β') Διὰ τὰ πεπιεσμένα ἀέρια :

Τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιτρεπομένης πιέσεως γομώσεως (ἰδὲ Δ' (1).

Γ') Διὰ τὰ ρευστοποιηθέντα ἢ ὑπὸ πίεσιν διαλελυμένα ἀέρια ; Τὸ ἀνώτατον ὅριον δεκτῆς γομώσεως.

Δον.

Πλήρωσις τῶν δοχείων.

1). Ἡ ἀνωτάτη ἀνεκτὴ πίεσις γομώσεως διὰ τὰ δοχεῖα, τὰ χρησιμεύοντα πρὸς μεταφορὰν τῶν πεπιεσμένων ἀερίων ἐπιτρέπει εἰς θερμοκρασίαν 15ο ἑκατονταβάθμου :

Διὰ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ ὑπὸ μορφὴν ἀερίου	20	χλγρ.	ἑκατ.
Διὰ τὸ μικτὸν ἀέριον καὶ τὸ ὑδραέριον	10	»	»
Διὰ τὸ πλούσιον ἀέριον (gaz d'huile ou gaz riche)	125	»	»
Διὰ τὸ ὀξυγόνον, ὑδρογόνον, ἀεριόφως, ἄζωτον, πρωτανθρακοῦχον ὑδρογόνον (Grisou Μεθάνιον), τὸν πεπιεσμένον ἀέρα καὶ τὰ σπάνια ἀέρια	200	»	»

2). Ἡ ἀνωτάτη δεκτὴ γόμωσις διὰ τὰ δοχεῖα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς μεταφορὰν τῶν ρευστοποιηθέντων ἀερίων τῶν ὁριζομένων εἰς 5ο, 6ο, 7ο, καὶ 8ο ἐπιτρέπει :

Διὰ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ	1	χλγρ.	ὑγροῦ διὰ	1.34p
» » πλούσιον ἀέριον (gaz d'huile ou gaz riche)	1	»	» »	2.50p
» » Αἰθάνιον	1	»	» »	3.30p
» » Μονοξείδιον τοῦ ἀζώτου	1	»	» »	1.34p
» τὴν ἀμμωνίαν	1	»	» »	2.00p
» » χλώριον καὶ τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου.	1	»	» »	0.80p
» » θειῶδες ὀξὺ	1	»	» »	0.85p
» » φωσγένιον	1	»	» »	0.80p
» τὴν χλωρ. μεθύλην	1	»	» »	1.25p
» » χλωρ. αἰθύλην	1	»	» »	1.25p
» τὸν μεθυλικὸν αἰθέρα	1	»	» »	1.65p
» τὴν μεθυλαμίνην	1	»	» »	1.70p
» » αἰθυλαμίνην	1	»	» »	1.70p

τῆς χωρητικότητος τοῦ δοχείου.

Εον.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Ὅταν τὰ δοχεῖα τὰ πλήρη ἀερίων τῶν ἄνω κατηγοριῶν ὑπ' ἀριθ. 5ο, 6ο καὶ 7ο (ἐκτὸς τοῦ χλωρίου καὶ τοῦ τετροξειδίου τοῦ ἀζώτου) ἢ ὑπ' ἀριθ. 8ο, συσκευάζωνται εἰς κιβώτια, δύναται νὰ γίνῃ ἡ μεταφορὰ μετ' ἄλλων ἀντικειμένων.

2. Τὰ δοχεῖα τὰ πλήρη πεπιεσμένων ἀερίων καὶ ρευστοποιηθέντων, τῶν κατηγοριῶν ὑπ' ἀριθ. 5ο, 6ο, 7ο καὶ 8ο, μὴ συσκευαζόμενα εἰς κιβώτια, δέον νὰ εἶνε ἐφωδιασμένα δι' ἐξωτερικῆς συσκευασίας, ἡ ὁποία νὰ τὰ ἐμποδίζῃ τοῦ νὰ κυλίωνται. Αἱ δικλεῖδες των θὰ φέρωσι προστατευτικὰ καλύμματα ἐκ σφυρηλατημένου σιδήρου, χάλυβος ἢ ἐλατοῦ χυτοσιδήρου (fonte malleable). Τὰ ἐκ χαλκοῦ δοχεῖα δύνανται νὰ ἔχωσι χαλκᾶ καλύμματα. Αἱ δικλεῖδες αἱ τοποθετημέναι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ στομίου τῶν δοχείων καὶ προστατευόμεναι ὑπὸ κοχλιωτοῦ μεταλλικοῦ πώματος καλῶς ἐφηρμοσμένου δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἔχωσι κάλυμμα.

3. Τὰ δοχεῖα τὰ πλήρη πεπιεσμένων ἀερίων καὶ ἀερίων ρευστοποιηθέντων, ὁριζομένων ἐν 5ο, 6ο 7ο καὶ 8ο καθὼς καὶ τὰ κιβώτια τὰ περιέχοντα αὐτὰ τὰ δοχεῖα δέον νὰ φέρωσι, κατὰ τρόπον λίαν καταφανῆ καὶ μεγάλης διαρκείας, τὴν ἔνδειξιν τοῦ περιεχομένου των.

Τὰ ἐν κιβωτίῳ δοχεῖα δέον νὰ τοποθετῶνται τοιουτοτρόπως ὥστε τὰ σήματα τῆς δοκιμῆς νὰ ἐξευρίσκωνται εὐκόλως.

Τὰ ξύλινα κιβώτια, καὶ τὰ μεταλλικά, τὰ χρησιμεύοντα πρὸς μεταφορὰν τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ὀξυγόνου ρευστῶν (9ο), θὰ φέρωσι καταφανεστέρας τὰς ἐπιγραφὰς «ἀὴρ (ἢ ὀξυγόνου) ὑγρὸς» «ἄνω», «κάτω». «Πολὺ εὔθραυστον»,

4. Τὰ δέματα δέον νὰ μὴ τινάσσωνται οὔτε νὰ ὑποβάλλωνται εἰς συγκρούσεις οὔτε νὰ ἐκτίθενται εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου οὔτε εἰς τὴν θερμότητα τοῦ πυρός.

5. Ἡ μεταφορὰ δέον νὰ γίνεται :

α') εἰς ἀνοικτὰς φορταμάξας :

1ο. Τῶν πεπιεσμένων ἀερίων ἐὰν ἡ παράδοσις πρὸς μεταφορὰν γίνεται εἰς τροχοφόρα εἰδικῶς διεσκευασμένα διὰ τὴν κυκλοφορίαν ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ ἐὰν εἶνε ἐντελῶς κεκαλυμμένα δι' ἀδιαβρόχων.

2ο. Τῶν 8ο ὑλῶν, ἀλλὰ ἀπὸ Μαρτίου μέχρις Ὀκτωβρίου συμπεριλαμβανομένου, τὰ βαγόνια δέον νὰ καλύπτωνται ἐντελῶς μὲ ἀδιάβροχα, ἐκτὸς ἐὰν τὰ δοχεῖα περιέχωνται εἰς ξύλινα κιβώτια.

β') εἰς κλειστὰς φορταμάξας :

1ο. Τῶν πεπιεσμένων ἀερίων (λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἐν α 1ο καὶ γ 1ο).

2ο. Τῶν ρευστοποιηθέντων ἀερίων, τῶν καθοριζομένων ἐν 5ο, 6ο καὶ 7ο, ἀπὸ Μαρτίου μέχρι Ὀκτωβρίου συμπεριλαμβανομένου.

3ο. Τοῦ ρευστοῦ ἄερος καὶ τοῦ ρευστοῦ ὀξυγόνου.

γ') Εἰς κλειστὰς ἢ ἀνοικτὰς φορταμάξας :

1ο. Τοῦ πλουσίου ἀερίου, τοῦ μικτοῦ ἀερίου καὶ τοῦ ὑδραερίου, ἀλλ' ἀπὸ Μαρτίου μέχρις Ὀκτωβρίου συμπεριλαμβανομένου, τὰ ἀνοικτὰ βαγόνια δέον νὰ προστατεύωνται ἐντελῶς μὲ ἀδιάβροχα, ἐκτὸς ἐὰν τὰ δοχεῖα ἐγκλείωνται εἰς ξύλινα κιβώτια.

2ο. Τῶν ρευστοποιηθέντων ἀερίων, τῶν καθοριζομένων ἐν ἀρι0. 5. 6 καὶ 7, ἀπὸ Νοεμβρίου μέχρι Φεβρουαρίου συμπεριλαμβανομένου.

6. Τὰ δοχεῖα τὰ πλήρη πεπιεσμένων καὶ ρευστοποιηθέντων ἀερίων δέον νὰ φορτώνωνται εἰς τὰς φορταμάξας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται οὔτε νὰ πίπτωσιν οὔτε νὰ ἀνατρέπωνται. Τὰ περιέχοντα ρευστὸν ἀέρα ἢ ρευστὸν ὀξυγόνον θὰ τοποθετῶνται ὄρθια καὶ θὰ προστατεύωνται κατὰ πάσης φθορᾶς, ἣν θὰ προὐκάλουν ἄλλα δέματα. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ εἶναι τὰ δοχεῖα εἰς ἄμεσον γειτνίασιν μετὰ ὑλῶν εὐφλέκτων εἰς μικρὰ τεμάχια ἢ εἰς ρευστὴν κατάστασιν.

7. α') Ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν δοχείων τῶν φορταμαξῶν δεξαμενῶν, τῶν προωρισμένων διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πεπιεσμένων ἀερίων ἢ ρευστοποιηθέντων ἢ διαλελυμένων ὑπὸ πίεσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν τοῦ ὑλικοῦ των, τὴν ἐπίσημον δοκιμήν, τὰ ἐξαρτήματα καὶ τὴν πλήρωσιν αἱ εἰς Α, Β, Γ, Δ καὶ Ε, παράγρ. 2 διὰ τὰς δικλεῖδας καὶ Η διατάξεις Τὰ δοχεῖα δέον νὰ τοποθετῶνται στερεῶς εἰς τὰ βαγόνια καὶ νὰ μὴ δύνανται ν' ἀφαιρῶνται ἐξ αὐτῶν.

β') Αἱ φορτάμαξαι δεξαμεναί, αἱ προωρισμέναι εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ρευστοποιηθέντων ἀερίων καὶ τῶν ὁποίων ἡ διάμετρος εἶναι σταθερὰ δέον νὰ εἶνε ἐσωτερικῶς ἐφωδιασμέναι μὲ διαφράγματα καταλλήλως διάτρητα ἢ ἀναλόγων διατάξεων αἱ ὁποῖαι ἐπιβραδύνουσι τὴν κίνησιν τοῦ ὑγροῦ, ἐν περιπτώσει ἀποτόμων μεταβολῶν τῆς ταχύτητος τοῦ ὀχήματος.

γ') Αἱ φορτάμαξαι δεξαμεναί, αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ρευστοποιηθέντων ἀερίων, τῶν ὁριζομένων εἰς 5ο, 6ο καὶ 7ο, δέον νὰ φέρωσιν ξύλινον περικάλυμμα.

δ') Αἱ φορτάμαξαι δεξαμεναὶ αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὑγροῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, τοῦ πεπιεσμένου ὀξυγόνου καὶ τοῦ πεπιεσμένου ὑδρογόνου δύνανται νὰ περιέχωσι δοχεῖα ἄνω τῶν 2 μ. μήκους καὶ 21 ἑκατοστὰ διαμέτρου. Νὰ μὴ εἶνε ἐφωδιασμένα τὰ δοχεῖα ταῦτα ὅλα τὰ δοχεῖα νὰ συνδέωνται εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς φορταμάξης πρὸς ἕνα συλλεκτικὸν σωλῆνα, φέροντα δικλεῖδα διακοπῆς, τοποθετημένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς φορτμάξης. Αἱ δικλεῖδες αὗται δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἔχουσιν προστατευτικὰ καλύμματα.

ΣΤον.

Ἐξαίρεσις εἰς τὰς διατάξεις τὰς ὁριζομένας εἰς τὰ στοιχεῖα Α μέχρι Ε.

1. Τὰ ρευστοποιηθέντα ἀέρια, τὰ ὁριζόμενα ἐν 5ο, 6ο καὶ 7ο δύνανται ἐπίσης νὰ μεταφέρωνται εἰς μικρὰς ποσότητας εἰς ἰσχυροὺς ὑαλίνους σωλῆνας ἑρμητικῶς κεκλεισμένους, τοιοῦτοι τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ τὸ πρωτοξείδιον τοῦ ἀζώτου μέχρι 3 γραμμαρίων, ἡ ἀμμωνία, τὸ χλώριον καὶ τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου μέχρις 20 γραμμαρίων, τὸ ἄνυδρον θειῶδες ὀξὺ καὶ τὸ φωσγένιον μέχρις 100 γραμμαρίων. Ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους : Οἱ ὑάλινοι σωλῆνες δέον νὰ πληρῶνται μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ τὸ μονοξείδιον τοῦ ἀζώτου, κατὰ τὰ δύο τρίτα διὰ τὴν ἀμμωνίαν. τὸ χλώριον καὶ τὸ τετροξείδιον τοῦ ἀζώτου, καὶ κατὰ τὰ τρία τέταρτα διὰ τὸ θειῶδες ὀξὺ καὶ τὸφωσγένιον. Ἕκαστος ὑάλινος σωλὴν νὰ τοποθετῆται ἐντὸς σωλῆνος λευκοσιδηροῦ, πληρουμένου τοῦ μεταξὺ τοῦ ὑαλίνου σωλῆνος καὶ τοῦ λευκοσιδηροῦ σωλῆνος διακένου δι' ἀπορροφητικῆς γῆς, καὶ οὗτος νὰ σκευάζηται ἐντὸς κιβωτίου ξυλίνου στερεοῦ. Ἐπιτρέπεται ἡ συσκευὴ πολλῶν καψυλλίων ἐκ λευκοσιδήρου εἰς τὸ αὐτὸ κιβώτιον, ἀλλ' οἱ σωλῆνες οἱ περιέχοντες χλώριον νὰ μὴ τοποθετῶνται εἰς τὸ αὐτὸ κιβώτιον μὲ σωλῆνας περιέχοντας ἀμμωνίαν ἢ θειῶδες ὀξύ. Ἐπιτρέπεται ἐπίσης ἡ συσκευὴ ἄλλων ἀντικειμένων εἰς τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον καψύλλια ἐκ λευκοσιδήρου πλήρη ρευστοποιηθέντων ἀερίων ἄλλων, οὐχὶ ὅμως χλώριον.

2. Αἱ ὁριζόμεναι ὕλαι ἐν 8ον, εἰς ποσότητα μέχρις 100 γραμμαρίων εἰς ὑαλίνους σωλῆνας, ὧν τὸ ὁλικὸν βάρος δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 5 χιλιόγραμμα. δύνανται νὰ στηρίζωνται καλῶς μόναι των ἢ μὲ ἄλλα ἀντικείμενα εἰς ἰσχυρὰ κιβώτια, ὑπὸ τὸν ὅρον, οἱ ὑάλινοι σωλῆνες νὰ στηρίζωνται καλῶς εἰς ταῦτα τὰ κιβώτια, τὰ ὁποῖα δέον νὰ φέρωσι τὴν ἐπιγραφὴν «Εὔθλεκτος», τυπωμένην ἐπὶ τμήματος τῆς ἐπιφανείας βεβαμένου μὲ χρῶμα ἐρυθρόν. Τὰ κιβώτια τὰ μὴ περιέχοντα ἄνω τῶν 100 γραμμαρίων τῶν ὕλῶν τούτων δύνανται νὰ μεταφέρωνται ἐντὸς κεκαλυμμένων φορταμαξῶν.

3. Αἱ μεταλλικαὶ φύσιγγες ἀνθρακικοῦ ὀξέος (sodor sparlelets) περιέχουσαι τὸ πολὺ 25 γραμμάρια ἀνθρακικοῦ ὀξέος ρευστοῦ καὶ τὸ πολὺ 1 γραμμάριον ὑγροῦ δι' 1 κυβικὸν ἑκαταστόμ. καὶ 340 κυβικὰ χιλιοστόμ. χωρητικότητος εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ἄνευ περιορισμοῦ, ἐὰν τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ εἶνε ἀγνὸν πάσης ὑποστάθμης ἄερος.

4. Τὸ πεπιεσμένον ὀξυγόνον μέχοι 0.3 χιλιογρ. κατὰ κυβικὸν ἑκατοστόμετρον, ἐγκλειόμενον εἰς τοὺς μικροὺς ἐλαστικοὺς σάκκους, ὑφάσματα διαβεβρεγμένα ἢ ἀναλόγους ὕλας εἶνε δεκτὸν ἄνευ ὅρου πρὸς μεταφοράν.

Ζον.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Τὰ ρευστοποιηθέντα ἀέρια, τὰ ὁριζόμενα ἐν 8ο τοῦ ὀνοματολογίου, δὲν εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν διὰ μεγάλης ταχύτητος εἰμὴ κατὰ μικρὰς ποσότητας 100 γραμμαρίων τὸ πολύ, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συσκευάζωνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κεφαλαίου ΣΤ', παράγρ. (2).

Ηον.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Δύνανται νὰ εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν, ὑπὸ τύπον μεταβατικόν, τὰ δοχεῖα δι' ἀέρια πεπιεσμένα, ρευστοποιηθέντα καὶ διαλελυμένα ὑπὸ πίεσιν, ἅτινα ἐχρησιμοποιήθησαν, συμφώνως τῷ Παραρτήματι Ι τῆς προηγηθείσης διεθνοῦς Συμβάσεως.

Διὰ τὰς προθεσμίας ἀνανεώσεως τῶν περιοδικῶν δοκιμασιῶν ὑπόκεινται εἰς τοὺς ὅρους τοὺς ὁριζομένους εἰς Β.

Ιε. Ὕλαι αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ὕδατος ἐκλύουσιν ἀέρια εὔφλεκτα ἢ διευκολύνοντα τὴν καῦσιν.

Εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφοράν :

1ο. Τὰ ἄλκαλι, μέταλλα τῶν ἀλκαλίων καὶ ἀλκαλικαὶ γαῖαι, ὡς τὸ νάτριον, κάλιον, ἀσβέστιον κλπ., ὡς καὶ αἱ ἑνώσεις τῶν μετάλλων τούτων.

2ο. Τὸ ἀνθρακασβέστιον, ἡ ἀνθρακοκυαναμίδη τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον εἰς ἀνθρακασβέστιον ὑπερβαίνει κατὰ 0,200)ο τὸ ὑδροξείδιον τοῦ ἀσβεστίου.

3ο. Τὸ ὑπεροξείδιον τοῦ νατρίου καὶ τὸ αὐτὸ ὑπὸ μορφὴν μιγμάτων οὐχὶ ἐπικινδυνοδεστέρων αὐτοῦ.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Λον

1. Ἡ συσκευὴ δέον νὰ γίνεται εἰς δοχεῖα ἐκ σιδήρου (ἢ λευκοσιδήρου) στερεά, στεγανά, καλῶς κεκλεισμένα. Αἱ ὕλαι αἱ ὁριζόμεναι ἐν 1ο δύνανται καὶ αὐταὶ νὰ μεταφέρωνται μέχρι 5 χιλιογρ. εἰς φιάλας ὑαλίνας, ἀντεχούσας, κλειομένας στερεῶς καὶ στεγανῶς. Δέον τὰ δοχεῖα νὰ εἶνε ἐντελῶς ξηρὰ ἢ, διὰ τὰς ὑπ' ἀρ. 1ο καὶ 2ο ὕλας, πλήρη πετρελαίου.

2. Τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα τὰς ὕλας ὑπ' ἀρ. 1ο καὶ 3ο δέον νὰ τίθενται ἐντὸς περικαλυμμάτων προστατευτικῶν, δηλαδή :

α') τὰ δοχεῖα ἐκ σιδήρου ἢ λευκοσιδήρου, τὰ περιέχοντα ὕλας ὑπ' ἀρ.1ο, εἰς ξύλινα κιβώτια ἢ εἰς μεταλλικὰ προστατευτικὰ καλάθια.

β') αἱ ὑάλιναι φιάλαι αἱ περιέχουσαι ὕλας ὑπ' ἀρ. 1ο ἢ τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα ὕλας ὑπ' ἀρ.3ο, εἰς ξύλινα κιβώτια, ἵνα ἐπενδεδυμένα ἐσωτερικῶς διὰ λαμαρίνης στεγανῶς, ἵνα μὴ εἰσέρχηται τὸ ὕδωρ. Αἱ ὑάλιναι φιάλαι συσκευαζόμεναι εἰς κιβώτια δέον νὰ τοποθετῶνται ἀσφαλῶς εἰς ξηρὰν γῆν διατόμων (ἀπορροφητικὴ γῆ) ἢ εἰς ἄλλας ἀναλόγους ἀφλέκτους ὕλας. Αἱ ὑάλιναι φιάλαι αἱ μὴ περιέχουσαι ἄνω τῶν 250 γραμμαρίων δύνανται νὰ συσκευάζωνται εἰς κιβώτια ἐκ λευκοσιδήρου μὲ κλεῖθρον στερεὸν καὶ στεγανόν, ἀντὶ εἰς ξύλινα.

3. Τὰ δέματα δέον νὰ φέρωσιν μὲ γράμματα καταφανέστατα καὶ σταθερὰ τὴν ἔνδειξιν τοῦ περιεχομένου των, ὡς καὶ τὴν ἐπιγραφὴν «Προσοχὴ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν».

Βον.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Πᾶσα ποσότης μέχρι 5 χιλ. ογρ. συσκευαζομένη συμφώνως ταῖς ὡς ἄνω ἐν Α διατάξεσι δύναται νὰ ἑνοῦται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων.

2. Τὰ δέματα δέον νὰ μετακινῶνται μετὰ ὅλως ἰδιαιτέρων προφυλάξεων. Νὰ μὴ ῥίπτωνται καὶ νὰ δένωνται ἀρκετὰ στερεὰ εἰς τὰ βαγόνια, ἵνα προστατεύωνται κατὰ τῆς τριβῆς, τοῦ τινάγματος, τῶν προσκρούσεων, τῆς ἀνατροπῆς ἢ πτώσεως τῶν ἄνω στρωμάτων.

3. Δέον ἡ μεταφορὰ νὰ γίνεται διὰ κεκαλυμμένων φορταμαξῶν. Ἐν τούτοις τὸ ἀνθρακασβέστιον καὶ ἡ ἀνθρακοκυαναμίδη δύνανται νὰ μεταφέρωνται εἰς ἀνοικτὰς φορταμάξας κεκαλυμμένας δι' ἀδιαβρόχου.

4. Τὰ κενὰ δοχεῖα τὰ ὁποῖα περιεῖχον ὕλας ὑπὸ 2ο δέον νὰ εἶνε ἀπηλλαγμένα τῶν ὑπολειμάτων τῶν ὑλῶν τούτων. Δέον ἡ φορτωτικὴ νὰ ἀναφέρῃ τί περιεῖχον προηγουμένως.

ΚΛΑΣΙΣ ΙΙ.
ΥΛΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΝ ΑΝΑΦΛΕΞΙΝ

Εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφοράν :

1ο. Ὁ συνήθης φωσφόρος (λευκὸς καὶ κίτρινος).

2ο. Ὁ ἄμορφος φωσφόρος (ἐρυθρὸς), ὁ ὑποθειοῦχος φωσφόρος, αἱ συνθέσεις τοῦ φωσφόρου μὲ ἀλκαλικὰς γαίας π. χ. τὸ φωσφορῶδες ἀσβέστιον, τὸ φωσφορῶδες στρόντιον, ὁ φωσφορώδης σίδηρος καὶ αἱ ἀνάλογοι συνθέσεις , αἱ ὑποκείμεναι εἰς τὴν αὐτόματον ἀνάφλεξιν, φωσφόρου μετὰ μετάλλων.

3ο. Τὰ μίγματα ἀμόρφου φωσφόρου μὲ ρητίνας ἢ λίπη τῶν ὁποίων τὸ σημεῖον τήξεως εἶνε ἄνω τῶν 350 ἑκατονταβάθμου, αἱ διαλύσεις συνήθους φωσφόρου εἰς τὸ θειοῦχον ἄνθρακα.

4ο. Ὁ αἰθυλοψευδάργυρος καὶ ὁ μεθυλοψευδάργυρος ὡς καὶ ἡ διάλυσίς των ἐντὸς αἰθέρος.

5ο. Ἡ αἰθάλη ἄρτι φρυγεῖσα.

6ο. Ὁ ξυλάνθραξ ἄρτι ἐσβεσμένος, εἰς κόνιν, κόκκους ἢ τεμάχια.

7ο. Ἡ συμπεπυκνωμένη μέταξα (χονδρὴ μέταξα διὰ κέντημα, γνάφαλον μετάξης κλπ.) εἰς τολύπας.

8ο. α') Αἱ ἐπόμεναι ὕλαι ἐμπεποτισμέναι μὲ λίπος, βερνίκιον ἢ ἔλαιον: ἔριον, τρίχες, τεχνητὸν ἔριον, βάμβαξ μέταξα, λίνον, κάνναβις, ἰνδικὴ κάνναβις εἰς ἀκατέργαστον κατάστασιν, ὑπὸ μορφὴν ἀπορριμμάτων, προερχομένων ἐκ τοῦ κλωστηρίου ἢ τοῦ ὑφαντουργείου, εἰς κατάστασιν ρακῶν ἢ στυπείου.

β') Τὰ προϊόντα τὰ κατασκευαζόμενα μὲ τὰς ἄνω ὕλας ἐμπεποτισμένας μὲ λίπος, βερνίκιον ἢ ἔλαιον, π. χ. ἀδιάβροχα, σχοινία, ἱμάντες μεταδόσεως ἐκ βάμβακος ἢ καννάβεως, λεῖοι ἱμάντες ὑφαντουργοῦ καὶ σαγῆς, κλωσταὶ καὶ κλωσταὶ στριπταί, εἴδη δικτυωτά (δίκτυα ἁλιευτικὰ λελιπασμένα κλπ.).

9ο. Τὰ μίγματα εὐφλέκτων ὑλῶν εἰς κόκκους ἢ ὑλῶν πορωδῶν μὲ λινέλαιον, βερνίκιον, ρητινέλαιον καὶ ἄλλας ἀναλόγους ὕλας, ἐὰν τὰ τελευταῖα ταῦτα συνθετικὰ ὑπόκεινται ἀκόμη εἰς ὀξείδωσιν ἀφ' ἑαυτῶν (π. χ. ἡ μάζα ἡ λεγομένη γνάφαλος ἐκ φελλοῦ).

10ο. Τὰ ρινίσματα σιδήρου ἢ χάλυβος (προερχόμενα ἐκ τόρνων ἢ μηχανημάτων διατρήσεως κλπ).

11ο. Ὁ λελιπασμένος χάρτης βεβρεγμένος μὲ βερνίκιον ἢ ἔλαιον καὶ αἱ ἐκ τοῦ χάρτου τούτου κατασκευαζόμεναι ἄτρακτοι.

12ο. Τὰ πυροφόρα μέταλλα (métaux pyrophoriques).

13ο. Ὁ ψευδάργυρος εἰς κόνιν.

14ο. Οἱ χρησιμοποιηθέντες καὶ μὴ καθορισθέντες σάκκοι διὰ ζύμην.

15ο. Ἡ ὕλη, ἡ χρησιμοποιηθεῖσα πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀεριύφωτος.

16ο. Αἱ κλωσταὶ νιτροκυτταρίνης, χρησιμεύουσαι πρὸς κατασκευὴν τῆς τεχνιτῆς μετάξης.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Λον.

Συσκευή.

1. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο καὶ 2ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου, στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς συγκεκολλημένων, ἕκαστον ἐξ αὐτῶν θὰ τοποθετῆται στερεῶς ἐντὸς στερεοῦ ξυλίνου κιβωτίου καλῶς κεκλεισμένου. Διὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 2ο ὕλας, κατὰ ποσότητας 2 χιλιογράμμων το πολύ, τὰ ἐκ λευκοσιδήρου δοχεῖα δύνανται νὰ ἀντικατασταθῶσι δι' ὑαλίνων φιαλῶν ἢ ὑδριῶν, αἵτινες δέον ἐπίσης νὰ συσκευάζωνται ἑκάστη ἐντὸς στερεοῦ ξυλίνου κιβωτίου καλῶς κεκλεισμένου. Ὁ συνήθης φωσφόρος δέον νὰ βυθίζεται εἰς τὸ ὕδωρ. Τὰ κιβώτια θὰ φέρωσι μὲ γράμματα καταφανέστατα καὶ διαρκείας τὴν ἔνδειξιν τοῦ περιεχομένου των, διὰ δὲ τὸν συνήθη φωσφόρον προστίθεται ἡ ἐπιγραφὴ «ἄνω».

2. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται εἴτε εἰς

κιβώτια, τὰ ὁποῖα νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν οὐδεμίαν ἐκφυγήν, ἢ νὰ ἀναμιγνύωνται μετὰ βλημάτων ἄνευ γομώσεως.

3. Ὁ αἰθυλοψευδάργυρος, ὁ μεθυλοψευδάργυρος (4ο) καθὼς καὶ αἱ διαλύσεις τῶν προϊόντων τούτων εἰς τὸν αἰθέρα δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς παχέων δοχείων, στερεῶν, ἐκ χώματος ἀμμώδους, ἀργίλλου ἢ ὑαλίνων, ἐσφραγισμένων ἢ ἐφωδιασμένων μὲ πῶμα ἑρμητικὸν καὶ παρουσιάζον ἀνάλογον ἀσφάλειαν.

Τὰ ὑάλινα δοχεῖα ἢ τὰ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου δέον νὰ συσκευάζωνται εἴτε χωριστὰ εἴτε πολλὰ μαζὺ ἐντὸς δοχείων ἐκ λαμαρίνης στερεῶν, πεπληρωμένων τέφρας ἢ γῆς διατόμων (ἀπορροφητικὴ γῆ) ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα θὰ συγκολλῶνται ἑρμητικῶς.

Ἕκαστον δέμα δέον νὰ φέρῃ τυπωμένον ἐπὶ μέρους τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ βεβαμμένου μὲ χρῶμα ἐρυθρόν, διὰ γραμμάτων καταφανεστάτων, τὴν ὀνομασίαν («εὔφλεκτος»). Τὰ περικαλύμματα τὰ περικλείοντα μεγάλα ὑάλινα δοχεῖα δέον προσέτι νὰ φέρωσι καταφανῶς τὴν ἐπιγραφὴν «Προσοχή». Δέον νὰ μὴ μεταφέρωνται ἐπὶ χειραμαξῶν οὔτε νὰ φέρωνται ἐπὶ τῶν ὤμων ἢ τῆς ράχεως.

4. Αἱ ἐν 5ο καὶ 6ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς δοχεῖα στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα. Τὰ ξύλινα βυτία θὰ φέρωσιν ἐσωτερικῶς ἀδιάβροχον ἐπένδυσιν, θὰ τοποθετῶνται ἐντὸς ἄλλων δοχείων στερεῶν (καλαθίων, καδίσκων, κιβωτίων).

5. Αἱ ἐν 7ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς ἰσχυρῶν κιβωτίων. Ὅταν τὰ κιβώτια ταῦτα ἔχωσιν ὕψος περισσότερον τῶν 12 ὑφεκατοστομέτρων, τὰ στρώματα μετάξης θὰ χωρίζωνται μεταξὺ των διὰ κενῶν ἐπαρκῶν, τῇ μεσολαβήσει ξυλίνων δικτυωμάτων, ἐπὶ τῶν παρειῶν δέον νὰ ἀνοίγωνται ὀπαί, ὥστε ν' ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰ κενὰ ταῦτα καὶ ἐπιτρέπωσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος. Ἐξωτερικῶς δὲ θὰ προσκολλῶνται ῥάβδοι, ἵνα μὴ καλύπτωνται καὶ λειτουργῶσιν ἐλευθέρως αἱ ὀπαὶ αὗται τῶν κιβωτίων.

6. Μεταξὺ τῶν ἐν 8ο ὑλῶν τὸ ἔριον τὸ χρησιμοποιηθὲν πρὸς καθαρισμὸν καὶ τὰ στυπεῖα (μάκτρα πρὸς καθαρισμὸν) μὴ ἐπεξηραμένα δέον νὰ πιέζωνται ἰσχυρῶς καὶ νὰ συσκευάζωνται εἰς δοχεῖα στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα

7. Αἱ ἐν 9ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται, ὅταν αὗται πιέζωνται εἰς μήτρας, εἰς δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου στερεά, στεγανὰ ἢ εἰς ξύλινα ἰσχυρὰ κιβώτια, φέροντα ἐσωτερικῶς ἐπένδυσιν ἐκ λευκοσιδήρου στεγανήν, ὅταν δὲ δὲν πιέζωνται εἰς μήτρας, εἰς δοχεῖα ἰσχυρά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα.

8. Αἱ ἐν 10ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς δοχεῖα ἐκ μετάλλου στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα. Ἡ συσκευὴ δὲν εἶνε ἀναγκαία, ἐὰν ἡ μεταφορὰ ἐκτελῆται ἐντὸς φορταμαξῶν σιδηρῶν ἐφωδιασμένων μὲ σκεπάσματα, ἢ ἐντὸς φορταμαξῶν σιδηρῶν ἀνοικτῶν, καλυπτομένων δι' ἀδιαβρόχων.

9. Αἱ ἐν 12ο ὕλαι δέον νὰ διαλύωνται ἐντὸς ὑαλίνων σωληναρίων, συσκευαζομένων ἐντὸς κυτίων ἐκ λευκοσιδήρου καλῶς συγκεκλολλημένων, πεπληρωμένων γῆς διατόμων (ἀπορροφητικῆς γῆς) ἢ ἄλλων καταλλήλων ξηρῶν χωμάτων.

10. Ὁ ὑπὸ μορφὴν κόνεως ψευδάργυρος δέον νὰ συσκευάζηται ἐντὸς δοχείων μεταλλικῶν στερεῶν καὶ ἑρμητικῶς κλειομένων.

11. Οἱ χρησιμοποιηθέντες καὶ μὴ καθαρισθέντες σάκκοι ζύμης (14ο) δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς δοχείων καλῶς κλειομένων.

12. Ἡ χρησιμοποιηθεῖσα ὕλη πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀεριόφωτος δὲν ἀποστέλλεται εἰμὴ ἐντὸς φορταμαξῶν ἐκ λαμαρίνης, ἐκτὸς ἐὰν τὸ εἶδος τοῦτο συσκευάζεται ἐντὸς κιβωτίων ἐκ λαμαρίνης ἐπαρκοῦς πάχους. Ἐὰν αἱ ρηθεῖσαι φορτάμαζαι δὲν εἶνε ἐφωδιασμέναι μὲ σκέπαστρα ἐκ λαμαρίνης κλείοντα καλῶς, δέον νὰ εἶνε τελείως κεκαλυμμέναι διὰ ἀδιοβρόχων καταλλήλων, ὥστε νὰ μὴ ὑπόκεινται εἰς ἀνάφλεξιν κατὰ τὴν ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴν μετὰ τῆς φλογός.

Ἡ φόρτωσις καὶ ἡ ἐκφόρτωσις θὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως καὶ τοῦ παραλήπτου ὁ ἀποστολεὺς ὑποχρεοῦται ἐπίσης, ἐὰν ἤθελε τὸ ζητήσει ἡ Διεύθυνσις τοῦ Σιδηροδρόμου, νὰ παρέχῃ τὰ ἀδιάβροχα.

13. Τὰ νήματα νιτροκυτταρίνης, τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς τεχνητῆς μετάξης, δέον νὰ τίθενται ἐντὸς δοχείων μεταλλικῶν ἢ ἐντὸς ξυλίνων βυτίων ἑρμητικῶς κλειομένων καὶ περιεχόντων ὕδωρ καθ' ὑπερβολήν, ὅπερ νὰ δύναται νὰ ἐξελεγχθῇ εὐκόλως διὰ τῆς κινήσεως τοῦ δοχείου.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ νήματα εἶνε συνεσκευασμένα ἐντὸς μεταλλίνων δοχείων, ἀρκεῖ νὰ περιτυλίσσωσιν ἑκάστην ἄτρακτον δι' ὑφάσματος βεβρεγμένου, ἡ δὲ φορτωτικὴ δέον νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι ὁ ὅρος οὗτος ἐξεπληρώθη.

Β'.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Αἱ κάτωθι σημειούμεναι ὕλαι δύνανται νὰ συσκευάζωνται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου, στερεοῦ, στεγανοῦ καὶ καλῶς κεκλεισμένου, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τηρῶνται αἱ ὑπὸ στοιχεῖον (α) διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὰ δοχεῖα.

α') Ὁ συνήθης φωσφόρος (1ο) κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 250 γραμμ. Αἱ μικραὶ αὗται ποσότητες δύνανται ἐπίσης νὰ τίθενται ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἐντὸς ὑαλίνων δοχείων στερεῶν ἑρμητικῶς κλειομένων, τὰ ὁποῖα δέον νὰ συγκρατῶνται στερεῶς ἐντὸς ἑτέρων δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου μὲ ἤλους συσκευῆς καταλλήλους, τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα φώσφορον δέον νὰ στερεώνωνται στερρῶς εἰς δεύτερον περικάλυμμα ἐκ ξύλου.

β') Αἱ ἐν 2ο ὕλαι κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 5 χιλιόγραμμα.

γ') Ὁ αἰθυλοψευδάργυρος καὶ ὁ μεθυλοψευδάργυρος (4ο) κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα, ὑπὸ τὸν ὅρον τὰ ἐσωτερικὰ δοχεῖα νὰ συσκευάζωνται στερεῶς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ δοχεῖα, ἀπαγορεύεται ἐν τούτοις νὰ συσκευάζωνται μετ' ἄλλων ὑλῶν, ὑποκειμένων εἰς τὴν αὐτόματον ἀνάφλεξιν, καθὼς μὲ ὕλας ἐκρηκτικὰς (1α), πολεμοφόδια (1β), ἐμπυρεύατα καὶ πυροτεχνήματα (1γ) καὶ μὲ τὰς εὐφλέκτους ὕλας, τὰς σημειουμένας εἰς τὴν τάξιν ΙΙΙ α καὶ β'.

δ') Αἱ ἐν 11ο καὶ 12ο ὕλαι ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ.

2. Ἐὰν αἱ φορτωτικαὶ περιέχωσι δήλωσιν ἀναφέρουσαν ὅτι,

α') Ἡ αἰθάλη (5ο) καὶ οἱ ξυλάνθρακες εἰς κόνιν, εἰς κόκκους ἢ εἰς τεμάχια (6ο) δὲν ἔχωσι σβεσθῇ ἄρτι (δηλαδὴ ὅτι ἐψύγησαν πρὸ 48 τοὐλάχιστον ὡρῶν).

β') Ἡ μέταξα εἰς τολύπας (7ο) δὲν εἶνε συμπεπυκνωμένη,

γ' Αἱ ἐν 8ο καὶ 10ο ὕλαι δὲν εἶνε ἐμπεποτισμέναι μὲ λίπος, βερνίκιον ἢ ἔλαιον,

δ') Οἱ χρησιμοποιηθέντες σάκκοι ζύμης (14ο) ἐκαθαρίσθησαν.

ε') Ἡ ὕλη ἡ χρησιμοποιηθεῖσα πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀεριόφωτος εἶνε τελείως ὀξειδωμένη,

αἱ ὕλαι αὗται μεταφέρονται ἄνευ ὅρων.

3. Αἱ ἐν 8ο ὕλαι, ἐξαιρέσει τοῦ ἐρίου τοῦ χρησιμοποιηθέντος εἰς καθαρισμὸν καὶ τῶν στυπείων (μάκτρων πρὸς καθαρισμὸν) τῶν συνεσκευασμένων ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς καθοριζομένους εἰς τὸ Κεφάλαιον Α, παράγρ. (6), δέον νὰ εἶνε ἐν ξηρᾷ καταστάσει.

4. Αἱ ἐν 11ο ἄτρακτοι δὲν δύνανται νὰ μεταφέρωνται, εἰμή, ἐὰν ἡ φορτωτικὴ περιέχῃ δήλωσιν πιστοποιοῦσαν, ὅτι ἐθερμάνθησαν, ἀφοῦ ἐνεποτίσθησαν διὰ λίπους ἢ ἐλαίου καὶ κατόπιν ἐψύγησαν τελείως ἐν τῷ ὕδατι.

5. Δέον νὰ χρησιμοποιῶνται διὰ τὴν μεταφοράν.

α') Τοῦ αἰθυλοψευδαργύρου καὶ τοῦ μεθυλοψευδαργύρου (4ο) φορτάμαξαι ἀνοικταί. μικραὶ ποσότητες μέχρι 10 χλγρ. δύνανται ἐπίσης νὰ φορτώνωνται μεμονωμένως ἢ (εἰς ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα) μετ' ἄλλων ἀντικειμένων ἐντὸς φορτομαξῶν κεκαλυμμένων ὑπὸ τὸν ἐν ἐδαφίῳ (1) ὅρον.

β') Τῶν ὑλῶν ἐν 7ο, καὶ 11ο φορτάμαξαι κεκολυμμέναι ἢ φορτάμαξαι ἀνοικταί, ἀλλὰ κεκολυμμέναι δι' ἀδιαβρόχων. Τὸ ἔριον διὰ καθάρισμα καὶ τὰ στυπεῖα (μάκτρα διὰ καθάρισμα) συσκευαζόμενα ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς ἐν τῷ Κεφαλαίῳ Α' ἐδάφιον (6) δύνανται ἐπίσης νὰ μεταφέρωνται εἰς ἀνοικτὰς φορταμάξας.

γ') Τὰ νήματα νιτροκυτταρίνης, τὰ χρησιμεύοντα πρὸς κατασκευὴν τῆς τεχνητῆς μετάξης, δέον νὰ φορτώνωνται εἰς κεκολυμμένας φορταμάξας καὶ μὲ πλήρεις παρειάς.

6. Διὰ τὸν αἰθυλοψευδάργυρον καὶ τὸν μεθυλοψευδάργυρον δέον ἐπὶ πλέον νὰ τηρῶνται καὶ αἱ διατάξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ΙΙΙ, Β, ἐδάφιον (4).

Γ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Ὁ αἰθυλοψευδάργυρος καὶ ὁ μεθυλοψευδάργυρος δὲν μεταφέρονται διὰ μεγάλης ταχύτητος, εἰμὴ κατὰ μικρὰς ποσότητας, μέχρι 10 χιλιογράμμων, ἐὰν ἀποστέλλωνται μεμονωμένως ἢ κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα, ἐὰν ἀποστέλλωνται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων.

ΚΛΑΣΙΣ ΙΙΙ.

Εὔφλεκτοι ὕλαι.

ΙΙΙ α. Ὑγρὰ Καύσιμα.

Τὰ ἐπόλμενα ἀντικείμενα εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ὑπό τινα ὅρους.

1ο. Οἱ ὑδρογονάνθρακες, τοὐτέστιν:

α') Τὸ πετρέλαιον εἰς ἀκατέργαστον κατάστασιν (ἔλαιον μεταλλικὸν) καὶ τὸ διυλισμένον πετρέλαιον, τὰ ἔλαια, τὰ προπαρασκευαζόμενα μὲ τὴν πίσσαν τοῦ λιγνίτου, τὰ ἔλαια τοῦ ποάνθρακος καὶ τοῦ σχίστου, ἡ ἄσφαλτος—νάφθα καὶ τὰ προϊόντα τῆς διυλίσεώς των, ὑδρογονάνθρακες ἄλλων προελεύσεων (π. χ. τὰ ὑπολείμματα ἐκ τῆς πιέσεως τοῦ πλουσίου ἀερίου), ἐὰν τὰ ὑγρὰ ταῦτα δὲν ἀναφλέγωνται εἰς θερμοκρασίαν μικροτέραν τῶν 21ο ἑκατονταβάθμου τοῦ μηχανήματος Abel Pensky, οὔτε ἀνωτέραν τῶν 100ο ἑκατονταβάθμου τοῦ μηχανήματος Pensky-Ma tens, καὶ τοῦτο εἰς βαρομετρικὴν πίεσιν 760 χιλιοστομέτρων, ἀναφερομένην ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

β') Τὸ εἰς ἀκατέργαστον κατάστασιν πετρέλαιον (ἔλαιον μεταλλικὸν) καὶ τὸ διυλισμένον πετρέλαιον, τὸ πετρέλαιον-νάφθα, τὰ ἔλαιον τὰ παρασκευασθέντα μὲ τὴν πίσσαν τοῦ λιγνίτου, τὰ ἔλαια τοῦ ποάνθρακος καὶ τοῦ σχίστου, ἡ ἄσφαλτος-νάφθα καὶ τὰ προϊόντα τῆς διυλίσεώς των (βενζίνη, λιγροΐνη, ἀποστάγματα πρὸς καθαρισμὸν κλπ.) ὑδρογονάνθρακες ἄλλων προελεύσεων (π. χ. τὰ ὑπολείμματα ἐκ τῆς συμπιέσεως τοῦ πλουσίου ἀερίου), ὅταν αἱ ὕλαι αὗται ἀναδίδωσιν ἀτμοὺς εὐφλέκτους εἰς θερμοκρασίαν κατωτέραν τῶν 21ο ἑκατονταβάθμου τοῦ μηχανήματος Avel-Pensky εἰς βαρομετρικὴν πίεσιν 760 χιλιοστομέτρων, λογιζομένην ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, καὶ ἐὰν αὗται ἔχωσιν εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῶν 15ο ἑκατονταβάθμου βάρος εἰδικὸν ἀνώτερον τῶν 0,680.

Τὰ ἔλαια, τὰ προπαρασκευαζόμενα μὲ τὴν πίσσαν τοῦ γαιάνθρακος, τὰ ὁποῖα εἰς θερμοκρασίαν 15ο ἑκατονταβάθμου ἔχουσι βάρος εἰδικὸν κατώτερον τῶν 0,950 (βενζόλιον, τολούλιον, ξυλούλιον, κουμόλιον κλπ.).

γ') Τὸ ἀπόσταγμα τοῦ πετρελαίου (γκαζολίνη, νεολίνη κλπ.) καὶ τὰ ἄλλα προϊόντα, εὐκόλως εὔφλεκτα, παρασκευαζόμενα μὲ πετρέλαιον-νάφθαν ἢ πίσσαν τοῦ λιγνίτου, ὅταν αἱ ὕλαι αὗται ἔχωσιν εἰδικὸν βάρος 0,680 τὸ πολὺ εἰς θερμοκρασίαν τῶν 15ο ἑκατονταβάθμου.

2ο. Τὰ ὑγρά, τ' ἀποτελούμενα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ μίγματος πετρελαίου νάφθης ἢ ἄλλων ὑγρῶν, ἀνάλογων, εὐκόλως εὐφλέκτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ ρητίνης, ἐλαστικοῦ κόμμεως, γουταπέρκας, σάπωνος ἀσφάλτου, πίσσης ἢ ἄλλων ὑλῶν ἀναλόγων.

3ο. Ὁ αἰθυλικὸς αἰθὴρ (αἰθὴρ θειϊκὸς) καθαρὸς ἢ μεμιγμένος μετ' ἄλλων ὑγρῶν (π. χ. σταγόνες τοῦ Hof ann), αἱ διαλύσεις νιτροκυταρίνης εἰς τὸν αἰθυλικὸν αἰθέρα (κολλόδιον), εἰς τὸ ἀμυλικὸν οἰνόπνευμα, εἰς τὸ αἰθυλικὸν οἰνόπνευμα, εἰς τὸ μεθυλικὸν οἰνόπνευμα, εἰς τὸν ὀξικὸν αἰθέρα, εἰς τὸ ὀξικὸν ἄμυλον, εἰς τὴν ἀσετόνην, εἰς τὸ νιτροβενζόλιον, εἰς τὸ νιτροτολιόλιον ἢ εἰς μίγματα τῶν ὑγρῶν τούτων (ἡ λάκα) αἱ διαλύσεις 1ο τὸ πολὺ νιτρογλυκερίνης εἰς τὸ οἰνόπνευμα.

4ο. Αἱ διαλύσεις νιτρογλυκερίνης εἰς ὀξικὸν ὀξύ.

5ο. Τὸ μεθυλικὸν οἰνόπνευμα (ξυλόπνευμα) ἀκάθαρτον ἢ διυλισμένον, ἡ ἀσετόνη, παραλδεΐνη, ἡ ὀξικὴ ἀλδεΐνη (μόνον εἰς οἰνοπνευματώδη διάλυσιν).

Αἱ πάσης φύσεως οὐσίαι, π. χ. τὸ ὀξικὸν ἄμυλον (ἰδὲ ὅμως διὰ τὸ ἀπόσταγμα πετρελαίου τὸ 1ο γ), οἱ ρευστοὶ αἰθέρες πάσης φύσεως, πλὴν τοῦ αἰθυλικοῦ αἰθέρος.

6ο. Ἡ ὕλη ἡ χρησιμοποιουμένη γενικῶς πρὸς νόθευσιν τοῦ οἰνοπνεύματος (ἐνώσεως ξυλοπνεύματος καὶ πυριδίνης),

7ο. Τὰ μίγματα ξυλοπνεύματος καὶ βενζόλης (μετὰ ἢ ἄνευ ὁρυκτοῦ κηροῦ, π, χ. τὸ panzol).

8ο. Ὁ θειοῦχος ἄνθραξ.

9ο. Τὰ λιπαρὰ ἔλαια, τὸ βερνίκιον, τὰ χρώματα τὰ προπαρασκευασμένα μὲ βερνίκιον, τὸ ἔλαιον τῆς τερεβινθίνης (ἀπόσταγμα πεύκων) καὶ ἄλλα ἔλαια αἰθέρια, τὸ καθαρὸν οἰνόπνευμα, τὸ οἰνόπνευμα (spi itus), καθὼς καὶ τὰ ρευστὰ, τὰ προπαρασκευασμένα μὲ τὰς ὕλας ταύτας (βερνίκιον μὲ οἰνόπνευμα, βερνίκιον μὲ ἔλαιον, ξηραντικά, σάπωνες ἐν ὑγρᾷ καταστάσει κλπ.) κατὰ ποσότητας ἀνωτέρας τῶν 40 χιλιογράμμων.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α'.

Συσκευή.

1. Ἡ συσκευὴ δέον νὰ γίνεται ἐντὸς δοχείων ἐξ ὑάλου ἐκ χώματος (ἀμμώδους ἀργίλλου) ἢ ἐκ μετάλλου, στερεῶν στεγανῶν καὶ καλῶς κεκλεισμένων. Αἱ διαλύσεις νιτροκυτταρίνης εἰς ὀξικὸν ὀξὺ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ στέλλωνται ἐντὸς δοχείων μεταλλικῶν.

Ἐπιτρέπεται νὰ μεταχειρίζωνται διὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο α καὶ β, 2ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο καὶ 9ο ὑγρὰ δοχεῖα ξύλινα (βυτία) στερεὰ στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα.

2. Τὰ δοχεῖα ἐξ ὑάλου ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου, περιέχοντα τὰ ἐν 1ο μέχοις 9ο ὑγρά, καθὼς καὶ τὰ δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου, χρησιμεύοντα εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ὑπ' ἀριθ. 3ο καὶ 8ο ὑγρῶν, δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς, εἴτε μεμονωμένως εἴτε πολλὰ μαζύ, εἰς δεύτερον περικάλυμμα στερεὸν (μικροὶ κόφινοι ἢ κόφινοι μεταλλικοί, κάδοι ἢ κιβώτια.).

Τὰ περικαλύμματα ταῦτα (ἐξαιρέσει τῶν κιβωτίων) θὰ ἐφοδιάζωνται μὲ καλὰς λαβάς. Οἱ κάλαθοι, κάδοι καὶ κιβώτια ἀκάλυπτοι δέον νὰ ἔχωσι σκέπασμα, καὶ ἂν τοῦτο συνίσταται ἀπὸ ψάθαν, σχοῖνον, κάλαμον ἢ ἄλλας ὕλας ἀναλόγους, εὐκόλως εὐφλέκτους, δέον νὰ εἶνε ἐμπεποτισμένον μὲ γάλα ἀργίλλου ἢ ἀσβέστου κλπ. ἀναμεμιγμένον μὲ ὕαλον εὐδιάλυτον.

3. Ἕκαστον δέμα περικλεῖον τὰ ἐν 1οβ καὶ γ, 3ο, 4ο καὶ 8ο ὑγρὰ δέον νὰ φέρῃ τυπωμένον μὲ γράμματα καταφανέστατα ἐπὶ τμήματος τῆς ἐπιφανείας του βεβαμμένης μὲ

χρῶμα ἐρυθρὸν τὴν ὀνομασίαν «Εὔφλεκτον». Οἱ κάλαθοι καὶ οἱ κάδοι οἱ περικλείοντες δοχεῖα ὑάλινα δέον προσέτι νὰ φέρωσι τὴν καταφανεστάτην ἐπιγραφὴν «Προσοχή». Δὲν πρέπει νὰ μεταφέρωνται ἐπὶ χειραμαξῶν οὔτε νὰ φέρωνται ἐπὶ τῶν ὤμων ἢ ἐπὶ τῆς ράχεως.

Β'.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Ἐπιτρέπεται νὰ συσκευάζωνται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων ἐντὸς κιβωτίων ξυλίνων, στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς κλειομένων, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰ δοχεῖα, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον Α.

α') Τὰ ὑπ' ἀριθ. 9ο ὑγρὰ ἄνευ περιορισμοῦ.

β') Τὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 7ο κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 10 χιλιόγραμμα.

γ') Ὁ θειοῦχος ἄνθραξ (8ο), κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα.

Τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα τὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 8ο ὑγρὰ δέον νὰ στηρίζωνται ἐπιμελῶς ἐντὸς τῶν κιβωτίων.

2. Διὰ τοὺς ὑπ' ἀριθ. 1οα καὶ β ὑδρογονάνθρακας ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ φέρῃ ὅτι ὅλοι οἱ ὅροι οἱ σχετικοὶ πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἀναφλέξεώς των καὶ πρὸς τὸ εἰδικὸν βάρος των ἐξεπληρώθησαν. Ἐλλείψει τῆς μνείας ταύτης διὰ τὰς ὕλας ταύτας, αὗται θὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀποστάγματος τοῦ πετρελαίου (1ογ).

3. Δέον νὰ γίνεται χρῆσις διὰ τὴν μεταφορὰν ἀνοικτῶν φορταμαξῶν διὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 8ο ὑγρά. Αἱ μικραὶ ποσότητες μέχρι 10 χιλιογράμμων τῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 7ο ὑλῶν καὶ ὁ θειοῦχος ἄνθραξ (8ο) μέχρι 2 χιλιογράμμων, δύνανται ἐπίσης νὰ φορτώνωνται εἰς κεκαλυμμένας φορταμάξας εἴτε μεμονωμένως εἴτε μετ' ἄλλων ἀντικειμένων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου (1) β καὶ γ.

4. Πλὴν τούτων σημειωτέα τὰ ἑξῆς διὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 8ο ὑγρά :

α') Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως θὰ ἐπικολλῶνται εἰς τὰς δύο πλευρὰς τῶν βαγονίων ἐτικέτται ἐρυθραί, φέρουσαι εὐαναγνώστως τὰς ὀνομασίας «Εὔφλεκτος» καὶ «Προσοχὴ εἰς τὴν μετακίνησιν» (Ἴδε εἰς τὸ τέλος τοῦ Παραρτήματος τὸ πρότυπον τῶν ἐτικεττῶν τούτων).

β') Τὰ δέματα δέον νὰ τοποθετῶνται στερεῶς ἐντὸς τῶν βαγονίων. Οἱ κάλαθοι καὶ οἱ κάδοι ἀνοικτοὶ θὰ στερεοῦνται εἰς τὰς παρειὰς καὶ δὲν θὰ τίθενται οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δέ.

γ') Τὰ δοχεῖα τὰ ὁποῖα θὰ ὑφίσταντο βλάβην κατὰ τὴν μεταφορὰν θὰ ἐκφορτωθῶσιν ἀμέσως καί, ἐὰν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιδιορθωθῶσιν εἰς βραχὺ διάστημα, δύνανται νὰ πωληθῶσι μὲ τὸ περιεχόμενον τὸ ὁποῖον θὰ ἐναπομείνῃ, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, διὰ λ)σμὸν τοῦ ἀποστολέως.

δ') Τὰ κενὰ ἐκ λευκοσιδήρου δοχεῖα, καλῶς κεκλεισμένα, τὰ ὁποῖα περιεῖχον τὰς ὕλας ταύτας, δέον νὰ μεταφέρωνται εἰς κλειστὰς φορταμάξας. Τὰ δὲ ἄλλα δοχεῖα εἰς ἀνοικτὰς φορταμάξας· δέον νὰ γίνῃ μνεία ἐν τῇ φορτωτικῇ εἰς τίνα σκοπὸν εἶχον χρησιμοποιηθῇ τὰ δοχεῖα ταῦτα.

5. Ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ὑγρά, τὰ μεταφερόμενα εἰς ὀχήματα-δεξαμενάς, αἱ διατάξεις αἱ ἐνδεικνυόμεναι ἀνωτέρω εἰς Α παράγρ. (1) καὶ εἰς Β παράγρ. (2) καὶ (4) α.

Γ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς :

α') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 7ο ὕλαι κατὰ ποσότητας ἀνωτέρας τῶν 10 χιλιογράμμων.

β') Ὁ θειοῦχος ἄνθραξ (8ο) κατὰ ποσότητας ἀνωτέρας τῶν 2 χιλιογράμμων.

γ') Τὰ κενὰ δοχεῖα, τὰ ὁποῖα περιεῖχον προηγουμένως τὰς ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 8ο ὕλας, ἐξαιρέσει τῶν ἐκ λαμαρίνης δοχείων, καλῶς κεκλεισμένων.

Β'.

Ὕλαι στερεαὶ εὔφλεκτοι.

Τὰ ἑπόμενα ἀντικείμενα εἰσὶν δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ὑπό τινας ὅρους. :

1ο. Αἱ ὕλαι εἰς τὰς ὁποίας τὸ πῦρ δύναται εὐκόλως νὰ μεταδοθῇ ἀπὸ τοὺς σπινθῆρας τῆς ἀτμομηχανῆς, ὅπως τὸ χόρτον, ὁ ξυλάνθραξ εἰς τεμάχια, τὰ ἀποπρίσματα τῶν ξύλων, οἱ σχίδακες, ὁ πολτὸς ἐκ ξύλων, τὰ ἀποκόμματα τοῦ χάρτου, ὁ σχοῖνος (ἐξαιρέσει τοῦ σχοίνου τῆς Ἱσπανίας), αἱ φυτικαὶ ὕλαι ὑφάνσεως καὶ τὰ ὑπολείμματά των, ἡ ψάθα (συμπεριλαμβανομένης τῆς τοῦ ἀραβοσίτου, τῆς ὀρύζης καὶ τοῦ λίνου) ὁ πάνθραξ (ἐξαιρέσει τοῦ μηχανικῶς κατεργασμένου πάνθρακος ἢ τοῦ πεπιεσμένου), ὡς καὶ τὰ ἐμπυρεύματα τὰ κατασκευαζόμενα διὰ μίγματος ἀκατεργάστου πετρελαίου, ρητίνης καὶ ἄλλων οὐσιῶν πορμοίων μετὰ πορωδῶν σωμάτων εὐφλέκτων, τέλος τὸ θεῖον.

2ο. Ἡ κολλοὺδινη, προϊὸν τῆς ἀτελοῦς ἐξατμίσεως τοῦ οἰνοπνεύματος τοῦ περιεχομένου εἰς τὸ κολλόδιον, ἔχουσα τὴν ὄψιν σάπωνος καὶ συνισταμένη οὐσιαστικῶς ἐκ βάμβακοπυρίτιδος διὰ κολλόδιον.

3ο. Ἡ κυτταρονοΐδη εἰς πλάκας φύλλα, λεπτὰς ράβδους εἰς ἀντικείμενα ἐπεξειργασμένα ἢ εἰς ὑπολείμματα.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α'.

Συσκευή.

1. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο ὕλαι δέον, ἐὰν δὲν εἶνε συνεσκευασμέναι, νὰ μεταφέρωνται εἰς κλειστὰς φορταμάξας ἢ εἰς ἀνοικτὰς κεκαλυμμένας δι' ἀδιαβρόχων. Ὁ σιδρομος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ἵνα ὁ ἀποστολεὺς παρέχῃ τὰ ἀδιάβροχα.

2. Τὰ ἐλάσματα τῆς κελλουδίνης δέον νὰ συσκευάζωνται κατὰ τρόπον ἐμποδίζοντα τελείως τὴν ἀποξήρανσίν των.

3. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο ὕλαι (κυτταρονοΐδη) δέον νὰ συσκευάζωνται εἴτε ἐντὸς κιβωτίων μὲ παρειὰς συνηρμοσμένας εἴτε εἰς μικρὰ δέματα συσκευαζόμενα διὰ χάρτου ἀντοχῆς πεπιεσμένου μεταξὺ δύο δίσκων ξυλίνων δικτυωτῶν.

Β'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο ὕλαι δὲν εἶνε δεκταὶ μὲ μεγάλην ταχύτητα ὡς τμηματικαὶ ἀποστολαί.

ΚΛΑΣΙΣ IV.

Ὕλαι δηλητηριώδεις.

Τὰ ἑπόμενα ἀντικείμενα εἰσὶ δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ὑπό τινας ὅρους :

1ο. Αἱ μὴ ὑγραὶ ἀρσενικοῦχοι ὕλαι, ἰδίως τὸ ἀρσενικῶδες ὀξὺ (ἀτμὸς ἀρσενικοῦχος), τὸ κίτρινον ἀρσενικὸν (θειοῦχον ἀρσενικὸν ἢ κιτρίνη σανδαράχη), τὸ κόκκινον ἀρσενικὸν (ἢ ἐρυθρὰ σανδαράχη), τὸ θειοῦχον ἀρσενικὸν τὸ αὐτοφυὲς ἀρσενικὸν(cobalt arsinical ecaillaeux en pierre à mouches.

2ο. Τὸ σιδηροπυρίτιον (ferrosilicium) καὶ τὸ μακανοπυρίτιον (mangan-silicium), τὰ παραγόμενα δι' ἠλεκτρικῆς ὁδοῦ.

3ο. Τὸ κυανοῦχον κάλιον καὶ τὸ κυανοῦχον νάτριον εἰς στερεὰν κατάστασιν.

4ο. Αἱ ἀρσενικοῦχοι ὑγραὶ ὕλαι, ἰδίως τὸ ἀρσενικὸν ὀξύ.

5ο. Αἱ διαλύσεις κυανιούχου καλίου καὶ τὸ κυανιοῦχον νάτριον.

6ο. Τὰ δηλητηριώδη μεταλλικὰ προϊόντα :

α') Ἄχνη ὑδραργύρου (sublimé), τὸ κιννάβαρι (θειοῦχος ὑδράργυρος).

Τὰ χρώματα τὰ ἔχοντα ὡς βάσιν τὸν χαλκόν, ἰδιαιτέρως τὸ ὀξείδιον χαλκοῦ (ἰδίως τὸ (vert-degris), αἱ χρωστικαὶ ὕλαι τοῦ χαλκοῦ, πράσιναι καὶ κυαναῖ, ὁ ὀξεικὸς μόλυβδος.

β') Τὰ ἄλλα παράγωγα τοῦ μολύβδου, ἰδιαιτέρως ὁ λιθάργυρος (ὀξείδιον τοῦ μολύβδου) τὸ μίνιον, ἐπιτεταρτοξείδιον τοῦ μολύβδου, τὸ ψιμμύθιον καὶ ἄλλα χρώματα μὲ βάσιν μόλυβδου, τὰ μολυβδοῦχα ὑπολείμματα.

7ο. Ὁ θειϊκὸς χαλκὸς καὶ τά μίγματα τοῦ θειϊκοῦ χαλκοῦ μετὰ τῆς ἀσβέστου, τοῦ νατρίου καὶ ἄλλων οὐσιῶν ἀναλόγων (poudre pour bouillie bordelaise etc), τὸ ὀξαλικὸν ὀξὺ καὶ τὸ ὀξαλικὸν κάλιον εἰς στερεὰν κατάστασιν.

8ο. Τὰ χλωρικὰ ἅλατα. Τὸ διοξείδιον τοῦ βαρίου. Τὸ ἀζωτοῦχον νάτριον.

9ο. Ἡ ἀνηλίνη (ἔλαιον ἀνηλίνης).

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α'.

Συσκευή.

1. Τὰ δοχεῖα τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς μεταφορὰν δέον νὰ εἶνε στερεά, στεγανὰ καὶ κεκαλυμμένα κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ εἶνε ἀδιαπέραστα καὶ νὰ μὴ συμβαίνωσι ἐκροαί,

2. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο καὶ 3ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ὡς ἑξῆς :

α') Εἰς στερεὰ ἐκ σιδήρου βυτία μὲ πῶμα κοχλιωτὸν καὶ ἐφωδιασμένα μὲ κύκλους διὰ τὴν κύλισιν, ἢ

β') Εἰς κιβώτια μὲ διπλᾶς παρειὰς ἐκ ξύλου ξηροῦ καὶ στερεοῦ, ἐνισχυμένα μὲ κύκλους, ἢ εἰς κιβώτια μὲ διπλᾶς παρειὰς κατασκευασμένα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ περιτετυλιγμένα διὰ λωρίδων, τὰ ἐσωτερικὰ δοχεῖα περιβάλλονται διὰ πυκνοῦ ὑφάσματος. Τὰ ξύλινα ἐσωτερικὰ δοχεῖα εἶνε δυνατὸν ἐπίσης ν' ἀντικατασταθοῦν ὑπὸ δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου συγκεκολλημένων ἢ ὑπὸ δοχείων ἐξ ὑάλου ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου. Τὰ ὑάλινα δοχεῖα ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς ἐντὸς τῶν ἄλλων δοχείων, ἐφοδιαζομένων δι' ὑλῶν συσκευῆς καταλλήλων. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους πολλὰ δοχεῖα εἶνε δυνατὸν νὰ συσκευασθῶσιν εἰς ἕν δέμα.

γ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο ὕλαι εἶνε δυνατὸν ἐπίσης νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς σάκκων ἐξ ὑφάσματος πισσωμένων, τιθεμένων εἰς ἁπλᾶ κιβώτια ἐκ ξύλου στερεοῦ καὶ ξηροῦ.

3. Τὸ σιδηροπυρίτιον (ferrosilicium) καὶ τὸ μαγκανοπυρίτιον (mangano-silicium) (2ο) δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς δοχείων δυνατῶν ἐκ ξύλου ἢ ἐκ μετάλλου, ἀδιαπεράστων ἐκ τοῦ ὕδατος.

4. Αἱ ὑπ' ἀριθμὸν 4 ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ὡς ἑξῆς :

α') Ἐντὸς δοχείων ἐκ μετάλλου, ξύλου ἢ ἐλαστικοῦ, καλῶς κλειομένων, ἢ

β') Ἐντὸς δοχείων ἐξ ὑάλου ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου, ἐπιμελῶς στερεωμένων ἐντὸς ἄλλων δοχείων (μικροὶ κάλαθοι, κόφινοι ἐκ μετάλλου, κάδοι ἢ κιβώτια)), στερεῶν μὲ ὕλας συσκευῆς καταλλήλους. τὰ περικαλύμματα ταῦτα (ἐξαιρέσει τῶν κιβωτίων) θὰ ἐφοδιάζωνται διὰ καλῶν λαβῶν.

5. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 5ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς δοχείων ἐκ σιδήρου καλῶς κεκλεισμένων καὶ ἐπιμελῶς στερεωμένων ἐντὸς ἑτέρων δοχείων ἐκ ξύλου ἢ ἐκ μετάλλου, στερεῶν, ἐφωδιασμένων διὰ γῆς διατόμων (ἀπορροφητικῆς) γῆς), ἀποπρισμάτων ξύλων ἢ ἄλλων ἀπορροφητικῶν οὐσιῶν.

6. Αἱ ὑπ' ἀριθ.μὸν 6ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ὡς ἑξῆς :

α') Εἰς κιβώτια ἐκ σιδήρου ἢ εἰς βυτία στεγανὰ ἐκ ξύλου ξηροῦ καὶ στερεοῦ, ἐνισχυόμενα διὰ κυκλικῶν στεκανῶν, ἢ εἰς κιβώτια ἐνισχυόμενα διὰ λωρίδων, ἢ

β') Εἰς κιβώτια σιδηρᾶ (λεγόμενα Hobbocks), ἢ

γ') Εἰς δοχεῖα ἐξ ὑάλου ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου, ἢ διὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 10 χιλιόγραμμα εἰς διπλᾶ περικαλύμματα ἐκ στερεοῦ χάρτου (σάκκοι). τὰ δοχεῖα καὶ οἱ σάκκοι δέον νὰ στερεῶνται ἐπιμελῶς ἐντὸς δοχείων ἐκ ξύλων στερεῶν, στεγανῶν, καλῶς κλειομένων καὶ πεπληρωμένων ἐξ ὑλῶν συσκευῆς καταλλήλων.

δ') Ἐπιτρέπεται ἐπίσης νὰ συσκευάζωνται τὰ χρώματα τὰ ἔχοντα ὡς βάσιν τὸν μόλυβδον, παντὸς εἴδους, ἐντὸς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου ἢ ἐκ λαμαρίνης.

ε') Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως νὰ μεταφέρωνται οἱαδήποτε συνθέσεις μολύβδου καὶ χαλκοῦ εἰς διαλύσεις μεθ' ὕδατος, εἰς δεξαμενὰς στεγανὰς καὶ κατεσκευασμένας δι' ὑλικῶν, ἅτινα τὰ μίγματα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν.

7. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 7ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς δοχείων ξυλίνων (βυτίων ἢ κιβωτίων) στερεῶν, στεγανῶν, καὶ καλῶς κλειομένων, ἢ ἐντὸς στερεῶν σάκκων, στεγανῶν καὶ καλῶς κλειομένων.

8. Αἱ ὑπ' ἀριθμὸν 8ο ὕλαι, ἐξαιρέσει τῆς ἀζωτούχου σόδας, δέον νὰ σ.σκευάζωνται ἐντὸς δοχείων ἐκ ξύλου ἢ ἐκ λαμαρίνης κυματοειδοῦς δυνατῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς κλειομένων. Ὅταν γίνεται χρῆσις δοχείων ξυλίνων (βυτίων ἢ κιβωτίων), ταῦτα δέον νὰ ἐπενδύωνται ἐσωτερικῶς ἄνευ διακοπῆς διὰ χάρτου μαλακοῦ, προωρισμένου εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν διάσεισιν. Τὰ δοχεῖα ἐκ κυματοειδοῦς λαμαρίνης, τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἔχωσι πάχος τὸ ὀλιγώτερον 0,6 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου, θὰ περιβάλλωνται ἐκ δύο τουλάχιστον σανίδων, συγκρατουμένων ἀπὸ 6 τουλάχιστον στεφανῶν ἐκ ξύλου ἰτέας.

Ἡ ἀζωτοῦχος σόδα δέον νὰ συσκευάζηται ἐντὸς δοχείων ἐκ σιδήρου ἢ λευκοσιδήρου) στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς λειομένων.

9. Τὰ δέματα τὰ περιέχοντα τὰς ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρις 8ο ὕλας δέον νὰ φέρωσι, διὰ γραμμάτων καταφανεστάτων καὶ ἐπαρκοῦς διαρκείας, τὴν ἔνδειξιν τοῦ περιεχομένου των. Δηλώσεις καθοριζόμεναι κατὰ γενικὸν τρόπον, ὡς οὐσίαι ἀρσενικοῦχοι, παρασκευάσματα μολύβδου, χρώματα δηλητηριώδη, εἰσὶ δεκταί. Προσέτι αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο, 4ο, 5ο καὶ 6ο α ὕλαι δέον νὰ φέρωσι τὴν ἔνδειξιν «Δηλητήριον», καὶ ἂν πρόκειται διὰ σιδηροπυρίτιον καὶ μαγκανοπυρίτιον (2ο) τὴν ὀνομασίαν «Προσοχὴ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. »Νὰ μὴν ἀναστραφῇ».

Τὰ δοχεῖα, τὰ περιέχοντα τὰς ὑπ' ἀριθ. 8ο ὕλας, δέον νὰ φέρωσι μίαν ἐπιγραφὴν καταφανεστάτην καὶ ἐπαρκοῦς διαρκείας «Κίνδυνος πυρκαϊᾶς». Τὰ περιέχοντα ἀζωτοῦχον σόδαν, θὰ ἔχωσι καὶ τὴν ὀνομασίαν «Προσοχὴ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν».

10. Ἡ ἀνηλίνη (ἔλαιον ἀνιλίνης) δέον νὰ περιέχηται ἐντὸς λαγήνων ἐκ λευκοσιδήρου ἢ ἐντὸς βαρελίων ξυλίνων (π. χ. βυτίων πετρελαίου) πολὺ στερεῶν καὶ τελείως στεγανῶν.

10. Ἡ ἀνιλίνη (ἔλαιον ἀνηλίνης) δέον νὰ περιέχηται ἐντὸς λαγήνων ἐκ λευκοσιδήρου ἢ ἐντὸς βαρελίων ξυλίνων (π. χ. βυτίων πετρελαίου) πολὺ στερεῶν καὶ τελείως στεγανῶν.

Β'.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Ἐπιτρέπεται νὰ συσκευάζωνται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων ἐντὸς δοχείων ξυλίνων στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς κλειομένων, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰ δοχεῖα καὶ ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον Α'.

α') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 4ο ὕλαι, εἰς ποσότητας μὴ ὑπερβαι-

νούσας τὸ 1 χιλιόγραμμον, δέον νὰ ἐγκλείωνται ἐντὸς δοχείων ὑαλίνων στερεῶς μετὰ γῆς διατόμων (ἀπορρ. γῆς) ξηρᾶς, ἐντὸς ἑτέρου δοχείου ἐκ λευκοσιδήρου στεγανοῦ.

β') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο καὶ 8ο ὕλαι, εἰς ποσότητα μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 5 χιλιόγραμμα. ἀπαγορεύεται ἐν τούτοις νὰ συσκευάζωνται τὸ κυανιοῦχον κάλιον, τὸ κυανιοῦχον νάτριον, τὰ χλωρικὰ ἅλατα, τὸ διοξείδιον τοῦ βαρίου καὶ τὸ ἀζωτοῦχον νάτριον μὲ ὀξέα ἢ μὲ ἅλατα ὄξινα.

γ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 6ο, α ὕλαι, κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 10 χιλιόγραμμα.

δ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 2ο, 6οβ καὶ 7ο ὕλαι, ἄνευ περιορισμοῦ βάρους.

Ὅταν τὸ δοχεῖον περιέχῃ τὰς ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο, 4ο 5ο ἢ 6ο α ὕλας δέον νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν «Δηλητήριον».

2. Ἀπαγορεύεται νὰ φορτώνωνται αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο 3ο, 4ο, 5ο καὶ 6ο α ὕλαι μετὰ τροφίμων ἢ ἄλλων εἰδῶν καταναλώσεως.

3. Ἐξ ἴσου ἀπαγορεύονται νὰ φορτώνωνται αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο, 5ο καὶ 8ο ὕλαι μετ' ὀξέων, προσέτι δὲ αἱ ὑπ' ἀριθ. 5ο μὲ ἅλατα ὄξινα.

4. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 5ο ὕλαι δέον νὰ μεταφέρωνται μόνον διὰ ὀχημάτων—δεξαμενῶν ἢ διὰ ἀνοικτῶν φορταμαξῶν. Τὸ ἀζωτοῦχον νάτριον δέον νὰ μεταφέρηται μόνον διὰ κεκαλυμμένων φορταμαξῶν.

5. Τὸ σιδηροπυρίτιον (ferrosilicium) καὶ τὸ μαγκονοπυρίτιον (mahgano-silisium) δέον νὰ παραδίδωνται πρὸς μεταφορὰν ἐν καταστάσει ἀπολύτως ξηρᾷ καὶ ἐντὸς δοχείων τελείως ξηρῶν. ἐὰν πρόκειται νὰ μεταφερθῶσιν δι' ἀνοικτῶν φορταμαξῶν, τὰ δοχεῖα θὰ σκεπάζωνται δι' ἀδιαβρόχων.

6. Τα δοχεῖα καὶ οἱ κενοὶ σάκκοι, οἱ χρησιμοποιηθέντες πρὸς μεταφορὰν τῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο, 4ο, 5ο, ἢ 6οα δηλητηριωδῶν ὑλῶν; δέον νὰ εἶνε τελείως κεκλεισμένοι. Τὰ δοχεῖα καὶ ἡ φορτωτικὴ δέον ν' ἀναφέρωσι τὶ περιεῖχον προηγουμένως. Ἐφαρμόζεται ἐπίσης ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ (2) διάταξις.

7. Ἐφαρμόζονται διὰ τὰ δοχεῖα τῶν ὀχημάτων—δεξαμενῶν τῶν προωρισμένων διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν δηλητηριωδῶν ὑλῶν ἢ τῶν μεθ' ὕδατος διαλύσεώς των αἱ διατάξεις Α ἐδάφια (1) καὶ (9), καὶ Β ἐδάφιον (6). Τὰ δοχεῖα ταῦτα δέον νὰ κατασκευάζωνται μόνον ἐξ ὑλικῶν ἀπροσβλήτων ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὑλῶν ἢ ἐκ τῶν μεθ' ὕδατος διαλύσεώς των. Τὰ δοχεῖα τῶν ὀχημάτων—δεξαμενῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων πρὸς μεταφορὰν τῶν ὑπ' ἀριθ. 5ο ὑλῶν δέον νὰ μὴ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἕνωσιν διὰ καθηλώσεως ἤ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ ἔχωσιν διπλῆν παρειάν. Δέον προσέτι νὰ μὴ φέρωσιν οὐδὲν ἄνοιγμα εἰς τὸ κάτω μέρος των (κρούνους, δικλείδας κλπ. Τὰ ἀνοίγματα δέον νὰ καθίστανται στεγανὰ καὶ νὰ προφυλάσσωνται διὰ μεταλλικῶν καλυμμάτων στερεῶς κοχλιωμένων. Τὰ ὀχήματα—δεξαμεναὶ πεπληρωμέναι ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5ο ὑλῶν δέον νὰ παρεμβάλλωνται ἐν τοῖς συρμοῖς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ χωρίζωνται ὑπὸ μιᾶς τουλάχιστον φορταμάξης ὑπὸ τῶν ἄλλων φορταμαξῶν, τῶν πεπληρωμένων ὑπὸ ὑγρῶν ὀξέων.

Γ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς διὰ μεγάλης ταχύτητος, ὡς τμηματικαὶ ἀποστολαί, αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο, 4ο, 6ο καὶ 8ο ὕλαι, καθὼς καὶ τὰ κενὰ δοχεῖα, συμπεριλαμβανομένων τῶν σάκκων, οἱ ὁποῖοι περιεῖχον τὰς ὑπ' ἀριθ. 1ο, 3ο, 4ο, 5ο καὶ 6οα ὕλας.

Δ'.

Ἐξαιρέσεις εἰς τὰς διατάξεις ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α'. Β'. καὶ Γ'.

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις ταύτας τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν IV κλάσιν προιόντα, προωρισμένα διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας ἢ διὰ φαρμακευτικὰς χρήσεις, ἀποστελλόμενα τμηματικῶς κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὸ 1)2 χιλιογράμμου ἑξ ἑκάστου προιόντος, ἀρκεῖ νὰ συσκευάζωνται μετὰ προσοχῆς ἐντὸς στερεῶν κιβωτίων, καὶ τὰ ὑάλινα ἢ ἐξ ἀμμώδους ἀργίλλου δοχεῖα νὰ εἶνε πωματισμένα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τὸ πῶμα νὰ μὴ δύναται νὰ μετατοπίζηται καθ' ὁδόν.

ΚΛΑΣΙΣ V.

Καυστικαὶ ὕλαι.

Τὰ κάτωθι ἀντικείμενα εἶνε δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν ὑπό τινας ὅρους :

1ο. Τὸ θειϊκὸν ὀξύ, τὸ καπνίζον θειϊκὸν ὀξὺ (θειϊκὸν ὀξὺ περιέχον ἀνυδρίτην, oleum ἔλαιον βιτριολίου, θειϊκὸν ὀξὺ τοῦ Nordhausen), τὸ νιτρικὸν ὀξὺ (eau forte) καὶ τὰ μίγματα αὐτῶν, τὸ ὑδροχλωρικὸν ὀξύ, τὸ ὑδροφθορικὸν ὀξὺ καὶ τὰς διαλύσεις ὀξυκοῦ ὀξέος μὲ ἄνω τῶν 40ο)ο ὀξέος.

2ο. Τὸ χλωριοῦχον θεῖον ὡς καὶ ὁ ὑπονιτρικὸς σίδηρος καὶ θειϊκὸς σίδηρος (mordant de fer).

3ο. Αἱ διαλύσεις τῆς καυστικῆς σόδας ἢ τῆς ποτάσσης, τὰ ὑπολείμματα διυλισμοῦ τοῦ ἐλαίου, τὸ ἀμμωνιακὸν ὕδωρ μὴ περιέχον ἄνω τῶν 25 ο)ο ἀμμωνίαν.

4ο. Τὸ βρώμιον.

5ο. Ὁ ἀνυδρίτης τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος.

6ο. Τὸ χλωριοῦχον ὀξύλιον, τὸ πενταχλωριοῦχον ἀντιμόνον, τὸ χλωριοῦχον χρώμιον, ὁ ὀξυχλωριοῦχος φώσφορος ὁ πενταχλωριοῦχος φώσφορος, ὁ ὑπερχλωριοῦχος φώσφορος, ὁ τριχλωριοῦχος φώσφορος, τὸ χλωριοῦχον σουλφουρέλιον, τὸ χλωριοῦχον θειονύλιον καὶ χλωροθειονικὸν ὀξύ.

7ο. Τὸ ὀξυγονοῦχον ὕδωρ.

8ο. Τὸ διθειϊκὸν νάτριον καὶ τὰ cokes μὲ βάσιν τὸ νάτριον.

9ο. Τὸ διθειϊκὸν νάτριον.

10ο. Ἡ μὴ ἐσβεσμένη ἄσβεστος (ὀξείδιον τοῦ ἀσβέστιου).

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α.

Συσκευή.

1. Ἡ συσκευὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρι 4ο ὑλῶν δέον νὰ γίνεται εἰς δοχεῖα στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα ἀπρόσβλητα ἀπὸ τὸ περιεχόμενον. Ὡς πρὸς τὸ ὑδροφθορικὸν ὀξὺ (1ο) (ἰδὲ ἐδάφιον 5). Τὸ πῶμα δέον νὰ εἶνε τοιοῦτον ὥστε νὰ μὴ βλάπτηται οὔτε ἀπὸ τὰ τινάγματα οὔτε ἀπὸ τὸ περιεχόμενον. Ἡ χρῆσις δοχείων ἐξ ὑάλου ἢ ἐκ ψαμμολίθου ὑπόκειται εἰς τοὺς ἑξῆς ὅρους :

α') Τὰ δοχεῖα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς μεταφορὰν τῶν ὑλῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο ἕως 3ο δέον νὰ στηρίζωνται καλῶς ἐντὸς ἄλλων δοχείων (κοφίνων ἢ καλαθίων ἐκ μετάλλου, μικρῶν κάδων ἢ κιβωτίων) στερεῶν πεπληρωμένων δι' ὑλῶν συσκευῆς καταλλήλων. Τὰ ἐξωτερικὰ δοχεῖα (ἐκτὸς τῶν κιβωτίων) δέον νὰ εἶνε ἐφωδιασμένα μὲ στερεὰς λαβάς.

β') Ὡς πρὸς τὸ συμπεπυκνωμένον νιτρικὸν ὀξύ, εἰδικοῦ βάρους τουλάχιστον 1,48 εἰς 15' ἑκατονταβάθμου (46,8' Baumé) καὶ τὸ καπνίζον ἐρυθρὸν νιτρικὸν ὀξύ, τὰ δοχεῖα ἐξ ὑάλου ἢ ἐκ ψαμμολίθου δέον νὰ περιβάλλωνται ἐντὸς τῶν δοχείων ἀπὸ ἕνα ὄγκον, τουλάχιστον ἴσον πρὸς τὸ περιεχόμενόν των, ἐκ γῆς διατόμων (ἀπορρορ. γῆς) ἢ ἄλλων οὐσιῶν γαιωδῶν, ξηρῶν, καταλλήλων.

γ') Ἡ ὕλη συσκευῆς ἡ προβλεπομένη ἀνωτέρω δὲν εἶνε ἀναγκαία, ἐὰν τὰ ἐξ ὑάλου δοχεῖα περιβάλλωνται διὰ μεταλλίνων καλυμμάτων ἐντελῶς καὶ ἐὰν σφηνοῦνται διὰ καλῶν ἐλατηρίων κεκαλυμμένων δι' ἀμιάντου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ μετατοπίζωνται ἐντὸς τῶν καλυμμάτων.

δ') Ὡς πρὸς τὸ βρώμιον (4ο) τὰ ἐξ ὑάλου ἢ ψαμμολίθου δοχεῖα δέον νὰ τίθενται εἰς δοχεῖα ξύλινα ἢ μετάλλινα στερεὰ καὶ νὰ περιβάλλωντάι μέχρι τοῦ στομίου, ἀπὸ τέφραν,

ἄμμον, γῆν διατόμων (ἀπορρορ. γῆν), ἢ ἄλλας ἀναλόγους ἀκαύστους ὕλας.

2. Οἱ κατασβεστῆρες πυρκαϊᾶς, οἱ περιέχοντες τὰ ὀξέα τὰ ἀναφερόμενα ὑπ' ἀριθ. 1ο δέον νὰ κατασκευάζωνται τοιουτοτρόπως, ὥστε τὸ ὀξὺ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐκρέῃ.

3. Οἱ ἠλεκτρικοὶ συσσωρευταὶ πλήρεις θειϊκοῦ ὀξέος (1ον) δέον νὰ τοποθετῶνται ἐντὸς κιβωτίων συστοιχίας, εἰς τρόπον ὥστε τὰ δοχεῖα νὰ μὴ δύνανται νὰ μετατοπίζωνται. Τὸ κιβώτιον συστοιχίας θὰ συσκευάζηται στερεῶς ἐντὸς ἄλλου κιβωτίου μὲ ἀπορροφητικὰς ὕλας συσκευῆς. Τὰ καλύμματα τῶν κιβωτίων θὰ φέρωσι καταφανεστάτας τὰς λέξεις: «Ἠλεκτρικοὶ συσσωρευταὶ» καὶ «Ἄνω μέρος». Ἐὰν οἱ συσσωρευταὶ εἶνε πλήρεις, οἱ πόλοι δέον νὰ προστατεύωνται πρὸς ἀποφυγὴν βραχέων κυκλωμάτων.

Ἐὰν τὰ δοχεῖα συσσωρευτῶν ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀντεχούσας ὕλας, π.χ. ξύλον μὲ περικάλυμμα μολύβδου ἢ σκληρυνθὲν ἐλαστικόν, καὶ ἐὰν τὸ ἄνω αὐτῶν μέρος εἶνε τοιουτοτρόπως κατεσκευασμένον, ὥστε τὸ ὀξὺ νὰ μὴ δύναται νὰ ἀναβρύῃ ἐπικινδύνως, δύναται νὰ μὴ γίνῃ συσκευὴ τῶν δοχείων ἢ τῶν συστοιχιῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ ληφθῇ πρόνοια, ὅπως διὰ πλαισίων, χωρισμάτων καὶ ἐνισχύσεων ἐμποδίζονται νὰ ἀνατρέπωνται ἢ νὰ μετατοπίζωνται, καὶ νὰ προστατεύωνται κατὰ τῶν ἐνδεχομένων ἀβαριῶν ἐκ δεμάτων πιπτόντων ἐπὶ τῶν συστοιχιῶν. Τὰ δοχεῖα καὶ συστοιχίαι συσσωρευτῶν συνηρμολογημέναι ἐπὶ ἁμαξῶν ταῦτα προσαρμόζωνται ἢ στερεῶς διευθετοῦνται ἐπὶ τῶν βαγονίων τῶν σιδηροδρόμων.

4. Δὲν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ξυλίνων δοχείων διὰ τὴν ἰλὺν μολύβδου, περιέχουσαν θειϊκὸν ὀξύ, προερχόμενον ἐκ συσσωρευτῶν καὶ μολυβδίνων διαμερισμάτων κατασκευῆς θειϊκοῦ ὀξέος, εἰμὴ ἐὰν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ πᾶσα διὁρωσις ὀξέος.

5. Τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα ὑδροφθορικὸν ὀξὺ θὰ εἶναι ἀπὸ μόλυβδον ἢ γουταπέρκαν διὰ τὸ ἠραιωμένον ὀξὺ τὰ ξύλινα δοχεῖα μὲ ἐσωτερικὴν στερεὰν ἐπένδυσιν ἀπὸ παραφίνην εἶνε ἐξ ἴσου δεκτά. Δύνανται ἐπίσης νὰ χρησιμοποιῶνται δοχεῖα σιδηρᾶ μὲ πῶμα στεγανὸν καὶ κοχλιωτὸν διὰ συμπεπυκνωμένον ὀξὺ εἰς τὰ 70 ο)ο τοὐλάχιστον τοῦ καθαροῦ ὀξέος. Τὰ σιδηρᾶ ταῦτα δοχεῖα θὰ παραδίδωνται πλήρη ἢ κενὰ εἰς τοὺς σταθμοὺς ἀποστολῆς μόνον μετὰ πλύσιν ἐκ παντὸς ἴχνους ὀξέος εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν ἐπιφάνειαν τὰ δοχεῖα μὲ ὑδροφθορικὸν ὀξύ, πλήρη ἢ κενά, δέον νὰ φέρωσι μίαν ἐτικέτταν ἢ μίαν ἐπιγραφὴν καταφανεστάτην καὶ ἐπαρκοῦς διαρκείας μὲ τὰς λέξεις «Ὑδροφθορικὸν ὀξὺ συμπεπυκνωμένον εἰς 70 ο)ο τοῦ καθαροῦ ὀξέος.»

6. Ὁ ἀνυδρίτης τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος δέον νὰ συσκευάζηται

α') Εἰς ἰσχυρὰ ἐκ λαμαρίνης κυτία, κασσιτερωμένα καὶ καλῶς συγκεκολλημένα, ἢ

β') Εἰς ἰσχυρὰς φιάλας ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ, ἐφωδιασμένας μὲ στερεὸν καὶ ἑρμητικὸν πῶμα.

Τὰ κυτία καὶ αἱ φιάλαι δέον νὰ συσκευάζωνται στερεῶς εἰς ἰσχυρὰ δοχεῖα ἐκ ξύλου ἢ λευκοσιδήρου, περιέχοντα γῆν διατόμων (ἀπορρορ. γῆν) ἢ ἄλλας ἀκαύστους ἀναλόγους ὕλας.

7. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 6ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται:

α') Εἰς δοχεῖα ἐκ σφυρηλατημένου σιδήρου, χυτοῦ σιδήρου, χυτοῦ χάλυβος, ἐκ μολύβδου ἢ χαλκοῦ, ἀπολύτως στεγανὰ καὶ κλειόμενα στερεώτατα, ἢ

β') Εἰς ὑάλινα δοχεῖα. Τότε δὲ δέον νὰ τηρῶνται αἱ ἑξῆς διατάξεις:

α') Τὰ ὑάλινα δοχεῖα δέον νὰ ἔχωσι παχείας παρειὰς καὶ νὰ κλείωσιν ἑρμητικῶς μὲ πώματα ἐξ ὑάλου τορνευμένα καὶ προσηρμοσμένα οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἀποσπῶνται.

β') Ἐὰν τὰ ὑάλινα δοχεῖα περιέχωσιν ἄνω τῶν χιλιογ. δέον νὰ τίθενται εἰς μεταλλικὰ καλύμματα. Αἱ φιάλαι μικροτέρας χωρητικότητος δύνανται νὰ συσκευάζωνται εἰς ξύλινα στερεὰ κιβώτια, ἐσωτερικῶς διῃρημένα εἰς τόσα διαμερίσματα ὅσαι εἶνε καὶ αἱ πρὸς ἀποστολὴν φιάλαι. Ἕκαστον κιβώτιον δὲν δύναται νὰ περιέχῃ πλέον τῶν τεσσάρων διαμερισμάτων.

γ') Τὰ ὑάλινα δοχεῖα δέον νὰ τοποθετῶνται εἰς τὰ περικαλύμματα τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ὑφίσταται ἓν κενὸν 30 χιλιομέτρων τοὐλάχιστον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν παρειῶν. Τὰ κενὰ θὰ πληρῶνται ἐπιμελῶς μὲ γῆν διατόμων (ἀπορρορ. γῆν) ἢ ἄλλας ἀναλόγους ἀκαύστους ὕλας διὰ τὸ χλωριοῦχον ὀξύλιον δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ ἀποπρισμάτων ξύλου.

δ') Τὸ κάλυμμα τῶν ἐξωτερικῶν δοχείων δέον νὰ μνημονεύῃ τὸ περιεχόμενον καὶ νὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν «Εὔθραυστον» ἢ ἑτέραν ἀνάλογον.

8. Διὰ τὸ ὀξυγονοῦχον ὕδωρ (7ο) δέον νὰ γίνεται χρῆσις δοχείων οὐχὶ ἑρμητικῶς κλειομένων. Οἱ ἀμφορεῖς, φιάλαι καὶ στάμναι δέον νὰ συσκευάζωνται καλῶς εἰς κιβώτια ἢ καλάθια στερεά, ἀμφότερα μὲ λαβάς. Οἱ ἀμφορεῖς δέον νὰ ἔχωσι πῶμα ἀσφαλείας, δυνάμενον νὰ ὑποχωρῇ εἰς ὑπερβάλλουσαν πίεσιν, ἀναπτυσσομένην ἐσωτερικῶς.

9. Ὡς πρὸς τὸ θειοῦχον νάτριον καθαρὸν καὶ ἐν κρυσταλλικῇ καταστάσει (8ο) δέον νὰ γίνεται χρῆσις δοχείων ἀδιαβρόχων, διὰ δὲ τὸ θειοῦχον νάτριον ἀκάθαρτον καὶ τὸ coke μὲ βάσιν τὸ νάτριον δοχείων στεγανῶν ἐκ λαμαρίνης.

10. Τὸ διθειϊκὸν νάτριον δέον νὰ ἐγκλείεται εἰς δοχεῖα μὲ στεγανὰς παρειάς, ἀπροβλήτους ὑπὸ τοῦ περιεχομένου. Δύναται νὰ φορτώνεται καὶ εἰς φορταμάξας μὲ ὑψηλὰς παρειὰς (Wagons-tombereaux), ἐπενδεδυμένας ἐσωτερικῶς διὰ μολύβδου, κεκαλυμμένας δι' ἀδιαβρόχων καὶ φερούσας διάταξιν κατάλληλον, ἐμποδίζουσαν τὴν ἄμεσον συνάφειαν τοῦ ἀδιαβρόχου μετὰ τοῦ διθειϊκοῦ νατρίου.

11. Ἡ μὴ ἐσβεσμένη ἄσβεστος δέον νὰ ἐγκλείηται εἰς στερεοὺς καὶ στεγανοὺς σάκκους. Ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐσβεσμένην ἄσβεστον εἰς χῦμα, ἰδὲ κατωτέρω Β'.

Β'.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Ἐπιτρέπεται νὰ συσκευάζωνται μετ' ἄλλων ἀντικειμένων εἰς ξύλινα δοχεῖα στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰ δοχεῖα καὶ ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον Α:

α') Μέχρι 500 γραμμαρίων βρωμίου (4ο).

β') Ὁ ἀνυδρίτης τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος, 5ο),(εἰς ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα, δύναται νὰ ἐγκλείηται καὶ εἰς ἰσχυροὺς ὑαλίνους σωλῆνας, κλειομένους διὰ τήξεως τῆς ὑάλου, οἱ ὁποῖοι θὰ στηρίζωνται στερεῶς εἰς δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου, στερεά, καλῶς κλειόμενα καὶ πλήρη ἀπὸ γῆν διατόμων (ἀπορροφητικὴν γῆν).

γ') Μέχρι 5 χιλιογράμμων αἱ ὑπ' ἀριθ. 6ο ὕλαι.

δ') Μέχρι 10 χιλιογράμμων αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο 2ο καὶ 3ο ὕλαι.

Δέον αἱ ὕλαι αὗται νὰ στηρίζωνται εἰς τὰ δοχεῖα στερεῶς.

2. Ἡ φορτωτικὴ δέον ν' ἀναφέρῃ:

α') Διὰ τὸ νιτρικὸν ὀξὺ (1ο) εἰς ὑάλινα δοχεῖα τὸ εἰδικὸν βάρος διὰ θερμοκρασίαν 15ο ἑκατονταβάθμου ἐλλείψει τῆς ἐνδείξεως ταύτης εἰς τὴν φορτωτικὴν τὸ ὀξὺ θεωρεῖται ὡς συμπεπυκνωμένον [Α, ἐδαφ. (1) β καὶ γ].

β') Διὰ τὰ ἰζήματα μολύβδου, τὰ περιέχοντα θειϊκὸν ὀξύ, προερχόμενον ἐκ τῶν συσσωρευτῶν καὶ τῶν μολυβδίνων θαλάμων, δέον νὰ πιστοποιῆται, ὅτι τὸ θειϊκὸν ὀξὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκρεύσῃ.

γ') Διὰ τὰ ὑπολείμματα θειϊκοῦ ὀξέος, τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς νιτρογλυκερίνης, δέον νὰ πιστοποιῆται, ὅτι ἔχουσι τελείως ἀπονιτρωθῇ, ἄλλως ἀποκλείονται τῆς μεταφορᾶς.

Ἡ δήλωσις αὕτη δὲν χρειάζεται διὰ τὰ ὑπολείμματα ὀξέων προερχομένων ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς νιτροκυτταρίνης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μικρὰ περιεκτικότης νιτροκυτταρίνης.

3. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρι 5ο ὕλαι δέον νὰ μεταφέρωνται εἰς ἀνοικτὰς φορταμάξας. Δύναται ὅμως νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ κεκαλυμμένων:

α') διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὑπ' ἀριθ. 3ο ὑλῶν, ἐὰν συσκευάζωνται εἰς βυτία σιδηρᾶ, στερεὰ καὶ στεγανά, ἅτινα νὰ μὴ εἶνε δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν εἰμὴ κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα τῆς χωρητικότητός των.

β') διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ βρωμίου (4ο) κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 500 γραμμάρια, διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀνυδρίτου τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος (5ο) κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 2 χιλιόγραμμα καὶ διὰ τὴν τῶν ὑλῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο, 2ο καὶ 3ο ἀνὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 1ο χιλιόγραμμα εἴτε μεμονωμένως εἴτε μετ' ἄλλων ἀντικειμένων, ὑπὸ τὸν ὅρον τὰ δοχεῖα νὰ στηρίζωνται ἐπιμελῶς εἰς στερεὸν ξύλινον περικάλυμμα.

4. Τὸ ὀξυγονοῦχον ὕδωρ (7ο) ὡς καὶ τὸ θειοῦχον νάτριον καὶ τὸ coke μὲ βάσιν τὸ νάτριον μεταφέρονται ἐντὸς κεκαλυμμένων φορταμαξῶν ἢ ἀνοικτῶν, ἀλλὰ σκεπασμένων δι' ἀδιαβρόχων.

5. Τὰ κενὰ δοχεῖα, τὰ ὁποῖα περιεῖχον πρότερον ὕλας ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο μέχρι 5ο, ὅταν παραδίδωνται πρὸς μεταφορὰν ὡς τμηματικαὶ ἀποστολαί, δέον νὰ εἶνε καλῶς κεκλεισμένα καὶ καθαρισμένα. Ἡ φορτωτικὴ δέον ν' ἀναφέρῃ τὸ περιεῖχον πρότερον.

6. Αἱ διατάξεις τῶν 3 καὶ 5 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς καταβεστῆρας πυρκαϊᾶς οὔτε εἰς τοὺς ἠλεκτρικοὺς συσσωρευτὰς (Α, ἐδάφ. 2 καὶ 3).

7. Τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα ὑδροθορικὸν ὀξὺ δέον νὰ τοποθετῶνται μὲ τὸ πῶμα πρὸς τὰ ἄνω.

8. Ἐφαρμόζονται εἰς τὰ δοχεῖα τῶν ὑγημάτων δεξαμενῶν, τῶν προωρισμένων νὰ μεταφέρωσι καυστικὰς ὕλας, αἱ διατάξεις ὑπὸ στοιχεῖον Α. (1), ἐκτὸς τῶν διατάξεων ὑπὸ στοιχεῖα α μέχρι δ.

9. Ἡ μὴ ἐσβεσμένη ἄσβεστος ἐντὸς σάκκων δέον νὰ μεταφέρηται μόνον ἐντὸς κεκαλυμμένων φορταμαξῶν καὶ ἡ τοιαύτη εἰς χῦμα μόνον ἐντὸς μεταλλικῶν βαγονίων.

Γ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

1. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο ὕλαι εἶνε δεκταὶ πρὸς μεταφορὰν διὰ μεγάλης ταχύτητος κατὰ τμηματικάς, ἀποστολάς, συσκευαζόμεναι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ὑπὸ στοιχεῖον Β ἐδάφιον (3) α αἱ ἀπὸ 1ο μέχρι 3ο κατὰ ποσότητας μὴ ὑπερβαινούσας τὰ 10 χιλιόγραμμα, τὸ βρώμιον μέχρι 500 γραμμαρίων καὶ ὁ ἀνυδρίτης τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος μέχρι 2 χιλιογράμμων εἶνε ἐπίσης δεκταὶ μὲ τὴν συσκευὴν τὴν προβλεπομένην ἐν τῷ στοιχείῳ Β, ἐδαφίου 3 β.

2. Ὁ περιορισμὸς οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς καταβεστῆρας πυρκαϊᾶς καὶ εἰς τοὺς ἠλεκτρικοὺς συσσωρευτὰς (Α, ἐδαφ. (2) καὶ (3).

ΚΛΑΣΙΣ VI.

Προϊόντα ἀηδῆ καὶ δυσώδη.

Εἶναι δεκτὰ πρὸς μεταφοράν:

1ο Οἱ νωποὶ τένοντες, τὰ ἀποκόμματα δερμάτων πρὸς παρασκευὴν κόλλας, μὴ ἀσβεστωμένα, ὡς καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν δύο τούτων ὑλῶν, τὰ κέρατα καὶ ὁπλαὶ νωπαὶ καὶ τὰ νωπὰ ὀστᾶ, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι ζωϊκαὶ ὕλαι δυσώδεις καὶ ἀηδεῖς, πλὴν τῶν κάτωθι:

2ο Τὰ νωπὰ μὴ ἁλατισμένα δέρματα.

3ο Τὰ ὀστᾶ ἐκκαθαρισμένα καὶ ἀπεξηραμένα, τὰ ἀπεξηραμένα κέρατα καὶ αἱ ἀπεξηραμέναι ὁπλαί.

4ο Οἱ νωποὶ στόμαχοι μόσχων ἀπηλλαγμένοι παντὸς ὑπολείμματος τροφῆς.

5ο Τὰ πεπιεσμένα ὑπολείμματα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς δερματίνης κόλλας (ὑπολείμματα ἀσβεστοπηθικά, ὑπολείμματα τῆς ἀσβεστώσεως τῶν δερματίνων ἀποκομμάτων ἢ ὑπολείμματα χρησιμοποιούμενα ὡς λιπάσματα).

6ο Τὰ μὴ πεπιεσμένα ὑπολείμματα τοῦ εἴδους τοῦ ἀναφερομένου ὑπ' ἀριθ. 5ο.

7ο Ἡ κόπρος ἀναμεμιγμένη μετ' ἀχύρου.

8ο Αἱ ἄλλαι κοπρώδεις ὕλαι, συμπεριλαμβανομένων τῶν προερχομένων ἐκ τῶν ἀποπάτων.

ΟΡΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Α'.

Συσκευή.

Αἱ κάτωθι ὕλαι, παραδιδόμεναι πρὸς μεταφορὰν ὡς τμηματικαὶ ἀποστολαί, δέον νὰ συσκευάζωνται οὕτω πως:

α') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο 5ο καὶ 6ο εἰς δοχεῖα ξύλινα (βυτία, μικροὺς κάδους ἢ κιβώτια) στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα δέον νὰ μὴ ἀποκαλύπτηται τὸ περιεχόμενον ἐκ τῆς ὀσμῆς καὶ νὰ προξενῇ δυσαρέσκειαν.

β') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 2ο εἰς ξύλινα δοχεῖα βυτία, μικροὺς κάδους ἢ κιβώτια), στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα, ἢ εἰς σάκκους στερεούς, ἀδιαβρόχους καὶ καλῶς κλειομένους, ἐμπεποτισμένους μὲ κατάλληλα ἀπολυμαντικά, ὡς φανικὸν ὀξύ, λυζόλ, ἵνα ἡ δυσώδης ὀσμὴ τοῦ περιεχομένου μὴ εἶνε αἰσθητή, ἡ χρῆσις ὅμως τῶν σάκκων τούτων δέον νὰ περιορίζηται εἰς τοὺς μῆνας Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον.

γ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο εἰς δοχεῖα (βυτία ἢ μικροὺς κάδους) στεγανὰ ἢ εἰς στερεοὺς σάκκους.

δ') Οἱ στόμαχοι μόσχων (4ο) εἰς ξύλινα δοχεῖα (βυτία ἢ μικροὺς κάδους), στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα, ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου συμπεριλαμβανομένου, δέον νὰ ἁλατίζωνται μὲ 15 ἕως 20 γραμμάρια μαγειρικοῦ ἅλατος κατὰ στόμαχον πλὴν τούτου ἓν στρῶμα ἅλατος τοὐλάχιστον 1 ἑκατοστομέτρου πάχους δέον νὰ τίθεται εἰς τὸ βάθος τῶν δοχείων συσκευῆς ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνω στρώματος αὐτῶν ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ περιέχῃ δήλωσιν ὅτι ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις αὗται.

ε') Ἡ κόπρος τῶν σκύλων (8ο) εἰς μεταλλικὰ ἢ ξύλινα δοχεῖα στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα.

στ') Ἡ κόπρος τῶν περιστερῶν (8ο) εἰς ξύλινα δοχεῖα (βυτία ἢ μικροὺς κάδους) στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κεκλεισμένα ἡ ξηρὰ δύναται νὰ συσκευάζηται καὶ εἰς σάκκους στερεοὺς καὶ ἀδιαβρόχους.

Οὐδὲν ἴχνος τοῦ περιεχομένου νὰ ὑπάρχῃ ἐξωτερικῶς ἐπὶ τῶν δοχείων τῆς συσκευῆς.

2. Αἱ κάτωθι διατάξεις ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτώσεις κατὰ πλήρεις φορταμάξας:

α') Ὕλαι ὑπ' ἀριθ. 1ο καὶ 2ο.

1ο Ἐὰν γίνεται χρῆσις φορταμαξῶν κεκαλυμμένων, εἰδικῶς διευθετημένων, φερουσῶν ἐγκαταστάσεις ἀερισμοῦ ἀποτελεσματικάς, δὲν χρειάζεται ἡ συσκευή. Δέον αἱ ὕλαι νὰ ἐμποτίζωνται μὲ φανικὸν ὀξὺ εἰς 5 ο)ο τοὐλάχιστον ἢ μὲ ἄλλα κατάλληλα ἀπολυμαντικά, ἵνα μὴ γίνεται αἰσθητὴ ἡ δυσώδης ὀσμὴ τοῦ περιεχομένου.

2ο Ἐὰν γίνεται χρῆσις συνήθων ἀνοικτῶν φορταμαξῶν δι' ἐμπορεύματα:

α') Ἀπὸ 1ης Μαρτίου μέχρι 31 Ὀκτωβρίου αἱ ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς σάκκους στερεοὺς καὶ ἀδιαβρόχους, καὶ ἐμπεποτισμένους μετὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο ἀπολυμαντικά, ἵνα μὴ γίνηται αἰσθητὴ ἡ δυσώδης ὀσμὴ τοῦ περιεχομένου.

Πᾶσα τοιαύτη ἀποστολὴ δέον νὰ καλύπτηται δι' ἀδιαβρόχου ὑφάσματος στερεωτάτου (toile à houblon), ἐμπεποτισμένου μὲ διάλυσιν ἑνὸς τῶν ρηθέντων ἀπολυμαντικῶν, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀδιάβροχον δέον νὰ καλύπτηται ἀπὸ ἕτερον μέγα ἀδιάβροχον μὴ πισσωμένον.

β') Ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου δὲν χρειάζεται συσκευὴ μὲ σάκκους. Δέον ὅμως αἱ ἀποστολαὶ νὰ καλύπτωνται ἐπίσης μὲ ἀδιάβροχα στερεώτατα ὑφάσματα ἐκ βρεττανίας, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ ἕτερον μέγα ἀδιάβροχον μὴ πισσωμένον. Τὸ πρῶτον ἐν ἀνάγκῃ ἀπολυμαίνεται μὲ ἓν ἀπὸ τὰ ἀπολυμαντικὰ ὑπ' ἀριθ. 1ο, ὥστε οὐδεμία δυσώδης ὀσμὴ νὰ μὴ εἶναι αἰσθητή.

γ') Ἐὰν δὲν ἀρκῶσι τὰ ἀπολυμαντικὰ ἵνα ἐμποδίζωσι τὰς δυσώδεις ὀσμάς, δέον αἱ ἀποστολαὶ νὰ συσκευάζωνται ἐντὸς βυτίων ἢ μικρῶν κάδων στερεῶν, στεγανῶν καὶ καλῶς κλειομένων, ὥστε νὰ μὴ γίνεται αἰσθητὴ ἡ ὀσμὴ τοῦ περιεχομένου τοῦ δοχείου.

β') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο καὶ 7ο ὕλαι δὲν ἀπαιτοῦσιν ἰδιαιτέραν συσκευὴν ἐὰν παραδίδωνται ἄνευ συσκευῆς, δέον πάντως τὸ φορτίον νὰ καλύπτηται ἐντελῶς μὲ ἀδιάβροχα στερεὰ ὑφάσματα.

γ') Οἱ στόμαχοι μόσχων (4ον) δέον νὰ συσκευάζωνται ὡς ἀναφέρει τὸ ἐδάφιον (1) δ.

δ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 5ο ὕλαι δέον νὰ καλύπτωνται ἐντελῶς διὰ δύο μεγάλων ἀδιαβρόχων στερεῶν ὑφασμάτων πρυσεπιτιθεμένων καὶ μὴ πισσωμένων. Τὸ κάτω δέον νὰ ἐμποτίζηται μὲ κατάλληλα ἀπολυμαντικὰ (φανικὸν ὀξύ, λυζόλ κλπ.) ὥστε νὰ μὴ γίνηται αἰσθητὴ οὐδεμία δυσώδης ὀσμή. Μεταξὺ τῶν ἀδιαβρόχων τίθεται στρῶμα ξηρᾶς ἐσβεσμένης ἀσβέστου, κόνεως ποάνθρακος ἢ βυρσοδεψικῆς κόνεως ἤδη χρησιμοποιηθείσης.

ε') Αἱ ὑπ' ἀριθ 6ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου (1)α.

στ') Αἱ ὑπ' ἀριθ. 8ο ὕλαι δέον νὰ συσκευάζωνται εἰς δοχεῖα στερεά, στεγανὰ καὶ καλῶς κλειόμενα. Ἡ ξηρὰ κόπρος κυνῶν καὶ ἡ ξηρὰ κόπρος περιστερῶν δύνανται νὰ συσκευάζωνται καὶ εἰς σάκκους στερεοὺς καὶ ἀδιαβρόχους.

Β'.

Ἄλλαι διατάξεις.

1. Ὁ Σιδηρόδρομος δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν μεταφορὰν εἴς τινας συρμούς, νὰ προπληρωθῇ τὴν τιμὴν τῆς μεταφορᾶς καὶ νὰ λάβῃ ἐπίσης εἰδικὰς διατάξεις, ἀφορώσας τὴν ὥραν καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς φορτώσεως καὶ τῆς ἐκφορτώσεως, ὡς καὶ τὴν μεταφορὰν πρὸς τὸν σταθμὸν ἀποστολῆς καὶ ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ προορισμοῦ. Ὁ Σιδηρόδρομος δύναται ν' ἀπαιτῇ, ὅπως προμηθεύῃ ὁ ἀποστολεὺς τὰ ἀδιάβροχα στερεὰ ὑφάσματα.

2. Αἱ ὑπὸ ἀριθ. 7ο καὶ 8ο ὕλαι (ἐξαιρέσει τῆς κόπρου κυνῶν καὶ περιστερῶν) δὲν εἶνε δεκταὶ εἰς τμηματικὰς ἀποστολάς.

3. Τὰ δοχεῖα τὰ περιέχοντα κόπρους κυνῶν δέον νὰ μὴ κυλίωνται, ἀλλὰ νὰ μεταφέρωνται ὄρθια.

4. Ὁ Σιδηρόδρομος, ὅστις μεταφέρει τελευταῖος, δέον νὰ ὑποβάλλῃ τὰς φορταμάξας αἵτινες ἐχρησίμευσαν πρὸς μεταφορὰν τῶν ὑλῶν ὑπ' ἀριθ. 1ο 2ο 3ο καὶ 7ο εἰς χῦμα ἢ ὑπ' ἀριθ. 8ο μετὰ ἑκάστην χρησιμοποίησιν, εἰς καθαρισμὸν ἢ ἀπολύμανσιν, συμφώνως ταῖς νομίμοις διατάξεσι, ταῖς ἐφαρμοστέαις εἰς τὸ συμβαλλόμενον Κράτος ἔνθα ὁ σταθμὸς προορισμοῦ. Τὰ ἔξοδα ἀπολυμάνσεως ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα.

5. Ἐὰν δυσώδης ὀσμὴ γίνῃ αἰσθητὴ καθ' ὁδόν, ὁ Σιδηρόδρομος δύναται ν' ἀπολυμαίνῃ καταλλήλως τὰς ὕλας, πρὸς ἐξάλειψιν τῆς δυσοσμίας· τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸν ἀποστολέα ἢ τὸν παραλήπτην.

6. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 3ο καὶ 4ο ὕλαι δύνανται νὰ μεταφέρωνται διὰ κεκαλυμμένων φορταμαξῶν. Ἀπαγορεύεται νὰ φορτώνωνται μὲ ἐδώδιμα ἢ ἄλλας ὕλας καταναλώσεως. Αἱ φορτώνονται μὲ ἐδώδιμα ἢ ἄλλας ὕλας καταναλώσεως. Αἱ ὑπ' ἀριθ. 1ο 2ο 5ο 6ο 7ο καὶ 8ο δέον νὰ μεταφέρωνται δι' ἀνοικτῶν φορταμαξῶν. (ἰδὲ Α (2) α, 1ο).

Ἡ μεταφορὰ ξηρᾶς κόπρου κυνῶν, ὅταν συσκευάζηται συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις Α (2) στ, (τελευταῖα φράσις), θὰ γίνεται μὲ κεκαλυμμένας φορταμάξας ἢ μὲ ἀνοικτὰς καλυπτομένας ἐπιμελῶς μὲ ἀδιάβροχα στερεὰ ὑφάσματα.

7. Τὰ κενὰ δοχεῖα καὶ τὰ ἐπιστρεφόμενα ἀδιάβροχα δέον νὰ καθαρίζωνται ἐντελῶς καὶ νὰ ἀπολυμαίνωνται καταλλήλως, ὥστε νὰ μὴ ἀποδίδωσιν οὐδεμίαν ὀσμήν. Ἡ φορτωτικὴ δέον νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὶ εἶχον χρησιμοποιηθῇ. Ἡ μεταφορὰ δέον νὰ γίνεται δι' ἀνοικτῶν φορταμαξῶν.

8. Αἱ ἀποστολαὶ ὑπόκεινται, κατὰ τὰ λοιπά, εἰς τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, τὰς ἐν ἰσχύϊ εἰς ἕκαστον Κράτος.

Γ'.

Τρόπος μεταφορᾶς.

Αἱ ὕλαι αἱ ὁριζόμεναι εἰς τὴν κλάσιν VI, τὰ κενὰ δοχεῖα τὰ ὁποῖα περιεῖχον τὰς ὕλας ταύτας, καὶ τὰ ἐπιστρεφόμενα ἀδιάβροχα, ἅτινα ἐχρησίμευσαν εἰς τὰς μεταφορὰς ταύτας, δὲν δύνανται νὰ μεταφέρωνται μὲ μεγάλην ταχύτητα ὡς τμηματικαὶ ἀποστολαί.

Ὑπόδειγμα τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ὁριζομένης διὰ τὰ ἀντικείμενα τῆς κλάσεως III α, Β.

336 χλσ.

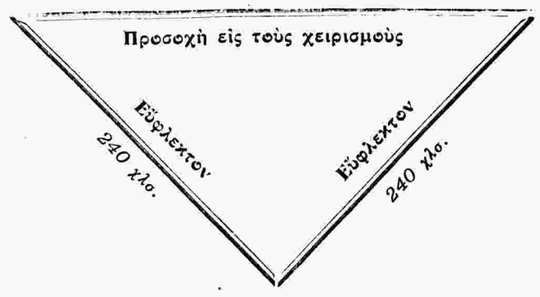

Χάρτης ἐρυθρός.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐνακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν: D. LEO DI PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον: FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν: A. OLDENBURG.
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig. J. MOLDZELEO WSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν: EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν: K. MENNING.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZE, MAURICE SIBILLE C. COLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα: VASILI DENDRAMIS.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARCHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν: GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν: Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν: V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν J. IRGENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. COMMENE.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων: M. JOVANOVITCH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTROMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν: MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν: Dr. LANKAS.

Σφραγὶς ἐλέγχου τοῦ σιδηροδρόμου
Φορτάμαξαι

Σειρὰ καὶ ἀρ. (1)	*Σῆμα ἰδιοκτησίας (1)*	*Χωρητικότης καὶ ἐπιφάνεια τοῦ δαπέδου*
Ἀριθ. τοῦ φύλλου πορείας		

(1) Συμπληρωτέον ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ὅταν αὐτὸς οὗτος ἐνεργῇ τὴν φόρτωσιν.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π. (Ἄρθρον 6, § 6)

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗΣ

(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι.) ***Μικρὰ ταχύτης.*** (Χάρτης λευκός).
(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙ). ***Μεγάλη ταχύτης.*** (Χάρτης λευκός, μὲ ἐρυθρὰν ταινίαν πλάτους τοὐλάχιστον 1 ὑφεκατοστομέτρου εἰς τὸ ἄνω καὶ εἰς τὸ κάτω ἄκρον ἐπί τε τῆς ἐμπροσθίας καὶ ὀπισθίας ὄψεως).

Κ.(2) .....

Θὰ λάβητε τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα ἐμπορεύματα ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων διὰ σιδηροδρόμων, ὡς καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν Κανονισμῶν καὶ τιμολογίων τῶν Σιδηροδρόμων τῶν ἐφαρμοστέων εἰς τὴν παροῦσαν ἀποστολήν.

(2) Ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ παραλήπτου (πόλις, ὁδὸς καὶ ἀριθμός, χώρα). Νὰ ζητηθῇ, ἐν ἀνάγκῃ, ἡ παράδοσις ἐν τῷ σταθμῷ, (παραδοτέον εἰς σταθμὸν). ἢ κατ' οἶκον.

Σιδηρόδρομος ἀποστολεὺς
Σιδηρόδρομος παραλαβῆς
Σταθμὸς παραλαβῆς

Σημεῖα καὶ ἀριθμοὶ	Ποσὸν δεμάτων	Εἶδος συσκευῆς	Εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος	Βάρος μικτὸν πραγματικὸν χγρ.	Βάρος στρογγυλούμενον διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν κομίστρων χγμ.	Δήλωσις διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν διατυπώσεων τελωνείου, δημοτικοῦ φόρου, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν ἢ ἄλλων διοικ. ἀρχῶν. Δήλωσις τῶν συνημ. ἐγγράφων Περιγραφὴ καὶ ἀριθμὸς τῶν τελων. σφραγίδων. Ἐνδεχόμενος διορισμὸς ἐντολοδόχου. Ἄλλαι δηλώσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν νόμων ἢ κανονισμῶν	ΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ
							'Ορισμὸς τῶν ἐξόδων τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνει ὁ ἀποστολεὺς
							'Αποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν
							Προϋπάρχοντα τέλη
							'Απότισις
							'Ανόλυσις τῶν προϋπαρχόντων τελῶν

ὁλογράφως

Σφραγὶς τοῦ σταθμοῦ ἀποστολέως:	Σφραγὶς ζυγίσεως:	Σφραγὶς τοῦ σταθμοῦ ἀφίξεως:

....., τῇ ..... 19 ....

Ὑπογραφὴ καὶ διεύθυνσις τοῦ ἀποστολέως:

Πληρωτέα παρὰ τοῦ ἀποστολέως	Λεπτομέρειαι τῶν ἐξόδων	Βάσις τιμολογίου	Εἰσπρακτέα ἀπὸ τὸν παραλήπτην	Πληρωτέα παρὰ τοῦ ἀποστολέως	Λεπτομέρειαι τῶν ἐξόδων	Βάσις τιμολογίου	Εἰσπρακτέα ἀπὸ τὸν παραλήπτην	*Σφραγῖδες σταθμῶν διαμετακομίσεως*
	Προϋπάρχοντα τέλη.....				'Εκ μεταφορᾶς.....			
	'Απότισις							
	Δικαιώμ. ἐκ τῆς ἀποτίσεως							
	Κόμιστρα μέχρι.....							
	Πρόσθετα δικαιώματα διὰ τὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν παράδοσιν							
	Πρὸς μεταφορὰν....							

'Εγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην 'Οκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: ***Διὰ τὴν πόλιν Δάντζικ:*** ***Διὰ τὴν 'Ελλάδα:*** ***Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον:*** ***Διὰ τὴν Ρουμανίαν:*** ***Διὰ τὴν Σουηδίαν:***

Διὰ τὴν Αὐστρίαν: ***Διὰ τὴν 'Ισπανίαν:*** ***Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν:*** ***Διὰ τὴν Νορβηγίαν:***

Διὰ τὸ Βέλγιον: ***Διὰ τὴν 'Εσθονίαν:*** ***Διὰ τὴν 'Ιταλίαν:*** ***Διὰ τὰς Κάτω Χώρας:*** *Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν 'Επιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Σάρρ:* ***Διὰ τὴν 'Ελβετίαν:***

Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: ***Διὰ τὴν Φινλανδίαν:*** ***Διὰ τὴν Δεττονίαν:*** ***Διὰ τὴν Πολωνίαν:***

Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν: ***Διὰ τὴν Γαλλίαν:*** ***Διὰ τὴν Λιθουανίαν:*** ***Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν:*** *Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων* ***Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν:***

Σφραγὶς ἐλέγχου τοῦ σιδηροδρόμου Φορτάμαξαι			
Σειρὰ καὶ ἀρ. (1)	*Σῆμα ἰδιοκτησίας (1)*	*Χωρητικότης καὶ ἐπιφάνεια τοῦ δαπέδου*	
Ἀριθ. τοῦ φύλλου πορείας			

(1) Συμπληρωτέον ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως ὅταν αὐτὸς οὗτος ἐνεργῇ τὴν φόρτωσιν.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. (ἄρθρον 6, § 6)

ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ

(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι.) ***Μικρὰ ταχύτης.*** (Χάρτης λευκός).
(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙ). ***Μεγάλη ταχύτης.*** (Χάρτης λευκός, μὲ ἐρυθρὰν τσινίαν πλάτους τοὐλάχιστον 1 ὑφεκατοστομέτρου εἰς τὸ ἄνω καὶ εἰς τὸ κάτω ἄκρον ἐπί τε τῆς ἐμπροσθίσης καὶ ὀπισθίας ὄψεως).

Κ.(2) .....

Θὰ λάβητε τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα ἐμπορεύματα ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς διεθνοῦς Συμβάσεως ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων διὰ σιδηροδρόμων, ὡς καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν Κανονισμῶν καὶ τιμολογίων τῶν Σιδηροδρόμων τῶν ἐφαρμοστέων εἰς τὴν παροῦσαν ἀποστολήν.

(2) Ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ παραλήπτου (πόλις, ὁδὸς καὶ ἀριθμός, χώρα). Νὰ ζητηθῇ, ἐν ἀνάγκῃ, ἡ παράδοσις ἐν τῷ σταθμῷ, (παραδοτέον εἰς σταθμὸν) ἢ κατ' οἶκον.

Σιδηρόδρομος ἀποστολεὺς
Σιδηρόδρομος παραλαβῆς
Σταθμὸς παραλαβῆς

Σημεῖα καὶ ἀριθμοὶ	Ποσὸν δεμάτων	Εἶδος συσκευῆς	Εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος	Βάρος μικτὸν πραγματικὸν χγρ.	Βάρος στρογγυλούμενον διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν κομίστρων χγμ.	Δήλωσις διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν διατυπώσεων τελωνείου, δημοτικοῦ φόρου, ἐφοριακῶν, ἀστυνομικῶν ἢ ἄλλων διοικ. ἀρχῶν. Δήλωσις τῶν συνημ. ἐγγράφων Περιγραφὴ καὶ ἀριθμὸς τῶν τελων. σφραγίδων. Ἐνδεχόμενος διορισμὸς ἐντολοδόχου. Ἄλλαι δηλώσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν νόμων ἢ κανονισμῶν	ΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ
							Ὁρισμὸς τῶν ἐξόδων τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνει ὁ ἀποστολεύς .....
							Ἀποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν .....
							Προϋπάρχοντα τέλη .....
							Ἀπότισις .....
							Ἀνάλυσις τῶν προϋπαρχόντων τελῶν .....

ὁλογράφως

Σφραγὶς τοῦ σταθμοῦ ἀποστολέως :	Σφραγὶς ζυγίσεως :	Σφραγὶς τοῦ σταθμοῦ ἀφίξεως :

....., τῇ ..... 19...

Ὑπογραφὴ καὶ διεύθυνσις τοῦ ἀποστολέως :

Πληρωτέα παρὰ τοῦ ἀποστολέως	Λεπτομέρειαι τῶν ἐξόδων	Βάσις τιμολογίου	Εἰσπρακτέα ἀπὸ τὸν παραλήπτην	Πληρωτέα παρὰ τοῦ ἀποστολέως	Λεπτομέρειαι τῶν ἐξόδων	Βάσις τιμολογίου	Εἰσπρακτέα ἀπὸ τὸν παραλήπτην	*Σφραγῖδες σταθμῶν διαμετακομίσεως*
	Προϋπάρχοντα τέλη.....				Ἐκ μεταφορᾶς.....			
	Ἀπότισις							
	Δικαιώμ. ἐκ τῆς ἀποτίσεως							
	Κόμιστρα μέχρι.....							
	Πρόσθετα δικαιώματα διὰ τὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν παράδοσιν							
	Πρὸς μεταφοράν....							

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: ***Διὰ τὴν πόλιν Δάντζικ:*** ***Διὰ τὴν Ἑλλάδα:*** ***Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον:*** ***Διὰ τὴν Ρουμανίαν:*** ***Διὰ τὴν Σουηδίαν:***

Διὰ τὴν Αὐστρίαν: ***Διὰ τὴν Ἱσπανίαν:*** ***Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν:*** ***Διὰ τὴν Νορβηγίαν:***

Διὰ τὸ Βέλγιον: ***Διὰ τὴν Ἐσθονίαν:*** ***Διὰ τὴν Ἰταλίαν:*** ***Διὰ τὰς Κάτω Χώρας:*** *Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς λεκάνης τῆς Σάρρ* ***Διὰ τὴν Ἑλβετίαν:***

Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: ***Διὰ τὴν Φινλανδίαν:*** ***Διὰ τὴν Λεττονίαν:*** ***Διὰ τὴν Πολωνίαν:***

Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν: ***Διὰ τὴν Γαλλίαν:*** ***Διὰ τὴν Λιθουανίαν:*** ***Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν:*** *Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων* ***Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν :***

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

('Αρθρον 12ον)

ΕΛΛΕΙΨΙΣ Η ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ

Γενική Δήλωσις.

.....σ.αθμὸς .....τοῦ Σιδηροδρόμου ..... δέχεται πρὸς μεταφορὰν τῇ αἰτήσει μου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, τὰ κάτωθι σημειούμενα ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα θὰ τῷ παραδώσω πρὸς ἀποστολήν, ἤτοι:

.....
.....
.....

'Αναγνωρίζω ὅτι τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα, συνοδευόμενα ὑπὸ φορτωτικῆς ἀναφερούσης τὴν παροῦσαν δήλωσιν, παραδίδονται πρὸς μεταφορὰν ἄνευ συσκευῆς (1)
μὲ ἐλαττωματικὴν συσκευήν, τῆς ὁποίας ἔπεται ἡ περιγραφὴ (1).

....
....
....

'Εν .....τῇ .....19....

('Υπογραφή)

'Εγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην 'Οκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD OFFMAN.

Διὰ τὴν Αὐστρίαν: Dr. LEO DI PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον: FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν: A. OLDENBURG.
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig: J. MOLDZELEWSKI.
Διὰ τὴν 'Ισπανίαν: EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν 'Εσθονίαν: K. MENNING.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZÉ, MAURIGE SIBILLE, G COLSON.
Διὰ τὴν 'Ελλάδα: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΕΝΔΡΑΜΗΣ.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARCHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν 'Ιταλίαν: GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν: Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν: V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν: J. IRGENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. GOMMENE.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν 'Επιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων: M. JOVANOVITCH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTRÖMER.
Διὰ τὴν 'Ελβετίαν: MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν: Dr. LANKAS.

1) Διαγράφεται ἡ μὴ προσαρμοζομένη διάταξις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
('Αρθρον 7 § 3)

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ .....

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΕΛΩΝ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

'Αριθ. ..... Ταχύτης

'Αποστολεὺς .....
Σταθμὸς ἀποστολῆς .....

Σταθμὸς προορισμοῦ .....
Παραλήπτης .....

'Η κάτωθι ἀποστολὴ δέον νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν παραλήπτην ἐλευθέρα (*)

ἀλλ' ἐπὶ πληρωμῇ ἀποτίσεως :
(ὁλογράφως)

Τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνουν τὸν ἀποστολέα, δέον νὰ εἰσπραχθῇ ἀπὸ τὸν κάτωθι ὑποσημειούμενον δυνάμει τοῦ παρόντος δελτίου πληρωμῆς τελῶν.
Τὸ ποσὸν κατατεθὲν ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως
(ὁλογράφως)

'Αποζημίωσις κατὰ τὴν παράδοσιν
(ὁλογράφως)

..... τῇ ..... 19.....

'Ο Σταθμάρχης

ΕΞΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΑΘΜΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	
Λεπτομέρειαι	*Ποσόν*

Σύνολον εἰσπρακτέων ἐξόδων .....
(ἰδὲ ὄπισθεν)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ			
	'Αριθμὸς τοῦ φύλλου πορείας	*'Αριθμὸς* τῆς φορτωτικῆς	*'Από*	*Εἰς*

Διεύθυνσις ἢ σημεῖα καὶ ἀριθμοί	Ποσὸν	Συσκευὴ	Περιεχόμενον	Βάρος εἰς χιλιόγρ.
Τῶν δεμάτων				

(*) Δέον νὰ δηλοῦται ἀκριβῶς ὁ τρόπος προπληρωμῆς ὑπὸ ἕνα τῶν δεκτῶν τύπων ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 § 1 τῆς συμβάσεως τοὐτέστι : α) ἐλεύθερον, β) ἐλεύθερον κομίστρων καὶ.....(ἀκριβὴς καθορισμὸς τοῦ συνόλου ἢ μέρους τῶν κομίστρων, τὰ ὁποῖα ὁ ἀποστολεὺς θέλει νὰ πληρώσῃ) γ) ἐλεύθερον παντὸς ἐξόδου, δ) ἐλεύθερον κομίστρων, μὴ συμπεριλαμβανομένων.....(ἀκριβὴς ὁρισμὸς τοῦ συνόλου ἢ μέρους τῶν κομίστρων τῶν ἐξαιρουμένων προπληρωμῆς, ἢ ἐλεύθερον.....μέχρι σύνορον ἢ ἐλεύθερον μέχρι.....

Νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν Σταθμάρχην εἰς . . . . . .

διὰ μέσου τοῦ Σταθμοῦ . . . . . .

ἐπὶ χρεώσει . . . . . .

Ὁ Σταθμάρχης

Ἐπεστράφη μὲ φύλλον ἀποστολῆς ἀριθ. . . . . τοῦ . . . . . ἀπὸ . . . . . εἰς . . . . . .

Φύλλον ἐπανεγγραφῆς ἀριθ. . . . . τοῦ . . . . . ἀπὸ . . . . . εἰς . . . . . .

Φύλλον ἐπανεγραφῆς ἀριθ. . . . . τοῦ . . . . . ἀπὸ . . . . . εἰς . . . . . .

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τῷ χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ ἔτει.

Διὰ τὴν Γερμανίαν	***Διὰ τὴν Γαλλίαν***	***Διὰ τὴν Πολωνίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὴν Αὐστρίαν	***Διὰ τὴν Ἑλλάδα***	***Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὸ Βέλγιον	***Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν***	***Διὰ τὴν Ρουμανίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν	***Διὰ τὴν Ἰταλίαν***	***Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων Λεκάνης τῆς Σὰρρ***
. . . . .	. . . . .	
Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν	***Διὰ τὴν Λεττονίαν***	. . . . .
. . . . .	. . . . .	
Διὰ τὴν πόλιν Δάντζιγκ	***Διὰ τὴν Λιθουανίαν***	***Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων Κροατῶν καὶ Σλοβένων***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν	***Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον***	***Διὰ τὴν Σουηδίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν	***Διὰ τὴν Νορβηγίαν***	***Διὰ τὴν Ἑλβετίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .
Διὰ τὴν Φινλανδίαν	***Διὰ τὰς Κάτω Χώρας***	***Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν***
. . . . .	. . . . .	. . . . .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

(Ἄρθρον 21ον)

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Ὁ σταθμὸς . . . . . τοῦ Σιδηροδρόμου . . . . . παρακαλεῖται νὰ ἐπιφέρῃ ἐπὶ τοῦ συμβολαίου μεταφορᾶς τῆς κάτωθι ἀποστολῆς:

Σήματα καὶ ἀριθμὸς	Ποσὸν δεμάτων	Εἶδος τῆς συσκευῆς	Εἶδος ἐμπορευμάτων	Βάρος εἰς χιλιόγραμμα

παραδοθείσης πρὸς μεταφορὰν διὰ φορτωτικῆς διὰ μεγάλης / διὰ μικρᾶς ταχύτητος τὴν . . . . . 19 . . . . πρὸς τὸν Κ. . . . . Εἰς . . . . . τὰς κάτωθι τροποποιήσεις (1):

1ο νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν σταθμὸν ἀναχωρήσεως εἰς τὸν Κ. . . . . .

2ο νὰ τὴν κρατήσῃ καθ' ὁδὸν ἐν ἀναμονῇ μεταγενεστέρων διαθέσεων τοῦ ἀποστολέως.

3ο ν' ἀναλάβῃ τὴν παράδοσιν ἐν ἀναμονῇ μεταγενεστέρων διαθέσεων τοῦ ἀποστολέως.

4ο νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τὸν Κ. . . . . Εἰς . . . . . .

5ο νὰ τὴν παραδώσῃ μόνον κατόπιν πληρωμῆς ἀποτίσεως ἐκ . . . . . .

(ὁλογράφως).

6ο νὰ τὴν παραδώσῃ ἐπὶ πληρωμῆς, οὐχὶ τῆς ἀποτίσεως τῆς ἀναφερομένης ἐν τῇ φορτωτικῇ, ἀλλ' ἀποτίσεως ἐκ . . . . . .

(ὁλογράφως)

7ο νὰ τὴν παραδώσῃ χωρὶς νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀποτίσεως.

8ο νὰ τὴν παραδώσῃ ἐλευθέραν. . . . . .

Ἐν . . . . . τῇ 19

(Ὑπογραφὴ)

Πρὸς τὸν σταθμὸν . . . . . τοῦ Σιδηροδρόμου . . . . . .

Αἱ ἄνω διαταγαὶ τοῦ ἀποστολέως μεταβιβάζονται ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τοὺς ὅρους, τοὺς προβλεπομένους εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Διεθνοῦς Συμβάσεως, τῆς ἀφορώσης τὴν μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων διὰ Σιδηροδρόμων. Αἱ διαταγαὶ αὗται ἀνεγράφησαν ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς φορτωτικῆς, τὸ ὁποῖον παρουσίασεν ὁ ἀποστολεύς. Τὸ δελτίον τὸ παραδοθὲν εἰς τὸν ἀποστολέα διορθώθη / ἀπεσύρθη σχετικῶς πρὸς τὴν ἀπότισιν. Ἡ παροῦσα ἀναφέρεται εἰς τὸ ἡμέτερον τηλεγράφημα τοῦ . . . . . ἀριθ.

Ἐν . . . . . τῇ 19

Ὁ Σταθμάρχης

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους

Διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν: Dr. LEO DI PAULI.
Διὰ τὸ Βέλγιον: FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν: A. OLDENBURG.
Διὰ τὴν Ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig: J. MOLDZELEWSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν: EMILIO DE PALACIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν: K. MENNINC.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URCHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZE, MAURICE SIBILLE, C. COLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα: VASILI DENDRAMIS.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARCHER DE TERJEKFALVA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν: GARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν: Dr. O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν: V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν: J. IRGENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. COMMENE.
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων: M. JOVANOVITCH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTRÖMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν: MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλαβακίαν: Dr. LANKAS.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

ἄρθρον 57)

(1) Νὰ σβεσθῶσιν αἱ μὴ προσαρμοζόμεναι διατάξεις.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ἀφορῶν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν Διεθνῶν μεταφορῶν διὰ σιδηροδρόμων.

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ κεντρικὸν γραφεῖον τῶν διεθνῶν μεταφορῶν διὰ σιδηροδρόμων ἑδρεύει ἐν Βέρνῃ. Ὁ ὀργανισμός του ἐν τῷ καθορισθέντι πλαισίῳ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 57 τῆς Συμβάσεως, ὡς καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς δράσεώς της ἀφίεται εἰς τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Ἑλβετικὸν Συμβούλιον.

2. Τὰ ἔξοδα τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου ἐπιβαρύνουσι τὰ συμβαλλόμενα Κράτη, ἀναλόγως τοῦ μήκους τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἢ τῶν διαδρομῶν τῶν ἐξυπηρετούντων ἀπὸ ἄλλας ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐγένοντο δεκταὶ νὰ συμμετέχωσι εἰς τὰς μεταφοράς, κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς προσδιορισθέντας ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως. Ἐν τούτοις αἱ ἀτμοπλοϊκαὶ γραμμαὶ μετέχουσι τῶν ἐξόδων ἀναλόγως μόνον τοῦ ἡμίσεος τῶν διαδρομῶν των. Δι' ἕκαστον Κράτος ἡ συνεισφορὰ εἶνε φρ. 1.40 τὸ πολὺ ἀνὰ χιλιόμετρον. Τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐτησίας πιστώσεως, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς ἕκαστον χιλιόμετρον σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, θὰ ὁρισθῇ δι' ἑκάστην χρῆσιν ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδιακὸν Ἑλβετικὸν Συμβούλιον, μετὰ γνώμην τοῦ κεντρικοῦ Συμβουλίου, καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἑκάστοτε περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ εἰσπράττεται πάντοτε ὁλικῶς. Ὅταν τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου θὰ εἶναι κατώτερα τῆς πιστώσεως τῆς ὑπολογισθείσης ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης, ἡ μὴ ἐξοδευθεῖσα διαφορὰ θὰ μεταβιβάζηται εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Περιθάλψεων, οἱ δὲ τόκοι τούτου θὰ διατίθενται πρὸς παροχὴν βοηθημάτων ἢ ἀποζημιώσεων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, καθ' ἣν περίπτωσιν, ἕνεκα προκεχωρηκυίας ἡλικίας, ἀτυχημάτων ἢ ἀσθενείας, θὰ ἦσαν ὁριστικῶς ἀνίκανοι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς παραδόσεως εἰς τὰ συμβαλλόμενα Κράτη τῆς ἐκθέσεως τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ πίνακος τῶν ἐτησίων λ)σμῶν, τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ τὰ προσκαλῇ νὰ δώσωσι τὴν συνεισφορὰν των διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ληξάσης χρήσεως. Τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον τὴν 1 Ὀκτωβρίου δὲν θὰ εἶχε καταβάλει τὸ μερίδιόν του θὰ προσκαλῆται καὶ δευτέραν φορὰν πρὸς τοῦτο. Ἐὰν ἡ πρόσκλησις αὕτη δὲν φέρῃ ἀποτέλεσμα, θὰ τὴν ἀνανεώσῃ τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς νέας ληξάσης χρήσεως. Ἐὰν τὴν 1ην τοῦ ἑπομένου μηνὸς Ἰουλίου δὲν θὰ ἔχῃ ληφθῇ οὐδόλως ὑπ' ὄψει καὶ ἡ πρόσκλησις αὕτη, τέταρτον διάβημα θέλει γίνει πρὸς τὸ καθυστεροῦν Κράτος, ἵνα πληρώσῃ τὰς συνεισφορὰς τῶν δύο ληξασῶν χρήσεων· ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας, τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ τὸ εἰδοποιήσῃ μετὰ τρεῖς μῆνας ὅτι, ἐὰν ἡ ἀναμενομένη καταβολὴ δὲν ἐκτελεσθῇ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἡ ἀποχὴ αὐτοῦ θέλει ἑρμηνευθῇ ὡς σιωπηρὰ ἐκδήλωσις τῆς θελήσεώς του ν' ἀποσυρθῇ τῆς Συμβάσεως. Ἐὰν καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο διάβημα μείνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, λαμβάνον ὑπὸ σημείωσιν τὴν σιωπηρῶς ἐκφρασθεῖσαν θέλησιν ὑπὸ τοῦ μὴ συμμορφωθέντος Κράτους νὰ ἀποσυρθῇ τῆς Συμβάσεως, θὰ προβῇ εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους τούτου ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

Τὰ μὴ εἰσπραττόμενα ποσὰ δέον, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ καλύπτωνται διὰ τῶν συνήθων πιστώσεων, ἃς διαθέτει τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, καὶ δύνανται νὰ διαμοιρασθῶσιν εἰς τὰς χρήσεις τεσσάρων ἐτῶν. Τὸ μέρος τοῦ ἐλλείμματος τὸ μὴ δυνάμενον οὕτω νὰ καλυφθῇ, θὰ φέρεται εἰς ἰδιαίτερον λ)σμὸν, εἰς χρέωσιν τῶν ἄλλων Κρατῶν, ἀναλόγων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χιλιομέτρων τῶν σ)δρομικῶν γραμμῶν,

τῶν ὑπαγομένων ἤδη εἰς τὴν Σύμβασιν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καταχωρήσεως τοῦ ἐλλείμματος ἐν τῷ λ)σῷ καὶ δι' ἕκαστον ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς συμμετοχῆς του ἐν τῇ συμβάσει κατὰ τὴν διετῆ ταύτην περίοδον, ἥτις λήγει μὲ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ μὴ συμμορφωθέντος Κράτους. Κράτος τοῦ ὁποίου ἤθελον διαγραφῆ αἱ γραμμαί, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἐκτιθέμενα, δὲν θὰ δύναται νὰ τὰς καταστήσῃ ἐκ νέου δεκτὰς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διεθνῶν μεταφορῶν, εἰμὴ καταβάλλον προηγουμένως τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα ὀφείλει διὰ τὰ ὑπ' ὄψιν ἔτη, καὶ μὲ τόκον πέντε τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ ἔκτου μηνὸς μετὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τὸ ἐκάλεσε τὴν πρώτην φορὰν νὰ πληρώσῃ τὰς συνεισφοράς, αἵτινες τὸ ἐπιβαρύνουσιν.

Ἄρθρον 2.

1. Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον δημοσιεύει μηνιαῖον δελτίον, περιέχον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Συμβάσεως, ἰδίως τὰς ἀνακοινώσεις, τὰς σχετικὰς πρὸς τὸν κατάλογον τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων, καὶ πρὸς τὰ ἀντικείμενα, τὰ ἀποκλειόμενα τῆς μεταφορᾶς ἢ δεκτὰ ὑπὸ ὅλους, ὡς καὶ τὰ ἔγγραφα νομολογίας καὶ στατιστικῆς, τὰ ὁποῖα θὰ ἔκρινεν ὠφέλιμον νὰ περιλάβῃ.

2. Τὸ Δελτίον συντάσσεται γαλλιστὶ καὶ γερμανιστί. Εἰς ἕκαστον Κράτος καὶ εἰς ἑκάστην ἐνδιαφερομένην διοίκησιν ἀποστέλλεται δωρεὰν ἓν ἀντίτυπον. Ἕτερα ἀντίτυπα ζητούμενα πληρώνονται εἰς τιμὴν καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου.

Ἄρθρον 3.

1. Αἱ καταστάσεις καὶ αἱ πιστώσεις διὰ διεθνεῖς μεταφοράς, αἱ μὴ ἐξοφληθεῖσαι, εἶνε δυνατὸν ν' ἀποσταλῶσι ὑπὸ τῆς πιστωτρίας Διοικήσεως εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον, ἵνα τοῦτο διευκολύνῃ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ὑποχρεοῦ τὴν ὀφειλέτιδα ἐπιχείρησιν μεταφορῶν νὰ κανονίσῃ τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν ἢ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἄρνησίν της νὰ πληρώσῃ.

2. Ἐὰν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον φρονῇ ὅτι αἱ προβαλλόμεναι αἰτίαι ἀρνήσεως εἰσὶν ἐπαρκῶς βάσιμοι, πέμπει τοὺς ἀντιδίκους πρὸς ἐκδίκασιν πρὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου

3 Ὅταν τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον φρονῇ ὅτι τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ποσοῦ ὀφείλεται πραγματικῶς, δύναται, ἀφοῦ συμβουλευθῇ πραγματογνώμονα, νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἡ ὀφειλέτις ἐπιχείρησις μεταφορᾶς θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τὸ ὅλον ἢ μέρος τῆς πιστώσεως, τὸ οὕτω πληρωνόμενον ποσὸν δέον νὰ μένῃ ἐν παρακαταθήκῃ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου

4 Καθ' ἣν περίπτωσιν μία ἐπιχείρησις μεταφορᾶς δὲν συνεμορφώθη ἐντὸς δεκαπενθημέρου πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, καλεῖται ἐκ νέου νὰ συμμορφωθῇ σὺν τῇ ὑποδείξει τῶν συνεπειῶν τῆς ἀρνήσεώς της

5 Δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν νέαν ταύτην ἔκκλησιν, ἐὰν αὕτη μείνῃ ἄκαρπος, τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ἀπευθύνει εἰς τὸ Κράτος, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιχείρησις μεταφορᾶς, ἠτιολογημένην εἰδοποίησιν, προσκαλοῦν τὸ Κράτος τοῦτο νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν λεπτέων μέτρων, καὶ ἰδίως, ἐὰν πρέπῃ νὰ διατηρήσῃ ἐν τῷ καταλόγῳ τὰς γραμμὰς τῆς ὀφειλέτιδος ἐπιχειρήσεως μεταφορᾶς.

6. Ἐὰν τὸ Κράτος, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ὀφειλέτις ἐπιχείρησις μεταφορᾶς, δηλώσῃ ὅτι, παρὰ τὴν μὴ πληρωμήν, δὲν νομίζει ὅτι ὀφείλει νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ καταλόγου τὰς γραμμὰς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ἢ ἐὰν ἀφήσῃ ἄνευ ἀπαντήσεως ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας τὴν κοινοποίησιν τοῦ κεντρικοῦ Γραφείου, θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς δεχόμενον ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐγγύησιν περὶ τοῦ ἀξιοχρέου τῆς εἰρημένης ἐπιχειρήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὰς πιστώσεις, τὰς ἐξηρτημένας ἐκ τῶν διεθνῶν μεταφορῶν.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD OFFMAN.OFFMAN.
Διὰ τὴν Αὐστρίαν: D LEO DI PAULI. ..
Διὰ τὸν Βέλγιον: FERNAND PELTZER.
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF.
Διὰ τὴν Δανίαν: A. OLDENBURC.
Διὰ τὴν Ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig: J. MOLDZELEWSKI.
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν: EMILIO DE PALAGIOS.
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν: K. MENNINC.
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URGHO TOIVOLA.
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZE, MAURIGE SIBILLE, G. GOLSON.
Διὰ τὴν Ἑλλάδα: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΕΝΔΡΑΜΗΣ.
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARGHER DETERJEKFAL. VA.
Διὰ τὴν Ἰταλίαν: CARBASSO.
Διὰ τὴν Λεττονίαν: D . O. VOIT.
Διὰ τὴν Λιθουανίαν: V. SIDZIKAUSKAS.
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT.
Διὰ τὴν Νορβηγίαν: J. IRCENS.
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DOUDE VAN TROOSTWIJK.
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELEWSKI.
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA.
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. GOMMENE. m
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sa é, J. MORIZE.
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων: M. JOVANOVITGH.
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTROMER.
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν: MOTTA.
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν: D . LANKAS.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.

(Ἄρθρον 6ον).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

σχετικὸς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν πραγματογνωμόνων..

Ἄρθρον 1.

Ἡ Γερμανία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία ἀντιπροσωπεύονται μονίμως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πραγματογνωμόνων. Ὅλα τὰ ἄλλα συμβαλλόμενα Κράτη δύνανται, ἐὰν τὸ κρίνωσιν ἀναγκαῖον, νὰ ἀντιπροσωπεύωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 2.

Αἱ Κυβερνήσεις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν ἀνακοινοῦσι τὰς εὐχάς των καὶ τὰς προτάσεις των ἠτιολογημένως τὰς ἀφορώσας τὸ Παράρτημα Ι εἰς τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον τῶν διεθνῶν σ)δρομικῶν μεταφορῶν, τὸ ὁποῖον τὰς γνωστοποιεῖ ἀμέσως εἰς τὰ ἄλλα συμβαλλόμενα Κράτη. Ὁσάκις παρασιῇ ἀνάγκη τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον θὰ καλῇ τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς συνεδρίαν. Ὅλα τὰ συμβαλλόμενα Κράτη θὰ εἰδοποιῶνται περὶ τῶν συνεδριῶν τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ δύο μηνῶν. Ἡ εἰδοποίησις δέον νὰ ἐγγράφῃ ἀκριβῶς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖται ἔγκυρος ὅταν τρία συμβαλλόμενα Κράτη ἀντιπροσωπεύωνται.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὁρίζει δι' ἑκάστην σύνοδον τὸν πρόεδρον καὶ ἀντιπρόεδρον αὐτῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν ἀντιπροσωπευομένων Κρατῶν. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 6.

Ἕκαστον Κράτος καταβάλλει τὰ ἔξοδα τῶν ἀντιπροσώπων του.

Ἄρθρον 7.

Τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον ἀναλαμβάνει τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Γραμματείας καὶ τῶν ἀνταποκρίσεων τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 8.

Ὁ Διευθυντὴς ἤ, ἐν ἐλλείψει τούτου, ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου παρίστανται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς μὲ γνώμην συμβουλευτικήν.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD HOFFMAN
Διὰ τὴν Αὐστρίαν: Dr. LEO DI PAULI
Διὰ τὸ Βέλγιον: FERNAND PELTZER
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF
Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν: A. OLDENBURC
Διὰ τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Dantzig: J. MODZELEWSKI
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν: EMILIO de PALAGIOS
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν: K. MENNINC
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URHO TOIVOLA
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZE MAURIGE SIBILLE G. GOLSON
Διὰ τὴν Ἑλλάδα: VASILI DENDRAMIS
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARGHER de TERJEKFALVA
Διὰ τὴν Ἰταλίαν: CARBASSO
Διὰ τὴν Λεττονίαν: Dr. O. VOIT
Διὰ τὴν Λιθουανίαν: V. SIDZIKAUSKAS
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT
Διὰ τὴν Νορβηγίαν: J. IRGENS
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DOUDE VAN TROOSTWIJK
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELFWSKI
Διὰ τὴν Πορτογαλίλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. GOMNENE
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre: J MORIZE
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων M. JOVANOVITGH
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTROMER
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν: MOTTA
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν: Dr. LANGAS

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Προκειμένου νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συμβάσεως ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων σιδηροδρομικῶς, συναφθείσης τὴν ἡμέραν ταύτην, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι, ἐνώπιον καὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ Ἀπεσταλμένου τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre ἐδήλωσαν καὶ ἀπεφάσισαν τὰ ἑξῆς:

I. Κύρωσις καὶ ἔναρξις ἰσχύος.

Ἡ Σύμβασις θέλει κυρωθῇ· τὰ ἔγγραφα τῆς κυρώσεως δέον νὰ κατατεθῶσιν ἐν Βέρνῃ τὸ ταχύτερον· θὰ ἰσχύσῃ μεταξὺ τῶν Κρατῶν, ἅτινα ἤθελον τὴν ἐγκρίνει, μόλις συνομολογηθῇ ἡ πρὸς τοῦτο συμφωνία μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῶν Κρατῶν τούτων.

II. Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Δεδομένου ὅτι ἡ σχετικὴ ἀξία τῶν ἐν χρήσει νομισμάτων εἰς τὰ διάφορα Κράτη ὑπόκειται εἰς ἀποτόμους διακυμάνσεις ἕκαστον Κράτος θὰ δύναται, διὰ μίαν περίοδον, ἥτις δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ τέσσαρα ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς Συμβάσεως, εἴτε διὰ διατάξεων, διαλαμβανομένων εἰς τὰ τιμολόγια, εἴτε διὰ πράξεων δημοσίου κύρους, νὰ παρεκκλίνῃ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 17, 18, 21, 29 καὶ 36 τῆς Συμβάσεως, ἀποφασίζον ἐπί τινων σχέσεων, ὅπως:

1ο. α') Αἱ ἀποστολαὶ ἐκ τοῦ Κράτους τούτου γίνωνται δεκταὶ μόνον μὲ κόμιστρα πληρωθέντα μέχρι τῶν συνόρων του.

β') Αἱ ἀποστολαί, κατὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ Κράτος τοῦτο, μὴ ὦσιν ἐπιβεβαρυμέναι μὲ οὐδὲν ἔξοδον, ἢ αἱ ἀποστολαὶ μὲ προορισμὸν τὸ Κράτος τοῦτο ὦσιν ἐλεύθεραι τελῶν μόνον μέχρι τῶν συνόρων του.

γ') Τὰ κόμιστρα τῶν ἀποστολῶν ἐν διαμετακομίσει διὰ τοῦ Κράτους τούτου πληρώνωνται, συμφώνως πρὸς τὰς συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων, εἴτε εἰς τὸ Κράτος τῆς ἀποστολῆς εἴτε εἰς τὸ τῆς ἀφίξεως.

2ο. Αἱ μεταφοραί, αἵτινες χρησιμοποιοῦσι τὰς γραμμὰς τοῦ Κράτους τούτου, μὴ ἐπιβαρύνωνται μὲ οὐδεμίαν ἀπότισιν καὶ τὰ προϋπάρχοντα τέλη μὴ γίνωνται δεκτά.

3ο. Μὴ ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀποστολέα νὰ μεταβάλῃ τὸ συμβόλαιον μεταφορᾶς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προπληρωμὴν τῶν τελῶν καὶ τὴν ἀπότισιν.

4ο. Τὰ ἀνώτατα ὅρια τῶν 50 φρ. καὶ 100 φρ., τὰ ὁριζόμενα ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 36, ἐλαττωθῶσιν ἀναλόγως εἰς 25 φρ. καὶ 50 φράγκα.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐγκριθῇ συγχρόνως μὲ τὴν συνομολογηθεῖσαν Σύμβασιν τὴν ἡμέραν ταύτην, θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἀποτελοῦν μετὰ τῆς Συμβάσεως ἓνιαῖον σύνολον καὶ θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἰσχὺν καὶ διάρκειαν ὡς ἡ Σύμβασις αὕτη.

Δι' ὃ οἱ Πληρεξούσιοι καὶ ὁ Ἀπεσταλμένος τῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπείας τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre ὑπέγραψαν τὸ πρωτόκολλον τοῦτο.

Ἐγένετο ἐν Βέρνῃ, τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους εἰς ἓν μόνον ἀντίτυπον, ὅπερ θὰ μένῃ κατατεθειμένον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλβετικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τοῦ ὁποίου αὐθεντικὸν ἀντίγραφον θέλει παραδοθῇ εἰς ἑκάστην τῶν ὑπογραφασῶν Δυνάμεων.

Διὰ τὴν Γερμανίαν: EDUARD HOFFMAN
Διὰ τὴν Αὐστρίαν: Dr. LEO DI PAULI
Διὰ τὸ Βέλγιον: FERNAND PELTZER
Διὰ τὴν Βουλγαρίαν: D. MIKOFF
Διὰ τὴν Δανιμαρκίαν: A. OLDENBURG
Διὰ τὴν Ἐλευθέραν Πόλιν τοῦ Dantzig: J. MODZELE SKI
Διὰ τὴν Ἱσπανίαν: EMILIO de PALACIOS
Διὰ τὴν Ἐσθονίαν: K. MENNING
Διὰ τὴν Φινλανδίαν: URHO TOIVOLA
Διὰ τὴν Γαλλίαν: H. ALLIZÉ MAURICE SIBILLE C. COLSON
Διὰ τὴν Ἑλλάδα: VASILI DENDRAMIS
Διὰ τὴν Οὐγγαρίαν: F. PARCHER de TERJE-- KFALVA
Διὰ τὴν Ἰταλίαν: GARBASSO
Διὰ τὴν Λεττονίαν: Dr. O. VOIT
Διὰ τὴν Λουθιανίαν: V. SIDZIKAUSKAS
Διὰ τὸ Λουξεμβοῦργον: LEFORT
Διὰ τὴν Νορβηγίαν: J. IRGENS
Διὰ τὰς Κάτω Χώρας: W. DYUDE VAN TROOSTWIJK
Διὰ τὴν Πολωνίαν: J. MODZELEWSKI
Διὰ τὴν Πορτογαλλίαν: A. M. BARTOLOMEU FEREIRA
Διὰ τὴν Ρουμανίαν: N. P. COMNENE
Διὰ τὴν Κυβερνητικὴν Ἐριπροπὴν τῶν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τῆς Λεκάνης τῆς Sarre: J. MORIZE
Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων M. JOVANOVITCH
Διὰ τὴν Σουηδίαν: ALSTRÖMER
Διὰ τὴν Ἑλβετίαν: MOTTA
Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν: Dr. LANCAS

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια: 1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1926 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ ἐγκρίσεως δραχμῶν 1.400.000 διὰ τὴν ἀγορὰν πίνακος τοῦ Ἕλληνος ζωγράφου Θεοτοκοπούλου». 2) «Περὶ ἐγκρίσεως πληρωμῆς τῷ οἴκῳ G. I. Wills and Sons Limited δαπανῶν μελέτης τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ 3) «Περὶ τροποποιήσεως πίνακος τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ τυπογραφείου Νωροφυλακῆς».

Γίνεται ὡσαύτως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Συνεδρίασις ΚΔ'.

Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ Διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ. Ν. Δ. τῆς 4 Ἰουνίου 1923».

Ἄρθρον μόνον.

Καταργεῖται τὸ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ Διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ. Ν. Δ. τῆς 4 Ἰουνίου 1923», ὡς τοῦτο ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 279 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 14 Αὐγούστου 1926 (Τεῦχος Α').

Μεθ' ὃ ὥρᾳ 9 μ. μ. συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ὥραν 4 1)2 μετὰ μεσημβρίαν.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'

τῆς 26 Νοεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 41)2 μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. ***Α. Μιαούλης*** παρακαλεῖ νὰ διορθωθῇ τὸ ἐσφαλμένως ἀναγραφόμενον εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι συνέστησε τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐφοπλιστῶν.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ πρακτικά.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Μ. Μαντᾶς*** καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων τοῦ 1)3 τοῦ ἀγροκτήματος Χαρβάτι Ἀττικῆς, παραπονουμένων ὅτι ἀδίκως καὶ παρανόμως ζητεῖται ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἀγροκτήματος καὶ ζητοῦν τὴν προστασίαν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων των.

Οἱ Ποτοπῶλαι Φλωρίννης παρακαλοῦν ὅπως ἀφεθῇ ἐλεύθερα ἡ πώλησις στεμφυλοπνεύματος (οὔζου) καὶ εἰς τὰ οἰνοπωλεῖα εἰς τὰ ὁποῖα ἀπηγορεύθη ἡ πώλησις διὰ τοῦ ψηφίσματος τῆς 1ης Ἰουνίου 1927.

Ἡ Καπνεργατικὴ ἕνωσις Σερρῶν ὑποβάλλει ψήφισμα, ἐν ᾧ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματά της, τῶν ὁποίων ζητεῖ τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκπλήρωσιν.

Τὸ Ἐπιμελητήριον Δράμας καὶ οἱ Συνεταιρισμοὶ Γιαννιτσῶν πρακαλοῦν ὅπως ληφθοῦν μέτρα πρὸς προστασίαν τοῦ βάμβακος.

Ὁ Δημοκρατικὸς Σύλλογος Κερκύρας διαμαρτύρεται διὰ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως.

Οἱ δικαιοῦχοι τῆς 9ης δηλώσεως διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς αὐτούς.

Ἡ Προσφυγικὴ ἐπιτροπὴ Βροντοῦς Σερρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς συντάξεως Μητρώου τῶν παρχμεθορίων συνοικισμῶν.

Οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ Παλαιοσελίου παρακαλοῦν ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἵδρυσις σχολείου εἰς τὰ χωρία των.

Οἱ ἀπαλλοτριωθέντες γαιοκτήμονες Λαρίσσης παρακαλοῦν ὅπως ληφθῇ μέριμνα πρὸς βελτίωσιν τῶν ἀποζημιώσεών των καθόσον αἱ ἐκδικασθεῖσαι ἀποφάσεις ὡρίσθησαν μὲ μηδαμινὰς τιμάς.

Ὁ Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ἀμπελοκτημόνων Ἀθηνῶν ἀποστέλλει πρόσκλησιν πρὸς τοὺς κ. κ. Βουλευτὰς ὅπως εὐαρεστηθοῦν καὶ παρευρεθοῦν εἰς τὸ συγκληθὲν Ἀμπελουργικὸν Συνέδριον διὰ τὴν Ζαν Δεκεμβρίου.

Πρόεδροι καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν κοινοτήτων Βόλου διαμαρτύρονται κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισμοῦ τοῦ φόρου δεκάτης, ὡς καθορισάσης φόρον τριπλάσιον τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου Σπάρτης παρακαλεῖ ὅπως δημοσιευθῇ τὸ ὑπογραφὲν διάταγμα περὶ ἐπιβολῆς προσθέτων μικροφορολογιῶν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ἐργάται Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται διὰ τὰ λαμβανόμενα κατ' αὐτῶν στρατοκρατικὰ μέτρα.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Ἑνώσεων τῶν Συνεταιρισμῶν Κερκύρας, διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ὑποβολῆς τοῦ Νομοσχεδίου Α. Ο. Α. Π. Κ. ὡς περιλαμβάνοντος ἀνελευθέρους ἀρχὰς δικαίου.

Ὁ Σύνδεσμος ἀλληλεγγύης ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ξηρᾶς θεωρεῖ δίκαιον ὅπως οἱ διὰ πολιτικοὺς λόγους ἀπομακρυνθέντες τοῦ στρατεύματος ἀξιωματικοὶ ἐπαναφερθοῦν εἰς τὰς προτέρας θέσεις των.

Ὁ Γρηγόριος Λέντζιος, κάτοικος Ἰωαννίνων, διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ἐκεῖ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διότι καταθέσας 20.000 δραχμ. καὶ λαβὼν παρ' αὐτῆς γραμμάτια Ἐθνικῆς Ἀμύνης εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταγγείλῃ τὴν Τράπεζαν ὡς ἀρνουμένην σήμερον νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἄνω ποσόν.

Ἀνάπηροι καὶ θύματα πολέμου διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ προϋπαλμένου τοῦ τιμήματος προστασίας θυμάτων πολέμου τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας διότι ἀναμιγνύεται εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ σωματείου των.

Ὁ Νομάρχης Σάμου ὑποβάλλει ἀναφορὰν τῆς Κοιν. Μυτιληνῶν μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως τῆς Μερόπης χήρας Ν. Παλαρινοῦ, διαμαρτυρομένης διότι ἀπεκλείσθη τοῦ εὐεργετήματος συντάξεως μετὰ 25ετῆ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συζύγου της, διότι οὗτος ἀπεβίωσεν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀπὸ 31)5)26 Ν.Δ.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Ἀνθρακόπουλος, Δ. Μέλφος*** καὶ ***Δ. Φλωριᾶς*** καταθέτουν τηλεγράφημα τῆς Προσφυγικῆς Ἑνώσεως Σερρῶν διαμαρτυρομένης κατὰ τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως ὅπως μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκπρόθεσμοι δηλώσεις.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** καταθέτει ψήφισμα τοῦ Δημ. Συμβουλίου Ναυπλίου, διαμαρτυρομένου κατὰ τῆς Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π., ἡ ὁποία ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ μέτρον ὅπως οἱ ἔμποροι πληρώνωσιν 35 ο)ο ἐπὶ πλέον τῶν κεκανονισμένων κομίστρων.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** καταθέτει ἐπίσης αἴτησιν τοῦ ἀποστρατευθέντος λοχαγοῦ τοῦ Πεζικοῦ Σπυρ. Κριθαροπούλου, παραπονουμένου διότι, καίτοι ἅπαντες οἱ συνάδελφοι του οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ κίνημα Λεοναρδοπούλου, ἐπανῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὸν πίνακα Α' ἐξαίρεσις ἐγένετο μόνον δι' αὐτόν.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Π.Φλῶρος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου ἀρβυλοποιῶν, παρακαλούντων ὅπως δοθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς πρὸς κατασκευὴν ἐν μέρος τῶν ἀρβύλων τοῦ στρατοῦ.

Οἱ συμβολαιογράφοι Θηβῶν, Γυθείου καὶ Καλαβρύτων διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ὑπαγωγὴν των εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων τῶν νομικῶν.

Τὸ Σωματεῖον Καπνεργατῶν Μεσολογγίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐκτόπισιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως του.

Ἡ Ἕνωσις τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Βερροίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑποτίμησιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου καὶ τοῦ ἀραβοσίτου ὡς ζημιούσαν τὴν ἐγχώριον παραγωγήν.

Ὁ κ. ***Ι.Γιαμούζης*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν Διευθυντῶν τῶν Θεάτρων Θεσσαλονίκης, δι' οὗ διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἐπιβολῆς νέας φορολογίας ἐπὶ τῶν Δημ. Θεαμάτων ὑπὲρ τῶν Φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ἔγγραφον τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' οὗ οὗτος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι διὰ Διατάγματος ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Ἀχ. Παπαδάτου, δι' ἑτέρου δὲ Διατάγματος ἀπὸ 23 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. διωρίσθη Ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ κ. Πρωθυπουργῷ ὁ κ. Ἀχ. Παπαδάτος.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ***Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπὴ*** ὑποβάλλει σχέδιον τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1926 Ν. Δ., περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς Σιδηροδρόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

2) «Περὶ διαθέσεως μέρους τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν λιμενικῶν Ταμείων ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς περιφερείας Κορίνθου».

3) «Περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου διατάξεων τοῦ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1923 Ν. Δ.».

4) «Περὶ χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἐν τῷ κτιρίῳ Παλαιῶν Ἀνακτόρων οἰκοδομικοῦ ὑλικοῦ ἐσόδου».

5) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ Ν. Δ. 5)8 Σεπτεμβρίου 1923 «περὶ ναυτικῆς σημάνσεως τοῦ στενοῦ Πρεβέζης καὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου» καὶ

6) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων «περὶ ὑδραυλικῶν Ταμείων».

Ἡ ἐπὶ τῆς ***Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴ*** ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδου ἀναμεμιγμένου μετὰ σπορελαίου καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. ***Γ. Διβαθινόπουλος, Δ. Γιαννόπουλος*** καὶ ***Κ. Βουδούρης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ν)βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 18-9-26 Ν. Δ. περὶ κατατάξεως ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν».

Οἱ κ. κ. ***Θ. Κολιαλέξης, Μ. Βολουδάκης, Μ. Τσαρλαμπᾶς*** κλπ. ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ προσχεδίου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 30—12—25 Ν. Δ. περὶ συστάσεως Ἰατρικῆς Σχολῆς».

Ὁ κ. ***Ι. Κανναβὸς*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπιβολῆς κοινοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων ζώων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἐπιτροπῇ τῆς Κοινότητος Ἀχουρίων τελουμένης ἐμποροπανηγύρεως.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ στρατιωτικῶν προαγωγῶν». καὶ

2) «Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου (1 Νοεμβρίου) 1925 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως συμβάσεως μεταξὺ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Ἑταιρείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου περὶ κατασκευῆς 450.000.000 φυσιγγίων».

Ὁ κ. ***Ι. Κανναβὸς*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Φυτοπαθολογίας».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. ***Ι. Γιαμούζης, Ι. Κουτσίνας, Σ. Ἀναστασιάδης, Ι. Κούνδουρος, Π. Λούβαρης, Ν. Τζερμιᾶς, Δ. Ἀνδρεάδης, Ν. Γαρδικιώτης*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Ν)βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 13 Ν)βρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 8 Σεπτεμβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

«Ημερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν Προέδρων Κοινοτήτων καὶ Συνεταιρισμῶν Λεβαδείας περὶ τῶν πλημμυρῶν τοῦ ποταμοῦ Κηφισσοῦ, τονίζει ὅτι πρόκειται πάλιν περὶ νέας πλημμύρας τοῦ Κηφισσοῦ, καταστρεψάσης τὴν σπορὰν τοῦ βάμβακος καὶ ἐμποδιζούσης ἐπὶ ἑξάμηνον κάθε καλλιέργειαν καὶ ἀντιλαμβάνεται πᾶς τις τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ὑφίσταται τὸ Κράτος καὶ ὁ τόπος ἀπὸ τὰς πλημμύρας αὐτάς. Οἱ κάτοικοι, συνεχίζει, Λεβαδείας καὶ Λεκρίδος μὲ ἀνυπόκριτον χαρὰν ἠκουσαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως διὰ τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα τοῦ Στρυμόνος καὶ ἐν ἀγωνίᾳ ἀναμένουν ὅπως ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τὰς πλημμύρας τοῦ Κηφισσοῦ. Ἐπὶ ἑξάμηνον, τονίζει, διακόπτεται ἡ συγκοινωνία, οἱ δὲ κάτοικοι 24 χωρίων συγκοινωνοῦν διὰ λέμβων. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περὶ ἐκτάσεως 75 χιλιάδων στρεμμάτων ἀχρηστευομένης, εἶναι φανερὸν πόσον ζημιοῦται καὶ ἡ ἐθνικὴ παραγωγὴ καὶ τὸ Δημόσιον. Δι' ὅλα ταῦτα παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὴν οἰκτρὰν αὐτὴν κατάστασιν καὶ, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν Δημ. Ἔργων θεωρεῖ τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα Κηφισσοῦ ὡς ἀμέσου ἀνάγκης, νὰ ἐπισπεύσῃ πᾶσαν μελέτην καὶ ἐργασίαν διὰ τὴν ταχυτάτην ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων Κηφισσοῦ.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ. κ. ***Δ. Νάκος καὶ Δ. Κουτσοπέταλος.***

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι μία ἀπὸ τὰς πρώτας μερίμνας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας εἶναι καὶ ἡ προστασία τῆς περιφερείας ἀπὸ τῶν πλημμυρῶν τοῦ Κηφισσοῦ.

Γ. Βασιλειάδης. Εὐχαριστοῦμεν, κ. Ὑπουργέ, καὶ ἔχομεν ὑπ' ὄψει καὶ ἡμεῖς ὅτι ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας σας θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ ἔργον.

Ὁ κ. ***Α. Μπακάλμπασης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου Καπνεργατῶν Ξάνθης.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφέδρου Χ. Μισυρλῆ φυματικοῦ, λέγει, ὅτι πρὸ ἐτῶν οὗτος παραπονεῖται διότι, καίτοι φθισικός, δὲν τὸν εἰσάγουν εἰς κανὲν νοσοκομεῖον ἐπὶ κινδύνῳ καὶ αὐτῆς τῆς δημοσίας ὑγείας καὶ παρακαλεῖ νὰ διαταχθῇ ἡ κατὰ προτίμησιν εἰσαγωγή του εἰς νοσοκομεῖον. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, συνεχίζει, θὰ παρεκάλουν τὸν

κ. Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας καὶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ λάβουν πρόνοιαν ὅπως κατασκευασθοῦν νοσοκομεῖα διὰ τοὺς ἀπόρους ἀσθενεῖς, ὅπως ἐλήφθη πρόνοια καὶ διὰ τοὺς πρόσφυγας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἦτο παρὼν ὁ κ. Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς, θὰ σᾶς ἔλεγεν ὅτι ἐν τῇ σκέψει τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὅπως αὐξηθοῦν αἱ κλίναι τῶν δημοσίων νοσοκομείων διὰ νὰ ἐπαρκοῦν καὶ διὰ τοὺς ἀπόρους γηγενεῖς ἀσθενεῖς.

Π. Φλῶρος. Ἡ δήλωσίς σας, κ. Πρόεδρε, εἶναι ἀρκετή· ὁ κόσμος λέγει ὅτι ὅταν τὸ πῇ ὁ Βενιζέλος τὸ πιστεύομεν.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαδάκης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς ἑνώσεως γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Γιαννιτσῶν.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων Καβάλλας, λέγει, ὅτι πρόκειται διὰ τὴν στέγασιν τοῦ Γυμνασίου Καβάλλας, κατεχομένου παρὰ τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ. Ἡ ἀθλιότης, συνεχίζει, ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐν τῇ πόλει τῆς Καβάλλας εἶναι γνωστή, διότι οὔτε δημοδιδάσκαλοι ὑπάρχουν, οὔτε διδάσκαλοι, οὔτε διδακτήρια. Τὸ Γυμνάσιον Καβάλλας ἔχει ἰδιόκτητον κτίριον, κατεχόμενον πρὸ καιροῦ παρὰ τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ καὶ πρέπει νὰ τοῦ ἀποδοθῇ.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐστάλη διαταγὴ ἀποδόσεως.

Α. Θεολογίτης. Τὸ Δ' Σῶμα Στρατοῦ ἔθεσεν ὅρους ἀποδόσεως ἀνεκτελέστους, διότι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εὕρωμεν κτίριον ἱκανοποιοῦν τὰς ἀξιώσεις του. Διὰ τοῦτο χρειάζεται νέα ἐπέμβασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Θὰ ὑπομνήσω.

Ὁ κ. ***Π. Καλιγκάτσης***, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Ἀλιωπίας, λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι Καρατζόβας διαμαρτύρονται διὰ γενομένας δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὅτι ἡ ἐπαρχία αὐτὴ δὲν θὰ θεωρηθῇ ὡς παραμεθόριος καὶ συνεπῶς θὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ κάτοικοι πάσης ἰδιαιτέρας διὰ τοὺς παραμεθορίους πλεονεκτικὰς διατάξεις. Ἀσφαλῶς, τονίζει, θὰ πρόκειται περὶ λελανθασμένης διατυπώσεως τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ εἶναι ἀνάγκη ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς κάμῃ νέας δηλώσεις καθησυχαστικάς.

Γ. Τηλικίδης. Φαίνεται, τονίζει, ὅτι διεστρεβλώθησαν παρὰ τῶν ἐφημερίδων αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ θὰ ἠθέλαμεν μίαν νέαν δήλωσιν.

Ι. Κανναβός (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἐδήλωσα ὅτι δὲν καθωρίσθη ἀκόμη ἀκριβῶς ἡ παραμεθόριος ζώνη ὄχι μόνον τῆς ἐπαρχίας Ἀλμωπίας ἀλλὰ καὶ ἄλλων τμημάτων. Τὸ περίεργον ὅμως εἶναι ὅτι διαμαρτύρονται τώρα κάτοικοι καὶ ἄλλων τμημάτων. Ἄξιον παρατηρήσεως ὅμως εἶναι ὅτι οἱ κάτοικοι διαμαρτύρονται τώρα καὶ δὲν διεμαρτυρήθησαν κατὰ τὸ Παγκαλικὸν διάταγμα ὅταν ἡ ζώνη των ἐξηρέθη τελείως ἀπὸ τὰς παραμεθορίους. Ἡμεῖς τοὐναντίον, ἐπιλέγει, ἀνεμένομεν εὐχαριστίας, διότι ἐλάβομεν μέτρα νὰ συμπεριληφθῇ ἡ Ἀλμωπία εἰς τὰς παραμεθορίους.

Οἱ κ.κ. ***Α. Λούλης*** καὶ ***Σ. Τρικούπης*** συνιστοῦν ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου ἀποστράτων ὁπλιτῶν στρατοῦ καὶ χωροφυλακῆς.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τοὺς παραμεθορίους πληθυσμούς, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Δράμας κ. ***Γ. Ζερβός,*** ὅστις λέγει ὅτι κατόπιν τῆς δηλώσεως τοῦ κ. ἐκ Ροδόπης συναδέλφου ὅτι ἡ συζήτησις δὲν ἐνέχει τὴν ἔννοιαν Κυβερνητικοῦ ἐλέγχου ἐθεώρησε καθῆκόν του νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἵνα συμπληρωθοῦν παραμείναντα κενὰ ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν προλαλησάντων καὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ πλήρως ἡ διαφώτισις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ζητήματος. Οἱ προλαλήσαντες, συνεχίζει, ἐπραγματεύθησαν τὸ ζήτημα γενικῶς. Ὡμίλησαν ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς δημιουργίας παραμεθορίου πολιτικῆς, διεκτραγωδήσαντες τὴν κατάστασιν καὶ τὰς συνθήκας διαβιώσεως τῶν πληθυσμῶν ἐκείνων καὶ ζητήσαντες γενικώτερα ὑπὲρ αὐτῶν μέτρα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραμεθόριον γραμμήν, προφανῶς αὕτη δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν καθορισθεῖσαν ἢ καθορισθησομένην παρὰ τοῦ Ἐπιτελείου, ἡ δὲ συζήτησις ἡμῶν δὲν ἀφορᾷ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς γραμμῆς ταύτης, ἀρχομένης ἀπὸ τῶν ἀλβανικῶν συνόρων καὶ καταληγούσης εἰς τὸν Ἕβρον, ἀλλ' ἀφορᾷ ἐκείνους, οἵτινες ἔχουν ἀμέσως ἀνάγκην συνδρομῆς τοῦ Κράτους κατοικοῦν εἰς ὡρισμένα τμήματα τῆς παραμεθορίου καὶ ἀπαρτίζονται ὑπὸ ἔποψιν πληθυσμοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς ἐλθόντας μετὰ τὴν ἐθνικὴν καταστροφήν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ περιορισθῶμεν ὡς πρὸς τὴν μεθόριον γραμμὴν τοῦ Νομοῦ Δράμας, τμῆμα ὅπερ εἶναι συμπαγέστατα κατῳκημένον παρὰ πρόσφυγων καὶ χρῄζον νὰ τύχῃ πάσης προσοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Τὸ τμῆμα τοῦτο κατῳκεῖτο ἄλλοτε κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπὸ Τούρκους, Βουλγάρους, Ρωμάκους καὶ Ἕλληνας. Οἱ Βούλγαροι ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἐκουσίαν μετανάστευσιν, οἱ δὲ Τοῦρκοι εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀνταλλαγήν καὶ συνεπῶς μέγα μέρος τῆς περιφερείας ἐξεκενώθη. Οἱ Ρωμάκοι οἱ κατοικοῦντες προηγουμένως ἐκεῖ ἔζων ὑπὸ συνθήκας οἰκτρὰς καὶ πρωτογόνους· ἦσαν σχεδὸν ἡμιβάρβαροι καὶ εἶχον ἐπιδοθῇ εἰς μικρὰν καλλιέργειαν καπνοῦ κατωτέρας ποιότητος καὶ σιτηρῶν καὶ μικρὰν κτηνοτροφίαν. Ὁ ἀπολίτιστος οὗτος πληθυσμὸς ἀντικατεστάθη κατὰ τὰ 9/10 ἐξ Ἑλλήνων τοῦ Πόντου. Τὸ ὁλικὸν τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἦλθε πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀνήκει εἰς μίαν τάξιν ἐπιφανῶν Ποντίων ἥτις μὲ μέλος τῆς Κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς τὸν συνάδελφον κ. Λαμπριανίδην, εἰς ὃν ὀφείλεται ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη διὰ τοὺς κόπους καὶ μόχθους του ὅπως περισυλλέξῃ ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσοτέρους καὶ τοὺς μεταφέρῃ ἐνταῦθα, ἦλθεν εἰς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα. Τὸ ὁλικὸν τοῦτο ἦλθεν εἰς τὸ 1924 ἀφοῦ προηγουμένως ἔζησεν εἰς τὰ ὄρη τῆς πατρίδος του καταδιωκόμενον καὶ συγκρουόμενον καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τουρκικὸν στρατὸν πολλάκις, ἀνέρχεται δὲ εἰς ἀρκετὰς χιλιάδας καὶ ἐπέπρωτο νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν πληθυσμὸν ἐκεῖνον, περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησα. Δὲν ἐκτείνομαι, συνεχίζει, ἐπὶ τῆς γενικῆς παραμεθορίου πολιτικῆς τοῦ Κράτους διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ συζήτησις φιλολογική, ἀλλὰ περιορίζομαι εἰς τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς παραμεθορίου, ὅπερ ἐπῳκίσθη διὰ τῶν Ποντίων περὶ ὧν ὡμίλησα.

Ἡ παραμεθόριος ἐπαρχία Δράμας εἶναι γραμμὴ προικισμένη μὲ πολλὰ φυσικὰ προσόντα. Εἶναι γραμμὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐὰν ἔστρεφε τὸ Κράτος τὴν προσοχήν του θὰ ἐδημιουργεῖτο εἰς ἀληθῆς παράδεισος. Φυσικαὶ καλλοναί, ὑγιεινὸν κλῖμα, ἐξαιρετικὸν ἔδαφος ἤθελον καταστήσει ταύτην κέντρον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ δίδῃ ἀναζωογόνησιν καὶ εἰς τοὺς πάσχοντας. Ποῖα εἶναι τὰ ὑλικὰ μέτρα διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν πληθυσμῶν τῆς περιφερείας αὐτῆς; Αὕτη περιλαμβάνει μεγάλας καὶ ὡραίας ἐκτάσεις δασῶν, ἡ δὲ ὑπόλοιπος ἔκτασις εἶναι προσφορωτάτη διὰ νὰ προκόψῃ ἡ μικρὰ κτηνοτροφία. Ὑπάρχει περιφέρεια μὲ μυριάδας ὀπωροφόρων δένδρων καταστραφέντων ἐλλείψει περιποιήσεως. Διὰ τοῦτο καὶ ἄλλην φορὰν εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν εἴχομεν συστήσει ὅτι θὰ ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἀποστείλῃ ἐκεῖ εἰδικοὺς ἐμβολιαστάς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τί δένδρα εἶναι;

Γ. Ζερβός. Μηλιές, ἀπιδιές, ροδακινιὲς καὶ ἄλλα. Συνιστῶμεν συνεπῶς τὴν μετάβασιν ἐκεῖ ἐμβολιαστῶν εἰδικῶν διὰ τὴν ἐμβολίασιν τῶν δένδρων αὐτῶν καὶ συγχρόνως ὅπως ἐγκατασταθοῦν εἰδικοὶ ὑπάλληλοι πρὸς προστασίαν τῶν δένδρων. Ἐκ παραλλήλου ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ περιλάβῃ τὴν ἐγκατάστασιν μικρᾶς κτηνοτροφίας ἐξ αἰγῶν καὶ προβάτων.

Εἷς βουλευτής. Θέλετε καὶ δένδρα καὶ αἶγας;

Γ. Ζερβός. Ἄλλη εἶναι ἡ μία περιφέρεια καὶ ἄλλη ἡ ἑτέρα. Ὑπάρχουν λόγοι σοβαροὶ νὰ τονωθῇ ἡ κτηνοτροφία ἐκεῖ. Τὴν εὐνοεῖ τὸ ἔδαφος καὶ διότι οἱ κάτοικοι δὲν δύνανται νὰ

ἀπασχοληθοῦν εἰς ἄλλον βιοποριστικὸν κλάδον, διότι ἡ καλλιέργεια εἶναι πενιχρὰ εἰς ἀποδόσεις. Εἶχον συστήσει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐφοδιασθῇ ἑκάστη οἰκογένεια μὲ 25 μικρὰ ζῷα καὶ νὰ ἐγκαταστήσωμεν ἐκεῖ εἰδικὸν ὑπάλληλον εἰς κάθε κοινότητα πληρωνόμενον παρ' αὐτῆς ἵνα ἐφορεύῃ ἐπὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ζώων καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὸ πνεῦμα τῆς συνεταιριστικῆς κτηνοτροφίας, δεδομένου ὅτι ὑστεροῦμεν εἰς κτηνοτροφικὰ προϊόντα καὶ ζῶμεν μὲ τὰ κρέατα καὶ τὰ σφάγια τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Σερβίας. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ κτηνοτροφία ἔπρεπε νὰ ἐφοδιασθῇ ἑκάστη οἰκογένεια μὲ 25 πρόβατα, νὰ γίνῃ εἰδικὴ ἐπιτήρησις τῆς κτηνοτροφίας αὐτῆς καὶ νὰ διατεθοῦν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ αἱ βοσκαί, ἃς παρεδώσαμεν εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀστῶν προσφύγων.

Ὅταν, συνεχίζει, ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς τὸ 1924 ἦλθε, δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προνοίας ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Ἡμεῖς ὑποκινοῦντες τὸν πατριωτισμὸν των ὡς φρουρῶν καὶ ἀκριτῶν ὑποκινοῦντες τὸν πατριωτισμὸν των ὡς φρουρῶν καὶ ἀκριτῶν τῆς Βορείου Ἑλλάδος ὑπεσχέθημεν ὅτι θὰ τύχουν ἰδιαζούσης τῆς Βορείου Ἑλλάδος ὑπεσχέθημεν ὅτι θὰ τύχουν ἰδιαζούσης ὑποστηρίξεως καὶ συνεστήσαμεν ὅπως ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, καὶ ὄντως ἐχορηγήθησαν εἰς αὐτοὺς μικρὰ ζῷα ἀλλὰ οἱ γῦπες τῶν προμηθειῶν παρέδωκαν τοιαῦτα ὑποκύψαντα μετ' οὐ πολὺ εἰς ἐξαφάνισιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μόνον ἐξ ἀπειρίας ἐπῆλθεν ἡ καταστροφή.

Γ. Ζερβός. Ἐὰν προσελαμβάνετο ἀνὰ εἷς κτηνοτρόφος εἰδικὸς δι' ἑκάστην κοινότητα, ὅστις νὰ ἐφορεύῃ ἐπὶ τῆς κτηνοτροφίας αὐτῆς, θὰ ἐσώζετο αὕτη καθὼς καὶ θὰ ἀπεφεύγομεν καὶ πᾶσαν κακὴν διάθεσιν.

Δ. Φλωριᾶς. Τὰ 9/10 ἐκεῖ εἶναι κτηνοτρόφοι.

Α. Παπανδρεάσιου. Δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη εἰδικῶν κτηνοτρόφων.

Γ. Ζερβός. Ὡμίλησα περὶ ἐπιστατῶν κτηνοτρόφων, διότι καὶ ἄλλοτε ἡ διάθεσις τῶν ζώων δὲν ἦτο ἡ προσήκουσα, διότι τὰ ζῷα ἐσφάζοντο. Πάντως, συνεχίζει, ἡ κτηνοτροφία θὰ ἦτο ἡ μόνη ἐνασχόλησις τῶν ὀρεινῶν αὐτῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ συνεπικουροῦντο καὶ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν. Ἡ Ε. Α. Π. ἐχορήγησε κατὰ χιλιάδας αἰγοπρόβατα, ὑποκύψαντα εἰς τὸ μοιραῖον ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος.

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Πόσα ἐχορήγησε;

Γ. Ζερβός. Ἐχορήγησεν ἀρκετά. Δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς τοὺς ἀριθμούς. Τὰ ζῷα κατεστράφησαν καὶ διότι ἐπιπολάζουν καὶ αἱ ἐπιζωοτίαι. Ἤδη μία ἐξέτασις θὰ ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὰ ζῷα, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν διδόμενα πάλιν, θὰ ἔπρεπε δὲ νὰ ἐπιστηθῇ περισσοτέρα προσοχὴ τῶν χορηγούντων αὐτά, διότι πληροφοροῦμαι ὅτι πάλιν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ φθαροῦν καὶ τὰ νέα ζῷα, ὅπως ἐφθάρησαν καὶ τὰ παλαιά. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἄλλως τε εἶναι εὔκολον διότι ὑπάρχει καὶ κτηνοτροφικὴ ὑπηρεσία.

Ι. Κανναβός (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Πόθεν ἐπρομηθεύθη ἡ Ε. Α. Π. τὰ ζῷα;

Γ. Ζερβός. Τὴν πρώτην φορὰν ἀπὸ ἐντοπίους σαρακατσανέους κτηνοτρόφους καὶ κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἤδη πληροφοροῦμαι ὅτι γίνεται προμήθεια ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι καὶ ἄλλοτε ὅπως ἔγειναν αἱ τοιαῦται προμήθειαι ἔπρεπε νὰ προκαλέσουν τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως.

Φ. Μανουηλίδης. Ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ μακρὰν ἀλληλογραφίαν καὶ μετὰ ὁλόκληρον πενταετίαν ἐξηκρίβωσεν ὅτι δὲν ἐχορηγήθησαν ἄλλοτε καλὰ ζῷα καὶ ὅτι κακῶς ἐχρεώθησαν οἱ πρόσφυγες ὡς ἐχρεώθησαν δι' αὐτά.

Γ Ζερβός. Δὲν εἶναι μόνον τὸ ζήτημα τοῦτο. Βεβαιῶ τὴν Βουλὴν ὅτι ἐχορήγησαν ζῶα μεγάλα, φορτηγὰ ἄλογα Σερβικῆς προελεύσεως, τῶν ὁποίων ἡ διατήρησις ἐστοίχιζεν τόσον ὅσον ἡ διατήρησις ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας, ἄλογα προωρισμένα νὰ τραβοῦν μόνον τὸν ἁραμπᾶ, οὐχὶ δὲ κατάλληλα πρὸς μεταφορὰν τῶν προϊόντων εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως. Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον τοῦτο τὸ κακόν, δηλαδὴ ἡ ἔλλειψις προσοχῆς περὶ τὴν χορήγησιν τῶν μέσων ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψις προσοχῆς πρὸς τὸν ἐποικισμὸν τῶν κατοίκων τῆς παραμεθορίου γραμμῆς.

Ὁ κ. ***Α. Μπακάλμπασης*** λέγει ὅτι, ὅταν ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ Ἐποικισμοῦ προσεκλήθη εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ παράσχῃ πληροφορίας, ἐδήλωσεν οὗτος ὅτι οἱ παραμεθόριοι ὄντως ἔχουσι τύχει ὅλως ἀνεπαρκοῦς ἐγκαταστάσεως καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὰ ζῷα, τῶν ὁποίων ἡ ἀπώλεια ἀνῆλθεν εἰς 90 ο/ο ἐπὶ τῶν χορηγηθέντων.

Ὁ κ. ***Γ. Ζερβὸς*** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Ε.Α.Π. ἀπηγχολεῖτο μὲ ἡμίμετρα, ἅτινα εἰς οὐδὲν συνετέλεσαν εἰς ἀποκατάστασιν τοῦ πληθυσμοῦ τούτου. Τὰ μέτρα, λέγει, ἅτινα προτείνω νὰ ληφθῶσι δὲν εἶναι μέτρα φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ θεωρηθοῦν ἀνώτερα τῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους. Δύνανται ταῦτα νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οὐχὶ μὲ μεγάλας δυσκολίας τῆς πολιτείας καὶ δι' ὧν μέτρων οὐχὶ μόνον οἱ παρεμεθόριοι ἤθελον εὐημερήσει, ἤθελον δὲ ἀποδώσει πολλαπλάσια ἐκ τῶν φόρων τοὺς ὁποίους θὰ κατέβαλλον, ἀλλὰ θὰ προσειλκύοντο καὶ ἄλλοι ὅπως συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν παραμεθόριον ἔνθα ὑπάρχουν μεγάλαι ἐκτάσεις ἀκατοίκητοι. Ἡ Κυβέρνησις συγχρόνως θὰ ἠδύνατο νὰ μεριμνήσῃ καὶ περὶ μικρᾶς ἀλλαγῆς τῆς συνθέσεως τοῦ ἐκεῖ πληθυσμοῦ. Ὑπάρχει χωρίον, τὸ ὁποῖον κατοικεῖται ἀπὸ 30 οἰκογενείας ἐλθούσας ἐξ Ἀγκύρας. Οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν ἐπηγγέλλοντο τὸν κτίστην, ἐπάγγελμα τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ ἐνασκήσωσιν εἰς τὴν παραμεθόριον, ἐνῷ ἂν οὗτοι μετεφέροντο εἰς τὰ πεδινὰ μέρη θὰ ἦσαν χρήσιμοι καὶ διὰ τὰς οἰκογενείας των ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ μέρη αὐτά. Ἐάν, λέγει, ἠθέλομεν δημιουργήσει μίαν πολιτικὴν προνομιοῦχον διὰ τὴν παραμεθόριον χώραν, ἠθέλομεν πράξει ἔργον ὀρθὸν καὶ ἐθνικόν, οὐχὶ μόνον διότι θὰ ἀνεκουφίζοντο οἱ πληθυσμοὶ οἱ ἤδη ἐγκατεστημένοι καὶ θὰ προσειλκύοντο καὶ ἄλλοι, οὕτως ὥστε νὰ πυκνωθῇ ὁ ἐκεῖ πληθυσμός, ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ἔμψυχον φρούριον τῶν συνόρων, ἀλλὰ θὰ συνετελοῦμεν καὶ εἰς τὴν ἀραίωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν δευτερευουσῶν πόλεων τῆς Μακεδονίας, αἵτινες πάσχουν ἀπὸ συνωστισμὸν ἀνθρώπων, οἵτινες οὐδέποτε ὑπῆρξαν ἀστοί.

Λέγων τοῦτο, δὲν θέλω νὰ νομισθῇ ὅτι ἔρχομαι εἰς ἀντίφασιν μὲ τὸν σκοπὸν ὅστις ἐπιδιώκεται. Διὰ τοῦ προνομίου αὐτοῦ δὲν ζητῶ νὰ δοθῶσι χρήματα τοῖς μετρητοῖς εἰς αὐτούς, οὔτε ὁμολογίαι ὑπὸ τύπον ἀποζημιώσεων, διότι φοβοῦμαι μὴ μεταβάλωμεν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν εἰς ἀστούς, ἀλλὰ προτείνω νὰ ληφθῇ φροντὶς ὥστε αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐποπτειῶν, αἵτινες ἔχουν πᾶν κῦρος, νὰ ἐφορεύσουν ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῶν χρηματικῶν μέσων ἅτινα ἤθελε διαθέσει τὸ Κράτος ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ ἤδη, λέγει, ἐπειδὴ ἀπὸ χαρακτῆρος εἶμαι ἀπαισιόδοξος καὶ φοβοῦμαι μήπως αἱ συζητήσεις ἡμῶν καταλήξουν εἰς ἀκαθημάκτους τοιαύτας, παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐὰν προτίθεται νὰ λάβῃ μέτρα ὑπὲρ τῶν παραμεθορίων, ἐὰν δὲ προτίθεται νὰ πράξῃ τοῦτο, μέχρι πότε θὰ δυνηθῇ νὰ τὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν. Τὸν παρακαλῶ δὲ συγχρόνως ὅταν πρόκειται νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ταῦτα νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς τὰς ξηρὰς πληροφορίας τῶν ἁρμοδίων γραφείων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, διότι εἶναι γνωστὸν πόσον στενὴ εἶναι ἡ ἀντίληψις τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν συμβολὴν πληροφοριῶν ἐκ μέρους πολιτευομένων ἢ μὴ κατοικούντων ὅμως εἰς τὴν παραμεθόριον. Φρονῶ ὅτι μία Ἐπιτροπὴ ἐκ τοιούτων εἰς ἦν νὰ συμμετεῖχε καὶ ὁ ἁρμόδιος ἐποικιστικὸς ὑπάλληλος θὰ ἐξεύρισκε τὰ μέσα ταῦτα, ἡ δὲ Βουλὴ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐχορήγει τὰ ζητούμενα μέτρα. Ὁ δεύτερος τῶν ἀξιοτίμων ἀγορευσάντων ἐζήτησε τὸν οἶκτον τῆς Βουλῆς, διότι εἶναι ἄνθρωπος δοκιμάσας ἀμέσως ὅλας τὰς πικρίας τῆς ζωῆς ἐκείνης καὶ δι' αὐτὸ ἔτεινε τὴν χεῖρα ἱκέτιδα πρὸς τὴν Βουλήν. Ἐγὼ δὲν τείνω χεῖρα ἱκέτιδα· ἡ 25ετὴς ἀφοσίωσίς μου πρὸς τὸν πολιτικόν ἡγέτην ὅστις προΐσταται τῆς Κυβερνήσεως μοῦ δίδει τὸ δικαίωμα τῆς ἀξιώσεως, ἀξιώσεως τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζει πάντοτε εἰς τοὺς φίλους καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ καὶ ἐν δημοσίᾳ ὁμι-

λ
ίᾳ, εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν χρῆσιν ὅταν ἐνόμιζαν ὅτι ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι τὸ δίκαιον. (Χειροκροτήματα).

Δ. Ἰασωνίδης. Ὑπάρξας Πρόεδρος τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων τοῦ Ἡντσῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχεται ὁ κόσμος ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον συζητοῦμεν, συνυφασθεὶς ἐκ τύχης μὲ τὰ πεπρωμένα τοῦ λαοῦ τούτου, εὑρεθεὶς εἰς τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς οὗτος διήνυσε γεμάτον ἀπὸ αἵματα καὶ σφαγάς, ἀλλὰ καὶ γεμάτον ἀπὸ θρυλικοὺς ἀγῶνας, ἐπισκεφθεὶς δὲ ὁλόκληρον τὴν παραμεθόριον γραμμὴν καὶ μελετήσας ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου, θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ πράξω καὶ τώρα ὅ,τι ἔπραττον καὶ ἄλλοτε, ἤτοι ἀπὸ ἀπόψεως τελείως ἀντικειμενικῆς νὰ ἐκθέσω τὴν κατάστασιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν συνόρων, ὅστις πληθυσμὸς κατώρθωσε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παραμεθόριον ἀποστολὴν αὐτοῦ, ὅταν ψθάσας εἰς τὴν Ἑλλάδα διηυθύνθη εἰς τὰ σύνορα διὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν διαθήκην ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀφῆκεν αἰωρουμένους εἰς τὰς ἀγχόνας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Μετέβησαν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰς τὰ σύνορα λαβόντες ὑποσχέσεις οὐχὶ ὑλικῆς ἀνέσεως καὶ εὐημερίας ἀλλὰ ἐπαρκοῦς ἐφοδιασμοῦ, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσουν τὴν ὑψηλὴν αὐτῶν ἀποστολήν. Καὶ ταύτην τὴν στιγμὴν δὲν παρουσιάζομεν τὰς θυσίας αὐτῶν ἵνα ζητήσωμεν ἀνταλλάγματα, διότι αἱ πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίαι δὲν γίνονται ἀντικείμενον συζητήσεων, ἀλλὰ ζητοῦν οὗτοι νὰ ἀποκτήσουν συνείδησιν συνοριακήν, ἥτις νὰ ἐμπνέῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι φρουροῦσι τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ε. Α. Π. ἔδωσε πολλά, ἀλλὰ δυστυχῶς ταῦτα δὲν ἔψθασαν εἰς τὸν προορισμόν των, διότι ἄλλοτε μὲν ἐδόθησαν ἀνεπαρκῶς, ἄλλοτε δὲ δὲν ἐδόθησαν καθόλου, ἀλλ' ἐχρεώθησαν μόνον εἰς τὰ βιβλία. Ὀφείλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι, κατόπιν παραπόνων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο εἰς τὴν Ε. Α. Π. ὅτι εἰς προσφυγικὰ βιβλιάρια ὑπάρχουν ἐγγεγραμμένα ποσὰ μὴ δοθέντα καθόλου, ἡ Ε. Α. Π. διέταξεν ἔλεγχον καὶ ἔδωσε διαταγὰς νὰ ἐκπεσθῶσι τὰ ποσὰ ταῦτα. Εἶδον, λέγει, εἰς βιβλιάριον προσφυγικὸν νὰ ἀναγράφεται τὸ ποσὸν τῆς 1.20 διὰ 12 δισκία κινίνης καὶ δὲν πρόκειται φυσικὰ διὰ τὸ ποσὸν τῆς 1.20, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τοῦ ὅτι χρεώνονται καὶ τὰ μέσα ἅτινα ἐδόθησαν πρὸς διάσωσιν τοῦ σαρκίου αὐτῶν.

Ὑπάρχουν, λέγει, δύο εἴδη μέσων χρεωθέντων, τὰ ζωϊκὰ καὶ τὰ παραγωγικά. Φρονοῦμεν ὅτι τὰ χρέη τὰ ζωϊκά, δηλαδὴ ἡ κινίνη, ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις, τὸ νερό, οἱ δρόμοι κλπ. δὲν πρέπει νὰ χρεώνωνται. Συγχρόνως οἱ πρόσφυγες οὗτοι, ἐφόσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀποκτήσουν συνείδησιν συνοριακήν, δὲν πρέπει νὰ χρεωθοῦν μὲ τὰ ἑτοιμόρροπα σπίτια τὰ ὁποῖα ἄρησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Βούλγαροι. Διότι ποῖος τῶν Ἑλλήνων θὰ μετέβαινε νὰ ἀγοράσῃ τὰ σπίτια αὐτά; Ἂν δὲ ἔχουν ταῦτα ἀξίαν τινά, τὴν ἔχουν διότι μετέβησαν οἱ ἀκρῖται αὐτοὶ νὰ κατοικήσουν. Τὰ σπίτια ταῦτα τὰ ὀνομάζομεν φυλάκια καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὰ φυλάκια ταῦτα θὰ τοῖς παραχωρηθοῦν δωρεάν, ὡς ἐπίσης δὲν θὰ χρεωθοῦν τὸ νερὸ καὶ ἡ κινίνη καὶ ὅλα ὅσα συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ κρατήσουν αὐτοὺς εἰς τὴν ζωήν. Τὰ δάκρυα, ἅτινα ἔχυσεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν προσφύγων, μοῦ ἔδωσαν τὸ θάρρος νὰ ἀνέλθω ἐπὶ τοῦ βήματος τούτου καὶ νὰ κάμω ἔκκλησιν ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῶν ἐπαρκῶν μέσων, ἅτινα θὰ ἐχορηγοῦντο εἰς αὐτούς, νὰ μὴ νοσταλγήσουν τὰ ἀστικά θέλγητρα. Ζητοῦν σχολεῖα καὶ ἐκκλησίας, διότι ὑπάρχουν πλεῖστα ὅσα χωρία μὴ ἔχοντα σχολεῖον. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια ἱδρύσεως σχολείου, ἢ διὰ νὰ προαχθῇ ἐν μονοτάξιον σχολεῖον εἰς διτάξιον, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχουν 80 μαθηταί. Παρακαλοῦν συνεπῶς νὰ τροποποιηθῇ ὁ σχετικὸς νόμος ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραμεθόριον. Ὑπάρχει χωρίον εἰς τὸ ὁποῖον οἱ κάτοικοι ἰδίαις δαπάναις ἀνήγειρον τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει διδάσκαλος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὑπεσχέθη νὰ διορίσῃ διδάσκαλον, ἀλλὰ πάντως ἐπικαλοῦμαι τὴν τροπολογίαν περὶ τῶν διταξίων σχολείων. Εἶναι ἀφάνταστον, λέγει, τὶ γίνεται διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν σχολείων· πρέπει νὰ ἀποταθῶμεν εἰς 7 ὀργανώσεις. Εἰς τὸ χωρίον Ρέχοβι, τὸ ὁποῖον διαιρεῖται εἰς Βουλγαρικὸν καὶ Ἑλληνικόν, τὸ μὲν ἰδικόν μας σχολεῖον εἶναι ἑτοιμόρροπον, ἀντιθέτως πρὸς τὸ Βουλγαρικὸν τὸ ὁποῖον εἶναι λίαν εὐπρόσωπον.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε παράδοξον, διότι ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ οἱ Βούλγαροι καὶ ὑπὸ ἄλλας συνθήκας οἱ ἰδικοί μας.

Ὁ κ. ***Δ. Ἰασωνίδης,*** συνεχίζων, λέγει ὅτι ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἄλογα σύγγρικά, τὰ ὁποῖα ἐψόφησαν. Ἐάν, λέγει, εἰσηγούμεθα μέτρα περὶ ἰδιαιτέρας προσοχῆς τῶν συνοριακῶν πληθυσμῶν, τὸ κάμνομεν, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ ἵνα κατορθώσωμεν νὰ προσελκύσωμεν καὶ ἄλλους εἰς τὰ σύνορα. Εἶχον μεταβῇ ἐκεῖ κατὰ τὸ 1925 δύο χιλιάδες οἰκογένειαι, διέρρευσαν δὲ αἱ πλεῖσται καὶ ἔμειναν μόνον 600, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ πωλήσουν τοὺς καπνούς των ἐλλείψει συγκοινωνίας, ἠγόραζον δὲ καὶ τὸ καλαμπόκιον ἀκριβότατα. Εἰς τὴν λίμνην τῆς Πρέσπας 42 οἰκογένειαι εἶνε κλινήρεις ἐξ ἑλονοσίας, καὶ ὑπεδείξαμεν εἰς τὸν Ἐποικισμὸν ὅπως μεταφέρῃ τούτους εἰς τὸ Μπέλες. Εὐτυχῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἐδήλωσεν ὅτι ἡ μέριμνά του διὰ τοὺς παραμεθορίους πρόκειται νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν παραμεθόριον, ὡς ἐπίσης ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὑπεσχέθη ὅτι θὰ φροντίσῃ περὶ τῶν σχολείων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ μέριμνα πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν αὐτῶν. Τὸ διάταγμα τὸ ἀφομοιοῦν τοὺς Ποντίους μὲ τοὺς Μακεδονομάχους εἶνε χειρονομία, ἥτις, ἂν δὲν πρόκειται νὰ βαρύνῃ τὸν Προϋπολογισμόν, συγκινεῖ ὄχι μόνον τοὺς παραμεθορίους, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν πληθυσμὸν τῶν Ποντίων. Ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ συγκίνησις ἡμῶν εἶνε ἀπερίγραπτος. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐποπτείαν τῶν συνόρων ὑπάρχει καὶ τὸ ζήτημα τῶν ἀστικῶν ἀποζημιώσεων, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μίαν παγίαν διάθεσιν τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων. Αἱ ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ ἐντεῦθεν Κυβερνήσεις ὑπεσχέθησαν ἀποζημιώσεις βάσει τῆς ἀστικῆς κλίμακος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον χρῄζει μόνον μιᾶς νομοθετικῆς μερίμνης, τὴν ὁποίαν οἱ παραμεθόριοι θεωροῦσιν εὔκολον, ἐφόσον προστατευτῆς τῆς Κυβερνήσεως ὁ Ἑλ. Βενιζέλος. Οἱ πρόσφυγες τῶν συνόρων ζοῦν ἕνα βίον ἄχαρι, καὶ διὰ νὰ ἀγαπήσωσι τὴν ζωὴν πρέπει νὰ ἔχωσι μίαν οἰκονομικὴν αὐτάρκειαν, ἂν δὲ περιμείνωμεν τὸν συμψηφισμόν, θὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ παρέλθουν δύο ὁλόκληρα ἔτη διὰ νὰ χορηγηθοῦν αἱ ἀποζημιώσεις.

Τὰ βιβλιάρια τῶν προσφύγων γέμουν ἀκόμη ἀτελειῶν· ὑπάρχουν εἴδη ὧν ἡ τιμὴ δὲν ἐσημειώθη, ὑπάρχουν ἄλλα εἴδη ἅτινα δὲν ἐδόθησαν καθόλου, ὑπάρχουν δὲ καὶ εἴδη ἅτινα ἐχρεώθησαν ὑπερβολικά, τὸ δὲ ἐκπληκτικὸν εἶναι ὅτι γίνεται συμψηφισμὸς τῶν χρεῶν ἐρήμην τῶν ἐνδιαφερομένων. Τὸ ζήτημα τῶν ἀποζημιώσεων εἶναι σπουδαιότατον· καὶ ναὶ μὲν ἐὰν δὲν πληρωθοῦν οὗτοι δὲν πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν παραμεθόριον γραμμήν, ἀλλὰ θὰ ἀπογοητευθοῦν τελείως. Κάμνομεν ἔκκλησιν διὰ τὸν λαὸν αὐτὸν ὅστις ζητεῖ ἀπὸ σᾶς μίαν χειρονομίαν ὄχι ἀπὸ ἐκείνας τῶν ἄλλων Κυβερνήσεων. Εἴπομεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ὅτι ὁ Βενιζέλος δὲν ὑπόσχεται πολλὰ ἀλλὰ πράττει πολλά. Περιμένομεν συνεπῶς ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τοιαῦτα μέτρα ὥστε νὰ ὑπερηφανεύωνται ἐκεῖνοι οἵτινες τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1921 εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Ἀμασίας καταδικασθέντες εἰς θάνατον καὶ μεταφερθέντες εἰς τὰς φυλακὰς ἵνα τὴν ἐπομένην ἀπαγχονισθῶσιν ἔγραψαν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν. «Πρωτοῦ νὰ ἀπαγχονισθῶ ἐθεώρησα εὔλογον νὰ χαράξω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς. Πρὸς μνημόνευσιν τοῦ ὀνόματός μου μὴ λησμονήσητε νὰ μοῦ κάμητε ἐτήσιον μνημόσυνον καὶ νὰ ἐμφυτεύσητε εἰς τὸ πνεῦμα τῶν τέκνων μου τοὺς πόθους τοὺς ὁποίους ἔτρεφα ἐγώ. Δὲν λυποῦμαι διότι θὰ ἀπαγχονισθῶ καὶ σεῖς μὴ λυπεῖσθε. Διότι δὲν καταδικάζομαι ὡς κακοῦργος ἢ ἐγκληματίας, ἀλλὰ ὡς πράξας τὸ καθῆκόν μου γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγί..ν καὶ διὰ τῆς Πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν», καὶ οἵτινες, ὅταν τοὺς περιέβαλλον τὴν θηλιά, συγκατελέγετο μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ ἰατρὸς

Πελοπίδας Ἐπιφανίδης, ὅστις ἀνέκραξεν, ὡς μαρτυροῦσι ὅλοι οἱ παρεστῶτες, τῶν Τούρκων μεινάντων ἐννεῶν, ἀνέκραξεν εἰς ἕνα ἐσμὸν 69 μελλοθανάτων: «Ζήτω τὸ ἔθνος, ζήτω ὁ Βενιζέλος». (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Κ. Κουρτίδης*** λέγει ὅτι γενικῶς ἡ ἐποικιστικὴ κατάστασις ἔχει μόνον τῶν συνόρων ἀλλὰ πανταχοῦ δὲν εἶναι καλή, λόγῳ τῶν μεγίστων ἀτελειῶν, αἵτινες παρατηροῦνται. Οἱ κ. κ. συνάδελφοι ἐκτενῶς ὡμίλησαν περὶ τῶν νομῶν τῆς Μακεδονίας· ἐγὼ θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὸν νομὸν Ἔβρου.

Ὁλόκληρος ὁ νομὸς οὗτος εἶναι προκάλυψις καὶ μεθόριος, εἶναι δὲ ὁ ἀτελέστερον συνοικισθείς. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σουφλίου ὑπῆρχον χωρία τουρκικὰ μὲν εἰς τὴν πεδιάδα, βουλγαρικὰ δὲ εἰς τὴν Ροδόπην. Οἱ Τοῦρκοι ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν γαρικὰ δὲ εἰς τὴν Ροδόπην. Οἱ Τοῦρκοι ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ 1913 - 1920 ἐπὶ Βουλγαροκρατίας, τὸ αὐτὸ δὲ συνέβη καὶ μὲ τὰ βουλγαρικὰ χωρία τῆς Ροδόπης, ἅτινα ἐξεκενώθησαν καὶ μὲ τὰ βουλγαρικὰ χωρία τῆς Ροδόπης, ἅτινα ἐξεκενώθησαν καὶ μὲ τὰ βουλγαρικὰ χωρία τῆς Ροδόπης. Πληθυσμὸς 5.000 ἦσαν ἀπὸ τοὺς βουλγαρικοὺς πληθυσμούς

Ὁ κ. ***Μ. Τσιγδέμογλου,*** συνεχίζων, λέγει ὅτι κυρίως ἀνήλθεν εἰς τὸ ὄγμα διὰ τὴν ὕδριν ἣν ἀπηύθυνεν ὁ κ. Ἀνθρακόπουλος εἰς τὴν ὁλότητα τῶν προσφύγων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε ἀγροτικῶς ἐγκατεστημένοι καὶ τοὺς ὁποίους ὠνόμασε κηφῆνας. Οἱ πρόσφυγες, οἱ ὁποῖοι ἦλθον ἐδῶ, ἐγκατεστάθησαν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ὅπως τοὺς ἔφερνε ἡ μοῖρα, καὶ πραγματικοὶ μὲν καλλιεργηταὶ ἔτυχε νὰ εὑρίσκωνται ἐδῶ, ἐνῷ ἄλλοι πραγματικοὶ ἀστοὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ σύνορα. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὁ κ. συνάδελφος, καθὼς καὶ ὅτι πάντες ἐδέχθημεν ἀδιαμαρτυρήτως νὰ διατεθῶσι τὰ 2.000.000 ἐκ τῶν 3.000.000 τοῦ δανείου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀγροτικῆς ἐγκαταστάσεως. Εἶνε, λέγει, συμφέρον τοῦ Κράτους νὰ ἐνισχυθοῦν ὅλα τὰ παραγωγικὰ ἔργα εἰς τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται καὶ οἱ ἀστοί, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐργατῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν παραμεθορίων, λέγει ὅτι οὗτοι πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν διὰ πολυετῶν δανείων. Ἐὰν οἱ πληθυσμοὶ οὗτοι λάβουν εἰς χεῖράς των ἓν ποσόν, θὰ διαρεύσουν πρὸς τὰς πόλεις. Μόνον ἂν λάβουν δάνεια θὰ εὑρεθοῦν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ βελτιώσουν τὴν γῆν καὶ θὰ μονιμοποιήσουν τὴν ἐκεῖ διαμονήν των.

Οὐδεμία διάκρισις φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἀνταλλαξίμων εἴτε ἀγρότας εἶναι οὗτοι εἴτε ἀστοί. Ἐὰν οἱ ἀγρόται μὲ τὰ 18 α)ο κατορθώσουν νὰ ἀποπληρώσουν τὴν ἀξίαν τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἐφοδίων των ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ οὗτοι θὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἀστοὺς καὶ θὰ συμφωνήσουν μαζύ μας εἰς τὴν περαιτέρω διεκδίκησιν τῶν ἀπαιτήσεών μας.

Προκειμένου μετὰ τοῦτο νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις, ὁ κ. ***Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως*** παρακαλεῖ νὰ τῷ δοθῇ ὁ λόγος ὅπως εἰσηγηθῇ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** παρακαλεῖ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένοι ὀκτώ.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ παραιτηθοῦν οἱ ἐγγεγραμμένοι ὅπως ὁμιλήσουν, δεδομένου ὅτι προσεχῶς θὰ προσαχθῶσι τὰ Κυβερνητικὰ μέτρα, ἐπὶ τούτων δὲ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις. Θὰ ἠδύνατο μόνον ὁ κ. Παπαναστασίου νὰ ἐκθέσῃ τὰς ἀντιλήψεις του ὡς ἀρχηγὸς κόμματος.

Α. Παπαναστασίου. Βεβαίως, λέγει, ἡ συζήτησις θὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν ἔκτασιν ὅταν θὰ συζητηθοῦν τὰ μέτρα ἅτινα ὑπόσχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ προσκομίσῃ, πάντως ὅμως οὐδένα πρέπει νὰ διαφεύγῃ, ὅτι ἡ πλήρης καὶ στερεὰ ἀποκατάστασις τῶν ἀγροτῶν προσφύγων εἶναι ἐμμέσως καὶ ἀποκατάστασις τῶν ἀστῶν προσφύγων. Ἀπὸ τὴν ὅλην συζήτησιν, συνεχίζει, ἐπείσθημεν ὅλοι ὅτι οἱ παραμεθόριοι πληθυσμοὶ εἶναι ἀτελέστερον ἐγκατεστημένοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους πρόσφυγας. Καὶ ἄλλοτε εἶπον ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι εἶναι ἀπολύτως στερεωμένη ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀγροτῶν προσφύγων. Αὕτη ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως διότι διατελεῖ ὑπὸ κρίσιν, εἶναι δὲ ἐκεῖ ἡ κρίσις μεγαλυτέρα διότι καὶ τὰ ἐδάφη εἶναι ἀγονώτερα καὶ δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις ἰσχυρᾶς κτηνοτροφίας. Διὰ νὰ μὴ ἐγκαταλείψουν τὰς περιοχὰς ἐκείνας οἱ παραμεθόριοι πρέπει νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἀποκατάστασίς των, ἡ δὲ συμπλήρωσις εἶναι ἐπιβεβλημένη καὶ διότι οἱ πληθυσμοὶ ἐκεῖνοι φυλάττουν καὶ τὰ σύνορα καὶ ἡ συμβολὴ των εἶναι ἀναγκαία παρ' ὅλον τὸν τακτικὸν στρατὸν ποὺ ἔχομεν ἐκεῖ καὶ παρ' ὅλας τὰς φιλειρηνικὰς διαθέσεις μας εἶναι ἀπολύτως ἀνάγκη δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους νὰ στραφῇ σύντονος ἡ προσοχή μας εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποκαταστάσεως. Ἔγειναν πολὺς λόγος καὶ προϋτάθησαν πολλὰ μέτρα. Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ διατεθοῦν εἴτε παρὰ τοῦ Κράτους εἴτε παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως 100—200 ἑκατομμύρια εἰς χρῆμα, τοῦτο θὰ ἦτο συντελεστικώτατον διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν στερέωσιν τῆς ἀποκαταστάσεως.

Διὰ τοῦτο ἐγένετο συζήτησις αἱ ἀποζημιώσεις τῶν πληθυσμῶν αὐτῶν νὰ ἐδίδοντο εἰς χρῆμα ὅπως καὶ τῶν ἀστῶν, διότι, ὡς γνωστόν, αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἀγροτῶν ἀπαρτίζονται ἀπὸ συμψηφισμούς. Εἰς χρῆμα ὅμως εἶναι δύσκολον νὰ διαθέσῃ τὰ ποσὰ ταῦτα εἴτε ἡ Ἐπιτροπὴ εἴτε τὸ Κράτος. Ἄλλη ἐνίσχυσις θὰ εἶναι ἡ διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ἐποπτειῶν, δυναμένου νὰ ἀντιλαμβάνεται ἀμέσως τὰς ἀνάγκας αὐτῶν καὶ τὴν κατάστασίν των καὶ νὰ λαμβάνῃ ὅλα τὰ σύντονα μέτρα ἄνευ ἐπιβραδύνσεως καὶ μὲ πρόβλεψιν τὴν δαπάνην 50—100 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Δηλαδὴ οὕτω θὰ ἐξετέλει τὸ Κράτος τὸ ὑφιστάμενον διάταγμα περὶ ἐνισχύσεως τῶν παραμεθορίων πληθυσμῶν. Ἐκτὸς τῶν μέτρων αὐτῶν εἶναι καὶ τοιαῦτα ἐγκριθέντα ἤδη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν εὐνοιαν τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν πληθυσμῶν ἐκείνων καὶ εἶναι φύσεως καὶ οἰκονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς. Ἐδηλώθη ἤδη ὅτι θὰ γίνῃ διὰ τοὺς πληθυσμοὺς ἐκείνους ἀπαλλαγὴ ἐγγείων φόρων διὰ νὰ κρατῶνται οἱ πληθυσμοὶ ἐκεῖνοι καὶ μὴ φεύγουν εἰς τὰς πόλεις. Φορολογικὴ δηλαδὴ εὐνοια ἣν ἀπεδέχθη ἡ Κυβέρνησις καὶ δι' ἣν θὰ τὴν εὐγνωμονοῦν οἱ παραμεθόριοι. Ἄλλο μέτρον θὰ ἦτο ἡ ὀργάνωσις εἰς ἐφεδρικὰ σώματα αὐτῶν, ὄχι μόνιμα, διότι οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν εἴτε θέλουν εἴτε δὲν θέλουν μοιραίως λόγῳ τῶν κομιτατζήδων ζοῦν μὲ τὸ ὅπλον εἰς τὸ χέρι, θὰ καλοῦνται δὲ ὅταν τοὺς προσκαλέσῃ κανονικῶς ἡ στρατιωτικὴ διοίκησις. Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ τακτικὴ στρατιωτικὴ θητεία τῶν στρατευσίμων τῶν μερῶν αὐτῶν πρέπει νὰ μειωθῇ ἀναλόγως τῆς γνώμης τοῦ Ἐπιτελείου. Ἐν τέλει τὴν ἔκτασιν καὶ ἀκτῖνα τῆς παραμεθορίου ζώνης θὰ τὴν ὁρίσουν οἱ στρατιωτικοὶ ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὰς ἐποικιστικὰς ἀρχάς. Καταλήγων τονίζει ὅτι ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν περιφερειῶν αὐτῶν πρέπει νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μονίμων μέτρων διὰ νὰ σταματήσῃ κάθε ρεῦμα καθόδου αὐτῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ προταθέντα καὶ συντόμως θὰ λάβῃ μέριμναν.

Πρόεδρος. Οἱ λοιποὶ ἐγγεγραμμένοι κ. κ. Θεοδωρίδης, Μόδης, Καλιγκάτσης, Τελωνίδης, Φλωριὰς καὶ Κυρυωτάκης ἐδήλωσαν ὅτι παραιτοῦνται τοῦ λόγου καὶ ἑπομένως ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Κύριοι Βουλευταί, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Ἡ Βουλὴ γνωρίζει ὅτι ἡ δευτέρα ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τοῦ 1911 εἶχε καθιερώσει διὰ τοῦ Συντάγματος καὶ πάλιν εἶχεν ἐπαναφέρει τὸν θεσμὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἕνεκα τῶν πολέμων τῶν Βαλκανικῶν ἐβράδυνεν ἡ ψήφισις τοῦ σχετικοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος κατωρθώθη νὰ ψηφισθῇ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1914. Ἐψηφίσθη καθ' ὃν χρόνον εἶχεν ἀρχίσει ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Ἕνεκα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καθυστέρησεν ἡ συγκρότησις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διότι ἀπερροφήθη ἡ τότε Κυβέρνησις ἀπὸ τόσα μᾶλλον ἐπείγοντα ζητήματα. Μολονότι, ἐὰν ἠθέλατε, μπορούσατε καὶ τότε νὰ μᾶς ἐπικρίνετε διότι ἐπὶ τοσοῦτον ἐβραδύναμεν καὶ ἡ ἐπίκρισίς σας θὰ ἦτο δικαία. Νομίζω ὅτι μπορούσαμεν καὶ τότε, εἰς τόσον κρισίμους στιγμάς, ἐφόσον τόσην μεγάλην σημασίαν ἀπεδίδομεν εἰς τὸν θεσμὸν αὐτόν, νὰ τὸν ψηφίσωμεν. Ἀλλὰ ἐὰν ὑπάρχῃ καμμία εὐθύνη, δὲν ἔχω παρὰ νὰ ζητήσω τὴν ἐπιείκειάν σας. Σήμερον ἐπανέρχομαι καὶ πάλιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τελευταίου Συντάγματος καὶ ζητῶ τὴν ψῆφισιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου. Τὸ νέον Σύνταγμα ἠκολούθησε τὸ παλαιόν. Μόνον κατὰ τοῦτο, ἐὰν δὲν πλανῶμαι, φέρει τροποποίησιν, ὅτι δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἐπεξεργασίαν τῶν νομοσχεδίων τῶν ὑπαβαλλομένων εἰς τὴν Βουλήν. Καὶ τοῦτο διότι, ἀντιθέτως πρὸς τὴν δευτέραν ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν τοῦ 1911, ἡ Συνέλευσις ἡ τελευταία ἐψήφισε καὶ τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας καὶ ἐκρίθη ὅτι ἡ διπλῆ αὐτὴ ἐπεξεργασία τῶν νομοσχεδίων ὑπὸ τῶν δύο ἀντιπροσωπευτικῶν Σωμάτων ἀποτελεῖ ἐπαρκῆ ἐγγύησιν ὥστε νὰ μὴ ζητῆται καὶ τρίτου Σώματος ἀνάμιξις κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῶν. Τὸ νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω

εἰς τὴν Βουλὴν ἀκολουθεῖ τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος ἐψηφίσθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1914. Ἔλαβον ὅμως ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὴν περισυνὴν Βουλὴν καὶ τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε παραπεμφθῇ πρὸς μελέτην τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε τότε ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Δὲν θέλω νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου. Θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν Βουλὴν νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ ἐκφέρῃ τὰς γνώμας της ὅταν θὰ γίνῃ συζήτησις ἐνώπιον αὐτῆς. Θὰ ἤθελον μόνον ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐξάρω ἐκείνην, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἀκυρῇ δι' ὑπέρβασιν τὰς πράξεις τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 47 λοιπὸν εἶναι πρῶτον ἀναρμοδιότης τῆς ἐκδούσης τὴν πρᾶξιν διοικητικῆς ἀρχῆς, δεύτερον παράβασις τύπου ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς πράξεως, τρίτον παράβασις κατ' οὐσίαν διατάξεώς τινος τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ προβλεπομένῃ πράξει δεδομένου πραγματικοῦ γεγονότος καὶ τέταρτον κατάχρησις ἐξουσίας ὁσάκις πρᾶξίς τις τῆς διοικήσεως φέρει μὲν καθ' ἑαυτὴν πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς νομιμότητος, ἐφαρμόζεται ὅμως πρὸς σκοπὸν καταδήλως ἄλλον πρὸς τὸν δι' ὃν ἐνομοθετήθη τοιοῦτον. Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα ἐξουσία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκυρωτικὴν ἀγωγήν, δὲν ἔχουν τόσην μεγάλην σημασίαν, ἐνῷ ἡ τρίτη καὶ τετάρτη ἔχουν τῷ ὄντι μεγίστην σημασίαν. Καὶ κατ' ἐμὲ ἡ συγκρότησις τοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ καλὴ λειτουργία αὐτοῦ θὰ συντελέσουν ὅπως τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα ἐδραιωθῇ καὶ ὅπως ὁ πολίτης, ὁ ὁποῖος δυστυχῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκικῆς κατακτήσεως ἐσυνήθισε νὰ θεωρῇ τὸ Κράτος ἐχθρὸν καὶ ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἐλευθερίας, πρὸ ἑνὸς ἤδη αἰῶνος, δὲν κατώρθωσε ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτήν, ὅπως ὁ πολίτης παύσῃ νὰ θεωρῇ τὸ Κράτος ὡς ἕνα ἐχθρὸν ἢ ὡς ἕν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον, περιβεβλημένον μὲ μεγάλην ἐξουσίαν, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ καταχράται τῆς δυνάμεώς του καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι καὶ τὸ Κράτος, τοῦ ὁποίου τὴν ἐξουσίαν αὐτὸς ρυθμίζει διὰ τῆς ψήφου του, εἶναι ἕν νομικὸν πρόσωπον, εἶναι εἷς ὀργανισμός, ὁ ὁποῖος δρᾷ καὶ λειτουργεῖ ἐντὸς τῶν κειμένων νόμων, καὶ ὅτι ὁ πολίτης, ὁ ὁποῖος καλεῖται διὰ τῆς ψήφου του νὰ ἀναδείξῃ τὴν Κυβέρνησιν κατὰ 4ετίαν δὲν θὰ μένῃ τοῦ λοιποῦ ἀνοχύρωτος κατὰ πάσης αὐθαιρεσίας τῆς κρατούσης ἀρχῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα, ὁσάκις ἤθελε θιγῇ εἰς τὰ συμφέροντά του, νὰ προσφύγῃ εἰς ἕν ἀνώτατον δικαστήριον καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως, ὄχι βεβαίως τῶν καθαρῶς κυβερνητικῶν πράξεων ἀλλὰ τῶν πράξεων τῆς διοικήσεως αἱ ὁποῖαι γίνονται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Ἀξία προσοχῆς εἶναι ἡ τετάρτη περίπτωσις τῆς ἀκυρωτικῆς ἀγωγῆς, ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται κατάχρησις τῆς ἐξουσίας (ἀναγινώσκει). Ἐκρίθη ἐν Γαλλίᾳ ὅτι μία πρᾶξις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας τῶν Παρισίων, ὁ ὁποῖος ἔχει θέσιν ἀνωτάτου ἐν τῇ διοικήσει δημοσίου λειτουργοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀπαγορεύσει εἰς τὰ ὀχήματα μιᾶς ὡρισμένης Ἑταιρείας νὰ σταθμεύουν εἰς ὡρισμένα μέρη τῆς πόλεως, ὅτι ἡ πρᾶξις αὐτὴ εἶναι ἀκυρωτέα διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔχει μὲν κατὰ τὸν νόμον ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας τὸ δικαίωμα νὰ ὁρίζῃ ποῦ μποροῦν νὰ σταθμεύουν τὰ ὀχήματα, δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ὁρίσῃ ὅτι εἰς τὴν διάταξιν ὑποβάλλονται μόνον τὰ ὀχήματα ὡρισμένης Ἑταιρείας. Εἶναι τοῦτο ἓν παράδειγμα τὸ ὁποῖον σᾶς ἔφερα διὰ νὰ ἴδητε ποίαν ἀξίαν ἔχει ἡ ἀκυρωτικὴ αὐτὴ ἀγωγή. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἡ ἀγωγὴ αὐτὴ ἡ ἀκυρωτική, ἔχουν μεγίστην σημασίαν ὄχι μόνον διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἰδίως διὰ τὴν δημιουργίαν συνειδήσεως πολιτικῆς εἰς τὸν πολίτην, ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὑπάρχει πάντοτε δικαστήριον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ δικάσῃ τὸν παρεκτρεπόμενον Ὑπουργόν. Ἠξεύρετε τί συμβαίνει πολὺ συχνὰ μὲ τοὺς διαγωνισμοὺς τοὺς ὁποίους ἔχομεν ἰδίως εἰς τὰς στρατιωτικὰς σχολάς, τώρα δὲ καὶ μὲ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Ἠξεύρετε πόσον συχνὰ εἶναι τὰ παράπονα ὅτι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαγωνισμῶν παρεβιάσθησαν εἴτε τύποι καθωρισμένοι ὑπὸ τοῦ νόμου, εἴτε κατ' οὐσίαν τὸ δίκαιον ἑνὸς ὡρισμένου ὑποψηφίου. Τοῦ λοιποῦ ὁ διαγωνιζόμενος θὰ γνωρίζῃ ὅτι πέραν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πέραν τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπάρχει ἓν δικαστήριον τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ ἀποδίδῃ τὸ δίκαιον.

Αὐτὴ εἶναι μὲ ὀλίγας λέξεις ἡ ἔκτασις τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ κατατιθέμενον σήμερον νομοσχέδιον. Κατὰ τὴν συζήτησιν θὰ δοθῇ ἀφορμὴ νὰ ἐξετασθῇ εὐρύτερον ἡ σημασία τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ. Θὰ παρακαλέσω ὅπως παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς ἐπιτροπὴν εἰ δυνατὸν ἀποτελουμένην ἀπὸ μέλη τῆς παρούσης Βουλῆς καὶ τῆς παρελθούσης Βουλῆς, τὰ ὁποῖα μετέσχον εἰς τὴν ἐκπόνησιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἡ ὁποία εἶχεν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλήν. Ἐγένετο πολὺ καλὴ ἐργασία καὶ δὲν πρέπει νὰ στερηθῶμεν τῶν φώτων ἐκείνων. Νὰ προστεθοῦν δὲ εἰς τὴν τοιαύτην ἐπιτροπὴν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ὁ κ. Πρόεδρος θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ἐνδεικνύονται ἢ ἤθελον ζητήσει τοῦτο. Παρακαλῶ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ μᾶς προσκομίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὴν ἔκθεσίν της, καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θὰ λάβῃ αἰτίαν νὰ καθυστερήσῃ πολὺ τὴν ἐκθεσίν της, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τὸ ταχύτερον ὅπως εἰ δυνατὸν ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἂν ὄχι τὴν 1 Ἰανουαρίου, τοὐλάχιστον τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου—25 Μαΐου 1926 Ν. Διατάγματος «περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἀπαιτήσεων κατὰ πολιτῶν ὡς συνεργῶν καὶ συναιτίων ἐπαναστάσεως κατὰ τοῦ πρὸ τοῦ 1920 Συνταγματικοῦ καθεστῶτος καὶ καταργήσεως ἐκ τούτων δικῶν κλπ.», ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου—25 Μαΐου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀκυρώσεως ἀπαιτήσεων κατὰ πολιτῶν ὡς συνεργῶν καὶ συναιτίων ἐπαναστάσεως κατὰ τοῦ πρὸ τοῦ 1920 Συνταγματικοῦ καθεστῶτος καὶ καταργήσεως τῶν ἐκ τούτων δικῶν κλπ.», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 166 (Τ.Α΄) τῆς 25 Μαΐου 1926 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχον οὕτω:

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀκυρώσεως ἀπαιτήσεων κατὰ πολιτῶν ὡς συνεργῶν καὶ συναιτίων ἐπαναστάσεως κατὰ τοῦ πρὸ τοῦ 1920 Συνταγματικοῦ καθεστῶτος καὶ καταργήσεως τῶν ἐκ τούτων δικῶν κλπ.».

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον.

Ἀπαιτήσεις ἔχουσαι δικαιολογημένην βάσιν ὅτι πολῖται ὑπῆρξαν συνεργοὶ καὶ συναίτιοι ἐπαναστάσεως κατὰ τοῦ Συνταγματικοῦ καθεστῶτος, λαβούσης χώραν μέχρι τοῦ 1920, θεωροῦνται ὡς στερούμεναι βάσεως ἀστικῆς ἀποζημιώσεως καὶ συνεπῶς ἄκυροι καὶ ἀνύπαρκτοι καὶ πᾶσα δίκη ἐκκρεμὴς ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Α. Ροῦφος, Ι. Κούνδουρος, Γ. Σπυρίδωνος, Δ. Αἰγινήτης, Δ. Ταντσλίδης, Α. Ταβουλάρης, Ν. Μπότσης, Κ. Φίλανδρος.

Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1926 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ ἐγκρίσεως δραχμῶν 1.400.000 διὰ τὴν ἀγορὰν πίνακος τοῦ "Ελληνος ζωγράφου Θεοτοκοπούλου».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ Ν. Δ. τῆς 8 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 2 Φεβρουαρίου 1926 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ ἐγκρίσεως δραχμῶν 1.400.000 διὰ τὴν ἀγορὰν πίνακος τοῦ "Ελληνος ζωγράφου Θεοτοκοπούλου» ἔχον οὕτω :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ.» καὶ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς ΣΤ' συνεδρίας τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦμεν ὡς ἔχει τὸ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1926 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1925 Νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἐγκρίσεως δραχμῶν 1.400.000 διὰ τὴν ἀγορὰν πίνακος τοῦ "Ελληνος ζωγράφου Θεοτοκοπούλου. τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 48 πρώτῳ τεύχει τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 9 Φεβρουαρίου 1926.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛ. Θ. ΖΑΪΜΗΣ

Τὰ μέλη

Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Τὸ ἀνωτέρω Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 2 Φεβρουαρίου 1926 ἔχει οὕτω :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1925 «περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως δραχμῶν 1.400.000 διὰ τὴν ἀγορὰν πίνακος τοῦ "Ελληνος ζωγράφου Θεοτοκοπούλου ἐγκριθεῖσα πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου τετρακοσίων χιλιάδων (1.400.000) ἐπιτρέπεται νὰ αὐξηθῇ κατὰ δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας (100.000), διατιθεμένη μετὰ τοῦ τυχὸν ἀπομείναντος ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοῦ πίνακος Θεοτοκοπούλου ὑπολοίπου ποσοῦ δι' ἀγορὰν ἔργων ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς πρὸς πλουτισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.

Περὶ τῶν ἀγοραστέων ἔργων καὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν ἀποφαίνεται συμβούλιον συγκροτούμενον ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης ὡς προέδρου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τοῦ Α' καὶ Β' ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης καὶ ἑνὸς καλλιτέχνου ἐκ τῶν ἐχόντων τὸ Ἀριστεῖον τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, ὁριζομένου διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἀνωτέρω συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τεσσάρων τοὐλάχιστον ψήφων.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος, ὑποβληθησομένου εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Βουλῆς, ἅμα συνερχομένης, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὰ μέλη

Α. Ροῦφος, Ι. Κούνδουρος, Ριχ. Αὐβαθινόπουλος, Δ. Ταντσλίδης, Α. Ταβουλάρης, Κ. Σταμούλης, Κ. Φίλανδρος.

Περὶ ἐγκρίσεως πληρωμῆς τῷ Οἴκῳ G. J. Wills and Sons Ltd *δαπανῶν μελέτης τοῦ λιμένος Πειραιῶς, ἔχον οὕτω :*

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται ἡ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου πληρωμὴ ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας πέντε χιλιάδων ἑξακοσίων τεσσαράκοντα μιᾶς, σελληνίων ἑπτὰ καὶ πεντῶν δύο (Λ. Α. 5641-7-2) τῷ ἐν Λονδίνῳ Οἴκῳ G. J. Wills and Sons Ltd δαπανηθέντος παρ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἰουλίου 1919 μέχρι τέλους Ἰουνίου 1921 πρὸς καταρτισμὸν διαγραμμάτων, προϋπολογισμῶν καὶ ἐκθέσεων διὰ τὴ. διαρρύθμισιν καὶ βελτίωσιν τοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ λογαριασμοῦ γενήσεται βάσει τῶν καταστάσεων καὶ λογαριασμῶν τοῦ εἰρημένου Οἴκου, προσηκόντως ἐλεγχομένων καὶ θεωρουμένων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἄνευ ἄλλων δικαιολογητικῶν, ἡ δὲ σχετικὴ πίστωσις ἀναγραφήσεται ἐ. τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἡ ἐφοπλιστικὴ ἀπόδειξις δὲν ὑπόκειται εἰς τέλη χαρτοσήμου ἢ ἄλλα οἱαδήποτε τέλη.

Περὶ κυρώσεως συμβιβασμοῦ μεταξὺ Δημοσίου καὶ Δήμου Χίου.

(Ὡς ἐτροποποιήθη μετὰ τὴν α' συζήτησιν, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόναν.

Κυροῦται ὁ ἐν Χίῳ τὴν 8ην Φεβρουαρίου 1920 ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Χίου Νικ. Γ. Νικολούδη γενόμενος καὶ κατωτέρω παρατιθέμενος ὑπ' ἀριθ. 8729 συμβιβασμὸς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Χίου «περὶ τερματισμοῦ ὑφισταμένου δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ Δήμου τούτου ὡς κυρίου τῆς ἐν τῇ πόλει Χίου κειμένης πλατείας «Ἐθνικῆς Τριανδρίας» (πρώην Βουνακίου) καὶ τῶν συναφῶν ἐκτάσεων ταύτης».

Πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ Δήμου Χίου γενόμεναι ἐκποιήσεις οἰκοπέδων ἐπὶ τῆς πλατείας ταύτης καὶ τῶν συναφῶν ἐκτάσεων δὲν ἀποτελοῦσι λόγον ἀνατροπῆς τοῦ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Χίου συμβιβασμοῦ τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἐναπομένων χῶρος ἐπαρκεῖ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπιβαλλομένων κοινωφελῶν καὶ καλλωπιστικῶν ἔργων, ἤτοι δύο δημοτικῶν σχολείων ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ καταλλήλου αὐλῆς, ταξσομένης δεκαετοῦς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων.

Δικαιοῦται δ' ὁ Δῆμος Χίου ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω περιορισμὸν νὰ ἐκποιήσῃ καὶ ἕτερα οἰκόπεδα ἐν τῷ ἄνω χώρῳ, τηρῶν τὰς νομίμους διατυπώσεις.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Σύμβασις Δημοτικῆς Πλατείας Βουνακίου

Ἀριθ. 8729.

Συμβιβασμὸς Δραχ. 100.000.

Ἐν Χίῳ σήμερον τῇ ὀγδόῃ (8) τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ (1920) ἔτους, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ ἐν τῷ ἐπὶ τῆς Πλατείας Ἐθνικῆς Τριανδρίας καὶ ἐν τῷ κτήματι τῶν κληρονόμων Χ' Φεραὺ Μπέη κειμένῳ συμβολαιογραφείῳ μου ἐνώπιον ἐμοῦ καὶ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου Χίου Νικολάου Γ. Νικολούδη καὶ γνωστῶν μου μαρτύρων Ἰωάννου Χούλη δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ Κοραῆ Παπαντωνάκη δημοσιογράφου, κατοίκων Χίου, πολιτῶν Ἑλλήνων καὶ μὴ ἐξαιρετέων, ἐνεφανίσθησαν οἱ πρὸς ἐμὲ καὶ τοὺς διαληφθέντας μάρτυρας γνωστοὶ καὶ μὴ ἐξαιρετέοι, ἀφ' ἑνὸς ὁ Ἐπαμεινώνδας Σφακιανάκης Οἰκονομικὸς Ἔφορος Χίου, κάτοικος ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του Χίου, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκπροσωποῦντος τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἑδρεῦον ἐν Ἀθήναις, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Λεωνίδας Δ. Μυλωνάδης Δήμαρχος Χίου καὶ κάτοικος Χίου, ὡς ἐκπροσωπῶν τὸν Δῆμον Χίου καὶ ἠτήσαντο τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος δι' οὗ συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς : ὅτι ἀναφυείσης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Δήμου Χίου ἀφ' ἑτέρου ὡς πρὸς τὴν κυριότητα τῆς Πλατείας Ἐθνικῆς Τριανδρίας πρώην Βουνακίου τῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀγορᾶς μεσημβρινῶς καὶ ἐξικνουμένης πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ χειμάρρου τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, καθ' ἣν τὸ μὲν Ἑλληνικὸν Δημόσιον διεξεδίκει τὴν κυριότητα αὐτῆς, ὁ δὲ Δῆμος Χίου ὡς ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν διανοίᾳ κυρίου νεμόμενος καὶ κατέχων αὐτὴν διεξεδίκει ὡσαύτως τὴν κυριότητά της, περιηλθον εἰς δίκην παραμένουσαν ἐκκρεμῆ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο περιελθούσης τῆς διαφορᾶς, πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν ἀγώνων προὐτάθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὁ τερματισμὸς τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Χίου διὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς Πλατείας εἰς τὸν Δῆμον Χίου, δι' ἣν ἐζητήθη ἡ γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ἐξέθετο τὴν ἀκόλουθον γνωμοδότησιν. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ὑπὸ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου Κωνσταντίνου Ἀντωνοπούλου Προέδρου καὶ τῶν Νομικῶν Συμβούλων Δημητρίου Πολίτου, Νικολάου Ζανετοπούλου, Μιχ. Μαλεβίτου, Νικολάου Φαρμακοπούλου, Μίνωος Πετυχάκη, Λυσίου Κουμανταράκη, Γεωργίου Ἰατρίδου, Γεωργίου Γεωργιάδου, Παναγιώτου Τριανταφυλλάκου καὶ Ἐμμανουὴλ Πολυχρονιάδου, συνεδριάσαν τὴν 2αν Ὀκτωβρίου 1919 ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ, λαβὸν ὑπ' ὄψει α') Τὸ ὑπ' ἀριθ. 32733 τῆς 3ης Ἰουνίου 1919 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῆς **Γεωργίας (Διευθύνσεως Κτημάτων)** πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν (Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ) δι' οὗ προτείνεται ὁ τερματισμὸς τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς μεταξὺ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Χίου περὶ τῆς ἐν τῇ πόλει Χίου Πλατείας Βουνακίου διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς τὸν Δῆμον Χίου τῆς Πλατείας ταύτης ἀναλαμβάνοντος τοῦ Δήμου τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῇ Πλατείᾳ ταύτῃ καλλωπιστικὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως. β') Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2654 τῆς 17ης Αὐγούστου 1919 ἔγγραφον τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Χίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας. 3'). Τὰς ὑπ' ἀριθ. 1156 τῆς 7ης Αὐγούστου 1919 καὶ 1178 ἰδίου μηνὸς ἀναφορὰς τοῦ Δημάρχου Χίου πρὸς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Χίου μετὰ τῶν συνημμένων ἀντιγράφων ψηφισμάτων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Χίου ὑπ' ἀριθ. 30 τῆς 27ης Ἰουνίου 1919 καὶ 25 τῆς 13ης Αὐγούστου ἰδίου ἔτους καὶ 4'). Τὸ σχετικὸν διάγραμμα τῆς ἐπιδίκου πλατείας Βουνακίου καὶ τῶν συναφῶν ἐκτάσεων τοῦ Νομομηχανικοῦ Χίου Ἰωάννου Βερικέτη, σκεφθέν, ἐπειδὴ συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ὁ ἐξωραϊσμὸς τῶν πόλεων καὶ ἡ ἐκτέλεσις κοινωφελῶν ἐν αὐταῖς ἔργων, ἐπειδὴ τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου δὲν εἶναι σαφῆ καὶ ἐξηκριβωμένα ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου πλατείας Βουνακίου καὶ τῶν συναφῶν ἐκτάσεων τῆς πόλεως Χίου, ἀντὶ δὲ τῆς ἐξακολουθήσεως δικαστικῶν ἀγώνων τοῦ Δημοσίου μετὰ τοῦ Δήμου Χίου περὶ τῆς πλατείας ταύτης, συμφέρον εἶναι ν' ἀναγνωρισθῇ αὕτη καὶ αἱ συναφεῖς ἐκτάσεις ὡς ἀνήκουσαι εἰς τὸν Δῆμον Χίου, ἀφοῦ οὗτος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν καὶ καλλωπιστικῶν ἔργων εἰς τὸν χῶρον τοῦτον περὶ ὧν ἀναφέρουσι τὰ ἄνω μνημονευόμενα ψηφίσματα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Χίου, ἐπειδὴ πρὸς καταρτισμὸν τοῦ προκειμένου συμβιβασμοῦ πρέπει νὰ καταργηθῶσι πᾶσαι αἱ ὑφισταμέναι ἐκκρεμεῖς δίκαι μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου Χίου περὶ τοῦ ἐν λόγῳ χώρου παραιτουμένων ἀμοιβαίως τοῦ τε Δημοσίου καὶ Δήμου πάσης ἀξιώσεως περὶ ἀποζημιώσεως ἢ ἐξόδων. Διὰ ταῦτα ἀποφαίνεται ὁμοφώνως νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ Δῆμος Χίου κύριος τῆς ἐν τῇ πόλει Χίου Πλατείας Βουνακίου καὶ ὅλων τῶν συναφῶν ἐκτάσεων ἀπὸ τοῦ χειμάρρου τῆς Ἁγίας Εἰρήνης πρὸς τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον καὶ τὴν Δημοτικὴν ἀγοράν, τοῦ Δημοσίου παραιτουμένου παντὸς οἱουδήποτε δικαιώματός του ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου ὑπὸ τοὺς ἑπομένους ὅρους: 1) Καταργοῦνται πᾶσαι αἱ ὑφισταμέναι ἐκκρεμεῖς δίκαι μεταξὺ Δημοσίου καὶ Δήμου Χίου ὡς ἐναγόντων ἢ ἐναγομένων, παραιτουμένων ἀμοιβαίως πάσης ἀξιώσεως περὶ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως ἢ ἐξόδων. 2) Ὁ Δῆμος Χίου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ καλλωπιστικὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄνω μνημνευόμενα ψηφίσματα ἅτινα ἔργα θὰ συντελεσθῶσιν ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως. 3) Διὰ τὰ κτίρια τὰ χρησιμοποιούμενα ἤδη ὡς δημόσια καὶ τὰ εὑρισκόμενα ἐπὶ τῆς Πλατείας καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ ἐκτάσεων, ἐφόσον ἐξακολουθοῦσι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δὲν θὰ καταβάλληται οἱονδήποτε ἐνοίκιον εἰς τὸν Δῆμον. 4) Ἐὰν τὸ Δημόσιον θελήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἀνεγείρῃ δημόσια κτίρια ἐντὸς τῶν δημοτικῶν ἐκτάσεων καὶ εἰς μέρος προοριζόμενον πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, ὁ Δῆμος ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ δωρεὰν τὸ ἀναγκαῖον οἰκόπεδον. 5) Ὁ Δῆμος Χίου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατεδαφίσῃ οἱονδήποτε κτίριον ὑφιστάμενον, ἐὰν ἡ κατεδάφισις ἐπιβάλλεται ἐξ ἐξωραϊστικῶν λόγων ἢ τοῦ ἐγκριθησομένου σχεδίου τῆς πόλεως ἄνευ οἱασδήποτε εὐθύνης ἢ ὑποχρεώσεως τοῦ Δήμου πρὸς τὸ Δημόσιον. 6) Ἐὰν τὰ κοινωφελῆ καὶ ἐξωραϊστικὰ ἔργα δὲν συντελεσθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δήμου Χίου ἐντὸς τῆς ταξσομένης πενταετοῦς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως, ἡ Πλατεῖα Βουνακίου καὶ πᾶσαι αἱ συναφεῖς ἐκτάσεις θὰ περιέρχωνται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, τοῦ Δήμου παραιτουμένου ἐκ τῶν προτέρων παντὸς ἐπ' αὐτῶν δικαιώματός του.

Ὁ Πρόεδρος Δικαστ. Σύμβουλος Κ. Ἀντωνόπουλος. Τὰ

μέλη τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Δ. Κομνηταράκης, Ν. Φαρμακόπουλος, Η. Τριανταφυλλάκος, Ν. Χανετόπουλος, Ν. Πολίτης, Ἐμμ. Πολυχρονίδης, Γ. Γεωργιάδης, Γ. Ταρίδης, Μ. Μαλεύτης, Μ. Πετυχάκης. Ἐγράφη. Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1919. Ὁ Ὑπουργὸς Μ. Νεγροπόντης. Κατόπιν τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης, ἐγκριθείσης παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο διεβίβασε πρὸς τὸν ἐνταῦθα Οἰκονομικὸν Ἔφορον τὸ ὑπ' ἀριθ. 6342 ἔγγραφον αὐτοῦ ἔχον ὡς ἑξῆς: Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Διεύθυνσις Δικαστικοῦ. Ἀριθ. Πρωτ. 6432. Ἐν Ἀθήναις τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 1919. Πρὸς τὸν κ. Οἰκονομικὸν Ἔφορον Χίου. Συνημμένως ἀποστέλλομεν ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ 18 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου συνεδριάσαντος ἐν ὁλομελείᾳ, ἐγκριθείσης παρ' ἡμῶν, γνωμοδοτοῦντος ὅτι συμφέρει εἰς τὸ Δημόσιον ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Δήμου Χίου ὡς κυρίου τῆς ἐν τῇ πόλει Χίου πλατείας Βουνακίου καὶ ὅλων τῶν συναφῶν ἐκτάσεων ἀπὸ τοῦ χειμάρρου τῆς Ἁγ. Εἰρήνης πρὸς τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον καὶ τὴν δημοτικὴν ἀγορὰν τοῦ Δημοσίου παραιτουμένου παντὸς οἱουδήποτε δικαιώματός του ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου ὑπὸ τοὺς ἐν τῇ γνωμοδοτήσει ὅρους καὶ παρέχομεν ὑμῖν τὴν πληρεξουσιότητα ὅπως διὰ συμβιβαστικῆς συμβολαιογραφικῆς πράξεως μετὰ τοῦ δήμου Χίου προβῆτε εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν καὶ ἀναγνώρισιν τῆς κυριότητος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ πλατείας ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς γνωμοδοτήσεως ἀποστείλητε δὲ ἡμῖν ἀντίγραφον τοῦ συνταχθησομένου συμβολαίου. Ὁ Ὑπουργὸς Μιλτ. Νεγροπόντης.

Ἐπίσης διεβίβασε τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον τὴν ἑπομένην τηλεγραφικὴν διαταγὴν ὑπὸ χρονολογίαν 20 Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Ἀριθ. 627. Οἰκονομικὸν Ἔφορον Χίου. Ἐπὶ 4181 π. ἔτους τηλεγραφικῆς ἀναφορᾶς κατὰ σύνταξιν συμβιβαστικοῦ συμβολαίου μεταξὺ ὑμῶν καὶ Δήμου Χίου διὰ πλατεῖαν Βουνακίου δέον ἐξαιρεθῇ παραχωρηθησομένης ἐκτάσεως τὸ ἐν τῇ πλατείᾳ Τζαμίον μετὰ τῶν πέριξ 14 μαγαζίων ὡς μὴ ἀνηκόντων Δημοσίῳ, ἀλλὰ τεθέντων ἁπλῶς ὑπὸ μεσεγγύησιν αὐτοῦ δυνάμει Ν. 1073. Ἀθήνησι 20 Ἰανουαρίου 1920. Ὁ Δικαστ. Σύμβουλος Κ. Ἀντωνόπουλος. Συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τὰ συμβαλλόμενα μέρη συμβιβάζονται ὡς ἀκολούθως: Τὸ Δημόσιον ἐκπροσωπούμενον ὧδε παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Χίου Ἐπαμεινώνδα Σφακιανάκη παραιτεῖται παντὸς ἐν γένει δικαιώματος κυριότητος, νομῆς καὶ κατοχῆς ἐπὶ τῆς Πλατείας Ἐθνικῆς Τριανδρίας —πρώην Βουνακίου— τῆς ἀρχομένης μεσημβρινῶς ἀπὸ τῆς δημοτικῆς ἀγορᾶς καὶ ἐξικνουμένης πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ χειμάρρου τῆς Ἁγίας Εἰρήνης μετὰ τῶν συναφῶν αὐτῇ ἐκτάσεων, ὡς περιγράφεται κύτη ἐν τῷ ἐπισυναπτομένῳ ὧδε σχεδιαγράμματι τοῦ τέως Δημομηχανικοῦ Χίου Ν. Βερικέτη, ὅπερ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὅπερ σήμερον ποσυπογράφεται παρὰ τῶν συμβαλλομένων καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων, ὑπὸ τοὺς ἐν τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ἀναγραφομένους ὅρους καὶ ἀναγνωρίζει τὴν πλήρη κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Δήμου Χίου ἐπὶ τῆς Πλατείας ταύτης καὶ τῶν συναφῶν ταύτῃ ἐκτάσεων, ἐξαιρουμένων τοῦ ἐν τῇ Πλατείᾳ ταύτῃ τζαμίου μετὰ τῶν περὶ αὐτὸ δέκα τεσσάρων μαγαζίων ὡς μὴ ἀνηκόντων τῷ Δημοσίῳ ἀλλὰ τεθέντων ἁπλῶς ὑπὸ μεσεγγύησιν αὐτοῦ δυνάμει τοῦ Νόμου 1073, καταργεῖ δὲ πᾶσαν ὑφισταμένην ἐκκρεμῆ δίκην καὶ διαφορὰν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δήμου Χίου καὶ παραιτεῖται πάσης κατὰ τοῦ Δήμου Χίου ἀξιώσεως αὐτοῦ ἐξόδων ἢ ἄλλης οἱασδήποτε φύσεως ἀπαιτήσεως. Ὁ δὲ Δῆμος Χίου ἐκπροσωπούμενος ὧδε παρὰ τοῦ Δημάρχου Χίου Λεωνίδου Δ. Μυλωνάδου ἐπιφυλάσσων ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα ἵνα ἐν μέλλοντι ἐνασκήσῃ τὰ ἐπὶ τοῦ Τζαμίου καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ δέκα τεσσάρων μαγαζίων δικαιώματά του κατὰ τῆς Μουσουλμανικῆς Κοινότητος, ἢ καθ' οἱουδήποτε ἄλλων πλὴν τοῦ Δημοσίου, οἵτινες τυχὸν ἠθέλων ἰσχυρισθῇ ὅτι ἔχουσι δικαιώματα κυριότητος ἐπ' αὐτῶν ἀποδέχεται τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος συμβιβασμὸν, συναποδεχόμενος καὶ παραλαμβάνων εἰς τὴν κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχήν του τὴν εἰρημένην Πλατεῖαν μετὰ τῶν συναφῶν ταύτῃ ἐκτάσεων, ὡς περιγράφεται ἐν τῷ ἐπισυναπτομένῳ ὧδε σχεδιαγράμματι, καταργεῖ πᾶσαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου ὑφισταμένην δίκην καὶ διαφορὰν καὶ παραιτεῖται πάσης οἱασδήποτε φύσεως ἀξιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπορρεούσης ἐκ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διαφορᾶς, δικαστικῶν ἐξόδων καὶ λοιπῶν καὶ συνομολογεῖ καὶ ἀποδέχεται πάντα τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Γίνεται μνεία ὅτι πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ τέλους χαρτοσήμου ἐπελθούσης διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐνδιαφερομένου Δήμου καὶ ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐφαρμόσθη τὸ ἄρθρον 29 τοῦ περὶ χαρτοσήμου ΑΧΚΕ Νόμου, ὑπὸ τῶν διορισθέντων δ' ἐπὶ τούτῳ ἐκτιμητῶν Δημοσθένους Χατζόγλου κτίστου, καὶ Μιχ. Γ. Χούλη ἐργολάβου, κατοίκων Χίου, κατόπιν ὁρκίσεως αὐτῶν, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 7 ἐνεστῶτος ἔτους ἔκθεσις τοῦ Εἰρηνοδίκου Χίου, ὡρίσθη ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ εἰς δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας (100,000) κατὰ τὴν ὑπισυναπτόμενον ὧδε ἔκθεσιν αὐτῶν. συνομολογησάντων καὶ συναποδεξαμένων τῶν συμβαλλομένων πρὸς οὓς ὑπέμνησα τὰς διατάξεις τοῦ περὶ μεταγραφῆς Νόμου καὶ τὰς συνεπείας τῆς παραλείψεώς του, συνετάχθη πρὸς βεβαίωσιν τὸ παρὸν, ἀναγνώσθη εὐκρινῶς καὶ μεταλαρώνως πρὸς τούτους καὶ τοὺς μάρτυρας καὶ ὑπεγράφη παρὰ τούτων καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες
Κ. Π. Παπαντωνάκης, Ι. Μ. Χούλης

Οἱ Συμβαλλόμενοι
Ἐπ. Σφακιανάκης, Λ. Δ. Μυλωνάδης

Ὁ Συμβολαιογράφος
Ν. Νικολούδης

Γίνονται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

«Περὶ συστάσεως πρακτικοῦ γεωργικοῦ σχολείου εἰς Ἁγίους Ἀσωμάτους Ἀμαρίου Κρήτης».

«Περὶ μετατροπῆς εἰς ὑποχρεωτικὴν τῆς ἑκουσίας φορολογίας τῆς εἰσπραττομένης ἐν Χανίοις ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου Φθισιατρείου».

«Περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν χορήγησιν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων προσωρινοῦ δανείου μέχρι ποσοῦ 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν».

Συναινέσει τῆς Βουλῆς ὁ κ. **Πρόεδρος** ἔλυσε μετὰ τοῦτο τὴν συνεδρίασιν ὥρᾳ 8 μ. μ. διὰ τὴν 4 1)2 μ. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'

τῆς 27 Νοεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ἡ Προσφυγικὴ Ὁμὰς τοῦ Συνοικισμοῦ Βέθης παρακαλεῖ ὅπως γίνῃ ἀναγκαστικὴ ἀνταλλαγὴ γαιῶν μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀγροκτήματος Ρόμπελ, ἵνα μὴ συμβαίνουν προστριβαὶ καὶ διενέξεις.

Οἱ συμβολαιογράφοι Πρωτοδικείου Καβάλλας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ὑπαγωγὴν των εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων τῶν νομικῶν.

Ἡ Ἕνωσις ἀναπήρων Γιαννιτσῶν καὶ Ἐδέσσης παρακαλεῖ ὅπως γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματά των τὰ ὑποβληθέντα δι' ὑπομνημάτων.

Ἡ Ἐργατικὴ Βοήθεια Σερρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐξασκουμένην πίεσιν κατὰ τῶν ἐργατῶν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας.

Οἱ κάτοικοι Καστρακίου Τρικκάλων διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἐκτόπισιν τῶν οἰκογενειῶν τοῦ χωρίου των ὡς ὄνθεν λιστοτρόφων.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Σ. Κωστόπουλος** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Προέδρου Συλλόγου Ἀλυτρώτων Μεσσηνίας, παραπαλοῦντος νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῶν διώξεων καὶ ἐκδικαθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὸ ἐπάγγελμά των τὸ Ν. Δ. περὶ ἀποζημιώσεώς των.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ι. Γιαμούζης** καταθέτει αἴτησιν τῶν καλλιεργητῶν τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Γιαννιτσᾶς—Ἐναλλασσῶνος, ζητούντων τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἀγροκτήματος, ὡς μὴ οὔσης τῆς γενομένης κατανομῆς ἐπαρκοῦς πρὸς συντήρησίν των.

Οἱ ἄεργοι ναυτεργάται Πειραιῶς ὑποβάλλουν ὑπόμνημα, ἐν ᾧ ἀναγράφουν διάφορα αἰτήματά των, τῶν ὁποίων παρακαλοῦν τὴν ἀποδοχὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Τὸ Σωματεῖον Καπνεργατῶν καὶ Στοιβαδόρων τῆς Ἑλλάδος ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνονται αἰτήματά των, ὧν ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Οἱ πρόσφυγες γεωργοὶ Βρυτῶν Ἐδέσσης παρακαλοῦν ὅπως ἡ παραχωρηθοῦν εἰς αὐτοὺς γαῖαι ἐπαρκεῖς ἢ μεταφερθοῦν εἰς ἄλλον συνοικισμόν.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ε. Πριμίδης** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν ὑαλεμπόρων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς παρακαλούντων ὅπως διακανονισθῇ τὸ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ζήτημα ἐπὶ διαφόρων ἐκτελωνισμῶν διενεργηθέντων κατὰ τὸ 1927.

Ὁ Σύλλογος Δημοδιδασκάλων Κιλκὶς καὶ ὁ Δήμαρχος Ἁγίου Νικολάου Κρήτης παρακαλοῦν ὅπως ἀρθῇ ἡ ἀπαγόρευσις ἱδρύσεως σχολείων καὶ προαγωγῆς δημοδιδασκάλων.

Ὁ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. **Ε. Μαχαίρας** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου Πειραιῶς, παραπονουμένων διότι δὲν εἰσάγονται εἰς τὸ Διδασκαλεῖον καίτοι εὑρίσκονται εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐπιτυχόντων.

Ὁ αὐτὸς Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. **Ε. Μαχαίρας** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν ἐργατῶν Τελωνείου καὶ ἀποθηκῶν Ἀθηνῶν ζητούντων ὅπως ἐφοδιασθῶσιν μὲ βιβλιάρια ταυτότητος καὶ ἀναθεωρηθῇ τὸ τιμολόγιον τῶν φορτωτικῶν.

Ὡσαύτως ὁ ἴδιος Βουλευτὴς κ. **Ε. Μαχαίρας** καταθέτει ἐπιστολὴν τῶν ἀγγλίκων ἐργατριῶν τῶν ὑφαντουργείων Σουφλίου Θράκης, διὰ τῆς ὁποίας διεκτραγῳδοῦν τὴν ἀθλίαν κατάστασιν αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Σταθὰ Ἀγριδίου καὶ τῶν πέριξ χωρίων παραπονεῖται διότι ἡ ἐπαρχία των ἐγκαταλείφθη τελείως ὑπὸ τῆς πολιτείας καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθοῦν τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας αὐτῶν.

Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος Μερσάδων ὑποβάλλει ψήφισμα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρονται διάφορα αἰτήματά των καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐξετασθοῦν εὐμενῶς.

Ὁ Ἱερατικὸς Σύνδεσμος Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ μέτρα διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου.

Οἱ ἐν τῷ Γεωργικῷ Φροντιστηρίῳ μετεκπαιδευόμενοι δημοδιδάσκαλοι παρακαλοῦν ὅπως οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀποφοιτήσαντες συνάδελφοί των οἱ ὁποῖοι μένουν ἀχρησιμοποίητοι διορισθοῦν εἰς καταλλήλους θέσεις.

Ἐνοικιασταὶ ἰδιοκτησιῶν Κορινθίων ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἐπικαλοῦνται ἐπέμβασιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3612, αἴροντος τὸ ἐνοικιοστάσιον ἀπὸ τὰς ἰδιοκτησίας τῶν Κορινθίων.

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων περὶ ὑποθηκοφυλακείων».

Οἱ κ. κ. **Α. Δοξιάδης** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτουτοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ.».

Οἱ κ. κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ τροποποιήσεως συναφθείσης συμβάσεως μελέτης καὶ κατασκευῆς τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Γυθείου — Ἀρεοπόλεως εἰς Σκουτάρι δι' Ἀγεραγοῦ καὶ Διχόβης».

2) «Περὶ τροποποιήσεως συναφθείσης συμβάσεως κατασκευῆς τῆς ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας ὁδοῦ Βατῶντος—Στενῆς» καὶ

3) «Περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου γεφυρώσεως τοῦ Ἀχελώου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Ἀφθονίδης, Α. Σπηλιάδης, Ἰ. Παπαφλέσσας, Α. Κεντούρης** καὶ **Δ. Μαρκάκης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 18-9-26 Ν. Δ. περὶ κατατάξεως ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν».

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ ἐνεργείας προμηθειῶν τοῦ Δημοσίου» καὶ

2) «Περὶ συνομολογήσεως ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ «Στρατιωτικὴ Ἕνωσις» δανείου ἐπ' ἐγγυήσει τοῦ Κράτους κ.λ.π.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Α. Ἀλεξανδρῆς, Ἰ. Κοσμᾶς, Σ. Γιαννούσης, Θ. Φίλιος, Λ. Κουτσοπέταλος, Ν. Γαρδικιώτης, Ν. Κουπαροῦσος, Κ. Κοντοδίνας, Ν. Τερζόγλου** κ.λ.π. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ πληρωμῆς

εἰς δόσεις τοῦ ὀφειλομένου ὑπολοίπου παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν φόρου δεκάτης 1926 -27».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Κοκκινάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν λιρῶν Ἀγγλίας 300.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Δημενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Σίδερης, Κ. Κατσαδήμας, Α. Λούλης, Α. Ἀλεξανδρῆς, Δ. Μπότσαρης** καὶ **Ν. Γαρδικιώτης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἰδρύσεως αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Κολιαλέξης** ὑποβάλλει προσθήκην εἰς τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3162 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Μουτζουρίδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3612 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας».

Ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς κ. **Α. Χρηστομᾶνος** καταθέτει τὴν κάτωθι ἀπάντησιν:

«Ἐξ ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. ὑμετέρου πρωτοκόλλου 32)22—11—26 διαβιβασθείσης ἐν ἀντιγράφῳ ἐρωτήσεως τῶν Βουλευτῶν κ. κ. Χαβίνη, Γερογιάννη καὶ Κοκκινάτου περὶ τοῦ τίνα μέτρα ἐλήφθησαν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μεγάλης καὶ κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Πρεβέζης—Μαργαριτίου—Σαγιάδες, ἐργολαβίας Ἑταιρίας Πρεζάνη καὶ Σία, καὶ ἐὰν διετάχθη ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Ἔργων κ. Ψυχαλῖνος, ὅπως μεταβῇ ἐπὶ τόπου καὶ ἀποφανθῇ διὰ τὸν τρόπον τῆς χαράξεως αὐτῆς, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσωμεν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33430 ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμετέρας διαταγῆς πρὸς τὸν νομομηχανικὸν Πρεβέζης ἀνεκοινώσαμεν αὐτῷ τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3268 ἐ. ἔ. Νόμου κύρωσιν τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως συμβάσεως διὰ τὴν μελέτην καὶ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Πρεβέζης—Μαργαριτίου καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μελέτης καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Κατζᾶ—Λέχοβα—Νικολίτσι, συμφώνως τῷ ὁποίῳ ἡ σύμβασις κατηργήθη ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν αὐτῆς, παραμείνασα ἐν ἰσχύϊ μόνον διὰ τὴν σύνταξιν τῆς προμελέτης αὐτῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν μελέτην καὶ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Κατζᾶ—Λέχοβα—Νικολίτσι. Διὰ τῆς διαταγῆς ταύτης ὁ ῥηθεὶς νομομηχανικὸς παρηγγέλθη, ὅπως λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν ταχεῖαν ἔναρξιν τῶν σχετικῶν ἔργων μελέτης ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71109 ἀπὸ 9 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. διαταγῆς παρηγγέλθη ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Ἔργων κ. Ψυχαλῖνος, ὅπως μετ' ἐπιτόπιον ἀναγνώρισιν ὑποβάλῃ ἔκθεσιν μετὰ σχετικῶν διαγραμμάτων περὶ τῆς σκοπιμωτέρας κατευθύνσεως τῆς ὑπὸ μελέτην ὁδοῦ Πρεβέζης—Μαργαριτίου. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἐθνική. Σχετικὴ ἀπόφασις διὰ τὴν κατασκευήν της ἐξαρτηθήσεται ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς χρηματοδοτήσεως ἐκ συναφθησομένου δανείου τῶν κατασκευαστέων ἔργων ὁδοποιΐας ἐν Κράτει».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Δ. Γιαννόπουλος,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς κοντύγτος Βάχλιας, λέγει ὅτι αὕτη ἀφορᾷ τὴν ὀργιάζουσαν ἐν Γορτυνίᾳ ζωοκλοπὴν καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως, ἀφ' ἑνὸς μὲν συστήσῃ ἐκεῖ μεταβατικὸν ἀπόσπασμα διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ζωοκλόπων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπομνήσῃ εἰς τὴν ἐκεῖ ἐπιτροπὴν ἀσφαλείας ὅπως λειτουργήσῃ ὁ νόμος περὶ ἐκτοπίσεως τῶν συνεργούντων εἰς ζωοκλοπάς.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** ὑποστηρίζει ὡσαύτως ὅτι πρέπει νὰ ληφθῶσι σύντονα μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ζωοκλοπῆς, ἥτις καταμαστίζει καὶ τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας καὶ καθιστᾷ ἔκρυθμον τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Κυρίως πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσιν αἱ ὑποδιοικήσεις χωροφυλακῆς Ἠλείας δι' ἐπαρκοῦς δυνάμεως εἰς ἀξιωματικοὺς καὶ ἄνδρας, διότι ἡ ὑπάρχουσα σήμερον δύναμις εἶναι ἐλαχίστη καὶ ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ζωοκλόπων καὶ τὴν προστασίαν τοῦ χωρικοῦ κόσμου. Ἀναφέρει ὅτι ἐντὸς δεκαπενθημέρου εἰς τρία μόνον χωρία τῆς ἐπαρχίας του κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον συνέβησαν ἀπειράριθμα κρούσματα ζωοκλοπῆς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ μεριμνήσῃ ὅσον δύναται ἀποτελεσματικώτερον διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ στίγματος τούτου.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐπαγγελματιῶν κοινότητος Ἡρακλείας, τονίζει τὴν οἰκτρὰν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων τῶν βορείων ἐπαρχιῶν, χρήζουσαν συντόνως γενικωτέρων μέτρων, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ εἶναι παρὼν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς.

Ἡ περαιτέρω συζήτησις ἀναβάλλεται.

Οἱ κ. κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος, Δ. Φλωριᾶς, Δ. Μέλφος** καὶ **Ν. Κωνσταντόπουλος** συνιστοῦν ἀναφορὰν κληρώντων πρωτοδικείου Σερρῶν.

Ὁ κ. **Γ. Ζερβὸς** σχετικῶς μὲ ἀναφορὰν γηγενῶν καὶ προσφύγων Δοξάτου λέγει ὅτι παραιτεῖται αὐτῆς, διότι ἔλαβεν ἤδη ἡ Κυβέρνησις τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀρβυλοποιῶν Ἀθηνῶν Πειραιῶς, λέγει ὅτι οὗτοι ζητοῦν ὅπως κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου ἀνατίθεται εἰς αὐτοὺς ἡ κατασκευὴ τῶν ἀρβυλῶν καὶ τσαρουχίων τοῦ στρατοῦ, παραπονοῦνται δὲ ὅτι ἐνεφανίσθησαν σήμερον διάφοροι ἐπιχειρηματίαι παρουσιάζοντες μηχανοποίητα καὶ ἐπιδιώκοντες δι' αὐτῶν νὰ ἐκτοπίσουν τὰ χειροποίητα. Εἰς τὸν ἐκτοπισμὸν τοῦτον ἀποβλέπουν, λέγει, προσπαθοῦντες νὰ πείσουν τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς ὑπηρεσίας νὰ προτιμοῦν τὰ μηχανοποίητα. Προχωρῶν, ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τὴν λύσιν ἥτις ἐδόθη ἐν Ἰωαννίνοις κατὰ τὴν ἐκεῖ μετάβασίν του διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὁπότε παρουσιάσθησαν οἱ τεχνῖται Ἰωαννίνων καὶ ὑπεσχέθη εἰδικῶς ὅτι τὰ τσαρούχια θὰ παραγγέλλωνται εἰς τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουν τσαρουχοποιεῖα ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔγινε τοῦτο καὶ τὰ προμηθευόμενα ἦσαν ἄρτια. Ἤδη, τονίζει, μὲ τὴν παρέμβασιν τῶν ἐπιχειρηματιῶν πρόκειται νὰ καταδυναστευθοῦν οἱ πτωχοὶ ἐργάται. Ζητήσατε, λέγει, κ. Πρόεδρε, τὰς ἐκθέσεις τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ ἴδητε πόσον ἐξεπλήρωσαν τὰς ὑποχρεώσεις των οἱ ἀναλαβόντες προμηθείας ἐργάται ἀρβυλοποιοὶ καὶ τσαρουχοποιοί.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐδόθησαν παραγγελίαι 100 χιλιάδων εἰς τοὺς Συνεταιρισμούς, Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰ τσαρούχια ἔδωκα διαταγὴν νὰ προμηθεύωνται τοιαῦτα καὶ ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα καὶ ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιον.

Π. Φλῶρος. Καὶ εἰς τὴν Ἄρταν καὶ εἰς τὴν Κόνιτσαν, κ. Ὑπουργέ, κατασκευάζονται τσαρούχια. Πάντως, ἐπιλέγει, πρέπει νὰ ἀποφύγετε τὰ μηχανοποίητα καὶ τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ νὰ δίδητε εἰς τοὺς ἐργάτας ἄνευ μεσολαβήσεως ἄλλων.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνασταιάδης** λέγει ὅτι ἐκτὸς τῶν Ἰωαννίνων ὑπάρχει συνεργατικὴ καὶ ἐν Λαρίσῃ ἐξ 100 μελῶν καὶ δὲν ἐδόθη εἰς αὐτὴν οὐδὲ ἓν ζεῦγος.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Δὲν θὰ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δημοπρασίαν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ συνεταιρισμῶν οἱ ὁποῖοι γίνονται τὴν παραμονὴν τῆς δημοπρασίας. Πάντως διὰ τὰ τσαρούχια ἐδώσαμεν διαταγὰς νὰ παραγγέλλωνται καὶ κατὰ τόπους.

Οἱ κ. κ. **Ι. Κουτσίνας, Κ. Κατσαδήμας** καὶ **Δ. Λούλης** συνιστοῦν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν τῶν ἀρβυλοποιῶν.

Ὁ κ. **Α. Λούλης,** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν συνδέσμου ἀποστράτων ὁπλιτῶν Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, λέγει ὅτι ὡς γνωστὸν ἔγινεν ὁ νόμος περὶ προσλήψεως ἐφέδρων εἰς Ἑταιρείας καὶ ὑπάρχει μία ἐπιτροπὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ἀλλὰ αὕτη συνεδριάζει, ἀραιὰ οὔτε δὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐκτελοῦν αἱ Ἑταιρεῖαι ἐξ ἀντιδράσεως. Τοιουτοτρόπως πολεμισταὶ ἐπὶ δεκαετίαν ἀπολέσαντες ἐξ αἰτίας τῆς στρατεύσεως τὰς θέσεις των μένουν ἄνευ ἐργασίας καὶ εἶναι ἀνάγκη ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ἀφ' ἑνὸς μὲν συστήσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ συνεδριάζῃ συχνότερον, ἀφ' ἑτέρου δὲ λάβῃ πρόνοιαν νὰ ἐκτελοῦνται αἱ ἀποφάσεις τῆς παρὰ τῶν Ἑταιρειῶν.

Ὁ κ. **Σ. Τρικούπης** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐφοριακοῦ ἐλεγκτοῦ Πατρῶν Π. Κατσιλιέργη, τονίζει ὅτι τὰ παράπονα αὐτοῦ εἶναι δίκαια καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ τὰ ἐξετάσῃ

Ὁ κ. **Α. Λούλης** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λαγκαδᾶ σχετικὴν μὲ τὰς βοσκάς.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος**, ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τῆς προσφυγικῆς ἑνώσεως Σερρῶν, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ καθορίσῃ τὴν πολιτικήν της σχετικῶς μὲ τὰς προσφυγικὰς ἀποζημιώσεις καὶ δὴ μὲ τὰς ἐκπροθέσμους δηλώσεις, ἡ περὶ τῶν ὁποίων μέριμνα διαρκῶς ἀναβάλλεται, ἐνῷ καὶ οὗτοι ἔχουν δικαιώματα καὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ δικαιούχους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναικόπαιδα. Πρέπει νὰ γνωρίζουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἂν θὰ λάβουν ἀποζημίωσιν καὶ πότε θὰ τὴν λάβουν διὰ νὰ μὴ εὑρίσκωνται ἐν ἀνησυχίᾳ.

Ὁ κ. **Δ. Μέλφος** συνιστᾷ ὡσαύτως τὴν ἀνωτέρω ἀναφορὰν τῆς προσφυγικῆς ἑνώσεως Σερρῶν.

Ὁ κ. **Δ. Φλωριᾶς**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ νομοθετικοῦ μέτρου ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκδίκασιν καὶ τῶν ἐκπροθέσμων δηλώσεων, διότι θὰ εἶναι ἄδικον νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ ἐκπρόθεσμοι δικαιοῦχοι, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀποτελοῦνται ἀπὸ χήρας καὶ ὀρφανά.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος**, ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ Γ. Λέντζου, λέγει ὅτι οὗτος κατόπιν πολυετῶν μόχθων ἀπέκτησεν ἓν χρηματικὸν ἀποταμίευμα ὅπερ ἔκρινε σκόπιμον νὰ τὸ ἐπενδύσῃ εἰς ἔντοκα γραμμάτια. Ἤδη θελήσας νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν κόρην του ἐπληροφορήθη ὅτι ταῦτα παρεγράφησαν. Εἶναι προφανές, λέγει, τὸ ἄδικον διὰ τοὺς τοιούτους πτωχοὺς ἀποταμιευτάς οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον ἐγκαίρως γνῶσιν τῆς προσκλήσεως πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν ἐντόκων γραμματίων, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ μέριμναν περὶ διορθώσεως αὐτῆς τῆς ἀδικίας.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ὑπάρχουν πολλαὶ παρόμοιαι αἰτήσεις καὶ ἐξετάζει κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῆς γενομένης παραγραφῆς.

Ὁ κ. **Κ. Κατσαδήμας**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τονίζει ὅτι δὲν πταίουν οἱ κάτοχοι τῶν γραμματίων διὰ νὰ ἀπολέσουν τὰ ἀποταμιεύματά των, διότι δὲν ἔλαβον γνῶσιν τῆς προσκλήσεως ἤτις ἦτο γενικὴ καὶ δὲν ἦτο προσωπικὴ ὡς ὤφειλε, ἀφοῦ τὰ γραμμάτια ἦσαν ὀνομαστικά.

Ὁ κ. **Ι. Παπαδάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Βερροίας.

Ὁ κ. **Κ. Κατσαδήμας**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ποτοποιῶν Φλωρίνης, λέγει ὅτι ὡς ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς φορολογίας τῶν ἀμβύκων ἐπηνέχθη τελεία καταστροφὴ εἰς τοὺς ἀμπελοκτήμονας καὶ ποτοποιούς. Ἤδη, ἂν συμφώνως πρὸς τὴν ἀναφορὰν τροποποιηθῇ ἡ φορολογία, καὶ τὸ Δημόσιον θὰ ὠφεληθῇ καὶ θὰ ἐξυπηρετηθοῦν καὶ οἱ ἀμπελοκτήμονες καὶ ὅλοι οἱ βιομηχανοποιοῦντες ἢ πωλοῦντες τὰ προϊόντα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων Ἀττικῆς, λέγει ὅτι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἐπερώτησις, ἐκ τῆς συζητήσεως τῆς ὁποίας θὰ καταδειχθῇ ὅτι τρεῖς Ὑπουργοὶ τῆς Γεωργίας ἐξέδιδον ἀλληλοδιαδόχως διαταγὰς ἀντιφατικάς. Τὸ κτῆμα, λέγει, περὶ οὗ πρόκειται εἶναι τὸ Χαρβάτι τοῦ Καλλιφρονᾶ, ὅπερ ἀπηλλοτριώθη καὶ οὐτινος ἡ νομὴ παρεδόθη εἰς τοὺς κκλλιεργητὰς καὶ ἐπὶ διετίαν ἐπὶ μὲν ὑπουργίας Νάκου ἐξεδόθη ἄδεια πωλήσεως μέρους τοῦ κτήματος, ἐπὶ δὲ ὑπουργίας Παπαναστασίου ἐδόθη ἄλλη ἄδεια εἰς τὸν ἰδιοκτήτην νὰ πωλήσῃ καὶ ἄλλο μέρος τοῦ κτήματος. Σχετικῶς μὲ τὴν ἄδειαν ταύτην ὁ κ. Παπαναστασίου ἐδήλωσεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὅτι ἔδωκε τὴν ἄδειαν ἀπατηθεὶς παρὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐξέδωκε κατόπιν ἄλλην διαταγὴν ἀνακαλοῦσαν τὴν ἄδειαν. Ἤδη ὁ νῦν ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀντὶ νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ πράγματα καὶ παύσῃ ἡ πάλη μεταξὺ ἀγοραστῶν καὶ καλλιεργητῶν ἦλθε καὶ ἠκύρωσε τὴν διαταγὴν τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Παπαναστασίου καὶ ἐδημιουργήθη οὕτω ἐκεῖ κατάστασις ἀνώμαλος, διότι, ἐνῷ αἱ ἐκτάσεις ἔχουν σπαρῇ παρὰ τῶν καλλιεργητῶν, ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικου περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐπεδίκασεν αὐτὰς εἰς τοὺς ἀγοραστὰς καὶ ἂν ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις θὰ ὑπάρχουν πάλιν συγκρούσεις καὶ θὰ γείνῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προείπομεν εἰς τοὺς διαφόρους Ὑπουργοὺς καὶ θὰ ὀφείλεται εἰς τὰς ἀντιφατικὰς διαταγὰς αὐτῶν. Σχετικῶς παρακαλεῖ ὅπως ἡ ἐπερώτησίς του συζητηθῇ πρώτη τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ἡ Βουλὴ τί διέπραξαν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ἐποικισμοῦ κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιλέγει, συνιστῶ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἵνα λάβῃ μέτρα ἔστω καὶ νομοθετικὰ πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς ἵνα ἀποφευχθοῦν αἱ συγκρούσεις.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ ἀναφορά, ἐπιφυλάσσομαι δὲ νὰ ἀπαντήσω κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐπερωτήσεως.

Οἱ κ. κ. **Π. Φλῶρος, Κ. Κατσαδήμας** καὶ **Α. Λούλης** συνιστοῦν ἀναφορὰν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ Παλιοσέλη.

Ὁ κ. **Α. Λούλης** συνιστᾷ ἀναφορὰν Συνδέσμου Ἀλληλεγγύης ἀποστράτων ἀξιωματικῶν ξηρᾶς.

Ὁ κ **Α. Παπαθανάσης**, ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι πλεῖστοι τῶν ἀπομακρυνθέντων ἀξιωματικῶν ἀπεμακρύνθησαν τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ τῶν πολιτικῶν των ἀντιλήψεων καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑφίστανται τὰς δεινὰς συνεπείας τῆς ἀντιθέσεως τῶν πολιτικῶν φρονημάτων των τώρα ὁπότε τὴν πολιτικὴν κρίσιν καθ' ἣν ἔπαθον διεδέχθη ὁμαλὸς κοινοβουλευτικὸς βίος καὶ ὁπότε ἡ Κυβέρνησις σπεύδει καὶ εἰσηγεῖται θεσμὸν προστατευτικὸν καὶ ἀνασχετικὸν κατὰ τῶν ἀδικιῶν τῆς διοικήσεως. Εἶναι γνωστή, συνεχίζει, ἡ δυσκολία τῆς ἐξευρέσεως νέου ἐπαγγέλματος καὶ μάλιστα παρ' ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀφιέρωσαν ὅλα τὰ καλλίτερα αὐτῶν ἔτη εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, εἰς ὃ εἶχον τάσιν καὶ εἰς ὃ ἀφωσιώθησαν. Δὲν ὑπάρχει, ἐπιλέγει, καμμία ἀμφιβολία ὅτι διὰ τὴν παραγκώνισιν τοῦ δικαίου τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ὅλοι αἰσθανόμεθα θλῖψιν καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ ἀμελήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ συντόνως μέτρα διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν εἰς αὐτοὺς γενομένων ἀδικιῶν.

Ὁ κ. **Ι. Γιαμούζης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν διευθυντῶν θεάτρων Θεσσαλονίκης, λέγει ὅτι οὗτοι εἶναι θορυβημένοι ὡς ἐκ τῆς κυκλοφορησάσης εἰδήσεως περὶ νέας αὐξήσεως τῆς φορολογίας τῶν θεαμάτων. Ἡ φορολογία αὕτη, λέγει, εἶναι γνωστὸν ὅτι εἶναι βαρυτάτη καὶ πᾶσα νέα ἐπαύξησις αὐτῆς θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὸ κλείσιμον τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν ἔγειναν οὔτε μπορεῖ νὰ γείνῃ καμμία σκέψις περὶ αὐξήσεως αὐτῆς τῆς φορολογίας.

Ὁ κ. **Ε. Καρυωτάκης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ποῖα μέτρα σκέπτεται νὰ λάβῃ διὰ τοὺς δυνάμει τοῦ νόμου 402 ἀνεγνωρισμένους δημοδιδασκάλους ἀποφοίτους Γυμνασίων καὶ μὴ ἐξ αὐτοτελῶν διδασκαλείων προερχομένους ἐκ τῶν ὡς εἴρηται τέως ἐν Τουρκίᾳ ἐκπαιδευτηρίων, ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν καὶ ἐξίσωσιν αὐτῶν μὲ τοὺς συναδέλφους των ἀποφοίτους τῶν Κρατικῶν δ.δασκαλείων. Οὗτοι, λέγει, ζητοῦν ἐξομοίωσιν μὲ τοὺς ἀποφοίτους τῶν Κρατικῶν διδασκαλείων.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὑπάρχει νόμος καὶ ὁ νόμος αὐτὸς κατ' ἐμὲ ἔχει καλῶς.

Ο κ. **Θ. Λύρας,** ομιλών επί αναφοράς του Επιμελητηρίου Σπάρτης, παρακαλεί τον κ. Υπουργόν των Οικονομικών όπως έγκριθή μία μικρά φορολογία, προταθείσα παρά του Επιμελητηρίου Λακωνίας, διότι άνευ αυτής δεν δύναται τούτο να αρχίσή λειτουργούν.

Ο κ. **Γ. Μαρής** (Υπουργός των Οικονομικών) λέγει ότι πρόκειται περί προσθέτου βάρους όπερ προστιθέμενον εις την υπάρχουσαν φορολογίαν ίσως θά προκαλέσή δυσφορίαν. Παντως, τονίζει, θά εξετασθή το ζήτημα.

Ο κ. **Α. Παπαθανάσης**, ομιλών επί αναφοράς του Σωματείου των καπνεργατών Μεσολογγίου, λέγει ότι από εξαμήνου ο γενικός γραμματεύς του σωματείου αυτού εύρίσκεται εις ξηρίαν χωρίς να υπάρχή κανείς προς τούτο λόγος, διότι πρόκειται περί ανθρώπου όστις ουδέποτε εξεδήλωσεν αντικοινωνικάς τάσεις και ανθρώπου όστις εξεπλήρωσεν άπασας τας προς την πατρίδα υποχρεώσεις του και όστις διαμένων εν Μεσολογγίφ, πόλιν απολύτως ήσυχον και ένθα δεν καλλιεργούνται τοιαύται ιδέαι, δεν θά ήτο δυνατόν να είχε καμμίαν δράσιν. Εάν ήτο άνθρωπος έχων τοιαύτας τάσεις, θά έπρεπε να διαμένη εις άλλας πόλεις και όχι εις Μεσολόγγιον. Παρακαλώ συνεπώς τον κ. Υπουργόν των Εσωτερικών όπως λάβή μέριμναν και έπιτραπή εις αυτόν να επανέλθη εις Μεσολόγγιον.

Ο κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** (Υπουργός των Εσωτερικών) λέγει ότι το Υπουργείον των Εσωτερικών έκτελεί τας αποφάσεις των τοπικών επιτροπών της ασφαλείας, αίτινες λαμβάνουν επιτοπίως τας πληροφορίας των. Πάντως, λέγει, θά εξετάσω την αναφοράν αυτήν.

Εξαντληθείσης της ήμερησίας διατάξεως των αναφορών ή Βουλή εισέρχεται εις την

Ημερησίαν Διάταξιν της νομοθετικής εργασίας.

Ο κ. **Π. Αργυρόπουλος** (Υπουργός των Ναυτικών) υποβάλλει τα κάτωθι νομοσχέδια.

«Περί συστάσεως υπηρεσίας υποβρυχίων» και «περί επιδομάτων, διακριτικών σημείων, ειδικότητος, τροφοδοσίας και αδειών των υπηρετούντων επί των υποβρυχίων».

Το πρώτον αφορά την σύστασιν υπηρεσίας των υποβρυχίων, συνιστά δε ανώτερον συμβούλιον αυτών, το δε δεύτερον προνοεί περί επιδομάτων, διακριτικών σημείων κλπ. των πληρωμάτων. Τα δύο αυτά νομοσχέδια ρυθμίζουν μίαν υπηρεσίαν απαραίτητον. Παρακαλώ δε τον κ. Πρόεδρον της Βουλής να παραπέμψη τα νομοσχέδια ταύτα εις την αρμοδίαν επιτροπήν εις ήν να ορίσή 10ήμερον προθεσμίαν διά την υποβολήν της εκθέσεώς της. Είναι ανάγκη, λέγει, να ψηφισθούν ταχέως τα νομοσχέδια αυτά, διότι σήμερον ευρισκόμεθα εις μεγάλην δυσκολίαν να συντηρήσωμεν τα υποβρύχια καθόσον δεν υπάρχει ούτε συνεργείον αυτών.

Πρόεδρος. Τα νομοσχέδια παραπέμπονται εις την αρμοδίαν επιτροπήν εις ήν τάσσεται 10ήμερος προθεσμία προς υποβολήν των εκθέσεών της

Συζητουμένου είτα εις πρώτην κατ' αρχήν και κατ' άρθρον συζήτησιν του σχεδίου νόμου «περί τροποποιήσεως διατάξεων του νόμου 3642, περί μέτρων προστασίας των σεισμοπαθών Κορινθίας» ο κ. **Μ. Σαμαράς**, εισηγητής της επιτροπής, λέγει ότι μεταξύ των μέτρων προς προστασίαν των Κορινθίων ήτο και ο νόμος 3612 του Ιουλίου, όστις εν άρθρω 2 αναγράφει ότι αί περί ενοικιοστασίου διατάξεις εις άς πόλεις υφίστατο τούτο ουδαμώς ισχύουσιν επί αστικών ακινήτων ανηκόντων εις τους σεισμοπαθείς.

Ο νόμος ούτος όμως παρεξέκλινε της δικαίας βάσεως αυτού, διότι διά της διατάξεως του άρθρου αυτού επροστατεύοντο, πάντες οί εκ Κορινθίας σεισμοπαθείς είτε εύποροι ήσαν είτε άποροι. Προς διόρθωσιν του άτόπου τούτου υπεβλήθη το παρόν νομοσχέδιον, αλλά κατά την γενομένην συζήτησιν εν τή κοινοβουλευτική επιτροπή απεδείχθη ότι διά του νομοσχεδίου αυτού δεν αίρεται το άτοπον του προηγουμένου νόμου.

Ο κ. **Π. Πετρίδης** (Υπουργός της Δικαιοσύνης) λέγει ότι ο προηγούμενος νόμος ανέφερεν ότι προστατεύονται όλοι οί κατηγόμενοι εκ Κορινθίας, ήτις αποτελείται από 12 δήμους. Η διάταξις αύτη ήτο ευρεία και έφερεν ανωμαλίας, διά του παρόντος όμως νομοσχεδίου περιορίζεται αύτη εις δύο δήμους, εις τον δήμον Κορινθίας και εις τον δήμον Περαχώρας, ένθα και έγειναν σεισμοί.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αν δεν εκάθηντο εις την Κόρινθον και δεν είχαν σπίτι εις την Κόρινθον αλλά εις τας Αθήνας, διότι απλώς είναι Κορίνθιοι άξιοϋν αυτοί να ωφεληθούν εκ του νόμου; Αυτό δεν είναι δυνατόν.

Ο κ. **Μ. Σαμαράς** συνεχίζων λέγει ότι ή επιτροπή έθεσεν ως βάσιν ότι παρ' όλην την συμπάθειαν την οποίαν αισθανόμεθα προς τους ατυχήσαντας Κορινθίους πρέπει να ληφθή υπ' όψιν αφ' ενός μεν ή απορία των εκμισθωτών Κορινθίων και αφ' ετέρου ή μη απορία των μισθωτών ένα μη δημιουργήσωμεν μίαν νέαν τάξιν θυμάτων. Πρέπει δηλαδή να μη εκτελούνται αποφάσεις κατά μισθωτών μη ευπόρων, και ή επιτροπή έλαβεν ως βάσιν μη απορίας μεν διά τους μισθωτάς εφόσον ούτοι μετά των συνοικούντων οικείων των έχουν εισόδημα άνω των 7.000 δραχ. μηνιαίως, απορίας δε των εκμισθωτών Κορινθίων εφόσον μετά των συνοικούντων έχουσιν εισόδημα κάτω των 10.000 δραχ. μηνιαίως πρό της 23 Απριλίου 1928.

Χ. Λαδάς. Διά τους εκμισθωτάς πρέπει να υπολογίσωμεν το νύν εισόδημα, διότι τότε ίσως να είχον εισόδημα άνω των 10.000 δραχ. το οποίον τώρα δεν έχουν.

Θ. Κριμπάς. Εάν ο μισθωτής έχή εισόδημα 6.000 δραχ. θά μείνη; Εάν ο σεισμοπαθής και ο μισθωτής έχουν το αυτό εισόδημα των 6.000 δραχμών ή ο σεισμοπαθής και κατώτερον τούτου, τότε τι θά γίνη;

Μ. Σαμαράς. Θά μείνη. Εθέσαμεν, λέγει, μίαν αρχήν διότι δεν δύναται ποτέ ένας νόμος να λάβη υπ' όψιν όλας τας λεπτομερείας.

Θ. Κριμπάς. Το ζήτημα της απορίας είναι ελαστικόν, διότι είς δυνατόν να έχή το καθοριζόμενον εισόδημα αλλά να έχή μεγάλην οικογένειαν ενώ έτερος να έχή μικράν τοιαύτην ή ίσως να είναι και άγαμος και να μη έχή υποχρεώσεις.

Μ. Σαμαράς. Σάς είπον ότι δεν ήτο δυνατόν να περιλήψθώσιν όλαι αυταί αί λεπτομέρειαι εις ένα νόμον. Πάντοτε εκ της εφαρμογής ενός νόμου θά ζημιούνται και τινές. Συνεχίζων αναπτύσσει τας τροπολογίας τας οποίας επέφερεν ή επιτροπή επί του άρθρου 1.

Ο κ. **Λ. Κουτσοπέταλος** ερωτά τί εννοεί ή Επιτροπή με την φράσιν «ή οικία κατεστράφη εκ των σεισμών».

Μ. Σαμαράς. Σημαίνει να κατέστη αύτη ακατοίκητος. Αν θέλετε ή διασάφησις αύτη δύναται να αναγραφή εις τον νόμον. Συνεχίζων αναπτύσσει τας τροπολογίας, άς επέφερεν ή Επιτροπή επί της παραγράφου 2 του άρθρου 2 καθ' άς, αποφάσεις εκδοθείσαι επί τη βάσει του νόμου 3612 αποβάλλουσι την ισχύν των εφ' όσον δεν εξετελέσθησαν μέχρι της υποβολής του παρόντος νομοσχεδίου εις την Βουλήν (29 Οκτωβρίου 1928). Ομοίως αποβάλλουσι την ισχύν αυτών οί γενόμενοι συμβιβασμοί και συμβάσεις. Αί εκτελεσθείσαι όμως αποφάσεις διατηρούσι την ισχύν αυτών.

Τ. Αναστασίου. Ημείς ψηφίζοντες την διάταξιν αυτήν είχομεν την γνώμην ότι περιελαμβάνοντο και αί αποφάσεις αί μη εκτελεσθείσαι μέχρι σήμερον και ουχί μέχρι της υποβολής του παρόντος εις την Βουλήν.

Ο κ. **Π. Κοκκινάτος** συμφώνων μέ τον κ. Αναστασίου λέγει ότι δι' αυτόν ακριβώς τον λόγον δεν έτέθη ωρισμένη χρονολογία εις το νομοσχέδιον, διότι διατί θά έτύγχανον του ευεργετήματος μόνον εκείνοι καθ' ων δεν εξετελέσθησαν αί αποφάσεις μέχρι της υποβολής του παρόντος;

Μ. Σαμαράς. Διότι εν εναντία περιπτώσει μέχρι της ψηφίσεως του παρόντος θά εξετελούντο όλαι αί αποφάσεις.

Ο κ. **Χ. Λαδάς** λέγει ότι, ενώ ή εισηγητική έκθεσις του νομοσχεδίου έχει ως βάσιν την προστασίαν των πράγματι παθόντων, διά του νομοσχεδίου προστατεύονται όλοι όσοι και διά του παλαιοτέρου νόμου, διότι διά να τύχη τις της προστασίας δεν απαιτείται τίποτε άλλο είμή να είναι εκ των σεισμοπαθών. Ο κ. Υπουργός έκαμε την διασάφησιν ότι μέλλει να προστατευθώσιν οί κατηγόμενοι εκ των Δήμων Κορινθίας και Περαχώρας.

Π. Πετρίδης (Υπουργός της Δικαιοσύνης). Ίδιως εκείνοι.

Π. Τσαλδάρης. Εάν ένός όστις κατάγεται εξ άλλου δήμου κατεστράφη ή οικία του δεν συμπεριλαμβάνεται και αυτός;

Π. Πετρίδης (Υπουργός της Δικαιοσύνης). Μάλιστα. Αλλά ο παλαιός νόμος έλεγεν ότι αρκεί να κατάγεταί τις εκ Κορινθίας, δηλαδή περιελάμβανεν ολόκληρον την Κορινθίαν, ενώ τώρα το περιωρίσαμεν.

Χ. Λαδάς. Το ίδιος έχει πολύ ευρείαν έννοιαν· θά ήθελα να διασαφηνισθή το σημείον τούτο.

Π. Πετρίδης (Υπουργός της Δικαιοσύνης). Η μεγάλη καταστροφή έγειναν εις τους Δήμους Κορινθίας και Περαχώρας αλλά έγειναν καταστροφαί και εις άλλας περιοχάς. Προστασίας όμως θά τύχουν εκείνοι, των οποίων ή οικία των κατέστη ακατοίκητος.

Ο κ. **Χ. Λαδάς** συνεχίζων λέγει ότι έγεννήθησαν και περιπτώσεις εξαιρετικαί περί της διατασσομένης υπό του δικαστηρίου εξώσεως, διότι οί Πρόεδροι επί τη βάσει του νόμου διέτασσον έξωσιν αμέσως μετά την παρέλευσιν του τριμήνου.

Η Επιτροπή επίσης είπεν ότι οί γενόμενοι συμβιβασμοί και συμβάσεις κηρύσσονται άκυροι, αλλ' ώς είναι διατετυπωμένον τούτο υπερβάλλει τον σκοπόν του και είναι ανάγκη ή φρασεολογία αύτη να τροποποιηθή, διότι, άν δεν αφορά ούτε εις εις το μίσθωμα ούτε εις την παράτασιν της μισθώσεως, δεν έχει καμμίαν σημασίαν. Πρέπει λοιπόν να χρησιμοποιηθή ο συνήθης όρος του ενοικιοστασίου, κυρήσσων άκύρους τας συμβάσεις και τους συμβιβασμούς, οίτινες έγένοντο επί τη προόψει της εφαρμογής του καταργουμένου νόμου.

Δ. Κουτσοπέταλος. Τι διαφοράν έχει απόφασις εκτελεσθείσα από εκτελεσθέντα συμβιβασμόν;

Χ. Λαδάς. Διότι μετά την απόφασιν ίσως να είσήλθεν άλλος εις την οικίαν. Ίνα μη συνεπώς προσβάλωμεν δικαιώματα των τρίτων. Η Επιτροπή θά είχεν καθήκον να ακυρώσή όλας τας εκτελέσεις αυτάς άν δεν προσέβαλλε δικαιώματα τρίτων.

Π. Πετρίδης (Υπουργός της Δικαιοσύνης). Ο συμβιβασμός και ή απόφασις φέρουσιν εν απότελεσμα.

Ο κ. **Χ. Λαδάς** συνεχίζων λέγει ότι όσον αφορά τας εκτελεσθείσας αποφάσεις δεν είναι δυνατόν ή Επιτροπή να εδέχθη όσα είπεν ο κ. Εισηγητής, διότι ή Επιτροπή ή έπρεπε να κυρώσή όλας τας αποφάσεις ή να τας ακυρώσή όλας.

Ο κ. **Ι. Μπουρνιάς** (Πρόεδρος της Επιτροπής) λέγει ότι ο κ. Εισηγητής καλώς διετύπωσε την έκθεσίν του. Οί αντιφρονούντες δεν έχουν δίκαιον. Η Επιτροπή εδέχθη εκείνο το οποίον υπέβαλεν ο κ. Υπουργός, εφ' όσον δηλαδή δεν εξετελέσθησαν αί αποφάσεις μέχρι της υποβολής του παρόντος.

Χ. Λαδάς. Εάν εδέχθη αυτό ή Επιτροπή, πρέπει δι' άρθρου να καθορισθή τι θά γείνη διά τας εκτελεσθείσας αποφάσεις μετά την 29 Οκτωβρίου ε. έ., διότι είναι γνωστόν ότι εξετελέσθησαν τοιαύται αποφάσεις.

Ι. Μπουρνιάς. Αν εξετελέσθησαν μετά την 29 Οκτωβρίου, κακώς εξετελέσθησαν.

Χ. Λαδάς. Εν τούτοις εξετελέσθησαν· δι' ό και πρέπει να προστεθή διάταξις καθορίζουσα ταύτα. Κατά τα λοιπά κηρύσσεται υπέρ του σχεδίου της Επιτροπής.

Ο κ. **Δ. Μπότσαρης** φρονεί, λέγει, ότι αρχική βάσις του νομοθέτου ήτο να παραχωρήσή στέγην εις τους Κορινθίους τους οποίους ο σεισμός άφησεν άστέγους και συγχρόνως να προστατευθούν τα θύματα του σεισμού. Αλλά διά της δευτέρας ταύτης εκδοχής το βάρος των ζημιών μεταφέρεται αισθητικώς εις όμάδα άτόμων άτινα ουδαμώς έπταισαν, και το νομοσχέδιον δεν πρέπει να γείνη πηγή πλουτισμού εις βάρος μη πταισάντων, διότι εν εναντία περιπτώσει θά ήτο ως εάν παρείχετο εις αυτούς άδεια αισχροκερδείας. Διά να μορφώσή ή Βουλή γνώμην πρέπει να μη απομακρυνθή της σκέψεως ότι ορθή δημοσιονομική πολιτική είναι εκείνη ήτις προστατεύουσα τους ολίγους δεν φέρει το βάρος της ζημίας εις άλλους. Κατά το ενοικιοστάσιον της 1ης Ιουλίου 1927 δεν ίσχυε τοιούτον διά τους αλλοδαπούς υπηκόους και διά τους καταβάλλοντας μίσθωμα μέχρι τότε από 7 χιλιάδων δραχμών και άνω, αλλά περαιτέρω ο νόμος περιείχε και περιορισμούς εις τους ιδιοκτήτας.

Θά έπρεπε λοιπόν να μη ώθήσωμεν τα πράγματα εις τρόπον ώστε να δημιουργήσωμεν μίαν άλλην τάξιν θυμάτων. Θά ήτο δυνατόν εκτός της δικαίας περιπτώσεως της ιδιοκατοικήσεως να λάβωσιν ούτοι ώς αύξησιν το ίσόποσον του ενοικίου το οποίον έχασαν από της κατερειπώσεως των οικιών των εν Κορίνθφ, θά πρέπει δε να ισχύσωσιν αί γενικαί γραμμαί του ενοικιοστασίου και να προστατευθούν οί ενοικιασταί από παντός κινδύνου εξώσεως, εφ' όσον δε το βάρος δεν πίπτει εις το ταμείον του ενοικιοστασίου δεν πρέπει να δημιουργηθή άλλη τάξις παθόντων. Είμαι, λέγει, ιδιοκτήτης και όχι ενοικιαστής, φρονώ δε ότι ή Βουλή πρέπει να συγκεράση τα μέτρα υπέρ των παθόντων εκ των σεισμών αλλά χωρίς να δημιουργήσή και άλλους παθόντας.

Ν. Τζερμιάς. Παρακαλώ τον κ. Υπουργόν της Δικαιοσύνης να δηλώσή κατά πρώτον ποίον νομοσχέδιον συζητούμεν, το της Επιτροπής ή το υποβληθέν υπό του Υπουργού;

Π. Πετρίδης. (Υπουργός της Δικαιοσύνης). Βάσις της συζητήσεως είναι το νομοσχέδιον του Υπουργού.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θά επρότεινον να ψηφισθή το νομοσχέδιον εις πρώτην κατ' άρθρον συζήτησιν και κατόπιν να επιστραφή εις την Επιτροπήν προ της ψηφίσεώς του εις β' κατ' άρθρον και εκεί ο κ. Υπουργός θά αναπτύξη τας απόψεις του. Φρονώ ότι μόνον διά του μέτρου τούτου θά ψηφίσωμεν εις την ταχείαν ψήφισιν του νομοσχεδίου.

Ο κ. **Π. Τσαλδάρης** παρατηρεί σχετικώς μέ την πρότασιν του κ. Πρωθυπουργού ότι θά ήτο όρθότερον κατά την πρώτην συζήτησιν να άκουσθώσιν όλαι αί αντίθετοι γνώμαι, ούτως ώστε ο κ. Υπουργός να δυνηθή να μορφώσή γνώμην εάν θά δυνηθή να συμβιβάσή τα διεστώτα προσκομίζων εν νέον νομοσχέδιον ή αν το νομοσχέδιον θά ήτο ανάγκη να αποσταλή εις την Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν προς νέαν επεξεργασίαν.

Ο κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργός) λέγει ότι εν τοιαύτη περιπτώσει θά ήτο δυνατόν να ομιλήσουν μόνον οί μη όντες μέλη της επιτροπής.

Συνεχιζομένης της συζητήσεως ο κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ότι το νομοσχέδιον παρουσιάζει την δυσχέρειαν ότι παρεμβάλλεται ώς εις έξαιρετικός νόμος εις άλλον έξαιρετικόν νόμον. Είμαι, λέγει, συμφωνότερος προς την βάσιν του νομοσχεδίου ώς τούτο υπεβλήθη υπό του κ. Υπουργού, και ουχί προς το σχέδιον της Επιτροπής, ή οποία ελησμόνησεν εκείνους υπέρ των οποίων εγένετο το νομοσχέδιον. Φρονεί ότι εφόσον αναγνωρίζονται οί ιδιοκτήται προστατευτέοι ουδείς πρέπει να τεθή περιορισμός απέναντι οίουδήποτε, διότι δεν πρέπει να λησμονή τις ότι το νομοσχέδιον δεν έχει σκοπόν μόνον την προστασίαν της στέγης αλλ' έχει σκοπόν και την προστασίαν του πόρου της ζωής εις εκείνους οί οποίοι πράγματι εστερήθησαν των πάντων. Η περιοριστική διάταξις της Επιτροπής όσον αφορά το εισόδημα των 7.000 δραχμών φρονεί ότι αντίκειται προς το όλον πνεύμα του νομοσχεδίου. Επίσης παρατηρεί ότι ή εν τω νομοσχεδίφ αναφερομένη λέξις «κατεστράφη» είναι δυνατόν να δημιουργήσή παρερμηνείας και παρεξηγήσεις κατά την εφαρμογήν του νόμου, και φρονεί διά τούτο ότι αντί της λέξεως ταύτης θά έπρεπε να τεθή άλλη τις φράσις σαφέστερον καθορίζουσα την έννοιαν, οίον ή φράσις «κατά το πλείστον αυτής μέρος κατέστη ακατοίκητος», ή «μή

χρησιμοποιήσιμος». Ἐπίσης ὡς πρὸς τὸ 2ον ἐδάφιον τοῦ 1ου ἄρθρου φρονεῖ ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ διατυπωθῇ κατὰ τρόπον ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν μιᾶς ἐκ τῶν κατοικιῶν. Ἀποκρούει ἀκολούθως τὴν ἀκουσθεῖσαν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν συμβιβασμῶν, φρονῶν ὅτι ὅ,τι θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰς ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τοὺς συμβιβασμοὺς καὶ διὰ τὰς συμβάσεις. Ὡς πρὸς τὸ προσδιορισθησόμενον ὅριον δὲν νομίζει ὀρθὴν οὔτε τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τιθεμένην βάσιν, οὔτε τὴν βάσιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Δύνασθε, λέγει, νὰ εἴπητε ὅτι ἀποφάσεις μὴ ἐκτελεσθεῖσαι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου χάνουν τὴν ἰσχύν των ἀλλὰ τοῦτο προκειμένου περὶ τῶν ἀποφάσεων αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὸν νόμον.

Ὁ κ. ***Θ.Κολιαλέξης*** λέγει ὅτι σκοπὸς τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως ἦτο νὰ προστατεύσῃ διὰ τοῦ νόμου 3642 τοὺς ἀτυχεῖς σεισμοπαθεῖς τῆς Κορινθίας. Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ εἰσαγάγῃ τροποποίησιν τοῦ νόμου τούτου πρὸς ἀποφυγὴν τυχὸν ἐκμεταλλεύσεων. Συγχαίρει τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης διότι εἶχε τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην νὰ εἰσαγάγῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀψηφήσας τὴν ἀντιδημοτικότητα τὴν ὁποίαν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του ἐπαρχίαν. Συμφωνῶν μὲ τὴν βάσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ **κ.** Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ὑποβάλλει προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, ὅπως «αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἀποφάσεις μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ αἱ γενόμεναι συμβάσεις καὶ συμβιβασμοὶ διατηρῶσι πλήρη τὴν ἰσχύν των».

Ἐξαίρει μετὰ τοῦτο τὴν δρᾶσιν δύο ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ὑπηρέτουν κατὰ τοὺς σεισμοὺς εἰς τὴν Κόρινθον καὶ οἱ ὁποῖοι ἐτραυματίσθησαν. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, λέγει, εἶναι ἄξιοι προστασίας καὶ ἀμοιβῆς, ἵνα ἡ ἀμοιβὴ αὕτη χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα, προτείνει δὲ ὅπως χάριν αὐτῶν τεθῇ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἡ προσθήκη «καὶ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους τραυματισθέντας κατὰ τοὺς σεισμοὺς καὶ μὴ ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν ἐν Κορίνθῳ».

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἀντίρρησιν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία αὕτη τὴν ὁποίαν ὡσαύτως συνιστᾷ.

Ὁ κ. ***Π. Ἀραβαντινὸς*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δηλώσῃ ἂν ἀποδέχεται τὰς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἤδη ἀναπτύσσονται αἱ ἀπόψεις τῶν κ. κ. βουλευτῶν τῶν μὴ ἀποτελούντων μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τοῦτο δὲ τὸ νομοσχέδιον θὰ παραπεμφθῇ πρὸς νέαν ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. ***Π. Ἀραβαντινὸς*** τονίζει ὅτι ὁ ψηφισθεὶς νόμος ἀποτελεῖ ἐλάχιστον ψυχίον ἔναντι τῆς δυστυχίας τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων καὶ δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ θεωρῇ ὅτι πρόκειται περὶ εὐεργετήματος ἢ περὶ μεγάλου τινὸς πράγματος. Ὁπωσδήποτε ἐδημιουργήθη μία κατάστασις, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου σχεδίου της δὲν σέβεται. Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κατάστασιν αὐτήν. Ἐπιφυλάσσομαι ὅταν καὶ πάλιν παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ὑποδείξω πῶς πρέπει νὰ περιχαρακωθοῦν αἱ δημιουργηθεῖσαι καταστάσεις. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυρίως ἐπεθύμουν νὰ τονίσω εἶναι ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ νομίζῃ ὅτι πρόκειται περὶ σπουδαίου τινὸς εὐεργετήματος ἐνῷ πράγματι δὲν πρόκειται παρὰ περὶ φενάκης.

Γίνεται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς πρώτην συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3642 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας».

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. τοῦ δημοσιευθέντος **κλπ. περὶ ἐκποιήσεως χρεωγράφων καθιδρύματος** Ἀθαν. Μα-

τάλα πρὸς ἀποπεράτωσιν οἰκοδομουμένης στοᾶς Πατησίων Ἀμίλτον, Κοδριγκτῶνος κλπ.».

Ἐπὶ τοῦ εἰς 1ην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1927 Ν. Δ. κυρωθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς περὶ ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως» ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν νὰ προσδιορίσῃ ποία εἶναι ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπερχομένη ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. ***Π. Ἀργυρόπουλος*** λέγει ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων· τὸ νομοσχέδιον ἐπιτρέπει νὰ διαθέσωμεν ποσὰ τὰ ὁποῖα ἄλλως τε δὲν εἶναι ἀναγεγραμμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐφόσον προέρχωνται ἀπὸ πρόστιμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἠδύνατο νὰ παραλειφθῇ ἡ παράγραφος αὕτη.

Ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** τονίζει ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περιέχονται διατάξεις ἀναγράφουσαι ἀορίστως ὅτι τὸ Δημόσιον θὰ συμπληρώνῃ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ μὴ καθορίζωνται αὗται.

Ὁ κ. ***Π. Ἀργυρόπουλος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) λέγει ὅτι κατὰ τὴν 2αν συζήτησιν θὰ τροποποιήσῃ τὸ νομοσχέδιον.

Μεθ' ὃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς 1ην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς διατάξεών τινων τῆς διαθήκης Μαρίνου Κοριαλενίου» ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς συνομολόγησιν συμβάσεως διὰ τὴν μετασκευὴν κλπ. τοῦ μεγάρου Συγγροῦ» ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** λέγει ὅτι βεβαίως ἡ μεταφορὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς κατάλληλον οἴκημα εἶναι ἐπιβεβλημένη ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς δαπάνης τῶν 20.000.000 ἡ ὁποία θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν διαρρύθμισιν τοῦ μεγάρου καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἰδιαιτέρου οἰκήματος διὰ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἡ Ἑλλάς, λέγει, εἶναι πολὺ πτωχὴ ἀκόμη διὰ μίαν τοιαύτην πολυτέλειαν.

Ὁ κ. ***Α. Καραπάνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) λέγει ὅτι τὸ ὑπάρχον κτίριον μετασχηματίζεται προστιθεμένων αἰθουσῶν διὰ τελετὰς καὶ ὑποδοχάς, ἱδρύεται δὲ μόνον ἐντὸς τοῦ κήπου ἓν παράρτημα.

Ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** λέγει ὅτι ἐκ τοῦ νομοσχεδίου οὐδὲν προκύπτει, ἔλαβεν ὅμως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία καθορίζει τὰ ἐκτελεστέα ἔργα, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἀναφέρει καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι τὸ Κράτος εἶνε ἀναγκαῖον νὰ κατέχῃ αἰθούσας τελετῶν, ὑποδοχῶν κλπ. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶνε ποῦ πρέπει νὰ εἶνε αὗται, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἢ εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον.

Ὁ κ. ***Α. Καραπάνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως μιᾶς διαθήκης.

Ὁ κ. ***Ἐλ. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δύναται νὰ ψηφισθῇ εἰς α' συζήτησιν μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι κατὰ τὴν β' συζήτησιν θὰ προσκομισθοῦν οἱ πίνακες τῶν δαπανῶν αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπαιτηθοῦν.

Ὁ κ. ***Α. Μιχαλακόπουλος*** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς διαθήκης Συγγροῦ, ἥτις καθορίζει ὅτι τὸ οἴκημα πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς κατοικία τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ κ. ***Ἐλ. Βενιζέλος*** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι ἐφόσον πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως διαθήκης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησίς τις.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Γίνονται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια «περὶ κυρώσεως διαταγμάτων διαφόρων κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρόμων, τροχιοδρόμων, φωταερίου καὶ ἠλεκτρισμοῦ ἐπιχειρήσεων», καὶ «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ ἀρδεύσεως τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου τοῦ πρώην δήμου Σικυῶνος».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' ἀνάγνωσιν νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρακαλεῖ τοὺς μέλλοντας ἀγορητὰς νὰ ὁμιλήσουν περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος νὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των εἰς τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα ἡ Κυβέρνησις ἐν γνώσει τῶν ποτισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα ἡ Κυβέρνησις ἐν γνώσει τῶν ποτισμάτων τῆς συζητήσεως φέρῃ κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν τὰς τελικάς της ἀπόψεις.

Πρόεδρος. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Γ. Παπανδρέου, εἰσηγητὴς τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Γ. Παπανδρέου. Ἡ ἵδρυσις καθὼς καὶ ἡ ἀριθμοδότησις τῆς Γερουσίας διαγράφεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ὅ,τι ἀποτελεῖ περιεχόμενον τοῦ νομοσχεδίου εἶναι μόνον ὁ καθορισμὸς τοῦ τρόπου τῆς συγκροτήσεως αὐτῆς. Συγκρότησις ὅμως καὶ ἀριθμοδότης δὲν εἶναι ἀπόψεις ἄσχετοι καὶ ἀσύνδετοι πρὸς ἀλλήλας καὶ διὰ τοῦτο πρὶν χωρήσωμεν εἰς τὸν καταλληλότερον τρόπον τῆς συγκροτήσεως θὰ ἦτο ὀρθὸν καὶ σκόπιμον νὰ μὴ ἀφήσωμεν ἄνευ μνείας τὴν ἀριθμοδότησιν τῆς Γερουσίας. Αὕτη, ὡς γνωστόν, εἶναι συντακτικὴ, πολιτικὴ, νομοθετικὴ καὶ δικαστική. Ἡ συντακτικὴ ἀρμοδιότης συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ Γερουσία ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπαρτᾶ

μηχανικοί κατέστησαν ἀνέφικτον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀναλογικῆς, διότι 19 ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ἐκλέγουν ἕνα γερουσιαστὴν καὶ 10 περιφέρειαι ἐκλέγουν ἀνὰ δύο καὶ ἑπομένως εἰς 29 περιφερείας θὰ ἦτο ἀδύνατος μηχανικῶς ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀναλογικῆς. Αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος δι' ὃν ἠναγκάσθημεν νὰ κμφθῶμεν οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς ἀναλογικῆς. Ἀλλ' ἂν ἐπρόκειτο βάσις τῆς περιφερείας νὰ εἶναι ἄθροισμα νομῶν, τότε θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀναλογικῆς. Ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἄθροισμα νομῶν ὡς ἐκλογικὴ περιφέρεια δὲν εἶναι ψυχολογικῶς δεκτή, διότι ψυχολογικῶς δεκτὸν ὡς ἐκλογικὴ περιφέρεια παρ' ἡμῖν εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον ἡ ἐπαρχία καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ὁ νομός. Πᾶσα παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ τύπου τούτου ἀποτελεῖ νέον τύπον ἀπαράβατον διότι ἐπ' αὐτοῦ ἐλλείπει ἡ ἐκλογικὴ παράδοσις. Τὸ σχέδιον τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῷ ἐφήρμοζε τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοῦ, ἔκαμνε μίαν ἐξαίρεσιν διὰ τὸν νομὸν Ἀττικοβοιωτίας. Σοβαροὶ βεβαίως ἦσαν οἱ λόγοι διὰ τὴν διάκρισιν ταύτην διότι ὄντως ὁ νομὸς αὐτὸς εἶναι ὑπερτροφικὸς ἀπαρτίζων τὸ 1/6 σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως ἔκρινεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις. Κατόπιν ἐτέθη τὸ ζήτημα ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρίσωμεν προσόντα εἰς τοὺς ἐκλογεῖς τῆς Γερουσίας. Τὸ Σύνταγμα ὁρίζει προσόντα Γερουσιαστοῦ τὸ 40 ἔτος τῆς ἡλικίας· θὰ ἔπρεπε συνεπῶς καὶ ἡμεῖς νὰ ὁρίσωμεν ηὐξημένην ἡλικίαν τῶν ἐκλογέων. Ὑπεστηρίχθη ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας, ἀλλὰ συγκριτικῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος ὀλέπομεν ὅτι εἰς μὲν τὴν Πολωνίαν τὴν Βουλὴν ἐκλέγουν οἱ ἄγοντες τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, τὴν δὲ Γερουσίαν τὸ 25ον. Εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν τὴν Βουλὴν ἐκλέγουν οἱ ἄγοντες τὸ 20όν, τὴν δὲ Γερουσίαν τὸ 25ον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ καὶ παρ' ἡμῖν ἀνωτέρα ἡλικία διὰ τὸν ἐκλογέα τῆς Γερουσίας καὶ ὥρισε τὸ 30όν ἔτος. Καὶ τοῦτο διότι ἔκρινεν ὅτι ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ Σύνταγμα, ὅπερ ὁρίζει διὰ τοὺς Γερουσιαστὰς ηὐξημένην ἡλικίαν. Εἴπομεν ὅτι ἀνταποκρίνεται περισσότερον πρὸς τὴν φύσιν τῆς Γερουσίας ἡ ηὐξημένη ἡλικία τῶν ἐκλογέων καὶ ἂν προέκυπτον δυσχέρειαι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν θὰ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τῆς διοικήσεως νὰ τὰς ὑπερπηδήσῃ. Τοιαῦτα λοιπὸν ἦσαν τὰ συμπεράσματα τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἄμεσος ἐκλογή, πλειοψηφικὸν σύστημα, νομός, ἡλικία τριάκοντα ἐτῶν διὰ τὸν ἐκλογέα. Καὶ ἤδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸ καίριον ζήτημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως. Σφοδρὰ ὑπῆρξεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἡ πάλη τῶν ἰδεῶν. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἀκράτου πολιτικοῦ συστήματος εἶπον ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστος ἐντελῶς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆ λαϊκῆς κυριαρχίας. Πῶς εἶναι δυνατὸν, εἶπον, νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἀρχὴν καὶ νὰ καταλύσωμεν οὕτω τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν; Οἱ ἐπαγγελματίαι δὲν εἶναι πολῖται καὶ αὐτοί; Δὲν καλοῦνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς κάλπας μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους πολίτας; Κατὰ τὴν λογικὴν εἰρμὸν θὰ ἀναγνωρίσωμεν προνομιακὴν ἐκπροσώπησιν μιᾶς τάξεως; Πῶς ἄλλως τε ἐμποδίζει τοὺς ἐπαγγελματίας νὰ ζητήσουν τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ καὶ νὰ τιμηθοῦν μὲ τὴν λαϊκὴν ἐμπιστοσύνην; Ἀλλὰ μήπως ἡ σημερινὴ ἐκπροσώπησις δὲν μᾶς πείθει ὅτι ὑπάρχει ἐκπροσώπησις ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων; Κατὰ μίαν στατιστικὴν τῆς σημερινῆς Βουλῆς ὑπάρχουν δικηγόροι 100, ἰατροὶ 38, ἐμπορροβιομήχανοι καὶ τραπεζῖται 40, πρώην στρατιωτικοὶ 23 πρὸ ὀλίγων ὑπάλληλοι 14, κτηματίαι 13, δημοσιογράφοι 9, μηχανικοὶ 5, ἐπὶ δικαοσίων πεντήκοντα βουλευτῶν. Λέγουν λοιπόν, τί ἐμποδίζει τοὺς ἐπαγγελματίας νὰ παρίστανται εἰς τὴν σημερινὴν Βουλήν, μὲ μίαν μόνον διαφορὰν ὅτι σήμερον παρίστανται μὲ ἐλευθέραν συνείδησιν ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους καὶ ἑπομένως μετὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους θὰ ἐξυπηρετηθοῦν παρ' αὐτῶν τὰ συμφέροντα τῆς τάξεως. Ἀλλως τε πλάνην ἀποτελεῖ καὶ ἡ γνώμη ὅτι οἱ εἰδικοὶ ἔχουν ἀρμοδιότητα διὰ τὴν λύσιν πολιτικῶν ζητημάτων. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι οἱ εἰδικοὶ θὰ εἰσκομίσουν τὸ ὑλικόν, ἡ δὲ ἀπόφασις πρὸς τὴν κρίσιν ἀνήκει εἰς τοὺς πολιτικούς. Μόνον ἐκεῖνοι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμπνευσθοῦν ἀπὸ τὰς γενικὰς ἀντιλήψεις, εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσορροπήσουν ἀντίπαλα συμφέροντα καὶ νὰ δώσουν ἐκείνην τὴν προσήκουσαν λύσιν, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰς γενικὰς ἀντιλήψεις καὶ ἰσορροποῦντες ἀντίπαλα συμφέροντα. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο, λέγουν, νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματιῶν, πῶς θὰ ὑπερπηδῶντο αἱ ἀνυπέρβλητοι πρακτικαὶ δυσχέρειαι, πῶς θὰ κατενέμετο ἡ ἐκπροσώπησις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως; Ἀλλὰ τότε δημιουργοῦμεν μίαν ἐπανάληψιν τῆς Βουλῆς. Θὰ ἔπρεπε νὰ δημιουργήσωμεν κατανομὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἡθικῆς ἢ οἰκονομικῆς ἢ κοινωνικῆς ἀξίας τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ τότε περιπίπτομεν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς αὐθαιρεσίας. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνέκτυπος ἐπὶ τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ ἐπὶ τῆς Γερουσίας καὶ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς θὰ ἦτο προφανής. Καὶ εἰς τὰ ἐπαγγέλματα θὰ παρεισέφρεεν σφοδρότατον κομματικὸν ἀνταγωνισμόν, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν θὰ ἦτο ὁ δικηγόρος μιᾶς τάξεως, καὶ οὕτω ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γερουσίας, αἰσθάνομαι ἐγώ, θὰ ἐξεπορεύοντο κηρύγματα ἀποσυνθέσεως τῆς κοινωνίας καὶ οἱ κίνδυνοι τοῦ κομμουνισμοῦ θὰ ἤρχοντο ἐκεῖθεν. Ἀλλὰ ὑπάρχει, ὅπως ἄλλως τε εἰς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, καὶ ἡ ἄλλη πλευρὰ τοῦ νομίσματος. Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως ἀπαντοῦν: κατέχεσθε καὶ σεῖς οἱ ἄκρατοι ἀπὸ τὴν συνήθη πλάνην τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀποδίδουν ἱερότητα εἰς τὸ παρελθόν, αἰωνιότητα εἰς τὸ παρόν, ἐνῷ ὁ νόμος ὁ κυβερνῶν τὰ πάντα εἶναι ὁ νόμος τῆς ἀενάου μεταβολῆς. Πιστεύεται ὅτι κατελήξαμεν εἰς ἕνα ἰδανικὸν τύπον τῆς δημοκρατίας καὶ κάθε πρόταση μεταβολῆς τὴν θεωρεῖτε ἱεροσυλίαν. Καὶ μία σύντομος ἀνασκόπησις εἰς τὸ παρελθὸν ἀρκεῖ ἵνα μᾶς πείσῃ ὅτι πολιτεύματα καὶ νόμοι ὑπέστησαν ἀδιάκοπον μεταβολήν. Ὅλα ἔχουν σχετικὴν ἀξίαν. Ἀντὶ συνεπῶς νὰ ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπολύτου ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς δημοκρατίας, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἐγγύτερον πρὸς τὰ πράγματα. Τὸ σημερινὸν ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα ἐκφράζει τὴν πραγματικότητα, περιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ, ἢ μήπως ὁσημέραι ἀνυψοῦται τεῖχος μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων του καὶ αὐξάνει ἡ ἐπιστοσύνη πρὸς τὰς ὀργανώσεις καὶ ἐλαττοῦται ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τοὺς πολιτικοὺς ἀντιπροσώπους; Μήπως ὑπάρχει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγεται κρίσις τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ; Τί ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἔλλειψις ψυχικῆς ἐπαφῆς πρὸς τὰς λαϊκὰς μάζας ἡ ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν; Τί ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ σημαίνῃ κρίσις τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ εἰμὴ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ Σώματα δὲν εἶναι πλέον εἰς περιωπὴν πρὸς ἐνήμερον, ὁριστικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν λαϊκῶν συμφερόντων; Βεβαίως ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ σημερινὸς τύπος Πολιτεύματος ἀνταπεκρίνετο εἰς μίαν πραγματικότητα, ἡ ἐποχὴ τῆς καθιερώσεως τοῦ φιλελευθέρου πολιτεύματος. Ἐπιστεύετο τότε ὅτι ἡ ἐλευθέρα πάλη τῶν συμφερόντων ἤρκει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἁρμονίαν, ἀλλὰ ἡ δύναμις τῆς ζωῆς διέψευδεν ὅπως καὶ τόσας ἄλλας ἐλπίδας τῆς ἀνθρωπότητος. Νέαι συνθῆκαι ἐδημιουργήθησαν. Ὡδήγησαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἐξέπεσαν καὶ ἰδρύθησαν νεώτερα ἰδεώδη, ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη. Τὸ Κράτος ἔπαυσε νὰ εἶνε ἀπλῆ θεατὴς τῶν ἀνταγωνισμῶν, ἐπενδύθη εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν καὶ ἐφιλοδόξησε νὰ γίνῃ ρυθμιστὴς τῶν ἀνταγωνιζομένων ὁμάδων. Καὶ ἔσπευσαν τὰ ἄτομα εἰς τὴν νέαν ζωὴν νὰ εἶναι τὰ κύτταρα αὐτῆς. Κα προέκυψαν νέαι δυνάμεις. Ἄλλος εἶναι σήμερον ὁ προορισμὸς τοῦ Κράτους, ἄλλο κοινωνικὸν ἰδεῶδες, ἄλλη ἡ λαϊκὴ πραγματικότης. Αὐτὸς εἶναι ὁ βαθὺς λόγος δι' ὃν ὁ λαὸς ἔπαυσε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ λαϊκὴ ἐκπροσώπησις εἶναι τὸ κάτοπτρον τῆς εἰδικῆς πραγματικότητος. Καὶ ὀφείλομεν συνεπῶς νὰ ἐπιδιώξωμεν μίαν νέαν προσαρμογήν. Ποία ἄραγε πρέπει νὰ εἶναι ἡ προσαρμογὴ αὐτή; Θὰ εἶναι ἄραγε ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις; Θὰ πρέπει εἰς τὸ πλευρὸν μιᾶς πολιτικῆς Βουλῆς νὰ ὑπάρξῃ μία

Βουλὴ ἐπαγγελματικὴ εἰς τρόπον ὥστε ὁ οἰκονομικὸς καὶ πολιτικὸς βίος νὰ ὁλοκληρώνωνται; Μόνον ἡ ζωὴ ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ μέλλοντος μίαν ἡμέραν θὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἀπάντησιν διὰ τὴν καταλληλότητα τῶν συστημάτων. Ὅτι δυνάμεσθα σήμερον νὰ εἴπωμεν εἶναι ὅτι ἐλπίζομεν, ὅτι μία μεταρρύθμισις πρὸς τοιαύτην κατεύθυνσιν ἀνταποκρίνεται πράγματι εἰς τὴν ἱστορικῶς δημιουργηθεῖσαν πραγματικότητα. Εἰς ὅλον τὸν σύγχρονον κόσμον, ἐνῷ εἶναι ὥριμος ἡ ἀναγνώρισις τῆς κρίσεως, δὲν εἶναι ὥριμος ἡ ἀναγνώρισις τῆς θεραπείας. Παντοῦ γίνονται δοκιμαί. Δὲν πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ διστάσωμεν· ἡ ἐκπροσώπησις, ὅπως τὴν ὁρίζει τὸ νομοσχέδιον, εἶναι μία δοκιμὴ καὶ ἐὰν ἀποτύχῃ δύναται νὰ καταργηθῇ, ἀλλ' ἐὰν ἐπιτύχῃ δυνάμεθα νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν καὶ οὕτω ἐπιτύχῃ δυνάμεθα νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν καὶ οὕτω τὸ δεύτερον νομοθετικὸν Σῶμα νὰ εἶναι πραγματικὸν ἐπαγγελματικὸν Κοινοβούλιον καὶ δὲν θὰ ἔπρεπεν ἡ Βουλὴ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ψῆφόν της. Συντάσσοντες ἄλλως τε καὶ νομοθετοῦντες ἂς ἐνθυμούμεθα κάποτε τοὺς λόγους τοῦ Βίσμαρκ «Πολιτικοὶ

κὰς θεωρίας περὶ συνθέσεως τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους, καθ' ἃς τὰ Κράτη δὲν ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ πολίτας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὀργανώσεις, θέλω νὰ εἴπω μόνον ὅτι τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι τάχα, ἂν ἤθελε καθιερωθῇ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀντιπροσώπευσις, οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι θὰ ἔφερον τὴν διάλυσιν τοῦ Σώματος, διότι θὰ ἦσαν οὗτοι διαιτηταὶ τῶν τάξεων ἃς θὰ ἀντεπροσώπευον καὶ θὰ ἦτο εὐκολος ἡ διάδοσις τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀπαντῶ εἰς τοῦτο ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι διαιτηταὶ τῶν τάξεων αὐτῶν καὶ οὔτε θὰ ἦτο εὐκολος ἡ διάδοσις τοῦ κομμουνισμοῦ, διότι, ἂν ἦτο πολιτικῶς νοητὸν μία κοινωνικὴ τάξις νὰ ἔχῃ κοινὴν ἀπόλυτον κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν συνείδησιν, τὰ πολιτικὰ κόμματα θὰ ὠργανοῦντο κατὰ τάξεις. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδαμοῦ συνέβη. Ἂν ἀφαιρέσῃ κανεὶς τὴν Ρωσσίαν, ἀλλὰ περὶ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος οὔτε περὶ πολιτικῶν συστημάτων, οὔτε περὶ πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, θὰ ἴδῃ ὅτι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη τὰ ἐργατικὰ κόμματα ἐπεχείρησαν νὰ πράξουν τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον. Τοὐναντίον φρονεῖ, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοὶ εἰς τὴν Γερουσίαν θὰ συντελέσουν εἰς μίαν μᾶλλον ἔγκυρον καὶ ἔντονον ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν δικαίων, ἤτις ὅμως δὲν θὰ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ σύνολον τῆς Γερουσίας, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θὰ εἶναι μικρός, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νὰ ἔχουν τὰς αὐτὰς ἀντιλήψεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τρίτου οἱασδήποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ πίεσις τὴν ὁποίαν θὰ ἤσκουν οὗτοι ἐπὶ τῶν ἄλλων γερουσιαστῶν, κατὰ τὸ Σύνταγμα ἡ τελευταία λέξις ἀνήκει εἰς τὴν Βουλήν, ἔνθα δὲν ὑπάρχει ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις. Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ὑπάρχει ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις, ὑπάρχουν ἐπαγγελματίαι Βουλευταί. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῶμεν, ὅτι οἱ Βουλευταὶ οὗτοι ἐξελέγησαν σχεδὸν ἐν τῇ ὁλότητι τῶν ὡς μέλη ὡρισμένων κομμάτων καὶ ὡς τοιαῦτα ἐπηρεάζονται πάντοτε ἀπὸ τὰς ἰδέας τοῦ κόμματος εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν, ὅτε δὲ αἱ ἀντιλήψεις τοῦ κόμματος δὲν συμφωνοῦσι μὲ τὰ συμφέροντα τῶν τάξεων εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν οὗτοι θὰ προτιμήσουν τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κόμματος διὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν ἐν τῷ κόμματι θέσιν των. Δι' αὐτὸ ἡμεῖς θέλομεν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ μὴ ἐπηρεάζωνται ἀπὸ τὰ κόμματα, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὅμως μία δικαία ἐκπροσώπησις αὐτῶν νομίζομεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων πρέπει νὰ εἶναι ἔμμεσος, νὰ γίνεται δηλαδὴ ἀπὸ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῆς ὀργανώσεως τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐκπροσωπήσουν. Θὰ ἐπεθυμοῦμεν δὲ ἐὰν ἡ Βουλὴ ἔστεργεν εἰς τὴν κατ' ἀρχὴν καθιέρωσιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, ἵνα εἶναι δυνατὸν οὗτοι νὰ ἀποδώσωσι καὶ νὰ ἐξαντλῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἄρθρου τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα, διότι ὁ ἀριθμὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶνε λίαν μικρός. Θὰ ἐπεθυμοῦμεν ἐπίσης νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις περὶ ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ δύο λόγους. 1) Διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐννοηθῇ ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις, διότι δὲν ὑπάρχει ὁλόκληρον συμφέρον...

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὑπάρχουν ἠθικά.

Ν. Μπακόπουλος. Ἠθικὰ μάλιστα, ἀλλὰ ὀργάνωσις συμαίνει ἐκπροσώπησις οἰκονομικῶν συμφερόντων. Καὶ δι' ἕνα ἄλλον λόγον φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὕτη· διότι αἱ συζητήσεις δὲν θὰ διεξάγωνται πάντοτε μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἀορτήτος καὶ τοῦτο θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μείωσιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀντιπροσώπων αὐτῆς. Οἱ ὑποστηρίκται τῆς διατάξεως αὐτῆς ἔχουσιν ὡς βάσιν τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸ παρελθόν. Τὰς ὑπηρεσίας ταύτας οὐδεὶς τὰς ἀρνεῖται, ἀλλὰ τότε ἡ Γερουσία ἐξῆκσει καὶ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, ἐνῷ σήμερον περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τοιαύτην. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δέκα Γερουσιαστὰς τοὺς ὁποίους θὰ ἐκλέξῃ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν καθορίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν. Ἐὰν ἡ ἐκλογὴ αὕτη πρόκειται νὰ γίνῃ κατὰ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα, τοῦτο εἶνε ἄντικρυς ἀντίθετον πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιερώθη διὰ δύο λόγους, πρῶτον μὲν διὰ νὰ εἰσρέῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ σύγχρονος πολιτικὴ ἀντίληψις καὶ δεύτερον ἵνα εἰσέρχωνται εἰς αὐτὴν πρόσωπα, ἅτινα εἴτε διὰ τὸν ἕνα εἴτε διὰ τὸν ἄλλον λόγον δὲν συμμετέσχον εἰς τὰς ἐκλογάς. Ἂν καθιερωθῇ ὅμως τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα τότε ἡ ἐκλογὴ αὕτη θὰ ἀποτελέσῃ προνόμιον τοῦ πλειοψηφοῦντος κόμματος. Παρακαλῶ συνεπῶς νὰ διασαφηνισθῇ ὅτι οἱ δέκα αὐτοὶ Γερουσιασταὶ θὰ ἐκλέγωνται ἀναλογικῶς ἀπὸ ὅλα τὰ κόμματα τῆς Βουλῆς. Ταῦτα, καταλήγων λέγει, εἴχομεν νὰ τονίσωμεν ἐκ μέρους τῆς μειοψηφίας.

Μεθ' ὅ, ὥραν 8.40', συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν 4 1)2 μ. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'.

τῆς 28 Νοεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4 30' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. ***Θ. Κριμπᾶ.***

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. ***Κ. Ἀλαβᾶνος*** καταθέτει τηλεγράφημα ἐκ Τήνου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὅτι ἐν τῷ λιμένι τῆς νήσου ἐπῆλθον ζημίαι ὄχι μόνον εἰς τὰ ἱστιοφόρα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κρηπιδώματα τοῦ λιμένος, καθὼς καὶ εἰς τὰ παραλιακὰ ἐκεῖ καταστήματα, ἐφιστᾷ δὲ ἐπὶ τούτων τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρακαλεῖ αὐτὴν νὰ διατάξῃ τὴν λῆψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων.

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν ἐκ πλημμύρας καταστραφέντων κατοίκων Γαστούνης.

Ὁ βουλευτὴς Θηβῶν κ. ***Β. Κυρέλλος*** καταθέτει αἴτησιν τῶν ἁμαξηλατῶν Θηβῶν, παραπονουμένων ὅτι ἠγνοήθησαν παντελῶς ἀπὸ τὰς προηγουμένας Κυβερνήσεις καὶ παρακαλούντων ὅπως διαταχθῇ ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεώς των καὶ ἡ ἐξαγορὰ τῶν δύο μόνον ἁμαξῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπέμειναν.

Ὁ Ἰωάννης Δρακούλη Βουδικλάρης, πρῴην ἐνωμοτάρχης, αἰτεῖ τὴν ἐπαναφοράν του εἰς τὴν Χωροφυλακήν, ἐξ ἧς ἀδίκως ἀπεμακρύνθη.

Ἡ Ἄννα Γεωργίου, χήρα ὑπολοχαγοῦ θανόντος κατὰ τὸν πόλεμον, παρακαλεῖ ὅπως ἡ σύνταξίς της ὑπαχθῇ εἰς τὸν νέον νόμον, οὕτως ὥστε νὰ λαμβάνῃ κατὰ δύο βαθμοὺς ἀνωτέραν τῆς σημερινῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π.Φλῶρος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Σταύρου Τραυλοῦ, παρακαλοῦντος ὅπως παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ πίνακος τῶν ἐπιτυχόντων κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα τελωνειακὸν διαγωνισμὸν γραμματέων.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν «ἡ Ἀναγέννησις Δοξάτου καὶ Ἀλιστράτης Ἡρακίου» ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματά των, ὧν ζητεῖ τὴν ἀποδοχήν.

Ὁ ἐν Καβάλλᾳ κατοικῶν Κ. Τσιλογιάννης διαμαρτύρεται κατὰ τῆς Ἐθν. Τραπέζης διότι διέταξε τὴν ὁλοσχερῆ μετατροπὴν τοῦ παραπήγματός του, τοῦ ὁποίου ἦτο κάτοχος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** ὑποβάλλει αἴτησιν συνταξιούχων μεταλλευτῶν τῶν τέως δήμων Κυμαίων, Κοτυλαίων καὶ Κονιστρίων τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας, παρακαλούντων ὅπως αὐξηθῇ ἡ διδομένη εἰς αὐτοὺς μικρὰ σύνταξις ἀναλόγως μὲ τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ βίου.

Τὸ Σωματεῖον «Ἕνωσις Ἀστικῆς Ἰδιοκτησίας Κορίνθου» ὑποβάλλει ὑπόμνημα δι' οὗ ζητεῖ τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν.

Ἡ Ἐπαγγελματικὴ Ὁμοσπονδία Ἐδέσσης ζητεῖ ὅπως ἐκπροσωπηθῇ ἐν τῇ Γερουσίᾳ καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ τάξις.

Τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Κερκύρας διαμαρτύρεται κατὰ τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως, ὡς ὑποδουλώνοντος τοὺς ἀγρότας ἐπὶ 30ετίαν εἰς τὰς Τραπέζας.

Πωλοῦνται σπορελαίων παρακαλοῦν ὅπως τροποποιηθῇ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐλαιολάδων καὶ ἐπιτραπῇ ἡ ἐλευθέρα εἰσαγωγὴ καὶ πώλησις αὐτῶν.

Οἱ συμβολαιογράφοι Καρδίτσης διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ὑπαγωγὴν των εἰς τὸ Ταμεῖον συντάξεων νομικῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνοικισμοῦ Παυλόβου Σιδηροκάστρου παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπενοικιάσεως τῆς βοσκῆς τοῦ συνοικισμοῦ των, ὡς μελλούσης νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διάλυσιν τοῦ συνοικισμοῦ.

Ὁ Βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κτηματιῶν Αἰγίου, παρακαλούντων ὅπως ἀκυρωθῇ τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα δι' οὗ δεκαπλασιάζονται τὰ χρέη ἐκδόσεων γαιῶν καὶ φυτειῶν.

Ὁ Ἀγροτικὸς Σύλλογος Δράμας διὰ ψηφίσματός του ὑποβάλλει αἰτήματα ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ ζητήματος καὶ παρακαλεῖ ὅπως γίνουν ταῦτα ἀποδεκτά.

Ὁ Πανελλήνιος Ἀλληλοβοηθητικὸς Σύλλογος παρακαλεῖ ὅπως αἱ σύζυγοι, αἱ μητέρες, τὰ ὀρφανὰ καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῶν ἐν πολέμοις φονευθέντων ἢ θανόντων ἐκ κακουχιῶν ἀφομοιωθῶσι πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν ἐν πολέμῳ παθόντων ἀξιωματικῶν.

Ὁ ἀπότακτος λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ Θεόδωρος Κατσαλήρος παρακαλεῖ ὅπως ἀνακληθῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, διδομένης ἀμνηστείας δι' ὅλα τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπέπεσαν ἀξιωματικοὶ παρασυρθέντες ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1922.

Ὁ Διδασκαλικὸς σύλλογος Γρεβενῶν διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ἐπάρχου, ὡς ἐξυβρίσαντος σκαιῶς τὸν δημοδιδάσκαλον Παπανικολάου, μεταβάντα ὅπως ζητήσῃ πληροφορίας τινάς.

Οἱ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Κεφαλληνίας ὑποβάλλουν παράπονα διότι κρατοῦνται ἀδίκως.

Καλλιεργηταὶ Βερροίας καὶ πωληταὶ βαμβακελαίου διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἐπιβολῆς φορολογίας ἐπ' αὐτῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Παπαδάκης, Ν. Τζερμιᾶς*** καὶ ***Α. Βουτυρᾶς*** ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα τοῦ προέδρου τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Προδρόμου Βερροίας, παρακαλοῦντος νὰ γίνουν δεκτὰ τὰ ἐν αὐτῷ αἰτήματά των.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν ἀπομακρυνθέντων λόγῳ τοῦ κινήματος τοῦ 1923».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς ἀξιωματικοὺς κ.λ.π. τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21)9)26 Ν. Δ. περὶ ἐπιδόματος τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τῆς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας» καὶ

4) «Περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 21 Μαρτίου 1923 Ν. Δ. περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν διατιθεμένων μαθητῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Σχολείου Χωροφυλακῆς».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Λ. Νάκος*** καὶ ***Λ. Κογεβίνας*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1927 συμφωνίας τῆς ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας καθοριζομένου χρόνου καὶ τρόπου ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου 6 0)0 1923 τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως».

2) «Περὶ κυρκείων δικαιωμάτων» καὶ

3) «Περὶ μειώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ κεφαλοτυρίου».

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας».

Ὁ κ. ***Κ. Γόντικας*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ προστίμου ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν μαθητῶν τῆς σεισμοπλήκτου ἐπαρχίας Κορινθίας» καὶ

2) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1923 Ν. Δ. περὶ μονοταξίων Διδασκαλείων».

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ προστασίας περιουσιακῶν τινων δικαίων».

Οἱ κ. κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλουν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ ἐγκρίσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 2.300.000 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Βόλου» καὶ

2) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 1872 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. Δ. τῆς 26 Ἰουνίου 1923 περὶ γραφικῶν ἐπιχορηγήσεων, ἐδοιπορικῶν κ.λ.π. δικαστικῶν ὑπαλλήλων κ.λ.π.»

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως κ.τ.λ. τοῦ Ν. 3720, ἀφορώντος τὰς ἐν τῷ κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας».

Οἱ κ. κ. ***Ε. Ἐμμανουηλίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ διαθέσεως τῶν ἀνὰ τὸ Κράτος προσφυγικῶν οἰκημάτων καὶ γηπέδων τοῦ Δημοσίου» καὶ 2) «περὶ συστάσεως οἰκοδομικῶν συνεταιρισμῶν ἀστῶν προσφύγων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπονομῆς χάριτος εἰς καταδίκους καὶ ἐκτελέσεως θανατικῆς ποινῆς».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως: 1) τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Ἰανουαρίου 1928 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως ὑπογραφείσης τῇ 22ᾳ Νοεμβρίου 1927», 2) τοῦ Ν. Δ. τῆς 2ας Μαΐου 1928 «περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 3372,

3389 καὶ τοῦ Ν. Δ. ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1928 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συμβάσεως ὑπογραφείσης τῇ 22 Νοεμβρίου 1927» καὶ 3) περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1928 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὡσαύτως ὅτι κατηρτίσθη συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἡ εἰδικὴ πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπιτροπὴ ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Μάρκου, Ι. Τσουδερίδου, Κ. Πολυχρονάκη, Χ. Λαβᾶ, Τ. Ἀναστασίου, Μ. Μαντᾶ, Ε. Ζούκα, Ν. Μπακοπούλου, Κ. Σπυρίδη, Π. Ἀραβαντινοῦ, Β. Καραπαναγιώτη, Γ. Ἀργυροπούλου, Δ. Χατζίσκου, Κ. Αἰδωρίκη, Α. Νάκου, Ν. Ξηρουδ, Ν. Ἀβράμη, Ι. Ράλλη, Κ. Γκότση, Α. Κασσαβέτη, Α. Κεντούρη, Λ. Ἰασωνίδου, Γ. Παπανδρέου, Ν. Γαρδικιώτη, Η. Εὐριπαίου, Σ. Ταλιαδούρου, Α. Κουτσοπετάλου, Ν. Τζερμιᾶ, Μ. Ἀργυροπούλου καὶ Α. Ἀλεξανδρῆ.

Ἀνακοινοῦται ὡσαύτως ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Τρικκάλων περὶ ποινικῆς διώξεως τοῦ βουλευτοῦ Σωτηρίου Γιαννούση, ἀποφαινομένης ὅτι οὐδεὶς λόγος συντρέχει πρὸς ἄρσιν τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Ι. Μουτζουρίδης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλίου, λέγει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἐπέτρεψεν ἢ ἠνέχθη αὔξησιν κομίστρων τοῦ ΣΠΑΠ ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Τρίπολιν καὶ τοῦτο εἶχε σκοπὸν καὶ ἀποτέλεσμα τὴν ματαίωσιν ἀποστολῆς ἐμπορευμάτων ἐκ Πειραιῶς. Ἡ αὔξησις αὕτη, τονίζει, δὲν στηρίζεται εἰς τὴν τελευταίαν σύμβασιν καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἄρσιν τῆς αὐξήσεως ταύτης, ἔχων ὑπ' ὄψει του καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλίου.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Φρονῶ, λέγει, ὅτι δὲν εἶναι πραγματικὴ ἡ αὔξησις κομίστρων περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. συνάδελφος. Μᾶλλον ἐγένετο μία μείωσις τῆς μειώσεως τῶν κομίστρων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας διὰ τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, δι' ὧν διέφευγε τὸ ἐμπόριον. Δὲν ἔγινε δηλαδὴ ἐκεῖ ἡ αὐτὴ μείωσις ἡ ὁποία ἔγινε εἰς τὰς ἄλλας διαδρομὰς τοῦ ΣΠΑΠ.

Ι. Μουτζουρίδης. Ἐφ' ὅσον ἐμείωσεν ὅλα τὰ κόμιστρα δυνάμει τῆς συμβάσεως, πῶς ἐπαναφέρει τὸ ἀρχικὸν τιμολόγιον χωρὶς νὰ ἔχῃ δικαίωμα; Ἐφιστῶ, τονίζει, τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἴσως νὰ ἐδόθησαν πληροφορίαι ὄχι σύμφωνοι πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αἱ πληροφορίαι βεβαίως μοὶ ἐδόθησαν παρὰ τῆς ἑταιρείας καὶ ὑποθέτω νὰ εἶναι ἀληθεῖς. Πάντως ἡ ἑταιρεία θὰ ὥρισε τὰ κόμιστρα ἐντὸς τοῦ πλαισίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἔχῃ δικαίωμα ἐκ τῆς συμβάσεως.

Α. Κολιαλέξης. Εἶναι αὐθαίρετος ἡ πρᾶξις αὐτή, κ. Ὑπουργέ.

Ὁ κ. **Ι. Μουντζουρίδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ ἀποστράτου λοχαγοῦ Σ. Κριθαροπούλου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὸν παραπονούμενον τέως ἀξιωματικόν.

Οἱ κ. κ. **Α. Ἀποσκίτης** καὶ **Γ. Τηλικίδης** παρακαλοῦν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ γνωρίσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τοὺς λόγους δι' οὓς δὲν συμπληρώνονται τὰ κενὰ τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης,** ἀναπτύσσων τὴν ἐρώτησιν ταύτην, λέγει ὅτι λόγοι οἰκονομίας δὲν συντρέχουν διὰ νὰ μὴ γίνωνται αἱ προαγωγαί, οὔτε κανεὶς ἄλλος ἄλλος λόγος, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτελέσῃ τὸ Κράτος τὴν ὑποχρέωσίν του πηγάζουσαν ἐκ ρητῆς διατάξεως τοῦ νόμου.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ. κ. **Ε. Καρυωτάκης, Ι. Μιχαήλ, Γ. Βοραζάνης** καὶ **Γ. Λαζαρίδης.**

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ὅλα αὐτὰ εἶναι σωστά, ὅτι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν Ὑπουργὸν νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων καὶ ὅτι οἱ διατηρούμενοι εἰς τὸν ἴδιον βαθμὸν ἐπὶ τριετίαν πρέπει νὰ λαμβάνωσι τὸν μισθὸν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ. Μάλιστα καὶ πρὸ 10 ἡμερῶν εἶχον καταρτίσει τὸ διάταγμα τὸ ὁποῖον ὑποθέτω πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ἔχει δημοσιευθῇ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μοῦ δίδεται ἀφορμὴ ἐκ τῶν προτέρων, διότι δυστυχῶς αὐτὸ τὸ ζήτημα τῶν προβιβασμῶν εἶναι καταδικασμένον νὰ προκαλῇ δυσφορίαν καὶ διαμαρτυρίας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐὰν δὲν ἐγίνοντο οἱ προβιβασμοὶ θὰ ἐλέγατε διατὶ καταπατεῖ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κεκτημένα δικαιώματα καὶ παραβιάζει κειμένους νόμους; Ἐὰν γίνωσι προβιβασμοί, πάλιν τὰ ἴδια παράπονα θὰ ἠκούοντο. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ γείνῃ καὶ ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὄψεως ἐπερώτησις, διατί ἔγειναν προβιβασμοί. Δι' αὐτὸ ἔδωκα τὴν ἀπάντησιν ἐκ τῶν προτέρων.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν Λαυρίου.

Ὁ κ. **Κ. Κουρτίδης,** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ ἀλλαχοῦ κρατοῦντα περὶ προστασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ νὰ ρυθμίσῃ καὶ ἐνταῦθα διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν τὴν μέριμνάν του.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς,** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν σχολιάτρων, λέγει ὅτι εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη ὅπως ἡ Πολιτεία διακανονίσῃ ἐπὶ τέλους τὴν θέσιν τῶν λειτουργῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐνῷ προσελήφθησαν διὰ διαγωνισμοῦ καὶ μετεξεπαιδεύθησαν, κατόπιν ἀπώλεσαν τὴν δημοσίαν ἰδιότητά των ἐπὶ δικτατορίας, περιορισθέντες εἰς τὴν ἀπόλυψιν ἑνὸς 500δράχμου μηνιαίου ἐπιδόματος. Ἐὰν ἡ ὑπηρεσία, λέγει, δὲν τοὺς θεωρῇ χρησίμους ἂς καταργήσῃ τὰς θέσεις αὐτάς, ἀλλ' ἐφ' ὅσον τὰς διατηρεῖ καὶ τὰς θεωρεῖ χρησίμους ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ λάβῃ μέριμναν περὶ βελτιώσεως καὶ διακανονισμοῦ ἰδίως τῆς θέσεώς των.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὀρθόν, λέγει, εἶναι νὰ ἐπανακτήσουν οὗτοι τὴν δημοσίαν ἰδιότητά των τὴν ὁποίαν κατήργησεν ὁ προηγούμενος νόμος. Πάντως ἡ βελτίωσις ἡ οἰκονομικὴ αὐτῶν συνδέεται μὲ τὸν προϋπολογισμόν.

Οἱ κ. κ. **Π. Φλῶρος** καὶ **Γ. Καλούδης** παρακαλοῦν τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διὰ τίνα λόγον τὸ πρὸ πολλοῦ καταρτισθὲν νομοσχέδιον παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων δὲν κατετέθη εἰσέτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀφοῦ διὰ τοῦ μέτρου ἐνισχύεται ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἀναξιοπαθῶν πολιτικῶν συνταξιούχων ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀπαντῶ εἰς τὸν κ. Βουλευτὴν ὅτι ἡ ἐρώτησίς του ὡς διατυποῦται δὲν εἶναι ἐρώτησις ἀλλ' εἶνε ἐπερώτησις καὶ ὡς τοιαύτη θὰ ἔπρεπε ν' ἀναβληθῇ. Οὐχ' ἧττον ἀπαντῶ εἰς τὸν κ. Βουλευτὴν ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὅσον ἔχω ἐγὼ δικαίωμα ὡς Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλλω νομοσχέδιον ἄλλο τόσον δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ κ. Βουλευτὴς νὰ ὑποβάλῃ πρότασιν νόμου ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν σπεύδει ὅσον πρέπει εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου της. Διὰ τοῦτο ἐπερώτησις καὶ ἔλεγχος διὰ τὴν μὴ ὑποβολὴν νομοσχεδίου ἐκ μέρους βουλευτοῦ γενόμενος δὲν δύναται νὰ νοηθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Συλλόγου δημοδιδασκάλων Κιλκὶς καὶ Δημάρχου Ἁγίου Νικολάου Κρήτης, λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ εἰς διδάσκαλος ὅσον

ἱκανὸς καὶ ἂν εἶναι νὰ διδάσκῃ ὅπως πρέπει ἄνω τῶν 35 μαθητῶν, ἐνῷ, ὡς γνωστόν, ἔχομεν πλεῖστα ὅσα μονοτάξια μικτὰ σχολεῖα εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσι πλείονες τῶν 60 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Θὰ ἤμην δὲ εὐτυχὴς ἐὰν ὁ ἀξιότιμος κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐδήλου εἰς τὴν Βουλὴν πότε θὰ προβῇ εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν σχολείων καὶ ἰδίως τῶν μονοταξίων τοιούτων, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Καὶ ἄλλοτε, λέγει, ἔδωκα ἐξηγήσεις περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὅπερ εἶναι καθαρῶς οἰκονομικῆς φύσεως καὶ ἀναλόγως τῶν χορηγουμένων πιστώσεων γίνονται αἱ προαγωγαί.

Γ. Κοκκινάκης. Κάμετε οἰκονομίας.

Ὁ κ. **Κ. Πολυχρονάκης** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Γ. Γερογιάννης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἱερατικοῦ Συνδέσμου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης, τονίζει τὴν οἰκτρὰν καὶ ἀθλίαν οἰκονομικὴν κατάστασιν εἰς ἣν διατελεῖ ὁ κατώτερος κλῆρος καὶ δὴ ὁ ἐπαρχιακός. Οἱ λειτουργοί, λέγει, οὗτοι τοῦ Ὑψίστου κατεδικάσθησαν εἰς ἐσχάτην πενίαν, διότι οὔτε μισθόν τινα ἔχουν, ὑπηρετοῦσιν εἰς πτωχὰς περιφερείας καὶ λόγῳ τῆς καταπτώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος δὲν δύνανται νὰ ἔχουν καμμίαν βοήθειαν οἰκονομικὴν διὰ νὰ ζήσουν. Ἀντιστρόφως, λέγει, οἱ Ἀρχιερεῖς μισθοδοτοῦνται πολὺ καλῶς καὶ ἔχουν καὶ ἄλλας ἀπολαυάς. Εἶναι καιρός, τονίζει, νὰ σκεφθῇ σοβαρώτερον περὶ τοῦ κατωτέρου κλήρου ἡ Πολιτεία. Ἂς καταργήσῃ ἐν ἀνάγκῃ, ἐπιλέγει, τὰς πολλαπλᾶς Μητροπόλεις καὶ ἂς διαθέσῃ ὅ,τι δύναται ὑπὲρ τοῦ ἀναξιοπαθοῦντος κατωτέρου κλήρου. Ὁ κ. Πρωθυπουργός, καταλήγει, εἶναι ἀνάγκη νὰ λυπηθῇ ἰδιαιτέρως αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ νὰ ἐπέμβῃ πρὸς ἀνακούφισίν του καὶ διὰ τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος** λέγει ὅτι ὁ ἐν τῷ ναῷ βουλευόων ἐκ τοῦ ναοῦ τραφήσεται, ἀλλά, δυστυχῶς διὰ τοὺς ἱερεῖς μας, ἐνῷ βουλεύουν δὲν τρώγουν. Στερούνται οὗτοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου καὶ ἡ θέσις των εἶναι ἀξιοθρήνητος καὶ θλιβερά. Ἐὰν, λέγει, ἐξεποιοῦντο αἱ περιουσίαι τῶν Μοναστηρίων, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶναι πλουσιώτατα, θὰ ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι τοῦ κατωτέρου κλήρου, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου τὰ κτίρια τῶν Μοναστηρίων θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς νοσηλευτήρια τῶν ἀπόρων ἐν γένει, ἰδίως δὲ τῶν ἐφέδρων τοιούτων.

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** λέγει ὅτι δέον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξεύρῃ παρ' ὅλας τὰς ὑφισταμένας οἰκονομικὰς δυσχερείας μίαν δυνατὴν λύσιν διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ κατωτέρου κλήρου ὅπως ἐξέλθῃ οὗτος ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα τὴν ἀχαρακτήριστον καὶ ἐπιζημιωτάτην καὶ διὰ τὴν Κοινωνίαν καὶ διὰ τὴν Πολιτείαν. Ἡ οἰκονομικὴ κρίσις, τονίζει, ἣν διέρχεται ὁ κατώτερος κλῆρος, εἶναι ἀναμφισβήτητος καὶ ὀφείλον οἱ ἁρμόδιοι μετὰ βαθυτάτης σπουδῆς καὶ μελέτης νὰ ἐπιληφθοῦν τοῦ ζητήματος. Εἰς τὴν ἐποχήν, συνεχίζει, τῆς ἠθικῆς πωρώσεως καὶ τῆς καταπτώσεως καὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ θὰ ἔπρεπε τοὐλάχιστον ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναζητῇ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τοῦ Ὑψίστου τὸ ἠθικὸν στήριγμα διὰ τὴν τόνωσίν του καὶ εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ ἀπὸ κλῆρον δεινοπαθοῦντα καὶ ἐπαιτοῦντα διὰ τὰς βιωτικάς του ἀνάγκας δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν τίποτε, διότι κατ' ἀνάγκην ἡ ἀθλία κατάστασις τοῦ κλήρου τὸν ἐκτρέπει ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν προορισμόν του καὶ τὸν ὑποβάλλει εἰς ταπεινώσεις τοῦ ἀξιώματός του. Ἀνάγκη, ἐπιλέγει, ἐπιτακτικὴ εἶναι νὰ ἐνισχύσωμεν τὸν κατώτερον κλῆρον οἰκονομικῶς καὶ κατόπιν νὰ ἐξυψώσωμεν αὐτὸν ποιοτικῶς, διότι εἰς τὸν κατώτερον κλῆρον ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἀμαθεῖς, ἀγράμματοι καὶ κατωτέρας ἠθικῆς ὑποστάσεως, οἵτινες καταισχύνουσι καὶ ἐξευτελίζουσι τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ὁποίαν ἐκπροσωποῦσι.

Ὁ κ. **Π. Κοκκινᾶτος** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐνισχύσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου εἶναι σοβαρὸν καὶ ὀφείλει νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ὅλαι αἱ ὠργανωμέναι τάξεις ἐπιτυγχάνουν τὰς ἀξιώσεις των, μόνον ὁ κατώτερος κλῆρος εἶναι ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τὸν λαόν, ἐνῶ ὡς γνωστὸν προσέφερε πάντοτε ὑπηρεσίας. Ἐφ' ὅσον, τονίζει, εἶναι ἀνεκτὸς ὁ κλῆρος εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ λαοῦ, πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ μίαν πρόνοιαν. Ἂς ἀναζωογονηθῇ ὁ νόμος περὶ ἐνοριῶν καὶ τότε θὰ ὑπάρξουν πόροι καὶ διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον. Ἡ μέχρις ὥρας ἔλλειψις προνοίας ὀφείλεται βεβαίως εἰς τὸ ὅτι δὲν εὑρέθη ἀκόμη ὁ κατάλληλος Ὑπουργός, ἀλλ' ἐλπίζομεν ὅτι ὁ νῦν διευθύνων τὰ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων θὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ κατωτέρου κλήρου καὶ θὰ τὸ ρυθμίσῃ.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι πολλάκις αἱ Κυβερνήσεις ἀπησχολήθησαν μὲ τὸ ζήτημα τοῦ κλήρου, ἀλλὰ ἡ κυβερνητικὴ ἀστάθεια ἠμπόδισε τὴν λῆψιν τῶν ἐπιβεβλημένων μέτρων προνοίας διὰ τὸν κλῆρον. Εἶμαι βέβαιος, τονίζει, ὅτι ὅταν ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τοῦ κατωτέρου κλήρου, τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις εἶναι δυσάρεστος, θὰ τὸ λύσῃ.

Ὁ κ. **Ι. Γιαμούζης,** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Γιαννιτσᾶς Ἐλασσῶνος, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ ἐπέμβῃ, διότι πρόκειται περὶ 50 κληρούχων μὴ λαβόντων κλῆρον λόγῳ τῆς στρατεύσεώς των καὶ εἰς τοὺς ὁποίους πρέπει ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιόν των.

Οἱ κ. κ. **Σ. Γιαννούσις** καὶ **Ν. Γαρδικιώτης** συνιστοῦν ἀναφορὰν κατοίκων Καστρακίου Τρικκάλων.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς μαθητῶν Διδασκαλείου Πειραιῶς, λέγει ὅτι πρόκειται περὶ 30 μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἔδωκαν ἐξετάσεις δὲν ἐνεγράφησαν, διότι αἰφνιδίως εἰδοποιήθησαν ὅτι δὲν θὰ λειτουργήσῃ δεύτερον τμῆμα τοῦ Διδασκαλείου. Εἶναι δίκαιον, τονίζει, νὰ διαταχθῇ ἡ εἰσαγωγὴ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῶν ἡ ὁποία ἄλλως τε δὲν προκαλεῖ δαπάνην εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Οἱ ἀναφερόμενοι, λέγει, θὰ εἶναι ἀποτυχόντες. Ἀλλὰ κατὰ τὸν νόμον εἰσέρχεται ὡρισμένος ἀριθμός, ἑξήκοντα τὸ ὅλον· ἀλλὰ καὶ ἂν ἦσαν ἐπιτυχόντες ἐφ' ὅσον ἦσαν πέραν τῶν ἑξήκοντα δὲν δύνανται νὰ εἰσαχθοῦν καὶ διὰ λόγους σκοπιμότητος καὶ διὰ λόγους οἰκονομίας. Ἄλλως τε προτοῦ δώσουν ἐξετάσεις ἐγένετο γνωστὸν δι' ἐγκυκλίου πόσοι κατ' ἀνώτατον ὅρον θὰ εἰσαχθοῦν.

Ὁ κ. **Γ. Τηλικίδης,** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πρόσφύγων γεωργῶν Βρυτῶν Ἐδέσσης, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὴν κατάστασιν ἥτις ἐδημιουργήθη εἰς τοὺς λεγομένους μικτοὺς συνοικισμούς, ἔνθα διαμένουσι πρόσφυγες καὶ ἐντόπιοι. Ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς των μέχρι σήμερον δὲν κάμνουσι τίποτε ἄλλο οἱ πρόσφυγες εἰ μὴ νὰ καταβαίνωσιν ἀπὸ τὸ χωρίον των εἰς τὴν Ἔδεσσαν καὶ τἀνάπαλιν διὰ νὰ καταρθώσωσι νὰ ἱκανοποιήσωσι τὰ δίκαια αὐτῶν αἰτήματα. Ὑπάρχουσιν ἐκεῖ γαῖαι ἀνταλλαξίμων ὡς καὶ ἐθνικαὶ γαῖαι τοῦ Δημοσίου. Παρακαλῶ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ λάβῃ μέριμναν διὰ τὴν κατάστασιν αὐτήν.

Ι. Κανναβός (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Παρακαλῶ ἡ ἀναφορὰ αὕτη νὰ μοὶ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν προσφύγων ναυτεργατῶν Πειραιῶς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ὅπως λάβῃ εὐμενῶς ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια αὐτῶν αἰτήματα.

Ἐξαντληθείσης τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ἀναφορῶν ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας

Ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τῆς προτάσεως «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς» γίνονται δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1926 περὶ διακανονισμοῦ ὑδρονομῆς

καὶ χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα Δούσιας Κορινθίας».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ συστάσεως ὑπηρεσίας ἐλέγχου νέων σιδηροδρομικῶν ἔργων».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Νοεμβρίου 1926 περὶ παραστάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3270, ἀφορῶντος τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῆς ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ».

«Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου, 16 Μαΐου 1926 Ν.Δ.περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ ἐκπαιδευτηρίου».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου 1925 Ν.Δ. περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἑλληνικῆς μεταλλευτικῆς νομοθεσίας εἰς Θράκην».

Ἀναβαλλομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3397 περὶ συγκροτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου» καὶ «περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας» γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Περὶ τροποποιήσεως πίνακος προσωπικοῦ τοῦ Τυπογραφείου Χωροφυλακῆς, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον

Ὁ ἐν τῇ εἰδικότητι «στοιχειοθέται» ἐγγεγραμμένος ἀριθμὸς Ι ἔναντι τοῦ βαθμοῦ Ἀρχιτεχνίτου Α' τάξεως ἀπαλείφεται καὶ ἐγγράφεται ἐν τῇ εἰδικότητι «πιεσταὶ» καὶ ἔναντι τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ὁ ἀριθμὸς Ι. Ὁ ἐν τῇ εἰδικότητι «πιεσταὶ» ἐγγεγραμμένος ἀριθμὸς Ι ἔναντι τοῦ βαθμοῦ Ἀρχιτεχνίτου Β' τάξεως ἀπαλείφεται καὶ ἐγγράφεται ἐν τῇ εἰδικότητι «στοιχειοθέται» καὶ ἔναντι τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ὁ ἀριθμὸς Ι.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ εἰς ἣν ἀπεστάλη τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως Ν.Δ. ἀφορώντων εἰς τροποποίησιν διατάξεων τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου» ὑποβάλῃ ταχέως τὴν ἔκθεσίν της. Πρόκειται, λέγει, περὶ ἐντελῶς τοπικοῦ νόμου, τὰ δὲ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσι τῶν ἐνστάσεων ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων. Εἶναι συνεπῶς ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ ταχέως τὸ νομοσχέδιον αὐτό. Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως τάξῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μίαν σύντομον προθεσμίαν πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεως.

Τῆς Βουλῆς συνεδρίασης, ὁ κ. **Πρόεδρος** πάσσει 48ωρον προθεσμίαν εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ὅπως ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας», ὁ κ. **Δ. Νάκος** λαμβάνων τὸν λόγον εὐχαριστεῖ κατ' ἀρχὰς τὸν κ. εἰσηγητὴν τῆς πλειοψηφίας ὅστις διὰ τῆς ὡραίας ἐκθέσεώς του διευκολύνει πολὺ τὸ ἔργον του. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας ἦλθε κατ' ἐπανάληψιν ἐνώπιον καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κοινῆς γνώμης. Ἀλλά, καίτοι σοφαὶ γνῶμαι ἐξετέθησαν, φρονῶ, λέγει, ὅτι δὲν ἐθίχθη τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς πρακτικῆς ἑλληνικῆς ἀπόψεως, δὲν ἐθέσαμεν δηλαδὴ τὸ χέρι εἰς τὴν πληγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πάσχει ἀπὸ τὸ σύστημα τῆς μιᾶς Βουλῆς καὶ τῶν ἓξ αὐτῆς ἀπορρεόντων προσωπικῶν κομμάτων, τοῦτο δὲ τὸ ἀπέδειξεν ὅτε μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Γουδὶ ἐσάρωσεν ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα. Τὸ αἴσθημα, λέγει, τῆς συντηρήσεως τῆς πολιτικῆς ζωῆς εἶναι τόσον ἰσχυρὸν ὅσον εἶναι καὶ τὸ αἴσθημα τῆς συντηρήσεως τῆς φυσικῆς τοιαύτης. Ὁ Ἄγγλος Βάλθεϋ, λαμβάνων τὴν εἰκόνα ἐκ τῆς Γραφῆς, ἔλεγε: τί ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐὰν τὸν κόσμον ὁλόκληρον κερδίσῃ, ἀπολέσῃ δὲ τὴν ἕδραν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ; Ἐξετάζων εἶτα τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας, λέγει ὅτι κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους οὗτος ἀπὸ ἀριστοκρατικὸς ἐξελίχθη εἰς ἓν διάμεσον ὄργανον καὶ ὡς τοιοῦτον ἐξετέλεσε θαυμάσια τὸν προορισμόν του. Διότι τὸ Σῶμα τοῦτο σταματᾷ τὰς συνεννοήσεις τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις, εὑρισκομένη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς σκοπούς της, ἔφερε τὴν σύγκρισιν τῶν ἐξουσιῶν καὶ τὴν διαφθορὰν ἐν τῇ διοικήσει.

Τὸ αἴσθημα αὐτὸ ἐγέννησε τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας, τὸν ὁποῖον ἡ σοφὴ διαίσθησις τοῦ λαοῦ ἀναζητεῖ. Ἔρχεται δὲ σήμερον ἐν τῇ Βουλῇ τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὅμως ἔχει ὡς τρόπον ἐκλογῆς τῆς Γερουσίας ἀκριβῶς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔχει καὶ ἡ Βουλὴ καὶ κατὰ τοῦ ὁποίου ἐξεγέρθη ὁ ἑλληνικὸς λαὸς οὐχὶ ἅπαξ καὶ δι' ἐπαναστάσεων· καὶ ἐρωτῶ αὐτὸ τὸ Σῶμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ ὁ λαός; Ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην Σώματος ἐξελιτικοῦ καὶ ἀπὸ περιωπῆς συζητοῦντος τὰ διάφορα ζητήματα καὶ ἐκφέροντος τὴν γνώμην αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει μόνον δεῖνα εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἐξ οὗ πάσχει ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀλλὰ εἰς τὴν χειροτέρευσιν αὐτοῦ, διότι εἰς τοὺς 220 βουλευτὰς θὰ προσθέσωμεν ἄλλους 110 ἐκ τῆς αὐτῆς προελεύσεως. Δὲν ὑπάρχει ἄραγε ἄλλος τρόπος νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν πεῖραν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἵδρυσιν ἑνὸς δευτέρου Σώματος; Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ δώσωμεν εἰς τὸ Σῶμα αὐτὸ τὴν λαϊκὴν προέλευσιν καὶ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσωμεν συγχρόνως πολιτικὸν βίον ἄνετον; Νομίζω ὅτι ὑπάρχει αὐτὸς ὁ τρόπος. Ὁ κ. Παπαναστασίου ἀνευρίσκει τὸν τρόπον τοῦτον εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Φρονῶ ὅμως ὅτι ὁ λαὸς δὲν ζητεῖ τοῦτο. Ὁ λαὸς ἐπιθυμεῖ τὴν ἐκπροσώπησιν λαϊκήν, ἀπὸ ἡμᾶς δὲ ἐξαρτᾶται νὰ κάμωμεν λαϊκὴν τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ, δι' ἐμμέσου ἐκλογῆς, δι' ἐκλεκτόρων, ἐὰν λ.χ. ἀναζητήσωμεν ἕνα μέσον ὅπως διαιρέσωμεν τὴν χώραν εἰς εὐρυτάτους ἐκλογικοὺς συλλόγους καὶ δώσωμεν τὸ δικαίωμα ἵνα οἱ σύλλογοι οὗτοι δι' ἐκλεκτόρων ἐκλέξουν τοὺς Γερουσιαστάς. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἱκανοποιοῦμεν τὰς ἀνάγκας. Δυνάμεθα δηλαδὴ νὰ καλέσωμεν τοὺς γεωργοὺς νὰ ἐκλέξουν τοὺς ἐκλέκτοράς των, τοὺς ἐμπόρους καὶ βιομηχάνους νὰ ἐκλέξουν τοὺς ἰδικούς των, τοὺς ἐργάτας τοὺς ἰδικούς των, τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἰδικούς των καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Θέλετε ἀντιπροσώπευσιν τῶν διαφόρων τάξεων, δηλαδὴ νὰ ἀντιπροσωπεύεται χωριστὰ ὁ γεωργικὸς κόσμος, χωριστὰ ὁ ἐμπορικός, χωριστὰ ὁ ἐπιστημονικὸς καὶ οὕτω καθεξῆς. Καὶ αὐτὸ τὸ θέλετε δι' ἐμμέσου ἐκλογῆς; Τότε θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ γίνῃ ὅλον τὸ Κράτος μία ἐκλογικὴ περιφέρεια.

Δ. Νάκος. Θέλω δύο βαθμοὺς ἐκλογῆς, ἵνα μὴ κατέρχηται ὁ Γερουσιαστὴς εἰς τὰ μέσα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέρχεται ὁ Βουλευτὴς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκλογήν του. Θέλω ἡ Γερουσία, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἀνθρώπους περιωπῆς καὶ μὴ πολιτευομένους ἐξ ἐπαγγέλματος, νὰ ἀποτελέσῃ μίαν παράδοσιν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει φρονῶ ὅτι ἡ ἐπανάληψις μιᾶς ἐκλογῆς δι' ἐκλογῆς τῶν αὐτῶν προσώπων καὶ καθ' ὃν τρόπον διαγράφεται εἰς τὸ νομοσχέδιον ὅτι θὰ ἀποτελεσθῇ ἡ δευτέρα Βουλὴ θὰ εἶναι ἔγκλημα διὰ τὴν χώραν. Ἐὰν νομίζωμεν ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θέλομεν ἀπαλλάξει τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν τῆς νόσου ὑφ' ἧς κατέχεται, πλανώμεθα. Ἀπεδείχθη ὅτι ὁ λαὸς λίαν εὐμενῶς ἐδέχθη τὴν δικτατορίαν καὶ ἔχαιρε μάλιστα διότι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων κατεδιώκοντο. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι ὁ λαὸς ἔφερεν εἰς τὰς τελευταίας ἐκλογὰς τὸν κ. Βενιζέλον ὅστις διὰ τῶν δύο νομοθετημάτων του τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς Γερουσίας καλεῖται νὰ στηρίξῃ τὸν ἐκπνέοντα κοινοβουλευτισμόν. Θὰ ἐπεθύμουν δὲ ὁ κ. Βενιζέλος, ἱδρύων τὰ δύο ταῦτα σώματα, νὰ ἠδύνατο νὰ ἀναφωνήσῃ ὅ,τι ἀνεφώνησεν ἡ Ἀθηνᾶ ὅταν ἵδρυσεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὸν Ἄρειον Πάγον (ἀναγινώσκει). Καὶ ἐφ' ὅσον θεωροῦμεν ὅτι τὸ δεύτερον τοῦτο Σῶμα εἶναι ἀναγκαῖον

δὲν πρέπει τὸν θεσμὸν τοῦτον νὰ τὸν ἀναμίξωμεν μὲ λασπωμένα νερά, διότι τότε δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναμείνωμεν τίποτε ἀπὸ αὐτόν. Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐνισχύσωμεν τὸν ἐκπνέοντα κοινοβουλευτισμόν, πρέπει νὰ θελήσωμεν νὰ θέσωμεν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς πληγῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει καὶ τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς τοῦ κλήρου ἐν τῇ Γερουσίᾳ, εἶναι δὲ καὶ τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ τὸ ὁποῖον συνδέεται ἀμεσώτατα μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει ἕνα πολύτιμον ἀγαθόν, τὸν κλῆρον. Εὐλαβούμενος καὶ λάτρης τῆς θρησκείας του καὶ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεών του, διετήρησε τὸν κλῆρον μακρὰν πάσης ἀναμίξεως εἰς σεσυρμένας πρὸς τοὺς ἐπαγγελματίας, πρὸς τοὺς γεωργούς, πρὸς τοὺς βιομηχάνους, πρὸς τοὺς ἐμπόρους, συγχρόνως ἔχομεν καὶ μίαν διανοουμένην τάξιν τὴν ὁποίαν διαιρῶ εἰς ἐκλογικοὺς συλλόγους. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι μὲ τὸ σύστημα τὸ λόγους. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι μὲ τὸ σύστημα τὸ ἰδικόν μου θὰ συμπληρωθῇ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ὡς ἀπέδειξεν ἡ πεῖρα εἶναι κάκιστον. Ἐπίσης ἀπέδειξεν ἡ πεῖρα ὅτι ὅλα τὰ ἐκλογικὰ συστήματα εἶναι ἀτελῆ μόνον δὲ διὰ τῶν δύο συστημάτων τῶν ἐκλογῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ὅταν τὸ ἓν συμπληρώνῃ τὸ ἄλλο, τότε δύνασθε νὰ ἔχετε πραγματικὴν καὶ γνησίαν ἀντιπροσωπείαν.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Δὲν εἶσθε ἐναντίον τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας;

Δ. Νάκος. Τοὐναντίον. Βλέπετε πόσην εὐρύτητα δίδω.

Δ. Νάκος. Θέλετε ἐπαγγελματικὸν Κοινοβούλιον;

Θ. Χαβίνης. Ὄχι, εἶμαι κατὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ Κοινοβουλίου, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε κανὲν κράτος δὲν ἔχει (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** λέγει ὅτι διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Γερουσίας θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ 1922 μελετᾶται καὶ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προγράμματος ὅλων τῶν κομμάτων καὶ ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις μέχρι σήμερον ἀποτελεῖ φευγαλέον καὶ ἀσύλληπτον ὄνειρον. Μόνοι, λέγει, ἡμεῖς κατ' ἐξαίρεσιν ὅλων τῶν ἄλλων Δημοκρατικῶν Κρατῶν στερούμεθα εὐρείας τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Συμφωνεῖ ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν εἰσηγητὴν τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Παπανδρέου, ὅστις συνέστησε τὴν ἐκλογὴν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ θὰ συνίστα ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν ἀναβολὴν τῶν Γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων δι' αὐτῶν γείνῃ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν Γερουσιαστῶν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐπραγματοποιεῖτο καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κ. Νάκου, ὅστις ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς δι' ἐκλεκτόρων ἐμμέσου ἐκλογῆς. Οὔτε εἶναι ἀληθὲς τὸ ὑποστηριχθὲν ὅτι τὰ Συμβούλια θὰ κατατριβῶσιν ἐὰν ἀναθέσωμεν εἰς αὐτὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν, διότι τοὐναντίον οὕτω τὰ ἐξυψώνομεν, τὰ ἐνισχύομεν καὶ τὰ τονώνομεν. Ἡ δὲ αἰωνίως προβαλλομένη ἀντίρρησις τῆς ἐλλείψεως τῶν πόρων οὐδαμῶς εἶναι βάσιμος. Ἔχουσιν ἱδρυθῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐσχάτως τόσα ταμεῖα τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο καὶ νὰ λείψουν. Μόνον οἱ φόροι τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐβοποιᾶς θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ συντηρήσουν τὰ Συμβούλια ταῦτα. Ἐὰν ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ εἶναι, ὡς φαίνεται, κατακεκασμένη....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὄχι, κατ' ἀρχὴν ἡ Κυβέρνησις εἶναι ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ὅταν εἰσηγεῖτο τὸ νομοσχέδιον ἐδήλωσεν ὅτι εὐκαίτιον θὰ ἦτο ἐὰν τὰ δύο Νομοθετικὰ Σώματα ἐξελέγοντο ὑπὸ δύο διαφόρων ἐκλογικῶν Συλλόγων. Ἐκ τῆς συζητήσεως θέλομεν καταλήξει εἰς τὸ συμπέρασμα.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** λέγει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νομίζει ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ διὰ τῶν κοινοτικῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν. Ἐὰν αὕτη δὲν ἤθελε γείνῃ ἀποδεκτὴ θὰ προετίμων τὴν ἀναλογικὴν μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρείαν περιφέρειαν. Διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐὰν ὁ Γερουσιαστὴς εἶναι ἐκπρόσωπος ἑνὸς νομοῦ στενῆς περιφερείας, θὰ ἀποκτᾷ τοιοῦτον σύνδεσμον μὲ τοὺς ἐκλογεῖς ὥστε κατ' ἀνάγκην θὰ καταλήξῃ νὰ μὴ εἶναι παρὰ ἓν ἁπλοῦν ἀντίγραφον τοῦ Βουλευτοῦ. Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις περιελήφθεισα μὲ τόσην δύναμιν καὶ κῦρος ἀπὸ τὸν λαὸν ὀφείλει νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τοῦ ζητήματος τῆς διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους. Εἶνε γνωστὸν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὅτι οὐδεὶς νομὸς εἶναι ἴσος πρὸς τὸν ἄλλον. Αἱ διοικήσεις καὶ αἱ ὑποδιοικήσεις συνιστῶνται τὴν μίαν ἡμέραν καὶ καταργοῦνται τὴν ἄλλην. Αἱ Γερουσιαστικαὶ ἐκλογαὶ μᾶς παρουσιάζουν ἤδη τὴν εὐκαιρίαν νὰ θεραπεύσωμεν τὸ κακὸν τοῦτο.

Δὲν θὰ ἐπιμείνω, λέγει συνεχίζων, εἰς τὴν θεωρητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον τόσον εὐγλώττως ὑπεστήριξεν ὁ κ. Παπανδρέου καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἔχουν γραφῇ ὁλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Οἱ πολιτικοὶ θεσμοὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἀποτελοῦσί τι ἀπόλυτον, ἀλλ' εἶναί τι σχετικόν. Δὲν βλέπει ποίαν ζημίαν θὰ ὑφίστατο ἡ δημοκρατικὴ ἰδέα ἐκ τῆς ἐκπροσωπήσεως ἐν τῇ Γερουσίᾳ τῶν ὡργανωμένων τάξεων. Φρονεῖ ὅτι καὶ αἱ 20 θέσεις τὰς ὁποίας διαθέτει τὸ Σύνταγμα πρέπει νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, αἱ πλεῖσται δὲ ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀγροτικῆς τάξεως, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν παραγωγικὴ καὶ πολυπαθής. Ζῶντες εἰς τὰς πόλεις, ζῶμεν διατελοῦντες περισσότερον ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ἀστῶν. Ἀλλὰ ἐὰν προσέξωμεν τὴν ἐθνικὴν ἱστορίαν, θὰ εὕρωμεν σκληρότατα διδάγματα ἐν αὐτῇ ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ἀγροτῶν.

Δ. Μαρσέλλος. Οἱ ἀγρόται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔτυχον πάντοτε ὑποστηρίξεως, τῆς ὁποίας δὲν ἔτυχον εἰς οὐδὲν Κράτος.

Γ. Μόδης. Μόνον ἐσχάτως. Δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζωμεν ὅτι γειτονεύομεν μὲ λαοὺς οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ὑγιεστέραν καὶ εὐρωστοτέραν ἀγροτικὴν τάξιν. Ἂν θέλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν Ἑλλάδα ἀκμαίαν καὶ εὐρωστον, πρὸ παντὸς πρέπει νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ νὰ δημιουργήσωμεν ἀγροτικὴν τάξιν εὔρωστον καὶ ἰσχυράν.

Δ. Μακκᾶς. Ὀφείλω, λέγει, ἐν πρώτοις νὰ δηλώσω ὅτι δὲν αἰσθάνομαι πολλὴν τρυφερότητα πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας. Τοῦτο ὀφείλεται καὶ εἰς λόγους γενικοὺς ἀλλὰ καὶ

εἰς λόγους εἰδικούς, ἰδιαιτέρως ἀφαρῶντας τὴν Ἑλλάδα. Νομίζω ὅτι ὁ Θεσμὸς τῆς Γερουσίας δὲν ἀνταποκρίνεται πλέον πρὸς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα. Ὁ Θεσμὸς οὗτος ἤρξατο ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς ὡς Θεσμὸς πατριαρχικὸς καὶ ἀριστοκρατικός, ἐξελίχθη δὲ βραδύτερον εἰς Θεσμὸν ἰσορροπήσεως. Ἡμεῖς βεβαίως δὲν σκοποῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν οὔτε πατριαρχικὸν Θεσμὸν οὔτε λόρδους. Ἀλλ' ἄραγε ἀπὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀπόψεως, ὅπως δηλαδὴ ἰσχύει ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, δὲν ὑπάρχει τις σκοπιμότης; Νομίζω ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τὸν ὁποῖον ἔδωκε διὰ τὸν Θεσμὸν τοῦτον ὁ Φραγκλῖνος, ὅτι ὁμοιάζει μὲ ἄμαξαν τὴν ὁποίαν ὁ εἷς ἑκ τῶν ἵππων σύρει πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὁ ἕτερος πρὸς τὰ ὀπίσω, εἶναι ὁ χαρακτηρίζων πλήρως τὴν Γερουσίαν. Σήμερον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἡ Βουλὴ τῶν λόρδων εὑρίσκεται ἐν μαρασμῷ. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι διὰ τὴν ἀπαρτίαν τῆς Βουλῆς ταύτης ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία μόνον τριῶν.

Τ. Ἀναστασίου. Διὰ τὴν ἀπαρτίαν τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων πόσοι ἀπαιτοῦνται;

Δ. Μακκᾶς. 40.

Τ. Ἀναστασίου. Καὶ δι' αὐτὴν ἀπαιτοῦνται τρεῖς;

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἀπαιτοῦνται τρεῖς καὶ δι' αὐτήν μετεβλήθη καὶ αὐτό.

Δ. Μακκᾶς. Νομίζω ὅτι ἀπαιτοῦνται 40. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Θεσμὸς οὗτος διατελεῖ ἐν μαρασμῷ καὶ πολλὰ δικαιώματα ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν λόρδων. Καὶ αὐτὸς ὁ Σαρίπολος εἰς τὸ βιβλίον του ἀναφέρει τοῦτο. Ἐν Γαλλίᾳ ὡσαύτως ὑφίσταται ἐπίσης ἰσχυρὸν κλονισμόν, ἡ μόνη δὲ προνομία τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ Γαλλικὴ Γερουσία νὰ συμμετέχῃ τῆς εὐθύνης τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς κάτω Βουλῆς ἀπὸ 52 ἤδη ἐτῶν οὐδέποτε ἠσκήθη, ἡ δὲ τελευταία χρῆσις τοῦ δικαιώματος τούτου ἐθεωρήθη ὡς πραξικόπημα. Ἔχομεν καθῆκον νὰ σημειώσωμεν τοὺς φόβους τούτους, διότι φρονοῦμεν ὅτι εἰδικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ δικέφαλον αὐτὸ Σῶμα τοῦ Κοινοβουλίου θὰ περιπλέξῃ ἀφαντάστως τὴν ὅλην κοινοβουλευτικὴν ἐργασίαν. Ἀκριβῶς πρό τινων ἡμερῶν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διεμαρτύρετο διότι αἱ ἐπιτροπαὶ ἐβράδυναν νὰ ὑποβάλουν τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεις των. Ἡ ἐπιβράδυνσις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς ἐξονυχίσεως τὴν ὁποίαν τὰ νομοσχέδια αὐτὰ ὑφίστανται ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς. Ἐὰν εἰς τὸν χρόνον αὐτὸν προστεθῇ καὶ ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον θὰ ἀπῄτει ἡ ἐπεξεργασία τῶν νομοσχεδίων ἐν τῇ Γερουσίᾳ, θὰ ἴδωμεν ὅτι θὰ φθάσωμεν εἰς πολλῶν μηνῶν χρονικὸν διάστημα μέχρις ὅτου ἓν νομοθέτημα κατορθωθῇ νὰ γείνῃ νόμος τοῦ Κράτους. Ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα 55 ἡμέραι ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ Γερουσία ὀφείλει τὸ πολὺ νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἀπαιτοῦνται δὲ 60 ἡμέραι ὅπως τὸ νομοθέτημα τοῦτο γείνῃ νόμος τοῦ Κράτους, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἤθελεν ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου ἡ Γερουσία.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται συζήτησις ἐπὶ τῆς κατ' ἀρχὴν ἀποδοχῆς ἢ μὴ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει καθιερωθῇ διὰ τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. ***Δ. Μακκᾶς*** λέγει ὅτι ἐπιχειρεῖ νὰ καταδείξῃ πόσον ἐπισφαλὲς εἶναι τὸ κῦρος τοῦ δημιουργουμένου θεσμοῦ. Ἔχομεν, λέγει, καθῆκον νὰ εἴπωμεν πάντα ταῦτα, ἵνα ἐκ τῆς ἐπισφαλείας ταύτης δημιουργήσωμεν μίαν ἀσφάλειαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἱκανοποιήσω τὸν κ. συνάδελφον ἔρχομαι ἀμέσως εἰς τὰς λεπτομερείας. Πῶς θὰ ἐπιτευχθῇ ὥστε ὁ Θεσμὸς νὰ γείνῃ ἀσφαλὴς αἱρομένων τῶν μειονεκτημάτων; Νομίζει ὅτι διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς δὲν ἐπιτυγχάνεται τοῦτο, ἀναφέρει δὲ σχετικὰς γνώμας τοῦ Γάλλου δημοσιολόγου Φουγιὲ καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως κ. Α. Παπαναστασίου. Τὸν μέλλοντα γερουσιαστὴν ὡς συμπληρωτὴν τῶν νόμων, ἐπόπτην τῆς πολιτειακῆς ὁμαλότητος καὶ τῆς ἰσορροπήσεως, ὀφείλομεν νὰ θέσωμεν εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν καὶ νὰ καταστήσωμεν ἱκανόν, ὥστε νὰ ἐμπνέῃ πεποίθησιν καὶ ἐμπιστοσύνην καὶ νὰ ἔχῃ τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος. Ταῦτα ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῶν διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸν ἐφ' ὅσον εἷς τὸν γερουσιαστὴν ἔχει ἀνατεθῇ ἐκ τοῦ Συντάγματος τοσοῦτον ὑψηλὴ ἀποστολὴ νὰ ἀφήσωμεν αὐτὸν νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν διαρκῆ πίεσιν τῶν ψηφοφόρων του καὶ νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται τὰς κλίμακας τῶν Ὑπουργείων. Καθ' ἣν στιγμὴν, λέγει, εἴδομεν τὴν Βουλὴν ταύτην ἕνεκα τῶν ἀτερμόνων συζητήσεων καὶ τῶν κοινοβουλευτικῶν ἀγώνων νὰ ὑφίστανται πιέσεις καὶ ἀπειλὰς ἐξωκοινοβουλευτικάς, τὰς ὁποίας δὲν ὑιοθέτει ὁ λαός ἀλλὰ καὶ τὰς ὁποίας ἐπέτρεπε διὰ τῆς ἀνοχῆς του, διότι κατὰ τὴν ἀντίληψίν του εἶχεν ἐκπέσει τὸ πεδίον τῶν συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, δὲν θὰ ὑποπέσῃ εἰς πλείονας πιέσεις καὶ ἀπειλὰς τὸ νέον νομοθετικὸν Σῶμα, τὴν στιγμὴν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύνατο μία δικτατορία νὰ εἴπῃ ὅτι καταργοῦσα τὴν Γερουσίαν δὲν καταργεῖ τὸν κοινοβουλευτισμόν; Συνεχίζων, τονίζει, ὅτι διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς θὰ καταλήξωμεν νὰ καταρρίψωμεν τὸ κῦρος τοῦ Γερουσιαστοῦ εἰς τρόπον ὥστε ὁ λαὸς ἢ νὰ ἀμφισβάλλῃ περὶ τῆς κυριαρχίας του ἢ νὰ περιβάλλῃ τὴν Γερουσίαν μὲ ἓν εἶδος περιφρονήσεως. Ἀντιθέτως κατὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς τί καταμαρτυροῦν; Οἱ ἐχθροὶ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἐκλογῆς τρία τινὰ ἀντιτάσσουν κατ' αὐτοῦ. Πρῶτον ὅτι λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων εἶναι τεχνικῶς δυσεφάρμοστον, δεύτερον ὅτι ἡ ἐκλογὴ διὰ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν κατάπτωσιν αὐτῶν καὶ τρίτον ὅτι ἡ στενότης τῶν ἐκλογικῶν συλλόγων θὰ ἐπιδράσῃ κακῶς ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀποφεύγομεν ἀναθέτοντες εἰς τοὺς ἐκλέκτορας ἀποκλειστικῶς τὴν εἰδικὴν ἀποστολὴν τῆς ἐκλογῆς τῶν Γερουσιαστῶν. Ἀποφεύγομεν ἐπίσης τὸν κίνδυνον τῆς δωροδοκίας δι' ἀνακοινώσεως τῶν συνδυασμῶν μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐκλεκτόρων, ὡς ἐπίσης διὰ τῆς εὐρύνσεως τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν, προκειμένου περὶ τῶν γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν. Ἀναγινώσκων τὴν τροπολογίαν του, τονίζει ὅτ. αὕτη συγκεντρώνει τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς στερουμένη τῶν μειονεκτημάτων τῆς ἀμέσου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Ἐκκλησίας ὑπενθυμίζει τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅστις εἶπεν ὅτι «ἡ βασιλεία μου οὐκ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ». Βεβαίως δὲν εἶπε τοῦτο διὰ τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' ἡ Γερουσία ἔχει τὴν φιλοδοξίαν νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Νομίζω ἄλλως τε, λέγει, ὅτι ἐλησμονήθη ὁ τ. ἀγιὸς πολιτικὸς ρόλος τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν τελευταίαν κρίσιμον ἱστορικὴν περίοδον, δι' ὃ φρονεῖ ὅτι ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν προασπίσωμεν ἀπὸ πάσης ἀποπείρας πολιτικῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐκμεταλλεύσεως. Ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Γερουσίας εἶναι ἀριστοκρατικώτατος καὶ τελείως ἀσυμβίβαστος πρὸ τὰ δημοκρατικὰ ἤθμα. Ἂς μὴ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν μεσαίωνα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν τάσσεται ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ αὐτῆς καὶ προτείνει ὅπως συμμετάσχουν καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ ὀργανώσεις ἄριστα κατηρτισμένας καὶ ἀρτίως λειτουργούσας. Ἐκφράζων τὴν εὐχήν, ὅπως ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων φθάσῃ εἰς ἄρτιον σημεῖον ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἀποβλέπωμεν πρὸς αὐτὰς διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Σώματος, ἐπιλέγει: παριστάμεθα εἰς τὸ παράδοξον ἐκ πρώτης ὄψεως φαινόμενον, ἓν Σῶμα ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ νέους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βουλευτὰς νὰ γεννᾷ μίαν Γερουσίαν. Ἂς εὐχηθῶμεν ἡ νεανικὴ αὐτὴ ἡλικία τοῦ πατρὸς νὰ ἐμφυσήσῃ σφρῖγος καὶ ζωτικότητα εἰς τὸ δημογεροντικὸν τέκνον. Ἂς τὸ εὐχηθῶμεν. Ἀλλὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς εὐχῆς μου ἂς λάβωμεν ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα καὶ ἂς προσέξωμεν μήπως ἀνοίξωμεν καὶ κτίσωμεν τάφον, ἀντί, ὅπως ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν καὶ θέλομεν, νὰ ἀνεγείρωμεν ἕνα νέον μέτρου καὶ ἁρμονίας τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατικῆς ἰδεολογίας.

Ὁ κ. ***Φ. Σαράντης*** λέγει ὅτι θὰ περιορίσῃ τὸν λόγον του ἐπὶ τῶν δύο σημείων ἐφ' ὧν συνεφώνησε μετὰ τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν ὁ κ. βουλευτὴς Λέσβου κατελήγων συνέστησε προσαρμογὴν πρὸς τὸν ρυθμὸν τῶν γεγονότων. Οἱ δὲ λοιποί, λέγει, συνήγορυν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως ἐξήντλησαν τὸ θέμα. Θεωρῶ ὅμως σκόπιμον νὰ ἀντικρούσω τὸ λεχθὲν ὅτ. ἀποτελεῖ πλάνην ὅτι οἱ εἰδικοὶ δὲν ἐπιτυγχάνουν ὅταν ἐξέρχωνται ἀπὸ τὸ πλαίσιον τῆς εἰδικότητός των. Τόσον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσον καὶ ἀλλαχοῦ εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἐκεῖνοι ἐξελίσσονται εἰς καλοὺς καὶ ἀρίστους ἐὰν ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔχουν καὶ κάποιαν εἰδικότητα. Περὶ τούτου οὐδεμία δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία. Καθόσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἱεραρχίας, συμφωνῶ ὅτι πρέπει κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας νὰ διαφωτίξωμεν τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ παντὸς ἐκλογικοῦ σάλου, τοιοῦτος δὲ ἐξασφαλιστικὸς τρόπος ἐκλογῆς εἶναι εὐχερής, δεδομένου ὅτι δύναται ἡ ἐκλογὴ νὰ γείνῃ διὰ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας παρὰ τῶν 118 Γερουσιαστῶν. Ἐτάχθην, λέγει, ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὄχι μόνον διὰ λόγους ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ ἔργον αὐτῆς, ὄχι μόνον διότι εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ προκύψῃ οὐδεμία ζημία ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναμίξεώς της, ἀλλὰ καὶ διότι πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι διὰ τοιαύτης συμμετοχῆς τῆς Ἱεραρχίας θὰ ἐξυπηρετηθῇ ἡ εὐρεῖα ἀποστολή της ἐν τῇ κοινωνίᾳ, συμπληρουμένου τοῦ ἔργου τῆς Πολιτείας. Ἡ ἀνάπλασις δὲν θὰ γείνῃ δι' εὐχῶν καὶ εὐκτηρίων οἴκων· ἔχει ἀνάγκην λειτουργῶν συγχρονισμένων, ἱκανῶν καὶ ἐνθουσιωδῶν. Εἰς τὰ λοιπὰ προηγμένα χριστιανικὰ Κράτη εἰς τὰ ὁποῖα παρέσχεν ἡ Πολιτεία τὴν εὐχέρειαν εἰς τὴν Ἱεραρχίαν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν γνώμην της καὶ τὴν δρᾶσίν της καρποὶ ὑπῆρξαν αἱ Χριστιανικαὶ Ἀδελφότητες τῶν Νέων, οἱ στρατοὶ τῆς Σωτηρίας, οἱ Ναοὶ τῆς νεότητος καὶ τόσαι ἄλλαι φωτειναὶ καὶ προστατευτικαὶ τῆς νεολαίας ὀργανώσεις. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ γεμάτη ἀπὸ ἀρετὰς μὲ πολιτισμὸν καὶ πάλιν 40 αἰώνων δὲν ἔχει ἀνάγκην ξηρῶν τύπων διὰ νὰ ἀνδρωθῇ· ἔχει ἀνάγκην μόνον ζωπύρου καὶ ἀνδροποιοῦ δυνάμεως. Ταχυδρόμος, ἐπιλέγει, ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀκούσωμεν ταχέως παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Γερουσιαστῶν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἔχουν νὰ ὑποδείξουν καὶ ὑπὲρ τοῦ κλήρου καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. (Χειροκροτήματα).

Ν. Ἀσκεπίδης. Θὰ εἶμαι, λέγει, βραχύς, διότι τὸ ζήτημα ἀνεπτύχθη εὐρέως. Ἐν τῇ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ ἐτάχθην σιωπηρῶς ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, ἀλλ' ἤδη, κατόπιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅστις ἔθιξε τὸν Θεσμὸν τῆς αὐτοδιοικήσεως, καὶ κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ ἄποψις τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς εἶναι συζητητέα, θὰ εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν συνείδησίν μου τασσόμενος πρὸς ταύτην, καὶ διότι διὰ ταύτης θὰ συγκροτηθῇ τὸ Σῶμα συμφωνότερον πρὸς τὸν προορισμόν του καὶ διότι τοῦτο προϋποθέτει τὴν λειτουργίαν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ οὕτω θὰ ἐπισπευσθῇ ἡ αὐτοδιοίκησις πρὸς ἣν ἀποβλέπουν ὅλαι αἱ ἐπαρχίαι ὡς πρὸς σανίδα σωτηρίας. Ἐν τῇ Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ ἐμειοψήφησα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν κλῆρον, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἐκπροσώπησις αὐτοῦ, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀπονέμεται ἡ ὀφειλομένη τιμὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἀσφαλὴς καὶ ἀπαραίτητος βάσις ἐφ' ἧς σφυρηλατεῖται καὶ πυργοῦται ἡ ἔννοια τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Πατρίδος. Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις ἐξ ἄλλου ἀποτελεῖ μίαν Κυβερνητικὴν χειρονομίαν προσδεκτικὴν ἀξίαν βαθυτέρας ἐκτιμήσεως. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως ἡ χρησιμότης τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν πολυπληθεστέρων τάξεων καὶ παρέχεται εἰς αὐτὰς τὸ μέσον τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀπόψεών των. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τάσσομαι μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μάδη, κατανεμόμενον ἀναλογικῶς δι' ἑκάστην τάξιν.

Τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἀντιτιθεμένων πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν δὲν εἶναι βάσιμα, τοὐναντίον ὅσον τὰ βασανίζω πείθομαι ὅτι καὶ διὰ τὸ Σῶμα θὰ εἶναι χρήσιμος ἡ ἐκπροσώπησις καὶ διὰ τὰς ἰδίας αὐτὰς τάξεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν δικαίωμα ὡς πολυπληθέστεραι νὰ ἐκπροσωποῦνται ἰδιαζόντως. Ἔχουν δὲ δικαίωμα διότι ἡ Νομοθεσία τοῦ Κράτους αὐτὰς τὰς τάξεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄφορᾷ καὶ δικαιοῦνται αὐταὶ νὰ ἔχουν ἔγκυρον γνώμην κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν νομοθετημάτων, ὥστε νὰ ἀποκρυσταλλοῦνται τοιαῦτα ἐξυπηρετικὰ καὶ τῶν εἰδικῶν συμφερόντων ἀλλὰ καὶ τῶν γενικωτέρων τοιούτων. Τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς ἀσφαλῆ πορίσματα θὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἀνθρώπων κατεχόντων τὰ ζητήματα, φωτιζόντων τὰ λοιπὰ μέλη εἰς τρόπον ὥστε ἐξεταζομένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ γενικωτέραν μορφὴν νὰ μὴ καταλήγῃ ἡ νομοθεσία δι' ἐρημοδικίας νὰ καταδικάζῃ μεγάλας τάξεις χωρὶς νὰ ἀκουσθοῦν. Τὰ ἐχέγγυα μιᾶς τοιαύτης ἀρτίας ἐξετάσεως τῶν ζητημάτων νομίζω ὅτι παρέχει πλήρως ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐκ τῶν σπλάχνων τῶν τάξεων προερχομένων, ὑποκειμένων εἰς ἔλεγχον εἰς τὰς ὀργανώσεις των διὰ τὰς βοθείσας γνώμας. Οὕτω ἡ Γερουσία θὰ ἔχῃ τὰ μέσα νὰ ἐξονυχίζῃ τὰ ζητήματα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ νὰ νομοθετῇ ἐναρμονιστικῶς πρὸς ὅλας τὰς ἀπόψεις. Δυστυχῶς ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ἐπαγγελματιῶν καθίσταται προβληματική, ἂν μὴ ἀνέφικτος, διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς καὶ διὰ τοῦ συστήματος τῶν συνδυασμῶν. Ἀψευδὴς περὶ τούτου ἀπόδειξις εἶναι ἡ σύνθεσις τῶν Κοινοβουλίων, εἰς ἃ ἄλλαι μὲν τάξεις ἀντιπροσωπεύονται πληθωρικῶς καὶ ἄλλαι ἰσχνότατα. Ἐφ' ὅσον ὅμως τοιαύτη ἐκλογὴ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἡ τυχὸν καταψήφισις θὰ ἀπετέλει πλῆγμα κατὰ τῶν τάξεων αὐτῶν ἐφ' ὅσον δὲν θὰ τοῖς παρείχετο ἡ εὐχέρεια νὰ ἔχουν φωνὴν καὶ γνώμην, θὰ ἀνεκόπτετο δὲ καὶ ἡ περαιτέρω ὀργάνωσις αὐτῶν, ἥτις εἶνε ἀπαραίτητος νὰ προωθήσῃ τὴν συνεργασίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν συμφερόντων τῶν τάξεων, διὰ τὴν πλήρη ὀργάνωσιν τῶν ὁποίων, ἰδίως τῶν ἀστικῶν τοιούτων, ἔχει ἄμεσον συμφέρον τὸ ἀστικὸν Κράτος διὰ τὴν ἀσφάλειάν του. Ἡ καταψήφισις, καταλήγει, τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματιῶν θὰ ἀπετέλει ἐξουδετέρωσιν μιᾶς ὄντως ἐμπνευσμένης Κυβερνητικῆς χειρονομίας καὶ τάσσομαι ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ αὐτῆς φρονῶν ὅτι διὰ τῆς υἱοθετήσεώς της θὰ ἐξυπηρετηθῇ καὶ ὁ Θεσμὸς τῆς Γερουσίας καὶ αἱ ἐκπροσωπηθησόμεναι τάξεις. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** λέγει ὅτι ἡ Γερουσία ἀποτελεῖ πλέον Θεσμὸν συνταγματικόν, ὥστε νὰ παρέλκῃ πᾶσα συζήτησις περὶ τῆς σκοπιμότητος αὐτοῦ ἢ δαπανῶν καὶ πᾶσα σχετικὴ συζήτησις εἶνε ξένη πρὸς τὸ θέμα. Τὸ θέμα εἶνε πῶς θὰ ὀργανωθῇ ἡ Γερουσία διὰ νὰ ἐκτελέσῃ προσφορώτερον τὸν σκοπὸν ὃν τῆς διέγραψε τὸ πολίτευμα. Τετραπλοῦς εἶνε ὁ σκοπός. Βελτίωσις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀνωτέρα δικαστικὴ ἀποστολή, συμμετοχὴ εἰς τὴν ὑπόδειξιν τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ τέλος, τὸ καὶ σπουδαιότερον, γνωμοδότησις διὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς. Εἶνε φυσικόν, συνεχίζει, θεσμὸς ξένος ὅπως εἶνε ἡ Γερουσία νὰ δίδῃ ἐπιχειρήματα καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ εἰς τοὺς δὲ, λαμβανόμενα ἐκ τῆς ξένης. Εἶνε ἀδύνατον φυσικῶς νὰ ἀναπληρώσῃ ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος ὅτι αἰῶνες μελέτης συνεκόμισαν καὶ ἀπετέλεσαν τὰ ἐπιχειρήματα τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἰδέας. Νομίζω λοιπὸν ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλο τι νὰ κάμῃ ἡ Βουλὴ παρὰ νὰ μεταφέρῃ καὶ προσαρμόσῃ τὰς συνθήκας αὐτὰς πρὸς τὰς ἰδικάς μας. Κάθε θεσμὸς πρέπει νὰ ἐξετάζηται τριπλῶς. Δηλαδὴ τὸ θεωρητικῶς ὀρθόν, τὸ πρακτικῶς ἐφαρμόσιμον καὶ τὸ πολιτειακῶς ἐπωφελές. Τετάρτη ἄποψις εἶνε ἡ κομματική καὶ ἴσως μάλιστα δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ πολλάκις τὸν δικαιολογητικὸν λόγον κάθε ἀποφάσεως. Πῶς πρέπει λοιπὸν νὰ ὀργανωθῇ ἡ Γερουσία; Πῶς εἶναι ὠργανωμέναι αἱ ξέναι Γερουσίαι; Εἶνε τόσον γνωστὰ αὐτὰ τὰ πράγματα, ὥστε παρέλκει κάθε ἐξέτασις. Ἀλλὰ τὸν τρόπον αὐτὸν παρ' ἡμῖν τὸν περιώρισε τὸ Σύνταγμα διὰ θετῶν διατάξεων. Τὸ πρῶτον

ἐρώτημα εἶνε ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἐκλογή. Προσωπικῶς ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὅλα τὰ συστήματα δὲν εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶνε ἀρμόδια νὰ τροποποιήσουν τὴν βάσιν ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ πολίτευμα, ὅπερ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ μορφωμένου ἐκλογέως. Οὗτος δὲν θὰ ἀποκτηθῇ μὲ συστήματα, διότι καίτοι ἐφηρμόσθησαν ὅλα ὁ πολίτης δὲν ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς. Ἐὰν πρόκειται, κύριοι Βουλευταί, συνεχίζει, διὰ τῆς συγκλήσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἱδρύσωμεν μίαν δευτέραν Βουλήν δὲν βλέπω διατί ἔπρεπε νὰ γείνῃ ἡ Γερουσία, ἐκτὸς ἐὰν ἔπρεπε νὰ γείνῃ μόνον διὰ νὰ δίδῃ τὴν γνωμοδότησίν της ὅταν ἐπρόκειτο νὰ διαλυθῇ ἡ Βουλή. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα ἐδημιούργησεν αὐτὸ τὸ Σῶμα καὶ ὀφείλομεν νὰ σκεφθῶμεν πῶς θὰ συγκροτηθῇ τοῦτο. Ἐὰν τυχὸν ὑπάρχουν μηχανικαὶ δυσχέρειαι διὰ τὴν ἀμεσονέκλογήν, αὐται δὲν πρέπει νὰ γείνουν ἐμπόδιον διὰ τὴν θέσπισίν της, δεδομένου ὅτι θεωρητικῶς παραδεκτὸν εἶνε ὅτι ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ εἶνε καὶ ὀρθοτέρα καὶ προστορωτέρα. Διατί δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα; Διατί νὰ μὴ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὸν τὸν πειραματισμόν; Ἐὰν παρεμβάλλεται ἀνυπαρξία Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, ὑπάρχει ὅμως ὁ σχετικὸς νόμος ὅστις δύναται καὶ ὀφείλει νὰ τεθῇ εἰς λειτουργίαν. Συνεπῶς αἱ ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς δὲν εἶναι βάσιμοι, δεδομένου ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἐπὶ τέλους διὰ νὰ μὴ κλονίσωμεν τὸν θεσμὸν νὰ μὴ τὸν δημιουργήσωμεν διὰ τῶν ἰδίων μεθόδων, διὰ τῶν ὁποίων ἐκπορεύονται αἱ Βουλαί. Ἐὰν τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς πρέπει νὰ συνυφανθῇ μὲ τὸ σύστημα τῶν ἐκλεκτόρων, πάντως ὅλα ταῦτα εἶνε ζητήματα λεπτομερειακά, θὰ ἦτο ὅμως ἐπιθυμητὸν νὰ περιωρίζοντο οὗτοι εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, προταριθμουμένου καὶ τοῦ συστήματος τοῦ ἰδικοῦ μας πρὸς τὸ σύστημα τῆς Γαλλικῆς Γερουσίας. Ὡς πρὸς τὸ σύστημα, συνεχίζει, τὸ πλειοψηφικὸν ἢ ἀναλογικὸν θὰ εἶχον ἕνα δισταγμὸν ὡς πρὸς τὸ δεύτερον. Ἡ Γερουσία εἶναι κεκλημένη νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς πολιτειακοὺς θεσμοὺς ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ μείνῃ ἔξω τοῦ πολιτικοῦ κύκλου. Μὲ τὴν ἀναλογικὴν προέλευσιν θὰ ἀπετέλει ἓν Σῶμα, ἔσπω καὶ κατὰ μέρος, μὴ εὑρισκόμενον ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν Βουλήν. Δὲν νομίζω δὲ ὅτι ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῆς Γερουσίας εἶναι ὀρθὸν νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὰς πολιτικὰς ροπὰς τῆς Βουλῆς. Διὰ τοῦτο δὲν νομίζω εὐκτέον νὰ προήρχετο ἡ Γερουσία μὲ τὸ ἀναλογικόν. Ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν, ἐὰν ἡ Γερουσία πρόκειται νὰ εἶναι μία Βουλή, εἶναι περιττὸν νὰ ἐκπροσωπηθῇ κανεὶς ἰδιαιτέρως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἶναι ὑπὲρ τῆς ἐκπροσωπήσεως εἶναι ἡ ἐπιθυμία νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸ νομοθετικὸν ἔργον καὶ εἰδικοὶ διὰ νὰ παρέχουν τὰ φῶτά των καὶ διὰ νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσώπους τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων διὰ νὰ γίνωνται αἱ ἀναγκαῖαι ζυμώσεις. Ὥστε δὲν εἶναι μίμησις ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις, διότι ἀλλαχοῦ ἔγιναν τὰ οἰκονομικὰ Συμβούλια καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ εἰσέλθουν τοιοῦτοι ἐκπρόσωποι εἰς τὴν Βουλὴν καταλήγομεν νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Γερουσίαν. Δὲν ἠξεύρω, τονίζει, μήπως ἀκριβῶς τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων ἀναστρεφόμενον καταλήγει εἰς βλάβην τῆς θεωρίας τῆς ἐκπροσωπήσεως. Διότι ἡ Γερουσία ὅπως τὴν φανταζόμεθα θὰ εἶναι Σῶμα χαλινωτικὸν τῆς Βουλῆς εἰς ὃ δὲν θὰ γίνεται πάλη τῶν συμφερόντων ἐντονωτέρα ἀπὸ τὴν Βουλήν. Ἐκεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν θὰ ἔχωμεν ἀσφαλῶς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, διότι θὰ τοὺς ἐκλέξουν τὰ Σωματεῖα. Ὑπάρχει ὅμως καὶ δυσχέρεια πρακτικῆς ἐφαρμογῆς διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν, διότι κατὰ ποίαν ἀναλογίαν θὰ γείνῃ αὕτη, δεδομένου ὅτι αἱ διαιρέσεις τοῦ νομοσχεδίου θὰ εἶχον σημασίαν καὶ ἄξιαν μόνον ἂν ὑπῆρχον στατιστικαί; Θὰ πρόκειται λοιπὸν περὶ μὴ ἀκριβοδικαίας ἐκτιμήσεως καὶ θὰ ἔχωμεν παράπονα. Εἶμαι λοιπὸν κατὰ θεωρίαν ὑπὲρ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελμάτων εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι πρέπει ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἐκπροσωπηθοῦν οὗτοι ἰδιαιτέρως παρὰ μόνον ὅταν ὁλοκληρωθῇ ἡ ὀργάνωσις τῶν βιομηχανικῶν, τῶν γεωργικῶν καὶ τῶν ἐργατικῶν ἐπιμελητηρίων.

Ὡς πρὸς τὸν κλῆρον, συνεχίζει, ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν ἀποτελεῖ ἐπιτάρρυνσιν τοῦ ἱστορικοῦ του ἔργου, ὅπερ εἶνε γνωστὸν καὶ ἀναμφισβήτητον. Ἐπὶ ἄλλης τινὸς βάσεως πρέπει νὰ τεθῇ τὸ πρᾶγμα. Ὁ κλῆρος ἔχει ἀποστολὴν ἐξόχως ἠθοπλαστικήν. Δὲν εἶνε δυνατὸν ἐρώτημα τοῦ κλήρου νὰ εἴπωμεν κατὰ πόσον ἐξεπλήρωσεν οὗτος τὴν ἀποστολήν του ταύτην. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐὰν δὲν ἐξεπλήρωσε καθόλου τὴν ἀποστολήν του ταύτην, πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νὰ τὴν ἐκτελῇ, ἢ, ἐὰν δὲν τὴν ἐξετέλεσε πλήρως, πρέπει νὰ τὴν ἐκτελέσῃ πληρέστερον. Πάντως δὲν φρονῶ ὅτι θὰ ἐξαρτηθῇ τοῦτο ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κλήρου εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι ἡ Γερουσία δὲν θὰ ἐξελιχθῇ εἰς πεδίον ὁράσεως τῶν διαφόρων τάξεων καὶ τῶν διαφόρων ἀντιπροσωπευομένων ἐν αὐτῇ. Ἡ παρουσία τοῦ κλήρου εἰς τὴν Γερουσίαν θὰ περιωρίζετο μόνον ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ ζητημάτων περὶ τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Ἀλλ' ἐφόσον ὑπὲρ τὴν Γερουσίαν τὴν τελικὴν γνώμην ἔχει ἡ Βουλή, τίνα σημασίαν θὰ εἶχεν ἡ γνώμη τῆς Γερουσίας; Διατί δὲ δὲν θὰ ἐξεπροσωπεῖτο ἡ Ἐκκλησία καὶ διὰ μὴ κληρικῶν ἢ καὶ παρὰ κατωτέρων κληρικῶν; Δέν νομίζω, συνεχίζει, ὅτι εἰσερχόμενοι οἱ κληρικοὶ εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν θὰ ἀπετέλουν στοιχεῖα χρήσιμα. Καλὸν εἶνε νὰ μποῦν, ἀλλ' ἐὰν δὲν μποῦν δὲν βλέπω ὅτι θὰ ἐχάνετο ὁ κόσμος. Δὲν βλέπω οὔτε τὴν χρησιμότητα, ἀλλ' οὔτε καὶ τοὺς κινδύνους. Ἡρακλῆν λέγει ὅτι, ἐὰν πρόκειται νὰ δημιουργήσωμεν τὴν Γερουσίαν πρὸς ὁλοκλήρωσιν τοῦ πολιτεύματος, πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ δημιουργηθῇ θεσμὸς ὠφέλιμος, καὶ νὰ ψηφισθῇ μὲν ἐν σπουδῇ τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἀφοῦ ἐξασφαλισθῇ πᾶσα φροντὶς ὅπως μὴ δημιουργηθῇ μία δευτέρα Βουλὴ ἐκ τῶν αὐτῶν προσώπων καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐκλογικῶν συλλόγων (Νειρακροτήματα).

Δ. Μαρσέλλος. Εἶμαι θαυμάστης, λέγει, τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος ὡς τοῦ τελειοτέρου μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα τοῦτο ἐφ' ὅσον δὲν κατωρθώθη ἀκόμη μετὰ 100 ἐτῶν ἐλεύθερον βίον νὰ ὑπάρχωσι κόμματα ἀρχῶν. Ἐπιστεύσαμεν ὅτι παρουσιάσθη τοιοῦτον κόμμα τὸ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ αὐτὸ ἐξειλίχθη κατόπιν εἰς κόμμα προσωπικόν. Δύο κόμματα πραγματικῶς ἦσαν ἀρχῶν, τὸ κόμμα τὸ κομμουνιστικὸν καὶ τὸ κόμμα τὸ συντηρητικὸν τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου. Εἰς ἕνα συνεπῶς τόπον ὅπου δὲν διεμορφώθησαν κόμματα ἀρχῶν καὶ δὲν ὑπάρχουν ὠργανωμέναι ἐπαγγελματικαὶ τάξεις δὲν δυνάμεθα νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀπαύγασμα ὅλων τῶν συστημάτων. Καίτοι συνεπῶς εἶμαι ὑπὲρ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος, οἱ λόγοι, οἵτινες ἔπεισαν τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν νὰ διεξαγάγῃ τὰς ἐκλογὰς κατὰ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα, πείθουν καὶ ἐμὲ νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἐπιτροπῆς. Συνεχίζων συμφωνεῖ ὡς πρὸς τοὺς 10 Γερουσιαστὰς τοὺς ὁποίους θὰ ἐκλέξουν ὁμοῦ Βουλὴ καὶ Γερουσία, δέχεται τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ὡς τὴν ἀναγράφει τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ κηρύσσεται ἐναντίον τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας, διότι λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ ἀναμιγνύεται ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν πολιτικήν. Ἐὰν ὑπάρχουν διακεκριμέναι φυσιογνωμίαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οἱ τοιοῦτοι θὰ ἠδύναντο νὰ λάβωσι μέρος καὶ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀκόμη, ὡς συμβαίνει ἐν Αὐστρίᾳ, ἔνθα καὶ ὁ Πρόεδρος ἀκόμη τῆς Δημοκρατίας εἶναι κληρικός.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης*** φρονεῖ ὅτι ὁ ἔμμεσος τρόπος τῆς ἐκλογῆς εἶναι ὁ καταλληλότερος, διότι ὁ ἄμεσος τρόπος καὶ ἡ στενὴ περιφέρεια ἀνοίγει τὴν ὄρεξιν εἰς πολλούς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει εἰς τὴν ἔμμεσον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἐκκλησίας κηρύσσεται ἐναντίον αὐτῆς διότι λέγει ὅτι οὐδὲν καλὸν βλέπει ἐν αὐτῇ. Ἐὰν ἡ Ἐκ

κλησία μας ἦτο ὅπως ἡ Ἀγγλικὴ τοιαύτη ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ ταχθῇ τις ὑπὲρ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν οὐδεμίαν μεγάλην μορφὴν ἀνέδειξεν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἔθνους. Συνεπῶς οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ἐκπροσωπηθῇ αὕτη ἐν τῇ Γερουσίᾳ.

Μεθ' ὅ, ὥρᾳ 8.30' μ.μ., συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις δι' ἄριον καὶ ὥραν 4.30' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφας
Γ. Βραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'

τῆς 29 Νοεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4.30' μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Παραρτημάτων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν παρακαλοῦν, ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ αὔξησις τοῦ μισθοῦ των καθ' ὅτι ὡς μὴ διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι δὲν ἔτυχον ἄλλης αὐξήσεως.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Α. Βουτυρᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ γεωργικοῦ κόσμου Γιαννιτσῶν, διαμαρτυρομένου κατὰ τῶν λαμβανομένων μέτρων πρὸς παρεμπόδισιν τῆς καλλιεργείας τῶν ἐλαισοπόρων.

Ὁ αὐτὸς Βουλευτὴς κ. ***Α.Βουτυρᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν ἐλαιεμπόρων Θεσσαλονίκης, παρακαλούντων ὅπως τροποποιηθῇ τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως εἰσαγωγῆς σπορελαίων καὶ πωλήσεως ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι ἐλαιολάδων καὶ σπορελαίων.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Κτηματικοῦ Συλλόγου Ἁγίου περὶ τοποθετήσεως γεωπόνου πρὸς διεύθυνσιν τοῦ ἐκεῖ Γεωπονικοῦ Σταθμοῦ.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Ι. Γρηγοράκης*** καταθέτει τηλεγράφημα ἐπιτροπῆς τῶν κατοίκων Οἰτύλου, ζητούντων νὰ ληφθοῦν προστατευτικὰ μέτρα διὰ τοὺς παθόντας ἐκ σεισμοῦ.

Ὁ Βουλευτὴς κ ***Π. Κοκκινᾶτος*** καταθέτει αἴτησιν τῆς Ἑνώσεως ἀκτημόνων καλλιεργητῶν Πρεβέζης, ζητούντων τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ἀγροκτήματος Ἀκτίου.

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** καταθέτει αἴτησιν τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν καταστημάτων Ἑρμουπόλεως, ζητούντων νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον οὕτως ὥστε νὰ πληρώνουν ἐνοίκια ηὐξημένα κατὰ τὸ δεκαπλάσιον.

Ὁ Παμπροσφυγικὸς Σύλλογος Λαμίας ἡ «Νέα Ζωὴ» παρακαλεῖ ὅπως μὴ ἐναποθηκευθοῦν εἰς τὰς πρὸς τὴν πόλιν στρατιωτικὰς ἀποθήκας πυρομαχικὰ καὶ συγχρόνως ἀπαλλοτριωθῇ μέρος τοῦ γηπέδου αὐτῶν πρὸς ἀνέγερσιν προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ.

Ἡ Ὁμοσπονδία τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται κατὰ τῆς μειώσεως διαφορᾶς τοῦ δασμοῦ σίτου καὶ ἀλεύρων, ὡς μελλούσης νὰ συντελέσῃ εἰς ἐγκατάλειψιν τῆς σιτοκαλλιεργείας.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀμφιλοχίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν ζητουμένην παρὰ τοῦ τελώνου ἀναδρομικὴν καταβολὴν φόρου ἐπὶ ἐμπορευμάτων εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατὰ Ὀκτώβριον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κατωχωρίου Βόλου διαμαρτύρονται κατὰ τῆς τυχὸν ἐφαρμογῆς τῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν περὶ τριημέρου κατὰ μῆνα ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας αὐτῶν.

Ἡ Ὁμοσπονδία Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως αἱ ὠργανωμέναι τάξεις ἐκλέξουν ἀριθμόν τινα Γερουσιαστῶν.

Ὁ πληθυσμὸς μικροῦ Σουλίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ μεταφορᾶς τῆς ἕδρας τῆς ἐπαρχίας των εἰς Ἀγιστασ.

Ἡ Καπνεργατικὴ Ἕνωσις Βόλου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μετερχομένην ὑπὸ τοῦ ΤΑΚ ἀντιδραστικὴν τακτικὴν κατὰ τῶν καπνεργατῶν.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς Λαϊκῆς Τραπέζης Ὀρεστειάδος παρακαλεῖ ὅπως μὴ ἐπιβαρυνθῇ ἡ βαμβακοκαλλιέργεια ἀλλὰ προστατευθῇ δεόντως.

Ὁ Βουλευτὴς Λευκάδος κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει τηλεγραφικὴν ψήφισμα τῶν Σωματείων Λευκάδος Θρησκευτικοῦ, Ἐργατικῆς ἀδελφότητος ὑποδηματεργατῶν, Ἰατρικοῦ, Ἀγροτικοῦ, Ἐμπορικοῦ, Λεμβούχων, Ἐργατῶν λιμένος κλπ. ὑποβαλλόντων τὴν λαϊκὴν θέλησιν ὅπως χειροτονηθῇ ὡς Μητροπολίτης Λευκάδος ὁ λαοπρόβλητος κ. Θεοφ. Κατωπόδης.

Ἡ Ἕνωσις προσφύγων Γαστούνης ἀναφέρει ὅτι ὁ Πηνειὸς πλημμυρήσας κατέκλεισε πᾶσαν τὴν καλλιεργουμένην ἔκτασιν παρακαλεῖ δὲ ὅπως τὸ Κράτος ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων.

Ἡ Ἐφημερὶς «Προσφυγικὴ Ἠχώ» διαβιβάζει παράπονα τῶν προσφύγων Πατρῶν καὶ Πελοποννήσου διὰ τὴν μείωσιν τοῦ τόκου τοῦ συμπληρωματικοῦ δανείου.

Οἱ ἀχθοφόροι χειραμαξῶν τῆς αἰθούσης Τελωνείου Πειραιῶς διαμαρτύρονται, διότι ἡ ἀστυνομία ἐξεδίωξεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν.

Ἡ Ἕνωσις ἀρτεργατῶν Ἀθηνῶν ἔχει τὴν γνώμην ὅτι τὰ κατατεθέντα νομοσχέδια ὑπὲρ τῶν ἀρτεργατῶν, τῶν μυλεργατῶν κλπ. εἰς τινα ἄρθρα περιέχουν λεπτομερείας ἀναιρούσας τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τούτων καὶ δημιουργούσας ἀντίθετα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀποτελέσματα.

Οἱ συμβολαιογράφοι Λαμίας, Ζακύνθου, Φαρσάλων, Τριπόλεως, Δράμας καὶ Ἁλμυροῦ διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ὑπαγωγήν των εἰς τὸ Ταμεῖον συντάξεως νομικῶν.

Οἱ Βουλευταὶ κ.κ. ***Σ. Σταυρόπουλος*** καὶ ***Κ. Κατσαδήμας*** καταθέτουν τηλεγράφημα τῶν κατωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ κληρώρων τοῦ Πρωτοδικείου, τῆς Εἰσαγγελίας καὶ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἰωαννίνων, παρακαλούντων νὰ ψηφισθῇ ταχέως τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ταμείου συντάξεως τῶν νομικῶν.

Ὁ Βουλευτὴς Ἀττικῆς ***Μ.Μαντᾶς*** καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ Συνδέσμου ὑπαλλήλων ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν Λαυρίου καὶ ὑπόπτημα τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἑταιρειῶν τούτων.

Ὁ Σύλλογος Μακεδονομάχων «Παῦλος Μελᾶς» Βαρυμπόπης παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ ὁ νόμος περὶ ἀγρτικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ὁ Ἠπειρώτης Δημ. Γεωργιάδης ζητεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδωνα ἕνα ἐπαναπάνω εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀδικαιολογήτως ἐγκαταλειφθεῖσαν Μητρόπολιν Ἰωαννίνων.

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Α. Σπηλιάδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν πλημμυροπαθῶν Βαρθολομιοῦ ἐκ τῆς ὑπερεκχειλίσεως τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ.

Ὁ κ. ***Ε. Ἐμμανουηλίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 10 Αὐγούστου 1928 Ν. Δ. περὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως».

Ὁ κ. **Ἰ. Κανναβὸς** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας γενομένης ἐγκρίσεως μισθώσεως οἰκήματος πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποζημιώσεως δικαιούχων ἀνταλλαξίμων».

Οἱ κ. κ. **Ἰ Κανναβὸς** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς Δώριον Κυπαρισσίας».

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἄρθρου 147 τῆς Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας».

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Δ. Μακκᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Α. Σπηλιάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως φαρμακείων καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ».

Οἱ κ.κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ συνομολογήσεως δανείων ὑπὸ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἀναφορῶν.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου,** ὁμιλῶν διὰ τὰς γενομένας καταστροφὰς τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας ἐκ τῶν πλημμυρῶν, λέγει ὅτι αὗται ἀποτελοῦσι διὰ τὸν νομὸν Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος ἀληθῆ συμφοράν. Καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Αἰγίου καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πατρῶν ὁ Σελινοῦς καὶ ὁ Γλαῦκος καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἠλείας ὁ Ἠγνειὸς ὑπερεχειλίσαντες μετέβαλον τὰς πεδινὰς περιφερείας εἰς ἀπέραντον λίμνην. Ἰδιαιτέρως ἐν Ἠλείᾳ ὁ Ἠγνειὸς κατεκάλυψεν ὁλόκληρον τὴν εὐφορωτάτην πεδιάδα ἀπὸ Γαστούνης μέχρι Βαρθολομιοῦ καὶ Ἀνδραβίδος καὶ κατέστρεψε ὁλοκληρωτικῶς τὰς χορτοδοσκάς, τὰ δημητριακὰ καὶ τὰ κτήματα. Ἐκ τῶν ἐκεῖθεν τηλεγραφουμένων, ἐξακολουθεῖ, ἀπεικονίζεται ζωηρῶς ἡ ἀπόγνωσις τῶν παθόντων πληθυσμῶν. Ἀλλ' ἡ κραυγὴ αὕτη τῆς ἀγωνίας δὲν ἀκούεται εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην διὰ πρώτην φοράν, διότι τρὶς ἢ τετράκις τοῦ ἔτους ἡ αὐτὴ κατάστασις δημιουργεῖται ἐκ τῆς ἐκχειλίσεως τοῦ Ἠγνειοῦ. Ἀλλ' οὐδέποτε ἐδόθη σοβαρὰ προσοχὴ ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι παραβλέπουσαι καὶ τὴν δυστυχίαν τοῦ λαοῦ καὶ τὰς ζημίας, αἱ ὁποῖαι ἐπέρχονται εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν περιορίζονται εἰς τὴν σύνταξιν μελετῶν δι' ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα, ἀποτελουσῶν ἐμπαιγμόν. Ὑπάρχει λοιπόν, λέγει, ἀνάγκη ἀμέσου ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς περίθαλψιν τῶν παθόντων πληθυσμῶν καὶ τὴν λῆψιν σοβαρῶν ἀποφάσεων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων. Εἰς τὰ μέτρα ταῦτα τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ ἔλθῃ συνεπίκουρος καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀπ. Προσφύγων, ἥτις ἐνῷ κατηνάλωσε πολλὰ ἑκατομμύρια διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἐκεῖ προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ, τὸν ἀφίνει ἔκθετον εἰς τὴν μανίαν τοῦ Ἠγνειοῦ, ὅστις κάθε ἔτος καταστρέφει τὰς σπορὰς των καὶ οὕτω σπείρουν χωρὶς νὰ θερίζουν.

Ὁ κ. **Ν. Συριόπουλος,** συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀναφοράν, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἔλθῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἀρωγὸς καὶ νὰ μελετηθῇ τι δύναται νὰ γείνῃ προσκαίρως πρὸς περίθαλψιν τῶν κατοίκων αὐτῶν. Συγχρόνως παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως διατάξῃ καὶ ἀνασταλοῦν αἱ καταβιώξεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων.

Ὁ κ. **Α. Σπηλιάδης** λέγει ὅτι ἐπανειλημμένως ὁ Ἠγνειὸς ὑπερεξεχείλισε καὶ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ἔδωσε τὴν πρώτην ὤθησιν, ἀλλὰ τότε δὲν ἐλήφθη κανὲν μέτρον καὶ σήμερον ἔγιναν αἱ καταστροφαὶ αὗται, αἵτινες δὲν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τὰ κτήματα ἀλλὰ κατέστρεψαν καὶ τὰς οἰκίας, διέκοψαν δὲ τελείως καὶ τὴν συγκοινωνίαν. Ὡσανεὶ δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος εἶχε προηγούμενα μὲ τοὺς κατοίκους τῆς περιφερείας ἐκείνης, ἐνῷ ἔχει μέγα μῆκος, μόνον εἰς αὐτὰ τὰ μέρη κάμνει καταστροφάς. Εἰς τοῦτο φαίνεται ὅτι παίει καὶ ἡ ἐκεῖ γέφυρα τοῦ σιδηροδρόμου ἥτις εἶναι λίαν στενὴ καὶ διὰ τοῦτο ὑπερεκχειλίζει ὁ ποταμός. Συγχρόνως δὲ εἰς τὰς περιφερείας ἐκείνας ὑπῆρχον ἀνέκαθεν τάφροι αἵτινες ὅμως εἶναι τελείως ἀκαθάριστοι. Παρακαλεῖ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ διατάξῃ ὅπως καθαρισθοῦν αἱ τάφροι αὐταί, οὕτως ὥστε νὰ παρέχεται εἰς τὸν ποταμὸν μία διέξοδος εἰς περίπτωσιν πλημμύρας, ὡς ἐπίσης παρακαλεῖ αὐτὸν ἵνα διατάξῃ τὸν ἁρμόδιον νομομηχανικὸν καὶ προβῇ ἐπειγόντως εἰς τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα. Παρακαλεῖ ἐπίσης τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως μέχρι βεβαιώσεως τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐπελθουσῶν καταστροφῶν διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς διώξεως τῶν ὀφειλετῶν τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου,** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶναι νὰ ἀσχοληθῇ σοβαρῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκεῖ χειμάρρων καὶ τῶν ποταμῶν. Εἶναι ὁ ποταμὸς Σελινοῦς, ὅστις ἐπιφέρει καταστροφάς, εἶναι ὁ χείμαρρος ὅστις παραρρέει τὰς Πάτρας, εἶναι ὁ Ἠγνειὸς ποταμὸς ὅστις ἔφερε τὰς μεγάλας ταύτας καταστροφάς. Καὶ ἀπὸ πέρυσιν, λέγει, μετέβην μετὰ τοῦ κ. Γόντικα εἰς τὴν Ε. Α. Η. διότι ἐκεῖ ὑπάρχει προσφυγικὸς συνοικισμὸς ὅστις ἐπὶ μίαν τριετίαν δὲν δύναται νὰ θερίσῃ ὅ,τι ἔσπειρε λόγῳ τῶν καταστροφῶν, τὴν παρεκαλέσαμεν δὲ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν μέριμναν. Δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθημεν καὶ παρακαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Κυβέρνησιν ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, προκειμένου περὶ ἑνὸς νομοῦ ὅστις φορολογεῖται περισσότερον τῶν ἄλλων νομῶν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἀναστολῆς τῶν φόρων εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκείνην.

Ὁ κ. **Η. Τσεριώνης,** συνιστῶν τὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι ὅσα κάθε ἔτος καταστρέφουν οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ χείμαρροι εἶναι πολὺ ἀνώτερα τῶν ἐξόδων τὰ ὁποῖα θὰ ἀπαιτηθοῦν διὰ τὴν ριζικὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν πάντοτε τὰ μέσα τῆς ριζικῆς θεραπείας τῶν κακῶν τούτων, καὶ δι' αὐτὸ λαμβάνονται πάντοτε πρόχειρα μέτρα, καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ περιφέρεια ἐκείνη, ἥτις ζητεῖ ἐπειγόντως τὴν συνδρομὴν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ πλεῖσται ὅσαι περιφέρειαι. Πάντως μετέβησαν ἤδη ἐπὶ τόπου καὶ ὁ νομάρχης καὶ ὁ νομομηχανικὸς διὰ νὰ λάβωσι τὰ ἐνδεικνυόμενα ὑπὸ τῆς περιστάσεως μέτρα.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** λέγει ὅτι ἡ Ε. Α. Η. ἐνδιαφερομένη νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἐκεῖ ἀγροτικοὺς συνοικισμοὺς ἔχει ἀναγράψει εἰς τὸν προϋπολογισμόν της κονδύλιον 200.000 δρ. διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα εἰς τὸν Ἠγνειόν. Φρονεῖ συνεπῶς ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ μία συνεννόησις μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων, διότι ὑποθέτει ὅτι διὰ τὰ ἔργα ταῦτα δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ μεγάλο χρηματικὸν ποσόν.

Ὁ κ. **Α. Σπηλιάδης** λέγει ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ συνεπίκουρος καὶ ὁ αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμός.

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης,** συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν ὑαλεμπόρων, λέγει ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει συμβάσεως ἥτις εἶχε γείνῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ὑαλίνων σωλήνων τῶν λαμπῶν ἠμειώθη ἀπὸ 150 μεταλλικὰς δραχμὰς τὰ 100 χιλιόγραμμα εἰς 65 μεταλλικάς. Οἱ ὑαλέμποροι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ φόρου τούτου ἐκανόνιζον τὸ κόστος τῶν ἐμπορευμάτων των καὶ ἐπώλουν ταῦτα. Ἡ μείωσις αὕτη τοῦ φόρου διήρκεσε μόνον 50 ἡμέρας μετὰ τὰς ὁποίας οἱ ἔμποροι ἐπληροφορήθησαν ὅτι ὁ δασμὸς ἀνῆλθε πάλιν εἰς 165 δραχμάς, διότι ἡ μείωσις εἶχεν ἐπέλθῃ λόγῳ μεταφραστικοῦ λάθους τῆς συμβάσεως. Οἱ δὲ ἔμποροι ἐξετελώνιζον πλέον τοὺς ὑαλίνους σωλῆνας μὲ τὸν δασμὸν τῶν 165 μεταλλικῶν δραχμῶν. Μετὰ πάροδον ὅμως ἔτους ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ζητεῖ ὅπως καταβάλωσιν οἱ ἔμποροι τὴν διαφορὰν τοῦ φόρου ἥτις ἐπῆλθε κατὰ τὰς 50 ταύτας ἡμέρας. Τὸ τοιοῦτον εἶναι τελείως ἄδικον, διότι τότε οἱ ἔμποροι ἐπώλησαν τὰ ἐμπορεύματά των ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ φόρου τῶν 65 δραχμῶν τὸ δὲ σφάλμα αὐτὸ δὲν εἶναι ἴδικόν των, εἶναι τῆς Ὑπηρεσίας. Ἀλλ' ἐνῷ τὸ δίκαιον αὐτῶν εἶναι ἐξωφθαλμον, παραδόξως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἠθέλησε ν' ἀντιληφθῇ τὸ δίκαιον τῆς ἀξιώσεως αὐτῶν, διατάξας μάλιστα καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν σχετικῶν ἐνταλμάτων. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια ταῦτα παράπονα τῶν ἐμπόρων.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραάμ,** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις, λέγει ὅτι ἡ ἁρμοδία τελωνειακὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν θέλουσα νὰ καλύψῃ σφάλμα ἰδικόν της διώκει τοὺς ἐμπόρους. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια παράπονα αὐτῶν καὶ θὰ δώσῃ τὰς δεούσας διαταγάς.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἡ καταδίωξις τῶν ἐμπόρων ἐστηρίχθη εἰς ἀπόφασιν ληφθεῖσαν πρὸ τῆς ὑπουργίας του, ἔχουν δὲ δοθῇ ἐπανειλημμένα διαταγαὶ ἀναστολῆς. Πάντως, λέγει, θὰ μελετήσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάκης,** συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν προσφύγων καὶ γηγενῶν Λαγκαδᾶ, λέγει ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μικρῶν Μπεζικίων διαμαρτύρεται, διότι ὁ ἀπόστρατος στρατηγὸς Δημητρακόπουλος ἐμποδίζει τοὺς ἐκεῖ γηγενεῖς καὶ πρόσφυγας νὰ καλλιεργήσουν ἐπὶ γαιῶν αἵτινες εἶναι ἰδικαί των, ἢ εἶναι ἀνταλλάξοι, ἀλλὰ καλλιεργοῦνται ἀνέκαθεν ἀπὸ αὐτούς. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1913 ὅτε ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος, ταγματάρχης, τότε εὑρέθη ἐνοικιαστὴς ἰδιοκτησίας μιᾶς χανούμ.

Ἡ ὑπόθεσις αὕτη τῆς ἰδιοκτησίας μετεβλήθη ἀπὸ τοῦ 1916 εἰς διαφορὰν αὐτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ ὁποῖον διέλυσε τὴν μίσθωσιν καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ἔκτοτε ἐδόθησαν πλεῖσται ὅσαι λύσεις, αἵτινες ὅμως ἐξέσπων πάντοτε εἰς βάρος τῶν χωρικῶν τῶν Μικρῶν Μπεζικίων. Ὁ Δημητρακόπουλος βάσει ἑνὸς συμβολαίου ἰσχυρίζεται ὅτι ἠγόρασε τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς χανούμ. Τοὺς κατοίκους ὅμως δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἂν ἔχει δίκαιον τὸ Δημόσιον ἢ ὁ στρατηγός. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοὺς ἐνδιαφέρει εἶναι ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὑπελάμβανεν ὅτι ἡ ἐπίμαχος μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Δημητ. ακοπούλου ἰδιοκτησία εἶναι ὁλόκληρον τὸ χωρίον Μικρὰ Μπεζίκια, ἐνῷ ἡ ἰδιοκτησία τῆς χανούμ εἶναι γαῖαι κατατετμημέναι εἰς πολλὰ τεμάχια κείμενα εἰς διαφόρους θέσεις ἀναμὶξ μετὰ τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν λοιπῶν κατοίκων. Ἐκ διατυπώσεως δὲ τοῦ συμβολαίου ὅτι εἰς τὸν Δημητρακόπουλον ἐνοικιάσθη ἀγρόκτημα γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μ. Μπεζίκια, τὸ Δημόσιον καταλαμβάνει ὁλόκληρον τὴν περιοχὴν τοῦ χωρίου ἤτοι βάσει κτηνοτικά, βοακὰς κοινοτικὰς καὶ γαίας ἰδιοκτητῶν, ὑπολαμβάνον ὅτι τὸ χωρίον Μ. Μπεζίκια ἦτο τσιφλίκι, ἐνῷ γνωστὸν εἶναι ὅτι ἀνέκαθεν ἦτο κεφαλοχώρι. Τὸ τοιοῦτον ἀνεγνωρίσθη καὶ διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐξ ἀφορμῆς τάσεως τοῦ ἄλλοτε μπέη ἐκεῖ νὰ τοὺς ὑποδουλώσῃ. Καὶ ἐνῷ εἰς ἐποχὴν τιμαριωτικὴν ἀνετέστησαν οἱ χωρικοὶ αὐτοὶ εἰς τὴν προσπάθειαν Τ ὑρκου μεγιστᾶνος νὰ τοὺς ὑποδουλώσῃ, θὰ ἦτο φρικιαστικὸν σήμερον εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν προβαίνομεν εἰς κυριολεκτικὰς δημεύσεις περιουσιῶν πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων, νὰ ὑποβαστάζεται ἀπὸ τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν μία τάσις, μία προσπάθεια ὑποδουλώσεως τῶν χωρικῶν αὐτῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη ὑποδουλώσεως τῶν χωρικῶν αὐτῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη διήρκεσε μέχρι τοῦ 1922 ὅτε ἐλύθη ἡ σύμβασις αὐτὴ καὶ τότε ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ περὶ τὰς 80 οἰκογενείας πρόσφυγικάς. Πρὸ τριετίας ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας δι' ἀποφάσεώς του παρεχώρησεν εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ στρατηγοῦ Δημητρακοπούλου τὰ δάση ἄτινα ἠμφισβήτει ἡ Κοινότης. Κατόπιν ἡ Ἀεροπορικὴ Ἄμυνα ἐμίσθωσεν εἰς τὸν στρατηγὸν Δημητρακόπουλον τὰς βοσκὰς μόνον. Λόγῳ δὲ τῆς ἀσαφείας ἥτις ἐγεννήθη ἐξ ὅλων τούτων ἐδημιουργήθη ἡ σημερινὴ κατάστασις καὶ ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος καθώρισεν ἀπογορευμένας ζώνας εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν περιοχὴν ἐνῷ εἰς τὰς ζώνας ταύτας ὑπάρχουσι καὶ μικροϊδιοκτησίαι καὶ γαῖαι ἀνταλλάξιμοι. Παρακαλῶ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἀρθῇ ἡ μίσθωσις αὐτὴ καὶ νὰ ἀφεθῇ ὁ Δημητρακόπουλος νὰ ἐπιδιώξῃ ὡς θέλει τὰ δικαιώματά του καὶ ὄχι διὰ τῆς μεθόδου τοῦ παραθύρου νὰ ἀπαγορεύῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ χωρικοὺς νὰ καλλιεργῶσι τὰς γαίας των. Ἄλλως τε οἱ χωρικοὶ εἶναι διατεθειμένοι νὰ καταβάλλωσιν αὐτοὶ τὸ μίσθωμα τὸ ὁποῖον δίδει ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος.

Ὁ κ. **Κ. Κουρτίδης,** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος δὲν δύναται νὰ παίζῃ μὲ τὴν τύχην τῶν ἀγροτῶν· πρέπει νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς χωρικοὺς τὰ κτήματά των καὶ νὰ δοθῇ ἐν τέρμα εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. **Ι. Μιχαὴλ** συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀναφοράν, λέγει ὅτι ἀπὸ τοῦ 1921 ὁ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος κατέστη ἡ μάστιξ τῆς περιφερείας Λαγκαδᾶ κατέχων ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν ἐκείνην. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ νὰ μὴ εὑρεθοῦν οἱ χωρικοὶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ χειροδικήσουν.

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ κτήματος τῶν Μικρῶν Μπεζικίων εἶναι ἀληθῶς μία παλαιὰ σοβαρὰ ἂν ὄχι σκανδαλώδης ὑπόθεσις, ἐκκρεμοῦσα πρὸ 15ετίας.

Ἐζήτησα, λέγει, τὸν σχετικὸν φάκελλον, ὁ ὁποῖος ἐσχηματίσθη εἰς τεράστιον ὄγκον ὥστε δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν εἴπω ὅτι ἀπαιτεῖται 150ήμερος ἀποκλειστικὴ ἐργασία διὰ νὰ λάβωμεν μίαν μικρὰν ἰδέαν· θὰ ἦτο ἄλλως ματαία καταπόνησις τῆς Βουλῆς νὰ ἀφιγγηθῶ τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει εἶναι ὅτι τὸ Δημόσιον μετὰ τὸν θάνατον τῆς τελευταίας ἰδιοκτητρίας εἶχε λόγον, κληρονομικῷ δικαιώματι, νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ κτήματος. Τὸ νόμιμον τῆς καταλήψεως τοῦ κτήματος ἠμφισβητήθη τότε, ἐνεφανίσθη τότε ὡς κληρονόμος καὶ ὁ δῆθεν ἀγοράσας ἀπὸ τὴν χανοὺμ στρατηγὸς Δημητρακόπουλος. Συνεπείᾳ τούτου ἠγέρθη τότε ἡ σχετικὴ δίκη ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του, ἐπειδὴ ὅμως ὀφείλει νὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν ἡ ὑπόθεσις εἰς νέαν συζήτησιν πρὸς ἔκδοσιν τελειωτικῆς ἀποφάσεως καὶ προκειμένου νὰ διαπιστωθῇ ἐὰν τὸ κτῆμα αὐτό, δυνάμει τοῦ νόμου περὶ κληρονομικοῦ δικαιώματος τοῦ Κράτους, ἐξ ἀδιαθέτου, ἀνήκει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Δημοσίου ἢ τὸ ἐναντίον προκειμένου νὰ πιστοποιηθῇ τοῦτο, ἡ Ἀεροπορικὴ Ἄμυνα εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πίστωσιν τοῦ αἰτήσαντος κατ' ἐξαίρεσιν στρατηγοῦ Δημητρακοπούλου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, οἱονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ ἀπόφασις ἡ δικαστική, ἡ Ἀεροπορικὴ Ἄμυνα ὡς ἐκδοχεὺς τῶν δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχῃ καὶ νὰ διαχειρίζεται τὸ κτῆμα τοῦτο, διότι δὲν ἀναγνωρίζει οὐδὲν δικαίωμα εἰς τοὺς διεκδικοῦντας αὐτὸ καὶ ἰδίως εἰς τὸν Δημητρακόπουλον. Ἐγὼ ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς κ. συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι ἀνέφεραν μίαν παλαιὰν σοβαρὰν ὑπόθεσιν ἡ ὁποία καὶ ἄλλοτε μὲ ἀπησχόλησε πρὸ 15ετίας ὡς Γενικὸν Διοικητὴν τῆς Μακεδονίας καὶ μοῦ ἔδωκεν ἀκριβῶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδιώξω σήμερον συντόνως τὴν ταχείαν καὶ ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν χωρικῶν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Γ. Ζερβὸς,** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Δράμας, λέγει ὅτι μεταξὺ τῶν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων τὰ ὁποῖα περιῆλθον εἰς τὸ Δημόσιον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας εἶναι καὶ ἡ βιοτεχνικὴ σχολὴ Δράμας ἥτις ἐλειτούργει ἐπὶ τουρκοκρατίας εὐδοκίμως. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ στρατὸς μεταξὺ τῶν ἄλλων κτιρίων κατέλαβε καὶ τὴν σχολὴν ταύτην χρησιμοποιήσας αὐτὴν μέχρι σήμερον ὡς νοσοκομεῖον στρατιωτικόν. Μετὰ πάροδον 5ετίας ὅμως ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀπόλυτος ἀνάγκη οἰκοδομῆς στρατώνων, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἐστρατωνίζετο ἡ μεραρχία, τῆς ὁποίας ἕδρα εἶναι ἡ Δράμα. Ἱδρύθησαν στρατῶνες οἱ ὁποῖοι παρεδόθησαν

πέρυσι καὶ ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγκατεστάθη ὁ στρατός. Ἡ βιοτεχνικὴ ὅμως σχολὴ ἐξακολουθεῖ οὖσα στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διέταξε δαπάνην 700.000 δραχ. διὰ τὴν ἐπισκευὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ δῆμος Δράμας θὰ ἦτο διατεθειμένος νὰ πληρώσῃ τὰς δαπάνας ταύτας παρακαλῶν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἵνα διὰ τῆς προσθήκης ἑτέρου κονδυλίου οἰκοδομηθῇ νοσοκομεῖον παρὰ τοὺς στρατῶνας, ἀποδοθῇ δὲ ἡ σχολὴ τῆς ὁποίας τόσην ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ κάτοικοι. Θὰ ἔχουν ὅλον τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσουν τοῦτο ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνθρωπον ἀνωτέρας διανοήσεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀναμένουσι μίαν ἐνεργὸν ἀνάμιξιν διὰ τὴν ἀπόδοσιν κτιρίου, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξυπηρέτει τὴν θετικὴν μόρφωσιν τῶν νέων.

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** παρακαλεῖ ὅπως ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς,*** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν φαρσυλάκων γ' τάξεως παραπονουμένων διὰ τὸν γλίσχρον μισθὸν των συνιστάμενον εἰς 204 δραχμὰς τὸν μῆνα, λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι μὲ τὰς τόσον γλίσχρους ἀποδοχάς των νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν σπουδαῖον σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἐτάχθησαν. Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ὅπως λάβῃ πρόνοιαν περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Κ. Κοντοδίνας,*** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Ι. Βουδικλάρῃ πρώην ἐνωμοτάρχου, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ὅπως ἐξετάσῃ εὐμενῶς τὰ αἰτήματά του ταῦτα καὶ, ἂν τὰ εὕρῃ δίκαια, ἐπαναφέρῃ τοῦτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος,*** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Σ. Τραυλοῦ, λέγει ὅτι οὗτος ἐπέτυχε πέρυσι εἰς τὸν διαγωνισμὸν περὶ προσλήψεως τελωνειακῶν γραμματέων, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως ἐπειδὴ πρόκειται νὰ λήξῃ ἡ ἰσχὺς τοῦ σχηματισθέντος πίνακος ἐπιτυχόντων, ληφθῇ πρόνοια περὶ προσλήψεώς του.

Ὁ κ. ***Θ. Φίλιος,*** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν Β. καὶ Κ. Τζάνα, ὑποδίκων φυλακῶν Τρικκάλων, λέγει ὅτι οὗτοι κρατοῦνται ὡς ὑπόδικοι ἐπὶ 16 μῆνας διὰ μίαν τυπικὴν ἀνωμαλίαν 10.000 δραχμῶν, διότι δὲν πρόκειται, λέγει, περὶ πραγματικοῦ ἐλλείμματος, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν ταύτην.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαδάκης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ Βερροίας, λέγει ὅτι κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1926 ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐποικισμοῦ συνεκέντρωσεν εἰς τι ἔκει χωρίον 80 οἰκογενείας Κιρκασίων. Ἡ ἐγκατάστασις αὕτη προεκάλεσε τὴν ἐξέγερσιν τοῦ ἐκεῖ πληθυσμοῦ διότι οἱ Κιρκάσιοι ἐκτὸς τοῦ ἀτιθάσσου χαρακτῆρός των ἔχουσι καὶ τάσιν πρὸς τὴν ζωοκλοπήν, προκαλοῦσι δὲ συχνότατα ἔριδας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ ὅλη ἐκεῖ ἔκτασις ἀνέρχεται εἰς 10.000 στρέμματα ἀμμώδους ἐκτάσεως, ὁπότε δὲν ἀπομένουν εἰμὴ μόνον 9.000 στρέμματα. Ἑκάστη συνεπῶς οἰκογένεια ἐκ τῶν 160 γηγενῶν καὶ 70 προσφύγων πρόκειται νὰ λάβῃ ὡς κλῆρον μόνον 45 στρέμματα, ἐὰν δὲ ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐποικισμοῦ θελήσῃ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐκεῖ τὰς 80 οἰκογενείας τῶν Κιρκασίων, θὰ ἀπομείνῃ ὡς κλῆρος δι' ἑκάστην οἰκογένειαν μόνον 25 στρέμματα καὶ ὄχι καπνοχώραφα παρακαλῶ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως συνεννοούμενος μετὰ τῆς Ε.Α.Π. δώσῃ ἐν τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὴν διότι οἱ Κιρκάσιοι εἶναι ἀντιδραστικὸν στοιχεῖον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Μακεδονίας, οἵτινες εἶναι λίαν φιλήσυχοι. Τοὺς Κιρκασίους τούτους ὁ ἐποικισμὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς κανὲν πρώην Τουρκικὸν χωρίον.

Ὁ κ. ***Α. Βουτυρᾶς*** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. ***Ι. Κανναβὸς*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι θὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Ε.Α.Π. καὶ θὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεννοήσεώς του ταύτης.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Πανελληνίου Ἀλληλοβοηθητικοῦ Συλλόγου, λέγει ὅτι αἱ οἰκογένειαι τῶν πεσόντων κατὰ τοὺς πολέμους ἀξιωματικῶν ἐπανειλημμένως ζητοῦσι τὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους, διότι αἱ διδόμεναι εἰς αὐτὰς συντάξεις εἶναι γλισχρόταται. Ἡ κατηγορία, λέγει, αὐτὴ τῶν τοιούτων θυμάτων τοῦ πολέμου πρέπει νὰ τύχῃ ἰδιαζούσης προνοίας ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας. Καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἓν ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων του θὰ θελήσῃ νὰ ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐνισχύσεως τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἱερὰν ὑποχρέωσιν τὸ Κράτος.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης*** λέγει ὅτι, ἐὰν γείνῃ μία σύγκρισις τῶν ἀπολαυῶν τῶν ἀναπήρων ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ τιμητικῇ διαθεσιμότητι μὲ τὰς ἀπολαυὰς τῶν φονευθέντων ἀξιωματικῶν, θὰ κατανοήσωμεν πόσον γλίσχρως ἀμείβονται οἱ τελευταῖοι οὗτοι, ἐνῷ δὲν ἔπρεπε νὰ τεθοῦν εἰς ἴσα μοῖραν αἱ οἰκογένειαι τῶν φονευθέντων. Ὡς παράδειγμα, λέγει, φέρω τὸ ὅτι ἡ οἰκογένεια πεσόντος ὑποστρατήγου λαμβάνει δύο χιλιάδας δραχμὰς μηνιαίαν ἐπιχορήγησιν. Θὰ ὤφειλεν, ἐπιλέγει, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μεριμνήσῃ ἂν μὴ διὰ τὴν ἐξίσωσιν τῶν ἀπολαυῶν τοὐλάχιστον διὰ τὸν διπλασιασμὸν τῶν ἤδη διδομένων εἰς τὰς ἀπορφανισθείσας οἰκογενείας.

Μεθ' ὁ ἀναβαλλομένων τῶν λοιπῶν ἀναφορῶν λόγῳ παρόδου τῆς κεκανονισμένης ὥρας, εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

Περὶ συστάσεως Πρακτικοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς Ἁγίους Ἀσωμάτους Ἀμαρίου (Κρήτης).

Ἄρθρον 1.

Ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης νὰ ἱδρύσῃ Πρακτικὸν Γεωργικὸν Σχολεῖον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐφέδρων Πολεμιστῶν Νομοῦ Ρεθύμνης καὶ τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς Ρεθύμνης παραχωρηθησομένας γαίας καὶ κτίρια εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀσωμάτους Ἀμαρίου (Κρήτης), ἐφαρμοζομένων ἀντιστοίχως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2155 «περὶ πρακτικοῦ γεωργικοῦ σχολείου Γόρτυνος Μεσσαρᾶς Κρήτης», μὲ τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις, προκειμένου περὶ τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Σχολείου :

α') Αἱ ἀπαιτούμεναι οἰκοδομαὶ γενήσονται δι' ἐξόδων τοῦ Ταμείου Ἐφέδρων Πολεμιστῶν τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης καὶ τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς Ρεθύμνης κατ' ἀναλογίαν καθορισθησομένην ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης.

β') Οἱ πόροι τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου τοῦ Σχολείου καθορισθήσονται διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

γ') Εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἀντὶ δύο ἀντιπροσώπων τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς, μετέχουν εἷς ἀντιπρόσωπος αὐτῆς καὶ δύο ἀντιπρόσωποι τοῦ Ταμείου Ἐφέδρων Πολεμιστῶν Νομοῦ Ρεθύμνης, ἤτοι τὸ Συμβούλιον τοῦτο θὰ εἶνε ἑξαμελές, θεωρεῖται δὲ νομίμως συγκεκροτημένον κατὰ τὴν Α' σύστασιν τοῦ σχολείου ἅμα τῷ ὁρισμῷ τριῶν τοὐλάχιστον μελῶν. Μετὰ τὸν διορισμὸν καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τεσσάρων τοὐλάχιστον τούτων διὰ τὴν ἀπαρτίαν.

δ') Ἡ ἀνέγερσις τῶν κτιρίων τοῦ Σχολείου, ἀποφάσει τοῦ Ταμείου Ἐφέδρων Πολεμιστῶν Ρεθύμνης καὶ τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς Ρεθύμνης, ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ δι' ἐπιστασίας ἢ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ βαρύνουσα τὸ Δημόσιον κατὰ τὸν νόμον 2155 δαπάνη ἀγορᾶς τῶν ἀπαιτουμένων μηχανημάτων, τόσον διὰ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον Μεσσαρᾶς, ὅσον καὶ διὰ τὸ διὰ τοῦ παρόντος συσταθησόμενον, ὁρίζεται ἐφ' ἅπαξ εἰς δραχ. 800.000 δι' ἀμφότερα, ἀναγραφομένης εἰδικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐκτελεστῆς ἐντὸς δύο τὸ πολὺ οἰκονομικῶν χρήσεων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς προσεχοῦς 1929-30.

Ἡ πίστωσις αὕτη δύναται νὰ μεταβιβασθῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης, ἐξουσιοδοτουμένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν προμήθειαν τῶν μηχανημάτων, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης Σχολῆς, καὶ ἄνευ τηρήσεως τῶν κειμένων ἑκάστοτε περὶ προμηθειῶν διατάξεων.

Περὶ μετατροπῆς εἰς ὑποχρεωτικὴν τῆς ἑκουσίας φορολογίας τῆς εἰσπραττομένης ἐν Χανίοις ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου Φθισιατρείου.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ἐγχωρίων προϊόντων ἑκουσία φορολογία, ἡ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1924 ἐν τῷ Τελωνείῳ Χανίων εἰσπραττομένη ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐν τῇ θέσει Ἅγ. Ἰωάννης ἀνεγειρομένου οἰκοδομήματος, προωρισμένου διὰ τὸ Δημόσιον Φθισιατρεῖον, τὸ διὰ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 19 Μαΐου 1924 διατάγματος τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας ἱδρυθέν, μετατρέπεται εἰς ὑποχρεωτικήν.

Ἄρθρον 2.

Ἐγχώρια προϊόντα ὑποκείμενα εἰς φορολογίαν κατὰ τὴν διὰ τοῦ Τελωνείου Χανίων ἐξαγωγὴν αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ εἶνε ἄλλα ἢ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀναγράφει ὁ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου καὶ λοιπῶν Σωματείων τῆς πόλεως Χανίων καταστησθεὶς καὶ ἐγκριθεὶς τῷ 1924 πίναξ μετὰ τῆς εἰς ἕκαστον εἶδος ἀντιστοίχου φορολογίας.

1. Ἐπὶ τῶν ζερζεβατικῶν, φρούτων καὶ λαχανικῶν ἢ ὁπῶν	Δραχ.	0.02
2. Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ραφιναρισμένου καὶ μή, μεταφερομένου καὶ ἐξαγομένου ἢ ὁπῶν	»	0.05
3. Ἐπὶ τοῦ οἴνου ἢ ὁπῶν	»	0.02
4. Ἐπὶ δερμάτων καὶ αἰγοδερμάτων ἢ ὁπῶν	»	0.06
5. Ἐπὶ μεταξῆς ἢ ὁπῶν	»	2.00
6. Ἐπὶ σταφίδος σουλτανίνας κλπ. ἢ ὁπῶν ...	»	0.05
7. Ἐπὶ ἀμυγδάλων σκληρῶν ἢ ὁπῶν	»	0.05
8. Ἐπὶ ἀμυγδάλων γλυκῶν καὶ πικρῶν (ψύχα) ἢ ὁπῶν	»	0.20
9. Ἐπὶ κατειργασμένων δερμάτων ἢ ὁπῶν	»	0.05
10. Ἐπὶ πυρηνελαίων ἢ ὁπῶν	»	0.03
11. Ἐπὶ σαπώνων ἢ ὁπῶν	»	0.02
12. Ἐπὶ χαρουπίων ἢ ὁπῶν	»	0.01
13. Ἐπὶ κουκουλίων καὶ κουκουλήθρας ἢ ὁπῶν	»	0.20
14. Ἐπὶ μέλιτος ἢ ὁπῶν	»	0.20
15. Ἐπὶ τυρῶν ἢ ὁπῶν	»	0.20
16. Ἐπὶ οἰνολάσπης (λιμπίων) καὶ ὀσπρίων ἢ ὁπῶν	»	0.01
17. Ἐπὶ ξηρῶν καὶ ἀρωματικῶν χόρτων ἢ ὁπῶν	»	0.02
18. Ἐπὶ ξυλανθράκων ἢ ὁπῶν	»	0.01
19. Ἐπὶ κεραμιδίων καὶ τούβλων ἢ χιλιὰς	»	1.00
20. Ἐπὶ ἐρίου καὶ τριχῶν ζώων ἢ ὁπῶν	»	0.10
21. Ἐπὶ ζώντων ζώων, βοῶν, ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων ἕκαστον	»	2.00
22. Ἐπὶ κονσερβῶν καὶ λαχανικῶν ἢ ὁπῶν	»	0.10
23. Ἐπὶ χοίρων καὶ αἰγοπροβάτων πάσης ἡλικίας ἕκαστον	»	0.50
24. Ἐπὶ ντομάτας μπελτὲ ἢ ὁπῶν	»	0.20
25. Ἐπὶ ξηρῶν σύκων ἢ ὁπῶν	»	0.05

Ἄρθρον 3.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπὲρ τοῦ Φθισιατρείου Χανίων φορολογίας παρατείνεται μέχρις οὗ δι' αὐτῆς ἢ καὶ δι' ἄλλων σχετικῶν εἰσπράξεων συμπληρωθῇ σχετικὸν ποσὸν ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἀκολούθους τοῦ Φθισιατρείου ἀνάγκας :

α') Διὰ τὴν ἀποτελείωσιν τῆς ἐνεργουμένης διωρόφου οἰκοδομῆς καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὸν σχετικὸν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων Κρήτης προϋπολογισμὸν δι' ἐσωτερικὴν τῆς οἰκοδομῆς ταύτης διασκευήν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ὑπολειπομένων καὶ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ἱδρύματος κτιρίων, οἷον ναοῦ, ἐστιατορίου, νεκροταφείου, βουσταείων, περιβολοτοίχου, ξενοδοχείου ὕπνου κλπ. καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐκ τοῦ πέριξ χώρου ἀναγκαιοῦντος μέρους διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐν λόγῳ κτιρίων καὶ ἀναβάσωσιν τῶν πέριξ βουνῶν καὶ λόφων.

β') Διὰ τὴν κατασκευὴν ἢ προμήθειαν ἐπίπλων, σκευῶν καὶ ὀργάνων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προεγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ.

γ') Διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τοῦ Ἱδρύματος μέχρι τῆς εἰς τὸ Δημόσιον παραδόσεως αὐτοῦ.

δ') Δι' ἔξοδα διαχειρίσεως καὶ ἄλλα ἀπρόβλεπτα καὶ

ε') Διὰ τὴν ἀπόσβεσιν δανείων συναφθέντων ἢ συναφθησομένων πρὸς ἐγκαιροτέραν πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν προηγουμένων ἐδαφίων α'—δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 4.

Τὸ προϊὸν τῆς ὑπὲρ τοῦ Φθισιατρείου Χανίων φορολογίας ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν πρόσοδον, ἔρανον ἢ δωρεὰν θέλει διαχειρίζεσθαι ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1927 Π. Διατάγματος συσταθεῖσα Ἐφορεία τοῦ Ἱδρύματος τούτου.

Ἄρθρον 5.

Διὰ Π. Δ. ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ὑγιεινῆς προκαλουμένου, κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου, οὗ ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Δι' ὁμοίων Διαταγμάτων δύναται νὰ προκληθῇ καὶ διὰ τὸ Σανατόριον «Ἱερουσαλὴμ» τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου, ὡς καὶ διὰ Σανατόρια ἑτέρων Νομῶν, ἐπίσης δὲ καὶ δι' ἄλλα ἀντιφθισικὰ ἱδρύματα ἡ αὐτὴ ὑποχρεωτικὴ προσωρινὴ φορολογία ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἢ καὶ ἑτέρων εἰδῶν, ἐφόσον ἤθελεν εἰσηγηθῇ τοῦτο καταλλήλως ὁ ἁρμόδιος Νομάρχης ἐν ὁμοφωνίᾳ μετὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς πρωτευούσης τοῦ Νομοῦ καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ Διατάγματι θὰ καθορίζηται πᾶσα λεπτομέρεια ἐκτελέσεως.

Περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν χορήγησιν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων προσωρινοῦ δανείου μέχρι ποσοῦ τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις ὅπως ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους χορηγήσῃ τῷ Δήμῳ Ἀθηναίων δάνειον μέχρι ποσοῦ δραχμῶν τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων, ἐπὶ σκοπῷ χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δικφόρων ἐξυγιαντικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 2.

Τὸ περὶ οὗ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δάνειον τεθήσητε εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δήμου Ἀθηναίων τμηματικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει νομίμως συντεταγμένων καὶ ἐγκεκριμένων προϋπολογισμῶν τῆς ἑκάστοτε προϐλεπομένης δαπάνης ἐκτελέσεως ἐξυγιαντικῶν ἔργων. Διὰ τὰ οὕτω καταϐληθησόμενα ποσὰ τὸ Δημόσιον δικαιοῦται εἰς τὴν ἀπόληψιν τόκου ὁριζομένου εἰς 4 ο/ο ἐτησίως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ εἰς τὸ Δημόσιον ἀπόδοσις τῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 2 καταϐληθησομένων ποσῶν δέον νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ϐραδύτερον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς πρώτης τμηματικῆς καταϐολῆς καὶ ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ παρὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων συνομολογηθησομένου ἐξωτερικοῦ δανείου. Ἐν τῇ ωεριπτώσει τῆς τοικύτης ἐξοφλήσεως δύναται ὁ Δῆμος νὰ ἀπαλλαγῇ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβου-

λίου, τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνηκόντων τῷ Δημοσίῳ τόκων.

"Αρθρον 4.

Μὴ καταστάσης ἐφικτῆς τῆς ἐμπροθέσμου, ὡς τὸ ἄρθρον ὁρίζει, ἀποδόσεως τῶν καταβληθησομένων ποσῶν, συγχωρεῖται ἡ ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ προηγουμένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τόκου πρὸς 4 0/0 ἐτησίως διὰ τὸ πρῶτον ἔτος καὶ 5 0/0 διὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος.

"Αρθρον 5.

Διὰ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

1) «Περὶ κυρώσεως Διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς, ἀφορώσης τὴν διαφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας συναφθείσης ἐν Γενεύῃ τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1923». 2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν». 3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων ἀπόρων ἐξ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων ἀλλοδαπῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου» καὶ 4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν».

Προτάσει τοῦ κ. ***Α. Χρηστομάνου*** (Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας) ἀναβάλλεται ἡ β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ διοικήσεως ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ.

Προκειμένης τῆς α' συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας ὁ κ. Π. Τσαλδάρης ζητεῖ τὸν λόγον,

Πρόεδρος. Τότε θὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις περὶ Γερουσίας.

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. ***Α. Ἀλεξανδρῆς*** ὅστις λέγει:

Εἶμαι ὑπὲρ τοῦ συστήματος τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, διότι θεωρῶ ὅτι εἰς τὸ Πολίτευμα ἡμῶν ἡ Γερουσία ἔχει συντηρητικὸν προορισμόν, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ ἐὰν προέρχεται νὰ ἐκλεγῇ ἀπὸ τὴν καθολικὴν ψῆφον ὡς καὶ ἡ Βουλή. Πῶς δύναται τότε νὰ χαλιναγωγῇ τοὺς νομοθετικοὺς νεωτερισμοὺς τῆς Βουλῆς ἀφοῦ θὰ ἔχῃ ἐκ γεννήσεως τὴν αὐτὴν νεωτεριστικὴν ψυχὴν μὲ τὴν τῆς Βουλῆς; Πῶς δύναται νὰ κρίνῃ ἀμερολήπτως τὴν αἴτησιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀφορῶσαν τὴν τύχην τῆς Βουλῆς, ἀφοῦ εἶναι ὁμαίμων αὐτῆς ἀδελφὴ καὶ συνεπῶς ἔχει τὰς ἐπιζημίους ἐπιεικείας δι' αὐτὴν τῶν ἐξερχομένων ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐκλογικὴν χοάνην; Ἐὰν ὅθεν θέλωμεν Γερουσίαν καὶ Βουλὴν νὰ ἀντιπροσωπεύουν τὰς διαφόρους ἀπόψεις τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, πρέπει ἡ ἐκλογὴ διὰ τὴν Γερουσίαν νὰ εἶναι ἐμμεσος. Πρὸς τοῦτο ἀρκοῦσι τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια ἐὰν συμπληρωθῶσιν ἀπὸ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἱδρυθοῦν πρὸς τοῦτο. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ εὑρυνθῇ ἡ ἔκτασις τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων διὰ τῆς ἑνώσεως τῶν μικρῶν Νομαρχιῶν, καθόσον τότε οἱ συνδυασμοὶ ἀναγκαστικῶς θὰ καταρτισθοῦν ἀπὸ πρόσωπα κύρους γενικωτέρου, ἅτινα θὰ εἶναι καὶ οἱ καταλληλότεροι ἀντιπρόσωποι ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Πρὸς δὲ δύνανται νὰ προστεθῶσιν αἱ ἐλεύθεραι ἐν τῷ Κράτει ἐπαγγελματικαὶ καὶ ἄλλαι Ἑνώσεις αἵτινες σήμερον εἶναι κατηρτισμέναι ὡς νομικὰ πρόσωπα καὶ τῶν ὁποίων τὰ Συμβούλια ἀπαρτίζονται ἀπὸ ἐπιλέκτους κοινωνικοὺς πολίτας. Πλησίον τῶν τοιούτων συμβουλίων νὰ τεθῶσι τὰ συμβούλια τῶν διαφόρων Ἐπιμελητηρίων, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ συγχυσθῶσι μὲ τὰς ἐλευθέρας ἑνώσεις, διότι εἶναι ἐπίσης καὶ κρατικοὶ σύμβουλοι. Προχωρῶν ἀναλύει καὶ εὑρίσκει τὰ ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων ἀβάσιμα, ἤτοι τῆς ἐνδεχομένης πολιτικῆς αὐτῶν διαφθορᾶς, καθόσον ἀκριβῶς ἡ ἄμεσος καὶ φανερὰ ἀντιπροσώπευσις τῶν ἐπαγγελμάτων τούτων θὰ καταλύσῃ τὴν σημερινὴν παρασκηνιακὴν διαφθοράν, τῆς συμβολῆς ἤγουν ἐν κρυπτῷ τῶν ἐπαγγελμάτων μὲ τὰ πολιτικὰ κόμματα ὅπως δώσωσιν εἰς αὐτὰ τὴν ψῆφόν των μὲ ἀντάλλαγμα τὴν ὑποστήριξιν τῶν συμφερόντων των, τὰ ὁποῖα ὅμως ἂν ὠφελῶσιν ἢ ἂν ζημιώσι τὸ Κράτος οὐδεὶς γνωρίζει. Αὔριον, τονίζει, πάντα θὰ γίνουν ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ βήματος ἐν φανερᾷ συζητήσει. Ἐπίσης φρονεῖ ὅτι εἶναι ἀσύστατος ἡ κατηγορία ὅτι τὰ ἐπαγγέλματα θὰ ὑποστηρίξωσι μόνον τὰ ἰδιωτικὰ αὐτῶν συμφέροντα καὶ θὰ παραβλέπουν τὸ γενικὸν καλόν. Ὁ ἰδανικὸς ἀντιπρόσωπος δὲν εἶναι ὁ ἀδιάφορος πρὸς πάντα τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα τοῦ τόπου εἰς ἣν σπανίαν θέσιν ἄλλως ἐλάχιστοι πολῖται δύνανται νὰ εὑρίσκωνται, ἀλλὰ οἱ ἀδιάφοροι οὗτοι ἀντιπρόσωποι εἰς τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα καὶ οἱ ὄθεν πρωταθληταὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων εἴδομεν συχνὰ νὰ γίνωνται ταπεινοὶ θεράποντες τοῦ ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ πλέον ποταποῦ μιᾶς μεγάλης βιομηχανίας ἢ χρηματιστικοῦ ὁμίλου ἢ καὶ πολυταλάντου ἐπιχειρηματίου. Ἀτενίζομεν, λέγει, τὴν ἀλήθειαν κατὰ πρόσωπον καὶ πιστεύομεν ὅτι ὠφέλιμοι πολιτικοὶ δὲν εἶναι οἱ ἔχοντες ὡς ὁρίζοντα τῆς βιωτικῆς φιλοδοξίας τὴν πολιτικήν, ἀλλὰ οἱ ἀφωσιωμένοι εἰς τὰ ἐπαγγέλματα τὰ παράγοντα τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον. Οὐδέποτε ἐσημειώθη ὅτι ταῦτα στεροῦνται πατριωτισμοῦ ἢ ἱκανότητος νὰ ἀντιληφθοῦν τὰ γενικὰ συμφέροντα, διότι ἀντιπροσωπεύοντα μεγάλα οἰκονομικὰ κεφάλαια ὑποχρεοῦνται μετὰ μεγάλης προσοχῆς νὰ παρακολουθῶσι τὸ γενικὸν συμφέρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρτῶνται ἡ οἰκονομική των εὐημερία. Ἡ σύστασις τῆς Γερουσίας, συνεχίζει, οὐδεμίαν συγκίνησιν ἐπέφερεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ τοῦτο εἶναι ἐν ἀκόμῃ σύμπτωμα τῆς ἠλαττωμένης πεποιθήσεως, τὴν ὁποίαν οὗτος ἔχει εἰς τὸ Κοινοβουλευτικόν μας πολίτευμα. Ἂς μὴ θελήσωμεν, τονίζει, νὰ δημιουργήσωμεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι θέλομεν νὰ ρίψωμεν ἀσυναρτήτως εἰς τὴν Γερουσίαν ὅ,τι γενικῶς περισσεύει εἰς τὸν πολιτικὸν κόσμον τῆς χώρας. Ἡ ἀντίθετος πεποίθησις θὰ ἦρε τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς ὠφελιμότητος τοῦ Σώματος, ἡ ὁποία εἶναι ψυχή, ἤτις θὰ διαιωνίσῃ τὸν βίον αὐτοῦ. Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ πλειοψηφοῦν πολιτικὸν Σῶμα ἐν τῷ τόπῳ εἶναι ἡ καθολικὴ ψῆφος, τὸ δὲ μειοψηφοῦν ἐν αὐτῇ εἶναι ἡ ὠργανωμένη ψῆφος. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ καθολικὴ ψῆφος εἶναι ἐγκατεστημένη ἐν τῇ Βουλῇ ὡς κυρίαρχος, δέον νὰ ἐγκατασταθῶμεν ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὴν ὠργανωμένην ἐπαγγελματικὴν ψῆφον ὄχι διὰ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος, διότι τότε θὰ ἐργάζεται αὕτη ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπὸ τὴν σιδηρᾶν πειθαρχίαν τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Ἄλλως οὐδεὶς λόγος νὰ εἰσαγάγωμεν τὴν πάλην τῶν κομμάτων ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀφοῦ τὰ πολιτικὰ κόμματα ἐλαχίστας ἔχουσι μεταξύ των διαφορὰς πολιτικῶν ἰδεῶν, ἔχι μόνον ἐδῶ ἀλλὰ καὶ παντοχοῦ τῆς Εὐρώπης, ὅπου σήμερον αἱ πολιτικαὶ διαμάχαι τῶν κομμάτων τῆς ἀστικῆς τάξεως θεωροῦνται ὡς οἰκογενειακὴ ὑπόθεσις, ἥτις δὲν δικαιολογεῖ τὴν πληθωρικὴν αὐτῶν παράστασιν, καθόσον πάντα ἔχουν νὰ παλαίσουν ὁμοῦ ἐναντίον κοινοῦ ἐχθροῦ ἢ καὶ ἄλλης τελείως ὠργανωμένης τάξεως ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ καταλύσῃ πάντας ὁμοῦ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τῶν Κρατῶν. Ἐφ' ὅσον ἄρα ὁ κίνδυνος οὗτος εἶναι κοινός, πρέπει νὰ συνενώσωμεν τὰς προσπαθείας ὅλων, τῆς τε καθολικῆς ψήφου καὶ τῆς μειοψηφούσης τοιαύτης, τοποθετοῦντες τὴν μὲν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τὴν ἄλλην ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Ταῦτα θέλουσιν εἰσθαι μόνον αἱ πολιτικαὶ ἀντιθέσεις ἐν τῷ τόπῳ, καταλυομένων τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ἅτινα κατήντησαν στεῖρα ἐντελῶς εἰς ἐθνικὴν ἀπόδοσιν. Αὕτη εἶναι ἡ γενικὴ προσπάθεια ὅλων τῶν μεγάλων πολιτικῶν ἐν

Εὐρώπῃ καὶ δὲν δύναται παρὰ νὰ εἶναι καὶ ἰδική μας, ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν τὴν προάσπισιν τοῦ γενικοῦ καλοῦ. Ἡ Γερουσία, καταρτιζομένη οὕτω, θέλει κάμει νὰ ἀναπνεύσῃ ἡ ποσία, καταρτιζομένη οὕτω, θέλει κάμει νὰ ἀναπνεύσῃ ἡ πολιτικὴ ψυχὴ τῆς Βουλῆς, ἡ σήμερον συμπτυσσομένη πρὸ τοῦ πρωθυπουργικοῦ γρόνθου εἰς ὃν ἐγκλείεται τὸ σημαντικὸν δι' αὐτὴν γεγονὸς τῆς διαλύσεως. Θὰ πατάξῃ τὸ τέρας τῆς πολυνομίας τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην ἐκχέεται ἀπὸ τοῦ βήματος εἰς σχέδια νόμων ἀμελέτητα καὶ ἀκατάρτιστα καὶ θνησιγενῆ, μέλλοντα νὰ ἀντικατασταθῶσι προσεχῶς ἀπὸ ἄλλον χειμαρρον νομοσχεδίων ἐπίσης ἀμελετήτων, καὶ βασανίζει μόνον τὴν βουλευτικὴν διάνοιαν, μὴ δυναμένην νὰ ἀναγνώσῃ, πολλῷ μᾶλλον νὰ φιλοσοφήσῃ, ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν νομοσχεδίων τούτων. Θὰ ἐνισχύσῃ ἀκόμη ἡ τοιαύτη Γερουσία τὸ Σῶμα τοῦτο καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, βεβαιοῦσα διὰ τῆς ψήφου της ὅτι πολλαὶ λαϊκαὶ ἀξιώσεις εἶναι ἄδικοι καὶ ἐξουδετεροῦσα οὕτω τὰς ἀντιθέτους συκοφαντίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ τοιαύτη, ἐπιλέγει, μεταρρύθμισις θὰ εἶναι ἐθνικὸν καλὸν προωρισμένον ὄχι μόνον νὰ ἀνυψώσῃ τὸν κοινοβουλευτισμὸν ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ δημοκρατικὸν ἡμῶν πολίτευμα. (Χειροκροτήματα).

Α. Παπαναστασίου. Ὁ ἀξιότιμος Βουλευτὴς Καρδίτσης καὶ οἱ ἄλλοι προλαλήσαντες ἐτόνισαν τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ δεύτερον Νομοθετικὸν Σῶμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἵνα καταρτίσωμεν ἀρτιώτερον καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον προσηρμοσμένην πρὸς τὸν ὑψηλὸν της προορισμὸν τὴν Γερουσίαν. Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην συναισθανόμεθα βεβαίως πάντες ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, πολὺ δὲ περισσότερον ἡ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ὡς πρώτιστον μέλημα αὐτῆς ἔθεσε τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ Πολιτεύματος. Ὁ θεσμὸς τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος ἀπησχόλησε τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν περισσότερον ἀπὸ πάντα ἄλλον θεσμόν. Καὶ θὰ εἶχεν ἤδη προλειαθῇ τὸ ἔργον ἡμῶν ἂν μὴ εἶχε γίνει δεκτὴ καὶ περιληφθῇ ἐν τῷ Συντάγματι ἡ ἀτυχὴς πρότασις, ἡ ὁποία παρέπεμψε τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου τοῦ καταρτισμοῦ τῆς Γερουσίας εἰς τὸν Νόμον. Ἀτυχῶς ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνταικτικῆς Βουλῆς, καθ' ἣν στιγμὴν τὰ πλεῖστα μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπουσίαζον, συνεδριάζοντα ἐκτάκτως λύγῳ διαδόσεων περὶ ἐπικειμένου στρατιωτικοῦ κινήματος. Καὶ λέγω ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ὑπῆρξεν ἀτυχὴς διότι φοβοῦμαι ὅτι ἡ παράτασις τῆς συζητήσεως κινδυνεύει νὰ μὴ ἀποβῇ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, φαίνεται ὅτι ἡ κυριαρχήσασα ἰδέα εἶναι ὅπως ἡ θέλησις τῆς Βουλῆς ἐξασφαλίζηται ὅσον τὸ δυνατὸν ἀδιαταράκτως ἐπὶ τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ τοῦτο, ἐρωτῶ, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος; Ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδιώξωμεν διὰ τῆς Γερουσίας μόνον τὴν πληρεστέραν ἐπεξεργασίαν τῶν νόμων, ἂν τοῦτον μόνον τὸν σκοπὸν ἐπεδιώκομεν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκλέγωμεν τοὺς Γερουσιαστὰς ὁμοῦ μὲ τοὺς Βουλευτὰς καὶ ἄλλοι μὲν νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Βουλήν. Ἀλλὰ ἡ ἵδρυσις τῆς Γερουσίας δὲν ἔχει μόνον τὸν περιωρισμένον τοῦτον σκοπόν. Ἂν τοῦτο συνέβαινεν, οἱ ἐχθροὶ τοῦ θεσμοῦ, οἱ ὁποῖοι τόσον πολλοὶ εἶναι εἰς τὸν τόπον αὐτόν, θὰ ἐπολλαπλασιάζοντο. Οὔτε πρόκειται ἡ Γερουσία νὰ ἀποτελέσῃ ὄργανον ἐπιβολῆς προνομιακῶν τάξεων. Ὁ σκοπὸς τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος εἶναι βαθύτερος καὶ μεγαλύτερος. Ἐὰν ἡ ἰδική μας θέλησις ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν θέλησιν τῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ, ἂν τοῦτο ἦτο ἀληθές, ἡ ἵδρυσις τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος θὰ ἦτο ἐντελῶς περιττή. Ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἐν πλάσμα. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι αἱ ἀντιλήψεις τῶν ἐκλογέων μεταβάλλονται, κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπόφασιν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐρχόμεθα εἰς τὴν Βουλήν, περὶ τίνος ἀποφασίζει ὁ λαός; Ὁ λαὸς ἔχει ὑπ' ὄψει τὰς γενικωτάτας κατευθύνσεις τῶν ἐκλογικῶν προγραμμάτων καὶ οὐχὶ τὰς λεπτομερείας. Διὰ τοῦτο εἶναι δυνατὸν πολλάκις ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ νὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ἰδικήν μας ἀπόφασιν. Ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐκλογὴν ὁ λαὸς δὲν εἶναι ἐντελῶς ἐλεύθερος. Διότι ὑπάρχουν ὡρισμένα πολιτικὰ κόμματα καὶ ὡρισμένοι πολιτευταί, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐκλέξῃ ὁ ἐκλογεύς, ὥστε νὰ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ ἐκλογεὺς δὲν εὑρίσκεται ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ. Αἱ νέαι κοινωνικαὶ ὁμάδες, αἱ ὁποῖαι εἶναι διάφοροι ὀντότητες καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἰδιαιτέραν ὑπόστασιν, αἱ ὁμάδες αὗται μένουν ἐκτὸς τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἡ ὁποία ὡς καταφαίνεται ἐκ τούτου δὲν εἶναι πλήρης. Ἐλέχθη ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὴν Βουλὴν ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων. Οἱ τοιοῦτοι ὅμως ἀντιπρόσωποι κατὰ κανόνα δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὑπερασπίσουν τὰ συμφέροντα τῶν ὁμάδων αὐτῶν καὶ τοῦτο διότι ὁ πολιτικὸς ἀγὼν ἐξαναγκάζει τοὺς πολιτευομένους ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μορφώνωνται γενικώτερον, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐξαντλοῦνται εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν δικαίων ἀξιώσεων τῶν ἐκλογέων των. Τοῦτο ὅμως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι αἱ λαϊκαὶ ἀντιπροσωπεῖαι, περικλείουσαι βέβαια ἐκλεκτὰ στοιχεῖα τοῦ τόπου, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι περικλείουν ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐγκύρως θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκφέρουν τὴν γνώμην καὶ νὰ ἐκπροσωπήσουν τὰς διαφόρους κοινωνικὰς ὁμάδας. Αὐτὸ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τῆς λαϊκῆς ἀντιπροσωπείας καθ' ὃν τρόπον καταρτίζεται αὕτη. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου εἰς τὰς Βουλὰς ὁ μέγιστος χρόνος καταναλίσκεται εἰς τὰ πολιτικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα περιστρέφονται περὶ τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας, σπουδαιότατα δὲ ζητήματα ἐξετάζονται δευτερευόντως. Οἱ λόγοι αὐτοὶ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ ἡ σημερινὴ κρίσις τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ ὑπῆρξαν μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αἰτίας ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἐξέκλιναν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ πολλὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Θέλομεν λοιπὸν μὲ τὴν σύστασιν τῆς Γερουσίας τὰ ἐλαττώματα αὐτὰ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, ἂν δὲν δυνηθῶμεν νὰ τὰ ἀρωμεν, ἀλλὰ τοὐλάχιστον νὰ τὰ περιορίσωμεν. Θέλομεν νὰ ἐξετάζωνται τὰ νομοθετήματα μετὰ μεγαλειτέρας ψυχραιμίας, θέλομεν τὰ μεγάλα ζητήματα νὰ τυγχάνουν τῆς πρεπούσης προσοχῆς. Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Γερουσίας θὰ ἐπηρεάζεται ἡ Βουλὴ εἰς τρόπον ὥστε τὰ μεγάλα ζωτικὰ συμφέροντα καὶ αἱ ἰδέαι αἱ ὁποῖαι κρατοῦν ἐν τῷ τόπῳ θὰ προάγωνται. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν ἄλλων λειτουργιῶν τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος, δηλαδὴ περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κλπ., διότι αὐτὰ εἶναι συμπληρώματα, δὲν εἶναι αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὥθησαν εἰς τὴν ἵδρυσιν τῆς Γερουσίας. Ἡ Γερουσία εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ πολιτικὴν ἐπιρροὴν ἐὰν ἡ σύνθεσις αὐτῆς εἶναι τοιαύτη καὶ αἱ συζητήσεις διεξάγωνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ποτὲ δυνατὸν μία Κυβέρνησις νὰ παρίδῃ τὴν γνώμην αὐτῆς. Ἀλλὰ πῶς ἠμποροῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τοιαύτην σύνθεσιν, ἡ ὁποία νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκομεν; Ὁ Ἄγγλος δημοσιολόγος Μπράϊς λέγει ὅτι καλλίτερος τρόπος εἶναι ἡ ἐξεύρεσις ἀπολύτως ἀμερολήπτων πολιτῶν, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον· ἡ πεῖρα μᾶς ἐδίδαξεν ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος ἐκλογῆς εἶναι ὁ προερχόμενος ἐκ τῶν κάτω. Ἀλλὰ ἂν τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν ἠθέλομεν στηρίξει εἰς τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν παρὰ ἤ τὴν ἀπόλυτον σύμπτωσιν ἰδεῶν μὲ τὴν Βουλὴν ἤ τὴν ἀπόλυτον ἀντίθεσιν πρὸς αὐτήν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐγέννησε τὴν ἰδέαν τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν ὁλοκλήρωσιν τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ καταφύγωμεν καὶ εἰς τὰς μεγάλας κοινωνικὰς ὁμάδας. Ἡ βάσις τῆς πολιτικῆς τῶν νεωτέρων Κρατῶν εἶναι ἡ ρύθμισις τῶν συμφερόντων τῶν μεγάλων κοινωνικῶν ὁμάδων, καὶ εἴμεθα ἐπομένως ὑποχρεωμένοι νὰ ἀκούωμεν τὴν γνώμην τῶν ἐκπροσώπων τῶν συμφερόντων τούτων. Αὐτοὶ μόνοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ διαφωτίσουν τὴν λαϊκὴν ἀντιπροσωπείαν ἐπὶ τῶν διαφόρων ζητημάτων. Ἀλλὰ ἀντιτάσσε-

ται εἰς ταῦτα ὅτι ἡ εἴσοδος τῶν ἀντιπροσώπων ὡρισμένων κοινωνικῶν ὁμάδων θέλει συντελέσει ὥστε ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία νὰ χάσῃ τὴν γενικότητα αὐτῆς καὶ θέλει ἐξάψει τὰς κοινωνικὰς ἀντιθέσεις. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐὰν θέλωμεν νὰ μειώσωμεν τὰς ἀντιθέσεις τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων ὀφείλομεν νὰ φέρωμεν αὐτὰς εἰς συνεργασίαν. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο εἶχε περιπέσει εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν, ἀφ' ὅτου τὸ πρῶτον ὠργανώθησαν εἰς τὸν τόπον μας τὰ συμβούλια τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐθεσπίσθη τόσον καρποφόρως ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν καπνεργατῶν καὶ τῶν βιομιχάνων. Ὁ φόβος ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐξαντληθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἀντίθεσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων εἶναι ἐντελῶς ἀβάσιμος. Διότι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκλέξουν ἀντιπροσώπους ἔχοντας συναίσθησιν καὶ τῶν γενικωτέρων ζητημάτων. Ἀντετάχθη ἀκόμη ὅτι ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κομματισμοῦ ἐντὸς τῶν ὀργανώσεων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ εἶναι ἀβάσιμον διότι εἶναι δυνατὸν νὰ καθιερωθῇ τρόπος ἀποκλείων τὸν κομματισμόν. Καὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλειφθῇ κατὰ πρῶτον λόγον ἡ ἰδέα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς. Μόνον ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἑνὸς τῆς ψήφου θέλει ἐξασφαλίσει τὴν ἐκλογὴν καλυτέρων προσώπων καὶ θέλει ἐμποδίσει τὴν εἴσοδον τοῦ κομματισμοῦ εἰς τὰς ὀργανώσεις.

Δ. Νάκος. Θέλετε ἐκλογικὴν περιφέρειαν τὸ Κράτος;

Α. Παπαναστασίου. Βεβαίως, διὰ νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἐπικράτησις τῶν προσωπικῶν συμπαθειῶν. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἐπετυγχάνετο ἀκόμη ἐὰν περιωρίζετο ἡ θητεία τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Δ. Νάκος. Διατί φοβεῖσθε τὴν ὁμαδικὴν ψῆφον;

Α. Παπαναστασίου. Διότι αὐτὴ ἔχει ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῆς ἀμέσου καθολικῆς ψηφοφορίας, οὔτε εἶναι δυνατὸν ὅλοι οἱ γεωργοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅλοι οἱ βιομήχανοι νὰ ἐκλέξουν 3 ἀντιπροσώπους. Συνεχίζων, λέγει ὅτι εἰς τὴν Δ' Συνέλευσιν ὑπεστήριξεν, ὅτι τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας θὰ ὤφειλε νὰ προέρχεται ἐκ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἡ ἰδέα αὕτη ἐθεωρήθη ὑπερβολικὴ καὶ εἰς τὴν Συνταγματικὴν Ἐπιτροπὴν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀντιπροσώπων περιωρίσθη εἰς τριάκοντα. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος περιωρίσθη ἀκόμη περισσότερον, εἰς 20, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἐν τῇ Συντακτικῇ Βουλῇ, παρελείφθη δὲ νὰ ὁρισθῇ ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι πρέπει νὰ εἶναι ἐπαγγελματίαι. Τὸ πνεῦμα ὅμως τῆς Συντακτικῆς Βουλῆς, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν, εἶναι ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῶν 20 ἀντιπροσώπων πρέπει νὰ διαφυλαχθῇ ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ἐπαγγελματίας εἰς τοὺς ὁποίους, βεβαίως, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διανομευμένων τάξεων τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν. Βλέπω ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις περιώρισεν εἰς τὸ ἔπακρον τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν λαϊκῶν τάξεων, ὄχι μόνον δὲ περιώρισεν ἀλλὰ διέθεσε μερικὰς θέσεις καὶ διὰ τὸν κλῆρον. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ συναισθάνεται τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τοῦ κλήρου. Ἀκριβῶς ὅμως διότι ἡ ἀποστολὴ τοῦ κλήρου εἶναι τόσον μεγάλη, ἔχομεν πολλὰς ἀπαιτήσεις ἀπ' αὐτόν. Ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν νὰ συγχρονισθῇ καὶ νὰ ἐξυψωθῇ, ἔχομεν τὴν ἀπαίτησιν νὰ μὴ περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τυπικῶν ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων, ἀλλὰ τὸν θέλομεν νὰ γείνῃ πραγματικὸς προστάτης τῶν ἀδικουμένων, τὸν θέλομεν μὲ δρᾶσιν κοινωνικὴν καὶ ὄχι μὲ δρᾶσιν κομματικήν. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ κλήρου δὲν εἶναι μόνον νὰ τηρῇ τοὺς τύπους...

Δ. Νάκος. Ὁ κλῆρος, ὡς τὸν διεμόρφωσεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τὰ δημοκρατικά του αἰσθήματα καὶ τὴν ἀνεξιθρησκείαν του, ἀποτελεῖ μέγα ἀγαθόν. Διὰ τῆς μέχρι τοῦδε ἀποχῆς του ἀπὸ τὴν πολιτικὴν προσέφερε μεγάλην ὑπηρεσίαν.

Α. Παπαναστασίου. Ἡ διαιθέρωσις τοῦ κλήρου, ὅπως ἔχει σήμερον, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας, ἐλπίζω δέ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν συνεννοήσει μὲ τὴν Ἐκκλησίαν θὰ λάβῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ κλήρου καὶ μεταρρύθμισιν ὡρισμένων πραγμάτων...

Δ. Νάκος. Νὰ μὴ θέσῃ τίποτε ὁ κλῆρος εἶναι ὄργανον θρησκευτικόν.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ λαὸς ἔχει ἀνάγκην νὰ ἑνωτισθῇ τῶν ρημάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀντιληφθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἁπλοῦς ἐκτελεστὴς τῶν τύπων.

Δ. Νάκος. Αὐτὰ θὰ τὰ κάμουν οἱ λαϊκοί.

Α. Παπαναστασίου. Ἡ παρουσία δύο ἱεραρχῶν εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν πρόκειται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπίδρασιν, ἀκριβῶς δὲ ἐὰν θέλωμεν νὰ περιφρουρήσωμεν τὸν κλῆρον, ὅπως λέγει καὶ ὁ κ. Νάκος, ὀφείλομεν νὰ ἀποφύγωμεν τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐξαντλήσωμεν τὸ τεθὲν ὅριον τῶν 20 ἑδρῶν καὶ νὰ δώσωμεν ὁλόκληρον τὸν ἀριθμὸν τοῦτον εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, διεξαγομένης τῆς ἐκλογῆς ἐμμέσως. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν λαϊκῶν ἀντιπροσώπων κατὰ τίνα τρόπον πρέπει νὰ γείνῃ; Ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ ἔχει βεβαίως πολλὰ πλεονεκτήματα· περιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλογέων, ἀπαρτίζει ἐκλογικὸν σύλλογον ἀπὸ πρόσωπα πλέον μορφωμένα καὶ μὴ παραμένοντα μονίμως εἰς τὸν ἐκλογικὸν κύκλον, παρέχει μεγαλυτέρας πιθανότητας καλυτέρας ἐπιλογῆς καὶ δημιουργεῖ ὀλιγώτερον ἐκλογικὸν σάλον. Αὐτοὶ οἱ λόγοι συνετέλεσαν ὥστε καὶ ἄλλοτε νὰ ὑποστηρίξω ἐκθύμως τὴν ἔμμεσον ἐκλογὴν κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα. Ἀλλὰ κατόπιν ὑπεχώρησα εἰς τὴν ἐπίμονον ἀντίθετον γνώμην περὶ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς διὰ δύο κυριωτάτους λόγους. Πρῶτον διὰ τὴν πιθανότητα τῆς ἀποστερήσεως παντὸς κύρους τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πλειοψηφία τῶν μελῶν τῶν Νομαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν Συμβουλίων δὲν συμπίπτει μὲ τὴν λαϊκὴν πλειοψηφίαν καὶ δεύτερον διὰ τὸν φόβον τοῦ ἐπηρεασμοῦ τῶν μελῶν τῶν συμβουλίων διὰ μέσων ὑλικῶν.

Ἐὰν ἐπεκράτει ἡ γνώμη τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, θὰ ἦσαν ἀπαραίτητοι δύο ὅροι, πρῶτον αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι νὰ ἦσαν πολὺ εὐρύτεραι ἀπὸ τὸν νομόν, νὰ φθάνουν δὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ ἑφετείου, διότι τότε ἀσφαλῶς θὰ εἴχομεν πολὺ μεγαλειτέραν ἀσφάλειαν ἐπιλογῆς τῶν καλλιτέρων προσώπων, καὶ δεύτερος ὅρος θὰ ἦτο ἡ καθιέρωσις τῆς ἀναλογικῆς ἐκλογῆς. Οἱ κ. κ. Νάκος καὶ Μακκὰς ὑπέδειξαν ἄλλους τρόπους ἐκλογῆς, τοὺς ὁποίους ὅμως θεωρῶ ἀστόχους. Οὔτε δὲ αἱ τροπολογίαι τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ὁ κ. Μακκὰς βελτιώνουν τὰ πράγματα διότι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἐπισημοποιήσεως τῶν συνδυασμῶν, δεδομένου ὅτι οὗτοι εἶναι γνωστοὶ καὶ ἄνευ τῆς ἐπισημοποιήσεως ταύτης. Ὁ κ. Μακκὰς θέλει ὅπως οἱ ἐκλέκτορες ἐκλέγωνται ἀπὸ ἕνα ἐκλογικὸν σύλλογον τῶν πολιτῶν τῆς περιφερείας καὶ κατόπιν οἱ ἐκλέκτορες οὗτοι νὰ προβαίνουν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν γερουσιαστῶν, ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ μειοψηφία δὲν θὰ ἐκέρδιζεν οὐδεμίαν θέσιν. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Συντάγματος τὸ ζήτημα περὶ τοῦ πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξασφαλίσωμεν εὐρύτερον κύκλον ἐκλεκτόρων συνεζητήθη, καὶ ἐπροτάθη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ πίναξ τῶν ἐνόρκων, ἐπροτάθη νὰ ἐκλέγωνται ἐκλέκτορες εἰδικοί, καὶ κατελήξαμεν νὰ δεχθῶμεν τροποποιημένον τὸ Γαλλικὸν σύστημα. Ἐδέχθημεν δηλ. νὰ ἐκλέγωνται οἱ γερουσιασταὶ κατὰ εὐρυτάτας περιφερείας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἀναλογικῆς ἀντιπροσωπείας ἀπὸ ἐκλογικοὺς συλλόγους, ἀποτελουμένους ἀπὸ τοὺς δημάρχους, ἀπὸ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς συμβούλους, ἀπὸ τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια καὶ ἀπὸ εἰδικοὺς ἐκλέκτορας ἐκλεγομένους ἀπὸ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς συμβούλους καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιλαχόντας τοιούτους. Ἠθέλομεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ περιορίσωμεν τὸν ἐπηρεασμὸν τῶν ἐκλεκτόρων, ἐπειδὴ δὲ ἠθέλομεν νὰ ἐνισχύσωμεν καὶ τὰ ἀστικὰ κέντρα, ἄτινα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβούλων θὰ ἐμειονέκτουν, ἂν καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ ἀγροτικαὶ περιφέρειαι ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὰ ἀστικὰ κέντρα, εἴπομεν ὅτι οἱ ἐκλέκτορες οἱ ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς συμβούλους θὰ εἶναι ἀνάλογοι τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν δήμων τούτων. Συνεχίζων λέγει: ἀνέφερα καὶ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς θεωροῦμεν ὡς ἀπαραίτητον, διότι διὰ ποίων λόγων, προκειμένου περὶ Γερουσίας, ἤθελε καθιερωθῇ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα καὶ ὄχι τὸ ἀναλογικόν; Ὑπάρχει κανεὶς ὁ ψηφικὸν σύστημα καὶ ὄχι τὸ ἀναλογικόν; Ὑπάρχει κανεὶς ὁ ψηφικὸν σύστημα καὶ ὄχι τὸ ἀναλογικόν; Ὑπάρχει κανεὶς ὁ ἀμφισβητῶν ὅτι τὸ ἀναλογικὸν σύστημα εἶναι δημοκρατικὸν τοιοῦτον;

Προκειμένου εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκολία ὑπερασπίσεως ὅλων τῶν γενικωτέρων συμφερόντων, τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα θὰ ἱκανοποίει τὸ ζήτημα τοῦτο; Μήπως τὰ φανταστικὰ ἐλαττώματα τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν Γερουσίαν, τὸ δὲ σπουδαιότερον τούτων ὅτι ἡ ἀναλογικὴ ἐκλογὴ δὲν ἀσφαλίζει σταθερὰν Κυβέρνησιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἄλλως τε δὲν ἰσχύει οὔτε καὶ διὰ τὴν Βουλήν, ὡς ἀπέδειξαν αἱ τελευταῖαι ἐκλογαί, μήπως ἰσχύει διὰ τὴν Γερουσίαν; Τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἕνα ἢ κόμμα ἐκλέγῃ ὄχι μόνον τοὺς καλλιτέρους ἀλλὰ καὶ τοὺς δευτερεύοντας καὶ τριτεύοντας παράγοντας, ἐνῷ τὸ ἀναλογικὸν ἔχει τὸ προτέρημα νὰ ἐκλέγῃ ἓν κόμμα τοὺς καλλιτέρους αὐτοῦ παράγοντας. Καὶ τὸ ἐλάττωμα ἄλλως τε τοῦ τεμαχισμοῦ τῶν κομμάτων, τὸ ὁποῖον ὡς ἀπέδειξαν πλεῖσται ὅσαι ἐκλογαί, καθ' ἃς ἴσχυσε τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα, δὲν εἶναι συμφυὲς μὲ τὸ ἀναλογικὸν τοιοῦτον, δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν. Δὲν ἀνέμενον τὴν σημερινὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἀλεξανδρῆ, ὅστις εἶπεν ὅτι ἡ Κοινωνία θὰ μεταβληθῇ εἰς δύο κόμματα, εἰς τὸ κόμμα τῶν ἀνατροπέων καὶ εἰς τὸ κόμμα τῶν συγκρατούντων τὴν ἀνατροπήν. Τὸν διέκοψα τότε καὶ τοῦ εἶπον ὅτι ἐὰν τὰ πράγματα ἐλάμβανον τὴν ἐξέλιξιν, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξε, θὰ ἦτο δυστύχημα, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εὑρισκόμεθα εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἀνατροπῆς. Ἡ διαίρεσις καὶ ὁ διχασμὸς τῆς κοινωνίας εἰς δύο τάξεις θὰ ἐδικαίωνε μόνον τὴν κομμουνιστικὴν θεωρίαν, ἥτις ἔχει ὡς διέξοδον τὴν ἀνατροπὴν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Οἱ φανταζόμενοι ὅτι μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις ἐνισχύεται ὁ συντηρητισμὸς δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψει ὅτι αὐτὸ τὸ σχῆμα τῆς διαιρέσεως τῆς κοινωνίας εἰς δύο τάξεις, τοὺς κατέχοντας καὶ τοὺς μὴ κατέχοντας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι πραγματικότης. Ἡ κοινωνία εἶναι μία πυραμίς, ἡ ὁποία ἔχει πολλὰς βαθμίδας αἵτινες συντελοῦν εἰς τὸ νὰ μὴ ἀνατρέπεται ἡ κοινωνία ἀλλὰ νὰ γίνεται ὁμαλὴ ἐξέλιξις αὐτῆς καὶ δι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη πλήν τῶν συντηρητικῶν κομμάτων νὰ ὑπάρχουν καὶ διάφορα κόμματα ἄτινα θὰ συντελοῦν εἰς τὸ νὰ γίνεται ὁμαλῶς ἡ κοινωνικὴ ἐξέλιξις, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὸ ἀναλογικὸν σύστημα εἶναι σωτήριον. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ καθιερώσωμεν ἕνα δίκαιον σύστημα διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν; Ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη τοῦ συστήματος τούτου διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας...

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶπον ὅτι δὲν ὑπάρχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς καθιερώσεως τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος, προκειμένου περὶ τῆς ἐκλογῆς ἑνὸς Σώματος τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει πολιτικὴν χροιάν. Μὲ τὸ Σύνταγμα τὸ ὁποῖον ἐκάματε δὲν τῆς δίδετε πολιτικὴν σημασίαν. Συνεπῶς ἡ θεμελιώδης προϋπόθεσις τῆς ἀναλογικῆς δὲν ὑπάρχει.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς πραγματικότητος.

Κ. Ζαβιτζιάνος. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐγὼ φρονῶ ὅτι εὑρίσκεσθε σεῖς ἐκτὸς τῆς πραγματικότητος.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον θέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶναι σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς μὲ ἐκλογικὰ σήματα, συνδυασμοὺς κλπ. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι κομματικὴ ἐκλογή. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι τὸ Σῶμα δὲν ἔχει πολιτικὴν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἔχῃ τοιαύτην πολιτικὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐπιρροὴν πάντως εἶναι τὸ Σῶμα τοῦτο ἓν μέσον ὑπερασπίσεως τῶν γενικωτέρων συμφερόντων. Ἀλλὰ μήπως ἐγὼ ὑποστήριξα ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐφόσον εἶναι λαϊκὴ δὲν εἶναι πολιτική; Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι ἂν ἔχωμεν ἄμεσον ἐκλογὴν καὶ πλειοψηφικὸν σύστημα, ὅταν ἀλλάξῃ τὸ φρόνημα τῶν ἐκλογέων, θὰ ἔχωμεν μεγίστην διαφορὰν ἀντιλήψεων μεταξὺ Βουλῆς καὶ Γερουσίας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἓν σύστημα, τὸ ὁποῖον καθιερούμενον θὰ ἦτο βαθύτατον πλῆγμα, τοῦτο θὰ ἦτο ἡ καθιέρωσις τοῦ πλειοψηφικοῦ τοιούτου. Ἐλέχθη ὅτι ἓν μέγα ἐμπόδιον εἶναι τὰ ὅρια τῶν νομῶν, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ δεχθῶ ὅτι προκειμένου περὶ ἐκλογῆς μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων θὰ ἀποτελέσῃ σοβαρὸν πρόσκομμα ἡ ἀνάγκη τῆς εὐρύνσεως τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν. Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ περιφέρεια τοῦ ἑφετείου ἔχει τὴν αὐτὴν ἀξίαν μὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ νομοῦ. Ἀλλ' ἂν θέλωμεν νὰ συντελέσωμεν ὥστε ὁ λαϊκὸς ἀντιπρόσωπος νὰ μὴ ἔρχεται εἰς συναλλαγάς, πρέπει νὰ ἔχωμεν εὐρυτέραν περιφέρειαν, ἐὰν δὲ θέλωμεν ἐπιλογὴν προσώπων, πρέπει νὰ καθιερώσωμεν τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἵνα τὸ Σῶμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἱδρυθῇ, περικλείῃ τὰς δυνάμεις ἑκάστου κόμματος. Ἄλλος κ. συνάδελφος εἶπεν ὅτι αἱ σημεριναὶ περιστάσεις ἐπιβάλλουν νὰ καθιερώσωμεν τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα. Ἀλλὰ ποῖαι εἶναι αἱ σημεριναὶ αὐταὶ περιστάσεις; Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὁ κ. συνάδελφος ἠθέλησε νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς κυβερνητικὰς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ μὲ τὸ ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον εἶπε, δὲν προσέφερε τίποτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σκέπτεται νὰ καταστήσῃ τὴν Γερουσίαν Σῶμα, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ φέρῃ καμμίαν ἀντίρρησιν εἰς τὴν σημερινὴν Βουλήν. Μήπως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἂν καθιερωθῇ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα δὲν θὰ ἔχωμεν ἀποκλεισμὸν τοῦ ἀντιπάλου πρὸς τὸ κυβερνητικὸν κόμματος; Καὶ θὰ εἴχομεν εἰς τὴν Γερουσίαν τοὺς δευτερεύοντας καὶ τριτεύοντας παράγοντας τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος. Ἀλλὰ τί τὴν θέλει ἡ Κυβέρνησις τὴν πληθωρικὴν πλειοψηφίαν εἰς τὴν Γερουσίαν; Αἱ πληθωρικαὶ πλειοψηφίαι εἶναι χρήσιμοι εἰς περιόδους ἐπαναστατικῶν μεταρρυθμίσεων, ἀλλὰ σήμερον εὑρισκόμεθα εἰς περίοδον περισυλλογῆς. Ἡ πληθωρικὴ δὲ πλειοψηφία ἔχει σχέσιν μὲ τὸ πληθωρικὸν νόμισμα, διότι καθὼς ἐκεῖ τὸ νόμισμα χάνει τὴν ἀξίαν του οὕτω καὶ εἰς τὴν πληθωρικὴν πλειοψηφίαν ὁ ἀντιπρόσωπος χάνει τὴν ἀξίαν του καὶ φυγαδεύονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν πρόσωπα ἅτινα ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ τοιοῦτον εἶναι κακὸν διὰ τὴν Βουλήν, τί θὰ εἶναι διὰ τὴν Γερουσίαν; Οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε ἡ πλειοψηφία εἶναι παντογνώστης· ἔχει τὴν ἀνάγκην παντὸς δυναμένου νὰ ἐκφέρῃ γνώμην ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔχει ἐξαιρετικὴν ὑποχρέωσιν λόγῳ τῶν περιστάσεων καὶ λόγῳ τῆς μεγάλης του πλειοψηφίας. Πρέπει δὲ νὰ εἶνε καὶ δίκαιον εἰς τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ, οἵτινες ἔχασαν εἰς τὰς τελευταίας ἐκλογάς, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν στοιχειώδη ὑποχρέωσιν νὰ ἱδρύσῃ τὸν θεσμὸν τοῦτον ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἄλλως τε τὸ κόμμα αὐτὸ διὰ τοῦ ἀγγλικοῦ του κατὰ τὸ 1911 ἐδέχθη τὴν καθιέρωσιν τῆς ἀναλογικῆς, ὄχι μὲν διὰ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου. Καὶ εἰς τὴν Γ' Συνέλευσιν τὸ κόμμα αὐτὸ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του ἐπέμενεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἵνα διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθῇ ἡ ἀναλογική. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Δ' Συνέλευσιν καὶ εἰς τὴν Συντακτικὴν Βουλὴν εἶχε αὐτὰς τὰς ἰδέας τὸ Φιλελεύθερον κόμμα, ὄχι διότι ἐνόμιζεν ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τὸ συνέφερεν ἐκλογικῶς, ἀλλὰ διότι εἶχε πεποίθησιν ὅτι τοῦτο θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πρόοδον τοῦ τόπου. Τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἄλλως τε ἐξασφαλίζει τὴν ἐπικράτησιν τῆς πλειοψηφίας, καὶ παράδειγμα ἔχομεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ 1920, ὁπότε λόγῳ τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος ἔσχομεν τὰ γνωστὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ ἐπανιδῶσι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Τὸ πλειο-

ψηφικὸν σύστημα δὲν εἶνε δημοκρατικόν, διότι στερεῖ μεγάλας ὁμάδας τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν• οὔτε στερεώνει τὴν δημοκρατίαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὸ τὸ θέμα ἂς τὸ ἀφήσωμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ διατάγματος περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν.

Ὁ κ. ***Α. Ἀλεξανδρῆς,*** ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κ. Παπαναστασίου, λέγει: Ἐπειδὴ κάμνετε χρῆσιν συχνὰ τῶν λεχθέντων παρ' ἐμοῦ, σᾶς λέγω ὅτι εἶπον, ὅτι μὲ τὴν ἀναλογικὴν θὰ εἰσέλθῃ πάλιν ἡ μειοψηφία ὑπὸ τὴν κομματικὴν πειθαρχίαν, ἐνῷ τὸ ἀντίθετον θὰ συνέβαινεν ἐὰν ἐξελέγοντο οὗτοι μὲ τὴν ἐλευθέραν ψῆφον τῶν ὀργανώσεων καὶ ὄχι τὴν καθολικήν, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ καθαρῶς κομματικὴν χροιάν, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημά μου δὲν μοῦ ἀπηντήσατε.

Α. Παπαναστασίου. Φαντάζεσθε ὅτι αἱ ὀργανώσεις εἶνε μειοψηφία, ἐνῷ δὲν εἶνε τοιαύτη. Καταλήγων λέγει, ὅτι συνήθως, ὁσάκις παρὰ τὸν σύντηρητικὸν ἀνθρώπων προβάλλεται μία μεταρρύθμισις, τοῖς ἀντιτάσσεται, ὅτι ἡ μεταρρύθμισις αὕτη, καὶ ἂν ἐφαρμοσθῇ, δὲν πρόκειται νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ κανεὶς θεσμὸς δὲν ἀποτελεῖ πανάκειαν. Ἴσως ἡ πανάκεια νὰ κεῖται εἰς τὰς ἀρετὰς τῶν διαφόρων τάξεων καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ἐκλογέων, καὶ ἐκεῖ πρέπει νὰ στρέφεται ἡ προσοχή μας, ἵνα συντελέσωμεν ὥστε οἱ πολῖται νὰ καταστῶσιν ἱκανώτεροι πρὸς αὐτοκυβέρνησιν, ἵνα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προστατεύωντας καλλίτερον τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ ἔθνους. (Χειροκροτήματα).

Μεθ' ὅ, ὥρᾳ 9 μ.μ., λύεται ἡ συνεδρίασις συναινέσει τῆς Βουλῆς δι' αὔριον καὶ ὥραν 4 1)2.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βλαζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'

τῆς 30 Νοεμβρίου 1928

Ὥρᾳ 4 1)2 μ. μ. ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ ἐν Λαρίσῃ κτηνοτρόφος Ἀθ. Τζιαφέτας διαμαρτύρεται κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας, ἡ ὁποία διέταξε παρανόμως, ὅπως τὰ ποίμνιά των, τὰ ὁποῖα παραχειμάζουν ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, ἀπομακρυνθῶσιν ἐκεῖθεν.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης,*** βουλευτὴς Καβάλλας, καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ ἐν Καβάλλᾳ Συλλόγου Συνοικίας Ἁγίας Παρασκευῆς, παραπονουμένου διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἐκτίμησιν τῶν οἰκοπέδων ὑπὸ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Τριποδάκης*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ μοιράρχου Τσουρουνάκη Ματθαίου, ζητοῦντος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς παρανόμως ἀπεμακρύνθη.

Ὁ ἴδιος βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ συνταγματάρχου τοῦ Πυροβολικοῦ Κατσινάκου, παραπονουμένου διότι ἀποστρατευθεὶς δὲν προήχθη εἰς ἀνώτερον βαθμόν.

Οἱ συμβολαιογράφοι Σάμου παρακαλοῦν ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ συμβολαιογραφικῶν δικαιωμάτων» μὲ τὰς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κολιαλέξη.

Ὁ Σύλλογος ἐμπόρων Βόλου παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐλαττώσεως τοῦ δασμοῦ τοῦ ἀραβοσίτου».

Ὁ σύλλογος Φιλοπροόδων Βαρθολομιοῦ ἀναφέρει, ὅτι ἐκ τῶν βροχῶν ἐπλημμύρησαν τὰ προφυλακτήρια τῆς τάφρου καὶ ἐπροξένησαν τεραστίας ζημίας, παρακαλεῖ δὲ ὅπως τὸ Κράτος προσέλθῃ ἀρωγόν.

Ὁ σύλλογος ἀλευρεμπόρων Θεσ)νίκης διαμαρτύρεται διὰ τὰς ψευδεῖς διαμαρτυρίας τῶν Γεωργ. Συνεταιρισμῶν καὶ τοῦ Γεωργ. ἐπιμελητηρίου ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ ἐγχωρίου σίτου δὴθεν ἐξέπεσε καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου «περὶ ἐλαττώσεως τῶν δασμῶν σίτου καὶ ἀλεύρων».

Οἱ Σωζοπολῖται πρόσφυγες ἐν Θεσ)νίκῃ παρακαλοῦν ὅπως λόγῳ τῆς δεινῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως των εἰσπράττωνται τὰ χρέη μόνον τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν Ε.Α.Π. οὐχὶ δὲ καὶ τὰ χρέη τῶν κτημάτων καὶ γαιῶν.

Ὁ προσφυγικὸς κόσμος Γευγελῆς παρακαλεῖ ὅπως ὑποβληθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀποζημιώσεως γενικῶς τῶν πολεμοπαθῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆ"ι διδασκαλικῆς Ἐπιτροπῆς Κύμης Εὐβοίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι ἀπόλυσιν τοῦ γυμνασιάρχου.

Ἡ Ἀναστ. Ἀναστασιάδου παρακαλεῖ, ὅπως βοηθῇ εἰς τὸν πατέρα της, κρατούμενον ἐν ταῖς φυλακαῖς Θεσ)νίκης, τρίμηνος ἀναστολὴ ὅπως ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν καὶ δυνηθῇ οὕτω νὰ ἐξοφλήσῃ τμηματικῶς τὸ χρέος του.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ροδολείβου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μετάθεσιν τῶν ἀρχῶν εἰς Ἄγγιστα.

Οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Οἰκονομίας (τμήματος ἀπογραφῆς καὶ στατιστικῆς) παρακαλοῦν ὅπως βελτιωθῇ ὁ γλίσχρος μισθὸς τὸν ὁποῖον λαμβάνουν ὡς μὴ ἐπαρκῶν εἰς τὰς στοιχειωδεστέρας ἀνάγκας των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Α. Μυλωνογιάννης*** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Σούρης καὶ Λικοτεινάρας Κρήτης, παρακαλούντων, ὅπως τὸ Κράτος χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς μικρὸν ποσὸν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ τῆς συνδεούσης τὰ χωρία ταῦτα μετὰ τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας των Βάμου.

Τὸ Γεωργ. Ἐπιμελητήριον Θεσ)νίκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην μείωσιν τῆς διαφορᾶς δασμοῦ σίτου καὶ ἀλεύρων.

Ἡ Ἐργατικὴ Βοήθεια Λαρίσης διαμαρτύρεται διὰ τὰ λαμβανόμενα ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν πιεστικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἐργατῶν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ παραμεθορίου προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ Λόφτσας ὑποβάλλουν ἔντονα παράπονα κατὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ τομέως Καράκιοϊ ἀνθ)γοῦ Καρβελέα, διότι ἀδικαιολογήτως ἐπετέθη κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς ἐξυλοκόπησε, προβὰς συγχρόνως καὶ εἰς ἄλλας βαρβαρότητας.

Τὸ Ἐπαγγελματικὸν καὶ Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Πατρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῆς Γερουσίας τῶν ἐργαζομένων τάξεων.

Τὸ Ἐμπορ. καὶ Βιομηχ. Ἐπιμελητήριον Κερκύρας διαμαρτύρεται κατὰ τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως Κερκύρας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νεοχωρίου διαμαρτύρεται διὰ τὸν μελετώμενον ὑποβιβασμὸν τοῦ δασμοῦ σίτου καὶ ἀλεύρων.

Ὁ Πρόεδρος Κοινότητος Σοφάδων παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ὁ ἐργολάβος τῆς κατασκευῆς τῆς γεφύρας τοῦ χωρίου των, ὅστις διέκοψε τὰς σχετικὰς ἐργασίας, νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὰς καθόσον λόγῳ τῶν βροχῶν θὰ ὑποστοῦν οἱ γεωργοὶ μεγάλας καταστροφάς.

Οἱ πρόσφυγες Πατρῶν καὶ Πελοποννήσου παραπονοῦνται διὰ τὴν μείωσιν τοῦ τόκου τοῦ συμπληρωματικοῦ δανείου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Αἰμενικῆς Ἐπιτροπῆς Ἡρακλείου διὰ τηλ)τό,

του παρακαλεῖ ὅπως διορθωθῇ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν τοῦ δανείου εἰς 300000 λιρ. μόνον ἀντὶ τῶν ἀναγραφομένων 350000 λιρ. Ἐπίσης παρακαλεῖ νὰ μεταβληθῇ τὸ τοκοχρεωλύσιον ἀπὸ δρ. 10.000.000 εἰς δρ. 9.246,750

Οἱ Σύλλογοι ἐμπόρων, ἐμποροβιομηχάνων καὶ παντοπωλῶν Λαμίας παρακαλοῦν, ὅπως διαταχθῇ ὁ Τελώνης ν' ἀναστείλῃ τὴν ἀναδρομικὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου ὁδοποιΐας.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ.» «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1925 Ν.Δ.» περὶ προσθήκης 10ου τμήματος μονίμων ὁδοστρωμάτων εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δημοσίων Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας.

2) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3183, τροποποιουμένου.

3) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου κειμένων διατάξεων.

4) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ἐθν. Μετσ. Πολυτεχνείου κειμένων διατάξεων.

5) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1926 Ν. Δ. περὶ καταργήσεως θέσεων ἐν τῷ Ἐθνικῷ Μετσοβείῳ Πολυτεχνείῳ.

6) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ ἐφαρμογῆς διατάξεων τοῦ Νόμου 2166 περὶ Δημοσίων Ἔργων εἰς τὰς καταργηθείσας Γενικὰς Διοικήσεις.

7) Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Ν. Δ. περὶ ἐκδικάσεως ὑποθέσεων ἀνακυψασῶν διαφορῶν.

Οἱ κ. κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καὶ ***Α. Καραπᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως Διεθνοῦς Συμβάσεως μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς, ἀφορώσης τὴν διευθέτησιν τῶν ἐνδιαφερουσῶν πλείονα τοῦ ἑνὸς Κράτη ὑδραυλικῶν δυνάμεων».

Οἱ Βουλευταὶ κ. κ. ***Δ. Χατζῆσκος, Α. Καλατζᾶκος, Κ. Κατσαδήμας, Α. Λούλης*** καὶ ***Σ. Συριόπουλος*** ὑποβάλλουν τὰς κάτωθι προτάσεις νόμου:

1) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3385 καὶ

2) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1926 περὶ χωρισμοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Οἱ Βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Τρικούπης, Γ. Κωνσταντόπουλος, Τ. Ἀναστασίου, Ι. Παπαφλέσσας*** κ.λ.π. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3286 τῆς 21)23 Φεβρουαρίου 1925».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φόρου δημοσίων θεαμάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 21)4)26 περὶ συστάσεως συνδέσμου Κοινοτήτων Δοξάτου» καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, ἀφορώντων εἰς τροποποίησιν διατάξεων τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Προνοίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ Κατερίνης Νοσοκομείου φυματιώντων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: Σανατόριον Ἱερᾶς Μονῆς Πέτρας Ὀλύμπου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ., περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ., περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν Νόμον 2369».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ., περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου 1927 Ν. Δ., περὶ καταργήσεως Ἱερατικῶν Σχολῶν» καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ., περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1925 Ν. Δ., περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1923 Ν. Δ. περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Ροδόπουλος, Μ. Αἰλιανὸς*** καὶ ***Α. Πρέκας*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φόρου δημοσίων θεαμάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ρ. Λιβαθινόπουλος, Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καὶ ***Κ. Βουδούρης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ καταπάξεως ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν».

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι διάφοροι Βουλευταὶ ὑπέβαλον πρότασιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ συστάσεως 30μελοῦς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς παρακολούθησιν τῶν προσφυγικῶν ζητημάτων, ἥτις θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Α. Θεολογίτης*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ ἀγροτικοῦ συλλόγου Δράμας καὶ τονίζει τὴν ἐπιβεβλημένην ἀνάγκην τῆς ἐξετάσεως καὶ παραδοχῆς τῶν αἰτημάτων των.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κτηματιῶν Αἰγίου, λέγει ὅτι οὗτοι παραπονοῦνται κατὰ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, διότι αὐθαιρέτως ἠλλαξε τὰς παγίας δόσεις ἐξ ὀφειλῶν γαιῶν, στηριζομένη εἰς ἀντισυνταγματικὸν διάταγμα τῆς δικτατορίας, δεκαπλασιάσασα τὴν ἀρχικὴν ὀφειλήν. Ἡ πρᾶξις αὕτη, λέγει, εἶναι καὶ αὐθαίρετος καὶ ἀντίκειται εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ ἐμφανίζει τὸ Κράτος ὡς δυνάστην καὶ ἅρπαγα τῶν μεθ' ὧν συνεδλήθη ἰδιωτῶν καὶ ὡς ἀμείλικτον δανειστήν. Εἶναι δὲ προφανὴς ἡ διαφορά, ἡ ὁποία δημιουργεῖται μὲ τὰς αὐξήσεις αὐτάς, διότι οὕτω καταλήγουν οἱ μὲν ἰδιῶται οἱ ἀγοράσαντες ἀπὸ ἰδιώτας νὰ πληρώνουν τὰς ὀφειλάς των μὲ τὸ σημερινὸν νόμισμα, οἱ δὲ ὀφείλεται τοῦ Δημοσίου νὰ πληρώνουν ὑπερδεκαπλάσια. Παρίσταται συνεπῶς, ἐπιλέγει, ἀνάγκη νὰ μὴ κυρωθῇ τὸ ἄδικον αὐτὸ διάταγμα τῆς δικτατορίας διὰ νὰ παύσῃ ἐφαρμοζόμενον καὶ νὰ λυτρωθῇ ὁ λαὸς ἀπὸ μίαν ἄδικον φορολογίαν.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀναφορᾶς ἀπησχόλησε κατὰ τὸ θέρος τὴν προκάτοχον Βουλὴν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ χορηγήσεως προθεσμιῶν εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου καὶ ἐδόθησαν ὑποσχέσεις ρυθμίσεώς του. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ ὅτι κατὰ τὸ 1871 τὸ Δημόσιον παρεχώρησεν εἰς διαφόρους γεωργοὺς χέρσους ἀγρόνους καὶ ἐλώδεις ἐκτάσεις, οἵτινες τὰς μετέβαλλον εἰς γονίμους καὶ παραγωγικάς. Τότε εἶχεν ἐκκαθαρισθῇ καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ἀλλ' ἐβράδυνεν ἡ ἔκδοσις τῶν παραχωρητηρίων καὶ ὅταν ταῦτα ἐξεδόθησαν ἐκανονίσθησαν αἱ πάγιαι δόσεις. Κατὰ τὸ 1925 ἐπὶ δικτατορίας τὸ Κράτος κατὰ τρόπον αὐθαίρετον ἐδεκαπλάσιασε τὸ συμπεφωνημένον μίσθωμα οὕτω δὲ καὶ οἱ τυχὸν γενόμενοι ἀγορασταὶ τῶν ἐκτάσεων αὐτῶν ἀπὸ τοὺς ἀρχικοὺς εὑρέθησαν μὲ δεκαπλασιασμένον τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος των. Ἐπρόκειτο πρό τινος νὰ ὑποβληθῇ νόμος ρυθμίζων τὸ ζήτημα, ἀλλ' ἐγεννήθη ἕτερον ζήτημα περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου, ὅπερ θὰ εἰσηγεῖτο τὴν ρύθμισιν καὶ τὸ ζήτημα ἔμεινε καὶ πάλιν ἐκκρεμές. Θὰ παρακαλέσω, ἐπιλέγει, τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ συντόνως μέτρα

διότι πρόκειται περὶ φανερᾶς αὐθαιρεσίας καὶ καταφόρου ἀδικήματος.

Ὁ κ. *Γ. Μαρῆς* (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι οἱ κάτοχοι τῶν γαιῶν ἐκαρπώθησαν τούτας ἐπὶ τόσα ἔτη, τὸ δὲ μίσθωμα θὰ ὤφειλε νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸ 15πλάσιον ἀναλόγως τῆς ἐπικαταλαγῆς τῆς δραχμῆς. Δὲν εἶναι ἄδικον λοιπὸν τὸ μέτρον. Ἡ μόνη δικαιολογία εἶναι ὅτι εἰς τὰς λοιπὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις δὲν τηρεῖται τὸ αὐτὸ μέτρον.

Τ. Ἀναστασίου. Εἶναι λοιπὸν ἄνισον καὶ ὡς τοιοῦτον ἄδικον ἐφ' ὅσον τὸ Δημόσιον παρίσταται δανειστὴς ἐπαχθέστερος τοῦ ἰδιώτου.

Ὁ κ. *Σ. Σταυρόπουλος* ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. *Α. Θεολογίτης,* ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ κ. Κ. Τσολογιάννη, κατοίκου Καβάλλας, λέγει ὅτι πρόκειται περὶ τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀνταλλάξιμον περιουσίαν, ἡ ὁποία κατὰ τὸ σύστημα τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλήν, ὁπότε θὰ ἐβελτιοῦτο ὑπὲρ τῶν πτωχῶν γηγενῶν καὶ τῶν πτωχῶν πρόσφύγων. Εἰς αὐτὴν εἶχε ληφθῇ πρόνοια τὰ μικρὰ καταστήματα νὰ ἀγοράζωνται παρὰ τῶν κατόχων, ἀλλὰ τοῦτο ὑπῆρξε δῶρον ἄδωρον, διότι ἡ Τράπεζα ὥριζεν ὑπερόγκους τιμάς. Τὸ ζήτημα, τονίζει, εἶναι τραγικὸν διὰ τοὺς κατοίκους ἰδίως τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, οἵτινες ἐπανειλημμένως ἔπαθον ἀπὸ τὰς βιαιότητας τῶν πολέμων, ἀπώλεσαν τὰ οἰκήματά των καὶ κατώρθωσαν νὰ στεγασθοῦν ὑπὸ τὴν στέγην ἑνὸς τουρκικοῦ κτιρίου. Προκειμένου, λέγει, περὶ ἐπαγγελματιῶν ἀστέγων καὶ ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμά των ἀπὸ 48ετίας ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ νὰ λάβῃ μέτρα ὑπὲρ αὐτῶν ἀνακουριστικὰ καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐὰν ἀκούσωμεν τὴν τροποποίησιν τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὑποστηρίξεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἡ καταρτισθεῖσα σύμβασις μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς κυρώσεως ὑπὸ δύο Κυβερνήσεων καὶ ὑπὸ κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ σημεῖα τινὰ τῆς συμβάσεως, ἵνα καταστήσῃ εὐχερεστέραν τὴν ἐκποίησιν τῶν μικρᾶς ἀξίας καταστημάτων ἐν καιρῷ δὲ θὰ ἀνακοινώσῃ τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν της.

Ὁ κ. *Σ. Σταυρόπουλος,* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν συμβολαιογράφων Καρδίτσης, Ἰωαννίνων καὶ λοιπῆς Ἑλλάδος, λέγει ὅτι οὗτοι διαμαρτύρονται, διότι αἱ οἰκονομίαι των πρόκειται νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον τῶν δικηγόρων. Διαμαρτύρονται προσέτι διότι, ἐνῷ προσεφέρθησαν νὰ δώσουν ἐγγυήσεις καὶ ἄλλας εἰσπράξεις ὑπὲρ τοῦ ταμείου των, ἐν τούτοις ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος ζητεῖ ἀφομοίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ ἰδικόν των. Οἱ δικηγόροι, συνεχίζει, θὰ προσφέρουν 5 δραχμὰς δι' ἑκάστην παράστασιν φανεράν, ἀλλ' αἱ παραστάσεις αἱ φανεραὶ εἶναι μηδαμιναὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων ἀπολαυῶν τῶν δικηγόρων, οἱ ὁποῖοι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσουν μόνον μίαν μικρὰν εἰσφορὰν ἐτησίως. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ταῦτα ὑπ' ὄψει της κατὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, διότι δὲν εἶναι δίκαιον τοὺς κόπους τῶν συμβολαιογράφων νὰ καρπωθοῦν ἄλλοι.

Ὁ κ. *Θ. Κριμπᾶς,* ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν ἀμπελουργῶν Μεσσηνίας, λέγει ὅτι οἱ ἀμπελοκτήμονες καὶ σταφιδοκτήμονες ζητοῦν, ὅπως ληφθοῦν ἐπείγοντα μέτρα διὰ τοὺς κινδύνους ἐκ τῆς φυλλοξήρας. Ἡ ἀγωνία των, τονίζει, ἐκ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ εἶναι μεγάλη καὶ εὔλογος, ἔν δὲ ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ συγκαλουμένου συνεδρίου θὰ εἶναι καὶ ἡ λῆψις μέτρων πρὸς ἀποσόβησιν τῶν ἐκ τῆς φυλλοξήρας κινδύνων. Εἶναι γνωστόν, λέγει, ὅτι αὕτη διέσπασε τὴν γραμμὴν καὶ εὑρίσκεται πλέον εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ οὕτω ἀπειλοῦνται 2 1)2 ἑκατομμύρια στρέμματα ἀμπέλων. Ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἶχε χωρήσει τὴν Ἑλλάδα εἰς ἀμολύντους περιφερείας καὶ εἰς ὑπόπτους καὶ εἶχεν ἱδρύσει καὶ φυτώρια ἀμερικανικῶν ἀμπέλων, αἵτινες προσβάλλονται μὲν ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ἀλλὰ δὲν βλάπτονται. Τὸ φυτώριον ὅμως τοῦτο καθὼς καὶ τινα ἄλλα εἶναι τελείως ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἀνασύστασιν τῆς ἀμπελουργίας. Εἶναι ἀνάγκη, ὅπως ἱδρυθῇ φυτώριον τοὐλάχιστον 10 χιλιάδων στρεμμάτων ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς παρασχεθοῦν τὰ ἀναγκαῖα μοσχεύματα διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐπάρκεια τῆς ἀνασυστάσεως τῶν ἀμπελοφυτειῶν, νὰ γίνῃ δὲ συγχρόνως καὶ μελέτη τῶν ποικιλιῶν μας καὶ καταστρωθῇ πλήρης ἀμπελογραφικὸς χάρτης τῆς χώρας ὅστις ἀπαιτεῖ χρόνον. Ἐπιβάλλεται συνεπῶς, ἐπιλέγει, ἡ ἀπὸ τοῦδε λῆψις τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας, ὅστις ὑπὲρ πάντα ἄλλον συναισθάνεται τοὺς ἐκ τῆς φυλλοξήρας κινδύνους, δὲν θὰ λείψῃ νὰ συνδράμῃ τοὺς ἀμπελοκτήμονας εἰς τὴν ἀποσόβησιν αὐτῶν.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ ὅτι ἡ φυλλοξήρα ἀνεφάνη εἰς τὴν νῆσον Ἀμοργόν, ἐκάλεσα τοὺς εἰδικῶς ἀσχολουμένους καὶ δὴ τὸν κ. Ἀντωνόπουλον διὰ νὰ ληφθοῦν τὰ ταχύτερον ὅσα μέτρα εἶναι δυνατὸν νὰ ληφθοῦν καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἱδρυθῇ ἐν κεντρικὸν φυτώριον βορειότερα ὄχι τῆς ἐκτάσεως τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας. Διότι διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ἓν φυτώριον 10 χιλιάδων στρεμμάτων εἶναι καὶ δύσκολον καὶ ἐξόχως δαπανηρόν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Συμβούλιον κατέληξεν εἰς τὴν ἵδρυσιν ἑνὸς κεντρικοῦ φυτωρίου καὶ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν εἰς διάφορα σημεῖα μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν τοῦ ἐδάφους ὥστε νὰ καταπολεμηθῇ ἡ φυλλοξήρα.

Ὁ κ. *Δ. Φλωριᾶς,* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐπαγγελματιῶν κοινότητος Ἡρακλείας, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ὑγιεινῆς ἐπὶ τῆς ἐμφανιζομένης καὶ πιστοποιουμένης οἰκτρᾶς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἡ αἰτία, λέγει, ἐξ ἧς ἰδιαιτέρως πάσχουν αἱ περιοχαὶ αὐταὶ εἶναι ὅτι ἀπὸ 15ετίας διατῶνται εἰς ξύλινα καὶ τενεκεδένια παραπήγματα. Ἐκ τῆς ἐφετεινῆς κληρώσεως τῶν στρατευσίμων τῆς περιφερείας ἐχούσης 70 κληρωτούς, 40 ἔτυχον ἀναστολῆς, διότι εἶχον ἐλαττωματικὴν ὑγείαν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν στέγασιν, ἐλπίζω ὅτι τάχιστα, σύμφωνα πρὸς τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ληφθοῦν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑγιεινὴν αὐτῶν κατάστασιν ἐλπίζω ὅτι θὰ σταλῇ παρὰ τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ καλὸς ἐπιστήμων ὑγιεινολόγος, ὅστις θὰ μελετήσῃ καὶ θὰ ὑποβάλῃ συγκεκριμένως τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθοῦν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Ὁ κ. *Α. Μέλφος* τονίζει ὅτι ἀρκεῖ καὶ μόνον τὸ γεγονὸς τῆς ἐξαιρέσεως 40 στρατευσίμων ἐπὶ 70 τοιούτων διὰ νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν ἡ Βουλὴ περὶ τῆς σημαντικῆς διασαλεύσεως τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων τῆς ἀτυχοῦς κωμοπόλεως Τζουμαγιᾶς. Τὸ συμπέρασμα, λέγει, ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξετάσεως εἶναι ἀλγεινόν, διότι ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ 3)5 τῆς νέας γενεᾶς ἔχουν ὑπονομευμένην τὴν ὑγείαν σοβαρώτατα. Τὸ τηλεγράφημα, λέγει, τὸ ὁποῖον ἔστειλεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κοινότητος (ἀναγνώσκει) προκαλεῖ ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν. διότι πρόκειται περὶ καταστάσεως μὴ ἐμφανιζομένης εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περιφέρειαν ἐς τόσον βαθμόν. Τὸ Κράτος, ἐπιλέγει, καὶ ὁ κ. Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ λάβουν ἀμέσως ἐπείγοντα καὶ σύντονα μέτρα διότι ἄνευ αὐτῶν βαδίζομεν εἰς ἐξαφανισμὸν τῆς φυλῆς.

Ὁ κ. *Α. Δοξιάδης* (Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς). Δυστυχῶς, λέγει, δὲν εἶναι μόνον ἡ Τζουμαγιὰ ἡ ὁποία πάσχει ἐξ ἑλονοσίας, ἀλλὰ σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἰπω ὅτι ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Μακεδονίας 58 ο)ο νοσοῦν, ἀσφαλῶς δὲ ἡ γενικὴ ἑλονοσία εἰς τὸ Κράτος εἶναι 75 ο)ο. Ἀπέναντι ὅλων αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται νὰ θέσῃ τὰς βάσεις ἑνὸς ὠργανωμένου ἀντιελονοσιακοῦ ἀγῶνος. Ἀλλὰ χρειάζονται ἑκατομμύρια καὶ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὁ ἀγὼν αὐτὸς θὰ στοιχίσῃ ὑπὲρ τὰ 400 ἑκατομμύρια. Ἐν πάσῃ περιπτώσει βεβαιοῦ ὅτι μελετᾶται σοβαρῶς τὸ πρόγραμμα τοῦ ἀντιελονοσιακοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος, τὴν δὲ κατάστασιν τὴν ὑγιεινὴν τοῦ τόπου θὰ ἐκθέσωμεν καὶ εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν διὰ νὰ μᾶς παρασχεθῇ καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἢ ἄλλη ἀρωγή της.

Ὁ κ. *Κ. Κουρτίδης,* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Λαϊκῆς Τραπέζης Ὀρεστιάδος, λέγει ὅτι οἱ καλλιεργηταὶ οὗτοι διαμαρτύρονται διὰ τὰς μελετωμένας φορολογίας διὰ τὸ σισαμέλαιον καὶ τὸ βαμβακέλαιον ὅπερ παράγεται ἐκεῖ. Δὲν πρόκειται, τονίζει, περὶ βιομηχανίας, ἀλλὰ περὶ βιοτεχνίας καὶ κατ' ἀνάγκην πᾶσα ἐπιβληθησομένη φορολογία θὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν παραγωγήν, οἱ δὲ σισαμοκαλλιεργηταὶ καὶ βαμβακοκαλλιεργηταὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν, διότι θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ ἐγκαταλείψουν αὐτὰς τὰς καλλιεργείας καὶ νὰ τραποῦν εἰς ἄλλας, εἰς βάρος ἀσφαλῶς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ὁ κ. *Ν. Ἀβραάμ,* ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν συμβολαιογράφων Λαμίας, Ζακύνθου κλπ., λέγει ὅτι οἱ συμβολαιογράφοι διαμαρτύρονται, διότι διὰ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τάξεως των ἰδιαιτέρως. Αἱ διαμαρτυρίαι ὀφείλονται, διότι οἱ συμβολαιογράφοι κατώρθωσαν ἐπὶ δικτατορίας νὰ ἐπιτύχουν τὴν αὔξησιν τῶν δικαιωμάτων των, τὰ ὁποῖα ἠλάττωσεν ἤδη ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπή· ἀνεγράφετο δὲ εἰς τὸ σχετικὸν διάταγμα, ὅτι τὸ ἥμισυ τῆς αὐξήσεως αὐτῆς θὰ ὑπῆγετο εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας των συμβολαιογράφων. Τὰ ποσοστὰ ταῦτα μέχρι τῆς ἱδρύσεως τοῦ ταμείου τὰ παρεκράτουν καὶ τώρα ποῦ ἔθεσε ποινικὴν κύρωσιν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν κατάθεσιν αὐτῶν τῶν ποσῶν πρόκειται νὰ γίνουν ἔνοχοι ὑπεξαιρέσεως ἂν δὲν τὰ καταθέσουν καὶ δι' αὐτὸ διαμαρτύρονται. Τὸ ζήτημα, ἐπιλέγει, θὰ λυθῇ μὲ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως ταμείου νομικῶν, ὅπερ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ ὑιοθετηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τοῦ ὁποίου θὰ λαμβάνωνται μέτρα προνοίας δι' ὅλους τοὺς νομικούς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Οἱ συμβολαιογράφοι λέγουν ὅτι θέλουν νὰ ἔχουν ξεχωριστὸν ταμεῖον καὶ νὰ μὴ πᾶνε μὲ τοὺς δικηγόρους. Πάντως, τονίζει, θὰ ἐξετασθοῦν ὅλαι αἱ ἀπόψεις κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Ν. Ἀβραάμ. Ἡ ἀντίρρησις, κ. Πρόεδρε, προέρχεται ἀπὸ τὴν αἰτίαν τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξα. Πάντως, ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ νέον ταμεῖον, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ μεγάλους πόρους, θὰ ἔχῃ συμμετόχους πάντας καὶ θὰ ἐξυπηρετηθοῦν δι' αὐτοῦ καὶ οἱ συνεισφορεῖς του καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ὁ λαός.

Ὁ κ. *Δ. Φλωριᾶς,* ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τῶν ὑπαλλήλων παραρτημάτων Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, λέγει, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει τὰ παράπονα τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, διότι οὗτοι ἀμείβονται ἀνίσως πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ὁ κ. *Γ. Κοκκινάκης* λέγει ὅτι εἶναι δικαιοτάτη ἡ ἀναφορὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ παραρτήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. Ὑπουργοὺς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν νὰ λάβουν ταῦτην ὑπ' ὄψει καὶ μεριμνήσουν νὰ ἀποφανθῇ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ταχέως ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων αὐτῶν καὶ ἐξισωθῶσιν ἐπὶ τέλους πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. *Δ. Φλωριᾶς,* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Συλλόγου Μακεδονομάχων Βαρυμπόπης «Παῦλος Μελᾶς», τονίζει ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ἀγωνισθέντων κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα καὶ ζητούντων κλῆρον γῆς ἐφ' ὅσον εἶναι γεωργοί. Γενικῶς, λέγει, ὑπὲρ τῶν Μακεδονομάχων πρέπει νὰ δοθοῦν συντάξεις καὶ ἀμοιβαὶ εἰς ὅσους μετ' ἐξακριβώσιν εἶναι ἄξιοι τοιούτων.

Ὁ κ. *Ἰ. Γρηγοράκης,* συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Οἰτύλου περὶ προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως μεριμνήσῃ καὶ περιληφθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ σεισμοπαθῶν τῆς Κορίνθου.

Ὁ κ. *Τ. Ἀναστασίου* ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ κτηματικοῦ συλλόγου Αἰγίου, παραπονουμένου ὅτι τὸ ἐκεῖ ἀγροσκήπτιον διευθύνει ἀπὸ ἐτῶν ἕνας ἰατρὸς 80τούτης ἀγνοῶν τὴν γεωπονίαν καὶ οὕτω ὁ γεωπονικὸς σταθμὸς ἀποβαίνει ἄχρηστος εἰς τὸν γεωπονικὸν κόσμον, ἔχοντα ἀνάγκην γεωπόνου διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς γεωργίας, καὶ συνιστᾷ ὅπως διορισθῇ τοιοῦτος.

Ὁ κ. *Π. Εὐριπαῖος,* συνιστῶν αἴτησιν τῶν ἐνοικιαστῶν καταστημάτων Ἑρμουπόλεως, λέγει ὅτι εἶναι γνωστὴ ἡ κρίσις τοῦ ἐμπορίου, εἰδικώτερον δὲ αὕτη μαστίζει τὴν Σύρον, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ κοιτὶς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου. Θὰ ἐνθυμεῖται, λέγει, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὰ μαθητικά του ἔτη ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐμπορικὴ κίνησις ἐν Σύρῳ. Ἤδη οἱ καταστηματάρχαι Σύρου, μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώσουν τὰ μεγάλα ἐνοίκια ἄτινα ἐπέβαλεν αὐτοῖς τὸ ἐνοικιοστάσιον, διότι ὡς γνωστὸν πληρώνουν τὸ 16πλάσιον τοῦ προπολεμικοῦ ἐνοικίου, παρακαλοῦν ὅπως μειωθῇ τοῦτο εἰς τὸ 10πλάσιον. Παρακαλεῖ θὲν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ λάβῃ εὐμενῶς ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν ταύτην.

Ὁ κ. *Α. Σπηλιάδης,* ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν πλημμυροπαθῶν Βαρθολομιοῦ, λέγει ὅτι ἀνεπτύχθη ἐν πλάτει ἀναφορὰ περὶ τῶν πλημμυροπαθῶν, καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη περαιτέρω ἀναπτύξεως αὐτῆς.

Ἐξαντληθείσης τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἀναφορῶν ὁ κ. *Α. Δοξιάδης* (Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν ὑγείαν· ἀναπτύσσων δὲ τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν, λέγει ὅτι ἡ πρώτη σειρὰ τούτων περιλαμβάνει νομοσχέδια ἀφορῶντα τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μετεκπαίδευσιν τῶν ἰατρῶν οἵτινες εἶναι δημόσιοι, δημοτικοὶ ἢ καὶ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι. Οἱ ἀπόφοιτοι, λέγει, τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐξέρχονται μὲ δίπλωμα ἰατροῦ θεραπευτοῦ μόνον, ἀλλ' ἡ κοινωνία ἔχει πρὸ παντὸς ἀνάγκην ἰατρῶν ὑγιεινολόγων. Ἡμεῖς δέ, μὴ δυνάμενοι νὰ χωρίσωμεν τὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς 2 κατηγορίας, ἐρημινῶμεν ἵνα διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου ἱδρυθῇ ὑγειονομικὴ σχολή, ἥτις ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν μετεκπαίδευσιν ὅλων τῶν ἰατρῶν, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιεῖ τὸ κράτος εἰς τὰς διαφόρους αὐτοῦ ὑπηρεσίας καὶ συγχρόνως ὅπως μορφωθῇ κατώτερον ὑγειονομικὸν προσωπικόν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου λαμβάνεται πρόνοια καὶ περὶ ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἰατρῶν, εἴτε ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ διατελούντων, εἴτε καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, πρὸς ὑγειονομικὴν αὐτῶν μόρφωσιν, οἵτινες ἐπανερχόμενοι θὰ ἀποτελέσωσι τὸν πυρῆνα τῆς ὑγειονομικῆς μορφώσεως. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲ αὐτοῦ θὰ προσκληθοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας ὅλοι οἱ διορισθέντες ἰατροί ἵνα ὑποβληθοῦν εἰς ἐξετάσεις πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Σχολήν. Καὶ ἂν μὲν ἐπιτύχωσιν εἰς αὐτάς, θὰ παραμείνωσιν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, εἰ δ' ἄλλως θὰ παραχωρήσωσι τὰς θέσεις των εἰς ἄλλους ἱκανωτέρους.

Δι' ἑτέρου νομοσχεδίου προβαίνομεν εἰς τὴν ἵδρυσιν ὑγειονομικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ὑγειονομικοῦ Μουσείου. Ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ τούτῳ θὰ ἐπιτελῆται πᾶσα ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἐπεκτεινομένη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς δημοσίας ὑγείας τόσον ὅσον ἀφορᾷ τὰς μολυσματικὰς νόσους ὅσον καὶ τὴν ὑγιεινὴν τῶν τροφίμων καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν διαφόρων φαρμακευτικῶν σκευασιῶν. Ἕτερον νομοσχέδιον προβλέπει τὴν προστασίαν τοῦ παιδός. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ θνησιμότης τῶν βρεφῶν μέχρι τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀνέρχεται εἰς 20 ο)ο, δηλαδὴ ἔχομεν ἐν σύνολον ἀποθνησκόντων παιδίων πρωτοῦ φθάσουν ἀκόμη τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας των 32 χιλιάδων, ἐνῷ εἰς τὴν Κράτη, καὶ δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν Σκανδιναυϊκῶν ἐνθα ἡ θνησιμότης εἶναι ἐλαχίστη, εἰς τὰ ἄλλα Κράτη ἡ θνησιμότης τῶν βρεφῶν κυμαίνεται μεταξὺ 9 καὶ 11ο)ο. Ἐὰν κατορθώσωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ φθάσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν θνησιμότητα, θὰ ἔχωμεν μίαν οἰκονομίαν 16.000 ψυχῶν τὸ ἔτος. Ἡ θνησιμότης, λέγει, τῆς μαθητικῆς ἡλικίας ἐν Ἑλλάδι εἶναι ὑπερδιπλασία τῆς θνησιμότητος τῆς ἀντιστοίχου ἡλικίας εἰς τὰ ἄλλα Κράτη. Ἡ δὲ φυματικὴ μόλυνσις εἰς τὴν ἡλικίαν ἀπὸ 2—5 ἐτῶν φθάνει τὰ 60 ο)ο, ἐνῷ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη φθάνει μόνον τὰ 28—30 ο)ο. Ἐξ ὅλων αὐτῶν ἀντιλαμβανόμεθα ποία σημασία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν ὑγείαν

τοῦ παιδός. Ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἀρχίζοντες τὸ ἀνορθωτικὸν ἔργον νὰ θέσωμεν τὸ θεμέλιον ἐπὶ τῆς νηπιακῆς καὶ ἀρεφικῆς ἡλικίας. Ὁ συστηματικὸς οὗτος ἀγὼν πρὸς προστασίαν τῆς παιδικῆς ἡλικίας θὰ διαιρεθῇ εἰς δύο μέρη διὰ τοῦ ἑνὸς νομοσχεδίου θὰ ἱδρυθῇ εἰς τὸ Ὑφυπουργεῖον τῆς Ὑγιεινῆς Συμβούλιον Ὑγιεινῆς, τὸ ὁποῖον θὰ εἰσηγῆται τὰ διάφορα νομοθετικὰ μέτρα, συγχρόνως δὲ διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου «περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος» γίνεται τοῦτο ἐκτελεστικὸν ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Παιδιοῦ, γίνονται δὲ καὶ παραρτήματα τούτου ἐν ἑκάστῳ νομῷ. Ἡ στατιστικὴ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ θνησιμότης τῶν βρεφῶν εἰς τὰ χωρία εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ μικροτέρα τῆς θνησιμότητος τῆς παρατηρουμένης εἰς τὰς μεγάλας πόλεις καὶ τοῦτο ἐξηγεῖται διότι εἰς τὰ χωρία αἱ ἴδιαι αἱ μητέρες θηλάζουν τὰ τέκνα των, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἕνεκα διαφόρων λόγων δὲν συμβαίνει πάντοτε μὲ τὰς γυναῖκας τῶν πόλεων. Παρὰ τὸ Πατριωτικὸν Ἵδρυμα ἱδρύεται Γυμνοδοτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ τοὺς παιδιάτρους τῶν Ἀθηνῶν. Ἕτερον νομοσχέδιον προβλέπει περὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος. Καθ' ἅπαν τὸ Κράτος ἐξασκοῦσι τὸ μαιευτικὸν ἐπάγγελμα ἐπισήμως 492 μαῖαι ἐνῷ χρειάζονται παρὰ πολὺ περισσότεραι, ὁλόκληροι δὲ πληθυσμοὶ προκειμένου νὰ στερηθῶσι παντελῶς βοηθείας κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ τοκετοῦ ἀναγκάζονται νὰ καταφεύγουν εἰς τὰς ἐμπειρικὰς τοιαύτας μαίας, παρ' ὅλας τὰς κρατικὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις καὶ τὴν ὑπὸ τῶν κρατικῶν ὀργάνων δίωξιν αὐτῶν.

Ἐδημιουργήθη συνεπῶς μία κατάστασις τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ θεραπεύσωμεν. Πρὸς τοῦτο δημιουργοῦμεν πρακτικὰ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἀφοῦ ἐξετασθῶσιν αἱ μαῖαι καὶ ἐπιτύχωσι λαμβάνουσι πλέον ἄδειαν ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των. Ἕτερον νομοσχέδιον προβλέπει περὶ καταπολεμήσεως τῶν ἀφροδισιακῶν παθῶν, διότι παρατηρεῖται μεγάλη ἐξάπλωσις τοιούτων. Πρὸς τοῦτο ἱδρύομεν ἀντιαφροδισιακὰ συνεργεῖα εἰς τὴν Μακεδονίαν, Θράκην καὶ Ἤπειρον. Φρονῶ ὅτι διὰ τῶν νομοσχεδίων τούτων τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξα θὰ φθάσωμεν εἰς ἓν καλὸν ἀποτέλεσμα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν.

Μετὰ τοῦτο καταθέτει τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ Πατριωτικοῦ Ἱδρύματος προστασίας τοῦ παιδίου καὶ περὶ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῆς μητρότητος καὶ τῶν παιδικῶν ἡλικιῶν».

«Περὶ ὑποβολῆς εἰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἐπ' ἀδείᾳ ἁπάντων τῶν τυχόντων προσωρινῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν προσφύγων ἢ μετναστῶν ἰατρῶν φαρμακοποιῶν, κτηνιάτρων, ὀδοντοϊατρῶν καὶ μαιῶν».

«Περὶ ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ἐν Ἀθήναις ὑγειονομικῆς σχολῆς καὶ περὶ ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς μετεκπαίδευσιν ἰατρῶν δι' εἰδικὴν ὑγειονομικὴν μόρφωσιν».

«Περὶ ὑποβολῆς εἰς πρακτικὴν δοκιμασίαν τῶν ἐμπειρικῶν μαιῶν πρὸς ἀπόκτησιν ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος».

«Περὶ καταπολεμήσεως τῆς κληρονομικῆς συφιλίδος».

«Περὶ ὀργανώσεως τοῦ νοσοκομείου προσφύγων Ἀθηνῶν».

«Περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν Θεσ)νίκῃ κεντρικοῦ νοσοκομείου προσφύγων».

«Περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Κεντρικοῦ Ὑγειονομικοῦ Ἱνστιτούτου».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) παρακλεῖ ὅπως ἐὰν στέργουν οἱ ἐπερωτῶντες νὰ ἀναβληθῇ ὁ ἔλεγχος διὰ τὴν Δευτέραν, ἵνα ἡ Βουλὴ συνεχίσῃ τὴν συζήτησιν περὶ τῆς Γερουσίας.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι χάριν τῆς τηρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ πρέπει ἐρωτηθοῦν οἱ ἐρωτῶντες ἐὰν δέχωνται ν' ἀναβάλουν τὰς ἐπερωτήσεις των.

Ε. Βενιζέλος Ἀναμφιβόλως.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει ὅτι εἶνε ζήτημα τάξεως καὶ Κανονισμοῦ νὰ μὴ ἀναβληθῇ ὁ ἔλεγχος, διότι εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν δὲν ἀπομένει τίποτε ἄλλο εἰμὴ ὁ ἔλεγχος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς) Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν τὰς ἐπερωτήσεις σας.

Ἀναβαλλομένων πασῶν τῶν προηγουμένων ἐπερωτήσεων καλεῖται ὑπὸ τοῦ κ. ***Προέδρου*** ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ὅστις ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του ἀπευθυνομένην εἰς τὸν κ. Ὑφυπουργὸν τῆς Ὑγιεινῆς λέγει ὅτι ἀπελύθη παρ' αὐτοῦ ὁ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν σεισμοπαθῶν Λουτρακίου διορισθεὶς μεταξὺ τῶν ἄλλων ἰατρὸς Κ. Μπολέτης, καὶ ἡ ἀπόλυσίς του, λέγει, αὕτη ἐγένετο μόνον καὶ μόνον λόγῳ τῶν πολιτικῶν φρονημάτων τοῦ ἰατροῦ τούτου, ἅτινα εἶναι ἀντίθετα πρὸς τὰ πολιτικὰ φρονήματα τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ. Δὲν ζητῶ διὰ τῆς ἐπερωτήσεώς μου ταύτης νὰ ἐπαναδιορισθῇ ὁ ἰατρός, ἀλλὰ θέλω νὰ ἀποδείξω ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρ' ὅλας τὰς ὑποσχέσεις τὰς ὁποίας ἔδωσεν ὅτι θὰ εἶναι ἴσῃ ἀπέναντι ὅλων τῶν πολιτῶν ἀπέλυσε τὸν ἰατρὸν τοῦτον λόγῳ τῶν ἀντιθέτων πολιτικῶν φρονημάτων του.

Ὁ κ. ***Α. Δοξιάδης*** (Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς) λέγει ὅτι ἐπὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως εἶχον διορισθῇ ἰατροὶ πρὸς περίθαλψιν τῶν σεισμοπαθῶν Κορίνθου καὶ Λουτρακίου. Ἐπειδὴ ὅμως κατόπιν ἡ ὑπηρεσία εἶχε τὴν γνώμην ὅτι οἱ ἰατροὶ οὗτοι ἦσαν πολλοί, προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν τινῶν ἐξ αὐτῶν τοὺς ὁποίους οὔτε κἂν γνωρίζει προσωπικῶς. μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ περὶ οὗ πρόκειται. Ἤδη παρήγγειλα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὅπως μοῦ ἑτοιμάσῃ καὶ ἕτερον κατάλογον, διότι δὲν ἀναγκαιοῦσιν ἐκεῖ πλέον τῶν 2 - 3 ἰατρῶν.

Ἀναβαλλομένων ἐπίσης τῶν λοιπῶν ἐπερωτήσεων, καλεῖται ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ὅστις ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι ἐνῷ δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἅπασαι αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὑπὸ τοῦ καθοριζομένου νόμου ἀριθμοῦ βουλευτῶν λόγῳ θανάτου τινῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν προεκήρυξεν ἀκόμη ἐκλογάς, ὡς συμβαίνει ἐν Ἰωαννίνοις ἔνθα διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Μίσσιου ἐκενώθη μία θέσις. Ἕτερον ζήτημα εἶναι τὸ σχετικὸν μὲ τοὺς βουλευτὰς Μαντινείας καὶ Θεσ)νίκης καὶ ἐρωτῶ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως τίνος περιφερείας εἶναι βουλευτής, διότι εἰς τὴν πρόσκλησιν τὴν ὁποίαν τοῦ ἔκαμεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἵνα δηλώσῃ εἰς ποίαν περιφέρειαν ἀνήκει δὲν ἀπήντησε, καὶ ἴσως μὲν ὁ νόμος νὰ μὴ τὸν ὑποχρεώνῃ εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην ἀλλὰ πάντως πρέπει καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ προσκαλέσῃ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως νὰ προβῇ εἰς τὴν σχετικὴν δήλωσιν.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της νὰ μὴ καταπονῇ διαρκῶς τὸν λαὸν ἀνέβαλε τὴν διεξαγωγὴν τῶν συμπληρωματικῶν τούτων ἐκλογῶν ἵνα τὰς διεξαγάγῃ ὁμοῦ μὲ τὰς ἐκλογὰς τῆς Γερουσίας. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ Νομοθετικῷ Διατάγματι περὶ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, τὸ ὁποῖον θὰ ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν, διάταξις καθ' ἣν ἐὰν κατὰ τὴν τελευταίαν τριμηνίαν τῆς Βουλευτικῆς περιόδου κενωθῇ καμμία θέσις Βουλευτικὴ νὰ μὴ συμπληρῶται αὕτη. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δηλώσεως τῆς ἐκλογικῆς περιφερείας ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, τὸ ἴδιον διάταγμα περιέχει διάταξιν, καθ' ἣν, ἐὰν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας δὲν δηλώσῃ ὁ βουλευτὴς τὴν περιφέρειαν τὴν ὁποίαν προτιμᾷ, θὰ θεωρῆται βουλευτὴς τῆς μείζονος περιφερείας.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** λέγει ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν δικαιολογεῖ τὰ πράγματα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὤφειλε νὰ ἀπαντήσῃ διατί δὲν ἐφήρμοσε τὸν νόμον, ὅστις καθορίζει τὸ ζήτημα τῶν συμπληρωματικῶν ἐκλογῶν Ἀλλ' ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰ Ἰωάννινα εἶναι ἄλλος, εἶναι διότι ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων ὑποψηφιοτήτων δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξικονομήσῃ τὰ πράγματα καὶ περιμένει τὰς γερουσιαστικὰς ἐκλογὰς πρὸς ἐξοικονόμησιν τούτων.

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶχον καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ὁ κ. συνάδελφος ἤθελεν ὑποστηρίξει ὅτι λόγοι κομματικοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἤγαγον τὴν κυβερνητικὴν ἀπόφασιν εἰς ὃ σημεῖον αὐτὴ κατέληξεν. Ἀλλ' εἰμαι βέβαιος ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι προκειμένου κυρίως περὶ τοῦ διαμερίσματος τῆς Ἠπείρου τὸ κρατοῦν κυβερνητικὸν κόμμα δὲν εἶχεν οὔτε τὸν ἀπώτατον λόγον νὰ φοβῆται τὰ ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα καὶ ὅτι τοὐναντίον ἡ πάροδος τοῦ χρόνου θὰ ἦτο ἴσως εἰς κίνδυνος διὰ τὴν Κυβέρνησιν, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπῆρχε τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύνατο νὰ διεξαγάγῃ τὴν ἐκλογήν. Ἀνέφερε καὶ κἄτι ἄλλο, ὅτι αὐτὸ ἔγεινε διὰτὸν κίνδυνον τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν ἀξιώσεων καὶ ὅτι ἀναφέρεται τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν. Περὶ τούτου δὲν εἶχον ἀπολύτως καμμίαν ἀμφιβολίαν, δεδομένου ὅτι, δυστυχῶς διὰ τὴν ἀντιπολίτευσιν, ἐφ'ὅσον δὲν ἔχει ἐκλογεῖς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ ἀπειρίαν ἀξιώσεων ὑποψηφίων.

Μ. Μαντᾶς. Ἡ ἀντιπολίτευσις ζητεῖ νὰ ἐφαρμόσητε τὸν νόμον. Ἐφαρμόσατε τὸν νόμον καὶ ἤ οὔ;

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην τῶν πράξεών της καὶ ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἔχει πλειοψηφίαν ὄχι μόνον ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ μὴ καταπολεμήσῃ τὸν κόσμον, ἐνόμισε καὶ νομίζει ὅτι μικρὰ προθεσμία ὀφθῆ ἔχει νὰ ὠφελήσῃ, τοὐναντίον ἤθελε βλάψει.

Ὁ κ. ***Δ. Κουτσοπέταλος*** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης διατὶ ὁ εἰσαγγελεὺς Λεβαδείας ἀρνεῖται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ὑποβληθείσας εἰς αὐτὸν αἰτήσεις χάριτος Γεωργίου Τζώρτζη καὶ λοιπῶν καταδικασθέντων ἐπὶ ἀσκόποις πυροβολισμοῖς κ.λπ. μολονότι ἐν τῇ αἰτήσει χάριτος ἀναφέρεται ὁ λόγος τῆς δικαστικῆς πλάνης. Λέγει δὲ ὅτι ἐρ' ὅσον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἔλαβεν ἀκόμη ἀπάντησιν ἀπὸ τὸν Εἰσάγγελέα εἰς τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα τοῦ ἔστειλεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέον ν' ἀνακοινώσῃ κατὰ τὴν μέλλουσαν συζήτησιν τὰ μέτρα ἅτινα ἐπέβαλεν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι περιμένει τὴν ἀπάντησιν καὶ κατόπιν θὰ πράξῃ ὅ τι καθορίζει ὁ νόμος.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἐὰν ἀληθεύῃ ἡ εἴδησις ὅτι πρόκειται νὰ διακοπῇ ἡ λειτουργία τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἀττικῆς καὶ ποῖα μέτρα σκέπτεται νὰ λάβῃ, διότι ἡ Ἑταιρεία εὑρίσκεται ἀπὸ καιροῦ εἰς τοιαύτην κατάστασιν καὶ ἡ συγκοινωνία εἶναι τοιαύτη ὥστε οὐδαμῶς οἱ χωρικοὶ ἐξυπηρετοῦνται. Ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ δὲ ὅτι πρόκειται νὰ διακοπῇ αὕτη ἔγειναν ἀνάστατοι. Καταλήγων παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ διατάξῃ τὴν μὴ διακοπὴν τῆς συγκοινωνίας αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία τῆς Ἀττικῆς θὰ διακόψῃ τὸ ἔργον αὐτό. Διάδοχος αὐτῆς εἶναι ἡ Πάουερ, ἥτις ἐπὶ 8μηνον θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀτμήρη συγκοινωνίαν καὶ κατόπιν θὰ συνεχισθῇ αὕτη μὲ τὰ αὐτοκίνητα. Ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ὁ σιδηρόδρομος διότι θὰ δοθῇ ἡ γραμμὴ αὕτη εἰς ἄλλην Ἑταιρείαν, ἥτις θὰ κάμνῃ τὴν συγκοινωνίαν διὰ μέσου Ἡρακλείου - Λιοσίων Ἀττικῆς.

Ἀναβαλλομένων τῶν λοιπῶν ἐπερωτήσεων ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β'. κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3612 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας».

Συνεχιζομένης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας» ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀνέθηκεν εἰς τὸν νόμον νὰ κανονίσῃ ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γερουσίαν ὄχι μόνον λεπτομερειακὰ ζητήματα, ἀλλὰ καὶ ζητήματα γενικά, ὡς εἶναι ἂν ἡ ἐκλογὴ θὰ γείνῃ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος, ἐὰν θὰ γείνῃ ἐπαγγελματικὴ ἀντιπροσωπεία, ἂν ἡ ἐκλογὴ θὰ εἶνε διὰ τοῦ ἀναλογικοῦ ἢ πλειοψηφικοῦ συστήματος κλπ. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου ἐκλογῆς λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀποκλείει τὴν ἔμμεσον ἐκλογήν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποκλείει κατὰ τὰ 11)12 τὴν ἐκλογὴν διὰ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀποκλείει τὴν ἐκλογὴν διὰ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων. Καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων τὴν ἀποκλείουν καὶ ἄλλοι λόγοι τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξα ἐν πλάτει κατὰ τὴν Δ' Συνέλευσιν, διότι ἐὰν οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ σύμβουλοι ἐξέλεγον γερουσιαστάς, τότε εἰς τὴν γενικὴν πολιτικὴν θὰ ἔπαιζε σπουδαῖον ρόλον ὁ τοπικισμός, ἂν ἀντιθέτως δὲ οἱ γερουσιασταὶ ὡς ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τὰ τοπικὰ συμβούλια ἀνεμιγύοντο εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν θὰ ἀνῃρεῖτο ἡ ἔννοια τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἀποκλείεται ἡ ἐκλογὴ αὕτη, διότι τὰ τοπικὰ συμβούλια παρ' ἡμῖν δὲν ἀπέδωκαν ἀκόμη τοὺς καρποὺς των. Ἀποκλειομένης συνεπῶς τῆς ἐκλογῆς κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τρόπους δὲν μένει εἰμὴ ἡ ἄμεσος ἐκλογή. Ἀνενδοιάστως κηρύσσομαι ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, καὶ τοῦτο διότι ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ ὑφίσταται εἰς τὰ κράτη ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα ὑφίσταντο τὰ ἀριστοκρατικὰ καὶ μοναρχικὰ γένη, παρ' ἡμῖν ὅμως τοιαῦτα γένη δὲν ὑπῆρξαν ποτέ. Πῶς δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν ἕνα ὁλόκληρον αἰῶνα; Ἄλλως τε ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ εἶναι καὶ οἰκεία εἰς ἡμᾶς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἔμμεσον ἥτις εἶναι ἄγνωστος. Οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἔμμεσον εὑρίσκονται καὶ ἐν ἀνακολουθίᾳ πρὸς τὸν ἑαυτόν των, διότι ἐνῷ παραδέχονται ὅτι ὁ λαὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐκλέγῃ τοὺς βουλευτάς, δηλαδὴ νὰ πράττῃ τὸ πλέον, πῶς δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐκλέγῃ τοὺς γερουσιαστάς, δηλαδὴ νὰ πράττῃ τὸ ἔλασσον; Ἀλλὰ μᾶς εἶπον ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ ἔμμεσος ἐκλογὴ ἵνα ἡ Γερουσία εἶναι διάφορος τῆς Βουλῆς. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ὑπάρχει πάντοτε, διότι ἐφ'ὅσον εἶναι δύο ἀνεξάρτητα Σώματα θὰ ἔχῃ ἕκαστον ἰδίαν ψυχολογίαν καὶ νοοτροπίαν. Ἐὰν τὴν παροῦσαν Βουλὴν τὴν ἐχωρίζαμεν εἰς δύο Σώματα, καὶ τὸ ἕνα τὸ ἐχαρακτηρίζαμεν ὡς Γερουσίαν, ἕκαστον Σῶμα θὰ ἐσχημάτιζε τελείως διάφορον νοοτροπίαν. Ὁ προορισμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι νὰ μετριάζῃ τὰ ἐλαττώματα τῆς Βουλῆς. Ὅταν αὕτη ἱδρύθῃ ἦτο Σῶμα μόνιμον καὶ ἅμα ἔπαυσε νὰ εἶναι μόνιμον ἐγένετο ἡ ἀνανέωσίς του ὄχι ἄμεσος ἀλλὰ εἰς 3 διαφόρους περιόδους. Καὶ ἡ Γερουσία συνεπῶς πρέπει νὰ ἐκλέγεται τμηματικῶς. Μᾶς εἶπον συγχρόνως ὅτι ἡ ἐκλογὴ πρέπει νὰ γείνῃ ἔμμεσος ἵνα μὴ οἱ γερουσιασταὶ ὑφίστανται τὴν ἐπιρροὴν τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅσον μεγαλειτέρα εἶναι ἡ ἐπαφὴ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν λαὸν τόσον περισσότερα προσφέρουν οὗτοι. Ἄλλοι εἶπον ὅτι διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς θὰ λαμβάνουν οἱ γερουσιασταὶ πολλὰ γράμματα ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς των. Ἀλλὰ οἱ λέγοντες τοῦτο ἀγνοοῦν τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Ὁπωσδήποτε ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ δὲν ἁρμόζει μὲ τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διότι οἱ Ἕλληνες εἶναι καὶ ἐγωϊσταὶ καὶ ἀρκετὰ συμφεροντολόγοι· ἂν δὲ προϊστανται εἰς στενὸν κύκλον θὰ κάμουν κατάχρησιν. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἐξασκήσῃ μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκλογὴν Γερουσίας εἶναι οἱ πολιτικοὶ ὅροι, σήμερον δὲ οἱ ὅροι αὐτοὶ εἶναι καλοί, διότι πάντες ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συντεθῇ ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων στοιχείων καὶ ὅτι πρέπει νὰ παράσχῃ ἐθνικὰς ὑπηρεσίας. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ συστήματος λέγει ὅτι πάντοτε ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἀναλογικὸν ἔχει τὴν ἀρετὴν ὅτι εἶναι τὸ μόνον ἀπολύτως δίκαιον σύστημα, διότι δι' αὐτοῦ ἕκαστον κόμμα ἐκλέγει τόσους βουλευτάς, ὅσαι εἶναι αἱ δυνάμεις του, ἐνῷ ἀντιθέτως τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄδικον.

Τὸ ἀναλογικὸν ὅμως σύστημα ἔχει τὸ ἐλάττωμα ὅτι ἄγει

ένίοτε εἰς τὴν πλήρη ἀναρχίαν. Ἤτις εἶναι τὸ χειρότερον κακὸν ὅλων, διότι ὅταν ὑπάρχει κατάτμησις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας τὸ ἀναλογικὸν δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ ὥστε ἕνα κόμμα νὰ σχηματίσῃ ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν. Ἀντιθέτως τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα ἔχει τὴν ἀρετὴν ταύτην. Ἕκαστον δηλαδὴ σύστημα ἔχει ἕνα ἐλάττωμα καὶ μίαν ἀρετήν· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ἕκαστον ἐξ αὐτῶν εἶναι χρήσιμον εἰς τὰς συνήθεις περιστάσεις. Ἀλλὰ οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος εἶπον ὅτι ἡ σύγχρονος Ἑλλὰς πάσχει ἀπὸ πάθη κομματικὰ καὶ ὅτι θὰ ἐθεραπεύοντο ἡ κατάτμησις τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει τὸ ἀναλογικὸν σύστημα μετριάζει ταῦτα. Τοῦτο εἶναι ἀνακρίβεια, διότι ἡ Ἑλλὰς σήμερον δὲν πάσχει, τὰ πάθη ταῦτα ἐξηφανίσθησαν. Εἶπον συγχρόνως ὅτι ἡ κατάτμησις, τὴν ὁποίαν γεννᾷ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, εἶναι χρήσιμος διὰ νὰ γίνεται ἡ κοινωνικὴ ἐξέλιξις ὁμαλῶς καὶ νὰ μὴ ἐπέρχωνται κοινωνικαὶ ἀνατροπαί. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ εἶναι ἀνακρίβειαι. Κατάτμησιν τῶν δυνάμεων οὐδεμία ἐκλογὴ φέρει. Ἡ Κοινωνία σήμερον δὲν εἶναι ἁπλῆ ὅπως ἦτο ἄλλοτε ὁπότε τὰ συμφέροντα διηρρύοντο εἰς δύο κατηγορίας καὶ ἑκάστη τούτων ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ ἑνὸς κόμματος. Τώρα τὰ συμφέροντα εἶναι πολλαπλὰ καὶ δι' αὐτὸ εἶναι πολλὰ τὰ κόμματα. Εἶναι δὲ ἀνακριβὲς τὸ ὅτι ἂν ὑπῆρχον δύο κόμματα θὰ ἐπήρχοντο ἀνατροπαί, διότι τοῦτο οὐδαμοῦ ἀναγράφεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Συνεχίζων λέγει ὅτι, ἔχοντες ἓν σύστημα πλειοψηφικόν, πρέπει νὰ τὸ διατηρήσωμεν τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον τὸ Κράτος μας εἰς τὴν τελευταίαν δεκαπενταετίαν, διελθὸν διὰ μέσου ἀναστατώσεων, ἔχει ἀνάγκην ἰσχυρῶν Κυβερνήσεων.

Κ. Βουδούρης. Δὲν πρόκειται περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν. Συζητοῦμεν περὶ Γερουσίας.

Π. Καρασεβδᾶς. Ἡ Κυβέρνησις στηρίζεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἔχῃ ἰσχυρὰν πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἔχῃ τοιαύτην καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Π. Καρασεβδᾶς. Πάντως θὰ ὑπάρχουν προσκόμματα καὶ δὲν θὰ δύναται νὰ ἐργασθῇ. Χρειάζεται δὲ πλειοψηφίαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἑνὸς πολιτεύματος, διότι ἂν ὑπάρχῃ δημοκρατικὴ Γερουσία, ἐν κόμμα ἀντιδραστικὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν ἀρχὴν θὰ ἀπεπειράτο νὰ καταργήσῃ τὸ πολίτευμα. Ὑπαρχούσης δημοκρατικῆς Γερουσίας, ἡ τυχὸν ἀντιδημοκρατικὴ Βουλή, ἥτις θὰ ἀπεπειράτο τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ πολιτεύματος, δὲν θὰ κατώρθου τοῦτο, διότι θὰ τῆς ἀντετάσσετο ἡ Γερουσία. Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν γερουσιαστῶν ἐκ τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, λέγει ὅτι ἀπορεῖ διὰ τὰς γεννηθείσας ἀντιρρήσεις, διότι, ἂν ἐπροτείνετο νὰ ἐκλεγῇ σημαντικὸν μέρος τῆς Γερουσίας ἐκ τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἡ ἀντίρρησις θὰ ἦτο σεβαστή, ἂν καὶ προσωπικῶς, τονίζει, δὲν θὰ ἐναντιούμην ἐγὼ τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐκλογῆς τῆς Γερουσίας παρὰ τῶν ἐπαγγελματιῶν. Διότι ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων εἶνε γεγονός. Ὅσον διὰ τῆς προόδου τῶν ἐπιστημῶν ἀναπτύσσεται ὁ μηχανισμὸς τόσον ἐξ ἄλλου διὰ τῆς συγκεντρώσεως τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς πόλεις καταμερίζονται αἱ ἐργασίαι καὶ γίνεται ἡ ὀργάνωσις αὐτῶν, ἥτις εἶνε καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὸν συναγωνισμόν. Ἡ ὀργάνωσις γίνεται συνεπῶς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ὅταν ἔχωμεν ὠργανωμένας τάξεις ἐπαγγελματικὰς δὲν ἕπεται ὅτι θὰ ἔχωμεν πάλιν τῶν τάξεων μέχρις ἐξοντώσεως. Γενικὸς νόμος δὲν εἶνε πάλη, ἀλλὰ συναγωνισμὸς καὶ συνεργασία. Ἡ πάλη εἶνε ἐφεύρημα τοῦ Μὰρξ καὶ εἶνε ψευδὴς θρησκεία καὶ ὡς τοιαύτη θὰ ἐξεθύμαινεν. Ἐὰν διετηρήθη, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν μέγαν πόλεμον, ἐξ αἰτίας τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ὁποίου ὑπεκκαίεται ἡ ἱκανοποίησις χειμαιρῶν. Ἡ ἰδέα αὕτη βαθμηδὸν ἐξαφανίζεται, καὶ θὰ εἶχεν ἐξαφανισθῇ ἂν δὲν συνειργάζοντο μὲ τὰς τάξεις οἱ κομμουνισταί, ἐνῷ ἡμεῖς ἀντικομμουνιζόμεθα καὶ ἀντιμαρξιζόμεθα δὲν δίδομεν τὰς χεῖρας εἰς τὰς τάξεις. Ὅταν ἔχωμεν στοιχεῖα μεταξὺ των παλαίοντα, ὅσον εἶνε ἄτακτα καὶ ἀνοργάνωτα, ἡ πάλη εἶνε ὀξυτέρα, ἐνῷ, ἀντιθέτως, ὀργανουμένων αὐτῶν ἀμβλύνεται ἡ πάλη καὶ ἡ συνεργασία γίνεται ἀπείρως εὐκολωτέρα. Ἐὰν ἦσαν αἱ τάξεις πλήρως ὠργανωμέναι, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ ἀναμοσχεύσουν προτείνεται ἐλάχιστος ἀριθμὸς νὰ εἰσαχθῇ παρὰ τῶν ἐπαγγελματιῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τοῦτο προτείνεται διὰ νὰ τηρηθῇ μία ἀρθῆ ἀρχή, καθ' ἣν εἰς τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν αὐτὸ Σῶμα θὰ εἰσαχθοῦν καὶ εἰδικοὶ διὰ νὰ προσφέρουν τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι θὰ ἐναρμονίζουν. Ζητεῖτε λοιπὸν νὰ ἐμφανίζουν τὴν ἰδέαν τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐν τῇ πληρότητι.

Κ. Βουδούρης. Φρονεῖτε ὅτι ἀρμοδιώτερος διὰ τοὺς εἰδικοὺς θὰ εἶναι ὁ λαὸς καὶ ὄχι αἱ ὀργανώσεις;

Π. Καρασεβδᾶς. Οἱ ἴδιοι θὰ τοὺς ἐκλέξουν. Συνεχίζω λέγει ὅτι ἀπορεῖ περισσότερον, διότι ἠγέρθησαν ἀντιρρήσειν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Κλήρου. Καίτοι ὑποπτεύομαι μήπως οἱ ἀντιλέγοντες εἶναι ἐκ τῶν κόλασμένων τῶν φοβουμένων τὸ ῥᾶσον ὅπως ὁ διάβολος τὸ λιβάνι. Καθ' ἡμᾶς ὁ Κλῆρος δὲν θὰ προστρίβῃ ἐρχόμενος ἐνταῦθα οὔτε θὰ διαφθαρῇ ἐκ τῆς πολιτικῆς, διότι θὰ ἐκλεγῶσι παρὰ τῶν συναδέλφων των. Ἀλλὰ μήπως καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐπισκόπων δὲν παίζει ρόλον ἡ πολιτική; Ἀλλὰ ἔχομεν ὑπ' ὄψει τὴν ἱστορίαν τοῦ Κλήρου ἐπὶ τῆς δουλείας ὁπότε εἶχε καὶ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἔθνους ἀλλ' ὅμως δὲν προσετρίβη. Ὁ Κλῆρος ὅταν δὲν ἀπομονοῦται ἀλλ' ἀναμιγνύεται εἰς τὰ ζητήματα τότε σφυρηλατεῖται καὶ γίνεται ἀγωνιστὴς ἰδεῶν. Καταλήγων λέγει ὅτι παραδέχεται καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τὸ Κυβερνητικὸν νομοσχέδιον, συγχαίρει δὲ τοὺς εἰσηγητὰς τοῦ μέτρου ὅπερ ρυθμίζει τὰ ζητήματα προσηκόντως. Κατερχόμενος δέ τοῦ βήματος, τονίζει, ὅτι ὀφείλει νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῶν διακηρύξεων, ἃς ἔκαμον οἱ κ. κ. Νάκος καὶ Μακκᾶς, διότι ἐσφαλμένως εἶπεν ὁ τελευταῖος ὅτι ἐκλείπει πανταχοῦ ἡ Γερουσία, ἀφοῦ ἡ Γερουσία εἶναι θεσμὸς ἐν ἰσχύι πανταχοῦ. Ὁ κ. Νάκος εἶπεν ὅτι ὁ κοινοβουλευτισμὸς πνέει τὰ λοίσθια, ἀλλὰ γεγονὸς εἶναι ὅτι οὐδέποτε ὁ κοινοβουλευτισμὸς ἐνεφανίσθη ἀκμαιότερος καὶ ἂς διατρέχει κρίσιν καὶ ὅπου κατέπεσε προσωρινῶς συνέβη ἕνεκα ἐξαιρετικῶν παροδικῶν ἐξαρθρώσεων. Ὁ κοινοβουλευτισμός, ἐπιλέγει, εἶναι τὸ μόνον πολίτευμα ὅπερ ἐξυπηρετεῖ τοὺς λαούς, εἶναι τὸ μόνον πολίτευμα δυνάμει τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ὑπάρξῃ Δημοκρατία. Αἱ ἀρχαῖαι δημοκρατίαι κατέπεσαν ὅταν δὲν ἐχρησιμοσαν τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα. (Χειροκροτήματα).

Α. Μιχαλακόπουλος. Ὑπῆρξα, λέγει, ὑπέρμαχος τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας ἀφ' ἧς εἰσῆλθον εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα. Ἤδη ἀπὸ τοῦ 1910 ὑπεστήριξα ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν ἑνὸς πολιτεύματος λαοκρατικοῦ. Ἐθεώρουν αὐτὸν χρήσιμον ὄχι μόνον διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἔργου τῆς κάτω Βουλῆς, ἀλλὰ κυριώτερον διὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς. Ἴσως ἐὰν εἶχε θεσπισθῇ ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ 1910 ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς τοῦ 1915 δὲν θὰ ἐλάμβανε χώραν ἐκτὸς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ καταδήλου πραξικοπήματος. Εἶναι ἤδη φυσικὸν βλέπων τοὺς ἄλλους πολεμίους τῆς Γερουσίας νὰ θέλω καὶ ἐγὼ νὰ λάβω τὸν λόγον ἔστω καὶ περὶ τὸ πέρας τῆς περὶ αὐτῆς συζητήσεως. Ἐνόμιζα, συνεχίζει, ὅτι ἡ συζήτησις θὰ ἐστρέφετο μόνον περὶ τὰς λεπτομερείας τοῦ νομοσχεδίου καὶ δὲν θὰ ἐρρίπτετο ἐν βέλος ὑποψίας περὶ τοῦ διατηρησίμου τοῦ θεσμοῦ ὅτι τὸ τέκνον δηλ. θὰ εἶναι θνησιγενὲς καὶ ὅτι δι' ἐνέσεων θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ζήσῃ περισσότερον. Βεβαίως προκειμένου περὶ τόσον σοβαροῦ θέματος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ γείνῃ ἐπίκλησις διαφόρων ἐγγυητῶν πολιτικῶν καὶ συγγραφέων, οἵτινες ἀνέπτυξαν τὰς γνώμας αὐτῶν περὶ τοῦ σκοπίμου τῆς Γερουσίας καὶ καλλιτέρου τρόπου τῆς συγκροτήσεως αὐτῆς. Καὶ ἐγὼ κατέγινα εἰς τὴν μελέτην καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ μεταεισθῶ. Καὶ ὅπως εἶπον καὶ ἄλλοτε τὴν σύμπτυξιν τῶν ὑπὲρ

καὶ κατὰ τῆς Γερουσίας ἐπιχειρημάτων εὗρον κατὰ τρόπον ἀξιοθαύμαστον ἐκφραζομένην εἰς τὸν βίον τοῦ Λυκούργου τὴν συγγραφέντα ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου. Ἀνέφερα καὶ τότε ὅτι ὁ Λυκοῦργος ἐπιστρέψας ἐκ Κρήτης ἐπελήφθη τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν θεσμῶν τῆς Σπάρτης. Ὁ Πλούταρχος (ἀναγινώσκει) καὶ ἡ περικοπὴ αὐτὴ εἶναι μία σύμπτυξις τῶν περὶ Γερουσίας καὶ περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι ἐπηλήθευσε καὶ πᾶν ὅ τι ἐξάγεται ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς μόνης λαοκρατικῆς Γερουσίας, τῆς Γαλλικῆς. Τίθεται αὕτη ὡς ἰσόρροπον Σῶμα καὶ πρὸς τὴν μοναρχίαν καὶ πρὸς τὴν ὀχλοκρατίαν. Ἀσκεῖ συνεπῶς ἀνασχετικὸν ρόλον ἐπὶ τῶν ριζοσπαστικωτέρων Σωμάτων. Ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἡ ἱστορία τῆς Γερουσίας εἶνε ἀνασχετικὴ τῆς Βουλῆς ἐνῷ ἄλλοτε πρὸ ὀπισθοδρομικῶν Βουλῶν ἐμφανίζεται ριζοσπαστικωτέρα. Ἰδοὺ ὁ σκοπὸς δι' ὃν ἱδρυσαν τὰ κράτη τὴν Γερουσίαν. Ἡ Ἑλλὰς διέπραξε τὸ λάθος νὰ ἱδρύσῃ Γερουσίαν καὶ τοῦτο βεβαιοῖ καὶ ὁ ἀείμνηστος Ἀραβαντινὸς καὶ ἄλλοι ξένοι δημοσιολόγοι διαπιστώνοντες ὅτι ἡ ἵδρυσις ἑνὸς μόνον Σώματος ἦτο σφάλμα. Ἡ Γερουσία λοιπὸν εἶναι σκόπιμος, δυστυχῶς ὅμως κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τὸ Σῶμα ἐκολοβώθη. Ἐνόμιζα πάντοτε, συνεχίζει, ὅτι ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ ἱδρυθῇ κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα, ἰσόψηφον μέν, ἐκλεγόμενον δὲ δι' ἐμμέσου ἐκλογῆς. Δυστυχῶς ἐπεκράτησε τὸ ἀντίθετον. Δὲν εἶναι Σῶμα ἰσόψηφον πρὸς τὴν Βουλήν, θὰ ἀσκῇ μόνον πρὸς αὐτὴν μίαν ἠθικὴν ἐπιρροήν. Ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ ἐγκαινιασθῇ καὶ ἐδῶ τὸ Πολωνικὸν καὶ Τσεχοσλοβακικὸν σύστημα ἀλλὰ παρελήφθη ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχον ἱστορικοὶ λόγοι παρέχοντες ὑπονοίας διὰ τὴν προέλευσιν τῆς Γερουσίας. Ἡ Γερουσία ἐκεῖ διετηρεῖτο ἀπὸ τὰς ψήφους τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων. Αὐτοὶ ἀποτελοῦντες ἐκεῖ τὸν πυρῆνα τῆς διοικήσεως ἔδωκαν μὲν πολιτισμὸν εἰς τὴν χώραν ἀλλ' ἀφῆρουν ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους τὸ πολιτεύεσθαι. Ἐκ τῶν ἀναμνήσεων αὐτῶν οἱ λαοὶ ἐφοβοῦντο μίαν τοιαύτην προέλευσιν τῆς Γερουσίας καὶ προέκριναν τὴν καθολικῶς λαϊκὴν τοιαύτην. Παρ' ἡμῖν δὲν συντρέχει τὸ τοιοῦτον. Ἐδώκαμεν εἰς τὴν Γερουσίαν μόνον μίαν ἠθικὴν ἐπιρροήν ὥστε χρειάζεται νὰ τῆς δώσωμεν καὶ μέγιστον ἠθικὸν κῦρος. Τοῦτο θὰ κατορθωθῇ ἐκ τοῦ κύρους τῶν προσώπων ἅτινα θὰ τὴν ἀπαρτίσουν. Ἐὰν ὅμως θεωροῦμεν τὸ Σῶμα ὅτι πρόκειται νὰ παίζῃ ἕνα δευτερεύοντα ρόλον, ὅτι προορίζεται διὰ Πρυτανεῖον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἰσέλθουν οἱ ἐκχειλίσαντες ἀπὸ τοὺς συνδυασμοὺς τῆς ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν, τότε θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ σταματήσωμεν τὸ νομοσχέδιον. (Χειροκροτήματα).

Βεβαίως τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς παίζει ἕνα σπουδαιότατον ρόλον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν προσώπων καὶ δι' αὐτὸ ἔμεινεν ἐλευθέρα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ τὸ κανονίσῃ. Ὄχι μόνον τότε λόγοι σπουδῆς περὶ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος ἀλλὰ καὶ διότι εἴχομεν προηγούμενον τὴν μεσολαβήσασαν ἀναθεώρησιν τοῦ Γαλλικοῦ Συντάγματος ὅπως τὰ τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας κανονίζωνται νομοθετικῶς, ἔκαμαν ἡμᾶς νὰ ἀφήσωμεν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ζητήματος. Ἐὰν ἡ Γερουσία εἶχε πλήρη νομοθετικὴν δύναμιν ὡς καὶ ἡ Βουλὴ θὰ ἦμην κεκηρυγμένος ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς ἐκολοβώθη ἡ δύναμις τῆς Γερουσίας ἐδήλωσα ἀμέσως ὅτι δὲν βλέπω ἄλλον τρόπον ἀντλήσεως ὑπὲρ αὐτῆς κύρους παρὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς δι' ἀμέσου λαϊκῆς ἐκλογῆς. Ἐπροτάθησαν κατὰ τὰς συζητήσεις διάφορα ἄλλα συστήματα. Προὐτάθη ἓν σύστημα ἐκλεκτόρων, ἀλλ' ὡς ὀρθῶς παρετηρήθη, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ πολιτικὴ κατ' ἀνάγκην θὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὸ σύστημα αὐτό, θὰ ἔχωμεν πάλιν καὶ μὲ τοῦτο προϊόντα πολιτικῆς χροιᾶς. Ἐπροτάθη καὶ ἓν ἄλλο σύστημα, τῆς ἐκλογῆς δηλαδὴ τῆς Γερουσίας κατὰ τρόπον ἰδανικὸν ἀπὸ ἀμερόληπτα πρόσωπα. Τοῦτο ἐπρότεινεν ὁ πολὺς Μπραΐς. Μοῦ ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἡ ἀφορμὴ νὰ εἴπω ὅτι ὁ Μπραΐς ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος διὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ περὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους καὶ περὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας, αἱ ἰδέαι ὅμως αὐτοῦ αἱ τελευταῖαι δὲν ἔτυχον εὐμενοῦς κριτικῆς. Ἀκριβῶς δὲ ἡ πρότασις ὅτι εἶναι δυνατὸν ἓν Σῶμα πολιτικὸν νὰ ἐκλέγεται ἀπὸ πρόσωπα ἀμερόληπτα ἀποδεικνύει ἢ ἥκιστα σοβαρὰν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων ἢ μεγάλην δόσιν ἀφελείας. Ἐγὼ νομίζω ἐπιπροσθέτως ὅτι τοιοῦτον σύστημα θὰ ἦτο καὶ καταστρεπτικόν. Προὐτάθη καὶ ἄλλο σύστημα ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Καρδίτσης, νὰ ἐκλέγουν τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια ἐν συσωματώσει μὲ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν μὲ ἄλλας ὀργανώσεις. Τοῦτο θὰ ὑπέθετε πρωτίστως τὴν αὐτοδιοίκησιν, ἀλλ' ἡ αὐτοδιοίκησις εἶναι ζήτημα καθαρῶς οἰκονομικόν, ἐν δὲ ἐκ τῶν δυσχερεστέρων προβλημάτων εἶναι καὶ ἡ ρύθμισις δημοσιονομικῶς τῶν οἰκονομικῶν τοπικῶν ζητημάτων, καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ θελήσωμεν νὰ εἰσαγάγωμεν ἐν τοιοῦτον σύστημα ἡ ἐφαρμογή του εἶναι δυσχερεστάτη ὅταν μάλιστα καὶ τὰ δημόσια οἰκονομικὰ διανύουν δυσχερεῖς στιγμάς. Εἶμαι συνεπῶς ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς. Ἐλέχθη ὅτι ἂν τὰ δύο Σώματα ἐκλεγοῦν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν λαὸν θὰ ἔλθουν εἰς σύγκρουσιν καὶ γρήγορα τὸ ἀνισχυρότερον θὰ καταδικασθῇ εἰς θάνατον. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἐγίνετο μεταξὺ δύο ἰσοδυνάμων Σωμάτων. Εἰς τὸν κόσμον ἓν μόνον Κράτος ἔχει—ἡ Νορβηγία τὴν ἰδιόρρυθμον διάταξιν καθ' ἣν ὅλοι ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας καὶ τὸ 1)2 μεταβαίνει εἰς τὴν Γερουσίαν. Καὶ παρετηρήθη ἐκεῖ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπε καὶ ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας, ὅτι ἡ διανοητικότης τῶν μεταβαινόντων εἰς τὴν Γερουσίαν μεταβάλλεται. Ἀλλὰ μολονότι δὲν θὰ ἦσαν συχναὶ αἱ συγκρούσεις παρ' ἡμῖν θὰ ἦτον ἥκιστα πολιτικὸν νὰ ἱδρύσωμεν δύο Σώματα, τὰ ὁποῖα ἐνῷ θὰ ἐκλέγωνται ὁμοίως θὰ ἔχουν τὴν ἰδίαν δύναμιν. Βλέπετε ὅτι ἡ Γαλλικὴ Γερουσία οὐδέποτε θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον σύγκρουσιν μὲ τὴν Βουλήν, διότι γνωρίζει ὅτι ἂν ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν λαϊκὴν γνώμην θὰ ἀρκέσῃ ἓν νομοθέτημα διὰ νὰ τὴν καταδικάσῃ, ὅπερ δὲν θὰ ἐγίνετο ἂν ἐξελέγετο ἡ Γερουσία ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐνῷ, συνεχίζει, δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀφορμαὶ συγκρούσεως, αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Γερουσίας ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι θὰ εἶναι παρανέσεις πρὸς τὸν Δημόκοκον. Ἐλέχθη ὅτι ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ δίδει μείζον κῦρος εἰς τὸν ἐκλόγιμον. Τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος ἀποδεικνύει ὅτι πρῶτον ἠσκήθη τοῦτο δι' ἐκλεκτόρων, εἶτα ἐν περιωρισμένῳ κύκλῳ καὶ κατόπιν ἦλθεν ἡ καθολικὴ ψῆφος διὰ νὰ μεταγγισθῇ ἡ λαϊκὴ θέλησις· καὶ ἡ ἱστορία τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ μᾶς δίδει μείζονα ἠθικὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροήν. Μόνον ἂν ἦτο ἰσοδύναμος ἡ Γερουσία θὰ ἔρριζε νὰ πρόκειται ἐξ ἐμμέσου ἐκλογῆς. Δοθέντος ἤδη, συνεχίζει, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἄμεσος ἡ ἐκλογὴ ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα ἂν πρέπει νὰ γείνῃ μὲ τὸ πλειοψηφικὸν ἢ μὲ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν εἶχα ποτὲ κανένα ἔρωτα. Ἐπιτρέπει τοῦτο τὴν πιστὴν ἀπεικόνισιν τῶν πολιτικῶν δυνάμεων ἐν τῷ ἀντιπροσωπευτικῷ Σώματι, καὶ δὲν θὰ ἠσθανόμην τόσον φόβον ἂν ἐπεκράτει διὰ τὴν Γερουσίαν ὅσον ἠσθανόμην ὅταν ἐπεκράτησε διὰ τὴν κάτω Βουλήν. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀντίρρησις, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο προϋπέθετε περιφέρειαν εὐρεῖαν καὶ ἐξαρτᾷ τὴν ἀνάδειξιν ἢ ἀπὸ τοὺς τοπικοὺς παράγοντας ἢ ἀπὸ τὴν εὔνοιαν τοῦ Ἀρχηγοῦ, καὶ εἶναι δυσχερὲς πρόσωπα ἱκανὰ μὴ ἀρεσκόμενα εἰς τὴν ἀνάμιξιν εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς ἀγῶνας νὰ μὴ θελήσουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς συνδυασμούς. Πρόκειται περὶ προσώπων τὰ ὁποῖα ἦδη πρέπει νὰ σύρωμεν εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἄλλο μειονέκτημα τῆς ἀναλογικῆς εἶναι ὅτι προκεμένου νὰ ὁλοκληρωθῇ τὸ πολίτευμα καὶ νὰ βαδίσῃ τὰ πρῶτα αὐτοῦ βήματα δὲν θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ θέσωμεν ἐν ἀμφιβολίᾳ μίαν πλειονοψηφίαν Τούτου δοθέντος πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴ ἐφαρμογὴν ἑνὸς συστήματος δοκιμασθέντος ἀλλαχοῦ καὶ μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα μὴ ἐφαρμοσθέντος τοῦ, ἐνιαίου τῆς ψήφου. Δὲν ἐφρημόσθη τοῦτο ἄλλοτε διὰ φόβους δωροδοκίας, ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας. Νομίζω, τονίζει, ὅτι οὐδὲν ἐμποδίζει νὰ δοκιμάσωμεν αὐτὸν τὸν θεσμὸν εἰς τὰς ἐκλογὰς τῆς Γερουσίας. Ἐ-

χει τὸ προτέρημα ὅτι ὁ ἐκλεγόμενος εἶναι γνωστὸς εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του. Ὑπάρχει ὁ φόβος τῆς ὠμορροδακίας; Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐψήφισαν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς περὶ τὸ 1.000.000 ἐκλογέων. Πρόκειται νὰ ἐκλέξωμεν 110 Γερουσιαστὰς καὶ ἀναλογοῦν 11.000 ψήφοι δι' ἕκαστον, αἵτινες θὰ ἐλαττωθῶν εἰς 9 ἢ 10 χιλ. λόγῳ τοῦ ὑποδιπλασιασμοῦ τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας τοῦ ἐκλογέως. Ἀναλογοῦν λοιπὸν 9 ἢ 10 χιλιάδες. Καὶ ἔχων ἀρκετὴν πεῖραν τῶν ἐκλογικῶν πραγμάτων δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι εἰς τόσον ἀριθμὸν ἐκλογέων τὰ πρόσωπα τοῦ κύρους δὲν δύνανται νὰ φοβηθοῦν ἀπὸ τὰς ὠμορροδακίας. Οὕτω ἔχει μόνον δὲν ὑπάρχει κύρος εἰς τοὺς ἐκλεγομένους ἀλλὰ κατά τινα τρόπον ἐταριμόζομεν μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ σύστημα ἀναλογικῆς ἐκπροσωπήσεως. Διότι τὰ ἀγροτικὰ διαμερίσματα θὰ ἐκλέξουν ἀγροτικοὺς καὶ τὰ ἀστικὰ ἀστικούς. Θὰ φαγῇ δὲ τότε ὅτι δὲν εἶναι τόσον μεγάλη ἡ ὀξύτης τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων οὔτε ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σπεύδωμεν νὰ μιμούμεθα ξένους θεσμούς.

Γ. Παπανδρέου. Τὸ σύστημα ὅπερ προτείνετε εἶναι ἐν μέρει εἰς τὸ νομοσχέδιον, διότι αἱ ἡμίσεις σχεδὸν ἕδραι ἔχουν ἕνα ἀντιπρόσωπον.

Α. Μιχαλακόπουλος. Κατ' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει χειρότερον πρᾶγμα ἀπὸ τὰς ἐκλογικὰς ἀνισότητας. Τρεῖς χιλιάδες Παξινοὶ ἰσοφαρίζουν μὲ 40 χιλιάδας κατοίκους ἄλλων περιφερειῶν. Εὑρίσκετε ὅτι αὐτὸ τὸ σύστημα πρέπει νὰ τὸ ἐπεκτείνωμεν καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς τῆς Γερουσίας; Μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἀγγλίαν ὅπου σέβονται πολὺ τὰς παραδόσεις ἔσπευσαν βραδέως μὲν ἀλλὰ συστηματικῶς νὰ καθιερώσουν τὸ σχετικῶς ἰσόρροπον τῶν ἐκλογέων. Ὅσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τοὺς 10 γερουσιαστὰς τοὺς ἐκλεγομένους παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας εἶμαι σύμφωνος μὲ τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον· θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσαχθοῦν καὶ προσόντα τινὰ καὶ διὰ τὸ κῦρος τῆς Γερουσίας καὶ πρὸς περιορισμὸν τῶν ἐκλαμβανόντων τὴν Γερουσίαν διὰ Πρυτανεῖον καὶ θελόντων νὰ εἰσέλθουν. Ὡς πρὸς τὸ πολυθρύλητον ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων εἰς ὃ διατρωνῶ ριζικῶς πρὸς τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον, ἐλέχθη ἀπὸ πολλοὺς ἐνταῦθα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παρίδωμεν τὰς νέας ταύτας ἰδέας τῆς δράσεως καὶ ἐκπροσωπήσεως τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐπαγγελματικῶν, διότι ἀποτελοῦσι κοινωνικὴν δύναμιν, ἰσχὺν καὶ ζωτικότητα. Δὲν εἶναι νέαι ἰδέαι, κύριοι. Ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις ἐπὶ Σερβίου Τουλίου ἀνεγνωρίσθη ὡς δικαίωμα ἀντιπροσωπεύσεως εἰς τὰς ἐκλογάς. Μετέπειτα καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα ἔπαιξαν ρόλον καὶ ὅταν ἔγινεν ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἔθεσεν ὡς σκοπὸν νὰ ἀπελευθερωθῇ ὁ λαὸς ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν δυναστείαν τῶν ἐπαγγελμάτων. Δὲν εἶναι κἂν νέα ἰδέα ὅτι πρέπει νὰ ἐκπροσωπηθοῦν τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα, εἶναι παλαιὰ ἐνδύματα τὰ ὁποῖα ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν περιστάσεων τὰ ἐπαναφέρει ἡ ἀνθρωπότης. Εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἐν Γαλλίᾳ ἔγειναν ἀντιπροσωπεῖα τῶν ἐργατῶν μὲ πρόεδρον τὸν Ἀραγώ, καὶ δὲν ἔκαμε τίποτε ἡ δὲ ἰδέα χαρακτηρίσθη ὀλεθρία. Ὡμιλήσαμεν περὶ τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε ἱδρύθη ἐδῶ τὸ ἀνώτατον συμβούλιον ἐργασίας καὶ αἱ ὑπηρεσίαι του ἦσαν χρήσιμοι· ἐν τῇ συρράξει τῶν ἰδεῶν ἐξευρίσκεται ἡ ρύθμισις. Τὰ συμβούλια ταῦτα ἠδράνησαν καὶ δύνανται νὰ ἐπανέλθουν εἰς δρᾶσιν καὶ δὲν γνωρίζω ἂν ὅ,τι θὰ κάμουν αὐτὰ θὰ τὰ ἔκαμναν τὰ διάφορα οἰκονομικὰ συμβούλια καὶ παρακοινοβούλια.. Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι νέαι ἰδέαι. Ὁ κόμης Ἀνρὺ ντὲ Σαὶν Σιμὼν εἰς τὰ 1820 εἶπεν ὅτι δὲν δύναται τὸ κοινοβούλιον νὰ προεδεύσῃ, εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσωμεν νὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλα εἰδικὰ Σώματα. Καὶ προέτεινε τρεῖς Βουλάς, τὴν ἐφευρετικήν, τὴν ἐξεταστικὴν καὶ τὴν βουλευτικήν. Ἡ πρώτη θὰ ἀπηρτίζετο ἀπὸ μηχανικούς, ποιητάς, ζωγράφους, μουσικοὺς κλπ. ἡ δευτέρα ἡ ἐξεταστικὴ θὰ ἀπηρτίζετο ἀπὸ φυσικοὺς καὶ μαθηματικούς ἡ ὁποία θὰ ἐξήταζεν ὅ,τι ἐφεύρισκε ἡ πρώτη. Καὶ εἰς τὸ τέλος θὰ ἤρχετο ἡ τρίτη Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ. Ἀλλὰ μήπως ὁ Βάλτερ Ρατενάου δὲν προτείνει ὁμοίας ἰδέας, διότι ἐλλείπει ἡ πολιτικὴ πρᾶξις καὶ καταντοῦν σπουδαῖοι ἄνθρωποι νὰ λέγουν καὶ νὰ γράφουν παραδοξολογήματα; Ἰδοὺ τί λέγει ὁ Ρατενάου ὁ μεγαλοδιομήχανος καθ' ἣν στιγμὴν ἔτρεμε καὶ ἡ Γερμανία καὶ ἄλλαι ἐπικράτειαι ἀπὸ τοὺς φόβους ἐξαπλώσεως τῆς Ρωσσικῆς ἐπαναστάσεως. Ἔγραφε λοιπὸν ὅτι τὰ πλήθη ἔχουν ἀνάγκην καὶ ζητοῦν καὶ κοινοβούλια καὶ συμβούλια. Τὸ οἰκονομικὸν Κράτος, ἔλεγε, θὰ στηριχθῇ ἐπὶ οἰκονομικῶν συμβουλίων, τὸ ἐκπολιτιστικὸν κράτος ἐπὶ ἄλλων συμβουλίων κλπ. Καὶ αὐτὰ ἐπέδρασαν διὰ νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ κοινοβουλευτισμὸς ἐναυάγησεν. Ὁ κοινοβουλευτισμὸς διέρχεται κρίσιν καὶ ὡς ὀρθῶς εἶπεν ὁ προλαλήσας συνάδελφος διέρχεται κρίσιν διότι τὸ ἔργον ὅπερ ἐκλήθη νὰ θεραπεύσῃ ἦτο ἐξαιρετικόν, ἀλλὰ καὶ διότι οἱ ἐπανελθόντες ἐκ τοῦ μεγάλου πολέμου αὐτοὶ μὲν ἐπανῆλθον δυστυχεῖς, εἶδον δὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς μὴ στρατευθέντας, εὐτυχεῖς. Ὅπου δὲ ὁ πατριωτισμὸς καὶ μόνον διέπνεε τὰ στήθη τῶν πολιτικῶν ὁ κοινοβουλευτισμὸς καὶ διώρθωσε καὶ ἐθεράπευσε τὴν κρίσιν καὶ παράδειγμα εἶναι καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία.

Ὁ κ. ***Α. Ἀλεξανδρῆς*** διακόπτει μὴ ἀκουόμενος.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἐγὼ προσέχω μόνον εἰς τὰς γνώμας τῶν πολιτικῶν τἀξεκαρραζομένας ὅταν διαχειρίζωνται ὑπευθύνως τὰς τύχας τῆς χώρας των. Προχωρῶν λέγει ὅτι ἐφόσον ἐγένετο δεκτὸν ἀπὸ τὸ Σύνταγμα νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις δὲν εἶχον οὔτε ἔχω καὶ νῦν ἀντίρρησιν, ὄχι ὅμως μὲ τὰ ὑποδειχθέντα συστήματα οὔτε καὶ μὲ τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον, διότι καὶ αὐτὸ ἀκόμη δὲν εἶναι πολὺ πρακτικόν. Εἰς τὴν Ἱσπανίαν ἔχει εἰσαχθῇ ἕν τοιοῦτο σύστημα ἀπὸ τοῦ 1876 ἀλλὰ ἐλπίδες αἱ ὁποῖαι στηρίζονται εἰς τοιαύτας καινοτομίας ἀποδεικνύονται ἐώλοι. Πόσος λόγος ἔγινε διὰ τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ τελευταίως ἤλθον οἱ ἴδιοι καὶ ὁμολογοῦν ὅτι δὲν κατέληξεν εἰς κανὲν ἀποτέλεσμα ἐνῷ ὅταν ἔγειναν ἔδιδεν ἀφθόνους ἐλπίδας.

Α. Βαρβαγιάννης. Προτείνει μόνον οἰκονομικοὺς νόμους.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἡ πρότασις νόμων εἶναι δικαίωμα πολιτικόν. Ἐξεταστέον εἶναι ἂν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἀντιπροσώπευσιν αἱρομένων τῶν ἐπαγγελματιῶν εἰς τὸ ὕψος των. Ἀλλ' ὅταν λέγωμεν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν δὲν ἐννοοῦμεν τὰ ἐπιμελητήρια, διότι ταῦτα εἶναι ὄργανα δημοσίου δικαίου, εἶναι ὄργανα τῆς διοικήσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσία τῶν πραγμάτων. Ὡς ἐπίσης καὶ τὰ γεωργικὰ ἐπιμελητήρια. Ὅλα αὐτὰ εἶναι δημιουργήματα εἰς ἃ ἀναπίθεται ἐργασία ἀποσυγκεντρώσεως. Εἰς αὐτὰ δὲν ψηφίζει ὁ καθεὶς καὶ διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δυνάμενα νὰ διαλυθοῦν ὑπ' αὐτοῦ. Πάντως δὲν εἶναι σύλλογοι οὔτε σωματεῖα καὶ ἂς μεταβαπτίζωνται διὰ νόμων εἰς σωματειακὰς ἑνώσεις. Ὅταν λέγωμεν ὀργανώσεις ἐννοοῦμεν τὰς ἐλευθέρας τοιαύτας. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἔποψιν συμφερόντων ὀλέπομεν ὅτι ταῦτα πολλάκις ἔχουν συμφέροντα ἀλληλοσυγκρουόμενα, διότι ὁ ἔμπορος φέρ' εἰπεῖν ἔχει ἀντίθετα συμφέροντα μὲ τὸν βιομήχανον, τὸ ἴδιον δὲ καὶ χειρότερον συμβαίνει μὲ τὰ γεωργικὰ ἐπιμελητήρια, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν κατωρθώθη νὰ ὁρισθῇ τί ἐστὶ γεωργός. Πῶς θὰ ἀντιπροσωπευθοῦν αἱ ἀντιθέσεις αὗται; Εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἐὰν θέλωμεν πραγματικὴν ὀργάνωσιν ἐπαγγελματικὴν πρέπει νὰ κάμωμεν ἐκλογικὸν νόμον μὲ κανονικὴν μέθοδον καὶ νὰ καλέσωμεν τοὺς πολίτας νὰ καταγραφοῦν ἀναλόγως τῶν ἐπαγγελμάτων των. Ἀντὶ νὰ ὑπάρχουν γεωγραφικαὶ περιοχαὶ θὰ ὑπάρχουν τότε ἐπαγγελματικαί, αἱ ὁποῖαι θὰ περιλαμβάνουν τότε ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα.

Ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ πλὴν τῶν ἄλλων ἀτελειῶν ἔχει καὶ τὴν ἀνισότητα τῶν δυνάμεων. Ἐν ἄλλοις λόγοις οἱ κύριοι τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τοὺς ὁποίους κατὰ τὰ ἄλλα σέβομαι ὡς οἰκονομικοὺς παράγοντας πρωτίστης τάξεως —καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν θέλω νὰ τοὺς ἐξωθήσω εἰς τὴν ὀλισθηρὰν ὁδὸν τῆς ἀνακμίξεως τῶν πολιτικῶν —μὲ τὸν ἀριθμὸν

100 θὰ ἐκλέγουν δύο Γερουσιαστὰς καὶ ὁλόκληρος μία ἐπαρχία ἀπὸ 100.000, ἀπὸ 60.000 ἀνθρώπους θὰ ἐκλέγῃ δύο. Θὰ ἐπρότεινον δὲ ἡ μὲν Γερουσία νὰ συσταθῇ γενομένης χρήσεως ὁλοκλήρου τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα παρέχει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὅπως καὶ τοὺς 110 Γερουσιαστὰς τοὺς ἐκλέγει ὁ λαός. Ἐὰν κατὰ τοιοῦτον τρόπον γείνῃ μία μελέτη τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῆς ἀληθοῦς, τῆς γνησίας τῆς εἰλικρινοῦς, τότε οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ παραπονεθῇ ὅτι ὑπάρχει εἷς ὁ ψηφίζων εἰς δύο ἐκλογικοὺς συλλόγους, ὁ ἐγγεγραμμένος εἰς δύο ἐκλογικοὺς καταλόγους, ἕκαστος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ κατὰ τὰς Γερουσιαστικὰς ἐκλογὰς ἐκεῖνον ποῦ θέλει νὰ ψηφίσῃ, θὰ ἐκλέγῃ δὲ τόσον ἀριθμόν, ὅσος ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ πλῆθος αὐτοῦ. Θὰ ἐπρότεινον λοιπὸν νὰ συσταθῇ μία Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς καθαρῶς ἐκλογικῆς, διότι κατὰ τὰ ἄλλα τὸ σύστημα τῆς ὀργανώσεώς των ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ὑπαρσπίσεως τῶν συμφερόντων των εἶναι ἐλεύθεραι νὰ τὸ κανονίζουν διὰ τοῦ καταστατικοῦ των τηρούντες τοὺς ὅρους τοῦ παγίου νόμου τοῦ 1914 «περὶ Σωματείων». Θὰ εἴχομεν ἀληθῶς τότε Δημοκρατικὴν Γερουσίαν καὶ μόνη ἐξαίρεσις θὰ ἦτο τῶν 10 ἐκείνων Γερουσιαστῶν, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο λόγος κανεὶς ὅταν ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις ἐδείχθη τοσοῦτον φειδωλὴ εἰς τὴν παροχὴν 10 ἀνδρῶν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ εἴτε ἐν τῇ Γερουσίᾳ εἴτε ἐν τῇ Βουλῇ ἡνωμένους νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην καὶ νὰ καταστήσωμεν εὐχερῆ τὴν εἴσοδον Γερουσιαστῶν ἐκλεγομένων ἀπὸ Σώματα τὰ ὁποῖα ἄλλων ἔχουν προορισμόν, συγχρόνως δὲ νὰ εἰσαγάγωμεν τὸν πολιτικὸν διχασμόν, τὴν διχόνοιαν καὶ τὴν κομματικὴν διαπάλην ἐντὸς τῶν Σωμάτων τούτων. Θὰ εἶχον κατὰ τοιοῦτον τρόπον οἱ ἐπαγγελματίαι τὴν γνησίαν των ἀντιπροσώπευσιν, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ παραπονεθῶσι ποσῶς, θὰ ἀφήναμεν δὲ τὰ ἐπαγγελματικὰ ἐπιμελητήρια εἰς τὴν θέσιν των. Ἴσως θὰ εὑρεθῇ κανεὶς νὰ μοὶ ἀντιτάξῃ: κύριε, ἀγνοεῖς ὅτι εἰς τὴν Ρουμανίαν τὰ Ἐμπορικὰ Ἐπιμελητήρια ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Δὲν τὸ ἀγνοῶ, κύριοι, ἀλλ' ὀφείλει τις νὰ ἐξετάζῃ τὴν ἱστορίαν ἑκάστου θεσμοῦ. Εἰς τὴν Ρουμανίαν ὑπῆρχε μία ἀριστοκρατικὴ Γερουσία διοριζομένη, ὅπως ὑπῆρχε καὶ εἰς τὴν Αὐστρουγγαρίαν. Ἐὰν λοιπὸν ἓν μέρος τῆς Γερουσίας αὐτῆς δὲν τὸ διορίζῃ πλέον ἡ ἀνωτάτη ἀρχή, ἀλλὰ τὸ ἐκλέγει ὁ λαός ἢ μία οἱαδήποτε ἄλλη ὀργάνωσις, πάντως λαϊκή, τοῦτο εἶναι πρόοδος ἀπέναντι τοῦ ἀκρατισμοῦ τοῦ πολιτικοῦ, δὲν εἶναι ὅμως ποτὲ ἀξία ἀπομιμήσεως μὲ τοὺς εἰσαγαγόντας λαοκρατικὸν πολίτευμα, διότι θὰ ἀπετέλει ὀπισθοχώρησιν οὐχὶ ἐποικοδομητικὴν δι' αὐτούς.

Καὶ θὰ προσθέσω ὀλίγας λέξεις διὰ τὴν ἰδέαν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Ἐκκλησίας. Παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ δευτέραν φορὰν καὶ νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτό. Ἴσως ἐπειδὴ ἐν λόγοις εἶμαι συντηρητικὸς θὰ ἠδύνατο νὰ μοὶ καταγνωσθῇ μία ἀντινομία εἰς τὸ ὅτι εἰς τὰς ἀρχάς μου δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἀντιπροσώπευσις τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἔχω ὁμιλήσει ἄλλοτε περὶ τῶν ἐτικετῶν τῶν ὀνομάτων, περὶ τῆς ὀνομασίας δηλ. αὐτῶν. Ἔχω εἴπει ὅτι εἶναι ζήτημα ἰδιοσυγκρασίας τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ἐντὸς ἀστικοῦ πλαισίου περισσότερον πλούσιος ἢ ὀλιγώτερον πλούσιος καὶ ἀγειδὴς εἰς λόγους ἢ εἰς ἔργα. Κατὰ τὰ ἄλλα καμμία διαφορὰ δὲν ὑπάρχει καὶ δύναται κανεὶς νὰ ἴδῃ ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας τὰ λεγόμενα συντηρητικὰ κόμματα ἔκαμαν τὰς μεγαλειτέρας μεταρρυθμίσεις, ἀλλ' ἄνευ ἐνεργοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀντιπροσωπείας, καὶ εἶναι πολὺ δύσκολον σήμερον —ὅπως συνέβη καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Ἱσπανίαν— νὰ θεσμοθετήσωμεν ἡμεῖς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅτε ἤμην πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπεσκέφθην τὴν Θεσσαλονίκην καὶ οἱ Ἱεράρχαι ἐζήτησαν νὰ συνομιλήσωσι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, ἔθιξαν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, τοὺς ἀπήντησα δὲ καθαρῶς ὅτι ἐγὼ θὰ ἤμην ἀντίθετος εἰς τὴν Βουλὴν τὴν τότε καὶ θὰ ἐπολέμουν τὴν ἰδέαν αὐτήν. Τοὺς εἶπον: Σεῖς ἐν τῷ ὑποδούλῳ Ἑλληνισμῷ ἠσκήσατε πολιτικὴν ἐξουσίαν, διότι ἡ μοῖρα τῶν πολιτικῶν πραγμάτων σᾶς ἠνάγκασε πρὸς τοῦτο, ἐδείξατε ὅμως μίαν συμπεριφορὰν ὠφελιμοτέραν μὴ ἐγκαθιδρύσαντες κληροκρατίαν ἀφ' ἧς στιγμῆς ὅμως ἀπηλευθερώθητε καὶ εἰσήλθατε εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐλευθέρας πατρίδος, θέλετε ἀφοσιωθῇ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα αὕτη σᾶς δίδει. Ἠμπορεῖ νὰ παραπονούμεθα ὅτι ὁ κλῆρος ἔχει ἐκπέσει, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐὰν ἐκάμαμεν κάτι τι ἐναντίον τοῦ κλήρου, ἀφῃρέσαμεν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ὁλόκληρον, δὲν ἀφήκαμεν εἰς αὐτὸν οὔτε ψυχία τινά, δὲν ἀφήσαμεν τίποτε εἰς τὸν κλῆρον διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμόν του καὶ νὰ δυνηθῇ διὰ τοῦ κηρύγματος πρὸ πάντων νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων Ἑλληνοπαίδων τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, διότι ἐκεῖνοι εἶναι ἐξ ἴσου καλοὶ πατριῶται καὶ καλοὶ ἄνθρωποι. Ἂς μὴ θελήσωμεν νὰ εἰσαγάγωμεν τὸ σχίσμα αὐτὸ τὸ πολιτικὸν εἰς τὴν Ἱεραρχίαν. Ἂς μὴ πλανώμεθα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἱεραρχία θὰ συνέλθῃ διὰ νὰ ἀποφασίσῃ περὶ ἐκλογῆς δύο Γερουσιαστῶν, θὰ ἴδωμεν ἐκεῖ δύο κόμματα. Εἶπέ τις τῶν κ κ συναδέλφων ὅτι τὰ κόμματα τὰ βλέπομεν καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ἐκλεγῶσιν οἱ Ἐπίσκοποι. Ἀπαντῶ: ἐκεῖνα εἶναι κόμματα ἐνδοεκκλησιαστικά, εἶναι κόμματα ἐσωτερικά, εἶναι κόμματα προσωπικοῦ φαβοριτισμοῦ, κάκιστα κ ἰ ταῦτα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Σήμερον ζητεῖται νὰ εἰσαγάγωμεν εἰς τὴν Γερουσίαν τοὺς δύο Ἱεράρχας ἐκλεγομένους ἀριστίνδην ἀπὸ ἓν μικρὸν ἐκλογικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον, χάριν εἰς τὸ ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀνωτάτην Ἱεραρχίαν μας, θὰ διχασθῇ εἰς δύο στρατόπεδα καὶ διαρκῶς θὰ βασιλεύῃ εἰς αὐτὸ ὁ κομματισμός. Ἐλπίζω, ἐπιλέγει, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Δημοκρατίας νὰ θεσπισθῇ διάταξις, ἡ ὁποία ἀπόζει μοναρχικῶν καὶ πεπαλαιωμένων θεσμῶν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** λέγει ὅτι ἐν τῇ διεξαγομένῃ συζητήσει ἐκδηλοῦται πραγματικῶς μία προσπάθεια, ὅπως ἐξευρεθῇ ὁ καταλληλότερος τρόπος τῆς συστάσεως τοῦ δευτέρου νομοθετικοῦ Σώματος.

Ἀλλὰ προκειμένου περὶ τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον θὰ ἐκτελέσῃ τὸ β' νομοθετικὸν Σῶμα δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν ἀναβρομὰς εἰς τὰ ἀλλαχοῦ συμβαίνοντα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὸν καταστατικὸν ἡμῶν χάρτην. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἡ Γερουσία δὲν συμβάλλει εἰς ταύτην εἰμὴ ἐπιβραδύνουσα τὴν νομοθετικὴν μηχανὴν ἵνα ἀποτραπῇ τὸ κακὸν τῆς εὐκόλου νομοθετίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀλλὰ ἡ Γερουσία ἀσκεῖ καὶ ἄλλην ἐξουσίαν ὑψηλοτέραν, τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, διότι θὰ συγκροτῆται εἰς δικαστήριον ἵνα δικάζῃ τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ ἵνα δικάζῃ καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Ἀλλὰ καὶ τὰ καθήκοντα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ τὰ ἀσκῇ ἂν δὲν προηγηθῇ ἡ κατηγορία ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς. Χορηγεῖται ὅμως καὶ ἐν ἄλλο δικαίωμα εἰς αὐτήν· νὰ γνωμοδοτῇ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐταὶ αἱ διαφοραὶ τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦσι νὰ σκεπτώμεθα περὶ τῆς διαφορετικῆς συστάσεως τοῦ δευτέρου τούτου νομοθετικοῦ Σώματος. Ἀλλ' εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρετήρησεν ὁ συνάδελφος κ. Νάκος ὅτι ὑπάρχει δυσπιστία εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ πρώτου νομοθετικοῦ Σώματος. Καὶ ἡ δυσπιστία αὕτη στηρίζεται εἰς τὴν φροντίδα τὴν ὁποίαν καταβάλλει ὁ βουλευτὴς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκλογικῆς του ἐπιτυχίας. Ἡ βάσις συνεπῶς τοῦ ζητήματος εἶναι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς.

Πρέπει, λέγουν, τὰ μέλη τῆς Γερουσίας νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀπὸ τὴν ἐξάρτησιν τῶν ἐκλογέων των, ἀλλ' αὐτὸ καὶ μόνον ἀξίζει τάχα νὰ ἐξαρθῶμεν εἰς τοὺς συλλογισμοὺς ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς εἶναι πανάκεια καὶ θὰ θεραπεύσῃ τὸ κακὸν ἀπὸ τὸ ὁποῖον πάσχει ὁ λαός; Τὸ ἔνδυμα θὰ κάμῃ τὸν καλὸν νομοθέτην; Ναι! Διότι διὰ τοῦ διαφορετικοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀποβλέπομεν εἰς τὴν καλλιτέραν

σύστασιν τοῦ δευτέρου νομοθετικοῦ Σώματος, διότι ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς θὰ δημιουργήσῃ καὶ διαφορετικὴν συνείδησιν, καὶ ἂν δὲν καταρτίσωνται οἱ Γερουσιασταὶ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πολιτικῆς των θέσεως θὰ ἀνταποκρίνωνται πληρέστερον πρὸς τὰ καθήκοντά των.

Ἀλλὰ ὑπάρχει ἡ ἀντίρρησις ὡς πρὸς τὴν καθιέρωσιν τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς ὅτι δὲν ὑπάρχουν αἱ ὀργανώσεις. Ἐλέχθη ὅτι τὰ Κοινοτικὰ καὶ Δημοτικὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ ἐκλέξουν τοὺς Γερουσιαστὰς διότι δὲν ἔχουν ἐντολὴν πρὸς τοῦτο, φρονῶ ὅμως ὅτι τὸ τοιοῦτον ἔχει μόνον τὴν στενὴν δικονομικὴν ἔννοιαν. Ἀντετάχθη ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτόρων εἶναι τόσον μικρὸς ὥστε θὰ ὑφίστανται οὗτοι οἱανδήποτε ἐπήρειαν καὶ ὁλικὴν τοιαύτην καὶ ἐπροτάθη ὅπως ἐκλέγουν καὶ οἱ ἐπιλαχόντες Σύμβουλοι, ἵνα εὑρυνθῇ ὁ κύκλος τῶν ἐκλεκτόρων.

Ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια θὰ ὑπέβαλον τὴν γνώμην ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκλογὴ μέχρι καθιερώσεως τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἔλεγεν ὁ Γλάδστων ὅτι πιστεύει εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀρκεῖ νὰ συγκροτηθῇ καλῶς, καὶ ὅταν ὁρισθῇ τις ἐξ αὐτῆς τῆς σκέψεως πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς. Τὸ ἄμεσον σύστημα τὸ ἔχομεν καὶ γνωρίζομεν τὴν ἀπόδοσίν του. Ἀντετάχθη ὅτι ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ δίδει ὀλιγώτερον κῦρος καὶ ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Συντηρητικοῦ Κόμματος εἶπεν ὅτι ἐὰν τὰ δύο συστήματα εἶχον ἰσόψηφον δύναμιν θὰ ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἀντιθέτως, ἀφοῦ δὲν ἔχει ἡ Γερουσία ἴσην δύναμιν μὲ τὸ πρῶτον νομοθετικὸν Σῶμα, πρέπει νὰ προέρχεται ἐξ ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ὑποστηρίχθη ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔχουσι τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκλέξουν Γερουσιαστάς, πρέπει ἡ ἐκλογὴ τῆς πρώτης Γερουσίας νὰ γείνῃ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Α. Μάρκου. Ὄχι ὑπὸ τῆς παρούσης Βουλῆς, ἀλλὰ ὑπὸ Βουλῆς προερχομένης ἐξ ἀναλογικῆς ἐκλογῆς, ἵνα ἀντιπροσωπεύωνται ἐν αὐτῇ ὅλα τὰ κόμματα.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** συνεχίζων λέγει: Πιστεύω ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀρτιωτέραν συγκρότησιν τῆς Γερουσίας, θὰ προσέξῃ εἰς τὸν κατατρισμὸν τῶν συνδυασμῶν. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὸ μέλλον. Κηρύσσομαι, λέγει, ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ὅταν οἱ πολῖται ὀργανωθοῦν κατὰ τάξεις καὶ κατὰ τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον ὑπέδειξεν ὁ συνάδελφος κ. Νάκος, θὰ ἐμπνευσθοῦν ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ὅτι πρόκειται νὰ κάμουν κάτι διάφορον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνουν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν. Φρονῶ ὅτι ἡ ὀργάνωσις αὕτη δὲν θὰ γείνῃ νομοθετικῶς.

Ὁ κ. ***Λ. Νάκος*** παρατηρεῖ, ὅτι καμμία δυσκολία δὲν θὰ γεννηθῇ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματός του, θὰ ἐγγράφωνται οἱ πολῖται εἰς τὸ Δημαρχεῖον. Τὸ σπουδαῖον ὅμως τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι ὅτι θὰ ὀργανωθοῦν καὶ οἱ διανοούμενοι, οἵτινες φυσικὰ θὰ ἐκλέξουν τοὺς καλλιτέρους διὰ Γερουσιαστάς.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀβραάμ*** ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι καὶ ἡ ἰδία ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξεδήλωσε δυσπιστίαν εἰς τὴν ἄμεσον ἐκλογήν, διότι περιώρισε τὸ ὅριον τῆς ἐνηλικιώσεως, κάμνει δηλαδὴ διὰ τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ ἓν σύστημα κάπως ἐμμέσου ἐκλογῆς. Πάντως ἐξέφρασε κάποιαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς καὶ κάποιαν δυσπιστίαν εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου. Ἂν καὶ ἡ διάταξις περὶ περιορισμοῦ τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας ἴσως νὰ προσβάλλῃ τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος περὶ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν προσβάλλει οὐδεμίαν διάταξιν, διότι τὸν καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τὸν κάμνει ὁ νόμος.

Ν. Ἀβραάμ. Οὐσιαστικῶς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξεδήλωσε δυσπιστίαν πρὸς τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς.

Π. Εὐριπαῖος. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἤθελε νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ Σύνταγμα.

Ν. Ἀβραάμ. Δὲν θὰ εἴπω περισσότερα ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Εἶμαι ἀπολύτως κεκηρυγμένος ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Θὰ συνίστων δὲ καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναβάλῃ τὸ νομοσχέδιον διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ ἐκτεθέντα συστήματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν λέγει ὅτι ἐλέχθη ὅτι τὰ ἐπαγγελματικὰ ἐπιμελητήρια δὲν ἐκπροσωποῦν τὰς ὀργανώσεις αὐτῶν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς διότι εἰς αὐτὰ οἱ ἐπαγγελματίαι ἐγγράφονται ὑποχρεωτικῶς, ἔχουν δὲ ταῦτα καὶ νομοθετικὰ καθήκοντα, διότι ἐκφέρουν γνώμην ἐπὶ τῶν νομοθετημάτων κατὰ τὸ νομοπαρασκευαστικὸν αὐτῶν στάδιον. Σήμερον ὁ πραγματικὸς νομοθέτης δὲν εἶναι ἡ Βουλή, εἰς τὴν ὁποίαν ἔρχονται ἕτοιμα τὰ νομοσχέδια καὶ τὰ ὁποῖα μὲ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ψηφίζονται σπανίως τροποποιοῦνται ἀλλ' οἱ πραγματικοὶ νομοθέται εἶναι αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Ὑπουργείων καὶ τὰ εἰδικὰ συμβούλια. Ὅταν δὲ ἔχωμεν ἐκ μέρους τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τὴν ἄσκησιν αὐτῆς τῆς δημοσίας λειτουργίας κατὰ τί θὰ βλάψῃ ἡ ἀνάμιξις τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν εἰς τὴν ὑπευθυνοτέραν ἄσκησιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας; Φρονῶ ὅτι ἡ ἀνεύθυνος παρασκηνιακὴ ἐπίδρασις πρέπει νὰ παταχθῇ· ἄλλως τε ὑπάρχει καὶ ἐκδήλωσις τῆς ἀντιπροσωπεύσεως ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ὀργανώσεων. Τὰ διάφορα δημοσιευόμενα ἄρθρα ἀπηχοῦν ἓν παράπονον, ὅτι θεωρεῖται ὅτι οἱ νομικοὶ καὶ οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτικοὶ ἔχουν εὐρυτέρας ἀντιλήψεις ἐνῷ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἀποδεικνύεται πάντοτε ὅτι ἔχουν μεγαλειτέραν ἐμπιστοσύνην προκειμένου περὶ διαχειρίσεως τῶν συμφερόντων των εἰς ἀνθρώπους προερχομένους ἐκ τῶν ὀργανώσεών των. Ὑπάρχει συνείδησις ὀργανωμένη εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις, ἥτις πρέπει νὰ εὑρῇ μίαν διέξοδον ἔστω καὶ διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς εἰσόδου τῶν ἀντιπροσώπων των ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Δὲν ὑπάρχει δὲ κίνδυνος νὰ ῥίψωμεν τὸν κομματισμὸν εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας. Κηρύσσομαι, λέγει, μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐκλέγωνται ἀπὸ τὰ διοικητικὰ συμβούλια αὐτῶν. Ταῦτα ἀποτελοῦνται ἀπὸ 350 ἐκλεκτοὺς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κόσμου. Αὐτοὶ δὲν θὰ εἶναι ἀρκετοὶ διὰ νὰ παράσχουν τὰς ἐγγυήσεις πρὸς ἐκλογὴν τῶν δύο αὐτῶν ἀντιπροσώπων, οἵτινες εἶναι κατὰ τεκμήριον οἱ ἔχοντες περισσότερον ριζωμένην τὴν ἐπαγγελματικὴν συνείδησιν; Φρονῶ ὅτι εἶναι δεδικαιολογημένη ἡ ἐν τῷ Κυβερνητικῷ σχεδίῳ πρότασις περὶ ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ κλήρου λέγει ὅτι ἡ ἄσκησις νομοθετικῆς ἐξουσίας εἶναι κοσμικὴ ἐξουσία ἥτις ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἡμεῖς σεβόμενοι τὴν ἱεραρχίαν εἴμεθα κατὰ τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς. Ἂς μείνῃ ὁ κλῆρος εἰς τὸ πλαίσιον εἰς τὸ ὁποῖον ἐκινήθη καθ' ὅλην τὴν σταδιοδρομίαν του ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς περιόδου. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις θὰ παράσχῃ ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ ἐξελιχθῇ ἡ ἐκκλησία καὶ νὰ συγχρονισθῇ πρὸς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας. Καταλήγων κάμνει ἔκκλησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας, διότι πρέπει, λέγει, διὰ τῆς Γερουσίας νὰ παράσχωμεν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι βελτιώνομεν τὸν κοινοβουλευτισμόν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι καθ' ἣν ὥραν ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς συνεδριάσεως ἐψηφίσθη τὸ νομοσχέδιον περὶ σεισμοπαθῶν Κορίνθου. Ἀλλὰ σήμερον, κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, εἶναι ἡμέρα ἐπερωτήσεων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου οἱ βουλευταὶ οἵτινες δὲν εἶχον λόγον νὰ παρίστανται εἰς τὰς ἐπερωτήσεις ἠδύναντο καὶ νὰ μὴ προσέλθουν εἰς τὴν συνεδρίασιν, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι θὰ εἰσηγρχόμεθα εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Πρόεδρος. Αἱ ἐπερωτήσεις συνεζητήθησαν ἐκ μέρους ἐκείνων οἵτινες δὲν ἤθελον νὰ παραιτηθῶσιν αὐτῶν.

Π. Τσαλδάρης. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔτι ἡ Κυβέρνησις συνεννοουμένη μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὥριζεν ὅπως διεξαχθῇ νομοθετικὴ ἐργασία, ἡ σημερινὴ Ἡμερησία Διάταξις ἀναγράφει ὡς πρῶτον ἀντικείμενον συζητήσεως τὴν πρότασιν περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, κατόπιν δὲ ὁρίζει τὸν ὁμοσχέδιον περὶ Γερουσίας. Ἐὰν συνεπῶς ἠκολουθεῖτο ἡ σειρὰ τῆς νομοθετικῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, δὲν θὰ εἶχε ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον αὐτό. Ἐπειδὴ συνέβη τοῦτο, δικαιοῦμαι νὰ συνομοσχέδιον αὐτό. Ἐπειδὴ συνέβη τοῦτο, δικαιοῦμαι νὰ συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἀτάκτως ἔγινεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ αὕτη ἢ ἀπόψε ἢ τὴν Δευτέραν.

Πρόεδρος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ δεκτὸν ὅτι ἀτάκτως ἐγένετο ἡ συζήτησις καὶ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου. Ἐὰν σεῖς δὲν παρίστασθε εἰς τὴν συνεδρίασιν, τοῦτο δὲν εἶναι σφάλμα ἰδικόν μας. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Κανονισμοῦ, ὅταν ζητηθῇ ἡ πρόταξις ἑνὸς νομοσχεδίου, προτάσσεται τοῦτο. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὸ νομοσχέδιον περὶ σεισμοπαθῶν Κορίνθου τοῦ ὁποίου ἐζητήθη ἡ πρόταξις. Ἂν ἡ Βουλὴ ἤθελε δέχεται ν' ἀκουσθῇ ἡ γνώμη σας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, δύναμαι καὶ ἐγὼ νὰ δεχθῶ τοῦτο.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Καλῶς ἔθεσε τὸ ζήτημα ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ πληροφορούμαι ὅτι ὑπάρχει καὶ προηγούμενον, καθ' ὃ ἐπανῆλθεν εἰς συζήτησιν νόμοσχέδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ προτοῦ κυρωθέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ προτοῦ κυρωθῇ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς, δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σεισμοπαθῶν.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως θεωρηθῇ μὴ τερματισθεῖσα ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου καὶ καλεῖται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις του.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι αἱ παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ἔχει νὰ ὑποβάλῃ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἐκεῖναι τὰς ὁποίας ἔκαμε κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν αὐτοῦ καὶ τὰς ὁποίας φαίνεται ὄχι ὅτι δὲν ἀπεδέχθη ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός, ἀλλὰ ὅτι δὲν εἶχε ταύτας ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νέου νομοσχεδίου. Ἡ πρώτη παρατήρησις εἶναι ὅτι ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ παραχωρηθῇ προστασία εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς, ἀλλ' ἡ προστασία αὕτη παρέχεται ἀτελῶς, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ προστασίας στέγης, ἀλλὰ εἶναι καὶ ζήτημα ὅλων τῶν μέσων τῆς ζωῆς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀρθῇ τὸ ἐνοικιοστάσιον ἀπὸ ὅπου ὑφίσταται τοῦτο προκειμένου περὶ ἰδιοκτητῶν σεισμοπαθῶν. Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅμως ἀναγράφεται ὅτι ἐφ' ὅσον ἔχει ὁ ἰδιοκτήτης προσόδους ἀνερχομένας ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν νὰ μὴ ἔχῃ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἔξωσιν καὶ ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς πρέπει νὰ ἔχῃ εἰσόδημα ἄνω τῶν 7.000 δραχμῶν διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ ἰδιοκτήτης νὰ ζητήσῃ ἔξωσιν, ἀλλὰ τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι δυσαπόδεικτα, καὶ θὰ ἔπρεπεν οἱ περιορισμοὶ οὗτοι νὰ ἀρθῶσι. Δευτέρα παρατήρησις εἶναι ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὁρίζεται ὅτι αἱ ἀποφάσεις καὶ οἱ συμβιβασμοὶ οἱ γενόμενοι μετὰ τὴν 29ην Ὀκτωβρίου εἶναι ἄκυροι, ἀλλὰ διατί ὁρίζεται ἡ προθεσμία αὕτη;

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἔκαμα δηλώσεις εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι δὲν θὰ ἴσχυον αἱ πέραν τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ ἀποφάσεις.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ κατάθεσις τοῦ νομοσχεδίου δὲν γεννᾷ κανὲν δικαίωμα.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁ νόμος ψηφιζόμενος καθορίζει τοῦτο.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης,*** συνεχίζων, λέγει ὅτι εἶναι ἐπιδεδλημένον εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλῃ συμβάσεις καὶ συμβιβασμοὺς προκειμένου μάλιστα περὶ ἀτυχησάντων. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ τεθῇ ὁ περιορισμός, ὅτι αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἀποφάσεις εἶναι ἰσχυραί, αἱ δὲ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι χάνουν τὸ κῦρός των ἐφ' ὅσον ἀντίκεινται εἰς τὸν νόμον τοῦτον. Φρονῶ ὅτι εἰς ἀμφότερα τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπιβάλλεται ἡ τροποποίησις τοῦ νομοσχεδίου. Ὡς πρὸς τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι ὁ ἔχων πλείονας οἰκίας δύναται νὰ ἐκλέξῃ μίαν, συμφωνῶ, ἀλλὰ διατὶ περιορίζεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἔχοντα δύο οἰκίας, εἰς τὴν μίαν τῶν ὁποίων κατοικεῖ νὰ ἐνασκῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπ' ἐκείνης εἰς ἣν κατοικεῖ καὶ ὄχι νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς; Παρακαλῶ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τροποποιήσῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Ε. Βενιζέλος*** (Πρωθυπουργὸς) προτείνει ὅπως ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Τῆς Βουλῆς ἀποδεχθείσης τοῦτο ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ὥρᾳ 10 μ. μ. λύει συναινέσει τῆς Βουλῆς τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν καὶ ὥραν 4.30 μ. μ

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΛΑΔΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'

τῆς 3 Δεκεμβρίου 1928

Ὥρα 4 30 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** ὑποβάλλει ἀναφορὰν τοῦ Ἀθανασίου Μπουγονικολοῦ, παραπονουμένου ὅτι παρανόμως ἀποκλείεται τῶν ἐνεργουμένων οἰκονομικῶν διαγωνισμῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Χ. Λαδᾶς, Ν. Ξηρὸς*** καὶ ***Μ. Αἰλιανὸς*** καταθέτουν ὑπόμνημα τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ εἰργνοκαταθέτουν ὑπόμνημα τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ εἰργνοκαὶ πταισματοδικῶν παρακλούντων ὅπως ληφθῇ πρόνοια καὶ δι' αὐτοὺς ἵνα συνυπολογισθῇ καὶ καταστῇ συντάξιμος ἡ δικηγορική των ὑπηρεσία, ὅπως γίνεται καὶ διὰ τοὺς ἄλλους δικαστικοὺς λειτουργούς.

Ὁ βουλευτὴς Καρδίτσης κ. ***Σ.Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει ἀναφορὰν ὁμοσπονδίας ἐπαγγελματιῶν Καρδίτσης καὶ ἐμπορικοῦ συλλόγου Καρδίτσης πρὸς τὴν Βουλήν, δι' ἧς ζητοῦν νὰ καταργηθῇ ὁ ἰσχύων νόμος περὶ ἀμβύκων καὶ ἐπανέλθῃ ὁ παλαιὸς τοιοῦτος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Καρπενησίου διαμαρτυρομένου κατὰ τῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ Πρωτοδικείου εἰς ἕτερον οἴκημα κείμενον εἰς ἀπόκεντρον σημεῖον τῆς πόλεως.

Οἱ κάτοικοι τῶν συνοικιῶν Κυψέλης καὶ Ἁγ. Ζώνης Ἀθηνῶν παρακαλοῦν ὅπως συμπεριληφθῇ κατὰ τὴν κάλυψιν τοῦ ρεύματος «Λεβίδου» καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σκοπέλου μέχρι τῆς ἐπαύλεως Μαυροκορδάτου τμῆμα τοῦ ρεύματος.

Ὁ σύνδεσμος ἐλαιοκτηματιῶν Μιτυλήνης διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ νοθείας ἐλαιολάδων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Γρανίτσης παρακαλεῖ ὅπως ἀπαλλαγοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ φόρου τῆς δεκάτης καθὼς καὶ τοῦ ποιμνιακοῦ διὰ τὸ ἔτος 1927—1928 διότι στερροῦνται καὶ τοῦ ἄρτου.

Οἱ πρόσφυγες κάτοικοι τοῦ συνοικισμοῦ Ἑνωτίας διαμαρ-

τύροντ ι, διότι ἐγκαταλείφθησαν ἄνευ προστασίας καὶ βοηθείας ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐποικισμοῦ.

Ὁ σύλλογος προσφύγων Ροδολείβου διαμαρτύρεται διότι ἀνεβλήθη καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς διανομῆς γαιῶν εἰς τοὺς πρόσφυγας.

Οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας Ἁγίας Παρασκευῆς Καβάλλας παρακαλοῦν ὅπως ἀνασταλῇ ἡ ἐκτέλεσις ἐνταλμάτων προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ ταμίου καὶ ἀναθεωρηθῇ ἡ τιμὴ τῶν οἰκοπέδων ἐν τῇ συνοικίᾳ «Ἁγία Παρασκευή».

Ὁ πρόσφυξ Ἀξαρίου Γ. Χαμπίδης, διατελῶν κλινήρης εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κοζάνης, παρακαλεῖ ὅπως τῷ σταλῇ χρηματικὴ βοήθεια ὡς ὢν ἀπροστάτευτος καὶ ἄπορος.

Οἱ κάτοικοι Πενταλόβου ζητοῦν ὅπως ἀντικατασταθοῦν οἱ πορθμεῖς Γουργιᾶς, ὡς μὴ δυνάμενοι λόγῳ γήρατος νὰ ἐκτελέσουν τὴν συγκοινωνίαν.

Ἡ Ἕνωσις μεσιτῶν ἀλεύρων καὶ οἱ πρόεδροι ἐπαγγελματιῶν διαμαρτύρονται διότι οἱ ἀλευροβιομήχανοι σκηνοθετοῦσι συμφεροντολογικὰς διαμαρτυρίας ἀδικαιολογήτως.

Οἱ ἀνάπηροι πολέμου Μιτυλήνης διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τῆς λιανικῆς πωλήσεως καπνοῦ.

Ἡ Ἰμβριακὴ Ἕνωσις Μακεδονίας καὶ Θράκης παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ τὸ εὐεργέτημα τῆς χορηγήσεως συντάξεως πολέμου καὶ εἰς τοὺς διαμένοντας ἐν Ἴμβρῳ.

Ὁ σύλλογος ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Καλαμῶν ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν ᾧ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματά των τὰ ὁποῖα παρακαλεῖ νὰ ἐξετασθοῦν εὐμενῶς.

Οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες Πρωτοδικείου Εὐρυτανίας παρακαλοῦν ὅπως ληφθῇ μέριμνα πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλάδου των ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως.

Ἡ ὁμοσπονδία γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Θεσσαλονίκης ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπ' αὐτῶν τοῦ παραγωγικοῦ σιγαροχάρτου διὰ τὸ ὁποῖον καταβάλλονται ὑπὸ τῶν καπνοβιομηχάνων προσπάθειαι ὅπως καταργηθῇ.

Ὁ Σύλλογος ἐφέδρων Πραισοῦ διαμαρτύρεται διὰ τὴν χορήγησιν 500.000 δραχ. ἐκ τοῦ ταμείου ἐφέδρων εἰς τὸ Γυμνάσιον Σητείας καὶ ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Καϋμένης τοῦ δήμου Μεθάνων διαμαρτύρονται διὰ τὴν μελετωμένην ἐθνικοποίησιν τῶν πεύκων τῆς περιφερείας ταύτης.

Οἱ καπνεργάται Καρδίτσης καὶ Δράμας διαμαρτύρονται διὰ τὰς ἀστυνομικὰς πιέσεις κατὰ τῶν ἐργατῶν.

Ἡ Ἕνωσις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Γιαννιτσῶν ὑποβάλλει παράπονα διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τῶν σπορελαίων.

Ἡ ὁμοσπονδία ἐργατῶν ἠλεκτρισμοῦ, μεταφορῶν, κινήσεως καὶ φωταερίου παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ τὸ εὐεργέτημα τοῦ βογθήματος τὸ διδόμενον εἰς τοὺς συνταξιούχους σιδ)κοὺς καὶ εἰς τοὺς συνταξιούχους ἠλεκτρικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ἑταιρειῶν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Ζερβὸς*** καὶ ***Ν. Τζερμιᾶς*** καταθέτουν αἴτησιν τῶν κατοίκων Δοξάτου παρακαλούντων ὅπως χορηγηθῇ εἰς αὐ οὺς ἀνάλογον ποσὸν ἐκ τοῦ δανείου Κορίνθου διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Δοξάτου, τὸ ὁποῖον παραμένει ἐρείπιον ἀφ' ὅτου ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ὁ Σύνδεσμος ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέτρον ἵνα προσλαμβάνωνται εἰς τὰς κρατικὰς καὶ ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας.

Ὁ Σύνδεσμος τροχιοδρομικῶν καὶ αὐτοκινητιστῶν Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος τοῦ κομμουνισμοῦ.

Οἱ φοιτηταὶ ὑπάλληλοι ὑποβάλλουν ὑπόμνημα ἐν ᾧ ἐκθέτουν τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀντιλήψεις αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μελετωμένου νὰ ὑποβληθῇ νομοσχεδίου περὶ ἀσυμβιβάστου τοῦ ὑπαλληλικοῦ λειτουργήματος πρὸς τὴν φοιτητικὴν ἰδιότητα.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ Σοφλαρίων Λαρίσης δηλοῦντος ὅτι ὁ γεωργικὸς κόσμος εἶναι ἀδύνατον νὰ πληρώσῃ τὸν πρόσθετοφόρον 42 ο)ο καθ' ἣν στιγμὴν καὶ τὸν σπόρον ἀκόμη δανείζεται παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Μόδης*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων Φλωρίνης παρακαλούντων ὅπως ληφθοῦν τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ νὰ μὴ θεωρηθῶσιν ὡς ἀνήκοντα εἰς ἀνταλλαξίμους Μουσουλμάνους κτήματα τὰ ὁποῖα εἶχον ἀγορασθῇ παρ' αὐτῶν διὰ χρυσῶν λιρῶν.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Λεωχωρούδας, Δαούτ- Μπαλί, Γραδεμπόρια, Ἀραπλῆ καὶ ὁ Σύλλογος ἀλευρεμπόρων Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται διὰ τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ τῶν ξένων ἀλεύρων ὡς καταστρέφουσαν τὴν σιτοπαραγωγήν μας.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Δραβιάκου, Βιτάστης, Παγκαίου καὶ Ἀγγίστης διαμαρτύρονται, διότι συνεπείᾳ ἐνεργειῶν μερικῶν ἐνδιαφερομένων ἀνεστάλη ἡ δημοσίευσις τοῦ διατάγματος διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἕδρας τῆς ἐπαρχίας ἐκ Ζίχνης εἰς Ἄγγιστραν.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5)3 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΒΚΗ' τ ῦ 18ø2 περὶ δικαστηρίων Κακουργοδικῶν καὶ ἄλλων τινων διατάξεων.»

2) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Φεβρουκρίου 1926 περὶ α') ἀμνηστείας ἀδικημάτων, β') ἀνασταλῆς διώξεως ἀδικημάτων τινων καὶ ἐκτελέσεως ποινῶν κλπ»

3) «Περὶ κύρους συμβολαιογραφικῶν τινων ἐγγράφων» καὶ

4) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1ø2ϋ Ν. Δ. περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1925 Ν, Δ. περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ κατοχυρώσεως τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος διατάξεων καὶ τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ κλπ.»

Ὁ κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ συμπληρώσεως τῆς προτελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου ϖ2 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1927 Ν. Δ. περὶ στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ» καὶ

2) «Περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν δύο πρώτων παραγράφων τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ νόμου περὶ στρατολογίας».

Οἱ κ. κ. ***Θ. Σοφούλης*** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ αὐξήσεως τῆς διὰ τοῦ νόμου 2586 χορηγουμένης πιστώσεως δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.»

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι σχέδια νόμων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 23)30 Σεπτεμβρίου 925 περὶ θέσεως διατάξεών τινων εἰς τοὺς περὶ λιμένων καὶ πορθμοῦ Εὐρίπου νόμους.»

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 4)12 Δεκεμβρίου 1925 περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΓΦΑ (3ϋ01), 389 καὶ 1918 περὶ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Πειραιῶς ὡς καὶ τῶν περὶ λιμένων.»

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 6)7 Ὀκτωβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2165 περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀναφυομένων διαφωνιῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν κλπ. λιμένων Κρήτης κλπ.»

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 11)21 Μαΐου 1926 περὶ ἀπομακρύνσεως τῶν κατὰ τὴν ἀκτὴν Ἁγίου Διονυσίου καὶ ἐπέκεινα τοῦ Πειραιῶς ναυπηγείων καὶ ἐκκενώσεως τῶν ἀσκεπῶν τούτων χώρων.»

5) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13)17 Ἰουλίου 1926 περὶ ἐνισχύσεως τοῦ Δήμου Κερκυραίων.»

6) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ τῆς 21)23 Ἀπριλίου 192 5 περὶ λιμενικῆς φορολογίας Θήρας.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ξηρὸς*** καὶ ***Π. Τσιτσίλιας*** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν νόμον περὶ στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ.»

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 853, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2183 τοῦ 1920 περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.»

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ συμβολαιογραφικῶν Συλλόγων καὶ Ταμείου συντάξεων τῶν συμβολαιογράφων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Αἰλιανὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Κ. Ἐμπειρίκος*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκδικάσεως ἀπαιτήσεων τέως Διευθύνσεως Μεταφορῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν ναυτικῶν ἐπιτάξεων»,

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1926 βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποιήσεως τοῦ νόμου 136 περὶ ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐπιδαπηγῶν πλοίων».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2190 περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, τοῦ νόμου 1023 περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως κλπ.».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου 1023 περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως»,

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων 1023, 2190 κλπ.»· καὶ

5) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 1023, 2190 κλπ.».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Γιαμούζης, Ι. Κουτσίνας, Σ. Ἀναστασιάδης, Ι. Κούνδουρος, Π. Δούβαρης, Ν. Τζέρμιᾶς, Μ. Παπαδόπουλος, Δ. Ἀνδρεάδης, Ν. Γαρδικιώτης, Γ. Ζερβός, Ι. Τσογταρίδης, Π. Τσισίλιας, Ι. Γοβατζιδάκης, Ε. Καρυωτάκης*** κλπ. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Ν. Δ. τῆς 12 Νοεμβρίου 1927 περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συνάψεως δανείου διὰ τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα, τὴν ὁδοποιΐαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ συνάψεως συμβάσεως δανείου διὰ τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα, τὴν ὁδοποιΐαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως».

2) «Περὶ μειώσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3421 ἐπιβληθείσης φορολογίας διὰ τὴν φορολογικὴν περίοδον 1928—1929»· καὶ

3) «Περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 300.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου».

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3160 περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου ὑδραυλικῶν ἔργων Δήμου Βερροίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ φιλέλληνος Ἀστιγγος».

Ὁ Βουλευτὴς κ. ***Κ. Σαρακηνὸς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1916 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου περὶ ὑδραυλικῶν ταμείων».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ, ***Ν. Ξηρὸς*** λέγει ὅτι εἰς τὸ χωρίον Ἔξαρχος τῆς Λοκρίδος ἐπίκεινται συρράξεις ἐξ αἰτίας διαταγῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ἐγκατασταθῇ εἰς κτῆμα τῆς κοινότητος εἰς βλαχοποιμήν. Θὰ παρακαλέσω, τονίζει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἀναστείλῃ τὴν διαταγὴν τὴν ὁποίαν ἐξέδωκε καὶ νὰ συνεννοηθῇ προηγουμένως μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ λειβάδιον. Ἐν τέλει, ἐπιλέγει, πρέπει νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Βουλῆς διὰ τὰ ζητήματα διὰ τὰ ὁποῖα ἐπεμβαίνει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι θὰ προστατεύσῃ δικαιώματα ἀμφισβητούμενα, διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα.

Ὁ κ. ***Γ. Βασιλειάδης*** τονίζει ὡσαύτως ὅτι εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτὴν ὑφίσταται ἀπὸ ἐτῶν ἀνώμαλος κατάστασις, τὴν ρύθμισιν τῆς ὁποίας ἔχουν ἀναλάβει δικαστήρια, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἀναμένωμεν τὴν ἀπόφασιν.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐργατῶν τελωνείων καὶ ἀποθηκῶν Ἀθηνῶν, λέγει ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ἐργατῶν τοῦ τελωνείου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν σιδηροδρόμων, ζητούντων ἀναθεώρησιν τιμολογίων καὶ περιφρούρησιν διὰ βιβλιαρίων ταυτότητος ἀπὸ διαφόρους τρίτους ἐκμεταλλευτὰς καὶ ἐκδιαστάς. Οἱ ἴδιοι λόγοι, τονίζει, οἱ ὁποῖοι ἐπέβαλον τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τοὺς ἐργάτας τοῦ λιμένος Πειραιῶς, συντρέχουν καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐργάτας καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ μέριμνα συντόμως καὶ ὑπὲρ αὐτῶν.

Οἱ κ. κ. ***Α. Μιαούλης, Ι. Καλογερᾶς*** καὶ ***Δ. Μαρσέλλος*** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Παρακλῶ νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου Πεταλοποιῶν Βόλου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Ι. Νικολίτσας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι συναφὲς ἐπάγγελμα πρὸς τὸ τῶν ἁμαξηλατῶν εἶναι καὶ τὸ τῶν σαγματοποιῶν καὶ πεταλωτῶν, καὶ εἶναι δίκαιον τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ μίαν πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ἐπαγγελμάτων αὐτῶν τὰ ὁποῖα ἔπαθον, συμπεριλαμβάνον καὶ αὐτὰ εἰς τὰς θεσπισθείσας ἀποζημιώσεις. Ἐπίσης δίκαιον εἶναι, τονίζει, ὅπως ληφθῇ μέριμνα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑποβαλόντων ἐκπροθέσμως αἰτήσεις ἁμαξοκαρραγωγέων, διότι οἱ ὑποβαλόντες ἐκπροθέσμως τοιαύτας εἶναι ὀλίγοι, δὲν τὰς ὑπέβαλον δὲ ἐμπροθέσμως, διότι δὲν ἔλαβον ἐγκαίρως γνῶσιν καὶ εἶναι καὶ πραγματικῶς οἱ πτωχότεροι.

Ὁ κ. ***Ι. Κυρώζης*** συνιστᾷ τὴν ἰδίαν ἀναφοράν.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἐκπροθέσμως ὑποβαλόντας αἰτήσεις δὲν δύναμαι νὰ δώσω καμμίαν ἱκανοποιητικὴν ὑπόσχεσιν, διότι εἶναι χιλιάδες, ἀκόμη δὲ δὲν ἐξεδικάσθησαν οὔτε οἱ ἐμπροθέσμως ὑποβαλόντες αἰτήσεις. Ὡς πρὸς τοὺς πεταλωτὰς καὶ σαγματοποιοὺς κ.λ.π. ἐπαγγέλματα εἶναι τόσοι, λέγει, οἱ ἐκ τῆς προόδου ὑποστάντες κρίσιν, ὥστε δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ συστήσω πρόνοιαν ἀποζημιώσεως ὅλων αὐτῶν, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι οὔτε ἡ Βουλὴ θὰ συγκατετίθετο νὰ ἐπιβάλωμεν φορολογίας δι' ἀποζημιώσεις ὅλων ἐκείνων τῶν ὁποίων ἠλαττώθησαν αἱ ἐργασίαι ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς διαφόρων προσδευτικῶν μέτρων.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἀνηλίκων ἐργατριῶν ὑφαντουργείων Σουφλίου Θράκης, λέγει ὅτι παραπονοῦνται αὐταὶ, διότι δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου

περὶ ἀνηλίκων ἀφοῦ ὑποβάλλονται εἰς ἐργασίας 12—14 ὡρῶν τὴν ἡμέραν. Ὁ νόμος, λέγει, περὶ προστασίας ἀνηλίκων ἔχει βάσιν καὶ σκοπὸν νὰ προστατεύσῃ τὴν μέλλουσαν γενεὰν καὶ ἐπομένως ἐφ' ὅσον ἀφίνομεν νὰ ἐργάζωνται χιλιάδες ἀνήλικα ὑπὲρ τὰς κεκανονισμένας ὥρας καὶ ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας εἶναι φανερὸν ὅτι εἴμεθα ἔξω τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου. Διὰ νὰ μὴ ἐπιδεινωθῇ ἡ οἰκτρὰ κατάστασις τῶν ἀνηλίκων ἐργατριῶν εἶναι ἀνάγκη ἢ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος ἢ καὶ νὰ τροπολογηθῇ, θεσπιζομένου ὅπως αἱ παραβάσεις αὐτοῦ ἐκδικάζωνται κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ διαδικασίαν. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ λάβῃ συγχρόνως ὅσα μέτρα κρίνει σκόπιμα διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν παραπονουμένων ἐργατριῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ ζήτημα, λέγει, τὸ ὁποῖον θίγει ὁ κ. συνάδελφος ἀπασχολεῖ τὸ Ὑπουργεῖον, θὰ εἰσηγηθῶ δὲ ὑμῖν προσεχῶς τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐποπτείας τῶν ἐργοστασίων ἵνα περισταλῇ τὸ κακὸν τῆς ἐν αὐτοῖς ἐργασίας ἀνηλίκων. Προσθέτως θέλομεν ἐπιδιώξει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. συναδέλφου μου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης τὴν ταχυτέραν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ παραβάσεων τῶν ἐργατικῶν νόμων.

Ὁ κ. ***Ι. Μπουργιᾶς,*** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, λέγει ὅτι οὗτοι παραπονοῦνται διὰ τὰς γλίσχρους συντάξεις τὰς ὁποίας λαμβάνουν, ἀφοῦ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς τριάκοντα μηνιαίως. Ἡ θέσις τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, τονίζει, εἶναι φανερὸν ὅτι εἶναι οἰκτρὰ καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ ἐγνωσμένῳ ἐνδιαφέροντί του θὰ λάβῃ πρόνοιαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων αὐτῶν ἐργατῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, νὰ μοὶ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Σ. Κωστόπουλος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Συλλόγου Ἀλυτρώτων Μεσσηνίας, λέγει ὅτι οὗτοι παραπονοῦνται διὰ τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θέτει εἰς χρῆσιν ἡ Τράπεζα διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ὀφειλομένων ἐξ ἐπαγγελματικῶν δανείων. Νομίζω, τονίζει, ὅτι πρέπει ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς νὰ ἐπέμβῃ παρὰ τῇ Τραπέζῃ καὶ συστήσῃ εἰς αὐτὴν ὅπως ἡ εἴσπραξις γίνεται κατ' ἀνθρωπινώτερον τρόπον, ἀφοῦ τὰ δάνεια ἔχουν δοθῇ καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους καὶ ἀφοῦ εἶναι ἄλλως γνωστὴ ἡ μαστίζουσα τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς οἰκονομικὴ κρίσις.

Ὁ κ. ***Β. Κυρέλλος*** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν ἁμαξηλατῶν Θηβῶν παραπονουμένων ὅτι, ἐνῷ εἶναι ἐκ τῶν κατ' ἐξοχὴν δικαιουμένων νὰ λάβουν τὰς πρὸ πολλοῦ ἐπιδικασθείσας εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεις, ἀνερχομένας εἰς γλίσχρα ποσά, παντελῶς ἠγνοήθησαν ὑπὸ τῶν προκατόχων Κυβερνήσεων. Ἐνῷ, λέγει, ἐπλήρωσαν αὐταὶ 94 ὁλόκληρα ἑκατομμύρια εἰς τοὺς ἁμαξηλάτας τῶν εὐνουμένων ἐπαρχιῶν των, εἰς τοὺς ἁμαξηλάτας τῶν Θηβῶν ἔρριψαν ψυχία ἄξια νὰ σαρκάσουν μᾶλλον παρὰ νὰ ἀνακουφίσουν τὴν δυστυχίαν των. Ἀπευθύνει ἔκκλησιν εἰς τὰ φιλοδίκαια αἰσθήματα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας παρακαλῶν νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς τόσον παρορα-θέντας Θηβαίους ἁμαξηλάτας διὰ τῆς ἀμέσου καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεων.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ ζήτημα, λέγει, συνεζητήθη καὶ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν καὶ εἶπον ὅτι ἡ διανομὴ δὲν ἐγένετο κατὰ τρόπον δίκαιον. Οἱ Θηβαῖοι ἁμαξηλάται δὲν ἔλαβον ὅ,τι ἔπρεπε νὰ λάβουν καὶ δίδω τὴν δικαιβεβαίωσιν ὅτι ὅταν τὸ Ταμεῖον εἶναι εἰς θέσιν νὰ κάμῃ πληρωμὰς θὰ προτιμηθοῦν οἱ ἁμαξηλάται τῆς ἀνωτέρω περιφερείας.

Οἱ κ.κ ***Θ. Παπαστρατῆς*** καὶ ***Ι. Μπουρνιᾶς*** συνιστοῦν ἀναφορὰν συνταξιούχων μεταλλευτῶν τ ν δήμων Κυμαίων, Κοτυλαίων καὶ Κενιστρίων.

Ὁ κ. ***Δ. Φλωριᾶς*** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου ἀπεργατῶν Ἁλιστράτης καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ λάβῃ πρόνοιαν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων αὐτῶν αἰτημάτων.

Δ. Μέλφος. Συνιστῶ, λέγει, καὶ ἐγὼ τὴν ἀναφορὰν τῶν καπνεργατῶν Ἁλιστράτης καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως ἐξετάσῃ εὐμενῶς τὰ αἰτήματά των, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν 9 ἐξ αὐτῶν τὰ 7 ἀφοροῦν ὅρους καὶ συνθήκας τῆς ὑγιεινῆς αὐτῶν καταστάσεως. Οἱ καπνεργάται Ἁλιστράτης, ἐπιλέγει, ὄντως ἐργάζονται ὑπὸ ἐξαιρετικῶς δυσμενεῖς ἀνθυγιεινὰς συνθήκας.

Ὁ κ. ***Ν. Κωνσταντόπουλος*** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἵνα μέσα εἰς τὰ γενικώτερα μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ λάβῃ συμπεριλάβῃ ἀπαραιτήτως καὶ τοὺς καπνεργάτας Ἁλιστράτης οἱ ὁποῖοι εἶναι καὶ φιλόπονοι καὶ νομοταγεῖς.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν καλλιεργητῶν βάμβακος Βερροίας.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου*** ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν πότε σκέπτεται νὰ διατάξῃ ὅπως εἰσπραχθοῦν τὰ ὀφειλόμενα καὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου, καὶ νὰ μὴ περιορίζωνται τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα μόνον εἰς τοὺς ὀφείλοντας μικροποσότητας καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὑρισκομένους εἰς κρίσιν ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), Ὅπως γενικεύει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Πατρῶν τὴν ἐρώτησίν του αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ δηλώσω ὅτι πράγματι, ὡς μοὶ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ παρατηρήσω, ἐφειλαί μεγάλων ποσῶν ἐκκρεμοῦσι πολλάκις ἐπὶ μῆνας μακροὺς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἡ δὲ ἐκκρεμότης αὕτη φέρει ἀληθῶς εἰς δύσκολον θέσιν τὸν Ὑπουργόν, ἐφόσον θέλει νὰ μὴ γείνῃ πρόξενος μεγάλης ἀδικίας κατὰ προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ ὀφείλοντος μεγάλα ποσὰ εἰς τὸ Δημόσιον. Διότι δὲν ἀναστέλλει μὲν ἡ ἔφεσις τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν, ἀλλ' ἀναγκαστικὴ εἴσπραξις μεγάλου ποσοῦ συνεπάγεται τὴν ἐκποίησιν περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου ἀξίας πολλαπλασίας τῆς ὀφειλῆς καὶ δὴ ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας. Τοῦτο βεβαίως εἶναι ἄδικον, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑπάρχει πιθανότης ὅτι θὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ ἔφεσις τοῦ ὀφειλέτου, διότι μετὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν ὁ δικαιούμενος κατ' ἔφεσιν ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Δημόσιον παρὰ μόνον τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ εἰσπραχθέντος τιμήματος, θὰ χάσῃ δὲ ὁριστικῶς τὴν ἐκποιηθεῖσαν περιουσίαν, ἀξίας ὡς εἴρηται πολλαπλασίας τοῦ τιμήματος τοῦ ἐπιστρεφομένου, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὰ μεγάλα ἔξοδα τῆς ἐκτελέσεως. Διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον μετὰ μεγάλης δυσφορίας βλέπει τὴν ἐκκρεμότητα ταύτην, ἀπετάθη πρὸ μηνῶν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον παρακαλοῦν καὶ συνιστῶν τὴν ταχυτέραν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν μεγάλων ἰδίως δικῶν. Σκέπτομαι δὲ κατὰ τὴν διαρρύθμισιν τῆς φορολογικῆς διαδικασίας νὰ λάβω καὶ νομοθετικὰ μέτρα, διότι ἐπαναλαμβάνω, ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου τὸ Ὑπουργεῖον δυσφορεῖ διὰ τὴν ἐκκρεμότητα ταύτην.

Ὁ κ. ***Ι. Μπουρνιᾶς*** ἐρωτᾷ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν τίνα μέτρα σκέπτεται νὰ λάβῃ κατὰ τοῦ συμβολαιογράφου Καρύστου Γεωργίου Λάζου, παραβάντος τὸν νόμον περὶ φόρου ὑπερτιμήματος.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Διέταξα, λέγει, τὴν ποινικὴν δίωξιν τοῦ συμβολαιογράφου αὐτοῦ, καὶ εἰδοποίησα καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ μέτρα τῆς δικαιοδοσίας του κατ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἀχθοφόρων Πειραιῶς, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ συστήσῃ εἰς τὰς ἁρμοδίας ἀστυνομικὰς ἀρχὰς νὰ εἶναι ἐπιεικέστεραι εἰς τοὺς ἐργάτας.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Συνδέσμου ὑπαλλήλων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν Λαυρίου, λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας θὰ γνωρίζῃ τὴν κατάστασιν τῶν Μεταλλευτικῶν Ἑταιρειῶν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μείνῃ σωρεία ἀνθρώπων ἄνευ ἐργασίας. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, λέγει, ζητοῦν πρῶτον μὲν νὰ γείνῃ ταμεῖον περιθάλψεως διὰ τοὺς ἀνέργους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, δεύτερον δὲ ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου 2112 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῶν συμβάσεων, διότι αἱ Ἑταιρεῖαι καταστρατηγοῦν τὸν νόμον καὶ οὕτω οἱ ἐξερχόμενοι δὲν λαμβάνουν τὰς ἀποζημιώσεις τὰς πενιχρὰς τὰς ὁποίας ὁρίζει ὁ νόμος αὐτός. Ὁ πρώην Ὑπουργός, συνεχίζει, εἶχε καταρτίσει σχέδιον περὶ ἀσφαλίσεως ὅλων αὐτῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ἐργασίας, καὶ εἶναι δίκαιον τὸ ἀνακοινωθὲν αὐτὸ νομοσχέδιον νὰ τὸ υἱοθετήσῃ καὶ ὁ νῦν κ. Ὑπουργός.

Ὁ κ. ***Ε. Μαχαίρας*** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις καὶ ἐλπίζει, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας θὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἀσφαλῶς καὶ ἡ πρόνοια περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Κοκκινάτος*** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν Ἑνώσεως ἀκτημόνων Πρεβέζης λέγει, ὅτι διετέθησαν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν τῆς περιφερείας Πρεβέζης πολλὰ λειβάδια, ἀλλὰ δυστυχῶς παρεγγωνίσθησαν καὶ δὲν ἔλαβον κλῆρον οἱ ἔφεδροι καλλιεργηταὶ ἐκ τῆς πόλεως Πρεβέζης. Θὰ ἦτο δίκαιον, τονίζει, νὰ ἀπαλλοτριωθῇ ὑπὲρ τῶν ἐφέδρων αὐτῶν μέρος τοῦ ἀγροκτήματος Ἀκτίου, ὄχι ἐκεῖνο ὅπερ διετέθη ὑπὲρ Λευκαδίων καὶ Ἀκαρνάνων καλλιεργητῶν, ἀλλὰ μικρὰ γλῶσσα γῆς εἰσχωροῦσα εἰς τὸν λιμένα Πρεβέζης καὶ ἀνήκουσα εἰς ἰδιοκτήτας ἐκ Πρεβέζης. Οὕτω θὰ ἐδικαιοῦντο οἱ ἔφεδροι Πρεβέζης, θὰ ἀπεζηραίνοντο τὰ περὶ τὴν Πρέβεζαν ἕλη καὶ θὰ ἠλαττώνετο καὶ ἡ ἑλονοσία ἐξ ἧς ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πόλιν μαστίζεται ἡ Πρέβεζα. Εἶναι ἀνάγκη, ἐπιλέγει, νὰ κηρυχθῇ τὸ ταχύτερον τὸ κτῆμα αὐτὸ ἀπαλλοτριωτέον καὶ νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν οἵτινες προσέφεραν τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα.

Ὁ κ. ***Γ. Γερογιάννης,*** ὁμιλῶν ὑπὲρ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ἐκτάσεως ἐλαχίστης εἰσχωρούσης εἰς τὸν λιμένα Πρεβέζης, ἡ ὁποία δὲν ἀνῆκε ποτὲ εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα ἀλλὰ εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ μόνον μὲ τὴν ἕνωσιν τῆς Ἄρτης ἐξεχωρήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἔκτασις αὐτὴ εἶχε παραχωρηθῇ εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι ἐφύλασσον τὰ σύνορα τότε καὶ μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἄρτης ἐπωλήθη παρ' αὐτῶν εἰς ἰδιοκτήτας ἐκ Πρεβέζης. Ἡ ἔκτασις αὐτὴ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς πολλὰς χιλιάδας στρεμμάτων ἄτινα προωρίσθησαν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Λευκαδίων καὶ Ἀκαρνάνων ἀκτημόνων. Ὅταν, συνεχίζει, ἤλθον οἱ ἰδικοί μας πρόσφυγες, ἐζητήσαμεν καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀκτημόνων τῆς πόλεως Πρεβέζης, ἀλλὰ δυστυχῶς κατώρθωσαν οἱ ἰδιοκτῆται διὰ διαφόρων μέσων νὰ ματαιώσωσι τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καλλιεργησίμων ἐκτάσεων. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀνακριβές, διότι καὶ ποτιστικαὶ ἀκόμη καλλιέργειαι ἠδύναντο νὰ γείνουν ἐκεῖ, ἀφοῦ εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εἶχον οἱ Ἐνετοὶ καὶ οἱ Τοῦρκοι πρώτης τάξεως καλλιεργείας καὶ ἀκόμη καὶ ἀλιευτικὰς ἐγκαταστάσεις. Ἡ ἀπαλλοτρίωσις, ἐπιλέγει, ἐπιβάλλεται καὶ διὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν οἱ ἀκτήμονες ἔφεδροι Πρεβέζης καὶ διὰ νὰ ἐξυγιανθῇ ἡ πόλις τῆς Πρεβέζης καὶ διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ γεωργία. Κάθε δὲ παρέλκυσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως πλήττει καιρίως τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῆς Πρεβέζης, διότι ἐκ τῆς καλλιεργείας τοῦ τμήματος ἐκείνου θὰ περιφρουρηθῇ ἡ ὑγεία της καὶ θὰ εὕρουν καὶ τόσαι χέρες ἐφεδρικαὶ ἐργασίαν.

Ὁ κ. ***Θ. Χαβίνης*** λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ἔκαμε τὴν σύστασιν νὰ ἀπαλλοτριωθῇ ἡ ἔκτασις αὐτὴ ὑπὲρ τῶν ἀκτημόνων Πρεβέζης, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας δὲν ἐνήργησε τίποτε, εὑρισκόμενος ἐν πλάνῃ εἴτε ἐξ ἐκθέσεων τῆς ὑπηρεσίας εἴτε ἐκ φόβου παρεξηγήσεως ἐκ μέρους τῶν Ἀκαρνάνων καλλιεργητῶν. Ἀλλ' ὡς ἀνέπτυξεν ὁ κ. Γερογιάννης ἡ λωρὶς αὐτὴ τῆς γῆς ἀνήκει εἰς τὴν Πρέβεζαν, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ στομίου τοῦ λιμένος αὐτῆς καὶ μόνον κατὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἄρτης περιῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἄξιον ἀπορίας, τονίζει, διατί ὁ σταλεὶς εἰς Ἄκτιον ὅπως ἐξετάσῃ τὰ ζητήματα τῆς ἀποκαταστάσεως Λευκαδίων καὶ Ἀκαρνάνων καλλιεργητῶν ἐπιθεωρητὴς Μολφέτας δὲν διετάχθη νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Παρακαλῶ τοὺς ἀξιοτίμους προλαλήσαντας νὰ πιστεύσωσιν ὅτι οὐδεὶς ἀπολύτως λόγος συντρέχει λόγῳ θῆς ἐκ τῆς Αἰτωλοακαρνανίας καταγωγῆς μου νὰ ἀρνηθῶ πρᾶξιν ἐξ ἧς ἔχει μόνον οἱ ἀκτήμονες τῆς Πρεβέζης ἀλλὰ καὶ μεγάλη μερὶς προσφύγων δύνανται νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπα κέστατα, διότι αἱ γαῖαι εἶναι καὶ πολλαὶ καὶ εὔφοροι. Δηλῶ δὲ ὅτι πρὸ πολλοῦ διαπραγματεύομαι μὲ τὴν Ε.Α.Π. ὅπως ἀναλάβῃ αὕτη τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἑλωδῶν ἐκτάσεων διὰ νὰ καταστοῦν ἀκίνδυνοι αἱ ἐκτάσεις αὐταί.

Ὁ κ. ***Α. Βουτυρᾶς,*** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ γεωργικοῦ κόσμου Γιαννιτσῶν καὶ ἐλαιεμπόρων Θεσσαλονίκης, λέγει ὅτι κατηρτίσθη σχετικὸν νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Σ. Σταυρόπουλος,*** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν κατωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων δικαστηρίων Ἰωαννίνων, λέγει ὅτι οὗτοι μὴ ἔχοντες ἐπαρκεῖς μισθοὺς ζητοῦν, καὶ δικαίως, νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὸ νέον ταμεῖον συντάξεων.

Οἱ κ. κ. ***Κ. Κατσαδήμας*** καὶ ***Π. Φλῶρος*** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι θὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κοινότητος Σοφάδων, λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι ζητοῦν νὰ συμπληρωθῇ ἡ κατασκευὴ τῆς ἡμιτελοῦς γεφύρας δι' ἣν χρειάζεται πίστωσις 150.000 δραχμῶν καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ παραχωρήσῃ τὸ ποσὸν αὐτό.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Παρακαλῶ νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Α. Μυλωνογιάννης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Σούργης καὶ Λικοτιναρᾶς Κρήτης λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη ὅπως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων αὐτῶν εἰργάσθησαν καὶ κατεσκεύασαν μόνοι των 10 χιλιόμετρα δρόμου καὶ θὰ κατεστραφῇ καὶ τὸ τμῆμα αὐτὸ ἂν δὲν ἐνισχυθοῦν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. ***Α. Πολυχρονίδης*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα νομοθετικὰ ἐπιτρέποντα ἵνα τὸ Δημόσιον βοηθῇ τὰς κοινότητας αἱ ὁποῖαι κάμνουν μόναι των ἔργα ὁδοποιΐας, διότι ὁ ὑπάρχων νόμος 466 ἠτόνησε λόγῳ ἐξαντλήσεως τῶν πιστώσεων. Πρέπει, ἐπιλέγει, αἱ ἀναφερόμεναι κοινότητες τῆς Κρήτης νὰ ἐνθαρρυνθοῦν.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐπεξεργάζομαι τοιοῦτον νομοσχέδιον ἐνθαρρυντικὸν τῶν κοινοτήτων.

Ὁ κ. ***Α. Μάρκου,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ ἐπιμελητηρίου Κερκύρας, λέγει ὅτι τοῦτο παραπονεῖται διὰ τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον περὶ κτημματικῆς πίστεως Κερκύρας, τὰ δὲ παράπονά του φαίνονται βάσιμα καὶ εἶναι ὀρθὸν νὰ λάβουν γνῶσιν αὐτῶν αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ αἱ ἐπεξεργαζόμεναι τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον.

Ὁ κ. ***Ν. Ἀσκεπίδης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου Γευγελῆς, λέγει ὅτι τὰ παράπονά των εἶνε εὔλογα καὶ δικαιολογημένα, διότι κατεστράφησαν ἐκ τοῦ πολέμου καὶ εἶνε ἄξιοι πάσης μερίμνης.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρός,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀταλάντης, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἄγονον τὴν γραμμὴν αὐτὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς περιφερείας ταύτης.

Ὑπουργέ, ἀφειδῶς ἀδείας τοιαύτας, ὡς ἔχετε δικαίωμα ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας πλέον πρὸς τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα διατρέχουσι τὸν κίνδυνον νὰ εὕρωσι τὸν θάνατον ἀπὸ τὸ τριφασικὸν ρεῦμα, νὰ εἰσθε δὲ βέβαιος ὅτι, ἐὰν πράξητε πάντα ταῦτα, ἡ ἑταιρεία θὰ σπεύσῃ νὰ δεχθῇ ὅλους τοὺς ὅρους τοὺς λογικοὺς καὶ δικαίους τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ τῆς ἐπιβάλετε.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ὁμιλήσας περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης εἶπεν ὀλίγα καὶ σήμερον θὰ εἴπῃ ὀλίγα, διότι τὸ Ὑπουργεῖον εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἐγκαταστάσεως ἰδιωτικῶν συνεταιρισμῶν, νὰ δύνανται δηλαδὴ ἄτομα νὰ κάμωσιν ἀπὸ κοινοῦ ἐγκαταστάσεις κατὰ τετράγωνον, τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ συστήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον ἀλλὰ ἡ κοινωνία ἂν θέλει. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προπαγάνδαν διὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησεν ὁ κ. συνάδελφος οὔτε ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας νὰ προβῇ εἰς τὴν προπαγάνδαν ταύτην οὔτε τὴν συνιστᾷ. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ὅτι οἱ ἐπαγγελματίαι ἐστερήθησαν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, λέγει ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξαναστῇ ἡ κοινωνία ὅταν ἐψηφίζετο ἡ σύμβασις. Ἀλλὰ μοιραίως ἡ πρόοδος ἐπιβάλλει ζημίας εἰς ἄτομα τινὰ καὶ εἰς ἐπαγγελματίας, οἵτινες ἐπαγγελματίαι ἀναμφισβητήτως προσέφερον πλείστας ὅσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνίαν. Συνεχίζων λέγει ὅτι, ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι νόμῳ ἄκυρος λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ τριφασικὸν ρεῦμα εἶναι ἐπικίνδυνον, τοῦτο δὲν εἶναι παραδεκτόν· τὸ ἐπικίνδυνον ἢ μὴ ἀνάγεται εἰς τὸν νόμον τῆς σχετικότητος, διότι ὅλα τὰ ῥεύματα εἶναι ἐπικίνδυνα ἄλλα ὀλιγώτερον καὶ ἄλλα περισσότερον. Κατά τινα στατιστικὴν τῆς Πρωσσίας, τῷ 1927 ἐπῆλθον εἰς διάστημα ἔτους εἰς θάνατος ἀπὸ τὸ συνεχὲς ρεῦμα καὶ 111 ἀπὸ τὸ τριφασικόν, ἀλλ' ἐκ τῶν 111 αὐτῶν θανάτων μόνον οἱ 8 θάνατοι ὀφείλονται εἰς οἰκιακὴν χρῆσιν. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ὀφείλονται, εἰς βιομηχανικὴν χρῆσιν τοῦ ρεύματος τάσεως πολλῶν χιλιάδων volt. Ὅσον τελειότεραι εἶναι αἱ ἐγκαταστάσεις τόσον ὀλιγώτεροι εἶναι οἱ κίνδυνοι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἱδρύσαμεν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Σχολὴν διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας. Ἡ αἰτία ὅμως διὰ τὴν ὁποίαν εἰσάγεται εἰς τὰ διάφορα Κράτη τὸ τριφασικὸν ρεῦμα εἶναι ὅτι τοῦτο εἶναι εὐωνότερον καὶ μεταβιβάζεται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ συνεχὲς τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ τὸ μειονέκτημα ὅτι ἔχει καὶ ἠλεκτραλυτικὰς ἐνεργείας ἐπὶ μεταλλικῶν ἀντικειμένων ὑδραγωγῶν σωλήνων κλπ. Οἱ κίνδυνοι τοῦ τριφασικοῦ εἶναι ἴσως ἀνάλογοι καὶ πρὸς τὴν ἔντασιν αὐτοῦ. Εἰς τὰς Πάτρας ἔνθα ὑπάρχει ρεῦμα τριφασικὸν μικροτέρας ἐντάσεως 110 v. οὐδὲν θανατηφόρον κροῦσμα ἔσχομεν. Εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν ἵνα ἀποτραπῶσιν οἱ κίνδυνοι τοῦ τριφασικοῦ ἔχουσιν ἐκπονηθῇ ἴδιοι κανονισμοὶ διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἐγκαταστάσεις. Ἀπὸ τούτων δὲν ἐπιτρέπεται οὐδεμία παρέκκλισις. Πρέπει συνεπῶς ἢ νὰ γείνουν τέλειαι αἱ ἐγκαταστάσεις ἢ νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ τάσις τοῦ ρεύματος. Ἡ Ἑταιρεία ἐδέχθη τοῦτο ἀλλὰ ἐζήτησεν ὡς ἀποζημίωσιν 477 χιλιάδας λίρας ἐκ τῶν ὁποίων 120 χιλιάδας λίρας ὡς διαφυγὸν κέρδος, ἡ ἁρμοδία ὅμως ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου φρονεῖ ὅτι δὲν ἔπρεπεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ δοθῇ ἀποζημίωσις μεγαλυτέρα τῶν 120.000 λιρῶν. Διὰ τὸν καθορισμὸν συνεπῶς τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἔπρεπε νὰ γείνῃ ἔλεγχος, ἀλλ' ἡ Ἑταιρεία ἰσχυρίζεται ὅτι ὡς ὀργανισμὸς ἀνεξάρτητος δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ δεχθῇ οὐδένα ἔλεγχον.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ συμβάσει ὑπάρχουσι μερικοὶ ὅροι καθ' οὓς θὰ ἠδύνατο τὸ Κράτος νὰ ἐπιβάλῃ κάποιον ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ἑταιρείας, ἠρωτήθη τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τὸ ὁποῖον ἀπεφάνθη ὅτι δύναται τὸ Κράτος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἐλέγχου. Φυσικὰ δὲν θὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα ἐλέγχου ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς διοικήσεως τῆς ἑταιρείας οὔτε καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους. Ἴσως νὰ παρουσιασθῇ ἀνάγκη διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν διαιτησίαν. Ἕτερος τρόπος **μειώσεως τῆς τάσεως** ἀποτελοῦσιν οἱ συμπυκνωτῆρες ἢ μεταστροπεῖς τοῦ ρεύματος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δύναται νὰ ἀποβῇ ζήτημα διαιτησίας, διότι ἡ ἑταιρεία λέγει ὅτι ζημιοῦται δι' αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων ἡ ἑταιρεία προτείνει ὅπως κάμῃ αὐτὴ τὰς ἐγκαταστάσεις, ἡ ἀποπληρωμὴ τῶν ὁποίων θὰ γείνῃ εἰς 3 ἔτη, ζητεῖ ὅμως νὰ τὰς ἐκτελέσῃ διὰ ὑλικοῦ ἔξωθεν εἰσαχθησομένου. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν δύναται ἀπολύτως νὰ γείνῃ ἀποδεκτόν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελικὴν διαρρύθμισιν τῶν διαφόρων ζητημάτων θὰ ὁμιλήσω ὅταν καταλήξωμεν μὲ τὴν ἑταιρείαν εἰς ὡρισμένα συμπεράσματα.

Γ. Ἠσαΐας. Παρακαλῶ, κ. Ὑπουργέ, νὰ προσέξετε τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 3 τῆς συμβάσεως.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Θεωρῶ ἀμφίβολον ἐὰν τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα δύναται νὰ ἰσχύσῃ. Ἄλλως τε οἱ καταναλωταὶ δυσκόλως συμφωνοῦσι.

Γ. Ἠσαΐας Δὲν εἶμαι νομικὸς νὰ γνωρίζω ἐὰν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἢ ὄχι ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ ἀπὸ τεχνικῆς θὰ εἶναι πρακτικώτατον· κάθε τετράγωνον οἰκιῶν θὰ τοποθετήσῃ εἰς ἓν ὑπόγειον ἐν μηχάνημα καὶ θὰ ἔχῃ ρεῦμα καὶ ἀκίνδυνον καὶ στοιχίζον μόνον 3 δραχμὰς καὶ ὄχι 7 ὡς θὰ στοιχίζῃ τὸ ρεῦμα τῆς Πάουερ. Φρονῶ δέ, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ἐὰν δὲν γείνῃ ἀνεκτὴ ἡ σύμβασις τροποποιουμένη καταλλήλως θὰ γείνῃ αὐτὸ τὸ ὁποῖον σᾶς λέγω. Ἄλλως τε ἡ ἑταιρεία ἔχει κάμει μέχρι σήμερον δύο σοβαρωτάτας παραβάσεις. Δυνάμει τῆς συμβάσεως ὑποχρεοῦται ἡ ἑταιρεία ὅταν τοποθετῇ σύρμα μεγάλης ἐντάσεως νὰ εἶναι τοῦτο καλώδιον, ἀλλὰ εἰς τὸ Παλαιὸν Φάληρον καὶ εἰς τὸ Ψυχικὸν τὸ θανατηφόρον αὐτὸ ρεῦμα εἶναι ἐναέριον. Ἀλλὰ καὶ δευτέραν κατάχρησιν ἔκαμεν. Ἡ προκάτοχος Κυβέρνησις ἠνάγκασε τὴν ἑταιρείαν νὰ γράψῃ ἐπιστολὰς αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποτελοῦσιν ἤδη νόμον, διὰ τῶν ὁποίων παρατείνει τὸν βίον τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἠλεκτρικῶν σταθμῶν ἐπὶ μίαν διετίαν· ἐν τούτοις κάμνει ἀθέμιτον συναγωνισμὸν καὶ ἐνῷ ἡ πόλις πάσχει ἀπὸ ἔλλειψιν συγκοινωνίας τοποθετεῖ ὅλα τὰ αὐτοκίνητα εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου διὰ νὰ ἀναγκάσῃ ὅλους τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτοκινήτων νὰ μὴ ἐργάζωνται πλέον καὶ ἔπειτα νὰ αὐξήσῃ τὴν τιμὴν τῶν εἰσιτηρίων. Ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἠλεκτρικοὺς σταθμοὺς διὰ νὰ ἐκβιάσῃ αὐτοὺς ἔρχεται εἰς συνεννόησιν καὶ ὑπογράφει καὶ συμβάσεις ὅτι θὰ δώσῃ ῥεῦμα ἐνῷ δὲν ἔχει οὐδὲν πρὸς τοῦτο δικαίωμα. Καταλήγων λέγει ὅτι εἶναι τοσαύτη ἡ ἀγανάκτησις τῆς κοινωνίας ἐναντίον τῆς ἑταιρείας, ὥστε ἐὰν ἡ σύμβασις δὲν βελτιωθῇ θὰ ἀπεργήσῃ ἡ κοινωνία μόνη της.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις ἐκ μέρους 10 βουλευτῶν περὶ γενικεύσεως τῆς συζητήσεως. Κατόπιν τούτου ἡ συζήτησις γενικεύεται.

Ὁ κ. ***Δ. Μπότσαρης*** λέγει ὅτι τὸ πρόβλημα ἔχει τεραστίαν κοινωνικὴν σημασίαν, ὥστε θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ τοῦτο ἀπὸ πάσης αὐτοῦ πλευρᾶς, ἂν καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς καταβάλλει ἀτρύτους κόπους ἵνα διορθώσῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν. Εἶχον τονίσει, λέγει, ὅταν ἐψηφίζετο ἡ σύμβασις αὕτη, ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἦτο ἀλληλέγγυος διὰ τὴν ψῆφισιν ταύτης.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἐψηφίσθη ἀπὸ τὴν προηγουμένην Βουλὴν ἀλλὰ κατόπιν μιᾶς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐδόθη ψῆφος ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Δ. Μπότσαρης. Ἔχει δημιουργηθῇ μία πραγματικὴ κατάστασις. Δὲν γνωρίζω ἐὰν σήμερον φονευόμεθα πραγματικῶς ἢ νομικῶς. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι φονευόμεθα ἀπὸ τὸ ρεῦμα αὐτό. Ἡ σειρὰ τῶν γεγονότων λέγει εἶναι ὅτι ἐπὶ δικτατορίας ἐγένετο ἡ σύμβασις αὕτη, ἥτις οὔτε ἐκυρώθη οὔτε ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἐδημιουργήθη μία ἔμπρακτος κατάστασις κατόπιν τῆς ψήφου ἐμπιστοσύνης ἥτις ἐδόθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν μὲ τὴν ὑποβληθεῖσαν περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐπερώτησιν. Ἐγὼ τοὐλάχιστον τὴν σύμβασιν ταύτην δὲν τὴν ἐψήφισα.

Τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου καταλαμβάνει ὁ Πρόεδρος ὁ κ. ***Ι. Τσιριμῶκος).***

Ι. Μουτζουρίδης. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀπεχώρησε τῆς συνεδριάσεως καὶ δὲν ἐψήφισεν.

Δ. Μπότσαρης. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα δὲν ἀπεχώρησε. Τοὐλάχιστον οἱ δύο λαϊκοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ νομοῦ μου ἐψήφισαν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ κ. συνάδελφος κάμνει σύγχυσιν εἰς δύο περιπτώσεις, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀπεχώρησε τῆς συνεδριάσεως ὅτε ἐτίθετο ζήτημα παραμονῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐν τῇ Κυβερνήσει διὰ τὴν σύμβασιν τῆς ὁδοποιΐας...

Π. Τσαλδάρης. Κάμνετε σύγχυσιν, διότι ἐπὶ τῆς ὁδοποιΐας τὸ Λαϊκὸν κόμμα δὲν συμμετεῖχε τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἀπεχώρησε τῆς συνεδριάσεως εἰς τὸ ζήτημα τῶν καλυμμάτων.

Δ. Μπότσαρης. Δὲν ἀποδίδω σημασίαν εἰς τὸ ἐὰν ἐψήφισαν ἢ ὄχι τὴν σύμβασιν αὐτήν. Ἐὰν εἶχον γνώμην τότε ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως θὰ προσεπάθουν νὰ μὴ ὠθηθοῦν τὰ πράγματα οὕτως ὥστε νὰ συνυφανθῇ ἡ ὕπαρξις τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν κατακύρωσιν τῆς συμβάσεως αὐτῆς. Τότε ὅμως τὸ ζήτημα δὲν παρουσιάζετο ὑπὸ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ μορφὴν ἀλλὰ παρουσιάζετο ὑπὸ τὴν μορφὴν ὅτι εἴχομεν ἀναλάβει ὑποχρεώσεις εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἀναπτύσσων τὰς τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἅτινα ἔσχεν αὕτη, λέγει ὅτι καὶ τότε ἠγόρευσεν ἐναντίον αὐτῆς εἰπὼν ὅτι δὲν πρέπει νὰ μονοπωληθῶμεν εἰς Ἑταιρείαν λόγῳ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου, διότι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κατοχυρώσωμεν τὸ δάνειον. Μία προσεκτικὴ συνεννόησις τῆς Κυβερνήσεως θὰ κατέλυγεν εἰς ἀποτέλεσμα ὅτι δικαιούμεθα νὰ προστατεύωμεν καὶ τὰ ὑλικὰ συμφέροντά μας καὶ τὴν ζωὴν ἡμῶν, ἀλλὰ ἡ ὁδὸς αὐτὴ δὲν ἠκολουθήθη. Ὑπεγράψαμεν πρῶτον ὅτι ἀναγνωρίζομεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνικοὺς ὅρους καὶ κατόπιν ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν ἡ ὁποία διαρκῶς ὑποχρεοῦται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἡ ὁποία διαρκῶς δικαιοῦται. Αἱ τιμαὶ αἱ ἀναφερόμεναι ἐν τῇ συμβάσει εἶναι τιμαὶ τερατώδεις· θὰ ἠδύνατο τὸ ρεῦμα νὰ εἶναι εὐθηνότερον καὶ τὰ εἰσιτήρια εὐθηνότερα. Τοὐλάχιστον ὅμως νὰ ἦσαν αἱ τιμαὶ αὗται ἐν ἀντάλλαγμα τῆς ὑπηρεσίας ἀλλ' οὔτε αὐτὸ ἔγινε. Βιομηχανίαι ἀνθοῦσαι, ὡς εἶναι ὁ σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν Πειραιῶς, παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Ἑταιρείαν. Ἡ σύμβασις ἐβελτιώθη εἰς δευτερεύοντα σημεῖα, εἶναι δὲ εὐκταῖον νὰ ἀφεθῇ ἡ Κυβέρνησις ἐλευθέρα νὰ χειρισθῇ τὸ ζήτημα τῆς βελτιώσεως αὐτῆς. Τὸ τριφασικὸν ρεῦμα εἶναι ἐπικίνδυνον, εἰς τὰς ξένας δὲ πρωτευούσας, ὅπου ἐφηρμόσθη τοῦτο, εἶχε δεκαπλάσια δυστυχήματα ἀπὸ τὸ προηγούμενον ρεῦμα. Πρέπει συνεπῶς νὰ ὑποστῶμεν τὴν πρόσθετον δαπάνην ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις εὕρῃ τοὺς σχετικῶς καλλιτέρους ὅρους. Φρονῶ ὅτι ἡ Ἑταιρεία αὕτη ἔχει συμφέρον ὅπως συμβιώσῃ εἰρηνικῶς μετὰ τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται, διότι χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ γείνῃ νέα σταυροφορία ὁ λαὸς θὰ ἀποφασίσῃ ἢ νὰ μείνῃ εἰς τὸ σκότος ἢ νὰ προβῇ εἰς μέτρα τῶν ὁποίων τὴν εὐθύνην δὲν θὰ ἔχῃ κανείς. Ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ κάμῃ προπαγάνδαν ἀλλὰ δύναται νὰ εἶναι ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς Ἑλληνικῆς ἀπόψεως καὶ νὰ εἶναι συγχρόνως ψύχραιμος σύμβουλος, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ καταναλώσῃ εἰδικὰς συσκέψεις ἵνα ἐξεύρῃ τὰ μέσα τῆς βελτιώσεως τῆς συμβάσεως αὐτῆς.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης*** λέγει ὅτι, ἐπειδὴ ὑπηρέτησεν ὡς μηχανικὸς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας, αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπῃ τινὰ σχετικῶς πρὸς τὴν διεξαγομένην συζήτησιν. Ἀνατρέχει εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς συμβάσεως καὶ τονίζει πόσον πλημμελῶς ἐφωτίζοντο αἱ Ἀθῆναι καὶ πόσον πλημμελέστερον ἐξυπηρετοῦντο αἱ βιομηχανίαι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπογράψῃ τὴν σύμβασιν ταύτην τὴν ὁποίαν ἀρκούντως ἐχαρακτήρισαν οἱ προλαλήσαντες καὶ σκοπὸς τῆς ὁποίας ἦτο νὰ πωλήσουν εἰς τὴν Ἑλλάδα μηχανήματα κατασκευαζόμενα ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐὰν ἀντὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις προέβαινεν εἰς τὴν σύναψιν δανείου ὑπὸ ὁσονδήποτε βαρεῖς ὅρους καὶ μετὰ τοῦτο προέβαινεν εἰς τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων μηχανημάτων θὰ εἴχομεν ἐντελῶς διάφορα ἀποτελέσματα. Ἀναφέρει ὅτι τὸ τριφασικὸν ρεῦμα ἐξυπηρετεῖ καλλίτερον τὰς βιομηχανίας, οὗτος δὲ ἦτο ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐγένετο τοῦτο δεκτόν. Τὰ 70—80 ο/ο τοῦ καταναλισκομένου εἰς τὴν Εὐρώπην ρεύματος καταναλίσκονται εἰς τὰς βιομηχανίας, ὑπάρχει δὲ πιθανότης ὅτι τοιοῦτόν τι θὰ συμβῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ρεύματος τούτου, διότι θὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐπέκτασις τῶν βιομηχανιῶν. Τὸ φωτιστικὸν ρεῦμα ἀποτελεῖ δύναταί τις εἰπεῖν ἓν βάρος διὰ τὰς ἑταιρείας, αἱ ὁποῖαι κυρίως ἀποβλέπουν εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις. Ἄλλο εἶνε τὸ ζήτημα τῆς τάσεως τῶν 220 βόλτ ἡ ὁποία ἦτο ἀπολύτως δυνατὸν νὰ γείνῃ δεκτὴ καὶ ἡ τιμὴ δὲ τοῦ ρεύματος δὲν θὰ ἐπεβαρύνετο τότε ὑπερμέτρως. Ἀλλ' ὅταν πρόκειται περὶ ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων καὶ περὶ ἐγκαταστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἤδη καὶ ἠμελειτουργοῦσι, πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψει καὶ τὰ γεγονότα. Ἂν ἠθέλομεν σήμερον νὰ μεταβάλωμεν τὴν τάσιν εἰς 220 βόλτ θὰ ἔπρεπε νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἐγκαταστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐστοίχισαν 477.000 λίρας καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφθῶμεν—δεδομένου ὅτι ὅλα τὰ ρεύματα ἔχουσι κίνδυνον—ἂν ἡ διαφορὰ τοῦ κινδύνου εἶνε τόση ὥστε νὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν λαὸν μὲ μίαν τόσον μεγάλην δαπάνην. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, λέγει, ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν ἔγκειται εἰς τὸν φωτισμὸν καθ' ἑαυτὸν ἀλλ' εἰς τὰ παρεμφερῆ μηχανήματα, δι' ὃ ἐπιβάλλεται αὐστηρὸς ἔλεγχος τῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐπίσης θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Ἑταιρεία ἵνα χρησιμοποιήσῃ τὸ ὑπάρχον σήμερον δίκτυον συνεχοῦς ρεύματος. Ἀντικρούει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ἠσαΐα καθόσον ὁ καταναλωτὴς δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δεχθῇ νὰ ἔχῃ ρεῦμα ἐπὶ ὡρισμένας μόνον ὥρας, ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Μπότσαρη λεχθέντα καὶ τονίζει ὅτι ὁ κίνδυνος ὑφίσταται καὶ μὲ τὸ συνεχὲς ρεῦμα. Ἡ Βουλή, λέγει, ὀφείλει νὰ ἀφήσῃ πρὸς τὸ παρὸν πρωτοβουλίαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἵνα κατορθώσῃ οὗτος ὅσον τὸ δυνατὸν ἐλεύθερος νὰ καθορίσῃ περισσοτέρας λεπτομερείας, ἐκφράζει δὲ τὴν εὐχὴν ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς περατώσῃ τὸ ἔργον τοῦτο ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον διὰ νὰ γνωρίζουν καὶ οἱ πελάται τί θὰ κάμῃ ἡ Ἑταιρεία ὡς καὶ ἡ Ἑταιρεία τὰς ὑποχρεώσεις της καὶ διὰ ν' ἀποκτήσουν αἱ Ἀθῆναι φωτισμὸν ἀντάξιον αὐτῶν.

Ὁ κ. ***Ι. Μουτζουρίδης*** λέγει ὅτι ἐζήτησε τὸν λόγον, ἵνα διαπιστώσῃ μίαν ἀλήθειαν, διότι ἐλέχθη ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι κατὰ τὴν ψῆφον ἐμπιστοσύνης ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Πάουερ τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἔδωκε ψῆφον ἐμπιστοσύνης, ἐνῷ ἐκ τῶν 63 μελῶν τοῦ κόμματος τούτου μόνον 9 ἐψήφισαν οἱ δὲ λοιποὶ κατεψήφισαν ἢ ἀπεχώρισαν τῆς συνεδριάσεως. Ταῦτα ἐξάγονται ἀπὸ τὰ ἐπίσημα πρακτικά. Συνεχίζων λέγει, ὅτι τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα ἠκούσθησαν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης δύνανται νὰ λεχθοῦν καὶ διὰ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, διότι οὐδεμία ἐπικύρωσις τῆς συμβάσεως ἐγένετο τότε, ἡ δὲ σημερινὴ Κυβέρνησις στηριζομένη εἰς τὴν μεγάλην πλειονοψηφίαν τὴν ὁποίαν ἔχει δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν Ἑταιρείαν καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου.

Θ. Χαβίνης. Ὑπάρχει μία διαφορά· ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις καὶ ὅτι ἡ προηγουμένη Κυβέρνησις εἶχε δώσει ἐπιστολὴν εἰς τὸν Ἄγγλον πρεσβευτὴν ὅτι ἡ σύμβασις εἶναι ἔγκυρος. Ἐνθυμεῖσθε καλά, ὅτι ἡ συζήτησις ἐσταμάτησε, διότι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐδήλωσε ρητῶς καὶ κατηγορηγατικῶς ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἔκαμε τὴν ὑποχώρησιν διὰ νὰ κάμῃ τὰς ἐσωτερικὰς

ἐγκαταστάσεις μόνη καὶ οἱ Βουλευταὶ θέλοντες μίαν διέξοδον, διότι ἔλεγε ἡ Βουλὴ ἦτο ἐναντία, εὗρον ὅτι ἡ ὑποχώρησις ἦτο μεγάλη καὶ ἔδωσαν ψῆφον ἐμπιστοσύνης, ὑποχώρησις ἡ ὁποία δὲν ἀνεγράφη εἰς τὰ πρακτικά.

Δ. Νάκος. Διατί ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν διέταξεν ἀνακρίσεις διὰ τὴν γενομένην μετατροπὴν τῶν πρακτικῶν ;

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ δὲν εἶναι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως· δύναται νὰ εἶναι ἔργον τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Δ. Νάκος. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ παρακαλέσω τὸν συνάδελφόν σας ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης νὰ διατάξῃ τὸν Εἰσαγγελέα νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις. Πρέπει νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ διὰ τὴν ἠθικὴν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, διὰ τὴν πολιτικὴν ἠθικὴν τοῦ τόπου καὶ προσέτι ἵνα ἐξακριβωθῇ ἐν ἔγκλημα, ἐὰν ὑπάρχῃ, καὶ ἐὰν ἡ ἑταιρεία ἐκορύδευσεν ὅλον τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον καὶ κοροϊδεύει.

Α. Παπαναστασίου. Φρονῶ ὅτι ἡ ἀναγραφὴ ἢ ἡ μὴ ἀναγραφὴ εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς δηλώσεως δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν· ἡ ἀναγραφὴ εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ εἶναι ἀρκετή.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς μετατροπῆς ἢ μὴ μετατροπῆς τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν καὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐστενογραφημένων ἀπέναντι τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν δὲν ἔχει σημασίαν. Ἡ ψηφοφορία τῆς ἐμπιστοσύνης ἐγένετο πρὸ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἄρα τὸ ἔγκυρον ἢ ἄκυρον τῆς συμβάσεως εἶναι πρὸ τῶν δηλώσεων ἄρα καὶ πρὸ τῆς μετατροπῆς τῶν πρακτικῶν. Συνεπῶς ἡ μετατροπὴ δὲν μεταβάλλει τίποτε.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἡ σύμβασις ὑφίσταται ἡ ἰδία ὁποία ἦτο καὶ ἐπὶ τῆς ἀνωμάλου περιόδου. Οὐδὲν ἀπολύτως ἐδέσμευσε τὴν Κυβέρνησιν καὶ οὐδεμία προηγουμένη δήλωσις. Μάλιστα κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ ἡ ψῆφος αὐτῆς ἐδόθη ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πᾶσα προσπάθεια θὰ κατεβάλλετο πρὸς βελτίωσιν τῆς συμβάσεως.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι κατεβλήθησαν αἱ προσπάθειαι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι κατέληξαν εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐπιστολῶν. Ἐκεῖνο, λέγει, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κηρύξω καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι πρὸς ἐλάφρυνσιν τῆς τότε Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρὸς ἐπιβάρυνσιν ἄλλων παραγόντων εἶναι ὅτι εἰς καμμίαν συζήτησιν δὲν ἔγινε λόγος καὶ καμμία ἔκθεσις δὲν ἀνέφερέ τι περὶ κινδύνων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ διασαφηνισθῇ ὅτι οὐδεὶς νόμος ἐμποδίζει τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας. Ἂν, λέγει, εὑρίσκετε ὅτι ὑπάρχει κίνδυνός τις, δὲν δεσμεύεσθε ἀπὸ τοῦ νὰ ἄρετε τὸν κίνδυνον τοῦτον. Προχωρῶ δὲ ἀκόμη καὶ περαιτέρω· ἐὰν ὑπῆρχε σύμβασις κεκυρωμένη, ἐφόσον ἐξ αὐτῆς ἀπέρρεε κίνδυνος κατὰ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἡ σύμβασις αὕτη δὲν θὰ εἶχε κῦρος.

Γ. Βασιλειάδης. Λαμβάνω τὸν λόγον. λέγει, ἵνα δηλώσω ὅτι ἡ διεξαγομένη συζήτησις δὲν ἐπέχει θέσιν ἐλέγχου κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐρχόμεθα νὰ τονώσωμεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνει καὶ σκοπεύει νὰ λάβῃ ἐναντίον τῆς ἑταιρείας Πάουερ. Τονίζει ὅτι διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν ἅπασαι αἱ μέχρι σήμερον Κυβερνήσεις εἶναι ὑπεύθυνοι· ἐν τούτοις τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἠθέλησε μέρος τῆς εὐθύνης ταύτης νὰ ἐπιρρίψῃ εἰς τοὺς ὤμους τοῦ νῦν Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι οὐδαμῶς ἠθέλησε τοῦτο.

Γ. Βασιλειάδης Θέλετε διὰ τὰ μέλλοντα γεγονότα καὶ διὰ τὰ δυστυχήματα τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς πρόκειται νὰ ἐπακολουθήσουν, θέλετε δι' ὅλα αὐτὰ νὰ ἀπορρίψητε τὴν εὐθύνην. Ἀλλ' ὅταν συμμετείχετε τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον εἴχετε τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ἐπικίνδυνος, θὰ ἠδύνασθε τότε νὰ δηλώσητε τοῦτο.

Π. Τσαλδάρης. Θεωρῶ καὶ τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην κατακριτέαν, ἐὰν θέλετε, ἀλλ' ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐγένετο τότε δὲν σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ γείνῃ καὶ τώρα.

Γ. Βασιλειάδης. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔθεσε ψῆφον ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποίαν δὲν ἔθεσεν ὁ νῦν Ὑπουργός.

Θ. Χαβίνης. Ὅταν ἐτέθη τὸ ζήτημα ἐμπιστοσύνης, τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλεγεν ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν. Αἱ δηλώσεις αὐταὶ ἦσαν δύο. Ἡ μία ἦτο ὅτι θὰ κάμῃ τὰς ἐγκαταστάσεις ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἡ Πάουερ δι' ἰδίων ἐξόδων, καὶ ἡ δευτέρα ὅτι ἡ σύμβασις ἦτο ἔγκυρος. Καὶ εἶπεν ἡ Βουλὴ ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις αὐτὰς δὲν ὑπάρχει ζήτημα. Αὐταὶ ἦσαν αἱ δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, τῶν ὁποίων ὅμως ἐξηλείφθη ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τὸ πρῶτον μέρος.

Δ. Νάκος. Νομίζω, κ. Πρόεδρε, πλέον ὅτι εἶσθε ἁρμόδιος νὰ κάμητε ἐν ἔγγραφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ νὰ λέγετε ὅτι ὁ βουλευτὴς Νάκος ἐβεβαίωσε τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ὅτι ἐγένετο ἔγκλημα πλαστογραφίας εἰς τὰ πρακτικὰ τὰ ἐπίσημα τῆς Βουλῆς καὶ ὅτι ἀγνοεῖ τὸν ἔγκληματίαν καὶ παρακαλεῖ νὰ διεξαχθῇ τακτικὴ ἀνάκρισις. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι περίεργον. Διεπιστώθη ἐν ἔγκλημα καὶ καθήμεθα μὲ ἐσταυρωμένα τὰ χέρια.

Ὁ κ. **Γ. Βασιλειάδης** συνεχίζων τονίζει ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι δὲν ἐπέδειξαν τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ὤφειλον νὰ ἐπιδείξουν, προκειμένου μάλιστα περὶ μιᾶς τοσοῦτον σοβαρᾶς συμβάσεως.

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι ἔδειξαν ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον των, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθησαν.

Ὁ κ. **Α. Βερδέλης** τονίζει ὡσαύτως ὅτι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι διεμαρτυρήθησαν.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι οἱ ὑπάλληλοι ἐτήρησαν τὴν ἐμπρέπουσαν στάσιν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ βεβαιωθῇ τοῦτο ἵνα μὴ ἐπιρριφθῇ μομφή τις ἐναντίον τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. **Γ. Βασιλειάδης** συνεχίζων λέγει ὅτι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν μεταφορῶν τὰ αὐτοκίνητα τὰ ὁποῖα ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν ἡ Πάουερ εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὰς διαστάσεις ὅμοια μὲ τὰ ἐν Λονδίνῳ ὑπάρχοντα, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, ἐνῷ εἰς τὸ Λονδῖνον εἶναι προωρισμένα δι' 22 ἄτομα, ἐδῶ ἐφαντάσθησαν ὅτι ἠμποροῦν νὰ στριμώξουν 32. Πρέπει λοιπὸν νὰ δοθῇ προσοχὴ ἵνα μὴ στοιβάζεται ὁ κόσμος κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἰς τὰ αὐτοκίνητα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τράμ τὰ ὀχήματα τῆς παλαιᾶς Ἑταιρείας ἀποτελοῦν θαῦμα εὐμαρείας μπροστὰ εἰς τὰ νέα ὀχήματα, τὰ ὁποῖα καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἔχουσι 4 τροχοὺς ἀντὶ 8 ἐκτροχιάζονται καθ' ἡμέραν. Τονίζει ἐν τέλει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ διστάσῃ πρὸ οὐδεμιᾶς δαπάνης, προκειμένου νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ζωὴ τῶν καταναλωτῶν, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ Ἑταιρεία ἤθελε ζητήσει ἀποζημίωσιν· καὶ τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ. Ἐν ἀνάγκῃ θὰ ἠδύνατο νὰ περιορισθῇ τὸ τριφασικὸν ρεῦμα διὰ τὴν κίνησιν, οὕτως ὥστε νὰ μείνῃ διὰ τὸν φωτισμὸν μόνον τὸ συνεχές.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅτι ὅλοι ὅσους ἠρώτησεν, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον, εἶπον ὅτι τὸ τριφασικὸν ρεῦμα εἶναι προτιμότερον. Ἐὰν ἡ σύμβασις ἔχῃ ἐλαττώματα πρέπει νὰ στραφῶμεν ἀλλοῦ. Τὸ ζήτημα εἶναι ζήτημα τεχνικὸν καὶ δὲν δύναται νὰ ἀπασχολῆται ἡ Βουλὴ μὲ ἓν καθαρῶς τεχνικὸν ζήτημα. Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς νὰ συσταθῇ μία ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν ἡ ὁποία νὰ τὸ ἐξετάσῃ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι προκειμένου νὰ λήξῃ ἡ συζήτησις πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ὑπάρχει μὲν ἐκ τοῦ τριφασικοῦ κίνδυνος, ἀλλ' ὁ κίνδυνος οὗτος ὑφίσταται εἰς ὅλα τὰ ρεύματα, αὐξανόμενος ἐφ' ὅσον αὐξάνει ἡ τάσις τοῦ ρεύματος. Ἐὰν ληφθοῦν μέτρα ἀσφαλείας ὁ κίνδυνος ἐλαττοῦται.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει μετὰ τοῦτο τὴν ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως συζήτησιν περαιωμένην.

Ὁ κ. **Δ. Νάκος** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἡ μετὰ τῆς Εὐρώπης συγκοινωνία ἡ ὁποία, λέγει, εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτος, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν τραῖνα πρώτης καὶ δευτέρας θέσεως, καὶ ἐρωτᾷ πότε θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ταξειδεύουν καὶ οἱ πτωχοὶ εἰς Εὐρώπην.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῶν τραίνων εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία δὲν προνοεῖ περὶ ὀχημάτων γ΄ θέσεως.

Δ. Νάκος. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς γ΄ θέσεως. Δὲν ὑπάρχει οὔτε πρώτη οὔτε δευτέρα.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι μέχρι τῆς Θεσσαλονίκης ὑπάρχει καὶ πρώτη καὶ δευτέρα θέσις.

Δ. Νάκος. Δὲν ἀρκεῖ μέχρι τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἠμποροῦν νὰ ἀλλάξουν τραῖνον.

Ὁ κ. **Δ. Νάκος** τονίζει καὶ πάλιν ὅτι ἡ συγκοινωνία μὲ τὴν Εὐρώπην διὰ τὸν κόσμον ποὺ δὲν ἔχει λεπτὰ εἶναι ἀνύπαρκτος.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζᾶκος** λέγει ὅτι ἀπὸ 40 ἐτῶν τὸ ταμεῖον Κυπαρισσίας εὑρίσκεται ἐγκατεστημένον εἰς λαμπρὸν ὑγιεινότατον οἴκημα τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον. Παρὰ ταῦτα μελετᾶται ἤδη ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ εἰς ἄλλο οἴκημα, ὑπεβλήθησαν δὲ καὶ τὰ σχετικὰ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὸν ὁποῖον συνιστᾷ νὰ μὴ ἐγκρίνῃ τὴν πίστωσιν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι αἱ πληροφορίαι τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ὅτι τὸ ταμεῖον εὑρίσκεται δύο μέτρα ὑπὸ τὴν γῆν. Ὅσοι ὑπηρέτησαν ἐκεῖ ἐζήτησαν τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς ἄλλο οἴκημα. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἀποφασίσῃ παρὰ μόνον ὅταν πεισθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθυγιεινῆς ἐγκαταστάσεως.

Ὁ κ. **Α. Καλαντζᾶκος** τονίζει ὅτι πάντως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ προτεινόμενον μίσθωμα εἶναι ὑπέρογκον.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὅπως σᾶς εἶπα, ἡ μεταφορὰ θὰ γείνῃ ὅταν βεβαιωθῇ ἡ ἀνθυγιεινὴ κατάστασις τοῦ ὑπάρχοντος κτιρίου καὶ ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισθῇ μὴ ἐπαχθὲς μίσθωμα.

Μεθ' ὃ ὥρᾳ 8.30΄ συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον, ὥραν 4.30΄ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Λ'.

τῆς 4 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4 1)2 μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος,** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Οἱ παθόντες ἐκ τοῦ μεγάλου πολέμου ὑποβάλλουν αἰτήσιν, δι' ἧς παρακαλοῦν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ νὰ παρίστανται ὁ Πρόεδος αὐτῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ζημιῶν.

Τὸ ἐν Βόλῳ συνελθὸν Β΄. Πανελλήνιον Συνέδριον τῶν Συλλόγων πολυτέκνων γονέων τῆς Ἑλλάδος ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν ᾧ περιλαμβάνονται αἱ ληφθεῖσαι κατ' αὐτὸ ἀποφάσεις καὶ παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως υἱοθετήσῃ ταύτας.

Ὁ σύνδεσμος οἰνοπαντοπωλῶν Βόλου ζητεῖ τὴν κατάργησιν τῆς καθολικῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως.

Ἡ Ἕνωσις φυματιώντων θυμάτων στρατοῦ παρακαλεῖ ὅπως αὐξηθῇ ἡ διδομένη εἰς αὐτοὺς σύνταξις, ὡς μὴ ἐπαρκοῦσα οὔτε διὰ τὰς στοιχειωδεστέρας ἀνάγκας.

Ὁ Πρόεδρος Συνεταιρισμοῦ Ἀράπη διαμαρτύρεται κατά τινων Βουλευτῶν ὑποστηριζόντων μέτρα θίγοντα τὴν παραγωγήν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Σητείας παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως γεωργικῆς πρακτικῆς σχολῆς εἰς τὴν Μονὴν Ἀσωμάτων περιληφθῇ καὶ ἡ ἀγροτικὴ περιφέρεια τῆς Μονῆς Ταπλοῦ.

Ἐπιτροπὴ κηδεμόνων Διδασκαλείου Νηπιαγωγῶν Καστορίας διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας τοῦ οἰκοτροφείου θηλέων καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐπιτραπῇ καὶ πάλιν ἡ λειτουργία αὐτοῦ.

Ἡ Ἕνωσις Ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν Μακεδονίας καὶ Θράκης ὑποβάλλει ψήφισμα ἐπὶ διαφόρων αἰτημάτων των, ὧν παρακαλοῦν τὴν ταχεῖαν ἀποδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν.

Ὁ γεωργικὸς προμηθευτικὸς Συνεταιρισμὸς Δαδίου ὑποβάλλει τὴν εὐχὴν καὶ παράκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λόγῳ τῆς τελείας καταστροφῆς ὅλων τῶν προϊόντων ἐκ τῆς ἀκρίδος καὶ ἀνομβρίας ἀπαλλάξῃ τὸν γεωργικὸν κόσμον τοῦ φόρου τῆς δεκάτης.

Οἱ Πρόεδροι ξενοδόχων, ἀρτοποιῶν καὶ ἄλλων ἐπαγγελματιῶν ζητοῦν τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀγορανομίας ὡς δημιουργοῦντος καθ' ἑκάστην κοινωνικὰ ἐπεισόδια.

Ὁ Σύνδεσμος Ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς ὑποβάλλει αἴτησιν περὶ μεταφορᾶς τῶν συνταξιούχων ἐκ τῆς πολιτικῆς εἰς τὴν στρατιωτικὴν σύνταξιν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Σικυωνίας Κορίνθου παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Πταισματοδικείου Κορίνθου ἐπί τινων πλημμελημάτων καὶ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖόν των ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐφαρμογῆς του καὶ εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα.

Οἱ Πρόεδροι καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Κοινοτήτων Πηλίου διαμαρτύρονται διὰ τὴν γενομένην διατίμησιν τῶν ἐλαιῶν.

Ὁ δήμαρχος Ξάνθης ἀναφέρει ὅτι οἱ τοποθετηθέντες Γυμνασιάρχης καὶ καθηγηταὶ δὲν ἀφίχθησαν εἰσέτι.

Ὁ Σύλλογος περιπτεριούχων καπνοπωλῶν Πατρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τοῦ νόμου περὶ λιανικῆς πωλήσεως καπνοῦ.

Ἐπιτροπὴ Χρηματιστηρίου Ἐμπορευμάτων Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως, πρὶν κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀνασυστάσεως Ἐπιτροπῆς κρατικῶν προμηθειῶν, ἀναμείνῃ τὸ ἀποστελλόμενον ὑπόμνημά των.

Ὁ Πρόεδρος κοινότητος Ταμαικοῦ ἀναφέρει ὅτι ἐξ ἀδιαφορίας τῆς Ἑταιρείας Κωπαΐδος πνίγεται ἡ περιφέρειά των ὑπὸ πλημμυρῶν.

Ὁ Σύλλογος Ἐμποροϋπαλλήλων Λαρίσσης ὑποβάλλει ψήφισμα δι' οὗ ζητεῖ ὅπως πραγματοποιηθῇ τὸ ταχύτερον ἡ ἵδρυσις ἑνιαίου ταμείου συντάξεων.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Φιλελευθέρων Χίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην συγκρότησιν τῆς Γερουσίας δι' ἐμμέσου ἐκλογῆς.

Κάτοικοι Λαμίας διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ ἐκεῖ εὐζωνικοῦ συντάγματος, καταστρέψαντος ἐσπαρμένην περιοχὴν λόγῳ ἀσκήσεως.

Τὸ Ἐπαγγελματικὸν καὶ Βιοτεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων» ὡς καταστρεπτικοῦ διὰ τοὺς παντοπώλας.

Ὁ Σύνδεσμος ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς ὑποβάλλει αἴτησιν περὶ ἀναδρομικῆς ἀπονομῆς μερίσματος εἰς ἀποστράτους ὁπλίτας ἀπὸ τοῦ 1918—1926.

Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ Κατερίνης, Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλων πόλεων διαμαρτύρονται διὰ τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου.

Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς Κερκύρας εὐγνωμονεῖ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀδελφότης Παλαιοπύργου Ἠπείρου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν σχολείων τῆς Κοινότητός των.

Ἡ Ἕνωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Κιλκὶς διαμαρτύρεται διὰ τὸ ζήτημα τῆς προαγωγῆς καὶ ἱδρύσεως σχολείων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐλευθέρας ἐμπορίας τῆς βενζίνης.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Βερδέλης** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς κωμοπόλεως Πορτοχελίου διαμαρτυρομένων διὰ τὴν μελετωμένην ὑποβίβασιν τοῦ ὑποτελωνείου των καὶ κατάργησιν τοῦ ὑπολιμεναρχείου.

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τῶν Ν. Διαταγμάτων 1) ἀπὸ 4)9 Σεπτεμβρίου 1925 περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συμβατικοῦ τόκου κλπ. 2) ἀπὸ 20 Ἀπριλίου (12 Μαΐου 1926) περὶ ἀνωτάτου ὁρίου συμβατικοῦ τόκου κλπ. καὶ ἀπὸ 11)17 Αὐγούστου 1926 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. τῆς 20 Ἀπριλίου 1926 (12 Μαΐου 1926).»

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2, κυρώσεως δὲ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τῆς ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1926 Συντακτικῆς πράξεως «περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος περὶ ἰσοβιότητος καὶ ἀμεταθέτου τῶν δικαστικῶν κλπ.» καὶ

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Διατάγματος περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 6)6 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ δικολάβων κλπ.»

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς, Δ. Κογεβίνας, Κ. Σαρακηνός, Α. Παπαοικονόμου, Ρ. Λιβαθινόπουλος** κλπ. ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν τῷ βαθμῷ των τῶν καθηγητῶν τῆς Γερμανικῆς γλώσσης ἐν ταῖς Δημοσίαις Ἐμπορικαῖς Σχολαῖς τοῦ Κράτους».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης παραγράφου Ζ εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΧΝΑ' περὶ Ναυτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας.»

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 4 Μαρτίου 1926 Ν. Δ. περὶ αὐξήσεως τελῶν ἐπὶ ἠλεκτρικῶν μετρήσεων ἐλέγχου.»

2) «Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Κράτους.»

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως ἑρμηνευτικῆς συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π. περὶ ἐκχωρήσεως ἀγωγῶν ἐξώσεως».

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1926 Ν.Δ. περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου ἐ. ἔ. Ν. Δ. περὶ διορισμοῦ μελῶν Διοικ. Συμβουλίου Ἐπιτροπῆς παρὰ ταῖς σιδηροδρομικαῖς ἑταιρείαις, ἐν αἷς ὑπάρχουσι γραμμαὶ καὶ τροχαῖον ὑλικὸν ἀνήκουσαι εἰς τὸ Κράτος.»

5) «Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. περὶ διαθέσεως ποσῶν ἐξ εἰσπράξεως ἐπὶ πλέον τῶν ἐγκεκριμένων τιμολογίων τῶν σιδηροδρόμων.»

6) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως συμβάσεως τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀπὸ 13 Σεπτεμβίου 1923 συμβάσεως διὰ τὴν προμήθειαν τροχαίου ὑλικοῦ καὶ ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων τῶν σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς-Πελοποννήσου.»

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Μπακάλμπασης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 10)13) Σ)ρίου 1926 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 1)1)1920 Β. Δ. περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν». καὶ

2 «Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν κατωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ μειώσεως ἀξίας μεταλλικῆς δραχμῆς τοῦ δασμοῦ τῶν ὑπὸ ἀποταμίευσιν εὑρισκομένων κενῶν βαρελίων».

2) «Περὶ παρατάσεως τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1928-29 ἐπὶ δίμηνον». καὶ

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8 Νοεμβρίου 1927 περὶ διαρρυθμίσεως θέσεων τοῦ ἐφορικοῦ κλάδου».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. **Ι. Γρηγοράκης** ἀναπτύσσει ἐρώτησίν του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα σκέπτεται νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ στρατοῦ τῶν ἀμάχων καὶ ἀπολέμων ἀξιωματικῶν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Γνωρίζετε, λέγει, κ. συνάδελφε, πόση ἐργασία χρειάζεται διὰ νὰ συγκεντρωθοῦν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἐγίνετο ἡ ἐνέργεια τὴν ὁποίαν ἐζητήσατε. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ γείνῃ αὐτὴ ἡ ἐργασία σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν ἔχει κανένα σκοπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς διάσπασιν τῆς σημερινῆς συνοχῆς καὶ συστάσεως τοῦ στρατοῦ. Ἐπομένως καὶ ἡ ἐργασία αὐτὴ ἂν ἐγίνετο θὰ ἦτο ἄσκοπος.

Ι. Γρηγοράκης. Ἡ ὑπηρεσία πρόκειται νὰ ὑποβάλῃ σχέδιον περὶ ἀποχωρήσεως ἀξιωματικῶν καὶ θὰ ἤθελα, κ. Ὑπουργέ, νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας, ὅπως μὴ καὶ πάλιν τεθοῦν ἐκποδὼν ἐκ τοῦ στρατεύματος οἱ πολεμήσαντες ἀξιωματικοί.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Αὐτὸ εἶναι ὀρθόν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι διετυπώθη ἐσφαλμένη ἡ ἐρώτησίς σας.

Ὁ κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Τήνου, λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ γνωρίζει ἐκ τῶν τηλεγραφημάτων τοῦ Νομάρχου καὶ ἐκ τῶν δημοσιευμάτων πρὸς τὰς ἐφημερίδας τὰς καταστροφὰς αἱ ὁποῖαι ἐπροξενήθησαν εἰς τὴν νῆσον Τῆνον λόγῳ τῆς προσφάτως ἐνσκηψάσης ἐκεῖ πρωτοφανοῦς καὶ μεγάλης θυέλλης. Τὰ ἀναφερόμενα, λέγει, εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ τηλεγραφήματα εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα τῆς πραγματικότητος. Μετέβην ἐπιτοπίως, ἐπισκεφθεὶς τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς καὶ διεπίστωσα ὅτι ἐξερριζώθησαν πολλὰ δένδρα τῆς ὑπαίθρου, ὁ δὲ λιμὴν ἐξηρθρώθη τελείως, καταστραφέντων σχεδὸν τῶν κρηπιδωμάτων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον εἶναι, διὰ τὸ ὁποῖον ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὅτι ὁ ἐξωτερικὸς κυματοθραύστης, ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων, ἔπαθε σοβαρώτατα ρήγματα, καὶ ἂν δὲν ἐπισκευασθοῦν ταῦτα συντόμως ὑπάρχει κίνδυνος, λόγῳ τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν πνεόντων ἀνέμων, νὰ λάβουν χώραν καθιζήσεις καὶ νὰ καταστραφοῦν ὅλα τὰ ἔργα. Θὰ παρακαλέσω συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως ἀποστείλῃ ταχύτατα μηχανικὸν ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ προτείνῃ τὰ ληπτέα μέτρα, συγχρόνως δὲ συντρέξῃ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν λιμενικὴν τῆς Τήνου διὰ τὰς ἐπισκευάς. Ἐὰν ὑπάρχῃ, ἐπιλέγει, σπάνις μηχανικῶν, πρέπει ἀσ

τῶν πρώην στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐφέδρων θὰ συντελεσθῇ μόνον διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ συμήνους τῶν ὑπαλλήλων γυναικῶν. Εἰς τὸ πανεφεδρικὸν συνέδριον, συνεχίζει, ἔδωκαν οἱ κ. Ὑπουργοὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς Προνοίας σωρείκν ὑποσχέσεων ὑπὲρ τῶν ἐφέδρων, ἀλλὰ οὐδὲν ἐγένετο καὶ οἱ ἔφεδροι εἶναι ἄνεργοι καὶ γυμνητεύουν, ἐνῷ τὰ Ὑπουργεῖα καὶ αἱ ὑπηρεσίαι εἶναι πλήρεις ὑπαλλήλων γυναικῶν.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς,*** ἀναπτύσσων ἐρώτησίν του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας περὶ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα σκέπτεται νὰ λάβῃ διὰ τὴν ὁριστικὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῶν βοσκῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις, λέγει ὅτι ἡ ἐκκρεμότης τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐδημιούργησενἐπικίνδυνον κατάστασιν. Τρεῖς κατηγορίαι, τονίζει, βοσκῶν ὑπάρχουν ἐκεῖ καὶ οὐδεμία ἁρμονία διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος ὑφίσταται μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν καὶ δημιουργεῖται οὕτω κατάστασις ἐπικίνδυνος μέχρι διαταράξεως τῆς τάξεως. Ἡ πρώτη κατηγορία βοσκῶν περιλαμβάνει τὰς κοινοτικὰς τοιαύτας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἀναγνωρίζει τὸ διάταγμα περὶ θεμιτοῦ μισθώματος. Ἡ δευτέρα κατηγορία ἀφορᾷ τὰς βοσκὰς ἃς διαχειρίζεται ὁ ἐποικισμὸς δυνάμει τῆς συμβάσεως Τρακάκη-Καραμάνου αἵτινες ἐνῷ ἐδόθη ἡ ὑπόσχεσις νὰ διατεθοῦν εἰς τοὺς συνοικισμοὺς καὶ τὰς κοινότητας δὲν ἐδόθησαν καὶ μένει ἔκθετος ἡ νεοσχηματιζομένη κτηνοτροφία τῶν προσφύγων. Τρίτη περίπτωσις εἶναι ἡ τῶν βοσκῶν τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης καὶ τετάρτη ἡ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἡ ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι κρατεῖ τὰς βοσκὰς ὡς ἀντίκρυσμα τῶν ἐκδοθεισῶν ὁμολογιῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη, συνεχίζει, ἀντίκειται πρὸς τὸ χρῆστον 119 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἐπέβαλε τὴν ἀποκατάστασιν τῶν μικροκτηνοτρόφων, καὶ ἀντὶ τούτου ἐπετύχθη 12 μεγάλαι βοσκαὶ ἐν Μακεδονίᾳ νὰ ἀγορασθοῦν παρὰ μεγάλων κτηνοτρόφων οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύονται τοὺς μικρούς. Τὸ ὅλον, ἐπιλέγει, κτηνοτροφικὸν ζήτημα ἐπιβάλλει ἄμεσον λύσιν διότι καθημερινῶς προκαλοῦνται συγκρούσεις ὅπως εἰς τὸ Κιλκίς· κάθε παρέλκυσις τοῦ ζητήματος, μὴ ἐπιδεχομένου καμμίαν ἀναβολήν, ἐγκυμονεῖ κινδύνους καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν λύσιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Ι. Μιχαήλ,*** ἐκθέτων τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, τονίζει ὅτι ἄλλος τρόπος λύσεως τοῦ ζητήματος τῶν βοσκῶν δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὰς κοινότητας.

Ὁ κ. ***Δ. Εὐθυμιάδης*** λέγει ὅτι δὲν θὰ παύσουν αἱ συγκρούσεις καὶ αἱ προστριβαὶ μεταξὺ κτηνοτρόφων καὶ γεωργῶν ἂν δὲν λυθῇ τὸ ζήτημα τῶν βοσκῶν ὁριστικῶς καὶ μόνος τρόπος εἶναι ἡ παράδοσις τῶν βοσκῶν εἰς τὰς κοινότητας.

Α. Μπακάλμπασης. Τὸ ζήτημα, λέγει, εἶναι πολυμερὲς καὶ σπουδαῖον. Ἔχω μόνον νὰ προσθέσω ὅτι νομίζω ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν συντονίζονται αἱ ἐνέργειαι ὅλων τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, δὲν δύναται νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα. Αἱ βοσκαί, συνεχίζει, ἀνήκουν καθ' ἁρμοδιότητα διαχειρίσεως ἄλλαι μὲν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἄλλαι εἰς τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν, ἄλλαι εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἄλλαι εἰς τὴν Ε. Α. Π. Ἐπληροφορήθην τελευταίως ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἑτοιμάζεται νομοσχέδιον διὰ τὰς βοσκάς, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως διὰ τὸ ἴδιον ζήτημα ἀπασχολοῦνται καὶ ἄλλοι ἁρμόδιοι καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι ἂν δὲν τεθῇ κατευθυντήριος γραμμὴ τὸ ζήτημα δὲν ἠμπορεῖ νὰ λυθῇ. Ἡ μόνη καθ' ἡμᾶς λύσις εἶναι ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὰς κοινότητας, νὰ ἀναγνωρισθοῦν οἱ συνοικισμοὶ ὡς κοινότητες καὶ νὰ ἀπαλλαγοῦν οἱ πρόσφυγες ἀπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ε. Α. Π., ἡ ὁποία εἰσπράττει μισθώματα, ἵνα δι' αὐτῶν ἐνεργήσῃ ἔργα εἰς τοὺς συνοικισμούς, ἀλλὰ δὲν πραγματοποιεῖται ἡ ὑπόσχεσις αὐτή. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, ἐν προκειμένῳ, ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τῶν βοσκῶν.

Οἱ κ. κ. ***Γ. Ζερβὸς*** καὶ ***Σ. Τσακμάκης*** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαδάκης*** λέγει ὅτι ἡ ἐγκατάστασις τῶν προσφύγων ἐδημιούργησε στενότητα γῆς καὶ μείωσιν κλήρου. Αἱ ἀνάγκαι τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς γεωργίας καὶ ἡ διευθέτησίς των μελετῶνται ἀπὸ τοῦ 1922 παρὰ τοῦ ἐποικισμοῦ Μακεδονίας καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἀλλὰ ὅλαι αἱ μελέται μένουν ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ ἐκκρεμεῖς, ὁλόκληρος δὲ ὁ κτηνοτροφικὸς κόσμος μένει ἐν ἀναστατώσει. Ἡ κατάστασις τῆς ἐκκρεμότητος αὐτῆς, τονίζει, δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ. Νὰ γείνῃ ἐπὶ τέλους ὅ,τι λέγει τὸ Σύνταγμα, διότι τὸ Κράτος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐμφανίζεται ὡς μητρυιά.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Εἶναι γνωστόν, λέγει, ὅτι ἄλλας βοσκὰς ἔχει ἡ Ἄμυνα, ἄλλας ἡ Τράπεζα, ἄλλας αἱ Κοινότητες καὶ ἄλλας ἡ Ε. Α. Π. καὶ ἑκάστη κατηγορία διαχειρίζεται τὰ δικαιώματά της ἐπὶ τῇ βάσει νόμων. Ὀρθῶς περιέγραψαν οἱ προλαλήσαντες τὴν δημιουργηθεῖσαν ἄτοπον κατάστασιν καὶ ἠναγκάσθην νὰ φέρω τὸ ζήτημα τῶν βοσκῶν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ νὰ ζητήσω νὰ καθιερωθῇ ὁμοιόμορφος τοὐλάχιστον διαχείρισις αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ συμβαίνουν αἱ σημειούμεναι ἀνωμαλίαι. Ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος ἐλπίζω νὰ γείνῃ ἡ πρώτη κοινὴ συνεδρίασις τῶν ἁρμοδίων ἵνα κατορθωθῇ ἡ ὁριστικοποίησις μιᾶς καταστάσεως διὰ νὰ γνωρίζουν ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι τί θὰ γίνῃ μὲ τὰς βοσκάς. Μόλις ὁριστικοποιηθῇ μία ἀπόφασις θὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κτηνοτρόφων, ἥτις ἀπασχολεῖ τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν διὰ ποῖον λόγον διὰ τοὺς σιδηροδρομικοὺς τῆς κλάσεως 1923 δὲν ἐτηρήθη τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τοὺς σιδηροδρομικοὺς τῆς κλάσεως 1921 ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸν σιδηρόδρομον πρέπει νὰ ὑπηρετήσουν ὁλόκληρον θητείαν καὶ ὄχι μόνον τρίμηνον.

Ὁ κ. ***Δ. Χατζῖσκος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, λέγει ὅτι διὰ τὰ γνωστὰ ἀποτελέσματα τῆς στατιστικῆς συνετέλεσαν ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων καὶ οἱ ἔκτακτοι τοιοῦτοι, οἵτινες λαμβάνουσι πολὺ μικρὰς ἀποδοχὰς καὶ παρακλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως τοὺς ἐξομοιώσῃ μὲ τοὺς ὁμοιοβαθμους των μονίμους.

Ὁ κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐγώ, λέγει, συνηγόρησα πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθην.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου,*** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τοῦ Ἀρ. Μπουγονικολοῦ, ὑποστηρίζει ὅτι τὸ Ν. Δ. δι' οὗ ἀποκλείονται τῶν διαγωνισμῶν τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν οἱ κριθέντες ἀνίκανοι διὰ τὴν ἐνεργὸν τοῦ Στρατοῦ ὑπηρεσίαν εἶναι παράλογον καὶ ἀντιφατικόν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἄδικον, ἀφοῦ ἀποκλείει ἀνθρώπους ἱκανοὺς καὶ ἀνεπτυγμένους, διότι εἶχον τὸ ἀτύχημα σωματικοῦ τινος ἐλαττώματος. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δώσῃ τὴν ἀληθῆ ἑρμηνείαν εἰς τὸ διάταγμα, ἀφοῦ μάλιστα τοιαύτη ἀπαγόρευσις δὲν ἰσχύει διὰ τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ ἑρμηνεία τὴν ὁποίαν δίδει ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς εἰς τὴν ἀπὸ πενταετίας ἰσχύουσαν τοιαύτην διάταξιν καθιστᾷ ὄντως τὴν διάταξιν ἄδικον. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ διδομένη ἐν τῇ πράξει ἑρμηνεία. Μᾶλλον διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς σκοπεῖται ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν ἀρνηθέντων τὴν στρατιωτικήν των ὑποχρέωσιν, ὁ ὁποῖος ἀποκλεισμὸς δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν νομίμως ἀπαλλαγέντων ταύτης ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὑπεχόντων νόμῳ στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἐκ τῶν νέων χωρῶν ἀνήκοντες εἰς ὡρισμένας ἡλικίας.

Μεθ' ὃ παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας αἱ λοιπαὶ ἀναφοραὶ ἀναβάλλονται, ἡ δὲ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Νομοθ. Διατάγματος τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 282 τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Α') περὶ ἐκποιήσεως χρεωγράφων νήσεως (Τεῦχος Α') περὶ ἐκποιήσεως χρεωγράφων καθιδρύματος Ἀθ. Ματάλα πρὸς ἀποπεράτωσιν οἰκοδομουμένης Στοᾶς Πατησίων—Ἀμιλτων—Κοδριγκτῶνος κλπ.».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Νομοθετ. διάταγμα «περὶ ἐκποιήσεως χρεωγράφων καθιδρύματος Ἀθαν. Ματάλα πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομουμένης Στοᾶς Πατησίων-Ἀμιλτων-Κοδριγκτῶνος κλπ.», ἔχον οὕτω:

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἐκποιήσεως χρεωγράφων καθιδρύματος Ἀθ. Ματάλα πρὸς ἀποπεράτωσιν οἰκοδομουμένης Στοᾶς Πατησίων—Ἀμιλτων-Κοδριγκτῶνος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ.» τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Β' συνεδριάσεως τῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας κλπ. Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1926 Ν. διάταγμα «περὶ ἐκποιήσεως καθιδρύματος Ἀθαν. Ματάλα πρὸς ἀποπεράτωσιν οἰκοδομουμένης Στοᾶς Πατησίων-Ἀμιλτων - Κοδριγκτῶνος», τροποποιούμενον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Διὰ τὴν ταχεῖαν λειτουργίαν τοῦ διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 24 Φεβρουαρίου 1924 ἱδρυθέντος καθιδρύματος Ἀθαν. Ματάλα τοῦ Λακεδαιμονίου καὶ τὴν ἐπωφελεστέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ καθοριζομένου διὰ τῆς ἰδιοχείρου διαθήκης τῆς 27 Μαρτίου 1919 καὶ τοῦ τῆς 21 Μαΐου ἰδίου ἔτους κωδικέλλου τοῦ ἱδρυτοῦ, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκποίησις τῆς εἰς τὸ μνημονευθὲν ἵδρυμα ἐκ χρεωγράφων ἀνηκούσης περιουσίας καὶ πάσης κινητῆς τοιαύτης καὶ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐκ τούτων εἰσπραχθησομένου ποσοῦ, ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ διαθέτου ἀποπεράτωσιν τῆς ἐν τῷ τετραγώνῳ Ζ' ὁδοῦ Πατησίων-Ἀμιλτων καὶ Κοδριγκτῶνος οἰκοδομουμένης Στοᾶς, μετ' ἀπόφασιν καὶ συναφῆ ταύτῃ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ καθιδρύματος, καταδηλοῦσαν τὴν ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προκύπτουσαν ἐπωφελῆ τῇ τε περιουσίᾳ τοῦ καθιδρύματος καὶ τῷ διὰ τούτου ἐπιδιωκομένῳ σκοπῷ διάθεσιν.

Ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἐτησίως διὰ τῆς διαθήκης τοῦ αὐτοῦ κληροδότου καθοριζόμενα πρὸς χορήγησιν ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ κληροδοτήματος ποσὰ 1) εἰς τὸν ἱερέα τοῦ ἐν Ἀραχώβῃ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγία Παρασκευὴ διὰ μισθὸν δρχ. 720, 2) εἰς τὸν ἰατρὸν Ἀραχώβης δι' ἀμοιβὴν δραχ. 500, 3) εἰς τὸν φύλακα τῶν δασῶν κοινότητος Ἀραχώβης διὰ μισθὸν Δραχ. 1000 καὶ 4) εἰς τὸν Γυμναστικὸν Σύλλογον Σπάρτης δραχ. 1500, θὰ καταβάλλωνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφ' ὅσον πληροῦνται οἱ ἐν τῇ διαθήκῃ διαλαμβανόμενοι ὅροι ἀπὸ χαρτίνων εἰς δρ. μεταλλικάς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμαρίθμου τοῦ ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καθοριζομένου.

Τὰ ὡσαύτως ὑπὸ τῆς διαθήκης καὶ τοῦ κωδικέλλου ὁριζόμενα ποσὰ διὰ τὰς διαφόρους ὑποτροφίας καθορίζονται εἰς μεταλλικὰς δραχμάς, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΖΑΪΜΗΣ
Τὰ Μέλη
Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Γ. Καφαντάρης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1927 κυρωθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς Ν.Δ. περὶ ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

(Ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν)

Ἄρθρον 1.

1. Μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῆς Δημοσίας Ναυτικῆς Σχολῆς περὶ ἧς προβλέπει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1927 Ν.Δ. «περὶ ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως» ἐπιτρέπεται ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ἀναγνωριζομένων ἰδιωτικῶν ναυτικῶν σχολῶν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν χρηματικῶν ποσῶν τῶν προερχομένων ἐκ προστίμων καταβληθέντων ὑπὸ τῶν πλοιοκτητῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2993 «περὶ μεταβιβάσεως ἢ ὑποθηκεύσεως εἰς ἀλλοδαποὺς Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ ναυπηγημάτων» καὶ κατατεθειμένων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

2) Ἐκ τῶν αὐτῶν χρηματικῶν ποσῶν ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἐκτύπωσις ναυτικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτικῶν σχολῶν εἰς ἃς συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἀνεγνωρισμέναι ἰδιωτικαὶ ὡς καὶ τῶν ἀσκούντων ἐν γένει τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα, μετὰ γνωμάτευσιν τῆς Διευθύνσεως Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

3) Τὰ τῆς συγγραφῆς, ἀποζημιώσεως τῶν συγγραφέων, ἐκτυπώσεως τῶν βιβλίων καὶ τρόπου διαθέσεως αὐτῶν ὁρισθήσονται διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν Ὑπουργῶν.

4) Ἡ ἀνάληψις καὶ διάθεσις τῶν ὡς ἀνωτέρω χρηματικῶν ποσῶν θὰ γίνεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1927 Ν. Δ. «περὶ ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ἄρθρον 2.

Τὸ δι' ἑκάστην οἰκονομικὴν χρῆσιν διατιθέμενον δι' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 1 ποσὸν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα ποσὰ δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐτησίως ὁριζομένου ποσοῦ τῶν 200.000 δραχμῶν, ἡ δαπάνη καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀναγραφομένης τῆς σχετικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου εἰς ὃ ὑπάγεται ἡ Διεύθυνσις Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως τοῦ Ἐμπορ. Ναυτικοῦ.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Νομ. Διατάγματος «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἑλληνικῆς μεταλλευτικῆς νομοθεσίας εἰς Θράκην».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 75 τοῦ Συντάγματος ἐκδίδομεν τὸν κάτωθι νόμον ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας καὶ ἔχοντα ὡς ἕπεται:

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ κατωτέρω ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 283 τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Μεταλλευτικῆς Νομοθεσίας εἰς Θράκην» δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 405 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1925 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θεωροῦνται ἔγκυροι πᾶσαι αἱ πράξεις αἱ γενόμεναι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Μεταλλευτικῆς νομοθεσίας εἰς Θράκην κλπ.».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπὸ 27—8—27 ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ Ν. Δ. τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ». καὶ τὴν σύμφωνον γνώμην τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν συνεδρίαν ΚΣΤ. τῆς 10—11—1927.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Κυροῦται τροποποιουμένων τὸ ἀπὸ 7 Δ)βρίου 1925 Ν. Διάταγμα «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς Ἑλληνικῆς μεταλλευτικῆς νομοθεσίας εἰς Θράκην κλπ.» ἔχον οὕτω μετὰ τῶν τροποποιήσεών του.

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τὸ τμῆμα τῆς Θράκης, τὸ ὁποῖον ὑπήχθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυριαρχίαν δυνάμει τῶν μετὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον συνθηκῶν, ἐπεκτείνεται ἡ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἰσχύουσα νομοθεσία περὶ μεταλλείων, λατομείων καὶ περὶ Ταμείου μεταλλευτῶν καὶ Ταμείων ἀλληλοβοηθείας, πλὴν τῶν νόμων 529,530, 531. Αἱ ἐν Θράκῃ σκωρίαι (προϊόντα καμινείας) ἀρχαίων ἐκμεταλλεύσεων ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος.

Ἄρθρον 2.

Ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου οἱ ἔχοντες κεκτημένα δικαιώματα κατὰ τὰς διεθνεῖς συνθήκας ἐπὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων ἐν Θράκῃ ἰσχυρὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταλήψεως τῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν ἀνανεωτικὰς αἰτήσεις περιγραφούσας τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ ἐκδικαζομένας διοικητικῶς.

Διὰ Π. Δ)τος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐκδιδομένου δύναται νὰ παραταθῇ ἡ πρὸς ὑποβολὴν ἀνανεωτικῶν αἰτήσεων, ὡς καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ μεταλλείων κλπ. ἐπὶ καταβολῇ τοῦ νομίμου παραβόλου, μέχρι τῆς κατὰ τὴν μεθεπομένην παράγραφον ἐκδικάσεως τῶν ὑποβεβλημένων ἤδη αἰτήσεων.

Αἱ αἰτήσεις αὗται συνοδεύονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν τίτλων, σχεδιαγραμμάτων ἢ ἄλλων ἐγγράφων ἐν πρωτοτύπῳ καὶ ἐν ἐπισήμῳ μεταφράσει. Οἱ μὴ ὑποβαλόντες ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης ἀνανεωτικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων θεωροῦνται παρῃτημένοι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, μὴ προσαπαιτουμένης οὐδεμιᾶς περαιτέρω διαδικασίας.

Αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις ἐκδικάζονται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν νόμον 186 Διοικ. Δικαστηρίου τῶν Μεταλλείων, κατὰ τὰ διὰ Δ)τος καθορισθησόμενα. Ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ δικαιώματος ἀπόδειξις, συμφώνως τοῖς τέως ἰσχύουσι νόμοις, βαρύνει τὸν ἐνδιαφερόμενον κατά τε τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ νομικὸν μέρος. Τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κρινόμενα ὡς ἰσχυρὰ κεκτημένα δικαιώματα ἐπὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων ἐν Θράκῃ παραμένουσι σεβαστά, ἀλλ' ὑπόκεινται ἐφεξῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Νομοθεσίαν, πλὴν τῆς ἐν τῷ τίτλῳ αὐτῶν καθοριζομένης χρονικῆς ἰσχύος, ἥτις παρεμένει ἡ αὐτή.

Ἄρθρον 3.

Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν τὰ μὴ ὁριστικῶς παρακεχωρημένα μεταλλεῖα Θράκης δύνανται νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὁπότε ἐνεργεῖται ἐκμετάλλευσις αὐτῶν κατὰ τὰς περὶ Δημοσίων μεταλλείων διατάξεις.

Οἱ ἐξαιρούμενοι χῶροι καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς ἔχοντας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ χώρου νόμιμα δικαιώματα πρὸς παραχώρησιν τοῦ χώρου τούτου καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου 5 ο)ο τῶν καθαρῶν κερδῶν, κατὰ τὰ διὰ Διατάγματος καθορισθησόμενα.

Ἄρθρον 4.

Διὰ Διαταγμάτων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοῦ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸν νόμον 714 Εἰδικοῦ Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ ἀνακληθῶσι Διατάγματα ἢ Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν ἐξῃρέθησαν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου Μεταλλευτικαὶ ἐν ταῖς Νέαις Χώραις περιοχαί, κατὰ τὸν νόμον 530 ἢ κατὰ τὸν παρόντα νόμον.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ περιορισθῇ ἔκτασις τῶν ἐξαιρεθέντων χώρων ἀφαιρουμένων τῶν κριθέντων ἀγόνων τμημάτων.

Αἱ τυχὸν ὑφιστάμεναι συμβάσεις μετὰ τοῦ Δημοσίου ἐπί τινων τμημάτων τῶν ὡς ἄνω περιοχῶν παραμένουσιν ἰσχυραὶ μέχρι τῆς λήξεως ἢ τῆς ὁπωσδήποτε διαλύσεως τῶν συμβάσεων τούτων.

Ἄρθρον 5.

Ἐφεξῆς τὰ παραχωρητήρια Διατάγματα μεταλλείων προκαλοῦνται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ Νόμων ὁριζομένην διαδικασίαν. Διὰ πᾶσαν ὅμως ἐπερχομένην βραδύτερον μεταβολὴν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ μεταλλείου, δι'ἣν μέχρι τοῦδε ἀπῃτεῖτο διάταγμα (π. χ. μεταβίβασιν, ἀποδοχὴν παραιτήσεως, ἀπαγγελίαν ἐκπτώσεως κλπ), ἐφεξῆς ἐκδίδεται ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 6.

Μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Μεταλλείων ἐπιτρέπεται ἡ δωρεὰν λῆψις λίθων καὶ λοιπῶν ὑλικῶν ἐκ δημοσίων λατομείων μὴ διατελούντων ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν δι' οἰκοδομικὰς ἀνάγκας καὶ οὐχὶ πρὸς ἐμπορίαν, προκειμένου περὶ συνοικισμῶν, ὧν ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὰς τρεῖς χιλιάδας κατοίκους.

Ὁμοίως ἐπιτρέπεται ἡ ἐπὶ χώρων ἀνηκόντων εἰς τὸ Δημόσιον λατόμησις πριτόντων λατομείων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν παρακειμένων μεταλλείων (π.χ. διὰ λιθογόμωσιν τῶν ὑπογείων ἔργων, ἀνέγερσιν οἰκημάτων κ.λ.π.).

Ἄρθρον 7.

Αἱ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 18 παρ. 2 τοῦ νόμου 2948 προβλεπόμεναι ὑπὲρ τῶν βιομηχανιῶν εὐνοιαι ἐπεκτείνονται ἐφεξῆς καὶ ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὁσάκις ἀπαιτεῖ τοῦτο ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν, ἡ παραχώρησις ὅμως τῶν εὐνοιῶν

τούτων συντελεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸν νόμον 714 Εἰδικοῦ Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπίσης τὰ μεταλλεῖα ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω νόμου 2948, κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁριζομένην διαδικασίαν.

Ἄρθρον 8.

Ὁ ἔλεγχος τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς λειτουργίας ἐγκαταστάσεων πάσης φύσεως ἐξυπηρετουσῶν τὰ μεταλλεῖα (π.χ. οἰκημάτων, μηχανῶν, σιδηρ. γραμμῶν κλπ.) ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῶν μεταλλείων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἥτις χορηγεῖ καὶ τὰς τυχὸν πρὸς ἐγκατάστασιν ἀπαιτουμένας ἀδείας.

Ἄρθρον 9.

Αἱ ἐκβολάδες (μεταλλοῦχοι ὕλαι ἐξορυχθεῖσαι εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν καὶ μὴ ὑποστᾶσαι καμινείαν) ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύριον τοῦ μεταλλείου. Αἱ τυχὸν ὑφιστάμεναι παραχωρήσεις ἐκβολάδων ἐπὶ τῇ βάσει προγενεστέρων νόμων παραμένουσι σεβασταί.

Ἄρθρον 10,

Ἐφεξῆς ἡ μία τῶν δύο θέσεων μηχανικῶν μεταλλείων τῆς Ἐπιθεωρήσεως μεταλλείων Α' Περιφερείας ὑπάγεται εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Δ)σεως Μεταλλείων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 11.

Διὰ πᾶσαν ἐφεξῆς ὑποβαλλομένην ἔνστασιν ἢ ἔφεσιν ἐκδικαζομένην ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν Μεταλλείων δέον νὰ προσάγηται, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου τῆς ἐνστάσεως ἢ ἐφέσεως, γραμμάτιον εἰσπράξεως δραχμῶν τριακοσίων.

Ἡ αὐτὴ καταβολὴ ὀφείλεται καὶ διὰ πᾶσαν ἀνανεωτικὴν αἴτησιν δικαιωμάτων ἐπὶ μεταλλείων ἐν Θράκῃ ἐκδικαζομένων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως.

Εἰς τοὺς συμμετέχοντας πρὸς κατάρτισιν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Μεταλλείων παρέχεται ἀμοιβὴ κατὰ συνεδρίαν δραχμῶν ἑκατὸν (100).

Ἄρθρον 12.

Τὸ ἄρθρον 102 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2258 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν θέσιν τοῦ λογιστοῦ παρὰ τῇ Δ)σει τῶν Μεταλλείων ἐπὶ βαθμῷ Γραμματέως α' ἢ β' τάξεως διορίζεται ἢ μετατίθεται ὁ ἔχων πτυχίον τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐπαρκῆ λογιστικὴν πεῖραν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 13.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1924 Ν. Διατάγματος «περὶ ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» περιλαμβάνονται καὶ οἱ μηχανικοὶ μεταλλείων πτυχιοῦχοι ἀνωτέρων Σχολῶν.

Ἄρθρον 14.

Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ παρόντος ἢ τῶν δυνάμει τούτου ἐκδοθησομένων Δ)των δύναται νὰ προκύψῃ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δημοσίου.

Διὰ Διαταγμάτων καθορίζονται καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΖΑΪΜΗΣ
Τὰ Μέλη
Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Γ. Καφαντάρης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιφέρονται ἐπὶ τοῦ κυρουμένου ὡς ἄνω Ν. Δ. αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις.

α') Διαγράφεται ἡ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου 6 φράσις «μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Μεταλλείων».

β') Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 10 προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος: «Ὡς ὅριον ἡλικίας διὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ μηχανικῶν μεταλλείων ὁρίζεται τὸ ἑξηκοστὸν πέμπτον ἔτος».

γ') Ἀπαλείφεται τὸ ἄρθρον 11 καταργηθὲν διὰ τοῦ Νόμου 3562 δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 130 φύλλον τῆς 18 Ἰουλίου 1928.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ ἀρδεύσεως τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου τοῦ πρώην Δήμου Σικυῶνος».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀρδεύσεως τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου τοῦ πρώην Δήμου Σικυῶνος» ἔχον ὡς κάτωθι:

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1925 Ν. Διατάγματος «περὶ ἀρδεύσεως τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου τοῦ πρώην Δήμου Σικυῶνος».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος καὶ κατόπιν τῆς εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦμεν τὸ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1925 Νομ. Διάταγμα «περὶ ἀρδεύσεως τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου τοῦ πρώην Δήμου Σικυῶνος» ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχον μετὰ τὴν συμπλήρωσίν του ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1.

Πρὸς τακτικὴν ἄρδευσιν τῶν κτηματικῶν περιφερειῶν τῶν κοινοτήτων Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Σικυῶνος (Κιάτου) τέως δήμου Σικυῶνος διὰ τῶν ἐν τῷ Ἀσωπῷ ὁπωσδήποτε ρεόντων ὑδάτων τὰ ἐν κεφ. Δ' ἄρθρ. 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16927 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Σικυῶνος Γρηγ. Παρασκευᾶ καθοριζόμενα ἀρδευτικὰ τέλη ὑπὲρ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἀρδεύσεως Σικυῶνος δι' ἑκάστην ἐτησίαν ἀρδευτικὴν περίοδον ἀρχομένην τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ λήγουσαν τὴν 30 Σεπτεμβρίου τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους, ἐπιβάλλονται ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους ὡς ἐτησία εἰσφορὰ ἐφ' ἁπάντων τῶν γεωργικῶν κτημάτων τῶν ἀνωτέρω περιφερειῶν τῶν δυναμένων ν' ἀρδευθῶσι διὰ τῶν ὑδάτων Ἀσωποῦ ποταμοῦ καταβλητέα κατὰ τὸ ἀμέσως ἑπόμενον ἄρθρον.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἄρδευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐτησίως διὰ τὰς δύο τακτικὰς περιόδους, ἤτοι τὴν χειμερινὴν ἀρχομένην ἀπὸ 1 Νοεμβρίου, λήγουσαν εἰς τὸ τέλος Φεβρουαρίου, καὶ τὴν ἐκρινὴν ἀρχομένην τὴν 15 Μαρτίου καὶ λήγουσαν τὴν 15 Μαΐου.

Ὁ Συνεταιρισμὸς ἀρδεύσεως Σικυῶνος δικαιοῦται εἰς

τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 1 καθοριζομένων ἀρδευτικῶν τελῶν διὰ τὰς δύο ταύτας ἀρδεύσεις εἰς ἁπάσας τὰς περιφερείας πλὴν τῆς περιφερείας Λάκκων τοῦ Βασιλικοῦ, εἰς ἣν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἄρδευσις μόνον διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἀνεξαρτήτως ἂν ἠρδεύθησαν τὰ κτήματα, ἀρκεῖ κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὁρισθείσας περιόδους νὰ διοχετευθῇ ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἀρκετὸν πρὸς ἄρδευσιν ὕδωρ ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ, ὥστε ἡ μὴ ἄρδευσις νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 1 καθοριζομένων ἀρδευτικῶν τελῶν ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ ἐργολάβου εἰς ὃν ἠθελεν ἀναθέσει οὗτος τὴν διαχείρισιν ἢ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐνεργηθήσεται καθ' ἑκάστην ἄρδευσιν καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 16927 συμβόλαιον παρὰ τῶν καλλιεργητῶν ἢ ἰδιοκτητῶν ἀλληλεγγύως ὑποχρέων πρὸς πληρωμήν.

Ἡ δὲ ἀναγκαστικὴ εἴσπραξις ἐνεργηθήσεται κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου συνταχθησομένου κεχωρισμένως δι' ἑκάστην κοινοτικὴν περιφέρειαν ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Συνεταιρισμοῦ, κυρουμένου δὲ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου Σικυῶνος καὶ ἀποστελλομένου εἰς τὸν οἰκεῖον Ταμίαν τῶν ἀνωτέρω Κοινοτήτων, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς δέκα ἡμερῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ ἐργολάβου, εἰσπράττων ἰδιαιτέρως τὰ νόμιμα ποσοστὰ αὐτοῦ δι' ἃ ἐπιβαρύνονται οἱ ὀφειλέται. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἴσπραξις καὶ ὑπὸ τοῦ Ταμίου τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἀρδεύσεως Σικυῶνος μετὰ τῶν αὐτῶν ποσοστῶν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα ἀρδευτικὰ τέλη δύνανται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16927 συμβολαίου ν' αὐξομειωθῶσι διὰ πράξεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Σικυῶνος, οὗσης ὑποχρεωτικῆς διά τε τοὺς κτηματίας καὶ καλλιεργητὰς καὶ τὸν Συνεταιρισμὸν καὶ μὴ ὑποκειμένης εἰς ἐνδίκων μέσων.

Ἄρθρον 5.

Ἅπαντα τὰ καταληφθησόμενα κτήματα διὰ τὴν ἀνόρυξιν ὑδρευτικῶν καὶ ἐν γένει κατασκευὴν τῶν διοχετευτικῶν ἔργων, κεντρικῶν ἢ δευτερευόντων αὐλάκων πρὸς διοχέτευσιν τῶν ἀνωτέρω ὑδάτων Ἀσωποῦ εἰς τὰς περιφερείας τῶν τριῶν κοινοτήτων Βατιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου κηρύσσονται ἀπαλλοτριωτέα ἀναγκαστικῶς συνῳδὸ τοῖς νόμοις περὶ ἔργων κοινῆς ὠφελείας καὶ εἰδικώτερον τῷ νόμῳ ΓΨΕ' τοῦ ἔτους 1909. Διὰ τὸν κανονισμὸν δὲ τῆς πληρωτέας τοῖς ἰδιοκτήταις ἀποζημιώσεως καὶ τὴν πληρωμὴν ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 2—4 τοῦ νόμου ΓΑΝΑ τοῦ 1911, ὡς ἠρμηνεύθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ νόμου 103 τοῦ 1913 καὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς 12 Μαΐου 1923.

Ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ἐνεργηθήσεται ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰσφορῶν.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἔξοδα μελέτης πρὸς τακτοποίησιν τοῦ κεντρικοῦ αὐλακος ἀπὸ φράγματος (δέσεως) Χαϊντίρι μέχρι Κιάτου ἐπιβαρύνουσι τὸν Συνεταιρισμόν.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐν τῷ παρόντι ἀναγραφομένων ἔργων δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς διατυπώσεις καὶ ἀπαγορεύσεις τοῦ νόμου 2853 περὶ ὑδραυλ. ἔργων δημοσίας ὠφελείας καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρ. 11-22 τῶν κεφ. Γ. καὶ Δ ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου 602 περὶ συνεταιρισμῶν.

Ἄρθρον 8.

Αἱ ποινικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 21 καὶ 22 τοῦ νόμου ΒΩΚΘ' τοῦ ἔτους 1901 περὶ ἀρδεύσεως περιφερειῶν τῶν τέως Δήμων Νεμέας—Κορινθίων καὶ Σικυῶνος ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰ διοχετευτικὰ ἔργα τῶν περιφερειῶν Βασιλικοῦ, Μουλκίου καὶ Κιάτου καὶ διὰ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν καὶ ἄρδευσιν αὐτῶν. Ἡ αὐθαίρετος ὅμως παρεμπόδισις καὶ ἀποκοπὴ παρ' οἱουδήποτε τῆς διατεταγμένης καὶ κανονικῆς ἐκ τῆς ἀντλήσεως ροῆς πρὸς ἄρδευσιν ὕδατος ἐπὶ σκοπῷ μεταβολῆς τῆς διατεταγμένης σειρᾶς ἀρδεύσεως καὶ ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ τιμωρεῖται εἰς βαθμὸν πλημμελήματος καὶ ὡς ἐπ' αὐτοφώρῳ γενομένη, δικάζεται δὲ καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς περὶ ἀμέσου ἐκδικάσεως διατάξεις τοῦ Ν. Δ. τῆς 22 Νοεμβρίου 1923. Τὸ εἰδικὸν τοῦτο ἀδίκημα ὡς καὶ αἱ ἄνω ποιναὶ διατάξεις ἐκτείνονται ἐφαρμοζόμεναι καὶ ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν ἀδικήματος καὶ τὴν διαδικασίαν καὶ εἰς τὰ ἀδικήματα τὰ διαπραττόμενα ἐν τῷ ἀρδευτικῷ δικτύῳ σταφιδικῶν περιφερειῶν τοῦ δήμου Κορινθίων τῶν περιλαμβανομένων ἐν τῷ νόμῳ ΒΩΚΘ' τῆς 15 Φεβρουαρίου 1901 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐκτελεστικὸν διάταγμα τῆς 6 Φεβρουαρίου 1908.

Ἄρθρον 9.

Οἱ παρόδιοι κτηματίαι ἐπὶ ὁδῶν κοινῆς χρήσεως τῶν περιφερειῶν τῶν τριῶν ἀνωτέρω Κοινοτήτων ὑποχρεοῦνται κατ' ἔτος ἅπαξ τὸν Ὀκτώβριον καὶ ἅπαξ ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Μαρτίου ἑκάστου ἔτους νὰ ἐκκαθαρίζωσιν ἐπιμελῶς τοὺς ἀντιστοιχοῦντας ἑκάστου ἔτους εἰς ἑκαστον ἐξ αὐτῶν αὔλακας τῆς ὁδοῦ δι' ὧν διοχετεύονται τὰ ἀρδευτικὰ ὕδατα, ἄλλως ἐκτὸς πάσης εὐθύνης των περὶ ἀποζημιώσεως τιμωροῦνται καὶ ποινικῶς μὲ πρόστιμον δρ. τριάκοντα μέχρι διακοσίων ἀνεκκλήτως.

Ἄρθρον 10.

Διὰ τοῦ παρόντος δὲν θίγονται τὰ μεταξὺ τῶν ἄνω περιφερειῶν τέως Δήμου Σικυῶνος καὶ τῶν περιφερειῶν τέως Δήμου Κορινθίων δικαιώματα χρήσεως ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Ἀσωπῷ ποταμῷ ὁπωσδήποτε ρεόντων ὑδάτων. Πρὸς ρύθμισιν ὅμως τούτων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν. Δ. ὁ νομάρχης Ἀργολιδοκορινθίας μετὰ τοῦ Νομομηχανικοῦ τοῦ αὐτοῦ νομοῦ, καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ γνωστοποιουμένην πρὸ τριῶν τοὐλάχιστον πλήρων ἡμερῶν εἰς τοὺς Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου τῶν κοινοτήτων Βόχας τοῦ τέως δήμου Κορινθίων καὶ Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου Μουλκίων, Κιάτου καὶ Βασιλικοῦ τέως δήμου Σικυῶνος, μεταβαίνοντας ἐπὶ τόπου ἐν τῇ θέσει Χαϊντάρι καὶ λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὸ πλάτος καὶ ὕψος τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος αὔλακος τῆς θέσεως Χαϊντάρι ἐγγὺς αὐτῆς, τελείως ἐκκαθαρισμένων ἀπὸ πάσης προσθέτου ὕλης, θὰ κανονίσωσι τὸ αὐτὸ πλάτος καὶ ὕψος ἀφ' ἑνὸς ἐν τῷ στομίῳ αὐτοῦ καὶ τὸ μῆκος ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν κλίσιν τοῦ αὔλακος ἐν τῷ ὁποίῳ πρέπει νὰ κατασκευασθῇ μόνιμον τεχν. ἔργον ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων Μουλκίου, Βασιλικοῦ καὶ Κιάτου πρὸ πάσης ἄλλης ἐκτελέσεως μονίμου ἔργου ἐν τῇ θέσει ἵνα μὴ διοχετεύηται διὰ τῆς θέσεως Χαϊντάρι μείζων ποσότης ὕδατος τῆς χωρητικότητος τοῦ κατασκευασθησομένου τεχν. αὔλακος. Περὶ τούτων θέλει συνταχθῇ ἔκθεσις, ἧς τὰ θὰ κατατεθῇ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Εἰρηνοδικείου Σικυῶνος ἀπὸ τῆς ἐπιτοπίου μεταβάσεως καταχωριζομένη εἰς τὸ βιβλίον πράξεων μὲ ἴδιον ἀριθμόν.

Ἄρθρον 11.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος κανονισθήσονται διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἐν περιπτώσει δὲ τυχὸν διαφωνίας τῶν ἀνωτέρω Κοινοτήτων ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ νόμου 641 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ περὶ Κοινοτήτων Νόμου».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1925.

.. .. "..

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Α.Λ. ΖΑΪΜΗΣ

Τὰ Μέλη

Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Γ. Καφαντάρης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς ἀφορώσης τὴν μεταφορὰν ἀπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας συναφθείσης ἐν Γενεύῃ τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1923, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη ἡ μεταξὺ τῶν Κρατῶν Αὐστρίας, Βελγίου, Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας (μετὰ τῆς Νέας Ζηλανδίας), Βουλγαρίας, Χιλῆς, Δανίας, Γαλλίας, Ἑλλάδος, Οὐγγαρίας, Ἰταλίας, Λιθουανίας, Πολωνίας, τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, Τσεχοσλοβακίας καὶ Οὐραγουάης συναφθεῖσα ἐν Γενεύῃ τὴν 9 Δεκεμβρίου 1923 σύμβασις ἐξ ἄρθρων 22 μετὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφῆς ἀφορῶσα τὴν μεταφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἧς τὸ κείμενον ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει ἕπεται.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

περὶ μεταφορᾶς ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ἡ Αὐστρία, τὸ Βέλγιον, ἡ Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία (μετὰ τῆς Νέας Ζηλανδίας), ἡ Βουλγαρία, ἡ Χιλή, ἡ Δανία, ἡ Ἐλευθέρα Πόλις τοῦ Δάντσιγκ, ἡ Ἱσπανία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ἰταλία, ἡ Λιθουανία, ἡ Πολωνία, τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, ἡ Τσεχοσλοβακία καὶ ἡ Οὐραγουάη.

Ἐπιθυμοῦντα νὰ διευκολύνωσι τὴν διεθνῆ συνεννόησιν ἐν τῇ συνάψει συμφωνιῶν μεταξὺ ἐνδιαφερομένων Κρατῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν διαμετακόμησιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ἀποδεχθέντα τὴν πρόσκλησιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅπως συμμεθέξωσιν εἰς τὴν συνελθοῦσαν ἐν Γενεύῃ τὴν 5ην Νοεμβρίου 1923 διάσκεψιν.

Μεριμνῶντα διὰ τὴν σύναψιν γενικῆς πρὸς τοῦτο Συμβάσεως.

Τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὠνόμασαν πληρεξουσίους των:

Ὁ Πρόεδρος τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας:

Τὸν κ. Emerich Pflügl, Πρόεδρον Ὑπουργόν, Ἀντιπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ὁμοσπονδίας παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων:

Τὸν κ. Xavier Neujean, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Σιδηροδρόμων, Ναυτικῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων τοῦ Βελγίου, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας καὶ τῶν ὑπερθαλασσίων Βρεττανικῶν κτήσεων, Αὐτοκράτωρ τῶν Ἰνδιῶν:

Τὸν κ. Hubert Lewellyn Smith G. C. B., κύριον Οἰκονομικὸν Σύμβουλον τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Διὰ τὴν κτῆσιν τῆς Νέας Ζηλανδίας:

Τὸν ἀξιότιμον Sir James Allen K. C. B., Ὕπατον Ἁρμοστὴν διὰ τὴν Ζηλανδίαν ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων:

Τὸν κ' D. Mikoff, Ἐπιτετραμένον ἐν Βέρνῃ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Χιλῆς:

Τὸν κ. Francisco Rivas Vieuna, Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν παρὰ τῷ Ἑλβετικῷ Ὁμοσπονδιακῷ Συμβουλίῳ, παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας, παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας καὶ παρὰ τῇ Αὐτοῦ Γαληνοτάτῃ Ὑψηλότητι τῷ Κυβερνήτῃ τῆς Οὐγγαρίας, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας:

Τὸν κ. P. A. Holck—Colding, Τμηματάρχην τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, μέλος τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν Ἐλευθέραν Πόλιν τοῦ Δάντσιγκ:

Τὸν κ. Bohdan Winiarski, Ἀννιπρόεδρον τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας:

Τὸν κ. Guillermo Brockmann Y Abarzuza, Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν ὁδῶν, διωρύγων καὶ λιμένων, μέλος τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας:

Τὸν κ. Maurice Sibille, Βουλευτήν, μέλος τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων:

Τὸν κ. Α. Πολίτην, τεχνικὸν Ἐντεταλμένον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν Παρισίοις, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως, καὶ τὸν κ. Δητήριον Φωκᾶν, Ἀντιπλοίαρχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Γαληνιαία Ὑψηλότης ὁ Κυβερνήτης τῆς Οὐγγαρίας:

Τὸν κ. Emile de Walter. Ὑπουργικὸν Σύμβουλον τοῦ Βασιλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Οὐγγαρίας, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας:

Τὸν κ. Paolo Bignami, τέως Ὑφυπουργόν, τέως βουλευτήν, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως:

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Λιθουανίας:

Τὸν κ. C. Dobkevicius, Σύμβουλον παρὰ τῇ Πρεσβείᾳ τῆς Λιθουανίας ἐν Παρισίοις, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνικῆς Δημοκρατίας:

Τὸν κ. Bohdan Winiarski, Ἀντιπρόεδρον τῆς συμβου-

λευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων:

Τὸν κ. B. Voukovitch, Διευθυντὴν τῶν Σιδρόμων τοῦ Κράτους, Ἐντεταλμένον παρὰ τῇ δευτέρᾳ γενικῇ Συνδιασκέψει τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας:

Τὸν κ. J. Dvoracek, Πληρεξούσιον Ὑπουργόν, Τμηματάρχην τοῦ Οἰκονομικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Οὐραγουάης:

Τὸν κ. Benjamin Fernandez Y Medina, Ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν παρὰ τῇ Αὐτοῦ Μεγαλειότητι τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἱσπανίας, Πρόεδρον τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ τῆς Διαμετακομίσεως.

Οἵτινες ἀφοῦ ἀνεκοίνωσαν τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, εὑρεθέντα ἐν τάξει, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Πᾶν συμβαλλόμενον Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ προέλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ παντὸς ἄλλου συμβαλλομένου Κράτους ὅπερ ἤθελε τῷ ἀπευθύνει αἴτησιν πρὸς σύναψιν συμφωνιῶν προωρισμένων νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ὑπὸ διαμετακόμισιν μεταφορὰν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ μέσου τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις, τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ἐπιφυλάσσουσιν ἑαυτοῖς τὸ δικαίωμα τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελον ἐπικαλεσθῇ κατὰ τῆς μεταφορᾶς ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ μέσου τοῦ ἐδάφους των αἰτίας εὐλόγου ἐναντιώσεως, ὡς ἐκ τῆς σημαντικῆς ζημίας, ἣν ἤθελε προκαλέσει εἰς τὴν Ἐθνικὴν αὐτῶν οἰκονομίαν καὶ ἀσφάλειαν ἡ μεταφορὰ ταύτη.

Ἄρθρον 2.

Θεωρεῖται ὡς μεταφερομένη ὑπὸ διαμετακόμισιν διὰ μέσου τοῦ ἐδάφους συμβαλλομένου Κράτους ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια, ἥτις διέρχεται δι' αὐτοῦ δι' εἰδικῶν ἀγωγῶν, χωρὶς ἔστω καὶ ἐν μέρει νὰ παράγηται, νὰ χρησιμοποιῆται ἢ μετατρέπηται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἐδάφους τούτου.

Ἄρθρον 3.

Αἱ ληφθησόμεναι ὑπ' ὄψει τεχνικαὶ λύσεις, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ πρώτου ἄρθρου, βασισθήσονται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν νομίμως καθορισμένων ἐν ἀναλόγοις περιστάσεσιν ἐσωτερικῆς μεταφορᾶς, δυναμένων ἐν τούτοις νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει, ἐξαιρετικῶς, πολιτικῶν συνόρων, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἱ ρηθεῖσαι λύσεις δὲν θὰ ἐδίγοντο ἐκ τούτου αἰσθητῶς.

Ἄρθρον 4.

Αἱ εἰς τὸ 1ον ἄρθρον διαλαμβανόμεναι συμφωνίαι θὰ προβλέπωσιν ἰδίως.

α') Τὰς γενικὰς συνθήκας ἐγκαταστάσεως καὶ συντηρήσεως τῶν γραμμῶν.

β') Τὰς χορηγηθησομένας δικαίας εἰσφορὰς εἰς τὸ Κράτος, ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ ὁποίου διενεργεῖται ἡ μεταφορὰ ὑπὸ διαμετακόμισιν, δι' ἔξοδα, κινδύνους, ζημίας καὶ πάσης φύσεως δαπάνας, ἔξοδα διαχειρίσεως καὶ ἐπιτηρήσεως, προκύπτοντα ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν γραμμῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐν ἀνάγκῃ ἀπόδοσιν τῶν δαπανῶν συντηρήσεως.

γ') Τὴν ὀργάνωσιν τοῦ τεχνικοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

δ') Τὰ μέσα τῶν ἀναγκαίων τηλεφωνικῶν καὶ τηλεγραφικῶν συγκοινωνιῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταφορᾶς ὑπὸ διαμετακόμισιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

ε') Τὸν τρόπον διακανονισμοῦ τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν συμφωνιῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ κατασκευὴ τῶν γραμμῶν, ἡ μεταφορὰ ὑπὸ διαμετακόμισιν καὶ αἱ ἀναγκαιοῦσαι πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς μεταφορᾶς ταύτης ἐγκαταστάσεις θέλουσιν ὑποβληθῇ τῷ Κράτει, ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ἡ διαμετακόμισις, συμφώνως ταῖς νομίμοις καὶ διοικητικαῖς διατάξεσι, ταῖς ἐφαρμοζομέναις εἰς τὰς κατασκευὰς γραμμῶν, τὴν μεταφορὰν ἐνεργείας καὶ ἐγκαταστάσεως, παρούσης φύσεως κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Κράτους τούτου.

Ἄρθρον 6.

Ἡ μεταφορὰ ὑπὸ διαμετακόμισιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας δὲν ὑπόκειται εἰς δικαιώματα ἢ εἰδικοὺς φόρους, ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ μεταφορὰ αὕτη ἐνεργεῖται ὑπὸ διαμετακόμισιν.

Ἄρθρον 7.

Τὰ συμβαλλόμενα Κράτη θέλουσι μεριμνήσει διὰ τὴν διευκόλυνσιν ἐν τῷ ἐδάφει των τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ διαλαμβανομένων συμφωνιῶν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν νομολογίας.

Ἄρθρον 8.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως εἰς οὐδὲν Κράτος ἐπιβάλλουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ποιήσηται χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἢ τῆς ἐγκαταστάσεως δουλείας.

Ἄρθρον 9.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις δὲν καθορίζει τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἐμπολέμων καὶ τῶν οὐδετέρων ἐν καιρῷ πολέμου. Ἐν τούτοις θὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφισταμένη ἐν καιρῷ πολέμου, ἐφ' ὅσον τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα ταῦτα ἤθελον τὸ ἐπιτρέψει.

Ἄρθρον 10.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις οὐδόλως περιλαμβάνει ἀνάληψιν εὐκολιῶν μεγαλυτέρων τῶν ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῆς ἀπορρεουσῶν, αἵτινες χορηγηθήσονται, συμφώνως τοῖς πρὸς τὰς κρυχὰς αὐτοῖς ὅροις, τοῖς ἀναφερομένης εἰς τὴν διαμετακόμισιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἐν ἐδάφει εὑρισκομένῳ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν οἱουδήποτε ἐκ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν. Δὲν ἐμπεριέχει ὁμοίως ἀπαγόρευσιν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν χορήγησιν τοιούτων εὐκολιῶν ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἄρθρον 11.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις οὐδόλως θίγει τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, τὰς ἀναληφθείσας, δυνάμει προγενεστέρων συμβάσεων ἢ συνθηκῶν, ἐπὶ τῶν ἀποτελούντων τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συμβάσεως ζητημάτων ἢ τὰς διατάξεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν ζητημάτων τῶν γενικῶν συνθηκῶν, ἰδίως τῶν συνθηκῶν τῶν Βερσαλλιῶν, Τριανὸν καὶ λοιπῶν συνθηκῶν, αἵτινες ἔθεσαν τέρμα εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1914—1918.

Ἄρθρον 12.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἤθελε προκύψει διαφορὰ μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν, σχετικῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τῆς παρούσης Συμβάσεως, καὶ ἐὰν ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν δύναται νὰ διακανονισθῇ εἴτε ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν μερῶν εἴτε δι' ἄλλου τινὸς συμβιβαστικοῦ μέσου, τὰ συμβαλλόμενα μέρη δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τὴν διαφορὰν ταύτην πρὸς γνωμοδότησιν εἰς τὸ ἐγκατεστημένον παρὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὡς συμβουλευτικὸν καὶ τεχνικὸν τῶν μελῶν αὐτῆς ὄργανον διὰ τὰς συγκοινωνίας καὶ τὴν διαμετακόμισιν, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶχον ἀποφασίσει ἢ δὲν ἀποφασίσωσιν ἐκ συμφώνου νὰ προστρέξωσιν εἰς ἑτέραν συμβουλευτικήν, διαιτητικὴν ἢ δικαστικὴν διαδικασίαν.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς πᾶν Κράτος, ὅπερ ἤθελεν ἐπικαλεσθῇ ἐναντιούμενον εἰς τὴν μεταφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν, εὐλόγους αἰτίας ἐπὶ τῶν σημαντικῶν ζημιῶν, ἃς θὰ ὑφίστατο ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία αὐτοῦ καὶ ἀσφάλεια ἐκ τῆς μεταφορᾶς ταύτης.

Ἄρθρον 13.

Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς διακανονίζουσα καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις inter se τῶν ἐλαφῶν, τῶν ἀποτελούντων μέρος ἢ τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ αὐτοῦ κυριάρχου Κράτους, εἴτε τὰ ἐδάφη ταῦτα, ἀτομικῶς λαμβανόμενα εἴτε μή, ὦσι συμβαλλόμενα Κράτη.

Ἄρθρον 14.

Οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς θίγον καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰ δικαιώματα ἢ μηνευθῇ ὡς θίγον καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰ δικαιώματα ἢ τὰς ὑποχρεώσεις παντὸς συμβαλλομένου Κράτους ὡς μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 15.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἧς τό τε Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν κείμενον εἰσὶν ἀμφότερα ἐπίσημα, θὰ φέρῃ σημερινὴν ἡμερομηνίαν, ἔσεται δέ, μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1924, εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑπογραφῆς παντὸς Κράτους, ἀντιπροσωπευομένου εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης, παντὸς μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὡς καὶ παντὸς Κράτους, εἰς ὃ τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θέλει κοινοποιήσει πρὸς τοῦτο ἀντίγραφον τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 16.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ὑπόκειται εἰς ἐπικύρωσιν. Τὰ ἔγγραφα ἐπικυρώσεως διαβιβασθήσονται εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅστις θέλει κοινοποιήσει τὴν κατάθεσιν ταύτην εἰς πάντα τὰ ὑπογράψαντα ἢ προσχωρήσαντα Κράτη.

Ἄρθρον 17.

Ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1924 πᾶν Κράτος ἀντιπροσωπευόμενον εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης, πᾶν μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὡς καὶ πᾶν Κράτος, εἰς ὃ τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θέλει, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, κοινοποιήσει ἀντίγραφον, δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἡ προσχώρησις αὕτη γενήσεται δι' ἐγγράφου, κοινοποιηθησομένου εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, πρὸς κατάθεσιν ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Γραμματείας. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει ἀμέσως γνωστοποιήσει τὴν ἐν λόγῳ κατάθεσιν εἰς πάντα τὰ ὑπογράψαντα ἢ προσχωρήσαντα Κράτη.

Ἄρθρον 18.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύι μόνον μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῆς ἐξ ὀνόματος 3 Κρατῶν.

Ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν θὰ ἄρξηται ἡ ἰσχὺς αὐτῆς, ἔσεται ἡ 90ὴ ἡμέρα μετὰ τὴν λῆψιν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν τῆς τρίτης ἐπικυρώσεως. Μεταγενεστέρως ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει καταστῇ ἐνεργήσιμος ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν, 90 ἡμέρας μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσχωρήσεως.

Συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμφωνίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει ἐγγράψει τὴν παροῦσαν σύμβασιν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θέλει αὕτη τεθῇ ἐν ἰσχύι.

Ἄρθρον 19.

Εἰδικὴ κατάστασις θὰ τηρῆται παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐμφαίνουσα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ ἄρθρου 21, τίνα ἐκ τῶν μερῶν ὑπέγραψαν ἢ ἐπικύρωσαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν, προσεχώρησαν ἢ κατήγγειλαν ταύτην. Ἡ κατάστασις αὕτη θὰ παραμένῃ διαρκῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μελῶν τῆς Κοινωνίας, θὰ δημοσιεύηται δὲ ὡς οἷόν τε συχνότερον συμφώνως ταῖς ὑποδείξεσι τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 20.

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τῆς παρούσης Συμβάσεως, αὕτη δύναται νὰ καταγγελθῇ παρ' οἱουδήποτε ἐκ τῶν μελῶν, μετὰ 5 ἔτη, ἀφ' ἧς αὕτη ἐτέθη ἐν ἰσχύι διὰ τὸ καταγγέλον μέρος. Ἡ καταγγελία γενήσεται ὑπὸ τύπον ἐγγράφου κοινοποιήσεως, διαβιβαζομένης εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἀντίγραφον τῆς κοινοποιήσεως ταύτης, γνωστοποιούσης εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τὴν ἡμερομηνίαν τῆς λήψεως αὐτῆς, θὰ τοῖς διαβιβάζεται πάραυτα παρὰ τοῦ Κεν. Γραμματέως.

Ἡ καταγγελία θέλει καταστῇ ἐνεργήσιμος ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς λήψεως αὐτῆς παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως θὰ ἦ δὲ ἐκτελέσιμος μόνον διὰ τὸ Κράτος, ὅπερ ἐκοινοποίησε ταύτην.

Ἄρθρον 21.

Ἐὰν Κράτος ὑπογράψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ἢ προσχωρήσαν εἰς ταύτην δύναται νὰ δηλώσῃ εἴτε κατὰ τὴν ὑπογραφὴν εἴτε κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν ἢ προσχώρησιν, ὅτι ἡ ἀποδοχὴ τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν ὑποχρεοῖ εἴτε τὸ σύνολον εἴτε ἓν οἱονδήποτε ἐκ τῶν προτεκτοράτων, ἀποικιῶν, κτήσεων ἢ ἐδαφῶν ὑπερθαλασσίων ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν αὐτοῦ εὑρισκομένων, δύναται δὲ βραδύτερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 17, νὰ προσχωρήσῃ κεχωρισμένως ἐξ ὀνόματος οἱουδήποτε ἐκ τῶν προτεκτοράτων, ἀποικιῶν, ὑπερθαλασσίων κτήσεων ἢ ἐδαφῶν ἀποκλειομένων διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ καταγγελία δύναται ἐπίσης νὰ γίνῃ κεχωρισμένως διὰ παν προτεκτοράτων, ἀποικίαν ἢ ὑπερθαλασσίαν κτῆσιν ἢ ἔδαφος. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 ἐφαρμοσθήσονται ἐν τῇ καταγγελίᾳ ταύτῃ.

Ἄρθρον 22.

Ἡ ἀναθεώρησις τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ ζητηθῇ ἐν παντὶ χρόνῳ παρὰ τοῦ τρίτου τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν.

Ἐφ' ᾧ οἱ προμνησθέντες Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ τῇ 9 Δεκεμβρίου 1923 ἐν πρωτοτύπῳ, ὅπερ θέλει παραμείνει κατατεθειμένον ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Αὐστρία:	EMERICHE PFLUGL
Βέλγιον:	XAVIER NEUJEAN
Βρεττανικὸν Κράτος:	H. LEWELLYN SMITH
Νέα Ζηλανδία:	J. ALLEN
Βουλγαρία:	D. MIKOFF
Χιλή:	FRANCISCO RIVAS VICUNA
Δανία:	A. HOLCK GOLDING
Ἐλευθέρα πόλις τοῦ Δάντσιγκ	BOHDAN WINIARSKI
Ἱσπανία:	G. BROCKMANN
Γαλλία: Μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένην ἐπιφύλαξιν, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῆς δὲν ὑποχρεοῦν τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν ἢ ἐξουσίαν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας προτεκτοράτων, ἀποικιῶν, ὑπερθαλασσίων ἐδαφῶν ἢ κτήσεων:	MAURICE SIBILLE
Ἑλλάς:	Α. ΠΟΛΙΤΗΣ, Δ. ΦΩΚΑΣ
Οὐγγαρία:	WALTER
Ἰταλία:	PAOLO BIGNAMI
Λιθουανία:	DOBKEVICIUS
Πολωνία:	BOHDAN WINIARSKI

Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων: B. VOUKOVISCH
Τσεχοσλοβακία: J. DVORACEK
Οὐραγουάη: B. FERNANDEZ Y MEDINA

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀντιγραφῆς

Διὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα
Van NAMEL
Διευθυντὴς τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

ὑπογραφῆς τῆς σχετικῆς μὲ τὴν μεταφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας συμβάσεως.

Κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συμβάσεως τῆς σχετικῆς μὲ τὴν μεταφορὰν ὑπὸ διαμετακόμισιν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, συναφθείσης σήμερον, οἱ ὑπογεγραμμένοι δεόντως ἐξουσιοδοτηθέντες συνωμολόγησαν τ' ἀκόλουθα:

Ἡ Σύμβασις οὐδόλως ἐνέχει τὴν ὑποχρέωσιν διὰ συμβαλλόμενον Κράτος τοῦ παραχωρῆσαι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ ἐργολήπτας τῶν διὰ τὴν διαμετακόμισιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐν τῷ ἐδάφει του χρησιμοποιουμένων γραμμῶν, διευκολύνσεις εὐνοϊκωτέρας τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ ἐργολήπτας γραμμῶν χρησιμοποιουμένων διὰ μεταφορὰν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς τὸ Ἐσωτερικὸν τῆς Νώρας.

Ἡ Σύμβασις οὐδόλως ἀφορᾷ τὰς γραμμὰς τὰς ἀποκλειστικῶς προωρισμένας διὰ τὴν διαβίβασιν σημείων καὶ φωνῆς.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν ἰσχύν, ἀξίαν καὶ διάρκειαν μὲ τὴν συναφθεῖσαν σήμερον Σύμβασιν, ἧς δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος.

Ἐφ' ᾧ οἱ ρηθέντες Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὸ παρὸν Πρωτόκολλον.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ, τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1923 ἐν πρωτοτύπῳ κατατεθησομένῳ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἀκριβὲς ἀντίγραφον θέλει διαβιβασθῇ εἰς ἅπαντα τ' ἀντιπροσωπευόμενα εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν Κράτη.

(Ἀκολουθοῦσιν αἱ αὐταὶ ὑπογραφαί, αἱ ἀναγραφόμεναι εἰς τὸ τέλος τῆς Συμβάσεως).

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀντιγραφῆς

Διὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα
Van NAMEL
Διευθυντὴς τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς δ' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, τὸ νομοσχέδιον «περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς διατάξεών τινων τῆς διαθήκης Μαρίνου Κοργιαλένιου».

Συνεχιζομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας», ὁ κ. ***Γ. Κονδύλης*** λέγει: Δυστυχῶς δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες στηρίζουν ὑπερβολικὰς ἐλπίδας εἰς τὸν Θεσμὸν τῆς Γερουσίας. Ἐλέχθη ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος θὰ εἶναι ἡ ἰσορροπητικὴ δύναμις μεταξὺ τῆς τάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος κατὰ πάσης παραβιάσεως τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῆς τάσεως τῆς κάτω Βουλῆς. Δὲν φρονῶ ὅμως ὅτι θὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀνασχετικοῦ θεσμοῦ ἐναντίον τῶν τάσεων τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος, διότι οὐδέποτε θὰ ἐμφανισθῶσι τοιαῦται. Καὶ οὔτε ἀνασχετικὴ δύναμις τῆς Γερουσίας θὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς Βουλῆς δεδομένου ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει μειωμένην δύναμιν ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, αἱ δὲ παραινέσεις τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Βουλὴν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὰς παραινέσεις πρὸς Δημόνικον. Οὔτε φρονῶ ὅτι ἡ Γερουσία θὰ λύσῃ τὰ ἐσωτερικὰ ἡμῶν προβλήματα, διότι ἡ κοινωνικὴ δυσφορία προέρχεται ἀπὸ δύο πηγάς, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν ἥτις ἐπήγασε λόγῳ τῶν μακροχρονίων πολέμων καὶ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, καὶ δεύτερον ἀπὸ τὴν ἀτέλειαν τοῦ διοικητικοῦ ἡμῶν συστήματος. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν θεραπείαν ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν αὕτη δὲν δύναται νὰ συντελεσθῇ παρὰ διὰ μακρᾶς Κυβερνητικῆς μερίμνης. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν κακοδαιμονίαν καὶ τὰς μεμψιμοιρίας τὰς προερχομένας ἀπὸ τὴν ἀτέλειαν τῆς διοικήσεως, αὕτη θὰ θεραπευθῇ διὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῆς διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως. Ἐκ τῆς ἐπαρῆς ἡμῶν μὲ τὸν λαὸν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐπείσθημεν ὅτι τὸ κέντρον δὲν δύναται νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅλα τὰ τοπικὰ ζητήματα οὔτε καὶ τὰ Ὑπουργεῖα δύνανται νὰ ἐπιβλέπωσιν ὅλα ταῦτα, φρονοῦμεν δὲ ὅτι ἡ αὐτοδιοίκησις θὰ θεραπεύσῃ τὴν δυσφορίαν τὴν προερχομένην ἐκ τοῦ λόγου τούτου κατὰ 80 %ο τοὐλάχιστον θὰ θεραπεύσῃ τὴν δυσφορίαν ἐκ τῆς μὴ λύσεως μικροζητημάτων, ἅτινα ὅμως ἔχουσι μεγίστην σημασίαν διὰ τοὺς πληθυσμοὺς τῶν ἐπαρχιῶν. ὡς εἶναι ζητήματα σχολικά. Ζητήματα ἀποξηράνσεως μικρῶν ἑλῶν, μικροσιδηροδρομικὰ ἔργα, ζητήματα ξυλεύσεως κ. λ. π. Δὲν νομίζω δὲ ὅτι ἔλλειψις τῶν οἰκονομικῶν μέσων θὰ μᾶς ἠμπόδιζεν ἀπὸ τὸ νὰ ἀρχίσωμεν νὰ ἐφαρμόζωμεν τὴν αὐτοδιοίκησιν. Δυνάμεθα καὶ μὲ ἐλλείμματα ἀκόμη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν νὰ ἀρχίσωμεν τὴν αὐτοδιοίκησιν. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι δὲν ἀποδίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας. Ὁ θεσμὸς οὗτος ὡς μᾶς παρεδόθη ὑπὸ τῆς ἱστορίας ὑπῆρξε θεσμὸς ἀντιδημοκρατικός, διότι ἡ Γερουσία ἦτο ὄργανον τῆς Μοναρχίας, μὴ ἔχον οὐδένα ἕτερον προορισμὸν εἰμὴ νὰ στηρίζῃ μίαν ἐξουσίαν μὴ προερχομένην ἐκ τοῦ λαοῦ, δι' αὐτὸ εἰς τὰς νεωτέρας Δημοκρατίας ὁ θεσμὸς οὗτος διετηρήθη εἰς μίαν νόθον κατάστασιν καὶ εἰς ἄλλα μὲν Κράτη ἐδόθησαν εἰς αὐτὴν τὰ αὐτὰ δικαιώματα μετὰ τῆς Βουλῆς εἰς ἄλλα δὲ μὲ δικαιώματα μειωμένα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἐπειδὴ ἔχομεν ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος νὰ ἱδρύσωμεν τὴν Γερουσίαν δι'.αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ ποῖον τρόπον ἐκλεγομένη αὕτη θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ ἔργον της, τὸ κυριώτερον τῶν ὁποίων εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς. Ἐξ αὐτοῦ, λέγει, ἀπορρέει ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ συγκρότησις τῆς Γερουσίας εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ ἀποκτῇ ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τὴν πλειοψηφοῦσαν ἐν τῇ Βουλῇ μερίδα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς κομματάρχας. Καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ ἥτις θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν σχετικὴν ἀνεξαρτησίαν. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι οἱαδήποτε ἐκλογὴ δὲν δίνει ἀπόλυτον ἀνεξαρτησίαν, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως διὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς δύναναι νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἀνεξαρτησία αὕτη. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἔμμεσος αὕτη ἐκλογὴ πρέπει προηγουμένως νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ νὰ γίνῃ καὶ ἐκλογὴ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσιζε τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, θὰ προέτεινον εἰς αὐτὴν νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ δίμηνον τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ ἐκλεγοῦν τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, ἐὰν ὅμως δὲν δύναται νὰ γείνῃ τώρα ἡ αὐτοδιοίκησις, δὲν ἀπομένει οὐδὲν ἄλλο μέσον παρὰ ἡ ἄμεσος ἐκλογή, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως βραδύτερον, διὰ τὴν τμηματικὴν ἀνανέωσιν τῆς Γερουσίας, καθιερωθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Γινομένης ὅμως ἀποδεκτῆς τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς τότε προκύπτει τὸ ζήτημα ποῖον σύστημα πρέπει νὰ καθιερωθῇ, τὸ πλειοψηφικὸν ἢ τὸ ἀναλογικόν. Νομίζω ὅτι ἑκάτερον τῶν συστημάτων τούτων δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκινδύνως, διότι τὰ ἀποτελέσματα ἑκάστου ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ διαφέρουν οὐσιαστικῶς τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἄλλου.

(Τὴν ἕδραν τοῦ Προέδρου καταλαμβάνει ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Κ. Ἀλαβάνος).

Συνεχίζων ὁ κ. Κονδύλης, λέγει ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ

κάμῃ ἡ Κυβέρνησις μίαν χειρονομίαν καὶ νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων εἰς τὴν Γερουσίαν, λέγει ὅτι ἡ Γερουσία διὰ νὰ καταστῇ χρήσιμος πρέπει σὺν τῷ χρόνῳ νὰ μεταβληθῇ εἰς οἰκονομικὸν Κοινοβούλιον καὶ νὰ ἀποτελῆται ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξαντλήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, τὸν καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν καὶ ἐν τῷ οἰκονομικῷ ἐπιπέδῳ ἡ ἀτομικὴ συνείδησις ὑποχωρεῖ εἰς τὴν ὁμαδικὴν τοιαύτην, καὶ ὑπάρχει μία εὐκαιρία ὅπως διὰ τῆς Γερουσίας ἀναπτύξωμεν τὴν ὁμαδικὴν ταύτην συνείδησιν. Ἡ Ἑλλὰς τῆς αὔριον δὲν θὰ εἶναι ὅπως ἡ Ἑλλὰς τῆς χθές, διότι θὰ ἀναπτυχθῇ ἐν αὐτῇ ἡ γεωργία, ἡ κτηνοτροφία, τὸ ἐμπόριον καὶ ἐν γένει ἡ ἐπαγγελματικὴ συνείδησις. Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν καμπὴν τοῦ Ἔθνους μας δι' αὐτὸ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὰς τάσεις περὶ ἀντιλήψεως τῶν ὁμαδικῶν συμφερόντων. Συνεχίζων λέγει, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ τεθῇ ὅριον ἡλικίας ὡς πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς τῶν Γερουσιαστῶν. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ νεώτεροι ἐκλογεῖς. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ, λέγει ὅτι τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ εὐλάβεια τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πρὸς τὴν θρησκείαν του εἶναι ἀποχρῶντες λόγοι περὶ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν πολιτικήν. Προσθέτω, λέγει καταλήγων, ὅτι μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἡ Γερουσία θὰ ἀποδῇ ἐπαγγελματικὸν Κοινοβούλιον καθιστάμενον οὕτω ἀπαραίτητον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας πρέπει νὰ καταβάλλωμεν προσπάθειαν νὰ καταστήσωμεν ταύτην Σῶμα ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν Βουλήν, διότι μόνον διὰ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντα ἅτινα τῆς ἀνέθεσε τὸ Σύνταγμα. (Χειροκροτήματα).

Δ. Χατζῆσκος. Εἶναι δυσχερὲς τὸ ἔργον ἐμοῦ, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν διεξονυχιστικὴν συζήτησιν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου θεσμοῦ ἀνέρχομαι ἐπὶ τοῦ βήματος μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὴ ἀπασχολήσω ὑμᾶς ἐπὶ πολύ. Ἐν τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων εἶναι τὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος. Μέχρι σήμερον δὲν κατωρθώθη ὅλοι οἱ περὶ τὴν συγκρότησιν τοῦ Δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος ἀσχοληθέντες νὰ εἴπωσιν ἀδιστάκτως ἐὰν τὸ ἄμεσον ἢ τὸ ἔμμεσον σύστημα ἐκλογῆς ἐξασφαλίζῃ τὴν γνησίαν λαϊκὴν ἐκπροσώπησιν. Συγκεφαλαιώνων τὰ ἀναπτυχθέντα ἐπιχειρήματα ὅλων τῶν προλαλησάντων θὰ καταλήξω εἰς θετικὰ συμπεράσματα.

Ὑπῆρξάν τινες οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριξαν τὸν ἄμεσον τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ Σῶμα θέλει ἀποκτήσει τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος ἐνῷ τοὐναντίον διὰ τῶν Συμβουλίων ἐμμέσου ἐκλογῆς θὰ ἔχωμεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸ νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ εἰς αὐτὰ ὁ κομματισμός. Ἀναφέρει τὴν γνώμην τοῦ Ντυπυΐ λέγοντος ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὑπὲρ τοῦ Ἄλφα ἢ τοῦ Βῆτα συστήματος, προκειμένου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἤθους καὶ τῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ. Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι ἐπιβάλλεται παρ' ἡμῖν ὅπως ἡ συγκρότησις τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος ἔχῃ ἄμεσον ἐκ τοῦ λαοῦ τὴν προέλευσιν. Ἄλλοτε, λέγει, ἤμην ἐναντίον τοῦ μέσου τούτου. Ἀναγινώσκει τὴν κατὰ τὴν Γ' Συνέλευσιν, ὅτε ἀπετέλει μέλος τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ κόμματος, γνώμην του καὶ λέγει ὅτι σήμερον δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστηρίζωμεν τὴν γνώμην ἐκείνην, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἵνα μὴ κυριαρχήσῃ ἡ συναλλαγὴ καὶ ὁ κομματισμός, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια δὲν συνεκροτήθησαν ἀκόμη. Διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος θέλει ἀποκτήσει τὸ κῦρος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἑδραίωσιν τοῦ θεσμοῦ. Διότι ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας τότε θὰ εἶναι ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν μας ὅταν εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο συρρεύσωσι πρόσωπα κύρους. Ὑπεστηρίχθη καὶ τὸ σύστημα τῆς δι' ἐκλεκτόρων ἐκλογῆς, ἀλλ' ὀρθῶς ἀντετάχθη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι ἔμμεσον ἀλλ' ἄμεσον, δὲν θὰ ἐξασφαλίσῃ δὲ τὴν μὴ συμμετοχὴν τῶν συμβουλίων τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἕτερον μειονέκτημα τοῦ συστήματος τούτου εἶναι ὅτι δὲν ἐξασφαλίζει τὴν καλλιτέραν ἐκλογήν, οὔτε εἶναι δυνατὸν οἱ ἐκλέκτορες νὰ μὴ γνωρίζουν τοὺς ὑποψηφίους, ὡς ὑπεστήριξεν ὁ κ Μακκᾶς, διότι εἰς τὸν τόπον μας εἶναι γνωστοὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ὑποδειχθοῦν. Ἐπίσης οἱ ἀντίθετοι τοῦ ἀμέσου ἐκλογικοῦ συστήματος ἀναφέρουν τὸ μειονέκτημα τοῦ ἐκλογικοῦ σάλου τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τοῦτο ὡς ἐπίσης καὶ ὅτι λόγῳ τοῦ σκοποῦ τῆς Γερουσίας τὰ μέλη αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ ἐκλέγωνται δι' ἀμέσου ἐκλογῆς. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἀκριβῶς πρέπει νὰ συμβαίνῃ τὸ ἀντίθετον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀναλογικοῦ τὸ ὁποῖον ὑπεστηρίχθη ὑπὸ πολλῶν ἐγκρίτων συναδέλφων, διότι τοιουτοτρόπως θὰ ἔχωμεν καὶ διάφορον τρόπον ἐκλογῆς τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπιδεδιλημένον, ὡς ὑποστηρίζουν πλεῖστοι συγγραφεῖς, τὸ ἓν Νομοθετικὸν Σῶμα νὰ ἐκλέγεται κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ἄλλου.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν κηρύσσεται ὑπὲρ αὐτῆς τονίζων ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κρίσις τὴν ὁποίαν σήμερον διατρέχει ὁ κοινοβουλευτισμὸς καὶ ἀλλαχοῦ καὶ παρ' ἡμῖν ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ γνησίαν ἐκπροσώπησιν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις θὰ χύσουν νέον αἷμα εἰς τὸν νοσοῦντα κοινοβουλευτισμὸν καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ θεσπίσωμεν ὅπως καὶ οἱ 20 γερουσιασταὶ τοὺς ὁποίους ὁρίζει τὸ Σύνταγμα προέλθωσιν ἐκ τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ διεφώνησεν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ πρὸς τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον. Ἐγώ, ἄλλοτε ὑπέρμαχος τοῦ οἰκονομικοῦ συμβουλίου τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη ὁ ἀείμνηστος Γούναρης, διατελῶ καὶ σήμερον ὑπέρμαχος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως. Δὲν πρέπει νὰ αὐταπατώμεθα ὅτι δυνάμεθα ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νὰ καταρτίσωμεν τὸ Β' Νομοθετικὸν Σῶμα. Διότι δὲν θὰ δυνηθῶμεν ἄνευ αὐτῶν νὰ ἀνορθώσωμεν τὸν νοσοῦντα κοινοβουλευτισμόν, οὐδὲ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν καλλιτέραν αὐτοῦ συγκρότησιν οὐδὲ νὰ ἀντιτάξωμεν μίαν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν εἰς τὰς σημερινὰς διαλυτικὰς τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ῥοπάς. Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὑπεστηρίχθη ἐνθέρμως ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις ἐκ μέρους τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν συντηρητικῶν κ. Μιχαλακοπούλου, ὁ ὁποῖος εἰς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης του ταύτης ἀνέτρεξε νὰ ἀνεύρῃ παραδείγματα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας. Ἐγὼ ἀναφέρω ὅτι ὅλοι οἱ σύγχρονοι Γάλλοι πολιτικοί, ὁ Μιλεράν, ὁ Καγιώ, ὁ Ρυμπώ, ὁ Κλεμανσὼ κλπ. εἶναι ὑπέρμαχοι τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ παρεκκλίνῃ τῆς γραμμῆς τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ της. Ὀφείλω μόνον νὰ προσθέσω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ μία ἰσχυρὰ δύναμις ὁποία εἶναι ὁ Τύπος. Ὡς πρὸς τὸν Κλῆρον, κηρύσσεται ἐναντίον τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ. Δὲν εἶναι ἀνάγκη, λέγει, ἵνα ἀμείψωμεν τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ τὴν ἀναμίξωμεν εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας. Δυνάμεθα νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν ἀποδίδοντες εἰς αὐτὴν τὴν περιουσίαν της καὶ συντελοῦντες εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ Κλήρου. Ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὰς ἀγνὰς ψυχὰς τῶν ἑλληνοπαίδων τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν θρησκείαν. Ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ κατοχυρώσωμεν ταῦτα. Νομίζω ὅτι ἐκπροσωπῶ τὴν γνώμην τοῦ πλείστου μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐὰν κατερχόμενος τοῦ βήματος ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς καλλιτέρας ρυθμίσεως καὶ καταρτίσεως τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος.

Π. Εὐριπαῖος. Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος περὶ Γερουσίας ὑπῆρξα ἐκ τῶν ὀλίγων πολεμίων ἐκ μέρους τῆς Δημοκρατικῆς παρατάξεως τοῦ θεσμοῦ τούτου, αἱ γνῶμαί μας ἐκεῖναι ὅμως ἀπερρίφθησαν.

Συνεπῶς δὲν θὰ μὲ εὑρῆτε θερμὸν ὑπαδὸν τῆς Γερουσίας, ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην μου ἀποτελεῖ ὀδόφραγμα εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Οἱ δισταγμοί τους ὁποίους εἶχον τότε, οἱ αὐτοὶ δισταγμοὶ μὲ καταλαμβάνουν καὶ σήμερον προκειμένου νὰ ἐκφέρω γνώμην περὶ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας. Ὡς μέλος τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεδέχθην τὴν ἄμεσον ἐκλογὴν καίτοι προτιμοτέρα θὰ ἦτο ἡ ἔμμεσος, διότι θεωρῶ, ὅτι διάφορος πρέπει νὰ εἶναι ἡ προέλευσις τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων. Πλησιάζει μᾶλλον πρὸς τὰς σκέψεις μου τὸ σύστημα τὸ ἀναπτυχθὲν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου κ. Νάκου. Ἀλλ' αὐτὸ προϋποθέτει ὀργάνωσιν ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ἡ ὁποία δὲν εἶναι εὔκολος. Ἤκουσα καὶ τὴν γενομένην πρότασιν περὶ ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν τῆς Γερουσίας ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ ὀργανωθοῦν τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν ὁμοῦ μετὰ τῶν Κοινοτικῶν. Ἡ ἰδέα αὕτη δὲν μὲ εὑρίσκει σύμφωνον. Ἐλέχθη ὅτι τοῦτο ἐπιβάλλεται καὶ χάριν τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ὑποθέτω ὅτι οἱ ταῦτα ὑποστηρίξαντες κάμνουν σύγχυσιν μεταξὺ αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀποκεντρώσεως. Διότι ἄλλο πρᾶγμα εἶναι ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ ἄλλο ἡ ἀποκέντρωσις. Ἀποκέντρωσις σημαίνει τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Κρατικῶν περιφερειακῶν ὀργάνων μὲ ἀποφασιστικὴν ἁρμοδιότητα, ἐνῷ αὐτοδιοίκησις θὰ εἴπῃ ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ὑποθέσεων ὑπὸ ὀργάνων ἐκλεγομένων ἀμέσως ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἡ αὐτοδιοίκησις δὲν εἶναι εὐχερὲς νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουν ὅρια εἰς τὰ ὁποῖα νὰ σταθῇ τις. Ἐνῷ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποκεντρώσεως συναισθάνεται βαθύτατα ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ μᾶς ὑποσχεθῇ οὔτε τὴν ὀργάνωσιν τῶν τάξεων οὔτε τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτοδιοικήσεως κατ' ἀνάγκην εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθῶμεν τὴν ἄμεσον ἐκλογὴν καίτοι καὶ αὐτὴ παρουσιάζει πολλὰ ἐλαττώματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς ἐτάχθην ἄλλοτε ὑπὲρ τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μετὰ τὰς δηλώσεις ὅμως τὰς κυβερνητικάς, κατὰ τὰς ὁποίας αἱ περιφέρειαι καθίστανται εὐρύταται, διαιρουμένης τῆς χώρας εἰς 14 περιφερείας, τάσσομαι ὑπὲρ τοῦ ἀναλογικοῦ. Συνιστᾷ ἀκολούθως ὅπως ὡς ὅριον διὰ τὸ δικαίωμα πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκλογὴν ὁρισθῇ τὸ 25ον, διότι τσῦτο συνάδει πρὸς τὴν φύσιν τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος. Ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν κηρύσσεται ἐναντίον αὐτῆς, διότι ταύτης ἐφαρμοζομένης θὰ φανῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις μεροληπτεῖ ὑπὲρ ὡρισμένων μόνον τάξεων, ἐφ' ὅσον μὲ τὰς ὑφισταμένας εὐαρίθμους ὀργανώσεις δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι θὰ ἀντιπροσωπευθοῦν ὅλαι αἱ τάξεις. Ὡς πρὸς τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Κλήρου κηρύσσεται ἀπολύτως κατ' αὐτῆς, διότι ὁ Κλῆρος ἔχει παρ' ἡμῖν ἱστορίαν φωτεινὴν καὶ ἔνδοξον ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ἀμαυρωθῇ, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἡ ἀντιπροσώπευσις τοῦ Κλήρου ἀντίκειται εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Κατερχόμενος, λέγει, τοῦ βήματος, ἓν ἔχω νὰ εἴπω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις λαβοῦσα τὴν παμψηφίαν τοῦ λαοῦ εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἐκλέξῃ οἷον σύστημα προτιμᾷ, ὀφείλει ὅμως νὰ προσέξῃ νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν σημερινὴν πραγματικὴν κατάστασιν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἱστορία θὰ τὴν κρίνῃ αὐστηρῶς καὶ ἡ κρίσις της θὰ εἶναι δικαία.

Ι. Βαλαλᾶς. Ἂν, λέγει, λαμβάνω τὸν λόγον κατόπιν, τόσων ῥητόρων, οἱ ὁποῖοι ἐξήντλησαν τὸ ζήτημα, τοῦτο πράττω διότι νομίζω ὅτι αἱ δύο λέξεις τὰς ὁποίας θὰ εἴπω δὲν εἶναι τελείως ἄχρηστοι. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας, διότι καλῶς καταρτιζομένη αὕτη εἶναι δυνατὸν νὰ προλάβῃ ὡρισμένα σφάλματα τῆς Βουλῆς, διότι αἱ Βουλαὶ δὲν διαπράττουν σφάλματα ἐκ κακῆς θελήσεως καὶ ὅταν ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς καὶ πρεπόντως ἀντίθετος γνώμη, ἡ Βουλὴ θὰ εἶναι διατεθειμένη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν γνώμην της ταύτην. Μένει μόνον νὰ εὕρωμεν τὸν καλλίτερον τρόπον τῆς ἐκλογῆς. Κυριώτατος παράγων εἶναι νὰ ὑποδείξωσι πρωτίστως τὰ κόμματα, τὰ καταλληλα πρόσωπα, διότι εἰσ δήποτε σύστημα καὶ ἂν γείνῃ ἀποδεκτόν, ἐὰν τὰ πρόσωπα δὲν εἶναι τὰ χρησιμώτερα ἡ Γερουσία βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος. Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας εἶναι μέγιστον σφάλμα. Δὲν θὰ κάμωμεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρὰ ἓν δεύτερον τμῆμα Βουλῆς, δὲν εἶναι δὲ οὗτος ὁ σκοπὸς μας. Μόνον διὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς δυνόμεθα νὰ ἀναμένωμεν εὐάρεστα ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ σύστημα διὰ τοῦ ὁποίου θὰ φθάσωμεν εὐχερέστερον εἰς τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα; Τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς διὰ τῶν νομαρχιακῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων εἶναι τὸ μόνον. Θὰ ἠδύνατο δὲ εἰς αὐτὰ νὰ προστεθῇ καὶ εἷς ἀριθμὸς ἐκλεκτόρων.

Ἡ δικαιολογία τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, ἡ ἀναφερομένη ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ νομοσχεδίου, μὲ ἐξέπληξε. Διότι ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ὅτι δὲν δυνόμεθα νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια, διότι δὲν ἐξελέγησαν ἀκόμη τοιαῦτα. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ δικαιολογίαν. Ἐὰν δὲν ἐξελέγησαν, δύνανται νὰ ἐκλεγοῦ. Πολὺ ὅμως φοβοῦμαι ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ μέσον ζήτημα σοβαρώτερον, ὅτι δηλαδὴ δὲν ὡρίμασεν ἀκόμη ἡ ἰδέα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς αὐτοδιοικήσεως. Εἰς τὴν περίστασιν δὲ αὐτὴν ὑπῆρχε μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ γείνῃ ἐκλογὴ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ὁπότε θὰ ἐφθάναμεν αὐτομάτως εἰς τὴν ἐκλογὴν ἀρίστων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἄπαξ εἰσερχόμενα εἰς τὸ Σῶμα αὐτὸ θὰ ἀντελαμβάνοντο τὴν σπουδαιότητά του. Ἐὰν αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν προβαίνομεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, φρονῶ ὅτι πλανᾶσθε. Καθ' ἑκάστην παραπονούμεθα διὰ τὴν ἔλλειψιν δρόμων, σχολείων κλπ. Εἶναι κρῖμα ἂν δὲν ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ χώρα δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ αὐτοδιοικήσεως. Δύναμαι, λέγει, νὰ σᾶς ἀναφέρω ἓν παράδειγμα κατὰ τὸ ὁποῖον τῇ πρωτοβουλίᾳ μερικῶν Μακεδόνων βουλευτῶν συνελέγησαν ποσὰ πρὸς ἀνέγερσιν σχολικῶν κτιρίων. Ἐξελέγησαν ἐπιτροπαὶ καὶ δύναμαι νὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται, μὲ τὰ 25 ἑκατομμύρια τοῦ Κράτους κατεσκεύασαν σχολικὰ κτίρια ἀξίας 250 ἑκατομμ. Φαντασθῆτε τί θὰ ἐγίνετο ἐὰν τὰ 6.000.000 λιρῶν, τὰ ὁποῖα χθὲς ἀκόμη ἐψηφίσαμεν, ἐδίδοντο εἰς τὰς ἐπιτροπὰς αὐτοδιοικήσεως. Εἶναι κοινὸν ἂν δὲν ἐννοήσωμεν ἐγκαίρως ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν ἄνευ αὐτοδιοικήσεως. Πῶς δὲ δυνάμεθα νὰ μὴ ἐφαρμόσωμεν τὴν αὐτοδιοίκησιν τὴν ὁποίαν τὸ Σύνταγμα ἐπιβάλλει καὶ τὴν ὁποίαν τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων περιέλαβεν εἰς τὸ πρόγραμμά του; Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν, διατί νὰ μὴ ἐπωφεληθῶμεν τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ στερήσωμεν τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοδιοικήσεως ἑνὸς τόσον πολυτίμου παράγοντος; Ἀναμφισβητήτως ὅμως ἵνα ἐπιτύχῃ τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ νομοῦ, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ στενὴ περιφέρεια. Καὶ εἰς μὲ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων περιλαμβάνεται ὅτι αἱ διοικητικαὶ περιφέρειαι θὰ γείνουν εὐρύτεραι.

Εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ἔχει ἀποκρυσταλλωθῇ ὅτι πρέπει τὸ Κράτος μας νὰ διαιρεθῇ εἰς 12 περιφερείας καὶ ἡ διαίρεσις ἔχει γείνει καὶ εἴτινας ὑπηρεσίας ὅπως τὰ Τ.Τ.Τ. καὶ Δημόσια Ἔργα διὰ γενικῶν ἐπιθεωρήσεων. Εἶχον, λέγει τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 1919 διὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ εἴχομεν ὑποστηρίξει ὅτι αὐτὰ τὰ εὐρύτερα τμήματα τῆς διοικήσεως πρέπει νὰ εἶναι περιφέρειαι αὐτοδιοικήσεως καὶ διὰ τὴν εὐχέρειαν τῆς ὀργανώσεως λόγῳ τοῦ προσωπικοῦ καὶ διότι θὰ ἐσχηματίζοντο μεγαλύτεροι πυρῆνες ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ θὰ ἔπαυε τὸ θέαμα τοῦ ὑδροκεφάλου τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ αὐτοδιοίκησις οὕτως ὀργανουμένη θὰ ἐδημιούργει κίνησιν εἰς τὰ τμήματα αὐτὰ καὶ διὰ τοῦτο ἔχω τὴν πεποίθησιν τοῦ ἀπαραιτήτου τῆς ἀποδοχῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ὡς πρὸς τὰς ἀντιρρήσεις διὰ τὰς γενησομένας δαπάνας, τονίζει ὅτι τοῦτο δὲν

εἶναι ἀκριβές, διότι ἐκ τῆς αὐτοδιοικήσεως ἐλπίζομεν οἰκονομίας. Ἡ οἰκονομικὴ ἀποψις τῆς αὐτοδιοικήσεως ξεχωρίζει τοὺς πόρους οὓς θὰ λάβῃ καὶ ποίους θὰ δημιουργήσῃ. Δὲν πρόκειται νὰ δημιουργηθοῦν ὑπάλληλοι.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** λέγει ὅτι ὁ νόμος περὶ αὐτοδιοικήσεως, ὅπως εἶναι, ἐφαρμοζόμενος θὰ ἀποτύχῃ.

Ι. Βαλαλᾶς. Βαθμιαίως θὰ ἐπεκταθῇ ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ θὰ ἐπιτύχῃ. Βάρη, συνεχίζει, πολλὰ δὲν ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν.

Τινὲς Βουλευταὶ διαμαρτύρονται ὅτι ὁ ῥήτωρ εἶναι ἐκτὸς τοῦ θέματος.

Ι. Βαλαλᾶς. Ποσῶς δὲν εἶμαι ἐκτὸς τοῦ θέματος, διότι ἐνῷ ἡ Βουλὴ ἔχει συνείδησιν καὶ στρέφεται περὶ τὴν ἄμεσον ἐκλογὴν ἐν τούτοις ἀδυνατεῖ νὰ τὴν ἐπιβάλῃ, διότι δὲν ὑπάρχουν νομαρχιακὰ συμβούλια, ἀλλὰ ταῦτα δύνανται νὰ γίνουν καὶ νὰ ἐκλέξουν τοὺς καταλλήλους γερουσιαστάς.

Π. Καρασεβδᾶς. Πρέπει νὰ ἐκλέξωμεν καὶ κοινοτικὰ συμβούλια διότι ἀντιθέτως θὰ εἶναι ἀντισυνταγματικόν.

Ι. Βαλαλᾶς. Καὶ ταῦτα εἶναι παρὰ τοῦ λαοῦ ἐκλελεγμένα· Μὴ ἐφαρμόζοντες, λέγει, τὴν ἄμεσον ἐκλογήν, ἀναβάλλομεν τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γείνῃ καὶ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ γείνῃ ἡ αὐτοδιοίκησις, διότι ἀποτελεῖ ὑπόσχεσιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. (Χειροκροτήματα).

Α. Παπαθανάσης. Καίτοι, λέγει, ἡ καθιέρωσις τοῦ θεσμοῦ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συζητήσεως, ἐν τούτοις αὕτη συνδέεται μὲ τὸν ὀρθὸν καὶ ἐπιβεβλημένον τρόπον συγκροτήσεώς της, διότι ἐξ αὐτοῦ πρόκειται νὰ τονωθῇ ὁ θεσμὸς ἵνα ἐκπληρώσῃ τοὺς σκοπούς του. Διότι ἐφ' ὅσον εἶναι συνταγματικῶς καθιδρυμένος αἰσθανόμεθα πάντες τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐπιδιώξωμεν τὴν καλυτέραν συγκρότησιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπὸ παντὸς ἐλαττώματος. Ἡ συζήτησις συνεπῶς στρέφεται περὶ τὰ μέσατὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Σχετικῶς, συνεχίζει, μὲ τὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου συστήματος, ταῦτα ἀνεπτύχθησαν σαφῶς καὶ γλαφυρῶς παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν καὶ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν δὲν ἔχει διὰ τὴν χώραν μας τὴν σημασίαν ἣν ἔχει δι' ἄλλας χώρας τελούσας ὑπὸ ἄλλας συνθήκας. Ἐὰν ἡ πρώτη Γερουσία συνεχίζει, ἱδρυθῇ διὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν σύνθεσιν τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων, ἰδίᾳ τῶν ἀγροτικῶν, θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐρωτήσω μήπως δὲν δίδομεν προσοχὴν εἰς ποίους σπεύδομεν νὰ ἀναθέσωμεν αὐτὰ τὰ δικαιώματα. Οἱ ἴδιοι πολῖται οἱ ἐκλέξαντες αὐτούς, ἂν ἐγνώριζον ὅτι δὲν θ' ἀπησχολοῦτο μόνον διὰ τοὺς ἀγροφύλακας καὶ τὰς ὁδούς, πάντως μετὰ μεγαλυτέρας προσοχῆς θὰ ἐχειρίζοντο τὸ δικαίωμα τῆς κοινοτικῆς συνθέσεως. Ἀλλὰ ἐξ ἄλλου καὶ τὰ Συμβούλια ταῦτα μὴ ἐκλεγέντα ὑπὸ τὴν πρόβλεψιν τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν τῶν δικαιωμάτων δὲν δύναται νομικῶς, συνταγματικῶς νὰ τὰ ἀνασκήσουν.

Ἐν Γαλλίᾳ διὰ τοῦ ἰσχύοντος ὀργανικοῦ νόμου τῆς Γερουσίας ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον καὶ καθιερώθη ὅπως διὰ τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος τοῦ προκηρύσσοντος τὰς ἐκλογὰς καθορίζωνται ἐκλογαὶ κοινοτικῶν Συμβουλίων καὶ μετὰ ἕνα μῆνα ἐκλογαὶ παρ' αὐτῶν τῶν Γερουσιαστῶν. Δὲν ἔχει ἐπομένως ἡ ἔνστασις μόνον δικονομικὴν σημασίαν. Ὑπὸ τοιαύτας, συνεχίζει, συνθήκας ποιοτικῆς συνθέσεως τῆς κοινοτικῆς διοικήσεως παρ' ἡμῖν, πιστεύω ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἀνατεθῇ εἰς τοὺς κοινοτικοὺς συμβούλους τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέκτορος. Μὴ ὀργανωθείσης ἐξ ἄλλου καὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως δὲν ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ λόγος περὶ νομαρχιακῶν συμβουλίων καὶ ἐπομένως ἀπομένει ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ καὶ τὸ σύστημα τὸ πλειοψηφικὸν ἢ ἀναλογικόν. Ἐγὼ προσωπικῶς θὰ εἶχον τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἔδει νὰ προτιμηθῇ τὸ σύστημα τοῦ ἑνιαίου τῆς ψήφου μὲ ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀνάλογον ἑνώσεις γειτνιαζουσῶν περιφερειῶν ἄνευ χρίσματος καὶ κομματικοῦ σήματος. Οὕτως ὁ κομματισμὸς θὰ εἶναι ἀμβλύτερος καὶ ἡ σύνθεσις τῆς Γερουσίας δὲν θὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν κομματικὴν σύνθεσιν τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς κατανομῆς τῶν ψήφων θὰ ἐκλέγωνται καὶ πρόσωπα κύρους. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν ἀνεπτυγμέναι ἐπαγγελματικαὶ ὁμάδες θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποδείξουν ἰδίους ὑποψηφίους καὶ θὰ ἐδεικνύετο οὕτω ἡ πρὸς τὸ κόμμα ἢ ἡ πρὸς τὸ ἐπάγγελμα στοργή. Συνδεδεμένον ἐπίσης εἶναι τὸ ζήτημα τῶν προσόντων τῶν ἐκλογέων. Τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον δὲν ὑψῶσε τὴν ἡλικίαν διὰ τὰς δυσχερείας αἱ ὁποῖαι εἶναι δυσπρόβλητοι καὶ οὐδεμία θέλησις τῆς διοικήσεως θὰ ἠμπορῇ νὰ τὰς ἐξομαλύνῃ λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς καταστάσεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων δι' οὓς οὐδέποτε ἐδόθη προσοχή, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡλικίαν, καὶ οἱ ὁποῖοι διατελοῦν εἰς διαρκεῖς μεταβολὰς διὰ παραρτημάτων. Ἐὰν δι' ἄλλων μέσων ἠθέλομεν νὰ ἠξεύρωμεν τὰς ἡλικίας, θὰ ἐκινητοποιοῦντο ὅλοι οἱ Ἕλληνες, χωρὶς νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἡλικίας. Δεδομένου ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ψηφοφορίας δὲν εἶναι περισσότερα τῶν 10 ὡρῶν καὶ ὅτι χρειάζεται πολὺς χρόνος διὰ τὴν ψήφισιν ἑκάστου εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν δύνανται νὰ ψηφίζουν περισσότεροι τῶν 400 ἐκλογέων, ἀσχέτως τοῦ χρόνου ὅστις θὰ χρειασθῇ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἡλικιῶν καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐνστάσεων. Ἀνεξαρτήτως τούτων, συνεχίζει, ἀποστερεῦμεν διὰ τῆς ὑψηλῆς ἡλικίας τῆς ψήφου τοὺς δημιουργοὺς τῆς συγχρόνου πραγματικότητος οὓς δὲν τοὺς ἐμπιστευόμεθα καὶ ἐμπιστευόμεθα τοὺς ἀγραμμάτους ἑνὸς χωρίου, ἀποκλείονται δὲ καὶ οἱ ἐκλελεγμένοι ὡς βουλευταὶ ἂν δὲν ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχομεν ἐκλογὰς ἐκλεκτόρων β' καὶ γ' βαθμοῦ καὶ δὲν εἶναι ἀκριβὲς τὸ λεχθὲν ὅτι συγχρόνως ἐκλέγονται Κοινοτικὰ Συμβούλια καὶ Γερουσιασταί.

Ὁ κ. ***Α. Παπαθανάσης*** λέγει ὅτι ὁ γαλλικὸς ὀργανικὸς νόμος εἶχε τροποποιηθῇ εἰς τὸ 1909, ὅπως προεῖπε. Πάντως, τονίζει, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ προσὸν ἡ ηὐξημένη ἡλικία. Ὡς πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν, λέγει ὅτι τὸ σύγχρονον Κράτος ἔχον πλέον ρυθμιστικὸν ρόλον ἐφ' ὅλων τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων ἔχει ἀνάγκην παντὸς εἰδικοῦ πρὸς διαφωτισμὸν καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ποῖος θὰ εἶναι ὁ τρόπος τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν μεγάλων ἐπαγγελματικῶν ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν καὶ αὐταὶ στενοὺς δεσμοὺς πρὸς τὸ κόμμα πλὴν τῶν ἀγροτικῶν, αἵτινες ἀτελῶς ἔχουν ἐξελιχθῇ. Βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ σύγχρονον Κράτος δὲν ἔχει ἐξελιχθῇ πλήρως ὑπὸ ἐπαγγελματικὴν συνείδησιν, ἀφοῦ εἰς πλεῖστα μέρη συνεταιρισμοὶ γεωργικοὶ διευθύνονται ἀπὸ δικηγόρους καὶ ἀποστράτους ἀξιωματικούς, τὰ δὲ νεοσύστατα γεωργικὰ ἐπιμελητήρια πρετίμησαν διὰ τὴν διοίκησίν των ἐπιστήμονας. Ὥστε ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀτελοῦς ὀργανώσεως πιστεύει ὅτι δὲν θὰ κρατήσῃ διόφορος ἀντίληψις ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ἐκλεκτόρων, θὰ δημιουργῆται δὲ μὲ τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν καὶ μία ἀνισότης ἀπέναντι τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἐχόντων μόνον μίαν ψῆφον. Θεωρῶ, ἐπιλέγει, κατὰ συνέπειαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ προσήκουσα ὀργάνωσις ὅπως ἀνατεθῇ εἰς τὰς τάξεις ταύτας ἡ ἐκλογὴ τῶν Γερουσιαστῶν ὅπως θὰ ἦτο εὐκταῖον.

Ὁ κ. ***Ρ. Διβαθυνόπουλος*** λέγει ὅτι τὰς γνώμας αὐτοῦ τὰς ἀποκρυσταλλώνει ὄχι ἀπὸ διαφόρους συγγραφεῖς, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ. Προκειμένου νὰ ἐκλέξωμεν τοὺς Γερουσιαστάς, ἔχομεν τὸ κυβερνητικὸν νομοσχέδιον καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἐνεργείας ἀμέσου ἐκλογῆς διὰ πλειοψηφικοῦ συστήματος. Αἱ λαϊκαὶ ὅμως μάζαι κρίνουσι καὶ ἀποφασίζουσιν ἀναλόγως τῶν ἐντυπώσεων καὶ τῶν δεδομένων τὰ ὁποῖα τοὺς προσφέρομεν ἡμεῖς. Ἀλλὰ ποῖας ἐντυπώσεις θὰ σχηματίσῃ ὁ λαὸς ὅταν ἴδῃ τὸν ὑποψήφιον Γερουσιαστὴν νὰ κατέλθῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ νὰ ψηφοθηρῇ, νὰ ὑπόσχεται δὲ εἰς αὐτὸν ὅ,τι ὑπεσχέθημεν καὶ ἡμεῖς; Ἀναμφισβητήτως θὰ

νομίσῃ ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸν Βουλευτὴν καὶ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἐν παράρτημα τῆς Βουλῆς. Θὰ ἤθελον δὲ τὸν Γερουσιαστὴν μετὰ πάροδον δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς του νὰ ἀνέρχηται καὶ κατέρχηται τὰς κλίμακας τῶν Ὑπουργείων πρὸς διεκπεραίωσιν διαφόρων ὑποθέσεων τῶν ἐκλογέων του. Φρονῶ συνεπῶς, ὅτι ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ δὲν εἶναι ἡ καταλληλοτέρα διὰ τοὺς Γερουσιαστάς. Πλὴν ὅμως τοῦ κακοῦ τούτου ὑπάρχει καὶ ἄλλο κακὸν σοβαρώτερον προερχόμενον ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ἐνῷ εἰς τὸ ἄρθρον 37 ἀναγράφεται τὸ ἀσυμβίβαστον τῶν καθηκόντων τοῦ Βουλευτοῦ, ἄρα καὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ, μὲ διάφορα ἐπαγγέλματα, ἐν τῷ ἄρθρῳ 66 ὑπάρχει ἡ ἐξαίρεσις, ὅτι τακτικοὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ Πολυτεχνείου δύνανται νὰ εἶναι ἐκλέξιμοι Γερουσιασταί. Δηλαδὴ οἱ καθηγηταὶ τῶν ἀνωτάτων αὐτῶν ἱδρυμάτων θὰ κατέρχωνται εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ θὰ ψηφοθηροῦν, ὑποσχόμενοι φυσικὰ ἀνταλλάγματα ὄχι πλέον δρόμους, οὓς ὑποσχόμεθα ἡμεῖς, ἀλλὰ ὑποσχόμενοι εἰσοδον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀγραμμάτων καὶ ἐξοδον ἐκ τούτων τελείως ἀκαταρτίστων. Οἱ φιλοτεχνήσαντες τὸ σύστημα αὐτὸ φρονῶ ὅτι δὲν ἐνόμιζον ὅτι ἡ ἐκλογὴ θὰ γείνῃ ἄμεσος καὶ ὲ ὰ τοῦ πλειοψηφικοῦ, τοὐλάχιστον εἶμαι ἐέβαιος διὰ τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως. Δι' ἅπαντας συνεπῶς τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξα, φρονῶ ὅτι ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ δὲν εἶναι ἡ καταλληλοτέρα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχηματιζομένας εἰς τὸν λαὸν ἐντυπώσεις, λέγει ὅτι ὀλίβεται διότι τὸ Β' τοῦτο Νομοθετικὸν Σῶμα ὠνομάσθη Γερουσία, διότι ὁ λαὸς δὲν γνωρίζει τὰς ἀρχαίας Γερουσίας ἀλλὰ εἰς τὴν λέξιν Γερουσία βλέει τὴν σημασίαν γερουτάματα, σαλιαρίσματα καὶ ραμολιμέντο. Διὰ νὰ ἀφαιρέσωμεν λοιπὸν τὴν ἐντύπωσιν ταύτην ἀπὸ τὸν λαόν, θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν ὀνομάσωμεν Ἄνω Βουλήν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Βουλήν, ἥτις θὰ ὠνομάζετο Κάτω Βουλή, ἂν καὶ ὑπάρχῃ φόβος ὅτι μὲ τὴν Ἄνω καὶ τὴν Κάτω Βουλὴν θὰ γινώμεθα πολὺ συχνὰ ἄνω κάτω. Φρονῶ συνεπῶς, ὅτι ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ εἶναι ἡ καταλληλοτέρα διὰ τὴν Γερουσίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, νομίζω ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἔχει καλὰς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰς διαφόρους κατανομὰς αὐτοῦ. Συνεχίζων, συμφωνεῖ μὲ τὴν ἄποψιν περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, ἵνα μὴ ἀποτελεσθῇ Γερουσία μόνον ἀπὸ ἰατροὺς καὶ δικηγόρους. Ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κλήρου εἰς τὴν Γερουσίαν λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν κλῆρον ἡ συμμετοχή, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον οἱ μὲν ἐκλεγεῖς νὰ εἶναι οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ δὲ ἐκλέξιμοι νὰ εἶναι οἱ ἁπλοῖ ἱερεῖς, διότι οἱ ἱερεῖς εἶναι περισσότερον συγχρονισμένοι μὲ τὴν κοινωνίαν, εἶναι δὲ καὶ ἔγγαμοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς οἵτινες ἀφότου ἔβαλον τὸν ἀρχιερατικὸν μανδύαν ἐνόμισαν ὅτι εἶναι ἀντιπρόσωποι τῶν ἀποστόλων. Διατηροῦν δὲ ἀκόμη μερικὰ προνόμια ἄτινα καταρρίπτουν τὸ γόητρον τῆς ἐκκλησίας, ὅπως εἶναι τὰ ἐπίτιμια καὶ τὰ ἀναθέματα.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** λέγει ὅτι ἡ Γερουσία θὰ εἶναι ἕνα ἁπλοῦν ἀντίγραφον τῆς Βουλῆς ἀλλὰ μὲ πολλὰς ἀνορθογραφίας, ἔχομεν δὲ καθῆκον νὰ ἀποφύγωμεν τὰς πολλὰς ἀνορθογραφίας διὰ τῆς ἐξευρέσεως τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τοῦ καταρτισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἂν καὶ φοβοῦμαι, λέγει, ὅτι μετὰ χρόνον ὄχι μακρὸν θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ κάμωμεν μίαν εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν περὶ καταργήσεως τοῦ Θεσμοῦ τούτου. Ἵνα ὅμως καταστήσωμεν καλλιτέραν τὴν κατάρτισιν τῆς Γερουσίας εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποτελεσθῇ αὕτη ἀπὸ ὑλικὸν καλλίτερον τῆς Βουλῆς. Πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐν αὐτῇ πρόσωπα κύρους καὶ ἐπιβολῆς ἄτινα ἢ διὰ τὸν ἕνα ἢ διὰ τὸν ἄλλον λόγον δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Βουλῇ. Ἀλλὰ ἐὰν ρίψετε ἓν ἐλέμμα εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδυασμῶν τῶν ματαιωθεισῶν γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν τοῦ 1926 θὰ ὁδηγηθῆτε πρὸς τὸ τί θὰ συμβῇ μὲ τὰς μελλούσας ἐκλογάς. Τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἦσαν ἐκ τοῦ ἰδίου πολιτικοῦ κόσμου, ὅστις διαγκωνίζεται διὰ τὴν βουλευτικὴν ἕδραν καὶ ἡ ἐκλογὴ ἐκείνη θὰ ἐγίνετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς do ut des δηλαδὴ θὰ ὑποστηρίξουν κατόπιν τοὺς ὑποστηρικτάς των εἰς τὴν βουλευτικὴν ἐκλογήν. Ἓνα πρόσωπα ὑποψηφίων εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐκείνας δὲν εἴδομεν. Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότης ὑπὸ τὸ πλαίσιον τῆς ὁποίας καλούμεθα νὰ νομοθετήσωμεν περὶ τοῦ συστήματος τῶν γερουσιαστικῶν ἐκλογῶν. Τάσσομαι, λέγει, ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς μὲ εὐρυτάτην περιφέρειαν, ὑπὲρ τῆς ἀναλογικῆς καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἔχω πεποίθησιν ὅτι θεσμοὶ οἵτινες ἐπέτυχον εἰς τὰ ἄλλα Κράτη δὲν δύνανται νὰ ἐπιτύχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐκεῖ ἐπικρατοῦσιν ἄλλα ἤθη καὶ ἄλλα ἔθιμα. Δὲν δύναται δὲ νὰ γείνῃ λόγος περὶ ἐμμέσου ἐκλογῆς ὄχι διὰ τὸν φόβον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κομματισμοῦ εἰς τὰ ἐκλεκτικὰ Σώματα, διότι δυστυχῶς ὁ κομματισμὸς παρ' ἡμῖν εἰσήχθη παντοῦ, ἀλλὰ διότι δὲν ἔχομεν κατηρτισμένας τὰς βάσεις τῶν ἐκλεκτικῶν Σωμάτων, δεδομένου ὅτι αἱ βάσεις αὗται εἶναι τὰ κοινοτικὰ καὶ τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια, ἀλλὰ τὰ μὲν νομαρχιακὰ δὲν ἐξελέγησαν ἀκόμη, τὰ δὲ κοινοτικὰ συμβούλια δὲν ἐξελέγησαν μὲ τὸν προορισμὸν νὰ ἐκτελέσουν τὰ ὑψηλὰ καθήκοντα τῆς ἐκλογῆς τοῦ δευτέρου νομοθετικοῦ Σώματος, ἐξ ἄλλου δὲ τὰ κοινοτικὰ συμβούλια διανύουν τὴν τελευταίαν καμπὴν τοῦ βίου των.

Εἰς αὐτοὺς συνεπῶς τοὺς Συλλόγους θὰ ἀναθέσωμεν τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν; Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἔμμεσον ἐκλογήν τότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναβληθῶσιν αἱ Γερουσιαστικαὶ ἐκλογαὶ μέχρις ἐκλογῆς τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων. Ἀποκλειομένης ὅμως τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς δὲν μένει τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἡ ἄμεσος, ἀλλὰ πρέπει νὰ εὐρύνωμεν τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν πέραν τῶν ὁρίων τοῦ νομοῦ, διότι πρέπει νὰ ἐκλεγοῦν πρόσωπα κύρους καὶ ἐπιβολῆς μὴ ἐξαρτώμενα ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς των. Ἂν ἐπρόκειτο τὸ αὐτὸ ὑλικὸν μὲ τὸ ἐν τῇ Βουλῇ ὑπάρχον νὰ εἰσρεύσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν θὰ ἠδυνάμεθα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἀποστείλωμεν 100 βουλευτὰς καὶ νὰ τοὺς ὀνομάσωμεν Γερουσιαστάς. Ὡς πρὸς τὸν Ἕλληνα βουλευτήν, λέγει ὅτι οὗτος εἶναι εἴλως, ἠναγκασμένος νὰ ἀνέρχεται τὰς κλίμακας τῶν Ὑπουργείων διὰ νὰ εἶναι ὁ μεσάζων μεταξὺ λαοῦ καὶ Κράτους. Τὰ σπουδαιότερα, λέγει, ἐκλογικὰ κεφάλαια ἑνὸς ὑποψηφίου κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῶν τελευταίων χρόνων ἦσαν αἱ στρατιωτικαὶ ἄδειαι. Τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα παρ' ἡμῖν πάσχει ὁ δὲ βουλευτὴς κατάκοπος ἐρχόμενος ἐν τῇ Βουλῇ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ βουλευτικά του καθήκοντα καὶ δι' αὐτὸ οἱ νόμοι ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἀνάπηροι. Πρέπει, κύριοι, νὰ ὁρίσωμεν ἡμέραν συζητήσεως καθ' ἣν νὰ συζητήσωμεν ἐὰν θὰ γίνωμεν βουλευταὶ καὶ συνεπῶς θὰ ἀλλάξωμεν σύστημα διοικήσεως ἢ θὰ γίνωμεν ὑπάλληλοι γραφείου διεξαγωγῆς ὑποθέσεων. (Χειροκροτήματα).

Τώρα ἐρωτᾶται ἡ κατάστασις αὕτη θὰ θεραπευθῇ διὰ τῆς εὐρυτάτης περιφερείας; Δὲν λέγω ὅτι αὕτη εἶναι πανάκεια. Ἡ εὐρεῖα περιφέρεια τοῦ νομοῦ μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν συγκοινωνιῶν ἔγινε στενή, μᾶς γνωρίζουν ὅλους καὶ διὰ τῆς εὐρύνσεως τῆς περιφερείας θὰ ὀλιγοστεύσουν οἱ δεσμοὶ μὲ τοὺς ἐκλογεῖς καὶ ἑπομένως δὲν θὰ ἔχωμεν τὸν αὐτὸν τύπον ἐκλογῆς. Ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, συνεχίζει, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἀφοθῇ παρομοία ὡς καὶ διὰ τοὺς βουλευτάς, καὶ τοῦτο ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ διὰ λόγους τεχνικοὺς καὶ διότι θέλομεν νὰ ἀντιπροσωπευθῶμεν διὰ καθολικῆς ψήφου. Ἐφ' ὅσον τὸ Σῶμα δὲν πρόκειται νὰ ρίπτῃ Κυβερνήσεις, ἐπιβάλλεται νὰ γείνῃ διὰ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος, διὰ νὰ γείνῃ τὸ Σῶμα αὐτὸ κτῆμα τῶν κομμάτων ὅλων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν τάξεων, αὗται ἐχειραφετήθησαν μεταπολεμικῶς καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκπροσωπηθοῦν δι' ἰδιαιτέρων ἀντιπροσώπων, διὰ νὰ χειρίζωνται τὰ ζητήματά των ταῦτα. Ὁ φόβος τῆς συγκρούσεως τῶν συμφερόντων δὲν εἶναι ἐπικίνδυνος, διότι ἐκ

τῆς συγκρούσεως γεννᾶται ἡ ἁρμονία, οὐδὲ φόβος κομματισμοῦ ὑπάρχει. Οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι θὰ εἶναι 18, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ 5 θὰ εἶναι τῶν γεωργῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὸ ποσοστὸν τοῦ πληθυσμοῦ. Μὲ τὸ πλειοψηφικὸν λυσιτελέστερον τμῆμα τοῦ πληθυσμοῦ. Μὲ τὸ πλειοψηφικὸν λυσιτελέστερον τμῆμα τοῦ ἀντιπροσωπευθοῦν αἱ τάξεις καὶ παράδειγμα δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν αἱ τάξεις καὶ παράδειγμα δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν αἱ τάξεις καὶ παράδειγμα εἶναι ἡ σύνθεσις τῆς παρούσης Βουλῆς. Καλύτερον θὰ ἠκούετο ἡ φωνὴ τῶν γεωργῶν δι' ἰδίων των ἀντιπροσώπων καὶ δι' αὐτὸ τοῖς ἀρῆκε καὶ τὸ Σύνταγμα τὰ 2)10 τῶν Γερουσιαστῶν. Μόνον πρέπει νὰ δοθῇ προσοχὴ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τάξεων. Ὡς πρὸς τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ κλήρου, τονίζει, θεωρῶ ταύτην ἀναγκαίαν πρωτίστως διὰ τοῦ κλήρου, τονίζει, θεωρῶ ταύτην ἀναγκαίαν πρωτίστως διὰ νὰ ἀκούεται ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐγκλείει διαπρεπεῖς Ἱεράρχας, ὡς τῆς Καρδίτσης, τῆς Κολωνίας, Ἱεράρχας οἱ ὁποῖοι ἔχουν κοινωνικὴν δρᾶσιν καὶ δίδουν τόνον εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωήν, καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος ὅτι θὰ εἰσέλθῃ κομματισμὸς ἐν τῇ ἐκλογῇ των. Νομίζω, ἐπίσης

σμένα ἄτομα 2 ψήφους. Λφ' ἑτέρου καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαγγελματιῶν συνάδελφοι θὰ εἶναι μειωμένοι ἀπέναντι τῶν ἄλλων διότι θὰ ἐκπροσωπῶν ὡρισμένης τάξεις, ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἀντιπροσωπεύουν καθολικῶς τοὺς πολίτας. Θὰ φέρουν ἐξ ἄλλου εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ πνεῦμα τοῦ φανατισμοῦ τῆς ὁμάδος καὶ δὲν θὰ δύνανται νὰ ἐξαρθοῦν πέραν τῶν ὑλικῶν συμφερόντων αὐτῆς. Ἀλλὰ ἔρχεται τὸ ἐρώτημα τί θὰ γίνῃ καὶ πῶς θὰ ἐκπροσωπηθῇ καὶ ὁ καταναλωτής; Θὰ εἰσαχθῇ ἐπιπροσθέτως ἡ πολιτικολογία εἰς τὰς διαφόρους ὀργανώσεις δεδομένου ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἂν ἀνεπτύχθησαν αἱ ὀργανώσεις ἐνταῦθα, τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὡρισμένα πρόσωπα καὶ ὄχι εἰς γενικὸν συνειδητὸν πνεῦμα. Διὰ τοῦτο εἴδομεν τὸ θέαμα, ὁσάκις ἐγεννήθησαν ἐπαγγελματικὰ ζητήματα, ἢ ἐπρυτάνευσεν ὁ κομματισμὸς ἢ τὰ γενικῶς ἐνδεικνύομενα μέτρα ἐλάχιστοι τὰ ἠκολούθουν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα, συνεχίζει, εἶναι ἀνεπτυγμένος μόνον ὁ ἀτομικισμός, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ταξικὴ ἰδεολογία καὶ θὰ ἴδωμεν νὰ ἐκλέγωνται ἀντὶ τῶν σημερινῶν ὀργανωτῶν τῶν τάξεων οἱ ὁποῖοι εἶναι ἄξιοι τιμῆς νὰ ὑπεισέλθουν διάφοροι ἐπιτήδειοι ἢ ἐπαγγελματίαι. Ὡς κατακλείδα, ἐπιλέγει, ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις ἀντίκειται εἰς τὴν δημοκρατικὴν ἰσότητα διότι δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν τὸ δικαίωμα εἰς κανένα νὰ ἔχῃ 2 ψήφους ἐκλέγων εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Θ. Παπαστρατῆς*** λέγει ὅτι συναισθάνεται τὸ δέος τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἔχῃ διὰ νὰ διαδεχθῇ εἰς τὸ ὕψος τόσον ἐγκρίτους συναδέλφους. ἐν τούτοις συναισθάνεται καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ ἐνφέρῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου θέματος. Ἠπόρησα, λέγει, πῶς προέκυψε ζήτημα ἀρχῆς τοῦ θεσμοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ θεσμὸς περιληφθεὶς ἐν τῷ Συντάγματι κατέστη ὑποχρεωτικός. Σήμερον προέχει τὸ ζήτημα πῶς ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ ἡ Γερουσία. Ὁ τρόπος τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος, νομίζω, δὲν δύναται νὰ εἶναι ὁ διὰ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ δημοκρατικός, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκλογὴ εἰς τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια, τὰ ὁποῖα ὅταν ἐξελέγησαν δὲν ἐξελέγησαν καὶ μὲ τὸν προορισμὸν αὐτὸν καὶ τὰ ὁποῖα ἄλλως τε καταρτίζονται, ὡς εἶναι γνωστόν, οὐχὶ βέβαια ἐκ τῶν ἀρίστων. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκλεγῶσι Γερουσιασταὶ ἄνθρωποι ἄγνωστοι, οὔτε ἠμπορεῖ νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς ἄλλας σφαίρας διὰ νὰ ἀνεύρωμεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ ἐκλέξουν τοὺς Γερουσιαστάς. Προτείνω τὴν ἀποδοχὴν τῆς εὐρείας περιφερείας, τῆς νομαρχιακῆς, τὴν ἄμεσον ἐκλογὴν διὰ πλειοψηφικοῦ συστήματος καὶ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συμφώνως πρὸς τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον. Ἀποκρούω ὅμως ἀπολύτως τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ κλήρου, ὁ ὁποῖος, μεθ' ὅσα ἐλέχθησαν περὶ αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς καλογήρους, οἱ ὁποῖοι θὰ μεταφέρουν εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ μίση καὶ τὰς ἔριδας.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9.30 διὰ τὴν 4.30 τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βαροζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

τῆς 5 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4 1)2 μ. μ. ὁ ***Πρόεδρος*** κ. ***Ι. Τσιριμῶκος***, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** καταθέτει αἴτησιν τῶν Μακεδονομάχων Τυρνάβου τῆς ὀργανώσεως «Παῦλος Μελᾶς».

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Α. Σπηλιάδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ ἐμπορικοῦ εἰσαγωγικοῦ συλλόγου Πύργου διαμαρτυρομένου κατὰ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς Κατακώλου, ὡς κακῶς διαχειριζομένης τὴν ἐπίβλεψιν διορθώσεως τοῦ λιμένος Κατακώλου.

Καλλιεργηταὶ τοῦ κτήματος Κουλουκουρίου Κατερίνης παρακαλοῦν ὅπως παραμείνουν ὡς τοιοῦτοι, παρακληθῇ δὲ ἡ ἐποικιστικὴ ἀρχὴ νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἔξωσίν των.

Ὁ προϊστάμενος τῆς Ὀργανώσεως τῶν ἐργατῶν Ἠλεκτρισμοῦ Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὁ Καπνεμπορικὸς Σύλλογος Μακεδονίας καὶ Θράκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀναστολὴν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος περὶ μεταφορᾶς τῆς ὑποδιοικήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν Ζίχνης εἰς Ἄγγιστραν.

Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις Κατερίνης παρακαλοῦν ὅπως ἀντιπροσωπευθοῦν ἐν τῇ Γερουσίᾳ καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ τάξεις.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ταμείου προνοίας παραγωγῆς ἐλαιῶν Πηλίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀγορανομίας Ἀθηνῶν διατίμησιν τῶν ἐλαιῶν.

Ἐπιτροπὴ προσφύγων συνοικισμοῦ Χρυσουπόλεως παρακαλεῖ ὅπως δοθῇ εἰς τοὺς κτηνοτρόφους ἀνάλογος ἔκτασις βοσκῆς διὰ νὰ μὴ ἀποθάνουν τὰ κτήνη των ἐκ πείνης.

Ἡ ἕνωσις τῶν συνεταιρισμῶν περιφερείας Κιλκὶς παρακαλεῖ ὅπως ἀπομακρυνθῇ ὁ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθὼν Χρίστος Μαυρίδης, ὡς καταγγέλλων χρηστοὺς πολίτας καὶ διδασκάλους ὡς κομμουνιστάς.

Ὑπερχίλιαι προσφυγικαὶ οἰκογένειαι Ρεθύμνης ἀποζῶσαι ἐκ τῆς καπνοκαλλιεργείας διαμαρτύρονται διὰ τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίου ἀπαγορεύοντος ἐν Κρήτῃ τὴν καπνοκαλλιέργειαν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Ἐρεσσοῦ παρακαλεῖ ὅπως ἐγκριθῇ ἡ κατασκευὴ τοῦ τελωνείου Ἐρεσσοῦ.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπανασταίου*** καὶ ***Ν. Μπακόπουλος*** καταθέτουν τηλ)μα τοῦ ἐμποροβιομηχανικοῦ Συλλόγου Τριπόλεως διαμαρτυρομένου κατὰ τῶν πρωτακούστων βανδαλισμῶν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου Οἰκονόμου κατὰ ἐντίμων καὶ εὐυπολήπτων πολιτῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** καταθέτει αἴτησιν τῆς χήρας Μαργαρίτας Μ. Κατσαροῦ ταγματάρχου θανόντος ἐν πολέμῳ, παρακαλούσης ὅπως τῇ ἀπονεμηθῇ ἡ σύνταξις ἡ ὁποία ἀπονέμεται εἰς τὰς χήρας τῶν ἐν πολέμῳ θανόντων καὶ ἐξ ἄλλων ἀσθενειῶν.

Ὁ παμμεσιτικὸς σύλλογος Καλαμῶν παρακαλεῖ ὅπως μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς μεσολαβήσεως τῶν μεσιτῶν εἰς ἀγοραπωλησίας τοῦ σταφιδοκάρπου διανεμηθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ ποσὸν ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἐννεακοσίων εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν, ἀντιστοιχούν εἰς τὸν ἀγορασθέντα σταφιδόκαρπον ὡς μεσιτικὰ ἑξήκοντα ἑκατομμυρίων ὀκάδων.

Ὁ Δημοκρατικὸς Σύλλογος Κερκύρας ὑποβάλλει τὴν γνώμην ὅτι τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως, ἐνῷ ἀπὸ τεχνικῆς συνθέσεως ἀποτελεῖ πρότυπον ἀνομολογουμένης ἐκτιμήσεως, δὲν ἐκπληροῖ ἐν τούτοις ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως τὰς φιλευγενεστέρους ἐπαγγελίας τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** καταθέτει αἴτησιν τῆς στρατιωτικῆς συνταξιούχου Ἀγγελικῆς Σπυρ. Γάκα, δι' ἧς παραπονεῖται ὅτι καίτοι ὁ φονευθεὶς ἐν πολέμῳ υἱός της εἶχε προαχθῇ ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ εἰς ἀνθυπασπιστήν, ἐν τούτοις δὲν τῆς ἐχορηγήθη σύνταξις ἀνθυπασπιστοῦ ἀλλὰ λοχίου.

Οἱ κάτοικοι τοῦ συνοικισμοῦ προσφύγων Μύλων Παινέσης διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἑταιρείας τῶν σιδηροδρόμων Πελοποννήσου καὶ Λαρίσσης, διότι κατεσκεύασαν ὀχετὸν τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα εἰσέρχονται εἰς τὸν συνοικισμὸν καὶ προξενοῦν μεγάλας ζημίας εἰς τὰς οἰκίας των καὶ τὰ κτήματά των.

Ὁ σύλλογος ἀλευρεμπόρων Θεσ)νίκης διαμαρτύρεται κατὰ τῶν σταλέντων παρ' ἀγνώστων τηλ)μάτων ἐναντίον τῆς μειώσεως τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων, ἐνῷ ὁ σύλλογός των ἐπεκρότησε τὸ μέτρον τοῦτο.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου Χανίων διαμαρτύρεται διὰ τὰ ληφθέντα μέτρα πρὸς μείωσιν τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων.

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** καταθέτει τηλεγραφήματα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μετοχίου ἀναφέροντος ὅτι ἕνεκα τῆς πλημμύρας τοῦ ποταμοῦ Λαρίσου κατεστράφη ἡ παραγωγὴ καὶ παρακαλοῦντος ὅπως διαταχθῇ ἡ κατασκευὴ προχώματος πρὸς πρόληψιν μεγαλειτέρων κινδύνων.

Ὁ Δήμαρχος Θεσσαλονίκης ἀναφέρει ὅτι ἡ εἴδησις ἡ ἀναγραφεῖσα εἰς τὸν ἀθηναϊκὸν τύπον περὶ δῆθεν ἀντικαταστάσεως τῆς ὀνομασίας τῆς ὁδοῦ «Παύλου Μελᾶ» δὲν εἶναι ἀκριβής. Τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου Μελᾶ θὰ ἀναγραφῇ εἰς τὴν κεντρικωτέραν λεωφόρον τῆς πόλεως.

Οἱ δικαιοῦχοι πρόσφυγες Καβάλλας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι πληρωμὴν τοῦ συμπληρωματικοῦ μητρώου.

Ἡ ἑνωτικὴ ὁμοσπονδία καπνεργατῶν καὶ στοιβαδόρων Θεσσαλονίκης ὑποβάλλει ψήφισμα ἐγκριθὲν κατὰ τὸ ἐν Δράμᾳ συνελθὸν Β' Συνέδριον τῶν Σωματείων τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ παρακαλεῖ ὅπως αἱ ληφθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ἀποφάσεις γίνουν δεκταί.

Οἱ κ. κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Κ. Ζαβιτζιάνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ καταργήσεως α') τοῦ Ν. Δ. τῆς 19 Αὐγούστου 1924, β') τοῦ Ν. Δ. τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1924 καὶ γ') τοῦ Ν. Δ. τῆς 14 Νοεμβρίου 1925 «περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Εὐθυμιάδης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως Ν. Δ' ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως α') τοῦ Ν. Δ. τῆς 14)5)26 περὶ ἰδιότητος ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας καὶ β') τοῦ Ν. Δ. τῆς 19)9)26 περὶ αὐξήσεως χορηγουμένης ἐτησίας τακτικῆς συνδρομῆς κλπ».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Γ. Σίδερης, Θ. Φίλιος*** καὶ ***Δ. Ἡρακλείδης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διαθέσεως μέρους τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν λιμενικῶν ταμείων ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς περιφερείας Κορινθίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ τροφοδοσίας τῶν πληρωμάτων τῶν ἐμπορικῶν πλοίων».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν πλοίων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων».

3) «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ οἰκονομικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 16 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Προνοίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Μ. Κοθρῆς, Κ. Πολυχρονάκης, Κ. Παπαδάκης*** καὶ ***Α. Παχνὸς*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς».

Οἱ κ. κ. ***Π. Βουρλούμης*** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν νομοσχέδιον «περὶ ἀνασυστάσεως τῶν Δημοσίων Ἐμπορικῶν Σχολῶν Χαλκίδος καὶ Ξυλοκάστρου» τὸ ὁποῖον κηρύσσεται ὑπηρεσιακόν.

Μεθ' ὃ καλεῖται ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας κ. ***Δ. Τσιτσάρας,*** ὅστις δίδει τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τεταγμένον ὅρκον ἔχοντα οὕτω: «Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. ***Η. Τσεριώνης,*** συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν ἰδιοκτητῶν οἰκοπέδων Γαστούνης, λέγει ὅτι ἀπὸ τοῦ 1926 κατελήφθησαν τὰ οἰκόπεδά των διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς αὐτὰ πρόσφυγες, ἀλλ' ἔκτοτε καίτοι παρῆλθεν ὁλόκληρος τριετία καθυστερεῖται εἰς αὐτοὺς ἡ ἀποζημίωσις. Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ πτωχῶν ἀνθρώπων παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας ὅπως λάβῃ μέριμναν καὶ καταβληθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις.

Ὁ κ. ***Ν. Συριόπουλος*** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ λάβῃ ἐν πέρας, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν οἰκοπέδων, ἀλλὰ πρόκειται καὶ περὶ ἐπιτάξεως οἰκιῶν διὰ τὰς ὁποίας οἱ μὲν πλούσιοι ἰδιοκτῆται ἔλαβον τὰ ἐνοίκια, οἱ δὲ πτωχοὶ δὲν ἔλαβον τίποτε ἀκόμη.

Παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας ὅπως προσέξῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. ***Τ. Ἀναστασίου*** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστηθῇ σοβαρῶς ἡ προσοχὴ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας, διότι ἡ θέσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν καταληφθέντων οἰκοπέδων Γαστούνης εἶναι πράγματι τραγική. Δὲν πρόκειται, ἐξακολουθεῖ, περὶ μεγάλων ἰδιοκτητῶν ἢ τσιφλικούχων ἀλλὰ περὶ πτωχῶν οἰκογενειαρχῶν καὶ ὀπαλαιστῶν καὶ δὲν ἐπετάχθησαν τσιφλίκια ἢ μεγάλα κτήματα διὰ τὴν προσφυγικὴν ἐγκατάστασιν, ἀλλὰ τὰ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως οἰκόπεδά των καὶ οἱ κῆποί των. Ἐστερήθησαν δὲ τῆς ἰδιοκτησίας των ἀπὸ τοῦ 1922 ἄνευ τινὸς μέχρι τοῦδε ἀποζημιώσεως, καὶ ἐνῷ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τούτων κατωρθώθη νὰ γείνῃ διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τοῦ 1926, ἡ πληρωμὴ ὅμως τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως ὄχι μόνον δὲν κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὔτε σκέπτεται κανεὶς νὰ τὴν καταβάλῃ. Πρέπει λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὴν ἀδικίαν αὐτὴν διὰ νὰ μὴ παρίσταται τὸ Κράτος ὡς ἐφαρμόζον τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου.

Ὁ κ. ***Α. Σπηλιάδης*** λέγει ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶναι σπουδαιοτάτη, διότι πτωχοὶ ἄνθρωποι ἐστερήθησαν τῆς περιουσίας των ἐπὶ μίαν ὑετίαν χωρὶς νὰ λάβωσι καμμίαν ἀποζημίωσιν, πρέπει δὲ νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ἥτις ἂν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ὁλοσχερής, τοὐλάχιστον νὰ γείνῃ τμηματικῶς.

Ό κ. **Ε. Έμμανουηλίδης** (Υπουργός της Προνοίας) λέγει ότι, εφ' όσον δικαιούνται οι ιδιοκτήται αποζημιώσεως θα την λάβουν, αλλ' η αναφορά αύτη ειτάγεται αιφνιδιαστικώς, και δύνανται μεν να γίνωνται αιφνιδιαστικαί ερωτήσεις αλλά δεν είναι δυνατόν να δίδωνται αιφνιδιαστικαί απαντήσεις. Δι' αυτό παρακαλώ να μοι σταλή η αναφορά αύτη ίνα την μελετήσω.

Ό κ. **Τ. Αναστασίου** λέγει ότι δεν ειτάγεται καθόλου αιφνιδιστικώς το ζήτημα διότι η αναφορά από ημερών είναι εγγεγραμμένη εις την Ημερησίαν Διάταξιν, ανεβλήθη δε κατ' επανάληψιν ένεκα της απουσίας του κ. Υπουργού. Το ζήτημα άλλως τε δεν είναι καθόλου άγνωστον εις το Υπουργείον, διότι πολλάκις μέχρι τούδε ανεκινήθη εν τη αιθούση ταύτη και πολλάκις εν τω Υπουργείω εζητήθη παρ' ημών να δοθή τέρμα εις την κατάστασιν διά της ικανοποιήσεως των αδικημένων.

Ε. Έμμανουηλίδης (Υπουργός της Προνοίας). Ως διεξάγεται η συζήτησις δεν πρόκειται πλέον περί αναφοράς αλλά περί ελέγχου, δύνασθε συνεπώς να εγγράψητε μίαν επερώτησιν.

Ν. Συριόπουλος. Έχομεν την γνώμην ότι δι' αυτά τα ζητήματα δυνάμεθα να κάμωμεν έλεγχον της Κυβερνήσεως.

Θ. Σοφούλης (Υπουργός των Στρατιωτικών). Δύνασθε αναμφιβόλως να κάμετε έλεγχον αλλά επί τη όάσει των διατάξεων του Κανονισμού.

Πρόεδρος. Η αναφορά αύτη θα αποσταλή εις το Υπουργείον.

Ό κ. **Δ. Εύθυμιάδης,** καταθέτων και αναπτύσσων αναφοράν της Ενώσεως των συνεταιρισμών Κιλκίς, παρακαλεί τον κ. Υπουργόν των Στρατιωτικών όπως διατάξη το Γ' Σώμα Στρατού και αποστείλη εις το Υπουργείον τον σχετικόν φάκελλον, ίνα μελετήσω τούτον.

Ό κ. **Ν. Ξηρός,** καταθέτων τηλεγράφημα των αλιέων Στυλίδος, λέγει ότι παραπονούνται ούτοι εναντίον ενός εκεί, όστις αλιεύει εις την Στυλίδα με ανεμότραταν και καταστρέφει τον γόνον των ιχθύων, στερεί δε και τους αλιείς του επαγγέλματός των, τόσον δε θράσος επέδειξεν ώστε εξεδίωξε διά της βίας και τον λιμεναρχεύοντα τελώνην, όστις ηθέλησε να τον παρατηρήση διότι αλιεύει δι' αυτού του τρόπου. Παρακαλώ όθεν τον κ. Υπουργόν της Εθνικής Οικονομίας να τιμωρήση τον αυθάδη αυτόν και να ενισχύση τον εκεί τελώνην.

Ό κ. **Δ. Χατζίσκος,** ποιούμενος τας αυτάς συστάσεις, λέγει ότι πρέπει να ληφθούν σύντονα μέτρα υπέρ των αλιέων Στυλίδος.

Ό κ. **Π. Βουρλούμης** (Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας) παρακαλεί όπως τω αποσταλή η αναφορά αύτη.

Ό κ. **Θ. Παπαστρατής,** καταθέτων και αναπτύσσων αναφοράν των συνταξιούχων μεταλλευτών του τέως δήμου Κυμαίων, λέγει ότι παρακαλούσιν ούτοι όπως βελτιωθή η θέσις αυτών ήτις λόγω της γλισχρότητος της συντάξεώς των είναι τραγική.

Ό κ. **Π. Βουρλούμης** (Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας) λέγει ότι το ζήτημα των εργατικών συντάξεων δεν είναι ζήτημα λυόμενον τόσον ευχερώς όσον φαντάζονται οι ενδιαφερόμενοι. Το Υπουργείον μελετά το ζήτημα και όταν φθάσωμεν εις συμπεράσματα θα τα προσκομίσωμεν εις την Βουλήν υπό τύπον νομοσχεδίου. Θα χρειασθή είσφορά και των εργοδοτών και των εργατών, πιθανώς δε και του Κράτους διά να γείνη η εργατική σύνταξις βιώσιμος.

Ό βουλευτής κ. **Ν.Τζερμιάς,** ομιλών επί της αναφοράς της Ομοσπονδίας των γεωργικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης, αναπτύσσει διά μακρών τα αναφερόμενα εν αυτώ παράπονα του γεωργικού κόσμου και ζητεί ού μόνον την μη κατάργησιν του παραγωγικού σιγαροχάρτου την οποίαν ζητούν οι καπνοβιομήχανοι αλλά και την βελτίωσιν αυτού και την ελάττωσιν της τιμής αυτού, προσέτι δε και την επαναφοράν της τρίτης ποιότητος του καπνού. Σήμερον η κατάστασις η δημιουργηθείσα εκ της καταργήσεως και της ακριβείας του παραγωγικού σιγαροχάρτου ως και η ανεπάρκεια αυτού είναι αφόρητος και καταστρεπτική διά την υγείαν των πτωχών αγροτών. Μετακειρίζονται εφημερίδας διά σιγαρόχαρτα, χάρτην κόπικς, και ακόμη σύρονται εις τα δικαστήρια διά λαθρεμπόριον διά την χρήσιν αυτών. Αντιλαμβάνεσθε την αθλιότητα και τους κινδύνους της υγείας των αγροτών. Ζητούμεν την καθιέρωσιν του ευθηνού αγροτικού πακέτου διά την σωτηρίαν της υγείας του αγρότου. Ακόμη και από απόψεως οικονομικής συμφέρει η καθιέρωσις της τρίτης ποιότητος διά να λείψη και το λαθρεμπόριον.

Ό κ. **Θ. Χαβίνης** συνιστά την ιδίαν αναφοράν.

Επίσης συνιστά την ιδίαν αναφοράν ο κ. **Σ. Σταυρόπουλος.**

Ό κ. **Σ. Αναστασιάδης,** συνιστών αναφοράν του Γεωργικού συνοικισμού Σουφλαρίων Λαρίσης, λέγει ότι οι κάτοικοι παρακονούνται, διότι εν μέσω χειμώνι συλλαμβάνονται υπό των χωροφυλάκων και φυλακίζονται, καθ' ον χρόνον σπείρουσι, διότι δεν κατέβαλον τον φόρον του εποικισμού. Αλλ' η εποχή αύτη δεν είναι κατάλληλος διά την πληρωμήν του φόρου τούτου, διότι οι χωρικοί δεν έχουσι περιστεύματα. Παρακαλώ συνεπώς τον κ. Υπουργόν της Γεωργίας ή να αναστείλη την πληρωμήν του φόρου αυτού ή να τον καταμερίση εις δόσεις.

Ό κ. **Σ. Ταλιαδούρος** λέγει ότι ο κ. Υπουργός της Γεωργίας πρέπει να σκεφθή σοβαρώς επί του ζητήματος του Ταμείου του Εποικισμού, το οποίον συνεστήθη επί δικτατορίας και ιδρύθη δι' αυτού Σώμα ιδιαίτερον και μισθοδοτούνται υπάλληλοι, των οποίων η αποστολή ήτο να διδάξουν τους χωρικούς τον τρόπον της παραγωγής και όχι να μεταβληθούν εις λογιστάς και να ταλαιπωρούν τον αγροτικόν κόσμον. Παρακαλώ τον κ. Υπουργόν της Γεωργίας να εισηγηθή μέτρον καταργήσεως του ταμείου τούτου.

Ό κ. **Ι. Κανναβός** (Υπουργός της Γεωργίας) λέγει ότι το Υπουργείον δεν σκέπτεται να διατηρήση τον θεσμόν αυτόν ως έχει σήμερον. Προέβην, λέγει, και εις σχετικάς δηλώσεις ότι το εποικιστικόν έργον μίαν δικαιολογίαν είχεν όταν η Ελλάς ευρέθη προ της καταστροφής και δεν ηδύνατο εκ του προχείρου να δημιουργήση νέους υπαλλήλους διά τα ζητήματα αυτά κατέφυγεν εις την τάξιν των γεωπόνων. Η Κυβέρνησις βεβαίως δεν θα διατηρήση την κατάστασιν αυτήν, δεν δυνάμεθα όμως να προβώμεν και εις την άμεσον μεταβολήν διότι το ζήτημα τούτο συνδέεται με τον προϋπολογισμόν.

Ό κ. **Ι. Μαλαμίδας** παρέχει την πληροφορίαν ότι το σχετικόν Πανελλήνιον Διάταγμα κατηργήθη αλλά δεν εδημοσιεύθη ο καταργών το διάταγμα τούτο νόμος.

Ι. Κανναβός (Υπουργός της Γεωργίας). Διότι οι γεωπόνοι του εποικισμού πληρώνονται τώρα από τα ταμεία αυτά. Εν πάση περιπτώσει το Υπουργείον σκέπτεται να επαναφέρη τους γεωπόνους εις τον προορισμόν αυτών (Χειροκροτήματα).

Ό κ. **Ε. Μαχαίρας,** συνιστών αναφοράν της ομοσπονδίας των εργατών ηλεκτρισμού κλπ., λέγει ότι ούτοι ζητούν όπως τα ευεργετήματα τα οποία παρέχονται εις τους σιδηροδρομικούς συνταξιούχους επεκταθώσι και επ' αυτών. Προς τούτο θα ήτο ανάγκη όπως οι κ. κ. Υπουργοί της Εθνικής Οικονομίας και της Συγκοινωνίας προβώσιν εις σχετικήν τροποποίησιν και αύξησίν της πλουτισθή το σχετικόν ταμείον.

Ό κ. **Σ. Ταλιαδούρος,** ομιλών επί αναφοράς της συνομοσπονδίας των επαγγελματιών κλπ. Καρδίτσης, λέγει ότι άπαντες οι σταφυλοπαραγωγοί Καρδίτσης διαμαρτύρονται κατά του υπάρχοντος νόμου, διά του οποίου παρεμποδίζεται η ελευθέρα πώλησις του στεμφυλοπνεύματος. Διά του νόμου αυτού συνέβη ώστε τα 9)10 των παραγωγών του στεμφυλοπνεύματος να μεταβληθούν εις λαθρεμπόρους προς πώλησιν του προϊόντος των, του δε ζητήματος τούτου επελήφθη ήδη και το ενταύθα συνελθόν αμπελουργικόν συνέδριον. Παρακαλώ, λέγει, τον κ. Υπουργόν των Οικονομικών να μη παρασυρθή από τας αντιλήψεις της υπηρεσίας αλλά να θελήση να επαναφέρη το πρώην καθεστώς όσον αφορά την φορολογίαν των αμπέλων.

Γ. Μαρής (Υπουργός των Οικονομικών). Απαντών εις τον αξιότιμον προλαλήσαντα λέγω ότι η μόνη τακτική υποστήριξις των απόψεων του αξιοτίμου κ. Βουλευτού θα ήτο η εισαγωγή προτάσεως νόμου εις την Βουλήν τροποποιούσης το ισχύον νομοθετικόν καθεστώς, διότι δεν είναι δυνατόν να νομοθετηθή παράπονον υποβαλλόμενον υπό βουλευτού κατά νόμου ισχύοντος εκτός εάν το παράπονον περιορίζεται εις την εφαρμογήν του νόμου. Έχομεν ίσον δικαίωμα να υποβάλωμεν προτάσιν νόμου και να την συζητήσωμεν τόσον εγώ όσο και ο κ. συνάδελφος, ώστις και εψήφισε τον νόμον αυτόν κατά του οποίου σήμερον εξεγείρεται. Πρέπει να πεισθέτε και το έξης. Ο κ. Βουλευτής είπεν ότι επανεστάτησαν οι Κρήτες. Δεν είναι τούτο ακριβές. Και εις την Κρήτην υπάρχει σήμερον το αυτό φορολογικόν καθεστώς, όχι μόνον δε δεν εξηγέρθησαν οι Κρήτες κατ' αυτού, αλλά τουναντίον αγογγύστως το παρεδέχθησαν, ή δε εξέγερσις ήν υπανίττεται ο κ. Βουλευτής είχεν άλλον σκοπόν. Διά της εξεγέρσεως επεδίωκον οι Κρήτες επίπεδον φορολογικής ισότητος μεταξύ της Κορινθιακής σουλτανίνας και της Κρητικής σουλτανίνας, διότι επλήρωνεν η Κρητική σουλτανίνα τετραπλάσιον εξαγωγικόν φόρον από τον πληρωνόμενον υπό της Κορινθιακής, πράγμα αδικώτατον, το οποίον άκόμη εν τούτοις δεν διωρθώθη πλήρως.

Ό κ. **Ν. Ξηρός,** ομιλών επί της ιδίας αναφοράς, λέγει ότι ως προς το τυπικόν μέρος διαφωνεί με τον Υπουργόν, διότι δεν είναι τι το ασύνηθες είς βουλευτής να κάμη συστάσεις εις τον Υπουργόν, όπως εισηγηθή ούτος νομοθετικά μέτρα τροποποιητικά των υπαρχόντων νόμων. Όσον αφορά την ουσιαστικήν άποψιν, νομίζω, λέγει, ότι ο περιορισμός των τόπων της καταναλώσεως δεν είναι εξυπηρετικός διά την παραγωγήν.

Γ. Μαρής (Υπουργός των Οικονομικών). Είπον και επαναλαμβάνω ότι πρώτην φοράν βλέπω να συζητήται υπό τύπον αναφοράς το ζήτημα εάν καλώς ή κακώς κείνται οι κείμενοι νόμοι. Δεν ημπορεί να νοηθή παράπονον υπό βουλευτού υποβαλλόμενον κατά νόμου ως κακώς κειμένου. Δεν λέγω ότι δεν έχει δικαίωμα ο βουλευτής να λέγη ότι θέλει. Ο πρακτικός όμως τρόπος της νιοθετήσεως ενός τοιούτου παραπόνου είναι εις και μόνος. Ο βουλευτής, νομίζων ότι κακώς κείται εις νόμος, είτε κατ' αρχήν είτε εις τινας διατάξεις αυτού, έχει το δικαίωμα αλλ' έχει και καθήκον ακόμη να υποβάλη είτε μόνος είτε μετ' άλλων πρότασιν νόμου καταργούσαν ή τροποποιούσαν τον ισχύοντα νόμον. Ο πολίτης βεβαίως δίκαιον είναι να υποβάλη τα παράπονά του διά νόμου ισχύοντα και να ζητήση την κατάργησιν αυτού ή την τροποποίησιν αυτού από το νομοθετικόν Σώμα. Αλλά και όσοι βουλευταί υιοθετούν τα παράπονα ταύτα, οι βουλευταί αυτοί, οι οποίοι είναι μέλη του νομοθετικού Σώματος, οι οποίοι δηλαδή και αυτοί είναι νομοθέται, έχουσι δικαίωμα και έχουσι καθήκον, επαναλαμβάνω, να υποβάλλωσι σχετικήν πρότασιν νόμου. Αυτή η ενέργεια είναι ή νομοθετικώς ορθή και ή πρακτικώς σκόπιμος. Ό κ. βουλευτής, συνιστών εις Υπουργόν την τροποποίησιν ή κατάργησιν νόμου, πρέπει να έχη υπ' όψει του ότι ίσα δικαιώματα νομοθετικά έχει ο βουλευτής με τον Υπουργόν. Μόνον προκειμένου περί συντάξεων δεν έχει δικαίωμα προτάσεως νόμου η Βουλή. Ταύτα είπον διά να μη εξακολουθήση η από τινος εισαχθείσα αναφορά, η οποία και κοινοβουλευτικά δεν είναι και άσκοπον απώλειαν χρόνου επέφερεν.

Ό κ. **Σ. Σταυρόπουλος,** ομιλών επί της ιδίας αναφοράς, λέγει ότι και άλλοτε υπεστήριξε παρομοίαν αίτησιν των κατοίκων Ηπείρου, ο δε κ. Υπουργός είχε δηλώσει ότι θα λάβη πρόνοιαν. Εισηγητής, λέγει, της υπαρχούσης φορολογίας των αμβύκων ήτο ο πρώην Υπουργός των Οικονομικών κ. Καφαντάρης, αλλά δεν πρόκειται περί αυτού διαφωνούμεν με τον κ. Υπουργόν, διότι είπεν ότι επιτρέπεται εις τον παραγωγόν να κάμη χρήσιν όσου στεμφυλοπνεύματος θέλει, το δε υπόλοιπον να το χρησιμοποιήση εις τα πρατήρια. Αλλ' ο νόμος λέγει ότι πρατήρια θα υπάρχουν εις μέρη ένθα υπάρχουν σιδηροδρομικαί γραμμαί και άμαξιται οδοί και εις τας παραλίας. Αλλά τοιαύτα πράγματα δεν υπάρχουν εις την Ήπειρον. Ό νόμος όμως λέγει συγχρόνως ότι εις την περίπτωσιν δεν υπάρχουσι τα ανωτέρω μέσα αρκεί να υπάρχη μεγάλη ποσότης. Συνεπώς, κατά τον νόμον, εάν υπάρχη μικρά ποσότης δεν λαμβάνεται ουδεμία πρόνοια. Επομένως ο Ηπειρωτικός λαός καταδικάζεται ή να γείνη αλκοολικός ή προφανώς να ζημιωθή μη δυνάμενος να διαθέση το προϊόν του, προς κερδοσκοπίαν των μεγαλοβιομηχάνων. Παρακαλώ όθεν τον κ. Υπουργόν των Οικονομικών να τροποποιήση τον νόμον, όστις είναι επιζήμιος και διά το Κράτος και διά τους σταφυλοπαραγωγούς και να επαναφέρη το πρώην φορολογικόν καθεστώς.

Ό κ. **Π. Χριστούλας** λέγει ότι η υπηρεσία του Υπουργείου φρονεί ότι οι παραγωγοί έχουσι μεγάλα συμφέροντα, ενώ αντιθέτως διά του ισχύοντος φορολογικού συστήματος σχετικώς με τους άμβυκας και οι παραγωγοί ζημιούνται αλλά και το Δημόσιον ουδέν όφελείται, διότι το εμπόριον διεξάγεται λαθρεμπορικώς. Οι παραγωγοί ύφίστανται τα πάνδεινα έκ της εφαρμογής του νόμου αυτού και παρακαλώ τον κ. Υπουργόν των Οικονομικών, όπως επαναφέρη το παλαιόν σύστημα.

Ό κ. **Ε. Τριποδάκης** λέγει ότι δεν συμφωνεί με τον κ. βουλευτήν Καρδίτσης, όστις εδήλωσεν ότι οι Κρήτες επανεστάτησαν κατά της Κυβερνήσεως διά το ζήτημα της φορολογίας των αμβύκων. Οι Κρήτες επαναστατούν μόνον δι' εθνικά ζητήματα. Δεν επανεστάτησαν κατά το 1921 ότε ύφίσταντο τόσας πλέσεις. Έχω όμως να υποδάλω εις τον κ. Υπουργόν των Οικονομικών την παράκλησιν όπως, επειδή πολλοί σταφιδοπαραγωγοί κατοικούν εις τας πόλεις, επιτρέψη εις αυτούς να λάβωσι μίαν μικράν ποσότητα στεμφυλοπνεύματος δι' οικιακήν των χρήσιν.

Μεθ' ό η Βουλή εισέρχεται εις την

Ημερησίαν Διάταξιν της νομοθετικής εργασίας

Γίνεται δι' αναστάτεως δεκτόν το σύνολον του σχεδίου νόμου.

Περί του τρόπου της εφαρμογής διατάξεών τινων της διαθήκης Μ. Κοργιαλένιου.

(Ως ετροποποιήθη κατά την β' κατ' άρθρον συζήτησιν). έχον ούτω:

Άρθρον 1.

Επιτρέπεται η διάθεσις των υπό της διαθήκης του αειμνήστου Μ. Κοργιαλένιου και των υπό της υπ' αριθ. 57 και από 20 Μαρτίου 1923 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών ορισθέντων ποσών: α') προς ίδρυσιν βιβλιοθήκης εν Αργοστολίω, β') προς αποξήρανσιν του έλους Κουτάβου και διά εξωραϊστικά έργα εν Αργοστολίω, γ') προς ίδρυσιν Ανωτέρας Σχολής Θηλέων εν Αργοστολίω, και δ') προς ίδρυσιν Γυμνασίου, ως εξής:

1) Μέχρι ποσού 1000 λιρών διά την συμπλήρωσιν του ανεγερθέντος Γυμνασίου, επισκευήν της εν άρθρω 25 της διαθήκης Μ. Κοργιαλένιου, αναφερομένης οικίας, επίπλωσιν και συντήρησιν σχολείων Αργοστολίου.

2) Μέχρι ποσού 6600 λιρών διά την συμπλήρωσιν και συντήρησιν της ανεγερθείσης Βιβλιοθήκης.

3) Μέχρι ποσοῦ 1000 λιρῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ συντήρησιν τῶν γενομένων ἤδη ἀποξηραντικῶν ἔργων Κουτάβου.

4) Ποσὸν 11.000 λιρῶν διὰ τὰ συμφώνως πρὸς τὴν διαθήκην ἐξωραϊστικὰ κλπ. ἔργα τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν πρόοδον τῆς πόλεως Ἀργοστολίου, ὁριζομένου συνάμα ὅτι τὸ τυχὸν ἐκ τούτων προερχόμενον εἰσόδημα θέλει κατατεθῆ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ διὰ λογαριασμὸν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 28 τῆς διαθήκης.

Ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως καὶ ἡ διάθεσις τῶν ἐκ τῶν ἐξωραϊστικῶν κλπ. ἔργων προερχομένων εἰσοδημάτων, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ὑπὸ τῆς διαθήκης, θέλει καθορισθῆ διὰ διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Συγκοινωνίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διαθήκης καὶ τῆς σχετικῆς νομοθεσίας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλει ἐγκριθῆ κανονισμὸς συνταχθησόμενος ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τῆς διαθήκης ἐπιτροπῆς προβλέπων περὶ τοῦ εἴδους τῶν ἐξωραϊστικῶν κλπ. ἔργων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

5) Τὰ ὑπόλοιπα διατίθενται συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 57, τῆς 20 Μαρτίου 1923 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ συντήρησιν ἐν Ἀργοστολίῳ ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὰ κληροδοτήματα Κεφαλληνίας ἐν γένει δύναται νὰ διορισθῆ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Καθ' ὅμοιον τρόπον γίνεται ἡ ἀντικατάστασις τούτου.

«Περὶ παροχῆς ἀδείας πρὸς συνομολόγησιν συμβάσεως διὰ τὴν μετασκευὴν κλπ. τοῦ μεγάρου Συγγροῦ», ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον μόνον.

1) Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογήσῃ, μίαν ἢ πλείονας Συμβάσεις μέχρις ὁλικῆς δαπάνης εἴκοσιν ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν μετασκευήν, βελτίωσιν καὶ προσαύξησιν τοῦ μεγάρου Συγγροῦ πρὸς χρῆσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συναφῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐπιπλώσεων, βάσει μελετῶν ἐγκεκριμμένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων.

2) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων γενήσεται συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Δημοσίων Ἔργων διατεταγμένα, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἤθελον ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ὅρους τῶν συγγραφῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῶν σχετικῶν μελετῶν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως Ν. Δ. περὶ ἐκτελέσεως γνωμοδοτήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως Ν. Δ. περὶ ἐκτελέσεως γνωμοδοτήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 292 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τ. Α'.) ἔχον οὕτω:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν νομοθετικῶν Διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ.», τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς ὑπὸ στοιχ. Δ' συνεδριάσεως τῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦται ὡς ἔχει τὸ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1926 Νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 29 Ἰουλίου 1925 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 30 Μαρτίου 1925 «περὶ ἐκτελέσεως γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν, ἀφορωσῶν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 129 (Τ. Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 15 Ἀπριλίου 1926.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ἀλ. Ζαΐμης

Τὰ Μέλη
Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Τὸ ἀνωτέρω Ν. Δ. τῆς 14 Ἀπριλίου 1926 ἔχει οὕτω :

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 29 Ἰουλίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 30 Μαρτίου 1925 περὶ ἐκτελέσεως γνωμοδοτήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν, ἀφορωσῶν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν κ.λ.π.».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε :

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 29 Ἰουλίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 30 Μαρτίου 1925 περὶ ἐκτελέσεως γνωμοδοτήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Οἰκονομιῶν, ἀφορωσῶν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Ἀναστέλλεται ἐπὶ τριετίαν ἡ πλήρωσις τῶν κενῶν Ἐκτάκτων Αὐτοτελῶν ἑδρῶν ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ καθὼς καὶ ἡ ἵδρυσις Ἐκτάκτων Ἐπικουρικῶν ἑδρῶν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα. Ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Ν. Διατάγματος κενῶν τακτικῶν ἑδρῶν τῆς Σχολῆς ταύτης δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τριετίαν τὸ ἄρθρον 67 τοῦ νόμου 2905 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἀθήνησιν Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἀπριλίου 1926.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Πάγκαλος

Τὰ μέλη
Λ. Ρούφος, Ι. Κούνδουρος, Δ. Αἰγινήτης, Δ. Τανταλίδης, Ν. Μπότασης

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 5 Μαΐου 1926 περὶ ἀτελῶν ἐγγραφῶν καὶ ἐξετάσεων ἀπόρων ἐξ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων ἀλλοδαπῆς φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων ἀπόρων ἐξ Ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἀλλοδαπῆς φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κλπ», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 219 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τ. Α.) τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1927 ἔχον οὕτω :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ», τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Β' συνεδριάσεως τῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας κλπ. Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 5 Μαΐου 1926 Νομ. Διάταγμα «περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων ἀπόρων ἐξ Ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἀλλοδαπῆς φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κλπ», τροποποιούμενον ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Οἱ ἐξ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς ἄποροι φοιτηταὶ τοῦ Ἀθήνησιν Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ἀπαλλάσσονται τῆς καταβολῆς τελῶν ἐγγραφῆς, ἀνανεώσεως ἐγγραφῶν καὶ παντὸς εἴδους ἐξετάστρων τῇ αἰτήσει των καὶ ἐπὶ προσαγωγῇ πιστοποιητικοῦ ἁρμοδίας ἀρχῆς ἢ ἀνεγνωρισμένου Σωματείου ἢ Συλλόγου τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως αὐτῶν πιστοποιοῦντος ὑπευθύνως τὴν ἀπορίαν αὐτῶν. Ἡ προθεσμία τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀνανεώσεως τῶν οὕτως ἀτελῶς ἐγγραφομένων παρατείνεται κατὰ τὸ ἐνεστὼς πανεπιστημιακὸν ἔτος μέχρι τέλους Μαΐου 1926.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου τῶν ὡς ἄνω προβλεπομένων τελῶν γίνεται κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1925.

Ἄρθρον 3.

Ὁμογενεῖς πρόσφυγες, ἀπόφοιτοι ρωσσικῶν γυμνασίων, μὴ δυνάμενοι ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ προσαγάγωσι τὰ οἰκεῖα ἀπολυτήρια δύνανται νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ Ἀθήνησιν Ἐθνικὸν καὶ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον καὶ ἄνευ τῆς προσαγωγῆς τοιούτων, κατόπιν ἐνόρκου βεβαιώσεως ἐνώπιον τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδικείου δύο εὐϋπολήπτων μαρτύρων καὶ πιστοποιήσεως τοῦ ἁρμοδίου ἀνεγνωρισμένου Σωματείου ἢ Συλλόγου τοῦ τόπου τῆς προελεύσεώς των, ὅτι κέκτηνται τοιοῦτον, πρὸς δὲ καὶ ἐξετάσεως ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἀποτελουμένης ἐκ δύο καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ ἑνὸς τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Παν. Συγκλήτου κρινούσης περὶ τῆς ἱκανότητος ἢ μὴ πρὸς ἐγγραφήν.

Ἐπίσης δύνανται νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ Ἀθήνησιν Ἐθνικὸν καὶ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον καὶ οἱ λαβόντες μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπολυτήριον τοῦ ἐν Ἀθήναις λειτουργοῦντος προσφυγικοῦ ρωσσικοῦ γυμνασίου, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς ἀναδρομικῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν ἀφ' ἧς ἔλαβον τὸ ἀπολυτήριον.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ὕδρᾳ τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛ. ΖΑΪΜΗΣ

Τὰ Μέλη
Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος.

Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν».

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 267 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τ. Α') τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 ἔχον οὕτω:

Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. «περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου κλπ.», τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς Γ' συνεδριάσεως τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας κλπ. Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Κυροῦται ὡς ἔχει τὸ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Διάταγμα «περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 305 (Τ. Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1926.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛ. ΖΑΪΜΗΣ

Τὰ Μέλη
Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος.

Τὸ ἀνωτέρω Ν. Δ. τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1926 ἔχει οὕτω: Περὶ παρατάσεως ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἀπόρων προσφύγων φοιτητῶν.

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διατάσσομεν τάδε:

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ διατάξεις περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς κλπ. ἀπόρων προσφύγων ὁμογενῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς διατυποῦνται ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1925 Π. διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου ἐγγραφῆς καὶ ἐξετάσεων στρατευθέντων κλπ. φοιτητῶν τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου» ἰσχύουσι μέχρι τέλους τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους 1926—27.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗ ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅπερ ὑποβληθήσεται εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλὴν πρὸς κύρωσιν.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ συστάσεως Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου νέων Σιδηροδρομικῶν ἔργων κλπ.» ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ., περὶ συστάσεως Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου νέων Σιδηροδρομικῶν ἔργων κλπ.», ἔχον οὕτω :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθη ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἐκδοσιν Ν. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, στηριζομένη εἰς σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 77 τοῦ Συντάγματος, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Τροποποιεῖται καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ ἄρθρα τὸ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. «περὶ συστάσεως Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου νέων Σιδηροδρομικῶν ἔργων κλπ.» ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1.

Ὁσάκις πρόκειται νὰ μελετηθῶσιν ἢ ἐκτελεσθῶσι νέα σιδηροδρομικὰ ἔργα ἢ ἐνισχύσεις ἢ τροποποιήσεις ὑπαρχόντων σιδηροδρομικῶν δικτύων διὰ τὸν εἰδικὸν ἔλεγχον τῶν ὁποίων τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων δὲν ἐπαρκεῖ, συνιστᾶται διὰ Ν. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ παρὰ τῇ Διευθύνσει τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας εἰδικὴ ἔκτακτος ὑπηρεσία ἐλέγχου, θεωρουμένη ὡς ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία τῆς Διευθύνσεως ταύτης.

Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀναλόγως τῆς σημασίας αὐτῆς διευθύνεται ὑπὸ Ἀρχιμηχανικοῦ ἢ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σιδηροδρόμων ἢ ὑπὸ ἐκτάκτου μηχανικοῦ πείρας ἀποδεδειγμένης καὶ εἰδικότητος σχετικῆς πρὸς τὰ μελετηθησόμενα ἢ ἐκτελεσθησόμενα μελέτας καὶ ἔργα.

Ἡ Διεύθυντις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν Τμηματάρχην τοῦ Δ' Τμήματος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μελέτης καὶ ἐκτελέσεως μεγάλης σημασίας ἔργων προσωρινῶς καὶ μέχρις ἐξευρέσεως τοῦ καταλλήλου προσώπου.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν διενέργειαν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, τεχνικὸν καὶ διοικητικόν, ἀνώτερον καὶ κατώτερον, προσλαμβάνεται διὰ συμφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Σιδηροδρόμων, κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῶν Σιδηροδρόμων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνίας, διαγραφούσης τοὺς ὅρους ἐργασίας, ἀντιμισθίαν καὶ ἀποζημιώσεις, καθήκοντα καὶ δικαιώματά του, ποινὰς καὶ σχετικὰς ἐνεργείας, ἐγκρινομένης δὲ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν προσλαμβάνεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ, ὁριζούσης τὴν ἀντιμισθίαν αὐτοῦ, στηριζομένης ἐπὶ προτάσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς εἰδικῆς Ὑπηρεσίας ἐλέγχου.

Ἄρθρον 3.

Ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην Ὑπηρεσίαν ἀπόσπασις τακτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων, ἐφ' ὅσον ὑπηρεσιακὴ ἀνάγκη πιστοποιουμένη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Σιδηροδρόμων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνίας, ἐπιβάλλει τοῦτο.

Εἰς τὸ οὕτως ἀποσπώμενον, ἐφ' ὅσον παραμένει ἐπὶ τοῦ τόπου τῶν ἔργων ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, παρέχεται κατὰ μῆνα εἰδικὴ ἀποζημίωσις ἀναλόγως τῆς ἀνατιθεμένης ἐργασίας καὶ τοῦ τόπου διαμονῆς, ἡ ὁποία ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ Συμβουλίου Σιδηροδρόμων.

Εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων, εἰς ὃ ἀνατίθεται δι' εἰδικῆς ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιθεώρησις ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων, χορηγεῖται εἰδικὴ ἀποζημίωσις ὁριζομένη ὡς ἀνωτέρω.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὑποδιαίρεσις τῆς ὅλης ἐκτάκτου ταύτης ὑπηρεσίας εἰς γραφεῖα, ἡ ἕδρα ἑνὸς ἑκάστου, ὁ ἀριθμὸς θέσεων τοῦ προσωπικοῦ ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, ἡ δύναμις ἑκάστου γραφείου εἰς προσωπικόν, ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ, αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὰ δικαιώματα ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια στηριζομένη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, ὁρίζονται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, στηριζομένη ἐπὶ συμφώνου γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῶν Σιδηροδρόμων.

Ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρόν.

Ἐν Ὕδρᾳ τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος Α. Ζαΐμης. Τὰ μέλη Ι. Μεταξᾶς, Θ. Τουρκοβασίλης, Ν. Βελέντζας, Θ. Νικολούδης, Α. Μπακάλμπασης, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος.

Ἄρθρον δεύτερον.

Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ὁσάκις πρόκειται νὰ μελετηθῶσιν ἢ ἐκτελεσθῶσι νέα ἔργα μηχανολογικῶν ἢ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν ὁποίων ἡ φύσις ἀπαιτεῖ τὴν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους ἐπίβλεψιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον τρίτον.

Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, θέλουσι καθορίζεσθαι τὰ ἔξοδα ἐνοικίου, γραφικῆς ὕλης, φωτισμοῦ καὶ θερμάνσεως τῶν γραφείων τῆς εἰδικῆς ἐκτάκτου ὑπηρεσίας ἐκ τοῦ οἰκείου κονδυλίου τοῦ προυπολογισμοῦ, καταβαλλόμενα τοῖς προϊσταμένοις τῶν γραφείων ἄνευ λογοδοσίας.

Ἡ μίσθωσις οἰκημάτων ἢ διαμερισμάτων πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν γραφείων τούτων ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἄνευ ἄλλης δημοσιεύσεως.

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπὸ κύρωσιν Ν. Διατάγματος ἀπαλείφεται ἡ περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ λέξις «συμφώνου».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** διαμαρτύρεται διότι ἀνεβλήθη καὶ πάλιν ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3642 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας» καὶ τονίζει ὅτι ἐπείγει ἡ ψήφισίς του.

Πρόεδρος. Ὑπῆρχον ἀντιρρήσεις καὶ δι' αὐτὸ ἀνεβλήθη. Προκειμένου νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ὁμιλεῖ ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ νομοσχέδιον περὶ οὗ ὡμίλησεν ὁ κ. Χ. Λαδᾶς. Τὸ περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ εἶμιλησεν ὁ κ. Χ. Λαδᾶς. Τὸ περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ εἶπ

ὑπῆρχεν ὁ λόγος ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαρτήσωμεν τὴν συγκρότησιν τῆς πρώτης Γερουσίας ἐκ τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν αὐτὸς ὁ λόγος τῆς ἐκ τούτου ἀναβολῆς, ὑπάρχουν καὶ θεωρητικοὶ λόγοι, οἱ ὁποῖοι μὲ ἔπεισαν νὰ εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς. Φοβοῦμαι συνεχίζει, νὰ προσχωρήσω εἰς τὴν ἄποψιν τῆς ἐμμέσου, διότι ἔχομεν τὴν πρὸ 4 ἐτῶν πεῖραν. Τότε ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὑπεστήριξεν ὡς ἀπόλυτον ἀνάγκην τὴν ὁλοκλήρωσιν αὐτοῦ τοῦ πολιτεύματος διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας. Συνήντησε πολεμικὴν προβαλλομένων τῶν λόγων τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς διὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Ἔπεσεν ἡ Κυβέρνησίς του, ἡ ὁποία εἶχε προπαρασκευάσει καὶ οἰκονομικῶς ἀκόμη τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ αὕτη δὲν ἱδρύθη ἔκτοτε. Ἐπανῆλθε βραβύτερον καὶ πάλιν ἡ πρότασις περὶ ἱδρύσεως τῆς Γερουσίας καὶ ἐματαιώθη, διότι ἠμφισβητήθη ἂν εἶχον λάβει ἐντολὴν οἱ βουλευταὶ νὰ καθίσουν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ οὕτω ἡ Γερουσία μὲ τὰς θεωρητικὰς συζητήσεις ἀπὸ τοῦ 1924 δὲν ἱδρύθη καὶ τὸ πολίτευμα δὲν ὡλοκληρώθη. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ πρακτικὸς λόγος, διὸ ὃν ἀθίστανται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἐμμέσου διὰ τὴν Γερουσίαν, διότι μὲ αὐτὴν θὰ παραπεμφθῇ ἡ ἱδρυσις τῆς Γερουσίας εἰς τὰς Ἑλληνικὰς καλένδας.

Δ. Νάκος. Στὸ χέρι μας εἶναι πάλιν νὰ τὸ διορθώσωμεν.

Π. Ἀραβαντινός. Οὐδεὶς γνωρίζει τὰς πολιτικὰς ἐξελίξεις. Μόνη ἡ ἄμεσος ἐκλογή, συνεχίζει, ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν δημοκρατικὸν χαρακτῆρα τοῦ πολιτεύματός μας καὶ πᾶσα ἔμμεσος τοιαύτη θὰ εἶναι νοθεία αὐτοῦ. Ἐὰν θέλωμεν, τονίζει, γνησίαν τὴν ἐκλογὴν τῶν Γερουσιαστῶν ὀφείλομεν νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν ἄμεσον ἐκλογήν. Ὁ Σιδηροῦς Καγκελλάριος Βίσμαρκ κατὰ τὸ 1877, συζητουμένου τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος, ἀφοῦ ἠλεγξε τὴν ἔμμεσον ἐκλογήν, ὡς ἀποτελοῦσαν νοθείαν τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐκλογέων, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι μόνον ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει εἰς τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ Σώματα εἴσοδον τῶν πραγματικῶν ἱκανοτήτων. Ἐπεκαλέσθη δὲ ἀκόμη ὁ Βίσμαρκ ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς τὸ ὅτι αὕτη κατὰ καλύτερον τρόπον ἐξυπηρετεῖ τὴν ἐθνικὴν ἑνότητα. Θέτω, τονίζει, κύριοι, ζήτημα εἰς τὴν καρδίαν σας, ἐὰν φρονῆτε ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἔμμεσος ἐκλογὴ ὑπὸ τοὺς καιροὺς οὓς διερχόμεθα, ὑπὸ τὰς διαιρέσεις ἃς διηνύσαμεν, ὑπὸ ἕνα πνεῦμα αὐτονομιστικὸν ὁμάδων αἱ ὁποῖαι δὲν ἐφωτίσθησαν εἰσέτι ἐπαρκῶς καὶ τοῦ ὁποίου πνεύματος τελευταίαν ἀπήχησιν ἠκούσαμεν προσεχομένην ἀπὸ ἐπαρχίαν, ἡ ὁποία εἶναι ποτισμένη μὲ αἵματα διὰ τοὺς πατριωτικούς της ἀγῶνας, καὶ ὅμως ζητοῦσαν αὐτονόμησιν διὰ τὰς τοπικάς της ὑποθέσεις.

Ι. Κούνδουρος. Μοῦ φαίνεται, κύριε συνάδελφε, ὅτι πλάνη τις περὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς Κρήτης ἠν ὑπαινίττεσθε καὶ μάλιστα πλάνη μεγάλη καὶ ἐπὶ θέματος λεπτοῦ καὶ οὐσιώδους παρεισέφρησεν εἰς τὰς σκέψεις σας, διότι ἡ Κρήτη ἐζήτησε μὲν καὶ ζητεῖ εὐρείαν καὶ οὐσιαστικὴν ἀποκέντρωσιν καὶ αὐτοδιοίκησιν εὐρυτέραν καὶ οὐσιαστικωτέραν ἀφ' ὅσον τὴν ἐφαντάσθησαν καὶ τὴν ἐξήγγειλαν οἱ διάφοροι Ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, οὐδέποτε ὅμως ἐζήτησε καὶ διενοήθη κἂν νὰ ζητήσῃ αὐτονόμησιν, ὡς σεῖς εἴπατε, καὶ ἂν ἀνεγνώσατε τυχὸν ἢ ἠκούσατε τυχὸν τι ἀντίθετον πρόκειται περὶ παρεξηγήσεως ἢ διαβολῆς. Μὴ λησμονεῖτε ἄλλως τε ὅτι ὑπὸ τὴν αὐτονόμησιν ἔγιναν οἱ ὡραιότεροι ἀγῶνες τῆς νήσου ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως αὐτῆς μετὰ τῆς Ἄλλης Ἑλλάδος καὶ θὰ συμφωνήσητε μετ' ἐμοῦ περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἁρμόζει ἡ κακόηχος λέξις «αὐτονομία» ἠν μεταχειριζέσθε, πάντως δὲ περὶ τοῦ ὅτι τοιαύτη τις ἄποψις εἶναι ἐντελῶς ξένη πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης, εἶναι ἐπίσης ἐντελῶς ξένη καὶ πρὸς τὰ σημερινὰ αἰσθήματα ὁλοκλήρου τῆς νήσου καὶ πρὸς τὰς σκέψεις οἱουδήποτε πολιτευομένου ἢ πολίτου αὐτῆς.

Π. Ἀραβαντινός. Τὸ ἀναγνωρίζω, ἀλλ' ἡ ἄτυχος φράσις ἐχρησιμοποιήθη τότε. Ὅταν, συνεχίζει, ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς στιγμὰς ἃς διήλθομεν διὰ τὰς διαιρέσεις μας, ἀντὶ νὰ στερεώσωμεν καὶ χαλυβδώσωμεν τὴν ἔννοιαν τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς δὲν φρονεῖτε ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος καὶ ἐθνικὸς ἀκόμη ἐκ τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐκλογῆς τῆς Γερουσίας εἰς συμβούλια παρεξηγοῦντα τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ συγχέοντα αὐτὴν πρὸς τὴν αὐτονομίαν. Ἐὰν ἀποβλέψωμεν, συνεχίζει, εἰς τὰ μεταπολεμικὰ Συντάγματα θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἐπὶ μόνον τῶν Κρατῶν τὰ ὁποῖα ἔχουν ὁμοσπονδιακὸν χαρακτῆρα ἡ Γερουσία προέρχεται ἐξ ἐμμέσων ἐκλογῶν. Καὶ ταῦτα εἶναι ἡ Γερμανία, ἡ Πρωσσία καὶ ἡ Αὐστρία. Εἰς τὰ ἄλλα κράτη τὰ μὴ ὁμόσπονδα ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς ὅπως εἰς τὴν Ἰρλανδίαν, τὴν Πολωνίαν, τὴν Τσεχοσλοβακίαν. Ἐπίσης ἔχομεν τὸ παράδειγμα ἄλλου μεγάλου Κράτους, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὅπερ εἶχε τὴν ἔμμεσον ἐκλογὴν καὶ τὴν κατήργησεν. Ἀνεπτύχθη ἤδη ἕνα θεωρητικὸν ἐπιχείρημα, ὅτι ἡ διάφορος ἁρμοδιότης τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Κάτω Βουλὴν εἶναι λόγος ἀποχρῶν, ὅπως ἡ συγκρότησις τῆς Ἄνω Βουλῆς γείνῃ κατὰ διάφορον τρόπον. Ἀλλὰ τὴν σχέσιν ἁρμοδιότητος καὶ συγκροτήσεως δὲν τὴν ἐνόησα.

Γ. Παπανδρέου. Ἐγὼ δὲν τὴν ὑπεστήριξα, ἁπλῶς τὴν ἀνέφερον ἄλλως δὲν θὰ κατέληγον εἰς τὴν ἄμεσον

Π. Ἀραβαντινός. Εἰς τὴν ἔκθεσίν σας ἐπανέρχεται ὡς θεωρητικὸν ἐπιχείρημα. Ἐγὼ σκέπτομαι, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν πρὸς τὴν συγκρότησιν. Ἡ αὐτὴ προέλευσις ὑπαρχούσης τῆς διαφορᾶς τῆς ἁρμοδιότητος δὲν ἠμπόδισεν ὥστε ἡ Γερουσία ἡ ἀπορρέουσα ἐκ διορισμῶν τοῦ Ὄθωνος νὰ ἀντιτάσσηται κατ' αὐτοῦ ὅταν ὁ Ὄθων εἶχε διὰ νοθειῶν ὑποχείριον τὴν Κάτω Βουλήν. Εἶναι συνεπῶς ἄσχετον τὸ ἓν ζήτημα μὲ τὸ ἄλλο. Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς περισσότερον ἀνταποκρινόμεθα εἰς τὸ Δημοκρατικὸν ἡμῶν πολίτευμα καὶ γίνονται καλύτεραι συζητήσεις μᾶς τὸ ἀποδεικνύει ἡ σύνθεσις τῶν Ἑλληνικῶν Βουλῶν.

Δὲν ἔχομεν νὰ ζηλεύσωμεν ξένα Κράτη ἠμποροῦμεν συγκρίνοντες ἡμᾶς αὐτοὺς νὰ κακίζωμεν τὸν ἑαυτόν μας, συγκρίνοντες ὅμως τὰς Βουλάς μας πρὸς τὰς ἄλλας ἠμποροῦμεν νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι. Πολιτικοὶ ἄνδρες οἱ ὁποῖοι παρέσχον εἰς τὸν τόπον μας τὰς μεγίστας τῶν ὑπηρεσιῶν προῆλθον ἐκ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, καὶ ὅταν ἔχωμεν αὐτὸ τὸ γεγονός, διατί θὰ ριφθῶμεν εἰς τὸ ἄγνωστον; Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἀποβάλωμεν τὸ σύστημα ὅπερ εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἐδημιούργησε καὶ προήγαγε καὶ ἐξεπολίτισε καὶ ἐδόξασε τὸν τόπον. Μίαν ἐγγύησιν ἐζήτησεν ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ νομοσχέδιον τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἐγγύησιν τῆς ηὐξημένης ἡλικίας. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως παρετήρησεν, ὅτι ὑπάρχει μία τις ἀντινομία, ὅτι τὸ Σύνταγμα θεωρεῖ ὥριμον τὸν Ἕλληνα νὰ παρακάθηται εἰς τὴν Κάτω Βουλὴν ἐνῷ διὰ τῆς ηὐξημένης ἡλικίας τοῦ ἐκλογέως ἐν τῇ Γερουσίᾳ δὲν κρίνεται οὗτος ὥριμος νὰ ἐκλέξῃ τοὺς Γερουσιαστάς. Ἀλλὰ ἡ ἀντινομία αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ μᾶς σταματήσῃ εἰς τὴν προσπάθειάν μας, ὅπως ἡ Γερουσία ἀπορρεύσῃ ἀπὸ ἐκλογεῖς ὡριμωτέρας ἡλικίας. Εἰς τὴν Ἰρλανδίαν διὰ μὲν τὴν Κάτω Βουλὴν ὁ ἐκλογεὺς καὶ ὁ ἐκλόγιμος πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικίαν 21 ἔτους καὶ ἄνω, διὰ τὴν Γερουσίαν ὅμως 30 ἐτῶν, εἶναι δὲ ἐκλόγιμος ὅταν εἶναι 35 ἐτῶν. Εἰς τὴν Πολωνίαν ὁ ἐκλογεὺς διὰ τὴν Κάτω Βουλὴν πρέπει νὰ ἔχῃ 21 ἔτους ἡλικίαν, εἶναι δὲ ἐκλόγιμος ὅταν εἶναι 25 ἐτῶν, ἐνῷ εἰς τὴν Ἄνω Βουλὴν ὁ μὲν ἐκλογεὺς πρέπει νὰ εἶναι 30 ἐτῶν, ὁ δὲ ἐκλόγιμος 40. Εἰς τὴν Ρουμανίαν διὰ μὲν τὴν Βουλὴν χρειάζεται ἡλικία 25 ἐτῶν, διὰ δὲ τὴν Γερουσίαν 40 ἐτῶν καὶ τέλος εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν ὁ ἐκλογεὺς διὰ τὴν Γερουσίαν πρέπει νὰ εἶναι ἄνω τῶν 26 ἐτῶν. Πάντως ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν αὐτῆς ἐρρύθμισε τὰ πράγματα ὁ νομοθέτης. Ἄλλο ζήτημα, συνεχίζει, ὅπερ ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἦτο ἂν ἔπρεπε νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ σύστημα τῆς

ἀναλογικῆς ἢ τὸ πλειοψηφικόν. Ὑπῆρξα, τονίζει, ὑπέρμαχος τῆς ἀναλογικῆς ἄλλοτε καὶ ὀφείλω νὰ ἐξομολογηθῶ τιμίως τὸ μέα-κοῦλπα. Εἶναι ἀλῃθὲς ὅτι τότε εἰς τὴν σκέψιν μου περισσοτέραν σημασίαν ἀπέδιδα ὄχι εἰς τὴν ἐκλογικὴν δικαιοσύνην, διότι ὁ μόνος κανὼν ὁ πραγματικὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς πλειοψηφίας, ὁ κανὼν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Τότε μᾶλλον διὰ λόγους πρακτικῆς σκοπιμότητος ὑπεστήριξα τὸ ἀναλογικὸν διὰ νὰ ἐπέλθῃ τεμαχισμὸς εἰς τὰς δύο παρατάξεις, αἵτινες ἐν τῇ ὀξύτητι τῶν παθῶν καὶ τοῦ φανατισμοῦ ἔθετον ἄλλα συμφέροντα ὑπεράνω τῶν γενικωτέρων συμφερόντων. Ἔκτοτε μετὰ δέους προσέβλεπον τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀναλογικοῦ θὰ ἤρχετο ὁ τόπος νὰ σχηματίσῃ Κυβερνήσεις, διότι δὲν μοῦ διέφευγε τὸ ἐνδεχόμενον ἀκυβέρνητον. Καὶ χωρὶς νὰ θέλω νὰ προδικάσω τὴν ἱστορίαν τῆς τελευταίας διετίας ἀπέδειξεν αὕτη ὅτι ἡ ἀναλογικὴ δὲν ἀπεργάζεται Κυβερνήσεις ἰσχυράς, ὁ δὲ λαὸς κληθεὶς εἰς τὰς κάλπας ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σύστημα τὸ πλειοψηφικὸν καὶ ἂν περιέβαλε μετὰ τόσης πλειονοψηφίας τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων τὸ ἔπραξε διότι εἶχε περιέλθει εἰς ἀπόγνωσιν ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναλογικῆς. Ἡ διετία αὕτη ἀπέδωκεν ὅ τι εἶχε ν' ἀποδώσῃ καὶ ὅταν ἡ πάροδος τοῦ χρόνου μᾶς ἀπομακρύνῃ θὰ μᾶς καταστήσῃ, ἐλπίζω, δικαιοτέρους κριτάς, ὥστε νὰ ἠμποροῦμεν ἴσως νὰ συμμερισθῶμεν τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τῶν ὑπερμάχων τῆς ἀναλογικῆς. Ἀναγνωρίζω τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἡ διετία αὕτη εἶχε νὰ ὑπερπηδήσῃ, καὶ δι' αὐτὸ ἐμὲ καίτοι παθόντα κατ' αὐτὴν μὲ εὑρίσκει μακρὰν πάσης ἐξάψεως. Καὶ ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ ἕτερον τῶν θεμάτων τὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, ὅπερ εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις καὶ καθ' οὗ ἀντετάχθη ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὅπως παρετήρησεν ὀρθότατα ὁ κ. Ζαΐμης ἐν τῇ ἐμβριθεῖ αὐτοῦ ἀγορεύσει, τὸ ζήτημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως ἐπεζητήθη κατ' ἀρχὰς νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν ἄποψιν τῆς τεχνικῆς ἁρμοδιότητος τῶν προϊσταμένων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἀλλὰ ἡ ἄποψις αὕτη ἐγκατελείφθη καὶ ἐτέθη ὡς βάσις ἡ κρατήσασα γνώμη ὅτι οὐχὶ ἡ τεχνικὴ ἁρμοδιότης εἶναι τὸ κριτήριον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς κάμνει νὰ ἐμπιστευθῶμεν περισσότερον εἰς τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἀλλὰ μία δικαιοσύνη ἀναχωροῦσα ἀπὸ τὴν παρατήρησιν ὅτι ὑφίστανται ἐν τῷ Κράτει ὀργανώσεις οἰκονομικῶν συμφερόντων καὶ ὅτι τὸ Κράτος ὅπερ ἐπεμβαίνει διὰ τὴν ρύθμισιν αὐτῶν εἶναι ἄδικον νὰ μὴ δέχεται τὴν συμμετοχήν των εἰς τὸν πολιτικὸν βίον. Ἔχω νὰ παρατηρήσω, συνεχίζει, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ κίνησις ἀναχωρεῖ ἀπὸ μίαν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Κοινοβουλίου καὶ ἐν γένει κατὰ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ἐὰν στραφῇ κανεὶς εἰς τὴν Γερμανίαν θὰ ἴδῃ ὅτι οἱ θεωρητικοὶ ὑποστηρικταὶ μέχρις ἐσχάτων ἔβαλλον κατὰ τοῦ Κοινοβουλίου καὶ ὑπεστήριζον καὶ ἐννόουν νὰ εὕρουν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις στηρίγματα διὰ τὸν Θρόνον. Ἐὰν παρατηρήσῃ κανεὶς εἰς τὴν Γαλλίαν θὰ ἴδῃ ὅτι ἡ ὀξύτης τῆς ἐπιθέσεως ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ ὁ ἀγὼν βάλλει εὐθέως κατὰ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, κατὰ τῆς πολιτικῆς συγκροτήσεως τοῦ λαοῦ καὶ ἀποδίδει εἰς τὰ κοινοβούλια ἐλαττώματα. Περιορίζοντες τὴν ἐξέτασιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιαι αἱ μομφαὶ κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Διότι εἶναι γεγονὸς ἱστορικὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1922 μέχρις ἐσχάτων ὁ τόπος δὲν διῳκήθη κοινοβουλευτικῶς. Δὲν εἶναι ὀρθόν, τονίζει, πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἀνωμάλων καταστάσεων ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ ἐντεῦθεν νὰ τὰ φορτωθῶμεν εἰς τοὺς ὤμους μας. Ἔχομεν πάντες μέρος εὐθυνῶν, καὶ βαρειῶν εὐθυνῶν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μᾶς λανθάνῃ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ εἶναι περισσότερον συνδεδεμένη μὲ τὰς δυσκολίας τῶν προβλημάτων παρὰ μὲ τὰς ἱκανότητας ἢ τὴν ἐπάρκειαν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ἡ δυσκολία τῶν προβλημάτων ἦτο ἐκείνη ἥτις παρετηρήθη καὶ εἰς ἄλλα Κράτη καὶ ἐπέφερεν ὑπερεξόγκωσιν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Ἐτελεστικῆς Ἐξουσίας. Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1922 ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία καὶ ὄχι ὁ πολιτικὸς κόσμος διηύθυνον. Κατὰ τὸ 1925 καὶ 1926 ἦτον ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία καὶ ὄχι τὸ Κοινοβούλιον ὅπερ διηύθυνε, καὶ ἂν διηύθυναν οἱ προϊστάμενοι τῶν ἀνωμάλων καταστάσεων τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο μικρόν. Ἀλλὰ διηύθυνον ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις εἴτε στρατιωτικαί, εἴτε δημοσιοϋπαλληλικαί, τάξεις ὠργανωμέναι, ὅπως προβλέπει τὸ νομοσχέδιον, ὥστε ἐν πολλοῖς νὰ ἐπικρατοῦν αἱ ἀντιλήψεις ὄχι τῶν πολιτευομένων, ἀλλὰ ὧν ὑπῆρχαν ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐμπειρογνωμόνων, ἡ ὁποία ἐγένετο ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν 58 ἐν ὅλῳ Ν. Δ. ἐδημοσιεύθησαν ἐπὶ τῶν ἀνωμάλων καταστάσεων καθορίζοντα ἀδικώτατα συντάξεις ὑπὲρ τῶν μελῶν τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν ὀργανώσεων αἱ ὁποῖαι τὰ εἰσηγήθησαν Ὅταν ἔχω αὐτὴν τὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι εὔκολον νὰ δεχθῶ τὰς μομφὰς τὰς ὁποίας αἱ ἐπαγγελματικαὶ τάξεις ἐκτοξεύουν κατὰ τοῦ Κοινοβουλίου. Διότι τὸ Κοινοβούλιον, ὅταν δρᾷ γνησίως καὶ ἐν συνειδήσει τῶν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ εὐθυνῶν του, ὅλα ὅσα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λέγονται ἐναντίον του δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσι παρὰ ἢ ὡς ἀφέλειαι ἢ ὡς δικμαρτυρίαι πλην γέντων συμφερόντων. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοσύνης ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν θεωρητικῶν δημοσιολόγων. Ὑπάρχουν βιβλία ἄπειρα γραφέντα καθ' ὅλον τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ἀκόμη δὲ καὶ μέχρις ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ καὶ κατά. Τὴν γνώμην τὴν ἰδικήν μου προσδιορίζει ἡ ἐξῆς ἀντίληψις. Ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἐλεύθερον πολίτευμα καὶ ἐφ' ὅσον στηριζόμεθα εἰς τὰς πολιτικὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ, αἱ ἐλευθερίαι αὗται συγκεφαλαιοῦνται εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας.

Δ. Νάκος. Κάποτε τὰς ἐγράψατε εἰς τὰ παληά σας τὰ παπούτσια.

Π. Ἀραβαντινός. Θέλετε νὰ κάμετε εὔκολον εὐφυΐκν...

Πρόεδρος. Παρακαλῶ, συνεχίσατε προσωπικὰ ζητήματα δὲν πρέπει νὰ γεννῶνται.

Π. Ἀραβαντινός. Εἶναι κατώτερον ὑμῶν, κ. Νάκο, καὶ κατώτερον τῆς Βουλῆς νὰ θέλετε νὰ προκαλέσητε ἐξήγησιν μιᾶς φράσεως, ἡ ὁποία ἐφάνη ἀτυχής, διότι ἐκολοῴθησαν τὰ λεχθέντα τότε, ἅτινα εἶχον ἀλληλουχίαν ἱστορικὴν πρὸς ἄλλας πραγματικὰς καταστάσεις ἐπαρκῶς γνωστὰς εἰς ὅλους.

Δ. Νάκος. Ἡ δικαιολογία εἶναι μόνον ὅτι δὲν ἐπήγαιναν καλὰ τὰ πράγματα, ἀλλ' ὅτι ἦσαν καλὰ καὶ ὅτι σεῖς ἐλάβετε μέρος εἰς τὴν κατάλυσιν αὐτὸ δὲν τὸ ἐννοῶ.

Π. Ἀραβαντινός. Παρ' ὅλην τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, τῆς ὁποίας τὰ ἐλατήρια καὶ τὸν σκοπὸν δὲν διακρίνω, δὲν θὰ ἐξέλθω τῆς ψυχραιμίας εἰς τὴν ὁποίαν περιχαρακώνομαι ἀπὸ τὸ καθῆκον τὸ ὁποῖον ἔχω ὅταν ὁμιλῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀπὸ τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξα διδασκόμενος ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τοῦ παρελθόντος. Λυποῦμαι μόνον διότι, ἐνῷ ἡ συζήτησις διεξάγεται κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἀπὸ τόσων ἤδη ἡμερῶν, ἔρχεται ἤδη ὁ κ. συνάδελφος νὰ παρεμβάλῃ ἕνα τόνον ὀξύτητος ἀδικαιολογήτου καὶ ἀπρεποῦς.

Δ. Νάκος. Διαμαρτύρομαι διότι μὲ παρέστησε λαϊκὸν καὶ ἀντιδημοκρατικόν.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μὴ διακόπτετε.

Θ. Χαβίνης. Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε, νὰ μὴ διακόπτεται ὁ ῥήτωρ. Δὲν ἔχει κανένα λόγον ἡ διακοπὴ τοῦ κ. Νάκου.

Ι. Κούνδουρος. Δὲν δύναται ὁ κ. Βουλευτὴς Ἀττικῆς νὰ προκαλῇ τὸν ἀγορεύοντα, διότι πράγματι ἡ δῆθεν εἶπεν ὅτι γράφει τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας εἰς τὰ παληά του παπούτσια, διότι ἐκεῖνος μετεῖχε τῆς Κυβερνήσεως τῶν 100 ἡμερῶν, δηλαδὴ τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη, ἥτις ἔργοις καὶ οὐχὶ λόγοις κατερράκωσε τὰς ἐλευθερίας αὐτὰς διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῶν ἐκλογῶν ὡρισμένων πολιτευομένων, δηλαδὴ ἐνήργησε πρᾶ-

ξιν τὴν ὁποίαν δὲν δύναταί τις νὰ χαρακτηρίσῃ παρὰ ὡς πολιτικὴν ἀτιμίαν. (Θόρυβος, διαμαρτυρίαι, φωναί).

Πρόεδρος. Καθίσατε κάτω, κ. Βουλευταί, θὰ συνεχίσῃ ὁ ἀγορεύων ἤρεμα τὴν ἀγόρευσίν του ὡς μέχρι τοῦδε. Μὴ παρεμβάλλετε προσωπικὰ ζητήματα.

Α. Παπαναστασίου. Κύριε Πρόεδρε, ἐπειδὴ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἀπεκάλεσε τὸν ἀποκλεισμὸν ὡρισμένων πολιτευομένων ὡς ἀτιμίαν, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ εἴπω ὅτι ἡ πρᾶξις ἐκείνη ἀπετέλεσε τὴν ἐπιεικεστέραν πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης. (Χειροκροτήματα).

Ι. Κούνδουρος. Λυποῦμαι διότι εἷς πρωτεργάτης καὶ πρωταγωνιστὴς τῆς Δημοκρατίας ἐγγράφει διὰ τῆς τοιαύτης γνώμης τοιαύτην σελίδα εἰς τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν. Περιττὰ ἄλλως τε αἱ ἐπιείκειαι, διότι καὶ ἂν ἐλαμβάνοντο αὐστηρότερα μέτρα δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ μὲ θίξουν, ὅπως δὲν μὲ ἔθιξαν καὶ τὰ μέτρα τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον τὰ ἐπίστευα ὡς παράνομα καὶ ἐφ' ὅσον καλῶς ἤμουν τεθωρακισμένος εἰς τὴν ἀσυλίαν τῆς ἀγάπης τῶν συμπολιτῶν μου. (Φωναί, θόρυβος).

Πρόεδρος. Κύριοι Βουλευταί, καθίσατε εἰς τὰς θέσεις σας. Δὲν συζητεῖται τὸ ζήτημα τοῦ ἀποκλεισμοῦ ὡρισμένων πολιτευτῶν ἀπὸ τὰς ἐκλογάς, συζητεῖται τὸ νομοσχέδιον περὶ Γερουσίας καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις περὶ Γερουσίας.

Γ. Κονδύλης. Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται περὶ προσωπικοῦ ζητήματος. Ἀπεκλήθη ἄτιμος ἡ πρᾶξις τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως· εἶναι ἀδύνατον νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐὰν δὲν ὁμιλήσω.

Ἐγειρομένου θορύβου ὁ κ. ***Πρόεδρος*** διακόπτει τὴν συνεδρίασιν ἐπὶ 5 λεπτά.

Ἐπαναλαμβανομένης τῆς συνεδριάσεως τὴν ἕδραν καταλαμβάνει ὁ ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβάνος,*** ὁ ὁποῖος καλεῖ τὸν κ. ***Π. Ἀραβαντινόν,*** ἵνα συνεχίσῃ τὴν ἐπὶ τῆς Γερουσίας ἀγόρευσίν του.

Οἱ κ. κ. ***Ν. Κωνσταντόπουλος, Κ. Βουδούρης*** καὶ ***Π. Εὐριπαῖος*** διαμαρτύρονται.

Ὁ κ. ***Α. Παππᾶς*** λέγει ὅτι πρὶν ἢ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν ὁ κ. Πρόεδρος νὰ δώσῃ τὸν λόγον εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος κατήργησε τὴν δικτατορίαν καὶ ἔφερε τὴν σημερινὴν κατάστασιν.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Κύριοι βουλευταί, εἶμαι βέβαιος ὅτι διερμηνεύω τὴν γνώμην πάντων ὑποστηρίζων ὅτι μετὰ βαθυτάτης λύπης ἤκουσεν ἡ Βουλὴ τὰς γενομένας ἀντεγκλήσεις. Ἡ συζήτησις ὁμολογουμένως διεξήγετο κανονικώτατα, ὁ δὲ ἀγορεύων συνάδελφος κ. Ἀραβαντινὸς ὡμίλει, εὐπρεπέστατα καὶ εἰς διακοπὴν ἀτυχῆ— ὀφείλω νὰ τὸ δηλώσω—ὄχι μόνον δὲν ἀφηρπάγη ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὸν λόγον μὲ ἤρεμον ὕφος ἀπαντῶν εἰς τὸν ἀξιότιμον τοῦτον συνάδελφον. Ἀτυχῶς ἡ παρεμβολὴ τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Λασηθίου συναδέλφου ἐτάραξε τὴν συζήτησιν. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἐὰν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Λασηθίου, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ παραφορᾷ του, διότι ὁμολογουμένως ἐκ τοῦ μέτρου ἐκείνου ἐθίγη, καὶ δι' αὐτὸ δύναμαι ἴσως νὰ εἴπω ἐν τῇ δικαιολογημένῃ παραφορᾷ του, παρεσύρθη μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐκστομίσῃ λέξιν, ἡ ὁποία ὁμολογουμένως δὲν ἦτο πρέπουσα. Ἐὰν ὁ κ. βουλευτὴς Λασηθίου ἤθελεν εἴτε ἀνακαλέσει, εἴτε ἐκφράσει τὴν λύπην του δι' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπε, νομίζω θὰ ἦτο ἐπαρκές, ἡ δὲ Βουλὴ θὰ ἠδύνατο νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον της χωρὶς νὰ παρακωλύεται ἐκ προσωπικῶν ἀφορμῶν καὶ ἐλατηρίων, ὁσονδήποτε γενικώτερον χαρακτῆρα καὶ ἂν ἤθελον ἔχει ταῦτα.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Κούνδουρος παρακαλεῖται νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις.

Ι. Κούνδουρος. Εἶναι γνωστὸν εἰς τὸν πολιτικὸν κόσμον τῆς χώρας ὅτι οὐδέποτε ἠθέλησα ὅσον καὶ ἂν μοῦ ἤρμοζεν ἡ ἰδιότης τοῦ παθόντος εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν νὰ ἐμφανισθῶ μὲ τὸ ὕφος αὐτὸ ἐνώπιον οἱασδήποτε καταστάσεως ἢ οἱουδήποτε ἀτόμου. Ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰ κοινὰ πράγματα ἐκύλισα καὶ ἐγὼ βαρὺν τὸν λίθον τοῦ καθήκοντος ὑπὸ τὰς διαφόρους καταστάσεις εἰς ἃς μετέσχον καὶ χωρὶς νὰ μετέχω τῶν παρεκτροπῶν ἢ τῶν ἀτοπημάτων αἱ ὁποῖαι ἐλάμβανον τυχὸν χώραν πέριξ ἐμοῦ εἶδον ὡσανεὶ ἐφημρόζετο ὁ ἐμπορικὸς νόμος καὶ ὡσανεὶ ἤμην τελευταῖος ὀπισθογράφος τῶν τυραννικῶν συναλλαγμάτων νὰ καλοῦμαι ἐγὼ νὰ πληρώσω ὀφειλὰς τῆς ὁλότητος καὶ οὐχὶ ὀφειλὰς τῆς προσωπικῆς δράσεώς μου. Παρ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς μὲ ἐγνώρισε ποτὲ οἰστρηλατούμενον ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκδικητοῦ, οὐδεὶς μὲ ἐγνώρισε ποτὲ μεμψιμοιροῦντα ἢ παραπονούμενον ἢ καυχώμενον ἢ ζητοῦντα ἐξαργυρώσεις αὐτῶν. Ἀπέδειξα τοῦτο διὰ τῆς στάσεώς μου καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλήν, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἐξαπέστειλεν ἡ τιμία καὶ συμπαθὴς ψῆφος τῶν ἰδιαιτέρων συμπολιτῶν μου μετὰ δεινὴν διετῆ περιπέτειαν, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν Βουλὴν εἰς ἣν εἰσῆλθον μετὰ ἐπίσης δεινὴν καὶ περιπετειώδη πάλην ἐναντίον ἡνωμένου εἰς τυφλὴν ἐκπάθειαν πολιτικοῦ κόσμου. Καὶ ὅμως οὔτε προσκάλεσα ποτὲ τινὰ οὔτε ἄφησα ποτὲ νὰ μὲ ἐπηρεάσουν εἰς τὰς πολιτικὰς σκέψεις μου καὶ εἰς τὴν ἐν γένει ἐξάσκησιν τῶν δημοσίων μου καθηκόντων προσωπικαὶ ἀντιπάθειαι. Δὲν ἀπέφυγα ἀκόμη νὰ ἀνταλλάσσω καὶ χαιρετισμοὺς μετὰ προσώπων, ὡς ὁ κ. Νάκος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μὲ ἐχώρισαν ἐσχάτως ἀποστάσεις μεγάλαι. Τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὰς κακώσεις, εἰς ἃς ὑποβάλλεται ὁ ἀγωνιζόμενος εἰς τὰ κοινὰ πράγματα, ἐξομοιώνω ἐν τῇ συνειδήσει μου μὲ τὰ τραύματα τῶν ἀγωνιζομένων ἐπὶ τῆς μεθορίου γραμμῆς καὶ θεωρῶ ὑπερήφανον καὶ τὴν ἁπλῆν αὐτὴν ἐξιστόρησιν, διότι ἂν εἶναι καθῆκον νὰ ἀγωνίζεσθε ὑπὲρ τῶν κοινῶν, εἶναι ὑπερκαθῆκον τὸ καταλύειν τὸν πολεμιστὴν τὴν προσωπικὴν καὶ ἀτομικήν του ὀντότητα καὶ τὸ ἀποφεύγειν τὴν ἐνασχόλησιν πέριξ τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἀγώνων του ἔργων ἀποτεθειμένων ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Λυποῦμαι εἰλικρινῶς διότι, εἷς ἐκ τῶν θιγέντων προσωπικῶς καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων προσωπικῶς διὰ τοῦ μέτρου τοῦ ἀποκλεισμοῦ, ἡ ἐπὶ τοῦ ὁποίου κρίσις προεκάλεσε τὴν ταραχὴν καὶ τὸν σάλον, δὲν δύναμαι νὰ χαρακτηρίσω τὴν πρᾶξιν ὡς θὰ ἐχαρακτήριζα αὐτήν, ἐὰν προσωπικῶς δὲν μὲ ἀφεώρα. Δὲν δύναμαι παρὰ μετὰ μεγαλοψυχίας καὶ ἐξ ἀνάγκης νὰ ἀσχοληθῶ δι' αὐτήν, ἵνα μὴ νομισθῇ ὅτι ὑποδύομαι τὸ ἀντιπαθὲς καὶ ξένον πρὸς τὸν χαρακτῆρά μου ὕφος τοῦ παθόντος. Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην θέτων ὡς βάσιν τὸ ὅτι οὐχὶ ἐν παραφορᾷ ἀλλὰ ἐν πλήρει νηφαλιότητι ὡμίλησα, διότι ἐσυνήθισα πάντοτε νὰ ἀσκῶ πλήρη τὴν δυναστείαν κατὰ τῶν νεύρων μου δὲν κωλύομαι νὰ προβῶ εἰς διασαφήσεις τινὰς ἀναφορικῶς μὲ ὅσα προκληθεὶς ἠναγκάσθην νὰ εἴπω. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνθυμηθῇ ἡ Βουλή, νὰ ἐνθυμηθοῦν πάντες, πῶς ἐξελίχθησαν τὰ γεγονότα, πῶς διετυπώθη ἡ πρόκλησις καὶ ποία ἦτο καὶ πῶς ἐδόθη ἡ ἀναγκαία καὶ ὀφειλομένη ἀπάντησις. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ὑτέμνησεν εἰς τὸν ἀγορεύοντα ρήτορα λίαν ἀτόπως καὶ προκλητικῶς, ὅταν ὡμίλει περὶ λαϊκῶν ἐλευθεριῶν, ὅτι κάποτε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δικτατορίας εἰς συνέντευξίν του εἰς ἐφημερίδας εἶχεν εἴπει ὅτι γράφει τὰς ἐλευθερίας αὐτὰς εἰς τὰ παλιά του παπούτσια. Παρετήρησα εἰς τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν τὸν διακόψαντα καὶ προκαλέσαντα ὅτι δὲν ἦτο ἁρμόδιος ἐπὶ τοιούτου θέματος ἐλεγκτής, διότι ἐκεῖνος οὐχὶ διὰ λόγων ἀλλὰ δι' ἔργων κατερράκωσε τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας, συμπράξας εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν ὡρισμένων πολιτευτῶν ἐκ τῶν ἐκλογῶν, δηλαδὴ εἰς πρᾶξιν ἣν ἐχαρακτήρισα ὡς πολιτικὴν ἀτιμίαν.

Δ. Νάκος. Μετεῖχον Κυβερνήσεως ἡ ὁποία ἀνώρθωσε τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας.

Ι. Κούνδουρος. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν πολλάκις αἱ λέξεις ἔχουν χάσει τὴν σημασίαν των· δύνασθε συνεπῶς καὶ σεῖς νὰ πιστεύετε εἰς ὅσα λέγετε, ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ ἀξιώσετε μετὰ τὴν μνησθεῖσαν πρᾶξιν νὰ σᾶς πιστεύωσιν ἄλλοι. Ἀφίσατε λοιπὸν τὰς μεγαλαυχίας διὰ τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην τὴν συμβολιζομένην ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 100, ὅσαι καὶ

αἱ ἡμέραι αὐτῆς, ὅπως ἄς ἀφίσουν καὶ ἄλλοι συνεργάται σας καὶ ὁμόφρονές σας καὶ προϊστάμενοί σας ἐν τῇ Κυβερνήσει ἐκείνῃ τὰς περὶ τῆς πτώσεως τῆς δικτατορίας θεωρίας των, διότι πάντες οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ παροικοῦντες γνωρίζομεν καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Τὴν Παγκαλικὴν δικτατορίαν δὲν τὴν ἀνέτρεψαν οὔτε αἱ λόγχαι τοῦ στρατοῦ, οὔτε αἱ ρίαν δὲν τὴν ἀνέτρεψαν οὔτε αἱ λόγχαι τοῦ στρατοῦ, οὔτε αἱ βαρύτητα οὐδεμία αἰτιολόγησις δύναται νὰ καταστήσῃ ἐλαφροτέραν. (Θόρυβος).

Ν. Κωνσταντόπουλος. Ἡ δικαιοτέρα ὅλων.

Πρόεδρος. Ἀφίσατε νὰ τελειώσῃ, κ. Κωνσταντόπουλε· δὲν ἐπιτρέπω καμμίαν διακοπήν.

Ι. Κούνδουρος. Δὲν δύναμαι ἐπομένως νὰ ἀποστῶ τῶν ἐννοιῶν τὰς ὁποίας ἐξωτερίκευσα ἐν τῷ χαρακτηρισμῷ καὶ ἐν τῇ κρίσει τῆς πράξεως ἡ ὁποία μοιραίως σχολιάζεται σήμερον καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ σχολιαζομένη εἰς βάρος τοῦ δημοκρατισμοῦ τῆς χώρας ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Δύναμαι ὅμως νὰ βεβαιώσω ὅτι ἐὰν ἡ δικαία παρεμβολή μου δὲν ἐξήγειρε τόσον θρασέως τοὺς ὀφείλοντας νὰ κλίνωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ κάτω, ὅταν συζητεῖται ἡ πρᾶξις αὕτη, ὅτι ἂν ὑπῆρχε καὶ ἐκεῖθεν ψυχραιμία μεγαλειτέρα δὲν θὰ ἐλάμβανον χώραν διακοπαὶ καὶ δὲν θὰ ἐσημειοῦντο αἱ γνωσταὶ προβεβουλευμέναι ἀγανακτήσεις· λέξις τις ἐκ τῆς φράσεώς μου θὰ ἠδύνατο νὰ λείψῃ χωρὶς νὰ μειοῦται ἡ ἔννοια καὶ νὰ καθίσταται ἐπιεικεστέρα ἡ κρίσις μου. Ὡς πρὸς τὴν λέξιν ἄρα δύναται νὰ γείνῃ ἀναθεώρησις τῶν λεχθέντων, ἀνάκλησις ἐὰν θέλετε, διὰ νὰ λήξῃ τὸ ἐπεισόδιον, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων μου καὶ τὴν βαρύτητα τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξεως τοῦ ἀποκλεισμοῦ, ὡς ἀποτελεσάσης ἀνιστόρητον ἀντιδημοκρατικότητα καὶ ἀντιπολιτικότητα, οὐδεμία ὑποχώρησις ἢ ἀνάκλησις δύναται νὰ γείνῃ. Ἐπιφυλάσσομαι, ἂν τὸ ἐπεισόδιον δὲν θεωρηθῇ λῆξαν, νὰ λάβω καὶ πάλιν τὸν λόγον καὶ εἴθε νὰ εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος ὅστις θὰ εὑρεθῶ ἐστερημένος ἐπιχειρημάτων, ἐκεῖνος ὅστις θὰ εὑρεθῶ ἡττημένος.

Γ. Κονδύλης. Δὲν ἔλαβα, λέγει, τὸν λόγον ἵνα ζητήσω τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐκφραθείσης ὕβρεως οὔτε ἵνα δικαιολογήσω τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης τῆς ὁποίας προήδρευον. Τὰς πράξεις ἐκείνας θὰ τὰς κρίνῃ ἡ ἱστορία. Ἐγὼ προσωπικῶς οὐδέποτε εἶπον ὅτι κατέλυσα δικτατορίας ἢ ὅτι ἀπέδωκα ἐλευθερίας ἢ ὅτι προσέφερα ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα, διότι νομίζω ὅτι δύναται κανεὶς νὰ πράττῃ τὸ καθῆκόν του καὶ νὰ σιωπᾷ, διότι ἡ κοινὴ συνείδησις δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἔλαβον ὅμως τὸν λόγον, διότι κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως πλαστογραφηθῇ ἡ ἱστορία καὶ ὅπως τὰ θύματα μεταβληθῶσιν εἰς κατηγορουμένους καὶ οἱ θῦται μεταβληθῶσιν εἰς θύματα. Ποία ἦτο ἡ δικτατορία ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐξυπηρέτησεν ἓν μέρος τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ἅπαντες τὴν γνωρίζετε. Ποία παράφρων καὶ ἀνήθικος ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, συγκεντρώσασα ὅλας τὰς ἐξουσίας εἰς χεῖράς της, ἀσεβήσασα πρὸς ὅλα τὰ πρόσωπα καὶ πρὸς ὅλας τὰς ἀξίας, ἐξορίσασα τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ κατατυραννήσασα αὐτούς, πληρώσασα τὴν κοινωνίαν χαφιέδων, δεσμεύσασα ἡμᾶς μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς συμβάσεις διὰ τὰς ὁποίας γίνεται συζήτησις αὐτὰς τὰς ἡμέρας καὶ μὲ ὅλας ἐκείνας αἱ ὁποῖαι διὰ δύο ἡμέρας προελήφθησαν καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ εἶχον βαρυτέρας ἀκόμη συνεπείας διὰ τὴν τύχην τοῦ Ἔθνους αὐτοῦ. Μία δικτατορία πράγματι ἀνήκουστος εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Τί ἡμεῖς ἐπράξαμεν ἀφ' ἧς ἀνελάβαμεν τὴν ἐξουσίαν εἶναι γνωστόν. Ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀποκλείσωμεν πάντας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μετέσχον τῆς δικτατορίας διὰ νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας, διὰ νὰ ἀνοίξωμεν τὸ Κοινοβούλιον καὶ νὰ καταστήσωμεν συγχρόνως δυνατὴν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἀπερίσπαστον ἐργασίαν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ποῖα ἦσαν τὰ μέτρα, πόση αὐταπάρνησις καὶ πόσαι ἄλλαι ἀρεταὶ ἐχρειάζοντο. Τέλος πάντων διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ φέρωμεν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ καθ' ἣν στιγμὴν ἀπεδώσαμεν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπέδωμεν δοῦλοι τοῦ πρώην καθεστῶτος. Τὴν 22αν Αὐγούστου τὴν ἐγνωρίσατε πάντες. Τὴν ἐγνωρίσατε διότι ἐπὶ μίαν ἡμέραν αἱ Ἀθῆναι ἐγένοντο πεδίον αἱματηροτάτης μάχης καὶ περιῆλθον εἰς πλήρη σχεδὸν ἀναρχίαν. Δι' ὅλα αὐτὰ προσεπαθήσαμεν νὰ περιορισθῶμεν τέλος πάντων εἰς λῆψιν μέτρων πρὸς κολασμὸν τῶν ἐγκλημάτων ἐκείνων κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ τῆς ἐννόμου τάξεως καὶ κατὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος. Προσεπαθήσαμεν νὰ λάβωμεν μέτρα πρὸς κολασμὸν αὐτῶν, τὰ ἐλαφρότερα καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐνεῖχον τὰς μεγαλειτέρας ἐγγυήσεις ὅπως μὴ ἐκτεθῶσιν οἱ κατηγορούμενοι, συνεστήσαμεν δὲ καὶ ἕνα Ἀνώτατον Ἀνακριτικὸν Συμβούλιον καὶ παρεπέμψαμεν τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τῆς δικτατορίας εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλήν. Ἐθεωρήσαμεν ὅτι εἴχομεν καθῆκον νὰ ἀποκλείσωμεν ἐκ τῆς Βουλῆς ἐκείνους ἀκριβῶς τοὺς κατηγορουμένους οἱ ὁποῖοι ἔμελλον νὰ κατηγορηθῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἄλλως τε ἐφέρομεν διὰ τῆς ἀνατροπῆς τῆς τυραννίδος καὶ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου καὶ δι' ὅλων μας τῶν ἐνεργειῶν ὡς κατηγορουμένους. Ἴσως μάλιστα, ὄχι βεβαίως ὁ ἐκστομίσας τὴν βαρεῖαν φράσιν, ἀλλὰ ἄλλοι τινές, νὰ περιελήφθησαν ἀδίκως εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀποκλεισθέντων καὶ ἔχω τὴν συναίσθησιν ὅτι διέπραττον διά τινα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐνωρὶς ἀπεχώρησαν ἢ καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς δικτατορίας μετέσχον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκείνην, ἔχω τὴν συνείδησιν ὅτι διέπραττον μίαν ἀδικίαν.

Φ. Μανουηλίδης. Διατί δὲν τοὺς ἐξηρέσατε; Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῇ ὁ λόγος, ἀφοῦ ἐγενικεύθη ἡ συζήτησις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπιφυλάσσομαι ἐν καιρῷ νὰ λάβω τὸν λόγον.

Γ. Κονδύλης. Ἀλλὰ ὑπὲρ πάντα ὑπολογισμὸν προσωπικὸν ἐθεώρουν ὅτι εἶχον καθῆκον καὶ ὅτι θὰ διέπραττον ἔγκλημα ἂν προσεπάθουν νὰ φανῶ ἐπιεικὴς τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτελέσω μίαν ἱστορικὴν πρᾶξιν, πρᾶξιν ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ ὁκσισθῇ εἰς τὸ μέλλον καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Πολιτεύματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐρείδονται αἱ ἐλευθερίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δι'

αὐτὸν λοιπὸν τὸν λόγον ἐντελῶς ἀντικειμενικῶς, ἐντελῶς ἀπροσώπως, μὲ τὴν συνείδησιν ὅτι ἐξεπλήρωσα ἓν καθῆκον ἐπιτακτικὸν πρὸς τὴν Πατρίδα, ἔλαβον μετὰ τῶν συναδέλφων μου τὰ μέτρα ἐκεῖνα. Δὲν τὰ ἐξήγησα ὅλα ταῦτα διὰ νὰ δικαιολογήσω κάτι τὸ ὁποῖον ἠμφισβητήθη διότι ἐν τῇ συνειδήσει ὅλων ταῦτα ἐπεδοκιμάσθησαν, ἐν τῇ λαϊκῇ συνειδήσει ἐπεδοκιμάσθησαν κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον. Καὶ πράγματι εἶναι δι' ἐμὲ ἱκανοποίησις ὅτε περιπατῶν εἰς τὸν δρόμον διαισθάνομαι κάποιαν εὐγνωμοσύνην ἀπὸ τὰς λαϊκὰς ὁμάδας στρεφομένην πρὸς ἐμὲ δι' ἐκείνας τὰς πράξεις. Τὰ ὑπενθύμισα, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐκπέσῃ μέχρι τοσούτου ὁ κοινοβουλευτισμός, ὥστε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐτυραννήθησαν νὰ ὑβρίζωνται ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν, ἐστήριξαν καὶ ἐξυπηρέτησαν τὴν τυραννίδα. (Χειροκροτήματα).

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Κύριοι Βουλευταί, ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ συζήτησις πρέπει νὰ θεωρηθῇ λήξασα, καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος ὅτι διερμηνεύω τὴν βαθεῖαν ἐπιθυμίαν ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς. Ἐκ τῶν δύο ἀγορεύσεων τὰς ὁποίας ἤκουσα προκύπτει ὅτι ὁ ἀξιότιμος ἐκ Λασηθίου συνάδελφος προηγουμένως διὰ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον ὡμίλησε κατ' οὐσίαν ἐξέφρασε τὴν λύπην του καὶ ἀνεκάλεσε τὴν λέξιν τὴν ὁποίαν εἶπεν. Προσέθηκεν ὅμως καὶ κάτι ἄλλο ὅτι ἡ διδακτορία περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος ἔπεσεν ἀφ' ἑαυτῆς, δηλαδὴ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς σφαλμάτων. Ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος ὁ ὁποῖος ἐθεώρησεν ἑαυτὸν θυγέντα, ἦτο φυσικόν, ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ δώσῃ ἐνώπιον ἡμῶν τὰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ἔδωσε διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὰς πράξεις τὰς ὁποίας ἔκαμε καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὡς κυβερνήτης.

Γ. Κονδύλης. Ὅ,τι ἔπραξα τὸ παρέδωσα εἰς τὴν ἱστορίαν νὰ τὸ κρίνῃ, καὶ ἐπαναλαμβάνω δὲν εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ ἐπιτρέψωμεν πλαστογράφησιν τῆς ἱστορίας.

Οἱ κ. κ. ***Ι. Κούνδουρος*** καὶ ***Α. Παπαναστασίου*** ζητοῦν τὸν λόγον.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλη ἡ Βουλὴ ἐπείσθη ὅτι προσωπικὸν ζήτημα δὲν ὑπάρχει, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δανατὸν συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ πολιτικῶν πράξεων καὶ γεγονότων παρῳχημένης ἐποχῆς, ἀλλ' ἐπιβάλλεται νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰ ἔργα μας.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔχει ἄδικον φανταζόμενος ὅτι τὸ προσωπικὸν ζήτημα περιορίζεται μεταξὺ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Λασηθίου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος. Τὸ προσωπικὸν ζήτημα εἶναι πολὺ γενικώτερον. Ποίαν ἰδέαν ἔχω περὶ τῆς δικτατορίας εἶναι περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω, διότι διὰ μακρῶν τὴν ἐξέθεσα ἐνώπιον τῆς ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἄλλως τε τὴν δικτατορίαν τὴν ἐπολέμησα κατὰ πρόπωπον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν κανεὶς λόγος νὰ ἐπαναλάβω πόσον κατήχνυε τὸν τόπον αὐτὸν ἡ δικτατορία. Ἀλλὰ τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα τῆς δικτατορίας ἠμνηστεύθησαν, πλὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς διδακτορίας, ὁ ὁποῖος δὲν ἠμνηστεύθη, ἀκριβῶς διὰ νὰ κολασθῇ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἡ δικτατορικὴ ἰδέα καὶ διότι δὲν ἐθεώρησε δι' αὐτὸν ἐπαρκῆ τὴν καταδίωξιν, ἡ ὁποία ἔγινε διὰ τοῦ διατάγματος τῆς Κονδυλικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί. Τὸ διάταγμα ἐκεῖνο, ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἐξεδόθη ἄνευ τῆς ἀλληλεγγύης ὁλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, διότι ὅλοι ἡμεῖς ὄχι ἐκ προσωπικῆς ἀντιθέσεως, ὄχι διότι φοβούμεθα νὰ ἀντικρύσωμεν εἰς τὰς ἐκλογὰς τοὺς ὑπευθύνους τῆς δικτατορίας, ἀλλὰ διότι ἐθεωρήσαμεν ὡς πρώτιστον στοιχεῖον ἠθικοῦ ἐξαγνισμοῦ νὰ μὴ ἐπιτραπῇ νὰ ἐμφανισθοῦν ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων οἱ ὀπαδοὶ τῆς δικτατορίας. Καὶ δι' αὐτὸ ἐδήλωσα, ὅτι ἡ πρᾶξις ἐκείνη τιμᾷ τὴν Κυβέρνησιν Κονδύλη. Ἀλλὰ τὰ ἀδικήματα ἐκεῖνα ἠμνηστεύθησαν, καὶ θὰ ἦτο καλύτερον νὰ μὴ ἀναζέωμεν τὰς πληγὰς ταύτας. Καὶ θὰ ἦτο προτιμότερον διὰ τοὺς ὑπευθύνους τῆς δικτατορίας νὰ ἀρκεσθοῦν εἰς τὴν λήθην καὶ τὴν ἐπιείκειαν ἡμῶν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Ἀραβαντινὸς παρακαλεῖται νὰ συνεχίσῃ.

Ι. Κούνδουρος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λήξῃ τὸ ἐπεισόδιον.

Πολλοὶ Βουλευταί. Δὲν ὑπάρχει ζήτημα.

Φωναί, θόρυβος.

Ι. Κούνδουρος. Ὁμιλοῦν περὶ καταδυναστεύσεως. Θὰ εἶναι καταδυνάστευσις καὶ τὸ νὰ μὴ ἐπιτρέψητε, μεθ' ὅσα ἐλέχθησαν, νὰ εἴπω ὀλίγα τινὰ πρὸς ἀνασκευήν αὐτὸ ἀποτελεῖ ἄσκησιν δικτατορίας, εὐτυχῶς λαμβανούσης χώραν εἰς στιγμὴν ἀπουσίας τοῦ δικαιουμένου νὰ ἀσκήσῃ αὐτήν. Ἐθίχθην ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως καὶ τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος. (Θόρυβος, φωναί).

Πρόεδρος. Ἐρωτῶ τὴν Βουλὴν ἂν θεωρῇ λῆξαν τὸ ἐπεισόδιον.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ι. Κούνδουρος. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ λῆξαν τὸ ἐπεισόδιον προεκλήθην μὲ δεινὰς φράσεις καὶ τὰ γεγονότα ὑπέστησαν ἀνελεῆ ἀλλοίωσιν.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ὑπάρχει προσωπικὸν ζήτημα.

Ι. Κούνδουρος. Νὰ σημειωθῇ ἡ διαμαρτυρία μου εἰς τὰ πρακτικά.

Πρόεδρος. Τὸ ἐπεισόδιον ἔληξε.

Ι. Κούνδουρος. Τὸ τελειώνετε σεῖς.

Πρόεδρος. Ἐφαρμόζω τὸν Κανονισμόν.

Ι. Κούνδουρος. Αὐτὸ εἶναι καταδυνάστευσις καὶ δικτατορισμός. (Θόρυβος).

Πρόεδρος. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὑπὸ τοιούτους ὅρους νὰ παραμείνω εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Παρακαλῶ τὸν κ. Τσακμάκην νὰ καταλάβῃ τὴν ἕδραν.

(Ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβᾶνος*** ἐγείρεται ἵνα ἐγκαταλείψῃ τὴν ἕδραν).

(Φωναὶ καὶ διαμαρτυρίαι ἐκ μέρους τῶν κ. κ. Βουλευτῶν)

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Βουλὴ ὁλόκληρος θὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι, ὁ κ. Πρόεδρος διηύθυνε λαμπρὰ τὴν συνεδρίασιν, ὅπως τὴν διηύθυνε. (Χειροκροτήματα). Διερμηνεύω τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς παρακαλῶν τὸν κ. Πρόεδρον νὰ θεωρήσῃ τὸ ἐπεισόδιον λῆξαν. (Χειροκροτήματα ἐκ μέρους τῶν κ. κ. Βουλευτῶν).

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** καλεῖ μετὰ τοῦτο τὸν κ. ***Π. Ἀραβαντινόν,*** ὁ ὁποῖος συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος καθὼς καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἐπαφέθησαν διὰ τὴν κρίσιν τῆς πράξεως τοῦ ἀποκλεισμοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἡ μόνη ἀπάντησίς μου εἶναι ὅτι εὔχομαι ἡ ἱστορία νὰ ὑπάρξῃ δι' αὐτοὺς δικαία καὶ ἐπιεικής, ὅπως ἐπίσης εὔχομαι νὰ ὑπάρξῃ δικαία καὶ ἐπιεικὴς δι' ἐμέ. Ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως ὑποστηρίζει τὰς ἀπόψεις τῆς ἐκθέσεως τῆς πλειονοψηφίας τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐλέχθη, λέγει, ὅτι ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπροσώπησις ἐπιβάλλεται ἵνα εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα εἰσέλθῃ ἡ πεῖρα τῶν τεχνικῶν, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν μεταπολεμικῶν προβλημάτων. Ὑπάρχουν προβλήματα δημοσιονομικά, προβλήματα οἰκονομικά, προβλήματα παραγωγῆς καὶ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ πλούτου· αὐτοὶ ἄρα εἶναι οἱ ἁρμοδιώτεροι οἱ ἀσκοῦντες τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα ἵνα ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Ἀλλ' ὅσον κι' ἂν φαίνεται ἐπαγωγὸς ἡ λύσις αὕτη δὲν εἶναι ὅμως ὀρθή. Καὶ μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι ἕνας ψηφοφόρος ἀνήκει εἰς ὠργανωμένον ἐπαγγελματικὸν Σωματεῖον δὲν καθιστᾷ αὐτὸν ἱκανὸν νὰ ἀποφαίνεται ἐπὶ ὡρισμένων ζητημάτων ἐκ τῶν ὁποίων ἐπηρεάζεται αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπάγγελμά του. Ἡ σύνθεσις ἑνὸς νομοθετικοῦ Σώματος κατὰ τὰς ἐπαγγελματικὰς διαιρέσεις τοῦ Λαοῦ δὲν εἶναι προωρισμένη νὰ ἀπεργασθῇ τὴν διανοητικὴν ἀνύψωσιν τοῦ Κοινοβουλίου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον διὰ τὴν Δημοκρατίαν ἔχει μεγάλην σημασίαν. Διὰ νὰ ἐξασφαλίσητε

τὴν διανοητικὴν ὑπεροχὴν εἰς τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ Σώματα θὰ καταλήξητε εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δικηφόρων ἐπαγγελματῶν; Εἰσηγοῦνται καὶ τοῦτο οἱ θεωρητικοὶ ὑποστηρικταί των; Εἰσηγοῦνται καὶ τοῦτο οἱ θεωρητικοὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ θεσμοῦ. Ἀλλ' ἐὰν ἠθέλατε τοιοῦτόν τι ἐπιχειρήσει, θὰ προσεκρούατε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Δημοκρατικῆς Ἰσότητος. Λέγουν ἐπίσης ὅτι εἰς τὰς Βουλὰς συνήθως ὑπάρχουν δικηγόροι καὶ λέγουν τοῦτο κακίζοντες τὴν νομικὴν μόρφωσιν. Καὶ πολλοὶ ῥήτορες ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου οἰκειοποιήθησαν τὴν κατηγορίαν ταύτην, λησμονοῦντες ὅτι ἡ νομικὴ μόρφωσις εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ὑποβαστάζει τὴν πολιτικὴν μόρφωσιν. Ἡ νομικὴ μόρφωσις ἐθίζει τὸν πολίτην καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἀμερόληπτον ἀπέναντι τῶν συγκρουομένων συμφερόντων. Ὁ πολιτικὸς κόσμος εἰς ὅλας τὰς Κοινοβουλευτικὰς Χώρας ἀποδεικνύει τὴν ἀλήθειαν ταύτην, διότι παντοῦ, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, ἡ Νομικὴ εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία διεκπεραιοῖ τὰ μεγάλα πολιτικὰ ἀνδρῶν, καὶ ἡ ἱστορία ἀποδεικνύει ὅτι οἱ νομικοὶ ἔδειξαν μεγαλειτέραν ἀποφασιστικότητα.

Ἀλλά, κύριοι, δὲν ἀρκοῦν αὐτὰ τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα σᾶς ἀνέπτυξα διὰ νὰ μὲ πείσουν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς βάσεως τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξα. Ὑπάρχουσι καὶ πλεῖστα ὅσα ἄλλα. Ἀλλ' ἔρχομαι πάλιν εἰς τὴν βάσιν ὅτι αἱ ἀληθεῖς λαϊκαὶ ἐλευθερίαι εἶναι ἐκεῖναι καθ' ἃς μετέχουν οἱ πολῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας. Διάσημος πολιτειολόγος λέγει ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ὠργανωμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐδαφικῆς διαιρέσεως, οἱ δὲ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους βλέπουν τοὺς πολίτας ὡς δεκατοίκους μιᾶς ὡρισμένης περιφερείας. Ὑπάρχει φυσικὸς δεσμὸς τοῦ πολίτου πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ ἐν τῷ ἐδάφει εἶναι ὁ πολίτης οὗτος φορολογούμενος καὶ καταναλωτής. Ἐὰν τὸ Κράτος ἤθελε τὴν ἀντιπροσωπείαν του ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπαγγελματικῆς διαιρέσεως καὶ ἤθελε νὰ προσπελάσῃ τὸν πολίτην ἐπὶ τοῦ συστήματος τούτου δὲν θὰ ἀνεύρισκεν αὐτόν, διότι τὸ ἐπιτήδευμα εἶναι διάχυτον εἰς ὅλην τὴν χώραν. Θὰ ἠδύνασθε ὅμως νὰ μοὶ εἴπητε ὅτι καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους ἤθελον νὰ προσπελάσῃ τὸν πολίτην ἐπὶ τῇ βάσει συμβουλίων καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐργάται καὶ οἱ ἀγρόται εἶναι περισσότεροι τὰ συμβούλια τούτων θὰ ὑπερίσχυον. Ἀλλ' εἶναι περισσότεροι τὰ συμβούλια τούτων θὰ ὑπερίσχυον. Ἀλλὰ εἰς τὸ ὁποῖον αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐπαγγελματιῶν θὰ κατίσχυον, θὰ ἦτο Κράτος τυραννικὸν διὰ τοὺς καταναλωτάς, θὰ εἶχεν ἀνάγκην μιᾶς κεντρικῆς ἐξουσίας διαφόρου ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἀνέχεται ὁ λαός. Θὰ εἶχεν ἀνάγκην μιᾶς ἐξουσίας ὡς εἶναι τοῦ Μουσολίνι. Δὲν εἶμαι ἁρμόδιος νὰ κρίνω τὴν ἐν Ἰταλίᾳ κατάστασιν, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκεῖ ὁ ἰσχυρὸς συνδικαλισμὸς θὰ ἦτο καταστρεπτικὸς ἐὰν δὲν ἦτο ἀντίῤῥοπος ἡ ἰσχυρὰ κεντρικὴ ἐξουσία. Διὰ τοῦ συστήματος, συνεπῶς, αὐτοῦ θὰ κατελήγαμεν εἴτε εἰς τὸ Ρωσσικὸν πολίτευμα, εἴτε εἰς μίαν δικτατορίαν. Ἐὰν φρονῆτε ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκίνδυνον λόγῳ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ ὃν εἰσηγεῖται ἡ Κυβέρνησις ἐγὼ δὲν λησμονῶ, ὅτι ζῶμεν εἰς τὴν Πατρίδα, ἥτις ἐγέννησε τὸν Ὀδυσσέα, ὅστις ἐκυρίευσε τὴν Τροίαν διὰ τοῦ Δουρείου ἵππου. Τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπροσώπησιν τὴν θεωρῶ τὸν Δούρειον ἵππον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ εἰσέλθῃ ὁ διασπῶν τὴν ἐθνικὴν ἑνότητα συνδικαλισμός. Καὶ ποιοῦμαι τὴν ἔκκλησιν, ὅπως καταψηφίσετε τὸ νομοσχέδιον.

(Τὴν ἕδραν καταλαμβάνει ὁ ***Πρόεδρος*** κ. ***Ι. Τσιριμῶκος***).

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ Βουλή, λέγει, καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν τριῶν θεμελιωδῶν ζητημάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπησχόλησαν ταύτην ἅπαντες οἱ προαγορεύσαντες. Θὰ περιορισθῶ, λέγει, καὶ ἐγὼ εἰς ἐλάχιστα διότι τὰ θέματα ταῦτα ἔχουν ὑπερεξαντληθῇ ἤδη ἀπὸ τὰς μακρὰς καὶ ἐπανειλημμένας συζητήσεις, παρεῖλκε δὲ ὅλη ἡ μακροτάτη συζήτησις περὶ τῶν ὑρισταμένων κοινωνικῶν ρευμάτων καὶ περὶ τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως αὐτῶν, διότι ἄνευ τῆς καθολικῆς χρεωκοπίας τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας οὐδὲν σῶμα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς κινήσεως ἐκείνης, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον ὅμως εἶναι ἀπαρχίτητον διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πολιτεύματος καὶ τὸ ὁποῖον θὰ συμπεριλάβῃ τοὺς 120 ἐγκριτωτέρους ἄνδρας τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἡ Γερουσία εἴτε σχηματισθῇ διὰ τῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου ἐκλογῆς, εἴτε συμπεριλάβῃ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, δὲν θὰ μεταβληθῇ εἰς Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον. Ἐξετάζων εἴτα ἐὰν τὸ σύστημα πρέπει νὰ εἶναι ἔμμεσον ἢ ἄμεσον, λέγει ὅτι παρ' ὅλα ὅσα ἐλέχθησαν ὑπάρχει μία ἄποψις ἥτις δὲν ἐθίγη. Ἡ ἄποψις ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται λόγος περὶ ἐμμέσου ἐκλογῆς, ἐφ' ὅσον προϋπόθεσις αὐτῆς εἶναι ἡ ὕπαρξις ἰδίου συστήματος παρέχοντος ὅλα τὰ ἐχέγγυα· ἀλλὰ δηλῶ ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι διὰ λόγους ὑψίστης πολιτειακῆς σημασίας δὲν ἀρκεῖ τὸ σύστημα αὐτὸ νὰ παρέχῃ μόνον ὅλα τὰ ἐχέγγυα τῆς καλῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην καὶ μεγάλου χρόνου πρὸς ἐφαρμογήν του. Ὅλοι οἱ ἀγορεύσαντες ὑπεστήριξαν καὶ ἴδιον σύστημα ἐμμέσου ἐκλογῆς. Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ πρώτη θλιβερὰ σκέψις τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ κάμῃ τις ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔμμεσον ἐκλογήν. Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τὰ ὑποβληθέντα συστήματα. Τὸ σύστημα τοῦ κ. Νάκου ἐκτὸς τοῦ ὅτι περιέχει ἀμφιβολίας περὶ τῆς καλῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων, περιέχει καὶ τὸ ἐλάττωμα ὅτι εἶναι σύστημα προϋποθέτον σύνταξιν νέων ἐκλογικῶν καταλόγων καὶ σειρὰν διαφόρων ἄλλων μέτρων. Τὸ σύστημα τοῦ κ. Μακκᾶ εἶναι σύστημα τὸ ὁποῖον καίτοι φαίνεται ὡς ἔμμεσος ἐκλογὴ κατ' οὐσίαν εἶναι ἄμεσος. Ἀποκλειομένων τῶν συστημάτων αὐτῶν ὅλα τὰ ἄλλα ἔχουσιν ὡς βάσιν τὰ κοινοτικὰ καὶ δημοτικὰ συμβούλια. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως ἐμμένει εἰς τὴν ἀντιληψίν της ὅτι τὰ συμβούλια ταῦτα δὲν παρέχουν ὅλα τὰ ἐχέγγυα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ἑνὸς τοιούτου σκοποῦ. Μάλιστα τὸ ὑπάρχοντα συμβούλια οὔτε κἂν εἶχον ἀναλάβει τοιαύτην ἐντολήν, διότι ὅταν ἐξελέγησαν δὲν ὑφίστατο ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας καὶ ὁ λαὸς δὲν ἀπέβλεψε μετὰ σοβαρότητος εἰς αὐτά.

Ὁ κ. ***Α. Βερβέλης*** παρατηρεῖ ὅτι μία κώμη 300 κατοίκων ἀρκεῖ διὰ νὰ σχηματισθῇ μία κοινότης καὶ νὰ ἐκλέξῃ 5 κοινοτικοὺς συμβούλους καὶ νὰ ἔχῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον 5 ἐκλέκτορας.

Ὁ κ. ***Κ. Ζαβιτζιᾶνος*** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) συνεχίζων λέγει ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ παρατηρήσῃ τις ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἐμπόδιζε νὰ κάμωμεν νέας ἐκλογὰς κοινοτικῶν καὶ δημοτικῶν Ἀρχῶν, ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἐπιφέρῃ βραδύτητα καθ' ἣν ἰσχυρῶς ἀντιτάσσεται ἡ Κυβέρνησις. Ὑπεστήριξαν πολλοὶ ὅτι ἡ περίπτωσις αὐτὴ εἶναι κατάλληλος ἵνα ἀποκτήσωμεν αὐτοδιοίκησιν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον εἶναι βαρὺ ἔργον διὰ τὴν δαπάνην τὴν ὁποίαν συνεπάγεται. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν αὐτοδιοίκησιν εἰς τινας περιφερείας καὶ ἡ αὐτοδιοίκησις αὕτη θὰ χρησιμεύσῃ μάλιστα καὶ ὡς μία δοκιμή.

Γ. Παπανδρέου. Συντόμως, κ. Ὑπουργέ;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μάλιστα. Ἀλλ' ὑπεστήριξαν πολλοὶ ὅτι τίποτε δὲν ἐμποδίζει νὰ γίνῃ τώρα ἀμέσως εἰς ὁλόκληρον τὸ Κράτος ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ νὰ γίνῃ καὶ ἐκλογὴ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ἐὰν ἐγίνετο θὰ ἦτο θανάσιμον κτύπημα κατὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως, διότι θὰ ἐνεβάλομεν εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς συστάσεώς των τὸν κομματισμόν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ Κυβέρνησις προτείνει ἵνα ἡ Γερουσία γίνῃ δι' ἀμέσου ἐκλογῆς. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει ὅπως κατὰ τὴν ἀνανέωσιν αὐτῆς ἀκολουθηθῇ ἄλλο σύστημα ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελον μεταβληθῇ οἱ ὅροι. Ἡ Κυβέρνησις

φρονεῖ ὅτι θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἐὰν οἱ Γερουσιασταὶ ἐξελέγοντο ἀπὸ ἄλλους ἐκλογικοὺς συλλόγους παρὰ ἀπὸ ἐκείνους ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐκλέγονται οἱ βουλευταὶ καὶ δι' αὐτὸ ἐσκέφθη νὰ ὑπάρξῃ κάποιος περιορισμὸς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡλικίαν τῶν ἐκλογέων, ἀλλὰ καὶ τοῦτο θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν σύνταξιν νέων ἐκλογικῶν καταλόγων, διότι μὲ τοὺς ὑπάρχοντας τοιούτους θὰ ἠγείροντο πάρα πολλαὶ ἐνστάσεις. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ αὐτὴν τὴν σκέψιν καὶ νὰ περιορίσῃ τὴν διαφορὰν τῶν ἐκλογικῶν συλλόγων μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν περιφέρειαν.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, λέγει ὅτι τοῦτο ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐξήτασεν ἀνέκαθεν μετὰ συμπαθείας ὡς πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις, ὄχι διότι εἶχεν τὸν φόβον ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἤθελον ἀποκλεισθῇ τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της ὅπως πλὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων δώσουν ἀντιπροσώπους εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, διότι ταῦτα παρέχουν τὴν ἐγγύησιν ὅτι τὰ ὠργανωμένα ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα θὰ κριθῶσι καλύτερον ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ σκέψει της ταύτῃ εὗρεν ἀντιδράσεις καὶ δισταγμούς, ὅτι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις δὲν εἶναι πράγματι ὠργανωμέναι καὶ ὅτι ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς διαφόρων σωματείων. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γραμμήν της ταύτην ἀπέναντι τῶν προταθεισῶν ἀντιρρήσεων, διότι ἐσκέφθη ὅτι πάντως ὑπάρχει ἐπαγγελματικὴ συνείδησις, ἥτις ἐγγυᾶται τὴν καλὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὴν πληθώραν τῶν διαφόρων σωματείων ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι ἡ δυσχέρεια αὕτη παρακάμπτεται, ἐφ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦτο θὰ ἀνήκῃ εἰς τὰ πρόσωπα τοῦ Δημοσίου Δικαίου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἡ τάξις τῶν διανοουμένων, δηλαδὴ οἱ Ἀκαδημαϊκοί, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Πολυτεχνείου καὶ εἴ τινος ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους θὰ ἐκλεγοῦν ἀντιπρόσωποι τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων, τῶν βιοτεχνῶν καὶ μικρεμπόρων καὶ τῶν ἀγροτῶν. Ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ μὴ παραραθῇ καὶ ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία τῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ Κυβερνητικῷ ὅμως σχεδίῳ βλέπετε ὅτι ἡ Κυβέρνησις προτείνει ὅπως ἐκπροσωπηθῇ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Ἐσκέφθη ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει ἀντίθεσις μεταξὺ Κράτους καὶ Ἐκκλησίας, ὡς ὑπάρχει εἰς ἄλλα Κράτη, ἡ δὲ Ἐκκλησία ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μεγάλους ἀγῶνας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑποδουλώσεως τοῦ Ἔθνους καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναγεννήσεως αὐτοῦ. Ἐθεώρησε συνεπῶς ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πολυτιμωτάτη, ἀφοῦ μάλιστα οἱ ἱερεῖς δὲν ἔχουν οὔτε κἂν δικαίωμα ψήφου. Ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καθαρῶς πνευματική, ἀλλ' οὐδεμία ἀποστολὴ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἄνευ ὑλικῶν μέσων. Ἡ συμμετοχὴ συνεπῶς τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Γερουσίᾳ θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀσφαλέστερον τὴν ἀποστολήν της ταύτην. Ἄλλως τε ἡ καλὴ ρύθμισις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐνδιαφέρει καὶ τὴν πολιτείαν. Ἐλέχθη ὅμως ὅτι κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κοσμικὴν ἐξουσίαν. Ἐξήτασα τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ πράγματι ὑπάρχει κανὼν ἀποστολικὸς περὶ τούτου. Ἀλλὰ ἡ ἑρμηνεία τοῦ κανόνος εἶναι ὅτι οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ πατέρες, ὁσάκις καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἢ ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς κοσμικὰ καθήκοντα, ὀφείλουν νὰ ἀναλαμβάνουν ταῦτα. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐφηρμόσθη πάντοτε. Εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν, ἥτις πρὸ τῆς Ἑνώσεως ὑπήγετο ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, εἰς τὴν Γερουσίαν συμμετεῖχεν ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας. Τὸ αὐτὸ ὑπῆρξε καὶ εἰς τὴν Σάμον. Δὲν εἶναι συνεπῶς μόνον ἡ ἑρμηνεία τοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἡ σταθερὰ ἐφαρμογὴ τῆς ἑρμηνείας ταύτης. Εἰς τὴν Ρουμανίαν συμμετέχει ἡ Ἐκκλησία, εἰς τὴν Σερβίαν καὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν οἱ Πρωθυπουργοὶ εἶναι κληρικοί. Ἐπὶ τῇ βάσει συνεπῶς τῶν σκέψεων τούτων ἡ Κυβέρνησις προτείνει ὅπως ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ Ἐκκλησία. Συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν ἀπομένει νὰ ἐξετάσωμεν τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἐὰν ἡ ἐκλογὴ θὰ γίνῃ διὰ τοῦ πλειοψηφικοῦ ἢ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος. Εἶναι γνωσταὶ αἱ γνῶμαι τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος περὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν καὶ ὅπερ Διάταγμα συνεκέντρωσεν ὅλους ἡμᾶς ἐνταῦθα καὶ κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν ἔπρεπεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως νὰ ὁμιλήσῃ μετὰ τόσης περιφρονήσεως καὶ ἀχαριστίας.

Α. Παπαναστασίου. Κύριε Ὑπουργέ, ἔχετε τὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ ἐκλεγόμενοι ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ἐκλογικοῦ συστήματος πρέπει νὰ ἔχουν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ ἐκλογικὸν αὐτὸ σύστημα καὶ νὰ μὴ σκέπτωνται περὶ βελτιώσεως τῶν πραγμάτων;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Διατί μὲ διακόπτετε; Θὰ σᾶς ἔδιδον τὴν ἐξήγησιν. Κατὰ τοῦ ἐκλογικοῦ ἐκείνου συστήματος ὡμίλησε μετὰ περιφρονήσεως ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως . . .

Α. Παπαναστασίου Καὶ θὰ ὁμιλῶ εἰς ὅλην μου τὴν ζωήν.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος. . . . συστήματος περὶ τοῦ ὁποίου, ὁμιλῶν προεκλογικῶς, ἐδήλωσεν ὅτι ἐκλεγόμενος θὰ τὸ συνέτρεχεν.

Α. Παπαναστασίου. Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς κάμω διακοπήν. Ἐδήλωσα ὅταν ἐκυοφορεῖτο τὸ διάταγμα ἐκεῖνο τὰς περὶ τοῦ συστήματος γνώμας μου. Γνωρίζετε πόσον τὸ ἐπολέμησα καὶ εἰς τὴν Βουλὴν πρὶν γίνῃ ἡ Κυβερνητικὴ μεταβολὴ καὶ ὅταν ἔγινε καὶ διὰ τοῦ Τύπου καὶ ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Τὸ ἐπολέμησα ὅσον ἠδυνάμην, δὲν παρέλειψα νὰ τὸ χαρακτηρίσω ὡς ἐπαναστατικὴν πρᾶξιν. Ἀλλ' ἡ ἐπαναστατικὴ πρᾶξις συνετελέσθη καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ συμμορφωθῶ. Ἦτο πρᾶξις κατὰ τῆς ὁποίας δὲν ἐξηγέρθη καὶ δὲν ἐπανεστάτησεν ὁλόκληρος ὁ λαός, ὅπως ἐγὼ θὰ ἠὐχόμην. Κατόπιν τούτου θὰ ἦτο ἀστεῖον νὰ ζητήσω μετὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ ὅταν εἰσήλθομεν ἐνταῦθα τὴν ἀκύρωσιν τοῦ διατάγματος. Ἐδήλωσα δὲ συγχρόνως ὅτι οὐδόλως ἤμην διατεθειμένος νὰ θεωρήσω τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ὡς ἓν πάγιον ἐκλογικὸν σύστημα. Ταὐτοχρόνως ἐξέφρασα τὴν γνώμην ὅτι ἡ Κυβέρνησις δέον νὰ ἀσχοληθῇ καὶ νὰ διαμορφώσῃ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα κατὰ ἕνα τρόπον δίκαιον καὶ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις. Αὐτὰς τὰς ἀντιλήψεις μου ἐξεδήλωσα καὶ διὰ τοῦ Τύπου καὶ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος μοὶ ἐδήλωσε ρητῶς ὅτι πράγματι αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς μελλούσης ἐγκρίσεως τοῦ διατάγματος ἐκείνου ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς συζητήσεως τοῦ διατάγματος θὰ ἐπιμείνω εἰς τοῦτο, νὰ μὴ διατηρηθῇ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο μὲ τὴν διαίρεσιν τὴν ἐκλογικὴν κατὰ τὴν ὁποίαν, κατὰ μίαν φράσιν τοῦ δικτάτορος, διῃρέθη ἡ Ἑλλὰς ὡς λαχανόπηττα, νὰ μὴ παγιωθῇ τοὐλάχιστον αὐτὸ τὸ τσαγελαφικὸν σύστημα τοῦ διατάγματος.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν ἐσκέφθην οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν νὰ παραγνωρίσω τοὺς εἰλικρινεῖς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους ἐκάματε διὰ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα. Ἀλλ' ἤθελον νὰ εἴπω ὅτι δὲν ὠφελᾶτε νὰ δείξετε τὴν ἀχαριστίαν αὐτὴν πρὸς τὸ διάταγμα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξελέγητε βουλευτής. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα, διότι τὸ ἀναλογικὸν εἶναι ἀπεχθές, μισητόν, ἐπικίνδυνον καὶ καταστρεπτικὸν καὶ περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία. Τὸ σύστημα τοῦτο θὰ ὡδήγει τὴν χώραν ἢ εἰς τὴν δικτατορίαν ἢ εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ λυποῦμαι διότι γίνεται λόγος εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ ἑνὸς συστήματος πανευρωπαϊκῶς χρεοκοπήσαντος. Ἐγένετο συζήτησις περὶ κρίσεως τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, ἠκούσθη δὲ ὅτι οὗτος πνέει τὰ λοίσθια. Ἀλλὰ ἂν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ὁ Κοινοβουλευτισμὸς διέρχεται κρίσιν τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ὡδήγησε τὰ διάφορα Κράτη ἢ εἰς

τὴν ἀκυβερνησίαν ἢ ἔδωσεν εἰς αὐτὰ κυβερνήσεις ἀδυνάτους καὶ ἀναποφασίστους, τοῦ τοιούτου δὲ πράγματος ἔχομεν καὶ ἐδῶ θλιβερὰν ἀνάμνησιν. Εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ διατρέξῃ κρίσιν ὁ κοινοβουλευτισμὸς ἐν Βελγίῳ ὅταν ἐχρειάσθησαν 8 μῆνες διὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῶν ἐκλογῶν. Τὰ συνεργαζόμενα ἐκεῖ κόμματα εὑρίσκονται εἰς μεγάλας ἀντιθέσεις, συνεργάζονται δὲ μόνον διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ σχηματίσουν Κυβέρνησιν, ἐσωτερικῶς ὅμως δὲν δύναται νὰ γίνῃ τίποτε. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ διατρέξῃ ὁ κοινοβουλευτισμὸς κρίσιν ἐν Γερμανίᾳ ἔνθα συνεργάζονται τὰ κόμματα ὅπως ὅπως διὰ νὰ δώσουν μίαν Κυβέρνησιν; Εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Κοινοβουλευτισμὸς λόγῳ τοῦ συστήματος αὐτοῦ ὑπέστη θανάσιμον πλῆγμα καὶ ἐκινδύνευσε νὰ καταστραφῇ ὁλόκληρον τὸ Κράτος καὶ νὰ σβυσθῇ ὁ Ἰταλικὸς πολιτισμὸς ἐὰν δὲν ἤρχετο ἡ δικτατορία, ἡ ὁποία ἔσωσε τὴν Ἰταλίαν. Δύναται νὰ μὴ ὑπάρχῃ κρίσις ἐν Τσεχοσλαβακίᾳ, ἔνθα γίνονται κυβερνήσεις ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν δύνανται νὰ συνεργασθοῦν τὰ κόμματα; Ἐν Σερβίᾳ παρὰ τὰ μεγάλα γεγονότα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ ἰσχυρὰ Κυβέρνησις. Ἐὰν δὲ ἡ Γαλλία κατώρθωσε νὰ ἀνορθωθῇ οἰκονομικῶς τοῦτο συνετελέσθη, διότι ἡ προηγουμένη Γαλλικὴ Βουλὴ κατήργησε τὸ ἀναλογικὸν σύστημα. Ἐὰν ὅμως εἰς τὰ Κράτη ταῦτα ὑπάρχουν αἱ ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις διὰ τὸ σύστημα αὐτό, αἵτινες εἶναι τὰ κόμματα ἀρχῶν, ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουν αὗται, διότι κόμματα ἀρχῶν δὲν ὑπάρχουσι· καὶ τείνουσι μὲν τὰ κόμματα πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀλλ' εἴμεθα μακρὰν ἀκόμη τοῦ σημείου ἐφ' ὃ θὰ καταστῶσι ταῦτα κόμματα ἀρχῶν. Εἰς τὴν Εὐκαθ' ὃ θὰ καταστῶσι ταῦτα κόμματα ἀρχῶν. Εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ κόμματα εἶναι ὑπηρέται τῶν ἀρχῶν των καὶ τοιαῦτα κόμματα δικαίως ἀπαιτοῦν νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν κατ' ἐξοχὴν κόμματα προσωπικά. Ἄλλως τε ἔχομεν πρόσφατα τὰ παραδείγματα τῆς ἀναλογικῆς ἐκλογῆς καὶ ἐνταῦθα. Μετὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1926 ὅλοι ἠσθάνθημεν τὴν ἀνάγκην Κυβερνήσεως συνασπισμοῦ διὰ νὰ ἀποτραπῶσι μεγαλύτερα κακά.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω ὅτι τὰ ἐπιχειρήματα αὐτὰ θὰ ἦσαν κατάλληλα διὰ τὸ νομοσχέδιον περὶ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν, διότι ἡ Γερουσία δὲν δίδει Κυβέρνησιν. Ἤθελον συνεπῶς νὰ γνωρίζω ἐὰν αὐτὰ νὰ ὁποῖα λέγετε φρονεῖτε ὅτι ἰσχύουσι διὰ τὴν Γερουσίαν.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἤθελον νὰ ἐξηγήσω τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὴν ἐλαχίστην ὑποχώρησιν εἰς τὸ σύστημα, διότι φρονεῖ ὅτι θὰ εἶχε τοῦτο καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα. Οὔτε θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχωμεν ἄλλο σύστημα διὰ τὴν Βουλὴν καὶ ἄλλο διὰ τὴν Γερουσίαν. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος εὑρέθημεν πρὸ μιᾶς Κυβερνήσεως ἀδυνάτου, ὑποχωρούσης εἰς πλεῖστα ὅσα ζητήματα εἰς ἃ δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποχωρῇ. Εἴδομεν νὰ ἐκλέγωνται βουλευταὶ οἱ μειοψηφοῦντες πρὸς πεῖσμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ ἀποτέλεσμα τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἦτο ὥστε ἐπαρχία ἥτις θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ 5 βουλευτὰς νὰ ἔχῃ μόνον 4 ἢ καὶ 3. Ὑπῆρχον δὲ καὶ αἱ περίφημοι κατανομαὶ διὰ μέσου τῶν ὁποίων εἰσήρχοντο εἰς τὴν Βουλὴν ὅλα τὰ πολιτικὰ ναυάγια τῶν προηγουμένων κατανομῶν. Καὶ εἴδομεν τοὺς ἀνθρώπους τῶν 18 σταυρῶν νὰ γίνωνται καὶ Ὑπουργοί. Ἔτσι ἐξηγεῖται διατὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μετ' ἀηδίας ἀποβλέπει εἰς τὸ σύστημα αὐτὸ καὶ μετ' ἀνακουφίσεως εἶδε τὸ τελευταῖον διάταγμα τῶν ἐκλογῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἤθελε Κυβέρνησιν ἰσχυράν, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰς ἀηδίας τὰς ὁποίας ἔβλεπε μὲ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα. Ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι ἐκ τῆς συνεργασίας Βουλῆς καὶ Κυβερνήσεως θὰ προέλθῃ Σῶμα ἀντάξιον τῶν ὑποχρεώσεών του καὶ πράγματι ἱκανὸν νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου,*** ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν λεχθέντα, λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνέφερεν ὅτι τὰ 9)10 τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης εὑρίσκονται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Κρατικῆς χρεοκοπίας, διότι δὲν στέργουν νὰ ἀποβάλουν τὸ ἀναλογικὸν σύστημα καὶ νὰ δεχθοῦν τὸ πλειοψηφικόν. Εἶναι κρῖμα ὅτι τὰ Κράτη ταῦτα δὲν καλοῦν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως τὰ μεταρρυθμίσῃ καθ' ὃν τρόπον αὐτὸς νομίζει. Ἡ γνώμη τῶν πολιτικῶν τῶν 9)10 τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν πρέπει νὰ μᾶς εἶναι περισσότερον βεβαίως σεβαστὴ ἀπὸ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν Κρατῶν ἐκείνων. Ἀντικρούει ἀκολούθως τὸ λεχθὲν ὅτι τὸ ἀναλογικὸν σύστημα δημιουργεῖ κυβερνητικὰς δυσχερείας ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν καὶ τονίζει ὅτι ἀπὸ μακροτάτης σειρᾶς ἐτῶν ἡ Γαλλία, κυβερνωμένη μὲ συμμαχικὰς Κυβερνήσεις, ἐπετέλεσε θαύματα. Εἰς δὲ τὴν Γερμανίαν αἱ συμμαχικαὶ Κυβερνήσεις ἐσχηματίσθησαν πρὸς ἀνόρθωσιν ἐρειπίων. Εἶναι πλάνη νὰ φαντάζεσθε ὅτι ὁ κοινοβουλευτισμὸς διατρέχει περισσότερον κίνδυνον εἰς τὴν Γερμανίαν παρὰ εἰς τὴν Γαλλίαν. Δὲν εἶναι μόνον ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς ὁμαλῆς καταστάσεως πραγμάτων καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς προόδου εἰς ἕνα τόπον. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τόπον μας, ἰσχύοντος τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, ἐσχηματίσθησαν συμμαχικαὶ Κυβερνήσεις, ὑπῆρξαν δὲ καὶ περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πλειοψηφία ὑπερεῖχε τῆς μειοψηφίας κατὰ μίαν ἢ δύο ψήφους. Τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἦλθε διὰ νὰ ἐπουλώσῃ τὰς πληγὰς τοῦ παρελθόντος, ἡ δὲ ἀνάγκη τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως προῆλθεν ἐκ τῆς συναισθήσεως, τὴν ὁποίαν εἴχομεν πάντες νὰ ἐνταφιασθοῦν τὰ πάθη καὶ νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον κάθε κόμμα νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἰδέας του. Ἐθεωρήσατε ὡς κακόν τι τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν· ἀλλ' αὕτη ἀπετέλεσε σταθμὸν πολιτικῆς καὶ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ λυθοῦν τὰ μεγάλα προβλήματα καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς νέαν περίοδον ὄντως. Αὐτὴ ἡ τελευταία μεγάλη δημοκρατικὴ νίκη ὀφείλεται εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν. Ἐὰν ὑπάρχῃ μία μεγάλη ἀχαριστία, εἶναι ὅτι ἓν μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἀρνεῖται ν' ἀναγνωρίσῃ τὰ εὐεργετήματα τὰ ὁποῖα ἐπῆλθον εἰς τὸν τόπον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀναλογικῆς. Τονίζει ἀκολούθως ὅτι καὶ διὰ τῆς ἀναλογικῆς δύναται ἓν κόμμα νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην συμμαχίας μὲ κανένα ἄλλο κόμμα. Ἡ δυσκολία ἐπομένως τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Κυβερνήσεων δὲν πηγάζει ἀπὸ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν πλειοψηφίας. Τοὐναντίον μὲ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα ἐκδιάζεται ἡ συνείδησις τοῦ λαοῦ καὶ οἱαδήποτε μειοψηφία καταδικάζεται εἰς ἐξαφανισμόν.

Τὸ ἀναλογικόν, συνεχίζει, ἔχει καὶ αὐτὸ τὸ προτέρημα ὅτι δημιουργεῖ καὶ συντηρεῖ κόμματα ἀρχῶν. Ἐλέχθη ὅτι δὲν ὑπάρχουν κόμματα ἀρχῶν ἀλλὰ μήπως τὰ κόμματα τῶν φιλελευθέρων καὶ τὸ λαϊκὸν καὶ ἄλλα κόμματα στεροῦνται ἀρχῶν; Μήπως τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων ἐπετέλεσε τὰ μεγάλα ἔργα τὰ ὁποῖα ἐπετέλεσε μόνον διότι εἶχε μεγάλον ἀρχηγόν; ἢ καὶ διότι εἶχε μεγάλας ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἐπεκρότησεν ὁ λαὸς καὶ αἱ ὁποῖαι εὗρον τὸν κατάλληλον ἐφαρμοστήν; Καὶ πῶς φαντάζεσθε ὅτι παρέρχονται αἱ ἀρχαὶ μὲ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν προσωπικοτήτων; Ὅτι ὑπάρχουν ἀρχαὶ καὶ ἰδέαι τὸ ἀπέδειξε καὶ ἡ τελευταία περίοδος τῆς κρίσεως κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρέθησαν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐθυσίασαν ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἀρχῶν των ὄχι μόνον τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν των καὶ τὴν ζωήν των καὶ τὴν περιουσίαν των. (Χειροκροτήματα). Ἀλλὰ δὲν παραξενεύομαι, συνεχίζει διὰ τοὺς λόγους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι ὅταν ἐπρόκειτο ἐπὶ δικτατορίας νὰ ἀναλάβῃ τὴν δικκυβέρνησιν τοῦ τόπου δὲν εἶχε καλυτέραν ἰδέαν διὰ κανὲν κόμμα καὶ ἀπεκάλεσε πάντα τὰ κόμματα καὶ τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων ἀποσυντεθειμένους ὀργανισμούς.

Κ. Ζαβιτζιάνος (Υπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶπον τοιοῦτόν τι.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ εἶπατε. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐξεπλάγην ὅταν σᾶς εἶδον νὰ ἑτοιμάζεσθε νὰ γίνετε Κυβερνῆτης ἐπὶ τῆς δικτατορίας κατὰ τῆς ὁποίας ἐμάχετο ὅλος ὁ πολιτικὸς κόσμος ὑποστηρίζων τὸ πολίτευμα. Ἐλέχθη, συνεχίζει, ὅτι τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἐπροξένησεν ἀηδίαν εἰς τὸν λαόν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς διότι ὁ λαὸς ἠὐχαριστήθη. Ἐπίσης εἶναι πλάνη ὅτι ἐχρεοκόπησε πανταχοῦ τὸ σύστημα τοῦτο, διότι ἂν ὑπάρχῃ σύστημα τὸ ὁποῖον κατηργήθη, εἶναι τὸ σύστημα τῆς εὐρείας περιφερείας μὲ συνδυασμούς. Εὑρέθη ἓν καταφύγιον διὰ νὰ καταδικασθῇ τὸ ἀναλογικὸν καὶ ἐφευρέθη ἐξ ἄλλου ἡ στενωτάτη περιφέρεια. Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι κανεὶς δὲν ὑποστηρίζει σήμερον τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα μὲ συνδιασμούς, διότι καταπίνεται ἡ μειονοψηφία. Εἶχον, λοιπόν, ἢ δὲν εἶχον δίκαιον νὰ ἀποκαλέσω ἀτυχὲς τὸ διάταγμα ὅπερ πρόκειται νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ἀθλιέστερον ἐκλογικὸν σύστημα εἰς τὸν τόπον; Μήπως θὰ ἦτο πρόοδος νὰ ἀποτελέσωμεν τὴν Γερουσίαν ἐκ φίλων μας; Μήπως τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων δὲν εἶναι πανίσχυρον καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔχει ὁμοιογενῆ Κυβέρνησιν, καὶ ἑπομένως ποῦ εἶναι τὸ ἀγαθὸν τῆς κυβερνητικῆς ὁμοιογενείας ὅπερ τόσον ὑπεστηρίχθη καὶ ὅπερ ὅμως δὲν ἐκαρπώθη;

Δ. Νάκος. Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἔχει συμμάχους τῆς αὐτῆς ἰδεολογίας, ἐνῷ εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν ἦσαν μαζὺ βασιλικοὶ καὶ δημοκρατικοί.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ δι' αὐτὸ εἶναι ἀξιοθαυμαστοτέρα ἡ ἀναλογική.

Δ. Νάκος. Εἰς βάρος ὅμως τῆς Δημοκρατίας.

Α. Παπαναστασίου. Ἀνεφέρθη, συνεχίζει, ὅτι ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ἐγένοντο μόνον μακρὰ ὑπουργικὰ συμβούλια, ἀλλὰ ἐλησμονήθησαν τελείως αἱ δυσχερέστατα στιγμαὶ καθ' ἃς διηύθυνε τὰ τοῦ τόπου ἡ Οἰκουμενική. Δὲν εἶναι συνεπῶς ἄξιον οὔτε τῆς Βουλῆς οὔτε τῆς Κυβερνήσεως νὰ λέγεται ἐνταῦθα ὅτι κατὰ τὴν περίοδον τῆς Οἰκουμενικῆς οὐδὲν ἐπετελέσθη, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων καὶ τὸ ἔργον τῆς Οἰκουμενικῆς ἐξῆρε καὶ τὰς συμμαχικὰς κυβερνήσεις ὑπεστήριξε. Πρέπει, ἐπιλέγει, νὰ εἴμεθα δικαιότεροι καὶ νὰ μὴ ἀπομακρυνώμεθα ἀπὸ τὰ πράγματα, διότι ἂν οἱ λαοὶ δὲν εἶχον τόσον ἀσθενῆ τὴν μνήμην ἀφαλῶς θὰ ἀπεφεύγοντο πολλὰ ὀλισθήματα εἰς βάρος των. (Χειροκροτήματα).

Πρόεδρος. Ἀνακοινῶ ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις 20 βουλευτῶν ὅπως συμπτυχθῇ ἡ περαιτέρω συζήτησις κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη δέχεται τὴν πρότασιν.

Μεθ' ὃ καλουμένων τῶν ἐγγεγραμμένων ὅπως ὁμιλήσουν καὶ εὑρισκομένων ἀπόντων ἢ παραιτουμένων, ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ συζήτησις κηρύσσεται περατωμένη καὶ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν θὰ εἴχομεν καμμίαν ἀντίρρησιν, ἀλλὰ ὑπάρχουν δύο ἀρχηγοὶ κομμάτων οἱ ὁποῖοι δὲν ἐξέφεραν τὰς γνώμας των, ἐκτὸς ἐὰν γίνῃ ἐπιφύλαξις καὶ τὰς ἐκφέρουν εἰς τὴν 2αν συζήτησιν ὁμιλοῦντες καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Μετὰ τοῦτο, συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν Παρασκευὴν ὥρᾳ 4 1)2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Κουτσίνας
Γ. Βεταζήνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ'

τῆς 7 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4 30' μ. μ. ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ Βουλευτὴς Καρδίτσης κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Παναγιώτου Βαβύλη κατοίκου Τρικκάλων κατὰ τοῦ σχολάρχου τοῦ 2ου Ἑλληνικοῦ Σχολείου Τρικκάλων καὶ παρακαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας διὰ τὴν ἐνέργειαν ἀναρρίπεων.

Ὁ Βουλευτὴς Καρδίτσης κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** καταθέτει καὶ συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Παληουρίου Καρδίτσης, ζητούντων ἀναβολὴν εἰσπράξεως δημοσίων φόρων λόγῳ τῆς ἐπελθούσης ἐπὶ διετίαν συνεχοῦς καταστροφῆς τῶν σπαρτῶν ἐκ τῆς ἀκρίδος καὶ ξηρασίας.

Ὁ Βουλευτὴς Ἠλείας κ. ***Η. Τσεριώνης*** καταθέτει ἀναφορὰν φορολογουμένων κατοίκων Ἀμαλιάδος δι' αὐθαίρετον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1320 «περὶ φορολογίας οἴνου» εἰς βάρος των, παρὰ τὰς ἐναντίας διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου.

Οἱ βουλευταὶ Ἰωαννίνων κ. κ. ***Δ. Μπότσαρης, Π. Φλῶρος, Κ. Κατσαδήμας, Α. Δούλης*** καὶ ***Σ. Σταυρόπουλος*** καταθέτουν ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου ἐργατῶν Βυρσοδεψῶν Ἀθηνῶν Πειραιῶς ζητούντων νὰ τύχουν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ εἰσαγωγῆς μηχανημάτων.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις σταθμῶν Ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὑποβάλλει ὑπόμνημα παρακαλῶν ὅπως κατὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν μεταξὺ Κράτους καὶ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας διαφορῶν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα αἰτήματά των.

Ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ Συνταγματάρχης Πεζικοῦ Χιονάκος Ἠλίας ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικήματος ὑπὸ τοῦ συσταθέντος μεγάλου Συμβουλίου περὶ ἐπαναφορᾶς ἀποστράτων ἀξιωματικῶν, θέσαντος αὐτὸν εἰς τὸν Γ' πίνακα.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Νεμέας ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ δικαστικὸν νομοσχέδιον «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Πταισματοδικείων» ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Κορινθίας.

Οἱ Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Πρωτοδικείου Ρεθύμνης παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὸ Ν. Δ. περὶ ἀμίσθων δικαστικῶν κλητήρων προστεθῇ διάταξις περὶ προσμετρήσεως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀμίσθου κλητῆρος ὡς συνταξίμου.

Οἱ φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι δημόσιοι ὑπάλληλοι Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἀπαγορεύοντος τὴν φοίτησιν εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πρώτης διαμαρτύρεται διὰ τὰς καταβαλλομένας ἐνεργείας ὑπό τινων Ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι προσπαθοῦν νὰ ματαιώσουν τὴν μεταφορὰν τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ σταθμοῦ Ἀγγίστης.

Ὁ Ἀγροτικὸς Πολιτικὸς Σύλλογος Δράμας διαμαρτύρεται ἐκ μέρους τῶν καπνοπαραγωγῶν, διότι δὲν εἰσηκούσθησαν αἱ διαμαρτυρίαι των ὑπὲρ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν προστίμων τῶν ἐλλειμματιῶν καπνοπαραγωγῶν.

Οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ ἀγροκτήματος Παναγιᾶς διαμαρτύρονται κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀπαλλοτριώσεων Ἄρτης, ἥτις ἐκδικάσασα τὸ ἀγρόκτημα τοῦτο ἐξέδωκεν ἀπόφασιν παράνομον.

Οἱ καπνοπαραγωγοὶ Πύλου παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὸ Νομοσχέδιον «περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς καλλιεργείας καπνοῦ εἰς τὰς Κυκλάδας» προστεθῇ ἄρθρον ἐπιτρέπον τὴν ἐφετεινὴν καλλιέργειαν, καθόσον ὑπέστησαν μεγάλας δαπάνας δι' ἐνοικιάσεις ἀγρῶν κλπ.

Ὁ Συνεταιρισμὸς καπνοκαλλιεργητῶν Γαλατᾶ Κρήτης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀπαγόρευσιν τῆς καπνοφυτείας εἰς τὸν Νομόν των.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Κερκυραίων καὶ ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος θεωροῦν τὸ ὑποβληθησόμενον Νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως ὡς καταστρεπτικὸν διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν Βιομηχανίαν.

Τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν παρακαλεῖ ὅπως ἀντιπροσωπευθῇ καὶ αὐτὸ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ὁ βουλευτὴς Λέσβου κ. ***Κ. Σίμος*** τηλεγραφεῖ ἐκ Μυτιλήνης ὅτι, κατόπιν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς μειώσεως τοῦ τόκου τῶν ὁμολογιῶν Ἀνταλλαξίμων τοῦ συμπληρωματικοῦ μητρώου δι' ἐκδόσεως νέας σειρᾶς ὁμολογιῶν, ἀτομικοῦ μητρῴ

τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης καὶ προσκλήσεως τῶν δικαιούχων.

Ὁ Φ. Διπλαράκης καὶ Β. Μίχελας καταθέτουν ὑπόμνημα μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως διὰ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης περὶ προσκλήσεως μαρτύρων καὶ δικαιούχων διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐγκρίσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 2.300.000 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Δικαστικοῦ μεγάρου Βόλου».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1928 περὶ συστάσεως Συμβουλίου Οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν».

Οἱ κ. κ. ***Ι. Κανναβὸς*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως καὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Φεβρουαρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ καθορισμοῦ πόρων ταμείου ἀντιφυλλοξηρικῆς ἀμύνης».

Οἱ κ. κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) καὶ ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν νομοσχέδιον α') «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1924 ψηφίσματος τῆς Δ' Συντακτικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἀνακρίσεως καὶ ἐκδικάσεως ἀδικημάτων τινων ὑπὸ τῶν Ἐφετῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1925 ψηφίσματος τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως», β') «περὶ τροποποιήσεως καὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας διατάξεών τινων τῶν ὑπὸ ὡς ἄνω ψηφισμάτων τῆς 16 Δεκεμβρίου 1924 καὶ 11 Ἰουνίου 1925 καὶ γ') «περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ Ν. Δ. τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ τελωνειακοῦ Κώδικος».

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια:

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου ΓΥΠΓ' (3483) τοῦ 1909 «περὶ συγγραφικῶν δικαιωμάτων τῶν θεατρικῶν συγγραφέων» καὶ

2) «Περὶ τῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Κτηματικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος παραχωρουμένων ὑποθηκῶν ἐπὶ ἀκινήτων ἐν ταῖς Νέαις Χώραις».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης, Σ. Ταλιαδοῦρος, Γ. Ροδόπουλος, Ν. Γαρδικιώτης, Ἰ. Κουτσίνας*** κ.λπ., ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διομηχανικῆς πίστεως».

Ὁ κ. ***Ι. Κανναβὸς*** (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. «περὶ καταργήσεως τῶν παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀνταλλαγῆς λειτουργούντων Γνωμοδοτικῶν Συμβουλίων καὶ συστάσεως μιᾶς μόνης Γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Α. Παπαοικονόμου, Ι. Μουντζουρίδης, Ι. Παπαφλέσσας*** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῶν γενομένων μετὰ τὴν 7ην Νοεμβρίου 1920 ἀνακλήσεων κλπ. ἀπομακρυνθέντων ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν Νόμον περὶ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας καὶ στρατιωτικῶν προαγωγῶν» καὶ 2) «περὶ συστάσεως Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 14 Ἰουλίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῶν Κεφαλληνίας» καὶ

2) «Περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας γενομένης μισθώσεως οἰκήματος πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποζημιώσεως δικαιούχων ἀνταλλαξίμων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ βιομηχανικῆς πίστεως».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως ὡς ἔχει τοῦ Ν. Δ. τῆς 14)6)28 περὶ ἐπιβολῆς φορολογίας ὑπὲρ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Κιάτου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Ἐπιθεωρήσεως Σωμάτων Στρατοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1927 ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ συμφωνίας «περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου πληρωμῶν ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1922 τοῦ ἀφορῶντος τὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴν μετανάστευσιν».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως α) τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 "περὶ ἰδιότητος ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας" καὶ β') τοῦ Ν. Δ. τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ αὐξήσεως χορηγουμένης ἐτησίας τακτικῆς συνδρομῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργικὴν Ἑταιρείαν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ι. Γιαμούζης*** καὶ ***Δ. Δημάδης*** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1925 Ν. Δ.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅπως συστήσῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐκκρεμῶν παρ' αὐτῇ νομοσχεδίων καὶ δὴ τῶν περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, περὶ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, περὶ ὁριζοντίου ἰδιοκτησίας, περὶ μετριάσεως ποινῶν, περὶ ἐπεκτάσεως δικαιοδοσίας πταισματοδικῶν, περὶ ἐπιθεωρήσεως κατωτέρων δικαστικῶν, περὶ καταργήσεως ἑρμηνευτικῶν νόμων, περὶ νομίμου μοίρας, ἵνα μὴ ἐκ τῆς βραδύτητος δὲν κατορθωθῇ ἡ συζήτησις τῶν πρὸ τῶν ἑορτῶν. Συνεχίζων καταθέτει νομοσχέδιον «περὶ ἀμνηστείας».

Ι. Μπουρνιᾶς. Ὡς πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὀφείλω νὰ διαμαρτυρηθῶ διὰ τὴν μομφὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ γνωρίζῃ ὅτι ἐκ τῶν νομοσχεδίων του τὰ 30 ἐπεστράφησαν διότι ἦσαν παρὰ τὸ Σύνταγμα.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν ἐπρόκειτο περὶ καμμιᾶς μομφῆς. Σύστασιν ἁπλῆν ἔκαμα νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπεξεργασία τῶν νομοσχεδίων· αἱ παρατηρήσεις περὶ ὧν ὡμιλήσατε διὰ τὰ νομοσχέδια ἦσαν τυπικαὶ παραλείψεις τῆς ὑπηρεσίας.

Πρόεδρος. Δὲν ὑπέβαλε μομφὴν ὁ κ. Ὑπουργός, παρακλησιν ὑπέβαλε καὶ σύστασιν πρὸς τὴν Ἐπιτροπήν. Παρακαλῶ καὶ ἐγὼ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης νὰ προτιμήσῃ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων.

Ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** τονίζει ὅτι τὰ νομοσχέδια αὐτὰ ἔχουν περάσει ἀπὸ τὴν ἐπιτροπήν.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** σχετικῶς μὲ τὴν ἀναφορὰν τῶν φοιτητῶν ὑπαλλήλων λέγει ὅτι παρέλκει ἡ συζήτησις της, διότ

ἐπισήμως ἐδηλώθη εἰς τοὺς ἀναφερομένους ὅτι δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον παραπονοῦνται.

Ὁ κ. ***Γ. Μόδης*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Φλωρίνης παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς καταστάσεως ἥτις ἔχει δημιουργηθῇ ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς συμφωνίας Τρακάκη - Καραμάνου, διότι δὲν παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς δικαιουμένους αἱ ἐκτάσεις διὰ τὰς ὁποίας ἀνέλαβε τὸ Κράτος ὑποχρέωσιν. Γίνονται, τονίζει, καθημερινῶς προστριβαὶ καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ δώσῃ ἓν τέρμα εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

Ν. Τζερμιᾶς. Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα αὐτό, διότι οἱ ἐνδιαφερόμενοι γεωργοὶ εἶναι ἀνάστατοι, μὴ γνωρίζοντες τί πρέπει νὰ κάμουν. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ ἐπέμβῃ καὶ λύσῃ τὸ ζήτημα.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Π. Καρασεβδᾶς*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καρπενησίου, λέγει ὅτι διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ ὑπάρχει ἐγγεγραμμένη ἐπερώτησις καὶ ἐκ μέρους τοῦ ἰδίου καὶ ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων τῆς Τριχωνίας. Θὰ ἐπεφυλασσόμην, λέγει, νὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ἐὰν ἐματαίωνεν ὁ κ. Ὑπουργός τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν καὶ ἐσταμάτα τὸ συμβόλαιον.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Παρακαλῶ ἀναπτύξατε τὸν σύστασίν σας.

Π. Καρασεβδᾶς. Πρόκειται περὶ τοῦ Καταστήματος τοῦ Πρωτοδικείου Καρπενησίου. Ἔχω πληροφορίας ἐγκύρους καὶ ἐξηκοιβωμένας ἐξ ὅλων τῶν λαϊκῶν ὀργανώσεων καθ' ἃς εἰς τὸ Καρπενήσιον τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἡ Εἰσαγγελία εἶναι ἐγκατεστημένα κακῶς εἰς δύο διάφορα καταστήματα. Τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κτιρίου τῆς Εἰσαγγελίας ἐζήτησε νὰ ἐκκενωθῇ τὸ χρησιμεῦον ὡς Εἰσαγγελία καὶ νὰ μεταφερθῇ αὕτη εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Πρωτοδικείου, διότι οὕτω καὶ οἰκονομία θὰ ἐπήρχετο καὶ ὁ κόσμος θὰ διηυκολύνετο. Τὴν πρότασιν αὐτὴν διεβίβασε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰς ἀρχὰς Καρπενησίου, ἀλλ' αὐτὴ δὲν συνέφερεν εἰς τὴν Εἰσαγγελέα Καρπενησίου, διότι θὰ ἔχανεν οὗτος τὴν κατοικίαν του, δεδομένου ὅτι δύο δωμάτια ἀπὸ τὸ κτίριον τὰ χρησιμοποιεῖ διὰ γραφεῖα τῆς Εἰσαγγελίας καὶ εἰς τὰ ἕτερα κατοικεῖ. Θέλων νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς μεταφορᾶς τῆς Εἰσαγγελίας εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐσκέφθη νὰ παραστήσῃ τὸ κατάστημα τοῦτο ὡς ἑτοιμόρροπον καὶ ἐζήτησε πρὸς τοῦτο τὴν συνδρομὴν καὶ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ὅστις βέβαια ἀπὸ συναδελφικὴν ἀβρότητα δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ τὴν δώσῃ. Σημειωτέον ὅτι ἀμφότεροι οὗτοι οἱ δικαστικοὶ ἦσαν ἀμαρτωλοὶ καὶ ἐπέτυχον τὸν πραδιβασμόν των ἐπὶ Παγκάλου. Προσέλαβον ἐπίσης καὶ κάποιον τεχνικὸν ἀναρμόδιον, ὅστις ἔκαμε καὶ αὐτός μίαν ἀόριστον ἔκθεσιν. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν διελύθη ἡ μίσθωσις καὶ προέτειναν νὰ ἐνοικιασθῇ ὡς Πρωτοδικεῖον ἓν οἴκημα ἐκτὸς τῆς πόλεως, τὸ ὁποῖον δὲν χωρεῖ οὔτε τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐνῶ εἶχε παρουσιασθῇ ἄλλο οἴκημα ἐντὸς τῆς πόλεως χωροῦν ἀμφότερα καὶ τὸ ὁποῖον καὶ δὲν ἐζητάσθη ἂν καὶ προσεφέρετο ὁλόκληρον ἀντὶ 4,000 δραχμῶν. Ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον κάμνει τὴν ἐνοικίασιν χωρὶς νὰ προηγηθῇ καὶ δημοπρασία.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ὁ προκάτοχός μου ἐξετέλεσεν αὐτὴν τὴν σύμβασιν.

Π. Καρασεβδᾶς. Μάλιστα. Κατόπιν τούτου ἐξηγέρθη ὁ τόπος ὅλος, διεμαρτυρήθησαν καὶ ὅλαι αἱ ὀργανώσεις, εἰς διαμαρτυρίας δὲ καὶ ἐμοῦ ὁ κ. Ὑπουργὸς συνήνεσεν ὅπως μείνῃ ἐκκρεμὲς τὸ πρᾶγμα, μέχρις ὅτου ὑποβάλῃ ὁ ἐπαρχιακὸς μηχανικὸς ἐμπεριστατωμένην ἔκθεσιν. Ὁ μηχανικὸς μετέβη καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι τὸ ἤδη Πρωτοδικεῖον δὲν εἶναι ἑτοιμόρροπον καὶ ὅτι αἱ ἐξοχαί, τὰς ὁποίας ἔχει, ἔχουν γίνει κατὰ τὴν ἀρχικὴν κατασκευήν, καὶ ὅτι τὸ οἴκημα εἶναι κατάλληλον. Ἐάν, ἐπιλέγει, μεταφερθῇ τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ τὸ δημόσιον θὰ ζημιωθῇ 100,000 ἐτησίως καὶ θὰ τυραννῆται καὶ ὁ κόσμος μεταβαίνων ἔξω.

Ὁ κ. ***Κ. Διδωρίκης*** ἐκθέτει ὅτι ἐνῷ παρατεταμένη ἀνομβρία κατέστρεψε κάθε εἶδος παραγωγῆς τῶν ὀρεινῶν δήμων Δωρίδος, ἤδη μεγάλαι πλημμύραι ἐπροξένησαν μεγίστας ζημίας εἰς τοὺς παραλίους δήμους καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς ἣν περίπτωσιν χορηγηθοῦν βοηθήματα εἰς τοὺς παθόντας ἄλλων ἐπαρχιῶν νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ Δωρίς. Συνιστᾷ ὡσαύτως τὴν ταχίστην ἀποστολὴν ἐπαρκοῦς ποσότητος συρματοπλεγμάτων καὶ μετάβασιν μηχανικοῦ διὰ τὴν κατασκευὴν προχωμάτων πρὸς πρόληψιν ἀμέσου κινδύνου νέων καταστροφῶν καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως ἐποπτεύσῃ εἰς πλήρη ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν του.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς ἂν ἀπεφασίσθη διανομὴ βοηθημάτων εἰς παθόντας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποστολὴν συρματοπλεγμάτων καὶ τὴν μετάβασιν μηχανικοῦ ἐμερίμνησε διατάξας τὰ δέοντα, πρόκειται δὲ νὰ μεταβῇ καὶ ὁ ἴδιος εἰς Αἴγιον ὅπου θὰ συναντήσῃ τοὺς μηχανικούς, οἵτινες ἔχουσι διαταχθῇ νὰ μὲ ἰμνήσωσι καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων ἐν Δωρίδι καὶ θὰ συστήσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν διαταχθέντων.

Ὁ κ. ***Χ. Λαδᾶς*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς τονίζει ὅτι μόνον οὗτοι εἴτε ἐξ ἐλλείψεως προνοίας εἴτε ἐκ νομοθετικοῦ κενοῦ δὲν κατώρθωσαν νὰ προσμετρήσουν τὰς πρώην ὑπηρεσίας των εἰς τὸν συντάξιμον χρόνον, καθ' ἣν στιγμὴν μὲ διάταγμα τοῦ 1926 καὶ αἱ ἀμισθοὶ ὑπηρεσίαι καὶ αὐτὸς ὁ χρόνος τῶν φοιτητικῶν σπουδῶν ἐπετράπη νὰ ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος. Εἶναι προφανής, λέγει, ἡ παράλειψις ἐκ τοῦ μέτρου τούτου τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν καὶ παρακαλεῖ νὰ ληφθῇ πρόνοια, νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ὑπηρεσία των ὡς συντάξιμος.

Ν. Ξηρός. Καὶ ὁ κ. Ὑπουργός, λέγει, διεπίστωσε τὴν ἀδικίαν αὐτὴν καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὴν διορθώσῃ καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

Μ. Αἰλιανός. Συνηγορῶ, λέγει, καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δικαίου αἰτήματος τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἐπανορθώσῃ αὐτὴν τὴν ἀδικίαν.

Οἱ κ. κ. ***Ι. Νικολίτσας*** καὶ ***Δ. Φλωριᾶς*** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Θὰ μελετήσω τὸ πρᾶγμα καὶ θὰ λάβω τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ νὰ διορθωθῇ αὐτὴ ἡ ἀδικία.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Συλλόγου ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων Καλαμῶν, συν.στᾶ θερμῶς τὰ δίκαια τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὄχι μόνον τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν, ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ Κράτους. Εἶναι γνωστή, τονίζει, ἡ διαφορὰ μισθοδοσίας ἡ ὑφισταμένη μεταξὺ τῶν Δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐπίσης εἶναι γνωστὴ καὶ ἡ διαφορὰ ὡρῶν ἐργασίας. Καὶ ἐνῷ πολὺ ὀρθῶς καὶ δικαίως ἐλήφθησαν καὶ λαμβάνονται μέτρα προστατευτικὰ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, διὰ τοὺς ἀτυχεῖς αὐτοὺς βιοπαλαιστὰς τοὺς λεγομένους ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους οὐδὲν μέτρον μέχρι σήμερον ἐλήφθη. Δὲν ζητοῦν τὰ ἀδύνατα, παρακαλοῦν καὶ αὐτοὶ ὡς Ἕλληνες τὴν πανίσχυρον Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ μέτρον τι προστατευτικόν, διότι ἡ σημερινὴ ζωὴ των εἶναι δύσκολος καὶ σκληρά. Δι' αὐτὸ παρακαλῶ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν νὰ μεριμνήσῃ καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῶν δυστυχῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Παρακκλῶ νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Συνδέσμου

ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς λέγει ὅτι θὰ ἐνθυμοῦνται βεβαίως οἱ ἐνταῦθα εὑρισκόμενοι παλαιοὶ Ἕλλες ὅτι ὑπῆρξε ποτὲ σῶμα ὀνομαζόμενον ἀστυφυλακή. Τὸ Σῶμα τοῦτο διελύθη πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ οἱ ἀποτελέσαντες αὐτὸ ὁπλῖται μετετέθησαν εἰς τὴν χωροφυλακήν. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν εἶχον συμπληρώσει τὰ ἔτη τῆς συντάξεώς των ἔλαβον τὴν σύνταξιν τοῦ πολιτικοῦ κλητῆρος. Τὸ Σῶμα τοῦτο ἦτο ἔνοπλον, οἱ δὲ ἀποτελέσαντες αὐτὸ ὁπλῖται εἶχον προϋπηρετήσει εἰς τὸν στρατὸν ὡς ὑπαξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, ὑπήγοντο εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς καὶ ἐφηρμόζετο ἐπ' αὐτῶν ἡ στρατιωτικὴ ποινικὴ νομοθεσία, διὰ τοῦτο ὅταν ἀπεστρατεύθησαν ἐκ τῶν τάξεων τῆς Χωροφυλακῆς ἔλαβον σύνταξιν στρατιωτικήν. Διὰ νὰ ἀποδείξω δὲ τὴν στρατιωτικὴν προέλευσιν τοῦ σώματος τούτου ὑπενθυμίζω εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὅτι τοῦτο ἔλαβε μέρος εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1897, εἰς δὲ τὴν μάχην τοῦ Γριμπόβου ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου Μπαϊρακτάρη πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν. Ἐπειδὴ ὁ νομοθέτης ἐκ κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων ὑπήγαγεν αὐτοὺς ἀδίκως εἰς τὴν πολιτικὴν σύνταξιν, παρακαλῶ ὅπως ὁ χρόνος καθ' ὃν ὑπηρέτησαν εἰς τὴν ἀστυφυλακὴν λογισθῇ ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, διότι στρατιωτικὴν τοιαύτην ἐξετέλουν οἱ ἀστυφύλακες.

Τ. Ἀναστασίου. Μὲ τὴν μὴ ἐξομοίωσιν αὐτὴν στεροῦνται καὶ τοῦ μερίσματος τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

Ε. Πριμίδης. Συνιστῶ καὶ ἐγὼ τὰ δικαιότατα αἰτήματα τῶν ἀναφερομένων, διότι καὶ οὗτοι στρατιωτικὰ καθήκοντα ἐξετέλουν, ἐστρατεύθησαν, ἐπολέμησαν, ἔχυσαν τὸ αἷμά των καὶ εἶναι ἄδικον νὰ μὴ λαμβάνουν τὰ ἄλλα ὠφελήματα τὰ ὁποῖα λαμβάνουν οἱ στρατιωτικοί. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξομοίωσιν καὶ νὰ ἄρῃ αὐτὴν τὴν διαφοράν.

Ὁ κ. ***Μ. Κοθρῆς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος Σητείας Κρήτης.

Ν. Τζερμιᾶς. Τὰ αἰτήματα τῆς ἀναφερομένης Κοινότητος εἶναι δικαιότατα καὶ πρέπει νὰ γίνουν παραδεκτά, δεδομένου ὅτι ἡ ἐκεῖ ὑπάρχουσα Μονὴ ἔχει μεγάλην περιουσίαν

Ὁ κ. ***Δ. Χατζῆσκος,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Λαμίας, τονίζει ὅτι τὸ ἐκεῖ ἑδρεῦον εὐζωνικὸν σύνταγμα, ἐκτελοῦν ἀσκήσεις, ἐπροξένησε μεγάλας ζημίας εἰς τὰς περιουσίας διαφόρων ἰδιοκτητῶν, καὶ πρέπει οἱ παθόντες νὰ ἀποζημιωθοῦν, δεδομένου ὅτι ἐνῷ ἀπηλλοτριώθη πρὸ τριετίας ἔκτασίς τις διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀκόμη δὲν ἐδόθη ἀποζημίωσις.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἂν ἐλάμβανα τὴν ἀναφοράν, θὰ εἶχα διατάξει τὰ δέοντα.

Ὁ κ. ***Ν. Ξηρὸς*** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. ***Α. Λούλης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς ἐν Θεσ)νίκῃ Ἀδελφότητος Παλαιοπύργου Ἠπείρου, λέγει ὅτι τὸ γενόμενον κοινὸν διδακτήριον μεταξὺ τῶν κοινοτήτων Παλαιοπύργου καὶ Μερόπης προωρίζετο διὰ σχολαρχεῖον καὶ ἀντὶ τούτου ὑπεχρεώθησαν οἱ μαθηταὶ Παλαιοπύργου ἐγκατασταθέντος ἐκεῖ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου νὰ μετακβαίνουν καὶ φοιτοῦν εἰς αὐτὸ ἀπομακρυνόμενοι περὶ τὰ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπὸ τὸ χωρίον των, κατὰ δὲ τῶν μὴ προσερχομένων ὑπεβλήθησαν καὶ μηνύσεις. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα.

Π. Φλῶρος. Συνεζητήθη καὶ ἄλλοτε τὸ ζήτημα καὶ τώρα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἱδρύσεως νέων σχολείων παρακαλῶ νὰ ἐπανιδρυθῇ τὸ μονοτάξιον Παλαιοπύργου καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ ὅπου ἦτο καὶ πρότερον διὰ νὰ φοιτοῦν εἰς αὐτὸ οἱ μικροὶ μαθηταί.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Σχολεῖα ἐπὶ 3ετίαν ἱδρύθησαν νέα περὶ τὰ 360, δὲν ἔχει δὲ δικαίωμα ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἱδρύῃ νέα σχολεῖα τὰ ὁποῖα ἱδρύονται κατόπιν ὡρισμένων προϋποθέσεων καὶ διατυπώσεων. Τὸ διτάξιον σχολεῖον τὸ ὁποῖον ἱδρύθη μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων συνέπεσε κατόπιν γνωμοδοτήσεων ὅλων τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ πάλιν μονοτάξιον εἰς Πλαιόπυργον καὶ ἄλλο μονοτάξιον εἰς Μερόπην.

Π. Φλῶρος. Οἱ κάτοικοι ἐξηπατήθησαν καὶ πρέπει ἐπομένως νὰ στείλητε τὴν ἀναφορὰν των εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Αἱ ἀρχαὶ ἐγνωμοδότησαν καθ' ὃ εἶχον δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου.

Ὁ κ. ***Ε. Καρυωτάκης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Δημάρχου Ξάνθης, τονίζει ὅτι ἐπὶ δίμηνον ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται τὰς κλίμακας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ζητῶν νὰ σταλοῦν καθηγηταὶ εἰς Ξάνθην, διότι οἱ διοριζόμενοι τοιοῦτοι δὲν μεταβαίνουν νὰ ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν. Τὸ ἄτοπον τοῦτο, λέγει, μὲ ἠνάγκασε νὰ ἐγγράψω καὶ σχετικὴν ἐπερώτησιν.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος*** συνιστᾷ ἀναφορὰν Προέδρων καὶ Ἀντιπροέδρων τῶν Κοινοτήτων Πηλίου καὶ παρακαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ὁ κ. ***Ε. Τριποδάκης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Ἑνώσεως φυματιώντων θυμάτων πολέμου, τονίζει ὅτι ἡ ἐπάρατος νόσος φθίσις προχωρεῖ μὲ ἠλεκτρικὴν ταχύτητα ἀφοῦ ἡ Στατιστικὴ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ θάνατοι κατὰ 70 ο)ο προέρχονται ἐκ φθίσεως. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς δραστηρίως ἐργάζεται ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸν συντρέξῃ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διότι ἄνευ οἰκονομικῶν μέσων δὲν δύναται νὰ καταπολεμηθῇ ἡ φθίσις.

Ὁ κ. ***Α. Λούλης,*** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχουν φθισιατρεῖα καὶ πρέπει νὰ γίνουν τοιαῦτα νέα ἢ δι' ὅλας τὰς θέσεις τῶν ὑπαρχόντων Σανατορίων νὰ προτιμῶνται κατὰ πρῶτον λόγον οἱ φυματικοὶ ἔφεδροι.

Ὁ κ. ***Κ. Πολυχρονάκης*** λέγει ὅτι εἰς τὰ θύματα πολέμου ἐπιπολάζει ἡ φθίσις ὡς ἐκ τῶν κακουχιῶν τῶν πολεμων καὶ πρέπει κατὰ προτίμησιν οὗτοι ἄνευ τηρήσεως σειρᾶς νὰ γίνωνται δεκτοὶ εἰς τὰ νοσοκομεῖα. Ἐπίσης πρέπει οἱ ἀνάπηροι πολέμου νοσοῦντες νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα.

Ὁ κ. ***Α. Λούλης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Κατερίνης, λέγει ὅτι οὗτος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ σίτου. Ἐὰν θέλωμεν, λέγει, νὰ προστατεύσωμεν τὴν ἐγχώριον παραγωγήν, πρέπει νὰ αὐξήσωμεν τοὺς εἰσαγωγικοὺς δασμοὺς τοῦ σίτου καὶ ὄχι νὰ τοὺς ἐλαττώσωμεν.

Π. Φλῶρος. Ἔχω ἀντίθετον γνώμην. Οἱ παραπονούμενοι ἀποτελοῦν ἕνα ποσοστὸν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Ὅταν εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τὸ ψωμὶ κανονίζεται ὁ τιμάριθμος τῆς ζωῆς πολὺ ὀρθῶς ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς δασμοὺς τοῦ σίτου, διότι ἔτσι θὰ εὐθηνήνῃ ὁ βίος, ὁπότε θὰ ὠφεληθοῦν πρῶτοι οἱ χωρικοί.

Ὁ κ. ***Ι. Κουτσίνας,*** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου Ἐμπορουϋπαλλήλων Λαρίσης, λέγει ὅτι ὅπως ἐξετάζονται καὶ γίνονται δεκτὰ τὰ αἰτήματα τῆς δημοσιουπαλληλικῆς τάξεως, πρέπει καὶ ἡ ἄλλη τάξις τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἡ ὁποία δὲν εἶναι ὀλιγώτερον συμπαθὴς νὰ τύχῃ εὐμενοῦς ἐξετάσεως τῶν αἰτημάτων της.

Ὁ κ. ***Π. Φλῶρος,*** συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀναφοράν, παρακαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ὁ κ. ***Σ. Ἀναστασιάδης,*** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις, λέγει ὅτι εἶναι καιρὸς ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν καταστατικὸν χάρτην τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. ***Μ. Μαντᾶς*** συνιστᾷ ἀναφορὰν Ἑνώσεως ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι τὰ παράπονα τῶν ἐφέδρων εἶναι τόσον δίκαια καὶ ἠθικὰ ὥστε νὰ παρέλκῃ κάθε περὶ αὐτῶν σύστασις. Εἶναι ἀνάγκη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἐκπέμψῃ μίαν ἐγκύκλιον πρὸς τὰς Ἑταρείας νὰ προτιμῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας των τοὺς ἐφέδρους, οἱ ὁποῖοι μίνον αὐτὴν τὴν προτίμησιν ζητοῦν καὶ ἡ ὁποία προτίμησις θὰ εἶνε εἰς ὄφελος τῶν ἐργοδοτῶν, δεδομένου ὅτι ὅπου ἐχρησιμοποιήθησαν ἔφεδροι εἶναι ὑπόδειγμα ὑπαλλήλων, ὅπως εἰς τὴν ἐλευθέραν ζώνην Θεσσαλονίκης.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Τὰ αἰτήματα τῶν ἐφέδρων εἶναι ἀπολύτως δίκαια καὶ εἰς πᾶσαν ἐνέργειάν της τὰ προστατεύει ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων κωμοπόλεως Πορτοχελίου, λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανιδρυμοπόλεως Πορτοχελίου, λέγει ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανιδρυθῇ τὸ ἐκεῖ Ὑποτελωνεῖον, διότι ἐξυπηρετεῖ τὸν λιμένα Κρανιδίου καὶ τὴν ἐνεργουμένην σπογγαλιείαν. Ὑπεβιβάσθη, λέγει, τοῦτο εἰς Τελωνοσταθμαρχεῖον διὰ νὰ προαχθῇ ἄλλο, ἐνῷ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ ὑποβιβασμὸς αὐτὸς καὶ παρακαλεῖ ἐνῷ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ ὑποβιβασμὸς αὐτὸς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μεριμνήσῃ καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μεριμνήσῃ καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸ Πορτοχέλιον.

ὅπως γίνῃ Ὑποτελωνεῖον εἰς τὸ Πορτοχέλιον.

Ὁ κ. ***Α. Παπαοικονόμου*** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἀποστράτων ὁπλιτῶν ξηρᾶς καὶ χωροφυλακῆς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ διατάξῃ νὰ χορηγηθοῦν τὰ καθυστερούμενα μερίδια ἀφ' ὅτου ἐθεσπίσθησαν καὶ οἱ δι' αὐτὰ πόροι.

Παρελθούσης τῆς ὥρας αἱ λοιπαὶ ἐρωτήσεις ἀναβάλλονται.

Ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων.

Πρόεδρος. Ὑπάρχει πρότασις ὅπως προτιμηθῇ, χαρακτηριζομένη ὡς ἐπείγουσα, ἡ ὑπ' ἀριθ. 68 ἐπερώτησις τοῦ κ. Ταλιαδούρου περὶ τῆς Πάουερ.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Παρακαλῶ τὸν κ. συνάδελφον καὶ τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἐπιμείνουν εἰς τὴν πρότασιν τῆς ἐπερωτήσεως αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ ἀφήσουν νὰ συζητηθῇ μὲ τὴν σειράν της διὰ πολλοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἔχω ἤδη ἀναφέρει.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Παρακαλῶ νὰ ἐκθέσω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Βουλὴν τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ προταχθῇ ἡ ἐπερώτησις αὕτη. Πρόκειται περὶ ἀποδόσεως μομφῆς πλαστογραφίας ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν κ. Νάκου κατ' ἐμοῦ καὶ κατὰ τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τοῦ κόμματος τῶν Ἐλευθεροφρόνων διότι ἀπεκάλυψεν ὁ κ. Βουλευτὴς ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι ἐγένετο πλαστογραφία εἰς τὰ πρακτικά, χωρὶς οὐδεὶς ἐκ τῶν Βουλευτῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν νὰ ἀνακαλύψῃ ἐπὶ 19 μῆνας ὅτι ἐγένετο πλαστογραφία εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ὁ κ. Βουλευτὴς ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ 19 μῆνας καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ αὐτήν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Εἰσέρχεσθε εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπερωτήσεως, κ. συνάδελφε, δὲν ὁμιλεῖτε ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ διαφωτισθῇ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη. Πρέπει νὰ ἀκούσῃ ἡ Βουλὴ ποία κατηγορία ἐξετοξεύθη ἐναντίον ἑνὸς ἀρχηγοῦ πολιτικοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος ἀπουσίαζεν. Ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν τῆς ἐπερωτήσεως ἵνα διαφωτισθῇ καὶ αὕτη καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ἵνα μὴ διασύρωνται οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν ἐθνικὰ κεφάλαια. Θὰ πρεκάλουν ὅπως ἡ Βουλὴ στέρξῃ εἰς τὴν πρότασιν τῆς προτάσεως, διότι θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι πυροτέχνημα.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐφόσον ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς παρεκάλεσε νὰ μὴ ἐπιμείνῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν πρότασιν καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη, δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις διότι εἶναι ἐνδεχόμενον ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ μὴ εἶναι εἰς θέσιν, μὴ κατέχων σήμερον ὅλα τὰ στοιχεῖα, νὰ δώσῃ ἀπάντησιν.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Θὰ ἀναγκασθῶμεν τότε νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν χρησιμοποιοῦντες ὅλα τὰ διπλωματικὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα κατέχομεν.

Α. Καραπάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Πῶς κατέχετε διπλωματικὰ ἔγγραφα;

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ δὲν στέργει εἰς τὴν πρότασιν προτάξεως τῆς ἐπερωτήσεως.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἡ σειρὰ τῆς ἐπερωτήσεως θὰ ἔλθῃ μετὰ 9 μῆνας καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ συναφαντία μαίνεται.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ κ. συνάδελφος δὲν ἐπιμένει εἰς τὸ ζήτημα τῆς οὐσίας τῆς ἐπερωτήσεως. Κυρίως φέρει τὸ ζήτημα ἐπὶ μιᾶς κατηγορίας ἡ ὁποία ἐλέχθη σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς Πάουερ καὶ ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν παραμόρφωσιν τῶν πρακτικῶν. Διὰ τοῦτο δὲ ὄχι μόνον ὁ Ὑπουργός, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ ἐπερώτησις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Βουλῆς θὰ εἶχεν ὕψιστον συμφέρον νὰ διαλευκανθῇ ἡ ὑπόθεσις αὐτή. Νομίζω ὅτι ἂν θέλῃ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ τὴν συζητήσωμεν τὴν Δευτέραν εἰδικῶς δι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἐγὼ ἀντέκρουσα τὴν συζήτησιν περὶ προτάξεως τῆς ἐπερωτήσεως ἡ ὁποία δὲν περιέχει ὅσα λέγει ὁ κ. συνάδελφος.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν ἐπειδὴ καὶ ὁ κ. συνάδελφος ἐνδιαφέρεται εἰδικώτερον, νὰ ὁρισθῇ διὰ τὴν Δευτέραν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) Δέχεσθε νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τὴν Δευτέραν ἐπ' αὐτοῦ, κ συνάδελφε;

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὄχι ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ὅπως εἶναι διατυπωμένη ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ζητήματος.

Α. Βερδέλης. Θὰ περιορισθῇ τότε ἡ συζήτησις εἰς τὸ προσωπικὸν ζήτημα.

Πρόεδρος. Ζήτημα ἀνύπαρκτον διότι ὡς διετυπώθη ἡ κατηγορία τῆς πλαστογραφίας, ἀφορᾷ τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον ἢ τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς.

Ἡ συζήτησις θὰ γίνῃ τότε τὴν Δευτέραν.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** λέγει ὅτι ὑπεβλήθη πρότασις ἐκ μέρους 10 βουλευτῶν περὶ προτάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 62 ἐπερωτήσεως πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας, παρακαλούμενον νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν δι' ἕκαστον χωριστὰ τῶν Γυμνασίων καὶ Ἡμιγυμνασίων Μακεδονίας καὶ Θράκης, ποία ἐκ τοῦ Νόμου εἶναι ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθηγητῶν, πόσοι ἔχουν διορισθῇ, πόσοι ἐκ τῶν διορισθέντων ἀνέλαβον ἤδη ὑπηρεσίαν, πότε οἱ διορισθέντες καὶ μὴ ἀναλαβόντες ὑπηρεσίαν θέλουσιν ἀναλάβει καὶ διατί δὲν ἐγένετο ἐγκαίρως ἡ συμπλήρωσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γυμνασίων Μακεδονίας καὶ Θράκης ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἔγκαιρος καὶ κανονικὴ λειτουργία τούτων. Ἐρωτῶ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐὰν εἶναι ἕτοιμος.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Χωρὶς νὰ προταχθῇ ἡ ἐπερώτησις καὶ νὰ ἀπασχοληθῇ ἡ Βουλή, εἶμαι ἕτοιμος νὰ καταθέσω πίνακα λεπτομερῆ τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων Μακεδονίας καὶ Θράκης

Α. Θεολογίτης. Μὲ τοὺς καταλόγους ὅμως δὲν συμπληροῦνται τὰ κενὰ τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὰ Γυμνάσια αὐτά.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ προταχθῇ ἡ ἐπερώτησις.

Πρόεδρος. Ἐρωτῶ τὴν Βουλὴν ἐὰν δέχεται τὴν πρότασιν τῆς ἐπερωτήσεως αὐτῆς.

Φωναί. Ὄχι, ὄχι.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ δὲν ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τῆς ἐπερωτήσεως καὶ συνεχίζομεν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων κατὰ σειράν.

Ὁ κ. ***Κ. Βουδούρης,*** συνιστῶν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβῇ εἰς τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὸν τερματισμὸν τοῦ παρατηρουμένου ἀτόπου σχετικῶς μὲ τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου ἐλαίου, λέγει ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας του ὡς καὶ τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν, πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὄστις ὄχι μόνον

ἤκουσεν εὐμενῶς τὰ παράπονα αὐτῶν, ἀλλὰ μετὰ πρωτοφανοῦς ταχύτητος ἐζήτησε νὰ θεραπεύσῃ μίαν Κρατικὴν αὐθαιρεσίαν. Ὁ φόρος τοῦ ἐλαίου ὁρίζεται εἰς 10 % εἰς εἶδος, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ φόρου τούτου συμβαίνουσιν αἱ ἑξῆς ἀνωμαλίαι. Ἀρχίζει ἡ ἐκθλιψις τῶν ἐλαιῶν, ἡ δὲ δημοπρασία διὰ τὸ ἐνοίκιον τοῦ φόρου ἐξακολουθεῖ καὶ μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν τὰ ἐλαιοτριβεῖα κλείουν, ὁ δὲ Νόμος λέγει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ φόρος εἰσπράττεται εἰς χρῆμα καθοριζόμενος ἀπὸ Ἐπιτροπὴν εὑρισκομένην εἰς τὰς Ἀθήνας. Κατὰ τὸν παρελθόντα Αὔγουστον ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ὥρισε τιμὴν ἐλαίου 32 δραχμάς, ἐνῷ αὕτη πραγματικῶς ἀνέρχεται εἰς 25 δραχμὰς πρὸς μεγίστην ζημίαν τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν. Ὡς ἐκ τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ἐνήργησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τὰ παράπονα τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τοῦ ὑποβάλω τὴν σκέψιν, διατὶ ἡ δημοπρασία διὰ τὸν φόρον τοῦ ἐλαίου ἐξακολουθεῖ καὶ μέχρι τοῦ κλεισίματος τῶν ἐλαιοτριβείων καὶ δὲν ἀρχίζει αὕτη δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐκθλίψεως τῶν ἐλαιῶν, ὁριζομένης σχετικῆς προθεσμίας δι' αὐτήν; Συνεννοήθην, λέγει, μετὰ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξα τὴν σκέψιν ταύτην, ἀλλὰ μοὶ ἀπήντησεν αὕτη ὅτι ὁ τρόπος τὸν ὁποῖον συνέστησα ἐγκλείει τὸν φόβον ὅτι ἴσως γίνουν ὁμάδες πλειοδοτῶν πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου.

Ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχῃ φόβος νὰ γίνουν ὁμάδες εἰς τὴν δημοπρασίαν ταύτην διατί ὁ φόβος οὗτος δὲν ὑπάρχει ὡς ἔχει τὸ σημερινὸν σύστημα τῆς φορολογίας ταύτης; Ὁ τρόπος, λέγει, καθ' ὃν γίνεται ἡ δημοπρασία φέρει μεγάλας ἀνωμαλίας, δι' αὐτοῦ διορίζονται ἐπιστατοφύλακες, οἵτινες εἶνε ἄνθρωποι πηγαίνοντες διὰ 15—20 ἡμέρας, ὄχι μόνον διὰ νὰ λάβωσι τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ λαδωθοῦν. Τὸ δὲ λάδωμα αὐτὸ καθὼς καὶ τὸ ἡμερομίσθιον βαρύνουν τὸ Δημόσιον. Ἀλλὰ πλὴν ὅλων αὐτῶν ὑπάρχει καὶ ἄλλο ζήτημα. Οἱ παραγωγοὶ δὲν ἔχουν χρήματα καὶ ἀναγκάζονται πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου νὰ δανείζονται ἀπὸ τοκογλύφους. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, διότι ὁ ἀκολουθούμενος σήμερον τρόπος ὄχι μόνον ζημιοῖ τοὺς παραγωγούς, ἀλλὰ δὲν ἐξυπηρετεῖ οὔτε τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου. Ἐὰν ἡ ὑπηρεσία ἀντιτάσσεται εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ τρόπου, τοῦτο προέρχεται, διότι ἐσυνήθισεν ἤδη μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν καὶ ὁσάκις μία ὑπηρεσία συνηθίσῃ μὲ ἕνα τρόπον δύσκολα ἐννοεῖ νὰ τὸν μεταβάλῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐὰν νομίζετε, ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι ὁ καλύτερος διορίσατε ἐπιστατοφύλακας, ἀλλὰ νὰ ὁρίσετε ὅτι οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ θὰ πληρώνουν τὸν φόρον εἰς εἶδος. Μόνον οὕτω θὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ζημίαι. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐθεραπεύσατε μὲν μίαν ἀνωμαλίαν ἀλλὰ δὲν ἐλύσατε τὸ ζήτημα διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ κ. **Θ. Λύρας** ποιούμενος τὰς αὐτὰς συστάσεις, λέγει, ὅτι διὰ τοῦ ἀκολουθουμένου τρόπου ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου τοῦ ἐλαίου τὸ δημόσιον ἔρχεται ἐπίκουρον εἰς τοὺς αἰσχροκερδεῖς, διότι εἰς τὰ ἀπομεμακρυσμένα χωρία δὲν ὑπάρχει ἐμπορικὴ συνείδησις οἱ δὲ παραγωγοὶ ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσωσι τὸν φόρον προσφέρουσιν εἰς τοὺς ἐμπόρους ἔλαιον εἰς πολὺ χαμηλὴν τιμήν. Προσεφέρθη ἔλαιον πρὸς 16 δραχμὰς καὶ δὲν ἐγένετο δεκτόν. Φρονῶ, λέγει, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ βοηθῇ μία προθεσμία καὶ θὰ ἠδύνατο ὁ ἐπιστατοφύλαξ νὰ κρατῇ σημείωσιν καὶ ὅταν θὰ ἤρχετο ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ ἐγίνετο ἡ πληρωμή, ἀλλὰ πλὴν τούτου γίνετε καὶ ἄλλον κακόν, διότι οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κοινοποιηθῇ ἔγκρισις περὶ πληρωμῆς τοῦ φόρου εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰς εἶδος καὶ ὄχι εἰς χρῆμα παρατείνουν τὴν ἐκθλιψιν τῶν ἐλαιῶν πρὸς μεγίστην βλάβην τοῦ ἐλαίου. Θὰ ἠδύνατο τὸ Κράτος τὰς ἐνοικιάσεις του νὰ τὰς κάμῃ κατὰ Κοινότητας, δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ τρόπου θὰ ἐπετύγχανε καὶ μεγαλύτερα ποσά, διότι δὲν θὰ ἐγίνοντο καταχρήσεις, ἐνῷ σήμερον ὁ ἐνοικιάζων μίαν συγκεντρωμένην ἐπαρχίαν μὴ γνωρίζων τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα ὑπολογίζει καὶ ἐπὶ τῶν καταχρήσεων αὐτῶν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πράγματι ὁ κ. βουλευτὴς Ὀλυμπίας πρῶτος ἐπέστησε τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τῶν παραπόνων τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν διὰ τὸν ὁρισμὸν τιμῆς τοῦ ἐλαίου εἰς δραχμὰς 32. Ἐξετάσας ἐβεβαιώθην ὅτι οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐφέτος τὸ ἔλαιον ἐτιμᾶτο καιδὴ εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῶν 25 δραχμῶν. Ἐπείσθην ἑπομένως ὅτι εἶχον δίκαιον οἱ παραγωγοὶ διότι ἐπλήρωνον κατ' οὐσίαν φόρον ἀνώτερον τοῦ νομίμως ὁρισθέντος. Διέταξα τὴν ἐπιδιόρθωσιν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ὡς τιμῆς ἐλαίου κατ' ὀκὰν τῶν 24 δραχμῶν, ὑπέβαλον δὲ ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν σχετικὴν τροποποίησιν προνοοῦσαν καὶ ὑπὲρ τῶν συνεπειῶν ἃς ἔχει ἡ νέα τιμὴ διὰ τοὺς ἐνοικιασθέντας ἤδη φόρους, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγκατεστάθησαν οἱ μισθωταί. Ἐν τῇ διαρρυθμίσει τῶν ἀμέσων φορολογιῶν θὰ λάβωμεν τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν ἄλλων ἀτόπων προερχομένων ἐκ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῆς δημοπρασίας, διότι ἡ διόρθωσις αὐτῆς ἀπαιτεῖ τὴν λῆψιν νομοθετικῶν μέτρων μὴ δυναμένων νὰ ληφθῶσιν ἐγκαίρως, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τὴν ἐφετεινὴν ἐσοδείαν.

Ὁ κ. **Γ. Ἡσαΐας** ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεώς του περὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς, λέγει, ὅτι ἀναντιρρήτως αὕτη εἶναι μεγίστης σημασίας καὶ ἑπομένως ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα συζήτησις αὐτῆς, διότι ἑκάστην ἡμέραν παρερχομένης πολλαὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων δραχμῶν πετῶνται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ζήτημα εἶναι δύσκολον ὡς τεχνικὸν καὶ ὡς οἰκονομικὸν συνεννοήθην ὅταν ὑπέβαλον τὴν ἐπερώτησιν νὰ συζητηθῇ αὕτη παρουσίᾳ τοῦ ἀξ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅστις ἐξέφρασεν τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν Δευτέραν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ παρίσταται καὶ ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐπερώτησις αὕτη ἀναβάλλεται.

(Τὴν ἕδραν τοῦ κ. Προέδρου καταλαμβάνει ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος.**

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως μεριμνήσῃ ἵνα ἡ Ἑταιρεία τῶν ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς παρατείνῃ τὸ νυκτερινὸν δρομολόγιόν της. Ὅλοι οἱ Πειραιεῖς, λέγει, παραπονοῦνται διότι ἡ τελευταία ἁμαξοστοιχία ἀναχωρεῖ ἐξ Ἀθηνῶν περὶ τὴν 1 μ. μ. καὶ δὲν δύνανται νὰ παρακολουθήσουν τὰ θέατρα, δεδομένου ὅτι ταῦτα τελειώνουσι πάντοτε ἀργότερον τῆς ὥρας αὐτῆς, ἐκφράζουσι δὲ εὐχὴν ὅπως καθορισθῇ ὥστε ὁ τελευταῖος συρμὸς νὰ ἀναχωρῇ ἐξ Ἀθηνῶν τὴν 2αν μ.μ. Ὑπέβαλον, λέγει, ἐπανειλημμένως αἰτήσεις ἀλλ' ἀτυχῶς ἐνῶ πρόκειται περὶ Ἑταιρείας ἥτις ἔχει μέγιστα κέρδη αἱ ἀναφοραὶ αὐτῶν δὲν εἰσηκούσθησαν. Παρακαλῶ συνεπῶς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἵνα αὐξήσῃ τὰ δρομολόγια τοῦ σιδηροδρόμου τούτου καὶ ὁ τελευταῖος συρμὸς ἐκ Πειραιῶς μὲν πρὸς τὰς Ἀθήνας νὰ ἀναχωρῇ τὴν 1.30' ἐξ Ἀθηνῶν δὲ τὴν 2 μ. μ.

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν νὰ δώσῃ λεπτομερεῖς πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν σχετικῶς μὲ τὴν σημειωθεῖσαν βλάβην ἐπὶ τοῦ ὑποβρυχίου «Παπανικολῆς». Ἡ κοινὴ γνώμη, λέγει, πρό τινων ἡμερῶν ἀνησύχησεν ἐκ τῆς εἰδήσεως ὅτι τὸ ὑποβρύχιον «Παπανικολῆς» ὑπέστη βλάβας καὶ ἡ ἀνησυχία ἦτο ἔτι μεγαλυτέρα διότι ἐπρόκειτο περὶ σκάφους νεοτεύκτου διὰ τὸ ὁποῖον ἐξοδεύθησαν 50.000.000 δραχμῶν καὶ διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἰς οὐδὲν ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν προέβη. Οὕτω διεδόθη ὅτι ἡ βλάβη προῆλθεν ἐκ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ σκάφους, παραλείψαντος κάποιον χειρισμόν, καὶ ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ χειρισμοῦ αὐτοῦ θὰ ἐπέφερε σεβαρὰς ζημίας ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη βαλβὶς ἀνείγουσα αὐτομάτως. Διεδόθη δὲ ὅτι ἡ παράλειψις αὕτη ἦτο στοιχειωδεστάτη, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει τὴν ἀτέλειαν τῶν γνώσεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑποβρυχίων. Ὁ μηχανικός, ὅστις ἐπέφερε τὴν βλάβην εἶναι εἷς ἀπλοῦς ὑπαξιωματικὸς εὐθύνεται δὲ καὶ ὁ κυβερνήτης τοῦ ὑποβρυχίου, διότι ἀνέθεσε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην εἰς ἕνα ἁπλοῦν ὑπαξιωματικόν. Ἐκ παραλλήλου ὑπάρχουν διαδόσεις ὅτι ἡ ζημία ἀνέρχεται εἰς 500.000 δραχμὰς καὶ ὅτι διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ βλάβη θὰ ἀπαιτηθῇ δίμηνον διάστημα. Εὐτυχῶς ἐπληροφορήθην ὅτι ἡ βλάβη αὕτη δὲν εἶχεν μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ σκάφους καὶ ὅτι ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ εἶναι ἐπὶ τοῦ σκάφους καὶ ὅτι ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ εἶναι ἐπὶ τοῦ σκάφους καὶ ὅτι ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ εἶναι καὶ ἡ κάρφωσίς του εἶναι τελειοτάτη. Δι' αὐτὸ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν νὰ παράσχῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς κάτωθι πληροφορίας 1) ποῦ, πότε καὶ εἰς ποῖον σημεῖον τοῦ σκάφους ἢ τῶν μηχανῶν ἐσημειώθη ἡ βλάβη, 2) πῶς προῆλθεν ἡ βλάβη αὕτη, 3) ἐὰν ὑπάρχει ὑπαιτιότης δι' αὐτήν. 4) Πόσην δαπάνην θὰ ἀπαιτήσῃ ἡ ἐπισκευὴ τῆς βλάβης. 5) Πόσον χρόνον θὰ διαρκέσῃ ἡ ἐπισκευὴ αὐτῆς καὶ 6) ἐὰν συνεπείᾳ τῆς βλάβης θὰ σημειωθῇ μείωσίς τις εἰς τὸ ὑποβρύχιον εἴτε ἀπὸ ἀπόψεως ταχύτητος κατὰ τὸν πλοῦν, κατάδυσιν ἢ ἀνάδυσιν εἴτε ἀπὸ ἀπόψεως μηχανικῆς ἐν γένει ἱκανότητος.

Π. Ἀργυρόπουλος (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν). Εἶμαι εὐτυχής, λέγει, διότι μοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ δώσω ἐξηγήσεις σχετικὰς μὲ τὴν βλάβην τὴν ὁποίαν ὑπέστη τὸ ὑποβρύχιον «Παπανικολῆς». Τὸ ὑποβρύχιον αὐτὸ ὑπέστη δύο βλάβας. Τὴν πρώτην ὀλίγον πρὸ τῶν Γυμνασίων, καὶ εἶναι αὕτη ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὰ Γυμνάσια. Ἐξ αἰτίας μὴ συμμετοχῆς τοῦ «Παπανικολῆ» εἰς τὰ Γυμνάσια. Εἶναι μία βλάβη γενομένη εἰς τὸ ἐξάρτημα μιᾶς ἀντλίας, εὐτυχῶς βλάβη μικρᾶς ζημίας. Ὅταν ἐγένετο ἀντιληπτὴ ἡ βλάβη αὕτη διετάχθη ἐξέτασις διατί ἐπῆλθεν αὕτη καὶ ἡ ἐξέτασις ἀπέδειξεν ὅτι αὕτη προῆλθεν ἀπὸ κακὴν λίπανσιν τοῦ τεμαχίου αὐτοῦ τῆς ἀντλίας ἂν δὲ δὲν ἀντεκατεστάθη ἀμέσως τὸ τεμάχιον τοῦτο εἶναι διότι ὁ Ναύσταθμος δὲν ἔχει ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα μέσα. Τὸ ἀντικατέστησε δὲ κατόπιν. Ὁ Ἀρχηγὸς τῶν ὑποβρυχίων ἐτιμώρησε τὸν μηχανικὸν μὲ φυλάκισιν. Ἀλλ' ἡ ζημία αὕτη δὲν φέρει καμμίαν ἐλάττωσιν εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ «Παπανικολῆ». Ἐκτὸς ὅμως αὐτῆς τῆς βλάβης παρετηρήθη τὴν 16ην Ἰουλίου ἄλλη βλάβη, ἥτις ἐνομίσθη ὅτι προήρχετο ἐκ τῆς κακῆς τοποθετήσεως ἑνὸς καρφίου, ἀλλὰ κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον παρετηρήθησαν διαρροαὶ καρφιῶν καὶ τότε ἐγένετο ἐξέτασις τοῦ πράγματος. Εἰς τὸ ὑποβρύχιον ὑπάρχουν οὕτως εἰπεῖν δύο σκάφη μεταξὺ δὲ αὐτῶν ὑπάρχει κενὸν εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται τὸ ὕδωρ κατὰ τὴν κατάδυσιν τοῦ σκάφους. Τὸ κενὸν αὐτὸ διαιρεῖται εἰς τομεῖς, εἰς ἕνα δὲ τομέα αὐτοῦ ἀντὶ νὰ εἰσέλθῃ θαλάσσιον ὕδωρ εἰσέρχεται τὸ πετρέλαιον διὰ τὰς μηχανάς. Ἐλησμόνησαν λοιπὸν νὰ ἀνοίξουν τὸν κρουνὸν διὰ νὰ βγῇ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ἐνῷ ἔμπαινε τὸ πετρέλαιον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγένετο ὑπερπίεσις. Διετάχθησαν ἀκρίσεις αἵτινες ἀπέδειξαν ὅτι ἡ βλάβη ὠφείλετο εἰς κακὸν χειρισμόν.

Ἡ βλάβη αὕτη θὰ ἐπιδιορθωθῇ, ἡ δὲ ζημία δὲν θὰ ἀνέλθῃ οὔτε εἰς 200.000 δραχμῶν. Ἀπὸ τὰς ἐπανειλημμένας ἐξετάσεις αἵτινες ἐγένοντο ἀπεδείχθη ὅτι ὑπεύθυνος δὲν ἦτο ὁ Κυβερνήτης τοῦ σκάφους ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ μηχανικὸς ὅστις ἦτο ὑπεύθυνος καὶ διὰ τὴν ἄλλην βλάβην. Ὀφείλω ὅμως νὰ εἴπω ὅτι αἱ τοιαῦται βλάβαι γίνονται ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα· ὁ «Κατσώνης» ὑπέστη τὸ αὐτὸ λάθος ἐνῷ εὑρίσκετο ἀκόμη ἐν Γαλλίᾳ καὶ ὁ χειρισμὸς αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ τῶν Γάλλων. Δὲν λέγω τοῦτο διὰ νὰ ἐλαφρύνω τὸν μηχανικὸν ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ὅτι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα γίνονται τοιαῦτα λάθη. Ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ ὅτι δὲν ἔχομεν καλὸν προσωπικόν, πράγματι ὑστερούμεν εἰς τοῦτο, διότι τὸ ὑποβρύχιον εἶναι νέον ἔτλεν καὶ τὸ προσωπικὸν νέον εἶναι ἀκόμη εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ εἶναι. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὑπέβαλα δύο νομοσχέδια διὰ νὰ βελτιώσωμεν τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ. Καταλήγων,

λέγει ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῇ, διότι λαμβάνονται ὅλα τὰ μέτρα ἅτινα πρέπει νὰ ληφθοῦν.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** συνιστῶν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὸν τελευταῖον διαγωνισμὸν βιοθηκοναπεργοσταστάσιων, λέγει ὅτι κατὰ τὸν Μάρτιον ἐγένετο ὁ διαγωνισμὸς οὗτος καὶ ἐπέτυχον πολλοί, οἵτινες ὅμως δὲν προσελήφθησαν καὶ εὑρίσκονται ἤδη μετέωροι, μὴ γνωρίζοντες ἐὰν θὰ προσληφθῶσιν ἢ ὄχι. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐὰν πρόκειται νὰ προσλάβῃ τοὺς ἐπιτυχόντας διὰ νὰ κανονίσουν οὗτοι τὴν θέσιν των. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν συμβαίνει μόνον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα Ὑπουργεῖα, εἶναι δὲ μία κακὴ ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν προσφέρει τὸ Κράτος εἰς τοὺς νέους αὐτοὺς διότι τοὺς μανθάνει ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις του.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πράγματι εὑρίσκω δίκαιον τὸ παράπονον τοῦ κ. συναδέλφου ὅτι δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ προκηρύσσωνται διαγωνισμοὶ ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος δὲν θὰ εἶχε ὑπ' ὄψει νὰ προέλθῃ συντόμως εἰς διορισμούς, διότι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ὑποβάλλωνται εἰς κόπους καὶ δαπάνας οἱ ὑποψήφιοι. Τὸν διαγωνισμὸν περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο λόγος δὲν προεκήρυξα ἐγὼ· εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν γενομένην ἐρώτησιν δύναμαι νὰ δηλώσω ὅτι δὲν δύναμαι νὰ προσλάβω πλέον τῶν 10 ἐπὶ τοῦ παρόντος, διότι 10 μόνον ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης,** συνιστῶν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως σταλῇ εἰς τὴν Νομαρχίαν Μεσσηνίας ὑπάλληλος διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Λογιστηρίου, λέγει ὅτι πλέον τοῦ ἔτους τὸ γραφεῖον αὐτὸ εὑρίσκεται ἄνευ ὑπαλλήλου, διότι ὁ ὑπάλληλος ἐγκληματίσας εὑρίσκεται εἰς τὰς φυλακάς, τὸν ἀνεπλήρωσε δὲ εἷς γέρων συνταξιοῦχος, ὅστις δὲν ἐπαρκεῖ, εἰς τρόπον ὥστε γεννῶνται πολλαὶ δυσκολίαι διὰ τοὺς συνταξιούχους καὶ τὰ θύματα τοῦ πολέμου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἰς τὸ Ταμεῖον περὶ οὗ πρόκειται ὑπηρετεῖ εἷς ἀπόστρατος ταγματάρχης, δὲν γνωρίζω δὲ πῶς κάμνει αὐτὸς τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ πῶς τὴν ἔκαμεν ὁ ταμίας. Ἀλλὰ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1929 τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν τῶν συντάξεων θὰ διεξαγάγουν τὰ Ὑπουργεῖα καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος ἀποστολῆς ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. **Φ. Μανουηλίδης,** ἐπερωτῶν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας σχετικῶς πρὸς διαφόρους παραλείψεις σχετικὰς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν, λέγει ὅτι δὲν προτίθεται νὰ ἐλέγξῃ τὸν σημερινὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας διὰ κατάστασιν ἡ ὁποία εἶναι ἀπότοκος παραλείψεων προγενεστέρων. Συνεχίων τονίζει ὅτι ἀπὸ μακροῦ χρόνου παραμένουν κεναὶ αἱ θέσεις καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων Διδυμοτείχου καὶ Σουφλίου, τοιουτοτρόπως δὲ λειτουργοῦν ἐλλειπέστατα τὰ Γυμνάσια ταῦτα ἐφ' ὅσον στεροῦνται ἐπαρκοῦς διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἐὰν λέγει, οἱ εἰς τὰ Γυμνάσια ταῦτα διοριζόμενοι καθηγηταὶ κατετρώγοντο ἐκάστοτε νὰ ἀπαφεύγουν διὰ διαφόρων μέσων νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν θέσιν των, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ πρὸς τίνα λόγον ἐξακολουθοῦν νὰ διατηροῦνται τὰ Γυμνάσια ταῦτα; Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐμποιεῖ μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι αἱ διδόμεναι διαταγαὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν μετάβασιν τῶν καθηγητῶν εἰς τὰς προαναφερθείσας θέσεις δὲν ἐκτελοῦνται. Ὅταν δὲ ἠρωτήσαμεν κατὰ τίνα τρόπον θὰ κατορθωθῇ νὰ μεταβαίνουν οἱ καθηγηταὶ εἰς τὰς θέσεις των μᾶς ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐὰν ἐψηφίζετο εἰδικὸς νόμος. Ἐνῷ μὲ τοῦ ὁποίου νὰ ἀμείβωνται περισσότερον οἱ εἰς τὰς θέσεις ταύτας μεταβαίνοντες. Ἐὰν αὕτη εἶναι ἡ ἀφορμὴ διὰ τὴν ὁποίαν τὰ Γυμνάσια ταῦτα στεροῦνται καθηγητῶν, εἴμεθα πρόθυμοι νὰ πληρώσωμεν τὴν διαφορὰν αὐτήν.

Ὀφείλομεν ὅμως νὰ τονίσωμεν ὅτι δὲν δύνανται ἐπ' ἀπειρον οἱ καθηγηταὶ νὰ ἀρνῶνται τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀστικῆς σχολῆς Ὀρεστειάδος εἰς ἡμιγυμνάσιον λέγει ὅτι ἐπὶ τούτου εὗρε σύμφωνον τὸν νῦν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας, κατόπιν δὲ τούτου μετ' ἄλλων συναδέλφων τοῦ νομοῦ Ἕβρου παρεκάλεσε τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐγγράψῃ τὴν σχετικὴν πίστωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ὅστις καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὸ πράξῃ. Πλήν, μεταβληθεισῶν τῶν Κυβερνητικῶν ἀντιλήψεων, ἀπεφασίσθη νὰ διακοπῇ ἡ περαιτέρω ἵδρυσις ἡμιγυμνασίων. Ἐὰν ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ ταύτην γνώμην, θὰ ἔπρεπεν ἡ ἀπόφασίς της αὕτη νὰ ἐκτελεσθῇ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης περιφερείας. Ἐπικρατεῖ ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὰ διάφορα ἡμιγυμνάσια ἔχουν ἱδρυθῇ κατὰ τρόπον μεροληπτικόν, πρὸς ὅρσιν δὲ τῆς ἐντυπώσεως ταύτης θὰ εἴμεθα πρόθυμοι νὰ καταργηθοῦν τὰ πλεονάζοντα, νὰ ἱδρυθοῦν δὲ ταυτα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ δημιουργῇ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ταῦτα καταλέμονται κατὰ τρόπον μεροληπτικόν. Τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐπερωτήσεώς μου, λέγει, ἀφορᾷ τὴν μὴ ἐπίσπευσιν τῆς ἐγκρίσεως παρὰ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τῶν πιστώσεων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ὡς ἐκ τῶν ὁποίων παραμένουν πλεῖστα χωρία τῶν περιφερειῶν μας ἄνευ διδασκάλων.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Λέγει ὅτι ὑπῆρχον σχολεῖα. Τώρα ποῦ ἔγιναν σχολεῖα θὰ μεταβοῦν καὶ οἱ διδάσκαλοι.

Φ. Μανουηλίδης. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἐσχάτως ὑποκατέστησε διαφόρους ὑπηρεσίας τῶν διαφόρων Ὑπουργείων. Εἰδικῶς δέ, προκειμένου περὶ τῆς πληρώσεως τῶν θέσεων τῶν σχολείων τούτων, τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἔχει τὴν ἀντίληψιν ὅτι πρόκειται περὶ νέων θέσεων καὶ δὲν παρέχει τὰς αἰτουμένας πιστώσεις.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἐδόθη ἤδη ἐξήγησις καὶ ἠρώτησαν αἱ ἀντιρρήσεις.

Φ. Μανουηλίδης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ ἓν τρίμηνον ἤδη, τὸ ὁποῖον διέρρευσε, δὲν κατορθώθη νὰ γίνῃ ἔναρξις τῶν μαθημάτων εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα. Συνεχίζων, λέγει ὅτι ἐφ' ᾧ ἀπὸ 8ετίας ἤδη ὑπήχθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τὸ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει Τουρκικὸν κτίριον δὲν κατορθώθη ἐν τούτοις μέχρι τοῦδε νὰ ἀποπερατωθῇ. Προετάθη ἄλλοτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ κτίριον τοῦτο ὡς ὀρφανοτροφεῖον διατεθείσης μάλιστα πρὸς τοῦτο καὶ πιστώσεως 500.000. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἠρνήθη κατηγορηθὲν μάλιστα καὶ ἐμέ, ὁ ὁποῖος ἔκαμα τὴν πρότασιν ἐκείνην, ὅτι εἶμαι ἐχθρὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δὲν κατόρθωσεν ἀκόμη νὰ περατώσῃ τὸ κτίριον. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου καὶ εἰδικοῦ προσωπικοῦ. Ἀλλ' ἂν δὲν ὑπάρχουν τὰ ὄργανα πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων, θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ μὴ ἀναλαμβάνωμεν τὰ ἔργα ταῦτα ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐξεύρωμεν ἄλλον τρόπον πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κτίριον ὄχι μόνον δὲν ἀπεπερατώθη ἀλλὰ καὶ ζημία διὰ τὸ Δημόσιον προῆλθε ἀφοῦ ματαίως ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε 600.000 δρ. Θὰ ἤθελον νὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δώσῃ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι οὐδεμία ἐργασία γίνεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου.

Ὁ κ. ***Χ. Πανταζίδης*** τονίζει ὡσαύτως ὅτι ἡ κατάστασις τῶν γυμνασίων Διδυμοτείχου καὶ Σουφλίου δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστος λόγῳ τῆς ἀποσυγῆς τῶν καθηγητῶν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἔστω καὶ προαγόμενοι, διὰ λόγους οἰκονομικούς. Ὑποδεικνύει τὴν δωρεὰν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς εἰσιτηρίων ὡς καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ὑπηρεσίας των εἰς διπλοῦν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει, τονίζει, ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ λῃφθῇ μέριμνα ἵνα πάυσῃ ἡ κατάστασις αὐτὴ τῆς ἀνταρσίας καὶ τῆς ἀρνήσεως ὑπηρεσίας. Ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀστικῆς σχολῆς Ὀρεστειάδος διαμηνύει τὴν ἐντύπωσιν τῶν μερῶν ἐκείνων ὅτι ἡ κατανομὴ τῶν σχολείων καὶ ἡ προαγωγὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τρόπον μεροληπτικόν. Περαίνων ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ διὰ τὴν ταχείαν πλήρωσιν τῶν κενῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἕνεκεν τῶν ὁποίων πλεῖστα χωρία μένουν ἄνευ διδασκάλων ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ταχείας ἀποπερατώσεως τοῦ Τουρκικοῦ κτιρίου Ἀλεξανδρουπόλεως ἡ ὁποία ἐκκρεμεῖ ἀπὸ 8ετίας.

Ὁ κ. ***Πρόεδρος*** ἀνακοινοῖ ὅτι ὑποβληθείσης αἰτήσεως ἐκ μέρους 10 βουλευτῶν, ἡ συζήτησις γενικεύεται.

Ὁ λόγος δίδεται μετὰ τοῦτο εἰς τὸν κ. ***Ε. Καρυωτάκην*** ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι εἰς τὰς Νέας Χώρας κρατεῖ μεγίστη ἀγανάκτησις διότι οἱ καθηγηταὶ τῶν γυμνασίων, καίτοι ἔχει ἤδη παρέλθει τρίμηνον, δὲν κατορθώθη νὰ μεταβοῦν εἰς τὰς θέσεις των. Τοιουτοτρόπως εἰς τὸ Γυμνάσιον Ξάνθης τὸ ὁποῖον ἔχει δυνάμει 7 φιλολόγων καθηγητῶν ὑπηρετεῖ ἤδη μόνον εἷς, προκαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ δηλώσῃ πόσοι φιλόλογοι καθηγηταὶ ὑπηρετοῦσιν εἰς τὸ γυμνάσιον τοῦτο.

Ὁ κ. ***Κ. Γόντικας*** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας), λέγει ὅτι διωρίσθησαν 4 φιλόλογοι.

Εἷς Βουλευτής. Πόσοι ἐπῆγαν;

Ἐμμ. Καρυωτάκης. Πληροφορῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐγώ, ὁ ὁποῖος ὡς καταγόμενος ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα γνωρίζω καλλίτερον τὰ πράγματα, ὅτι δὲν ὑπηρετεῖ ἐκεῖ παρὰ εἷς καὶ μόνον φιλόλογος. Ἀναγινώσει τηλεγράφημα διαμαρτυρίας διὰ τὴν ἔλλειψιν διδασκάλων ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων βεβαιοῦν, ὅτι εἰς τὸ Γυμνάσιον Ξάνθης διδάσκει εἷς καθηγητής. Συνεχίζων τονίζει ὅτι δὲν ἐγένετο ἐγκαίρως ἡ τοποθέτησις τῶν καθηγητῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Νέων Χωρῶν καὶ ὑπῆρχον αἱ σχετικαὶ πιστώσεις.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Πόσον καιρὸν ὅμως ἔμειναν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον.

Ε. Καρυωτάκης. Δὲν εἶναι τοῦτο δικαιολογία, οὐδὲ δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς εὐθύνης μεταφέρων αὐτὴν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ὑπάρχει ἴσως ἡ δυσχέρεια, ὅτι οἱ καθηγηταὶ διὰ λόγους οἰκονομίας μετὰ δυσκολίας μεταβαίνουν εἰς τὰς Νέας Χώρας. Προετείναμεν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς ἓν ἐπίδομα, ἀλλ' ἡ πρότασίς μας ἀπερρίφθη καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σκεφθῶμεν νὰ διαθέσωμεν ἐκ τῶν ἰδίων μας πρὸς τοῦτο. Τὸ ζήτημα εἶναι ἔως πότε θὰ διαρκέσῃ ἡ κατάστασις αὐτὴ καὶ ἐὰν ἔχῃ καὶ ἡ Ξάνθη ἡ ὁποία προσφέρει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐτησίως 90.000.000 ἐὰν ἔχῃ καὶ αὐτὴ τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ καθηγητάς. Προτείνει νὰ ληφθῶσι μέτρα ὥστε νὰ μεταβοῦν οἱ καθηγηταὶ εἰς τὰς θέσεις των, νὰ συνεχισθοῦν δὲ τὰ μαθήματα καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν διὰ νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ μαθηταὶ τὸν χρόνον τὸν ὁποῖον ἀπώλεσαν ματαίως. Ἀναγινώσκει ἀκολούθως τὸ κατατεθὲν σημείωμα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ ὁποῖον, λέγει, εἶναι ἀπολύτως σύμφωνον μὲ ὅσα οὗτος ἐκθέτει, ἐφόσον καὶ τὸ σημείωμα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὁμιλεῖ περὶ καθηγητῶν «διορισθησομένων».

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἡ στήλη τῶν διορισθησομένων εἶναι πλέον διορισθέντες.

Ε. Καρυωτάκης. Καὶ ἂν διωρίσθησαν πότε θὰ πᾶνε;

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐκδώσω καὶ ἔνταλμα συλλήψεως.

Ε. Καρυωτάκης. Λυποῦμαι ὅτι μὲ τὴν τακτικὴν αὐτὴν δὲν θὰ καταστῇ ποτὲ δυνατὸν νὰ λειτουργήσῃ τὸ Γυμνάσιον Ξάνθης δι' ὃ ἐγὼ καμμίαν ἐλπίδα ὅτι καὶ ἡ ὑστάτη αὐτὴ ἔλλησις τὴν ὁποίαν ποσοῦμαι δὲν θὰ λῃφθῇ ὑπ' ὄψιν διότι γίνεται εἰς οὖρα κωφῶν.

Ὁ κ. ***Δ. Δημάδης*** λέγει ὅτι ἐπανειλημμένως ἀπετάθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ προφορικῶς καὶ διὰ ἀναφορῶν καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ὁλόκληρον περιφέρεται τῶν Νέων Χωρῶν ἔχων ἀνάγκην τῆς ἰδιαιτέρας μερίμνης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Ἀλλὰ ταῦτα ὄχι μόνον οὐδεμία μέριμνα ἐλήφθη ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν ἀνεκλήθη ὅπως τοποθετηθῇ ἀλλαχοῦ. Συγκεκριμένως δέ, λέγει, ὁμιλῶ διὰ τὸ Γυμνάσιον τῆς Αἰκατερίνης. Ἐξελιπάρησα καὶ τὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς πάντας ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο. Καὶ ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἐὰν μία ἕδρα ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο. Καὶ ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἐὰν μία ἕδρα παρχία ἡ ὁποία δίδει εἰς τὸ Κράτος 50 ἑκατομμύρια κατ' ἔτος ἂν θὰ μείνῃ ἄνευ διδασκάλων καὶ ἄνευ ἐκπαιδεύσεως. Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ζητοῦμεν τὴν αὐτεξιότητα.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἔχει ἀποκέντρωσιν.

Δ. Δημάδης. Τόσην ἀποκέντρωσιν ἔχει ὥστε αἱ θέσεις τῶν δημοδιδασκάλων αἱ ὁποῖαι ἐζητήθη νὰ πληρωθοῦν δὲν ἐνεκρίθησαν ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχουν πιστώσεις. Εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν ὑπάρχουν πλέον τῶν 25 αἰτήσεων διδασκάλων οἱ ὁποῖοι δὲν ἐνεκρίθησαν καὶ αὐτοὶ ἐλλείψει πιστώσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ δὲν κατορθώθη ἀκόμη νὰ ἀρχίσουν τὰ σχολεῖα. Ἐφόσον ταῦτα γίνονται δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιαζόμεθα εἰς τὰς ἐπαρχίας μας ὡς ἀναμορφωταί.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἡ ἐπιθυμία μου, λέγει, εἶναι νὰ κατατεθοῦν τὰ πράγματα διὰ νὰ φέρῃ ἕκαστος τὰς εὐθύνας διὰ τὰς πράξεις ἢ παραλείψεις του. Ἐλέγχομαι διὰ πράξεις ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ 1920.

Φ. Μανουηλίδης. Ἐγὼ εἶπα περὶ εὐθύνης πολλῶν Κυβερνήσεων.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Τὰ λεχθέντα ἀφεώρων ὅλην αὐτὴν τὴν περίοδον καὶ φαντάζεσθε πόση θὰ ἦτο ἡ δυσχέρειά μου ἐὰν τυχὸν ὤφειλα νὰ λογοδοτήσω δι' αὐτήν. Ἤδη ἐλέγχομαι παρὰ τῶν ἐπερωτώντων διὰ μὴ παράβασιν νόμου ἢ διὰ παραλείψεις; Ἐὰν ἐλέγχομαι διὰ τὸ πρῶτον ὑμολογῶ ὅτι εἶμαι ἐλεγκτὴς διοίκησιν ὅμως, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀσκήσω ἄλλην παρὰ ἐκείνην ἡ ὁποία εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν νόμον καὶ εἶμαι ἀτάκανος νὰ ἀσκήσω πέραν αὐτοῦ ἢ ἔξω αὐτοῦ διοίκησιν. Ἡ κατάστασις, συνεχίζει, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνέλαβον τὸ Ὑπουργεῖον ἦτο ἡ ἑξῆς: Ὑπῆρχεν ἀπαγόρευσις ρητή, ἵνα ἐπὶ δύο ἔτη μὴ διορίζεται οἱοσδήποτε ὑπάλληλος καὶ ὑπῆρχε καὶ ἀπαγόρευσις ἐγγραφῆς οἱασδήποτε πιστώσεως διὰ τοιοῦτους σκοπούς.

Β. Δεληγιάννης. Ἤρθη αὐτὴ ἡ διαταγή, διότι εἶναι ἀκατανόητος ἂν μὴ ἀνόητος.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὄχι. Συνεχίζων λέγει ὅτι διὰ νὰ ὑπάρχουν σχολεῖα καλῶς λειτουργοῦντα πρέπει νὰ γίνουν ἐγκαίρως αἱ ἀπαραίτητοι κινήσεις προσωπικοῦ. Αἱ κινήσεις αὗται κατ' ἐμὴν γνώμην ἔπρεπε νὰ γίνωνται τὸν Μάϊον διὰ νὰ γνωρίζῃ ἕκαστος λειτουργὸς ποῦ θὰ ὑπάγῃ τὸ ἐπόμενον σχολικὸν ἔτος, διότι ὅπως εἶναι σήμερον ὁ μηχανισμὸς φθάνομεν πολλάκις εἰς τὸν Νοέμβριον, τὸν Δεκέμβριον καὶ τὸν Ἰανουάριον ἀκόμη νὰ συντελεσθοῦν αἱ μετακινήσεις. Ἡ κατάστασις αὕτη, τονίζει, ὑπάρχει, δὲν ἐδημιουργήθη ἀπὸ ἐμέ, θὰ λύσω δὲ τὴν τιμὴν νὰ εἰσηγηθῶ διάταξιν ἵνα νομοθετήσῃ ἡ Βουλὴ ὅτι ὅλαι αἱ διατυπώσεις τῶν μετακινήσεων πρέπει εἰς τὸ τέλος ἑκάστου Ἰουνίου νὰ ἔχουν τελειώσει.

Ὁ κ. ***Β. Δεληγιάννης*** διακόπτων παρατηρεῖ ὅ τι τὰ μέτρα τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου οὐδεμίαν οἰκονομίαν δημιουργοῦν, ἀλλὰ συντελοῦν εἰς μίαν γραφειοκρατίαν ἐπαίσχυντον καὶ θὰ τὰς παρακαλέσω νὰ ἐνεργήσετε παρὰ τῷ κ. Ὑπουργῷ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἀρθοῦν, διότι κάθε δαπάνη κρινομένη περιττή, θὰ πρέπῃ νὰ μειωθῇ χωρὶς αὐτὰς τὰς διατυπώσεις.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἐγὼ εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος. Τὸ κυβερνητικὸν ὅμως μέτρον εἶναι συνέχεια προηγουμένου. Σήμερον δὲν ἠμπορεῖ νὰ διορισθῇ κανείς, ἐὰν ὁ ὑπάλληλος τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου δὲν ἐπιτρέψῃ δημοσίευσιν τοῦ διορισμοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ μειώσωμεν τὰς διατυπώσεις αὐτὰς τώρα ἔχομεν καὶ μίαν πρόσθετον δυσκολίαν, ἔχομεν τὴν Δημοσιοϋπαλληλικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς ὁποίας χρειάζεται ἡ ἄδεια νὰ ἐγκριθῇ ὁ διορισμός.

Διὰ τὴν πρώτην διατύπωσιν μοῦ ἀντετάχθη συνταγματικὸν κώλυμα, διὰ τὸ δεύτερον ἔκαμα ἔγγραφον καὶ κατέδειξα τὸ βάσκολον καὶ ἄβικον αὐτῆς τῆς διατυπώσεως προκειμένου περὶ ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ πρὸ δέκα ἡμερῶν ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπηλλάγημεν ἀπὸ τὴν δευτέραν διατύπωσιν καὶ τὴν ἐπομένην ἀθρόοι ἐδημοσιεύθησαν οἱ ἐκκρεμοῦντες διορισμοί. Αἱ πιστώσεις, συνεχίζει, διὰ τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν ἐδόθησαν, ἔγιναν οἱ διορισμοὶ μετὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις ἐστάλησαν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ἐκρατήθησαν ἐκεῖ ἐπ' ἀρκετόν, κατόπιν ἐστάλησαν εἰς τὴν ὑπαλληλικὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις ἀφοῦ δὶς ἀνέβαλε νὰ ἀποφασίσῃ εἰς τὴν τρίτην συνεδρίασιν τοὺς ἀπέρριψε. Ἤδη ἀπηλλάγημεν αὐτῆς, συναινέσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑπεγράφησαν οἱ ἐκκρεμεῖς διορισμοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ 43 γυμναστῶν. Ὡς πρὸς τὸν ἔλεγχον ὅτι δὲν διώρισα, δὲν μετέθεσα, δὲν ἔπαυσα ὑπαλλήλους, ἔχω νὰ ἀπαντήσω ὅτι ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἔχει κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δικαιώματα οὔτε κἂν νὰ καλέσῃ εἰς ἀπολογίαν τοὺς ὑπαλλήλους.

Μ. Σαμαρᾶς. Αἱ μεταθέσεις τῶν Νέων Χωρῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθοῦν.

Σ. Χούρσογλου. Καὶ τὸ ἐμπόδιον τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἔπρεπε νὰ ἀρθῇ.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρθῇ. Ὁπωσδήποτε, τονίζει, εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς μίαν ἡμαλότητα καὶ οἱ διορισμοὶ τοὺς ὁποίους βλέπετε σήμερον εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἔκτοτε. Συνεχίζων, ἀναπτύσσει πῶς γίνονται οἱ διορισμοὶ διὰ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπασχολῆται μὲ τὴν φορτικωτάτην καὶ τυπικὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀπαλλαγῇ διὰ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ ἄλλην σοβαρωτέραν ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν. Ἐὰν οἱ κ. Συνάδελφοι ἠρώτων πόσας ἐγγράφους διαταγὰς ἀπέστειλα εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον περὶ συντονίσεως τῶν ἐργασιῶν του δὲν θὰ ἔλεγον ὅτι διέπραξε παράλειψιν ὁ Ὑπουργός. Οὔτε νὰ διορίσω λοιπόν, οὔτε νὰ μεταθέσω δύναμαι, ἄνευ προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Ἐὰν ἔκαμον τὸ ἀντίθετον θὰ κατηγορούμην ὅτι παρανομῶ καὶ σχετικῶς μὲ τὰς ἀνάγκας ἐκείνου ἢ τοῦ ἄλλου τμήματος τοῦ Κράτους ἔχω νὰ δηλώσω ὅτι πάσας τὰς ἀνάγκας ἔχω ὑπ' ὄψει μου χωρὶς νὰ κάμω διάκρισιν Νέας καὶ Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μετατεθέντας ἐξ Ἀθηνῶν πρέπει νὰ μὴ ἀγνοῇ ἡ Βουλὴ ὅτι πρώτην φορὰν ἐφαρμοσθέντος τοῦ Νόμου περὶ μεταθετοῦ μετετέθησαν ἐντεῦθεν 87 ἢ 90 ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί.

Δ. Δημάδης. Δὲν ἐπῆγε κανεὶς εἰς τὰς νέας θέσεις.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἔχετε λάθος, ἐπῆγαν. (Θόρυβος).

Ι. Τσιριμῶκ ς (Πρόεδρος). Ὁ κ. Ὑπουργὸς βεβαιοῖ ὅτι ἐπῆγαν οἱ μετατεθέντες ἐκτὸς ὀλίγων τυχὸν παραιτηθέντων.

Ε. Καρυωτάκης. Τὰ γυμνάσια Ἀχαϊοήλιδος εἶναι πλήρη εἰς προσωπικόν;

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὄχι δὲν εἶναι.

Τ. Ἀναστασίου. Καὶ ἐκεῖ εἶναι κενό.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Παρέχω τὴν πληροφορίαν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ Γυμνάσιον τῆς ἰδιαιτέρας μου

πατρίδος δὲν εἶναι πλήρες, ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλα σχολεῖα ὑπάρχουν κενὰ καὶ ὑπάρχει Ἑλληνικὸν σχολεῖον μὲ μαθητὰς 120 τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει κανένα διδάσκαλον.

Ε. Καρυωτάκης. Αὐτὸ εἶναι ἐπιχείρημα;

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Δὲν τὸ φέρω ὡς ἐπιχείρημα αὐτό. Ἐγὼ σκέπτομαι ὅτι καθήκον μου εἶναι νὰ ἐνδιαφέρομαι καὶ μεριμνῶ ἐξ ἴσου δι' ὅλον τὸ Κράτος ἄλλως θὰ ἤμην ἐλεγκτές. Τώρα διατί δὲν ἀπελύθησαν ἐγκαίρως οἱ μετατεθέντες καὶ μὴ μεταβάντες; Γνωρίζετε αἱ θέσεις αἱ κεναὶ πληροῦνται διὰ προαγωγῶν ἐπὶ τῇ βάσει πίνακος ἰσχύοντος δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος καὶ ὁ νόμος ὁρίζει ὅτι ὁ προαγενόμενος δύναται νὰ μὴ δεχθῇ τὴν προαγωγὴν καὶ καταδικάζεται ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς νὰ γράφεται πλέον εἰς τὸ ἀριτερὸν τοῦ πίνακος. Ὅσοι ἤδη ἐδήλωσαν ὅτι δὲν ἀποδέχονται τὴν προαγωγήν των μετεφέρθησαν εἰς τὸ ἀριστερόν.

Μερικοὶ ποῦ δὲν ἐδήλωσαν ἔχουν ἐκ τοῦ νόμου πρῶτον τὸ εἰκοσαήμερον διὰ νὰ μεταβοῦν καὶ δὲν ἔχομεν καμμίαν διάταξιν δίδουσαν εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς στέλλωμεν ἀλλαχοῦ. Μετὰ τὸ 20ήμερον ἀμέσως ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἐστάλησαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἐγκύκλιοι εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς νὰ μᾶς γνωρίσουν πότε μετέβη ἕκαστος ἐκ τῶν μετατεθέντων καὶ ποῖοι δὲν μετέβησαν, ἀνακοινώθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ οἱ γενόμενοι διορισμοί. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν γίνει. Ὅταν ἕνας ὑπάλληλος, συνεχίζει, δὲν ἐπῆγεν εἰς τὴν θέσιν του θὰ γίνῃ περὶ τούτου ἀναφορὰ ἐκ μέρους τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, θὰ κληθῇ ὁ ὑπάλληλος εἰς ἀπολογίαν, θὰ εἰσαχθῇ κατόπιν εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον τὸ ὁποῖον θὰ ἀποφασίσῃ. Ἐὰν ὅλα αὐτὰ ἔγιναν, τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω; Μὴ λησμονῆτε, τονίζει, ὅτι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα εἶναι μόνιμοι καὶ ἐὰν ἐμφυλιοχωρήσῃ παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπόλυσις, προσφεύγουν εἰς τὰ δικαστήρια τὰ ταχτικὰ τὰ ὁποῖα κηρύσσουν ἀντισυνταγματικὸν τὸν νόμον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἀπελύθησαν καὶ ἐπιδικάζουν νὰ πληρώνεται ὁ ὑπάλληλος, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔξω τῆς ὑπηρεσίας. Ὁμολογῶ ὅτι τοιοῦτον βάρος νὰ ἀπολύσω παραβόμως τοὺς ὑπαλλήλους, δὲν εἶναι ἱκανοὶ οἱ ὦμοι μου νὰ τὸ βαστάσουν. Ἐπὶ τῇ βάσει ἑπομένως τῶν κειμένων νόμων οὔτε καμμίαν παράλειψιν ἔκαμα, οὔτε καμμίαν παρανομίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀποκέντρωσιν, ὑπάρχει τοιαύτη εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, καὶ μερικὴ εἰς τὴν ἄλλην ἐκπαίδευσιν, ἐν ᾗ ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ ἐπιθεωρηταὶ νὰ κάμουν προσωρινὰς μετακινήσεις. Ἀλλὰ ὑπῆρχε σχετικῶς μὲ τὴν ἀποκέντρωσιν καμμία κοινότης ἀπήτησε διορισμὸν ἐντοπίου; Διότι ἂν εὑρεθοῦν ἐντόπιοι εὐθυμίαν δυσηνολίαν θὰ εἶχε τὸ συμβούλιον νὰ τοὺς διορίσῃ καὶ ὅσαι αἰτήσεις ὑπῆρχον ἐγένοντο μετὰ τὸν νενομισμένον ἔλεγχον ἀπασῶν δεκταί. Ὡς πρὸς τὴν μὴ προαγωγὴν τῆς σχολῆς Ὀρεστειάδος, ὁ ἐπερωτῶν συνάδελφος γνωρίζει τὴν ἀτομικὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Ἀλλὰ κατὰ κυβερνητικὴν ἀπόφασιν, ἣν ἀκολουθῶ, ἀποβλέψασαν εἰς τὴν ἀποφυγὴν παρομοίων ἀξιώσεων δὲν ἐγένετο αὕτη δεκτὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἓν πάσῃ περιπτώσει ἡ γενικὴ γραμμὴ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ προσεκλογικῶς ἐξηγγείλαμεν καὶ μετεκλογικῶς θὰ τηρήσωμεν, ὅτι δηλ. θὰ ἀποφεύγωμεν τὴν σύστασιν νέων γυμνασίων. Δὲν δημιουργοῦμεν ἄλλα· σταματήσαμεν τὸ κακόν, διὰ δὲ τὴν κατάργησιν τῶν ὑφισταμένων ἔχομεν νὰ ἀπαγορεύσωμεν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔχουν νὰ τύχουν μείζονος ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι θὰ ὑπῆρχε τρόπος καὶ θὰ προτρέψωμεν νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ νεολαία σχολεῖα καὶ ἄλλου τύπου, ὁπότε μὲ τὴν δημιουργίαν αὐτῶν ἐκ παραλλήλου θὰ κατηργοῦντο τὰ κλασικά. Σήμερον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι καταργοῦμεν τόσα Γυμνάσια χωρὶς νὰ ἔχωμεν πρόνοιαν ἀντικαταστάσεώς των, οὔτε ἄλλως τε οἱ κ. συνάδελφοι δύνανται νὰ ὑποδεικνύουν τὴν κατάργησιν σχολείων χωρὶς νὰ ἐννοοῦν ὅτι θέλουν νὰ ἀντικατασταθοῦν ταῦτα δι' ἄλλων. Δὲν εἶναι συνεπῶς οὔτε εὔκολος οὔτε σκόπιμος ἡ ἀπότομος καὶ ἀμέθοδος κατάργησις σχολείου ἄνευ τῆς δημιουργίας σχολείου ἄλλου τύπου, διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅταν ἀκούωμεν ἀγραμματοσύνην, αὕτη ἔχει πολλοὺς λόγους καὶ κυρίως αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς μετεκπαιδεύσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ὅταν μάλιστα ὑπάρχουν σχολεῖα μὲ τάξιν 120—150 μαθητῶν διδασκομένην παρ' ἑνὸς διδασκάλου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς πιστώσεις εἶπον ὅτι ἐδόθησαν αὐταὶ καὶ ἐγνωστοποιήθη τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς Ἐπιθεωρητὰς διὰ νὰ τὸν γνωρίζουν.

Ὡς πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Τουρκικοῦ κτιρίου, περὶ οὗ ἡ ἐπερώτησις, οἱ ἀποκαλεσθέντες Μανδαρῖνοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτουν δαπάνας καὶ ὅμως διετέθησαν 800.000 δραχμαί, χρειάζονται δὲ κατὰ τὸν Γενικὸν Διοικητὴν ἔτερα 400.000 ἐξ ὧν ἐστείλαμεν δραχμὰς 200.000 καὶ ὅταν συμπληρώσῃ ὅπως ὑπεσχέθη ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τὰς ἄλλας 200 χιλ. θὰ ἀρχίσουν αἱ ἐργασίαι. Ὡς πρὸς τὰ λεχθέντα, συνεχίζει, διὰ τὸ Ἀρχιτεκτονικὸν τμῆμα ἔχω νὰ δηλώσω ὅτι τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ εἶναι ἀνεπαρκές, ἐργάζεται πυρετωδῶς, εἶναι ἀπησχολημένον καὶ μὲ τὰ σχολεῖα τῆς Κορίνθου καὶ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ διαπιστώσω ὅτι ἡ τάσις πρὸς οἰκοδόμησιν διδακτηρίων ἔχει προχωρήσει αἱ δὲ Κοινότητες τῶν Νέων Χωρῶν ἀπέδειξαν φιλοτιμίαν καὶ γίνεται μία ἐντατικὴ ἐργασία, ἡ ὁποία μὲ ἠνάγκασε νὰ δεχθῶ νὰ αὐξήσω τὸ προσωπικὸν τῶν μηχανικῶν κατὰ δύο. Σχετικῶς μὲ τὰς Νέας Χώρας ἔχομεν ἤδη ὑπὸ σκέψιν ὅπως τὰ σχολεῖα τῆς λεγομένης μεθοριακῆς ζώνης γίνουν δαπάναις τοῦ Κράτους καὶ ἐδόθη διαταγὴ εἰς τοὺς ἁρμοδίους νὰ ἀρχίσουν τὴν κατάρτισιν των σχεδίων. (Χειροκροτήματα). Δὲν ἐπαγγέλλομαι, ἐπιλέγει, ὅτι ἐγὼ διοικῶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καλύτερον ἀπὸ ἄλλους. Ἐγὼ ἔχω ὑποχρέωσιν νὰ τηρῶ τοὺς νόμους καὶ τοὺς τηρῶ καὶ ἐξασκῶ τὴν διοίκησιν ἐν ἰσότητι καὶ οὔτε καμμίαν παράλειψιν ἔκαμα οὔτε κανένα νόμον παρέβην. (Χειροκροτήματα).

Μεθ' ὃ διοκόπτεται διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἡ συνέχισις τῆς ἐπερωτήσεως, ἐρωτωμένη δὲ ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως συνεδριάσῃ αὔριον ὥρᾳ 4.30΄. μ. μ., συζητουμένων μόνον τῶν ἐν τῇ Νομοθετικῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναγεγραμμένων νομοσχεδίων, καὶ λύεται συγκινέσει τῆς Βουλῆς, ἡ συνεδρίασις ὥραν 9.10΄ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΓ΄.

τῆς 8 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4 1)2 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ἀλαβᾶνος*** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. ***Σ. Ταλιαδοῦρος*** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἀναγράφεται εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ ἀπάντησις τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεώς του, πῶς κατέχω διπλωματικὰ ἔγγραφα. Ἀπήντησα εἰς αὐτὸν ὅτι ὡς διατελέσας Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐσχημάτισα φάκελλον τῆς ὑποθέσεως Πάουερ καὶ ἐκ τούτου κατέχω ἀντίγραφα διπλωματικῶν ἐγγράφων.

Μεθ' ὃ κυροῦνται τὰ πρακτικὰ διορθούμενα ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ἐννέα ἔφεδροι ἀνθυποφαρμακοποιοὶ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἀπολυθέντες παρακαλοῦν τὴν Βουλὴν ὅπως ψηφισθῇ νόμος δι' οὗ νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν παλαιὸν νόμον περὶ συστάσεως φαρμακείων διότι καθ' ὃν χρόνον ὑπηρέτουν εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα ἐψηφίσθη νόμος ἀποκλείων αὐτούς.

Ἡ ὁμοσπονδία ἐργατῶν ἠλεκτρισμοῦ, μεταφορῶν, κινήσεως καὶ φωταερίου, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως κανονισμοῦ προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν κλπ., καὶ παραλαλεῖ ὅπως υἱοθετηθῇ αὕτη.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ο. Πανταζίδης*** καταθέτει ἀναφορὰν προσφύγων Χίου καὶ Οἰνουσῶν, παραπονουμένων διὰ τὴν κακὴν στέγασίν των.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ψήφισμα τῆς κοινότητος Βαυκερῆς (Λευκάδος) ὅπως καπασκευασθῇ ἡ ὁδὸς Βαυκερῆς καὶ συνιστᾷ τὴν ἄμεσον ἔγκρισιν τοῦ δικαίου αὐτοῦ αἰτήματος.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς ἀγροτικῆς ἑνώσεως Ἐγκλουβῆς, ζητούσης ἀπαλλαγὴν φορολογίας λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς ἐσοδείας ἐκ τῆς θυέλλης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ ταμείου ἀμύνης οἰνοπαραγωγῆς Λευκάδος, αἰτοῦντος ὅπως ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Μ. Τσαρλαμπᾶς*** καταθέτει ἀναφορὰν τῆς κοινότητος Βασιλικῆς αἰτούσης, ὅπως προχωρήσῃ τὸ ὑποτελωνεῖον καὶ συνιστᾷ τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ε. Μαχαίρας*** καταθέτει ὑπόμνημα τοῦ συνδέσμου ἐργατῶν βυρσοδεψῶν Ἀθηνῶν Πειραιῶς ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματά των, ὧν ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἑλληνικοῦ σχολείου θηλέων Στέφανος Κοσκινᾶς παρακαλεῖ ὅπως τῷ ἐπιστραφῇ ἡ γενομένη κράτησις τοῦ μισθοῦ του 29 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεώς του περὶ χορηγήσεως ἀναρρωτικῆς ἀδείας.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι τῆς περιφερείας Σατίστης παρακαλοῦν ὅπως δικταχθοῦν τὰ ἐποπτικὰ συμβούλια καὶ προτείνουν διορισμοὺς τῶν ἐκ τοῦ νομοῦ καταγομένων δημοδιδασκάλων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Γυθείου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ὑπαγωγὴν δικαστικῶς τῶν Κυθήρων εἰς τὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πειραιῶς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ὁμοσπονδίας τῶν ἐκ Βουλγαρίας Ἑλλήνων παρακαλεῖ ὅπως τὸ νομοσχέδιον περὶ κανονισμοῦ τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἐκ Βουλγαρίας μεταναστῶν ψηφισθῇ συγχρόνως μὲ τὴν κύρωσιν τῆς συμβάσεως Καφαντάρη-Μολώφ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Νικολαΐδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν κοινοτήτων καὶ συνοικισμῶν Καβάλλας, διαμαρτυρομένων διὰ τὰς συνεχεῖς καταδιώξεις καὶ πιέσεις ἃς ὑφίστανται παρὰ τῶν δασικῶν ὀργάνων καὶ τῆς χωροφυλακῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν πίνακος Β΄, παρακαλούντων ὅπως ὑπαχθοῦν ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν μετὰ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνηκόντων συναδέλφων των καὶ ἐκκαθαρισθέντων ὑπὸ τοῦ ἰδίου συμβουλίου τοῦ θέσαντος εἰς τὸν πίνακα Α΄ καὶ αὐτούς.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων τῶν κοινοτήτων Μάνεσι, Ἀνυφί, Πουλακίδας, Κούτση καὶ Μηδέας Ναυπλίας, παρακαλούντων ὅπως ὑπαχθῶσιν αἱ πταισματικαὶ ὑποθέσεις εἰς τὸ μεταβατικὸν πταισματοδικεῖον Μέρμπακα.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Ι. Μουντζουρίδης*** καταθέτει αἴτησιν συνταξιούχων ἀξιωματικῶν, παραπονουμένων διότι τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον εἰς παραμονὰς ἑορτῶν ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν των δι' ἧς ἐζήτησαν ὅπως συντηρηθοῦν αἱ πενόμεναι οἰκογένειαι των κατὰ τὰς ἐπισήμους ταύτας ἡμέρας.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Π. Φλῶρος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Χρ. Κατσίμαλλη, κατοίκου Ἰωαννίνων, παρακαλοῦντος ὅπως ἐπιβληθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν ἡ ὑποχρέωσις νὰ παρατείνῃ τὴν προθεσμίαν διὰ τὴν ἄνευ πλειστηριασμοῦ ἐξαγορὰν μαγαζείων καὶ οἰκιῶν ὑπὸ τῶν κατόχων αὐτῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Δ. Γιαννόπουλος*** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Ἀθανασίου Φωτεινοπούλου παρακαλοῦντος ὅπως τροποποιηθῇ ἡ διάταξις τοῦ νόμου περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Νικαλαΐδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ὀσμανλί, παρακαλοῦντος ὅπως ἡ Κυβέρνησις προβῇ εἰς τὴν ἵδρυσιν Γεωργικῆς Τραπέζης.

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Σ. Νικολαΐδης*** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν ἐμποροϋπαλλήλων Καβάλλας, παραπονουμένων διότι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀπὸ μακροῦ ὑποβληθέντα αἰτήματά των.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ν. Ἀβραάμ, Α. Κασσαβέτης, Ι. Καλογερᾶς, Δ. Μακᾶς, Α. Παπᾶς, Χ. Καλαντίδης, Α. Ζωγράφος, Α. Κανάρης, Γ. Βελλιανίτης, Δ. Γερογιάννης, Π. Εὐριπαῖος, Α. Βαρβαγιάννης, Θ. Παπαστρατῆς, Ν. Τζερμιᾶς, Γ. Κουλούρας, Σ. Νικολαΐδης, Σερ. Τσακμάνης, Ε. Πριμίδης, Σ. Σταυρόπουλος, Α. Παχνὸς*** καὶ ***Χ. Ζουμῆς*** ὑποβάλλουν πρότασιν «περὶ κατηγορίας καὶ διώξεως Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν τῆς Δικτατορίας διὰ κοινὰ ποινὰ ποινικὰ ἀδικήματα».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων:

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 21)4)26 περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου ὑδραυλικῶν καὶ ἐξυγιαντικῶν ἔργων Κομοτινῆς, ὡς καὶ εἰδικοῦ ταμείου ὑδραυλικῶν ἔργων Ἰάσμου».

2) «Περὶ ἀποσπάσεως τῆς ἐπαρχίας Κυθήρων καὶ ὑπαγωγῆς αὐτῆς εἰς τὴν περιφέρειαν Πειραιῶς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας».

3) «Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. περὶ ἐπανιδρύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

1) «Περὶ προσλήψεως πολιτικῶν ὁδοντοϊατρῶν εἰς τὸ Π. Ναυτικὸν» καὶ

2) «Περὶ ἀσφαλείας τῆς Ναυσιπλοΐας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ ἐν Τήνῳ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας, περὶ ἐκτελέσεως κοινωφελῶν ἔργων ἐν τῷ Ἱερῷ Ἱδρύματι καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς Νήσου Τήνου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. ***Ε. Πριμίδης, Ν. Ἀβραάμ, Π. Ράλλης, Κ. Ἀλαβάνος, Σ. Σακελλαριάδης, Π. Ρεδιάδης, Α. Πρέκας Α. Ἀλεξανδρῆς*** κ. λ. π. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπόρων ἐλαίων καὶ σπορελαίων».

Ὁ βουλευτὴς κ. ***Θ. Κολιαλέξης*** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Νοεμβρίου 1926 περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3270 ἀφορώντος τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας».

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) καταθέτει τὰς κάτωθι ἀπαντήσεις ἐπὶ διαφόρων ἐρωτήσεων :

«Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 ἐρωτήσεως περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Τρικκάλων—Λαρίσσης, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν, ὅτι ἐξετέθη εἰς μειοδοτικὴν Δημοπρασίαν ἡ συντήρησις τοῦ τμήματος Τρικκάλων—Κουτσοχείρου τῆς ὡς ἄνω ἐθνικῆς ὁδοῦ ἀλλ' οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐργολάβων πρὸς μειοδότησιν προσῆλθε, δικταχθείσης ἐπαναληπτικῆς Δημοπρασίας, συμφώνως πρὸς τὰ κανονισμένα, τὴν 4ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔτους.

Ἐν ἀποτυχίᾳ ταύτης, θέλομεν χορηγήσει τὴν πίστωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Νομομηχανικοῦ Τρικκάλων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν συντηρήσεως».

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40 ἐρωτήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Τσοτίου καὶ ἐπισκευὴν τῆς Γεφύρας Βηγουρίων, ἀρδόδιον τυγχάνει τὸ εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας νομοῦ Τρικκάλων (Νόμος 3406 «περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως ὁδῶν»).

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Ν. Ξηροῦ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11882 ἐ. ἔ. ἐγκυκλίου Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὰς Τελωνειακὰς καὶ λοιπὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους, ὡρίσθη ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τοῦ προσθέτου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἐμμέσων φόρων ἡ ἡμέρα καθ' ἣν περιῆλθεν εἰς ἕκαστον Τελωνεῖον ἡ ἐκ μέρους ἡμῶν γενομένη ἀνακοίνωσις τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος ἐπιβολῆς τῆς φορολογίας ταύτης καὶ τοῦτο ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε τυχὸν ἀρχίσει ἡ εἴσπραξις ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ οἰκείου δι' ἕκαστον Νομὸν Διατάγματος.

Τὸ Διάταγμα, δι' οὗ ἐπεβλήθη ἡ ἀνωτέρω φορολογία ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δημοσιευθὲν τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἀνεκοινώθη τῷ Τελώνῃ Στυλίδος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 56873 ἀπὸ 29 ἰδίου μηνὸς ἡμετέρου ἐγγράφου. Ὁπωσδήποτε, εἴτε ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος, εἴτε ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν περιῆλθεν αὐτῷ ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 56873 ἐ. ἔ ἀνακοίνωσις, ἤρξατο εἰσπράττων ὁ Τελώνης Στυλίδος, δὲν εἰσέπραξεν ἀναδρομικῶς».

Εἰς ὑποβληθεῖσαν σχετικὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. ***Δ. Εὐθυμιάδου*** ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ ὅτι «τὰ ἀπορριπτόμενα ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων αὐτοῦ τσιμέντα παραμένουσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν προσκομιζόντων ὧν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ στερηθῶσι.

Ἡ χρῆσις εἰς ἕτερα δημόσια ἔργα δὲν εἶναι δυνατή, διότι καὶ πάλιν θὰ δοκιμασθῇ τὸ τσιμέντο καὶ θ' ἀπορριφθῇ.

Διὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἐργασίας εἶναι φύσει ἀδύνατον νὰ ἀσκήσῃ προληπτικὸν ἔλεγχον τὸ Κράτος».

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 90)20-11-28 ὑμετέρου πρωτοκόλλου συστάσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Μπουρνιᾶ καὶ σὺν τῇ ἐπιτροφῇ ταύτης ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἀκόλουθα :

1) Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἁπλῶν ἔργων τοῦ ἀπὸ γεφύρας Πλατάνας μέχρι γεφύρας Ὀξυλίθου τμήματος τῆς ὁδοῦ Αὐλωναρίου—Ὄρίου Ὀξυλίθου—Πλατάνας—Κύμης ἔχουσιν ἐγκριθῇ σήμερον 688.000 δραχμαὶ ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἐπληρώθησαν μέχρι σήμερον δραχμαὶ 519,410 ἐκ τοῦ παρὰ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Κύμης κατατεθέντος εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ποσοῦ.

2) Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τεχνικῶν ἔργων καὶ κυλίδρωσιν ὑλικῶν ὁδοῦ Τρωσίας τμήματος τῆς ὁδοῦ Αὐλωναρίου—Ὄρίου—Πλατάνας—Κύμης, ὧν ἡ κατασκευὴ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου 3045, διετέθησαν ὑπὸ τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν δραχμαὶ 258.000, δὲν ὑπεβλήθη ὅμως οὐδεὶς λογαριασμὸς μέχρι σήμερον καὶ ἐπομένως τὸ ποσὸν τοῦτο διατεθήσεται διὰ πληρωμὰς ἐκτελεσθησομένων ἔργων.

3) Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τεχνικῶν ἔργων τῆς ὁδοῦ Σταύρου—Λιναριᾶς ὧν ἡ ἐκτέλεσις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου 3045 διετέθησαν ὑπὸ τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν δραχμαὶ 356.055 ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἐπληρώθησαν μέχρι σήμερον δραχμαὶ 164.838.

Τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3045 προβλεπομένων πρὸς κατασκευὴν ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 προμνησθέντων ἔργων συνεχισθήσεται ἡ ἐκτέλεσις δαπάναις τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας καὶ ἀναλόγως τῶν πόρων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπομένην χρῆσιν χορηγηθήσονται αἱ δέουσαι πιστώσεις.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ διὰ τὴν μελέτην κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Καρύστου—Ἀλιβερίου—Χαλκίδος γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ὑφίσταται ἐκπεπονημένη πλήρης προμελέτη τμήματος τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπὸ Καρύστου εἰς αὐχένα Νοῦνι.

Βάσει τῆς ἀνωτέρω προμελέτης εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ ἐν καιρῷ ἡ ὁριστικὴ μελέτη καὶ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ ὅταν ληφθῇ σχετικὴ ἀπόφασις περὶ κατασκευῆς ἐθνικῶν ὁδῶν ἐκ χρηματοδοτήσεως συναφθησομένου δανείου, κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς συμπληρώσεως τοῦ πρώτου τούτου τμήματος θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκπονηθῇ ἡ μελέτη τοῦ ὑπολοίπου μέχρις Ἀλιβερίου μήκους τῆς ὁδοῦ».

«Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ι. Μπουρνιᾶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν λιμένα Καρύστου ὅτι ὁ Νομομηχανικὸς Εὐβοίας δὲν μετέβη εἰσέτι εἰς Κάρυστον διὰ τὴν ἐκπόνησιν μελέτης τῶν ἐν τῷ λιμένι ἐκτελεστέων ἔργων, διότι δὲν ἔδωκαν αὐτῷ καιρὸν πρὸς τοῦτο αἱ συνήθεις ἀσχολίαι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας του».

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 112)28.—11—28 καὶ ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβληθείσης ἡμῖν συστάσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Ε. Πριμίδη περὶ μὴ διακοπῆς τοῦ ἠλεκ. ρεύματος ἀπὸ τῆς 7ης πρωϊνῆς μέχρις ἑσπέρας εἰς τὸ Ν. Φάληρον ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἡ διακοπὴ αὕτη γίνεται ὑπὸ τῆς ἠλεκτρικῆς Ἑταιρίας Παραγωγῆς πρὸ ἐτῶν, ὡς ἐγίνετο τοῦτο καὶ παρὰ τῆς Παλαιᾶς ἠλεκ. ἑταιρίας λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως καταναλώσεως κατὰ τὰς ὥρας αὐτάς.

Ἡ ὡς ἄνω διακοπὴ γίνεται πράγματι ἀπὸ τῆς 8ης π. μ. μέχρι τῆς 3ης ἀπογευματινῆς ὁπότε καὶ ἀποκαθίσταται πάλιν τὸ ρεῦμα».

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 91 ἀπὸ 20 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. συστάσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Καλαντζάκου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἀπὸ τῆς 8ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἔτους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61687 ἡμετέρας διαταγῆς παρεκαλέσαμεν τὴν Ἑταιρείαν Σιδήμων—Ἀθηνῶν—Πελοποννήσου ὅπως ὑποβάλῃ ἐπειγόντως τὰ ἀναγκαῖα διαγράμματα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐν τῷ σταθμῷ Κοπανακίου ἀναγκαιοῦντος ὀχετοῦ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ Τριφυλλίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 315—192 ἀπὸ 5 Μαΐου ἐ. ἔ. ἀναφορᾶς του δοθεῖσαν λύσιν.

Τὴν ὡς εἴρηται ἡμετέραν διαταγὴν ὑπεμνήσαμεν τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67236 ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐπειγούσης τοιαύτης καὶ ἐπ' ἐσχάτων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73910 ἀπὸ 20 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ὁμοίας, τάξαντες ἅμα αὐτῇ προθεσμίαν μέχρι τέλους τρέχοντος μηνὸς πρὸς ὑποβολὴν τῶν αἰτηθέντων διαταγμάτων.

Τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπάντησιν τῆς Ἑταιρίας ΣΠΑΠ. θέλομεν γνωρίσει ὑμῖν εὐθὺς ὡς ὑποβληθῇ αὕτη».

«Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 102 ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου. Σύστασις τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν κ. Σ. Κωστοπούλου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν Συγκοινωνίας) περὶ διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου Θουρίας Μεσσήνης. Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο περιλαμβάνεται εἰς τὰ γενικὰ ὑδραυλικὰ τοιαῦτα τῆς κοιλάδος Παμμίσου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐκτέλεσις τούτου θέλει γίνει συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν πρόγραμμα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων Παμμίσου».

Ἐπὶ τῆς συστάσεως τοῦ κ. Ἰωάννου Μπουρνιᾶ.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. Πρ. 75 καὶ ἀπὸ 15-11-28 συστάσεως ὑμῶν ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἡ ὕδρευσις τῆς κωμοπόλεως ἄνω Ποταμιᾶς τῆς Κύμης ὡς ἔργον κοινοτικὸν δὲν δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς μηχανικοὺς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως ἀπαγορευομένης καὶ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν διεπόντων τὰ Δημόσια ἔργα καὶ ὑπὸ τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου».

«Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 74 ἐ. ἔ. ὑμετέρου πρωτοκόλλου διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν σύστασιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Μπουρνιᾶ καὶ σὺν τῇ ἐπιστροφῇ ταύτης ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι αἱ πιστώσεις τοῦ νόμου 467 ἐξηντλήθησαν ἐξ ὧν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κατασκευασθῶσιν αἱ περὶ ὧν ἡ σύστασις αὕτη γέφυραι, αἱ ἐξυπηρετοῦσαι τὰς Κοινότητας Καρύστου, Βρύσεως καὶ Κονιστρῶν.

Προσεχῶς θέλει ὑποβληθῇ ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς καταρτιζόμενον σχέδιον νόμου δι' οὗ λαμβάνεται πρόνοια ἵνα τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας ἔρχεται ἀρωγὸν εἰς τὰς Κοινότητας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παρομοίας φύσεως ἔργων».

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) καταθέτει τὴν κάτωθι ἀπάντησιν.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 43 ἀπὸ 30-11-28 ἐρωτήσεως τῶν Βουλευτῶν κ. κ. Β. Κυρέλλου καὶ Ν. Σπηλιώτη ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διετάχθη καὶ ἀνεχώρησεν ἤδη διὰ Θήβας ὁ Δημήτριος Κατσαλύρας, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ Διεύθυνσις καὶ διαχείρισις τοῦ Ταμείου τούτου.

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρακαλεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως διὰ διαταγμάτων κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων συνδεδεμένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἡ ***Βουλὴ*** ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης,*** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, λέγει ὅτι τοῦτο ἀφορᾷ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων ἰδιαιτέρως δὲ τῶν τροχιοδρόμων καὶ σιδηροδρόμων. Ὑπάρχουν ἤδη ὑφιστάμενοι κανονισμοὶ καὶ δὲν βλέπω ὁποία οὐσιώδης τροποποίησις γίνεται διὰ τοῦ

νομοσχεδίου. Εἰδικώτερον ἤθελον νὰ πληροφορηθῶ τί σκέπτεται ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅσον ἀφορᾷ τὰ πειθαρχικὰ Συμβούλια καὶ ἐὰν περιλαμβάνεται καὶ ὅριον ἡλικίας, διότι ἐὰν γίνωσιν οἱ κανονισμοὶ ἄνευ ἐγγυήσεων τινῶν θὰ ἐδίδετο μεγάλη ἐξουσία καὶ εἰς τὰ Σωματεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ὑπουργόν. Καὶ δὲν πρόκειται μὲν περὶ τοῦ σημερινοῦ Ὑπουργοῦ ἀλλὰ διὰ τὸ μέλλον. Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς νὰ ληφθοῦν ἀσφάλειαι ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν. Ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν δύναται, λέγει, νὰ γίνεται ἔλεγχος τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ ὑπαλλήλου καὶ δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ὁρίσῃ δύο καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, διότι τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας ἔχει ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τοῦ ταμείου συντάξεων. Ὡς πρὸς τὰ πειθαρχικὰ Συμβούλια λέγει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ τὸ ὅριον τῆς τριμήνου ἀργίας εἰς δίμηνον τοιαύτην, θὰ ἦτο δὲ καλὸν νὰ ἐλαμβάνετο πρόνοια νὰ ὑπῆρχε εἰς τὰ πειθαρχικὰ Συμβούλια καὶ κανὲν δικαστικὸν πρόσωπον.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡλικίαν ὑπάρχει ἐξασφάλισις, διότι περὶ αὐτῆς προβλέπουν οἱ γενικοὶ κανονισμοί, ὁ τρόπος δὲ καθ' ὃν θὰ γίνουν οἱ κανονισμοὶ οὗτοι εἶναι καὶ αὐτὸς ἐξησφαλισμένος. Τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ περιληφθῇ εἰς τοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἀφορῶντας ἐν γένει τὰ τῆς ἐργασίας. Ἕνας ὁδηγὸς π. χ. τροχιοδρομικοῦ ὀχήματος πρέπει νὰ ἀποστρατεύηται ἐνωρίτερον ἀπὸ ἕνα ἄλλον ἐργαζόμενον εἰς ἄλλην ἐργασίαν. Ὡς πρὸς τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον, λέγει ὅτι καὶ εἰς αὐτὸ εἶχε θέσει ἕνα δικαστικὸν ἀλλὰ ἐγένετο παρατήρησις ὅτι οἱ δικαστικοὶ εἶναι λίαν βεβαρυμένοι καὶ δι' αὐτὸ ἔσπευσε νὰ τὸ διαγράψῃ. Ἐὰν ἡ Βουλὴ στέργῃ νὰ τεθῇ ὁ δικαστικὸς δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν πρὸς τοῦτο.

Π. Τσαλδάρης. Φαίνεται ὅτι παρεξηγήθη ἡ πρώτη παρατήρησις τὴν ὁποίαν ἔκαμα, διότι ἀκριβῶς εἶμαι σύμφωνος νὰ μὴ τεθῇ ὅριον ἡλικίας ἀλλὰ νὰ ἐξελέγχεται ἡ ἱκανότης των παρὰ ἰατρῶν, διότι τιθεμένου ὁρίου ἡλικίας οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δύνανται νὰ ἀδικηθῶσι.

Ὁ κ. ***Α. Χρηστομάνος*** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι πάντως πρέπει νὰ τεθῇ ἕνα γενικὸν ὅριον ἀλλὰ νὰ εἶναι διάφορον ἀναλόγως τῆς κατηγορίας τῆς ἐργασίας. Δι' αὐτὸ τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ διὰ νόμου ἀλλὰ θὰ τὸ καθορίσουν οἱ κανονισμοί.

Π. Τσαλδάρης. Πάντως παρακαλῶ ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ παρατήρησίς μου καὶ ἡ ποινὴ τῆς τριμήνου ἀργίας μεταβληθῇ εἰς δίμηνον τοιαύτην.

Α. Χρηστομάνος. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Αὐτὸ τὸ δέχομαι.

Ὁ κ. ***Π. Εὐριπαῖος*** ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἐὰν εἰς τοὺς κανονισμοὺς αὐτοὺς περιέχωνται καὶ οἱ κανονισμοὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἑταιρείας Ἤστερν.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μάλιστα.

Ὁ κ. ***Ι. Παπαφλέσσας*** λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας θὰ ἀντελήφθη βεβαίως ὅτι δίκαια παράπονα ἐκ μέρους τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπεβλήθησαν εἰς τὰς ὑπηρεσίας, ἅτινα ὅμως δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, διότι τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται κατὰ πλειοψηφίαν ἐκ τῶν σιδηροδρομικῶν. Συνεπῶς ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὰ Συμβούλια αὐτὰ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Νομίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν σύνθεσιν τοῦ συμβουλίου τούτου ὥστε καὶ τὸ δευτεροβάθμιον νὰ μὴ ἔχῃ πληθώραν ὑποθέσεων, δηλαδὴ μόνον δύο σιδηροδρομικοὶ νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς πρωτοβάθμιον συμβούλιον καὶ δύο τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ εἷς ἀντιπρόσωπος τοῦ δικαζομένου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ λύωνται τὰ ζητήματα εὐκολώτερον εἰς τὸ πρωτοβάθμιον τὸ δὲ δευτεροβάθμιον συμβούλιον δὲν θὰ ἔχῃ τόσην πληθώραν ὑποθέσεων.

Ὁ κ. ***Α. Βερδέλης*** λέγει ὅτι μετὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ

νομοτχεδίου εἰς ὅλα τὰ νομικὰ πρόσωπα ἔλαβε τοῦτο πολὺ μεγάλην ἔκτασιν, θέλω δὲ μίαν δήλωσιν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὅτι δὲν θὰ ἐπεκτεθοῦν αἱ διὰ διατάξεις αὐτοῦ εἰς πολὺ μικρὰς ἐπιχειρήσεις ἐχούσας σύμβασιν μὲ τὸ Κράτος, αἵτινες ἐπιχειρήσεις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξουν εἰς τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ βάρη.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ μὴ γίνῃ καμμία δήλωσις ἀλλὰ νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὑπουργοῦ ποῖαι εἶνε αἱ μικραὶ ἐπιχειρήσεις.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7 ἀναβληθείσης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συνάψεως συμβάσεως δανείου διὰ τὰ ἀποζημιωτικὰ ἔργα τὴν ὁδοποιΐαν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως κ. ***Π. Τσαλδάρης*** ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ποῖον νομοσχέδιον συζητεῖται: τὸ ὑποβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἢ τὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Γ. Ροδόπουλος. Τρεῖς βραχυτάτας παρατηρήσεις ἔχω νὰ κάμω ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου α' ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ὁ Οἶκος Χάμπρο καὶ ἡ ὁμάς αὐτοῦ ἀναλαμβάνουν τὴν ἔκδοσιν τοῦ δανείου διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ οὐχὶ διὰ λογαριασμόν των, ἤτοι δὲν τὸ ἐκδίδουν ferme. Εἶνε παρακεκινδυνευμένον νὰ ἐκδώσωμεν δάνειον ἀφιέμενοι εἰς τὴν τύχην ἂν θὰ καλυφθῇ ἢ ὄχι· ἐκτίθεται οὕτω ἡ πίστις τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Οἰκονομικῶν μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιμένει κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις νὰ τὸ ἀναλάβουν οἱ τραπεζῖται ferme. Ἐπεθύμουν νὰ δηλωθῇ ἂν ἦλθεν ἀπάντησις καὶ ἂν ἐξησφαλίσθη ὁ ὅρος τῆς ὑπὸ τῶν τραπεζιτῶν καλύψεως αὐτοῦ.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Σᾶς ἐδήλωσα δὲν εἶχεν ἐπέλθει συμφωνία, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει ἡ διαφωνία μετὰ τῶν τραπεζιτῶν συνισταμένη εἰς τὸ ὅτι οἱ Τραπεζῖται ἐπιβάλλον διατύπωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δάνειον θὰ ἐξεδίδετο διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἐνῷ ἡ ἀντίληψις τῆς Κυβερνήσεως ἦτο ὅτι αἱ ὁμολογίαι θὰ ἠγοράζοντο εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν ὑπὸ τῶν τραπεζιτῶν. Ἔλαβον ἀπάντησιν δεχομένην τὴν ἄποψιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπομένως τὸ σχετικὸν ἄρθρον τῆς συμβάσεως θὰ διατυπωθῇ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, ὅτι οἱ τραπεζῖται θὰ ἀγοράσουν καὶ θὰ ἐκδώσουν εἰς τὰ 84)89. Ἐν πάσει περιπτώσει τὸ καθαρὸν προϊὸν θὰ εἶνε 84, ἐὰν δὲ γίνῃ ἔκδοσις μεγαλυτέρα τοῦ 89 τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν θὰ διανεμηθῇ τὸ δημόσιον καὶ οἱ τραπεζῖται ἐξ ἴσου.

Γ. Ροδόπουλος. Αὐτὴν τὴν δήλωσιν ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσῃ ἡ Βουλή, καὶ εἶνε ἀρκετὴ ἡ βεβαίωσις αὐτή. Δευτέραν παρατήρησιν ἔχω νὰ κάμω ὅτι τὸ 5 %ο διὰ μεσιτείαν καὶ δαπάνας ἐκδόσεως εἶναι πολλὰ καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ ἱκανοποιηθοῦν καὶ οἱ διάμεσοι, ἐρωτῶ ποῖοι εἶναι οἱ διάμεσοι αὐτοί; Ἂν εὐνοῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ Ὅμιλον αὐτὸ τὸ γνωρίζομεν, ἀλλὰ μήπως ὑπάρχουν καὶ διάμεσοι ἐν Ἑλλάδι καὶ ποῖοι εἶναι οἱ διάμεσοι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐνδέχεται νὰ λάβουν μέρος τῆς προμηθείας.

Τρίτη παρατήρησις εἶναι τοῦ ἄρθρου 6 δι' οὗ ἀναλαμβάνομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐκδώσωμεν ἄλλο δάνειον ἐντὸς ἔτους. Ἀλλ' ἐὰν ἀπρόοπτοι περιστάσεις μᾶς ἐπιβάλουν νὰ συνομολογήσωμεν καὶ ἄλλο δάνειον; Τὰ ὑδραυλικὰ Θεσσαλίας πῶς θὰ δοθοῦν εἰς ἐκτέλεσιν ἂν ἄλλο παραγωγικὸν δάνειον δὲν δύναται νὰ συνομολογηθῇ; Ἂν πρόκειται δι' ἄλλο δάνειον νὰ ἐνεχειρισθοῦν αἱ ὑπόλοιποι ὁμολογίαι τοῦ δανείου 1914 τότε θὰ πέσωμεν εἰς χεῖρας τοῦ Χάμπρο, ὁ ὁποῖος αὐτὸ πρὸ καιροῦ ἐπιδιώκει.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Αὐτὸ τὸ 5 %ο εἶναι ὁλόκληρον διὰ τοὺς Ἄγγλους Τραπεζίτας. Θὰ δοθοῦν εἰς τὸν Χάμπρο καὶ τοὺς διαμέσους, δηλ. μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν κοινῶν ἀγοραστῶν τῶν ὁμολογιῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τὴν προηγουμένην διὰ τὰς 5 μονάδας πληροφορῶ ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἀποζημιώσεως καὶ ἀμοιβῆς τοῦ τραπεζίτου, διότι εἰς αὐτὰς περιλαμβάνονται ὅλα τὰ ἔξοδα τὰ τραπεζικὰ ὅλων τῶν διαμέσων καὶ τὸ χαρτόσημον κτλ. Ἐπομένως δὲ εἶναι δυνατὸν κάτω τῶν 5 μονάδων νὰ εὑρεθῇ τραπεζίτης ὅστις νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἔκδοσιν δανείων, διότι ἐξ αὐτῶν τῶν 5 μονάδων εἶναι ζήτημα ἂν μένῃ εἰς τοὺς τραπεζίτας, οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν τὴν ἔκδοσιν, τὸ 1)2 ἢ τὰ 2)3 αὐτῆς. Οὕτως ἐξεδόθη καὶ τὸ τριμερὲς δάνειον, τοῦ ὁποίου μάλιστα μέρος, τὸ ἐν Ἀμερικῇ ἐκδοθέν, δὲν ἐπεβκρύνετο διὰ τοῦ ἀγγλικοῦ χαρτοσήμου καὶ ἐγένετο μολαταῦτα ἡ δήλωσις ὅτι ἐξαιρετικῶς δέχονται 5 μονάδας. Ὥστε ἡ τιμὴ τῶν 5 μονάδων δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῇ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄλλην παρατήρησιν διὰ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐκδώσωμεν ἐντὸς ἔτους δάνειον ὑπὸ χειροτέρους ὅρους ἀπαντῶ ὅτι οἱ τραπεζῖται ἀφοῦ θὰ ἀναλάβουν νὰ ἀγοράσουν τὰς ὁμολογίας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, εὐλόγως ζητοῦν νὰ γνωρίζουν ὅτι δὲν θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἔκδοσις. Ἄλλων ὁμολογιῶν ἐντὸς ἔτους, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι εὐνοϊκώτεραι δι' ἄλλους τραπεζίτας ἢ διὰ τὸ κοινόν, διότι ὅπως εἶναι εὐνόητον αἱ ὁμολογίαι ἐκεῖναι θὰ τοποθετηθοῦν εὐκολώτερον καὶ αἱ τοῦ παρόντος δανείου θὰ ὑποτιμηθοῦν ἢ θὰ μείνουν εἰς βάρος τῶν τραπεζιτῶν καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ζητοῦν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐντὸς ἔτους μὴ ἐκδώσῃ δάνειον χειρότερον. Τώρα τί θὰ συμβῇ ἐὰν ἀπροόπτως ἀναγκασθῇ τὸ Κράτος ἐξ ἀνάγκης νὰ προβῇ καὶ εἰς ἔκδοσιν νέου δανείου ὑπὸ βαρυτέρους ὅρους; Ἐλπίζομεν ὅτι εἰς τοιαύτην ἀνάγκην δὲν θὰ εὑρεθῇ τὸ Κράτος, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἔχομεν τὸ μέσον νὰ προμηθευθῶμεν τὰ χρήματα πρὸς ἔκδοσιν δανείου βαρυτέρου.

Ὁ κ. ***Γ. Ροδόπουλος*** συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 3 καθ' ὃ δύναται δι' ἀμετακλήτου ἐντολῆς νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν ἡ ἐξασφάλισις τῆς πληρωμῆς τῶν δανειστῶν, βεβαίως δὲν ἐνθουσιάζει οὔτε αὐτὸν οὔτε τὴν Βουλήν. Εἶναι τόσον νωπαὶ ἀκόμη αἱ ἐντυπώσεις μας ἀπὸ τὸν ρόλον τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης περὶ τοῦ χειρισμοῦ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, ὥστε θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ προέλθῃ τὸ Κράτος εἰς σχέσεις μὲ αὐτὸ τὸ ἴδρυμα, σχέσεις ὑποδουλωτικὰς εἰς αὐτό. (Χειροκροτήματα).

Ν. Τζερμιᾶς. Ἡ Βουλὴ καλεῖται νὰ δώσῃ τὴν ἐξουσιοδότησίν της διὰ τὴν σύναψιν τοῦ παραγωγικοῦ δανείου. Τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συνάψεως τοῦ δανείου τούτου οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ καὶ τὴν ὠφελιμότητα αὐτοῦ πρὸ παντὸς διὰ τὰ ἔργα τὰ παραγωγικὰ καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Νέων Χωρῶν. Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Νέων Χωρῶν δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ ἐπικροτήσωμεν τὴν συνομολόγησιν τοῦ δανείου τούτου. Οἱ ὅροι τοῦ δανείου τούτου κατὰ δύο μονάδας ἀκριβώτερον τοῦ τριμεροῦς ἔχουν ἀντιστάθμισμα ὅτι εἶναι ἀπηλλαγμένον τῆς ἐγγυήσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τοῦ Δ.Ο.Ε. Ἡ Κυβέρνησις βεβαίως καὶ μετὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν τῆς Βουλῆς θὰ προσπαθήσῃ νὰ βελτιώσῃ ἀκόμη τοὺς ὅρους τοῦ δανείου. Ἔπε δὴ ὅμως καὶ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀναφέρεται ὅτι μέρος τοῦ δανείου τούτου πρόκειται νὰ διατεθῇ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁδοποιΐας καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς Φασυντέσιον δηλοῦμεν ὅτι ἡ ἔγκρισις τῆς Βουλῆς οὐδέλως σημαίνει ὅτι ἐγκρίνεται καὶ τὸ κῦρος τῶν δύο τούτων συμβάσεων. Διὰ τὴν ὁδοποιΐαν ἔχουν γίνει πολλαὶ συζητήσεις καὶ ἐν τῷ παρελθόντι. Κατωρθώθη δὲ ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τοὺς τότε νὰ ὠφεληθῇ τὸ Δημόσιον ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων. Ὅταν συνωμολογήθη ἡ σύμβασις ἐκείνη εἶχε καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συνάψεως τοῦ δανείου ὁ ἐργολάβος. Προετιμήθη δὲ ἡ Ἑταιρεία ἐκείνη διότι ἐνεφάνιζε συνεργάτιδας ὅλας σχεδὸν τὰς τεχνικὰς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις ἀνεγνώρισεν 25 %ο κέρδος διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν κακοτεχνίας. Ἀλλὰ εἶναι σήμερον δημόσιον μυστικὸν ὅτι καταρτίζονται Ἑταιρεῖαι ἀπὸ πρόσωπα μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μὲ τεχνικὰ ἔργα καὶ οἱ ἐργολάβοι καὶ οἱ μηχανικοὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος διαμαρτύρονται διότι στεροῦνται οὗτοι τῆς ἐργασίας δι' ἣν εἰδικεύθησαν. Αἱ τεχνικαὶ ἑταιρεῖαι ἀρνοῦνται σύμπραξιν μετὰ τοῦ Μακρῆ, διότι ζητεῖ παρ' αὐτῶν 11 %ο δι' ἑαυτὸν καὶ ὑσιαστικῶς δὲν ἤρχισαν δημόσια ἔργα εἰς τὴν χώραν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἐκπλήττομαι τί σχέσιν ἔχουν αὐτὰ τὰ πράγματα μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα. Ποία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἐξοφλήσεως καὶ τῆς ὀφειλῆς πρὸς μίαν Ἑταιρείαν διὰ διαφορὰς τρίτων πρὸς τὴν Ἑταιρείαν αὐτήν. Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον μνημονεύσμεν τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλῶν εἶναι διότι αἱ ὀφειλαὶ αὐταὶ ἔχουσι συνομολογηθῇ μὲ πιστὸν βαρύτατον ἀπὸ τὸν τόκον τοῦ συναπτομένου δανείου. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι μεταβάλλεται ἢ μειοῦται ἡ θέσις ἢ τὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους ἀπέναντι τῶν Ἑταιρειῶν τούτων ἐξ οἱουδήποτε λόγου. Ταῦτα πάντα εἶναι ἄσχετα.

Ν. Τζερμιᾶς. Εἶμαι ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν δήλωσίν σας ταύτην.

Α. Παπαναστασίου. Ἔχετε δίκαιον, κ. Ὑπουργέ. Ἀλλὰ ὑποθέτω ἡ ἔννοια τοῦ κ. συναδέλφου εἶναι ἡ ἑξῆς: ὅτι ἐνῷ ἐπεδιώκετο ὁ ἐργολήπτης νὰ συνάψῃ τὸ δάνειον, τώρα ἀναλαμβάνει τὸ Κράτος νὰ τὸ συνάψῃ, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν. Καὶ ἡ Κυβέρνησις ἡ σημερινὴ ὑπάρχει ἐλπὶς ὅτι θὰ ἀποκαθαρίσῃ τὴν κατάστασιν αὐτήν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Καὶ αὐτὸ θὰ ἐφέρετο εἰς συζήτησιν σχετικὴν μὲ τὸν κανονισμὸν τῶν δικαιωμάτων Κράτους καὶ Ἑταιρείας.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνεχίζων λέγει ὅτι μὲ τὴν σύμβασιν Φασυντέσιον, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐκληρονόμησεν ἡ Δικτατορία, εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνάψῃ ἡ Ἑταιρεία αὕτη τὸ δάνειον κατὰ δύο μονάδας εὐθηνότερον τοῦ ὑπὸ ἐπιψήφισιν. Ἡ Ἑταιρεία αὕτη ἔχει κέρδος 34 %ο καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἐκτελεῖ τὰ ἔργα ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τῶν ὑποχρεώσεών της, οὕτω δὲ παρατείνεται ἡ ὑρισταμένη στενότης γῆς εἰς ἐλάβην τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων καὶ τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας). Τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὸν νοῦν του μήπως παρέλθουν αἱ προθεσμίαι, ἀλλὰ δὲν παρῆλθον αὐταί.

Ι. Βαλαλᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύμβασιν αὐτὴν ἔχω νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς. Τελευταίως κακῶς ψυχρῶς εἶχε ψηφισθῇ κάποιος νόμος, ἐνῷ δὲν ἐπρόκειτο περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἔχει ψηφισθῇ εἰς μίαν ἀνάγνωσιν ὡς ὑπηρεσιακὸν καὶ ἐπὶ πλέον ὑπάρχει καὶ ἀντίθεσις μεταξὺ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου πρὸς τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, διότι, ὡς γνωρίζετε, εἶχε συζητηθῇ λίαν ἀνωμάλως τὸ ζήτημα αὐτό. Μοῦ εἶχεν ἔλθει ὅμως ἡ περιέργεια διατί δὲν ἐδημοσιεύετο ἡ μεταβολὴ τῶν ἄρθρων τῆς συμβάσεως αὐτῆς σύμφωνα μὲ τὸν ὡς ἄνω νόμον. Ἔλαβον ὅμως τὴν ἀπάντησιν ὅτι αἱ συμβάσεις δὲν συνετονίσθησαν πρὸς τὸν νόμον αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑταιρεία Φασυντέσιον δὲν ἀπεδέχθη. Κατόπιν τούτου ἐρωτᾶται εἶναι ἐγκεκριμένη ἡ σύμβασις αὐτή;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι εὔκολος εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** συνεχίζων λέγει ὅτι σήμερον ὅτε τὸ Κράτος γίνεται ὁ χρηματοδότης αὐτῶν τῶν Ἑταιρειῶν ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποκαθάρῃ τὰς ἁμαρτωλὰς ταύτας συμβάσεις καὶ ἐλεύθερος ἔχει τὰς χεῖρας νὰ προσαρμόσῃ τὴν μὲν σύμβασιν Φασυντέσιον πρὸς τὴν τοῦ Στρυμῶνος ἢ νὰ τὴν κηρύξῃ ἔκπτωτον καὶ νὰ κάμῃ νέον διαγωνισμὸν διὰ τὴν ὁδοποιΐαν ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ ὠφεληθῇ τὸ Δημόσιον ἑκατομμύρια καὶ τὰ ἔργα θὰ παύσουν νὰ εἶναι ἀντικείμενον πλουτισμοῦ τῶν ἐπιτηδείων. Ἡ ἀπόφασις ἐξ ἄλλου τῆς Κυβερνήσεως νὰ διαθέσῃ ἐκ τοῦ 500 ἑκατομμύρια διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ὀφείλει νὰ ὠθήσῃ ταύτην καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀγροτικῆς τάξεως ἥτις ζητεῖ ἀνεξάρτητον γεωργικὴν Τράπεζαν καὶ διὰ νὰ ἔχῃ εὐθηνὰ καὶ μακροχρόνια δάνεια ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν γενικώτερον τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς, τῆς ὀργανώσεως τῶν συνεταιρισμῶν παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως διὰ νὰ ἀπολυτρωθῇ ὁ γεωργικὸς κόσμος τῆς τοκογλυφίας καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγήν του ἔνα εὐημερήσῃ πραγματικά.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι μετὰ τὰς γενομένας δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποθέτει ὅτι δυστυχῶς ἡ τιμὴ τῆς ἐκδόσεως θὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰ 80 ὅπερ δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν τιμὴν τοῦ τσιμεροῦς καὶ εἰς τοῦτο δὲν ὑποθέτει ὅτι συνετέλεσε διότι τοῦτο δὲν ἐκδέχεται μὲ οἰκονομικὸν ἔλεγχον διότι ἐλπίζει ὅτι θὰ ἠσθάνθησαν ὅλοι οἱ τραπεζῖται πόσον ἐτήρησε τὰς ὑποχρεώσεις της ἡ Ἑλλὰς δι' ὅλα τὰ βάρη της. Δὲν νομίζω, συνεχίζει, ὅτι μετὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως καὶ τὴν πολιτικὴν ἐξομάλυνσιν σήμερον θὰ ἔπρεπε νὰ συνάπτωμεν δάνεια βαρύτερα τοῦ τριμεροῦς καὶ θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μὴ θεωρήσῃ τὸ ἔργον του ἐξαντλημένον εἰς τὴν τιμήν, αὐτὴν καὶ ἴσως κατορθώσῃ καὶ ἐπιτύχῃ ἀκόμη ὅρους ἱκανοποιητικωτέρους· θὰ ἤθελον, συνεχίζει, συστήσει τοῦτο, διότι ἤκουσα νὰ λέγωνται ὅτι αἱ διδόμεναι μονάδες θὰ εἶναι minimum, ἐνῷ τὸ δάνειον θὰ ἐκδοθῇ ὄχι μόνον ἐν Λονδίνῳ ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐφ' ὅσον τὸ δάνειον θὰ ἐκδοθῇ καὶ ἐν Ἀμερικῇ ἔχει ὑπ' ὄψιν του ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι δὲν ἐξαντλοῦνται αἱ δύο μονάδες διότι τὸ χαρτόσημον ἐκεῖ εἶναι ὀλιγώτερον. Πάντως, τονίζει, καίτοι εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ ἐξαντλήσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς πᾶσαν προσπάθειάν του, νομίζω ὅτι οἱ ὅροι αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ θέλομεν. Ἐπίσης, συνεχίζει, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν του εἰς τὸ μέρος τοῦ δανείου ὅπερ θὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀγροτικὴν πίστιν διότι θὰ καταντήσῃ τὸ δάνειον νὰ φθάσῃ ὁ τόκος του 7 %ο. Νομίζετε, κ. Ὑπουργέ, ὅτι εἶναι συμφέρον εἰς τὴν γεωργικὴν τάξιν νὰ τῆς δίδωμεν χρήματα ἀπὸ δάνεια ἔχοντα τοιοῦτον ἀρχικὸν τόκον ἢ καὶ μεγαλείτερον; Θὰ γίνῃ ἴσως συνδυασμὸς μὲ μεγάλα κεφάλαια καὶ θὰ ἐλαφρυνθῇ ὁ τόκος αὐτός, ἀλλὰ δανεισμὸς κεφαλαίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως μὲ 7 %ο δὲν εἶναι τρόπος κατάλληλος διὰ τοιοῦτον σκοπόν. Ἐπίσης, συνεχίζει, δὲν φαίνεται ἂν οἱ δανεισταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ τὰ διαθέσουν εἰς τὸ Κράτος διὰ νὰ τὰ διαθέσῃ τοῦτο εἰς αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἶναι καὶ τοῦτο νομοθέτου ἐπιταγὴ δι' αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Π. Τσαλδάρης. Θέλω νὰ διασαφισθῇ ἂν εἰς τοῦτο εἴμεθα ὑπόχρεοι ἀπέναντι τῶν δανειστῶν.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὄχι ὑποχρέωσιν δικαίωμα θὰ ἔχωμεν.

Π. Τσαλδάρης. Ἀσφαλῶς οὕτως ἔχει διότι ἀντιθέτως θὰ ἐφθάναμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ μᾶς λέγουν οἱ δανισταὶ τί θὰ κάμωμεν τὰ χρήματα. Καταλήγων ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 περὶ τῶν ἐκδοθησομένων ἐν τῷ μέλλοντι ὁμολογιῶν τοῦ ἐκδοθησομένου παραγωγικοῦ δανείου.

Α. Παπαναστασίου. Ἐκ τῆς συζητήσεως, λέγει, ἀντιλαμβανόμεθα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ὅτι δὲν ἐξάγεται ὅτι τὰ δάνεια θὰ δίδωνται εἰς τοὺς ἀγρότας μὲ τοὺς τόκους ποῦ στοιχίζουν εἰς τὸ Κράτος, διότι τότε θὰ εἶναι ἀσύμφορον τὸ δάνειον. Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὸ πτσὸν ποὺ θὰ ἔχωμεν ἀπὸ τὰ καλύμματα καὶ τοὺς τόκους μὲ τοὺς ὁποίους δίδει σήμερον ἡ Τράπεζα εἰς τὰς ἑνώσεις, τοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ τὰ ἄτομα, θὰ ἴδωμεν ὅτι ἂν ρυθμίσωμεν τὴν ἀγροτικὴν πίστιν δι' ἰδίου ἱδρύματος θὰ ἐπιτύχωμεν χορήγησιν ἀγροτικῶν δανείων μὲ ὀλιγωτέρους τόκους, διότι τὸ εἰδι-

κὸν ὕφυμα θὰ ἔγῃ τὰ κεφάλαιά του μὲ χαμηλὸν τόκον. δεδομένου ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα ἡ ὁποία ἔχει καὶ τὰς δαπάνας καὶ τοὺς κινδύνους τῆς διαθέσεως τῶν δανείων, μόνον ἐν περιθωρίον 2 ο)ο ἔχει ὑπὲρ τὰ δανεισμένα κεφάλαιά της. Θὰ ἦτο ἐξ ἄλλου ἄτοπον ἐὰν ἡ Ἑθνικὴ δὰ τὰ κεφάλαια τὰ ὁποῖα ἐχορήγησε ἢ θὰ χορηγήσῃ ἐξήτει ἄλλους τόκους. Ἐὰν ἐπιμένως τὸ Κράτος δανείζεται τὰ 500.000.000 διὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν χωρὶς τόκον εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν καλυμμάτων ἢ μὲ μικρὸν τόκον τὸ ἐπιδοκιμάζομεν, ἐὰν ὅμως δανεισθῇ διὰ νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως μὲ 7 ο)ο δὲν θὰ εἶναι ὀρθὸν καὶ ὅσον καὶ ἂν θεωρῆται εὐεργετημένη ἡ ἀγροτικὴ τάξις μὲ τὴν αὔξησιν τῶν κεφαλαίων εἰς 1300 ἑκατομμύρια. Σχετικῶς ἴσως θὰ ἔπρεπε τὸ ἴδρυμα τὸ γεωργικὸν ὅπερ ἔχει ἐν νῷ ἡ Κυβέρνησις νὰ διαδεχθῇ μίαν ἡμέραν τὴν Ε.Α.Π. δυνάμενον οὕτω μὲ πληρέστητα κεφαλαίων νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ.

Π. Τσαλδάρης. Δευτερολογῶν λέγει ὅτι σήμερον δὲν εἶναι κατάλληλος περίστασις διὰ νὰ συζητήσωμεν περὶ τῆς γεωργικῆς πίστεως καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτῆς μέτρα τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν ὁποίων ὅταν θὰ εἰσηγηθῇ αὐτὴ θὰ ἐκφέρῃ ἕκαστος τὴν κρίσιν του. Ἡ ἰδική μου παρατήρησις, τονίζει, περιωρίσθη εἰς τὸ ὅτι ὁ δανεισμὸς χρημάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν εἶναι δανεισμὸς πρόσφορος διὰ τὴν γεωργικὴν πίστιν διότι ἂν κατέστη 7 ο)ο δὲν θὰ διευκολυνθῇ μὲ τὸν τόκον αὐτὸν ἡ γεωργία διότι αὐτὸς δὲν θὰ εἶναι ὁ προσήκων τρόπος ὑπὲρ αὐτῆς, δεδομένου ὅτι ὁ τόκος θὰ φθάσῃ 9 ο)ο καὶ θὰ εἶναι πολὺ ἀκριβὸς διὰ τοὺς γεωργούς.

Γ. Ροδόπουλος. Σήμερον, λέγει, ἡ Γεωργία πάσχει καὶ ἡ Τράπεζα δίδει δάνεια μὲ τόκον καὶ 10 ο)ο καὶ 12 ο)ο, ἀλλὰ ἐνῷ ἡ γεωργία ἔχει ἀνάγκην 4-5 δισεκατομμυρίων, ἐν τούτοις ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της μόνον 500.000.000. Ἐπομένως καὶ μὲ 7 καὶ μὲ 8 καὶ μὲ 9 ο)ο πρέπει νὰ δανεισθῶμεν διὰ νὰ βοηθήσωμεν τὴν γεωργίαν, διότι χωρὶς χρήματα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ παραγωγή. Ἡμεῖς, τονίζει, εὐμενῶς εὐχαριστημένοι καὶ μὲ 7 καὶ μὲ 8 καὶ μὲ 9 ο)ο νὰ δοθοῦν χρήματα εἰς τὴν γεωργίαν, διότι ἐξ ἐλλείψεως χρημάτων κατηντᾷ νὰ ἀπωδίδῃ κάθε στρέμμα μόνον 65 ὀκάδας σίτου καὶ στοιχίζει οὕτω ὁ σῖτος εἰς τὸν καλλιεργητὴν 6 1)2 δραχ. τὴν ὀκᾶν καὶ δι' αὐτὸ ἀπεδέχθημεν τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου μετὰ χαρᾶς.

Ὁ κ. ***Α. Βαρδέλης*** ἐπικροτεῖ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου προλαλήσαντος. Ἀναγνωρίζει τὴν εὐεργετικὴν διάταξιν τοῦ κυβερνητικοῦ μέτρου ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῆς ἀγροτικῆς πίστεως διότι εἶναι γνωστὸν μὲ ποίους καὶ πόσους τοκογλυφικοὺς τόκους βαρύνονται οἱ χωρικοί.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ὅταν, λέγει, εἰσηγήθην τὸ νομοσχέδιον, εἶπα ὅτι ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἶναι ἰσοδύναμος εἰς παραγωγικότητα πρὸς τὰ ἐποξηραντικὰ ἔργα. Τὰ κεφάλαια τὰ ὁποῖα μὲ τοὺς συνδιασμοὺς τοὺς ὁποίους κάμνει ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν συγκεντρώνονται εἰς 1800 ἑκατομμύρια ἅτινα εἶναι ἱκανὰ νὰ ἐνισχύσουν τοὺς ἀγρότας, νὰ ἀπαλλάξουν τοὺς χωρικοὺς ἀπὸ τοὺς τοκογλύφους καὶ νὰ χορηγῶσιν ὄχι μόνον βραχυπρόθεσμα ἀλλὰ καὶ μακροπρόθεσμα πρὸς βελτίωσιν τῶν κτημάτων δάνεια καὶ μὲ τόκον ἠλαττωμένον. Διὰ τίνος ἱδρύματος καὶ πῶς θὰ δοθοῦν τὰ χρήματα ταῦτα, τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον τοῦ σημερινοῦ νομοσχεδίου. Ὅταν ἀφορᾷ τὸν τόκον περὶ οὗ ὡμίλησεν ὁ κ. ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι δύναται οὗτος νὰ εἶνε καὶ ὀλιγώτερος διότι ἔχει ὑπ' ὄψιν της ὅτι τὰ 1000 ἑκατομμύρια μὲ τόκον 5-5 1)2 θὰ ἐπιβράσουν ἐπὶ τῶν 1700 ἑκατομμυρίων καὶ τοῦ τόκου 7 ο)ο. Ἀλλὰ δὲν ἐνδιαμύζει, συνεχίζει, ὅτι καὶ ἂν δὲν ἐπήρχετο βελτίωσις τοῦ τόκου θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκουσθοῦν παράπονα διὰ τὰ μέτρα ποῦ λαμβάνομεν ὑπὲρ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν διετυπώθη παράπονον. Σᾶς λέγω μάλιστα ὅτι πρωτίστην ὑποχρέωσιν ἔχει τὸ Κράτος νὰ βοηθήσῃ νὰ ἀποδώσῃ ἀγαθὰ ἡ γενομένη ἀγροτικὴ μεταρρύθμισις. Εἶπα, τονίζει, ὅτ. δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δανείζεται μὲ 7 ο)ο τὸ κράτος διότι διὰ τῶν διαμέσων θὰ φθάσῃ εἰς τὸν δανειζόμενον νὰ τοῦ στοιχίζῃ καὶ 9 καὶ 10 ο)ο.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἐὰν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶχε καλλίτερον τρόπον εὑρέσεως χρημάτων, πρώτη ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐχειροκρότει. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν κατωρθοῦτο ἡ βελτίωσις τοῦ τόκου διὰ τοῦ μικροῦ τόκου τοῦ ἀντισταθμίσματος τῶν καλυμμάτων, πάντοτε δὲν θὰ ἐδεχόμεθα οὔτε τὴν γνώμην τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως διότι δὲν γνωρίζομεν ἴσως ποίας συσχετίσεις εὑρίσκει ὁ ἀγρότης διὰ νὰ λάβῃ καλλιεργητικὰ δάνεια. Διότι ἡ Τράπεζα δύναται μόνον 700.000.000 ἀλλὰ τὰ ἄλλα ἑκατομμύρια τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ ἀγρότης μὲ ποίους ὅρους τὰ εὑρίσκει; Ἐὰν εἴχατε τοῦτο ὑπ' ὄψιν θὰ ἐλέγατε ὅτι θὰ ἦτο εὐεργεσία πρὸς τοὺς ἀγρότας ὁ τοκισμὸς πρὸς 5 ο)ο διότι θὰ ἐσώζετο τὸ εἰς μικρὰ ἰδίως ἀγρόται οἱ ὁποῖοι δανείζονται, καθὼς γνωρίζομεν ὅλοι, καὶ μὲ 25 καὶ μὲ 30 ο)ο. Ἡ Κυβέρνησις, συνεχίζει, ἔχει τὴν ἀντίληψιν ὅτι διὰ τῆς ἐνισχύσεως ἣν θὰ δώσῃ εἰς τὴν ἀγροτικὴν πίστιν ὁ Ἕλλην γεωργὸς νὰ δανείζεται καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς καλλιεργείας βραχυπροθέσμως καὶ εἰς μακρὰν προθεσμίαν διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων του. Ἔχει τὴν ἀντίληψιν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐνισχύεται κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον καὶ κατ' ἔντασιν καὶ κατ' ἔκτασιν ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ παραγωγή. Ὅσον ἀφορᾷ συνεχίζει, τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἀναλαμβάνομεν ἀπέναντι τῶν δανειστῶν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δώσωμεν τὸ ποσὸν αὐτὸ διὰ τὴν ἀγροτικὴν πίστιν ἡμεῖς ἠθελήσαμεν νὰ συναινέσουν οἱ τραπεζῖται καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν ὅτι ἡ διάθεσις αὐτὴ εἶαι ἰσοδύναμος ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγωγικότητα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τιμὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος εἶπεν ὅτι ἐκδίδομεν δάνειον ὑπὸ ὅρους κατωτέρους τοῦ τριμεροῦς, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀγνοεῖ ὅτι τὰ δάνεια κανονίζονται ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Κράτους καὶ ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῶν χρηματαγορῶν. Σήμερον τὸ τριμερὲς ἔχει εἰς τὴν Ἀγγλίαν τιμὴν 90 καὶ 1)8 εἰς ὃ συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ τόκοι καὶ ἐπομένως τιμὴ καθαρὰ εἶναι τὰ 90. Σήμερον οἱ τραπεζῖται ἀναλαμβάνουν εἰς τὰ 89, ἐνῷ τὸ δάνειο τοῦτο δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν σειρὰν πρὸς τὸ τριμερές, δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν ἔλεγχον, εἶναι νέον δάνειον καὶ τοῦτο καὶ μόνον ὅρκει νὰ ὑποτιμήσῃ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ κατὰ μίαν μονάδα, διότι ἄλλως θὰ ἠγόραζον τὰ ἐκδεδομένα δάνεια, τὰ ὁποῖα ἔχουν καὶ προηγουμένην σειρὰν καὶ εἶναι καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον. Οἱ τέσσαρες οὗτοι λόγοι ἐξορίζονται διὰ μιᾶς μονάδος καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν τὸ παρεδέχθη ἀκόμη καὶ ἂν ἐπιτευχθῇ ἀνωτέρα τιμὴ θὰ ἐπιμερίζεται ἡ διαφορὰ μεταξὺ Τραπέζης καὶ Κράτους. Ἤθελα νὰ τονίσω ἀκόμη ὅτι μόνον ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐλέγχου θὰ ἄξιζε τὴν θυσίαν τῆς μιᾶς μονάδος, διότι ἔχει σημασίαν διὰ τὴν πίστιν μας ὅτι ἐμφανίζεται ἡ Ἑλλὰς δανειζομένη ἄνευ ἐλέγχου, καὶ τοῦτο θὰ ἔχῃ σημασίαν καὶ διὰ τὰ ἐκδοθησόμενα τυχὸν ὑπὲρ τῆς βιομηχανίας μας δάνεια. Ἐπομένως, τονίζει, ἡ τιμὴ αὕτη δὲν εἶναι ἠλαττωμένη διότι καὶ αὐτὸ τὸ τριμερὲς ἀκόμη ἐκδιδόμενον σήμερον θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἔχῃ τὴν τιμὴν τῶν 90 μὲ ὅλας τὰς ἐγγυήσεις μὲ τὰς ὁποίας περιεβλήθη.

Π. Τσαλδάρης. Εἶναι τόσαι αἱ ἐγγυήσεις καὶ αἱ ἀσφάλειαι ποῦ δίδομεν καὶ τώρα καὶ εἶναι τόσον ὡμολογημένη ἡ ἐκπλήρωσις ὅλων τῶν ὑποχρεώσεών μας ὥστε εἴχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαλλαγῶμεν παντὸς ξένου ἐλέγχου καὶ δὲν

ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι διότι ἀπηλλάγημεν τοῦ ἐλέγχου ἔπρεπε τὸ δάνειον νὰ γίνῃ ἀκριβέστερον.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ εἶναι ὑπερήφανος διότι ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις της καὶ δύναται νὰ συγχαίρηται μὲ τὸ πλέον καλόπιστον κράτος, καὶ διὰ αὐτὸ ἐνεφανίσθη σήμερον καὶ δανείζεται ἄνευ ἐλέγχου, ἐπιλέγει, διὰ τὸν τόπον τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου δὲν ἀφορᾷ, ἐπιλέγει, διὰ τὸν τόπον τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου δὲν ἐξητήσαμεν ἐξουσιοδότησιν διὰ ὡρισμένον τόπον καὶ οἶκον, ἀλλ' εὐρυτέραν τοιαύτην.

Α. Παπαναστασίου λέγει ὅτι κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ τριμεροῦς ἐπληρώσαμεν 6 μονάδας ἐν Λονδίνῳ καὶ 4 ἐν Παρισίοις καὶ ἤδη θὰ πληρώσωμεν 5 μονάδας. Τὸ γεγονός, συνεχίζει, ὅτι τὸ δάνειον ἀπηλλάγη τοῦ ἐλέγχου ὅπως καὶ τῆς Ἐπιτροπείας τῆς Κ. Τ. Ε. ἐξυψώνει ἀσφαλῶς τὴν πίστιν μας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα περὶ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπεδείξει σημασίαν εἰς τὸ μέγεθος τῶν κεφαλαίων, ἀλλὰ σήμερον τὸ πρόσχον εἶναι ἡ ὀργάνωσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως καὶ ἀποκεντρικῶς καὶ κεντρικῶς μὲ μίαν γραμμὴν κοινωφελοῦς βάσεως. Διάφορος λοιπὸν ὀργάνωσις εἶναι ἡ πρὸ τέσσαρα, διότι ἡ σημερινὴ διαχείρισις καὶ ὀργάνωσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἶναι ἐλαττωματική, ἐνῷ διάφορος ὀργάνωσις θὰ κατώρθου νὰ εὕρῃ κεφάλαια καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ὁ κ. ***Γ. Σίδερης*** λέγει ὅτι ὁ ἀγροτικὸς κόσμος ζητεῖ καὶ ἔχει ἀνάγκην ποσῶν πέραν τῶν μέχρι τοῦδε διατεθέντων καὶ ἐπομένως ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ κεφάλαια, ἅτινα θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὅσον ἀφορᾷ δὲ τοὺς τόκους θὰ ἤθελε τὸ Κράτος νὰ λάβῃ εἰς τοὺς ὤμους του ἓν βάρος 2 ο)ο ἢ 3 ο)ο διὰ νὰ χορηγηθοῦν δάνεια πράγματι ἐνισχυτικὰ τῆς γεωργίας.

Θ. Φίλιος. Ὁ γεωργικὸς κόσμος θέλει χρήματα ἀφοῦ ἔφθασε νὰ δανείζεται μὲ 365 ο)ο. Μόνον εἰ ἐγίνη φράσις ἔφθασε νὰ δανείζεται μὲ 365 ο)ο, νὰ γίνῃ αὕτη ὑποσημείωσις τοῦ ἄρθρου 5 «δύναται νὰ διατεθῇ», νὰ γίνῃ αὕτη ὑποχρεωτική.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἔτσι ἔχει διαρρωθῇ καὶ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μεθ' ὃ κηρύσσεται λήξασα ἡ συζήτησις καὶ ἀναγινώσκεται καὶ ψηφίζεται εἰς δ' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου, ἔχον οὕτω :

Περὶ συνάψεως συμβάσεως δανείου διὰ τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα, τὴν ὁδοποιΐαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνάψῃ σύμβασιν δανείου μετὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ Οἴκου Hambros Bank Led ἢ ἄλλου τῆς ἐγκρίσεώς της ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου μέχρι τεσσάρων ἑκατομμυρίων λιρῶν ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

Οἱ τραπεζῖται θ' ἀναλάβωσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκδώσωσι συντόμως εἰς δημόσιον ἐγγραφὴν ἐν Λονδίνῳ ἢ ἀλλαχοῦ ἢ καὶ ἐν Λονδίνῳ καὶ ἀλλαχοῦ τὰς ὁμολογίας τοῦ εἰρημένου δανείου ἀποκαλουμένου «παραγωγικοῦ» καὶ χρησιμοποιηθησομένου διὰ τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα, τὴν ὁδοποιΐαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, εἰς τιμὴν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 89 ἐξ ἧς θὰ ἐκπεσθῶσι 5 μονάδες ὑπὲρ τῶν τραπεζιτῶν δι' ἕξοδα ἐκδόσεως, προμηθείας χαρτοσήμου κλπ.

Ἄρθρον 2.

Ἐὰν ἐπιτευχθῇ τιμὴ ἐκδόσεως ἀνωτέρα τῶν 89 τὸ ἐπὶ πλέον θὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν τραπεζιτῶν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, λαμβάνοντος τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 3.

Αἱ ὁμολογίαι θὰ φέρωσι τόκον 6 ο)ο καὶ θ' ἀσφαλίζωνται διὰ τοῦ πλεονάσματος τῶν ὑπεγγύων τῇ Δ. Ο. Ε. προσόδων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ποσῶν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐχόντων προτεραιότητα δανείων ἤτοι α') τῶν συνομολογημένων ἤδη δανείων, β') τῶν ἀνεκδότων εἰσέτι ὁμολογιῶν τοῦ δανείου 5 ο)ο τοῦ 1914 γ') τοῦ μὴ ἐκδοθέντος εἰσέτι τμήματος τοῦ τριμεροῦς δανείου τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν 9 ἑκατομμυρίων λιρῶν καὶ δ') τοῦ ἐνδεχομένως συναφθησομένου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως δανείου μέχρι 2 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν σειρὰν μὲ τὰς ἐκδοθησομένας ἐν τῷ μέλλοντι ὁμολογίας τοῦ αὐτοῦ παραγωγικοῦ δανείου μέχρι ποσοῦ πραγματικοῦ κεφαλαίου ὄχι ἀνωτέρου τῶν 20 ἑκατομμυρίων λιρῶν καὶ θὰ ἀποσβεσθῶσιν ἐντὸς 40ετίας διὰ τοῦ συστήματος τῆς συνθέτου τοκοχρεωλυσίας.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ὁμολογιῶν τούτων δύναται νὰ γίνηται ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Δ. Ο. Ε. ἀλλὰ δι' ἀμεταλλήτου ἐντολῆς πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ὅπως καταβάλλῃ ἑκάστοτε εἰς τοὺς τραπεζίτας τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ποσὸν ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τῶν ὑπεγγύων προσόδων ὅπερ ὁ Δ. Ο. Ε. καταθέτει διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 5.

Ἐπιτρέπεται ὅπως ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ὡς ἄνω δανείου ἐξοφληθῶσιν αἱ ὀφειλαὶ τοῦ Δημοσίου αἱ προελθοῦσαι ἐκ τῆς προκαταβολῆς τῶν 400 χιλ. λιρῶν τῆς Ἑταιρείας Η. Μακρῆς καὶ Σία καὶ τοῦ δανείου τῶν 2.500.000 δολλαρίων, τὸ διατεθέντος διὰ τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης. Ἡσὸν διακοσίων πεντήκοντα ἑκατομμυρίων δραχ. διατεθήσεται ὁ ἀ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἄρθρον 6.

Δικαιοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀκολάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως μὴ προβῇ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προκειμένου δανείου εἰς ἔκδοσιν ἄλλων ὁμολογιῶν τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου δανείου ὑπὸ ὅρους ὀλιγώτερον εὐνοϊκοὺς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἢ περισσότερον εὐνοϊκοὺς διὰ τοὺς ὁμολογιούχους ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς προκειμένης ἐκδόσεως.

Ἄρθρον 7.

Οἱ λοιποὶ ὅροι καὶ συμφωνίαι κανονισθήσονται οὐχὶ δυσμενέστεροι τῶν ὅρων καὶ συμφωνιῶν τῆς συμβάσεως τοῦ τριμεροῦς δανείου.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ὑπογραφησομένη σύμβασις κυρωθησομένη διὰ διατάγματος κτᾶται διὰ τῆς κυρώσεως ταύτης ἰσχὺν νόμου καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ὁ κ. ***Π. Πετρίδης*** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) παρακαλεῖ ὅπως προτιμηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ «αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίων» νομοσχεδίου εἰς α' ἀνάγνωσιν, νὰ ἐπιφυλαχθοῦν δὲ οἱ ἔχοντες ἀντιρρήσεις νὰ τὰς ἐπιφέρουν εἰς τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Κ. Ἀλαβᾶνος (Προεδρεύων). Ἐρωτῶ τὴν Βουλὴν ἂν δέχεται τὴν πρότασιν.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Π. Τσαλδάρης. Τὴν συζήτησιν τὴν καθορίζει ὁ Κανονισμός.

Πρόεδρος. Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν συζήτησιν. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Κωστόπουλος.

Ὁ κ. ***Σ. Κωστόπουλος*** λέγει ὅτι εἶναι πρόσφατος ἀκόμη εἰς τὴν ἐνθύμισιν ὅλων ἡ ὁμόθυμος συμμετοχὴ τῆς κοινῆς γνώμης εἰς τὸ πένθος καὶ τὴν συμφορὰν, ἡ ὁποία ἔπληξε μίαν τῶν ὡραιοτέρων καὶ πλουσιωτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ εἶναι πρόσφατος συγχρόνως τόσον ἡ γενναία προθυμία μὲ τὴν ὁποίαν συνέρρευσαν οἱ ἔρανοι ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὅσον καὶ αἱ μεγάλαι θυσίαι εἰς

τὰς ὁποίας τὸ Κράτος ἔκρινε ἐπιβεβλημένον νὰ ὑποβληθῇ πρὸς περίθαλψιν τῶ θυμάτων καὶ θεραπείαν τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας ἐπροξένησαν οἱ σεισμοὶ τῆς παρελθούσης ἀνοίξεως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορίνθου.

Δυστυχῶς αἱ καταστροφαὶ αὐταὶ ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἦτο τυχὸν δυνατὸν νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ τοὺς ἐράνους τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ τὰ πρόχειρα καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον σπαρωδικὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἠδυνήθη νὰ λάβῃ τὸ Κράτος κατὰ τὰς κρισίμους καὶ τραγικὰς ἐκείνας ἡμέρας.

Καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι 7 ὁλοκλήρους μῆνας μετὰ τοὺς σεισμοὺς ἡ πόλις τῆς Κορίνθου καὶ αἱ ἄλλοτε ἀνθοῦσαι γειτονικαί της περιφέρειαι κατάκεινται πάντοτε εἰς σωροὺς ἐρειπίων, ἐνῷ οἱ δυστυχεῖς των πληθυσμοὶ εἶναι ἀκόμη προσωρινῶς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀτελῶς ἐστεγασμένοι κάτω ἀπὸ τὰ βύλινα παραπήγματα τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς καταστροφῆς.

Εἶναι προφανεῖς, κ. βουλευταί, οἱ λόγοι στοιχειώδους κρατικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ κοινωνικῆς προνοίας καὶ συγχρόνως τὰ ὕψιστα συμφέροντα τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν ταχίστην ἐνέργειαν τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς σεισμοπαθοῦς περιφερείας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν κατοίκων της.

Εἶναι ὅμως ἐπίσης προφανὲς ὅτι μία ἐργασία τόσον ὀγκώδης καὶ τόσον πολυσχιδὴς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρθῇ εἰς ἕνα πέρας αἴσιον καὶ ταχὺ χωρὶς ἕνα ὡρισμένον σύστημα καὶ χωρὶς μίαν ὡρισμένην ὀργάνωσιν.

Τὸ σύστημα καὶ τὴν ὀργάνωσιν αὐτὴν ἔρχεται νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπὸ τὴν ψήφισιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον «περὶ ἱδρύσεως τοῦ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ».

Γνωρίζω βεβαίως τὰς θεωρητικὰς ἀντιρρήσεις τὰς ὁποίας θὰ ἐγείσῃ ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐργασίας αὐτῆς εἰς ἕνα αὐτόνομον ὀργανισμόν, αἱ ὁποῖαι περιορίζονται κυρίως εἰς τὸ ἐπικίνδυνον τῆς νέας αὐτῆς κατατμήσεως τῆς κρατικῆς ἁρμοδιότητος, τὴν ὁποίαν ἀπειλεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. Ἡ κοινοβουλευτικὴ ὅμως ἐπιτροπὴ ἐνέκρινε κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ἀρχὴν ταύτην τοῦ νομοσχεδίου, διότι δύο εἶναι οἱ συνήθεις μέχρι σήμερον τοὐλάχιστον τρόποι, κατὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ὁ πρῶτος θὰ ἦτο νὰ ἀναθέσωμεν ὁλόκληρον τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν ἐνισχύοντες βέβαια αὐτὴν οἰκονομικῶς, ἀλλ' ἀποφεύγοντες νὰ ἀναμίξωμεν τὸ Κράτος καὶ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἁρμοδιότητά του εἰς τοιαῦτα ζητήματα σύμφωνα πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδόξου πολιτικῆς οἰκονομίας. Ἡ ἰδιωτικὴ ὅμως πρωτοβουλία κινεῖται συνήθως ἀπὸ τὸ κερδοσκοπικὸν πνεῦμα καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ συλλογικὸν πνεῦμα τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ συγχρόνως εἶναι ἀνέφικτος νὰ ἀντιμετωπίσῃ γενικώτερα προβλήματα πρὸς λύσιν τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἀναγκαστικὴ ἐπιβολὴ ὡρισμένων ἀπόψεων.

Ὁ ἄλλος τρόπος θὰ ἦτο ἡ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνάληψις καὶ διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας ταύτης διὰ τῶν ἁρμοδίων του ὑπηρεσιῶν. Δυστυχῶς ὅμως, καίτοι ἡ μέθοδος αὐτὴ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ κρατοῦν σήμερον πνεῦμα, αἱ κρατικαὶ ὑπηρεσίαι, λόγῳ τῆς δυσκινησίας καὶ γραφειοκρατικῆς των τάσεως στεροῦνται τῶν ἀπαραιτήτων πλεονεκτημάτων διὰ τὴν ταχεῖαν ἐνέργειαν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ἡ μέση λύσις τὴν ὁποίαν προτείνει τὸ νομοσχέδιον, δηλαδὴ ἡ ἵδρυσις αὐτονόμου ὀργανισμοῦ, ἔχει τὰ πλεονεκτήματα καὶ τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἔχει δηλαδὴ μεγαλειτέραν ἐλαστικότητα ἐνεργείας, ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιρροάς, ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ γενικὸν συμφέρον, θὰ ἀντιπροσωπεύῃ καὶ τὸ Κράτος καὶ τὰ ἐνδιαφερόμενα ἰδιωτικὰ συμφέροντα, ὑπὸ τὸν κοινὸν ἔλεγχον τῶν ὁποίων θὰ διατελῇ, καὶ τέλος συγκεντρώνει εἰς ἕνα ὀργανισμὸν τὰς ἐγκατεσπαρμένας εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας κρατικὰς ἁρμοδιότητας. Πλὴν ὅμως τούτων ὁ Α. Ο. ἱδρύει καὶ ἓν εἰδικὸν ταμεῖον προικοδοτούμενον μὲ διαφόρους πόρους καὶ ἐλευθερίαν διαχειρίσεώς των, τοιουτοτρόπως δὲ ἀποφεύγομεν τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς ἀνοικοδομήσεως ἀπὸ τὸν κρατικὸν προϋπολογισμόν, τὸν τόσον εὐπαθῆ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν προκειμένου περὶ παραγωγικῆς καὶ ταμιευτικῆς ἐκμεταλλεύσεως διαφόρων ἔργων καὶ σκοπῶν τιθεμένων εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Α. Ο. καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μὴ ἀνατεθῇ εἰς τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας. Νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ τὸν αἰσιώτερον οἰωνὸν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Α. Ο. τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ πρωτοβουλία τῆς ἱδρύσεως προῆλθεν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἐνδιαφερομένους πληθυσμούς, καὶ δὲν διαφεύγει οὐδενὸς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς εὐδοκιμήσεως τοῦ θεσμοῦ δὲν εἶναι μόνον ἡ θεωρητικὴ κατοχύρωσις διὰ τοῦ νόμου ἀλλὰ καὶ ἡ συμπάθεια καὶ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποίαν θὰ ἐμπνεύσῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους περὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς ἱδρύσεώς του καὶ τῆς ἐν γένει ἀποστολῆς του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν λουτρόπολιν τοῦ Λουτρακίου καλῶς τὸ νομοσχέδιον ὑπήγαγεν εἰς τὸν Α. Ο. ὄχι μόνον τὴν ἀνοικοδόμησίν της ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν γένει ἐξωραϊσμὸν καὶ ἀνάπτυξίν της, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνδυάζονται αἱ δύο ἀνάγκαι τῆς λουτροπόλεως. Συγχρόνως δὲ οἱ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Λουτρακίου πόροι δὲν θὰ χάνωνται πλέον διὰ τὸ Κράτος, καθὼς μέχρι σήμερον συνέβη, ἀλλὰ θὰ τίθενται διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ ἀποκαπάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν. Προκειμένου περὶ τῶν πόρων τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι προφανὲς ὅτι ὁσοδήποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτοι δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας χρησιμοποιήσεώς των νὰ ἐπαρκέσουν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ὁ Α. Ο. δηλαδὴ θὰ χρησιμοποιήσῃ ἁπλῶς τοὺς πόρους αὐτοὺς πρὸς ἐπίτευξιν ἑνὸς μεγάλου δανείου πρὸς ἀνοικοδόμησιν καὶ ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου θὰ διατεθοῦν οἱ πόροι οὗτοι. Ἡ ἐτησία ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους δὲν θὰ καθορίζεται σαφῶς εἰς τὸ νομοσχέδιον διὰ νὰ παρουσιάζῃ τὰ πρόσφορα τῆς μονιμότητος καὶ σταθερότητος, τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐγγύησιν τοῦ δανείου. Ἐπίσης οἱ πόροι ἐκ τῆς τοπικῆς φορολογίας δὲν καθορίζεται ἂν θὰ προέρχωνται ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἤδη καὶ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ ἐπιβληθείσης φορολογίας ἢ ἂν πρόκειται περὶ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως χορηγουμένης εἰς τὸν Α. Ο. πρὸς ἐπιβολὴν φορολογίας. Ἂν πρόκειται περὶ τῆς πρώτης ἑρμηνείας πρέπει νὰ προστατευθοῦν τὰ ἐνδεικνυόμενα κοινοτικά, λιμενικὰ κλπ. συμφέροντα, ἂν δὲ περὶ τῆς ἑτέρας πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ δικαίωμα ἐπιβολῆς φορολογίας, ἐξαιρουμένων τῶν προϊόντων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραχώρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ καζίνου Λουτρακίου ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ μὴ θέλουσα νὰ δημιουργήσῃ ἕνα τεσσαρακονταετὲς προνόμιον ὑπὲρ τοῦ Α. Ο. καὶ νὰ δεσμεύσῃ τοιουτοτρόπως τὴν μέλλουσαν πολιτικὴν τοῦ Κράτους ἀπέναντι τῶν καζίνων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαιρεθοῦν τῆς ἀπαγορεύσεως λειτουργίας ἄλλων καζίνων ἐντὸς τῆς ὡρισμένης ἀκτῖνος ἀπὸ τοῦ Λουτρακίου αἱ ἀναγνωρισμέναι ἤδη λουτροπόλεις, νομίζω ὅμως ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ προστεθῇ διάταξις ὁρίζουσα ὅτι αἱ εἰσπράξεις τοῦ Κράτους αἱ προερχόμεναι ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τῶν τοιουτοτρόπως κατ' ἐξαίρεσιν λειτουργούντων καζίνων πρέπει νὰ περιέρχωνται εἰς τὸν αὐτόνομον ὀργανισμόν. Ἄνευ τῆς διατάξεως ταύτης πολὺ φοβοῦμαι ὅτι, διὰ νὰ μὴ ναυαγήσῃ ὁ αὐτόνομος ὀργανισμὸς τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἄλλως τε πρόκειται νὰ ἐγγυηθῇ καὶ τὸ δάνειον τοῦ Α. Ο. θ' ἀναγκασθῇ νὰ διπλασιάσῃ τὴν ἐτησίαν πρὸς αὐτὸ ἐπιχορήγησίν του.

Δὲν ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προβλέπει

ὅλας τὰς ἀνάγκας ἢ ἐξαντλεῖ ὅλας τὰς περιπτώσεις καὶ τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα μοιραίως θέλουν προκύψει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ. Ἐπὶ παραδείγματι θὰ χρειασθῇ νὰ ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ. Ἐπὶ παραδείγματι θὰ χρειασθῇ νὰ ἐξασφαλισθῇ νομοθετικῶς ὁ ὀργανισμὸς εἰς τὴν περίπτωσιν χορηγήσεως παρ' αὐτοῦ δανείου πρὸς ἀνοικοδόμησιν ἢ ἐπισκευὴν ἐπὶ ἀκινήτων βεβαρυμένων ἤδη διὰ πρώτης ὑποθήκης. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶνε λογικὸν νὰ χορηγηθῇ ὑπὲρ τοῦ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἡ ὑποθήκη. Ἐπίσης θὰ χρειασθῇ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος ἐγκρίσεως μελετῶν καὶ κατασκευῆς ἔργων τοῦ Α. Ο., διότι ἡ ὑπαγωγή του εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις περὶ δημοσίων ἔργων θὰ ἰσοδυνάμει πρὸς ἀνατροπὴν τῆς βάσεως τοῦ νομοσχεδίου. Καταλήγων ὅμως θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπαναλάβω τὴν σύστασιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἡ καλλιτέρα ψήφισις τοῦ Α. Ο., τοῦ ὁποίου, ἐπαναλαμβάνω, ἡ πρωτοβουλία ὀφείλεται εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐνδιαφερομένους σεισμοπαθεῖς. Ἂς μὴ ἀναβάλωμεν οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιτακτικῆς ταύτης ἀπέναντί των ὑποχρεώσεως τοῦ Κράτους. Ὁ Α. Ο., καθ' ὃν τρόπον συγκροτεῖται ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν ἐγγύησιν προστασίας καὶ τῶν κρατικῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτικῶν συμφερόντων. Ἡ ἐλευθερία δράσεως καὶ ἡ ἐλαστικότης ἐνεργείας μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ὁπλίζομεν θὰ τῷ ἐπιτρέψῃ ἀσφαλῶς νὰ εὕρῃ τὰς καλλιτέρας δυνατὰς λύσεις τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα τυχὸν δὲν ἐπρόβλεψε τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Ἂς εὐχηθῶμεν δὲ ἡ εὐδοκίμησίς του νὰ σημάνῃ τὴν εὐτυχίαν ὁλοκλήρου τῆς σημερινῆς τάξεως πρὸς ὀργάνωσιν τῶν οἰκονομικῶν ἐργασιῶν, γενικωτέρου διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἐνδιαφέροντος, σύμφωνα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ συγχρόνου κράτους.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε πληροφορίας ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον θέλει καλυφθῇ ἡ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου δημιουργουμένη δαπάνη.

Ὁ κ. **Σ. Κωστόπουλος** λέγει ὅτι ὑπάρχει προσηρτημένη ἔκθεσις τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δαπάνης καὶ ἐπομένως τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ πρὸς συζήτησιν.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἔκθεσις αὕτη ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη τῶν 70.000.000 ἡ ὁποία ἀναφέρεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν εἶναι ὑποχρεωτική.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰνονομικῶν ὡς καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δαπάνης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ. Δύνατκι ὅμως νὰ διορθωθῇ τὸ ζήτημα ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς δηλώτῃ ὅτι ἡ δαπάνη θὰ καλυφθῇ ἐκ τῶν ἀποθεμάτων.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου δημιουργοῦμεν προηγούμενον.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι τὸ Προεδρεῖον εἶναι ὑποχρεωμένον ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ Σύνταγμα.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς προτάσεως τονίζει ὅτι συχνὰ ἐμφανίζονται νομοσχέδια τὰ ὁποῖα εἰσάγονται κατὰ παραβίασιν τοῦ Συντάγματος ἐφόσον στεροῦνται τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως τοῦ Λογιστηρίου ὡς καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ τῆς δι' αὐτῶν δημιουργουμένης δαπάνης καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως αὐτῆς. Ἴσως ἐκ διαφόρων ἄλλων λόγων, ἴσως καὶ διότι ἀγνοοῦμεν τὸ νεαρὸν σύνταγμα λαμβάνουσιν χώραν ταῦτα. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιστρέψῃ τοιαῦτα νομοσχέδια.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι οὐδέποτε ἐπεδείχθη τοιαύτη εὐθιξία ὁποία μᾶς καταλαμβάνει ἤδη προκειμένου περὶ δυστυχῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐν μέσῳ τοῦ χειμῶνος παραμένουσιν εἰς τὸ ὕπαιθρον.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** παρατηρεῖ ὅτι προηγουμένως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐζήτησε νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ἄνευ συζητήσεως καὶ παρεκάλεσε τοὺς κ. κ. Βουλευτὰς νὰ ἐπιφέρωσιν τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις των κατὰ τὴν β' συζήτησιν, ἐν τούτοις ὁ κ. Τσαλδάρης ἐπέμεινε νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις. Δὲν δύναται ἐπομένως νὰ αἰτιᾶται ἡμᾶς. Συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ σύνταγμα ρητῶς ἀπαιτεῖ ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δημιουργουμένης δαπάνης. Ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου δημιουργουμένη δαπάνη ἀνέρχεται εἰς 70.000.000, πλὴν ὅμως ταύτης ἐπέρχεται καὶ ἐλάττωσις τῶν προσόδων τοῦ Κράτους καὶ ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς λειτουργίας τῶν Καζίνων, αἱ ἐκ τῶν ὁποίων πρόσοδοι ἐξαλείφονται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ περιέρχονται εἰς τὸν αὐτόνομον ὀργανισμόν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Νὰ ἀναβληθῇ, κύριε Πρόεδρε.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** ζητεῖ τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐφ' ὅσον προετάθη ἀπαράδεκτον.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** λέγει ὅτι ἀκριβῶς τὸ ἀπαράδεκτον ἢ μὴ θὰ κριθῇ ἐκ τῆς διεξαχθησομένης συζητήσεως. Ἡ ἑρμηνεία τοῦ Συντάγματος δὲν εἶναί τι ἀνῆκον εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων τοῦ Προέδρου, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν ἑρμηνείαν ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς. Τὸ Σύνταγμα προκειμένου περὶ τῶν νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα δημιουργοῦσι δαπάνην ἀπαιτεῖ ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἡ ὁποία ὑπάρχει. Ἀφ' ἑτέρου ἀπαιτεῖται ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ δαπάνη αὕτη θὰ καλυφθῇ. Ὁ τρόπος ὅμως οὗτος δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν. Ποῖα λοιπὸν ἀντίρρησις ὑπολείπεται; Ὑπολείπεται μόνον νὰ δηλωθῇ ὁ τρόπος τῆς καλύψεως τῆς δαπάνης. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔκαμνε τὴν δήλωσιν αὐτὴν ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἠδύνατο νὰ προοχωρήσῃ.

Ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινός,** ἐπικαλοῦμαι, λέγει, ὄχι τὴν ἐπιείκειάν σας, ἀλλὰ ὅλα τὰ συμπαθῆ σας αἰσθήματα ὑπὲρ τῆς ἀτυχοῦς ἐπαρχίας μου καὶ τῶν ἀτυχῶν συμπολιτῶν μου, οἱ ὁποῖοι ὑποστάντες ἀπὸ 7μήνου ἀτύχημα τὸ ὁποῖον συνεκίνησε τὴν ὑφήλιον ὁλόκληρον ἐξακολουθοῦν ἀκόμη πολλοὶ ἐξ αὐτῶν νὰ μένουν ὑπὸ σκηνὰς καὶ νὰ ὑφίστανται τὰ ψύχη τοῦ χειμῶνος χωρὶς κἂν νὰ βλέπωσι μίαν ἀκτῖνα ἐλπίδος ὅτι κἄποτε θὰ τελειώσουν τὰ βάσανά των. Τοιαύτην ἀμυδρὰν ἐλπίδα παρουσιάζει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, κατὰ τοῦ ὁποίου προεβλήθη τὸ Συνταγματικῶς ἀπαράδεκτον. Δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ ὅτι τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἑρμηνεύεται ὀρθῶς. Τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος τὸ ὁποῖον ἐπέβαλε τὴν καινοτομίαν ταύτην ἠθέλησε νὰ ὑπαγάγῃ ὅλα τὰ νομοσχέδια ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ εἶπεν ὅτι «πᾶσα πρόταξις συνεπαγομένη δαπάνην κλπ.» δηλ. ἡ πρότασις πρέπει ἀπαρκιτήτως νὰ περιέχῃ δαπάνην. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχομεν τὴν ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ἀλλ' ἔχομεν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἐμελέτησε τὸ θέμα καὶ δὲν ἔθηκε τὴν ὑπογραφήν του ἐπιπολαίως. Ἐγὼ μάλιστα θὰ ἤθελα νὰ ἐλέγξω τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, διότι ἐὰν ἱδρύεται ἕνας ὀργανισμὸς τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ παρὰ τὴν σύστασιν ἁπλῶς ἑνὸς Σωματείου δημοσίου δικαίου, ἀλλ' ἡ στέγασις τὴν ὁποίαν ἀναλαμβάνει ὁ ὀργανισμὸς οὗτος νὰ ἐπιτελέσῃ θὰ γίνῃ μὲ χρῆμα τὸ ὁποῖον παρέχεται μὲ πολλὴν φειδωλότητα ἀφοῦ εἰς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ὑπαβάλλεται τὸ Κράτος.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι συμ-

φωνεῖ κατ' ἀρχὴν μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ βουλευτοῦ Ἀθηνῶν καὶ δέχεται ὅτι πράγματι παρετηρήθη ὑποβολὴ νομοσχεδίων ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἠνάγκασε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἀποστείλῃ ἔγγραφον πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι τήρησιν αὐτοῦ. Ταῦτα κατ' ἀρχήν. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ συζητούμενον θέμα δέχεται ὅτι τὰ ἄρθρα 29 καὶ 49 τοῦ Συντάγματος δημιουργοῦν δύο διακεκριμμένας περιπτώσεις, ἡ πρώτη ἀπαιτεῖ ἔκθεσιν τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, ἡ δευτέρα ὑποχρεοῖ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ὑπογράψουν ἔκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δημιουργουμένης δαπάνης. Κατὰ τὸ ἄρθρον 49 τὸ νομοσχέδιον δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἄνευ ἐκθέσεως τοῦ Γεν. Λογιστηρίου. Τὸ ἄρθρον δηλαδὴ 49 καθορίζει ποινὴν ἀπαραδέκτου. Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 ὅμως ἀπαιτεῖται μὲν νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἔκθεσις περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δαπάνης, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου. Ἐρωτᾶται ἤδη, δημιουργεῖται δαπάνη ; Νομίζω ὅτι εἰδικῶς διὰ τὸ ζήμημα τοῦτο δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ δοθῇ αὐστηρὰ ἑρμηνεία καὶ μάλιστα κατὰ πρῶτον λόγον προκειμένου περὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** παρατηρεῖ ὅτι ἡ περὶ ἀπαραδέκτου ἔνστασις εἶναι ἀδικαιολόγητος, ἐφόσον οὐδεμία ἐλάττωσις ἐσόδων δύναται νὰ προέλθῃ ἐφόσον τὰ ἐκ τῶν λεσχῶν ἔσοδα δὲν εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους ἀλλὰ περιέρχονται εἰς τὰς κοινότητας καὶ εἰς τὸ ταμεῖον τῶν μονίμων ὁδοστρωμάτων, σύμφωνα μὲ τὸν ἰσχύοντα νόμον. Ἐπομένως τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου δὲν ὑφίστανται ἐν προκειμένῳ. Ἐλπίζει διὰ ταῦτα ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ δεχθῇ νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** λέγει ὅτι τὸ συζητούμενον θέμα δὲν ἀποτελεῖ ζήτημα συμπαθείας. Τὴν συμπάθειάν μας πρὸς τοὺς Κορινθίους ἐξεδηλώσαμεν πάντες. Ἀντικείμενον συζητήσεως σήμερον δὲν εἶναι ἡ βραδύτης τῆς μιᾶς ἡμέρας, ἤτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῆς προσωρινῆς ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου ἀλλ' ἡ τακτικὴ τὴν ὁποίαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τηροῦν ἀπέναντι τῆς Βουλῆς. Κυρίαρχον μέλημα τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ ἐφορεύῃ ἐπὶ τῆς τηρήσεως τοῦ Συντάγματος. Ἐφόσον δὲ τὸ Σύνταγμα ἐπιβάλλει τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐκθέσεων, εἶνε ζήτημα τάξεως τοῦτο καὶ δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τὸ Σύνταγμα ἀναφέρει ρητῶς ὅτι πᾶσα πρότασις συνεπαγομένη δαπάτην «πρέπει νὰ συνοδεύηται κλπ.». Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ «πρέπει» πῶς τὸ ἑρμηνεύετε ;

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν ρητῶς ἀπαγγέλλεται τὸ ἀπαράδεκτον, εἰς τὴν ἄλλην ὅμως περίπτωσιν δὲν ἀπαγγέλλει τὸ Σύνταγμα τοιοῦτον ἀπαράδεκτον, δηλαδὴ λέγει «ἀπαγορεύω τὴν συζήτησιν τοῦ ἄνευ ἐκθέσεως τοῦ Λογιστηρίου νομοσχεδίου, συνιστῶ δὲ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ἔκθεσις περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δαπάνης». Ἐὰν εἶπω ὅτι τὴν δαπάνην θὰ καλύψω ἐκ περισσευμάτων θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου ὁμαλῶς, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ εἴπω τοῦτο διὰ τὴν ἄλλην περίπτωσιν.

Ὁ κ. ***Ν. Τζερμιᾶς*** λέγει ὅτι θὰ ἠδύνατο τοὐλάχιστον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Μάλιστα, σᾶς τὸ εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός.

Ὁ κ. ***Δ. Κουτσοπέταλος*** λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἑρμηνεία καθ' ἣν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 49 ἡ ὑποβολὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Λογιστηρίου νὰ εἶναι ὑποχρεωτική, ἡ δὲ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἡ καθοριζομένη διὰ τοῦ ἄρθρου 29 νὰ μὴ εἶναι ὑποχρεωτική.

Τὴν ἔδραν καταλαμβάνει ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος.***

Ὁ κ. ***Δ. Μάρκου*** λέγει ὅτι παρ' ὅλην τὴν ζωηρὰν συμπάθειαν πρὸς τοὺς παθόντας Κορινθίους ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τηρήσωμεν ὅσα πρὸ ὀλίγων ἀκόμη μηνῶν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐθεσπίσαμεν. Ἐκ τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης ἠξίωσε πρῶτον τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἐπιδαρύνσεως καὶ δεύτερον διὰ τίνων μέτρων θὰ καλυφθῇ ἡ ἐπιδάρυνσις αὕτη. Φρονεῖτε ὅτι ἐθεώρησεν ἐπουσιωδεστέραν τὴν διάταξιν τὴν καθορίζουσαν τὸν τρόπον τῆς καλύψεως τῶν δαπανῶν, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ κ. Κουτσοπέταλος ; Ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται οὐδὲ διὰ δηλώσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ πληρωθῇ, διότι ἐὰν ὁσάκις λείπῃ ἡ πλήρωσις αὕτη ἐγείρεται ὁ Ὑπουργὸς καὶ λέγει ὅτι τὴν δαπάνην καλύπτω διὰ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ τρόπου τότε τὸ Σύνταγμα καθίσταται ἐν κουρελόχαρτο.

Π. Τσαλδάρης. Κύριε Βουλευτά, ποίας δαπάνας δημιουργεῖ τὸ νομοσχέδιον καὶ ποία ἐλάττωσις τῶν προσόδων τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπέρχεται δι' αὐτοῦ ;

Δ. Μάρκου. Ἐπέρχεται ἐλάττωσις ἐκτῆς διατάξεως ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὴν ἵδρυσιν καζίνων ἐντὸς ὡρισμένης ἀκτῖνος.

Π. Τσαλδάρης. Τοῦτο δὲν εἶνε ἐλάττωσις ἐσόδου, διότι οὐδενὸς Καζίνου ἔσοδον εἰσάγεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ὁ κ. ***Γ. Μαρῆς*** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ Συντάγματος (ἀναγινώσκει) «πᾶσα πρότασις κλπ. ἀπαιτεῖται νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου». Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀπαιτεῖται καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην πρότασιν προερχομένην ἐπίσης ἀπὸ τὴν Βουλήν. Τὸ ἄρθρον ὅμως 29 ὁμιλεῖ περὶ προτάσεων προερχομένων μόνον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, δι' ὃ καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ εἶναι εὐρύτερον καὶ γίνεται ἐν αὐτῷ λόγος καὶ περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐσόδων, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁ εἰσηγούμενος τὴν ἐλάττωσιν ἑνὸς φόρου νὰ εἰσηγηθῇ καὶ τὸν τρόπον τῆς καλύψεως τοῦ φόρου τούτου. Πρόκειται λοιπὸν περὶ δύο σαφῶς διακεκριμένων ἀπόψεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀπαράδεκτον εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 49 ἀναγράφεται ἡ ποινὴ αὕτη εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 29 ὄχι καὶ διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι προκειμένου περὶ δύο διαφόρων περιπτώσεων ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ρητῶς ἔχει τὴν ποινὴν τοῦ ἀπαραδέκτου ἡ δὲ ἄλλη ὄχι, θὰ ἦτο αὐστηροτέρα ἡ ἑρμηνεία ἐὰν ἐπεκτείνωμεν καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τὸ ἀπαράδεκτον καὶ τὸ ἐφηρμόζαμεν κατὰ πρώτην φορὰν ἐν Κορίνθῳ.

Γ. Παπανδρέου. Εἶνε, κύριε Ὑπουργέ, παράδοξις τοῦ Συντάγματος.

Γ. Μαρῆς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Βεβαίως εἶναι παράδοξις τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνει καὶ προχωρήσῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει της τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ καλυφθῇ. Ἀλλὰ ἡ Βουλὴ εἶναι ἐλευθέρα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ νὰ ἴδῃ κατὰ πόσον ὑπάρχουν δαπάναι ἢ ἐλάττωσις ἐσόδων.

Πρόεδρος. Κύριε Ὑπουργέ, δὲν κάμνετε μίαν δήλωσιν ;

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἐὰν ἑρμηνευθῇ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 49 δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ προβῶ εἰς δήλωσιν, διότι ἐφ' ὅσον ὑποβάλλομεν νομοσχέδιον προσυποτεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἔπεται ὅτι ἔχει ὑπ' ὄψιν ὁ Ὑπουργὸς τὰς δι' αὐτοῦ δημιουργηθησομένας ἢ ὑπὸ αἴρεσιν ἐνδεχομένας δαπάνας. Διότι ὑπάρχουν νομοσχέδια τὰ ὁποῖα δὲν δημιουργοῦν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δαπάνας, ἀλλ' ἀναλαμβάνει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ τὴν δαπάνην. Ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τούτου δὲν δημιουργεῖται ὑποχρέωσις ἢ ἐπιβάρυνσις. Ὑπάρχουν νομοσχέδια τὰ ὁποῖα δὲν δημιουργοῦν ἐκ τῆς ψηφίσεώς των δαπάνας, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἐνδεχομένης ἐφαρμογῆς των.

Ὁ κ. ***Α. Παπαναστασίου*** λέγει ὅτι πάντως πρέπει νὰ προηγῆται ἡ διατύπωσις.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν.) Εἴμεθα σύμφωνοι.

Γ. Σίδερης. Ἐὰν μὲν ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ψηφισμένος δὲν δικαιοῦσθε νὰ τὸ κάμετε, ἐὰν δὲν εἶναι ψηφισμένος θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Προβλέπω ὅτι ἐν τῷ ἐψηφισμένῳ προϋπολογισμῷ θὰ καλυφθῇ ἀπὸ τὰ ἀποθεματικά

Πρόεδρος. Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Τσαλδάρη προκύπτει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν συνεπάγεται οὔτε δαπάνην οὔτε ἐλάττωσιν ἐσόδων.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουρ. Οἰκον). Ἀναγκαίως δὲν συνεπάγεται. Ὑπάρχουν νομοσχέδια τὰ ὁποῖα δὲν δημιουργοῦν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δαπάνην διὰ τῆς ψηφίσεώς των, ἀλλὰ διὰ χρήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ παρεχομένου διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλει ὁ νομοθέτης νὰ βεβαιωθῇ εἶναι πόθεν θὰ καλυφθῶσιν αἱ τυχὸν δημιουργούμεναι δαπάναι ὄχι δὲ μόνον αὐταὶ ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐπομένως θὰ ἀρκέσῃ ἡ δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡ ἐκ τούτου ἐλάττωσις δύναται νὰ καλυφθῇ ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ.

Α. Παπαναστασίου. Δεχόμεθα τὴν δήλωσιν χωρὶς τὴν ἑρμηνείαν.

Πρόεδρος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποσύρεται ἡ αἴτησις περὶ ἀπαραδέκτου μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ κ. ***Α. Πρέκας*** λέγει ὅτι ἡ συγκεκριμένη περίπτωσις τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐὰν τὰς τυχὸν παρουσικσθησομένας ἀνάγκας ἤθελε καλύψῃ καὶ διὰ δανείου.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περατωμένη.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** δηλοῖ ὅτι ἐπειδὴ ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου συζήτησις παρετάθη ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Πρόεδρος. Συνέχισις τῆς β' συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3642 περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας».

Ὁ κ. ***Μ. Σαμαρᾶς*** λέγει ὅτι ἐν μέτρον προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας ἦτο καὶ ὁ νόμος 3642. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ἐπροστατεύοντο καὶ πρόσωπα μὴ ἔχοντα οὐδεμίαν ἀνάγκην προστασίας ἐξώνοντο δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν πτωχοὶ ἐνοικιασταί, εἰς τρόπον ὥστε ἐδημιουργήθη μία νέα κατηγορία παθόντων. Δι' αὐτὸ ὑπεβλήθη τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἥτις, συναινοῦντος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἐτροποποίησεν αὐτὸ καὶ ἐψηφίσθη τοῦτο παμψηφεὶ πρὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, πλὴν τοῦ β' ἄρθρου τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη κατὰ πλειοψηφίαν, διότι δι' αὐτὸ ὑπεβλήθη ἔνστασις ἀντισυνταγματικότητος. Ἀναπτύσσων τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 λέγει ὅτι δι' αὐτοῦ προστατεύονται πράγματι οἱ παθόντες ἐκ τοῦ σεισμοῦ. Ἐτέθη δὲ διάταξις ὅτι προστατεύονται οἱ σεισμοπαθεῖς οἱ ἔχοντες εἰσόδημα κάτω τῶν 10 χιλιάδων δραχμῶν, δύνανται δὲ νὰ ἐξωσθῶσι οἱ μισθωταὶ οἱ ἔχοντες μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν ἄνω τῶν 7 χιλιάδων δραχμῶν, διότι ἂν ἔχῃ κάτω τῶν 7 χιλιάδων δραχμῶν δὲν ἐξώνεται μὲν οὗτος ἀλλὰ προστατεύεται καὶ ὁ παθών, διότι θὰ λαμβάνῃ τὸ εἰκοσαπλάσιον μίσθωμα τοῦ 1914 τὴν δὲ διαφορὰν θὰ τὴν πληρώνῃ τὸ Ταμεῖον τοῦ ἐνοικιοστασίου. Εἰς τὸ β' ἄρθρον ἐγεννήθη διαφωνία εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτέθη διὰ νὰ προστατεύσῃ τὰ νέα θύματα ἅτινα ἐδημιούργησεν ὁ νόμος 3642. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔκαμε τὴν δήλωσιν ὅτι ὅσαι ἀποφάσεις ἐξετελέσθησαν πρὸ τῆς καταθέσεως τοῦ νομοσχεδίου καλῶς ἐξετελέσθησαν.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἠναγκάσθην νὰ θέσω τὸ ἄρθρον 7, διότι σχεδὸν μετὰ 3 ἢ 4 ἡμέρας ὑπέβαλλον τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς καὶ ἐθεώρησα ὡς ἰσχυούσας ὅλας τὰς ἀποφάσεις διότι ὅλοι ἐθεωρήσαμεν ὡς ἰσχυούσας, ὡς ἐχούσας κῦρος ὅλας τὰς ἀποφάσεις τὰς ἐκδοθείσας μέχρι τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου, διότι συνέβη διὰ τοῦ ὑποβληθέντος τότε νομοσχεδίου νὰ τάσσεται καὶ ἡ προθεσμία. Ἀπὸ τότε ὅμως μέχρι τῆς συζητήσεως, μέχρι σήμερον, παρῆλθεν εἰς μὴν καὶ περισσότερον καὶ δι' αὐτὸ ἔχω ἀντίρρησιν καὶ ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἐκφέρω τὴν γνώμην μου. Ὅταν τὸ ἀπεδέχθην ἦτο ἡ χρονολογία σχεδὸν ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοτχεδίου καὶ ἠνόουν νὰ παύσουν αἱ ἐκτελέσεις.

Ὁ κ. ***Μ. Σαμαρᾶς*** λέγει ὅτι ἂν ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις αὐτὴ αὔριον θὰ ἐξωσθοῦν ὅλοι. Ἡ διάταξις αὕτη ἐψηφίσθη κατὰ πλειοψηφίαν, διότι ὁ κ. Ἀραβαντινὸς εἶχεν τὴν ἀντίρρησιν ὅτι εἶναι ἀντισυνταγματική. Καὶ τοιαύτη μὲν δὲν εἶναι ἠδύνατο νὰ γίνῃ μόνον λόγος περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἀλλὰ εἰς τὰ ἐνοικιοστάσια αἱ διατάξεις αὗται συνήθως περιέχονται.

Ὁ κ. ***Π. Ἀραβαντινὸς*** λέγει ὅτι ἐνόμισε μετὰ συναδέλφων ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀντισυνταγματική, διότι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία καταργεῖ πρᾶξιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. Παρακαλῶ, λέγει, νὰ γίνῃ δεκτὴ μία τροπολογία ἥτις ἐξοικονομεῖ ἐν μέρει τὰ πράγματα, δηλαδὴ διατηροῦσιν ἐπίσης τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχύν των καὶ αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἀποφάσεις μετὰ τὴν 29ην Ὀκτωβρίου 1928 ἐφ' ὅσον ἤδη ἐγκατεστάθη δυνάμει αὐτῆς ὁ ἰδιοκτήτης ἢ οἱ οἰκεῖοί του.

Ἡ τροπολογία αὕτη γίνεται ἀποδεκτή.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι εἰς τὴν προηγουμένην συζήτησιν καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ἔθεσε τὴν ἑξῆς βάσιν. Οἱ Κορίνθιοι οἱ παθόντες ἐκ τῶν σεισμῶν καὶ ἔχοντες οἰκίαν εἰς Ἀθήνας ἢ ὁπουδήποτε ὑπάρχει τὸ ἐνοικιοστάσιον ἔχουν ἀνάγκην προστασίας ὄχι ἁπλῶς διὰ στέγασιν, ἀλλὰ καὶ διὰ πόρον ζωῆς. Ἂν δὲν δέχεσθε αὐτὴν τὴν βάσιν τότε θὰ δεχθῆτε ὅτι οἱ Κορίνθιοι μετὰ τὸν σεισμὸν ἐλθόντες εἰς Ἀθήνας ἔχουσιν εἰς πᾶσαν στιγμὴν δικαίωμα στέγης εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκίαν των. Συμπαθῶ καὶ τοὺς ἐνοικιαστὰς ἀλλ' ἔχουν καὶ αὐτοὶ ἐν μέσον προστασίας, νὰ πληρώνῃ δηλαδὴ τὴν διαφορὰν τοῦ ἐνοικίου τὸ Ταμεῖον τοῦ ἐνοικιοστασίου. Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ εἶναι ἀμελέτητον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς προστασίας τῶν παθόντων.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εἶμαι καὶ ἐγὼ σεισμόπληκτος ἀλλὰ καὶ μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι τὸ ἐψηφισθὲν νομοσχέδιον περιεῖχε διατάξεις ἀδίκους διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐζήτησε νὰ εὕρῃ λύσιν συμβιβάζουσαν τὰ διεστῶτα. Αὐτὴ ἡ λύσις εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπή. Ἐὰν σεῖς νομίζετε ὅτι αἱ 10,000 δραχμαὶ εἶναι ὀλίγαι ὁρίσατε ἕνα ἀριθμόν.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν προστασίαν τῶν σεισμοπαθῶν, πρέπει νὰ τεθῇ εἰς τὸ 1ον ἄρθρον διάταξις καθ' ἣν εἷς σεισμόπληκτος ἐρχόμενος εἰς μίαν πόλιν ἔνθα ἰσχύει τὸ ἐνοικιοστάσιον, νὰ ἔχῃ εἰς πᾶσαν στιγμὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκατοικήσεως.

Π. Πετρίδης. Τὸ ἔχει τὸ δικαίωμα αὐτό, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἐκμεταλλεύεται καὶ ὁλόκληρον τὸ σπίτι του.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ νομοσχέδιον ὁμιλεῖ μόνον περὶ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ οἰκία κατέστη ἀκατοίκητος, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω : ἕνας π. χ. ἰκτρός, ἕνας δικηγόρος, ἕνας ἔμπορος, ὅστις λόγῳ τοῦ σεισμοῦ δὲν δύνανται νὰ ἐξασκήσῃ ἐν Κορίνθῳ τὸ ἐπάγγελμά του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχῃ δικαίωμα οὗτος νὰ ἰδιοκατοικήσῃ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν εἶχεν ἐν Κορίνθῳ ἰδίαν οἰκίαν ἀλλ' ἦτο μισθωτής ;

Μ. Σαμαρᾶς. Προστατεύονται καὶ οἱ μισθωταὶ τῶν οἰκιῶν ἐν Κορίνθῳ.

Ὁ κ. ***Π. Τσαλδάρης*** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δικαιολογημένος ὁ περιορισμὸς ὅστις ἐτέθη περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ ἐνοικιαστοῦ. Καταλήγων λέγει ὅτι ἡ προστασία τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶναι ἐπαρκής, ἀλλ' ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένῃ ἐγὼ εἶμαι μία μειοψηφία.

Π. Ἀραβαντινός. Δὲν εἶσθε μόνον σεῖς μειοψηφία εἶμαι καὶ ἐγώ, διότι νομίζω ὅτι ἡ ἰδιοκτησία πρέπει νὰ εἶναι ἀπεριόριστος καὶ ὑποβάλλω σχετικὴν τροπολογίαν.

Ὁ κ. **Θ. Κολιαλέξης** λέγει ὅτι ὅταν πρόκειται περὶ ἰδιοκατοικήσεως πρέπει αὕτη νὰ εἶναι ἐλευθέρα.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 καὶ τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ἐρωτᾷ ἐὰν αἱ συμβάσεις εἶναι ἔγκυροι.

Πρόεδρος Εἶναι ἔγκυροι.

Ι. Παπαφλέσσας. Νὰ ὑπαχθοῦν ὅμως εἰς τὸ ἐνοικιοστάσιον, διότι πολλοὶ λόγῳ ἀνάγκης ἔκαμον συμβάσεις μὲ τετραπλάσιον μίσθωμα.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως καὶ ὥρᾳ 8 καὶ 30' μ. μ. λύεται ἡ Συνεδρίασις διὰ τὴν προτεχῆ Δευτέραν καὶ ὥραν 4 καὶ 30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ'

τῆς 10 Δεκεμβρίου 1928

Ὥρᾳ 4.30 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ Θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ Νικόλαος Β. Μουστάκης κάτοικος Καστανιᾶς Σπάρτης ὑποβάλλει ἀναφορὰν διὰ τῆς ὁποίας συνιστᾷ ὅπως τὸ Κράτος λάβῃ μέτρα διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν διαφόρων κλινικῶν καθόσον εἰς τινας ἐξ αὐτῶν συνέβησαν δυστυχήματα.

Ἐπιτροπὴ μαθητῶν Αἰκατερίνης ἀναφέρει ὅτι ἠναγκάσθησαν ἐλλείψει Γυμνασιάρχου καὶ 3 καθηγητῶν νὰ ἀπόσχωσι τῶν μαθημάτων των.

Γεωργοκτηνοτρόφοι Ἐδέσσης παρακαλοῦν ὅπως τοῖς δοθῶσι βοσκαὶ ἐπαρκεῖς διὰ νὰ μὴ ἀπολύνωσι τὰ κτήνη των τῆς πείνης.

Ὁ Βουλευτὴς Πατρῶν κ. **Α. Μάρκου** καταθέτει ἀναφορὰς τοῦ Συλλόγου πεοιπτεριούχων καπνοπωλῶν «ἡ Ἀλληλεγγύη» ἵνα διαβιβασθῶσι πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Προνοίας Ὑπουργεῖον.

Ὁ Πρόεδρος τῶν προσφύγων τέως Δημοσίων Ὑπαλλήλων Τουρκίας παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς συνταξιούχους ἀνταλλαξίμους.

Ὁ Σύνδεσμος Βιομηχάνων Μακεδονίας παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὰ ταχύτερον τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐνυποθήκων δανείων εἰς Νέας Χώρας.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Φιλελευθέρων Χίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν συζητουμένην ἐκλογὴν Γερουσιαστῶν εὐρυτέρας νομαρχιακῆς περιφερείας ὡς μελλούσης νὰ ἀποδώσῃ τοὺς ἐπιτηδείους καὶ οὐχὶ τοὺς ἀρίστους.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ι. Γιαμούζης** καταθέτει τηλεγράφημα Ἐπιτροπῆς ἐκ Λειβαδίου διαμαρτυρομένης κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκστρατείας φιλησύχων πολιτῶν πρὸς δῆθεν καταδίωξιν ληστῶν.

Ἐπιτροπὴ λαοῦ Εὐρυτανίας διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτοοπῆς ὡς ποστείναντος τὴν μὴ μείωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ ἀσβεστίτου.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς Ἐπισκοπῆς διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀπαγόρευσιν τῆς καλλιεργείας καπνοῦ.

Οἱ Δημόσιοι εἰσπράκτορες τοῦ Κράτους ὑποβάλλουν ὑπόμνημα ἀφορῶν τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των.

Ἡ Ἕνωσις Ἐφοριακῶν Ἠπείρου διαμαρτύρεται κατὰ τῆς προσλήψεως ἐλεγκτῶν καὶ ἐξ ἀποφοίτων τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

Οἱ καταστηματάρχαι καὶ βιοτέχναι Θεσσαλονίκης ἐγκατεστημένοι ἐπὶ τοῦ γηπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ τὸ Μέγαρον τῶν Τ. Τ. Τ. παρακαλοῦν ὅπως προκειμένου ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις αὐτοῦ μετά τινας μῆνας μὴ ἐξωσθῶσιν ἀπὸ τοῦδε.

Ὁ Σύλλογος ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν παρακαλεῖ ὅπως καὶ εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παραχωρηθοῦν ἕδραι ἐν τῇ Γερουσίᾳ.

Ἐπιτροπὴ προσφύγων διαμενόντων εἰς τοὺς Θαλάμους τοῦ συνοικισμοῦ Χαριλάου ὑποβάλλουν ὑπόμνημα διὰ τοῦ ὁποίου ἐκθέτουσι τὰ δίκαια αἰτήματά των καὶ παρακαλοῦν τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ὑπάτης ὑποβάλλει πρᾶξιν αὐτοῦ δ' ἧς παρακαλεῖ ὅπως πωληθῇ εἰς τὴν Κοινότητα τὸ Ἐθνικὸν κτῆμα «Θερμὰ» κείμενον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κοινότητος.

Ὁ Κεντρικὸς σύνδεσμος προσφύγων Σερβίων ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους εἶναι ἀδύνατος ἡ ἄμεσος καταβολὴ εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῶν ὀφειλομένων ἐνοικίων διὰ τὰ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενα οἰκήματα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Λευκίμης παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ τὸ σωτήριον διὰ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν Κερκύρας νομοσχέδιον περὶ ἀγροτικῆς πίστεως.

Ὁ Προϊστάμενος τῆς Πανσιδηροδρομικῆς Συνελεύσεως Πειραιῶς διαμαρτύρεται διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς Συνεδριάσεως κατόπιν παρανόμου ἐπεμβάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας.

Ὁ Ἐμπορικὸς Εἰσαγωγικὸς Σύλλογος Πύργου διαμαρτύρεται κατὰ τῶν μελῶν τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνεπαρκῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των καὶ παρακαλεῖ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Κυμηνῶν Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως ὑποστηριχθῇ ἡ ἐγχώριος σιτοπαραγωγή.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Κορίνθου διαμαρτύρεται κατὰ τῆς μελετωμένης καταργήσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ χρεωστασίου εἰς τὴν σεισμόπληκτον περιφέρειαν.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1926 «περὶ συστάσεως Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Α. Παπασικονόμου, Δ. Χατζίσκος** καὶ **Β. Κυρέλλος** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Κολιαλέξης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Π. Πολυχρονίδης,** Κ. **Πολυχρονάκης** καὶ **Α. Μυλωνογιάννης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου—16 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Σαρακηνὸς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ πληρωμῆς εἰς δόσεις τοῦ ὀφειλομένου ὑπολοίπου παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν φόρου δεκάτης 1926—1927».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 21 Ἀπριλίου 1926 περὶ συστάσεως Συνδέσμου Κοινοτήτων Θάσου».

2) «Περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως μετακλήσεως τοῦ ταγματάρχου κ. Β. Τ. Ρίγγ πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19]2]26 Ν. Δ. περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὸν Δῆμον Παγασῶν τοῦ Ν. Δ. τῆς 16 Δ]βρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 2435 τοῦ 1920» καὶ

4) «Περὶ κυρώσεως α') τοῦ ἀπὸ 21]28 Ὀκτωβρίου 1925 Ν. Διατάγματος περὶ ἐπιτάξεως τροφίμων ἢ ἄλλων εἰδῶν χρησίμων εἰς τὰς δημοσίας ἢ κοινωνικὰς ἀνάγκας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀρχῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν καὶ περὶ κανονισμοῦ τιμῆς αὐτῶν, β' τοῦ ἀπὸ 21]5 Νοεμβρίου 1928 τοιούτου «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ αἰσχροκερδείας νόμων», γ') τοῦ ἀπὸ 13]17 Νοεμβρίου 1925 ὁμοίου, «περὶ συστάσεως θέσεων ἀνωτέρων ἀγορανομικῶν ἐποπτῶν» τροποποιουμένου, δ') τοῦ ἀπὸ 31]6 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ συστάσεως ἐπιτροπῶν πρὸς ὀργάνωσιν καὶ ἐποπτείαν τῶν ἀρτοποιείων καὶ ἐλέγχων τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀγορανομικῶν διατάξεων» καὶ ε') τοῦ ἀπὸ 19]22 Ἀπριλίου 1926 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 362 κλπ.».

Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι προτάσεων νόμου :

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ νόμου 3385» καὶ

2) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1926 περὶ χωρισμοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς» καὶ ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1923 Ν. Δ. περὶ μονοταξίων Διδασκαλείων».

Ἡ μειοψηφία τῆς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συστάσεως Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Λ. Ἀνδρεάδης, Σ. Νικολαΐδης** καὶ **Λ. Λαμπριανίδης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Ἡ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος 13]17 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. 11]5]26 περὶ ἐνώσεως τοῦ Λιμ. Ταμείου Γυθείου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ τοιούτου ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Γυθείου».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8]12 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ διορθώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 3099 περὶ ναυτικῆς σημάνσεως τοῦ Στενοῦ Πρεβέζης».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 8]11 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. «περὶ σημάνσεως συντηρήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς διώρυγος Λευκάδος—Ἀλεξάνδρου».

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος 8]11 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. «περὶ τοῦ ναυτικοῦ φωτισμοῦ λιμένων, ἐπινείων καὶ ἀγκυροβολίων καταφυγῆς καὶ τῶν συναφῶν ὑποχρεώσεων τῶν Λιμενικῶν Ταμείων».

5) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 17]21 Σεπτεμβρίου 1925 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων ἀφορώντων τοὺς λιμενικοὺς φόρους καὶ τοὺς περὶ λιμένων νόμους».

6) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς ἐν τῷ Ἐθν. Μετσοβ. Πολυτεχνείῳ ἀπόρων προσφύγων σπουδαστῶν».

7) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. 13]13 Νοεμβρίου 1927 «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. 21]4]26 περὶ τοῦ πληρωτέου λιμ. φόρου τοῦ ἐκ Καλαμῶν ἐξαχθέντος σταφιδοκάρπου κλπ.»

8) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1925 Ν. Δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 2853 «περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων».

9) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29]2 Νοεμβρίου 1927 καὶ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Διαταγμάτων «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ταμείων Μονίμων ὁδοστρωμάτων κειμένων διατάξεων».

10) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὁδοποιΐας καὶ τεχνικῆς κατασκευῆς «Ἔργον» συνομολογηθείσης συμβάσεως ἐπιστρώσεως διὰ μακασφάλτου τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν—Χαλκίδος».

11) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων κειμένων διατάξεων» καὶ

12) «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ εἰδικοῦ ταμείου Μονίμων ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν καὶ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀσφαλτοστρώσεων καὶ Τεχνικῶν Ἐπιχειρήσεων Α. Κ. Τ. Ε. συνομολογηθείσης συμβάσεως συντηρήσεως τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν-Πειραιῶς».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τοῦ κεφαλοτυρίου».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης, Α. Κασσαβέτης, Ν. Γαρδικιώτης Ν. Ζαρίφης, Ν. Τζερμιᾶς** καὶ **Γ. Ἡσαΐας** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ παρατάσεως ἐπὶ τρίμηνον τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ φόρου Δημοσίων Θεαμάτων».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν.

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἀναφορῶν.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος Γρανίτσης λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι ἐζήτησαν τὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους, διότι εὑρίσκονται εἰς οἰκτρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν, εἰδικῶς δὲ τῶν ὀρεινῶν ἐπαρχιῶν Τριχωνίας καὶ Εὐρυτανίας λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς παραγωγῆς, προελθούσης ἐκ τῶν ἀκρίδων καὶ τῆς ἀνομβρίας, παρακαλοῦσι δὲ ὅπως ἀναστα λῇ ἡ πληρωμὴ τῶν φόρων καὶ ἀποστείλῃ τὸ Κράτος εἰς αὐτοὺς ἀραβόσιτον.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἔδωσε τὰς δεούσας διαταγὰς νὰ ἐξακριβωθοῦν αἱ γενόμεναι ζημίαι, διέταξε δὲ τοὺς ταμίας ὅπως μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν ταύτην πληρώνονται μόνον τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν μὴ καταστραφεῖσαν παραγωγήν, καίτοι ὁ νομοθέτης ἔλαβε ἤδη ὑπ' ὄψιν τὰς θεομηνίας, ἀλλὰ πάντως ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐκ τῶν λόγων τούτων εὑρισκομένους εἰς οἰκονομικὴν δυσχέρειαν γεωργοὺς ἔλαβε καὶ αὐτὸ τὸ μέτρον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀραβοσίτου εἶναι, λέγει, ζήτημα νόμου.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς ἑνώσεως γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Κιλκὶς λέγει ὅτι εἰς πλεῖστα χωρία δὲν ὑπάρχουν σχολεῖα, εἰς πολλὰ δὲ δὲν λειτουργοῦν τοιαῦτα ὑπάρχοντα, καὶ παρακαλεῖ ὅπως λυθῇ τὸ ταχύτερον τὸ ζήτημα τῆς προαγωγῆς καὶ ἱδρύσεως σχολείων.

Κ. Γόντικας (Υπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὡς πρὸς τὴν ἵδρυσιν σχολείων καὶ τὸν διορισμὸν τῶν διδασκάλων γνωρίζετε ὅτι ἐλήφθησαν τὰ προσήκοντα μέτρα.

Ὁ κ. **Γ. Γεργιάννης** συνιστᾷ τὸ ψήφισμα τοῦ Β. Πανελληνίου Συνεδρίου τῶν συλλόγων τῶν πολυτέκνων γονέων τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. **Ε. Τριπσδάκης** παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν τὴν κατάστασιν τῶν πολυτέκνων καὶ νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τούτους, οἵτινες εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χωρικοί, διότι αἱ κυρίαι τῆς ἀριστοκρατίας μὴ θέλουσαι νὰ χαλάσωσι τὰς γραμμὰς τοῦ σώματός των δὲν τεκνοποιοῦν, τὸ δὲ ζήτημα τῆς τεκνοποιΐας εἶναι ζήτημα ἀφορῶν τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους.

Ὁ κ. **Α. Θεοχογίτης** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν αὐτήν.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς ὁμιλῶν λέγει ὅτι ἐν Ἑλλάδι παρατηρεῖται ὅτι οὐδεμία πρόνοια λαμβάνεται πρὸς προστασίαν τῶν πολυτέκνων. Εἰς Ἡράκλειον ἐγένετο σύλλογος πολυτέκνων ὅστις ὑπέβαλε καὶ σχετικὰ αἰτήματα ἀλλ' ἀτυχῶς οὐδεμία μέριμνα ἐλήφθη. Τὸ ζήτημα, λέγει, τοῦτο δὲν ἔχει ἀστείαν ὄψιν ὅπως θέλουσι πολλοὶ νὰ τοῦ ἀποδώσωσιν ἀλλὰ ἐνδιαφέρει τὸ μέλλον τῆς φυλῆς.

Ἡ τελευταία ἀπογραφὴ ἐνῷ ἐπεριμέναμεν ὅτι θὰ ἀνεβίβασε τὸν πληθυσμὸν εἰς 7 ἑκατομμύρια τὸν καθώρισε μόνον εἰς 6.200.000. Παρακαλῶ συνεπῶς ὅπως ληφθῇ μέριμνα περὶ προστασίας τῶν πολυτέκνων.

Ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** συνιστᾷ τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν λέγει ὅτι εἶναι κοινωνικὴ ἀνάγκη ἡ προστασία τῶν πολυτέκνων. Ἄλλως τε ὑπάρχει καὶ σχετικὴ διάταξις εἰς τὸ Σύνταγμα. Πρέπει συνεπῶς νὰ μεριμνήσῃ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία καὶ ψηφίσῃ νομοσχέδιον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ περιληφθοῦν ὅλα τὰ αἰτήματα τῶν πολυτέκνων.

Ὁ κ. **Ι Κουτσίνας** συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν λέγει ὅτι πρέπει νὰ προστατευθῶσιν οἱ πολύτεκνοι, οἵτινες ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις εἶναι ἥρωες, διότι σήμερον δὲν εἶναι αἱ παλαιαὶ συνθῆκαι κατὰ τὰς ὁποίας οἱ γονεῖς ὑπερηφανεύοντο διὰ τὰ τέκνα αὐτῶν, σήμερον καθίστανται οὗτοι σκυθρωποὶ ὅταν αἱ σύζυγοι αὐτῶν προσθέτουσι καὶ ἄλλον τέκνον εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἤδη.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν συνιστῶσιν οἱ κ. κ. **Α Βερδέλης** καὶ Κ. Γοντσδίνας.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως συστήσῃ μίαν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ παραπέμψῃ τὸ ὑπόμνημα αὐτὸ καὶ νὰ τὸ μελετήσῃ, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ αὐτοῦ καταρτισθῇ σχετικὸν νομοσχέδιον σύμφωνα ἄλλως τε μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, διότι ἐὰν τὰ πράγματα παραμείνωσι ὡς ἔχουσι τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς καλένδας.

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος ὅπως παραπεμφθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν πολυτέκνων.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας** ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν κακνεργατῶν καὶ στιβαδόρων Θεσσαλονίκης ἀναπτύσσει πῶς ἱδρύθη ἡ Ὁμοσπονδία αὕτη καὶ λέγει ὅτι ἀπὸ πολλοῦ χρόνου τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα εἶχεν ἐπιβληθῇ τελείως εἰς τὰς καπνεργατικὰς ὀργανώσεις καὶ ὀλίγου δεῖν νὰ κατεστρέφετο ἡ καπνοκαλλιέργεια καὶ ἡ καπνοβιομηχανία. Εἰς τὸ ψήφισμα, λέγει, αὐτὸ γίνεται λόγος καὶ ὑπὲρ τοῦ ταμείου ἀσφαλείας τῶν καπνεργατῶν, ὑπάρχουσι δὲ καὶ πλεῖσται ὅσαι παρατηρήσεις ὡς εἶναι ἡ παρατήρησις ὅτι δὲν πρέπει νὰ μετέχουσιν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ταμείου μέλη τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Καταλήγων παρακαλεῖ ὅπως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς μελετήσῃ μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὸ περιεχόμενον τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** συνιστῶν τὴν ἀναφορὰν τοῦ κοινοτικοῦ Συμβουλίου Μετοχίου λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Μετόχι ὑπέστησαν καταστροφὴν ὁλοκλήρου τῆς παραγωγῆς των ἐκ τῆς πλημμύρας τοῦ ποταμοῦ Λαρίσου. Ὑπάρχει ἀνάγκη κατασκευῆς μικροῦ προχώματος ἀπαιτοῦντος μικρὰν δαπάνην διὰ νὰ ἀποτραπῇ νέος κίνδυνος τῶν κατοίκων καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἀκόμη ἔτος, διότι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος. Παρακαλεῖ δὲ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας χορηγήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν συνισταῶσιν οἱ κ.κ. **Ν. Συριόπουλος** καὶ **Η. Τσεριώνης**.

Ὁ κ. **Α. Σπηλιάδης** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς λέγει ὅτι οὐχὶ ὅπως ἀπασχοληθῇ ἡ Βουλὴ μὲ τὰ ζητήματα τῶν χειμάρρων διὰ τοὺς ὁποίους οἱ δαπάναι εἶναι μικραὶ παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν ταύτην.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναφορά.

Οἱ κ. κ. **Γ. Ρδόπουλος, Σ. Ἀναστασιάδης** καὶ **Ι. Κουτσίνας** συνισῶσι τὴν αἴτησιν τῶν Μακεδονομάχων Τυρνάβου «Παῦλος Μελᾶς».

Ὁ κ. **Α. Σπηλιάδης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου Πύργου περὶ τοῦ λιμένος Κατακώλου λέγει ὅτι ὁ λιμὴν οὗτος εἶναι εἷς τῶν σπουδαιοτέρων λιμένων, ἀλλὰ λόγῳ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐκεῖ λιμενοβραχίονος εἶχεν ὑποστῇ μείωσιν ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγήν. Τώρα λέγει, ὁ λιμενοβραχίων κατασκευάζεται, ἀλλὰ ὁ εἰσαγωγικὸς σύλλογος Πύργου λέγει ὅτι δὲν γίνεται ἡ δέουσα ἐπίβλεψις ἐπὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῆς ἐκ μέρους τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ, πρόκειται δὲ περὶ ἔργου 30.000.000 δραχ. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως δώσῃ τὰς δεούσας διαταγὰς καὶ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῆς.

Ὁ κ. **Η. Τσεριώνης** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν, λέγει, ὅτι μὲ τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον κατασκευάζεται τὸ ἔργον, τὰ ἑκατομμύρια αὐτὰ ρίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πρέπει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἐπιστήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχήν του.

Ὁ κ. **Ν. Συριόπουλος** συνισᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** συνιστᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν καὶ λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐξακριβωθοῦν τὰ καταγγελλόμενα, διὰ νὰ μὴ πεταχθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλα 30 ἑκατομμύρια, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

Α. Χρηστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Εἶνε καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποστείλῃ τὰ κατάλληλα πρόσωπα πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμενοβραχίονος, καθόσον πράγματι τὰ ἐν τῷ παρελθόντι ἐκτελεσθέντα ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐσκοίχισαν τόσα ἑκατομμύρια εὑρίσκονται σήμερον εἰς κατάστασιν ἐρειπιώδη, ὅπως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἴδητε ἐν φωτογραφίᾳ ἣν εἴχον κομίσει κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν φρονῶν ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὕτη θὰ συνεζητεῖτο τότε, ἐν ᾗ καταφαίνεται ὅτι ὕφαλοί τινες μόνον περισώζονται ἐκ τῶν παλαιῶν ἔργων.

Ὁ κ. **Β. Κυρέλλας** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν κουρέων καὶ ὑποψηφίων Θηβῶν λέγει ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀργίας ἐνῷ εἰς ἄλλα καταστήματα ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἀνοικτὰ ἀπὸ τῆς 9—2 μ. μ. εἰς τὰ κουρεῖα καὶ εἰς τὰ ὀπωροπωλεῖα ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἀνοικτὰ μόνον ἀπὸ τῆς 10—1 μ.μ. καὶ εὑρισκόμεθα πρὸ τῆς ἑξῆς καταστάσεως: ἐνῷ δυνάμεθα νὰ προμηθευώμεθα τὰ κρέατα ἡμῶν κατὰ τὴν 9ην πρωϊνὴν δὲν δυνάμεθα νὰ πράττωμεν τοῦτο διὰ τὰ ὀπωροπωλεῖα καὶ κουρεῖα. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι ὁ νόμος περὶ Κυριακῆς ἀργίας περιέχει πολλὰς ἀντιφάσεις.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) Παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** συνιστᾷ ἀναφορὰν προσφύγων Μύλων Παινέσης.

Ὁ κ. **Δ. Μαρσέλλας** ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς λέγει ὅτι τὰ ὕδατα τῶν μύλων Παινέση διοχετεύονται διὰ μέσου τοῦ ἐκεῖ πρωσφυγικοῦ συνοικισμοῦ, ἔχουσι δὲ ταῦτα μολυνθῇ καὶ ἀποτελοῦσιν ἑστίαν μιάσματος. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους οἵτινες δὲν λαμβάνουσιν οὐδεμίαν πρόνοιαν διὰ τὰ ζητήματα αὐτά.

Α. Χριστομᾶνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** λέγει ὅτι ἀπηλείφθη ἐκ τῆς ἡμερησίας Διατάξεως ἀναφορά του χωρὶς τοὐλάχιστον τὰ εἰδοποιηθῇ περὶ τούτου, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ὅπως ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς.

Πρόεδρος Μήπως ἐξεφωνήθη ἡ ἐρώτησίς σας καὶ δὲν εἴσθε παρών;

Ι Παπαφλέσσας. Ὄχι, διότι οὐδέποτε ἀπουσιάζω.

Πρόεδρος. Ἐὰν θέλετε δύναται νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναφορά σας.

Ι. Παπαφλέσσας. Τότε ἂς ἀναγραφῇ δι' αὔριον.

Ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Στυλίδος παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν τὴν ἀναφορὰν ταύτην δι' ἧς οἱ κάτοικοι παρακαλοῦν ὅπως προαχθῇ τὸ Τελωνεῖον Στυλίδος διότι ὑφίστανται αἱ προυποθέσεις τοῦ νόμου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

Ὁ κ. **Ε Μαχαίρας** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων ἀναφορὰν λέγει ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς νὰ γίνῃ τροπολογία δι' ἧς νὰ συσταθῇ ἐπιτροπή, εἰς ἣν νὰ παραπέμπωνται ὅλα τὰ νομοσχέδια τὰ ἀφορῶντα κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις. Κατὰ τὴν γνώμην μου, λέγει, πλανῶνται οἱ νομίζοντες ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα ἐργατικὸν ζήτημα. Τὸ τοιοῦτον προέρχεται διότι οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε ἡ Βουλὴ δὲν ἐνδιαφέρεται ἐνιαίως δι' ὅλα τὰ ἐργατικὰ ζητήματα. Φρονῶ συνεπῶς ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ συστηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, διότι θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ λύσῃ καλύτερον τὰ ἐργατικὰ ζητήματα γενικῶς.

Ὁ κ. **Ε Ζούκας** λέγει ὅτι κατὰ τὴν διὰ διατάγματος καθωρισμένην δύναμιν προσωπικοῦ ἑκάστου Πρωτοδικείου ἡ δύναμις τοῦ Πρωτοδικείου Τρικκάλων πρέπει νὰ ἀνέρχεται εἰς 6 δικαστάς, ἐν τούτοις εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον αὐτὸ ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ὑπηρετοῦν μόνον 3 δικασταί, ἐξ ὧν οἱ δύο εἶναι ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ ἀνακριτής. Παρίσταται συνεπῶς ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν διὰ νὰ δύνανται νὰ γίνωνται συνεδριάσεις, δεδομένου ὅτι ὁ ἀνακριτὴς εἶναι ἀπησχολημένος εἰδικῶς καὶ μὲ τὰ κατὰ τῆς ληστείας ἀδικήματα.

Π Πετρίδης (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Τὸ παράπονον, λέγει, εἶναι γενικόν, διότι εἰς πολλὰ δικαστήρια ὑπάρχουν κενά, ἀφοῦ ὑπάρχουν 40 θέσεις εἰς ὅλον τὸ Κράτος κεναί. Πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐμερίμνησα καὶ προεκηρύχθη διαγωνισμὸς διὰ 10 θέσεις παρέδρων, ὃν θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ ἄλλος. Ἐκ τῶν προσληφθησομένων, συνεχίζει, θὰ μεριμνήσω νὰ συμπληρωθῇ τὸ Πρωτοδικεῖον Τρικκάλων ὅπερ ἔχει καὶ ἐποικιστικὰς ὑπηρεσίας νὰ ἐκτελῇ.

Ε Ζούκας. Παρακολοῦμεν, κ. Ὑπουργέ, ἐσᾶς τὸ δυνατὸν ταχύτερον, διότι θὰ σταματήσῃ κάθε ἐργασία.

Ὁ κ. **Ν Τζερμιᾶς** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συνδέσμου ἐργατῶν βυρσοδεψῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς,' παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ αἰτήματα αὐτῶν, διότι πρόκειται περὶ ἐργατῶν οἱ ὁποῖοι μένουν ἄεργοι ὡς ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως μηχανικῶν βυρσοδεψικῶν ἐργοστασίων. Ἡ αἴτησίς των, λέγει, περὶ ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διότι ἔγκειται ἐν τῇ γενικῇ γραμμῇ, ἣν τηρεῖ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς κοινωνικῆς προνοίας.

Ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ συνδέσμου ἁλιέων Στυλίδος, λέγει ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ πάλιν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, διότι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἀνεμοτρατῶν καταστρέφουν τὸν γόνον τῶν ἰχθύων.

Π. Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐγένετο καὶ πάλιν συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔλαβον τὰ κατάλληλα μέτρα.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** συνιστᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν δικαστικῶν κλητήρων Πειραιῶς.

Ὁ κ. **Ι. Παπαδάκης** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ συλλόγου Μακεδονομάχων Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ νὰ γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματα αὐτῶν, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἀπετέλεσαν τοὺς προδρόμους τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας καὶ θὰ εἶναι δίκαιον νὰ τύχουν στοργῆς, ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας διὰ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάνης** συνιστᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** λέγει ὅτι οἱ Μακεδομάχοι προσέφεραν ὑψίστας ὑπηρεσίας καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ μέριμνα ὑπὲρ αὐτῶν διὰ τῆς παροχῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἔχυσαν τὸ αἷμά των πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Μακεδονίας. Εἶναι ἀνάγκη ἐπίσης, τονίζει, νὰ γίνῃ ἐκκαθάρισις ποῖοι ἐξ αὐτῶν προσέφερον ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν προσφύγων γεωργῶν Φλωρίνης.

Οἱ κ. κ. **Σ. Τσακμάνης** καὶ **Δ. Δημάδης** ὑποστηρίζουν ἀναφορὰν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς**, ἀναπτύσσων τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι τὰ αἰτήματα τοῦ Ἐπιμελητηρίου εἶναι λογικὰ καὶ δίκαια καὶ πρέπει νὰ υἱοθετηθοῦν διὰ τροπολογιῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν σχετικῶν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως ὑφαλοχρωματιστῶν, λεβητοκαθαριστῶν ἀτμοπλοίων κλπ., λέγει ὅτι οὗτοι εἶναι ἀνάγκη, δεδομένου ὅτι καὶ τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα μένουν ἄεργοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ διότι δὲν γίνονται αἱ ἐπιδιορθώσεις ἀτμοπλοίων, ἢ διότι προσλαμβάνονται παντοχόθεν συρρέοντες ἐργάται, ὅπως κατοχυρωθοῦν καὶ οὗτοι μὲ τὸ βιβλιάριον ταυτότητος, διότι εἶναι καὶ οὗτοι ἐργάται τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας νὰ τοὺς συμπεριλάβῃ διὰ διατάγματος εἰς τὸν νόμον 3459.

Ὁ κ. **Ε. Πριμίδης** τὸ δίκαιον, λέγει, τῶν ἐργατῶν αὐτῶν εἶναι καταφανὲς καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τοῖς χορηγηθοῦν βιβλιάρια ταυτότητος διότι ἄνευ αὐτῶν τοὺς παίρνουν οἱ ἄλλοι τὴν δουλειά.

Ὁ κ. **Ν Ἀβραὰμ** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν μετεκπαιδευομένων ἐν τῇ Γεωργικῇ Σχολῇ Μεσσαρᾶς λέγει ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι εἶναι δημοδιδάσκαλοι καὶ ἡ διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν αὐτῶν δαπάνη εἶναι ἄσκοπος, ἐφ' ὅσον ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν διὰ γεωργικὰ μαθήματα εἶναι μόνον διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ δὲν εἶναι καὶ ὑποχρεωτική. Συνεπῶς παρίσταται ἀνάγκη τροποποιήσεως τοῦ σχετικοῦ νόμου.

Α. Παπαναστασίου Εἶναι ἁρμόδιος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας.

Κ. Γόντικας (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Τὸ πρόγραμμα δύναται νὰ γίνῃ πληέστερον ὅσον ἀφορᾷ τὰ γεωργικὰ ζητήματα.

Ὁ κ. **Σ. Κωστόπουλος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν, λέγει ὅτι τοῦτο διαμαρτύρεται διὰ τὴν

διάλυσιν αὐτοῦ διότι ἐπεχειρήθη νὰ ἐπιρριφθῇ μομφὴ κατὰ τῆς διοικήσεως, καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ προσώπων καθ' ὅλα ἀξιοτίμων θὰ ἦτο ἀναγκαῖον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις ὅτι πρόκειται περὶ γενικοῦ μέτρου, διότι μομφὴ δὲν δικαιολογεῖται.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** λέγει ὅτι ἡ διαταγὴ τῆς διαλύσεως ἐπροκάλεσε δυσφορίαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον τῶν Καλαμῶν. Ὅπως ἐγένετο καὶ ὅπως ἐπεχειρήθη νὰ ἑρμηνευθῇ ἦτο σκληρά, διότι ὅλος ὁ Ἐμπορικὸς κόσμος ἐπίστευεν ὅτι τὸ Ἐπιμελητήριον ἦτο εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του καὶ ὅτι τὸ διοικητικὸν συμβούλιον δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς τῶν συμφερόντων τοῦ Ἐμπορικοῦ κόσμου. Παρακαλῶ, τονίζει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ μετριάσῃ τὴν διαταγὴν ἀποκαθιστῶν τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των καὶ ἱκανοποιῶν καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας). Ἡ διάλυσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμῶν κατέστη ἀναγκαία, διότι ἕ εκα προστριβῶν μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ, διὰ λόγους ἀγνώστους μοι, τὸ Ἐπιμελητήριον εἶχεν περιέλθει εἰς ἀδιοίκητον. Ἐπανειλημμένα ἔγγραφα ἔμενον ἄνευ ἀπαντήσεως. Ἓν ἐκ τῶν δύο ἔπρεπε νὰ κάμωμεν: ἢ νὰ διαλύσωμεν τὸ Ἐπιμελητήριον ἢ τὸ Συμβούλιόν του. Προετιμήσαμεν τὴν ἠπιωτέραν λύσιν. Βεβαιῶ τοὺς κ. κ. συναδέλφους, ὅτι ἡ διάλυσις τοῦ Συμβουλίου οὐδεμίαν ἐνέχει μομφὴν διὰ τὰ μέλη αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζω, ἐκτὸς τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ὅστις εἶναι παλαιὸς μοι γνώριμος, ἄξιος πάσης ὑπολήψεως. Οὐδὲ προεκάλεσε ἡ διάλυσις ἐξέγερσιν ἐν Καλάμαις, ἐὰν κρίνω ἐκ τηλεγραφήματος, ὅπερ ἐκφράζει εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ φέρει τὰς ἑξῆς ὑπογραφάς, Προέδρου Ἐπαγγελματικοῦ Λαμπροπούλου, Προέδρου Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Κουμαντά, Ἐντοπωλῶν Χριστέα, Καφεπωλῶν Ξέππαπα κλπ.

Ι. Παπαφλέσσας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς γνωρίζει, ὅτι ἔμενα ἄνευ ἀπαντήσεως τὰ ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργείου διότι ἐζητεῖτο ἡ διαίρεσις τοῦ Ἐπιμελητηρίου εἰς Ἐμπορικὸν καὶ Ἐπαγγελματικόν. Ἐὰν τοῦτο γίνῃ, οὐδεμία διαίρεσις οὐδὲ προστριβὴ θὰ λαμβάνῃ χώραν οὐδὲ διαμαρτυρίας θὰ ἔχωμεν. Ἐξετάσατε, τονίζει, κ. Ὑπουργέ, τὰ λεγόμενά μου καὶ θὰ ἴδητε ὅτι οὕτω τὰ πράγματα τίθενται ἐν τάξει.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τοῦτο εἶναι ἄλλο θέμα.

Σ. Κωστόπουλος. Λυποῦμαι μὴ συμφωνῶν μὲ τὸν χωρισμὸν τοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τοῦτο, λέγει, θὰ εἶναι θέμα γενικωτέρας πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου, ὅπερ κατέληξε νὰ μὴ δεχθῇ τὸν χωρισμόν, διότι οἱ πόροι θὰ ἦσαν ἀνεπαρκεῖς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἐπιλέγει, ἐκφράζω τὴν ἱκανοποίησιν ὅλων τῶν κατοίκων τῶν Καλαμῶν, διότι ἐδόθησαν ἐξηγήσεις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἀπόφασίς του περὶ διαλύσεως δὲν εἶχε τὴν ἔννοιαν καμμιᾶς προσωπικῆς μομφῆς κατὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον ἵνα ἐρωτήσῃ ἕνα ἕκαστον τῶν κ.κ. βουλευτῶν ἐὰν δέχωνται νὰ ἀναβληθοῦν αἱ ἐπερωτήσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ μετὰ τοῦτο τοὺς κ. βουλευτάς, οἱ ὁποῖοι δέχονται ὅως ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεών των συζήτησις πλὴν τοῦ κ. Σ. Ταλιαδούρου, ὅστις ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας σχετικῶς μὲ τὴν μεταξὺ τῶν ἐστενογραφημένων καὶ ἐπισήμων πρακτικῶν διαφοράν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 10 Φεβρουαρίου 1927, λέγει ὅτι συμπληροῦται διετία ἀπὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀνεκινήθη ἡ ὑπόθεσις τῆς Πάουερ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ταύτης. Μακρὸς ἀγὼν ἔκτοτε συνετέλεσεν, ὥστε ἡ εὐαίσθητος κοινὴ γνώμη νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐφόρτωσε τὴν σύμβασιν τῆς Πάουερ ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἦτο ὁ ἀξιότιμος τέως ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργός. Καὶ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς μομφῆς ταύτης ἔκυψεν ἐπὶ μακρὸν ὁλόκληρον τὸ κόμμα τῶν ἐλευθεροφρόνων, ἴσως ἐν τούτῳ καὶ ἐκ λάθους τοῦ ἀρχηγοῦ του, ὁ ὁποῖος ἐπροτίμησε νὰ σιωπήσῃ. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ διαλάμψῃ ἐπὶ τέλους ἡ ἀλήθεια, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποδώσωμεν τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι, νὰ ἀποδώσωμεν εἰς ἕκαστον τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν βάρος. Παραφυὰς τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ ὑπόθεσις ἡ ὁποία μὲ ἤγαγε τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὸ βῆμα. Θὰ ἀναγκασθῶ τηρῶν τὴν ὑπόσχεσίν μου νὰ περιορισθῶ ἐντὸς τοῦ θέματος καὶ ἐντὸς τοῦ προσωπικοῦ ζητήματος καὶ τῶν μομφῶν αἱ ὁποῖαι ἀπεδόθησαν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀθηνῶν ἐναντίον τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐλευθερορφρόνων. Ὅταν ἔλθῃ καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Βουλὴν θὰ λάβω τότε τὸν λόγον καὶ θὰ ἐκθέσω τὰς ἐπ' αὐτοῦ γνώμας μου. Εὐτυχῶς δι' ἡμᾶς παρακάθηνται ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ἀξιότιμα μέλη τῆς Κυβερνήσεως Παγκάλου, ἡ ὁποία εἶναι κυρίως ὑπεύθυνος διὰ τὴν σύμβασιν, καθὼς καὶ ἀξιότιμα μέλη τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη, τὰ ὁποῖα πάντα θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ἵνα διαφωτίσωσιν ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις εὗρε τὴν σύμβασιν τῆς Πάουερ καταρτισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Παγκάλου, υἱοθετηθεῖσαν δὲ καὶ ἀναγνωρισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη. Ἡ ἄμπελος ἡ φυτευθεῖσα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Παγκάλου ἐδέχθη τὰς περιποιήσεις τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη, ἡ ὁποία καὶ τὴν παρέδωκε εὐκτοῦσαν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἐν ὁμοφωνίᾳ ὅλων τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων, ἀπεφάσισε νὰ μὴ θίξῃ τὴν σύμβασιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὗρεν ἐν τῇ ἐκτελέσει της. Φορεὺς τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἀντιλήψεων τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἦτο βεβαίως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Οὐδὲν ἕτερον ἔπραξε τότε ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἐλευθερορφρόνων εἰμὴ ὡς ἁρμόδιος Ὑπουργός, ὅταν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἐπερώτησις, ἀνέπτυξε τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ μὴ θίξῃ τὴν σύμβασιν ἐκείνην (ἀναγινώσκει σχετικὴν περικοπὴν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Μεταξᾶ).

Βλέπετε μετὰ πόσης ἀηδίας ἔκαμε τότε τὴν εἰσήγησιν. Ὁ κ. Μιχαλακόπουλος, λαβὼν ἐπίσης τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς: (ἀναγινώσκει). Μετὰ τὰς ἀγορεύσεις ταύτας ὡμίλησεν ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ζαΐμης, ὁ ὁποῖος εἶπε (ἀναγινώσκει). Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ὑπεβλήθη ἡ πρότασις καθ' ἣν «ἡ Βουλή, θεωροῦσα ἱκανοποιητικὰς τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως, ἐκφράζει τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν». Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς προτάσεως ταύτης, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων, ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς: (ἀναγινώσκει). Αὐτὰ εἶπον εἰς τὴν Βουλὴν τρεῖς ἀρχηγοὶ κομμάτων ἐκπροσωποῦντες τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡ Βουλὴ ἐκείνη ὑπὸ τὰ δίκρανα τῶν Κυβερνητικῶν δηλώσεων, ἔδωσε ψῆφον ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Μετὰ τὰς δηλώσεις, ὡς ἐτέθη τὸ ζήτημα, ἦτο καθῆκον τῆς Βουλῆς ἐκείνης, νὰ δώσωμεν ψῆφον ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς εἶχε δώσει πᾶσαν ἐμπιστοσύνην καὶ εἶχε στηρίξει πᾶσαν ἐλπίδα. Δὲν ἐψηφίσαμεν ἡμεῖς τότε τὴν σύμβασιν Πάουερ, ἀλλ' οὔτε κἂν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ σύμβασις ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐκκρεμεῖ ἀκόμη καὶ εἶνε ὑπὸ αἵρεσιν.

Α. Παπαθανάσης. Ἠμπορεῖτε νὰ μᾶς εἴπητε ποῖα ὑπέρτερα συμφέροντα τοῦ Κράτους σᾶς ὑπεχρέωσαν νὰ ψηφίσητε τὴν σύμβασιν;

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἡ Κυβέρνησις τότε προεκλήθη νὰ καταθέσῃ τὰ διπλωματικὰ ἔγγραφα καὶ εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ τὰ καταθέσῃ, ἐβεβαίωσεν ὅμως ὅτι ὑπῆρχον. Τοῦτο δὲ ἐτηρήθη μέχρι σήμερον. Ἡ Βουλὴ δὲν ἐπέμεινε. Ὡς εἴδατε εἰς τὰς δηλώσεις του ὁ κ. Ζαΐμης ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐπιδιώξει τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως. Ἀφοῦ ἐδόθη ἡ ψῆφος τῆς ἐμπιστοσύνης τὴν 7.30 πρωϊνὴν ἔκαμε τὰς δηλώσεις του ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας καὶ αἱ δηλώσεις αὗται ἐγράφησαν καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα καὶ εἰς τὰ ἐστενογραφημένα. Εἶνε γνωστὸν ὅτι τὰ ἐπίσημα Πρακτικὰ συντάσσουν οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι κατὰ τὴν ἀντίληψίν των.

Θ. Χαβίνης. Κε συνάδελφε, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων καὶ ἰδίως ὁ κ. Μεταξᾶς ἄφινον ἀδιόρθωτα τὰ πρακτικά;

Γ. Καφαντάρης. Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι οὐδέποτε ἔλαβον γνῶσιν τῶν πρακτικῶν.

Θ. Χαβίνης. Δὲν λέγω δι' ὑμᾶς.

Π. Τσαλδάρης. Τὴν ἰδίαν δήλωσιν ἔχω νὰ κάμω καὶ ἐγώ.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** ἀναφέρει μετὰ ταῦτα διαφόρους περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ Πρακτικὰ ἀνέγραψαν διαφόρως τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα ἀναφέρει δὲ καὶ ἑτέραν τοιαύτην περίπτωσιν ἐπισυμβάσαν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος κ. Τσαλδάρην. Αὐτά, λέγει, τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς προσέχει καὶ τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται ἀπὸ τὸ Προεδρεῖον καθ' ὃν τρόπον ὅλοι γνωρίζομεν, νομίζετε ὅτι ἡμεῖς, ἄγρυπνοι ὅπως εἴμεθα τὴν ὥραν ἐκείνην, τὰ ἐπροσέξαμεν καὶ ἐδώσαμεν καμμίαν σημασίαν; Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἔρχεται ὁ κ. Νάκος καὶ καταγγέλλει ὅτι ὑπάρχει ἀδίκημα καὶ παραποίησις τῶν πρακτικῶν (ἀναγινώσκει). Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔγκλημα. Τώρα διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀδίκημα κολαζόμενον εἴτε ὑπὸ τοῦ ἠθικοῦ νόμου εἴτε ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σκοπὸς πρὸς ὠφέλειαν εἴτε τοῦ διαπράττοντος τὸ ἀδίκημα εἴτε τῶν φίλων του. Ἀλλὰ εἰς τὰ ἐστενογραφημένα Πρακτικὰ τὰ ὁποῖα διώρθωσεν ὁ κ. Μεταξᾶς καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει εὐθύνην πῶς περιελήφθησαν αἱ δηλώσεις του; (Ἀναγινώσκει). Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐστενογραφημένα τὰ ὁποῖα ἐπεξειργάσθη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας. Ἀλλὰ ὁ Ὑπουργὸς ἐξηκολούθησεν τὰς διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Ἑταιρίαν καὶ μετὰ ταῦτα καὶ αἱ διαπραγματεύσεις κατέληξαν εἰς ἀποτέλεσμα τὴν 21 Μαρτίου 1927, ἕνα μῆνα δηλαδὴ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν, ὁπότε ἡ Ἑταιρεία ἀπέστειλεν ἔγγραφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκονται ἀποκρυσταλλωμένα ὅλα τὰ συμπεράσματά της. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι μακροσκελέστατον.

Χ. Λαδᾶς. Πῶς ἀρχίζει;

Σ. Ταλιαδοῦρος. (Ἀναγινώσκει).

Χ. Λαδᾶς. Βλέπετε ὅτι ἐθεώρει τὴν σύμβασιν ἰσχύουσαν καὶ περιβεβλημένην ὁλόκληρον τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι ὑπάρχει κώλυμα διὰ τὴν Βουλὴν νὰ ἐξετάσῃ τὴν σύμβασιν. Συνεχίζων ἀναγινώσκει τὸ μέρος τοῦ ἐγγράφου τὸ σχετικὸν μὲ τὰς ἐγκαταστάσεις ἐκ τοῦ ὁποίου ἐμφαίνεται ὅτι τὸ ἔγγραφον τῆς Ἑταιρείας τὸ ὁποῖον ἀπεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν νέον καταστατικὸν Χάρτην λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἀναλαμβάνει ὑπὸ ἰδίαν αὐτῆς εὐθύνην τὰς ἐγκαταστάσεις ταύτας καὶ δ' ἰδίων αὐτῆς δαπανῶν ἐφόσον αὗται ἤθελον λειτουργεῖ συμφώνως πρὸς τὸ Διάταγμα τῆς 1913. Τὰς ἐγκαταστάσεις λοιπὸν ταύτας ἐν τῷ ἐγγράφῳ της τούτῳ ἡ Ἑταιρεία δηλοῖ ὅτι ἀναλαμβάνει νὰ κάμῃ δι' ἰδίων αὐτῆς ἐξόδων. Τώρα ἐὰν ὑπάρξῃ διαφορά τις μεταξὺ πελάτου τινος καὶ τῆς Ἑταιρείας οὐδὲ ὁ χειρότερος δικολάβος δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ποτὲ ὅτι εἶναι δυνατὸν ἡ Ἑταιρεία κραδαίνουσα τὰ πρακτικὰ ταῦτα νὰ ἀρνηθῇ τὰς ὑποχρεώσεις της. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τί κάμνει τώρα ἡ περίφημος αὐτὴ Ἑταιρεία; Στέλλει τοὺς ὑπαλλήλους της καὶ κατορθώνει καὶ εὑρίσκει ὅλας τὰς ἐγκαταστάσεις καλῶς ἐχούσας καὶ λειτουργούσας συμφώνως πρὸς τὸ Διάταγμα τοῦ 1913. Ἀλλὰ ἐὰν ταῦτα πράττει ἡ Ἑταιρεία θὰ ἠδύνατο οἱ πελάται νὰ ἐλέγξουν τὰς ἐγκαταστάσεις των διὰ μηχανικῶν τοῦ Ὑπουργείου.

Γ. Ἡσαΐας. Μήπως τὸ Ὑπουργεῖον ἐφώτισε ποτὲ τὸν κόσμον, τί πρέπει νὰ κάμῃ;

Ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι τοῦτο αὐτὸ συνέβη μὲ τὴν Βουλὴν ἡ ὁποία διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἐγκαταστάσεων ἀνέγραψεν εἰς τὸν προυπ λογισμὸν πίστωσιν 300 χιλιάδων δραχμῶν ἡ ὁποία καὶ διεγράφη.

κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἤσκησεν ἔλεγχον κατὰ τῆς Κυβερνήσεως περιορισθεὶς εἰς τὸ προσωπικὸν ζήτημα. Ἤδη ἀρχίζει νὰ ἐλέγχῃ τὴν Κυβέρνησιν. Θὰ παρεκάλουν νὰ δηλώσῃ ἂν θὰ ἐξακολουθήσῃ οὕτω ὁμιλῶν, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἦτο ἕτοιμος νὰ τῷ ἀπαντήσῃ. Ἀπαντῶν ὅμως εἰς ἄλλον συνάδελφον διακόψαντα καὶ εἰπόντα ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν διεφώτισε τὸν κόσμον ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ Κυβέρνησις διέταξε τὴν διακοπὴν πάσης νέας ἐγκαταστάσεως μέχρι τοῦ πλήρους διακανονισμοῦ ὅλων τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἐκκρεμοῦν μετὰ τῆς Ἑταιρείας.

Γ. Ἡσαΐας. Ὅ,τι εἶπον, δὲν τὸ εἶπον διὰ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν ἀλλὰ διὰ τὴν προηγουμένην ἡ ὁποία οὐδέποτε ἐθεώρησεν ὅτι εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ διαφωτίσῃ τὸν κόσμον.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) συνεχίζων λέγει ὅτι καὶ τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ ὁ κ. Ταλιαδοῦρος περιλαμβανόμενα εἶναι ἐντελῶς ἀόριστα καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ ὑπάρχοντα, διότι οὐδεμία σχεδὸν ἐγκατάστασις εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ διάταγμα τοῦ 1913. Ἐκτὸς τούτου ὑπῆρχεν ἄλλος κανονισμὸς νεώτερος, τοῦ 1926, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ συμμορφωθοῦν.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐγὼ δὲν γνωρίζω ἄλλον κανονισμόν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως), λέγει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν. Ὁ κ. βουλευτὴς ἔλαβε τὸν λόγον ἵνα ὁμιλήσῃ ἐπὶ ζητήματος προσωπικοῦ, δι' ὃ καὶ ἡ συμπάθεια ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς εἶναι μετ' αὐτοῦ· δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν παρὰ νὰ περιορισθῇ ἡ συζήτησις ἐντὸς τοῦ θέματος, διότι ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ ἤθελε νὰ ἀσκήσῃ ἔλεγχον κατὰ τῆς Κυβερνήσεως θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τῷ δηλώσωμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι παρεσκευασμένη.

Ὁ κ. **Γ. Καφαντάρης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ δηλώσῃ κατὰ τί ἡ διατύπωσις τῶν Πρακτικῶν ἡμπόδισε αὐτὸν μέχρι τοῦδε.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι οὐδέποτε ἰσχυρίσθη τοιοῦτόν τι.

Ὁ κ. **Σ Ταλιαδοῦρος** συνεχίζων λέγει ὅτι κατὰ τὴν προχθεσινὴν Συνεδρίασιν καθ' ἣν ἀπουσίαζε συνεζητήθη καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς Πάουερ. Τὴν ἐπομένην, λέγει, ἀνέγνωσα τὰ πρακτικὰ (ἀναγινώσκει).....

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγιγνώσκετε καὶ πάλιν τὰ πρακτικὰ καὶ νὰ χάνωμεν κατὰ τοιοῦτον τρόπον πολύτιμον ὥραν.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἀπηυθύνθη μομφὴ κατὰ τοῦ τέως Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ παραποιήσει τῶν πρακτικῶν.

Λ. Νάκος Κύριε Συνάδελφε, ὡς γνωρίζετε κατ' ἐπανάληψιν ἤδη ἔρχεται ἡ ὑπόθεσις τῆς Πάουερ εἰς τὴν Βου-

λήν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας εὗρε μίαν διαφορὰν κολοσσιαίαν μεταξὺ ἐστενογραφημένων καὶ ἐπισήμων πρακτικῶν, δηλαδὴ ὅτι εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ φαίνεται ὅτι ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἐδήλωσεν ὅτι ἀναλαμβάνει αὕτη τὰ ἔξοδα, τὰ δὲ ἐπίσημα πρακτικὰ δὲν τὸ λέγουν τοῦτο. Δικαίως λοιπόν, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν ἀντίληψίν σας, ἀφοῦ βλέπω ἕνα ἔγκλημα, λέγω ὅτι πρέπει νὰ διαταχθῇ ἀνάκρισις, χωρὶς νὰ λέγω οὔτε ὅτι εἶναι ὁ κ. Μεταξᾶς, οὔτε ὅτι εἶναι ὁ γραμματεὺς ὑπεύθυνος διότι μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἐκ παραδρομῆς. Ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς ὅτι ἡ Ἑταιρεία καίτοι ἐδήλωσεν ἐπισήμως ὅτι θὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα δὲν τὰ ἀναλαμβάνει. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐὰν ἡ Ἑταιρεία μᾶς κοροϊδεύει ἢ ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.

Σ. Ταλιαδοῦρος Αὐτὰ ποὺ λέγετε ἀπέχουν παρασάγγας ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ γράφουν τὰ πρακτικὰ ὅτι εἴπατε. (ἀναγινώσκει τὰ πρακτικά).

Λ. Νάκος Ὅταν εἷς Ὑπουργὸς κοροϊδεύει τὴν Βουλήν....

Σ. Ταλιαδοῦρος. Σεῖς ἄνθρωπος μορφωμένος καὶ μὲ πεῖραν λέγεται ὅτι ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐκοροΐδευε τὴν Βουλήν, διότι εἰς τὰ ἐστενογραφημένα ὑπάρχει μία φράσις ἡ ὁποία δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ Ἐπίσημα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι ἡ συζήτησις διεξάγεται ἐκτὸς τοῦ θέματος, ἡ ὥρα δὲν πρέπει νὰ χάνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἄλλως τε ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης τί θὰ προκύψῃ ; Τί θὰ ζητήσετε ; Οὐδεμία κύρωσις ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

Γ. Καφαντάρης. Ὑπάρχει μία κύρωσις, ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔσπευδε νὰ δηλώσῃ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος περὶ πλαστογραφίας, διότι ἡ τοιαύτη πλαστογραφία δὲν θὰ εἶχε κανένα σκοπόν, ἐπειδὴ τὸ κείμενον τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν δὲν ἐμποδίζει διὰ τὴν διεκδίκησιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν συμφωνιῶν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) Μὴ δικαιολογεῖτε τὴν ἀπώλειαν αὐτὴν τοῦ χρόνου.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἐθίχθησαν ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀρχηγοὶ κομμάτων καὶ τοὺς ὁποίους ὑπεστήριζεν ὁλόκληρον κόμμα τὸ ὁποῖον καὶ ἂν ἠττήθη καὶ ἂκν ἔυψε δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι θὰ ὑποκύπτῃ ἐπ' ἄπειρον. Καὶ σεῖς, κ. Πρόεδρε, τῆς Κυβερνήσεως ἠττήθητε ἀλλ' ἠνωρθώθητε. Ὅταν ἡ μομφὴ αὕτη ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ εἶμαι καὶ ἐγὼ ὑπεύθυνος τῆς παραποιήσεως, ἐὰν ἐγένετο παραποίησις πρακτικῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Σᾶς εἶπα ὅτι μοῦ εἶναι συμπαθὴς ἡ πρᾶξίς σας, ἀλλὰ πρέπει νὰ συντομεύσωμεν. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἔλεγεν ὅτι ὑπάρχει πλαστογραφία τότε ἔπρε νὰ τὴν ἐλέγξετε, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶπε τοιοῦτον πρᾶγμα.

Σ. Ταλιαδοῦρος. Ἡ μομφὴ ἡ ὁποία ἀπεδόθη ἀπὸ τὸν κ. Νάκον....

Πρόεδρος. Δὲν ἐλέγχετε τὸν κ. Νάκον, ἐλέγχετε τὴν Κυβέρνησιν. Θὰ ἐφαρμόσω τὸν Κανονισμὸν καὶ θὰ ἀναγκασθῶ νὰ διακόψω τὴν Συνεδρίασιν.

Σ. Ταλιαδοῦρος Ἡ Κυβέρνησις ἐνῷ ἐγένετο ἐπίκλησις πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ φροντίσῃ...

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Κύριε Πρόεδρε, ἐφ' ὅσον ὁ ῥήτωρ θέλει νὰ στρέψῃ τὴν ἀγόρευσίν του κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, δηλῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ὁ κ. Βουλευτὴς εἶχεν ἀναγεγραμμένην τὴν ἐπερώτησίν του ταύτην ὁλόκληρον κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, ἐζήτησε μάλιστα τὴν πρόταξιν αὐτῆς τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ δὲν ἐδέχθη καὶ συνεφωνήθη νὰ συζητηθῇ αὕτη κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν ὡς πρώτη. Κατηγορήθη ὅτι ἐγένετο παραποίησις τῶν πρακτικῶν καὶ ὁ ὁμιλῶν λέγει ὅτι δὲν ἐγένετο τοιαύτη παραποίησις, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐγένετο ἐρωτᾷ κατὰ τί βλάπτει ;

Πρόεδρος. Ἐδόθη σαφὴς ἐξήγησις ὅτι δὲν ὑπάρχει ζήτημα.

Γ. Καφαντάρης. Νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐδήλωσεν ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ πλαστογραφίας καὶ ὅτι ἡ διατύπωσις τῶν πρακτικῶν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν σημασίαν.

Πρόεδρος. Τὸ Προεδρεῖον καλῶς ἀντελήφθη ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν αὐτήν.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Μάλιστα.

Ὁ κ. **Σ. Ταλιαδοῦρος** περαίνων ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἰσχυρὰ Κυβέρνησις τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς περιέβαλε μετὰ τοσούτου κύρους θὰ θελήσῃ νὰ πηδαλιουχήσῃ καὶ τὴν Πάουερ καὶ νὰ τὴν φέρῃ μέχρι τῆς αἰθούσης ταύτης, ὁπότε ἀπὸ τοῦδε δηλῶ ὅτι ἡ ψῆφος τὴν ὁποίαν θὰ δώσω δὲν θὰ εἶναι ὁμοία, ἀλλὰ θὰ εἶναι μέλαινα, διότι οὕτω καὶ τὴν συνείδησίν μου θὰ ἐπαναπαύσω καὶ τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ θὰ ἱκανοποιήσω, διότι ὁ λαὸς περιμένει νὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν ἡ Πάουερ. ἐνταῦθα.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν νῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

* *Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ νόμου 3612 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας* ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ἡ παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου 3612 τῆς 9)11 Ἰουλίου 1928 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας», ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἑπομένων ὑπ' ἀριθ. 1-2 παραγράφων, τῆς μέχρι τοῦδε παραγρ. 2 λαμβανούσης τὸν ἀριθ. 3.

1. Αἱ περὶ ἐνοικιοστασίου διατάξεις εἰς ἃς πόλεις ὑφίστανται τοῦτο παύουν ἰσχύουσαι ἐπὶ ἀστικῶν ἀκινήτων κειμένων εἰς τὰς πόλεις ταύτας καὶ ἀνηκόντων πρὸ τῆς 23 Ἀπριλίου 1928 εἰς πρόσωπα ὧν ἡ ἐν τῇ σεισμοπλήκτῳ περιοχῇ ἰδιόκτητος οἰκία κατέστη ἀκατοίκητος συνεπείᾳ σεισμῶν, ἢ κατοικοῦντα ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ σεισμοπλήκτῳ περιοχῇ, ὧν ἡ κατοικία ἐν ᾗ κατῴκουν ὡς μισθωταὶ ἢ ἰδιοκτῆται κατέστη ἀκατοίκητος συνεπείᾳ τῶν σεισμῶν.

Τὰ πρόσωπα ταῦτα εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις δέον νὰ ἔχωσι σήμερον αὐτὰ μετὰ τῶν συνοικούντων μετ' αὐτῶν πρὸ τῆς 23 Ἀπριλίου 1928 οἰκείων ὁλικὸν εἰσόδημα κατώτερον τῶν δρ. 10.000 μηνιαίως, ὁ δὲ μισθωτὴς αὐτῶν νὰ ἔχῃ σήμερον μετὰ τῶν συνοικούντων μετ' αὐτοῦ πρὸ τῆς 23 Ἀπριλίου 1928 οἰκείων μηνιαῖον εἰσόδημα ἀνώτερον τῶν 7.000 δραχμῶν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐκμισθωτὴς ἔχει ὡς ἀνωτέρω εἴρηται μηνιαῖον εἰσόδημα κατώτερον τῶν 10.000 δραχμῶν καὶ ὁ μισθωτὴς ὡς ἀνωτέρω εἴρηται ἀνώτερον τῶν 7.000 δραχμῶν δὲν αἴρεται τὸ ἐνοικιοστάσιον, ἀλλ' ὁ ἰδιοκτήτης ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὸ εἰκοσαπλάσιον τοῦ μηνιαίου μισθώματος τοῦ Σεπτεμβρίου 1914 ἐξευρισκομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐνοικιοστασίου νόμου, καταβαλλομένης εἰς αὐτὸν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ σήμερον πληρωνομένου αὐτῷ μισθώματος καὶ τοῦ διὰ τοῦ παρόντος ὁρίζομένου ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοῦ ἐνοικιοστασίου.

2. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μόνον διὰ μίαν ἐκ τῶν τυχὸν πλειόνων οἰκίαν τῶν ὑπὲρ ὧν συντρέχουσιν οἱ ἀνωτέρω ὅροι προσώπων κατ' ἐκλογὴν αὐτῶν, ἐφόσον δὲ ὁ ἰδιοκτήτης κατοικεῖ εἰς διαμέρισμα ἰδιοκτήτου οἰκίας ἰσχύει διὰ μόνον τὴν οἰκίαν ταύτην.

Ὡς ἰδιοκτήτης ἐν τῷ παρόντι νοεῖται οὐ μόνον ὁ κύριος τοῦ ὅλου ἀκινήτου, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐξ ἀδιαθέτου συγκύριος, ὁ ἔχων τὴν διὰ δημοσίου ἐγγράφου συναίνεσιν τῶν συγκυρίων, ἐπὶ διαιρέσεως δὲ ἀπὸ τῆς κυριότητος ὁ ἔχων τὴν ἐπικαρπίαν, χρῆσιν, οἴκησιν ἢ ἐπιφάνειαν.

3. Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων ἡ διατασσομένη ὑπὸ τοῦ τοῦ Δικαστηρίου ἔξωσις γίνεται ἀνυπερθέτως μετὰ 5 τὸ πολὺ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ ταύτης δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπαγορευομένης πάσης ἀναστολῆς αὐτῆς μετὰ τὴν πάροδον πενταμήνου.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντικαθιστωμένης ὡς ἄνω παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 3612 ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις καὶ ἀντικείμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀποβάλλουσιν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν ἐφόσον δὲν ἐξετελέσθησαν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τοῦ παρόντος εἰς τὴν Βουλὴν (29 Ὀκτωβρίου 1928). Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ὅμως ἀποφάσεις καὶ αἱ γενόμενοι συμβιβασμοὶ πρὸ τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1928 διατηροῦσι τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. Διατηροῦσιν ἐπίσης τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχύν των καὶ αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἀποφάσεις μετὰ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1928, ἐφ' ὅσον ἤδη ἐγκατεστάθη δυνάμει αὐτῶν ὁ ἰδιοκτήτης ἢ οἱ οἰκεῖοί του. Ἀλλ' ἐὰν οἱ διὰ τούτων ἐξωσθέντες μισθωταὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπόρων, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Διατάγματος τῆς 1 Ἰουλίου 1927 «περὶ ρυθμίσεως τῶν μισθώσεων ἐπὶ ἀστικῶν ἀκινήτων», ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ πληρωνομένου ὑπ' αὐτῶν μισθώματος καὶ τοῦ εἰς μισθωθὲν ἄλλο οἴκημα πληρωτέου καταβάλλεται τῷ ἐξωσθέντι μισθωτῇ ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐνοικιοστασίου. Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει τὸ εἰς βάρος τοῦ Ταμείου τοῦ ἐνοικιοστασίου ποσὸν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ὅλον μίσθωμα τοῦ τέως κατεχομένου οἰκήματος.

Ἄρθρον 3.

Αἱ πρὸς ἐνάσκησιν ἐνδίκων μέσων νόμιμοι προθεσμίαι καὶ αἱ τεταγμέναι διὰ δικαστικῆς, διοικητικῆς, διαιτητικῆς ἢ ἄλλης ἀποφάσεως, ἀρξάμεναι δὲ δι' ἐπιδόσεως ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου πρὸ ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3612 καὶ ἀνασταλεῖσαι δὲν δύνανται νὰ συνεχισθῶσιν, ἂν μὴ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἀναστολῆς κοινοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος διαδίκου ἴδιον δικόγραφον ἀναφερόμενον εἰς τὴν κινήσασαν τὴν προθεσμίαν ἐπίδοσιν ἢ ἄλλην πρᾶξιν καὶ καθορίζον ταύτην δι' ὅλων τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων, παρέλθουν δὲ καὶ ἡμέραι δεκαπέντε ἀπὸ τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως διὰ Διαταγμάτων Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων συνδεομένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας» ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἡ κύρωσις διὰ Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

1) Γενικῶν Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων συνδεομένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, διαγραφόντων δι' ἕκαστον τούτων τὰς διακρίσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς τοῦτο προσλαμβάνεται, μονιμοποιεῖται, ἀπολύεται ἢ ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἢ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, σταδιοδρομεῖ, μετατίθεται, ἀποσπᾶται, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κατόπιν στρατεύσεως, λαμβάνει ἀδείας ἀπουσίας, δικαιοῦται εἰς ἠθικὰς ἢ ὑλικὰς ἀνταμοιβάς, ἀποζημιοῦται εἰς διαφόρους περιπτώσεις καὶ τιμωρεῖται. Ἔτι δὲ καὶ τὰς γενικὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὡς ἄνω φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δικαιοῦται ν' ἀντιπροσωπεύηται εἰς τὰ πειθαρχικὰ συμβούλια καὶ τὰ συμβούλια προαγωγῶν δι' ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδίας Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν πειθαρχικῶν συμβουλίων τῶν ἐπιβαλλουσῶν ποινὴν πέραν τῆς διμήνου ἀργίας.

Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως παραπέμπεται ἡ ὑπόθεσις εἰς νέον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, ἀναλόγου μὲν συστάσεως, ἀλλ' ἀνωτέρας ἱεραρχικῆς διαβαθμίσεως, ὁριστικῶς ἀποφαινόμενον. Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἥ τε διαδικασία καὶ λοιπαὶ λεπτομέρειαι θέλουσι ρυθμισθῇ διὰ τῶν ἀνωτέρω Κανονισμῶν.

2) Κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων.

3) Κανονισμῶν Ταμείων, ἀφορώντων τὴν περίθαλψιν τῶν ἀσθενούντων ἢ παθόντων ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν (Ἀλληλοβοηθείας, Φυματιώντων, Προνοίας κλπ.) τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω προσώπων.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὴν κύρωσιν τῶν Κανονισμῶν τούτων προαπαιτεῖται ἡ γνώμη τῶν ἐνδιαφερομένων ὡς ἄνω προσώπων καὶ τοῦ προσωπικοῦ, ὑποβαλλομένη τὸ πολὺ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν.

Τὰ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ προσωπικοῦ θέλουσι καθορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου Διατάγματος.

Ἐὰν μετὰ τὴν ἄνω ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου κοινοποίησιν τῶν Κανονισμῶν πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ ὡς ἄνω τασσομένη προθεσμία, τεκμαίρεται ἐκ τῆς σιωπῆς ἀποδοχὴ τῶν Κανονισμῶν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κυρωτικοῦ αὐτῶν Διατάγματος.

Ὑπερληθεισῶν τυχὸν διαφωνιῶν ἐντὸς τῆς ἄνω τασσομένης προθεσμίας δι' ὑπομνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀποφαίνεται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἠτιολογημένως, μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐν διαφωνίᾳ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Συγκοινωνιακοῦ Συμβουλίου, ἀποφαινομένου ὑποχρεωτικῶς καὶ ὁριστικῶς ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προσφυγῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συγκοινωνιακοῦ Συμβουλίου ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κυρωτικοῦ τῶν Κανονισμῶν Διατάγματος.

Διὰ πᾶσαν τροποποίησιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἐγκεκριμένων Κανονισμῶν προσκλήσει τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἢ αἰτήσει τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ μνημονευομένων προσώπων τηρεῖται ἡ ἀνωτέρω διαγραφομένη διαδικασία.

Ἄρθρον 3,

Αἱ διατάξεις τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐκδοθησομένων εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν Κανονισμῶν, ἐπέχουσι θέσιν νόμου, θέλουσι πάντοτε ἐπικρατεῖ τῶν ἐχουσῶν ὁπωσδήποτε σχέσιν πρὸς τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν διατάξεων γενικωτέρων ἐργατικῶν νόμων ἢ Διαταγμάτων, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν κυρούντων Διεθνεῖς ἐργατικὰς συμβάσεις.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν Κανονισμῶν Ταμείων τῶν προβλεπομένων εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 1 θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν οἱ διέποντες τὰ Ταμεῖα ταῦτα γενικοὶ νόμοι, ὅπως ταῦτα προσαρμόζωνται κατὰ τὸ δυνατὸν πρὸς τούτους.

Ἄρθρον 4.

Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ἐπιχειρήσεων οἱουδήποτε ἐν ἐφαρμογῇ Κανονισμοῦ δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἐπιβάλῃ κατὰ τοῦ ὑπαιτίου προσώπου πρόστιμον ἀπὸ 500 μέχρις 25.000 δραχμῶν, μετὰ προηγουμένην ἀπολογίαν, ὑπο-

βλητέαν ἐντὸς μηνιαίας τοὐλάχιστον προθεσμίας, ἀπὸ τῆς σχετικῆς προσκλήσεως.

Ἐὰν μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἀνωτέρω προστίμου δὲν ἀρθῇ ἡ αἰτία ἡ προκαλέσασα τοῦτο ἢ ἐὰν ὁ ὑπαίτιος δὲν συμμορφωθῇ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης προθεσμίας πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῆς γενομένης παράβασεως, ἡ ὡς ἄνω χρηματικὴ ποινὴ δύναται νὰ ἐπιβάλληται κατ' αὐτοῦ δι' ἕκαστον παρερχόμενον ἀπράκτως δεκαήμερον.

Τὰ πρόστιμα ταῦτα, καθὼς καὶ αἱ ἐπιβαρύνσεις, εἰς ἃς ἡ ἐπιχείρησις θὰ ὑπόκειται ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἐφαρμογῆς τῶν Κανονισμῶν, οὐδέποτε συνυπολογίζονται εἰς τὰς δαπάνας ἐκμεταλλεύσεως, ἐφ' ὧν βασίζονται τὰ τιμολόγια.

Ἐπιτρέπεται ἀντὶ τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ τιμωρηθῶσι διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἴσης πρὸς τὸ δέκατον τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει καὶ οἱ διευθυνταὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν ὅσῳ συνετέλεσαν εἰς τὴν παράβασιν τῶν Κανονισμῶν ἢ τῶν σχετικῶν διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου.

Πάντα τὰ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα βεβαιοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου Ταμείου ὡς δημόσια ἔσοδα καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς περὶ τούτων κειμένας διατάξεις.

Ἄρθρον 5

Τὰ πρόστιμα τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν ὁμοίως ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως παροχῆς αἰτουμένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου πληροφοριῶν ἢ μὴ ἀπαντήσεως ἐντὸς τασσομένης προθεσμίας ἀναλόγου πρὸς τὸ θέμα τῶν αἰτουμένων πληροφοριῶν καὶ κατόπιν σχετικῆς ὑπομνήσεως.

Ἄρθρον 6.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργεῖου τῆς Συγκοινωνίας περὶ ἐπιβολῆς προστίμου δύναται ὁ ὑπόλογος μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἢ μέχρι τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πρώτου Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἐπικυροῖ τὴν καταβολὴν τοῦ προστίμου πέραν τοῦ καταβληθέντος ἡμίσεος, ὁ ὑπόλογος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐπὶ πλέον καταβολὴν ταύτην, ἐὰν δὲ ἡ ἀπόφασις κατακυροῖ ὀλιγώτερον ἢ εἶνε ἀκυρωτική, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν δικαιοῦχον ἐκ τῆς προκαταβολῆς πᾶν περίσσευμα.

Ἄρθρον 7'

Καταργοῦνται α) ὁ νόμος ΔΚΗ' (ὑπ' ἀριθμ. 4028) παραμένει δὲ ἐν ἰσχύϊ δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἐν ἐφαρμογῇ Γεν. Κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, μέχρις ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, β) τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 9 Μαρτίου 1925 «περὶ ἐκτελέσεως ἀποφάσεων Ἐπιτροπῆς οἰκονομιῶν, ἀφορωσῶν τοὺς Σιδηροδρόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους» ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν Σιδηροδρόμων τίτων, καὶ γ) πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης** παρακαλεῖ ὅπως προτοχθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 300.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου».

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη δέχεται τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Π. Ταλδάρης** λέγει ὅτι δὲν ἔχει καμμία ἀντίρρησιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου περὶ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου τούτου, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον ὁ ἴδιος ἦτο Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὅτε ἐγένετο ὁ νόμος αὐτός, ἐλπίζει δὲ ὅτι τὸ δάνειον θὰ εἶναι ἐπωφελές, ἀλλ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἂν ἐκτελῆται καλῶς τὸ ἔργον καὶ ἂν θὰ περατωθῇ ταχέως τοῦτο.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι τὸ ἔργον εὐοδοῦται, ἡ Ἑταιρεία ἐκτελεῖ ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις της ἀλλ' ὑπάρχει φόβος νὰ στοματήσουν τὰ ἔργα πρὸς μεγίστην ζημίαν ἂν δὲν ἐξευρεθοῦν χρήματα.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 300.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου γενομένης δεκτῆς τροπολογίας τοῦ κ. Γ. Κοκκινάκη.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

«Περὶ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1928 Ν.Δ.».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 12 Δεκεμβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ Ναξίας σμύριδος.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 12 Αὐγούστου 126 περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 521 περὶ ὀργανώσεως τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1925 Ν.Δ. περὶ ἀναπροσλήψεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ Διευθύνσεως σιδηροδρόμων ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων».

Πρόεδρος. Πρώτη συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τῆς προτάσεως «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς».

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς λέγει ὅτι ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς γενομένη τροποποίησις πρὶν ἢ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συζητήσεως ἐν τῇ Βουλῇ ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον συζητήσεως ἐν τῷ Τύπῳ θεωρεῖ ὑποχρέωσίν του νὰ δηλώσῃ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς προέβη εἰς τὰς ὑπὸ συζήτησιν τροποποιήσεις ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας. Τὸ μόνον σημεῖον ἐπὶ οὗ ὁποίου ἡ ἐπιτροπὴ ἐδ'χθη τὴν σύστασιν τῆς Κυβερνήσεως ἦτο τὸ ἀφορῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν νομοσχεδίων ἅτινα θὰ ἀναγράφωνται ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει. Τὸ σχέδιον, λέγει, τῆς προτάσεως ταύτης συνοδεύει αἰ ὑπὸ βραχυτάτης εἰσηγήσεως καὶ ἐγὼ δὲ διὰ βραχέων θὰ ἀναπτύξω ταύτας, ὡς ἄλλως τε εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ὑπὸ συζήτησιν τροποποιήσεων. Ἐφιστῶ, λέγει, τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς πρῶτον ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐργασίας τῶν ἐπιτροπῶν. Αἱ Κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ ἔχουσι τὸ μειονέκτημα ὅτι πολλάκις εὑίσκονται εἰς ἀδυναμίαν νὰ σχηματίσουν ἀπαρτίαν. Εἰς ὀλιγομελῆ σώματα καὶ διὰ τὴν εὐπρέπειαν τῆς συζητήσεως ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ οὐσιαστικὸν μέρος αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀπαρτία ὄχι μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰς λαμβανομένας ἀποφάσεις ἀλλὰ ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὴν συζήτησιν αὐτῶν, πολλάκις ὅμως τὸ 1)3 τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐσχηματίζετο, διὰ τοῦτο διὰ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων τοῦ κανονισμοῦ ὁρίζεται ὅτι διὰ μὲν τὰς λαμβανομένας ὑπὸ τῶν Κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν ἀποφάσεις ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ 1)3 τῶν μελῶν αὐτῶν, διὰ δὲ τὴν συζήτησιν ἀπαιτεῖται μόνον ἡ παρουσία τοῦ 1)4 τῶν μελῶν αὐτῶν. Ἀλλ' ἐὰν παρατηρῆται ὅτι καὶ διὰ τοῦ μέτρου τούτου δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐργάζωνται εὐχερῶς αἱ ἐπιτροπαὶ καθορίζεται ὅτι ἂν εἰς δύο συνεχεῖς συνεδριάσεις δὲν κατορθωθῇ συγκρότησις ἀπαρτίας πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως δύναται νὰ ληφθῇ ἡ ἀπόφασις ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)4 τῶν μελῶν των καὶ διὰ πλειοψηφίας τῶν 4 ἐξ αὐτῶν. Αὐτά, προκειμένου περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν Κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως τοῦ Κανονισμοῦ ἐνόμισε συγχρόνως ὅτι ὁ ἀριθμὸς ὁ ἀπαιτούμενος δι'

ἑκάστην ἐπιτροπὴν τῶν 30—40 βουλευτῶν εἶναι μέγας καὶ πολλοὶ βουλευταὶ ἀναγκαστικῶς περιλαμβάνονται εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἢ καὶ δύο ἐπιτροπῶν εἰς τρόπον ὥστε τὸ τοιοῦτον καθιστᾷ δυσχερεστέραν τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑποβαλλομένων νομοσχεδίων· διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς 20, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη αἱ ἐπιτροπαὶ εἶναι ἐσχηματισμέναι, ἡ διάταξις αὕτη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τῆς ἐπομένης συνόδου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ κανονισμοῦ φρονεῖ ὅτι τὰ μέλη αὐτῆς πρέπει νὰ εἶναι ὡρισμένα ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ πρὸς τοῦτο προτείνει ὅπως αὕτη ἀποτελῆται ἐκτὸς τῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 35 τοῦ Συντάγματος διατελεσάντων Πρωθυπουργῶν βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν καὶ ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων καὶ τῶν διατελεσάντων Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Ἑτέρα τροποποίησις εἶναι ἐκείνη ἥτις ἀφορᾷ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις. Ἐκ τοῦ Συντάγματος, λέγει, οὐδεμία ἀπαρτία ἀπαιτεῖται διὰ τὴν συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ, ἀπαιτεῖται δὲ μόνον ὡρισμένος ἀριθμὸς πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως. Διὰ τὴν εὐπρεπῆ ὅμως παράστασιν τῆς Βουλῆς καὶ ὅπως μὴ αἱ συνεδριάσεις διεξάγωνται ἐνώπιον κενῶν ἑδωλίων ἐπὶ μειώσει τοῦ κύρους τοῦ Σώματος ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ὅπως δοθῇ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ ἐὰν παρίσταται ἐπαρκὴς ἀριθμὸς βουλευτῶν διὰ τὴν συζήτησιν νομοσχεδίων. Δὲν νομίζομεν, λέγει, ὅτι ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς θὰ γίνῃ κατάχρησίς τις τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον θὰ χορηγῇ εἰς αὐτὸν ὁ κανονισμὸς ἐν ᾗ περιπτώσει γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ τροποποίησις αὕτη τὴν ὁποίαν προτείνει ἡ ἐπιτροπή. Ἀλλ' ἡ σπουδαιοτέρα τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ, ἥτις καὶ ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον κατηγορίας κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου εἶναι ἡ ἀφορῶσα τὰ χρονικὰ ὅρια τῶν συζητήσεων. Κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ μετὰ προφανῆ ἐξάντλησιν καὶ συζήτησιν τοῦ θέματος προτάσει 20 βουλευτῶν καὶ ἀποφάσει τοῦ θέματος προτάσει ὁ Πρόεδρος νὰ περιορίσῃ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς συζητήσεως θέτων χρονικὸν ὅριον 1)4 τῆς ὥρας διὰ τὰς ἐφεξῆς ἀγορεύσεις ἑκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων νὰ ἀγορεύσουν βουλευτῶν. Ἂν συνεπῶς ὁ περιορισμὸς οὗτος τῶν ἀγορεύσεων θεωρηθῇ πλῆγμα, τὸ πλῆγμα ἔχει ἤδη ἐπενεχθῇ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὰς μακρὰς συζητήσεις ἐπαναλαμβάνονται σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ τῶν διαφόρων ρητόρων τὰ αὐτά, ἔπρεπε νὰ περιορίσῃ τὰς ἀγορεύσεις ἐπὶ ἑνὸς νομοσχεδίου δι' ἕκαστον τῶν βουλευτῶν εἰς μίαν ὥραν, ἐξαιρέσει τῶν Ὑπουργῶν, τῶν Ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων καὶ τῶν Εἰσηγητῶν τῶν ἐπιτροπῶν. Ἵνα μὴ δὲ νομισθῇ ὅτι διὰ τούτου ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει καινοφανεῖς διατάξεις σᾶς ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸ Γαλλικὸν Κανονισμὸν καθορίζεται ὅτι ἐπὶ οἱουδήποτε νομοσχεδίου οὐδεὶς βουλευτὴς ἀπολύτως δύναται νὰ ἀγορεύσῃ πλέον τῆς μιᾶς ὥρας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι μετὰ 4ωρον ἐν ὅλῳ συζήτησιν τοῦ θέματος ἢ τοῦ νομοσχεδίου, προτάσει 10 βουλευτῶν καὶ ἀποφάσει τῆς Βουλῆς νὰ δύναται ἡ συζήτησις νὰ κηρυχθῇ τερματισθεῖσα. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀντιρρήσεων δίδεται ὁ λόγος εἰς ἕνα τῶν ἀντιλεγόντων καὶ εἰς ἕνα τῶν ὑποβαλόντων τὴν πρότασιν, μεθ' ὃ ἀποφαίνεται ἡ Βουλή. Εἰς ἄλλας Βουλὰς δύναται νὰ κηρυχθῇ ἡ συζήτησις τερματισθεῖσα εἰς οἱονδήποτε στάδιον καὶ ἂν εὑρίσκεται. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν ἔνθα τῇ προτάσει καὶ ἑνὸς μόνον βουλευτοῦ δύναται ἡ συζήτησις νὰ θεωρηθῇ τερματισθεῖσα. Ἑτέρα διάταξις ἥτις ἐλπίζομεν ὅτι θὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς εἶναι ἡ καθορίζουσα δικαιώματα εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς. Εὐτυχῶς δὲν ἔχομεν συγκεκριμένα γεγονότα δικαιολογοῦντα τὴν αὐστηρότητα αὐτήν, διότι εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς παρατηρεῖται πάντοτε εὐπρέπεια. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει πρὸς ἀποφυγὴν οἱασδήποτε θλιβερᾶς σκηνῆς καθορίζονται δικαιώματα εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅστις θὰ δύναται νὰ προτείνῃ καὶ τὴν δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἄμεσον ἐκ τῆς αἰθούσης ἀπομάκρυνσιν τοῦ παρεκτραπέντος βουλευτοῦ. Εἰς ἄλλας Βουλὰς ὑπάρχει διάταξις καὶ περὶ φυλακίσεως τοῦ βουλευτοῦ. Συνεχίζων λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας, ἡ Κυβέρνησις συνέστησεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὔξησιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένου ἀριθμοῦ νομοσχεδίων ἀπὸ 10 εἰς 15. Ἡ ἐπιτροπή, καίτοι ἐφρόνει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν 10 νομοσχεδίων εἰς τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ σύνολα καὶ τὰ κηρυσσόμενα ὑπηρεσιακὰ θὰ ἐξήντλει τὸ χρονικὸν ὅριον τῆς συζητήσεως, μ' ὅλον τοῦτο ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ καθώρισε ταῦτα εἰς 15. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων, λέγει ὅτι αὕτη ἀρχίζει νὰ γίνεται σχοινοτενής. Εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν ἐφθάσαμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν 500, εἶναι δὲ ἐμφανὲς ὅτι μία τοιαύτη Ἡμερησία Διάταξις εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξαντληθῇ. Ἔπρεπε συνεπῶς νὰ ληφθοῦν σχετικὰ μέτρα. Ἀλλαχοῦ ὑπάρχει διάταξις καθ' ἣν αἱ Ἐπερωτήσεις προτοῦ ἀναγραφῶσιν εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν, ἀποστέλλονται εἰς Ἐπιτροπήν ἥτις χαρακτηρίζει αὐτὰς καὶ κατόπιν ἀναγράφονται καὶ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν προτείνει αὐτό, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι θὰ ἐξαντλῆται ταχύτερον καὶ καλύτερον ἡ Ἡμερησία Διάταξις τῶν Ἐπερωτήσεων ἂν ἐγίνετο διάκρισις ὁρίων χρονικῶν συζητήσεως μεταξὺ ἐπερωτήσεως καὶ συστάσεως. Φρονεῖ ὅτι ἡ σύστασις δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ χρονικὸν ὅριον τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦσιν αἱ ἐπερωτήσεις. Διὰ τοῦτο ὁρίζει διὰ τὰς συστάσεις 10' λεπτά, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἢ ἡ Βουλὴ φρονεῖ ὅτι λόγῳ τοῦ περιεχομένου τῆς συστάσεως πρέπει νὰ παρατείνῃ τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς συζητήσεως αὐτῆς.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Αὐτὸ θὰ γίνεται πάντοτε.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὄχι, διότι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς συστάσεως ἀνήκει εἰς τὴν πλειοψηφίαν τῆς Βουλῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα τῆς ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας ἐρρίφθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ἰδία ὅπως ἡ ψηφοφορία αὕτη διεξάγηται διὰ ψηφοδελτίων ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν ἔγινε δεκτὸν διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ ἀπῄτει καὶ τὴν τροποποίησιν τῆς αἰθούσης τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν διὰ σφαιριδίων φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ αὕτη διὰ ψηφοφορίας διὰ ψηφοδελτίων. Αὐταί, λέγει, εἶναι αἱ οὐσιώδεις διατάξεις τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν Κανονισμόν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ νὰ γίνῃ ἐπὶ τῶν ἄρθρων αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λέγει ὅτι ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ συζήτησις γενικῶς ἐφ' ὅλων τῶν ὑπὸ τροποποίησιν ἄρθρων τοῦ Κανονισμοῦ, δὲν ἔχει ἀντίρρησιν νὰ μὴ γίνῃ αὕτη γενικῶς, ἀλλὰ πάντως νὰ γίνῃ κατὰ κεφάλαια, διότι τὰ ἄρθρα ἑκάστου κεφαλαίου εἶναι ἀλληλένδετα.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον καιρὸν ἔγειναν ἐπανειλημμένως τροποποιήσεις ἐν τῷ Κανονισμῷ ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν καλλιτέραν καὶ εὐρυθμωτέραν λειτουργίαν τοῦ Σώματος. Κατὰ τὴν παροῦσαν λέγει περίοδον δὲν ἐξεδηλώθησαν ἀνασχητικαὶ συμπτώσεις περὶ ἐκτροπῆς τῶν συζητήσεων εἰς θέματα ἄσχετα. Ἀλλὰ δὲν δύναται κανεὶς νὰ παρεξηγήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἐὰν ἐνίσχυσε τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ, ἵνα συντελέσῃ αὕτη ὅπως γίνουν οὐσιαστικώτεραι αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον θὰ ἔχωμεν μετ' ὀλίγον καὶ τὸ Β' Νομοθετικὸν Σῶμα. Θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον ἀπὸ τὴν περίοδον αὐτὴν νὰ καθιερωθοῦν ὡρισμέναι συνήθειαι, ὡς εἶναι τὸ ὅτι ὁ

Πρόεδρος τῆς Βουλῆς νὰ μὴ θεωρῆται μέλος τοῦ Κυβερνητικοῦ συγκροτήματος ἵνα διευθύνῃ τὰς ἐργασίας τοῦ Σώματος ὡς ἐμπρέπει εἰς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κανονισμοῦ εἰργάσθη φιλοτίμως, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῶν Ἐπιτροπῶν δὲν νομίζω ὅτι ὅλαι αἱ τροποποιήσεις εἶναι πρακτικαί. Ὁ μέχρι πρό τινος τρόπος τῆς συγκροτήσεως τῶν ἐπιτροπῶν εἶχε συντελέσει ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐξεπροσώπει τὴν Βουλὴν διότι τὰ μέλη αὐτῆς ἐξελέγοντο ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν καὶ τὴν μειοψηφίαν χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οἱαδήποτε ἄλλη ἀπόχρωσις. Διὰ τοῦτο αἱ Ἐπιτροπαὶ δὲν ἀπέδιδον σπουδαῖα ἔργα.

Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ συγκροτήσωμεν τὰς Ἐπιτροπάς, ὥστε νὰ γίνεται ἐκεῖ οὐσιαστικὴ συζήτησις ἐκπροσωπουμένων ὅλων τῶν κομμάτων διὰ νὰ πρεξοφλῆται καὶ ἡ συζήτησις τῆς Βουλῆς. Τοῦτο θὰ ἐπετυγχάνετο ἂν συνεχροτοῦντο αἱ Ἐπιτροπαὶ ἀναλογικῶς, δεύτερον διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν καὶ τρίτον διὰ τῆς δυνατότητος τῆς ἀντικαταστάσεως, διὰ νὰ δύναται κάθε κόμμα νὰ ὑποστηρίζῃ τὰς γνώμας του. Αἱ τροποποιήσεις αὗται ἀπεδείχθησαν χρήσιμοι καὶ ὠφέλιμοι. Αὐτὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν πραγμάτων δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή. Πρῶτον ἐπρότεινε νὰ μειωθῇ ὁ ἀριθμός. Ἀλλὰ διατί νὰ μειωθῇ ; Ἐλέχθη ὅτι ὅπως γίνονται αἱ Ἐπιτροπαὶ τὰ μέλη εἶναι ὑπόχρεα νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς ὅλας τὰς Ἐπιτροπάς, ἀλλὰ νῦν ὅπως γίνονται δὲν λαμβάνουν ὅλα τὰ μέλη μέρος εἰς πολλὰς Ἐπιτροπάς. Ἤδη ἡ προσθήκη τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ μὴ εἶναι περισσότεροι τῶν 30 ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὰ μειοψηφοῦντα κόμματα νὰ μὴ ἔχουν περισσότερον ἀπὸ ἓν μέλος εἰς ἑκάστην Ἐπιτροπήν. Ὁ νῦν ὀργανισμὸς τῶν Ἐπιτροπῶν ἀπέβη καρποφόρος καὶ δὲν βλέπω τὸν λόγον τῆς τροποποιήσεώς του. Τὸ πλειοψηφοῦν κόμμα ἔχει βεβαίως τὴν εὐχέρειαν νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅπως θέλει τὰ μέλη του, τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει καὶ μὲ τὰ μειοψηφοῦντα κόμματα. Διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀφ' ἑτέρου τῶν συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ πρέπει νὰ εἶναι πολλὰ τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν διὰ νὰ ἀκούωνται ὅλαι αἱ γνῶμαι καὶ αἱ ἀπόψεις τῶν κομμάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ θέσωμεν ὡρισμένα 30 μέλη.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Ὁρίζεται ὅτι θὰ εἶναι 20 τὰ μέλη τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐνισχυθοῦν καὶ δι' ἄλλων.

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ὑπάρχει πληθώρα ἀξιώσεων δι' ὡρισμένας Ἐπιτροπὰς καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς ἐκπληρώσωμεν.

Γ. Σίδερης. Ἡ ἀπαρτία πρέπει νὰ εἶναι μικρά.

Α. Παζαναστασίου. Ἀφοῦ τὸ 1)4 χρειάζεται διὰ τὴν Βουλήν, διατί νὰ μὴ ἔχωμεν τὴν ἰδίαν ἀπαρτίαν καὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπάς ;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ δεχθῶμεν ὅτι εἰς β' πρόσκλησιν τῆς συνεδριάσεως χρειάζεται μικρότερος ἀριθμός.

Α. Παπαναστασίου. Πρέπει νὰ ἀναγκάσωμεν τὰ κόμματα νὰ συγκροτοῦνται καὶ ἀντιπροσωπεύωνται εἰς τὰς Ἐπιτροπάς. Πάντως πᾶν ὅ,τι ἔχει ἀποδώσει καλοὺς καρποὺς εἰς τὸν Κανονισμὸν δὲν πρέπει νὰ τὸ χαλάσωμεν. Τὸ πνεῦμα, συνεχίζει, τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Συντάγματος ἦτο ὅτι τὰ μέλη διορίζονται ἀπὸ τὰ κόμματα καὶ ὄχι παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός), Καὶ ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι τὰ κόμματα θὰ τοὺς προτείνουν.

Α. Παπαναστασίου. Ἡ συνέπεια θὰ εἶναι ὅτι τὰ κόμματα θὰ δικαιοῦνται νὰ προτείνουν τὰς μεταβολάς.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Κατὰ τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν δὲν ἐπιτρέπονται μεταβολαί.

Α. Παπαναστασίου. Τὸ γνωρίζω, ἀλλ' ὁ Κανονισμὸς εἶχε ψηφισθῇ ἐσπευσμένως. Δεδομένου ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ εἶναι μικρογραφίαι τῆς Βουλῆς, πρέπει καὶ αὗται νὰ εἶναι συντεθειμέναι ὅπως καὶ ἡ Βουλή.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὑπάρχει πουθενὰ ἡ ἀντικατάστασις θεσπισμένη ; Ἐγὼ γνωρίζω ὅτι μόνον ὅταν παραιτηθῇ ὁ βουλευτής.....

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ὅταν ἀσθενήσῃ ὁ βουλευτής;

Π. Τσαλδάρης. Πάντοτε ἐνταῦθα, παρὰ τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐγένοντο ἀντικαταστάσεις τῶν διορισθέντων, διότι πιθανὸν νὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ διορισθῇ ἐπιτηδειότερόν τι μέλος Διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀσθενείας καὶ ἀπουσίας διατί νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ ἀντικατασταθῇ ;

Α. Παπαναστασίου. Ἀφοῦ εἰς τὴν Γαλλίαν δύναται νὰ ψηφίσῃ βουλευτὴς δι' ἄλλου βουλευτοῦ διατί νὰ μὴ ἀντικαθίσταται εἰς τὴν ἐπιτροπήν ;

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἐδεχόμην νὰ διορισθοῦν ἀναπληρωματικὰ μέλη ἑκάστου βουλευτοῦ, διότι τὸ ἑκάστοτε ἀντικαταστατὸν δὲν συντελεῖ εἰς τὸ γόητρον τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος. Δὲν εἶναι σωστὸ αὐτό.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν ἔγινεν αὐτό.

Ι. Καλογερᾶς. Αὐτὸ ἔγινε.

Β. Καραπαναγιώτης. Ἔγινε καὶ ἔγινε καὶ κατάχρησις.

Π. Ἀραβαντινός. (Διακόπτει μὴ ἀκουόμενος). (Θόρυβος).

Α. Παπαναστασίου. Τώρα δημιουργεῖται ἐρεθισμός, διότι θέλομεν νὰ γίνωνται συντομώτεραι αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς. Ἐὰν θὰ γίνῃ περιορισμός.....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μένον δι' ἀναπληρωματικῶν μελῶν θὰ ἐξυπηρετηθῇ αὐτὴ ἡ ἀνάγκη.

Α. Παπαναστασίου. Κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν δὲν ἔγινε κατάχρησις τοῦ κρατήσαντος συστήματος, ἀλλὰ τώρα ἐὰν γίνῃ ὅπως θέλετε τὰ δραστηριώτερα μέλη θὰ εἰσέρχωνται.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἔχουν τὴν εὐθύνην οἱ προτείναντες.

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ οὐδέποτε προέτεινον μὴ κατάλληλα πρόσωπα.

Χ. Λαδᾶς. Μάλιστα, ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὸ κόμμα σας· ἀλλὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Δικαιοσύνης ναυτικὸς διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀμνηστείας.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** συνεχίζων λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἐξωτερικῶν καλλίτερον θὰ ἦτοαν ἀφίνετο ἡ πλειοψηφία νὰ ὁρίζῃ ἑκάστοτε τὴν συμπλήρωσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Β. Καραπαναγιώτης. Ἀφοῦ δὲν δύνανται νὰ ἀποκλεισθοῦν οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων καὶ οἱ χρηματίσαντες Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἔκρινεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι τὰ ὑπόλοιπα μέλη θὰ ὁρίζωνται κατὰ τὸν προτεινόμενον τρόπον.

Α. Παπαναστασίου Ἤμην καὶ ἐγὼ σύμφωνος νὰ γίνῃ οὕτω ἡ Ἐπιτροπή, ἀλλὰ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἐργάζεται.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Αὐτὰ τὰ μέλη πρέπει νὰ εἶναι καὶ νὰ προσθέσωμεν ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐκλέξῃ καὶ τρία ἀκόμη μέλη, ὄχι περισσότερα.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ἐγὼ εἶπα νὰ ἀφίνεται νὰ τὸ κανονίζῃ ἑκάστοτε ἡ πλειοψηφία ἐὰν βεβαίως πρόκειται νὰ λειτουργήσῃ αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπή.

Γ. Παπανδρέου. Ἐὰν ὑπάρχῃ κομμουνιστικὸν κόμμα ὁ Ἀρχηγὸς θὰ μετάσχῃ τῆς Ἐξωτερικῆς Ἐπιτροπῆς.

Α. Παπαναστασίου. Βεβαίως κατὰ τὴν διάταξιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ διάταξις θὰ μείνῃ ὅπως εἶναι.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς.** Παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ μείνῃ ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8.

Ι. Τσιριμῶκος. (Πρόεδρος). Αἱ ἀντικαταστάσεις γίνονται αἰτήσει τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένου λόγου.

Α. Παπαθανάσης. Ἐὰν ἀντικατασταθῇ δι' ἀσθένειαν

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Εἴπομεν ὅτι θὰ ἔχῃ ἀναπληρωτήν.

Ὁ κ. **Κ. Σπυρίδης** λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὰς Ἐπιτροπὰς θὰ ἦτο καλὸν νὰ ἐπιτρέπεται εἰς οἱονδήποτε βουλευτὴν νὰ ζητῇ νὰ παρίσταται ὡς ἁπλοῦς σύμβουλος καὶ ἄνευ ψήφου καὶ μέχρις ὡρισμένου ἀριθμοῦ. Οὕτω θὰ διηυκολύνετο ἡ διαφώτισις τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πολλοὶ βουλευταί. Αὐτὸ γίνεται καὶ τώρα.

Κ. Σπυρίδης. Κατ' ἀνοχὴν διότι εἰς τὸν Κανονισμὸν δὲν ὑπάρχει.

Μεθ' ὃ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ 9ου διαγραφομένου, παραμένοντος ἐν ἰσχύϊ τοῦ ὑφισταμένου τοιούτου.

Π. Τσαλδάρης. Νομίζω ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 δὲν ὑπάρχει πλήρης ὁμοφωνία.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μένει τὸ παλαιόν.

Κ. Ἀλαβᾶνος. (Προεδρεύων). Τὸ νέον ἄλλως τε τὸ ἀποσύρει ἡ Ἐπιτροπή.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** λέγει ὅτι εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπὴν πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύηται καὶ ἡ μειοψηφία.

Α. Παπαναστασίου. Βεβαίως ὤφειλε νὰ ἀντιπροσωπεύεται καὶ ἡ μειοψηφία.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Κατὰ τὴν συγκρότησιν τῶν Ἐπιτροπῶν μὲ τὸν ἐν ἰσχύι κανονισμὸν δὲν παρεβιάσθη οὐδείς.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν παρεβιάσθη, ἀλλ' ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ ἀλλέως ἡ κατάρτισις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν παρεβιάσθη ὁ Κανονισμός, ἀλλ' εἶναι ὀρθόν, χάριν τῶν δικαιωμάτων τῆς μειοψηφίας, νὰ ἀντιπροσωπεύηται καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ καὶ μᾶλλον εἰς παραδρομὴν τοῦ κ. Προέδρου ὀφείλεται ὅτι δὲν ἐτέθη τοὐλάχιστον εἷς ἐκ τῆς μειοψηφίας.

Α. Παπαναστασίου. Νὰ αὐξηθοῦν τὰ μέλη εἰς 7 διοριζόμενα κατὰ πρότασιν τῶν Ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰ μέλη νὰ αὐξηθοῦν εἰς 7 ἐξ ὧν τὰ δύο θὰ εἶναι ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ διορίζονται ἀνέκαθεν παρὰ τοῦ Προέδρου εἴτε εἰς τὴν πλειονοψηφίαν εἴτε εἰς τὴν μειονοψηφίαν ἀνήκουν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 16ον ὡς ἐτροποποιήθη. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19 δὶς ὁ κ. **Θ. Χαβίνης** λέγει ὅτι ὁ Κανονισμὸς δὲν ἔχει ὅριον ἀπαρτίας διὰ τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων καὶ ἐγεννήθη ζήτημα εἰς τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν καὶ τότε ἐψήφισαν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀπαρτία, ἵνα ὑπάρχουν ὡρισμένοι βουλευταὶ κατὰ τὴν συζήτησιν. Προχωρῶν ἀναλύει τὰς περὶ ἀπαρτίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Κανονισμοῦ ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι καὶ διὰ τὰς συζητήσεις δύναται νὰ τεθῇ ὅριον ἀπαρτίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐβγάλαμεν τὴν ἀπαρτίαν διὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ συζητῇ ἡ Βουλή. Ἔχομεν ἤδη καὶ πρόσθετον ἐγγύησιν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Προέδρου περὶ τοῦ ἐπαρκοῦς ἢ μὴ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Θ. Χαβίνης. Εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὅριον ἀπαρτίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἀρχίσωμεν πάλιν τὰς ἐνστάσεις ἀπαρτίας.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Τότε θέλετε νὰ διαγράψωμεν τὸ ἄρ. 16;

Θ. Χαβίνης. Ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ μὴ δύναται ὁ Πρόεδρος νὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ δικαίωμα.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Ἡ διάταξις ἐτέθη διὰ νὰ προσέρχωνται οἱ βουλευταὶ κατὰ τὰς συζητήσεις, ἐδόθη δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Πρόεδρον νὰ διακόπτῃ ἐπί τινα λεπτὰ τῆς ὥρας διὰ νὰ συγκεντρώνωνται οἱ Βουλευταί· ἐπομένως ἡ διάταξις οὕτω τιθεμένη θ' ἀποβῇ πολὺ ὠφέλιμος.

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ θὰ ἔλεγα ὅτι ἡ διάταξις θὰ εἶναι ἐπικίνδυνος.

Μεθ' ὃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 19 δίς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 22 ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅτι εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ Βουλευταὶ οὐδέποτε ἔκαμον κατάχρησιν λόγου καὶ τοιαύτην ἔκαμον οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν ἀπορροφοῦν τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς. Κατάχρησις λόγου δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἡ παράτασις τῆς συζητήσεως διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν ἵδρυσιν τῆς Γερουσίας. Πάντως, τονίζει, αἱ περιοριστικαὶ διατάξεις δὲν προλαμβάνουν τὰς καταχρήσεις τοῦ λόγου. Τὸ δὲ κυριώτερον μέσον διὰ τὴν ἀποσόβησιν τῶν καταχρήσεων εἶναι ἡ πειθαρχία τῶν κομμάτων. Ἐὰν οἱ Ἀρχηγοὶ θέλουν νὰ πειθαρχοῦν οἱ φίλοι των δὲν θὰ γίνῃ καμμία κατάχρησις. Σήμερον, ἐπιλέγει, μετὰ τὰς κρίσεις πρέπει νὰ ἐφαρμόσωμεν τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ ὄχι νὰ ἀπασχολούμεθα καθημερινῶς μὲ σωρείαν νέων νόμων. Δὲν βλέπω διατί χρειάζονται περιοριστικαὶ διατάξεις ἰδίως εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν ἡ ὁποία ἐμφανίζεται τόσον μετριοπαθής. (Χειροκροτήματα).

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅτι ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 22 ὅσον ἀφορᾷ αὐτὸ τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἐπέκρινεν ὁ κ. Βουλευτὴς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τεθῇ, διότι ὁ ὑπάρχων Κανονισμὸς εἶναι ἐπαρκὴς κατ' ἐμέ. Θὰ ἐπιμείνω ὅμως ὅπως ψηφισθῇ τὸ ἄρθρον 22 δίς, δηλ. κατὰ τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται περὶ νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζονται, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἀποφάσει τῆς Βουλῆς, ὡς ἐπείγοντα ἐξαιρετικῶς. Νομίζω δὲ ὅτι θὰ προσφέρωμεν μίαν μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν τόπον ἐὰν θὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἠμπορῇ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις νὰ τελειώνῃ ταχέως τὰς συζητήσεις. Ἠξεύρετε τί ἔγινεν εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ τῆς Κυβεονήσεως Πουανκαρέ ; Τελευταίως εἰς διάστημα 48 ὡρῶν κατώρθωσαν νὰ ψηφισθῶσι ὅλα τὰ οἰκονομικὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἐπρότεινεν ἡ Κυβέρνησις καὶ ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, δι' αὐτῶν δὲ τῶν μέτρων ἐπεβλήθησαν φορολογίαι 11 δισεκατομμυρίων φράγκων, τὰς ὁποίας ἐδέχθη ὁ Γαλλικὸς λαὸς μετὰ προθυμίας καὶ εἶχε τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα εἶχε. Λοιπὸν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀρνηθῶμεν εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις νὰ ψηφίζῃ ἡ Βουλή, ἀλλὰ ὄχι τὰ συνήθη νομοσχέδια. Ὥστε παρακαλῶ νὰ διαγραφῇ αὐτό.

Α. Παπαναστασίου. Κατ' ἀρχὴν, λέγει, εἶμαι ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ νὰ ὑπάρχῃ ὅριον κηρύξεως ἐξηντλημένου τοῦ θέματος καὶ τρόπου κλεισίματος τῆς συζητήσεως προκειμένου περὶ νομοσχεδίων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπερωτήσεις παρετηρήθη ὅτι παρατείνεται ἡ συζήτησίς των μᾶλλον ἀπὸ τοὺς Βουλευτὰς τῆς πλειοψηφίας, διότι ἀφοροῦν συστάσεις καὶ δι' αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν ἐπερωτήσεων δὲν θὰ εἶχον ἀντίρρησιν νὰ τεθῇ ὅριον συζητήσεως. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ τεθῇ καὶ μία ἄλλη διάταξις τοῦ Γαλλικοῦ Κανονισμοῦ καθ' ἣν οὐδεμία ἐπερώτησις ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἀναβάλλεται πέραν τῶν 3 ἑβδομάδων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ εἶχον ἀντίρρησιν.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 22 δὶς εἶναι σόλικος, διότι χωρὶς νὰ ἠξεύρωμεν τί θὰ ἐξαγάγῃ ἡ συζήτησις κηρύσσομεν τὸ νομοσχέδιον κατεπεῖγον. Πάντως, ἐπιλέγει, ἔχομεν τὸ κλείσιμον τῆς συζητήσεως δὲν εὑρίσκω δὲ δεδικαιολογημένον τὸ ἄρθρον 22 δὶς περὶ κατεπείγοντος, διότι εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχει ἄλλην σημασίαν τὸ ἐπεῖγον.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὑπάρχει καὶ εἰδικὴ διάταξις εἰς τὸν Γαλλικὸν Κανονισμόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰ μείνῃ ὅπως εἶναι εἰς τὸ Γαλλικόν.

Α. Παπαναστασίου. Δεδομένου ὅτι τὰς ἀναγνώσεις δὲν δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν ἐκ τοῦ Συντάγματος, δυνά-

μεθὰ νὰ ὁρίσωμεν ὅριον μεθ' ὃ θὰ κλείεται ἡ συζήτησις καὶ τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ γενικωτέρας διατάξεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶναι ἀνάγκη, τονίζει, νὰ γνωρίζῃ καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ἡ Βουλὴ ἂν πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῶς κατεπείγοντος νομοσχεδίου, ἡ δὲ συζήτησις θ' ἀποδείξῃ πόσον χρόνον θ' ἀπαιτήσῃ καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι καμμία πλειοψηφία σεβομένη ἑαυτὴν θὰ ἐπιμείνῃ ποτὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ἐξαιρετικῶς ἐπεῖγον νομοσχέδιον μὴ τοιοῦτον. Ἡ πεποίθησις μου, ἐπιλέγει, εἶναι βαθυτάτη ὅτι ἂν διατρέξῃ κανένα κίνδυνον τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα θὰ τὸν διατρέξῃ ἀπὸ τὰ πολλὰ λόγια καὶ ἀπὸ τὴν βραδυκινησίαν τῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλῶν.

Α. Παπαναστασίου. Ὅταν πρόκειται διὰ νομοσχέδια ἀφορῶντα ὕψιστα συμφέροντα τοῦ Κράτους δὲν θὰ ὑπάρχῃ καμμία ἀντιπολίτευσις. Κίνδυνος ἐκ τῆς διατάξεως θὰ εἶναι μόνον ἂν κάμῃ κατάχρησιν αὐτῆς ἡ πλειοψηφία, διὰ τοῦτο ἂν τεθῇ 7ωρον θὰ εἶναι ἀρκετόν.

Μεθ' ὃ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκταὶ ἡ 1η, 2α καὶ 3η παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 22, τῶν λοιπῶν παραμενουσῶν ὡς ἔχουν εἰς τὸ παλαιόν.

Ψηφίζεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον 22 δὶς ὡς ἐτροποποιήθη μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ.κ. Καραπαναγιώτη καὶ Παπαναστασίου.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** διακόπτων παρατηρεῖ ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντος καὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ὑψίστων συμφερόντων, ἀνεξαρτήτως ὅλων αὐτῶν νομίζει ὅτι ἂν μείνῃ ὡς ἔχει ἡ διάταξις θὰ ἔχῃ μεγαλύτερον ἔδαφος ἐφαρμογῆς, διότι ἂν πρόκειται περὶ νομοσχεδίων ἀφορώντων ὕψιστα συμφέροντα τότε μὲ τὰ τιθέμενα ὅρια περιορίζεται ἡ συζήτησις ἀφοῦ θὰ περιορισθοῦν καὶ οὗτοι οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων, οἱ δὲ βουλευταὶ δὲν θὰ ἔχουν χρόνον νὰ ὁμιλήσουν.

Α. Παπαναστασίου. Τὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 22 δὶς εἶναι πολὺ στενά.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀντὶ δύο ἕως τεσσάρων ὡρῶν νὰ βάλωμεν 4—6, καὶ νὰ παρακληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν Γαλλικὸν Κανονισμόν.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὁ Γαλλικὸς εἶναι αὐστηρότερος, λέγει ὅτι ὁμιλοῦν εἷς τῆς πλειοψηφίας καὶ εἷς τῆς μειοψηφίας.

Α. Παπαθανάσης. Νὰ ἀπαλλάξωμεν τοὐλάχιστον τοῦ περιορισμοῦ τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Κομμάτων. Συνεχίζων ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 22 δὶς περὶ τμήματος τοῦ ἀριθμοῦ 20 ἐννοεῖ καὶ ἕνα Βουλευτήν.

Β. Καραπαναγιώτης. Μάλιστα. Ἐπὶ τῶν 11 εἶναι οἱ 2 Βουλευταί.

Γίνεται μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας δεκτὸν τὸ ἄρθρον 22 δὶς ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 28 ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** λέγει ὅτι δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως θὰ ἀποπέμπεται ὁ Βουλευτής.

Β. Καραπαναγιώτης. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς.

Α. Παπαθανάσης. Ἡ διάταξις ἀντίκειται εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς, καὶ πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ διότι δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναγραφῆς της.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγώ, λέγει θὰ ἤθελα ἕνα Κανονισμὸν μὲ τὸν ὁποῖον νὰ κινούμεθα μᾶλλον ἡσυχώτερον. Ἐπειδή, συνεχίζει, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν συμμετέχει εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, θὰ ἐπιφυλαχθῶμεν εἰς τὴν β' συζήτησιν νὰ εἴπωμεν τὰς γνώμας μας, διότι ἀπὸ τὰς συζητήσεις βλέπω ὅτι δύναται ἴσως νὰ χειροτερεύσωμεν τὰ πράγματα, ἰδίως μὲ τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῶν ἐξαιρετικῶς κατεπειγόντων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἦτον ἐνδεδειγμένον νὰ ὁρίσητε ἕνα φίλον σας εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν τοῦ κατεπείγοντος ἔχει ὡς ἑξῆς εἰς τὸν Γαλλικὸν Κανονισμὸν (ἀναγινώσκει). Βεβαιοῖ δηλ. ἡ Κυβέρνησις δι' ἐκθέσεώς της τὸ ἐξαιρετικῶς κατεπεῖγον.

Π. Τσαλδάρης. Αὐτὸ ἔχει μίαν ἔννοιαν. Σχετικῶς, συνεχίζει, μὲ τὰς ἐπιδιωκομένας εὐρείας τροποποιήσεις καὶ τὴν ἀφετηρίαν αὐτῶν δὲν βλέπω ὅτι δύναται σήμερον νὰ λεχθῇ ὅτι πραγματικῶς αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς τοὐναντίον, δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων γίνεται ἐλαχίστη συζήτησις. Ἑπομένως ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τούτου διὰ νὰ γίνῃ κανονισμὸς διὰ τὸ μέλλον ἔχομεν καιρόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ Κυβέρνησις ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἔχει κανὲν πρόχειρον διὰ τὰς συζητήσεις, διότι οὐδεμία πρόβλεψις καὶ οὐδὲν ἐμπόδιον ἐξεδηλώθη. Ἐμπόδιον μόνον εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν νομοσχεδίων ποὺ ἀναγράφει ὁ Κανονισμὸς καὶ δι' αὐτὸ ἐζητήσαμεν τροποποίησιν, ἀλλὰ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπεξέτεινε τὰς τροποποιήσεις. Ἀλλ' εἶμαι σύμφωνος, ἂν θέλετε, νὰ ψηφίσωμεν τὴν διάταξιν τῆς αὐξήσεως τῶν νομοσχεδίων εἰς 15 τὰς δὲ ἄλλας τροποποιήσεις νὰ τὰς παραπέμψωμεν εἰς Ἐπιτροπὴν νὰ τὰς ἐπεξεργασθῇ.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀντίρρησιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τότε θὰ ψηφισθοῦν εἰς α' συζήτησιν αἱ τροποποιήσεις καὶ μετὰ δεκαήμερον ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ μᾶς φέρῃ ἐπεξειργασμένον τὸ τμῆμα τὸ ὁποῖον εἴπομεν ἀνωτέρω.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὡς καὶ τὸ τοῦ ἄρθρου 39 καθὼς καὶ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Μεθ' ὃ ἀναγινώσκονται καὶ ψηφίζονται καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα τῆς προτάσεως τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ εἰς α' συζήτησιν.

Β. Δεληγιάννης. Παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ συνηγορήσῃ καὶ νὰ διακηρύξῃ ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ δημιουργοῦνται νέαι δαπάναι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἐννοεῖται τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 95 ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐδήλωσεν ὅτι τὴν ἀποσύρει ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Διατί ἀγορεύετε, ἀφοῦ δὲν πρόκειται νὰ συζητηθῇ ἀπόψε διάταξις ἀφορῶσα δαπάνην; (ἀποτεινόμενος εἰς τὸν κ. Δεληγιάννην).

Β. Δεληγιάννης. Πρέπει νὰ δώσῃ ἡ Βουλὴ τὸ σύνθημα τῶν οἰκονομιῶν. (Φωναί, θόρυβος).

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὥρᾳ 9 10' μ. μ. λύεται, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 4 καὶ 30 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰπ. Κουτσίνας
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ'.

τῆς 11 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρᾳ 4.30 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ἀλαβάνος** καταλαμβάνει τὴν ἕδραν καὶ κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Α. Παπαθανάσης** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν φοιτητῶν Ἀγρινίου διαμαρτυρομένων κατὰ τοῦ Σ. Β. Δ. Ε.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Μπότσαρης** καὶ **Π. Φλῶρος**

καταθέτουν αἴτησιν τῶν ἐργατῶν βυρσοδεψῶν Ἰωαννίνων ζητούντων ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς μηχανημάτων καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως ἀχρήστων κυλίνδρων καουτσούκ.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Γ. Σακκαλῆς** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Εὐγενίου Ἀλεξιάδου διδασκάλου τοῦ ἡμιγυμνασίου Βολισσοῦ αἰτοῦντος ὅπως προαχθῇ εἰς εἰσηγητήν.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπαγγελματιῶν Λαμίας ὑποβάλλει ὑπόμνημα τῶν πεταλωτῶν μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως δοθῇ ἡ δέουσα ἐπ' αὐτοῦ προσοχή.

Ἡ Ἕνωσις ἀναπήρων φυματικῶν Ἀσβεστοχωρίου παρακαλεῖ ὅπως ἡ δοθεῖσα σύνταξις πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιωθῇ πρὸς τὴν διδομένην εἰς τοὺς τραυματίας συναδέλφους των.

Οἱ γεωργοὶ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ὀρμὰν—Μαγούλα παρακαλοῦν ὅπως ἀπαλλοτριωθῇ καὶ ἡ ἐναπομείνασα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ἀθανάσιον Τσιμόναν καλλιεργήσιμος ἔκτασις καὶ παραχωρηθῇ εἰς αὐτούς.

Τὸ Σωματεῖον Καπνεργατῶν Δράμας ὑποβάλλει ψήφισμα καὶ παρακαλεῖ ὅπως τὰ ἐν αὐτῷ διατυπούμενα αἰτήματα των ἐξετασθῶσιν εὐμενῶς.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Κοκκινάκης** καταθέτει αἴτησιν τοῦ διδασκάλου Γεωργίου Παλιεράκη Μονοφατσίου Κρήτης συνιστῶντος ὅπως προάγωνται καὶ οἱ τέως ὁριστικοὶ δημοδιδάσκαλοι τῆς Κρήτης μετὰ 20ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

Ὁ Βουλευτὴς Φθιώτιδος κ. **Δ. Χατζῆσκος** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων Στυλίδος παρακαλούντων ὅπως προαχθῇ τὸ ἐκεῖ τελωνεῖον των.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ε. Μαχαίρας** καταθέτει ὑπόμνημα Πανελληνίου Ἑνώσεως ναυτομαγείρων ὁ «Ἅγιος Σπυρίδων» τοῦ Πειραιῶς διὰ τοῦ ὁποίου ἐκθέτουν τὴν θέσιν αὐτῶν ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις καὶ ὑποδεικνύουν τὰ μέσα δι' ὧν δύναται νὰ ρυθμισθῇ αὕτη πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας.

Οἱ ἀχθοφόροι τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους παρακαλοῦν ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀναλάβῃ τὴν προσασίαν τῶν συμφερόντων των καταπατουμένων ὑπὸ διαφόρων ἐπιτηδείων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων Μακεδονίας διαμαρτύρεται διὰ τὰς γενομένας ἀνακοινώσεις διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας διὰ τὸ ζήτημα τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ Παλαιθένων Θεσ)νίκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην νέαν μείωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου.

Ἡ Ἐθνικὴ ὀργάνωσις τῶν Μακεδονομάχων Τυρνάβου ζητεῖ ὅπως παραχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς μικρὰ ἔκτασις γῆς πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν.

Οἱ διαθέσιμοι δημοδιδάσκολοι καὶ δημοδιδασκάλισσαι τῆς περιφερείας Ἀνασελίτσης παρακολοῦν νὰ διατοχθῇ τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον ὅπως προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν των εἰς τὰς κενωθείσας θέσεις τῆς περιφερείας ταύτης.

Οἱ κτηνοτρόφοι τῶν κοινοτήτων καὶ συνοικισμῶν Ζαρκοδιᾶς τῆς ἐπαρχίας Καβάλλας παρακαλοῦν νὰ ἀρθῇ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς βοσκῆς εἰς ἐκτάσεις ἀνηκούσας εἰς τὰς κοινότητάς των.

Ἀγρόται οἰκιῶν τοῦ δήμου Κοζάνης, διαμαρτύρονται διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ὡς δημοσίων ὑπὸ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ἀπειλούσης καὶ τὴν βιοπαλαιστικὴν αὐτῶν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἐκ τῶν διὰ νομίμων συμβολαίων ἀγορασθέντων κτημάτων των.

Προσφυγὴ Ἕνωσις Καλαμῶν διαμαρτύρεται διότι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐγκριθέντων σχολείων δὲν περιλαμβάνεται καὶ σχολεῖον διὰ τοὺς προσφυγικοὺς συνικοισμοὺς Καλαμῶν.

Ἡ βιομηχανικὴ Ἕνωσις ἐργατῶν οἰκοδομῶν Ἀθηνῶν ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν ᾧ ἐκθέτει διάφορα αἰτήματα τῶν ἐργατῶν σήραγγος καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐξετασθῶσι ταῦτα εὐμενῶς.

Τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθὸν συνέδριον αὐτοκινητιστῶν τῆς Βορείου Ἑλλάδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν συνεχιζομένην εἰσπραξιν φόρου τροχαίας κινήσεως ἐπὶ τῆς βενζίνης.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν σιδηροδρομικῶν Πελοποννήσου διαμαρτύρεται ἐντόνως διότι ἡ Ἑταιρεία Σ.Π.Α.Π. παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου ἀρνεῖται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ προσωπικὸν τὴν καθυστερουμένην ἡμίσειαν τιμαριθμικὴν μονάδα.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κοινότητος Δοξάτου, παρακολεῖ ὅπως ὁ περὶ ἀτελείας οἰκοδομησίμων ὑλῶν νόμος ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν κοινότητά των ἀρξαμένης τῆς ἀνοικοδομήσεως.

Ὁ γεωργικὸς πιστωτικὸς συνεταιρισμὸς Ἁγίου Ματθαίου διαμαρτύρεται διὰ τὰς ἐνεργείας τοῦ γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κερκύρας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς Ἰωαννίνων παρακαλεῖ ὅπως ἐπιστραφοῦν αἱ ἐπιταχθεῖσαι καλλιεργήσιμοι γαῖαι ὑπὸ τῆς μεραρχίας Ἠπείρου πρὸς τοὺς ἐφέδρους καλλιεργητάς.

Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐνυποθήκων δανείων εἰς τὰς Νέας Χώρας.

Ὁ Ἐπαγγελματικὸς Σύνδεσμος Πραβίου ζητεῖ ὅπως ἀντιπροσωπευθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν Πραβίου ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν ᾧ ἀναγράφονται διάφορα αἰτήματά των καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐξετασθοῦν ταῦτα εὐμενῶς.

Ἡ Ἕνωσις ἀναπήρων Σερρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν κατάργησιν τῆς λιανικῆς πωλήσεως σιγαρίττων παρ' ἀναπήρων.

Ὑπερτριακόσιοι μικροϊδιοκτῆται οἰκοπέδων κάτοικοι Ἀθηνῶν ζητοῦν τὴν ἀνάκλησιν τῆς περὶ ἀπαλλοτριωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ κτήματος των τοῦ κειμένου παρὰ τὴν θέσιν Τουρκοβούνια ὡς νομίμως ἀνήκοντος εἰς αὐτούς.

Πρόσφυγες ἐκ Δαρδανελλίων διαμένοντες ἐν Ὕδρᾳ κληρονόμοι τοῦ Δ. Πέτρα διαμαρτύρονται διότι δὲν κατεβλήθη εἰσέτε εἰς αὐτοὺς ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἐν Τουρκίᾳ ἐγκαταλειφθεῖσαν περιουσίαν των.

Ὁ Ἀνέσης Στούπας κάτοικος Βερτούρων ζητεῖ νὰ τῷ ἀποδοθῇ ἡ παρανόμως κατασχεθεῖσα ὑπὸ τοῦ δασοφύλακος ρηνίνη ὡς προερχομένη ἐκ τῶν κτημάτων του.

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Κτικέλου Εὐρυτανίας, ὑποβάλλει ψήφισμα τῶν προέδρων τῶν περιξ κοινοτήτων διὰ τῶν ὁποίων παρακαλοῦν ὅπως ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα δίκαια αἰτήματά των.

Ἡ Ἕνωσις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Κατερίνης παρακαλεῖ ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀπαγόρευσις μετακινήσεων προσφύγων ἀπὸ τῆς μιᾶς περιφερείας εἰς ἄλλην, διότι γίνε αι ἀφορμὴ λυπηρῶν ἐπεισοδίων.

Οἱ ἀπόστρατοι ἀξιωματικοὶ πίνακος Β' παρακαλοῦν ὅπως ἀπονεμηθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ σύνταξις ἡ ἀπονεμηθεῖσα καὶ εἰς τοὺς ἐκκαθαρισθέντας ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου συναδέλφους των.

Ἡ Καπνεργατικὴ Ὁμοσπονδία Δοξάτου διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεκτικότητα ἀπέναντι τῶν καπνεμπόρων.

Μερικὰ Σωματεῖα Κερκύρας διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ ἀγροτικῆς πίστεως

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Βασιλικοῦ παρακαλεῖ ἐξ ὀνόματος τῶν κατοίκων ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Παιδοτροφείων καὶ ἐφ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πλημμελημάτων.

Οἱ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ οἱ μὴ μονιμοποιηθέντες διὰ λόγους πολιτικοὺς παρακαλοῦν ὅπως μονιμοποιηθοῦν καὶ αὐτοὶ ὅπως ἔγινε καὶ δι' ἄλλους καὶ ἀποστρατευθοῦν συγχρόνως διὰ νὰ τοὺς χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Ἀλαβάνος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. περὶ δια

κήσεως τοῦ ἐν Τήνῳ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ἐκτελέσεως κοινωφελῶν ἔργων ἐν τῷ Ἱερῷ Ἱδρύματι καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς νήσου Τήνου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ ἀποσπάσεως χημικοῦ παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀγορανομίας Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ συνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς διατιμήσεων ἀλεύρου καὶ ἄρτου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς».

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΥΛΕ' τοῦ 1909 περὶ προσόντων τῶν Δικαστικῶν Ὑπαλλήλων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν περὶ τελωνειακοῦ δασμολογίου νόμων».

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων».

Ὁ κ. **Α. Βερδέλης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τῆς συμφωνίας τῆς ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ τὴν 9 Δεκεμβρίου 1927 ἐπὶ τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως».

Οἱ κ.κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν νομοσχέδιον «περὶ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἀπαιτήσεων κατ' ἀγροτῶν ἐν Κρήτῃ».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Π. Ρεδιάδης, Π. Συργιάνης** καὶ **Κ. Σαρακηνὸς** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1927 περὶ συστάσεως Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν.»

Οἱ κ. κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ μετατροπῆς ἐκουσίως καταβαλλομένης ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ Τελωνείου Ἡρακλείου ἐξαγομένων καὶ μεταφερομένων εἰδῶν φορολογίας εἰς ὑποχρεωτικὴν τοιαύτην ὑπὲρ ἐκτελέσεως ἔργων τοπικῆς κοινῆς ὠφελείας».

Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ

εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς καλλιεργητῶν Κουλουκουρίου Κατερίνης λέγει ὅτι 24 οἰκογένειαι πρωσφύγων Κουλουκουρίου Αἰκατερίνης μετέβησαν πρὸ ἔτους ἐκ Δράμας καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ ἀφοῦ κατέβαλον 250 χιλιάδας δραχμὰς διὰ τίμημα τῶν γαιῶν καὶ ἔκτισαν καὶ οἰκίας καὶ καλλιεργοῦν χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνουν καθόλου τὸν ἐποικισμόν. Ἀλλὰ πρὸ μηνὸς ἐνεθυμήθη ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ἐποικισμοῦ καὶ διέταξε τὴν ἀπομάκρυνσίν των. Ἤλθομεν, λέγει, ἐδῶ καὶ συνεννοήθημεν καὶ ἐτηλεγράφησε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ πρὸ δέκα ἡμερῶν ἐξώσθησαν καὶ παρακαλῶ ὅπως ἐπέμβῃ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐπαναφέρῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των καὶ ζητήσῃ καὶ εὐθύνας παρὰ τῶν διαταξάντων τὴν ἀπομάκρυνσιν.

Ὁ κ. **Ι. Μιχαὴλ** τονίζει ὡσαύτως τὸ ἄτοπον τῆς γενομένης ἀπομακρύνσεως ἐν μέσῳ χειμῶνος καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ ἐπέμβῃ.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας δὲν ἔχει γνῶσιν τῶν καταγγελλομένων ἐνεργειῶν τοῦ Προϊσταμένου τῶν Γραφείου Ἐποικισμοῦ Κατερίνης, διότι ὡς γνωρίζει ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας καὶ λοιπῶν μερῶν ἐνεργεῖ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας. Μετὰ τὰ καταγγελλόμενα θὰ συνεννοηθῶ μετὰ τῆς Ε. Α. Π. ἵνα ἐπαναφέρῃ τὰ πράγματα εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκοντο· οὐχ ἧττον ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅτι ἀπό τινος παρατηρεῖται ποία τις συρροὴ εἰς τὴν περιφέρειαν Κατερίνης ἐκ διαφόρων ἄλλων συνοικισμῶν εἰς οὓς ἦσαν ἐγκατεστημένοι. Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ, διότι ἐδημιουργήθη στενότης γῆς δυναμένη νὰ καταλήξῃ εἰς συρράξεις αἱματηρὰς μεταξὺ γηγενῶν καὶ προσφύγων καὶ μεταξὺ προσφύγων εἰσέτι ἐγκατεστημένων ἐκεῖ πρὸ πολλοῦ.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** δευτερολογῶν τονίζει ὅτι εἰς τὸ ἀγροτικὸν συνέδριον Θεσσαλονίκης εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ παραμείνουν εἰς Κατερίνην αἱ ἀρχικαὶ 500 οἰκογένειαι μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ὧν πρόκειται 24.

Ὁ κ. **Χ.Λαδᾶς** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν συνδέσμου σταθμῶν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ περιχώρων λέγει ὅτι πρόκειται περὶ τῶν σταθμῶν οἱ ὁποῖοι προτοῦ ἔλθῃ ἡ Πάουερ ἐχορήγουν ρεῦμα εἰς ὡρισμένα τμήματα τῶν Ἀθηνῶν. Ὅταν, συνεχίζει, εἰσήχθη κατόπιν ἐπερωτήσεως ἡ σύμβασις Πάουερ καὶ συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ κ. Καλογερᾶ ἐπεκαλέσθημεν τὴν προσοχὴν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Μεταξᾶ ἵνα λάβῃ μέριμναν πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτῶν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν σταθμῶν. Ὁ κ. Μεταξᾶς εἶπε τότε ὅτι ἔχει συνεννοηθῇ περὶ τούτου καὶ εἰς νεωτέραν ὑπόμνησίν μας μᾶς εἶπε ὅτι ἔχει πληροφορίας ὅτι οὗτοι ἦλθον εἰς ἀπ' εὐθείας συνεννοήσεις μετὰ τῆς Πάουερ, ἀλλ' ἔκτοτε δὲν ἔγινε τίποτε. Ἤδη ὑπομιμνήσκω καὶ πάλιν τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ νῦν κ. Ὑπουργὸς θὰ λάβῃ μέτρα καὶ πρόνοιαν ἐπὶ τῶν αἰτημάτων τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

Ὁ κ. **Ι. Καλογεράς** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ι. Γρηγοράκης. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας, νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐὰν ἔχῃ γνῶσιν ὅτι ὁ δασονόμος Γυθείου ἀμφισβητεῖ καὶ συζητεῖ σ' αἰσθάνεται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας διαταγὴν καὶ ἐξακολουθεῖ πιέζων τοὺς κατοίκους καὶ ἐφαρμόζων ἰδίας ἀντιλήψεις. Πρόκειται τονίζει, νὰ κόψουν οἱ χωρικοὶ ἕνα κλάδον δένδρου ἀπὸ τὴν αὐλήν των καὶ χρειάζονται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς μυ ίας διατυπώσεις νὰ λάβουν αὐτὴν τὴν ἄδειαν.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἔχει εκαμμίαν ἀναφορὰν ἐξ ἧς νὰ ἐξάγεται ὅτι ὁ δασονόμος δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου διὰ νὰ δύναμαι νὰ ἐπέμβω ;

Ι. Γρηγοράκης Ὄχι, ἐξ ἐπιστολῆς τὰ γνωρίζω· πάντως θὰ προκληθῇ καὶ σχετικὴ ἀναφορά, διότι ὁ κόσμος ἐκεῖ κάτω πιέζεται ἀπὸ τὰς δυσκολίας ποῦ παρεμβάλλον αι διὰ νὰ λάβουν μίαν ἄδειαν.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Καθὼς γνωρίζετε οἱ δασικοὶ νόμοι δὲν ἐπιτρέπουν τὴν κοπὴν δένδ. ων ἄνευ ἀδείας.

Ὁ κ.**Θ. Φίλιος** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν τίνα μέτρα ἔλαβε διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Τρικκάλων-Λαρίσσης, ἥτις κατεστράφη τελείως καὶ κατέστη σχεδὸν ἀδιάβατος. Ἡ ὁδὸς αὕτη, τονίζει, ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα, ἀλλ' ἐγκατελείφθη, ὅπως ἦτο ἐγκατελελειμένη καὶ ἡ γέφυρα τοῦ Κουτσοχείρου, τῆς ὁποίας τὴν σημασίαν ἠγνόει ἡ ὑπηρεσία, μέχρις ὅτου ἔγεινε τὸ γνωστὸν δυστύχημα.

Ν. Γαρδικιώτης. Ἡ ὁδὸς αὕτη, λέγει, τῆς Λαρίσσης-Τρικκάλων εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς ἡ ὁποία ἐξυπηρετεῖ ὅλην τὴν Θεσσαλίαν καὶ εἶναι ἀνάγκη ταχίστης ἐπισκευῆς της, διότι μένουσα ἀσυντήρητος θὰ ἀποκατασταθῇ δεδομένου ὅτι τώρα εὑρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν.

Α. Χρηστομάνος (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ὅτι ἡ ὁδὸς εἶναι εἰς κακὴν κατάστασιν τὸ γνωρίζω ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως. ἐδώσαμεν τὴν πίστωσιν, τὴν ὁποίαν ἠδυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὴν γέφυραν, ἀλλ' ὅλαι αὐταὶ αἱ κατὰ δόσεις ἐπιδιορθώσεις πηγαίνουν χαμένα ἐφ' ὅσον δὲν ἀλλάξει τὸ σύστημα.

Ν. Γαρδικιώτης. Μὲ 200 χιλιάδας δραχμὰς πίσ.ωσιν δὲν δύναται νὰ γίνῃ τίποτε.

Ὁ κ. **Θ. Φίλιος** παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ δηλώσῃ ἂν σκέπτεται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Τσωτίου καὶ Ἀλῇ ἐφένδη, τοῦ Δήμου Φαρσκευὴν τῆς ὁδοῦ Τσωτίου καὶ Ἀλῇ ἐφένδη, τοῦ Δήμου Φαρσκανδώνος, ἥτις κατεστράφη τελείως καὶ μετ' αὐτῆς καὶ 4-5 γέφυραι αὐτῆς καὶ ἰδίᾳ ἡ γέφυρα Βιτσουρίων ἡ ἑνοῦσα τὴν ἐπαρχίαν Τρικκάλων Καρδίτσης. Ἡ ὁδὸς αὕτη, συνεχίζει, ἐκαρακτηρίσθη ὡς ἐπαρχιακὴ καὶ πρέπει ἢ νὰ χαρακτηρισθῇ καὶ πάλιν ὡς ἐθνικὴ ἢ τοὐλάχιστον νὰ ληφθῇ μέτρα νὰ μὴ περνοῦν τὰ νερὰ καὶ πλημμυροῦν ὅλον τὸν κάμπον.

Ὁ κ. **Ν. Γαρδικιώτης** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Δ. Χατζῖσκος,** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τῆς Δημοτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀταλάντης, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἐκεῖ λιμένα καὶ τὰς τῆς Συγκοινωνίας, νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἐκεῖ λιμένα καὶ τὰς προσεγγίσεις του ὡς ἄγονον γραμμήν, διότι ἐκ τῆς ἐλλειψέως συγκοινωνίας ζημιοῦνται οἱ κάτοικοι.

Ὁ κ.**Σ. Τσακμάκης,** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν πρόσφυγων Κοινότητος Σταυροῦ, λέγει, ὅτι οὗτοι παραπονοῦνται διότι τὸ ἓν τέταρτον τοῦ ὅλου κτήματος ἀνήκοντος εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ὅπερ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς διὰ γεωργικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐγκατάστασιν, τώρα διεκδικεῖ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐγκατάστασιν, τώρα διεκδικεῖ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα κάποιος Ὀθωμανὸς καὶ πρόκειται εἰς συνεννοήσεις νὰ τὸ πωλήσῃ εἰς τρίτους ἐπιχειρηματίας, ἐνῷ εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητον διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων καὶ τῶν γηγενῶν καὶ τῶν προσφύγων. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, καὶ τῶν γηγενῶν καὶ τῶν προσφύγων. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας, εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς αἰτήσεως περὶ πωλήσεώς του εἰς τρίτους νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει τὰς ἀνωτέρω ἀνάγκας.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** λέγει ὡσαύτως ὅτι αἱ 300 πρόσφυγικαὶ οἰκογένειαι Σταυροῦ ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ μὲ τὴν πρόγικαὶ οἰκογένειαι Σταυροῦ ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ μὲ τὴν προϋπόθεσιν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ὅτι θὰ τοὺς δοθῇ τὸ 1/4 τῶν δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων. Τώρα ὅμως παρουσιάζεται κάποιος Ὀθωμανὸς ὡς ἰδιοκτήτης τοῦ 1/4 καὶ διαπραγματεύεται νὰ τὸ πωλήσῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῶν ἄλλων μεριδίων τοῦ δάσους κ. Οἰκονόμου καὶ εἶναι ἀνάγκη ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι ὅλον αὐτὸ τμῆμα εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὰς ἀνάγκας τὰς γεωργικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς τῶν παλαιῶν καὶ νέων κατοίκων τοῦ Σταυροῦ.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Ἂν πρόκειται περὶ ἐνδεχομένης πωλήσεως, πρὸ τοῦ ἀπορασίσω θὰ ἐξετάσω τὸ ζήτημα τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω ἀναγκῶν.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Παμμεσηνιακοῦ συλλόγου Καλαμῶν, λέγει ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος ἐνεφάνισε πρόσοδον σχεδὸν γενικὴν εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ἀπεσυνέθεσε μερικὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις. Τὰ Κράτη, συνεχίζει, ἀνεγνώρισαν τὸ ἄδικημα καὶ ἔσπευσαν νὰ τὸ θεραπεύσουν ἀποζημιώνοντα τοὺς ἐκ τῆς προσόδου ζημιουμένους πεύσουν ἀποζημιώνοντα τοὺς ἐκ τῆς προσόδου ζημιουμένους καὶ ἐπαγγελματίας. Ἡλθε τῶν Κρατῶν καὶ ἑταιρεῖαι ἀνήκουσαι εἰς τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμὸν ἐπίσης ἀπεζημίωσαν τοὺς παρ' αὐταῖς ἐργασθέντας ἐπαγγελματίας καὶ ἐργάτας. Μία ἐκ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν τάξεων εἶναι καὶ οἱ μεσῖται σταφίδος εἰς τὰς σταφιδοφόρους ἐπαρχίας. Ἀφ' ἧς ἱδρύθη σταφίδος εἰς τὰς σταφιδοφόρους ἐπαρχίας. Ἀφ' ἧς ἱδρύθη ὁ αὐτόνομος σταφιδικὸς ὀργανισμὸς ἡ τάξις αὕτη τῶν μεσιτῶν κατεστράφη διότι ὁ αὐτόνομος ὀργανισμὸς προέβη εἰς ἀγορὰν 60,000,000 ὀκάδων σταφίδος ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰς ἑνώσεις τῶν παραγωγῶν. Ὡς δὲ γνωρίζει καλύτερον παντὸς ἄλλου ὁ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργός, ὡς ἐκ σταφιδοφόρου ἐπαρχίας προερχόμενος, ὀδεμία πρᾶξις, ὀδεμία συναλλαγὴ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ μεσίτου, μέχρι δὲ τοιούτου σημείου, ὥστε ἡ συναλλαγὴ ἄνευ μεσίτου ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ θεωρηθῇ ἔγκυρος. Ἡ κατάστασις αὕτη συνήγαγε τοὺς μεσίτας εἰς σωματεῖον, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ὑπάγθησαν οἱ μεσῖται εἰς ειδικὴν τάξιν φορολογουμένων. Ἤδη αἱ οἰκογένειαι τῶν μεσιτῶν διατρέχουσι τὸν κίνδυνον οἰκονομικοῦ θανάτου διότι δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ τοιοῦτοι σταφιδεμπορεῖται νὰ τραπῶσιν εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα κατόπιν τριακονταετοῦς μεσιτικοῦ βίου. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὅσον εἶναι δυνατὸν ὑπ' ὄψει του τὰ αἰτήματα καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι νομίζει δίκαιον, ὀρθὸν καὶ νόμιμον ὑπὲρ αὐτῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἑνώσεως Ἐμπορουπαλλήλων Καβάλλας, ἀναπτύσσει τὰ αἰτήματα τοῦ ψηφίσματος τῆς Ἑνώσεως αὐτῶν καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ λῆψις τῶν αἰτουμένων μέτρων δικαιοτάτων ἄλλως τε καὶ συμφώνων πρὸς τὰς προεκλογικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως. Οἱ ἐμπορουπάλληλοι, τονίζει, καὶ αἱ λοιπαὶ τάξεις τῶν μισθωτουμένων καὶ τῶν ἐργατῶν ἀπεδέχθησαν τὰς φάλαγγας τῆς 19ης Αὐγούστου καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιλύσωμεν τὰ δίκαια αἰτήματά των, ἐπισπεύδοντες τὰ ἀπαιτούμενα νομοθετικὰ μέτρα.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Παρακαλῶ νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάκης** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν Γεωργικοῦ Ταμείου Ἐπανομῆς καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπὶ τῶν δικαίων αὐτοῦ αἰτημάτων ληφθῇ μία πρόνοια.

Οἱ κ. κ. **Μ. Σαμαρᾶς** καὶ **Ι. Ἀποστόλου** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ι. Κανναβὸς (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου Μιραμβέλλου Κρήτης, λέγει, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ κλήρου ἐκεῖ εἶναι οἰκτροτάτη καὶ ἀντὶ νὰ προκαλῇ τὸν σεβασμὸν τῶν χριστιανῶν προκαλεῖ τὸν οἶκτον αὐτῶν, διότι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κλήρου πίνουν καὶ κατέχονται ὡς ἐκ τούτου εἰς πράξεις ἀνάξιας πρεπείς διὰ τὸ σχῆμά των. Εἶναι ἀνάγκη, τονίζει, νὰ ληφθῇ μία μέριμνα ἄμεσος.

Ὁ κ. **Α. Λούλης** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης,** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἔφερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Μιραμβέλλου, ἀφορᾷ ὄχι μόνον τοὺς αἰτουμένους καὶ τοὺς συναδέλφους των τῆς Κρήτης, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, φρονεῖ δέ, ὅτι εἶναι καιρὸς ἐπὶ τέλους νὰ λυθῇ τὸ μέγα ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν ἱερεῖς ἀξίους τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς αὐτῶν. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἱερέων ἀναγκάζονται σήμερον ἵνα συντηρήσωσι τὰς οἰκογενείας αὐτῶν νὰ καταγίνωνται εἰς χειρωνακτικὰς ἐργασίας, διότι ἄλλως θὰ ἀποθάνωσι τῆς πείνης καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαί των. Ἡ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Κρήτης ἐπεχείρησε τὸ 1923 νὰ λύσῃ τὸ φλέγον τοῦτο ζήτημα διὰ τὸν κλῆρον τῆς Κρήτης καὶ βασισθεῖσα εἰς τὸ ἄρθρον 62 τοῦ Καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης ἔλαβεν ἀπόφασιν ἵνα μισθοδοσῇ τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ ἀπὸ τὰ κέρδη τῆς πωλήσεως τοῦ κηροῦ, ἐζήτησε δὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τὴν ἐπίκτασιν εἰς τὴν Κρήτην τοῦ νόμου περὶ μονοπωλήσεως τοῦ κηροῦ. Δυστυχῶς ὅμως οἱ κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὶ τῆς Παιδείας ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐντεῦθεν οὐδ' ἀπαντήσεως ἠξίωσαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης, καίτοι ἐγένοντο αὐτοῖς ἐπανειλημμέναι ὑπομνήσεις, ἔφεραν κυριολεκτικῶς μὲ κηρὸν τὰ ὦτα των εἰς τὰς ἐπικλήσεις τῆς Μητροπόλεως Κρήτης.

λίδω τὴν πληροφορίαν, ὅτι πρὸ τινων ἡμερῶν ὁ Μητροπολίτης Κρήτης ἐστείλεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἀξιότιμον κ. Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν ᾗ ἐκθέτει τὰς σκέψεις τῆς Ι. Συνόδου Κρήτης καὶ ὑποδεικνύει τὰ μέτρα δι' ὧν θὰ λυθῇ τὸ σοβαρώτατον ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τῶν ἱερέων τῆς Κρήτης, ὡς ἰσχεδὸν νὰ ἐπιφερνυθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. Ἀνέγραφον δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης ἐστάλη καὶ εἰς ἐμὲ ὅπερ κατεθέτω εἰς τὸ Προεδρεῖον, ὅπως τὸ ἀποστείλῃ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας, ὃν παρακαλῶ ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ ἐν αὐτῷ ἐκτιθέμενα καὶ προβῇ ταχέως εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀπαιτουμένων μέτρων διὰ τὴν ταχεῖαν λύσιν τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ.

Ὁ κ. **Π. Χριστούλας,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ηλιουρίου, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δώσῃ ἀναστολὴν πληρωμῆς χρεῶν, διότι ἡ ἐκεῖ περιφέρεια εἶναι ἀκριδόπλακτος.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Θὰ ἐξετάσω.

Ὁ κ. **Η. Τσεριώνης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀμαλιάδος, λέγει, ὅτι κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐγγείου φορολογίας ἀφορολόγητα ἀναλόγως ἑκάστης οἰκογενείας γεωργικὰ προϊόντα ἀπὸ 300-600 δκάδες. Παρὰ ταῦτα καὶ παρὰ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, ὁ ἔφορος Ἀμαλιάδος δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρέσεις αὐτάς. Οἱ φορολογούμενοι διεμαρτυρήθησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἔφορον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἀλλ' ὁ ἔφορος καὶ πάλιν ἠρνήθη, ὁπότε τὸ Ὑπουργεῖον τὸν διέταξε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν νόμον καὶ νὰ ἀπολογηθῇ. Ἐν τῷ μεταξύ, ἐπειδὴ ἔλαγεν ἡ προθεσμία, οἱ κάτοικοι εἶχον καταβάλει τοὺς κακῶς ὁρισθέντας φόρους. Ἤδη, ἐπιλέγει, δι' ἀναφορᾶς των παραπονοῦν αι κατὰ τοῦ ἐφόρου, ὡς μὴ παρέχοντος πλέον ἐγγύρα φορολογικῆς δικαιοσύνης καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κακῶς εἰσπραχθέντων φόρων, νὰ τιμωρήσῃ δὲ καὶ τὸν παρεκτραπέν.α ἔφορον.

Ὁ κ. **Τ. Ἀναστασίου** λέγει, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ προστατεύσῃ καὶ τοὺς ἀδικουμένους πολίτας καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐφόρου, ὅστις μετεβλήθη εἰς νομοθέτην καὶ δὲν ἐφαρμόζει οὔτε τὸν νόμον οὔτε τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου ἀφηνιάσας πρὸς καταφορολόγησιν τοῦ κόσμου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Νὰ μοὶ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ν. Συριόπουλος. Ὁ ἔφορος αὐτός, τονίζει, δὲν ἔδειξε καθόλου συμπεριφορὰν ὑπαλλήλου καὶ εἶναι ἀκατανόητον πῶς ἀρνεῖται νὰ συμμορφωθῇ μὲ ἐπανειλημμένας διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου ὑποδεικνυούσας τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Εἶναι ἀνάγκη, ἐπιλέγει, ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον τιμωρήσῃ τὸν ὑπάλληλον αὐτὸν καὶ διατάξῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κακῶς εἰσπραχθέντος φόρου.

Ὁ κ. **Ν. Ξηρὸς** ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Κ. **Ἀλαβάνος** (Πρόεδρεύων). Ἡ ἀναφορὰ νὰ σταλῇ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ συνεταιρισμοῦ καπνοκαλλιεργητῶν Γαλατᾶ Κρήτης.

Ὁ κ. **Ο. Πανταζίδης,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς προσφύγων Χίου καὶ Οἰνουσσῶν, διεκτραγωδεῖ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν ὑπὸ τὴν ὁποίαν στεγάζονται 4,000 οἰκογένειαι, ἀφοῦ μόνον 350 δωμάτια ἐν συνόλῳ ᾠκοδομήθησαν καὶ αἱ ὑπόλοιποι στεγάζονται εἰς πραγματικὰς τρώγλας καὶ ἀποθήκας. Κατόπιν διαμαρτυριῶν των, συνεχίζει, διεπιστώθη ἡ ἐλεεινὴ αὐτὴ κατάστασις καὶ παρὰ τοῦ κ. Ἡλίη, μεταβάντος ἐκεῖ. Ἠρ' ὅλα ταῦτα οὐδὲν ἐγένετο καὶ πρόκειται μὲν ἡ Ε. Α. Π. νὰ κατασκευάσῃ δύο συνοικισμοὺς ἐξ 100 οἰκημάτων ἕκαστον, ἀλλὰ καὶ ταῦτα εἶναι ἀνεπαρκῆ. Χρειάζεται, ἐπιλέγει, νὰ γείνῃ εἰς ἑπαρχίας Κρατικὸς συνοικισμὸς καὶ πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Προνοίας, ὅπως ρίψουν ἓν βλέμμα στοργῆς εἰς τοὺς ἀτυχεῖς πρόσφυγας Χίου καὶ Οἰνουσσῶν.

Ε. Ἐμμανουηλίδης (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας). Ὁ κ. συνάδελφος, λέγει, γνωρίζει ὅτι καὶ μετὰ τοῦ ἰδίου συνειργάσθημεν καὶ μετὰ τῆς ὑπηρεσίας συνεργαζόμεθα, ὅπως διορθωθῇ ἡ κατάστασις τῆς στεγάσεως τῶν προσφύγων αὐτῶν, καὶ δὲν παύομεν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών μας νὰ προσπαθῶμεν ὅπως διορθωθῇ ἡ κατάστασις τῶν προσφύγων Οἰνουσσῶν καὶ Χίου ὑπὸ ἔποψιν στεγάσεως παρακαλῶ δὲ νὰ μοῦ σταλῇ καὶ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἀναπληρωτικῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** λέγει, ὅτι οὗτοι παραπονοῦνται διότι δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὰς τελευταίας αὐξήσεις τῶν μισθῶν, ἐνῷ δὲν εἶναι οὔτε ἕκτακτοι οὔτε προσωρινοί.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας,** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν Συνδέσμου ἐργατῶν τῶν βυρσοδεψῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, λέγει ὅτι οὗτοι ἔχουν ἐκτοπισθῇ ἀπὸ τὰ μηχανοκίνητα βυρσοδεψεῖα καὶ ἐπανειλημμένως ἐζήτησαν προστασίαν, ἀλλὰ δὲν ἔγινεν ὑπὲρ αὐτῶν τίποτε. Εἶναι ἀνάγκη, ἐπιλέγει, ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ κατάθεσις τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων καὶ ληφθῇ πρόνοια δι' ὅλας αὐτὰς τὰς τάξεις, εἰδικῶς δὲ διὰ τοὺς ἀναφερομένους δύνανται οἱ μὲν νέοι ἐξ αὐτῶν νὰ τύχουν ἀγροτικῆς ἐγκαταστάσεως, οἱ δὲ γέροντες νὰ λάβουν σύνταξιν.

Ὁ κ. **Α. Θεολογίτης,** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ δηλώσῃ ἂν θὰ κατατεθοῦν τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια, δεδομένου ὅτι ὅλαι αἱ ἀναφοραὶ καὶ διαμαρτυρίαι προέρχονται ἀπὸ τὰς πασχούσας ὑπαλληλικὰς καὶ ἐργατικὰς τάξεις.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια, δὲν θὰ κατατεθοῦν πρὸ τῶν ἑορτῶν, διότι δὲν ἔχουν ἀκόμη παρασκευασθῇ.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας αἱ λοιπαὶ ἀναφοραὶ ἀναβάλλονται.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος κ. **Ι.Τσιριμῶκος** καταλαμβάνει τὴν ἕδραν τοῦ Προέδρου.

Μεθ' ἃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Ν)βρίου 1927 περὶ κυρώσεως α' τοῦ Ν. Δ. τῆς 14—5—26 περὶ Γεωργικῆς Ἑταιρείας καὶ β' τοῦ Ν. Δ. τῆς 19—2—26 περὶ ἐτησίας τακτικῆς συνδρομῆς εἰς τὴν Ἑλλ. Γεωργικὴν Ἑταιρείαν».

Συζητουμένου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 8 Σ)βρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων» ὁ κ. **Α. Καλαντζάκος** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἰσάγεται ἀντισυνταγματικῶς διότι θὰ ἔπρεπε νὰ φέρῃ καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δεδομένου ὅτι καταργεῖ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. τοῦ Νοεμβρίου 1927, ἐνῶ τὰ περὶ οὗ πρόκειται μεταλλεῖα εἶναι μεγάλης ἀξίας. Τὸ μεταλλεῖον τῆς Ἀλατίνης ἔχει ἐκμισθωθῇ εἰς Ἀγγλικὴν ἑταιρείαν ἀντὶ 10.000 λιρῶν καὶ διὰ διάρκειαν κάτω τῶν 10 ἐτῶν. Ἄλλα μεταλλεῖα μεγάλης ἀξίας εἶναι τὰ μεταλλεῖα τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς καὶ τὰ μεταλλεῖα Καρκάρας.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Πρόεδρος. Ἀναβάλλεται ἡ περαιτέρω συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου τῇ αἰτήσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Πρόεδρος. Δευτέρα συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 4 Ν)βρίου 1926 περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3270 ἀφορῶντος τὰς ἐν τῷ κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.»

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ ὑπάρχει τροπολογία τοῦ κ. Κεντούρη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναγνώσκει τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἥτις ὅμως δὲν γίνεται δεκτή.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι ὑπάρχει τροπολογία περὶ διορθώσεως τῶν λέξεων τὸν ἐπιδιαιτητὴν διὰ τῆς ὀρθῆς τὸν ἢ τοὺς διαιτητάς.

Ἡ τροπολογία αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ἐπιφέρει τροπολογίαν προστιθεμένης ἐν αὐτῷ τῆς κάτωθι παραγράφου. «Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου δημιουργηθεῖσαι τυχὸν ἀπαιτήσεις ἢ ὑποχρεώσεις κρίνονται ὁριστικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος».

Ἡ τροπολογία αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ὑπάρχει τροπολογία τοῦ κ. Κολιαλέξη, ἥτις ὅμως δὲν γίνεται δεκτή.

Μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβαλλομένης τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

1) «Περὶ χορηγήσεως πιστώσεως ἐκδραχμῶν 7.852.402 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν» καὶ

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1927 Ν.Δ. περὶ σχηματισμοῦ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ σιδηροδρομικῶν συνταξιούχων.»

Συζητουμένου εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1927 συμφωνίας περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου πληρωμῶν τοῦ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1922 τοῦ ἀφορῶντος τὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴν μετανάστευσιν», ὁ κ. **Ν. Ζαρίφης,** εἰσηγητὴς τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ σύμβασις τῆς 9 Δεκεμβρίου 1927 πρόκειται νὰ συζητηθῇ καὶ κυρωθῇ αὐτοτελῶς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔργου τῆς Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως, ἡ ὁποία ἔχει τὴν πηγήν της εἰς τὴν συνθήκην τῆς εἰρήνης τὴν συναφθεῖσαν ἐν Νεϊγύ. Εἰς τὰ ἄρθρα, λέγει 56 καὶ 57 τῆς συμβάσεως ταύτης καθορίζεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὅπως ἐπιτρέψωσιν εἰς τὰς μειονότητας αὐτῶν νὰ μεταναστεύσουν εἰς τὰς χώρας μεθ' ὧν συνδέονται φιλικῶς. Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς μεταναστεύσεως ὑπῆρξαν τρεῖς: πρῶτον ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ, δεύτερον ἡ πύκνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ν. Χωρῶν, ἀραιωθέντος λόγῳ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐκτοπίσεων, καὶ τρίτον ἡ ἑδραίωσις τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Βαλκανικῇ διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἀφορμῶν τῶν προστριβῶν. Ὡς εἶναι γνωστόν, κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξέσπα συνήθως κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ἀγανάκτησις καὶ τὸ μῖσος τῶν Βουλγάρων, ὁδὲ τότε Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐσκέφθη νὰ θέσῃ ἐκποδὼν τὰς ἀφορμὰς ταύτας τῆς διαταράξεως τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Βαλκανικῇ καὶ τὸ Συνέδριον τῆς εἰρήνης ἐδέχθη τὴν μετανάστευσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Κ.Τ.Ε. Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν ὑπεγράφη ἡ συνθήκη εἰρήνης ἐν Νεϊγύ ὑπεγράφη καὶ ἡ συνθήκη περὶ Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως. Τὸ Συνέδριον τῆς εἰρήνης ἔδωσε μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν σύμβασιν τῶν μεταναστεύσεων καὶ ἐπέτρεψε καὶ εἰς ἄλλα Κράτη νὰ προσχωρήσωσιν εἰς αὐτήν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν Κρατῶν προσεχώρησεν εἰς τὴν σύμβασιν τῶν μεταναστεύσεων, τοῦτο ὅμως δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἡ σύμβασις ἦτο κακή· ἀντιθέτως ἔχομεν πλείστας ὅσας ἀποδείξεις ὅτι αὐτὴ ἦτο ὠφέλιμος διὰ τὴν παγίωσιν τῆς εἰρήνης. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις αἵτινες θὰ ἐδίδοντο εἰς τοὺς μετανάστας, ἡ σύμβασις τοῦ Νεϊγὺ ὁρίζει ὅτι αὗται θὰ ἐδίδοντο εἰς τὸ ἀέριον. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως ταύτης συνεκροτήθη ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἥτις ἦτο τὸ ὄργανον τῆς μεταναστεύσεως. Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπή, καταρτισε κανονισμὸν περὶ τῶν ὅρων ὑφ' οὓς θὰ ἐγίνετο ἡ μετανάστευσις καὶ κατήρτισεν ἐπίσης καὶ οἰκονομικὸν πρόγραμμα γνωστὸν ὡς σχέδιον πληρωμῶν, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Τὸ σχέδιον αὐτὸ καθορίζει τὰς λεπτομερείας: Ὡς πρὸς τὴν μετανάστευσιν καθορίζει τὴν ἀποζημίωσιν κατὰ 10 ο)ο τοῖς μετρητοῖς καὶ κατὰ 90 ο)ο εἰς ὁμολογίας τοῦ Κράτους εἰς τὸ ὁποῖον θὰ μετέβαινον οὗτοι, αἱ δὲ διαφοραὶ τῆς ἀξίας τῶν περιουσιῶν καθορίζονται διὰ τοῦ προγράμματος τῶν πληρωμῶν. Τὰ 10 ο)ο τῆς ἀποζημιώσεως καταβάλλονται ἀμέσως διὰ τσέκ τῶν ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν τῶν δύο Κρατῶν καὶ διὰ τὰ 90 ο)ο ἐκδίδονται προσωρινὰ ὁμολογίαι, αἵτινες θὰ μετεβάλλοντο εἰς ὁριστικὰς μὲ τόκον 6 ο)ο καὶ αἵτινες θὰ ἀπεσβέννυντο εἰς 12 ἔτη χρεωλυτικῶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν περιουσιῶν τῶν μεταναστῶν, τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα ὁρίζει ὅτι ἡ ὀφειλέτις χώρα θὰ ἐξέδιδε προσωρινὰς ὁμολογίας μὲ 6 ο)ο ἀποσβεστὰς εἰς 6 ἔτη ὑπὲρ τῆς πιστωτρίας. Τὸ σχέδιον πληρωμῶν καθορίζει καὶ τὰς ἐγγυήσεις, τὰς ὁποίας καὶ ἀναφέρει. Συνεχίζων λέγει ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο τῶν πληρωμῶν κατηρτίσθη καὶ ἐκυρώθη ἐπὶ τῇ βάσει προϋποθέσεων, αἵτινες ἐθεωρήθησαν ἀσφαλεῖς, ἀλλ' αἵτινες κατόπιν ἀνετράπησαν καὶ ἔγιναν δεσμευτικαὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνῷ ὅταν ὑπεγράφη τοῦτο ἐπιστεύθη ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἦτο ἡ πιστώτρια μετεβλήθη αὕτη εἰς ὀφειλέτιδα. Τὸ σχέδιον πληρωμῶν εἶχε καὶ μίαν ἄλλην διάταξιν. δι' ἧς ἡ ὀφειλέτις χώρα, ὑπεχρεοῦτο ἐὰν ἔκαμνε δάνειον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν νὰ ἐξοφλήσῃ ὅλον τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον εἶχε πρὸς τὴν πιστώτριαν, συγχρόνως δὲ τοῦτο ἀπέκλειε τὸν συμψηφισμὸν χρέους μεταναστῶν πρὸς οἱονδήποτε ἄλλο χρέος. Αἱ καταβληθεῖσαι καὶ αἱ διατάξεις ἐβάρυνον πολὺ τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ σχέδιον ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως σχετικὴ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, συνέπεσε δὲ ἡ δημοσίευσις τῆς πράξεως ταύτης μὲ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας περὶ τροποποιήσεως τῆς συμβάσεως ταύτης. Ἡ τροποποίησις αὕτη εἶναι ἡ λεγομένη σύμβασις Καφαντάρη—Μολόφ. Αὕτη ὀφείλεται εἰς εἰσήγησιν τῆς δημοσιονομικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Κ. Τ. Ε., οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς ὁποίας διεπίστωσαν, ὅτι καὶ αἱ δύο Κυβερνήσεις δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξοφλήσουν τὰ χρέη αὐτὰ ἐντὸς τῆς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ εἰσηγήθησαν τὴν τροποποίησιν καθ' ἣν τὰ 12 ἔτη πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν ὁμολογιῶν μεταβάλλονται εἰς 30, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ 6 ἔτη τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ὀφειλετίδος πρὸς τὴν πιστώτριαν Κυβέρνησιν μεταβάλλονται καὶ αὐτὰ εἰς 30. Τὸ δὲ ὑπόλοιπον θὰ κατεβάλλετο δι' ἐντόκων γραμματίων. τὰ ὁποῖα θὰ κατέθετεν ἡ ὀφειλέτις εἰς μίαν οὐδετέραν Τράπεζαν. Ἡ νέα σύμβασις καταργεῖ τὰς ἐγγυήσεις, ὑποχρεώνει δὲ μόνον τὰς δύο Κυβερνήσεις νὰ ἐγγράφουν εἰς τὸν προϋπολογισμόν των τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰ διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους, συγχρόνως δὲ ἀναφέρουν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν ποῖα ποσὰ ἀνέγραψαν διὰ τὴν ἀπόσβεσιν ταύτην τῶν ὁμολογιῶν. Ἐν τῇ νέᾳ συμβάσει δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν χρεῶν, καταργεῖται δὲ καὶ ἡ ὑποχρέωσις πρὸς πληρωμὴν τοῦ ὑπολοίπου χρέους ἅμα τῇ συνάψει ἐξωτερικοῦ δανείου. Ἀπὸ τὰς διατάξεις αὐτὰς συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἐφ' ὅσον ἀνετράπη ἡ παλαιὰ σύμβασις, ἡ νέα παρουσιάζει πλεονεκτήματα, ἐκτὸς τῶν κεφαλαίων τῆς

ἀποζημιώσεως τῶν με ἀναστῶν, οἵτινες ἀδικοῦν αι δι' αὐτῆς. Ἡ περυσινὴ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίσασα τὸ δίκαιον ἐπανέφερε τὴν κλῆσιν τῶν ὁμολογιῶν καὶ ηὔξησε τὸν τόκον εἰς 8 0/0. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐξωτερικῶν, μελετήσασα τὸ ζήτημα, κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ εἰσαγχθῇ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν μεταναστῶν, ἀλλὰ τὴν πρόληψιν ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικοῦ νομοσχεδίου. Συνεχίζων ἔτσι τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς ἀποβαίνει ὁρειβάτις. Ὁ πρῶτος, λέγει, εἶναι ὅτι προσελθήσαν ἀκόμη 4.000 οἰκογένειαι μεταναστῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν, εἰς τρόπον ὥστε οἱ μὲν Ἕλληνες ἀνῆλθον εἰς 48.000, οἱ δὲ Βούλγαροι εἰς 88.000. Δεύτερος λόγος εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῶν περιουσιῶν ἥτις δὲν ἔγινεν ὁμοιομόρφως. Ἐν Βουλγαρίᾳ τὰ ἀστικὰ κτήματα ἐξετιμήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν, ἐνῷ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ κολοφῶνα ἡμῶν καθ' ὃ ἡ ἐκτίμησις ἦτο λεπτομερεστέρα καὶ ἀσφαλεστέρα ἐξογκωμένη." Ἄλλος λόγος ἦτο ἡ ὑποτίμησις τοῦ δολλαρίου. Ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ ὥρισε τὴν τιμὴν τοῦ δολλαρίου εἰς 60 δραχ., πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐζημίωσε τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν κατὰ 80 ἑκατομμύρια. Ἐπενέβη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία καὶ τὸ δολλάριον ὑπελογίσθη εἰς 70 δραχ. ἀλλὰ καὶ πάλιν ὑπάρχει ζημία. Ἕτερος λόγος εἶναι ἡ παραμέλησις ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν νὰ ὑποβάλλουν ἐνστάσεις διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν περιουσιῶν των. Οἱ Ἕλληνες εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δέχωνται τὴν πρωτοβάθμιον ἐκτίμησιν καὶ νὰ παραιτῶνται τῶν ἐνστάσεων διὰ νὰ λάβωσιν ὁπωσδήποτε μίαν ἀποζημίωσιν, καθόσον εὑρέθησαν ἄνευ πόρων μακρὰν τῶν περιουσιῶν των." Ἄλλος ἐπίσης λόγος εἶναι καὶ ἡ ἐπιδεινωθεῖσα ἀμέλεια τῶν ἐκτιμητῶν, δυστυχῶς καὶ Ἑλλήνων. "Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύνολον τοῦ χρέους τῶν με ἀναστῶν δὲν δύναται ἀκόμη νὰ τὸ καθορίσῃ, διότι πλείσται ὅσαι ὑποθέσεις μένουν ἐκκρεμεῖς. Πάντως τὸ χρέος πρὸς τοὺς με ἀναστας θὰ εἶναι 600.000.000 καὶ τὸ χρέος πρὸς τὴν Βουλγαρίαν 300—350.000.000 μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν περιουσιῶν τῶν Κομνηνῶν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔναντι τοῦ ποσοῦ τούτου παρέμειναν κτήματα ἀστικὰ καὶ ἀγροτικά. Καὶ τὰ μὲν ἀστικὰ ἐξεχειρίσθησαν εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Ἀμυναν, τὰ δὲ ἀγροτικὰ εἰς τὴν Ε. Α. Τ. Τὸ ἔργον τῆς μεταναστεύσεως ἤρχισεν πρὸ 8ετίας καὶ δυστυχῶς ὄχι μόνον δὲν βλέπομεν πλησιάζον τὸ τέρμα αὐτῆς, ἀλλ' ἀντιθέτως βλέπομεν τοῦτο ἀπομακρυνόμενον. Ἐλέχθη ὅτι θὰ ἐτελείωνε τὸ ἔργον τοῦτο κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ἀλλὰ ἴσως οὔτε μ' χρις τέλους τοῦ 1929 δὲν θὰ ἴδωμεν τὸν τερματισμὸν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, διότι πλεῖστ αι ὅσαι ὑποθέσεις παραμένουν ἐκκρεμεῖς. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ προτείνῃ τὴν κύρωσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς συμφωνίας τῆς Γενεύης, συνιστᾷ δὲ νὰ μὴ γείνῃ τοκλείσιμον τῶν ἐργασιῶν πρὶ τοῦ ἐκτιμηθοῦν αἱ κοινοτικαὶ περιουσίαι καὶ προτοῦ ἀναθεωρηθοῦν πολλαὶ ἐκτιμήσεις, ὑπάρχει δὲ καὶ προηγούμενον ἀναθεωρήσεως ἐκτιμήσεως περιουσιῶν. Ἐπίσης ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ δολλαρίου, ἀφοῦ ἤδη ἀπὸ διετίας ἐσταθεροποιήθη ἡ δραχμὴ καὶ τοῦτο ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ ζημία 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, καὶ ἐκ τρίτου ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἐπιδιωχθῇ μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν ἡ διάλυσις τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐργασία αὐτὴ εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν. Ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ συνιστῶσα τὴν μὴ ψήφισιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἐκφράζει δύο εὐχάς, πρῶτον ὅπως εἰ δυνατὸν συγχρονισθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ μὲ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν περὶ βελτιώσεως τῆς τιμῆς τῶν ὁμολογιῶν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Μάλιστα.

Ν. Ζαρίφης. Συγχρόνως ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως δύνανται οἱ μετανάσται διὰ τῶν ὁμολογιῶν αὐτῶν νὰ ἀγοράζουν τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1927 συμφωνίας περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου πληρωμῶν ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1922 τοῦ ἀφορῶντος τὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴν μετανάστευσιν.»

Πρόεδρος. Δευτέρα συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει, ὅτι δὲν θὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλὴν οὔτε περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας, οὔτε περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῆς, οὔτε περὶ τῶν σχέσεων τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Βουλήν. Εἶναι γνωστὸν ὅτι εἶμαι ἀντίθετος τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο προκειμένης συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Γερουσίας, ἦτο ὀρθὸν νὰ ὁμιλήσουν πρῶτοι οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ θεσμοῦ. Δυστυχῶς παρετήρησα ὅτι ὑπῆρξε τοιαύτη ποικιλία γνωμῶν ἐπὶ τοῦ θέματος, ὥστε ὄχι μόνον τὰ ὑπάρχοντα συστήματα προυτάθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐπενοήθησαν καὶ νέα τοιαῦτα. Τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὅτι ἡ Γερουσία ἀποτελεῖ θεσμόν, ὅστις ἀπησχόλησε καὶ τοὺς δημοσιολόγους καὶ τὰ κοινοβούλια. Πρέπει δὲ νὰ ἀποδοθῇ συγχρόνως εἰς τὸ ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς κατὰ τύπους εἶναι νόμος, πράγματι δὲ εἶναι συνταγματικὴ διάταξις, καὶ δι' αὐτὸ οἱ βουλευταὶ δὲν δεσμεύονται ἀπὸ τὰς γνώμας τοῦ κόμματος. Ἀλλὰ παρετηρήθη ὅτι καὶ οἱ μᾶλλον ἐγκυρώτεροι, ὄχι μόνον ἀντίθετοι ὑπῆρξαν εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν δέον νὰ ὀργανωθῇ ἡ Γερουσία, ἀλλὰ ἀντίθετοι ἦσαν περὶ τοῦ ποῖος ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς Γερουσίας, καὶ ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ὅστις, ὅσον ἀφορᾷ τὸν θεσμόν, εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὸ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσαχθοῦν ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἰδέαι, αἵτινες δὲν ἐκπροσωποῦν τὸ ἄτομον, ἀλλὰ ὡρισμένας τάξεις. Εἶναι ἀντίθετος ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Συντηρητικοῦ κόμματος, ὅστις ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ Γερουσία θὰ χρησιμεύσῃ ὡς μεσάζον σῶμα μεταξὺ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος καὶ τῶν ριζοσπαστικῶν τάσεων. Ὁ Θεσμὸς τῆς Γερουσίας ἐμφανίζεται εἰς ἡμᾶς σήμερον ἐκ νέου διότι ὑπῆρχε κατὰ τὴν συνταγματικὴν μοναρχίαν καὶ κατηργήθη κατὰ τὸ 1864, ὡς γνωστὸν δὲ ὁ Θεσμὸς οὗτος δὲν συνδέεται ἰδιαζόντως μὲ κανὲν πολίτευμα, ὅσως προσιδιάζει εἰς τὰ μοναρχικὰ πολιτεύματα καὶ ὄχι εἰς τὰ δημοκρατικά. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἡ Γερουσία ὑφίσταται λόγῳ τῶν πολλῶν πολιτειῶν, αἵτινες εἶναι εἰς αὐτὰ τὰ Κράτη. Εἰς τὰς νεωτέρας Δημοκρατίας τοιοῦτον Σῶμα δὲν ὑπάρχει, οὔτε εἰς τὴν Γερμανίαν, οὔτε εἰς τὴν Ἐσθονίαν, Λετονίαν, Φιλανδίαν, οὔτε καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν. Συνεχίζων, λέγει ὅτι, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς καταρτίσεως τοῦ Σώματος, τὸ Σύνταγμα ἄφησεν εὐχέρειαι εἰς τὸν Νόμον ὁρίσαν ὅτι μόνον τὰ 9/12 θὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ τὸν λαόν, τὸ 1/12 ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν κἀτὰ ἄλλα 2/12 τὰ ὥρισεν ἀκαθόριστα. Τὸ νομοσχέδιον ὁρίζει ὅτι τὰ 9/12 θὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ τὸν λαόν, τὸ 1/12 ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν καὶ τὰ 2/12 ἀπὸ τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν εἶναι τὸ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀπὸ ἀρκετοῦ χρόνου εἶχεν ἀπασχολήσει καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν κοινὴν γνώμην, διότι λέγεται, ὅτι δι' αὐτοῦ διασπᾶται ἡ λαϊκὴ κυριαρχία, ἤτις ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἄτομα καὶ ὄχι ἀπὸ τὰς τάξεις. Κατὰ τὴν γνώμην αὐτῆς ἀντετάχθη ὅτι, πλὴν τῶν ἀτομικῶν γνωμῶν καὶ συμφερόντων, ἀναπτύσσονται καὶ ὁμαδικαὶ τοιαῦται. Δι' αὐτὸ μάλιστα συνεζητήθη καὶ ἂν θὰ ἔχωμεν Σῶμα ἀποτελούμενον μόνον ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Εἶναι γνωστή, λέγει, ἡ πρότασις ἥτις ἐγένετο μετὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν μὲ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν τάξεων. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι ὑποστηρίχθη, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν τάξεων εἶναι ἰδέα ριζοσπαστική, καὶ ὅτι ἡ ἐκπροσώπησις αὕτη θὰ εἶναι ἀφορμὴ κινδύνου περὶ ἐνδεχομένης διαφοιτικῆς ἐξελίξεως τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Δὲν νομίζω ὅτι αἱ τάξεις αὗται εἶναι δυνατὸν νὰ γεννήσουν κίνδυνον. Δεδομένου μάλιστα ὅτι δὲν πρόκειται νὰ καταρτίσουν Σῶμα ἀμιγὲς ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τάξεων. Φρονῶ, τοὐναντίον, ὅτι μετὰ τὰ λαϊκὰ συμφέροντα θὰ ἦτο καὶ ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ὁμάδων τούτων ὡρύτων διὰ νὰ ἔχωμεν κανονικώτερον τὴν διαρρύθμισιν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου. Δὲν βρίσκομαι καμμίαν διστακτικότητα ἐκ τῆς εἰσόδου τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τάξεων αὐτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀναφέρω τὸν Βισμάρκ, ὅστις ἠμπόδιζε πᾶσαν κακὴν διέξοδον διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν πραγματικῶν συμφερόντων, τῶν ὁποίων ἡ μὴ ἱκανοποίησις ἦτο μία ἀδικία. Ὑποστήριξε δὲ τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον. Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ νέον Σύνταγμα τῆς Γερμανίας, τὸ ὁποῖον ὥρισε τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῶν Ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι τὸ Συμβούλιον αὐτὸ δὲν ἔχει νομοθετικὴν δύναμιν, ἐξετάζει τὰ πράγματα καὶ ὑποβάλλει τὰ δέοντα μέτρα ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὅπου μάλιστα ἔχει δικαίωμα νὰ παρίσταται δι' ἑνὸς μέλους αὐτοῦ. Ἐπίσης δὲ ἡ Βουλὴ ὑποχρεοῦται ζητήματα πλουτοπαραγωγικοῦ ἐνδιαφέροντος νὰ τὰ στέλλῃ εἰς τὸ Ἀνώτατον αὐτὸ Συμβούλιον καὶ νὰ ζητῇ συμβουλευτικῶς τὴν γνώμην αὐτοῦ. Τὸ λαϊκὸν κόμμα ὑποστηρίζει εἰς τὴν Γ' Συνέλευσιν τὸν καταρτισμὸν τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τοῦ σημείου τὸ ὁποῖον ἀνέπτυξεν ὁ κ. Νάκος ὑπάρχει μεγάλη διαφορά. Ὁ κ. Νάκος ἤθελησε νὰ σχηματισθῇ τὸ Σῶμα αὐτὸ ἀπὸ ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν τάξεων, νὰ χωρισθῇ δὲ τὸ ὅλον Κράτος εἰς τόσας τάξεις. Ἐπὶ τοῦ συστήματος αὐτοῦ δὲν θὰ μὲ εὕρῃ σύμφωνον, διότι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ διακριθοῦν ὅλαι αἱ τάξεις. Ἡ κοινωνία μας μὴ προοδεύσασα ἀκόμη πολὺ δὲν ἔρθασε νὰ ἔχῃ διαγνωσθῇ οὕτω ποὺ ὥστε ἕκαστος νὰ ἔχῃ διακεκριμένον ἐπάγγελμα. Ἐνῶ ριζῶ ἰατροὶ οἵτινες εἶναι καὶ ταφιδέμποροι, διαγράφουσι οἵτινες ἔχουσι καὶ ἄλλο ἐπάγγελμα. Τὸ τοιοῦτον θὰ ἦτο ἐπαρκὴς λόγος, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον τὸ ὁμοῦν ὑποστήριξεν ὁ κ. Νάκος. Ἀλλ' ἐὰν κατορθοῦμεν τὸ χωρίσωμεν τὰ ἐπαγγέλματα καὶ νὰ ἐσχηματίζωμεν ἕνα δεύτερον Σῶμα ἐκπροσωποῦν τὰ συμφέροντα τῶν ἐπαγγελμάτων αὐτῶν, εἶχε δὲ τὸ Σῶμα τοῦτο νομοθετικὴν δύναμιν, θὰ ὑπῆρχεν κίνδυνος, διότι δὲν θὰ ἦτο συνεπίκουρος τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ θὰ ἦτο εἰς ἀνταγωνιστικὴν αὐτῆς. Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν τάξεων καὶ νὰ μὴ διαιρέσωμεν ὅλον τὸν λαὸν εἰς τάξεις. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς καὶ κατὰ τοῦτο τὰ δικαιώματα τῆς Γερουσίας εἶνε ἀνώτερα τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς. Καὶ καὶ μὲν ἡ διάλυσις αὐτὴ γίνεται κατὰ πρόταση τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος, ἀλλ' ἀντιλαμβάνεσθε ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ γνώμη αὐτοῦ. Καὶ μόνον, συνεπῶς, ἡ ἄποψις αὕτη θὰ ἤρκει ἵνα μὴ δεχθῶμεν τὰς ἀπόψεις τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἀθηνῶν.

"Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων αὕτη ἀπεκρούσθη καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὅτι αἱ ὀρισθοῦν ὅτι αἱ ὁποῖαι θὰ ὀφείλων νὰ διενεργοῦν τὴν ἐκλογὴν γανώσεις αἱ ὁποῖαι θὰ ὀφείλων νὰ διενεργοῦν τὴν ἐκλογήν δὲν ὑφίστανται σήμερον παρὰ ὡς προνομιακὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ ὅτι ἑπομένως διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή. Καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο εἶμαι σύμφωνος πρὸς τὸν νομοθέτην. Δι' αἱ ὀργανώσεις αὗται παρ' ἡμῖν δὲν εὑρίσκονται ἐν τοιαύτῃ σχέσει πρὸς τὸ δημόσιον ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθοῦν ἐξαρτήματα αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε ὑποτεθῇ ὅτι αὗται ὡς πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ Κράτος θὰ ἦτο ἀστειότης νὰ γίνεται λόγος περὶ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀπολύτως πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Μεταξὺ ὅμως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διακρίνονται ἰδιαιτέρως οἱ κληρικοί. Θὰ ὁμολογήσωμεν πάντες ὅτι τὸ θέμα εἶνε ἐντελῶς πρωτότυπον διὰ τὸν τόπον μας. Πράγματι πρώτην φορὰν ἀνοίγεται ἐπισήμως ἡ θύρα τῆς πολιτικῆς εἰς τὸν κλῆρον. Εἶνε τοῦτο ὀρθόν; Ὑπάρχουν διστάγμοι σοβαροὶ καὶ ὀρεῖλω νὰ εἴπω ὅτι δὲν κατόρθωσα νὰ πείσω ἀπολύτως ἐμαυτὸν ἂν πρέπει νὰ γίνῃ τοῦτο δεκτόν. Δὲν θεωρῶ ὅτι ἡ εἴσοδος τοῦ κλήρου εἰς τὸ δεύτερον Νομοθετικὸν Σῶμα δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ὡς ἐκ τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας οὗτος προσέφερε κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὸν τόπον. Πράγματι ὁ κλῆρος προσέφερε μεγάλα ἀγαθά, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν χάριν τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὸν σημερινὸν κλῆρον τὴν εἴσοδον εἰς τὴν Γερουσίαν. Αἱ ὑπηρεσίαι του ἐκεῖναι δύνανται νὰ δώσωσι καὶ τὸ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τοῦ σημερινοῦ κλήρου ὅτι αὐτοί, ἀναμιχθέντες εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα ἔδειξαν περίνοιαν ἐξαιρετικήν. Λύτην τὴν ἄποψιν καὶ μόνον λαμβάνοντες δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τοῦ κλήρου μετὰ τῆς ἐκκλησίας δὲν τὸν στερεῖ τῆς τοιαύτης ἀναπτύξεως ὥστε νὰ τὸν καθιστᾷ ἀνίκανον διὰ τὸ πολιτικὰ πράγματα. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὴν περίνοιαν αὐτὴν ἐδείκνυον οἱ κληρικοὶ τοῦ παρελθόντος ἀπέναντι Κράτους, πρὸς τὸ ὁποῖον ἐμάχοντο καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἑπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντιλάβωμεν ἐπιχείρημα. "Ἐν εἶναι τὸ σίγουρον ἐπιχείρημα, ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐμφάνισιν ὑπάρχουν ἱεράρχαι δεικνύοντες περίνοιαν καὶ διαχειριστικὴν ἱκανότητα, ὑπάρχει δὲ καὶ τὸ ἕτερον ἐπιχείρημα ὅτι οἱ κληρικοὶ ἀποτελοῦσι στοιχεῖον χρήσιμον διὰ τὸ δεύτερον Νομοθετικὸν Σῶμα. Ἀλλὰ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ κληρικοὶ δὲν βλέπω νὰ εἶνε διατεθειμένοι νὰ ἀποδεχθῶσιν εὐχαρίστως τὸ νέον ἄξίωμα. Δὲν γνωρίζω πῶς ἐσκέφθη ἡ Κυβέρνησις καὶ πῶς ἐσχημάτισε τὰς ἀντιλήψεις αὐτῆς. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι καὶ τούτων τὰς ἀντιλήψεις ἐζήτησα καὶ διάφορα δημοσιεύματα ἀνέγνωσα τῶν ἰδίων ἐκπροσωπουμένων κατὰ τὰς εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαγωγῆς, οὐδὲν δὲ ὑπὲρ αὐτῆς. Τοῦτο ἔχει σημασίαν μεγίστην διότι ἀποδεικνύει ὅτι φοβοῦνται ὅτι ἡ συμμετοχὴ των εἰς τὰ πράγματα τῆς Πολιτείας θὰ ἐπιδράσῃ κακῶς εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐζήτησα καὶ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τὰς γνώμας, οἱ ὁποῖοι ὡσαύτως θεωροῦν ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν κληρικῶν θέλει ἀναμφισβητήτως ἐπιδράσει εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ἔχω ὑπ' ὄψει καὶ σημείωμα τοῦ Κοραῆ, ὁ ὁποῖος δριμύτατα ἐπιτίθεται κατὰ τῆς ἰδίας τῆς εἰσόδου τῶν κληρικῶν εἰς τὴν πολιτικήν. Ἐπίσης εἰς περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιμελείᾳ τοῦ Μητροπολίτου Γενναδίου ἐκφράζεται οὗτος κατὰ τῆς ἰδίας ταύτης καὶ καταλήγει μὲ τὸ «ἀφίστεμαι ἡσύχως». "Οταν βλέπωμεν λοιπὸν αὐτοὺς τοὺς κληρικοὺς τοσοῦτον ἀντιτιθεμένους πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην, νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποχωρήσωμεν καὶ νὰ μὴ ὁρθώσωμεν εἰς τὸν νεωτερισμὸν αὐτόν. Ἔχω ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑπάρχει ἀλλαγὴ ἡ ἐκπροσώπησις αὕτη καὶ εἰς τὴν Ἱσπανίαν καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν κλπ.

Ἐξεδήλωσα τοὺς διστάγμους τοὺς ὁποίους ἔχω, ἡ δὲ Βουλὴ εἶναι ἐλευθέρα ν' ἀποφασίσῃ. Ὁ νόμος τὸν ὁποῖον συζητοῦμεν εἶναι νόμος Συναγωγματικὸς καὶ ἐλπίζω ὅτι ἐπὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀρίσῃ εἰς τοὺς φίλους της ἐλευθερίαν ἵνα ψηφίσωσι κατὰ τὰς ἀντιλήψεις αὐτῶν. Ἐκτὸς τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων εἶνε καὶ ἡ κατηγορία τῶν 10 Γερουσιαστῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων προσόντων θέλουσι ἐκλεγῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Δὲν ἔχω ἀντίρρησιν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ἀνθίσταμαι ὅμως ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, διότι κατὰ τὸν ὑποδεικνυόμενον τρόπον δὲν θὰ γίνῃ ἄλλο τι παρὰ τὸ κρατοῦν κόμμα νὰ φέρῃ ἄλλους 10 Γερουσιαστάς, ἐκείνους τοὺς ὁποίους θέλει. Τοῦτο δὲν τὸ νομίζω δόκιμον. Θὰ μοῦ εἴπουν· ἀρνεῖσθε εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὸ πλειοψηφοῦν κόμμα τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀρίστους; Δὲν ἀρνοῦμαι τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν, ἀλλὰ ἂν θέλετε νὰ καταστήσωμεν τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν οὐχὶ κομματικὴν πρέπει νὰ ἀλλάξωμεν τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς καὶ ἡ

πρέπει νά δοθῇ καὶ ὡρισμένος ἀριθμὸς εἰς τὴν μειοψηφίαν ἵνα ἐκλέξῃ καὶ ἐκείνη ὅσους ὁρίζει ὅτι εἶνε οἱ καλλίτερον ἡ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ διὰ τοῦ ἑνιαίου τῆς ψήφου εἴτε ἀναλογικῶς εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον οἱονδήποτε. Μὴ λέγετε ὅμως ὅτι ἐγὼ τὸ πλειοψηφικὸν κόμμα θὰ πάω εἰς ἀκμὴν 10 Γερουσιαστάς. Οὐδεὶς δημοκρατικὸς σκεπτόμενος καὶ ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἀποβλέψει εἰς τὴν μᾶλλον προσήκουσαν ὀργάνωσιν τοῦ Σώματος τούτου ἤθελεν ὑποστηρίξει ποτὲ ὅτι ἡ ἐκλογὴ δὲν θὰ ἦτο καλλιτέρα ἂν δὲν διεξήγετο μονομερῶς. Ἐν' ὅσονεισήχθη ὁ Θεσμὸς πρέπει νὰ τὸν δοκιμάσωμεν μὲ τὰς μεγαλυτέρας δυνατὰς ἐγγυήσεις. Ἔχομαι ἤδη εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν, πῶς θὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ τῶν 9/12 : Ὑπεστηρίχθησαν ὅλα τὰ δυνατὰ ἐπιχειρήματα καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐνέμεινεν εἰς ἓν ὡρισμένον σύστημα. Ἐν ἀρχῇ ἐσηγήχθη ὑπὲρ τοῦ πλειοψηφικοῦ μὲ σὐρείαν περιφέρειαν καὶ ὑποδιαίρεσίν τινα τοῦ νομοῦ τῆς Πρωτευούσης, ἔπειτα ἐγένετο ἡ δήλωσις ὅτι ἀντὶ τῆς εὐρείας περιφερείας νὰ καθιερωθῇ ἡ εὐρυτάτη. Σήμερον τὸ διανεμηθὲν σχέδιον περιορίζεται εἰς τὸ ἀρχικὸν μὲ τὸν καθορισμὸν μιᾶς εὐρυτάτης περιφερείας τοῦ νομοῦ Ἀττικοβοιωτίας. Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ σκέψις τῆς εὐρυτάτης περιφερείας δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν τῆς εὐρείας ἐφ' ὅσον ἀμφότεραι ἐρείδονται ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν συνδυασμῶν. Ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ σκέψις, ἡ ἐν τῷ μεταξὺ ὑποβληθεῖσα, ἦτο ἡ ἀτυχεστέρα πασῶν καὶ ὀρθῶς ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις μὴ διατυπώσασα αὐτὴν τὴν πρότασιν τοῦ νόμου. Ἀναφέρεται ἀκολούθως εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ἐπικαλεσθέντος τὴν γνώμην τοῦ Μπράϊς ὅτι οἱ Γερουσιασταὶ πρέπει νὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ σοφοὺς εἰς τὴν ὁποίαν ἀντετάχθη ὁ κ. Μιχαλακόπουλος καὶ λέγει ὅτι θὰ ἠδύνατο ἡ ἐκλογὴ τῶν σοφῶν νὰ κατασχῇ εὐχερεστέρα ἂν οἱ ὑποψήφιοι ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν ἦσχυνον ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτερον πρὸς τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξέλεγον αὐτοὺς καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν μακρύτερα ἀπὸ τὰ κόμματα τὰ ὁποῖα θὰ ἤθελον νὰ μᾶς ἐπιβάλουν. Ἀποτέλεσμα τούτου θὰ ἦτο οἱ ὀρεγόμενοι νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Γερουσίαν θὰ εἶνε εὐχερέστερον νὰ εἰσέλθουν χωρὶς νὰ χειραγωγοῦνται εἰς τὸν λαὸν ὑπὸ τῶν κομμάτων. Θὰ ἐπιτύχετε οὕτω μίαν εὐχερεστέραν ἀναλογικὴν ἐκλογὴν οὐχὶ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἰδεῶν καὶ συμφερόντων. Ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ὅταν ἔχετε μίαν περιφέρειαν ὅπου εἷς διακεκριμένος πολίτης θὰ δύναται νὰ καθίσταται γνωστὸς καὶ νὰ ἐπιδρᾷ. Διὰ τοῦ συστήματος τῶν συνδυασμῶν ποῖος θὰ εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ κατορθώσῃ νὰ γίνῃ γνωστὸς ἄνευ κομματικῆς χειραγωγήσεως ; Τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἔχουν λόγω τῆς δράσεώς των καλλιεργημένην φήμην μετρῶνται ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆςἐκλογῆς ἂν θέλωμεν νὰ καταρτισθῇ τὸ Σῶμα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ λέγωμεν αὔριον «τί θέλετε νὰ κάμωμεν ἀφοῦ ὅσοι ἀπέτυχον ἀπὸ τοὺς βουλευτικοὺς συνδυασμοὺς εἰσῆλθον εἰς τὴν Γερουσίαν;» Δὲν λέγω τοῦτο ἵνα θέσω ποσῶς τὰ πρόσωπα τῶν πολιτευομένων ἀλλὰ τὰ λέγω διότι δὲν πρέπει νὰ δημιουργηθῇ δεύτερον Σῶμα ὅμοιον πρὸς τὴν Βουλήν. Ἐὰν θέλετε νὰ δημιουργήσετε ἕν νέον Σῶμα πρέπει νὰ ἀλλάξητε τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς. Ἐὰν ἀκολουθήσετε τὸ σύστημα τοῦτο θὰ ἀποφύγητε καὶ μίαν ἀδικίαν ἡ ὁποία δημιουργεῖται διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ περιφέρεια Ἄρτης μὲ 52.000 καὶ ἡ Ζάκυνθος μὲ 40.000 ἐκλογεῖς νὰ δώσουν ἕνα Γερουσιαστήν, καὶ ὁ νομὸς Ἀργολιδοκορινθίας μὲ 170.000 ἐκλογεῖς νὰ δώσῃ δύο Γερουσιαστάς. Τοῦτο συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς περιφερείας καὶ δὲν εἶναι οὐδεμία περιφέρεια εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ εἶναι πρόδηλος ἡ ἐκλογικὴ ἀνισότης. Ἀλλὰ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐνόμιζεν ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ σύστημα τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ δώσῃ μείζονα προσοχὴν εἰς τὰ ἄλλα σ στήματα τὰ προταθέντα ἐντοῦθα. Τονίζει ἀκολούθως ὅτι ὅλα τὰ Συντάγματα καθιερώνουν διάφορον τρόπον ἐκλογῆς διὰ τὰ δύο νομοθετικὰ σώματα. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς λέγει ὅτι τοῦτο ἔχει τὸ πρότερημα ὅτι δὲν δημιουργεῖ μεγάλας ὀξύτητας δὲν ἔχειρεύματα γίνεται δι' αὐτοῦ ἡ καλλιτέρα ἐπιλογή. Δὲν φρονεῖ ὅμως ὅτι εἶναι προτιμητέον ἀπὸ τὸ ὑποδειχθὲν προηγουμένως ὑπ' αὐτοῦ σύστημα, καθ' ὅσον ἡ ἄμεσος ἐκλογὴ θὰ ἔπρεπε νὰ διεξαχθῇ διὰ τῶν Κοινοτικῶν καὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Δὲν εὑρίσκει λέγει ὅτι ἡ μὴ ὕπαρξις τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων καθὼς καὶ τὸ λεχθὲν ὅτι τὰ κοινοτικὰ καὶ Δημοτικὰ Συμβούλια δὲν ἔλαβον ἐντολὴν ἐκλογῆς Γερουσιαστῶν ὅτι ἀποτελεῖ σοβαρὸν κώλυμα. Ἂν ἡ Βουλὴ κατέληγεν εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοιούτου συστήματος θὰ ἠδύνατο νὰ μὴ ἐπισπεύσῃ τὰς ἐκλογάς. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως,συζητουμένου τοῦ Συντάγματος κατὰ τὸ 1911. ἔλεγε σχετικῶς μὲ τὸν Θεσμὸν τῆς Γερουσίας ὅτι δὲν εἶναι ἐνάντιος πρὸς αὐτὸν ἀλλ' ὅτι θεωρεῖ, ὅτι δὲν πρέπει ὁ Θεσμὸς οὗτος νὰ ἱδρυθῇ σήμερον ὁπότε εὑρισκόμεθα εἰς μίαν ἐποχὴν ἀναπλάσεως, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἱδρυθῇ βραδύτερον. Δὲν ἠξεύρω ἂν καὶ σήμερον δὲν εὑρισκόμεθα εἰς τὴν Θέσιν ἐκείνην καὶ ἂν ἡ ἵδρυσις τοῦ Θεσμοῦ δὲν ἀποτελεῖ σπουδήν. Ὁ χρόνος δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς στοιχεῖον ἵνα ἀποκλείσῃ τὴν καλλιτέραν ἐκλογήν. Δὲν εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, διότι θὰ φθορῶν τὰ ὄργανα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ διότι διὰ τοῦ συστήματος τούτου νοθεύεται ἡ ἐκλογικὴ συνείδησις. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὅπου ὑπάρχει τὸ σύστημα τοῦτο τῆς ἐκλογῆς διὰ τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων μάχονται ἐναντίον αὐτοῦ ἀπὸ πολλοῦ ὑπερβληθησαν δὲ τελευταίως καὶ σχετικαὶ προτάσεις νόμων. Τὸ σύστημα τῆς δι' ἐκλεκτόρων ἐκλογῆς,τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ κ.Μακκᾶ δὲν εἶναι διάφορον τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, δημιουργεῖ δὲ διπλοῦν ἐκλογικὸν σάλον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα τὸ ἀναλογικὸν λέγει ὅτι κατὰ τὸ 1926 ἐπολέμησε τὸ σύστημα τοῦτο καίτοι προηγουμένως τὸ λαϊκὸν κόμμα καὶ κατὰ τὸ 1915 καὶ κατὰ τὸ 1920 εἶχε κηρυχθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐδήλωσα ὅτι οἱ κληθέντες νὰ ὁδηγήσουν κόμματα δὲν ἠμποροῦν νὰ ὁρμῶνται μόνον ἐξ ἀφηρημένων ἰδεῶν ἀλλ' ὀφείλουν νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψει τὰς ἑκάστοτε περιστάσεις. Εἶχα δὲ ὑπ' ὄψει τότε ὅτι μετὰ τὰς δικτατορίας, ὁ τόπος εἶχεν ἀνάγκην μιᾶς Κυβερνήσεως ἰσχυρᾶς. Ἡ γνώμη μου ἐκείνη δὲν εἰσηκούσθη, ἐφηρμόσθη ἡ ἀναλογικὴ καὶ κατ' ἀνάγκην ἐπηκολούθησεν ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἐθήκε τὰς βάσεις τῆς ἐξόδου ἀπὸ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως. Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι οἱ μετ' ἐμοῦ συνεργασθέντες τότε συνεισέφερον πλειότερον ἐμοῦ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας ταύτης. Ἐβλάβησαν ὅλα τὰ κόμματα καὶ ἐγὼ προσωπικῶς εὑρέθην εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τῶν φίλων μου ἀλλὰ δὲν μετανοῶ δι' ὅτι ἔπραξα τότε ἐφόσον ἔχω τὴν συνείδησιν ὅτι ἔπραξα τὸ καθῆκόν μου (χειροκροτήματα). Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐπολέμησα τότε τὴν ἀναλογικήν. Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ λεχθῇ τοῦτο διὰ τὴν Γερουσίαν. Ἡ ἀναλογικὴ ἔχει τοῦτο τὸ προτέρημα διὰ τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἀποδίδει ἰδέας προκυπτούσας ἐκ τῶν ποικίλων συμφερόντων τοῦ τόπου, καὶ ἐφόσον εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐπίδρασις κομματικὴ θὰ ἦτο προτέρημα καὶ οὐχὶ μειονέκτημα. Σήμερον μάλιστα ὁπότε ἓν κόμμα ἔχει τοιαύτην πλειονοψηφίαν θὰ ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ ἀκούῃ ἀπὸ τὸ δεύτερον νομοθετικὸν Σῶμα ἐντονώτερον ἐκδηλουμένας τὰς γνώμας του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τοῦ κλήρου θὰ ἤθελον νὰ εἴπω δύο ἀκόμη λέξεις ἀπὸ ἀπόψεως νομικῆς. Κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζεται ἀνικανότης ἐκλογῆς εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Ἔχετε ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα τὸ συζητούμενον ἐὰν οἱ κληρικοὶ εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὄχι; Εἰς τὰς Ἐκκλησίας ὅπου αὗται εἶναι κεχωρισμέναι ἀπὸ τὴν Πολιτείαν οἱ κληρικοὶ εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὅπου ὅμως δὲν εἶναι κεχωρισμέναι ὡς παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα συζητεῖται. Ὑπάρχουσιν οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι ἐφόσον οἱ κληρικοὶ δίδουσι τὸν ὅρκον, λαμβάνουσι μισθοδοσίαν καὶ ὑπόκεινται εἰς ὡρισμένα ἄρθρα τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ θέσω ὑπ' ὄψει σας ἕνα ἄρθρον

τοῦ ποινικοῦ Νόμου, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως ἐνδεικτικὸν τῶν σκέψεων. αἱ ὁποῖαι κρατοῦν σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνάμιξιν τοῦ κλήρου εἰς τὰ τῆς πολιτείας. Εἶναι τὸ ἄρθρον 396 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τὸ ὁποῖον λέγει (ἀναγνώσκει). Τὸν κληρικὸν λοιπὸν τὸν ὁποῖον θὰ θέσητε ἐνταῦθα, θὰ τὸν ἀπειλῆτε ἑξῶθι τοῦ Βουλευτηρίου ἱστάμενον διὰ τοῦ εἰσαγγελέως ἵνα μὴ μέμφηται τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἔργου τῆς Γερουσίας. Διὰ τοῦτο αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκλέσω καὶ ἐγὼ τὰς ἀντιλήψεις μου εἰς τὴν Βουλὴν ὅσον καὶ ἂν εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ τύχουν προτιμήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατί αὐτὴ ἡ προκατάληψις;

Γ. Καφαντάρης. Δὲν εἶχον, λέγει, σκοπὸν νὰ μετάσχω τῆς συζητήσεως διότι ἐφρόνουν ὅτι ὅσα ἐλέχθησαν ἦσαν ἀρκετὰ διὰ τὴν ἐπιδιωχθεῖσαν διαφώτισιν τῆς συζητήσεως. Ἀλλ' ἐκ τῶν ἐξηγήσεων τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐκ τοῦ διανεμηθέντος σήμερον νομοσχεδίου, ἐξάγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐρμένει εἰς τὰς ἀρχικὰς της βάσεις τὰς ὁποίας ἡμεῖς θεωροῦμεν ἥκιστα συντελεστικὰς διὰ τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τῆς Γερουσίας. Διὰ τοῦτο αἰσθάνομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκλέσω καὶ ἐγὼ τὰς ἀντιλήψεις μου εἰς τὴν Βουλὴν ὅσον καὶ ἂν εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ τύχουν προτιμήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διατί αὐτὴ ἡ προκατάληψις;

Γ. Καφαντάρης. Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐμμονῆς τῆς Κυβερνήσεως. Συνεχίζων λέγει ὅτι πολλοὶ ἐξεδηλώθησαν ἐπιφυλάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμότητα τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος, περισσότεροι σχεδὸν ἀπὸ τὰς ἀκουσθείσας κατὰ τὰς συντακτικὰς συζητήσεις. Δὲν δύναμαι νὰ εἴπω εἰς τί ὀφείλεται ὁ ὄψιμος αὐτὸς σκεπτικισμός, ἐὰν ὀφείλεται εἰς πολιτικὰς ἀντλήψεις, ἐὰν ὀφείλεται εἰς μίαν ἐγγυτέραν τῶν πραγμάτων ἐξέτασιν, ἢ ἐὰν συνετέλεσεν εἰς τοῦτο καὶ ἡ προτεινομένη ὀργάνωσις τῆς Γερουσίας. Ἐπιθυμῶ ὅμως καὶ ἐγὼ νὰ διεκδικήσω τὴν πεποίθησίν μου ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο, καταλλήλως ὀργανούμενον καὶ λειτουργοῦν δύναται νὰ προσφέρῃ πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας εἰς τὸν τόπον. Ὡς πρὸς τὸν τοποθέτημα παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Συνταγματικῶν Δημοκρατικῶν φραγμὸν τοῦ Σώματος εἰς τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ ρυθμιστοῦ τοῦ πολιτεύματος δὲν δύναμαι νὰ συμφερισθῶ τὴν γνώμην αὐτοῦ, διότι ὁ ὅρος τῆς συναινέσεως τῆς Γερουσίας διὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς περιττεύει εἰς τὸ δημοκρατικὸν καθεστὼς, ὅπου εἶναι ἀδύνατος ἡ συγκέντρωσις ὑπερμέτρου ἐξουσίας εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος. Ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ὁ περιορισμὸς οὗτος εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγάγῃ, ὅπως καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς ἀμηχανίαν καὶ εἰς κρίσεις καὶ εἰς ἀδιέξοδον. Καὶ διὰ τοῦτο ὡς πρὸς τὴν χρησιμότητα ταύτην δὲν δύναται νὰ μᾶς προσφέρῃ ὑπηρεσίας. Ἐπίσης δὲν νομίζω ὅτι ἔγκειται σήμερον εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς Γερουσίας νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον ἰσορροπίας τῆς Βουλῆς, διότι αἱ ἀντιθέσεις σήμερον μεταξὺ τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι δυναταὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα ἡμῶν. Ἐπομένως ὅλαι εἶναι αἱ ἀρεταὶ καὶ ὅλαι αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος, προορισμένου νὰ μετριάζῃ τὰς ἀκρότητας καὶ νὰ βελτιώνῃ τὴν νομοθεσίαν. Καὶ δυνάμεθα ἀπὸ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀπόψεως νὰ βλέπωμεν ὅτι διὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ θὰ παύσῃ ἡ πληθώρα τῶν ψηφιζομένων παρὰ τῆς Βουλῆς νόμων καὶ ὅτι ὁ νομοθετικὸν ἔργον θὰ εἶναι συνεπέστερον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινωνίας. Ἀλλ' ἐὰν τὸ πρῶτον τοῦτο πρόκειται νὰ θεσπισθῇ διὰ τῆς Γερουσίας εἶναι φόβος νὰ ἴδωμεν ἐπαναλαμένον ἓν ἄλλο κακόν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1911 καὶ ἐγένετο τὸ ὁποῖον παρατηροῦμεν καὶ σήμερον ὅταν ἡ Βουλὴ καταρτίζεται εἰς σχοινοτενεῖς συζητήσεις, θὰ ἴδωμεν δηλονοτιθετικὴν σκιμάχησιν καὶ ἐντεῦθεν προκαλουμένην ζημίαν καὶ δυσφορίαν εἰς τὴν Κοινωνίαν, ὄχι ὀλιγωτέραν ἀπὸ τὴν σπουδὴν καὶ τὴν πολυνομίαν, διότι εἶναι πλάνη νὰ νομίζωμεν ὅτι ἄλλος ὁ προσκαμιζόμενος εἰς τὴν Βουλὴν ἔγκειται ἀφεῖται εἰς πολυπραγμοσύνην τῶν ὑπηρεσιῶν ἢ ἀκαθολίας τῶν Κυβερνήσεων ὀφείλεται εἰς πληθυνομένας ἀσκμέρας ἀνάγκας τῆς Κοινωνίας χρηζούσας νομοθετικὴν παρέμβασιν ἐκ τῆς βαθύτερος τῆς ὁποίας ἡ Κοινωνία πάσχει καὶ ἀσχάλλει καὶ εἶναι φόβος μήπως τὸ κακὸν αὐξήσῃ τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος ἐπιτοθῇ. Ἀκριβῶς ἄλλοτε εἶχον ὑποδείξει πρὸς πρόληψιν τῶν βραδυ-

τήτων νὰ εἰσαγάγωμεν ἢ ὄχι τὸν ὑποχρεωτικὸν Κοινοβουλευτικὸν ἐγγραμματισμὸν καὶ νὰ ἀφήσωμεν ἐλεύθερον τὸν ἐκλογέα ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις τῶν Κοινοβουλευτικῶν Σπουδῶν τὰ σχετικὰ ὡς πρὸς (προυπολογισμόν, ὀργανώσεις, διαιρέσεις κλπ.) καὶ ὄχι τὰ δευτερεύοντα ἀ νὰ παραμπρωσθοῦν λάθη πληρεῖς Κοινοβουλευτικὸν Ἐπιτρόπου ἀναλογικὸν καὶ νὰ συζητῶνται μετὰ μίαν παγίαν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν. Ἡ πρότασίς μου ἐκείνη δὲν ἔτυχεν ὑποδοχῆς, ἐφαινόμην παράλογος Συντακτικὴ Συνέλευσις. Θελήσας νὰ διξουσιοδοτήσω τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα. Σήμερον δὲν δύναται νὰ γίνῃ πλέον λόγος περὶ αὐτῆς, λόγῳ τοῦ Συνδάγματος, ἀλλὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος, νομίζω, ἡ Κυβέρνησις ἴδιος νὰ σκεφθῇ πῶς δὲν θὰ περιπέσωμεν ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χάρυβδιν πῶς θὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἐπιδίωξιν ὅ ἂν μάλιστα ἐν θάττονι ἢ βράδυν θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν καὶ σημεῖον τῶν δυνάμεων. Σήμερον θὰ εἶχον ἁπλῶς νὰ ὑποδείξω μίαν εὐρυτέραν χρησιμοποίησιν τῆς Συνάγμα τικῆς διατάξεως περὶ ὑπηρεσιακῶν νομοσχεδίων. Ἐπίσης θὰ ὑπεδείκνυον κατὰ σύστημα οὕτως εἰπεῖν μικροτέραν τῶν νόμων καὶ ἀρτίαν, περιλαμβανόντων μόνον τὰς θεμελιώδεις διατάξεις καὶ παρελειπομένων τῶν λεπτομερειῶν εἰς τὴν ἐκάστοτε ἰσχύουσαν ἐξουσίαν. καὶ τρίτον θὰ συνίστων τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς ἣν θὰ παραπέμπετο νομοθετικὴ ἐργασία στενῶς τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος. Διὰ συγχωνεύσεων τούτων καὶ διὰ τῆς Γερουσίας νομίζω ὅτι θὰ διεξήγοντο οἱ νομοθετικαὶ ἐργασίαι θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν προσήκοντα ρυθμόν. Ἀλλ' ἐκεῖνο συνεγίζει τὸ ὁποῖον πιστεύω εἶνε ἡ σχέσις συγκρότησις καὶ ὀργάνωσις τοῦ δευτέρου Νομοθετικοῦ Σώματος ἀναφορικῶς εἰς τρία σημεῖα τὸν τρόπον δηλαδὴ τῆς ἐκλογῆς τῶν Γερουσιαστῶν, εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς, καὶ εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Εἰς τὴν Συνταγματικὴν Συνέλευσιν εἶχον καὶ ἐγὼ τοιαύτη ὑπὸ τῆς ἐπαγγέλματικῆς ἐκπροσωπήσεως, ὀφείλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἶχον πολλοὺς ἐνδοιασμοὺς ἐὰν αὐτὴ ὄφειλε νὰ ἐπεκταθῇ ἀκινδύνως πέραν ἑνὸς μικροῦ ὁ ἴου ὅπερ θὰ ἦ ο ὡς κριτήριον διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν. Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι ἔκτοτε αἱ ἰδέαι μου ὑπέστησαν ριζικὴν ἐξέλιξιν πρὸς τὰς ἀπόψεις τὰς ὑποστηριχθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Νάκου καὶ πιστεύω σήμερον ἀκραδάντως ὅτι μόνος ὁ θὸς τρόπος τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας εἶναι διὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως. Μόνον οὕτω δύναται νὰ ἀνακοφθῇ ὁ θεσμὸς πρὸς τὸ καθῆκον εἰς αὐτὸν ἔργον. Διότι πῶς ἠγνόησε τὸ Θεσμὸν τὸ Σύνταγμα; Τὸν ἠγνόησεν καὶ τὸν ἠθέλησεν ὡς ἓν Σῶμα ἔχον κύρος ἴσον ἢ ἀνάλογον πρὸς τὸ κῦρος τῆς Βουλῆς, μὲ ἰδίαν θέλησιν, ἰδίαν φυσιογνωμίαν, ἰδίαν γνώμην, ἐν παραλλήλου δὲ τὸ ἠθέλησεν ἀκίνακον νὰ ἐπιβάλῃ τελειωτικῶς τὰς ἀπόψεις του ἢ νὰ ματαιώνει τὰς ἀπόψεις τῆς Βουλῆς,ἐν μέσῳ δηλαδὴ δύο συμπαγράδων καὶ τὸ ὑπεχρέωσε νὰ μὴ προσκούῃ εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ Σῶμα αὐτὸ νὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὸν τὸ προορισμὸν καὶ νὰ καταστήσῃ εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν σεβαστὰς τὰς ἀντιλήψεις του;Τὸ πρόβλημα αὐτὸ θὰ ἐλύετο, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἂν ἡ Γερουσία ἐγίνετο ἐπίσημος διερμηνεὺς τῶν μεγάλων κοινωνικῶν ὁμάδων. Τὸ πρόβλημα θὰ ἐλύετο ἂν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Γερουσίας δὲν συμπεριελαμβάνοντο οἱ μὴ ἔχοντες θέσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἢ οἱ κεκριμένοι, ἀλλ' ἐὰν συμπεριελαμβάνοντο οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας, τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τῶν μεγάλων ἀγροτικῶν καὶ ἐργατικῶν μαζῶν, ὅλων δηλαδὴ ἐκείνων τῶν παραγόντων, εἰς τοὺς ὁποίους σφύζει ἡ ζωὴ καὶ οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν τὸν ἐθνικὸν πλουτισμόν. Ἐὰν οὕτω κατηρτίζετο ἡ Γερουσία θὰ ἀπέκτα αὐτομάτως καὶ κῦρος καὶ γόητρον καὶ αἱ συζητήσεις της δὲν θὰ ἦσαν πλέον ἀπήχησις τῶν κομμάτων, ἀλλὰ θὰ ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ φωνὴ τῶν μεγάλων κοινωνικῶν ὁμάδων, εἰς τὰς ὁποίας συγκεντρώνονται καὶ ἐκπροσωπεῦνται τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας. Ἐξήτασα ἐὰν ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἔρχεται βραδέως σήμερον καὶ εὐτυχῶς εἶδον ὅτι διὰ τοῦ Συντάγματος οὐδὲν ἀπολύτως ἐμποδὼν προβάλλεται διότι τοῦτο ἀξιοῖ ὅπως τὰ 9)12 τῶν Γερουσιαστῶν ἐκλέγονται παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα τὰ παραπέμπει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν καὶ μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐκλογέων καὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ὁ δὲ τρόπος τῆς κατὰ ἐδαφικὰς ἢ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας κατανομῆς θὰ εἶναι νομιμώτατος, ἀφοῦ ὅλοι οἱ ἔχοντες ψῆφον εἰς τὰς γερουσιαστικὰς ἐκλογὰς νὰ περιληφθοῦν εἰς μίαν τῶν κατηγοριῶν τούτων. Ὁ τρόπος συνέπειας τῆς τοιαύτης κατανομῆς θὰ εἶναι νόμιμος, ἀλλ' ἐγείρονται ζητήματα οὐσιαστικωτέρας φύσεως. Δὲν ὑπάρχει ὅμως νὰ ἔχῃ βεβαίστητα τὸ λεχθὲν ὅτι θὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ κατανομὴ αὕτη, διότι ἴσως πολλοὶ τῶν ἐκλογέων νὰ ἔχουν πολλὰ ἐπαγγέλματα. Οὕτω κατ' ἀνάγκην θὰ κατεμερίσωσι εἰς μίαν κατηγορίαν. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ μιᾶς τόσον θεμελιώδους ἀρχῆς εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τεχνικαὶ δυσχέρειαι θὰ τὴν ἐματαίωναν. Ὑπάρχει ὅμως μία θελειώδης ἀντίρρησις ὅτι ἡ Γερουσία οὕτως ὀργανωμένη θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποβῇ ἕνα στάδιον ἀδιαλλάκτων ἀνταγωνισμῶν καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς ἑστίαν ἐξ ἧς νὰ ἐκπηγάζουν ἐνδεχόμεναι κοινωνικαὶ συρράξεις. Αἱ ἀντιρρήσεις αὗται εἶναι ἀποτέλεσμα ἀτελοῦς παρακολουθήσεως τῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ ὀφείλονται εἰς ἐρριζωμένην προκατάληψιν ἐναντίον οἱασδήποτε ὁμαδικῆς ὀργανώσεως, διότι ἐὰν ἔλειπεν ἡ προκατάληψις αὕτη θὰ κατενοεῖτο ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ κίνδυνος κοινωνικῶν διαταραχῶν δὲν θὰ προεκάλουν οὗτος ἀπὸ τὴν ρύθμισιν τῶν συμφερόντων ἀλλὰ τοὐναντίον ὅταν ταῦτα ρυθμίζονται ἀπὸ τυχαίας καὶ ἀνευθύνους ἐμπνεύσεις. Ἡ συχνὴ ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων θὰ ἐπιφέρῃ μοιραίως τὴν συνεννόησιν καὶ τὸν συμβιβασμὸν καὶ θὰ καταστήσῃ ἐπὶ πλέον ζητημάτων ἄνετον τὸν ἔργον τῶν Βουλῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεων. Ἀλλ' ἂν ἀποδειχθῇ ἀδύνατος ἡ ἁρμονία πολὺν τὸ κακόν; Οὐδέν, διότι ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ Σύνταγμα θὰ εἶναι ὁ διαιτητὴς μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ ἀποφάσεις της δὲν θὰ λαμβάνονται ἀπαρασκεύως καὶ τυχαίως καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ἐξυπηρετικὸν τῶν κατ' ἰδίαν συμφερόντων καὶ τῶν γενικῶν τοιούτων. Κατόπιν τούτου εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι συνηγορῶ εἰς τὴν διάθεσιν καὶ τῶν 20 ἑδρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν ὅλαι ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις καὶ ἐλπίζω νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις ἡ ἀφορῶσα τὴν χορήγησιν τῶν 2 ἑδρῶν καὶ ὅτι τοὐλάχιστον εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο σύμφωνα πρὸς τὸ αἴσθημα τῆς Βουλῆς ἡ Κυβέρνησις θὰ δείξῃ μίαν ὑποχώρησιν. (χειροκροτήματα). Ἐπροτάθη εἰς τὴνΣυντακτικὴν Συνέλευσιν καὶ σήμερον ὡς τρόπος κατάλληλος τῆς συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκφέρω γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀδιστάκτως ὁμολογῶ ὅτι δὲν διάκειμαι πιστῶς συμπαθῶς πρὸς τὸν τρόπον αὐτόν, διότι ἀντιτίθεται πρὸς τὰς ἀναφαιρέτους δημοκρατικὰς ἀρχὰς καὶ δύναται νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς δεκασμοὺς καὶ ἐξωνήσεις συνειδήσεων. Ἐφ' ὅσον βλέπομεν, συνεχίζει, ὅτι ἡ ἐπαγγελματικὴ συγκρότησις τῆς Γερουσίας εἶναι ἀδύνατος, ὅτι ἡ ἀναλογικὴ καταδικάζεται, ἄγνωστον μέχρις ὥρας διὰ τίνα λόγον, ἔχομεν ἐξ ἄλλου τὴν δήλωσιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν,τὴν ἀπόκλισίν της ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν ἄποψιν αὐτῆς διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸ σοβαρώτερον κακὸν τοῦ ὁμοιομόρφου σχηματισμοῦ τῶν δύο Σωμάτων. Ὁ τρόπος οὗτος ἔχει ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ πεντηκονταετίαν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν ἀπέδωκεν ἀγλαοὺς καρποὺς τοὺς ὁποίους βεβαίως δὲν δυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν μόνον εἰς τυπικὴν καὶ σκιώδη οὕτως εἰπεῖν ἰσοδυναμίαν τῶν δύο ἀντιπροσωπευτικῶν Σωμάτων εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἡ Κυβέρνησις,

ἐκδηλώσασα τὰς πλατωνικὰς συμπαθείας της ὑπὲρ τῆς ἐμμέσου, ἐκλογῆς ἔμεινε μόνον εἰς αὐτάς, δηλώσασα ὅτι θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ σκεφθῶμεν περὶ αὐτῆς,διότι αὕτη προϋποθέτει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τὴν διενέργειαν τῶν Νομαρχιακῶν ἐκλογῶν ἐνῷ ἐπίσης αἱ ἐκλογαὶ τῆς Γερουσίας πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς Πολιτεύματος, ἤτις ὄντως εἶναι ἀνάγκη. Βεβαίως μὲ τὴν ἔμμεσον ἐκλογὴν θὰ ὑπάρξῃ βραδύτης καὶ ἡ βραδύτης αὕτη θὰ ἀποβῇ πρὸς μεγαλύτερον ἀγαθὸν διὰ τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσιν τῆς Γερουσίας. Ἔχει βεβαίως ἀνάγκην πόρων ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν, ἀλλ' ἐὰν πρόκειται νὰ διατρέξωμεν τὸν κίνδυνον μιᾶς στρεβλῆς ἢ ἀτελοῦς καταρτίσεως τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας, θὰ συνίστων νὰ προέβαινεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἄμεσον ὀργάνωσιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως διὰ τῶν φόρων τῶν τοπικῶν καὶ ἄλλων εἰσφορῶν, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐτίθετο παρευθὺς ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις εἰς ἐφαρμογήν. Διότι ἀντιθέτως θὰ ἀνεβάλλετο εἰς πολὺ μακρύτερον χρόνον ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις. Τὸ τρίτον ζήτημα, εἶναι τὸ ἀφορῶν τὸ ἐφαρμοστέον διὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς Γερουσίας ἐκλογικὸν σύστημα. Δὲν κατώρθωσα μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης μελετήσας καὶ τὴν ἔκθεσιν καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ εὕρω οὐδεμίαν δικαιολογίαν διὰ τὴν καταδίκην τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος. Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτετικῶν Ὑπουργὸς ἀσχολήθεὶς μὲ τὸ ἀναλογικὸν κατηγάλωσε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀγορεύσεώς του εἰς καταπολέμησιν αὐτοῦ παραστήσας τοῦτο ὡς σύστημα ἀπαίσιον καὶ ἀπεχθὲς καὶ οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἀφεώρων μόνον τὴν Κυβερνητικὴν ἀσφάλειαν. Διὰ νὰ στηλιτεύσῃ μάλιστα τὸ σύστημα ἔτρεξεν εἰς τὰ ἀλλαχοῦ συνβάντα, ἠσχολήθη μὲ τὴν παρ' ἡμῖν πεῖραν ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ εἴπῃ ὅτι ὅλα τὰ Κράτη ἐν Εὐρώπῃ καταρρέουν καὶ ὅσα ἐπιπλέουν, ἐπιπλέουν μόνον χάρις εἰς τὸ πλειοψηφικὸν καὶ τὰς δικτατορίας. Εἰς τοιαύτην ἀπελπισίαν ἔφερε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ προκατάληψις ὥστε νὰ βλέπῃ σήμερον ὅτι ἡ Γερμανία σήπεται ἐνῷ σύμπας ὁ κόσμος μετὰ θαυμασμοῦ παρακολουθεῖ τὴν Ἐθνικὴν της ἀναγέννησιν, ὥστε νὰ βλέπῃ ὅτι ἡ Πολωνία ρθίνει ἐνῷ γνωρίζομεν ὅλοι μετὰ πάσης γοργότητος ἀνασυγκροτεῖται τὸ Κράτος ἐκεῖνο καὶ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα διετήρησε Κυβερνητικὴν σταθερότητα. Ὥστε νὰ βλέπῃ ὅτι τὸ Βέλγιον καὶ αὐτὸ ἀποσυντίθεται, ὅταν εἶναι γνωστὸν πῶς ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ ἀναβιώσῃ τοῦτο μετὰ τοιαύτην καταστροφὴν καὶ ὅταν οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἐκεῖ εἰσήχθη τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἀπὸ τοῦ 1899 καὶ ἐπὶ 20 συναπτὰ ἔτη ἔδιδε πλειοψηφίαν εἰς ἓν μόνον κόμμα.Κατώρθωσε νὰ βλέπῃ ὅτι καὶ ἡ Γιουγκοσλαυία ταλαιπωρεῖται ἐξ αἰτίας τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος ἐνῷ τὸ σύστημα ἐκεῖ ἰσχύει παλαιόθεν καὶ χάρις εἰς αὐτὸ ἐπέτυχε ἡ Γιουγκοσλαυία τὴν Ἐθνικήν της ἀποκατάστασιν. Ἔφθασεν ἀκόμη ἡ προκατάληψις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὥστε νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία μόλις ἐσώθη ἐκ τῆς καταστροφῆς διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος,λησμονήσας ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πᾶς τις γνωρίζει, ὅτι ὅλη ἡ ἐσωτερική της ἀνασυγκρότησις συνετελέσθη ὑπὸ τὸ προηγούμενον ἐκλογικὸν καθεστὼς τὸ παρέχον ἕδρας εἰς τὰς μειοψηφίας καὶ ὅτι ὁ καρπὸς τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἔχῃ ἡ Γαλλία ὀλίγους μετὰ τὰς ἐκλογὰς Κυβερνητικὴν κρίσιν παρὰ τὸ ἀπεμπύριστον γόητρον τοῦ Προθυπουργοῦ της,ὁ ὁποῖος καίτοι δὲν ἐξεδηλώθη ἦτο κεκηρυγμένος ἐναντίον τῆς μεταβολῆς τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος διότι ἀληθῶς οὐδεμία ποτὲ ἄλλη χώρα ἐδοκιμάσθη ὅσον ἡ Γαλλία ἰσχύοντος τοῦ μειοψηφικοῦ. Μακρηγορήσας ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν εἶπε τίποτε περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Γερουσίας, ἡ ὁποία δὲν ἀσκεῖ καμμίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς Βουλῆς. Λυποῦμαι ὅτι ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι ἀπὼν καὶ διʼ αὐτὸ ἐζήτησα νὰ μάθω ἐὰν θὰ περατωθῇ ἀπόψε ἡ συζήτησις.

Γ. Σακαλῆς. Καὶ διʼ αὐτὸ εἶσθε καὶ ἐπεικής.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός).Τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ τὸ συζητήσωμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν,ὁπότε θὰ εἶνε παρὼν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ὡμίλησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος ἀλλὰ δὲν εἶπε πότε σχετικῶν μὲ τὰς ἐκλογὰς τῆς Γερουσίας καὶ ὅταν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος περισσότερον ἀνυπόμονος ἡμῶν ὑπέδειξεν ὅτι ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα αὐτὰ δὲν ἀναφέρονται εἰς τὴν Γερουσίαν ἀλλὰ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρέκαμψε τὸ ζήτημα καὶ περαίνων τὸν λόγον του ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ δριμύτερος κατὰ τοῦ ἀναλογικοῦ ὅταν θὰ συζητῆται τὸ ζήτημα περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν. Δὲν μᾶς ἔδωκεν ὅμως τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἀκούσωμεν αὐτὸν ἐκφέροντα τὴν γνώμην του ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γερουσίαν. Δὲν ἔχω, κύριοι, δογματικὰς προτιμήσεις πρὸς τὰ ἐκλογικὰ συστήματα οὐδὲ καὶ εἰς τὴν ἀναλογικήν. Δὲν θεωρῶ ὅτι τὸ ἀναλογικὸν σύστημα εἶνε θεσμὸς σύμφωνος μὲ τὴν ἰδέαν τῆς Δημοκρατίαν.Διὰ τοῦτο ἀντετάχθην κατὰ τῆς συνταγματοποιήσεως τῆς ἀναλογικῆς διότι ἦτο δυνατὸν μίαν ἡμέραν ἐντεινομένης τῆς κατατμήσεως τῶν πολιτικῶν δυνάμεων νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς μίαν πραγματικὴν δυσχέρειαν ἢ καὶ ἀδυναμίαν διὰ τὴν γόνιμον διακυβέρνησιν τῆς χώρας. Ὑπεστήριξα ἐκθύμως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὴν ἀναλογικὴν διʼ αὐτοὺς ἐκείνους ἀκριβῶς τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνέγραψε τὸ σύστημα τοῦτο εἰς τὸ προγραμμά του κατὰ τὸ 1924, διότι ὅπως καὶ ἄλλοτε εἶπον, ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τῆς Εἰρήνης, εἶχον τὴν συνείδησιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ὀρθοποδήσῃ εἰμὴ μόνον διὰ τῆς ἑνώσεως, διὰτῆςκαταπαύσεως τῶν παθῶν, διὰ τῆς καταπαύσεως τῆς ἐσωτερικῆς διχοστασίας. Ἀκριβῶς ἕνεκα τῶν λόγων τούτων καὶ ἐγὼ μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν ἐπεδιώξαμεν κατὰ τὸ 1926 τὸν σχηματισμὸν τῆς Οἰκουμενικῆς ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι καμμία γόνιμος ἐργασία δὲν ἦτο δυνατὴ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν χωρὶς ὁ εἷς πολιτικὸς κόσμος νὰ τείνῃ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν ἄλλον καὶ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῆς συμφιλιώσεως. Εἶχα ἐπίσης τὴν ἰδέαν ἀνέκαθεν ὅτι τὸ καθῆκον τοῦτο ἐπεβάλλετο εἰς τὴν μερίδα τὴν κατισχύσασαν. Ὅτι εἰς αὐτὴν ἐναπόκειτο νὰ τείνῃ τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἀντίπαλον κόσμον ἔστω καὶ ἂν ἡ προσφορά του δὲν ἐγένετο δεκτή. Ἡ ἰδέα τῆς συμφιλιώσεως ἦτο πεπρωμένον καὶ μοιραῖον νὰ εἰσδύσῃ γοργῶς εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ καὶ νὰ κατακτήσῃ αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ τόπου. Ἐὰν τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶχε τὴν ἰδίαν δύναμιν ἣν ἔχει καὶ σήμερον τολμῶ νὰ εἴπω ὅτι καὶ τότε θὰ ἔλεγον εἰς τοὺς ἀντιπάλους: «ἔλθετε νὰ συνεργασθῶμενδιὰ νὰ ἐκκαθαρίσωμεν τὰς ἀνωμαλίας, διὰ νὰ ἀνορθώσωμεν τὸν τόπον». Καὶ αὐτὸ ἐπράξαμεν χάρις εἰς τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τῶν κομμάτων καὶ τῶν Ἀρχηγῶν. Καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συνεργασίας ἐκείνης ἡ ἀμερόληπτος ἱστορικὴ κρίσις δὲν θὰ εὕρῃ πολλὰ τὰ ψεκτά. Θὰ σᾶς ἀναφέρω μόνον ὅτι χάρις τὴν συνεργασίαν αὐτὴν εἴδομεν νὰ ἐκλίπῃ ὁ ἐθνορθόρος ἐσωτερικὸς σπαραγμός, νὰ ἀναθάλλῃ ἡ πίστις τῆς Χώρας, νὰ ψηφίζεται ὁ Συνταγματικὸς χάρτης, νὰ λύεται τὸ ἀκανθῶδες στρατιωτικὸν ζήτημα καὶ νὰ πολιτεύηται σήμερον ὁ ἀντιβενιζελισμὸς ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς Δημοκρατίας. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐδικαίωσαν καὶ ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας ὅλων καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπιμένω καὶ σήμερον ὅπως ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀναλογικὸν σύστημα, διότι δὲν πρέπει ὁ Θεσμὸς οὗτος νὰ γεννηθῇ ἐν τῷ μέσῳ ἀντιπαθειῶν καὶ ὑποψιῶν. Θὰ ἐδικαιολόγουν τὴν Κυβέρνησιν ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ζητήσῃ σήμερον μίαν ἀνανέωσιν τῆς λαϊκῆς ἐντολῆς. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις αὕτη προσφάτως ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν λαϊκὴν κολυμβήθραν καὶ δὲν ἠκούσθη ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ λαϊκοῦ αὐτῆς κύρους. Τί θὰ ἐπιζητήσῃ ἡ

Κυβέρνησις διὰ τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος: Ἴσως τὴν ἀπρόσκοπτον διεκπεραίωσιν τοῦ νομοθετικοῦ της ἔργου, ἐξαλειφομένης καὶ πάσης ἀντιδράσεως καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν: Ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι διὰ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος θὰ ἔχῃ ἐπαρκῆ δύναμιν νὰ ἐξασφαλίσῃ τοῦτο, ἐνῷ, ἐὰν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πλειοψηφικοῦ, δὲν διστάζω νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῆς σήμερον θὰ εἶνε πανηγυρικωτέρα ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς τῆς 19 Αὐγούστου. Ἀλλὰ σᾶς ἐρωτῶ: ποίαν ἀνάγκην ἔχει ἡ Κυβέρνησις αὐτῆς τῆς ματαίας ἐπιδείξεως; Διατί νὰ θέλῃ νὰ ἐπιδιώξῃ μίαν νίκην, ἡ ὁποία ἀντὶ ὠφελείας ζημίας θὰ προσπορίσῃ; Διατί νὰ θέλῃ νὰ καταρτίσῃ τὸ Γερουσιαστικὸν Σῶμα καθαρῶς προσωπικόν; Ποῖον θὰ εἶναι, κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ἀποτέλεσμα; Ὅτι θὰ γεννηθῇ ἡ πεποίθησις εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἡ Γερουσία αὐτὴ ἐπὶ 9 ἔτη θὰ εἶνε κτῆμα ἑνὸς μόνον κόμματος; Ὅσον καὶ ἂν δὲν ἔχῃ τὸ Σῶμα αὐτὸ πολιτικὴν δύναμιν, αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὅτι δύναται ἐπί τέλους νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὸ ἔργον τῶν Κυβερνήσεων, ὥστε ν' ἀναγκάζῃ αὐτὰς νὰ παραχωρήσουν τὴν θέσιν των εἰς ἄλλας καλλίτερον ἐξυπηρετούσας τὸ κοινὸν συμφέρον. Τί θὰ γίνῃ ὅμως ἐν περιπτώσει θεωρητικῆς μεταστροφῆς τοῦ δημοσίου φρονήματος; Θὰ θέσωμεν τὴν Γερουσίαν ἐντὸς σκληροῦ διλήμματος, ἢ θὰ ἀναγκάσωμεν αὐτὴν νὰ εἶνε κύμβαλον ἀλλαλάζον τῶν Βουλῶν καὶ Κυβερνήσεων διὰ νὰ μὴ ἐγείρῃ τὴν δυσπιστίαν αὐτῶν ἢ ἐὰν θελήσῃ νὰ ἐμμείνῃ εἰς πολιτικὰς ἀντιλήψεις αὐτὴ ἡ ἰδία θὰ θέσῃ ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ὑπάρξεώς της. Δι' αὐτὸ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιμείνῃ εἰς μίαν σφαλερὰν ὁδὸν καὶ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ καταστήσῃ τὸ Σῶμα αὐτὸ σπέρμα νέων διχονοιῶν.

Εἶναι εὐφλεκτα, δυστυχῶς τὰ πάθη εἰς τὸν τόπον μας καὶ πρέπει νὰ λαμβάνωμεν πᾶσαν προφύλαξιν διὰ νὰ μὴ τὰ ἀναριπίζωμεν καὶ δὲν πρέπει νὰ γεννῶμεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ζητοῦμεν νὰ καταχρασθῶμεν τῆς δυνάμεως ἡμῶν. Ἐπὶ τέλους, κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ τοὐλάχιστον ἀντελήφθην—δὲν ἔχω κανὲν δικαίωμα νὰ διερμηνεύσω τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς—εἶναι ὅτι ἐν τῇ Βουλῇ κρατεῖ πεποίθησις, ὅτι τὸ δεύτερον Νομοθετικὸν Σῶμα δὲν πρέπει νὰ καταρτισθῇ κατὰ τρόπον ἀπολύτως ὁμοιον πρὸς τὴν Βουλήν. Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως ὑπεστήριξεν ἐκθύμως τὴν ἀναλογικήν. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Συντηρητικῶν ἐζήτησε καὶ αὐτὸς μίαν μεταβολὴν παρομοίαν περίπου πρὸς τὴν ἀναλογικήν, δηλ. τὴν καθιέρωσιν τῆς στενωτάτης περιφερείας μὲ ἕνα Γερουσιαστήν. Τὸ ἴδιον ἔπραξε σήμερον ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ὑποστηρίξας καὶ αὐτὸς ἐπικουρικῶς τὴν ἀναλογικήν. Ὁ ἀξιότιμος πολιτευτὴς ἐξ Ἀθηνῶν κ. Νάκος ὑπεστήριξε τὴν εἰσαγωγὴν ἐπαγγελματικῆς συγκροτήσεως. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀγορευσάντων ὡμίλησαν ὅλοι σχεδὸν ὑπὲρ τῆς ἀναλογικῆ. Αὐτὸς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐδήλωσαν ὅτι προτιμοῦν τὴν ἔμμεσον ἐκλογήν. Ἤθελον νὰ ἐρωτήσω πῶς ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν γνωμῶν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ αὐτὸς τρόπος ἐκλογῆς εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν Βουλήν; Εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ φαντασθῶ καὶ τελευτῶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ θελήσῃ οὔτε πρὸς τὴν γενικὴν ἀντίληψιν νὰ ἀντιστρατευθῇ οὔτε τὸ Β' Νομοθετικὸν Σῶμα, τὸ πρῶτον ἴδιον δοκιμαζόμενον παρ' ἡμῖν, νὰ δημιουργήσῃ Σῶμα ἀνάπηρον καὶ ἄχρηστον (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρακαλεῖ ὅπως διακοπῇ ἡ συνεδρίασις διὰ τὰς 10.30'.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9.30' μ. μ. διὰ τὴν 10.30'.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρα 10 καὶ 30' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Πρόεδρος κ. **Ι. Τσιριμῶκος** καταλαμβάνει τὴν ἕδραν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργὸς). Κύριοι βουλευταί, ὡς ἀρχηγὸς τῆς πλειοψηφίας καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ ἐκφράσω τὴν ἱκανοποίησιν τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι, διότι ἡ συζήτησις, ἡ ὁποία διεξήχθη, λήγει σήμερον, ἀφοῦ ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος ὅλαι αἱ γνῶμαι, αἱ ὁποῖαι ἠδύνατο ν' ἀκουσθῶσιν, καὶ ἀφοῦ ἡ συζήτησις διεξήχθη κατὰ τόσον ὑποδειγματικόν, δύναμαι νὰ εἴπω, τρόπον, ὥστε θὰ ἤθελα νὰ παρίστανται κατ' αὐτὴν ὅλοι οἱ καλῆς πίστεως ἐχθροὶ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐξήρχοντο ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ταύτην πεισθέντες ὅτι τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα εἶναι ἀληθῶς τὸ ἄριστον τῶν πολιτευμάτων, ὑπὸ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ ὁποίου αἱ δημόσιαι ὑποθέσεις ἐξονυχίζονται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς κοινῆς γνώμης διὰ νὰ καταλήξουν ἑκάστοτε εἰς τὰς ἀποφάσεις τὰς ὁποίας ἡ πλειοψηφία θεωρεῖ τὰς μᾶλλον ὀρθάς. Λυποῦμαι μόνον διότι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς συζητήσεως ἔλαβε χώραν ἓν ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον εἶναι μία μικρὰ κηλὶς εἰς τὴν ὡραίαν εἰκόνα τὴν ὁποίαν παρουσίασεν ἡ συζήτησις αὐτή. Καὶ λυποῦμαι πολὺ περισσότερον διότι τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ προεκλήθη, δυστυχῶς, ἀπὸ τὰς τάξεις τὰς κυβερνητικάς. Θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ εἴπω ὅτι, ἐξ ὅσων ἀνέγνωσα ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ὁ κ. Ἀραβαντινὸς δὲν ἔδωκε καμμίαν αἰτίαν ὅπως τοῦ γίνῃ ἡ διακοπή, ἡ ὁποία ἐγένετο ἀπὸ τὸν φίλον μου κ. Νάκον. Ἀλλά, τέλος πάντων, ἡ διακοπὴ τοῦ κ. Νάκου δὲν εἶχε πολὺ μεγάλην σημασίαν ἐὰν ἐξ ἄλλου μέρους τῆς Κυβερνητικῆς πτέρυγος δὲν ἐξαπελύετο φράσις διὰ τὴν ὁποίαν ἐκπλήττομαι πῶς ἀπετολμήθη νὰ ἐκστομισθῇ ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης. Συστηματικῶς ἀπέφυγα νὰ φέρω τὸν λόγον εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν στιγμὴν αἰσθάνομαι ἐν τάει εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου διὰ τὸ ἐπεισόδιον τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Κονδύλη, κύριοι, προσέφερεν ὑπηρεσίας πρὸς τὴν χώραν μεγάλας, καταλύσασα ἕνα δεσποτισμόν, τὸν ὁποῖον ἐγκαθίδρυσεν ἡ δικτατορία τοῦ κ. Παγκάλου, καὶ ἐξασφαλίσασα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν ἀπολύτως ἐλευθέρων. (Χειροκροτήματα). Ἀλλὰ ἐπεκρίθη ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Κονδύλη διὰ τὸ ψήφισμα τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεκλείσθησαν τῶν ἐκλογῶν ὡρισμένοι πολιτικοὶ ἄνδρες. Ὅπως ἀνέφερεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ἡ ἐνέργεια τοῦ κ. Κονδύλη ἐπεδοκιμάζετο, ἐὰν ὄχι ἀπὸ ὅλον τὸν πολιτικὸν κόσμον πάντως ἀπὸ τὸν Δημοκρατικὸν πολιτικὸν κόσμον. Ἀλλά, νομίζω, καὶ ὁ ἴδιος ὁ κ. Κονδύλης ἀνεγνώρισεν ὅτι τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο ὑπερέβη ὀλίγον τὸ μέτρον τοῦ προσήκοντος. Δηλαδὴ κατὰ τὴν γνώμην μου, οἱ πολιτευόμενοι οἱ ὁποῖοι ἔλαβον μέρος εἰς τὰς πρώτας Κυβερνήσεις τοῦ Παγκάλου μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεφηρύχθη εἰς τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν ἡ δικτατορία δὲν ἠδύναντο, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποκλεισθοῦν, διότι μετέσχον Κυβερνήσεως τελούσης ὑπὸ ἀρχηγὸν ὁ ὁποῖος εἶχε τύχει τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ἐπίσης πιστεύω ὅτι οἱ μετασχόντες τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὁποία ἤλθεν ἀκουσίως διὰ νὰ θέσῃ ἕνα νόμιμον τέρμα καὶ ὁμαλὸν ἄνευ ἐπαναστάσεως εἰς τὴν δικτατορίαν τοῦ Παγκάλου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποκλεισθοῦν. Ἀλλὰ οἱ λοιποί, δὲν λέγω πάντες οἱ μὴ ἀσχόντες τῶν Κυβερνήσεων τῆς καθαρᾶς δικτατορικῆς ἐποχῆς, διότι καὶ ἐκεῖ κάμνω τὴν διάκρισιν, ὑπῆρξαν ἄνδρες οἱ ὁποῖοι προσεκλήθησαν καὶ ἔλαβον μέρος ὄντες δημόσιοι ὑπάλληλοι, καὶ οὗτοι προσέφερον μίαν ὑπηρεσίαν καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἠδύνατο κανεὶς νὰ τοὺς κρίνῃ αὐστηρῶς. Ἄλλως τε αὐτοὺς μὴ πολιτευομένους δὲν ἀφεώρα ὁ ἀποκλεισμός. Ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀφεώρα ἦσαν οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι συνεταύτισαν τὴν πολιτικὴν τύχην των μὲ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ στρατηγοῦ Παγκάλου. Αὐτοὶ πρέπει νὰ εἶναι περισσότερον μετριόφρονες παρ' ὅτι ὁ ἀξιότιμος φίλος μου ἐκ Λασσηθίου, οὔτε δύνανται νὰ ὁμιλῶσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καίτοι ἔχοντες ἀντιθέτους ἰδέας. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ εὑρεθῶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου

καὶ πάλιν. Ἐνόμισα ὅμως ὅτι μοῦ ἐπεβάλλετο νὰ εἴπω αὐτὰ τὰ ὀλίγα διὰ νὰ καθορίσω τὴν θέσιν μου ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου τὸ ὁποῖον ἠγέρθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Κύριοι Βουλευταί, τὸ ὁποῖον ἠγέρθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Κύριοι Βουλευταί, τὸ ὁποῖον ἠγέρθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Κύριοι Βουλευταί, δὲν θὰ ἐνδιατρίψω καθόλου εἰς τὸ ζήτημα ἐὰν χρειάζεται ἢ δὲν χρειάζεται Γερουσία. Εἶναι συνταγματικὸς θεσμὸς καὶ καλούμεθα μόνον νὰ τὸν ὀργανώσωμεν. Ἀλλ' ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος καὶ τοῦ Προοδευτικοῦ μας

φθάσωμεν εἰς τὴν συγκρότησιν μεγαλυτέρας ἐκλογικῆς περιφερείας. Εἴχομεν εἴπει νὰ κάμωμεν μίαν περιφέρειαν τὴν Ἤπειρον, μίαν τὴν Θεσσαλίαν, μίαν τὴν Ἀττικοβοιωτίαν καὶ Φθιωτιδοφωκίδα, δύο περιφερείας τῆς Πελοποννήσου ὁριζομένας ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον, μία τῆς Θράκης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἀλλὰ παρετηρήσαμεν ὅτι ἐνῶ εἴχομεν πραγματικῶς τοῦτο τὸ ἀγαθόν, ὅτι ὁ γερουσιαστὴς θὰ ἦτο ἀντιπρόσωπος εὐρυτέρων λαϊκῶν στρωμάτων καὶ θὰ συνεδέετο ὀλιγώτερον μὲ τοὺς ἐκλογεῖς, παρ' ὅτι συμβαίνει εἰς τὴν μικρὰν περιφέρειαν εἴχομεν καὶ ἄλλην ἀντίστοιχον δυσκολίαν, διότι ἀληθῶς δὲν γνωρίζονται τόσον πολὺ οἱ πολιτευόμενοί μας ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, ἐφόσον δὲν εἶναι ἐξαιρετικαὶ φυσιογνωμίαι καὶ ἐπομένως θὰ ἐδημιουργεῖτο αὐτὴ ἡ δυσχέρεια. Διὰ τοῦτο προετιμήσαμεν νὰ μείνωμεν εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον, τὸ ὁποῖον υἱοθετεῖ τὴν νομαρχιακὴν περιφέρειαν ὡς περιφέρειαν διὰ τὰς ἐκλογὰς γερουσιαστῶν Ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος συνεμερίσθη τὴν γνώμην τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου ὅπως σχηματισθῶσι περιφέρειαι, αἱ ὁποῖαι θὰ δίδουν ἑκάστη ἕνα γερουσιαστήν. Πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι μὲ ἐλκύει ἡ ἰδέα αὐτὴ διότι ἔχει τὸ ἀγαθὸν ὅτι ἓν τινι μέτρῳ ἐξασφαλίζει τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν διαφόρων ἀντιλήψεων, ἂς ποῦμε, μειοψηφίας εἴτε πολιτικῆς εἴτε τοπικῆς ἓν τινι μέτρῳ. Ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ἡ ρύθμισις τοῦ ζητήματος ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τῆς γνώμης θὰ προκαλέσῃ καταπάλωσιν ἀρκετοῦ χρόνου καὶ δὲν εἶναι τόσον εὔκολον. Ἐζητήσαμεν καὶ ἄλλων τὰς γνώμας διὰ τὰς παρουσιασθείσας δυσχερείας. Δὲν λέγω ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰς ὑπερπηδήσωμεν, ἀλλὰ χρειάζεται ἱκανὸς χρόνος διὰ νὰ εἴδωμεν πῶς πρέπει νὰ διαιρεθῶσιν αἱ διάφοροι περιφέρειαι. Ὥστε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς ὅτι τὴν Γερουσίαν πρέπει νὰ τὴν συγκροτήσωμεν τὸ ταχύτερον, ἐπιβαλλόμενον καθ' ἡμᾶς εἶναι καὶ ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς τὸ ἐπιδοκιμάζει, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τῆς ἀρχῆς, καίτοι ἀναγνωρίζομεν τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ συστήματος, δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν, καὶ θὰ ἐπιμείνωμεν νὰ προβῶμεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομαρχιακῆς περιφερείας διὰ τὴν πρώτην συγκρότησιν τοῦ Β' Νομοθετικοῦ Σώματος. Τώρα ἔρχομαι εἰς τὸ ζήτημα τοῦ συστήματος τοῦ ἐκλογικοῦ. Πλειοψηφικὸν ἢ ἀναλογικόν; Ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς κατηναλώθη πολλὴ ὥρα εἰς συζητήσεις εἰς ὑποστήριξιν τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναλογικοῦ καὶ ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως καὶ ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τοῦ προοδευτικοῦ κόμματος, ἐνῶ δὲν νομίζω ὅτι ἦτο ὥρα διὰ τὴν συζήτησιν αὐτὴν σήμερον, δηλαδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀκριβῶς τοῦ νομοσχεδίου περὶ Γερουσίας. Ἡ συζήτησις αὕτη θὰ ἔλθῃ ὅταν συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐγένοντο αἱ ἐκλογαί. Διὰ τοῦτο ἐγὼ θέλω νὰ ἀποφύγω, ὅσον τὸ δυνατόν, νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ ὕστερον ἀπὸ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν γνωμῶν τῶν ἐχόντων ἀντίθετον γνώμην, δὲν ἠμπορῶ εἰμὴ νὰ διακηρύξω καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ ἀναλογικὴ ἦτο ἐνδεδειγμένη καὶ τὸ 1923, καὶ τὸ 1926 ὁ αὐτὸς λόγος μοὶ ἐπέβαλε νὰ εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἀναλογικῆς, διότι ἐθεώρουν ὅτι μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐσωτερικῶν ἀγώνων ἦτο βέβαιον ὅτι ἦτο ἀπολύτως ἐνδεδειγμένον νὰ διεξαχθῇ ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος διὰ νὰ μὴ ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς κανὲν κόμμα. Καὶ πράγματι ἡ ἀναλογικὴ μᾶς προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της, τὰς ὁποίας ἀνέφερε τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ ἀξιότιμος ἡγέτης τοῦ προοδευτικοῦ κόμματος. Ἀλλὰ δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις ἐξεβιάσθη νὰ γίνῃ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν, ἀλλ' ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ ἄνευ τοῦ ἀναλογικοῦ συστήματος. Ἔχομεν δὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Καφαντάρη ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἡγεῖτο τῆς πλειοψηφίας θὰ ἡγεῖτο καὶ ὑπὸ τὸ πλειοψηφικὸν σύστημα καὶ θὰ ἦτο διατεθειμένος νὰ ἐπιμείνῃ νὰ ζητήσῃ τὴν σύμπραξιν τῶν διαφόρων πολιτικῶν κομμάτων, ὅπως ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν τόπον τὸν ὁμαλὸν πολιτικὸν βίον. Ἀλλὰ ποῖος, κύριοι,—δὲν θέλω νὰ πειράξω κανένα—ἀλλὰ ποῖος ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὸ κυβερνητικὸν καθεστώς, τὸ ὁποῖον προέκυψεν ἐκ τῶν ἐκλογῶν ἐκείνων εἶχε φθαρῇ; Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῶ τὰς τελευταίας ἐκλογάς, αἱ ὁποῖαι τὸ ἀπέδειξαν, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκλογαὶ διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν γενικὴν βοὴν τῆς λαϊκῆς γνώμης ἐναντίον αὐτῶν τῶν Κυβερνήσεων. Δὲν ἦτο λόγος ἐπειδὴ προσέφερεν ὑπηρεσίαν τὸ σύστημα ἐκεῖνο ἐπί τινα χρόνον νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς αὐτό. Ὁ δὲ ἡγέτης τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ὀρθότατα εἶπεν ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ μεταβολὴ τῶν ἐκλογικῶν συστημάτων ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Ἀλλὰ ταῦτα μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα ἐν σχέσει πρὸς τὴν Βουλὴν ἡ ὁποία δίδει τὴν Κυβέρνησιν. Ἔχω τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι ἐὰν ἐσυνεχίζετο ἡ ἐκλογὴ τῆς Βουλῆς μὲ τὸ ἀναλογικὸν σύστημα καὶ ἐὰν δὲν ἐτύγχανε νὰ σχηματισθῇ κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς μία τόση πλειοψηφία ὑπὲρ ἑνὸς κόμματος μὲ πλειοψηφικὸν σύστημα, θὰ ἐκινδυνεύομεν ἀληθῶς νὰ ἴδωμεν τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα ἀγόμενον εἰς πλήρη ἀποτυχίαν. Ἀλλὰ ἐὰν ταῦτα λέγω διὰ τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ἐκ τοῦ ὁποίου προκύπτει ἡ Βουλή, πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰς ἀντιρρήσεις, τὰς ἀκουσθείσας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὸ σύστημα αὐτὸ διὰ τὴν Γερουσίαν τὰς εὑρίσκω ἀξίας προσοχῆς. Ἀποκρούω τὸ ἀναλογικὸν διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Βουλῆς διότι θεωρῶ ἀπολύτως ἀναγκαῖον τὴν συγκρότησιν ἑδραίων Κυβερνήσεων. Ἐφόσον ἡ ψῆφος τῆς Γερουσίας δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς τύχης τῶν Κυβερνήσεων, λείπει τὸ κυριώτερον ἐπιχείρημα διὰ τὸ ὁποῖον ἀποκρούω ἐντόνως τὴν ἀναλογικὴν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν. Ἑπομένως εἶμαι διατεθειμένος νὰ δεχθῶ τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς μειοψηφίας (χειρόκροτήματα). Ἐλπίζω ὅτι τὰ χειροκροτήματα αὐτὰ θὰ ἐκδηλωθῶσι καὶ ἐμπράκτως κατὰ τὴν ψηφοφορίαν. Διότι ἐγὼ ἤξεύρω πολὺ καλὰ εἰς ποίαν ἀντίδρασιν εὑρίσκομαι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἤξεύρω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶναι δικαίωμά του, θὰ ψηφίσῃ κατ' αὐτῆς. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ εὑρεθῇ ἀρκετὴ πλειοψηφία νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ. Δὲν πρέπει νὰ δίδεται τόση μεγάλη σημασία εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν ποὺ μᾶς ἔδωσαν αἱ τελευταῖαι ἐκλογαί. Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μᾶς περιβάλλει μὲ τὴν αὐτὴν ἀκόμη ἐμπιστοσύνην του, διότι δὲν διεψεύσαμεν τὰς προσδοκίας του. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ καταρτίσωμεν τὸ δεύτερον αὐτὸ νομοθετικὸν Σῶμα ἐν ἀπολύτῳ ἀντιθέσει πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα κόμματα.

Διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀφίνω ὅλην τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς φίλους μου καὶ εἰς τὸν ἀξιότιμον συνάδελφόν μου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ψηφίσῃ ἕκαστος κατὰ τὴν γνώμην του, τοὺς παρακαλῶ ὅμως νὰ κάμουν ὅτι μποροῦν νὰ εὕρουν ἕνα τρόπον νὰ μὲ ἀκολουθήσουν ἀρκετοὶ καὶ νὰ μὴ μείνω μειοψηφῶν. Λυποῦμαι ὅμως ὅτ. δὲν θὰ ἀκολουθήσω τὸν ἀξιότιμον ἡγέτην τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ὡς πρὸς τοὺς 10 βουλευτὰς τοὺς ἐκλεγομένους ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἀφίσατε εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις τὴν εὐθύνην ὡς ἀντιλαμβάνονται τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τοῦ καθήκοντός των.! Ἄλλως εἶνε τόσον δύσκολον μὲ τὰς σημερινὰς συνθέσεις τῶν κομμάτων ἀποτελεσματικῶς νὰ δεχθῇ τις τὴν ἀντίθετον γνώμην ὥστε νομίζω ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνητε.

Α Παπαναστασίου Ἐὰν καθιερωθῇ ἡ ἀναλογικὴ γενικῶς διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας τότε ἡμεῖς παραιτούμεθα τῆς ἀξιώσεως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ αὐτοῦ συστήματος καὶ ἐπὶ τῶν 10 βουλευτῶν.

Ε. Βενιέλος, (Πρωθυπουργός). Ὄχι ἀναλογική, παρακαλῶ· ἀντιπροσώπευσις τῶν μειοψηφιῶν. Διὰ τοὺς 10 λοιπὸν βουλευτὰς δὲν ἠμποροῦσα νὰ δεχθῶ τὸ αὐτὸ σύστημα ἐκλογῆς, διότι γνωρίζομεν πολὺ καλὰ τὰς Βουλάς. Δι' αὐτὸ τὸ ἀποκλείω ἀπολύτως.

Λ. Κουτσοπέταλος Ἐφαρμοζομένης τῆς ἀναλογικῆς;

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ εἶπον τὴν ἀναλογικὴν διότι ἐσυνειθίσαμεν νὰ ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς ἀναλογικῆς. Ἀλλὰ ἐγὼ τὴν ἀποκρούω αὐτήν. Ἐγὼ δέχομαι τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν μειοψηφιῶν. Ἰδοὺ λοιπὸν τί προτείνω. Τώρα πρωθυστέρως—ἀλλὰ δὲν πειράζει—θὰ εἴπω ὅσον ἀφορᾷ τὸν κλῆρον. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Λ. Κόμματος μὲ ἐπεισαν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις κυρίως δηλαδὴ μὲ ἔπεισεν ἡ πληροφορία τὴν ὁποίαν μοὶ ἐδώσατε ὅτι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας δὲνφαίνονται νὰ εἶναι ἐνθουσιασμένοι κατὰτὰ γραφόμενα ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ Τύπου, καὶ ἡ πληροφορία τὴν ὁποίαν σᾶς ἔδωσε ἕνας καθηγητής. Ὅλα αὐτὰ μὲ ἔκαμαν νὰ σχηματίσω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ ἐξαιρέσωμεν τὸν κλῆρον. Ἐπίσης καὶ ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν εἴπατε ὅτι εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Π. Τσαλδάρης. Εἶναι ζήτημα διαφιλονικούμενον.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅλα αὐτὰ ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν γενικὴν ἀντίθεσιν τὴν ὁποίαν εὑρίσκει εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ κλήρου, καὶ τοι καὶ Κυβερνητικοὶ τινὲς ὑπεστήριξαν τοῦτο ὡς ὁ κ. Ἀβραάμ, νομίζω, αἱ πληροφορίαι λοιπὸν ὅτι ἔγκυροι ἀντιπρόσωποι τοῦ κλήρου ἀποκρούουν τοῦτο καὶ ἡ ἀμφιβολία ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι μὲ ἔπεισαν. Δὲν εὑρίσκω ὅμως καθόλου ὀρθὰ τὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα ἀνεπτύχθησαν, ὅτι δίδεται ὡς ἀμοιβὴ διά τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν χρησιμότητα τὴν ὁποίαν θὰ εἶχεν ἡ ἀντιπροσώπευσις τοῦ κλήρου. Ἀλλ' αὐτὸ τέλος πάντων τὸ ἀφίνω. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐξοικονομοῦμεν δύο ἕδρας τὰς ὁποίας ἔχω σκεφθῇ νὰ τὰς δώσωμεν εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς ἐργάτας ἀπὸ μίαν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἴπω ὅτι μοῦ ἔκαμε πολὺν ἐντύπωσιν τὸ παράπονον, τὸ ὁποῖον διετύπωσεν ὁ ἀξιότιμος ἀρχηγὸς τοῦ λαϊκοῦ κόμματος ὅτι ἡ Ἀργολιδοκορινθία ἔχουσα ἓν κλᾶσμα πληθυσμοῦ ἀπὸ 36.340 δὲν πέρνει ἕνα γερουσιαστὴν ἀπὸ τὸ κλάσμα.

Α.Παπαναστασίου. Μὰ εἶναι καὶ ἄλλοι νομοὶ μὲ μεγαλύτερον κλάσμα.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀκούσατε ἐδῶ· δύο εἶναι αἱ περιφέρειαι αἱ ὁποῖαι ἔχουν κλάσμα ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεως τῆς τιθεμένης βάσεως διὰ τὴν ἐκλογήν. Εἶναι ἡ Κέρκυρα κατὰ πρῶτον λόγον καὶ ἡ Ἀργολιδοκορινθία. Ἡ Κέρκυρα ἔχει κλάσμα 37.311 καὶ δὲν ἔχει Γερουσιαστὴν ἐνῷ ὁ Ἔβρος ἔχει 37.337 καὶ ἔχει Γερουσιαστὴν δηλαδὴ εἶναι ἀπόστασις 40 ἐκλογέων μόνον. Ἔπειτα ἔρχεται ἡ Ἀργολιδοκορινθία ἡ ὁποία ἔχει 36.340 δηλαδὴ 2.500 παραπάνω ἀπὸ τὸ ἥμισυ τῆς βάσεως τῶν Γερουσιαστῶν.

Α Παπαναστασίου. Ὑπάρχει ὁ νόμος Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, ὁ ὁποῖος ἔχει 55.000.

Πολλοὶ βουλευταί. Πέρνει ἕνα.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀκούσατε ἐδῶ. Ἐὰν κυριοι, αἱ πληροφορίαι μου δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, δέχομαι νὰ μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει καὶ νὰ δώσωμεν τὰς ἕδρας εἰς τὰς δύο τάξεις, αἱ ὁποῖαι μοῦ εἶναι τόσον συμπαθεῖς, εἰς τὴν τάξιν τῶν γεωργῶν καὶ τὴν τάξιν τῶν ἐργατῶν. Ἀλλ' ἐὰν καλῶς ἐμελέτησα τὸν πίνακα, ἡ διαφορὰ τῆς Ἀργολιδοκορινθίας εἶναι 8.000 ψῆφοι. Δὲν ὑπάρχει καμμία ἄλλη περιφέρεια μὲ διαφορὰν μικροτέραν.

Γ. Σακκαλῆς. Τοσοῦτον μᾶλλον πρέπει νὰ δικαιωθῇ ἡ Ἀργολιδοκορινθία καὶ ἡ Κέρκυρα, διότι ἐὰν ἐλαμβάνετο ὡς βάσις ὁ νόμιμος πληθυσμὸς τὸ ὑπόλοιπον θὰ ἦτο ἀκόμη μεγαλύτερον.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ὁπωσδήποτε, ἐγὼ προτείνω αὐτά, ἂς ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ὅπως θέλει. Δὲν ἀποκρούω καθόλου τὴν λύσιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐδίδοντο αἱ ἕδραι εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς ἐργάτας. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ ζήτημα τὸ τελευταῖον, διότι κινδυνεύει νὰ περάσῃ ἡ ὥρα, εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων. Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω ὅτι εἶμαι ἐντελῶς ὑπὲρ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως αὐτῶν ἀφοῦ τὸ νομοσχέδιον τὸ ἀναφέρει. Ἤκουσα τὰς γνώμας τοῦ κ. Νάκου, ὁ ὁποῖος μοῦ τὰ εἶπεν ὀλίγον πρὶν ἢ ἀρχίσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἡ σχετικὴ συζήτησις, καὶ τοῦ εἶπον ὅτι μοῦ κάμνουν ἀρκετὴν ἐντύπωσιν, τὰς ἔφερεν ὅμως ὀλίγον ἀργά.

Λ. Νάκος. Πρὸ δεκαετίας τὰς ἔφερον.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν παρηκολούθησα, ἀλλὰ ἀκούσατε ἐδῶ. Μοῦ κάμνει πολλὴν ἐντύπωσιν ἡ γνώμη αὐτὴ, ἡ ὁποία ὑποστηρίζεται καὶ ἀπὸ τὸν κ. Καφαντάρην.

Γ. Σακκαλῆς. Καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἔχω ἐνδοιασμοὺς καίτοι εἶναι ἐλάχιστοι οἱ κίνδυνοι ἐδῶ. Βεβαίως τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ δευτέρα Βουλὴ δὲν ἔχει ὕσην δύναμιν μὲ τὴν πρώτην, μετριάζει ὀλίγον τοὺς κινδύνους αὐτούς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τοὺς παραγνωρίζωμεν. Ὄχι ἡ πολιτικὴ μόνον ἄποψις ἀλλὰ καὶ ἡ θεωρία τέλος πάντων διαγινώσκει κινδύνους εἰς αὐτὴν τὴν συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Κράτους. Ἐὰν ἐπρόκειτο βεβαίως περὶ τῆς Βουλῆς θὰ μὲ εὕρισκεν ὁ κ. Νάκος ἕτοιμον νὰ ἀντιταχθῶ πάσει δυνάμει.

Λ. Νάκος. Βεβαίως προκειμένου περὶ Βουλῆς ἀποκλείεται.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Διὰ τὸ Β' Σῶμα βεβαίως δὲν εἶναι οἱ αὐτοὶ κίνδυνοι, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρω καὶ ἐκεῖ τί δύναται νὰ συμβῇ. Διὰ τοῦτο στηριζόμενος εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ μοτίβο ὅλης τῆς γνώμης του, ὅτι βιάζομαι νὰ κάμω τὴν Γερουσίαν, λέγω ὅτι δὲν ἔχω καιρὸν νὰ μεριμνήσω περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, νὰ κάμω νέους καταλόγους, νὰ ἐγγράψω τοὺς ἐκλογεῖς κατὰ ἐπαγγέλματα. Ἄλλως τε, ἐπαναλαμβάνω, ἀμφιβάλλω ἐὰν εἶναι σωστὸν ἐν τῇ ὀλότητι. Θὰ σᾶς προτείνω λοιπὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀρκεσθῶμεν νὰ θέσωμεν εἰς τὴν Γερουσίαν τοὺς 10 αὐτοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ μεταχειρισθοῦν τὴν ἐξουσίαν των ἐν τῇ Γερουσίᾳ θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ρωτισθῇ ἡ μέλλουσα Βουλή, ὥστε βραδύτερον καὶ κατὰ τὴν τριετίαν, διότι ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ κ. Καφαντάρης τὸ Σύνταγμα δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐκλογὴν τῶν γερουσιαστῶν, βραδύτερον δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν καὶ εἰς αὐτὸ. Ἂν ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐντολῆς ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἴδωμεν πραγματικῶς ὅτι μόνον τὸ χρήσιμον ὑπάρχει καὶ οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους βλέπουσι τινὲς ὡς καὶ ἡ θεωρία εἶναι ἀνυπόστατοι. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ δέχομαι μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοὺς τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων καὶ εὔχομαι ἓν μόνον, νὰ ἐπηρεάζουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον συχνὰ τὸ πρῶτον νομοθετικὸν σῶμα, ὁσάκις ἤθελον εὑρεθῇ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἤθελε λάβει, καὶ νὰ ὑποδεικνύουν τὴν πλάνην εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν ἀντίληψίν των ὑπέπεσε τὸ πρῶτον νομοθετικὸν Σῶμα. Δεύτερον δὲ εὔχομαι ὅπως ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐντολῆς των φθάσωμεν ταχύτερον εἰς τὸ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τῆς ἀντιπροσωπείας ἂν ὄχι καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀποδοχὴν ὁλοκλήρου τοῦ συστήματος τοῦ κ. Νάκου τὸ ὁποῖον σήμερον ὑποστηρίζει καὶ ὁ κ. Καφαντάρης. Κύριοι, νομίζω ὅτι εἶπον ὅσα εἶχον νὰ εἴπω. Βλέπω ἄλλως τε ὅτι καὶ ἡ ὥρα μὲ βιάζει. Θέλω νὰ δώσω τὸ παράδειγμα τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν βραχυλογίας, ἀλλ' ἡ σπουδὴ νὰ περάνω τὸν λόγον μου μὲ ἔκαμε νὰ λησμονήσω νὰ σᾶς εἴπω πῶς προτείνω νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἡ μειοψηφία εἰς τὴν Γερουσίαν. Λοιπόν, προτείνω ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 5 τὸ ὁποῖον λέγει «Ἡ ἐκλογὴ τῶν γερουσιαστῶν ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ὡς τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος» τίθεται 2ον ἐδάφιον ἔχον ὡς ἑξῆς: «Θεωροῦνται ἐκλεγέντες γερουσιασταὶ οἱ σχετικῶς πλειοψηφίσαντες. Ἀλλ' εἰς τὰς περιφερείας τὰς ἐκλεγούσας τρεῖς γε-

λύτως ἰδανική. Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξουν βουλευτὰς τὰ πρόσωπα τῆς ἀρεσκείας των, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα θέλει ὑποδείξει τὸ 'Ανώτατον Φασιστικὸν Συμβούλιον, » τὸ ὁποῖον ὅμως εἶναι Σῶμα πολιτικόν, καὶ οὕτως ἐμμέσως ἡ πολιτικὴ καὶ πάλιν ἀναδεικνύει τοὺς βουλευτάς, ὄχι ἀμέσως διὰ τῆς ἐνασκήσεως ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἑνὸς Συμβουλίου, ὀργάνου ἑνὸς δικτάτορος, ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ. Φυσικὰ τὸ παράδειγμα τῆς 'Ιταλίας δὲν εἶναι ἀξιομίμητον δι' ἡμᾶς, καὶ ὡς προηγουμένως εἶπον, ὁ πρὸς τὴν ἰσότητα ἀκοίμητος ἔρως τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, καὶ αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ τοῦ 'Ελληνικοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος δὲν ἐπιτρέπουν τὴν καθέρωσιν πολιτικῶν προνομίων ὑπὲρ ὡρισμένων Οἰκονομικῶν 'Οργανισμῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν τάξεων δύο φοράς.

Ἑτέρα δὲ ἐπίσης σημαντικὴ ἀνισότης καθιεροῦται καὶ προνομιακὴ διπλοψηφία δίδεται εἰς τὰ μέλη τῶν ὀργανισμῶν ποὺ θὰ ἐκλέξουν κατ' ἐπαγγελματικὰς ὁμάδας Γερουσιαστάς, διότι, ἐνῶ οἱ ὀργανισμοί, τῶν ὁποίων εἶναι μέλη, θὰ ψηφίσουν μὲ συμπεπυκνωμένην ψῆφον διὰ τῶν Συμβουλίων των, ὡς ἐκλεκτόρων, ἀντιπροσωπευόντων τὰ μέλη, κατὰ τὰς ἄλλας ἐκλογὰς τῶν 9)12 ὑπὸ τοῦ λαοῦ, θὰ ψηφίσουν πάλιν ὡς ἐκλογεῖς ἄλλους Γερουσιαστάς. Ἑπομένως ἐκτὸς τοῦ προνομίου τῆς εἰδικῆς συμπεπυκνωμένης ἐκλογικῆς ἱκανότητος θὰ ἔχουν καὶ τὴν γενικὴν τοῦ κοινοῦ ἐκλογ'ως καὶ θὰ ψηφίσουν δύο φοράς.

Θέλω καταψηφίσει τὴν σχετικὴν διάταξιν ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ πλήγουσαν τὴν Δημοκρατικὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἄρθρον 59 τοῦ Συντάγματος ἀφίνει ἕνα κενόν, διότι, ἀφοῦ ὁρίζει ὅτι ἐκ τῶν 120 Γερουσιαστῶν οἱ ὁποῖοι ἀναγκαίως πρέπει ν' ἀποτελοῦν τὴν Γερουσίαν, κατόπιν ἐπιτάσσει ὅπως τὰ 9)12 τοὐλάχιστον ἐκλέγωνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ 1)12 τὸ πολὺ ἐπιτρέπει νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ὁμοῦ. μένει ἀπροσδιόριστον τὸ ὑπὸ τίνος θὰ ἐκλέγωνται τὰ ὑπόλοιπα 2)12, ἤτοι 20 Γερουσιασταί. Ἀφοῦ ὅμως τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 59 εἶναι νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοὐλάχιστον τὰ 9)12, ἄρα καὶ ὅτι πλέον τῶν 9)12 πρέπει νὰ ἐκλεγῇ, θὰ ἐκλέγηται ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Εἶναι δὲ καταφανὴς ἡ ἀντιδιαστολὴ πρὸς τὴν ἑπομένην περίοδον, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ ἄλλων παραγόντων (καὶ τούτων ὅμως ἀπορρεόντων ἀπὸ τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν) ἐκλογὴ τὸ πολὺ τοῦ 1)12.

Ἐκ τοῦ κενοῦ τούτου τοῦ ἄρθρου 59, καὶ τοῦτο, δὲν δύνανται νὰ ἐξαχθῇ, ὅτι ἡ Συνταγματικὴ τοῦ πολιτεύματος ἐξουσία ἠνόησε τὰ ὑπόλοιπα 2)12 νὰ ἐκλεγοῦν ἀπὸ προνομιακὰς κατὰ περιουσίαν, οἰκονομικὴν διάταξιν, ἢ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα ὀργανώσεις.

Τοῦτο δὲ θὰ ἀντίκειται, καὶ ὡς προελέχθη, εἰς τὴν Δημοκρατικὴν μορφὴν καὶ οὐσίαν τοῦ πολιτεύματος, τοῦ ὁποίου ἡ γενικὴ ἀρχὴ εἶναι ἡ ἰσότης καὶ ἡ ἐπικράτησις τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας ἐν παντί».

'Αναγινώσκεται μετὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 1, ὡς διετυπώθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

'Ο κ. **Α Παπαναστασίου** λέγει ὅτι ὑπάρχει μία τάξις πολυαριθμωτάτη καὶ ὠργανωμένη, ὁποία εἶναι ἡ τάξις τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ ὁποία εἶναι δίκαιον νὰ ἀντιπροσωπευθῇ Ἐπίσης ἡ ἀγροτικὴ τάξις θὰ εὕρισκε φρονεῖ ἕνα καλὸν ὑποστηρικτὴν εἰς ἕνα ἀντιπρόσωπον προερχόμενον ἀπὸ τὰς δύο γεωπονικὰς σχολάς. 'Ιδιαιτέρως ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆ Βουλῆς ἐπὶ μιᾶς ἰδιαιτέρας τάξεως βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἄνευ οὐδεμίας προστασίας ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἠδυνήθη μόνη νὰ προαχθῇ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας. Θὰ ἠδύνατο, λέγει, νὰ ὁρισθῇ ὅτι ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τοὺς ὁποίους θὰ ὑποδεικνύῃ τὸ ἐμπορικὸν καὶ βιομηχανικὸν ἐπιμελητήριον εἷς νὰ προέρχηται ἐκ τοῦ ἐμπορίου, εἷς ἐκ τῆς βιομηχανίας καὶ εἷς ἐκ τῆς ναυτιλίας.

'Ο κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει, ὅτι ἐπρόπεινε πρὸ ὀλίγου αἱ δύο ἕδραι θὰ δοθοῦν μία εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ μία εἰς τὴν 'Αργολιδοκορινθίαν. Δὲν ἔχει ὅμως ἀντίρρησιν νὰ δοθῇ ἡ μία εἰς τοὺς ἀγρότας καὶ ἡ ἄλλη εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους.

'Ο κ. **Α Βερδέλης** λέγει ὅτι αἱ ἕδραι αὐταὶ πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ εἰς τὴν 'Αργολιδοκορινθίαν.

'Ο κ. **Ν. Τζερμιᾶς** τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

'Ο κ. **Ν Κουπαροῦσος** λέγει ὅτι ἡ τιθεμένη διὰ τοῦ νομοσχεδίου βάσις εἶναι σφαλερὰ καθόσον τὰ 60)100 τῶν γερουσιαστῶν ἀντιπροσωπεύουν τὰς 'Αθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ εὐημερία τῆς Χώρας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν γεωργίαν.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περατωμένη ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 συζήτησις.

'Αναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 1 ὡς διετυπώθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

'Ο κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἤτις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται τὴν διατύπωσιν ταύτην τοῦ ἄρθρου 1.

'Εγερθείσης ἀντιρρήσεως ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ καὶ πάλιν τὴν Βουλὴν ἀντιθέτως, γίνεται δὲ καὶ πάλιν δι' ἀναστάσεως ἀποδεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 ὡς διετυπώθη.

'Ο κ. **Θ Χαβίνης** λέγει ὅτι ἐξ ὀνόματος 20 βουλευτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐγερθῇ παρακαλεῖ ὅπως ἡ ψηφοφορία διεξαχθῇ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Γενομένης τῆς προτάσεως ταύτης ἀποδεκτῆς ὁ κ.**Πρόεδρος** καλεῖ ὡς ψηφολέκτας τοὺς βουλευτὰς κ. κ. Θ. Χαβίνην καὶ Λ. Κογεβίναν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφοφορία τοῦ ζητήματος τεθέντος οὕτω :

«Οἱ παραδεχόμενοι τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 1 ὡς ἐτροποποιήθη δηλ.μὲ 92 ἕδρας λέγουσι **ναί**,οἱ δὲ μὴ δεχόμενοι αὐτὸ λέγουσιν». **Ὄχι**Περατωθείσης τῆςψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς προέκυψε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα: 'Εψηφοφόρησαν ἐν ὅλῳ 141 εἶπον **ναὶ** 78, εἶπον **ὄχι** 61, ἠνήθησαν ψῆφον 2 κατὰ τὸ παρατιθέμενον πρωτόκολλον

'Ηρακλείδης Δημήτριος	Ο
Δελαγγιάννης Βασίλειος	Ο
Βουρλούμης Παναγιώτης	Ν
Ζωγράφος Κωνσταντῖνος	Ν
Βενιζέλος Κυριάκος	Ν
Βαρβαγιάννης 'Αγγελος	Ο
Ζωγράφος 'Αθανάσιος	
'Αργυρόπουλος Περικλῆς	Ο
Ζάνος Δημήτριος	
Παπᾶς 'Αλέξανδρος	Ο
Καλαντίδης Χρῆστος	
'Αθανασιάδης 'Ιωάννης	
Λαδᾶς Χρῆστος	Ν
Καλογερᾶς 'Ιωάννης	Ο
Κασσαβέτης 'Αλέξανδρος	Ν
Μακκᾶς Λέων	Ο
'Αργυρόπουλος Μιχαὴλ	Ν
Νάκος Λουκᾶς	Π
Σαράντης Φραγκίσκος	Ο
'Εμμανουηλίδης 'Εμμαν.	
Αἰλιανὸς Μιχαὴλ	
Τσιγδέμογλου Μιχαὴλ	Ν
Χούρσογλου Στ.	Ν
Παναγιωτόπουλος 'Ανδρ.	
Χατζῆς Παναγιώτης	
Παπαοικονόμου 'Απόστ.	Ν
'Εμπειρῖκος Κων)νος	
Κολιαλέξης Θάνος	Ν
Καραπάνος 'Αλέξανδρος	Ν
Μαντᾶς Μιλτιάδης	
Ράλλης 'Ιωάννης	Ν
Μπουκουβάλας Πέτρος	
Στράτος Γεώργιος	
Βουτυρᾶς 'Αλέξανδρος	
Τζερμιᾶς Νικόλαος	Ο
Παπαδάκης 'Ιωάννης	Ο
'Αγγελῆς Βασίλειος	
Σπυρίδης Κωνσταντῖνος	Ν
Κοσμᾶς 'Ιωάννης	
Κουντούρης Δημήτριος	Ν
Εὐφραιμίδης 'Αδὰμ	
Καρασεβδᾶς Παντελῆς	
Γιαννόπουλος Δημήτριος	Ν
'Αποσκίτης 'Ηλίας	
Ζωγράφος Πέτρος	Ο
Ποντίκας Γεώργιος	
Γρηγοράκης 'Ιωάννης	
Μαλαμίδας Εὐστάθιος	Ο
Λαμπριανίδης Λάμπρος	
Θεοδωρίδης Λάζαρος	
Βαραζάνης Γεώργιος	Ο
Βεζιρζόγλου 'Αντώνιος	
Σίδερης Γεώργιος	
Χριστοῦλας Περικλῆς	Ο
Γαλιαδοῦρος Σπυρίδων	
Βαλαλᾶς 'Ιωάννης	Ν
Ζάχος 'Ιωάννης	
Ρεδιάδης Περικλῆς	Ν
Ζαβιτζάνος Κωνσταντῖνος	Ν
Σαρακηνὸς Κωνσταντῖνος	
Κογεβίνας Λέων	Ν
Ζερβὸς Σπῦρος (Μηνᾶς)	Ν
Κουπαροῦσος Νικόλαος	Ο
Παπαδόπουλος 'Ηλίας	
'Ανδρεάδης Λάζαρος	Ο
Κοντοδήνας Κίμων	Ο
Πετρίδης Παναγιώτης	Ν
Γσαλδάρης Παναγιώτης	Ν
'Αραβαντινὸς Παναγιώτης	Ν
Αἰβαδινόπουλος Ριχάρδος	
Γαστίλλας Παναγιώτης	Ο
Καραμάνος Νικόλαος	Ν
Λυμπερόπουλος 'Ιωάννης	Ν
Φικιώρης Γεώργιος	Ν
'Αναστασιάδης Στέφανος	Ν
Κουτσίνας 'Ιπποκράτης	Ν
Κούνδουρος 'Ιωσὴφ	Ν
Κοθρῆς Μιχαὴλ	Ν
Παπαδάκης Κωνσταντῖνος	Ν
Κουτσοπέταλος Λουκᾶς	Ο
Βασιλειάδης Γεράσιμος	Ο
Γσαρλαμπᾶς Μάρκος	Π
Καρπαναγιώτης Βύρων	Ο
Παπανδρέου Γεώργιος	Ο
Βέργος Δημήτριος	Ο
Σῖμος Κωνσταντῖνος	
Βότσαλος Γεώργιος	Ο
Θεοδοσιάδης Γεώργιος	
Παπαναστασίου 'Αλέξ.	Ο
Μπακόπουλος Νικόλαος	Ο
Σακελλαριάδης Στέφανος	
Σχοινᾶς Σπῦρος	
Σακελλαρίου Δημήτριος	Ν
Κριμπᾶς Θάνος	
Σπυλιανόπουλος Παναγ.	
Τρικούπης Σπῦρος	
Πρεζάνης Γεώργιος	
Εὐρυπαῖος Πέτρος	Ο
Καναβὸς 'Ιωάννης	
Μουντζουρίδης 'Ιωάννης	
Βυδούρης Κωνσταν.	Ο
Μπούτης 'Ιωάννης	
Μαυρομιχάλης Πέτρος	
'Αλεβιζάτος 'Ανδρέας	Ν
Βελιανίτης Γεώργιος	Ν
Γουργουρῆς Νικόλαος	Ν
Γκότσης Κωνσταντῖνος	Ν
'Αργυρόπουλος Γεώργ.	
Μάρκου 'Ανδρέας	Ο
'Αντωνόπουλος Βλάσσης	
Μιχαλακόπουλος 'Ανδρ.	
Βενιζέλος 'Ελευθέριος	Ν
'Αβραὰμ Νικόλαος	Ο
Ἡσαΐας Γεώργιος	Ν
Πανοῦτσος Κοσμᾶς	
Πριμίδης Εὐάγγελος	
Μαχαίρας 'Εμμανουὴλ	Ο
Μάρσέλος Δημήτριος	Ν
Βαρδόπουλος Βασίλειος	Ν
Καλαντζάκος 'Α.	
Τσάρος Βασίλειος	
Γαρδικιώτης Νικόλαος	Ν
Ζούκας Εὐθύμιος	Ο
Φίλιος Θεόδωρος	Ν
Παπαθανάσης 'Αθανάσιος	
Νικολίτσας 'Ιωάννης	Ν
'Αφθονίδης Δημήτριος	
Ροδόπουλος Γεώργιος	
Μιαούλης 'Αθανάσιος	
Κουλούρας Γκίκας	
Δαμιανὸς 'Αντώνιος	
Κυρώζης 'Ιωάννης	
Τσιριμώκος 'Ιωάννης	Ν
Ξηρὸς Νικόλαος	
Χατζίσκος Δημήτριος	Ν
Μόδης Γεώργιος	
Χατζηπάσης Μιχαὴλ	
Ζουμπᾶς Χρῆστος	Ο
Χατζῆς Δημήτριος	Ο
Καλιδόπουλος Περικλῆς	
Ξανθόπουλος 'Αλέξανδρος	Ο
Βολουδάκης Μανοῦσος	Ν
Πολυχρονίδης Πολυχρόνης	Ν
Τριποδάκης 'Εμμανουὴλ	Ν
Μυλωνογιάννης 'Αλέξ.	
Παχνὸς 'Αλέξανδρος	
'Ασπιώτης 'Ηλίας	Ο
Πανταζίδης "Ομηρος	
Κανάρης 'Αλέξανδρος	
Μαμούνης Νικόλαος	Ν

'Εγένετο ἑπομένως δεκτὸν τὸ ἐδάφιον 1 ὡς διετυπώθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνονται ὡσαύτως δεκτὰ μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐδάφια τοῦ ἄρθρου 1.

'Επὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Μ. Μπεσσαντζῆ** λέγει, ὅτι ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν 'Ισραηλιτῶν Θεσσαλονίκης ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ζητήσῃ τὴν κατάργησιν τοῦ χωριστοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου καθόσον ἐκ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ οἱ 'Ισραηλῖται συναισθάνονται θιγομένην αὐτὴν ταύτην τὴν ἠθικήν των ὑπόστασιν. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐκτὸς τῶν ἄλλων καταργεῖ διὰ τοὺς 'Ισραηλίτας καὶ τὸ μυστικὸν τῆς ψήφου, ἀφοῦ τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν δύναται νὰ γνωρίζῃ τις ποῖοι ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς καὶ ποῖοι ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ὑποψηφίου. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἓν σοβαρὸν μειονέκτημα καὶ ἀφίνει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι οἱ 'Ισραηλῖται εἶναι πολῖται δευτέρας τάξεως. 'Εὰν ἐπρόκειτο περὶ θρησκευτικῆς πράξεως θὰ ἦτο εὐνόητος ὁ χωρισμός. Προκειμένου ὅμως περὶ πράξεως πολιτικῆς δὲν ἐννοοῦμεν διατὶ χωρίζονται, καθ' ἣν στιγμὴν πάντες ἐργαζόμεθα ἵνα ἐπιτευχθῇ μία στενωτέρα συνεργασία. "Ηκουσα , ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τοὺς 'Ισραηλίτας μίαν ἀντιπροσώπευσιν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι οἱ 'Ισραηλῖται παραιτοῦνται τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ θὰ ἦτο ζήτημα δικαιοσύνης ἐὰν τὸ μέτρον τοῦτο κατηργεῖτο.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ εἶμαι, λέγει, εὐτυχὴς νὰ χειροκροτήσω τοὺς 'Ισραηλίτας Θεσσαλονίκης τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ αἰσθανθοῦν ἑαυτοὺς "Ελληνας πολίτας, ὅπως οἱ 'Ισραηλῖται Κερκύρας. Κρήτης καὶ τῆς ἄλλης Πελαικῆς 'Ελλάδος.Εἰς αὐτὸ ὅμως τὸ σημεῖον δὲν ἔχομεν φθάσει ἀκόμη. Πιστεύω ὅτι πλησιάζομεν. 'Υπάρχει μία κίνησις εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὑπὲρ τῆς ἀφομοιωτικῆς αὐτῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἀκριβῶς ὁ ἐνιστάμενος ἐκ Θεσσαλονίκης Βουλευτὴς δὲν ἀνήκει εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀφομοίωσιν αὐτοῦ τοῦ θεσμοῦ.

Αὐτὸ εἶναι γνωστόν. Δὲν ἔχει λοιπὸν τὸ δικαίωμα τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει τάσεις διαφόρους νὰ παραπονῆται. Τὸ νὰ μᾶς λέγῃ, ὅτι καταργοῦμεν τὴν μυστικότητα τῆς ψήφου, νομίζω ὅτι αὐτὸ δὲν χρήζει σοβαρᾶς ἀνασκευῆς. Ὑπάρχει ἕνας τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξασφαλίζεται ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν Ἰσραηλιτῶν. Εἶναι ὁ τρόπος αὐτός. Ἐγὼ τὸ θεωρῶ μίαν ἀνωμαλίαν αὐτό, ἀλλὰ γνωρίζω τὴν προπαγάνδαν ἡ ὁποία γίνεται ἐναντίον μας καὶ ἔχω καθῆκον νὰ εἴπω εἰς τὴν Ἰσραηλιτικὴν Κοινότητα τῆς Θεσσαλονίκης, τὴν ὁποίαν ἐκτιμῶ μεγάλως καὶ τὴν ὁποίαν θεωρῶ ἕν λαμπρὸν στοιχεῖον προόδου τῆς Βορείου Ἑλλάδος, νὰ τῆς εἴπω, ὅτι μέχρι τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ αἰσθανθῇ ἑαυτὴν Ἑλληνικὴν ψυχικῶς —δὲν ὁμιλῶ διὰ τὸ θρήσκευμα— μέχρι τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ κρίνουν, ὅτι συμφέρον ἰδικόν των εἶναι νὰ φροντίζουν ὅπως εἰς τὰ σχολεῖά των διδάσκηται ἐπαρκῶς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, μέχρι τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ κάμνωσι συνδυασμοὺς ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Ἰσραηλίτου ἢ τοῦ Σιωνιστοῦ, δέον νὰ γνωρίζουν ὅτι τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς δώσῃ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα εἰς χωριστοὺς συλλόγους, ἀμυνόμενον κατὰ ἐνδεχομένης καταχρήσεως τῆς ψήφου. Ὅταν ἔχουν ἰδιαιτέρους Συλλόγους τί ἠμποροῦν νὰ παραπονεθοῦν; Δὲν τοὺς δίδεται ἐπαρκὴς ἀντιπροσωπεία; Θέλουσι νὰ ριφθοῦν εἰς τὰς ἀγκάλας μας ὡς Ἕλληνες ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκείας των; Εἴμεθα πρόθυμοι νὰ τοὺς δεχθῶμεν καὶ νὰ τοὺς σφίξωμεν εἰς αὐτάς, ἀλλὰ πρέπει προηγουμένως νὰ πεισθῶμεν. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Θεσσαλονίκης ὁ ὁμιλήσας ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι βουλευτὴς ψηφίζων τὴν Κυβέρνησιν εἶναι φίλος —τοὐλάχιστον αὐτὸ μοῦ εἶπεν ὅταν ἦλθεν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην— τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὀφείλω νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν ὅτι, κοίτοι παρῆλθον τόσα ἔτη, ἔχομεν ἕν τμῆμα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἀντελήφθη ὅτι εἶναι συμφέρον του νὰ ζήσῃ μαζύ μας. Λυποῦμαι διότι ἀναγκάζομαι νὰ τὸ εἴπω, ἀλλὰ τὸ ἐθεώρησα καθῆκόν μου.

Π. Τσαλδάρης Τὸ παράπονον, λέγει, τὸ ἀκουσθὲν ἐκ μέρους τοῦ Βουλευτοῦ Θεσσαλονίκης, δὲν ἀκούεται πρώτην φορὰν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ χωρισμὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς ἰδιαίτερον ἐκλογικὸν σύλλογον ἐγένετο τὸ 1923 καὶ διεμαρτυρήθησαν, λέγει, ζωηρῶς τότε καί, μολονότι δὲν ἤμην ἐν τῷ ἐνεργῷ πολιτικῷ βίῳ, ἔλαβον πλείστας ἐκεῖθεν διαμαρτυρίας προσώπων ἀρίστων παραπονουμένων διὰ τὸν χωρισμόν.

Ἐθεώρουν ὅτι ἐπήρχετο μείωσις αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τῆς Θεσσαλονίκης ὅπου ζοῦν ἀπὸ αἰώνων καὶ ἀποτελοῦν ἕν στοιχεῖον προόδου καὶ δραστηριότητος καὶ ἠναγκάσθην νὰ δημοσιογραφήσω ὑπὲρ τῆς ἀποψεως τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἀπορρούων τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ συνθήκη τῶν μειονοτήτων μᾶς ὑποχρέωνε νὰ τοὺς ἔχωμεν κεχωρισμένους. Τοῦτο θεωρεῖται μειονέκτημα καὶ οἱ Ἰσραηλῖται δὲν θέλουν νὰ εἶναι κεχωρισμένοι.

Α Παπᾶς Σᾶς ἐζητήσατε νὰ χωρισθοῦν οἱ πρόσφυγες.

Πρόεδρος. Εἶναι ἄσχετα αὐτὰ πρὸς τὴν συζήτησιν.

Π. Τσαλδάρης. Μὲ τὸ ἀναλογικόν, συνεχίζει κατόπιν, ἐψήφισαν μαζύ, καὶ ὅταν κατὰ τὴν προελθοῦσαν ἐκλογὴν ἐχωρίσθησαν, καὶ θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της τὰ παράπονα ταῦτα ἡ Κυβέρνησις. Σχετικῶς μὲ τὴν κίνησιν, περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, δὲν διατελῶ ἐν γνώσει ὡς καὶ ἂν ὑπάρχουν ὑπὲρ αὐτῆς Ἰσραηλῖται καὶ ἂν μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ ὁμιλήσας Βουλευτής, ἀλλὰ θὰ ἤθελον νὰ τονίσω ὅτι, ἐφ' ὅσον θέλομεν—καὶ τοῦτο εἶναι πανδήμως γνωστὸν—νὰ ἀφομοιωθῇ τὸ Ἰσραηλιτικὸν στοιχεῖον μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ, θὰ εἶναι ἀντίφασις ὁ χωρισμὸς καὶ ἡ καλυτέρα βοήθεια τὴν ὁποίαν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν κατὰ τῆς ἀφομοιώσεως θὰ ἦτο ἐὰν ἐθεσπίζομεν τὸ κεχωρισμένον τῆς ἐκλογῆς, βοηθοῦντες οὕτω τὰς ἐνεργείας κατὰ τῆς ἀφομοιώσεως. Ἐὰν διαμαρτυρηθοῦν διὰ τὴν ἀφομοίωσιν, τότε θὰ τοὺς χωρίσωμεν καὶ ὅστις μᾶς ἀντείπῃ θὰ εἴπωμεν ὅτι σεβόμεθα οὕτω τὴν θέλησιν τῆς συνθήκης τῶν μειονοτήτων. Ἔχομεν ἐξ ἄλλου ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὐδεμίαν δυαμαρτυρίαν ἠκούσαμεν ὅταν ἐψήφισαν μαζύ μας οἱ Ἰσραηλῖται. Ἀντιθέτως ἐγεννήθη εἰς αὐτοὺς ἡ ἰδέα, ὅτι ὑποθάλπομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς ἀφομοιώσεως. Καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν αἴτησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ θὰ συστήσω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ φανοῦν θαρραλεώτεροι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Α Μακκᾶς. Κατὰ τὴν συνθήκην τῶν μειονοτήτων δὲν ἠμποροῦν νὰ παραιτηθοῦν ἑκουσίως.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν γεννᾶται ὑποχρέωσις ἐφ' ὅσον αἱ μειονότητες λέγουν ὅτι δὲν ἀποτελοῦν μειονότητα. Αὐτὴν ταύτην τὴν δήλωσιν, ἐπιλέγει, τοῦ κ. ἐκ Θεσσαλονίκης Βουλευτοῦ, ἐκπροσωποῦντος τοὺς Ἰσραηλίτας νομίζω ὅτι πρέπει νὰ τὴν δεχθῶμεν ὡς ἀρκετὴν διὰ τὴν ἀφομοίωσιν καὶ νὰ εἴπωμεν εἰς ὅλους, ὅτι ἡ Ἑλλὰς μεταχειρίζεται καὶ αὐτὰς τὰς μειονότητας ὡς νὰ μὴ ἦσαν τοιαῦται.

Ὁ κ. **Μ Μεσαντζῆ**, λέγει ὅτι, ὅταν ἐχωρίσθημεν οἱ Ἰσραηλῖται εἰς ἰδιαίτερον ἐκλογικὸν σύλλογον, ἐκηρύξαμεν τὴν ἀποχὴν καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν ἀπόδειξιν, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦμεν τὸν χωρισμόν. Καὶ τώρα ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἔχει λάβει σωρείαν τηλεγραφημάτων καὶ ἦλθεν ὑπαῦθα καὶ ἐπιτροπὴ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ μὴ μᾶς ἀδικῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν σᾶς ἀδικοῦμεν.

Μ.Μεσαντζῆ. Μᾶς ἀδικεῖτε. Διαγηύττω ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν θέλομεν τὴν ἀφομοίωσιν. Ὅλοι οἱ Ἰσραηλῖται, τονίζει, εἴμεθα ὑπὲρ τῆς ἀφομοιώσεως. Πρὸ 18 μηνῶν ἔγραφα εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀφομοιώσεως καὶ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι μητρική μας καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ὅταν θὰ ἠμποροῦσαμεν ὅλοι οἱ Ἰσραηλῖται νὰ ὁμιλῶμεν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς μητρικήν. (Χειροκροτήματα).

Ε. Βενιζέλος. Εἶμαι εὐτυχὴς ποῦ τὸ ἀκούω.

Μ. Μεσαντζῆ. Ὑπάρχουν, συνεχίζει, ἑκατοντάδες Ἰσραηλιτοπαίδων ποῦ ἀναγινώσκουν τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας. Ἡ ἀφομοίωσις πρὸς τὴν Ἑλλάδα προώδευσεν ἀρκετὰ καὶ διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ εἶναι ζήτημα ἐξελίξεως. Προσπαθοῦμεν νὰ ἀφομοιωθῶμεν καὶ μὲ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ μὲ τὴν Ἑλληνικὴν μόρφωσιν· ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι, ἐνῷ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐδιδάσκετο ἡ Τουρκικὴ γλῶσσα ἐπὶ τρίωρον τὴν ἑβδομάδα, ἤδη ἡ Ἑλληνικὴ διδάσκεται ἐπὶ 18ωρον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μοῦ κάμετε ἐντύπωσιν τὸ αἴσθημά σας, ἀλλὰ δὲν ἤμεθα ὥριμοι ἀκόμη· ἴσως μετὰ ἕν ἔτος θὰ εἴμεθα.

Μ.Μεσαντζῆ. Μαθηταὶ Ἰσραηλῖται γίνονται δεκτοὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα κατόπιν ἐξετάσεων καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Βεβαιῶ, τονίζει, ὅτι ὅλοι οἱ Ἰσραηλῖται εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀφομοιώσεως μὲ βάσιν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν μόρφωσιν. Ἀλλ' εἶναι φυσικὸν νὰ ὑπάρχουν καὶ Ἰσραηλῖται, οἱ ὁποῖοι νὰ θέλουν μὲ ὅλην τὴν ἀφομοίωσιν νὰ διατηρήσουν τὰ Ἰσραηλιτικά των αἰσθήματα.

Μ.Ἀργυρόπουλος. Οὕτως ὁμολογεῖτε ὅτι δὲν σκέπτεσθε σοβαρῶς περὶ τῆς ἀφομοιώσεως. (Φωναί, θόρυβος).

Μ. Μεσαντζῆ. Εἰς ὅλας τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν, εἶναι ἑκατομμύρια Ἰσραηλῖται πιστοὶ εἰς τὴν φυλήν των καὶ ὅμως εἶναι καλοὶ Γάλλοι, καλοὶ Ἄγγλοι, καλοὶ Ἀμερικανοί.

Ε.Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Σᾶς σεβόμεθα καὶ σᾶς ἐκτιμῶμεν, ἀλλὰ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἀφήσητε νὰ περάσῃ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος διὰ νὰ πεισθῶμεν ὅτι θέλετε νὰ ἀφομοιωθῆτε, διότι ὑπάρχουν πληροφορίαι, ὅτι μέγα μέρος ἀθίστανται. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος πεισθῶμεν ὅτι ἐκάμαμεν λάθος θὰ τὸ διορθώσωμεν. Μοῦ κάμνει, ἐπιλέγει, τῷ ὄντι ἐντύπωσιν ἡ πληροφορία ποὺ δίδετε περὶ τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας καὶ θὰ ἴδητε τὴν διαφορὰν τῆς ἀντιλήψεώς μας.

Μ Μεσαντζῆ. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ὡς γνωρίζετε, ὑπέγραψεν ὑπὲρ τῆς Σιωνιστικῆς Ἑστίας. Ἐὰν ὑπάρχουν Ἰσραηλῖται, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ὑπὲρ τῶν δυστυχισμένων ἀδελφῶν των, δὲν πιστεύω νὰ εἶναι ἔγκλημα.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ φόβος εἶναι μήπως οἱ Ἰσραηλῖται τῶν ἄλλων χωρῶν γίνουν ἐξάρτημα, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἐθνότητος, ἤτις δημιουργεῖται εἰς Παλαιστίνην.

Μ. Μεσαντζῆ. Οὐδεὶς τοιοῦτος φόβος ὑπάρχει. Καὶ οἱ Ἰσραηλῖται γνωρίζουν ὅτι τὸ συμφέρον των ταυτίζεται μὲ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους εἰς τὸ ὁποῖον οἰκοῦν.

Μετ' ὀλίγα ψηφίζεται τὸ ἄρθρον 3 ὡς ἐτροποποιήθη, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 4.

Πρόεδρος. Ἄρθρον 5. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει τροποποίησις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ κάμω μίαν δήλωσιν, ὅτι, μολονότι ἐγίνετο ἡ παραχώρησις, τὴν ὁποίαν ὁ ἀξιότιμος κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔκαμεν εἰς βάρος τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, ἤτις τῷ ὄντι εἶναι μικρά, διότι δὲν προσφέρει παρὰ μόνον 12 ἕδρας ἐπὶ τῶν 92 καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς τῶν ψήφων διὰ νὰ ἔχουν τὰς ἕδρας ταύτας, μολονότι, λέγω, τοιοῦτον συμβαίνει, ἐγὼ ἐμμένω σταθερῶς, δι' ὃς λόγους ἐξέθεσα ὁμιλῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, καὶ μετὰ λύπης δηλῶ ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ καταψηφίσω τὴν πρότασιν.

Α. Παπαναστασίου. Ἀκριβῶς διὰ τοὺς ἀντιθέτους λόγους καὶ ἡμεῖς ἀποκρούομεν τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία οὐδαμῶς μᾶς ἱκανοποιεῖ.

Ὁ κ. **Γ Καφαντάρης** λέγει, ὅτι ὡς διατυποῦται ἡ πρότασις εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ μίαν ἀντινομίαν μεγάλην, διότι ἀξιοῦται ἀπὸ τὸν μειοψηφοῦντα συνδυασμὸν νὰ ἔχῃ ὅσας δυνάμεις εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ ὁ πλειοψηφῶν συνδυασμός, διότι ἕκαστος ἐκ τῶν πολλαπλῶν τυχὸν συνδυασμῶν τῆς πλειοψηφίας δὲν θὰ ἔχῃ τὸ τρίτον τῶν ἐκλογέων, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἡ μειοψηφία.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ὑπάρξῃ μία μειονοψηφία συγκεντροῦσα τὸ τρίτον, πέρνει ἕνα Γερουσιαστήν.

Γ. Καφαντάρης. Εἶναι ἄλλη περίπτωσις, τὴν ὁποίαν σᾶς ἀνέφερα καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνῷ δὲν θὰ ἔχῃ ὁ πλειοψηφῶν συνδυασμὸς τὸ τρίτον, θὰ παίρνῃ ἕδρας, ἐνῷ ὁ μειοψηφῶν ἔχων τὸ τρίτον δὲν θὰ παίρνῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δι' αὐτὸ εἶπον ὅτι τὸ σύστημα δὲν εἶναι σύστημα ἀναλογικόν.

Γ. Καφαντάρης. Δι' αὐτὸ σᾶς εἶπον ὑπάρχει μία ἀντινομία, διότι διατυποῦται ἡ ἀξίωσις ἀπὸ τὴν μειοψηφίαν νὰ ἔχῃ δύναμιν μεγαλειτέραν ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν διὰ νὰ ἔχῃ μίαν καὶ μόνην θέσιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὸ ἀξιοῦμεν ἐφ' ὅσον εἶναι πλειοψηφία ἀπέναντι τῆς σχετικῆς μειονοψηφίας. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ χωνεύσωμεν, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζομεν δικαίωμα εἰς τὴν μειονοψηφίαν παρὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἀντιπροσωπεύει τὸ τρίτον.

Γ. Καφαντάρης. Ἀξιώσατε καὶ ἀπὸ πλειοψηφοῦντα συνδυασμὸν νὰ ἔχῃ τὸ τρίτον τῆς δυνάμεως.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θέλετε νὰ ἐπιβάλητε τὸ σύστημά σας ἀξιοῦντες ἀπὸ ἐμένα παράλογα πράγματα.

Γ. Καφαντάρης. Ἰσχυρίζομαι ὅτι ὑπάρχει μία ἀντίφασις εἰς τὴν πρότασίν σας, διότι ἀπὸ τὸν μειοψηφοῦντα συνδυασμὸν ζητεῖτε κατώτατον ὅριον, ἐνῷ ἀπὸ τὸν πλειοψηφοῦντα δὲν ζητεῖτε. Αὐτὸ ἀποτελεῖ μίαν παράλειψιν.

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Σᾶς διαλανθάνει, ὅτι βάσις τοῦ συστήματος μένει ἀκόμη τὸ πλειοψηφικὸν μὲ μίαν μικρὰν παραχώρησιν διὰ τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν μειονοψηφιῶν.

Γ. Καφαντάρης. Ἐγὼ ὁμιλῶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ οὐδέποτε ἐφαντάσθην, ὅτι ἐν τῇ πράξει δὲν θὰ ἐδίδετο ἡ ἀντιπροσώπευσις τῶν μειονοψηφιῶν. Πάντως, ἐν ᾗ περιπτώσει ὅλαι αἱ μειονοψηφίαι συνεκέντρωνον τὸν ἀριθμὸν τῆς ἕδρας, πρέπει νὰ ἐδίδετο μία ἕδρα εἰς τὸ σχετικῶς πλειοψηφοῦν κόμμα.

Α Παπαναστασίου. Ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθὴ καὶ μόνον οὕτω δύνανται νὰ προστατεύωνται αἱ μειονοψηφίαι.

Π. Τσαλδάρης Συμφωνῶ, λέγει, καὶ ἐγὼ μὲ τὴν πρότασιν, ἡ ὁποία ἐγένετο παρὰ τῶν ἀξιοτίμων προλαλησάντων. Διότι, ἂν θέλωμεν νὰ ὑπάρχῃ πραγματικὴ ἐκπροσώπησις τῆς μειονοψηφίας, πρέπει νὰ τὴν δώσωμεν, διότι ἀντιθέτως θὰ συμβῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ κ. Καφαντάρης, καὶ θὰ ἦτο καλὸν νὰ τὸ ἐσκέπτετο ἡ Κυβέρνησις, διότι ἀλλέως δὲν ἔκαμε τίποτε ὑπὲρ τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Ὡς ἐτέθη τὸ ζήτημα εἶναι ἄξιον προσοχῆς καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ λυθῇ μὲ τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι εἶναι βάσις τὸ πλειοψηφικόν. Ἔχομεν ἄλλως τε ἐν τῇ χώρᾳ μας συστήματα ἀντιπροσωπεύσεως τῶν μειονοψηφιῶν. Θὰ ἔλεγον συνεπῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ σπεύσῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν, ἵνα δοθῇ περισσότερος χρόνος δι' ὡριμωτέραν ἀπόφασιν.

Ἀναγινώσκεται εἶτα καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 5ον ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ζητεῖ ἐξηγήσεις περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἑδρῶν τῆς μειοψηφίας κατὰ τὴν ψηφισθεῖσαν τροπολογίαν, ἃς παρέχει ὁ κ. Πρόεδρος.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 6, 7, 8 καὶ 9.

Τὸ ἄρθρον 10 περὶ ἐκπροσωπήσεως τῆς Ἐκκλησίας διαγράφεται.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 ὁ κ. **Α Παπαναστασίου** ἐπιφέρει παρατηρήσεις, ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιμελητηρίων, διότι, λέγει, ὁ τρόπος τῆς συγκροτήσεως τῶν ἐπιμελητηρίων εἶναι διάφορος δι' ἕν ἕκαστον ἐξ αὐτῶν.

Ὁ κ. **Κ Ζαβιτζιάνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρέχει σχετικὰς ἐξηγήσεις.

Ὁ κ. **Θ. Λύρας** λέγει, ὅτι οἱ ἀγρόται δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἐπαρκῶς εἰς τὴν Γερουσίαν. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι αἱ ἑκάστοτε Κυβερνήσεις, παρ' ὅλα τὰ ἀγροτικὰ προγράμματα, τὰ ὁποῖα ἐξαγγέλλουν, οὐδέποτε ἐφρόντισαν πραγματικῶς διὰ τοὺς ἀγρότας. Σήμερον, ἐπειδὴ ἠκούσαμεν μετὰ μεγάλης χαρᾶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀγροτικὸν πρόγραμμα, εἶναι ἀνάγκη εἰς τὸ Β' Σῶμα οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἀγροτῶν νὰ εἶναι φύσει καὶ θέσει ἀγρόται, διότι εἰς τὰ ἀγροτικὰ ἐπιμελητήρια ὑπάρχουν καὶ δικηγόροι, ἐνῷ εἶναι ἀνάγκη οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι νὰ ἔχουν ζήσει τὴν ζωὴν τοῦ ὑπαίθρου καὶ νὰ γνωρίζουν τὰς ἀνάγκας τῶν ἀγροτῶν.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐφ' ὅσον εἶναι μέλη τοῦ ἐπιμελητηρίου δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς ἀποκλείσωμεν. Ἄλλως τε τὸ Σύνταγμα ὁρίζει τὰ προσόντα τῆς ἐκλογιμότητος.

Θ Λύρας. Ὁ νόμος περὶ Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων ἀναφέρει, ὅτι πρέπει τὰ μέλη αὐτοῦ νὰ εἶναι πραγματικοὶ ἀγρόται. Αἱ δὲ ἕδραι, αἵτινες χορηγοῦνται εἰς τόσον μεγάλην προαγωγικὴν τάξιν, δὲν εἶναι ἀρκεταί.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μὴ πιστεύετε, ὅτι ἂν αἱ ἕδραι κατὰ μίαν ἢ δύο θὰ ἀντιπροσωπευθοῦν καλλίτερον τὰ γεωργικὰ συμφέροντα. Εἰς αὐτὴν τὴν Βουλὴν εἶναι ἀρκετοὶ γεωργοὶ καὶ οὐδεμίαν πίεσιν αἰσθάνεται ἡ Βουλή. Ἐπειδὴ δὲ εἴπατε ὅτι δὲν φροντίζομεν διὰ τοὺς γεωργούς, σᾶς λέω ὅτι δίδομεν εἰς αὐτοὺς 1700 ἑκατομμύρια, ἐνισχύομεν τὴν ἀσφάλειαν, κάμνομεν δρόμους, τί ἄλλο θέλετε;

Ὁ κ. **Θ Χαβίνης** ὑποβάλλει τροπολογίαν σχετικὴν μὲ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἀγροτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν. Εἶναι, λέγει, ἡ μόνη τάξις, ἥτις δὲν ἀντιπροσωπεύεται εἰς τὴν Βουλήν, ἐνῷ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι ἀντιπροσωπεύονται

ἐν αὐτῇ, θὰ ἀντιπροσωπεύωνται δὲ οὗτοι καὶ εἰς τὸ δεύτερον νομοθετικὸν Σῶμα, δι' εἴκοσι τοὐλάχιστον ἀντιπροσώπων, ξεχωριστὰ ἐννοεῖται ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν ὀργανώσεων. Μόνον δὲ οἱ ἀγρόται δὲν ἀντιπροσωπεύονται. Ἡ προσθήκη συνεπῶς ἔστω καὶ τριῶν ἢ τεσσάρων θέσεων διὰ τοὺς ἀγρότας ὄχι μόνον θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καλλιτέραν ἐκπροσώπησιν αὐτῶν, ἀλλὰ θὰ εἶναι καὶ μία ἱκανοποίησις. Λέγετε, ὅτι θὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀντιπροσώπους της ἡ τάξις αὕτη διὰ τῶν γεωργικῶν ἐπιμελητηρίων, ἀλλὰ τὰ ἐπιμελητήρια ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὰς γεωργικὰς ἑνώσεις· δι' αὐτὸ ὑποβάλλω τὴν τροπολογίαν ταύτην ὁμοῦ μετὰ πλείστων ἄλλων συναδέλφων.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ ζήτημα τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τὸ ἐξήτασε μετὰ πάσης συμπαθείας, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ Σύνταγμα, ἐφ' ᾧ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ περιορισθῶμεν, θέτει ὡς βάσιν τὴν ἐκλογὴν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ καὶ ὁρίζει ἕνα ἀριθμὸν ἑδρῶν, αἵτινες θὰ ἐκλεγοῦν ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὄχι διὰ νὰ ἐκπροσωπήσουν αὐτοὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀκουσθοῦν αἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν. Καὶ δι' αὐτὸν ὥρισε τὰς ἕδρας ταύτας ἐκ συμφώνου καὶ δὲ τὰ γεωργικὰ ἐπιμελητήρια εἶναι τὰ ἀτελέστερον ὠργανωμένα, ἐπειδὴ φρονεῖ ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ ὀργανωθοῦν ταῦτα καλλίτερον, χορηγεῖ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως εἰς τὴν ἀγροτικὴν τάξιν. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐξηντλημένον καὶ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀποκρούσωμεν τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. βουλευτοῦ Πρεβέζης ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι διὰ τῆς ἀποκρούσεως ταύτης ἐξυπηρετοῦνται καλλίτερον τὰ συμφέροντα τῶν ἀγροτῶν.

Ὁ κ. **Γ. Μόδης** παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ Γεωργικὰ καὶ ἀγροτικὰ συμβούλια ἔχουν μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Γερουσίας.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶναι διάφορον τὸ σύστημα εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἄλλως τε ταῦτα θὰ τὰ καθορίσῃ τὸ διάταγμα.

Ὁ κ. **Ν. Ἀσκεπίδης** λέγει, ὅτι εἰς πλεῖστα ἐπιμελητήρια ὑπάρχουν καὶ χωριστὰ τμήματα ἐπαγγελματιῶν, θὰ ἔπρεπε δὲ νὰ ληφθῇ φροντὶς νὰ ψηφίζουν τὰ τμήματα ταῦτα χωριστά.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.) Ὅλα αὐτά, καθὼς εἶπον καὶ προηγουμένως, θὰ τὰ καθορίζῃ ὁ νόμος.

Ὁ κ. **Α Παπαναστασίου** παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα καὶ ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ ναυτιλία.

Ἡ παρατήρησις αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 11 νῦν 10 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 ὁ κ. **Α Παπαναστασίου** προτείνει ὅπως μεταξὺ τῶν ἐκλογίμων Γερουσιαστῶν μεταξὺ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας προστεθῶσι καὶ οἱ ἔχοντες τὸ ἀριστεῖον τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 12 νῦν 11 ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 15.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 νῦν 15 ὁ κ. **Α Παπαναστασίου** λέγει, ὅτι διὰ τῆς πρώτης αὐτοῦ παραγράφου δι' ἧς ὁρίζεται ὅτι ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1929 θέλουσιν ἐνεργηθῇ ἐκλογαὶ νέων Διοικητικῶν Συμβουλίων κλπ. τῶν ὀργανώσεων, θεωρουμένης ὡς ληγούσης τῆς θητείας αὐτῶν, ὑπάρχει φόβος νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων εἰς κομματικὴν τοιαύτην.

Ὁ κ. **Κ Ζαβιτζιᾶνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατέληξεν εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς παραγράφου ταύτης στηριζομένη εἰς τὴν γνώμην ὅτι τὰ Συμβούλια ταῦτα δὲν εἶχον ἐντολὴν ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, λέγει, δέχομαι τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 16 ὡς ἐτροποποιήθη, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Μεθ' ὃ ὥρα 2.30' μ.μ., συναινέσει τῆς Βουλῆς, λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ ὥραν 4.30' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Κοντοδίνας
Γ. Βοραζόνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Λ'

τῆς 12 Δεκεμβρίου 1928

Ὥρα 4.40 μ.μ. ὁ **Ἀντιπρόεδρος** κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀκράτας ὑποβάλλει ψηφίσματα τῶν περιξ Κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι παρακαλοῦν νὰ ὑπαχθῇ τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἀκράτας εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καλαφατιώνων παρακαλεῖ ὅπως ἱδρυθῇ Πρακτικὸν Γεωργικὸν Σχολεῖον εἰς τὴν Μονὴν Προσφόρου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Τυθωραίας ὑποβάλλει αἴτησιν τῶν συνδημοτῶν του περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἐκ διαφόρων φόρων λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν ἐκ τῆς ἀκρίδος καὶ τῆς ξηρασίας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Τριλόφου παρακαλεῖ ὅπως ἀποσταλῇ μηχανικὸς διὰ τὴν χάραξιν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς γεφύρας Μεγαλοπόλεως μέχρι τῆς κοινότητος Τριλόφου.

Οἱ πρόεδροι προσφυγικῆς ὁμάδος Θεσ)νίκης, πιστωτικοῦ συνεταιρισμοῦ Ζορμπᾶ καὶ Γεωργικοῦ ταμείου Κυμηνῶν διαμαρτύρονται διὰ τὸν μελετώμενον ὑποβιβασμὸν τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλεύρων.

Ἐπιτροπὴ κατοίκων κοινότητος Καρακοῦζι διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὅπως βόσκουν τὰ πρόβατά των εἰς τὸ δάσος Ρουγιάτου.

Ὁ Γεωργικὸς πιστωτικὸς συνεταιρισμὸς Εὐκαρπίας παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἱδρύσῃ Γεωργικὴν Τράπεζαν.

Ὁ ἐν ἀποστρατείᾳ ταγματάρχης Καταπόδης Φιλάδελφος ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐν ᾧ ἐκθέτει γενομένην αὐτῷ ἀδικίαν καὶ ζητεῖ τὴν θεραπείαν αὐτῆς.

Τὸ Σωματεῖον ἰδιοκτητῶν κάρρων Ἡρακλείου ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκθέτει διάφορα αἰτήματά του τὰ ὁποῖα παρακαλεῖ ὅπως ἐξετασθῶσιν εὐμενῶς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἐλασσῶνος ὑποβάλλει πρᾶξιν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου παρακαλοῦντος ὅπως διαιρεθῇ καὶ πάλιν ἡ κοινότης των εἰς δύο ἐνορίας.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν Ἀλιστράτης ὑποβάλλει

δι' ὑπομνήματος διάφορα αἰτήματά του καὶ παρακαλεῖ ὅπως γίνουν ταῦτα ἀποδεκτά.

Ὁ λαὸς Μεσσήνης διαμαρτύρεται διὰ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην ὁ ἐν Κρήτῃ ἰσχύων ἀγροτικὸς νόμος.

Ὁ συνεταιρισμὸς Δραπάνια Κρήτης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀπαγόρευσιν τῆς καπνοφυτείας εἰς τὸν νομόν των.

Ὁ Σύνδεσμος βιομηχάνων Μακεδονίας παρακαλεῖ ὅπως τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐνυποθήκων δανείων συμπληρωθῇ καὶ περιλάβῃ καὶ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια τῶν βιομηχανικῶν ἱδρυμάτων δι' ἀκίνητα μηχανήματα.

Ἐπιτροπὴ πρόσφύγων Δοξάτου διαμαρτύρεται διὰ τὴν συμβιβαστικὴν λύσιν τῶν οἰκοπέδων καὶ ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς ὡς ἀδικούσης τοὺς πρόσφυγας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ Κολιαλέξης** καταθέτει ὑπόμνημα τῶν τελειοφοίτων μαθητριῶν τοῦ Γυμνασίου «Ὁμήρειον» δι' οὗ παρακαλοῦν ὅπως ἀναγνωρισθῇ τοῦτο ἰσότιμον τῶν ἐν Ἑλλάδι γυμνασίων καὶ αἱ ἀπόφοιτοι αὐτοῦ ἐγγράφωνται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἄνευ εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.

Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθοῦσα γενικὴ συνέλευσις τῶν ἀγροτικῶν ὀργανώσεων Μακεδονίας, Θρᾴκης καὶ Θεσσαλίας παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἱδρύσῃ ἀνεξάρτητον Γεωργικὴν Τράπεζαν.

Οἱ ὑποδικοκατάδικοι ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν Θεσσαλονίκης παρακαλοῦν ὅπως ἐπαναφερθῇ ὁ νόμος περὶ ἐμπράκτου μετανοίας καὶ ἀναστολῆς τῶν 2/3 τῆς ποινῆς.

Ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις ἐφοριακῶν Ὑπαλλήλων διαμαρτύρεται διότι ἐν τῷ ὑποβληθέντι Ν. Δ. περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ ἐφοριακοῦ κλάδου ἐτέθη διάταξις περὶ εἰσόδου μὲ ἀνωτέρους βαθμοὺς τῶν μαθητῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

Τὸ ἐμπορικὸν καὶ βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Θεσσαλονίκης ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πωλήσεως σπορελαίων καὶ παρακαλεῖ ὅπως ὑποστηριχθοῦν αἱ ἀπόψεις των.

Ὁ πρόεδρος τοῦ πιστωτικοῦ καὶ ἐλαιουργικοῦ συνεταιρισμοῦ Κερκύρας, συγχαίρει τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροτικῆς πίστεως.

Ἡ ὁμοσπονδία γεωργικῶν συνεταιρισμῶν Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην κατάργησιν τοῦ παραγωγικοῦ σιγαροχάρτου.

Οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Παλιοῦρι, πιεζόμενοι πρὸς καταβολὴν τῶν φόρων, παρακαλοῦσιν ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἐξπραξις αὐτῶν λόγῳ τῆς καταστροφῆς ἣν ὑπέστησαν ὑπὸ τῆς ἀκρίδος καὶ τῆς ἀνομβρίας ἐπὶ τριετίαν.

Ὁ πρόεδρος προσφύγων Μικροῦ Μοναστηρίου διαμαρτύρεται διὰ τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου.

Τὸ Σωματεῖον καπνεργατῶν Ξάνθης ἡ «Ἕνωσις» ὑποβάλλει ψήφισμα διαμαρτυρίας διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην ἀνεκτικότητα τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων ἀπέναντι τῶν καπνεμπόρων.

Τὸ Σωματεῖον δικαιούχων Ἑλλήνων ὑπηκόων Τουρκίας παρακαλεῖ ὅπως διὰ νομοθετικοῦ μέτρου ἱδρυθῇ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιτροπὴ ἀναθεωρήσεως τῆς προτέρας ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ Φλωρίνης διαμαρτύρονται διότι πολλοὶ συνοικισμοὶ τῆς περιφερείας Φλωρίνης ἐστερήθησαν τοῦ προνομίου τῆς ἀποζημιώσεως ὡς παραμεθόριοι.

Ὁ κ. **Α Μάρκου** καταθέτει ἀναφορὰν πλειστῶν Ἑλλήνων βιούντων ἐν Ἀμερικῇ καὶ ζητούντων νὰ ληφθῶσι νομοθετικὰ καὶ οἱαδήποτε ἄλλα μέτρα χρήσιμα πρὸς διακανονισμὸν τοῦ ἀπὸ ἐτῶν διαιρουῦντος τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος.

Οἱ βουλευταὶ Βερροίας κ. κ. **Ι. Γαπαδάκης** καὶ **Ν Τζερμιᾶς**, καταθέτουν τηλεγράφημα τοῦ λαοῦ Βερροίας παρακαλοῦντος τὴν Κυβέρνησιν ὅπως υἱοθετήσῃ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνίας περὶ ἀκυρώσεως συμβάσεως Βερμίου.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ι Ἀθανασιάδης, Θ Φίλιος** καὶ **Τ. Ἀναστασίου** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Σ. Τσακμάνης, Δ. Ἰασωνίδης, Δ. Δημάδης, Ι. Βαλαλᾶς, Ι. Γαπαδάκης, Ν. Τζερμιᾶς, Π. Λούβαρης, Ι. Ἀποστόλου, Ν. Ζαρίφης** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς νομοθεσίας περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Σ. Τσακμάνης** καὶ **Μ. Σαμαρᾶς** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς Νομοθεσίας περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Σίδερης, Α. Ἀλεξανδρῆς, Ν. Γαρδικιώτης, Θ. Φίλιος** καὶ **Π. Χριστούλας** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ ἀγροτικῆς ἀποκαταστάσεως σεισμοπαθῶν καὶ πλημμυροπαθῶν».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Βοραζάνης, Ι. Τσονταρίδης, Λ. Λαμπριανίδης** καὶ **Σ. Νικολαΐδης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ε. Μαλαμίδας** καὶ **Γ. Εὐριπαῖος** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς» ἥτις παραπέμπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α.Κεντούρης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων κλπ.».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Φ.Σαράντης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων κλπ.».

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων κλπ.».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Γ. Βασιλειάδης, Λ. Ἀνδρεάδης, Ν. Ζαρίφης, Α. Γαλανάκης, Ν. Τζερμιᾶς** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου 853 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 2183 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἀπὸ 17 Μαΐου 1927 Ν. Διάταγμα περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 6/9/26 περὶ Ν. Στρατολογίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Φλωριᾶς, Σ. Ἀνθρακόπουλος, Α. Λαζαρίδης, Ν. Κωνσταντόπουλος, Α. Πολυχρονιάδης** καὶ **Δ. Μέλφος** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν ἐπαρχίας Κορινθίας».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Σ. Ζερβός, Λ. Κογεβίνας, Μ. Αἰλιανός, Ν. Ξηρός, Κ. Σαρακηνός, Τ. Ἀναστασίου** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν δύο πρώτων παραγράφων τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ νόμου περὶ Στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆ Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ

'Αεροπορικῆς 'Αμύνης περιελθόντων αὐτῇ κτημάτων καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου ΓΥΙΔ' «περὶ Γεν. 'Εκκλησ. Ταμείου» καὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1923» περὶ ἐνοικιακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων».

'Ο κ. **Θ Σοφούλης** ('Υπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) καταθέτει τὴν κάτωθι ἀπάντησιν εἰς ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Μάρκου: 'Ἐκ μέρους τοῦ 'Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν οὐδεμία ἐνέργεια οὐδὲ σκέψις ἐγένετο ὅπως οἱ εἰς 'Ελλάδα ἐπανερχόμενοι ἐξ 'Αμερικῆς ὁμογενεῖς κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, Μάρτιον, 'Απρίλιον καὶ Μάϊον 1929 διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς 'Εθν. 'Ατμοπλοΐας τύχωσιν ἐξαιρετικῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐπιβεβλημένων αὐτοῖς ποινῶν ἀνυποταξίας.

Μεθ' ἃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

'Ημερησίαν διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων

'Ο κ. **Ν. Μπακόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ 'Εμπορομβιομηχανικοῦ Συλλόγου Τριπόλεως λέγει ὅτι ὁ Σύλλογος οὗτος παραπονεῖται διὰ τοὺς βαρβαρισμοὺς τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς Τριπόλεως. Συνελήφθη, λέγει ἓν μέλος τοῦ 'Εμπορικοῦ Συλλόγου, διότι ἄφησεν ἔξω τοῦ καταστήματός του ἕνα βαρέλι. Εἰσήχθη οὗτος εἰς τὸ Πταισματοδικεῖον, ἀλλ' ἡ 'Αστυνομία δὲν ἠρκέσθη εἰς αὐτὸ ἀλλὰ τὸν ἔσυρεν ὡς τὸν ἔσχατον τῶν λωποδυτῶν εἰς τὸν ἀστυνομικὸν σταθμόν, ἔνθα τοῦ ἐπῆραν καὶ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα. 'Η τοιαύτη βάρβαρος πρᾶξις προυκάλεσε τὴν ἀγανάκτησιν ὅλων τῶν ἐμπόρων θιγομένης τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτῶν, ὁ δὲ 'Εμπορικὸς Σύλλογος ἀνεφέρθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸ 'Υπουργεῖον τῶν 'Εσωτερικῶν παραπονούμενος διὰ τὴν συμπεριφορὰν ταύτην τῆς 'Αστυνομίας. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. 'Υπουργὸν τῶν 'Εσωτερικῶν νὰ ἐξετάσῃ ἐμπεριστατωμένως τὰ παράπονα αὐτὰ κατὰ τῆς 'Αστυνομίας, ἅτινα δὲν εἶναι ἄλλως τε τὰ μόνα κατὰ τοῦ ἐκεῖ Διευθυντοῦ τῆς 'Αστυνομίας, διὰ τὰ ὁποῖα μάλιστα ἐστάλη καὶ ἀνώτερος ἀξιωματικός, ἵνα προβῇ εἰς ἀνακρίσεις.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος ('Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν). 'Η ὑπηρεσία, λέγει, ἔλαβε γνῶσιν τῶν καταγγελλομένων, ὄχι βέβαια εἰς ἣν ἔκτασιν ἀναφέρει ταῦτα ὁ κ. συνάδελφος, ἐστάλη δὲ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς διὰ νὰ προβῇ εἰς ἀνακρίσεις, ἐὰν δὲ ἐκ τῶν ἀνακρίσεων προκύψουν ὅσα λέγει ὁ κ. συνάδελφος, νὰ εἶναι βέβαιος οὗτος ὅτι θὰ ἐπιβληθῇ τὸ κράτος τοῦ νόμου.

'Ο κ. **Τ. 'Αναστασίου** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας λέγει ὅτι αὕτη καθίσταται ὁσημέραι ἐκρυθμότερα. Εἶναι γνωστὸν προσθέτει, ὅτι ὁ κ. 'Υπουργὸς τῶν' Εσωτερικῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 Νοεμβρίου κατόπιν ἐντόνων διαμαρτυριῶν τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου ἐδήλωσεν ὅτι ὁ νόμος τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας κατηργήθη ὅλως ἀδικαιολογήτως παρὰ τῆς δικτατορίας, ὅτι συμμερίζεται τοὺς πόθους τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλιγίστου θὰ ὑπέβαλλε νομοσχέδιον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ καταργηθέντος νόμου ἢ θὰ εἰσηγεῖτο τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐν Κρήτῃ ἰσχύοντος. Μέχρι σήμερον ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ ὑπόσχεσις αὕτη, ἀτυχῶς, καὶ αἱ ἀγροτικαὶ περιφέρειαι διατελοῦσιν εἰς κατάστασιν ἀναρχίας, πανταχόθεν δὲ διαβιβάζονται ἀναφοραὶ καὶ τηλεγραφήματα παριστῶντα τὴν ἀπόγνωσιν τοῦ λαοῦ. Δὲν θέλω, λέγει, νὰ ἐπικρίνω τὸν κ. 'Υπουργόν, γνωρίζων τὰς πολλάς του ἐπίσης σοβαρὰς ἀσχολίας, ἀλλὰ θέλω νὰ ὑπενθυμίσω εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν κτημάτων ἤρχισε καὶ τὸ ζήτημα καθίσταται πλέον ἐπείγον, καὶ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ ὁρυλλουμένου ὅτι δὲν σκοπεῖται διὰ τοῦ ὑποβληθησομένου νομοσχεδίου ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ καταργηθέντος νόμου ἀλλὰ πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν μέτρον κατὰ τὰς γνωστὰς ἀντιλήψεις τῆς ὑπηρεσίας, ἀντίθετον ὅλως πρὸς τοὺς πόθους τοῦ λαοῦ.

'Ο κ. **Κ. Ζαβιτζιᾶνος** ('Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν) δηλοῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον θὰ ὑποβληθῇ πρὸ τῶν ἑορτῶν.

Τ. 'Αναστασίου. Θὰ εἶναι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ καταργηθέντος νόμου;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος ('Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν). Κατὰ βάσιν θὰ εἶναι σύμφωνον, ἀλλὰ δὲν δύναμαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ ἀναπτύξω ὅλας τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Τ. 'Αναστασίου. 'Ο κόσμος θέλει τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ καταργηθέντος νόμου. Δὲν βλέπω διατὶ ἤρχισαν πάλιν διαστρεβλώσεις ἀφοῦ πρόκειται περὶ μέτρου δοκιμασθέντος καὶ τὸ ὁποῖον θέλει ὁ λαὸς καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν πρόκειται νὰ προκύψῃ ἐπιβάρυνσίς τις τοῦ προϋπολογισμοῦ.

'Ο κ. **Ν Συριόπουλος** λέγει ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι τῶν ἀγροτῶν προέρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη. Οὗτοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ καταργηθεὶς νόμος, ἀφοῦ ἄλλως τε τὰς δαπάνας δὲν θὰ τὰς καταβάλῃ τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ ὁ γεωργικὸς κόσμος, οὐδὲν δὲ κώλυμα ὑπάρχει ὅπως τὸ 'Υπουργεῖον ἐπαναφέρῃ ἐν ἰσχύι τὸν καταργηθέντα ὑπὸ τῆς δικτατορίας νόμον.

'Ο κ. **Ε Καρυωτάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν προσφύγων Βιτάτσης περὶ μεταφορᾶς τῆς ἕδρας Ζύχνης εἰς 'Αγίαν καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἀποσταλῇ αὕτη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον τῶν 'Εσωτερικῶν.

'Ο κ. **Ε Τριποδάκης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν συνταξιούχων ἀξιωματικῶν καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἀποσταλῇ αὕτη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἐπείγουσα.

'Ο κ. **Κ Κοντοδίνας**, συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν δημοδιδασκάλων Σπαστίης λέγει ὅτι μολονότι αὕτη δὲν εἶναι ἐπίκαιρος πάντως εὑρίσκεται εἰς τὸ πλαίσιον τῶν δικαίων παραπόνων τῶν δημοδιδασκάλων τῶν νέων χωρῶν. 'Υπάρχει, λέγει νόμος, κατὰ τὸν ὁποῖον γενικῶς εἰς τὰς Νέας Χώρας διορίζονται δημοδιδάσκαλοι καταγόμενοι ἐξ αὐτῶν. Δυστυχῶς ἡ ὑπηρεσία τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας προτιμᾷ νὰ διορίζῃ ἐκεῖ διδασκάλους προερχομένους ἐκ μονοταξίων διδασκαλείων, ἀλλὰ ὁ νόμος δὲν ἀναγράφει ὅσα ἰσχυρίζεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ 'Υπουργείου καὶ παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς Παιδείας νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν δικαίαν ταύτην ἀναφοράν.

'Ο κ. **Κ Γόντικας** ('Υπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ὑπάρχει ὑποχρέωσις διὰ τοὺς διδασκάλους ἐκείνους οἵτινες εἶναι ὑπότροφοι τοῦ Κράτους. Τώρα ὅμως συνιστῶνται 200 σχολεῖα καὶ οἱ γενικοὶ διορισταὶ ἔχουσι δικαίωμα διορισμοῦ.

'Ο κ. **Ι Μουτζουρίδης** συνιστῶν αἴτησιν τῶν κατοίκων Μάνεσι, 'Ανυφῆ, Πουλακίδας κλπ. παρακαλεῖ τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν δι' ἧς οὗτοι παρακαλοῦσιν ὅπως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πταισματοδικείου τὸ ὁποῖον μεταβαίνει ἄπαξ τοῦ μηνὸς εἰς τὸ Μέρμεζα συμπεριληφθῶσι καὶ ἄλλα χωρία τῆς ἐκεῖ περιφερείας.

Π.Πετρίδης('Υπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εἶναι εὐκολόν τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ ἐννοεῖται λάβω τὴν γνώμην τοῦ ἐκεῖ Εἰσαγγελέως. Παρακολῶ νὰ μοὶ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

'Ο κ. **Μ Σαμαράς,** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς 'Ομοσπονδίας τῶν ἐκ Βουλγαρίας 'Ελλήνων, παρακαλεῖ τοὺς κ. κ. 'Υπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ 'Εξωτερικῶν ὅπως τὰ σχετικὰ μὲ τοὺς ἐκ Βουλγαρίας Ἕλληνας νομοσχέδια συζητηθοῦν συγχρόνως. Τὴν σύστασιν ὅλως τε αὐτὴν τὴν περιέχει καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς Μικτῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς.

Α Καραπάνος ('Υπουργὸς τῶν 'Εξωτερικῶν). Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ ἀναγράψῃ τὰ νομοσχέδια αὐτὰ εἰς τὴν 'Ημερησίαν Διάταξιν.

'Ο κ. **Ι 'Αποστόλου** ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

'Ο κ. **Δ Χατζίσκος,** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου 'Υπάτης. λέγει, ὅτι ἀπευθύνεται αὕτη εἰς τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς 'Εθνικῆς Οἰκονομίας. Πρόκειται, λέγει, περὶ ἐξαγορᾶς ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἑνὸς ἐθνικοῦ κτήματος εὑρισκομένου πλησίον τῶν Λουτρῶν 'Υπάτης. Τὸ κτῆμα, λέγει, τὸ κατέχει ἡ 'Αεροπορικὴ 'Αμυνα οἱ δὲ κάτοικοι παρακαλοῦσι τὸν κ. 'Υπουργὸν ὅπως συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐξαγορᾶς ταύτης πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων κατοίκων τῆς Κοινότητος.

'Ο κ. **Κ. Κοντοδίνας** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Κεντρικοῦ Συνδέσμου προσφύγων Σερβίων παρακαλεῖ τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς 'Εθνικῆς Οἰκονομίας ὅπως συστήσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ ἀναστείλῃ δι' εὐθετώτερον χρόνον τὴν ἐξοπραξιν τῶν ἐνοικίων ἐκ μέρους τῶν ἐκεῖ ἀγροτῶν οἵτινες δὲν ἀπεζημιώθησαν ἀκόμη καὶ συνεπῶς δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ πληρώσωσι τὸ ἐνοίκιον αὐτό.

Ι. Κανναβὸς ('Υπουργὸς τῆς Γεωργίας). Παρακαλῶ νὰ μοὶ ἀποσταλῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

'Ο κ. **Ι. Γιαμούζης**, συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς 'Επιτροπῆς Λειβαδίου 'Ελασσώνος, λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι διαμαρτύρονται διὰ τὰ ἔκτροπα τὰ γενόμενα ἐκ μέρους τῶν διωφόρων ἀποσπασμάτων. Τοιαῦται διαμαρτυρίαι ἐγένοντο καὶ ἐξ ἄλλων κωμοπόλεων, ἔνθα μάλιστα ἔλαβον χώραν καὶ βανδαλισμοί. "Οτε, λέγει, ἔλαβον γνῶσιν τούτων, ἔστειλα ἐπιστολὴν εἰς τὸν 'Ανώτερον Διοικητὴν Χωροφυλακῆς εἰς Λάρισσαν ἵνα λάβῃ τὰ δέοντα μέτρα, ἑτέραν δὲ ἐπιστολὴν τῶν διαμαρτυρομένων τὴν ἔδωσα εἰς τὸ 'Αρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλ' ἐνῷ ἐπερίμενον τὴν λῆψιν τῶν ἀπαιτουμένων μέτρων ἀντιθέτως ἔλαβον τὴν τηλεγραφικὴν ταύτην ἀναφοράν.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος ('Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν). 'Ο νόμος, λέγει, περὶ ληστείας ἐπιτρέπει νὰ χρησιμοποιῶνται ἔνα τινι μέτρῳ καὶ οἱ κάτοικοι πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας. 'Εὰν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα περιωρίσθησαν εἰς τοῦτο μόνον, ἔκαμαν ἁπλῶς τὸ καθῆκόν των, ἀλλ' ἐὰν ὑπερέβησαν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου θὰ δώσουν λόγον τῶν πράξεών των. Τὸ 'Υπουργεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταγγελθέντων διέταξεν ἀνακρίσεις, ἔλαβε δὲ ἀπάντησιν ὅτι μετὰ τὸν φόνον τῶν δύο ληστῶν ἡ Διεύθυνσις τῆς Χωροφυλακῆς Λαρίσσης περιώρισε τὰ μέτρα ταῦτα. Πάντως, ἐὰν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ὑπερέβησαν τὰ μέτρα αὐτά, θὰ δώσουν λόγον.

'Ο κ. **Κ. Κοντσδίνας** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπέστη τὴν ὁρμητικότητα τῶν χωροφυλάκων. Δὲν διαφωνῶ, λέγει, μὲ τὸ δίκαιωμα τὸ ὁποῖον χορηγεῖ ὁ νόμος τῆς ἐπιστρατεύσεως ἐν μέρει τῶν κατοίκων ὅπως χρησιμοποιηθῶσι πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ὡς ἐφαρμόζονται, δὲν ἀπέδωσαν τίποτε.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν δύνασθε νὰ λέγετε ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα δὲν ἀπέδωσαν, διότι ἀκριβῶς ἐκεῖ ἐξοντώθησαν δύο ληστάί.

'Ο κ. **Κ. Κοντοδίνας** συνεχίζων λέγει ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα ἐφαρμόζονται κακῶς, ἐνῷ θὰ ἠδύναντο νὰ ἐφαρμόζωνται καλλίτερον, ὁπότε θὰ ἀπέδιδον περισσότερα.

'Ο κ. **Ι. Γιαμούζης** λέγει ὅτι ἀνέκαθεν οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας 'Ελασσώνος ἐβοήθησαν τὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς ληστείας. 'Αλλ' ἡ ἐσχάτως δημιουργηθεῖσα κατάστασις προῆλθεν ἐξ ἐνεργείας τῶν ἐδῶ, συνεπείᾳ ἀστόχου μεταβολῆς τῶν ἐκεῖ ὀργάνων. Τὸ μέγα τῆς βοηθείας τῶν ἀρχῶν τὸ παρεῖχον οἱ κάτοικοι μετὰ μεγάλης προθυμίας. Δυστυχῶς ὑπάρχουσιν ὄργανα, καὶ μάλιστα ὁ ἀνθυπομοίαρχος Στραβοσκιάδης, ἅτινα ἔκαμαν ὄργια. 'Αναμένω λέγει τὴν διόρθωσιν τῶν ζητημάτων τούτων διότι ἄλλως θὰ ἀναγκασθῶ νὰ ἐπανέλθω ἐπὶ τοῦ ζητήματος δι' ἐπερωτήσεως.

'Ο κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** ('Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν) ἐκφράζει, παράπονον δ' ὅτι οἱ ἔχοντες παράπονα κατὰ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων δὲν ἀναγωρίζουν καὶ τὰ ὄργανα ἐκεῖνα ἅτινα ἐπετέλεσαν τὸ καθῆκόν των.

'Ο κ. **Μ. Σαμαράς** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου προσφύγων τέως δημοσίων ὑπαλλήλων Τουρκίας λέγει ὅτι παραπονοῦνται οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ὅτι δὲν ἐλήφθη κανὲν μέτρον ὑπὲρ αὐτῶν. Εὐτυχῶς μανθάνω, λέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε μέτρα ὑπὲρ αὐτῶν καὶ θὰ παρακαλέσω νὰ ὑποβληθῇ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον ἀπὸ τοὺς κ. κ. 'Υπουργοὺς Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν καὶ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις αὐτοῦ.

'Ο κ. **Ι. 'Αποστόλου** ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς παρακαλεῖ τὸν κ. 'Υπουργὸν ὅπως ὑποβάλῃ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον.

Πρόεδρος Τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη καὶ εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὴν ἐπιτροπήν.

Οἱ κ. κ. **Μ Σαμαρᾶς** καὶ **Ι 'Αποστόλου** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Κυμηνῶν Θεσσαλονίκης καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως διαβιβασθῇ αὕτη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

'Ο κ. **Α Μάρκου**, συνιστῶν ἀναφορὰν περιπτεριούχων καπνοπωλῶν ἡ «'Αλληλεγγύη», λέγει ὅτι ὁ Σύλλογος αὐτὸς ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς ἀναπήρους πολέμου, οἵτινες ζητοῦν νὰ ληφθῶσι προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ αὐτῶν. Πρόκειται, λέγει, περὶ ἀνθρώπων οἵτινες προσέφερον ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχον εἰς τὴν Πατρίδα. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. 'Υπουργὸν ὅπως μελετήσῃ μετὰ προσοχῆς τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν ἀναφερομένων.

'Ο κ. **Ε Τριποδάκης**, ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ 'Επισκοπῆς, λέγει ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. 'Υπουργοῦ τῆς Γεωργίας παραιτεῖται πάσης περαιτέρω ἀναπτύξεως αὐτοῦ.

'Ο κ. **Θ Παπαστρατῆς** καταθέτει καὶ ἀναπτύσσει ἀναφορὰν τῶν ἐμπόρων Κονιστρίων καὶ Κυμαίων παραπονουμένων διότι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι φόρον λιμενικοῦ ταμείου καὶ διὰ τὰς διὰ ξηρᾶς μεταφορὰς τῶν προϊόντων των. Πολλάκις οὗτοι ἀναγκάζονται νὰ διέρχωνται διὰ τριῶν λιμένων ἐκ δὲ τοῦ φόρου αὐτοῦ καταντᾷ ὥστε ἡ τιμὴ τῶν προϊόντων νὰ μὴ εἶναι ἐμπορεύσιμος. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν δικαίαν αὐτὴν ἀναφοράν.

'Ο κ. **Σ Σακελλαριάδης**, συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν ἀχθοφόρων τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους, λέγει ὅτι μεταξὺ τῆς 'Εταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους καὶ ἑνὸς ἐργολάβου ὑπεγράφη συμβόλαιον τόσον ἀμελέτητον, ὥστε δημιουργεῖ δουλείαν δ' ἀ τοὺς ἀχθοφόρους τῶν σιδηροδρόμων. Διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου οἱ σιδηρόδρομοι διὰ νὰ λάβουν ἓν μίσθωμα 40.000 δραχ. ἐξεμίσθωσαν τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀχθοφόρων εἰς τὸν ἐργολάβον ὥστις ὑποδούλωσεν αὐτοὺς εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐργάζωνται οὗτοι διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ ὁ ἐργολάβος.

Β Δεληγιάννης. Πότε ἔγινε τὸ συμβόλαιον αὐτὸ καὶ πόσης διαρκείας εἶναι;

Σ Σκελλαριάδης. 'Εγένετο τὸ 1926 καὶ ἡ διάρκεια αὐτοῦ εἶναι τριετής. Εὐτυχῶς ἐν τῷ συμβολαίῳ ὑπάρχει διάταξις καθ' ἣν δύναται τοῦτο νὰ καταργηθῇ, ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ ἐργολάβος παραβῇ τὰς ὑποχρεώσεις του, ἀλλὰ καὶ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν παρέβη ταύτας φρονῶ ὅτι δύναται νὰ καταργηθῇ, διότι εἶναι συμβόλαιον ἐπιβάλλον δουλείαν. Πληροφοροῦμαι ἐπιπροσθέτως ὅτι ὁ αὐτὸς ἐργολάβος ὑπέβαλεν αἴτησιν ἵνα μισθώσῃ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀχθοφόρων τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ σιδηροδρόμου 'Αθηνῶν-Πειραιῶς - Πελοποννήσου. Καταλήγων παρακαλεῖ τὸν κ. 'Υπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ὅπως μεριμνήσῃ καὶ ἀκυρωθῇ τὸ συμβόλαιον τοῦτο.

Α Χρηστομάνος ('Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). 'Εν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἐπιτρέψω τὸ ἐμπόριον τῆς ἀνθρωπίνης σαρκός.

'Ο κ. **Α Παπαθανάσης,** συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν φορτωτῶν 'Αγρινίου, λέγει ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Σ.Β.Δ. εἶναι τοιαύτη ὥστε συντόμως πρέπει νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι δὲν πρόκειται περὶ βελτιώσεως τῶν μέσων διεξαγωγῆς τῆς συγκοινωνίας ἁπλῶς. Εἶναι ἤσσονος σοβαρότητος τὸ γεγονὸς ὅτι δι' ἀπόσπασιν 9 μιλλίων καὶ 69 περίπου χιλιομέτρων, ὅση ἡ ἀπὸ Πατρῶν εἰς 'Αγρίνιον, καταναλίσκεται 6ωρον χρονικὸν διάστημα, καθ' ἣν στιγμὴν μέγισται διατίθενται προσπάθειαι λαπώ-

σεως τῶν ἀποστάσεων καὶ ἐπ' ἐλάχιστον χάριν τῆς καλλιτέρας ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐμπορικῶν καὶ κοινωνικῶν συμφερόντων. Καὶ ἡ κατάστασις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν καὶ φθορὰν τοῦ ὑλικοῦ, καθιστῶντος βραδυτάτην καὶ ἀνεπαρκῆ τὴν συγκοινωνίαν ἰδίᾳ τὴν μεταφορικήν, καὶ ἀνίκανον νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν τετραστίαν παραγωγικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐξέλιξιν τῆς Αἰτωλοακαρνανίας μὲ τὸ σφριγῶν κέντρον της τὸ Ἀγρίνιον. Μέγισται ποσότητες ἀναμένουσιν ἐπὶ μῆνα σειρὰν μεταφορᾶς εἰς Πάτρας καὶ Ἀγρίνιον, ἄλλαι δὲ, ἀποτελοῦσαι περιουσίας ὁλοκλήρους, καταστρέφονται ἐν Κρυονερίῳ ἐκτιθέμεναι εἰς τὰς βροχὰς καὶ κακοκαιρίας. Ἀλλὰ τὸ σοβαρώτερον εἶναι ὁ κίνδυνος τῶν ταξειδευόντων μὲ πεπαλαιωμένον καὶ παθρὸν ἀτμόπλοιον διὰ μέσου τριακοσιμιλίου στενοῦ, ἀπειλοῦντος νὰ ἀγάγῃ διὰ πιθανῆς βλάβης του ἐν πλῷ εἰς τὸ τραγικώτερον δυστύχημα ἐξ οὗ ἐθρήνησε ποτὲ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι εἶναι γνωστὴ ἡ κατάστασις εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ σιδηρόδρομος οὗτος συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ ἐκτελοῦντος τὴν συγκοινωνίαν Πατρῶν-Κρυονερίου. Ὄχι μόνον τὸ ὑλικὸν εἶναι πεπαλαιωμένον καὶ ἐν πολλοῖς ἄχρηστον, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν οὐδὲ ἀποβάθραι, καταβάλλεται δὲ ἡ φροντὶς ὅπως τὸ σιδηροδρομικὸν τοῦτο δίκτυον ἀνατεθῇ εἰς ἄλλους ἰσχυροτέρους ὤμους.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας αἱ λοιπαὶ ἀναφοραὶ ἀναβάλλονται, ἡ δὲ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ἐσωτερικῶν ταχθῇ προθεσμία μέχρι τῆς Παρασκευῆς διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀστυνομιῶν, τριῶν νομοσχεδίων ἀρτοποιητικῶν καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνάψεως δανείου τῶν δήμων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης. Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται ὅπως ὁρισθῇ προθεσμία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω νομοσχεδίων μέχρι τῆς Παρασκευῆς.

(Ὁ Πρόεδρος κ. ***Ι. Τσιριμῶκος*** καταλαμβάνει τὴν ἕδραν)

Γίνεται δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Νοεμβρίου 1926 περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3270, ἀφορῶντος τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας» ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 4 Νοεμβρίου 1926 περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3270, ἀφορῶντος τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας», πλὴν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ ὅπερ δὲν κυροῦται, ἔχον οὕτω:

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθη ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἔκδοσιν Ν. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, στηριζομένη εἰς σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας κλπ. Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 77 τοῦ Συντάγματος, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3270 «περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1356 ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν τῷ Κράτει ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας» τίθενται ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κυρωτικοῦ Ν. Διατάγματος.

Ἀκυροῦται ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ. γενομένη παράτασις τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3270.

Ἄρθρον 2.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος οἱ Δῆμοι ἢ αἱ Κοινότητες ἀφ' ἑνὸς καὶ οἱ ἀνάδοχοι ἀφ' ἑτέρου οἱ ἔχοντες συνάψει συμβάσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ, δι' ἃς ἴσχυσαν οἱ νόμοι 1356 καὶ 3270 καὶ τὸ διὰ τοῦ παρόντος κυρούμενον Ν. Δ. δύνανται κατ' οἰκείαν αὐτῶν κρίσιν νὰ προέλθουν εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν ἀρχικῶν συμβάσεων ἢ συνομολόγησιν νέων τοιούτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων μεταπολεμικῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν συνταχθησομένων.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας δύνανται πρὸς ἄρσιν ταύτης ἀμφότερα τὰ μέρη ἐκ συμφώνου καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς τὰς ἀρχικὰς συμβάσεις συμπεφωνημένου τυχὸν τρόπου διαιτητικῆς λύσεως τῶν διαφορῶν νὰ προσφύγουν εἰς διαιτησίαν δύο εἰδικῶν, ὧν ὁ εἷς μὲν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος, ὁ δὲ ἕτερος ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου, ἐν διαφωνίᾳ δὲ τῶν διαιτητῶν ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς ἐπιδιαιτητής, ὁριζόμενος τῇ αἰτήσει καὶ ἑνὸς μόνον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.

Οἱ διαιτηταὶ καὶ ὁ ἐπιδιαιτητὴς κρίνουν χωρὶς νὰ δεσμεύωνται ὑπὸ οὐδενὸς δικονομικοῦ περιορισμοῦ.

Ἡ τε κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν μερῶν γιγνομένη κατὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ πρώτῳ τοῦ παρόντος τρόπον ἀναθεώρησις τῶν ἀρχικῶν συμβάσεων καὶ ἡ συνομολόγησις νέων τοιούτων, ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, ὑπόκεινται εἰς τὴν, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Σιδηροδρόμων, ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δι' ἧς καὶ μόνον κτῶνται ἔννομα ἀποτελέσματα, δέον δὲ νὰ ἔχωσι συντελεσθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 3.

Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ἀνωτέρω ἑξαμήνου προθεσμίας ἐπανέρχονται ἐν ἰσχύϊ αὐτούσιαι καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς διατάξεις αἱ ἀρχικαὶ συμβάσεις, καταργουμένης πάσης διατάξεως, ἐξ ἧς ἐπῆλθον τροποποιήσεις αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀρχικῶν συμβάσεων περὶ ἐπιβολῆς προστίμου ἢ χρηματικῶν ποινῶν ἐκ μέρους τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων εἰς τοὺς ἀναδόχους, δι' ἃς περιπτώσεις προβλέποντας τοιαῦται, ἰσχύουν, τὸ δὲ ποσὸν τοῦ εἰς δραχμὰς καθοριζομένου εἰς τὰς ἀρχικὰς συμβάσεις προστίμου ἢ χρηματικῆς ποινῆς πολλαπλασιάζεται ἐπὶ τὸν αὐτὸν συντελεστήν, καθ' ὃν αὐξάνεται καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος.

Ἄρθρον 5.

Δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι Δῆμοι ἢ Κοινότητες νὰ ἀναθέσωσι τὸν καταρτισμὸν τῶν κατ' ἀναθεώρησιν τῶν ἀρχικῶν νέων συμβάσεων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὑποχρεούμενον πρὸς τοῦτο. Αἱ οὕτω καταρτιζόμεναι συμβάσεις ὑπογραφήσονται μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων Δήμων ἢ Κοινοτήτων καὶ τῶν ἀναδόχων.

Ἄρθρον 6

Ἐν ταῖς συναφθησομέναις συμβάσεσι θὰ περιλαμβάνεται ὑποχρεωτικῶς ὁ ὅρος καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ εἰς διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνίας ἡμίσεος χρυσοῦ λεπτοῦ ἀνὰ πωλούμενον ὡριαῖον χιλιοβάτιον διὰ λογαριασμὸν τῶν δαπανῶν ἐλέγχου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς ταύτης ἐκπίπτεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας τὸ καθυστερούμενον ποσὸν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν ἀνάδοχον λόγῳ φωτισμοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιστοίχου Δήμου ἢ Κοινότητος, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ τοῦτο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν εἰς πίστωσιν τοῦ προμνησθέντος λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 7.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐκδιδομένης κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τῶν Σιδηροδρόμων, δύναται, ἀνεξαρτήτως τῆς διαθέσεως ἣν ἄλλοι νόμοι ὁρίζουσι, νὰ διαθέσῃ ἐκ τοῦ λογαρισμοῦ τούτου ποσὰ διὰ προμήθειαν ὀργάνων μετρήσεως καὶ συσκευῶν ἐλέγχου τῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, εἰδικῶν συγγραμμάτων ἢ περιοδικῶν καὶ πρόσθετον ἀποζημίωσιν τῶν ἐπὶ τόπου ἐλεγχον μεταβαινόντων ὑπαλλήλων.

Ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Α. ΖΑΪΜΗΣ
Τὰ μέλη

Ι. Μεταξᾶς, Θ. Τουρκοβασίλης, Ν. Βελέντζας, Α. Μαζαράκης, Α. Παπαναστασίου, Θ. Νικολούδης, Α. Μιχαλακόπουλος, Μ. Κίρκος, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Ἄρθρον δεύτερον.

Ὅσοι Δῆμοι ἢ Κοινότητες ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀνάδοχοι ἀφ' ἑτέρου δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὑποχρεοῦνται ὅπως προέλθωσιν εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν παλαιῶν συμβάσεων καὶ συνομολόγησιν νέων τοιούτων κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου τούτου. Αἱ διαπραγματεύσεις αὗται δέον νὰ ἔχωσι περατωθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Ἐὰν δὲν ἐπῆλθε συμφωνία, διαιτησία ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 2 θέλει λύσει τὴν διαφοράν.

Ἐὰν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τοῦ τριμήνου πιστοποιηθῇ ὅτι Δῆμοι ἢ Κοινότητες ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀνάδοχοι ἀφ' ἑτέρου δὲν προῆλθον εἰς οὐδεμίαν διαπραγμάτευσιν ἢ ὅτι, καίτοι αἱ διαπραγματεύσεις παρέμειναν ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀρνοῦνται νὰ διορίσωσι τοὺς διαιτητάς, ὡς τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας διορίζει τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν δύο μερῶν τὸν ἢ τοὺς διαιτητάς. Οἱ διαιτηταὶ ὑποχρεοῦνται ἐντὸς διμήνου νὰ ἀποφασίσωσιν, ἐν δὲ διαφωνίᾳ ὁ ἐπιδιαιτητής, διοριζόμενος ὡς τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει, ὀφείλει ἐντὸς διμήνου νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του.

Ἄρθρον τρίτον.

Ἡ φράσις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 2 «δέον νὰ ἔχωσι συντελεσθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος» καταργεῖται.

Ἄρθρον τέταρτον.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Δ. καταργεῖται.

Αἱ ἐκ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου δημιουργηθεῖσαι τυχὸν ἀπαιτήσεις ἢ ὑποχρεώσεις κρίνονται ὁριστικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν τὰ νομοσχέδια:

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ διοικήσεως τοῦ ἐν Τήνῳ ἱεροῦ ἱδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας περὶ ἐκτελέσεως κοινωφελῶν ἔργων ἐν τῷ ἱερῷ ἱδρύματι καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς νήσου Τήνου».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1924 Ν. Δ. περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸν νόμον 2369».

Γίνεται ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβληθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου καὶ 16 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1926 Ν.Δ. περὶ διακανονισμοῦ ὑδρονομῆς καὶ χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα-Δούσιας Κορινθίας», ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. περὶ διακανονισμοῦ ὑδρονομῆς καὶ χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα- Δούσιας Κορινθίας», ἔχον ὡς κάτωθι.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. «περὶ διακανονισμοῦ ὑδρονομῆς καὶ χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα-Δούσιας Κορινθίας».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος καὶ κατόπιν τῆς εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦμεν τὸ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1926 Νομοθ. Διάταγμα «περὶ διακανονισμοῦ ὑδρονομῆς καὶ χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα-Δούσιας Κορινθίας», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχον μετὰ τὴν τροποποίησίν του ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρον 1.

Ἡ διοίκησις τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Δελούλιζα Δούσιας Στυμφαλίας Νομοῦ Ἀργολιδοκορινθίας ὡς καὶ ἡ ὑδρονομὴ ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἄρδευσις τῶν κτημάτων τῶν κοινοτήτων Δούσιας, Ἀσπροκάμπου καὶ Ψάρι Στυμφαλίας ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς «Δελούλιζα», διενεργουμένη διὰ τοῦ παλαιόθεν ὑφισταμένου εἰδικοῦ ἀρδευτικοῦ αὐλακος, ὅστις ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς πηγῆς «Δελούλιζα» καὶ ἀκολουθῶν ὑπερθεν μὲν τῆς πεδιάδος Δούσια Ἀσπροκάμπου τὰς ὑπωρείας τῆς λοφοσειρᾶς Στρέχτι—Μπίκιζα, ὑπερθεν δὲ τῆς πεδιάδος Ψάρι τὰς θέσεις Καμπάσι, Μύτικα, Ζευγολατιοῦ, Παληόμυλον Μουσταφᾶ, Κοκκινιά, Κοδέλα, καταλήγει εἰς τὴν θέσιν Ὀδέλλα τῆς πεδιάδος Ψάρι.

Ἄρθρον 3.

Πρὸς τὸν ἀνωτέρω τοῦτον σκοπὸν συνιστᾶται ἑξαμελὴς Ἐπιτροπή, ἥτις ἔχει τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ διὰ τοῦ αὐλακος τούτου διοχετευομένου ἀρδευσίμου ὕδατος.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἰδιοκτητῶν ἐξ ἑκάστης τῶν ἐνδιαφερομένων Κοινοτήτων Δούσιας, Ψάρι καὶ Ἀσπροκάμπου.

Οἱ ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐκλεγόμενοι δὲν πρέπει νὰ ὦσι δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι, νὰ μὴ ἔχωσιν ὑποπέσει εἰς ἀδίκημα τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου διὰ φυλακίσεως καὶ νὰ ἔχωσι δικαίωμα ἀρδεύσεως.

Χρόνος ὑποβολῆς δηλώσεων τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀρδεύσεως.

Ἄρθρον 4.

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἑκάστου ἔτους ὁ Εἰρηνοδίκης Στυμφαλίας κατόπιν ἐγγράφου προσκλήσεώς του πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων καὶ κατ' Ἐκκλησίαις ἀναγνώσεως ταύτης ὑπὸ τούτων εἰς τρεῖς συνεχεῖς Κυριακὰς καλεῖ τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀρδεύσεως, ὅπως ἐντὸς τοῦ μηνὸς

Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους δηλώσωσι πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων ὑπευθύνως τὴν ἀρδευθησομένην ἑκτασίν των καὶ τὴν θέσιν ἐν ᾗ αὕτη κεῖται.

Αἱ δηλώσεις αὗται καταχωρίζωνται ὑπὸ τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων ἐν πίναξιν, ἐν οἷς ἀναγράφονται αἱ ἀρδεύσιμοι ἐκτάσεις ἑκάστου ἰδιοκτήτου καὶ τὸ σύνολον τούτων κατὰ σὴν σειρὰν τῆς ἀρδεύσεως. Αἱ δηλώσεις αὗται γίνονται μέχρι τῆς 31 τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, διὰ δὲ τοὺς πέραν ταύτης δηλοῦντας δύνανται νὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι καταβάλλονται ἀρδευτικὰ τέλη μείζονα καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου, καταλογιζόμενα τοιαῦτα καὶ εἰς τοὺς ἀνακριβῶς δηλοῦντας.

Ὑποβολὴ ἐνστάσεων.

Ἄρθρον 5.

Οἱ οὕτω συνταχθέντες πίνακες ἐκτίθενται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Κοινοφικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης τῶν τριῶν Κοινοτήτων ἀπὸ 1 μέχρι 10 Φεβρουαρίου εἰς ὁρατὸν μέρος ἐν τῷ Κοινοτικῷ Καταστήματι, ὅπου δύναται πᾶς τρίτος νὰ ὑποβάλῃ ἔνστασιν καθ' οἱουδήποτε ἀνειλικρινῶς δηλώσαντος.

Τὰς ἐνστάσεις ταύτας μετὰ τοῦ πίνακος ὁ Πρόεδρος ἑκάστης Κοινότητος ὑποχρεοῦται μέχρι τῆς 20 Φεβρουαρίου ν' ἀποστείλῃ πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην.

Ἐκδίκασις ἐνστάσεων.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐνστάσεων γίνεται ἐν τῷ Εἰρηνοδικείῳ κῷ Καταστήματι ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ Φεβρουαρίου ὑπὸ ἑπταμελοῦς Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἀπὸ τὸν Εἰρηνοδίκην τῆς Στυμφαλίας ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τοὺς προέδρους τῶν τριῶν Κοινοτήτων καὶ ἀπὸ τὸ πλειονοψηφήσαν μέλος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης Κοινότητος, ὡς μελῶν. Αἱ ἀποράσεις τοῦ Συμβουλίου λαμβανόμεναι κατὰ πλειοψηφίαν, εἶσιν ἀνέκκλητοι. Μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐνστάσεων καταρτίζονται ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου οἱ ὁριστικοὶ πίνακες δι' ἑκάστην Κοινότητα, οἵτινες κεκυρωμένοι ὑπ' αὐτοῦ ἀποστέλλονται εἰς τοὺς Προέδρους ἑκάστης Κοινότητος ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς.

Περὶ ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 7.

Ὁ Εἰρηνοδίκης, συμφώνως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ὁριστικοὺς πίνακας, προκηρύσσει ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐκλογὰς πρὸς ἀνάδειξιν τῶν μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως, πρὸς δὲ τῶν ὑδρονομένων καὶ ταμιῶν. Αἱ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἑκάστου ἔτους, συμφώνως τῷ περὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἐκλογῶν νόμῳ, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

Δικαίωμα ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἔχουσι μόνον οἱ εἰς τοὺς οἰκείους πίνακας ἐγγεγραμμένοι. Οἱ ἀπόντες ἢ κωλυόμενοι δύνανται ν' ἀναπροσωπευθῶσιν ἐν τῇ ἐκλογῇ καὶ δι' ἑτέρου προσώπου δυνάμει εἰδικῆς ἐγγράφου ἐντολῆς διδομένης καὶ δι' ἐπιστολῆς. Ἡ ἐκλεγομένη ἀρδευτικὴ Ἐπιτροπὴ παραλαμβάνει παρὰ τῆς προκατόχου της 10 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκλογήν της διὰ πρωτοκόλλου παραδόσεως καὶ παραλαβῆς. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ρίπτεται κλῆρος καὶ ἀναδεικνύεται ὡς ἐπιτυχὼν ἐκεῖνος εἰς ὃν θὰ λάχῃ ὁ κλῆρος. Ἡ θητεία τῆς ἀρδευτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἐνιαύσιος μετὰ τὸ πέρας τῆς θητείας ἐνεργεῖται νέα ἐκλογὴ συμφώνως πρὸς τὰ προειρημένα. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς οὐδεμιᾶς δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως.

Ἐάν τις τῶν κοινοτήτων δὲν ἤθελε προβῇ εἰς ἐκλογὴν μελῶν Ἐπιτροπῆς καὶ ὀργάνων αὐτῆς θὰ ἀποφασίζωσιν ἐγκύρως καὶ θὰ ρυθμίζωσι τὰ τῆς ἀρδεύσεως τὰ ἐκ τῶν ἑτέρων Κοινοτήτων μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 8.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀρδεύσεως ἐνεργεῖ διὰ τῶν ὀργάνων της τὴν ὑδρονομὴν συμφώνως πρὸς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ παρόντος κανονισμὸν ἀρδεύσεως καὶ τὸν εἰδικὸν πίνακα, ὃν ὁ Πρόεδρος ἑκάστης κοινότητος συντάσσει καὶ ἐν ᾧ ἀναγράφει τὴν σειρὰν τῆς ἀρδεύσεως, τὸ ὀνοματεπώνυμον ἑκάστου ἰδιοκτήτου ὅπερ ἐπαναλαμβάνει τόσας φορὰς ὅσας ἔχει οὗτος εἰς διαφόρους θέσεις κτήματα πρὸς ἄρδευσιν, τὴν θέσιν καὶ λοιπὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα καὶ ὃν πίνακα φέρουσι μαζὶ των οἱ ὑδρονομεῖς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἐκτιθεμένων καθηκόντων.

Ἕκαστος ὑδρονομεὺς δέον νὰ ᾖ ἐφωδιασμένος διὰ τοιούτου πίνακος καὶ τῶν τριῶν κοινοτήτων, τοῦ Προέδρου ἑκάστης αὐτῶν ὄντος ὑποχρέου εἰς ἀποστολὴν τοιούτου εἰς αὐτούς. Οἱ πίνακες οὗτοι κυροῦνται καὶ καθίστανται ἐκτελεστοὶ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου εἰς ὃν ἐγκαίρως ἀποστέλλονται.

Ἐξουσίαι βαρύνουσαι τὴν Ἐπιτροπήν.

Ἄρθρον 9.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀρδεύσεως εἰς οὐδεμίαν ἔναντι τρίτων ὑπόκειται εὐθύνην ἐφ' ὅσον αἱ πράξεις της εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὸν παρόντα νόμον καὶ κανονισμόν.

Ἐπίσης οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην ἂν ἐκ λόγων φυσικῶν, ἀνωτέρας βίας ἢ ἄλλων ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς της ἐπλήθη ζημία τις οἱαδήποτε εἰς οἱονδήποτε ἰδιοκτήτην, νομέα ἢ καλλιεργητήν, εἶναι ὅμως ὑπεύθυνος ποινικῶς καὶ ἀστικῶς δι' οἱανδήποτε ζημίαν ἥτις ἦθελε προκύψει ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς, ἕνεκεν ὀλιγωρίας, ἢ δολίας προαιρέσεως τοῦ νόμου. Ἡ εὐθύνη βαρύνει προσωπικῶς τὸ ἔργον ἢ τὸ μέλος ἐκεῖνο τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὁποίου προέκυψεν ἡ ζημία, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ λοιπὰ ὄργανα καὶ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῇ ὅτι πρότου συμβῇ ἡ ζημία ἐγίνετο γνωστὴ εἰς αὐτὰς καὶ δὲν ἐνήργησαν ὅπως προληφθῇ, ἐκτὸς ἐὰν δὲν ἔλαβεν ἐγκαίρως γνῶσιν τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ λαβὼν γνῶσιν διεμαρτυρήθη ἐπισήμως δι' αὐτήν.

Ἐποπτικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 10.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου Στυμφαλίας ὡς Προέδρου, τοῦ ἀγρονόμου καὶ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου Στυμφαλίας καὶ τριῶν ἀγροκτηματιῶν, ἑνὸς ἐξ ἑκάστης Κοινότητος Δούσιας, Ἀσπροκάμπου καὶ Ψάρι ὡς μελῶν, ὁριζομένου ἑκάστου τῶν τριῶν τελευταίων ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης Κοινότητος ἐπὶ μονοετεῖ θητείᾳ.

Ἄρθρον 11.

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀσκεῖ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς ἐπὶ πασῶν τῶν πράξεών της, ἐποπτεύει τὴν δικαίαν τοῦ ἀρδευσίμου ὕδατος κατανομὴν καὶ χῆσιν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς σχετικοὺς κανονισμούς, ἐγκρίνει τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ προμηθειῶν, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς 20 χιλιάδας δραχμάς, τὰ ἀρδευτικὰ τέλη καὶ πᾶσαν εἰσφορὰν δι' ἐκτέλεσιν ἀρδευτικῶν ἔργων καὶ καλεῖ εἰς ἀπολογίαν τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὰ ὄργανά της διὰ πᾶσαν παράβασιν διαπραχθεῖσαν εἰς βάρος οἱουδήποτε κτηματίου, νομέως ἢ καλλιεργητοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄρδευσιν, κατόπιν καταγγελίας ἥτις δέον νὰ ὑποβάλληται ἐντὸς 5 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐγίνετο ἡ παράβασις τῆς κλήσεως τῆς καταγγελομένης Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὀργάνων της εἰς ἀπολογίαν γινομένην ἐντὸς 3 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς καταγγελίας τῆς παραβάσεως.

Ὑπάλληλοι καὶ ὄργανα.

Ἄρθρον 12.

Οἱ ὑπάλληλοι τῆς διοικήσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀρδεύσεως, ταμίαι καὶ ὑδρονομεῖς προέρχονται ἐκ τῶν διακαυομένων ἀρδεύσεως, θεωροῦνται ὄργανα δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐκλέγονται παρ' ἑκάστης ἐνδιαφερομένης Κοινότητος

ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀρδεύσεως καὶ καθ' ὃν χρόνον καὶ τρόπον καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος νόμου Ἐπιτροπή, δύνανται νὰ ὁπλοφορῶσιν ἄνευ ἀδείας εἰδικῆς, ἀνακοινουμένων μόνον τῶν ὀνοματεπωνύμων καὶ τῆς ἰδιότητός των παρὰ τοῦ Προέδρου ἑκάστης Κοινότητος εἰς τὸν ἀστυνομικὸν σταθμάρχην Στυμφαλίας.

Ἡ Ἀστυνομικὴ ἀρχὴ καὶ ἡ ἀγροφυλακὴ ὑποχρεοῦνται εἰς συνδρομὴν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως καὶ τῶν ὀργάνων της κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των καὶ ὅταν ζητηθῇ ἡ συνδρομή των.

Ὀργανισμὸς τῆς Ἐπιτροπῆς. Καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτῆς καὶ τῶν ὀργάνων της. Κανονισμὸς ἀρδεύσεως.

Ἄρθρον 13.

Ἡ ἀρδευτικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους καὶ διαρκεῖ 75—90 ἡμέρας.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο 5—6 ἀρδεύσεις ἐπὶ ἑκάστου κτήματος, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας τοπικὰς συνηθείας, δέον νὰ λάβωσι χώραν, ἀπέχουσαι ἡ μία τῆς ἄλλης δεκαπέντε (15) τὸ πολὺ ἡμέρας, μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὁποίων γίνεται ἐπαναληψις τούτων. Ἡ ἄρδευσις διενεργεῖται ἡμέραν τε καὶ νύκτα ἀδιακόπως.

Ἐντὸς προθεσμίας 11 ἡμερονυκτίων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ ληγόντων τὴν πρωΐαν τῆς δωδεκάτης ἡμέρας ὑποχρεωτικῶς, δέον νὰ συντελῆται ἡ ἄρδευσις τῶν κτημάτων τῆς πεδιάδος Δούσιας-Ἀσπροκάμπου, ἐντὸς δὲ τεσσάρων συνεχῶν ἡμερονυκτίων ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἀνωτέρου χρονικοῦ διαστήματος δέον νὰ συντελῆται ἡ ἄρδευσις τῶν κτημάτων τῆς πεδιάδος Ψάρι. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἀρδεύσεως πεδιάδος Ψάρι ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει παρακρατήσει ἀνάλογον, ἤτοι ἕνα καταπότιον (κλαρὶ) ὕδωρ δι' ἄρδευσιν θέσεων Καλογράζας, Ντάρδα καὶ Ρίζα Κούρθι, ὅτε θὰ γίνηται ἡ ἐπαγάληψις τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω χρονικῶν διαστημάτων δι' ἑκάστην κοινότητα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τέλους τῆς περιόδου τῆς ἀρδεύσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιοῦται διὰ πράξεως αὐτῆς νὰ κανονίζῃ ταχυτέραν τὴν ἄρδευσιν εἴτε λόγῳ μειώσεως τῆς σπορᾶς ἢ ἄλλων εἰδικῶν λόγων. Δύναται δ' ὡς ἐκ τούτου ἡ ἄρδευσις νὰ γίνῃ ταχυτέρα κατὰ μίαν ἢ πλείονας περιόδους.

Ἡ σειρὰ ἡ τηρουμένη κατὰ τὴν ἄρδευσιν εἶναι ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κεντρικοῦ ἀρδευτικοῦ αὐλακος καὶ τῶν παραυλάκων του καὶ καταλήγουσα εἰς τὸ τέρμα ἐκείνου καὶ τῶν διακλαδώσεών του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποκόψῃ μέρος ὕδατος ἀπὸ κτήματα, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀπόλυτον, καὶ νὰ διαθέσῃ τοῦτο πρὸς θεραπείαν τῶν κτημάτων τῶν ἐχόντων ἀνεγνωρισμένως ἀπόλυτον ἀνάγκην.

Ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ οἱ ὑδρονομεῖς ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσι ὅπως οὐδόλως ἀπόλλυται καὶ ἡ ἐλαχίστη ποσότης τοῦ ἀρδευσίμου ὕδατος μετὰ τὴν ἐκ τῶν ὑδρονύλων Δούσιας ἔξοδον αὐτοῦ.

Κεκτημένα δικαιώματα τρίτων καὶ δουλεία ἐπὶ τῶν ὑδάτων τούτων δὲν θίγονται διὰ τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν ἡ ποσότης τοῦ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγκαίου ὕδατος κανονίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ οἱ κεκτημένοι τοιαῦτα δικαιώματα ὑποχρεοῦνται εἰς πληρωμὴν ἀρδευτικῶν τελῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ ὑδρονομεῖς ὁρίζονται εἰς πέντε, ἐξ ὧν ἀνὰ δύο μὲν ἐξ ἑκατέρας τῶν Κοινοτήτων Δούσιας καὶ Ψάρι, εἷς δὲ ἐκ τῆς Κοινότητος Ἀσπροκάμπου, χρησιμοποιούμενοι διά τε τὴν ὑπηρεσίαν ἀρδεύσεως τῆς ἰδίας Κοινότητος ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, ἡ δὲ ἀποζημίωσις αὐτῶν ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὰ καθήκοντα τῶν ὑδρονομέων εἶναι ἡ ἐνδελεχὴς ἐπίβλεψις τῆς κανονικῆς ροῆς τοῦ ὕδατος, τῆς τηρήσεως τῆς κεκανονισμένης σειρᾶς ἀρδεύσεως, τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ μέλλοντος νὰ διαδεχθῇ τὸν ἀρδεύοντα ἰδιοκτήτην καὶ τῆς καταγγελίας παντὸς ἐκτρόπου εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐγκαλεῖ τὸν παρακτραπέντα ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν καὶ τοῦ Δικαστηρίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ὑποχρεωτικῶς καλουμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὁσάκις κρίνει τοῦτο οὗτος ἀναγκαῖον ἢ κατόπιν ἐγγράφου αἰτήσεως μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ κτηματίου οἱουδήποτε. Συνέρχεται ὁπουδήποτε καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν. Ὁ Πρόεδρος ταύτης ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν μελῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων νόμου. Ἡ Ἐπιτροὴ θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν μόνον μελῶν, τοὐλάχιστον ἑνὸς ἐξ ἑκάστης Κοινότητος.

Καθήκοντα γραμματέως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐκτελεῖ πᾶς κεκτημένος τὴν πρὸς τοῦτο ἱκανότητα καὶ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς προσλαμβανόμενος, καθ' ἑκάστην συνεδρίασιν αὐτῆς ἄνευ ἀμοιβῆς.

Οἱ ταμίαι, ἀνὰ εἷς ἐξ ἑκάστης Κοινότητος, εἰσπράττουσι τὰ καθορισθησόμενα κατὰ στρέμμα ἀρδευτικὰ τέλη καὶ πᾶσαν ἄλλην εἰσφοράν, ἐκδίδοντες τὰς πρὸς τοῦτο κεκανονισμένας διπλοτύπους ἀποδείξεις, τηροῦσι τὰ σχετικὰ λογιστικὰ βιβλία, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο χρήσιμον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των, συντάσσοντες τὸν προϋπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὡς καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεως, καὶ ἐν γένει ἐκτελοῦσι πᾶσαν ὑπηρεσίαν τοῦ κύκλου των εὐθυνόμενοι, διὰ πᾶσαν ἐντεῦθεν παράβασιν κατά τε τὸν παρόντα νόμον καὶ τὸν περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ. Οἱ ταμίαι καὶ ὑδρονομεῖς εἶναι ἔμμισθοι.

Αἱ παρὰ τῶν τριῶν ταμιῶν γενόμεναι συνολικαὶ εἰσπράξεις ἀνακοινοῦνται ἐγγράφως εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἅτινα δέον νὰ εἶσαι ἐν γνώσει αὐτῶν. Αἱ εἰσπράξεις εἰσφορῶν καὶ ἀρδευτικῶν τελῶν γίνονται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους καὶ πρὸ τῆς πρώτης ἀρδεύσεως, ἢ ὅπως ἄλλως ὁρίσῃ ἡ Ἐπιτροπή. Κατὰ τῶν δυστροπούντων εἰς τὴν καταβολὴν ἀρδευτικῶν τελῶν ἢ εἰσφορῶν συντάσσει ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς πίνακα τὸν ὁποῖον ὑποβάλλει εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην, ὅστις κρίνων ἐκ τῶν ἐνόντων μετ' ἀκρόασιν καὶ τούτων κηρύσσει αὐτὸν ἐκτελεστὸν ὡς ἔχει τροποποιημένον πρὸς εἴσπραξιν ὑπὲρ τῶν δικαιούχων κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δημοσίων ἐσόδων ἐφαρμοζομένας κατὰ τὴν παροῦσανδιαδικασίαν καὶ ὡς πρὸς τὰ καθυστερούμενα ἀρδευτικὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐφ' ὅσον δικαιοῦχοι τούτων εἶναι γεωργικοὶ συνεταιρισμοί.

Ἡ Ἐπιτροπὴ καθορίζει δι' ἀποφάσεώς της τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀναγκαῖα ἔργα εἰς τὴν πηγὴν Δελούλιζα ἢ καὶ ἀλλαχοῦ, εἰς τὸν κεντρικὸν αὔλακα ἢ τοὺς δευτερεύοντας διὰ τὴν ἐπωφελεστέραν τοῦ ὕδατος χρῆσιν ὡς καὶ τὰ διὰ ταῦτα γενόμενα ἔξοδα καὶ διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ὑδρονομέων καὶ τῶν ταμιῶν. Τὴν ἐντολὴν πρὸς τὸν ταμίαν ἑκάστης Κοινότητος διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑδρονομέων δίδουσιν ἐγγράφως τὰ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ μέλη ἑκάστης Κοινότητος.

Πᾶσα πειθαρχικὴ ποινὴ πλὴν τῆς ποινικῆς διώξεως δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς μὲν κατὰ τῶν ὑδρονομέων καὶ ταμιῶν, καθ' ἁπάντων δὲ τούτων ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τούτου δὲ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου. Διὰ βαρέα παραπτώματα ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ ὑδρονομεῖς καὶ οἱ ταμίαι προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Τὰ τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως ἔργων κανονίζονται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἥτις δύναται ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συνόλου ἢ μέρος τούτων εἰς ἐργολάβους κατόπιν μειοδοτικῆς δημοπρασίας ἧς τὰ πρακτικὰ ἐγκρίνει τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, ἐκχωροῦσα αὐτῷ πρὸς ἀπόληψιν τοῦ ποσοῦ δι' ὃ ἡ δημοπρασία ἀνέλαβε τὸ ἔργον δυνάμει τοῦ παρόντος παρεχόμενα αὐτῇ δικαιώματα καὶ δὴ τὴν εἴσπραξιν τῶν ὑπ' αὐτῆς ὁριθησομένωνκατὰ στρέμματαἀρδευτικῶν τελῶν, εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια μὴ προβλεφθεῖσα διὰ τοῦ παρόντος κανονισθήσεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ πράξεώς της

ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Ἀρδευτικὰ τέλη καὶ εἰσφοραί.

Ἄρθρον 14.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀρδεύσεως δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀρδευτικὰ τέλη εἰς τοὺς ποιουμένους χρῆσιν ἀρδευτικῶν ὑδάτων, ἅτινα κανονίζει συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας της, χωρὶς ὅμως τὰ τέλη νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς δραχμὰς δώδεκα (12) κατὰ στρέμμα καὶ ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρδευτικὴν περίοδον. ἢ ὅπου ἐπεκταθήσεται τὸ παρὸν ἀναλόγως τῶν τοπικῶν συνθηκῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιοῦται ὡσαύτως νὰ ἐπιβάλλῃ κατ' ἔτος καὶ κατὰ στρέμμα εἰδικὰς εἰσφορὰς δι' ἐκτέλεσιν ἔργων ἀρδευτικῶν ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων. Αἱ εἰσφοραὶ αὗται βεβαιοῦνται καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Δύναται ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπὴ ἀντὶ εἰσφορᾶς νὰ δέχηται τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο.

Ὁ καθορισμὸς τῶν ἀνωτέρω τελῶν καὶ εἰσφορῶν ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Τὰ ἔσοδα ὑπερβαίνοντα τὰς (5,000) πέντε χιλιάδας δραχμῶν μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω δαπανῶν κατατίθενται ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ταμιῶν εἰς τὸ ἐν Κορίνθῳ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀναλαμβανόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ταμίου ἑκάστης Κοινότητος τῇ ἐντολῇ τῶν ἐν τῇ Διαιτητικῇ Ἐπιτροπῇ μελῶν αὐτῆς, θὰ διατίθενται συμφώνως πρὸς τὸν ἐν ἄρθρῳ 13 κανονισμόν.

Ἐκτέλεσις ἔργων.

Ἄρθρον 15.

Ἔργα ἀξίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 20 χιλιάδων δραχμῶν ἐκτελοῦνται κατὰ τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ ὁριζόμενα ἢ κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περὶ τούτων ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἔργα ἀξίας ἀνωτέρας τῶν εἴκοσι χιλιάδων (20,000) δραχμῶν ἐκτελοῦνται μετὰ μελέτην καὶ προϋπολογισμὸν δαπάνης συνταχθέντα ὑπὸ ἐπιστήμονος μηχανικοῦ καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Καθήκοντα τρίτων.

Ἄρθρον 16.

Οἱ δικαιούμενοι εἰς χρῆσιν ἀρδευτικῶν ὑδάτων ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὸν κανονισμὸν ἀρδεύσεως καὶ τὰς εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδιδομένας ὁδηγίας καὶ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως ἢ τῶν ὀργάνων αὐτῆς.

Οἱ συμμορφούμενοι εἰς τὰς διατάξεις ταύτας ἢ οἱ μὴ καταβαλόντες τὰ ὀφειλόμενα διὰ τὰ τέλη καὶ τὴν εἰσφορὰν πλὴν τῶν ἄλλων συνεπειῶν στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς χρήσεως τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών των.

Ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως καὶ διοίκησις.

Ἄρθρον 17.

Μετὰ τὸ πέρας ἑκάστης ἀρδευτικῆς περιόδου ὑποβάλλεται ὑφ' ἑκάστου τῶν ταμιῶν ἀπολογισμὸς εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον , ὅπερ μετὰ προηγούμενον ἔλεγχον ἐγκρίνει αὐτὸν ὡς ὑπεβλήθη ἢ τροποποιημένον καὶ δημοσιεύει αὐτὸν εἴς τινα ἐν Κορίνθῳ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα δαπάναις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Καταλογισμὸς εὐθύνης.

Ἄρθρον 18.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἑκάστης Κοινότητος εἶναι ὑπεύθυνα προσωπικῶς, ἀλληλεγγύως καὶ εἰς ἀκέραιον ἕκαστον διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ μέρους τοῦ ἀφορῶντος τὴν Κοινότητά του κατὰ τὰ προειρημένα.

Τὸ Ἐποπτικὸν συμβούλιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης ἐξελέγξεως κηρύσσει δι' ἀποφάσεώς του τὸν καταλογισμὸν τῆς ἐκ τῆς διαχειρίσεως εὐθύνης.

Τὰ κατακλογιστέα ποσὰ εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμου.

Ἄρθρον 19.

Πᾶς ἐνδιαφερόμενος κτηματίας, νομεὺς ἢ καλλιεργητὴς δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως διὰ πᾶσαν αὐτῶν ὡς τοιούτων κολάσιμον πρᾶξιν καὶ ἀσκήσει κατ' αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων ἀγωγὴν ἐπὶ ἀποζημιώσει.

Τὸ τε ποινικὸν καὶ ἀστικὸν δικαίωμα τοῦτο πραγράφεται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς τελέσεώς του.

Ἄρθρον 20.

Ὁ διαταράσσων τὴν κανονικὴν ροὴν τῶν ἀρδευτικῶν ὑδάτων δι' ἀποκοπῆς φραγμῶν, δι' ὀρύξεως τάφρων καὶ νέων αὐλάκων, καταστροφῆς ἢ βλάβης τῶν ὑπαρχόντων τοιούτων καὶ τῶν διακλαδώσεών των καθ' οἱονδήποτε τρόπον, εἴτε πρὸς σφετερισμόν, εἴτε πρὸς βλάβην ἄλλου, ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαλεῖται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως καὶ τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον καὶ κράτησιν, ἂν μὴ ἡ πρᾶξις αὐτοῦ φέρῃ βαρύτερον χαρακτῆρα.

Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ πᾶς παραβιάζων τὴν καθιερωμένην σειράν, τάξιν ἢ χρόνον τῆς ἀρδεύσεως ἐπὶ βλάβῃ τινός, ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ.

Ἡ ἰδιότης μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως ἢ ὀργάνου τινὸς οἱουδήποτε ταύτης ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν αἰτίαν.

Ἄρθρον 21.

Πάντα τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἔγγραφα συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 22.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας, αἱ ἀφορῶσαι τὸν διορισμὸν ὑδρονομέων, καταργοῦνται ὡς πρὸς τὸ ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος ἀναφερόμενον αὔλακα καὶ τοὺς παραύλακας, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη συνεπὴς διάταξις οἱουδήποτε νόμου ἀντικειμένη πρὸς τὸν παρόντα νόμον.

Προσωρινὴ Διάταξις.

Ἄρθρον 23.

Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, αἱ ἐκλογαὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων ἐνεργοῦνται ἐντὸς προθεσμιῶν ὁριζομένων ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρον 24.

Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνίας ἐπιτρέπεται καὶ ἡ εἰς ἕτερα ἀρδευτικὰ ὕδατα ἐπέκτασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, τροποποιουμένου συμφώνως πρὸς τὰς παρουσιαζομένας ἑκάστοτε τοπικὰς συνθήκας, ἰδίᾳ δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς ἀρδευτικῆς περιόδου, τὸν χρόνον τῆς θητείας καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρδεύσεως καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τρόπον διορισμοῦ ὑδρονομέων καὶ ταμιῶν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ὅστινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1926.

. . . . . .

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

. . . . . .

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ἀλ. Ζαΐμης

Τὰ Μέλη

Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Γ. Καφαντάρης, Ν. Βελέντζας, Ι. Μεταξᾶς, Α. Παπανα-στασίου, Μ. Κίρκος, Α. Μαζαράκης, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαιῶν», ὁ κ. **Σ Κωστόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ ἐφ' ὅσον ἐλλείπει ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεως τῆς δι' αὐτοῦ δημιουργουμένης δαπάνης.

Ὁ κ. **Κ Ζαβιτζιᾶνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἡ ἔνστασις οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι ὀρθὴ ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ πρέπουσα διότι ἂν ἀπαγορεύεται ἓν εἶδος ἐλαίου εἰσάγεται ἄλλο. τονίζει δὲ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται περαιτέρω ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἔχῃ πλέον λόγον ὑπάρξεως, καθόσον ἐὰν ψηφισθῇ βραδύτερον δὲν θὰ ὠφεληθοῦν οἱ παραγωγοὶ ἀλλὰ οἱ ἔμποροι.

Ὁ κ. **Γ. Παπανδρέου** λέγει ὅτι οὐδεμία μείωσις ἐσόδων δημιουργεῖται.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἐκ τῆς συζητήσεως δὲ θὰ προκύψῃ ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ ὄχι μείωσις τῶν ἐσόδων.

Ὁ κ. **Γ. Παπανδρέου** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔρχεται διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Βουλήν· καὶ ἄλλοτε εἶχεν ἀπασχολήσει ἡμᾶς, εἶχε δὲ ψηφισθῇ καὶ σχετικὸς νόμος τὸν ὁποῖον δὲν ἐδημοσίευσε ἡ Κυβέρνησις, δώσασα τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ εἰσῆγε νέον τοιοῦτον. Συνεπὴς πρὸς τὴν ὑπόσχεσιν της ταύτην ἡ Κυβέρνησις κατέθεσε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὸ ὁποῖον ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐνέκρινε. Τὸ νομοσχέδιον οὐσιαστικῶς περιέχει δύο διατάξεις, μίαν ἀγορανομικὴν καὶ μίαν φορολογικήν. Ἡ ἀγορανομικὴ διάταξις συνίσταται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀναμίξεως ἐλαίου μετὰ σπορελαίου, ἡ δὲ φορολογικὴ διάταξις συνίσταται εἰς τὴν ἐξίσωσιν τῆς φορολογίας τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ σπορελαίου. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἔκρινεν ὅτι ἡ νομικὴ διατύπωσις τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀναμίξεως τοῦ ἐλαίου μετὰ τοῦ σπορελαίου δὲν εἶνε ἀρκετή, ἐκοίθη δὲ σκόπιμον νὰ ληφθοῦν καὶ πρακτικά τινα μέτρα, ὡς τοιαῦτα δὲ ἐκρίθησαν πρῶτον ἡ ἀναγόρευσις τῆς πωλήσεως ἐλαίου καὶ σπορελαίων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐμπόρου, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παρέχεται μεγαλειτέρα εὐχέρεια πρὸς νοθείαν. Ἀπὸ τοὺς βιομηχάνους τοῦ σπορελαίου ἀντετάχθη ὅτι ἐὰν ἤθελε τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη θὰ κατηγορεῖτο ἐντελῶς ἡ πώλησις τῶν σπορελαίων. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀβάσιμον διότι ἐὰν ὑπάρχῃ πραγματικῶς ζήτησις σπορελαίου, αὕτη οὐδαμῶς θίγεται ἐκ τῆς διατάξεως. Δεύτερον μέτρον ἐκρίθη ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀναμίξεως τοῦ ἐλαίου μετὰ τοῦ σπορελαίου καὶ δεύτερον ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐλευθέρας εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοῦ σπόρου «σόγια». Ἡ φορολογικὴ διάταξις συνίσταται εἰς τὴν ἐξίωσιν τῆς φορολογίας χάριν τῆς ὁποίας καταργεῖται πᾶσα ὑφισταμένη φορολογία ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρώτων ὑλῶν οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀναντίρρητος ἡ ἐπέκτασις τῆς φορολογίας τῆς δεκάτης. Ὑπὸ τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ διετυπώθη μία δικονομικὴ ἔνστασις καθ' ἣν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν εἶχεν ἁρμοδιότητα ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἀλλὰ οὐδεμία ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὅτι ὅλα τὰ νομοσχέδια ἔχουν σχέσιν πρὸς ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξετάζεται ἑκάστοτε εἶναι ποῦ ὑπάρχει ἄμεσος σχέσις, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην δύο εἶναι αἱ οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ ἀγορανομικαὶ καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ φορολογικαί. Ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει περαίνων, ἐξετάσασα τὸ νομοσχέδιον, εὗρεν αὐτὸ ὥριμον πρὸς συζήτησιν καὶ συνιστᾷ δι' ἐμοῦ τὴν ψήφισιν αὐτοῦ, φρονοῦσα ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει ἀποτελέσει ἀπαρχὴν εὐμενῆ πρὸς γενικωτέραν μέριμναν ὑπὲρ τῶν γεωργικῶν συμφερόντων.

Ὁ κ. **Σ. Κωστόπουλος** λέγει ὅτι ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν ὄχι προτιθέμενος νὰ κωλυσιεργήσῃ ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ ὡρισμένων βασικῶν σημείων τοῦ νομοσχεδίου. Ἐάν, λέγει, ὑπάρχει πρόθεσις ὑποστηρίξεως τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐξαγωγῆς, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι σήμερον τὸ ἔλαιον εἶναι ἐμπόριον παγκόσμιον, ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Παρατηρεῖ ὅτι ἡ νοθεία τοῦ ἐλαιολάδου διὰ σπορελαίου θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποφευχθῇ εὐχερέστερον ἐὰν καθιεροῦτο ὅπως τὸ σπορέλαιον πωλῆται ἐντὸς ἐσφραγισμένων φιαλῶν. Ἐφιστᾷ ὡσαύτως τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σπόρου «σόγια», τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον διὰ τὸν σπόρον τοῦτον ἐνδιαφέρεται ἡ Γερμανία ἡ ὁποία εἶναι εἷς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων καταναλωτῶν τῆς σταφίδος. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν νοθείαν, αὕτη εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ ἀπὸ 5 ο)ο καὶ κάτω. Ταῦτα ἐπεύθυμον, λέγει, νὰ διευκρινισθοῦν καὶ δι' αὐτὸ ἐξήτησα τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης** ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ὡρισμένων παραγράφων τῆς ἐκθέσεως τῆς μειονοψηφίας. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ ἀγορανομικὰ μέτρα, λέγει ὅτι ταῦτα κατ' οὐσίαν ὑφίστανται σήμερον καὶ ἐφαρμόζονται, ἔχουν δὲ ἐπὶ πλέον καὶ ποινικὴν κύρωσιν, διότι κολάζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ αἰχροκερδείας. Ἐπίσης ἡ διάταξις περὶ ἀναμίξεως τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ σπορελαίου ἰσχύει καὶ σήμερον. Ἐπίσης τὸ λεγόμενον ὅτι θέλει ἐπέλθει μείωσις τῆς καταναλώσεως δὲν εἶναι ἀκριβές. Ἡμεῖς δὲν εἴπομεν ὅτι τὸ σπορέλαιον δὲν εἶναι βρώσιμον, τοὐναντίον ἡ ὑφισταμένη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐλαιολάδου διαφορὰ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὸ ἐλαιόλαδον περιέχει μεγαλυτέρας θρεπτικὰς οὐσίας καὶ ζητοῦμεν ὅπως ἐπειδὴ τὸ ἐλαιόλαδον εἶναι ἓν ἐκ τῶν ἀρίστων ἐθνικῶν προϊόντων τύχῃ ἰδιαιτέρας μερίμνης ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θέλει νὰ καταναλώσῃ σπορέλαιον δύναται νὰ τὸ ἀγοράσῃ χωριστὰ καὶ ἐὰν θέλῃ ἂς τὸ ἀναμίξῃ. Μᾶς λέγουν ὅτι εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάμιξις, ἀλλὰ ἡ Ἰταλία ἔχει κατορθώσει ὄχι μόνον ὁλόκληρον τὴν ἰδικήν της παραγωγὴν νὰ ἐξάγῃ ἀλλὰ ταυτοχρόνως νὰ εἶναι εἰσαγωγεὺς καὶ Ἑλληνικοῦ καὶ Ἰσπανικοῦ ἐλαίου. Ἐπομένως τοιοῦτος παραλληλισμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἡ ἄλλη διάταξις ἀπαγορεύει τὴν εἰς τὸ αὐτὸ κατάστημα πώλησιν ἐλαίου καὶ σπορελαίου.

Β. Δεληγιάννης. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν πρέπει νὰ ἀπαγορεύηται εἰς τοὺς ἐμπόρους τοῦ βουτύρου νὰ πωλοῦν λίπη.

Β. Καραπαναγιώτης. Καὶ αὐτὸ δύναται νὰ γίνῃ ἂν καὶ ἡ ἀναλογία δὲν εἶναι πλήρης, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐξακρίβωσις τῆς νοθείας εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ λάβωμεν ὅλα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ τὴν καταστήσουν ὅσον τὸ δυνατὸν δυσχερεστέραν. Περαίνων λέγει ὅτι διὰ τῶν φορολογικῶν διατάξεων ἐπέρχεται φορολογικὴ ἐξίσωσις.

Ὁ κ. **Π. Χριστούλας** λέγει ὅτι πάντες οἱ προλαλήσαντες δὲν κατώρθωσαν μέχρι τοῦδε νὰ διαφωτίσουν τὴν Βουλὴν ποῦ ἔγκειται ἡ νοθεία· αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται ἐφ' ὅσον τὸ σπορέλαιον ἀποδέχονται πάντες ὅτι ἐπιβλαβὲς δὲν εἶναι, οὔτε εἰς τὴν ὑγείαν οὔτε εἰς τὸ βαλάντιον τῶν καταναλωτῶν. Θὰ ἠδύνατο μόνον τὸ ἐνδεικνυόμενον μέτρον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς προστατευτικὸν τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν οἱ ὁποῖοι βεβαίως ἀποτελοῦν μίαν ἀρκετὰ πολυπληθῆ τάξιν μὴ δυναμένην ἐν τούτοι νὰ ἰσοφαρίσῃ τοὺς καταναλωτὰς τοῦ σπορελαίου, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις, ἡ διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων ἀναμφισβητήτως δὲν δύναται παρὰ νὰ ἐνδιαφέρεται ἐφ' ὅσον ἐπηγγέλθη τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀπορωτέρων τάξεων. Τονίζει ἀκολούθως πόσον ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ὑγείαν εἶναι λόγῳ τῆς ὀξύτητός των τὰ ἐλαιόλαδα καὶ ὑποδεικνύει ὅτι

δὲν πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ πώλησις τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τοῦ σπορελαίου ἀπὸ τοὺς ἰδίους πωλητάς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἤθελον ἀποδείξει ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ἀνεπαρκὲς νὰ ἐπιβλέψῃ πρὸς πρόληψιν τῶν νοθειῶν. Καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας ὠφελείας λέγει ὅτι τὸ Κράτος θὰ ζημιωθῇ ἐφ' ὅσον καὶ ἡ νεαρὰ αὐτὴ βιομηχανία δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰ εἰσαγόμενα ἐξωθεν σπορέλαια. Περαίνων τονίζει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιεροῦται φορολογικὴ ἀνισότης ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλεται φορολογία διπλῆ, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τοὺς ἔξωθεν εἰσαγομένους σπόρους καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸ σπορέλαιον.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** φρονεῖ ὅτι ἐνῷ τὰ λαμβανόμενα μέτρα δὲν εἶναι ἐπαρκῆ πρὸς πρόληψιν τῆς νοθείας, δημιουργοῦμεν δι' αὐτῶν ζημίας καὶ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τοῦ βάμβακος καὶ εἰς τὴν μικρὰν βιομηχανίαν τῶν βαμβακελαίων καὶ εἰς μίαν τάξιν ἐμπόρων ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς μόνον τὴν πώλησιν τῶν σπορελαίων.

Ἡ πολιτικὴ τῆς προστασίας ὅλων τῶν εἰδῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκολουθηθῇ, προτείνει δὲ τὸν συνδυασμὸν τῶν δύο ἀπόψεων ἄνευ βλάβης τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ἐπειδὴ δηλαδὴ δὲν δύναται νὰ ἱδρυθοῦν εἰδικὰ πρατήρια σπορελαίων νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πώλησις τῶν σπορελαίων εἰς σφραγιστὰ κυτία τὰ ὁποῖα νὰ σφραγίζωνται ἀπὸ τὸ ἀγορανομικὸν γραφεῖον.

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ἐξετασθῇ μετὰ προσοχῆς, διότι θίγει τὰ συμφέροντα τῶν καταναλωτῶν καὶ τῶν παραγωγῶν κατ' ἀντίστροφον λόγον μειώνει δὲ τὰ ἔσοδα τοῦ Προϋπολογισμοῦ κατὰ 10 ἑκατομμύρια.

Ἡ προσπάθεια πρὸς πρόληψιν τῆς νοθείας τοῦ ἐλαίου βεβαίως εἶναι ἀξία τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν καταναλωτῶν οἱ ὁποῖοι ὅμως ἐξ ἀντιθέτου δύνανται νὰ διαπιστώσουν τὴν ἀπορίαν διατί εἰς τὴν χώραν ὅπου θἀλλει ἡ ἐλαία ἡ ὀξύτης τοῦ ἐλαίου ἔχει καθορισθῇ εἰς 7 ο)ο, εἰς τὴν πραγματικότητα δὲ φθάνει τὰ 17 ο)ο.

Διατί δὲν ἐπωφελεῖσθε τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἵνα καθορίσητε συμφώνως πρὸς τὰ κελεύσματα τῆς ἐπιστήμης τὴν ὀξύτητα τοῦ ἐλαίου εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ τὸν δεχθῇ ὁ ἀνθρώπινος στόμαχος;

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Εἶναι δυνατὸν ἀφοῦ ὑπάρχουν τὰ ἔλαια αὐτὰ νὰ τὰ πετάξωμεν;

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** ἀπορεῖ ὅτι ἐνῷ διὰ τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένας λιπαρὰς οὐσίας ὁρίζομεν ὅριον ὀξύτητος 1 1)2 ο)ο διὰ τὰ ἐν τῷ τόπῳ ὑπάρχοντα ἔλαια ὁρίζομεν 7 ο)ο καὶ τονίζει ὅτι οὐδεμία φροντὶς καταβάλλεται ἐκ μέρους τῶν παραγωγῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος τοῦ ἐλαίου.

Συνεχίζων ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν οὐδεμίαν ἔχει πρόθεσιν νὰ θέσῃ εἰς διωγμὸν τὰ σπορέλαια καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν ὅπως τὰ σπορέλαια πωλοῦνται ἐσφραγισμένα ἐντὸς κυτίων ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπόρων ὑπὸ τῶν ὁποίων θὰ πωλεῖται καὶ τὸ ἐλαιόλαδον, τοῦτο δὲ ἵνα μὴ καταστραφῇ καὶ ἡ νεαρὰ βιομηχανία τῶν σπορελαίων, ἡ ὁποία, ἀνεξαρτήτως τῶν σπορελαίων εἶναι χρησιμωτάτη καὶ διὰ τὰ ὑπολείμματα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὴν καλλιτέραν τροφὴν διὰ τὰ ζῷα.

Ὡς πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς σόγιας δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ τὸν λόγον καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ ἀνακοινώσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ πόσον ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη εἶναι συμφέρουσα εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Τονίζων ἐν τέλει ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη διὰ τοῦ νομοσχεδίου φορολογία εἶναι τοιαύτη ὥστε ἡ εἰσαγωγὴ σπόρων νὰ καθίσταται ἀδύνατος, ἐκφράζει πεποίθησιν ὅτι αἱ ὑποδείξεις του θέλουσι γίνῃ ἀποδεκταὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Ν. Ἀσκούτσης** λέγει ὅτι ὡς νὰ μὴ ἤρκει ὁ δάκος καὶ αἱ λοιπαὶ ἀσθένειαι αἱ ὁποῖαι καταπαστίζουν τὴν παραγωγὴν τοῦ ἐλαίου ἐνεφανίσθη ἤδη καὶ τὸ σπορέλαιον. Καὶ ἀντὶ νὰ γίνῃ τοὐλάχιστον μία προπαγάνδα ὡς ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν πρὸ ὀλίγου ἐναντίον τοῦ ἐλαιολάδου μετεχειρίσθησαν ἄλλο μέσον. Νοθεύουν τὸ ἐλαιόλαδον μὲ σπορέλαιον καὶ πωλοῦν τὸ σπορέλαιον ὡς ἐλαιόλαδον. Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου κατέληξεν εἰς τὰ μέτρα ταῦτα τὰ ὁποῖα ὅμως ἐξήγειραν τοὺς βιομηχάνους, οἱ ὁποῖοι ἀρνοῦνται αὐτὴν ταύτην τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἡμεῖς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν: ἐκλέξατε μεταξὺ τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν βιομηχάνων. Δὲν φοβόμεν ὅμως εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Δὲν ζητοῦμεν παρὰ νὰ προστατευθῇ τὸ προϊὸν τῶν κόπων μας καὶ τοῦ ἱδρῶτός μας τὸ ὁποῖον ὁ παραγωγὸς παράγει ἀνάμικτον μὲ τὸ αἷμά του. Δὲν ζητοῦμεν παρὰ τὴν χρῆσιν ἐντίμων μέσων. Κατηγορούμεθα ὅτι δὲν ἐβελτιώσαμεν τὴν ποιότητα τοῦ ἐλαίου. Ἀλλὰ τὸ Κράτος οὐδὲν μέσον μέχρι τοῦδε μᾶς παρέσχε. Οὔτε γεωπόνους μᾶς ἔστειλε οὔτε ἡ ἔκθλιψις γίνεται καλῶς μὲ τὰ πρωτογόνα μέσα τὰ ὁποῖα εἶναι ἐν χρήσει σήμερον. Σὺν τῷ χρόνῳ βεβαίως θὰ παραχθῇ καὶ θὰ ἐξευγενισθῇ τὸ σπορέλαιον. Ἀλλὰ θὰ ἔχωμεν καὶ τὰς κραυγὰς ὅτι πρόκειται νὰ πληγῇ καὶ μία ὁλλουσα βιομηχανία ἀντιπροσωπεύουσα τὸ ποσὸν τῶν 280 ἑκατομμυρίων. Τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ μόνον εἶναι ἀρκετὸν ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι ἡ βιομηχανία αὕτη δὲν ἔχε στάδιον ζωῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ μόνον μεταχειριζομένη τὴν νοθείαν. Οὔτε ἀντίκτυπον θὰ ἔχῃ τινὰ ὡς πρὸς τὴν ἀνεργίαν. Διότι ἡ ἀνεργία θέλει προέλθει ἂν δὲν βελτιωθοῦν οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους ζοῦν σήμερον οἱ παραγωγοὶ καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπαίθρου, ὁ ὁποῖος ἀναγκάζεται, ἕνεκεν τούτου, νὰ συγκεντροῦται εἰς τὰς πόλεις, ὅπου μεταβάλλεται εἰς ἀχρήστους ἐργάτας, εἰς κηφῆνας οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τοῦ Κράτους δύνανται νὰ διασαλεύσουν μίαν ἡμέραν.

Ὁ κ. **Γ. Βότσαλος** λέγει ὅτι τὰ σπορέλαια ἐνεφανίσθησαν καὶ κατέπνιξαν τὰ ἔλαια καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἔλαιον δὲν ἦτο ἄφθονον. Κατεσκευάσθησαν τότε 10 ἐργοστάσια τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦσι πράγματι σοβαρὰ κεφάλαια καὶ τὰ ὁποῖα ἀξιοῦσι νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἐθνικὴ βιομηχανία. Συνεχίζων τονίζει ὅτι ἂν θέλωμεν νὰ χορηγήσωμεν εὐθηνὸν λάδι εἰς τὸν λαὸν πρέπει οὐχὶ νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν νοθείαν ἀλλὰ νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν τοῦ σπορελαίου. Περαίνων τονίζει ὅτι ἀφ' ὅτου ἔφυγεν ὁ κ. Βενιζέλος μέχρι σήμερον ὅλη ἡ Ἑλλὰς τρώγει σπορέλαια.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι τὸ ἔλαιον εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους πλούτους τῆς χώρας ὁ ὁποῖος κατεδιώχθη ἀπηνῶς ἀπὸ τὸ Κράτος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ὑπῆρχεν ἡ δικαιολογία ὅτι εἴχομεν ἀνάγκην νὰ τὸ κρατήσωμεν εἰς τὸν τόπον, τὸ κακὸν ὅμως ἐξηκολούθησε καὶ μετὰ τὸν πόλεμον. Ἐπεβάλαμεν δὲ προσθέτως εἰς αὐτὸ καὶ διατιμήσεις καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐβάλαμε εἰς τὸν νοῦν μας πῶς νὰ τὸ καταστρέψωμεν. Κατορθώσαμε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὥστε ἡ ἐλαιοπαραγωγὴ νὰ μειωθῇ. Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐὰν ἐπιδιώξωμεν— καὶ ἔχομεν σκοπὸν νὰ πράξωμεν τοῦτο— νὰ βοηθήσωμεν τὴν ἐλαιοπαραγωγὴν θὰ καθ' στατο αὕτη ἡ πρώτη ἐθνικὴ παραγωγὴ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἐνῷ ταῦτα λέγω διὰ τὸ ἐλαιόλαδον πρέπει νὰ εἴπω ἐπίσης ὅτι δὲν συμμερίζομαι ποσῶς τὰς ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ σπορελαίου. Τὰ σπορέλαια εἶναι ὑγιεινὰ ἔλαια. Δύναμαι νὰ βεβαιώσω εὐσυνειδήτως ὅτι ἐὰν μοῦ δώσουν μίαν φιάλην ἐλαίου κρητικοῦ καὶ μίαν φιάλην σπορελαίου θὰ προτιμήσω τὸ σπορέλαιον. Ἄλλως τε καὶ ἡ βιομηχανία τῶν 280 ἑκατομμυρίων περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα διὰ τὸν τόπον μας.

Τὸ σπορέλαιον ἔχει τὸ πρόσθετον πλεονέκτημα ὅτι εἶναι πολὺ εὐθηνότερον καὶ συνεπῶς οἱ καταναλωταὶ θὰ

ἐξοδεύουσι ὀλιγώτερον. Ἐλησμόνησε δὲ ὁ κ. Ἀσκούτσης ὅτι ὅσον πολλοὶ καὶ ἂν εἶναι οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ ἀποτελοῦσι μειοψηφίαν ἀπέναντι τῶν ἄλλων γεωργῶν, οἵτινες εἶναι μὲν καταναλωταὶ ἐλαίου ἀλλὰ δὲν εἶναι παραγωγοί. Πρέπει συνεπῶς νὰ φροντίσωμεν ὅπως οἱ γεωργοὶ τρώγωσι φθηνὸ ἔλαιον, φθηνὸ ὄχι διότι εἶναι χειροτέρας ποιότητος. Συνεχίζων λέγει ὅτι πάντως δὲν εἶναι καλὸν νὰ πωλῶνται σπορέλαιον παραπλανωμένου τοῦ ἀγοραστοῦ ὅτι ἀγοράζει ἔλαιον. Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἔλλογον παράπονον καὶ δι' αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον εὐσταθεῖ, θὰ ἠδυνάμεθα δὲ νὰ δεχθῶμεν τὴν πρότασιν καθ' ἣν τὰ σπορέλαια νὰ πωλοῦνται εἰς δοχεῖα σφραγισμένα τῶν 5 ὀκάδων τοὐλάχιστον ἕκαστον. Κατ' ἐμὲ εἶναι ἐνδεδειγμένον νὰ δεχθῶμεν τὴν πρότασιν αὐτήν. Σημειώσατε ὅτι γεννᾶται καὶ ἓν ζήτημα: μοῦ λέγουν ὅτι τὸ ἔλαιον «σόγια» πρέπει νὰ τὸ ἀποκλείσωμεν διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ νόθευσις αὐτοῦ.

Κ. Ζαβιτζιᾶνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μέχρι μιᾶς δόσεως ἡ ἐξακρίβωσις τῆς νοθείας ἐπιστημονικῶς εἶναι ἀδύνατος.

Ὁ κ. **Φ. Σαράντης** παρατηρεῖ ὅτι τοιαῦτα μυστικὰ δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὴν χημείαν.

Ὁ κ. **Α. Παπανδρέου** λέγει ὅτι ἐπεκοινώνησε μὲ τὸν κ. Μιχαλόπουλον ὅστις τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ ἀνάμιξις 20-25 ο)ο εἶναι χημικῶς ἀνεξακρίβωτος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ ἤθελα ἔγγραφον τὴν βεβαίωσιν αὐτήν. Θέλω συγχρόνως νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐλαίου. Ἐλέχθη ὅτι ἐξ αὐτοῦ εἰσπράττει τὸ Κράτος 30.000.000 καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἠμπορεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ δεχθῇ εὐκόλως τὴν ἀπαγόρευσιν αὐτήν, διότι διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲν πρόκειται νὰ ἐλαττωθοῦν αἱ πρόσοδοι τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἐὰν πρόκειται νὰ ὑποστῶμεν τὴν θυσίαν αὐτὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν δὲν εἶναι καλλίτερον νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν φορολογίαν τοῦ ἐλαιολάδου. Θὰ ἐπρότεινα νὰ ἐξετασθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ φορολογία ἐπιβαλλομένη εἰς τὰ σπορέλαια. Ἡ φορολογία αὕτη εἶναι 10 δρ. κατ' ὀκᾶν, δεδομένου ὅτι τὸ σπορέλαιον πωλεῖται 18 δρ. κατ' ὀκᾶν, ἡ φορολογία ἀνέρχεται εἰς 125 ο)ο, αὐτὸ δὲν εἶναι ἀνεκτόν. Σήμερον παρέχομεν τεραστίαν προστασίαν, ἐὰν ὅμως ἐπρόκειτο νὰ δίδωμεν τὰ σπορέλαια πρὸς 13 δρ. χρ. εἰς τοὺς καταναλωτὰς εἶμαι διατεθειμένος νὰ δεχθῶ τὴν θυσίαν τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ ἐπαναπέμψωμεν τὸ νομοσχέδιον, δεχόμενος κατ' ἀρχὴν ὅτι πρέπει νὰ κτυπήσωμεν τὴν νοθείαν. Ἀλλὰ νὰ ἐξηγηθῶ: πρέπει νὰ σᾶς εἴπω εἰλικρινῶς ὅτι ἂν ἀναμίξωμεν μίαν ὀκᾶν σπορέλαιον μὲ 1 ὀκᾶν ἐλαίου Κρήτης ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ νοθευθῇ δὲν εἶναι τὸ ἔλαιον ἀλλὰ τὸ σπορέλαιον.

Ἀλλὰ πάντως δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον μὲ τὴν ἐτικέταν τοῦ ἐλαίου νὰ πωλῆται τὸ σπορέλαιον. Θὰ παρεκάλουν συνεπῶς νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασίς ὅπως τὰ σπορέλαια πωλοῦνται εἰς δοχεῖα, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε τὸ τοιοῦτον τὸ δέχονται οἱ βιομήχανοι.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτζιάνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν καὶ νὰ δοθῇ μικρὰ προθεσμία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὴν πρότασίν της ἵνα ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρὸ τῶν ἑορτῶν. Ἡ ταχεῖα αὐτοῦ ψήφισις ἐπιβάλλεται διότι ἐφόσον διὰ τοῦ νομοσχεδίου προβλέπεται ἡ ὕψωσις τοῦ ἐλαίου, τὴν ὕψωσιν αὐτὴν ἐὰν δὲν ψηφισθῇ ἐγκαίρως τὸ νομοσχέδιον θὰ τὴν ὠφεληθοῦν οἱ ἔμποροι, ἐνῷ ἡμεῖς θέλομεν νὰ τὴν ὠφεληθοῦν οἱ παραγωγοί.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι. Παπαφλέσσας. Κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν πρότασίν σας περὶ πωλήσεως τῶν σπορελαίων ἐντὸς δοχείων ἐσφραγισμένων ἐν ᾗ περιπτώσει ὑπῆρχε φόβος νοθείας αὐτῶν, ἀλλὰ ὁ φόβος τῆς νοθείας ὑπάρχει διὰ τὸ ἔλαιον. Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς νὰ γίνῃ ἡ ἀντίθετος πρότασις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐὰν ἐπωλεῖτο τὸ ἔλαιον εἰς ἐσφραγισμένα δοχεῖα θὰ εἴχαμεν τὴν ἐξέγερσιν τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν· πάντως κανὲν μέτρον δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ προλάβῃ ἀπολύτως τὴν νοθείαν ἐκ μέρους τοῦ ἐμπόρου. Τὸ νὰ πωλῆται ὅμως τὸ σπορέλαιον ἐντὸς ἐσφραγισμένων δοχείων, ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι δὲν δύνανται διὰ τοῦ σπορελαίου αὐτοῦ νὰ γίνῃ νοθεία τοῦ ἐλαίου.

Ι. Παπαφλέσσας. Ἐγὼ νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ὁ ἔμπορος θὰ κάμῃ μίαν ὀπὴν κάτωθεν τοῦ δοχείου τοῦ σπορελαίου θὰ ἀδειάσῃ τοῦτο, θὰ τὸ ἀναμίξῃ μὲ τὸ ἔλαιον, καὶ θὰ τὸ πωλήσῃ ὡς ἔλαιον.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ εἶχεν ἀνάγκην ὁ ἔμπορος νὰ τρυπήσῃ τὸ δοχεῖον τοῦ σπορελαίου τὸ ὁποῖον τοῦ στοιχίζει, ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν ἀποθήκην του ἐντὸς ἀσκοῦ ἄλλο σπορέλαιον καὶ νὰ τὸ ἀναμίξῃ. Καταλήγων παρακαλεῖ ὅπως μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἄποψιν νὰ πωλῆται τὸ σπορέλαιον εἰς δοχεῖα νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν. Τὸ ζήτημα, λέγει, δὲν εἶναι μόνον ἀγορανομικόν, ἀλλὰ εἶναι ζήτημα καὶ ἐθνικῆς οἰκονομίας. Θὰ παρεκάλουν συνεπῶς τὰς δύο ἐπιτροπὰς νὰ συνέλθουν ὁμοῦ καὶ νὰ ὑποβάλουν τὴν ἔκθεσίν των μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἑβδομάδος διὰ νὰ κατασῃ δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν κατὰ τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα. Αἱ δὲ ἐπιτροπαὶ θὰ ἠδύναντο νὰ καλέσουν καὶ τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργούς.

Ὁ κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς** ὑποστηρίζει τροπολογίαν ὅπως καὶ τὸ ἔλαιον τῆς Λευκάδος προστατευθῇ ἀπὸ τὴν ἀνάμιξιν μετὰ τῶν σπορελαίων.

Πρόεδρος. Μετὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως οἱ λοιποὶ ἐγγεγραμμένοι παραιτοῦνται τοῦ λόγου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως ἐλαιολάδων ἀναμεμιγμένων μετὰ σπορελαίων καὶ ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων», καὶ παραπέμπεται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας εἰς τὰς ὁποίας ὁρίζεται προθεσμία μέχρι τοῦ προσεχοῦς Σαββάτου πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεώς των.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 8 Σεπτεμβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** ἐρωτᾷ ἐὰν θὰ συζητηθῇ ἀπόψε τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ Κορινθίας διότι ὑπάρχουσιν ἀνησυχητικαὶ εἰδήσεις περὶ τῶν συμβαινόντων εἰς Κόρινθον. Ἔγιναν, λέγει, συλλαλητήρια κατὰ τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν καὶ αἱματηραὶ συγκρούσεις. Πρέπει συνεπῶς νὰ φθάσωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα τικὸν μέτρον περὶ τῆς προστασίας τῶν σεισμοπαθῶν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι αἱ σκηναὶ προεκλήθησαν ἀπὸ μερικοὺς οἵτινες ἐνόμιζαν ὅτι τὰ χρήματα ἅτινα εἶχε συνάξει ἡ ἐπιτροπὴ ἔπρεπε νὰ διανεμηθῶσι, ἐνῷ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἐράνων ἔχει τὴν γνώμην, καὶ καλῶς, ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα πρέπει νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ σπουδαιοτέρους σκοπούς. Διετάχθη, λέγει, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἡ μετάβασις ἑνὸς λόχου μηχανικοῦ, ἀλλ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν πληροφοροῦμαι ὅτι ὁ ἐκεῖ εἰσαγγελεὺς τηλεγραφεῖ ὅτι ἡ τάξις ἀποκατεστάθη καὶ ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ μεταβῇ ὁ λόχος αὐτός.

Μεθ' ὅ, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἱδρύσεως αὐτονόμου ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας», ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅ-

ρ-

χία Κορίνθου, δὲν ἐξαιρεῖται δὲ οὔτε τὸ Λουτράκι τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς ἰδιότητος του ὡς λουτροπόλεως ἔπρεπε νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ διότι ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κάμῃ τίποτε ἄλλο διὰ νὰ μεταβληθῇ τὸ Λουτράκι εἰς εὐρωπαϊκὴν λουτρόπολιν. Εἶναι ἀνάγκη συνεπῶς διὰ τὸ Λουτράκι νὰ ληφθῇ εἰδικὴ μέριμνα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ταχέως ἰδιαίτερος ὀργανισμὸς διὰ τὴν λουτρόπολιν ταύτην συνέταξα ἕνα ἀκροτελεύτιον ἄρθρον διὰ τοῦ ὁποίου τὰ εἰσοδήματα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν λουτρῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐκεῖ καζίνου νὰ χρησιμοποιῶνται μόνον διὰ τὸ Λουτράκι.

Σ. Κωστόπουλος. Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ ἔξοδα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν λουτρῶν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε ὅπως ταῦτα χρησιμοποιῶνται διὰ τὸ Λουτράκι.

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἐπιτροπὴ ὁρίζει ὅτι οἱ πόροι ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν λουτρῶν θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὸ Λουτράκι.

Ὁ κ. **Θ Κολιαλέξης** ἐκφράζει κατ' ἀρχὰς τὴν εὐγνωμοσύνην του καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ μέτρα ἅτινα ἔλαβε πρὸς προστασίαν τῶν παθόντων ἐκ τῆς τρομερᾶς αὐτῆς θεομηνίας. Αἱ ἀντιλήψεις, λέγει, τῶν ἐπιτροπῶν αἵτινες ἔρχονται ἐκ τῆς Κορίνθου καὶ τοῦ Λουτρακίου εἶναι προσηρμοσμέναι πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ νομοσχεδίου ἐν σχέσει μὲ τὴν δημιουργίαν τοῦ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ, ὅστις σκοπεῖ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Κορίνθου καὶ συγχρόνως ὅπως μεταβάλῃ τὸ Λουτράκι εἰς εὐρωπαϊκὴν λουτρόπολιν. Συνεχίζων λέγει ὅτι ἔχει τροπολογίας τινάς. Φρονῶ, λέγει, ὅτι ἡ ἕδρα τοῦ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ δὲν πρέπει νὰ εὑρίσκεται εἰς τὰς Ἀθήνας ἀλλὰ νὰ εὑρίσκεται εἴτε εἰς τὸ Λουτράκι εἴτε εἰς τὴν Κόρινθον διότι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας νὰ ἐπιβλέπῃ ὁ αὐτόνομος ὀργανισμὸς τὰ σπουδαῖα ἔργα ἅτινα κέκληται νὰ κάμῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Λουτράκι, τοῦτο, λέγει, ἐνδιαφέρει ὄχι μόνον τὴν Κόρινθον, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, δι' αὐτὸ προτείνω ὅπως ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις «ξενοδοχείων» διότι δὲν εἶναι ἐπιτεταμένον εἰς τὸν αὐτόνομον ὀργανισμὸν νὰ κάμῃ ἐπιχειρήσεις. Συγχρόνως ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄρθρου θὰ παρεκάλουν τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ, ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν 100 χιλιομέτρων μεταβληθῇ εἰς 150.

Μ. Μαντᾶς. Θὰ ἠδύνασθε νὰ ἀφίσετε τὰ 100 χιλιομετρα καὶ νὰ προστεθῇ ἡ διάταξις καθ' ἣν ὅσα καζίνα ἱδρυθῶσι μετὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτὴν, ἀφοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ ποσοστὸν τὸ ὁποῖον εἰσπράττουν αἱ κοινότητες, τὰ ἄλλα ἔσοδα νὰ δίδωνται εἰς τὸν αὐτόνομον ὀργανισμόν. Κατ' αὐτὸν τρόπον νομίζω ὅτι ὁ ὀργανισμὸς θὰ εἶχε πολὺ περισσότερα νὰ εἰσπράξῃ.

Θ Κολιαλέξης. Ὁ θεσμὸς περὶ λειτουργίας καζίνων κατηργήθη.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅτι τὰ καζίνα οἱὰ νὰ ἔχωσι εἰσπράξεις πρέπει νὰ ἔχωσιν μεγάλην περιοχήν.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 5 σχετικῶς μὲ τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου, λέγει ὅτι τὸ Συμβούλιον εἶναι πολυμελὲς καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ λείψουν οἱ 4 Διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων. Ὁ Α. Ο. ἔχει σκοπὸν νὰ κατασκευάσῃ ἀντισεισμικὰ οἰκήματα καὶ δι' αὐτὸ ἔχω τροπολογίαν διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον καθ' ἣν ὁ εἷς τῶν ἐκλεγομένων νὰ εἶναι καθηγητὴς τῶν σιδηροπαγῶν σκυροκονιαμάτων.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Εἶναι μέσα.

Θ Κολιαλέξης Τὸ λέγει καὶ ἡ τροπολογία μου.

Π. Τσαλδάρης Δὲν θέλομεν νὰ ὑπάρχουν ἐνδιαφερόμενοι.

Θ. Κολιαλέξης Μάλιστα. ὡς πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 5, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια νὰ εἶναι ὀλιγομελὴς ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπή. Ἐπίσης τὰς διαφωνίας πρέπει νὰ τὰς λύῃ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 6 παράγραφος 3.

Π Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἡ διάταξις θὰ μείνῃ ὅπως ἔχει, διότι δὲν πρέπει νὰ φορτωθῇ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μὲ οἱασδήποτε διαφωνίας.

Π Ἀραβαντινός. Ἐπληροφορήθημεν ὅτι διεταράχθη ἡ τάξις ἐν Κορίνθῳ ὡς ἐκ τῆς ἐκκρεμότητος τῆς στεγάσεως καὶ ὅτι ὑπῆρξαν καὶ θύματα καὶ ἑπομένως εἶναι αὐτονόητος ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς συστάσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ προτείνω ὅσας τροποποιήσεις νομίζω ἀναγκαίας. Ἔχω μίαν βασικὴν παρατήρησιν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 1 ὅπερ, συνιστῶν Αὐτόνομον Ὀργανισμὸν ἰδίας δικαιοδοσίας, δὲν καθορίζει τὴν περιφέρειαν, ἀλλ' ἐπαφίει αὐτὴν εἰς διάταγμα. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ δύναται τὸ διάταγμα νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν περιφέρειαν καὶ διὰ τὸν δῆμον Συκεώνος, ὅστις δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν Αὐτόνομον Ὀργανισμόν. Προτείνω λοιπὸν ὅπως ἐξαιρεθῇ ἢ ἐρωτηθοῦν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπευθύνως αἱ κοινότητες τοῦ τέως Δήμου Συκεώνος ἂν θέλουν νὰ συμμετάσχουν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ εὑρίσκω ταύτην πολυάριθμον καὶ ἑπομένως ἀνεπιτήδειον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ καὶ ἀποφυγὴν τῶν γραφειοκρατικῶν ἐμποδίων, διὰ τὴν ἀποφυγήν, τῶν ὁποίων γίνεται ὁ ὀργανισμός. Διότι ἀντιθέτως θὰ ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἐνεργείας τῶν σκοπῶν δι' οὓς συνιστᾶται ὁ Ὀργανισμός. Βεβαίως ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν παρακολούθησίν της τὰ ἔργα τοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ δι' ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως. Θὰ ἐπεθύμουν προκειμένου περὶ τῆς συνθέσεως νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ τὸ ὂν ἐλάφιον τοῦ ἄρθρου 5.

Π Τσαλδάρης. Καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, πρόκειται νὰ συμπληρωθῇ διὰ δύο προσώπων λίαν κατωλλήλων.

Π Ἀραβαντινός. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁμοφωνοῦμεν ὅτι ἡ ἀνατιθεμένη προεδρεία εἰς τὸν Μητροπολίτην. Πρῶτος ἐγὼ ὑπεστήριξα, ὅτι ὁ Μητροπολίτης μας ἦτο καὶ εἶναι στήριγμα τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ἂν παγιώσωμεν τὴν θέσιν του εἰς τὸν Ὀργανισμὸν θὰ διατρέξῃ ἡ ἐπαρχία μας τὸν κίνδυνον νὰ χάσῃ ἕνα καλὸν Μητροπολίτην χωρὶς νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ ἕνα καλὸν ὑπάλληλον. Θὰ ἐπρότεινα λοιπὸν νὰ μὴ παγιωθῇ ἡ θέσις αὕτη καὶ εὑρίσκω καὶ ἀσυμβίβαστον τὴν ἰδιότητα τοῦ Μητροπολίτου, εἰς ὃν θὰ ἀνατεθῇ νὰ διαχειρίζηται καὶ Καζίνα καὶ νὰ τεθῇ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ὡς Πρόεδρος Ὀργανισμοῦ ἔχοντος χρήματα ἐκ χορτοπαιγνίας, Ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου, ἔχω σοβαροτάτας ἀντιρρήσεις καὶ δὲν ἐδίστασα νὰ εἴπω ὅτι ὡς διαγράφονται οἱ πόροι δὲν ἐξασφαλίζουν κομμίαν βάσιν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Κορινθίας. Αἱ ἀνάγκαι τῆς ἀνοικοδομήσεως ἀναβιβάζονται εἰς 750 ἑκατομ. δραχμῶν ἐξ ὧν 50 μὲν ἑκατομ. ὑπάρχουν κατατεθειμένα ἐξ ἐρανων 750 ἑκατομμύρια πόσον τοκοχρεωλύσιον ἀπαιτοῦν: Καὶ ἐρωτῶ ἐπίσης ἂν δύνανται νὰ βεβαιώσουν τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ ἀόριστος ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους θὰ ἀνέλθῃ εἰς 10,000,000. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετηθῇ δάνειον 750 ἑκατομ. ; Θὰ ὁμολογήσητε, κύριοι, ὅτι οἰκονομικὴν βάσιν δὲν ἔχει τὸ νομοσχέδιον καὶ ὀφείλω νὰ διαμαρτυρηθῶ, διότι τὸ Κράτος φειδωλεύεται ἀπέναντι πολιτῶν γενναίως ἀρδευόντων τὸν προϋπολογισμὸν καὶ φειδωλεύεται προκειμένου νὰ συνεργήσῃ νὰ γίνουν οὗτοι καὶ πάλιν παραγωγικοί. Ὄχι ὀλιγώτερον φειδωλὸν φαίνεται τὸ Κράτος εἰς τὴν πρόβλεψιν ἣν λαμβάνει διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ τοκοχρεωλυσίου, ὅπερ θὰ βαρύνῃ τοὺς κατοίκους, διότι δέχεται ταύτην ἐπὶ πενταετίαν, ἐνῷ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα εἶναι τὸ ἥμισυ ἐκείνου ὅπερ ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν οἱ παθόντες.

Σ. Κωστόπουλος. Αὐτὸ ἦτο ἡ πρότασις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Π. Ἀραβαντινός. Ἐγὼ λέγω, ὅτι μετὰ δέκα ἔτη τοὐλάχιστον νὰ ὑποχρεώνωνται οἱ Κορίνθιαι νὰ δίδουν δόσεις,

Ἐπίσης δὲν βλέπω νὰ λαμβάνηται καμμία πρόνοια διὰ τὰ παλαιὰ χρέη τῶν κατοίκων. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λειτουργήσῃ δανειακὴ πολιτική, ὅταν δὲν εἶναι δυνατὸν τὰ κτήματα νὰ γίνουν ἐνυπόθηκα ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ καὶ πρέπει ὁ Α. Ο. ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν παλαιῶν χρεῶν.

Σ. Κωστόπουλος. Νομίζετε ὅτι ὑπάρχει ἀπαγόρευσις δι' αὐτό ;

Π. Ἀραβαντινός. Ἐὰν διασαφηνισθῇ, ὅτι ἔχει αὐτὸ τὸ δικαίωμα δὲν ἔχει λόγον ἡ παρατήρησίς μου. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν εἶναι μόνον ἀποκαταστατέοι οἱ παλαιοὶ ἰδιοκτῆται, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀκτήμονες καὶ δι' αὐτοὺς ἔπρεπε νὰ διανοιχθῇ ἡ εὐχέρεια τῆς ἀποκαταστάσεως δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως οἰκοπέδων σύμφωνα καὶ πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Καρδίτσης κ. Σίδερη. Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 17, συνεχίζει, ἔχω φόβους μήπως ἐπιβραβευθῇ διασπάθισις τοῦ Δημοσίου χρήματος, ἤτις καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας ἔλαβε χώραν. Πρέπει, τονίζει, ὁ ἔλεγχος τῶν διατεθέντων νὰ γίνῃ αὐστηρός.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἔλαβον γνῶσιν, ὅτι ὑπῆρχον ἐκκρεμεῖς καταγγελίαι καὶ καταχρήσεις καὶ διέταξα τὴν ἐπίσπευσιν αὐτῶν, ἔλαβον, δὲ πληροφορίας ὅτι αὗται ἐπισπεύδονται καὶ ἐξ ἄλλου ἐνήργησα καὶ ἐστάλη καὶ οἰκονομικὸς Ἐπιθεωρητὴς πρὸς ἔλεγχον.

Π. Ἀραβαντινός. Ἕνας λόγος περισσότερον νὰ μὴ θεωρηθῇ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 17 θὰ παρέχηται συγγνώμη. Πάντως τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ διατυπωθῇ ἀλλέως, δεδομένου ὅτι δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ γίνῃ ἐκ τῶν ὑστέρων τακτοποίησις.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐὰν ἔγιναν καταχρήσεις θὰ διωχθοῦν.

Π. Ἀραβαντινός. Ἐὰν ἔχουν δικαίωμα οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δικαιολογοῦν ἀκόμη καὶ ἀτάκτους ἀποδείξεις δὲν δύναται νὰ γίνῃ δίωξις. Διότι κατέληξαν ὅλαι αἱ καταχρήσεις νὰ φορτώνωνται εἰς τινας Κορινθίους, ὅτι ἐμοίρασαν ὀλιγώτερα ψωμιά. Διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ Λουτρακίου, ἐπιλέγει, δὲν εἶναι ἀρκετὸν τὸ ποσὸν τῶν 15 ἑκατομμυρίων καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ συνεργασθῇ μὲ τὸν κ. Τσαλδάρην διὰ τὴν διατύπωσιν τῶν τροπολογιῶν.

Π. Τσαλδάρης. Οἱ ἀγορεύσαντες, ἐκ τῶν συναδέλφων καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἐκ τοῦ νομοῦ καὶ μάλιστα ὁ τελευταῖος ἐξήντλησαν σχεδὸν ὅλας τὰς τροπολογητέας διατάξεις. Εἶναι ἀληθῶς, λυπηρόν ὅτι ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσηται ἡ δυσφορία εἰς τοὺς συμπολίτας μας, θὰ ὁμολογήσητε ὅμως ὅτι ἐπ' ἀρκετὸν ἀνέμενον τὰ μέτρα τῆς ἀποκαταστάσεώς των καὶ οἱαδήποτε ἐκδήλωσις χρήζει ἐπιεικείας καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ἵνα τὸ ταχύτερον ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀρχίσῃ λειτουργῶν ὁ ὀργανισμός. Ἀλλὰ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἴδωμεν μείζονα τὴν δυσφορίαν ἂν κατασκευάσωμεν ὀργανισμὸν ὅστις θὰ γεννήσῃ τὴν ἀμφιβολίαν εἰς τοὺς παθόντας περὶ τῆς ἐπετεύξεως τοῦ σκοποῦ του. Τὰ οὐσιώδη μέσα τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι δύο: τὸ οἰκονομικὸν καὶ ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, οὐδὲν παρέχεται ἀπὸ τὸ Κράτος, ἐκτὸς μιᾶς ἀορίστου ὑποσχέσεως. Σήμερον παρέχονται οἱ συλλεγέντες ἔρανοι οἵτινες εἶναι ἰδιοκτησία τῶν σεισμοπαθῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἂν ἠδύναντο δι' ἰδίων πόρων νὰ ἀποκατασταθῶσι καὶ δὲν πρέπει νὰ ληστεύσωμεν τὰς δηλώσεις τῶν ἰδίων, ὅτι δὲν θέλουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γίνῃ κάθε οἰκονομία διὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν. Αὐτὸ ἦτο ὁ μόνος πόθος των. Νομίζω, τονίζει, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ παράσχῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ οἰκονομικὰ μέσα, δι' ὧν θὰ ἐργασθῇ ὁ ὀργανισμὸς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Κορίνθου. Εἶναι ἀνάγκη συνεπῶς νὰ ἐνισχύσωμεν ἐπαρκῶς ὑπὸ ἔποψιν οἰκονομικὴν τὸν αὐτόνομον ὀργανισμόν. Εὐτυχῶς ἡ Κυβέρνησις ἔχει εἰς τοὺς κόλπους της ἄτομα δυνάμενα νὰ παράσχουν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα. Δὲν γνωρίζω ἂν χρειάζεται τὸ ποσὸν ὅπερ σᾶς εἶπεν ὁ κ. Ἀραβαντινός· ἐγὼ σᾶς λέγω ἔστω καὶ 500 ἑκατομμύρια νὰ ὑποθέσωμεν, διὰ τὰ ὁποῖα ὅμως θέλομεν 35 τοὐλάχιστον ἑκατομμύρια ἐτησίως διὰ τόκον. Τί θὰ κάμουν οἱ ἔρανοι καὶ αἱ πρόσοδοι τοῦ Λουτρακίου, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ πέρνουν καὶ αἱ κοινότητες ; Ἐάν, τονίζει, δὲν δώσετε ἓν ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων, δὲν κάμνετε τίποτε· θὰ κάνωμε μόνον ἕνα νόμον παραπλανητικὸν τοῦ πληθυσμοῦ.

Δι' αὐτὸ θεωρῶ ἀπαραίτητον ἀνάγκην νὰ ὁρισθῇ ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἓν ὡρισμένον ποσὸν τοὐλάχιστον εἴκοσι ἑκατομμυρίων ἐτησίως διὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν. Πάντως πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τοῦ δανείου καὶ ἐπειδὴ πρὸ τῆς παρελεύσεως μιᾶς δεκαετίας δὲν θὰ ἔχῃ ἐπέλθει ἡ ἀποκατάστασις, πρέπει νὰ ἐξασφαλίσετε τὸν ὀργανισμὸν διὰ μιᾶς παροχῆς, ἀπαλλάσσοντες κατὰ τὸ ἴδιον διάστημα τοὺς ἀνοικοδομοῦντας ἀπὸ τόκους καὶ χρεωλύσια. Θὰ μοῦ εἴπητε: διατί θέλετε διὰ τοῦ νόμου νὰ ὁρισθῇ τὸ ποσὸν τῆς Κρατικῆς παροχῆς; Διότι θὰ ἀνακουφισθοῦν ψυχολογικῶς οἱ παθόντες καὶ θὰ παύσουν νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἀνησυχίας τὰς ὁποίας γεννοῦν αἱ ἀόριστοι ὑποσχέσεις. Πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει της ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν πραγμάτων καὶ τῆς Κορίνθου καὶ τοῦ Λουτρακίου ὅτι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἀνοικοδομήσεων πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι τῶν περιφερειῶν αὐτῶν μὴ ὀφειλόμεναι εἰς σεισμούς. Χρειάζεται νέα διασκευὴ καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ τὴν μετατροπὴν τῶν λουτρῶν Λουτρακίου εἰς Εὐρωπαϊκὰ τοιαῦτα. Καὶ πρὸς τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ παραχωρηθοῦν τὰ οἰκόπεδα τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης ἐκεῖ. Μία ἀκτὶς 30 χιλιομέτρων ἐξ οἰκοπέδων τῆς Ἀμύνης ἐν Λουτρακίῳ θὰ εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν λουτρῶν διὰ νὰ λειτουργοῦν ταῦτα καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Οὐδεμία φειδὼ ἢ δισταγμὸς ἢ ἀντίρρησις πρέπει νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὸ ζήτημα τῶν οἰκοπέδων. Ἐπίσης ἰδιαιτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων δημοσίων καὶ κοινοτικῶν τῶν περιελευσομένων εἰς τὸν ὀργανισμόν. Ὡς πρὸς τὴν διαρρύθμισιν τῶν χρεῶν τῶν οἰκοδομῶν ἐν σχέσει μὲ τὰ παλαιὰ τοιαῦτα ἔχω τὴν γνώμην ὅτι δὲν προσκόπτει νομικῶς ἡ καθιέρωσις τῆς πρώτης ὑποθήκης, διότι ἔχομεν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ δικαίου καθ' ἣν δαπάναι διὰ τὴν σωτηρίαν ἢ βελτίωσιν ἑνὸς πράγματος εἶνε προνομιοῦχοι. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς αὐτῆς δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν ὑπὲρ τῶν δανείων αὐτῶν ὡς τοιούτων πρώτης ὑποθήκης. Ἴσως χρειασθῇ ἐκ παραλλήλου καὶ δικαιοσιάσιον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ὑπάρχει καὶ θὰ ἐπεκταθῇ καὶ διὰ νέου διατάγματος.

Π Τσαλδάρης. Οὕτω θὰ ἔχωμεν διὰ τὰ νέα δάνεια ἀπαλλαγὴν ἐπὶ δεκαετίαν καὶ διὰ τὰ παλαιὰ δικαιοσιάσιον ἐφ' ὅσον κατεστράφη ἐξ ὁλοκλήρου ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ ἑνὸς τόπου. Διὰ τὰ ἐπισκευασθέντα ἐξ ἄλλου ἢ πρέπει νὰ δεχθῇ ἡ Τράπεζα δευτέραν ὑποθήκην διὰ τὰ νέα δάνεια ἢ νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ ξένα δάνεια καὶ οὕτω νὰ λάβῃ πρώτην ὑποθήκην. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, συνεχίζει, τῆς τακτοποιήσεως τῶν διατεθέντων ποσῶν παρὰ τοῦ Κράτους ἐκφράζω τὴν λύπην μου, διότι αἱ γενόμεναι δαπάναι δὲν περιῆλθον ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τοὺς παθόντας. Ὁμολογῶ ὅτι σπατάλαι ἐγένοντο πολλαὶ καὶ ὅλοι ὁμοθύμως οἱ κάτοικοι διὰ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου διεμαρτυρήθησαν καὶ ζητοῦν νὰ γίνουν ἀνακρίσεις.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Αἱ καταχρήσεις περιορίζονται εἰς παροχὴν ξυλείας εἰς μὴ παθόντας.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ γνωρίζω, ὅπως γνωρίζω ὅτι εἶναι ἀκόμη ἐκεῖ μία ὑπηρεσία διὰ τὴν ὁποίαν δαπανῶνται 40.000 δραχ. μηνιαίως καὶ ἂν τοῦτο εἶναι ἀληθὲς εἶναι ἀπόλυτος ἀσυνειδησία. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ὠργανώθη ἐκεῖ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ μητροπολίτου.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ὅσον ἦτο ὁ Μητροπολίτης ἐκεῖ ἦσαν τὰ πράγματα ἐν τάξει, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του παρίσταται ἀνάγκη μιᾶς ὑπηρεσίας.

Π. Τσαλδάρης. Ὡς πρὸς τὸν Μητροπολίτην ἔχω νὰ δηλώσω ὅτι ἀνατίθεμαι πρὸς ὅσα εἶπε διὰ τὴν προεδρίαν τοῦ ὀργανισμοῦ ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας. Ὅταν προχθὲς ἐξεθείαζον τὰς ἀρετὰς τοῦ κλήρου, εἶχον ὑπ' ὄψιν μου τὸν Μητροπολίτην Κορινθίας, ὅστις, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἐκτὸς τῶν ὑπηρεσιῶν ἃς προσέφερεν εἰς τοὺς παθόντας ἐφύλαξε καὶ τὸ κῦρος τῆς προηγουμένης Κυβερνήσεως μὲ τὴν τελεσφόρον ἐπέμβασίν του. Καὶ ἂν ἔχω πίστιν διὰ τὸν αὐτόνομον ὀργανισμὸν τὴν ἐδράζω ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Μητροπολίτου. Ἐὰν, τονίζει, ὁ Μητροπολίτης δὲν εἶναι ὁ πρόεδρος τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ θὰ καταψηφίσω τὸ νομοσχέδιον.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν ὑπάρχει δευτέρα γνώμη.

Π. Τσαλδάρης. Ὁ Μητροπολίτης εἶναι καὶ ξένος πάσης πολιτικῆς ἐπιρροῆς. Ἔγινε μία παρατήρησις πῶς θὰ παραδώσωμεν εἰς αὐτὸν διαχείρισιν ἐσόδων ἐκ χαρτοπαιγνίων· ἀλλ' ὁ Μητροπολίτης δὲν θὰ διαχειρίζεται τὰς λέσχας, θὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὸ Κράτος. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς διαθέσεως τῶν 90 ἑκατομυρίων εἶμαι σύμφωνος ὅτι εἶχε καθῆκον ἐπιβεβλημένον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐξελέγξῃ πῶς διετέθησαν τὰ χρήματα. Σχετικῶς μὲ τὸν τρόπον τῆς Διοικήσεως τοῦ Α. Ο. πρέπει νὰ εἶναι τοιοῦτος ὥστε νὰ μὴ ἐμφυλλοχωροῦν οὔτε βραδυπορεῖαι οὔτε ἀπερισκεψίαι καὶ ἐντεῦθεν παράπονα. Διὰ τοῦτο συνέστησα ἀπολύτως εἰς τοὺς συμπολίτας μου νὰ μὴ εἶναι ἐναγγὰ μέλη εἰς τὸν Α. Ο. καὶ ὅλοι ἐδέχθησαν καὶ θὰ εἶναι μόνον συμβουλευτικὰ διὰ νὰ παρέχουν πληροφορίας καὶ γνώμας ὅταν ζητῶνται καὶ νὰ ἀποφεύγωνται οὕτω καὶ δαπάναι ὁδοιπορικῶν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης θὰ συνίστων νὰ λείψῃ καὶ ἕτερον πρόσωπον τὸ ὁποῖον διαφύγεται εἰς τὸν ὀργανισμόν, τὸ ὁποῖον παρέσχεν ὑπηρεσίας καὶ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λείψῃ χάριν τοῦ ἰδίου.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ποῖον ἐννοεῖτε νὰ διαγραφῇ;

Π. Τσαλδάρης. Θὰ σᾶς τὸ εἴπω. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι καὶ τὰ 4 πρόσωπα τῶν Ὑπουργείων εἶναι πολλὰ καὶ θὰ δυσχεραίνουν τὰς ἐργασίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, διὰ δὲ τὴν περίπτωσιν τῶν διαφωνιῶν πρέπει πρῶτον μὲν νὰ ὑπάρχῃ ἕνα ὅριον ποσοῦ καὶ δεύτερον εἷς ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ὡς σύνδεσμος αὐτῆς καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ. Δὲν συμφωνῶ, συνεχίζει, περὶ μειώσεως τῶν ἄλλων μελῶν νοῦ Συμβουλίου καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἡ διάταξις (ἄρθ. 6 παράγρ. 2) περὶ προσλήψεως ἑνὸς ἢ δύο μελῶν προτάσει τοῦ Α. Ο. Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ ὑπάρχουν καὶ μέρη τὰ ὁποῖα ἔπαθον ἐλάχιστα καὶ δὲν θέλουν νὰ ὑπαχθοῦν. Θὰ ἦτο εὔκολον νὰ κανονισθῇ ἀπὸ τώρα ἄνευ διατάγματος ἡ δικαιοδοσία, περιλαμβανομένων τῶν γνωστῶν Δήμων Κορίνθου καὶ Πέρα-Χώρας καὶ μερικῶν ἄλλων χωρίων, τὰ ὁποῖα μᾶλλον ἔχουν ἀνάγκην δανείων καὶ ἀτελειῶν, ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦ Ὀργανισμοῦ νὰ ἐπιλαμβάνεται τῶν ἀναγκῶν καὶ ἄλλων μερῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν γνώμην του, ὑπάρχει ἀνάγκη ἐπεμβάσεώς του.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Προέρχει καὶ δι' ἐμὲ ἡ ἰδιότης τῶν σεισμοπλήκτων καὶ ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν μέρος τοῦ Ὀργανισμοῦ συμφωνῶ ἀπολύτως πρὸς τὰς γενομένας συστάσεις καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ δώσῃ ἰδιαιτέραν προσοχὴν ὁ κ. ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας συνάδελφος εἰς τὴν οἰκονομικὴν τόνωσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ, διότι ἐξ αὐτῆς ἐξαρτῶνται τὰ πάντα καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ ἐπωφελὴς δράσις. Ὡς πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ Συμβουλίου εἶμαι σύμφωνος νὰ ἀποφύγωμεν πᾶσαν πολιτικὴν χροιὰν καὶ νὰ διαγραφῇ ὁ προστιθεμένος ἀντιπρόσωπος τοῦ ΣΠΑΠ. Ὡς πρὸς τὴν προεδρίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ παρὰ τοῦ Μητροπολίτου διαφωνῶ πρὸς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ. Φρονῶ ὅτι αἱ παρασχεθεῖσαι παρὰ τοῦ Μητροπολίτου ὑπηρεσίαι καὶ ἡ παρουσία αὐτοῦ μᾶς παρέχουν τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας του μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ δραστηριότητος καὶ ὅτι ἂν λείψῃ ἡ προσωπικότης τοῦ Μητροπολίτου θὰ εἶναι προτιμότερον νὰ μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ἐπίσης παρακαλῶ τὸν κ. συνάδελφον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν γηπέδων τῆς Ἀμύνης διὰ τὸ Λουτράκιον καὶ τὴν Κόρινθον, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ καταρθωθῇ ἡ ἀπόκτησις στέγης πολλῶν ἀπόρων καὶ ἀστέγων τῶν μερῶν ἐκείνων. Καταλήγων παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ δώσῃ ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα τοῦ Ὀργανισμοῦ, διότι ἀπὸ αὐτὸ θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ἐπιτυχία του.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἤκουσα μετὰ προσοχῆς ὅλας τὰς συστάσεις καὶ παρακαλῶ νὰ ἀνατυπωθοῦν αἱ τροπολογίαι ὅλαι ἵνα συζητηθοῦν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπιφυλάσσομαι ὅταν ἀποκρυσταλλώσῃ αὕτη τὰς ὁριστικὰς γνώμας της νὰ ἀπαντήσω ἐφ' ὅσων σημείων θεωρῶ ἀναγκαῖον.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 καθ' ἣν ἐὰν τὸ Κράτος συστήσῃ λέσχας εἰς ἀκτῖνα 150 χιλιομέτρων, τὰ ἔσοδα των νὰ διατίθενται ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπαφευγομένων οὕτω τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Γ. Σίδερης** ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ἣν ὑπεστήριξε ὁ κ. Ἀραβαντινὸς καὶ ἥτις ἀφορᾶ τὴν παραχώρησιν γηπέδων εἰς ἀκτήμονας ἀπόρους καὶ ἐπειδὴ αὕτη δὲν ἐντοπίζεται εἰς τὴν Κορινθίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους ὁμοιοπαθεῖς πληθυσμοὺς νὰ ληφθῇ, λέγει, ὑπ' ὄψιν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς τῆς Οἰκονομίας.) Παρακαλῶ νὰ μοῦ σταλοῦν ὅλαι αἱ τροπολογίαι διὰ νὰ κατασταθῇ δυνατὸν ὥστε τὴν Παρασκευὴν πρὸ τῶν ἐπερωτήσεων νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν ἀνωτέρω πρότσιν. Κηρύσσεται ἡ συζήτησις περατωμένη καὶ ὥρα 10.15 μ.μ. λύεται ἡ συνεδρίασις δι' αὔριον καὶ Ὥραν 4.30' μμ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Μέλφος
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΖ'.

τῆς 13 Δεκεμβρίου 1928.

Ὥρα 4.40' ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ἀλαβᾶνος**, καταλαμβάνων τὴν ἕδραν, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν ὑπὸ στοιχ. ΛΕ' καὶ ΛΣΤ' συνεδριάσεων.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Σπηλιάδης** καταθέτει τηλεγραφήματα τοῦ Γεωργικοῦ Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἀμαλιάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀμαλιάδος ζητούντων ὅπως μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου περὶ ἀγροφυλακῆς ἐπεκταθῇ εἰς τὴν περιφέρειάν των ὁ νόμος περὶ ἀγροφυλακῆς Κρήτης.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Φλῶρος** καταθέτει αἴτησιν τοῦ Κ. Γεωργιάδου κατοίκου Ἀθηνῶν παρακαλοῦντος ὅπως γίνουν δεκταὶ καὶ αἱ ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσαι δηλώσεις οἰκιῶν ἀνεγερθεισῶν κατὰ τὸ ἔτος 1923—24—25.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Καλαντζάκος** καταθέτει ὑπόμνημα τῆς Κτηματικῆς Ἀδελφότητος Καλαμῶν ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρονται διάφορα αἰτήματά των, τὰ ὁποῖα παρακαλεῖ νὰ ἐξετασθοῦν εὐμενῶς.

Ὁ Κωνστ. Τόλλης ἀνάπηρος πολέμου παρακαλεῖ ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ τριετίας ἐκκρεμοῦσα αἴτησίς του περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Ὁ βουλευτὴς κ **Α. Καλαντζάκος** καταθέτει τηλεγράφημα τῶν κατοίκων Μεταξάδος ζητούντων οἰκονομικὴν ἀρωγήν, διότι ἡ ὕελλα κατέστρεψε τὰ ἐλαιόδενδρά των.

Ἡ Ἕνωσις Συνεταιρισμῶν Μεσσηνίας διαμαρτύρεται κατὰ τῆς διαχειρίσεως ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπέζης τοῦ δανείου Γεωργικῆς πίστεως.

Ὁ Σύλλογος Φιλελευθέρων Ξάνθης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ προσέλευσιν εἰσέτι τῶν διορισθέντων καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου.

Ὁ ὀδοντοϊατρικὸς Σύλλογος Πατρῶν διαμαρτύρεται διὰ τὸ νομοσχέδιον περὶ παροχῆς ἀδείας καὶ εἰς πρακτικοὺς ὀδοντοϊατρούς.

Ὁ Γεωργικὸς Πιστωτικὸς Συνεταιρισμὸς Ἁγίων Δέκα συγχαίρει τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροτικῆς πίστεως καὶ παρακαλεῖ τὴν ταχείαν ψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ Ἑνοριακὸς Κλῆρος Σητείας παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκονομοθετικὴ πρόνοια πρὸς προστασίαν τοῦ κλήρου καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ.

Ὁ Σύλλογος Δικαστικῶν κλητήρων Ἀθηνῶν Πειραιῶς ὡς ἐκπρόσωπος πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστικῶν κλητήρων ὑποβάλλει παράκλησιν ὅπως ληφθοῦν μέτρα πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ λειτουργήματος αὐτῶν.

Οἱ ἀναπληρωματικοὶ κλητῆρες τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας παρακαλοῦν ὅπως δοθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ τελευταία αὔξησις μισθοῦ Δημ. Ὑπαλλήλων.

Ὁ Γεώργιος Οἰκονομίδης κάτοικος Ἀγρινίου παραπονεῖται διότι ὁ υἱός του ἐπανεξετασθεὶς καὶ λαβὼν τὸν βαθμὸν καλῶς δὲν ἐπροβιβάσθη.

Οἱ Πρόεδροι Ἐπαγγελματιῶν καὶ ποτοποιῶν Σερρῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἕδρας ἐκ Ζίχνης εἰς Ἀγγίσταν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Συλλόγου Ἐμπορίου διαβιβάζει ψήφισμα τῆς Γεν. Συνελεύσεως δι' οὗ παρακαλεῖ ὅπως ὁ θεσμὸς τῆς ἀστυνομίας πόλεων παραμείνῃ εἰς τὰς Πάτρας.

Ὁ προϊστάμενος τοῦ ἐργατικοῦ ἀθλητισμοῦ Καβάλλας ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν ᾧ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματα.

Ὁ βουλευτὴς Ἠλείας **Τ Ἀναστασίου** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν προσφύγων Αἰγίου ζητούντων ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐκπροθέσμων δηλώσεών των καὶ χορηγηθῇ προθεσμία διὰ τὰς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν πρωτοβαθμίων Ἐπιτροπῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Ξανθόπουλος** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν προσφύγων Σταυροῦ, παραπονουμένων διότι δὲν παρεχωρήθη εἰσέτε εἰς αὐτοὺς ὁλόκληρον τὸ 1/4 τοῦ ἀγροκτήματος καὶ τοῦ δάσους Σταυροῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Γαρδικιώτης** καταθέτει ὑπόμνημα 85 προσωρινῶν διδασκάλων τῶν Δημοτικῶν Σχολείων περιφερείας Τρικκάλων Πετσόβου παρακαλούντων ὅπως πραγματοποιηθῇ ἡ μονιμοποίησις καὶ ἀφομοίωσις αὐτῶν εἰς τριτοβαθμίους δημοδιδασκάλους.

Οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης παραπονοῦνται διότι ἡ Ἑταιρεία τῶν Τροχιοδρόμων παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν της δὲν ἐφωδίασε αὐτοὺς ἀκόμη μὲ διαρκὲς εἰσιτήριον.

Οἱ γραφεῖς τοῦ Ληξιαρχείου Θεσσαλονίκης παρακαλοῦν ὅπως εἰς τὸ ψηφισθησόμενον νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος καὶ ἡ ἐν τῷ Ληξιαρχείῳ ὑπηρεσία των.

Διακόσιοι πρόσφυγες παντοπῶλαι παρακαλοῦν ὅπως διαταχθῇ ἡ Ἐθν. Τράπεζα νὰ χορηγήσῃ ἐξάμηνον παράτασιν ἐξοφλήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν δανείων καθόσον λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἤτις μαστίζει αὐτοὺς ἀδυνατοῦν νὰ ἐξοφλήσουν τὰ δάνειά των.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Μ. Μαντᾶς** καταθέτει ὑπόμνημα τῆς κοινότητος Μαραθῶνος καὶ τοῦ Συνεταιρισμοῦ διαμαρτυρομένου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀγροτικοῦ συνοικισμοῦ τὸς τῆς πόλεως Μαραθῶνος.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γεν. Συνελεύσεως Σιδ)κῶν Β. Δ. Ἑλλάδος διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἄρνησιν τῆς Ἑταιρείας πρὸς καταβολὴν καθυστερουμένης ἡμισείας τιμαριθμικῆς μονάδος.

Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς Πυργοψηλονέρου Κρήτης διαμαρτύρεται διὰ τὴν μελετωμένην ἀπαγόρευσιν καλλιεργείας καπνοῦ ἐν Κρήτῃ.

Οἱ κάτοικοι Στυλίδος διαμαρτύρονται διότι τὸ σχολεῖον των μένει κλειστὸν ἐλλείψει διδασκάλου.

Οἱ Πρόεδροι τοῦ Πιστωτικοῦ καὶ Ἐλαιουργικοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Λευκίμης Κερκύρας παρακαλοῦν ὅπως ψηφισθῇ τὸ σωτήριον διὰ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν Κερκύρας νομοσχέδιον.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** καταθέτει τηλεγράφημα Ἐπιτροπῆς προσφύγων Σερρῶν, παρακαλούντων ὅπως μεταβῇ ὁ διορισθεὶς ὑπάλληλος τοῦ Γραφείου πληροφοριῶν καὶ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, καθόσον καθ' ἑκάστην κατακλύζουν τὰ γραφεῖα τῆς ἀνταλλαγῆς ἑκατοντάδες δικαιούχων προσφύγων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Προσφυγικῆς Ὁμάδος Καγιαλῆ διαμαρτύρεται διὰ τὴν μείωσιν τοῦ δασμοῦ τῶν ἀλύρων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Δυμηνιοῦ Κορινθίας ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἐκφράζοντος τὴν ἐλπίδα ὅπως γίνῃ νόμος τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Πταισματοδικείων καὶ ἐπὶ τῶν πλημμελημάτων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μαλλῶν καὶ τῶν πέριξ χωρίων παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ κατασκευὴ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἥτις θὰ ἑνώσῃ τὰ χωρία των μετὰ τοῦ ἐπινείου τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Οἱ διδάσκαλοι τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων Μ. Ἐκπαιδεύσεως παρακαλοῦν ὅπως ληφθοῦν νομοθετικὴ πρόνοια ὑπὲρ τῆς διαβαθμίσεώς των.

Ὁ κ. **Ε. Ἐμμανουηλίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ μεταστροπῆς κληροδοτήματος Δωροθέου Σχολαρίου».

Οἱ κ. κ. **Ε. Ἐμμανουηλίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας) καὶ **Π Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλουν σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 24)11)22 «περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου δικαιώματος ἐπὶ πάντων τῶν διὰ τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης, εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων» καὶ τοῦ ἀπὸ 8)8)26 Ν. Δ. «περὶ διαθέσεως τῶν χρηματικῶν ποσῶν τῶν εἰσπραττομένων ἐκ τοῦ εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης κ.λ.π.».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ Γκότσης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ πληρωμῆς εἰς δόσεις τοῦ

ὀφειλομένου ὑπολοίπου παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν φόρου δεκάτης 1926—1927».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Α Παπαθανάσης, Μ. Μαντᾶς, Ι. Νικολίτσας, Κ. Κατσαδήμας, Σ Τσακμάνης** καὶ **Μ. Σαμαρᾶς** ὑποβάλλουν πρότασιν νόμου «περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν νόμον 1940».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1926 Ν. Δ. «περὶ συστάσεως ὑπηρεσίας ὑποβρυχίων».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων.

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Ν)βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 29 Δ)βρίου 1925 Ν. Δ. περὶ παρατάσεως προθεσμιῶν Ν. Δ. 3 Αὐγούστου 1925 περὶ ἀνακλήσεως ἀπομακρυθέντων ὡς ἀξιωματικῶν ἀναθεωρήσεως στασίμων καὶ μονιμοποιήσεως ἐφέδρων».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8ης Ν)βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 6 Ν)βρίου 1926 Ν. Δ. περὶ νοσηλείας τῶν ἐν ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικῶν ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς νοσοκομείοις».

Ὡσαύτως ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της **ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ** ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 12 Ν)βρίου 1927 Ν. Δ. περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν.

Ὁ κ. **Α Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. περὶ κυρώσεως συμβάσεως ἀποξηράνσεως λίμνης Στυμφαλίας» καὶ 2) περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1926 Ν. Δ. περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως Ν. Δ. περὶ διοικήσεως ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ.».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποβάλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3397 περὶ συγκροτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

1) «Περὶ συνομολογήσεως δανείων ὑπὸ τῶν Δήμων Ἀθηναίων, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1926 Ν. Δ. περὶ χορηγίας ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων εἰς βάρος τοῦ Προυπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1925 - 26».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1926 Ν. Δ. περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων εἰς βάρος τοῦ προυπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1925-26».

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1925 Ν. Δ. περὶ χορηγίας ἐκτάκτων πιστώσεων εἰς βάρος τοῦ Προυπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1925-26 ὡς καὶ περὶ νέας αὐξήσεως τοῦ ἀποθεματικοῦ τῆς χρήσεως 1925-26».

καὶ 5) «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων ἐσόδων».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μετατροπῆς ποινῶν».

Καπνεργάται Ροδολείβου διαμαρτύρονται κατὰ τῶν ἀθρόων ἐκτοπίσεων τῶν καπνεργατῶν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας,

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Τέλεκα ὑποβάλλει παράκλησιν τοῦ κοινοτικοῦ Συμβουλίου. παρακαλοῦντος ὅπως ἡ μονὴ Προσφόρου Καστελλάνων παραχωρηθῇ πρὸς ἵδρυσιν Γεωργικοῦ Πρακτικοῦ Σχολείου.

Ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινὸς** παρακαλεῖ σχετικῶς μὲ τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως μέχρι τῆς Παρασκευῆς καταθέσῃ τὰς ἐκθέσεις της ὅπως παραταθῇ αὕτη συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Σαββάτου, διότι αἱ προσκλήσεις διὰ συνεδρίασιν ἔχουν ὁρίσει ἡμέραν συζητήσεως τὸ Σάββατον.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν ἀνωτέρω πρότασιν παρατάσεως τῆς προθεσμίας.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος Ἀκράτας λέγει ὅτι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀκράτας ὑπάγονται 20 κοινότητες, οἱ κάτοικοι τῶν ὁποίων διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς Πάτρας χρειάζονται μόνον 3 ὥρας. Πρὸ τριετίας ὅμως, διὰ λόγους κομματικούς, ὑπήχθησαν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαβρύτων καὶ οὕτω ἀναγκάζονται διὰ νὰ μεταβοῦν ἐκεῖ νὰ καταδαπανῶνται, νὰ ἀπουσιάζουν 3-4 ἡμέρας καὶ πολλάκις νὰ εὑρίσκωνται καὶ πρὸ διακομένης συγκοινωνίας. Ἔχω, τονίζει, εἰς χεῖράς μου ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος Ἀκράτας ὑποβάλλοντος ψηφίσματα 20 κοινοτήτων παρακαλουσῶν νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὸ ἄτοπον αὐτὸ καὶ νὰ παύσουν οὗτοι νὰ εἶναι δουλοπάροικοι εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Ἐλπίζω, ἐπιλέγει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων ἡ ὁποία δὲν ἀνέχεται δουλοπαροίκους θὰ σπεύσῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀκράτας.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Αἱ συστάσεις τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημέναι, γνωρίζω δὲ τὸ ἄτοπον τοῦτο, καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ὅσον ἀφορᾷ τὴν συγκοινωνίαν. Θὰ διατάξω τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς νὰ γνωμοδοτήσουν περὶ ἀποσπάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀκράτας ἐκ Καλαβρύτων καὶ ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς Πάτρας, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπόψεις σας.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ κ. **Ι. Γρηγοράκη** περὶ ἀποστολῆς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ εἰς Εὐρώπην ὡς ἐπόπτου τῶν ἐκπαιδευομένων ἀξιωματικῶν, ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι Ὰ στείλῃ ἔγγραφον ἀπάντησιν, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Γιαννιτσῶν, λέγει ὅτι ἔπρεπεν εἰς τὰ Γενιτσὰ νὰ παραμένῃ ἓν τάγμα ὡς περὶ τούτου εἶχε δοθῇ ὑπόσχεσις καὶ ἐκτίσθησαν καὶ στρατῶνες καὶ ἡ ἀγορὰ ἔκαμε προμηθείας ἀλλὰ τώρα πληροφορούμεθα ὅτι δὲν θὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ τάγμα. Παρακαλῶ, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια τῶν κατοίκων Γενιτσῶν.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Ι. Παπαφλέσσας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀποστράτου συνταγματάρχου Η. Χιονάκου λέγει ὅτι ὁ συνταγματάρχης οὗτος ἀπεστρατεύθη ὄχι δι' ἀνικανότητα ἀλλὰ διὰ νὰ καταλάβουν ἄλλοι τὴν θέσιν του. Ὁ Χιονάκος ἐξετέλεσε τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκόν του ὅπως ὅλοι οἱ ἐν ἀποτάξει καὶ ἐνῷ ἔλαβε 4 τραύματα εἰς τὸ πεδίον τῶν μαχῶν δὲν ἐκρίθη ἄξιος νὰ παραμείνῃ εἰς τὸν στρατὸν τῆς Πατρίδος του. Τοιαῦται ἀποφάσεις καταρρακώνουν τὴν ἰδέαν τοῦ δικαίου καὶ τῆς πειθαρχίας καὶ ἀπαγοητεύουν πάντας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐφόρεσαν τὴν στολὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ μόνον διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα των. Παρακαλῶ, ἐπιλέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀναφορὰν τοῦ συνταγματάρχου Χιονάκου καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Θὰ μελετηθῇ μετὰ προσοχῆς.

Ὁ κ. **Δ. Γιαννόπουλος** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τοῦ Α. Φωτεινοπούλου λέγει ὅτι οὗτος ἀδικεῖται, διότι ἐνῷ διεκαιοῦται ὡς πατὴρ φονευθέντος ἀξιωματικοῦ δὲν λαμβάνει τὰ ἀναλογοῦντα μερίσματα παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ διατάξῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ μερίσματος εἰς αὐτόν.

Οἱ κ. κ. **Μ. Βουλουδάκης, Π. Πολυχρονίδης** καὶ **Α. Μυλωνογιάννης** συνιστοῦν ἀναφορὰν τοῦ ἀποστράτου μουσικοῦ Μ. Δραμπουκάκη.

Ὁ κ. **Ι. Μουντζουρίδης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν πίνακος Β', λέγει ὅτι εἶναι γνωστὴ ἡ κατάστασις ἡ οἰκονομικὴ τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν καὶ εἶναι ἀπαίσιον νὰ βλέπῃ κανεὶς αὐτοὺς νὰ διαγκωνίζωνται εἰς τὰς θύρας τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου διὰ νὰ λάβουν ἓν μικρὸν δάνειον. Δὲν ζητοῦν τονίζει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ λάβουν τὸ ἑπτάμηνον δάνειον τὸ ὁποῖον ἐλάμβανον καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ διατάξῃ τὰ δέοντα.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** διακόπτων λέγει ὡς τὸν ἐπληροφόρησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἡ διαταγὴ αὕτη ἐδόθη.

Ὁ κ. **Ι. Νικολίτσας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἐπιτροπῆς λαοῦ Εὐρυτανίας, λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι διαμαρτύρονται, διότι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἔλαβεν ἀντίθετον ἀπόφασιν διὰ τὸ ζήτημα τῆς μειώσεως τοῦ φόρου τοῦ σίτου. Ἐὰν πρόκειται λέγει νὰ προστατευθῇ ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς δύναται νὰ προστατευθῇ δι' ἄλλων μέτρων, πάντως ὅμως πρέπει νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Σ. Σταυρόπουλος** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν λέγει ὅτι ὁ δεινοπαθῶν λαὸς τῆς Ἠπείρου ὁ τρεφόμενος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ ἀραβόσιτον ἀξιοῦ νὰ καταργηθῇ ὁλοκληρωτικῶς ὁ δασμὸς ἐπὶ τοῦ ἀραβοσίτου. Ὁ κ. Μπότσαρης ἐξήγησεν εἰς ἄλλην συζήτησιν καὶ ἡμεῖς ἀντελήφθημεν ὅτι αἱ διαθέσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἶνε εὐνοϊκαὶ καὶ παρακαλοῦμεν τοὐλάχιστον διὰ τὴν Ἤπειρον νὰ καταργηθῇ τελειωτικῶς ὁ φόρος.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου Γεωργικοῦ ταμείου Κυμηνῶν Θεσσαλονίκης, τονίζει τὰ δίκαια αἰτήματα τοῦ Ταμείου καὶ δηλοῖ ὅτι ἐπιφυλλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ σχετικῶς κατὰ τὴν συζήτησιν σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Οἱ κ. κ. **Ι. Ἀποστόλου** καὶ **Δ. Ἀθηνοδώρου** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων τοῦ Κράτους τονίζει ὅτι οὗτοι ἀμείβονται γλίσχρως καὶ πρέπει αἱ ἀποδοχαί των νὰ αὐξηθοῦν πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Δ. Μαρσέλος** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι ἐνῷ οἱ ἄρθρωποι αὐτοὶ διαχειρίζονται χιλιάδας δραχμὰς ἡμερησίως δὲν πέρνουν οὔτε 1500 δραχμὰς τὸν μῆνα. Εἶναι αὐτονόητον τονίζει τὸ καθῆκον τῆς Πολιτείας ὅπως πρὸς τὸ συμφέρον της διαβαθμίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀμείψῃ ἐπαρκῶς.

Ὁ κ. **Ι.Νικολίτσας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἑνώσεως Ἐφορικῶν Ἠπείρου λέγει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν προεκήρυξεν διαγωνισμὸν πρὸς ἀπόκτησιν πτυχίου ἐφόρου καὶ οὕτω οἱ ἀπὸ ἐτῶν ὑπηρετοῦντες ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐφοριακοὶ ὑπάλληλοι καὶ κεκτημένοι δίπλωμα νομικῆς παραγκωνίζονται καὶ ἀποθαρρύνονται.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ.κῶν). Πολλοί, λέγει, εἶναι καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι γνωρίζοντες νὰ κάμουν ἔλεγχον καὶ μόνον τὸ δίπλωμα τῆς νομικῆς δὲν παρέχει τοιαῦτα ἐφόδια.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** ἀναπτύσων ἀναφορὰν Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας καὶ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης λέγει ὅτι οὗτοι δικαίως παραπονοῦνται διότι δὲν ἐλήφθη ἀκόμη ριζικὴ πρόνοια διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἀνυποθήκων δανείων ἐπὶ κτημάτων τῶν νέων χωρῶν. Ὁ ψηφισθείς, συνεχίζει, νόμος ἐκρίθη ἀντισυνταγματικὸς παρὰ τῆς Τραπέζης καὶ εἶναι ἀνάγκη τροπολογήσεώς του, σύμφωνα πρὸς τὸ κατατεθὲν νέον νομοσχέδιον,τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ψηφισθῇ ταχέως διότι τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρώτατον.

Ὁ κ. **Ι.Παπαφλέσσας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐφέδρων ἀξιωματικῶν παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὸν εὐθυδικίᾳ νὰ θεραπεύσῃ τὰ παράπονα τῶν ἀδικηθέντων διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθοῦν οὗτοι καὶ καταφύγουν εἰς τὰ δικαστήρια, ὁπότε θὰ ὑποβληθῇ τὸ δημόσιον εἰς δίκας καὶ δαπάνας.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Δ. Μπόσαρης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς ἐργατῶν βυρσοδεψῶν Ἰωαννίνων, λέγει ὅτι οὗτοι δεινοπαθοῦν, διότι ἐξετοπίσθησαν ἀπὸ τὰ εἰσπραχθέντα μηχανήματα. Καὶ δὲν δύναμαι βεβαίως, συνεχίζει, νὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι κατ' ἀρχὴν τὸν Κράτος πρέπει νὰ ἐπανορθώσῃ αὐτὰς τὰς ζημίας τὰς γενομένας ἐκ τῆς προόδου ἀλλὰ δεδομένου ὅτι εἰς παρομοίας περιπτώσεις τὸ Κράτος δὲν ἠρνήθη νὰ λάβῃ πρόνοιαν, εἶνε καὶ τώρα ἀνάγκη ὅπως προκειμένου περὶ τάξεως βιοπαλαιστῶν συμπαθεστάτης μὴ ἀρνηθῇ νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ λάβῃ οἱανδήποτε πρόνοιαν κρίνῃ ἐπαρκῆ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναφερομένων.

Π. Φλῶρος. Δὲν φθάνει, λέγει, ὅτι ἀποσύρονται οἱ βυρσοδέψαι ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ράκη ζωῆς, ἔρχεται καὶ ἡ μηχανὴ κατόπιν καὶ τοὺς ἀχρηστεύει. Ἐν Ἰωαννίνοις ἤκμαζεν ἐπὶ ἔτη ἡ βυρσοδεψία καὶ ἐφωδιάζοντο ἐξ Ἰωαννίνων καὶ ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Ἤπειρος καὶ ἡ Ἀλβανία. Δυστυχῶς μετὰ τὰς μηχανὰς ἔμειναν ἄνεργοι οἱ ἐργάται βυρσοδεψίας ὡς ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως δὲ ἐξ ἄλλου παλαιῶν καουτσούκ αὐτοκινήτων-δι' ἐπιδιορθωσιν ὑποδημάτων, οὐδεμία γίνεται πλέον καταργασία πετσιῶν. Πρέπει, τονίζει, καὶ φόρος νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μηχανῶν καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ παλαιῶν καουτσούκ.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Θὰ ἐξετασθῇ μετὰ πάσης συμπαθείας ἡ ἀναφορὰ τῶν ἐργατῶν βυρσοδεψῶν Ἰωαννίνων, ἥτις ἄλλως τε συμπίπτει καὶ πρὸς ὁμοίας εἰσηγήσεις βυρσοδεψῶν ἄλλων περιφερειῶν. Ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ὑποσχεθῇ εἰς τοὺς ἐκ τῆς προόδου θιγέντας τούτους βιοπαλαιστάς, εἰ μὴ γενικὰ μέτρα κατὰ τῆς ἀνεργίας, ἅτινα θὰ ληφθῶσι διὰ πάντας τοὺς ἀπορουῦντας ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας. Ἂν δὲν ἀπατῶμαι οἱ ἀναφερόμενοι ζητοῦσιν καὶ ἀγροτικὴν ἀποκατάστασιν, δι' ὅσους ἐξ αὐτῶν εἶναι γεωργοί. Τὸ αἴτημα τοῦτο ἀφορᾷ τὸν συνάδελφόν μου ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν οὐτινος ἐπικαλοῦμαι καὶ ἐγὼ τὴν ἀντίληψιν. Θὰ εἶναι τὸ ἀποτελεσματικώτερον κατὰ τῆς ἀνεργίας μέτρον.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν πίνακος Β' λέγει ὅτι ἡ μὴ προσαρμογὴ τῶν ἐκκαθαριστικῶν συμβουλίων πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ γνωστοῦ ψηφίσματος εἶναι γεγονός. Κυβερνητικὴ μέριμνα πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν ἀδικιῶν θὰ ἦτο εὐκταία, ἀλλὰ πρὸς ὑπερπήδησιν τῶν ἀντιδράσεων ἃς θὰ συνήντα μία τοιαύτη προσπάθεια, θὰ ἦτο σκόπιμον ὅπως ἐξομοιωθοῦν οἱ τοῦ πίνακος Β' μὲ τοὺς ἄλλους ἀποστρατευθέντας τοῦ ἰδίου ψηφίσματος. Τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀξιωματικῶν ἀποστρατευθέντων δι' ἀνεπάρκειαν ἢ ἀνικανότητα ἀλλὰ δι' ἄλλους λόγους ἀπεκλείσθη ἡ ἐπαναφορά των. Ἡ ἀποδοχή, λέγει, τῶν αἰτημάτων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πίνακος, Β', θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ δίκαιον καὶ θὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἀσθενῆ πλευρὰν ἑνὸς σοβαροῦ ἐσωτερικοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν ἀναπήρων Σερρῶν.

Ι. Παπαφλέσας. Εἶναι τόσον γνωσταί, λέγει, αἱ ὑπη-

ρεσίαι τὰς ὁποίας προσφέρον οἱ ἀνάπηροι εἰς τὴν Πατρίδα, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ τὰς ἐξάρῃ κανείς. Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη, τονίζει, νὰ μὴ τοὺς ἀφαιρεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως σιγαρέττων διὰ νὰ προσπορίζωνται τοὐλάχιστον τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Οὐδεὶς ἐσκέφθη, λέγει, νὰ στερήσῃ τοὺς ἀναπήρους τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Συζητεῖται μόνον καὶ μελετᾶται ἂν θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ καταργηθῇ τὸ μονοπώλιον διὰ νὰ δύνανται νὰ λαμβάνουν καὶ τὴν σύνταξίν των καὶ νὰ πωλοῦν καὶ σιγαρέττα ἐλευθέρως, δεδομένου ὅτι ὁ ἱκανὸς πωλητὴς καὶ πάλιν θὰ πωλήσῃ.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ προσθέσω ὅτι ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ νὰ ὑποβάλῃ γενικὰ μέτρα βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν ἀναπήρων.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῆς Κοινότητος Τρικέλου Εὐρυτανίας, λέγει ὅτι αὕτη περιέχει τρία αἰτήματα ἐξ ὧν τὰ δύο εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ φόρου τοῦ ἀραβοσίτου καὶ ἡ προτίμησις τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Καρπενησίου, καὶ εὐτυχῶς ἀμφότερα ἔτυχον εὐμενοῦς ὑποδοχῆς. Τὸ τρίτον αἴτημα συνίσταται περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς φορολογίας 25 αἰγοπροβάτων, ἅτις εἶναι δικαία, θὰ ἀπαλλάξῃ δὲ τὰς ἐφορίας ἀπὸ τόσας ἀσχολίας καὶ τοὺς μικροβοσκοὺς ἀπὸ τὰς ἀπαριθμήσεις, λαμβανομένου ἄλλως τε ὑπ' ὄψει ὅτι ἐπὶ 25 αἰγοπροβάτων μόνον τὰ 12 κατὰ τὴν στατιστικὴν εἶναι παραγωγά.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὅσον ἀφορᾷ, λέγει, τὸν ἀραβόσιτον, ὑποθέτω ὅτι θὰ εἶναι εὐχαριστημένοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, διότι ἠλαττώθη σχεδὸν κατὰ τὸ ἥμισυ ὁ δασμὸς καὶ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἄλλου ἀραβοσίτου, καὶ εὐχόμεθα νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἐκ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως πόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ νὰ καταργηθῇ καὶ ὁ ὑπόλοιπος φόρος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ αἴτημα τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν 25 αἰγοπροβάτων θὰ ἐξετασθῇ καὶ τοῦτο καίτοι νομίζω ὅτι εἶναι ἀρκετὰ τὰ 15 αἰγοπρόβατα.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ διδασκάλου Γ. Παλλιεράκη Μονοφατσίου Κρήτης λέγει ὅτι ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὁριστικοῦ διδασκάλου κ. Παλλιεράκη μοὶ παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ δώσω πληροφορίας τινὰς εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ συνεπῶς καὶ εἰς τὴν Βουλὴν αἵτινες θὰ συντελέσωσι πολὺ εἰς τὴν εὔκολον καὶ ταχεῖαν λύσιν τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ εἰρημένου διδασκάλου, εἶμαι δὲ ἕτοιμος ἐὰν κληθῶ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας νὰ δώσω περισσοτέρας καὶ λεπτομερεστέρας πληροφορίας. Πρὸ τῆς ἑνώσεως τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἡ Κρητικὴ Πολιτεία ὑπέβαλεν εἰς ἐξετάσεις τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν τελειφοίτων μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου νὰ διορισθῶσι δημοδιδάσκαλοι, κατήρτισε δὲ τὴν Ἐπιτροπὴν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητήν, τὸν Γυμνασιάρχην καὶ εἰδικοὺς καθηγητάς. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 402 νόμου ἀνεγνωρίσθησαν οὗτοι ὁριστικοὶ δημοδιδάσκαλοι βραδύτερον ὅμως διωρίσθησαν δημοδιδάσκαλοι καὶ ἀπόφοιτοι τοῦ Γυμνασίου μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὰς διδασκαλικὰς ἐξετάσεις. Παρουσιάζεται ἤδη τὸ ἐξῆς ἄτοπον, οἱ ἐπιτυχόντες εἰς τὰς ἐξετάσεις καὶ ἀναγνωρισθέντες ὡς προεῖπον ὁριστικοὶ διδάσκαλοι ἐκηρύχθησαν στάσιμοι, οἱ δ' ἀποτυχόντες προάγονται κανονικῶς καὶ ἤδη εἶναι ἀνώτεροι κατὰ βαθμὸν τούτων, τοῦτο δὲ συνέβη διότι ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας δὲν ἀναγνωρίζει τοὺς εἰρημένους ὁριστικοὺς διδασκάλους τῆς Κρήτης, καθότι δὲν ὑπέστησαν ἐξετάσεις ἐνώπιον τῆς ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, λησμονοῦσα ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τοῦτο διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι δὲν ἦτο τότε ἡ Κρήτη ἡνωμένη μὲ τὴν Ἑλλάδα. Παρακαλῶ ὅθεν νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ὅπως μελετήσῃ ταύτην καὶ προβῇ εἰς τὴν ἄρσιν τῆς φωβερᾶς ἀδικίας τῆς προσγενομένης εἰς τοὺς ὁριστικοὺς δημοδιδασκάλους τῆς Κρήτης.

Πρόεδρος Νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας.

Ε. Τριποδάκης Τὸ ἄδικον, λέγει, τὸ ὁποῖον προσγίνεται εἰς τοὺς ὁριστικοὺς διδασκάλους εἶναι προφανές, διότι ἐνῷ οἱ ἀποτυχόντες προάγονται, οὗτοι κριθέντες ὁριστικοὶ παρ' Ἐπιτροπῆς πολὺ προγενέστερον, μένουσι στάσιμοι καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ταξινομηθῇ ἡ Θέσις τῶν ἀποδιδομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαίου.

Ὁ κ. **Ι. Κυρώζης** ὑποστηρίζων ἀναφορὰν τῶν γεωργῶν χωρίου Ὁρμὰν Μαγούλα, λέγει ὅτι πρέπει νὰ σταλῇ Ἐπιθεωρητὴς ἵνα ἐξακριβώσῃ ἂν καλῶς ἐξηρέθησαν τῆς ἀπαλλοτριώσεως γαῖαι, ἂν ὑπάρχουν τοιαῦται διαθέσιμοι διὰ νὰ λάβουν καὶ οἱ μὴ λαβόντες κλῆρον γεωργοί.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς** ὁμιλῶν διὰ τὴν κατάσταση τῶν ὁδῶν Χαλκίδος—Κύμης καὶ Χαλκίδος—Ἁγ. Ἄννης διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασιν αὐτῶν αἱ ὁποῖαι, λέγει, ἔχουν φθάσει εἰς ἀπελπιστικὴν κατάστασιν ἕνεκα τῆς ὁποίας οὔτε αὐτοκίνητα οὔτε ἄλλα μεταφορικὰ μέσα εἶναι δυνατὸν νὰ λειτουργήσουν καὶ ὡς ἐκ τούτου διεκόπη καὶ κάθε συγκοινωνία. Εἶναι, οἱ δρόμοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας των, ἀπὸ τῆς πόλεως Χαλκίδος καὶ εἰς ἔκτασιν τριῶν ἢ τεσσάρων χιλιομέτρων κανάλια λάσπης κατάλληλα δι' ὑδροπλάνα καὶ ὄχι δι' αὐτοκίνητα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας τοῦ ὁποίου γνωρίζω ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους καταβάλλει δι' ἱκανοποίησιν τοιούτων αἰτημάτων, ἂς καταβάλῃ κάθε δυνατὴν προσπάθειαν μὲ ὅλας τὰς δυσκολίας ποῦ παρεμβάλλει ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Κράτους νὰ ἐξοικονομήσῃ ἐν ἀνάλογον ποσὸν νὰ ἐνισχύσῃ τὸ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν προωρισμένον ὡς ἀνεπαρκέστατον. Εἶναι τόση ἡ ἀνάγκη, τοιαύτη ἡ κατάστασις ὥστε ἀναγκάζομαι νὰ καμω θερμοτάτην παράκλησιν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι αὐτὴ θὰ εἰσακουσθῇ.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομᾶνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ πρόπονα ταῦτα καὶ θὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ε. Μαχαίρας** ἐπὶ ἀναφορᾶς Πανελληνίου ἑνώσεως ναυτομαγείρων Πειραιῶς λέγει ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ναυτομαγείρους, οἵτινες ζητοῦν νὰ προστεθοῦν καὶ οὗτοι εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν πληρωμάτων, δεδομένου ὅτι συνταξειδεύουσι μὲ τὰ πληρώματα, συμπάσχουσι μὲ αὐτὰ καὶ συγκινδυνεύουσι μὲ αὐτά. Ζητοῦν ἐπίσης ὅπως χορηγηθοῦν τὰ μέσα καὶ ἱδρυθῇ σχολὴ ναυτομαγείρων. Τὴν σχολὴν ταύτην ἔχουν ἤδη ἀλλὰ πάντως ἀπαιτοῦνται καὶ δαπάναι τινὲς διὰ νὰ λειτουργήσῃ αὕτη, ζητοῦν ἐπίσης νὰ ληφθῇ μέριμνα καὶ διὰ τὴν καθαριότητα τῶν κουζινῶν. Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι σπουδικότατα καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ μέριμνα ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν. Θὰ παρεκάλουν δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ποῦ διατρίβει ἐνταῦθα ὁ κ. Μπὲκ ζητήσῃ τὰς ἀντιλήψεις τὰς ὁποίας ἔχει ὁ ἔξω κόσμος διὰ τοὺς ναυτομαγείρους καὶ εἰδικῶς τοὺς Ἕλληνας τοιούτους.

Ὁ κ. **Γ. Ροδόπουλος** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως Μακεδονομάχων Τυρνάβου λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει γενικώτερον χαρακτῆρα. Πρόκειται περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες προτοῦ πνεύσῃ ἀκόμη ἡ μεγάλη πνοὴ τοῦ 1912 ἔσπευσαν νὰ μεταβοῦν εἰς Μακεδονίαν διὰ νὰ προφυλάξουν καὶ διατηρήσουν τὸν Ἑλληνισμὸν ἐκ Βουλγαρικῆς προπαγάνδας ἤτις διὰ διαφόρων μέσων προσεπάθει νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἑλληνισμόν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐνθαρρυνόμενοι ἀπὸ μίαν ἐπιτροπὴν ἐργαζομένην ἐνταῦθα διεξήγαγον ἕνα ἀποτελεσματικώτατον ἀγῶνα. Ἐγώ, τότε διηύθυνον τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Τρικάλλοις κα παρέσχον εἰς αὐτοὺς διάφορα μέσα πρὸς ὑποστήριξιν καὶ εὐόδωσιν τοῦ ἀγῶνος, ἕνα δὲ μάλιστα Ἀποστολάκην, ὄργανον τῆς Ρουμανικῆς ἀνθελληνικῆς προπαγάνδας τὸν προσέλαβον ὡς ἐπιστάτην ἑνὸς κτήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ κατώρθωσα οὕτω καὶ τὸν μεταβάλω καὶ αὐτὸν εἰς ὑποστηρικτὴν τῶν μακεδονομάχων. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔβλεπον τὰ τραῦνα τὰ ἐρχόμενα εἰς Λάρισαν πλήρη Κρητῶν μεταβαινόντων ε ς τὴν Μακεδονίαν καὶ οἵτινες λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατεδίωκε τὴν κίνησιν αὐτὴν ἠναγκάζοντο καὶ διέμενον ἐντὸς τῶν τραίνων. Οἱ ἄνθρωποι λέγει, οὗτοι τώρα παραμένουν τελείως ἀποστρατευτοι, φρονῶ δὲ ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς ὕλης τὴν ὁποίαν διερχόμεθα δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν καὶ τὰς ἰδεολογίας. Παρακαλῶ συνεπῶς τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ μίαν ἐπιτροπὴν νὰ μελετήσῃ τὰ αἰτήματά των. Σᾶς ἀναφέρω ὡς παράδειγμα τῆς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκονται ὅτι ἐν Θεσ)νίκῃ μία φιλεύσπαγχνος κυρία τοὺς ἐχάρισε ἓν οἰκόπεδον διά νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ οἰκόπεδον τοῦτο ἀπηλλοτριώθη.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Τὸ ζήτημα, τοῦτο εὑρίσκεται ἤδη ὑπὸ μελέτην.

Ὁ κ. **Ι. Γιαζούμης** λέγει ὅτι παραιτεῖται τοῦ λόγου κατόπιν τῆς δηλώσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. **Ι. Κουτσίνας** συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι προσέφεραν τοσκύτας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος.

Ὁ κ. **Σ. Ἀναστασιάδης** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφορὰν λέγει ὑπάρχει ἐν Τυρνάβῳ μία κατάλληλος ἔκτασις ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀποκατάστασιν, διότι στεροῦνται οὗτοι καὶ στέγης ἀκόμη.

Παρελθούσης τῆς κεκανονισμένης ὥρας αἱ λοιπαὶ ἀναφοραὶ ἀναβάλλονται.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου.

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Διατάγματος «περὶ κρώσεως καὶ τροποπιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου —16 Μαΐου 1926 Ν. Διατάγματος «περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1927 Ν. Διάταγμα «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως το ἀπὸ 20 Ἀπριλίου —16 Μαΐου 1926 Ν. Διατάγματος «περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου», τροποποιούμενον ὡς ἕπεται:

Ἄρθρον 1.

α) Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἀνεγνωρισμένον Σωματεῖον Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτικὸν Ἵδρυμα νὰ ἱδρύσῃ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτήριον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κολλέγιον Ἀθηνῶν» περιλαμβάνον Προκαταρτικὸν Σχολεῖον ἀντίστοιχον πρὸς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον, Κατωτέραν Σχολὴν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ Ἀνωτέραν Σχολὴν περιλαμβάνουσαν πλήρες κλασικὸν Γυμνάσιον, πλῆρες πρακτικὸν Λύκειον καὶ πλήρη μέσην Ἐμπορικὴν Σχολήν.

β') Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ Δημόσια Σχολεῖα ὀργανωθῶσι κατ' ἄλλον τρόπον ἀνάλογος θὰ γίνῃ καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν.

γ') Πρὸς τελείαν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης ὡς ὀργάνου διδασκαλίας καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῶν μαθητῶν ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀθηνῶν λειτουργία προπαρασκευαστικῶν τάξεων.

Εἰς τὰς τάξεις ταύτας θὰ κατατάσσωνται μαθηταὶ ἀγνοοῦντες ἢ ἐλλιπῶς γνωρίζοντες τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τῶν τάξεων τούτων οἱ εἰς αὐτὰς φοιτήσαντες θὰ κατατάσσωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τυπικῶν προσόντων καὶ μετ' εὐδόκιμον ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Κολλεγίου δοκιμασίαν εἰς τὰς τάξεις, διὰ τὰς ὁποίας ἤθελον κριθῇ ἱκανοί.

δ') Πρὸς διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς μαθητὰς ἀγνοοῦντας ἢ μὴ γνωρίζοντας ἐπαρκῶς ταύτην δύνανται νὰ λειτουργήσωσιν εἰς τὸ «Κολλέγιον Ἀθηνῶν» «Εἰδικαὶ τάξεις», εἰς τὰς ὁποίας οἱ μαθηταὶ οὗτοι θὰ φοιτῶσιν. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων τῶν τάξεων τούτων καὶ ἐπιτυχῆ ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν εἰς τὸ Κολλέγιον διδασκόντων κατατακτήριον δοκιμασίαν κατατάσσονται οἱ μαθηταὶ οὗτοι εἰς τὰς τάξεις εἰς τὰς ὁποίας ἤθελον κριθῇ ἱκανοί.

ε') Μαθηταὶ προερχόμενοι ἐκ δημοσίων ἢ ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ δημόσια ἀνεγνωρισμένων Σχολείων κατατάσσονται εἰς ἀντίστοιχον τάξιν μετ' εὐδόκιμον ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν αὐτοῦ δοκιμασίαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Μαθηταὶ δὲ ἐξ ἰδιωτικῶν Σχολείων προερχόμενοι ἢ ἐρχόμενοι πρὸς ἐγγραφὴν κατόπιν κατ' ἰδίαν διδασκαλίας κατατάσσονται εἰς τὴν τάξιν τὴν ὁποίαν ἤθελον κριθῇ ἱκανοὶ μετ' εὐδόκιμον κατατκήριον δοκιμασίαν εἰς πάντα τὰ μαθήματα, γιγνομένην ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητοῦ Κολλεγίου. Οἱ μαθηταὶ οὗτοι δέον νὰ ἔχωσι διδαχθῇ μόνον μαθήματα μιᾶς τάξεως, συμφώνως πρὸς τὰ κρατοῦντα εἰς τὰς ἐξετάσεις πρὸς κατάταξιν μαθητῶν εἰς Δημόσια Σχολεῖα.

στ') Ὁ τρόπος τῶν κατατακτηρίων ἐξετάσεων εἰς ἃς ἀπαραιτήτως δέον νὰ παρίσταται καὶ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἢ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενος ἀντικαταστάτης μὲ δικαίωμα βαθμολογίας, θέλει ὁρισθῇ διὰ Π. Διατάγματος.

ζ') Αἱ περὶ τῶν ποινῶν καὶ ἀποδοχῆς τῶν μαθητῶν πρὸς ἐγγραφὴν ἀποφάσεις τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν εἶνε ἀνέκλητοι.

η') Οἱ ὑπὸ τῶν σχολείων τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν ἐκδιδόμενοι τίτλοι σπουδῶν εἶνε ἰσότιμοι πρὸς τοὺς τῶν ἀντιστοίχων δημοσίων σχολείων.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3578 ἀνεγνωρισμένα γυμνάσια τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἄρθρον 2.

α') Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα τὰ λειτουργοῦντα εἰς τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν ἐπιτρέπεται παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ ὡρολογίου καὶ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν δημοσίων σχολείων ἐφ' ὅσον καὶ τὰ μαθήματα καὶ τὸ σύνολον τῆς ἐνἑκάστῳ τῶν σχολείων τούτων διδασκομένης ἐξ.ἑκάστου μαθήματος ὕλης εἶνε τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ ὁριζόμενα διὰ τὰ ἀντίστοιχα δημόσια σχολεῖα.

β') Τὰ Θρησκευτικά, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ Ἑλληνικὴ Ἱστορία, καὶ ἡ Γεωγραφία τῶν Ἑλληνικῶν Χωρῶν θὰ διδάσκωνται πάντως εἰς τὰς τακτικὰς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν τάξεις Ἑλληνιστὶ καὶ ὑπὸ καθηγητῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τῶν κειμένω νόμων ὁριζόμενα προσόντα. Τὰ λοιπὰ μαθήματα δύνανται νὰ διδάσκωνται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ὑπὸ Ἑλλήνων ἢ ξένων καθηγητῶν.

γ') Εἰς πάντα τὰ ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀθηνῶν λειτουργοῦντα σχολεῖα ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα θεωρεῖται ἐκ τῶν πρωτευόντων μαθημάτων.

Ἄρθρον 3.

α') Τὸ ἑλληνικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν διὰ τὰ ἑλληνιστὶ διδασκόμενα μαθήματα τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ τοὺς διδάσκοντας εἰς τὰς ἀντιστοίχους τάξεις τῶν δημοσίων σχολείων.

β') Ὁ ὑπεύθυνος διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν δύναται νὰ εἶνε καὶ ἀμερικανικῆς ἢ ἀγγλικῆς ἐθνικότητος. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ πάντως διορίζεται καὶ Ἕλλην συνδιευθυντής.

γ') Διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου διορίζεται πτυχιοῦχος

τῆς Φιλοσοφικῆς ἢ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἔχων καὶ διετεῖς φιλολογικὰς ἢ παιδαγωγικὰς σπουδὰς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἢ Ἀμερικῇ.

Ἄρθρον 4.

α') Οἱ κεκτημένοι ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν, τῆς ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀθηνῶν ὑπηρεσίας των θεωρουμένης συνταξίμου καὶ πληρούσης τοὺς ὅρους τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1923 Ν. Δ. «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας», ἐφ' ὅσον διδάσκουσιν ἐν αὐτῷ, κατὰ πιστοποίησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων, μαθήματα τῆς εἰδικότητός των ἐπὶ 15 τοὐλάχιστον ὥρας καθ' ἑβδομάδα καὶ ἐφ' ὅσον θὰ καταβάλλωσι τὰς νομίμους λόγῳ συντάξεως κρατήσεις, καθ' ἃ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐκδιδομένη ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων, ἤθελεν ὁρίσει.

β') Ὁ βαθμὸς καὶ ὁ μισθός, ἐφ' οὗ θὰ ἐνεργῶνται αἱ λόγῳ συντάξεως κρατήσεις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον δικαιουμένων συντάξεως ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, συμφώνως πρὸς πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 5.

α') Διὰ Π. Διατάγματος, ἐκδιδομένου κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, δύνανται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν Σπέτσαις Ἀναργυρείου καὶ Κορτιαλενείου Ἐκπαιδευτηρίου, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐκπαιδευτηρίου τῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων.

β') Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὰς τοῦ παρόντος νόμου, τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου)16 Μαΐου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 77 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 27 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς «περὶ τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων τῆς δικτατορικῆς περιόδου καὶ ἐκδόσεως νομοθετικῶν διαταγμάτων ἐπὶ ζητημάτων ἐπειγούσης φύσεως», προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ληφθεῖσαν ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1927, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Κυροῦται τὸ τροποποιούμενον ὡς ἔπεται τὸ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 16 Μαΐου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

α') Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἀνεγνωρισμένον Σωματεῖον Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτικὸν Ἵδρυμα νὰ ἱδρύσῃ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτήριον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κολλέγιον Ἀθηνῶν» περιλαμβάνον προκαταρκτικὸν Σχολεῖον ἀντίστοιχον πρὸς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Κατωτέραν Σχολὴν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ Ἀνωτέραν Σχολὴν περιλαμβάνουσαν πλῆρες κλασικὸν Γυμνάσιον, πλῆρες πρακτικὸν λύκειον καὶ πλήρη Μέσην Ἐμπορικὴν Σχολήν..

β') Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ Δημόσια Σχολεῖα ὀργανωθῶσι κατ' ἄλλον τρόπον, ἀνάλογος θὰ γίνῃ καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν.

γ') Πρὸς τελείαν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης ὡς ὀργάνου διδασκαλίας καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῶν μαθητῶν, ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀθηνῶν λειτουργία προπαρασκευαστικῶν τάξεων.

Εἰς τὰς τάξεις ταύτας θὰ κατατάσσωνται μαθηταὶ ἀγνοοῦντες ἢ ἐλλιπῶς γνωρίζοντες τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τῶν τάξεων τούτων οἱ εἰς αὐτὰς φοιτήσαντες θὰ κατατύσσωνται μετ' εὐδόκιμον ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Κολλεγίου δοκιμασίαν εἰς τὰς τάξεις διὰ τὰς ὁποίας ἤθελον κριθῇ ἱκανοί.

δ') Πρὸς διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς μαθητὰς ἀγνοοῦντας ἢ μὴ γνωρίζοντας ἐπαρκῶς ταύτην δύνανται νὰ λειτουργήσωσιν εἰς τὸ «Κολλέγιον Ἀθηνῶν» «εἰδικαὶ τάξεις», εἰς τὰς ὁποίας οἱ μαθηταὶ οὗτοι θὰ φοιτῶσι. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων τῶν τάξεων τούτων καὶ ἐπιτυχῇ ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν εἰς τὸ Κολλέγιον διδασκόντων κατατακτήριον δοκιμασίαν κατατάσσονται οἱ μαθηταὶ οὗτοι εἰς τὰς τάξεις διὰ τὰς ὁποίας ἤθελον κριθῇ ἱκανοί.

ε') Μαθηταὶ προερχόμενοι ἐκ δημοσίων ἢ ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια ἀνεγνωρισμένων σχολείων κατατάσσονται εἰς ἀντίστοιχον τάξιν μετ' εὐδόκιμον ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ δοκιμασίαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Μαθηταὶ δὲ ἐξ ἰδιωτικῶν Σχολείων, προερχόμενοι ἢ ἐρχόμενοι πρὸς ἐγγραφὴν κατόπιν κατ' ἰδίαν διδασκαλίας κατατάσσονται εἰς τὴν τάξιν διὰ τὴν ὁποίαν ἤθελον κριθῇ ἱκανοὶ μετ' εὐδόκιμον κατατακτήριον δοκιμασίαν εἰς πάντα τὰ μαθήματα γιγνομένην ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Κολλεγίου. Οἱ μαθηταὶ οὗτοι δέον νὰ ἔχωσι διδαχθῇ μόνον μαθήματα μιᾶς τάξεως συμφώνως πρὸς τὰ κρατοῦντα εἰς τὰς ἐξετάσεις πρὸς κατάταξιν μαθητῶν εἰς Δημόσια Σχολεῖα.

στ') Ὁ τρόπος τῶν κατακτηρίων ἐξετάσεων εἰς ἃς ἀπαραιτήτως δέον νὰ παρίσταται καὶ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων, ἢ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενος ἀντικαταστάτης μὲ δικαίωμα βαθμολογίας θέλει ὁρισθῇ διὰ Π.Δ.

ζ) Αἱ περὶ ποινῶν καὶ ἀποδοχῆς τῶν μαθητῶν πρὸς ἐγγραφὴν ἀποφάσεις τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν εἶναι ἀνέκλητοι.

Ἄρθρον 2.

Εἰς πάντα τὰ Σχολεῖα τὰ λειτουργοῦντα εἰς τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν ἐπιτρέπεται παρέκκλησις ὑπὸ τοῦ ὡρολογίου καὶ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν δημοσίων σχολείων, ἐφ' ὅσον καὶ τὰ μαθήματα καὶ τὸ σύνολον τῆς ἐν ἑκάστῳ τῶν Σχολείων τούτων διδασκομένης ἐξ ἑκάστου μαθήματος ὕλης εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ ὁριζόμενα διὰ τά ἀντίστοιχα δημόσια Σχολεῖα.

Τὰ θρησκευτικὰ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἡ Ἑλληνικὴ Ἱστορία, καὶ ἡ Γεωγραφία τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν θὰ διδάσκωνται πάντως εἰς τὰς τακτικὰς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν τάξεις Ἑλληνιστὶ καὶ ὑπὸ Καθηγητῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ὁριζόμενα προσόντα. Τὰ λοιπὰ μαθήματα δύνανται νὰ διδάσκωνται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ὑπὸ Ἑλλήνων ἢ ξένων καθηγητῶν. Εἰς πάντα τὰ ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀθηνῶν λειτουργοῦντα σχολεῖα ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα θεωρεῖται ἐκ τῶν πρωτευόντων μαθημάτων.

Ἄρθρον 3.

Τὸ Ἑλληνικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν διὰ τὰ Ἑλληνιστὶ διδασκόμενα μαθήματα τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ τοὺς διδάσκοντας εἰς τὰς ἀντιστοίχους τάξεις τῶν δημοσίων σχολείων.

Ὁ ὑπεύθυνος Διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν δύναται νὰ εἶναι Ἀμερικανικῆς ἢ Ἀγγλικῆς Ἐθνικότητος. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ πάντως διορίζεται καὶ Ἕλλην συνδιευθυντής.

Διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου διορίζεται πτυχιοῦχος τῆς Φιλοσοφικῆς ἢ τῆς Θεολογικῆς ἢ τῆς Φυσικομαθηματικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἔχων καὶ τριετεῖς φιλοσοφικὰς ἢ παιδαγωγικὰς σπουδὰς ἐν Ἑσπερίᾳ ἢ Ἀμερικῇ.

Ἄρθρον 4.

Οἱ κεκτημένοι ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα ἔχουσι δικαίωμα εἰς σύνταξιν τῆς ἐν τῷ Ἑλληνοαμερικανικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ ὑπηρεσίας των θεωρουμένης συνταξίμου καὶ πληρούσης τοὺς ὅρους τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1923 Ν.Δ. «περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἕνεκα πολιτικῆς ὑπηρεσίας.» ἐφ' ὅσον διδάσκουσιν ἐν αὐτῷ κατὰ πιστοποίησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, μαθήματα τῆς εἰδικότητός των ἐπὶ 15 τοὐλάχιστον ὥρας καθ' ἑβδομάδα καὶ ἐφ' ὅσον θὰ καταβάλλωσι τὰς νομίμους λόγῳ συντάξεως κρατήσεις, καθ' ἃ Ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐκδιδομένη ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων ἤθελεν ὁρίσει.

Ὁ βαθμὸς καὶ ὁ μισθὸς ἐφ' οὗ θὰ ἐνεργῶνται αἱ λόγῳ συντάξεως κρατήσεις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον δικαιουμένων συντάξεως ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων συμφώνως πρὸς πρότασιν τοῦ Ἐφοριακοῦ Συμβουλίου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 5.

Διὰ Π. Διατάγματος ἐκδιδομένου κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων δύνανται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν Σπέτσαις Ἀναργυρείου καὶ Κορτιαλενείου Ἐκπαιδευτηρίου ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐκπαιδευτηρίου τῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὰς τοῦ παρόντος νόμου, τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1927.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
ΑΛ. ΖΑΪΜΗΣ

Τ ὰ Μ έ λ η
Α. Μιχαλακόπουλος, Θ. Τουρκοβασίλης, Θ. Νικολούδης, Γ. Καφαντάρης, Ν. Βελέντζας, Α. Παπαναστασίου, Μ. Κίρκος, Π. Μερλόπουλος, Α. Μπακάλμπασης.

Συζητουμένης εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινων τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ κ. **Β. Καραπαναγιώτης**, εἰσηγητής, λέγει ὅτι μετὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον ψῆφισιν τῆς προτάσεως αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Κανονισμοῦ συνελθοῦσα ὑποβάλλει σήμερον τὴν ὑπὸ ψήφισιν τροποποίησιν αὐτοῦ. Τὸ α' ἄρθρον τῆς προτάσεως αὐτῆς ἀφορᾷ τροποποίησιν τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐργασίας τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, σύμφωνα μὲ τὰς εἰσηγήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, αἵτινες εἶχον γίνει δεκταὶ κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ τροποποιοῦντος τὸ 11ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἄποψις τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὅπως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ συμπεριλαμβάνωνται καὶ μέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως, δι' αὐτὸ αὐξάνουν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς 7 ἐξ ὧν τὰ δύο θὰ προέρχωνται ἐκ τῆς μειονοψηφίας. Ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ τροποποιοῦντος τὸ ἄρθρον 39 καθορίζεται ὅτι τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει νομοσχέδια θὰ ἀνέρχωνται εἰς 15 θὰ περιέχῃ δὲ αὕτη ἐπὶ πλέον καὶ μέχρις 25 νομοσχεδίων ἐκ τῶν ὑπὸ κύρωσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων ἐφ' ὅσον εἰσάγονται ἄνευ τροποποιήσεων ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Συντάγματος ὑπηρεσιακῶν τοιούτων καὶ ἐκ τῶν εἰς τὸ σύνολον ψηφιζομένων, δηλαδὴ ἐν συνόλῳ ἡ Ἡμερησία Διάταξις δὲν δύναται νὰ περιέχῃ πλέον τῶν 40 νομοσχεδίων. Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς προτάσεως ὅπερ τροποποιεῖ τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Κανονισμοῦ καθορίζεται ὅτι ἐὰν ὁ ἐγγραφεὶς ὅπως ὁμιλήσῃ ἐπὶ ἀναφορᾶς τινος βουλευτής, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου κατὰ τὴν σειρὰν τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ἀπουσιάζει, ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ διαγράφεται.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει, ὅτι ὡς διετυπώθη, τὸ ἄρθρον τὸ ἀφορῶν τὰς ἐργασίας τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, εἶναι ἀσαφές, διότι δὲν ἀναγράφεται ἐὰν ἡ συζήτησις ἡ διεξαγομένη ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)/4 τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν θεωρεῖται περατωθεῖσα, ὁπότε θὰ εἶναι δυνατὸν τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)3 τῶν μελῶν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ συζήτησις. Παρακαλῶ, λέγει, νὰ διασαφηνισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο ἵνα μὴ γεννῶνται ἀντιρρήσεις. Ἐπίσης δὲν εἶναι σαφὲς τὸ ἄρθρον ὅσον ἀφορᾷ τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ὁρίζεται ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ δικαιοῦνται νὰ καλοῦν οἱονδήποτε δημόσιον λειτουργὸν ἤθελον θεωρήσει χρήσιμον διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἔργων αὐτῶν, διότι πολλάκις συμβαίνει ὥστε αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ καλοῦν διὰ νὰ συμβουλευθῶσιν ὄχι μόνον δημοσίους λειτουργοὺς ἀλλὰ καὶ ἰδιώτας ὡς συνέβη πολλάκις εἰς περίπτωσιν συμβάσεως. Ὅπως ὅμως ἔχει τὸ ἄρθρον ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ καλοῦν μὴ δημοσίους λειτουργούς.

Πρόεδρος. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ ἔχει ἡ Ἐπιτροπή.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην παρατήρησιν τοῦ κ. συναδέλφου θὰ εἶχον νὰ εἴπω, ὅτι ὁ φόβος μήπως κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς Συνεδριάσεως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)3 συνεχισθῇ ἡ συζήτησις δὲν εἶναι δικαιολογημένος διότι ἡ διατύπωσις εἶναι σαφής, ὅτι δηλαδὴ κατὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν λαμβάνεται ἡ ἀπόφασις. Συνεπῶς εἰς τὴν Συνεδρίασιν ταύτην δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ συζήτησις ἡ δὲ περαίωσις τῆς συζητήσεως εἶναι δυνατὸν νὰ κηρυχθῇ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)4. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν 2αν παρατήρησιν περὶ τοῦ δικαιώματος τῶν ἐπιτροπῶν νὰ καλῶσιν ἰδιώτας, αὐτὸ τὸ δικαίωμα ἐπεκράτησε, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἰδιώτης οὐδέποτε ὑποχρεοῦται νὰ προσέλθῃ, ἀλλ' ἐὰν συγκατατίθετο νὰ προσέλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν δεχθῇ. Ἡ δήλωσις αὕτη ἡ ὁποία ἐγένετο ἐπισήμως ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρώσῃ τὸ κενὸν τοῦ Κανονισμοῦ.

Θ. Χαβίνης. Καίτοι φρονῶ ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. εἰσηγητοῦ δὲν εἶναι ἱκανοποιητική, διότι δυνατὸν νὰ εἶναι παρόντες τὸ 1)3 ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἦσαν παρόντες κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, δύναται νὰ γεννηθῇ τὸ ἐξῆς ἄτοπον, νὰ λάβουν ἄλλην ἀπόφασιν. Ἡ μόνη διόρθωσις θὰ ἦτο νὰ ὁρισθῇ 1)4.

Β. Καραπαναγιώτης. Κατὰ τὴν εἰσήγησιν τὴν ὁποίαν ἔκαμον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀνέπτυξα τὴν προσωπικήν μου γνώμην ὅτι ἐγὼ θὰ ἤμην διατεθειμένος νὰ φθάσω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ 1)4, ἀλλὰ δεδομένου ὅτι δὲν θὰ ἠθέλαμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῶν διατάξεων τὰς ὁποίας ἔχομεν νὰ φθάσωμεν εἰς μίαν διά-

ταξιν πολύ αὐστηράν ἠθελήσαμεν νὰ θέσωμεν αὐτὸν τὸν ὅρον τὸν ὁποῖον εὕρομεν ὡς ὅρον συμβιβαστικόν.

Θ. Χαβίνης. Δι' αὐτὸ προτείνομεν ὅπως, ὁρισθῇ τὸ 1)4 κατὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** προτείνει ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ προστεθῇ διάταξις καθ' ἣν ὅταν καλεῖται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὁ Ὑπουργὸς καὶ παρίσταται κατὰ τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ψηφοφορίας νὰ μὴ παρίσταται ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπήν, διότι ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ ὑποστηρίζοντος ὡρισμένην ἄποψιν ἐπηρεάζει τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν.

Β. Καραπαναγιώτης. Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τεθῇ διάταξις ὅτι ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται μόνον ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Α. Βαρδέλης** προτείνει ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν τεθῇ διάταξις διὰ τῆς ὁποίας νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς νὰ καταρτίζουν ἡμερησίαν διάταξιν, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων θὰ εἶναι παρόντες.

Πρόεδρος. Αὐτὸ εἶναι ζήτημα ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν.

Β. Καραπαναγιώτης. Κύριε Πρόεδρε, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαρτίαν τοῦ 1)4 διὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως ἐξέθηκα τὴν γνώμην μου, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀποδέχεται τὸ 1)4 διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως ἂς ὑποδείξῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τότε τὴν δέχομαι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νομίζω ὅτι δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ἡ τροπολογία τοῦ συναδέλφου κ. Μαντᾶ, ὅτι ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται μόνον ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Ι. Παπαδάκης** λέγει ὅτι κατὰ τὸ 1925 πολλάκις εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς προσήρχετο ὁ τότε Πρωθυπουργὸς Πάγκαλος καὶ ἐπηρέαζε τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς συνέβη μὲ τὴν σύμβασιν Φαουντέσιον ἐναντίον τῆς ὁποίας εἶχον κηρυχθῇ πολλὰ τῶν μελῶν. Δι' αὐτὸ συμφωνῶ μὲ τὴν ἄποψιν, ὅπως μὴ παρίστανται οἱ Ὑπουργοὶ κατὰ τὴν ψηφοφορίαν.

Ι. Τσιριμῶκος (Πρόεδρος). Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν ὅπως ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)4 τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν δὲν θὰ εἶχα οὐδεμίαν ἀντίρρησιν νὰ γίνῃ δεκτή. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν πρότασιν, ὅπως οἱ Ὑπουργοὶ ἐξέρχονται ἑκάστοτε τῶν Ἐπιτροπῶν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, αὐτὴ δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ συγχρόνως ἀδικεῖ τοὺς βουλευτάς, οἵτινες θεωροῦνται ὡς μὴ ἔχοντες θέλησιν ἀπέναντι τοῦ Ὑπουργοῦ.

Α. Παπαναστασίου. Πολλοὶ ὑπεστήριξαν, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις μὲ τὸ 1)4 ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἰσχύοντα διὰ τὴν Βουλήν, διὰ τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, ἐὰν γίνῃ αὐτὸ δεκτὸν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπόφασιν διὰ τῆς ψήφου μόνον 5 μελῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ὑπερβολικόν. Διὰ τοῦτο θὰ προτείνω νὰ ἀφεθῇ τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει, διότι τὸ ἄρθρον ἀξιοῖ νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ 1)3 δηλαδὴ διὰ τῆς παρουσίας ὀκτὼ τοὐλάχιστον. Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορά.

Μ. Μαντᾶς. Ἐλέχθη ὅτι ἡ πρότασις εἶναι μειωτικὴ διὰ τοὺς Ὑπουργούς. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐκπροσωπεῖ τὸ πλειοψηφοῦν κόμμα δὲν ὑπάρχει δὲ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἵνα διεξάγηται ἡ σχετικὴ συζήτησις. Δι' αὐτὸ ἐπρότεινα ὅπως οἱ Ὑπουργοὶ ἐξέρχονται τῆς συνεδριάσεως τῶν Ἐπιτροπῶν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ψηφοφορίας.

Ὁ κ. **Ε. Τριποδάκης** λέγει ὅτι ἡ πρότασις τοῦ κ. Μαντᾶ μειώνει τὸ κῦρος τῶν βουλευτῶν καὶ δι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή. Ἄλλως τε βουλευτὴς ὅστις δὲν ἔχει τὸ θάρρος τῆς γνώμης του δὲν εἶναι ἄξιος τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** λέγει ὅτι ἐγένετο παρεξήγησις τῆς προτάσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ κ. Μαντᾶς ἤτις δύναται καὶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτή. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλω νὰ δώσω τὴν ἐξήγησιν ὅτι παρισταμένου ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἑνὸς μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἡ Ἐπιτροπὴ μεταβάλλεται ἐν μικρογραφίᾳ εἰς Βουλὴν ὁπότε θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ παρίσταται καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις. Αὐτὴ φρονῶ ὅτι εἶναι ἡ ἔννοια τῆς προτάσεως τοῦ κ. βουλευτοῦ. Ἀλλ' οὔτε ἡ παρουσία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ θὰ κάμῃ τοὺς βουλευτὰς νὰ μεταβάλουν γνώμην οὔτε οὗτος θὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ πρὸς τοῦτο. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Μαντᾶ δὲν ἀπεσκόπει τὸ παράπαν νὰ μειώσῃ τὴν θέσιν τῶν βουλευτῶν ἢ τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἴτε τεθῇ αὕτη εἴτε ὄχι δὲν ἔχει σημασίαν.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν φαντάζομαι ὅτι δύναται σοβαρῶς νὰ γίνῃ λόγος νὰ μὴ παρίστανται οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς κατὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως. Καὶ αὐτοδικαίως ὁ Ὑπουργὸς πρέπει νὰ παρίσταται εἰς τὰς Ἐπιτροπάς, διότι εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς θέλομεν συζήτησιν ἐξονυχιστικήν. Ὁ εἰσηγούμενος μίαν πρότασιν Ὑπουργὸς βεβαίως θὰ διαφωτίσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ λάβῃ ἀπόφασιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμπλήρωσιν διὰ τῆς παρουσίας τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Κομμάτων ἐγὼ λέγω τὸ ἑξῆς, ὅτι μὲ τὴν προσεχῆ μεταρρύθμισιν τοῦ Κανονισμοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας θὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλέγωνται καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη, θὰ δικαιοῦνται οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων νὰ διορίζουν ἀναπληρωματικὰ μέλη ἐφ' ἅπαξ εἰς ὅλας τὰς Ἐπιτροπάς, ὥστε ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη νὰ παρίστανται πλέον ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπορρίπτει τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μ. Μαντᾶ καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 7 ὡς ἔχει. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 ὁ κ. **Ἰ. Νικολίτσας** προτείνει, ὅπως εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπὴν συμμετέχει καὶ εἷς βουλευτὴς τῶν κομμάτων τῆς μειονοψηφίας.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται ἀποδεκτή.

Ὁ κ. **Ε. Μαλαμίδας** λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπέβαλεν τροπολογίαν ἥτις εἶναι τυπωμένη καὶ παρακαλεῖ, ὅπως συζητηθῇ αὕτη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι ἀντισυνταγματική, διότι δὲν σχετίζεται μὲ τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς ὑπὸ συζήτησιν προτάσεως, σύμφωνα δὲ μὲ τὸν Κανονισμὸν πᾶσα πρότασις ἀφορῶσα τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ παρεπέμπετο πρῶτα εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπήν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 11.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 39 ὁ κ. **Σ. Παπαθανάσης** λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Συντάγματος δὲν χαρακτηρίζει τὰ νομοσχέδια ὡς ὑπηρεσιακὰ ἢ ὄχι ἀλλὰ ἀναφέρει, ὅτι ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ εἰς μόνην συζήτησιν ψήφισις νομοσχεδίων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** παρατηρεῖ, ὅτι δίδεται ἐσφαλμένη ἀντίληψις ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ὑπηρεσιακῶν νομοσχεδίων, ἅτινα ψηφίζονται εἰς μίαν μόνον ἀνάγνωσιν τὸ τοιοῦτον σημαίνει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἐπείγον καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ ταχέως δὲν σημαίνει ὅμως ὅτι εἶναι δευτερευούσης σημασίας. Πολλάκις δὲ μάλιστα ταῦτα εἶναι σπουδαιότατα, δι' αὐτό, φρονῶ ὅτι τὰ νομοσχέδια ταῦτα πρέπει νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατάλογον τῶν 15, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, δεδομένου ὅτι θὰ ψηφισθοῦν εἰς μίαν μόνον ἀνάγνωσιν, πρέπει νὰ παρέχηται ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα διὰ νὰ διεξάγηται ἐπαρκῶς ἡ συζήτησις, διότι ταῦτα πολλάκις προκαλοῦν περισσοτέραν συζήτησιν ἀπὸ τὰ ἄλλα νομοσχέδια.

Ι. Τσιριμῶκος. (Πρόεδρος Βουλῆς). Θὰ ἤθελα νὰ δοθῇ μία διασάφησις εἰς τὸν ἀξιότιμον Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος. Ὁ ἰσχύων Κανονισμὸς ἐξαιρεῖ τὰ νομοσχέδια αὐτὰ ἀπὸ τὰ 10 τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν καὶ τὰ ἐννοεῖ ὡς νομοσχέδια καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἀριθμοῦ 10. Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν μετέβαλε τὸ παράπαν τὸν Κανονισμὸν διὰ τοῦτο, διότι ἂν πρόκειται νὰ προστεθοῦν ἀκόμη 25 καὶ νὰ ἀφαιρεθοῦν τὰ ὑπηρεσιακὰ δὲν γίνεται

τίποτε. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τοῦτο, κατὰ τὸ Σύνταγμα αὐτὰ τὰ νομοσχέδια τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζονται ὡς ἔχοντα ἀνάγκην μιᾶς μόνης συζητήσεως διὰ νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ὑπηρεσιακὰ πρέπει νὰ τὰ προτείνῃ ὁ Ὑπουργός, νὰ τὰ παραδεχθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ νὰ μὴ ὑπάρξῃ βουλευτὴς ἀντιλέγων εἰς τοῦτο διότι ἂν ὑπάρξῃ δὲν χαρακτηρίζονται ταῦτα ὡς ὑπηρεσιακὰ ἀλλ' ὡς ἔχοντα ἀνάγκην δύο συζητήσεων. Ἐπειδὴ δὲ πάντοτε ἐν τῇ Βουλῇ παρίστανται ἡ ἀντιπολίτευσις, ἡ ὁποία θὰ φέρῃ ἀντιρρήσεις ἂν νομίζῃ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχον σοβαρότητα, δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ ἀντίρρησις τοῦ ἀξιοτίμου ἡγέτου τοῦ λαϊκοῦ κόμματος δὲν ἔχει σπουδαιότητά τινα, διότι τὰ νομοσχέδια διὰ τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται εἰς τὸν ἀριθμὸν 25 εἶναι νομοσχέδια τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀνάγκην σπουδαίας καὶ εὐρείας συζητήσεως χαρακτηρίζονται δὲ ὡς ὑπηρεσιακὰ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρ' ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ ὅτι ὁ παλαιὸς Κανονισμὸς περιέχει αὐτὴν τὴν διάταξιν, ἐὰν αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ τροποποιηθῇ, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον χαρακτηρίζεται ὡς κατεπεῖγον καὶ ἔχον ἀνάγκην νὰ ψηφισθῇ κατὰ τὴν ἐξαιρετικὴν διαδικασίαν δὲν αἴρει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπα, διότι τὸ νομοσχέδιον δύναται νὰ ἔχῃ ἀνάγκην εὐρείας συζητήσεως ἡ δὲ ἀντίρρησις καθίσταται ἐντελῶς τυπική, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν φέρωσι 20 Βουλευταί. Διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῶσι ταῦτα ὡς ὑπηρεσιακὰ καὶ πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰ 25 καὶ ὄχι εἰς τὰ 15.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ τὰ ἄρθρα 39 καὶ 49 ὡς καὶ τὸ σύνολον τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ εἰς β' συζήτησιν, ἔχον οὕτω :

α') Τὸ ἄρθρον 7 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

Ἄρθρον 7.

Πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἐπιτροπῶν ἕκαστος Βουλευτὴς ὀφείλει νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸ Προεδρεῖον εἰς τίνα ἐκ τῶν πολιτικῶν μερίδων ἀνήκει. Οἱ μὴ δηλοῦντες τοῦτο Βουλευταὶ λογίζονται ὡς ἀνεξάρτητοι. Αἱ ἐπιτροπαὶ συνερχόμεναι ἐκλέγουν πρόεδρον, ἀντιπρόεδρον καὶ γραμματέα, διορίζουν δὲ ἑκάστοτε εἰδικὸν εἰσηγητὴν ἢ εἰσηγητὰς κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας αὐτῶν, συζητοῦν μὲν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἑνὸς τετάρτου, ἀποφασίζουν δὲ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν των. Ἂν εἷς τινα συνεδρίαν δὲν κατωρθώθη συγκρότησις ἀπαρτίας πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ληφθῇ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἑνὸς τετάρτου τῶν μελῶν των.

Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται δύνανται νὰ ὀνομάζουν ὑποεπιτροπὰς πρὸς μελέτην καὶ εἰσήγησιν εἰδικῶν θεμάτων. Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτροπὴ διορίζει ἐκ τῶν μελῶν της ὑποεπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους μὲ εἰδικοὺς εἰσηγητὰς ἐπὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ πλείονας τοιαύτας πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ μελέτην εἰδικῶν θεμάτων καὶ κεφαλαίων τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Αἱ ἐκθέσεις ἑκάστου εἰσηγητοῦ περιλαμβάνουν ἐκτενῶς καὶ ἠτιολογημένως τὰς γνώμας τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας, τυποῦνται δὲ καὶ διανέμονται εἰς τὴν Βουλὴν τοὐλάχιστον 3 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ ἐν τῇ γενικῇ συνεδριάσει συζητήσεως. Παρ' ἑκάστῃ Ἐπιτροπῇ ἀποσπᾶται εἰδικὸς γραμματεὺς πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ δικαιοῦνται νὰ καλοῦν διὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ οἱονδήποτε δημόσιον λειτουργὸν ἤθελον θεωρήσει χρήσιμον διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἔργων αὐτῶν, δύνανται δὲ νὰ ζητήσουν καὶ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ἵνα οὗτος ἀναπτύξῃ καὶ προφορικῶς αἰτουμένας πληροφορίας τῆς ἁρμοδιότητός του.

β) Τὸ ἄρθρον 11 νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 11.

Ὁ Πρόεδρος κατὰ τὴν ἐπομένην ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ συνεδρίαν ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ὀνόματα ἑπτὰ μὲν βουλευτῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγομένων, ἐξ ὧν δύο κατ' ἐλάχιστον ἐκ τῶν κομμάτων τῆς μειοψηφίας καὶ ἀπαρτιζόντων τὴν διαρκῆ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν Προεδρείαν αὐτοῦ, πέντε δὲ βουλευτῶν ἐξ ὧν εἷς ἐκ τῶν κομμάτων τῆς μειοψηφίας ἀπαρτιζόντων τὴν ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπήν, ἧς τὰς ἐργασίας δύναται νὰ ἐκτελέσῃ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπή. Ἡ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου, ὅσας τροποποιήσεις καὶ προσθήκας ἤθελε θεωρήσει ἐκ πείρας ἀναγκαίας. Εἰς αὐτὴν δὲ παραπέμπεται πᾶσα εἰς τὸν Κανονισμὸν ἀφορῶσα πρότασις. Ἐπίσης ἀνακοινοῖ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ὀνόματα τριῶν Βουλευτῶν, ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγομένων, οἵτινες μετὰ τῶν δύο Κοσμητόρων ἀπαρτίζουσι τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

γ) Τὸ ἄρθρον 39 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 39.

Πᾶσαι αἱ προτάσεις νόμων ἢ προτάσεις περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς παραδίδονται εἰς τὸ Προεδρεῖον, συνοδευόμεναι ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἔγγραφοι καὶ ἰδιοχείρως ὑπὸ τῶν εἰσαγόντων αὐτὰς ὑπογεγραμμέναι, καταχωριζόμεναι δὲ εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον καθ' ἣν εἰσάγονται τάξιν τυποῦνται καὶ διανέμονται εἰς τοὺς βουλευτάς.

Οὐδεμία τοιαύτη πρότασις ἐγγράφεται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν πρὸς συζήτησιν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως τῆς ἁρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ταχθείσης εἰς τὴν ἐπιτροπὴν προθεσμίας.

Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐκτυποῦται καὶ διανέμεται ὁ πίναξ τῶν εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβεβλημένων νομοσχεδίων καὶ προτάσεων νόμων. Ἡ Ἡμερησία Διάταξις τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας περιέχει δέκα πέντε κατ' ἀνώτατον ὅρον νομοσχέδια ἢ προτάσεις νόμων, δυναμένας μόνον νὰ συζητηθοῦν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Περιέχει ἐπὶ πλέον εἴκοσι νομοσχέδια ἢ προτάσεις νόμων, ἐξ ὧν θὰ καταρτίζεται ἡ Ἡμερησία Διάταξις τῆς ἑπομένης. Νομοσχέδια ἢ προτάσεις νόμων διὰ τὴν εἰς τὸ σύνολον ψήφισιν, τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 49 § 7 τοῦ Συντάγματος ὑπηρεσιακὰ νομοσχέδια, καθὼς καὶ τὰ κυρωτικὰ ἐκδοθέντων νομοθετικῶν διαταγμάτων, ἐφόσον εἰσάγονται πρὸς κύρωσιν ἄνευ τροποποιήσεων, ἐγγράφονται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν μέχρις 25 κατ' ἀνώτατον ὅρον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἄνωθι καθοριζομένου ἀριθμοῦ.

Εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς Ἐργασίας ἐγγράφονται πρῶτον αἱ προτάσεις περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον αὗται προέρχονται ἐκ τοῦ Προέδρου ἢ τῆς διαρκοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ Κανονισμοῦ, δεύτερον τὰ νομοσχέδια καὶ τελευταῖον αἱ προτάσεις νόμων ἢ τροποποιήσεων τοῦ Κανονισμοῦ αἱ ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν.

Πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως δέον ἀπαραιτήτως νὰ προηγηθῇ προφορικὴ εἰσήγησις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔλαβε χώραν τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Αἱ τροπολογίαι καὶ ὑποτροπολογίαι τυποῦνται καὶ διανέμονται εἰς τοὺς Βουλευτάς, ὡς καὶ αἱ προτάσεις, ἐκτὸς ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ νὰ συζητήσῃ αὐτὰς ἅμα τῇ ἀναγνώσει αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἐντολῇ τοῦ Προέδρου.

Πᾶσα ἄλλη πρότασις δύναται νὰ συζητηθῇ ἅμα τῇ ὑποβολῇ αὐτῆς καὶ ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ ἐντολῇ τούτου ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἢ ὑπὸ δέκα Βουλευτῶν.

δ) Τὸ ἄρθρον 49 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 49.

Ἐὰν Βουλευτὴς ἐπιθυμῇ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐπὶ ἀναφορᾶς

ἀνακοινωθείσης εἰς τὴν Βουλήν, ἢ ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ εἰσαγάγῃ ὁ ἴδιος ἀναφορὰν καὶ ἀναπτύξῃ αὐτήν, γνωστοποιεῖ τοῦτο εἰς τὸν Πρόεδρον, οὗτος δὲ δίδει αὐτῷ τὸν λόγον κατὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην συνεδρίαν κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς του ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ περὶ τούτων Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Ἐὰν ὁ ἐγγραφεὶς ὅπως ὁμιλήσῃ ἐπὶ ἀναφορᾶς τινὸς βουλευτής, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου κατὰ τὴν σειρὰν τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἀπουσιάζῃ, ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ διαγράφεται τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως.

Καλεῖται εἶτα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ὁ Βουλευτὴς κ. **Γ. Πρεζάνης** καὶ δίδει τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὅρκον ἔχοντα οὕτω.

«Ὀρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας, Ὁμουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντα μου».

Γίνονται εἶτα δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου.

«Περὶ ἐγκρίσεως ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν 230.000 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου Βόλου».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1927 συμφωνίας τῆς ὑπογραφείσης ἐν Γενεύῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας καθοριζομένου χρόνου καὶ τρόπου ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου 8 0)ο 1923 Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου :

«Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Ν. Δ.». ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός, ἱδρυθεὶς διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1877 Β. Δ., ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου αὐτόνομον καὶ αὐτοδιοικούμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐν τῇ διοικήσει αὐτοῦ ἔχει πλήρη αὐτοτέλειαν ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς δράσεώς του καὶ τῆς λειτουργίας του ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ του. Οἱ προϊστάμενοι τῶν ὑγειον. ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων Ὑγιεινῆς, Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι αὐτοδικαίως ἔκτακτα μέλη τοῦ Συμβουλίου καὶ μετέχουσι τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ γίνεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τούτου καὶ συμφώνως τοῖς περὶ Σωματείων νόμοις.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν δίδεται ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐτησία ἐπιχορήγησις ἐκ δραχ. 2.000.000. ἐγγραφομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν νὰ ἐκχωρήσῃ μέρος τῆς ἐπιχορηγήσεως πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοκοχρεωλυσίου τοῦ συνομολογηθησομένου δανείου πρὸς ἀπεπεράτωσιν τοῦ Νοσοκομείου.

Ἄρθρον 5.

Τὰ κεφάλαια καὶ αἱ πρόσοδοι τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπαλλάσσονται πάσης φορολογίας καὶ παντὸς τέλους, τῆς αὐτῆς δ' ἀτελείας ἀπολαμβάνει καὶ πᾶσα χαριστικὴ πρᾶξις ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου γινομένη πρὸς τὸ νομικὸν τοῦτο πρόσωπον.

Αἱ μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεις, ἐξοφλήσεις καὶ πᾶσαι ἐν γένει αἱ πράξεις γίνονται ἀτελῶς, αἱ μετὰ τρίτων δὲ καταρτιζόμεναι ρυθμίζονται κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου ΑΧΚΕ'.

Ἄρθρον 6.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς ἀπολαύει πλήρους ἀτελείας τελωνειακῆς, λιμενικῆς ἢ δημοτικῆς διὰ τὰ ὑγειονομικὰ εἴδη. Τῆς αὐτῆς ἀτελείας, ἀλλὰ κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀπολαύει καὶ δι' ἅπαντα τὰ ἄλλα εἴδη καὶ τρόφιμα εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ καὶ χρησιμεύοντα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς δράσεώς του, ἔν τε καιρῷ εἰρήνης καὶ ἐν καιρῷ πολέμου.

Ἀπολαύει ὡσαύτως τῆς ταχυδρομικῆς, τηλεγρωνικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ἀτελείας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἀπὸ τετραετίας λειτουργοῦσα, κατὰ τὸ ὑποβληθὲν πρόγραμμα, Σχολὴ Ἀδελφῶν Νοσοκόμων ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν ἀναγνωρίζεται ὡς ἀνωτέρα Σχολὴ Νοσοκόμων καὶ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 8.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται, καὶ δὴ αἱ τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 13 Νοεμβρίου 1927 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1926 Ν. Δ. περὶ διακοπῆς ἐπιχορηγήσεων παρεχομένων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς ἀγαθ. καὶ ὑγειον. ἱδρύματα κλπ.» καθ' ὅσον αὗται ἀφορῶσι τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β'. κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 350.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Λιμενικοῦ ταμείου Ἡρακλείου, δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου ὁ κ. **Γ. Σίδερης** ἐρωτᾷ ἐὰν κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν δημοσίαν περιλαμβάνεται ἡ χορήγησις ἐγγυήσεως τοῦ Δημοσίου.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ ζήτημα ἔχει ὡς ἑξῆς. Ἡ λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Ἡρακλείου διεπραγματεύετο δάνειον 350.000 λιρῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος. Ἡ Κυβέρνησις παρακληθεῖσα ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἐγγυᾶτο τὸ δάνειον διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν οἱ δυνατοὶ καλλίτεροι ὅροι, δοθέντος ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πληρώσῃ ἐξ ἰδίων τὸ Δημόσιον τίποτε ἐκ τῆς ἐγγυήσεως αὐτῆς. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐνόησε νὰ δώσῃ ἐγγύησιν εἰς οἱονδήποτε, ἀλλ' εἰς δάνειον ὑπὸ συμφερόντας διὰ τὸν λιμένα ὅρους. συνιστάμενον. Διὰ τοῦτο ἐδήλωσε μὲν ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν θὰ ἐγγυᾶτο δάνειον ἐκδιδόμενον εἰς τιμὴν 81 ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ συμφωνηθὲν ἤδη δάνειον μὲ τιμὴν ἐκδόσεως καθαρὰν εἰς 85 καὶ τόκον 6 1)2 ο)ο δὲν τὸ θεωρεῖ ἡ Κυβέρνησις ἱκανοποιητικὸν καὶ δι' αὐτὸ δὲν τὸ ἐνέκρινεν ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ καλλιτέρα τιμή. Ἀλλὰ διαγωνισμὸν δὲν σκέπτεται νὰ ἐπιβάλλῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπήν, διότι ὡς γνωστὸν δὲν συνάπτονται τὰ δάνεια διὰ διαγωνισμῶν. Παρακαλῶ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ εἰς β' ἀνάγνωσιν μὲ τὴν τροπολογίαν ἣν ἐπεδέχθην κατὰ τὴν α' ἀνάγνωσιν.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου :

Περὶ παροχῆς ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτος μέχρι ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 350,000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου» ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ παράσχῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ἐγγύησιν μέχρι ποσοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 350.000 διὰ τὸ συναφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου δάνειον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου.

Ἄρθρον 2.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν χρεωγράφων τοῦ συναρθησομένου δανείου, πᾶν ἐν γένει συμβόλαιον, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη πρᾶξις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τυχὸν ἐγγραφησομένης ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δανείου, ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου ἢ τέλους ἢ χαρτοσήμου.

Συζητουμένου εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους κεφαλοτυρίου» ὁ κ. **Κ. Κατσαδήμας** παρακαλεῖ ὅπως τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος κατὰ χιλιόγραμμον κατέλθῃ εἰς 1)12 δραχμήν.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι δέχεται τὴν μείωσιν αὐτοῦ εἰς 2 δραχμὰς κατὰ χιλιόγραμμον.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ μειώσεως τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τοῦ κεφαλοτυρίου» ὡς ἐτροποποιήθη.

Συζητουμένων εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων «περὶ συστάσεως γενικῆς ἐπιζήτησιν τῶν νομοσχεδίων «περὶ συστάσεως γενικῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σχολῶν» καὶ περὶ ἱδρύσεως Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Σωμάτων Στρατοῦ ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι τὰ νομοσχέδια καὶ ἡ σχετικὴ ἔκθεσις τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου δὲν συνετάχθησαν μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς. Διὰ τῶν νομοσχεδίων τούτων ἱδρύονται 3 θέσεις ἀντιστρατήγων, καὶ ναὶ μὲν εἰς τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον ὑπάρχουν δύο θέσεις ἀντιστρατήγων, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι αἱ θέσεις αὗται θὰ καταργηθοῦν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τότε νὰ μὴ λέγετε ὅτι προστίθενται διὰ τοῦ νομοσχεδίου 3 θέσεις· διότι διὰ τοῦ νομοσχεδίου μόνον μία δημιουργεῖται.

Ι. Καλογερᾶς Ἔχετε δίκαιον ἀλλ' εἶναι ἀτελὴς ἡ ἔκθεσις τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐγὼ δὲν ἤθελον νὰ ἀφίσω τὴν Βουλὴν μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δημιουργοῦμεν τρεῖς θέσεις ἀντιστρατήγων.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** συνεχίζων λέγει, ὅτι ἐὰν ἐπρόκειτο ἔστω καὶ διὰ τῆς δημιουργίας τριῶν θέσεων νὰ προσφέρητε ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Στράτευμα θὰ ἐπρότεινα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ δεχθῇ τὴν δαπάνην ταύτην. Ἀλλὰ φρονῶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐξυπηρετεῖ κανένα σκοπόν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου καὶ τοῦ ἀμέσως ἑπομένου δημιουργοῦνται δύο θέσεις, μία Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολῶν καὶ μία περὶ συστάσεως ἐπιθεωρήσεως Σωμάτων Στρατοῦ. Ὁ στρατός, λέγει, εἰς μίαν Κοινοβουλευτικὴν χώραν διοικεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἔχοντος ὡς κύριον ὄργανον τὸ Ἐπιτελεῖον. Τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον ἔχει ἀποστολὴν νὰ προπαρασκευάζῃ τὴν χώραν εἰς πόλεμον ἀπὸ τεχνικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως. Ἡ ἐπιστημονικὴ, λέγει, παρασκευὴ γίνεται διὰ τῆς μορφώσεως τῶν στελεχῶν εἰς τὰς διαφόρους στρατιωτικὰς σχολὰς καὶ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ πολέμου. Διὰ τοῦ ὑπ' ὄψιν ὅμως νομοσχεδίου, λόγῳ τῶν πολλῶν ἀσχολιῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, δημιουργεῖται ὁ νέος Θεσμός, ἀλλ' ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς ἔχων βαθμὸν ἀντιστρατήγου θὰ θελήσῃ νὰ ἐπιβάλῃ τὰς ἀπόψεις του καὶ ἀναμφισβητήτως θὰ προέλθῃ εἰς διαφωνίας μὲ τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γεννηθῇ διαφωνία μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ τοῦ Ἐπιτελάρχου, διότι ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς θὰ ἐξετάζῃ ἐὰν ἐκτελοῦνται καλῶς τὰ διατεταγμένα.

Ι. Καλογερᾶς. Πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι εὐθὺς ὡς μεταβῇ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ θὰ εὕρῃ πράγματα διαφέροντα ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις αὐτοῦ. Ὑπάρχουσι σχολαὶ διαρκείας ἑνὸς ἔτους καὶ ἴσως ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς νὰ φρονῇ ὅτι ἡ διάρκεια αὕτη δὲν εἶναι ἐπαρκής. Ὑπάρχουσι πλεῖστα ὅσα ζητήματα σχετικὰ μὲ τὰς σχολὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναμφισβητήτως θὰ ἔχῃ ἀντιρρήσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τότε νὰ μὴ κάμωμεν καμμίαν ἐπιθεώρησιν καὶ νὰ ἀφίσωμεν ἕκαστον νὰ κάνῃ ὅτι θέλει.

Ι. Καλογερᾶς. Φρονῶ πάντως ὅτι θὰ ὑπάρξουν προστριβαὶ καὶ δι' αὐτὸ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὁ Θεσμὸς αὐτὸς εἶνε ἐπιζήμιος. Ἀντὶ αὐτοῦ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν ἕνα δεύτερον ὑπαρχηγὸν τοῦ Ἐπιτελείου, ὥστε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ στρατεύματος καὶ θὰ δύναται οὗτος νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰς ἐπιθεωρήσεις. Δεδομένου δὲ ὅτι θὰ εἶναι ὄργανον τοῦ Ἐπιτελείου δὲν θὰ γεννῶνται προστριβαί, ἄλλως τε οὔτε δαπάνη πρόκειται νὰ ἐπιβληθῇ. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἐκ τῶν δύο ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίων. Ἀλλά, λέγει συνεχίζων, τὸ σοβαρώτερον νομοσχέδιον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προνοεῖ περὶ ἱδρύσεως δύο ἐπιθεωρήσεων Σωμάτων Στρατοῦ. Ἂς ἀντιπαρέλθωμεν τὸ ζήτημα τῶν δαπανῶν εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει ὀλιγωτέραν σημασίαν. δώτι ἂν ἤθελον πεισθῇ ὅτι ὁ Θεσμὸς αὐτὸς ἦτο χρήσιμος, ἐγὼ τοὐλάχιστον θὰ προέτεινα καὶ τὴν αὔξησιν ἀκόμη τῶν δαπανῶν. Τὸ ζήτημα ὅμως δὲν εἶναι αὐτό. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν κατόπιν μακρᾶς συζητήσεως ἀνεγωρίσθη κατ' ἀρχὴν ὅτι οὐχὶ δύο ἀλλὰ εἷς γενικὸς ἐπιθεωρητὴς θὰ ἠδύνατο ὑπευθύνως νὰ προτείνῃ ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπαιδεύσεως ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως παρασκευῆς εἰς πόλεμον. Τοῦτο θὰ ἦτο εὐκταῖον. Ἀλλὰ δὲν ἐκρίθη ἐφαρμόσιμον, διότι θὰ παρουσιασθῇ ἡ δυσχέρεια τοῦ καθορισμοῦ τῶν προσώπων αὐτῶν. Καὶ ἂν ἤθελον ἐκλεγῇ οἱ ἀρχαιότεροι πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν θὰ συνέβαινεν ὥστε κηρυσσομένου τυχὸν πολέμου νὰ παύῃ ἡ ὑπηρεσία των καὶ νὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἔπειτα δὲν πρέπει νὰ λησμονῆτε ὅτι ἀντιστράτηγοι δὲν δύνανται νὰ μεταβῶσι νὰ ἐπιθεωρήσουν ἀντιστρατήγους ἔστω καὶ νεωτέρους. Ὑπομιμνήσκει, συνεχίζων, τὴν προκληθεῖσαν ἄλλοτε ὑπὸ τῆς γενικῆς διοικήσεως ἐξέγερσιν καὶ τονίζει ὅτι τὴν ἰδίαν ἐξέγερσιν θέλουν προκαλέσει εἰς τὸ στράτευμα καὶ οἱ ἐπιθεωρηταί, κυρίως ὄχι αὐτοὶ ἀλλὰ τὸ περιβάλλον των.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) παρατηρεῖ ὅτι ὁ Γενικὸς διοικητὴς τοῦ στρατεύματος τότε ἦτο βασιλόπαις καὶ εἶχε περὶ ἑαυτὸν αὐλὴν τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ βέβαια νὰ σχηματίσῃ ὁ ἐπιθεωρητής.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** συνεχίζων λέγει, ὅτι ἂν ὀπὶ Θεωρητὴς δὲν μεταβῇ πρὸς ἐπιθεώρησιν θὰ παραμείνῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ἄεργος ὁπότε θέλομεν καταλήξει εἰς τὸ νὰ δημιουργήσωμεν ἀέργους στρατηγούς. Ἐκφράζει τὴν ἐνδόμυχόν του πεποίθησιν ὅτι ὁ Θεσμὸς οὗτος προώρισται νὰ προκαλέσῃ προστριβὰς καὶ ἐφόσον κυβερνᾷ τὴν Ἑλλάδα ὁ σημερινὸς Κυβερνήτης οὐδεμία βεβαίως δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀνησυχία. Ἀλλὰ οἱ Θεσμοὶ μιᾶς χώρας δὲν δύνανται νὰ βασίζωνται ἐπὶ ἑνὸς προσώπου. Ὅταν πιστεύω λοιπὸν ὅτι ὁ Θεσμὸς οὗτος δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ζημίας εἰς τὸ στράτευμα καὶ νὰ προκαλέσῃ κινδύνους, εἶχα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπω ταῦτα, χωρὶς νὰ φοβοῦμαι μήπως παρεξηγηθῶ, διότι πρὸς τὴν ἰδεολογίαν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἶμαι ἀναποσπάστως συνδεδεμένος καὶ οὐδεμία δύναμις εἶναι δυνατὴ νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ αὐτήν.

Ἀναφέρει ἀκολούθως τὰ γενόμενα ἐν Γαλλίᾳ. ὅπου οἱ καθοριζόμενοι ἐν καιρῷ εἰρήνης διοικηταί, αὐτοὶ οὗτοι ἡγοῦνται καὶ ἐν καιρῷ πολέμου.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ καὶ ἐδῶ. Ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους θὰ διορίσωμεν ἐπιθεωρηταὶ εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἡγηθοῦν τοῦ στρατοῦ ἐν καιρῷ πολέμου.

Ὁ κ. **Ι. Καλογερᾶς** λέγει ὅτι δυστυχῶς ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει οὔτε διὰ τώρα ἀλλὰ καὶ διὰ πολὺν καιρὸν στρατὸν διὰ δύο στρατιάς.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Σᾶς παρακαλῶ μὴ λέγετε τοῦτο διατί δὲν ἔχει;

Ι. Καλογερᾶς. Μίαν στρατιάν. Θὰ ἔχῃ, κ. Πρόεδρε. Τοῦτο πιστεύω, ἑπομένως δὲν ὑπάρχει ἡ αὐτὴ προϋπόθεσις ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυρίως ἐπεθύμουν νὰ τονίσω εἶναι τοῦτο. Ὑπηρέτησα εἰς τὸν Γαλλικὸν στρατὸν καὶ εἶδον ἐκεῖ ὑπηρετοῦντας ἀξιωματικοὺς βασιλόφρονας, κληρικόφρονας, κλπ. ἀλλὰ οὐδέποτε ἠκούσθη ἐκ μέρους αὐτῶν οὐδὲ ἡ παραμικροτέρα ἀντιπειθαρχικὴ λέξις. Τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει παρ' ἡμῖν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός) Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ δὲν θὰ συνέβαινεν ἂν ἦσαν διοικηταὶ μονάδων καὶ μάλιστα ἀνεξέλεγκτοι ὅπως τοὺς θέλετε;

Ὁ κ. **Ι Καλογερᾶς** λέγει ὅτι δὲν εἶπεν ὅτι τοὺς θέλει ἀνεξελέγκτους. Ἡ σκέψις τῆς Κυβερνήσεως, λέγει, εἶναι ὅπως οἱ ἐπιθεωρηταὶ οὗτοι μετὰ τοῦ ἐπιτελείου ἀποτελοῦν τὸν μόνιμον πυρῆνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις. Ἐγώ, προτείνω ὅπως ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου, ὁ διοικητὴς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ καὶ οἱ δύο ἐπιθεωρηταὶ πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ δι' οὓς θὰ ἠδύνατο νὰ Θεσπισθῇ ὁ βαθμὸς τοῦ ἀντιστρατήγου θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσουν τὸν πυρῆνα τοῦτον. Συνεχίζων,τονίζει,ὅτι ὅταν τὸ στράτευμα λειτουργῇ, οἱ ἀξιωματικοὶ ἐργάζονται καὶ γενικῶς γίνεται ἡ ἐργασία ἡ ὁποία πρέπει νὰ γίνεται, δύναται τότε νὰ ἀποφευχθοῦν τὰ ἔκτροπα τὰ ὁποῖα φοβοῦμαι. Ἔχω τὴν πεποίθησιν.κύριοι, ὅτι ἐξεπλήρωσα ὑπέρτατον καθῆκον διαφωτίσας τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν Βουλὴν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς φόβους τοὺς ὁποίους ἔχω διημηνεύσει καὶ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίων.

Ὁ κ.**Ε. Βενιζέλος** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς ἐλήφθη ἐρήμην τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὁποία δὲν γνωρίζει τὰς σκέψεις αὐτῆς. Φρονεῖ δὲ ὅτι ὁσάκις συζητοῦνται τοιαῦτα νομοσχέδια πρέπει νὰ καλεῖται ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ὅπως δίδῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις.

Ὁ κ. **Ι.Καλογερᾶς** ἐπαναλαμβάνει περαίνων ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του.

Ὁ κ. **Θ.Χαβίνης** λέγει ὅτι προκειμένου περὶ νομοσχεδίων τὰ ὁποία ἀπερρίφθησαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Θὰ ἔπρεπε ν' ἀκουσθῇ πρὸ πάσης ἄλλης ὁμιλίας, ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως ἵνα δυνηθῇ ἡ Βουλὴ νὰ σχηματίσῃ γνώμην.

Ὁ κ. **Θ.Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ἡ ὑποβολὴ τῶν νομοσχεδίων τούτων δὲν ὑπηγορεύθη ἁπλῶς ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας πρὸς καινοτομίαν, ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα ἐν τῇ γενικῇ μερίμνῃ της πρὸς ἀναδιοργάνωσιν ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν νὰ δώσῃ ἀνάλογον προσοχὴν εἰς τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ στρατοῦ ὑπέβαλε τὰ νομοσχέδια ταῦτα, ὄχι ὡς αὐτοτελῆ, ἀλλ' ὡς μέρη ἀναπόσπαστα ἐνιαίου προγράμματος, ἀποσκοποῦντος τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ στρατοῦ. Καὶ τὰ μὲν δύο μεγάλα ζητήματα τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν εἰς τὸ παρελθὸν εἰς τὸ νὰ ἀκουσθῶσι τόσαι αἰτιάσεις κατὰ τοῦ στρατοῦ, εὐτυχῶς ἐξέλιπον. Ἡ ἑνότης τοῦ στρατεύματος ἀποκατεστάθη πλέον στερρὰ καὶ ἀδιατάρακτος ἀφ' ἑαυτῆς καὶ αὐτομάτως. Ἐκ τῆς ἰδίας ἐπίσης προαιρέσεως καὶ αὐτοβουλίας ὁ στρατὸς περιώρισεν τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν ἔργον τοῦ προορισμοῦ του καὶ δύναμαι νὰ εἴπω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ὅτι ἐπεδόθη πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας. Κατὰ συνέπειαν ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως ἠδύνατο νὰ στραφῇ πρὸς ἄλλα σημεῖα. Τρία εἶναι κυρίως τὰ κεφάλαια πρὸς τὰ ὁποῖα στρέφεται ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ στρατεύματος, ἡ διοίκησις αὐτοῦ καὶ ὁ τρόπος τῆς διαβιώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων βεβαίως καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ στρατοῦ. Ἡ ἀνέγερσις στρατώνων οὐχὶ βεβαίως πολυτελῶν ἀλὰ καταλλήλων ἵνα διαιτῶνται ἐν αὐτοῖς ἀνθρωπίνως τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀνέγερσις στρατιωτικῶν νοσοκομείων δὲν θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μόνον ὡς ἐπείγουσαι ἀνάγκαι, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑποχρέωσις αὐτῆς πρὸς τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ, τὸ ἔρεισμα τοῦτο τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας. Αἱ μελέται τῶ ἁρμοδίων στρατιωτικῶν ἀρχῶν κατέληξαν ἤδη εἰς συγκεκριμένα συμπεράσματα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ δὲ ὁλοψύχως ἐπιθυμία τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀποτελεῖ ἐγγύησιν ὅτι ὁ παλαιὸς οὗτος πόθος Θὰ λάβῃ ἐπὶ τέλους σάρκα καὶ ὀστᾶ. Ἐλπίζω ὅτι δὲν ἀπέχει πολὺ ὁ χρόνος καθ' ὃν Θέλει ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ μέρους τούτου τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος. Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὰ δύο ἄλλα κεφάλαια, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ στρατεύματος. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐχαρακτήρισεν ὡς μὴ σκόπιμον τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σχολῶν. Οἱ ἰσχυρισμοί του ὅμως εὑρίσκονται ἐκτὸς τῆς σημερινῆς πραγματικότητος. Συνεχίζων,τονίζει, ὅτι τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον σήμερον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀντίληψιν οὐδὲ ἄμεσον παρακολούθησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν σχολείων, παραγωγικῶν, ἐφαρμογῆς ὅπλων, γενικῆς ἐκπαιδεύσεως κλπ. Ἀλλὰ εἶπεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κυροῦμενον Θὰ ἀποβῇ πηγὴ προστριβῶν ἐν περιπτώσει διαφωνίας. Ἐπιτελείου καὶ ἐπιθεωρητῶν σχολῶν. Ἀλλὰ καὶ σήμερον γίνεται τοῦτο χωρὶς οὐδεμία προστριβὴ νὰ γεννᾶται μεταξὺ τῶν ἐπιθεωρήσεων ὅπλου καὶ Ἐπιτελείου, διότι τὴν τελευταίαν λέξιν ἔχει πάντοτε ὁ Ὑπουργός. Μὲ μείζονα ὅμως δυσμένειαν ἔκρινεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τὸ ἕτερον νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἐπιθεωρητῶν Σωμάτων στρατοῦ. Κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον σύστημα οἱ διοικηταὶ τῶν σωμάτων στρατοῦ ὑπαγόμενοι ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν εἰς οὐδένα ἔλεγχον ὑπόκεινται παρὰ εἰς τὸν δι' ἀλληλογραφίας. Ἐθεωρήθη λοιπὸν καὶ εἶναι ἀπαραίτητον ἵνα διαφωτίζηται ὁ Ὑπουργὸς περὶ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἑκάστοτε πρέπει νὰ ληφθοῦν πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν καὶ θεραπείαν τῆς καταστάσεως. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ πρώτη δυσχέρεια ἡ ὁποία Θὰ προέλθῃ Θὰ εἶναι ὅτι λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος τῆς φυλῆς δὲν Θὰ καταστῇ δυνατὸν ἀντιστράτηγοι νὰ ἐπιθεωρῶσιν ἀντιστρατήγους. Ἀλλ' ἐλησμόνησε τὸ πολὺ οὐσιῶδες, ὅτι δηλαδὴ παρ' ἡμῖν παρόμοιαι σχέσεις μεταξὺ ὁμοιοβάθμων ὑφίστανται καὶ σήμερον. Διότι καὶ οἱ διοικηταὶ τῶν μεραρχιῶν πεζικοῦ εἶναι συνταγματάρχαι καὶ ἔχουν καὶ δύο καὶ τρεῖς συνταγματάρχας ὑπὸ τὰς διαταγάς των. Ὁ συμβιβασμὸς τὸν ὁποῖον ἐπρότεινε ὅπως ἀνατεθῶσι καθήκοντα ἐπιθεωρήσεων εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν δύο μεγάλων ὅπλων, τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ πεζικοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀπραγματοποίητος, ἐκτὸς ἂν καὶ οὗτοι περιβληθῶσι τὴν δικαιοδοσίαν τὴν περιλαμβανομένην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὸ ὁποῖον πάλιν Θὰ εἶναι τὸ αὐτό, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι Θὰ ἔχωμεν ἀντὶ ὑποστρατήγων ἀντιστρατήγους. Διετύπωσεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὴν μομφὴν ὅτι τὸ Γενικὸν Λογιστήριον δὲν ἐξηκρίβωσε τὰς διὰ τοῦ νομοσχεδίου προκαλουμένας δαπάνας μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκριβείας. Ἀλλὰ ἡ αἰτίασις εἶναι ἀνακριβής.Δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι αἱ δαπάναι εἶναι ἀκριβῶς αἱ ὁριζόμεναι ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου. Δὲν ἐπέρχεται ἄλλη αὔξησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιστρατήγων παρὰ μόνον κατὰ ἕνα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιτελεῖα τῶν ἐπιθεωρήσεων, δὲν πρόκειται περὶ νέων θέσεων,διότι ταῦτα Θὰ καταρτισθῶσι δι' ἀποσπάσεων. Ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι αὕτη Θὰ ἦτο σύμφωνος κατ' ἀρχὴν ἂν ὡρίζετο μία Θέσις καὶ ὄχι δύο, τονίζει ὅτι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τοῦτο εἶναι ἀπραγματοποίητον. Μάλιστα οἱ ὀργανισμοὶ ἄλλων κρατῶν ὅπως τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ρουμανίας προβλέπουν οὐχὶ δύο παρὰ 3. Περαίνων, τονίζει,ὅτι ὅλαι αἱ ἀντιρρήσεις ἐξωνυχίσθησαν ἐπαρκῶς καὶ ἐτέθησαν ἐκ ποδῶν. Δὲν ἔχω ἢ νὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν νὰ κυρώσῃ διὰ τῆς ψήφου της τὰ νομοσχέδια ταῦτα μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι σημειώνει ἓν γενναῖον βῆμα πρὸς τὰ πρόσω καὶ συντελεῖ

εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀνύψωσιν τοῦ στρατεύματος.

Ι. Μουντζουρίδης. Ἡμεῖς, λέγει, ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἔχωμεν ἀντιρρήσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν σκοπιμότητα τῶν ὑποβαλλομένων νομοσχεδίων. Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τῶν νομοσχεδίων εἶναι σαφὴς καὶ περιέχει πλήρη τὴν αἰτιολογίαν τῆς Κυβερνήσεως. Καλύπτει τὴν ὑποβολὴν μὲ ἀνάγκας διὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡμεῖς οἱ στρατιωτικοὶ δὲν ἐπείσθημεν καὶ φρονοῦμεν ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν δημιουργίαν θέσεων, ἀλλὰ μόνον ἐξυπηρετήσεις προσώπων. Οἱ καταψηφίσαντες ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἦσαν ὅλοι στρατιωτικοί.

Θ. **Σοφούλης**(Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Καὶ οἱ συντάξαντες ἦσαν στρατιωτικοί.

Ι. Μουντζουρίδης Ἦσαν ὅμως καὶ ἐνδιαφερόμενοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ κατηγορία εἶναι ἄδικος.

Ι. Μουντζουρίδης Ἐὰν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶπεν ὅσα ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ἡμεῖς Θὰ τὰ εἴπωμεν, διότι ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ λέγητε πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις. Ὁ λόγος μου βέβαια Θά εἶναι ἀκαδημαϊκός, διότι ἡ Κυβέρνησις Θὰ ἐπιμείνῃ νὰ ψηφίσῃ τὰ νομοσχέδια παρὰ τὴν διαφωνίαν τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἶναι γνωστόν, συνεχίζει ὅτι ὑπάρχει ἓν Γενικὸν Ἐπιτελεῖον καὶ Διεύθυνσις παρακολουθοῦσα τὰς Σχολάς. Ὁ διοριζόμενος ἀντιστράτηγος δὲν Θὰ εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ Διεκπεραιωτής.

Ε.Βενιζέλος. Θὰ εἶναι εἰσηγητὴς τοῦ προγράμματος. Πηγαίνει ὁ Ἐπιτελάρχης εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων νὰ ἐπιθεωρήσῃ;

Ι. Μουντζουρίδης. Εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ὑπάγῃ.

Θ Μανέτας (Ὑφυπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα ἐκ τῶν κειμένων κανονισμῶν.

Ι. Μουντζουρίδης."Οταν ὁ Ἐπιτελάρχης εἶναι εἰς τὸ ὕψος του δὲν δύναται διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐποπτείαν; (Θόρυβος, φωναί).

Β. Καραπαναγιώτης. Δικαίωμα ἐπιθεωρήσεως δὲν ὑπάρχει.

Ι. Μουντζουρίδης. Ὑπάρχει τρόπος ἐλέγξεως τῶν Σχολῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἔχετε ὑπ' ὄψιν τὸ πλῆθος τῶν Σχολῶν;

Α.Παπαναστασίου. Ἐὰν πρόκειται περὶ ἀντινομίας δὲν Θὰ εἶναι ὁ Ἐπιθεωρητὴς προσκεκολλημένος εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον

Ι.Μουντζουρίδης. Ἐγεννήθη, λέγει, ἡ ἀνάγκη νὰ ἐξευρεθοῦν θέσεις τινές....

Ε .Βενιζέλος. Δὲν δημιουργοῦμεν θέσεις. Καθήκοντα ἀναθέτομεν.

Ι.Μουντζουρίδης. Μὲ τὴν κατάθεσιν τοῦ ὀργανισμοῦ πρέπει νὰ λείψουν περιτταὶ θέσεις τῶν στρατηγῶν, ὅπως ὑπεσχέθημεν πρὸς τὸν λαόν, διότι δὲν εἶναι λόγος, ἐπειδὴ εὑρήκαμεν τοὺς ἀντιστρατήγους ὅτι πρέπει νὰ τοὺς διατηρήσωμεν. Πάντως μὲ τὸ νομοσχέδιον δημιουργοῦνται θέσεις, προσωπικὸν καὶ αἱ συμπαρομαρτοῦσαι δαπάναι, αἱ ὁποῖαι δὲν χρειάζονται ἐπὶ τοῦ παρόντος. Δυστυχῶς μὲ τὰς ἀνωμαλίας ἔχομεν στρατηγοὺς 40 ἐτῶν καὶ στρατηγοὺς εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν δὲν τοὺς ἀνέχονται πουθενά.

Π.Καρασεβδᾶς. Τὸ νὰ εἶναι νέοι εἶναι ἀρετή, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν καὶ πεῖραν (Θόρυβος).

Ι. Μουντζουρίδης. Ἑπομένως νομίζω ὅτι ἡ Θέσις τοῦ ἀντιστρατήγου, Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σχολῶν δὲν εἶναι ἀναγκαία, πάντως εἶναι περιττή. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς Θέσεις τῶν δύο ἄλλων αὐτοὶ Θὰ ἐπιθεωροῦν τοὺς Σωματάρχας καὶ πρέπει νὰ εὕρωμεν ἄλλους διὰ νὰ ἐπιθεωροῦν τοὺς Ἐπιθεωρητάς. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἶπεν ὅτι Θὰ ἦτο εὐκταῖον νὰ ἦτο εἷς Ἐπιθεωρητής, ἀλλ' αἱ κρατοῦσαι συνθῆκαι τοῦ στρατεύματος δὲν ἐνδεικνύουν τοῦτο. Ἀλλὰ ἡ τοιαύτη ἀπάντησις δὲν ἦτο ἡ προσήκουσα διὰ τὴν Βουλήν, ἥτις ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐν γνώσει ὅλων τῶν λόγων τῶν ἐπιβαλόντων τὸ νομοσχέδιον ἐφ' ὅσον ἐτονίσθη ὅτι διὰ τῆς δημιουργουμένης Θέσεως δὲν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετηθοῦν πραγματικαὶ ἀνάγκαι τοῦ στρατεύματος, ἀλλὰ προσωπικαὶ ἀξιώσεις.

Θ.Χαβίνης. Μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἶναι ζήτημα Κυβερνητικὸν φαντάζεσθε τὴν δυσχέρειαν τῆς Θέσεώς μου προκειμένου νὰ ἔχω ἀντίθετον γνώμην.

Τινὲς βουλευταί. Δὲν τὸ εἶπεν αὐτό.

Ε.Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς). Τὸ εἶπον σαφῶς.

Θ. Χαβίνης. Ἐγὼ Θὰ ἐξετάσω ἀντικειμενικῶς τὸ πρᾶγμα καὶ ἐλπίζω νὰ πείσω τὸν κ. Πρωθυπουργόν. "Οσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολῶν μὲ εὑρίσκει σύμφωνον ἡ Κυβέρνησις, διότι πληροῦται οὕτω μία ἀνάγκη, διότι Διοικηταὶ Σχολῶν εἶναι ταγματάρχαι ἢ ἀντισυνταγματάρχαι καὶ ἕκαστος ἔχει ἴδιον πρόγραμμα. Ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω, διατί εἰς τὸ ἴδιον νομοσχέδιον δίδεται εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολῶν καὶ τὸ δικαίωμα διοικήσεως μονάδων. Τοῦτο πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ μόνον προσωπικὴν φιλοδοξίαν.

Ε.Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐξηγήσατε, παρακαλῶ.

Θ. Χαβίνης. Τὸ ἄρθρον 5 (ἀναγινώσκει) ὁρίζει τὸ τοιοῦτον.

Θ.Μανέτας(Ὑφυπουργὸς Στρατιωτικῶν).Ὁ λόγος εἶναι, διότι ἐκτὸς τῶν Σωμάτων ὑπάρχουν καὶ μονάδες μὴ ὑπαγόμεναι εἰς αὐτὰ καὶ διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν καὶ μία ἰσοτιμία.

Θ. Χαβίνης. Μόνον μία ἢ δύο ταξιαρχίαι μένουν. Πάντως διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἱδρύονται τρεῖς Ἐπιθεωρηταὶ στρατοῦ. Εἰς τὸ ἄλλο νομοσχέδιον «περὶ συστάσεως Ἐπιθεωρήσεών» εἶμαι ἀντίθετος. Καὶ ἄλλοτε καὶ τώρα ὑπεστήριξα ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Ἑλλὰς νὰ ἔχῃ πλέον τῶν 7 Μεραρχιῶν ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ της καὶ τῶν οἰκονομικῶν της μέσων, αἵτινες Θὰ ἠδύναντο νὰ αὐξηθοῦν εἰς 9 λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς συνθέσεως τοῦ Κράτους διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐπιστρατεύσεως. Φρονῶ συνεπῶς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις Θὰ ὤφειλε νὰ παρουσιάσῃ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν ὑπῆρχεν ἀνάγκη καὶ πόσων ἐπιθεωρητῶν. Πιστεύω ὅτι ὁ ὀργανισμὸς ὁ σημερινὸς τοῦ στρατοῦ εἶναι πολυτελέστατος. Γνωρίζετε ἂν ὑπάρχουν ἄνδρες πρὸς ἐκπαίδευσιν, σήμερον αἱ Μεραρχίαι ἔχουν δύο συντάγματα καὶ ἕκαστον τάγμα μὲ 150 ἄνδρας καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τὴν ἐπιβλέπουν Μέραρχοι, Διοικητὴς Σ. Στρατοῦ, Συνταγματάρχαι καὶ Ταγματάρχαι, πάντες δὲ διὰ 300 ἄνδρας. Θὰ ἐπείθετο ἐκ τούτου καὶ μόνον ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν ἦτο ἀναγκαία ἡ σύστασις Ἐπιθεωρητῶν. Ἐὰν μάλιστα, ὅπως λέγεται, πρόκειται νὰ ἐλαττωθῇ ἡ θητεία τότε Θὰ ἴδητε ἂν πρέπει τόσον ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἀνδρῶν νὰ τὸν ἐκπαιδεύουν καὶ τὸν ἐπιθεωροῦν τόσοι ἀξιωματικοί. Ἐὰν ὅπως ἐπιδοκιμάζω καὶ ἐγὼ μετὰ ὀκτάμηνον οἱ ἄνδρες Θὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ σύνορα.....

Π. Καρασεβδᾶς. Ἐλέγχετε τὸν ὀργανισμόν.(Φωναί, θόρυβος).

Θ. Χαβίνης Εἶμαι ἐντὸς τοῦ θέματος. Τὰς ἀσκήσεις αὐτὰς τοῦ ὀκταμήνου, συνεχίζει, τὰς ἐπιβλέπουν Ἐπιθεωρηταί, Μέραρχοι, Ἀρχηγοὶ Πεζικοῦ κλπ., καὶ δὲν φαντάζομαι, ὅτι εἶναι τόσον πλούσιον τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὥστε νὰ ἔχῃ τόσους ἀξιωματικούς. Ἐλέχθη ὅτι πρόκειται περὶ ἐνδιαμέσων προσώπων, ἀλλὰ καὶ οἱ Διοικηταὶ Σωμάτων εἶναι ἐνδιάμεσα πρόσωπα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντῶν ἠμφισβήτησε τὸ λεχθὲν ὅτι μὲ τὰς νέας αὐτὰς Θέσεις Θὰ γίνῃ σύγχισις. Καὶ ἐρωτῶ καὶ σήμερον ἐὰν οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν ὅπλων εἶναι ἐν ἁρμονίᾳ ἢ ζητοῦν νὰ φύγουν; Καὶ τοῦτο διότι δὲν ὑπάρχουν στρατιωτικὰ δόγματα ἐνταῦθα οὐδὲ φυσιογνωμίαι ἐπιβαλλόμεναι, ὅπως ἀλλαχοῦ Καὶ σήμερον ὑπάρχει τερατώδης διαφωνία μεταξὺ τῶν ἀνω-

τέρω ἀξιωματικῶν περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Ἐπιθεωρήσεων καὶ προστεθεμένων ἤδη καὶ ἄλλων Ἐπιθεωρητῶν φαντάζεσθε. ποῦαι νέαι διαφωνίαι θὰ προκύψουν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει λέγει ὅτι εἰς ὅλα τὰ Δημοκρατικὰ Κράτη ὑπάρχουν ἐπιθεωρηταὶ καὶ ἀνέτρεξεν εἰς τὴν Γαλλίαν χωρὶς νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὰ γειτονικὰ Κράτη. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν δύο στρατιαί. Ἤδη δημιουργοῦντες Ἐπιθεωρητὰς ἐξουδετεροῦτε τοὺς Διοικητὰς Σώματος Στρατοῦ. Θὰ ἦτο εὐτύχημα, τονίζει, διὰ τὸ Στράτευμα νὰ μὴ ἐπιμείνῃ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἰς τὴν ἵδρυσιν δύο ἐπιθεωρήσεων. ὀργανισμοῦ ὑνησιγενοῦς προωρισμένου νὰ φέρῃ δυσαρμονίαν καὶ ἀσυμφωνίαν εἰς τὰ ἀνώτερα στελέχη. Πάντως εἰς θὰ ἔπρεπε νὰ ἦτο Ἐπιθεωρητής, διότι ἐν διαφωνίᾳ τῶν δύο ποῖος θὰ κρίνῃ. Τὸ νομοσχέδιον, ἐπιλέγει, δὲν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐκπαίδευσιν, πρόκειται νὰ γεννήσῃ μίαν δυσαρμονίαν καὶ δι' αὐτὸ παρακαλῶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ μὴ ἐπιμείνῃ ὑπὲρ αὐτοῦ. (Χειροκροτήματα).

Β. Καραπαναγιώτης. Ὀφείλω, λέγει, νὰ δηλώσω τὴν ἱκανοποίησιν καὶ ἐμοῦ καὶ τῆς Βουλῆς διὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τῆς γενικῆς στρατιωτικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ λάβῃ διὰ τὸν καλλίτερον στρατωνισμὸν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑγείας τῶν στρατιωτῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ συζητούμενα νομοσχέδια, σχετιζόμενα μὲ τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον καὶ μὲ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ θὰ ἠνόουν ὅτι θὰ ὤφειλε νὰ ἔλθουν ταῦτα ἐν συνόλῳ καὶ μόνον τότε θὰ ἀνεπτύσσοντο ὅλαι αἱ ἀπόψεις καὶ θὰ ἐμόρφωνεν ἡ Βουλὴ πλήρη γνώμην. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ περὶ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου νομοσχέδιον. ἔχει τοῦτο ὑποβληθῇ καὶ θὰ ἦτο καταλληλος εὐκαιρία διὰ τὴν κοινὴν συζήτησιν καὶ τῶν τριῶν νομοσχεδίων. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν συζητουμένων νομοσχεδίων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τύχης τοῦ περὶ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τοιούτου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ νὰ θεωρῆτε ὡς δεδομένον τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Β. Καραπαναγιώτης. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τάσσομαι ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως ἐπιθεωρήσεως στρατοῦ, ἐφόσον οἱ διοικηταὶ τῶν σωμάτων δὲν θὰ εἶναι μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου. Οὕτω ἡ σύστασις τῶν ἐπιθεωρητῶν θὰ εἶναι σκόπιμος διότι δημιουργεῖται οὕτω καὶ σῶμα ἐλέγχου τοῦ στρατοῦ. Ὅταν, συνεχίζει, ἔλθῃ ὑπὸ συζήτησιν ὁ ὀργανισμὸς τοῦ στρατοῦ καὶ θὰ θεωρηθῇ οὗτος ὡς συνέχεια τῶν νομοσχεδίων, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τάσσομαι ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ κ. Χαβίνη, διότι διὰ στρατοὺς μικροὺς εἶναι ὡμολογημένον ὅτι τὰ σώματα στρατοῦ εἶναι ὀργανισμοὶ δύσκαμπτοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν προστριβῶν μεταξὺ τῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν ἐπιθεωρουμένων, αὗται ὑφίστανται καὶ σήμερον καὶ δὲν πρέπει νὰ κύψωμεν πρὸ αὐτῶν, αὐτὸς δὲ καὶ μόνον ὁ λόγος δὲν δύναται νὰ μᾶς πείσῃ νὰ ἀλλάξωμεν γνώμην. Ὡς πρὸς τὰς δαπάνας κατὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι δὲν θὰ συμμετέχουν οἱ σωματάρχαι εἰς τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἢ δὲν δημιουργεῖ καμμίαν δαπάνην ἢ δημιουργεῖ ἀσήμαντον τοιαύτην. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς δυσχερείας ἃς θὰ συνήντα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἐκ τῆς ἀρχαιότητος, θὰ ἔπρεπε νὰ ὁρίζωνται ὅπως καὶ ὁρίζωνται τὰ περὶ παρακάμψεως αὐτῆς διὰ τοῦ νόμου διὰ νὰ μὴ προκύπτῃ ἀμφισβήτησις. Γεγονὸς ἄλλως τε εἶναι ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν εἰθισμένα, ἀλλαχοῦ ἐν πολέμῳ τοὐλάχιστον, δὲν ἰσχύει ἀρχαιότης.

Ι. Μουντζουρίδης. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἔγειναν πρωτόκολλα καὶ στάσεις διὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Α. Παπαναστασίου. Δύο λέξεις ἤθελον νὰ εἴπω ἐπὶ τῆς σημασίας ἣν δίδει ἡ Κυβέρνησις ὡς πρὸς τὴν θέσιν αὐτῆς εἰς τὰ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδια. Εἶναι βέβαια ζήτημα κοινοβουλευτικῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐπιμένῃ ἡ Κυβέρνησις τονίζουσα τὴν τύχην της μὲ αὐτά. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ἡ κοινοβουλευτικὴ αὐτὴ πρᾶξις ὁσημέραι ἐξασθενίζει καὶ ἤρχισε νὰ ἀναγωρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἐπέλθῃ οὐσιωδέστερος χωρισμὸς τῆς νομοθετικῆς καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἔχουσα τόσην πλειοψηφίαν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὴν τὴν ἀρχήν, διότι καὶ ἂν θέλῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, δὲν δύναται, διότι δὲν τὸ θέλει ὁ λαός. Δι' αὐτὸ θὰ ἦτο ἀναγκαῖον ὅπως τὸ νομοθετικὸν Σῶμα, ἀφίνετε ἐλεύθερον νὰ λέγῃ ἐλευθέρως τὰς γνώμας του.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τὰς ἐκφέρει.

Β. Καραπαναγιώτης. Ὅταν τὸ ὁρίσῃ ὁ νόμος θὰ γίνῃ καὶ εἰς ἡμᾶς παράδοσις καὶ θὰ παύσουν νὰ ἐπικρατοῦν αἱ κακαὶ συνήθειαι.

Ε. Τριποδάκης. Μήπως, ἂν θέλῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ τὸν νεώτερον, δὲν ἀνακαλεῖ τοὺς ἄλλους.

Β. Καραπαναγιώτης. Βεβαιότατα.

Π. Καρασεβδᾶς. Ἅμα εἶναι κανεὶς ἀντιστράτηγος, τί ἀρχαιότης θὰ καταπατηθῇ;

Β. Καραπαγιώτης. Πάντως αἱ γνῶμαι, σᾶς εἶπον, εἶναι πλέον ἀνεγνωρισμέναι εἰς ὅλους τοὺς στρατούς, πρωτιμωμένων πάντοτε τῶν ἐνδεδειγμένων ἐξ ἱκανότητος. Ὅσον ἀφορᾷ, συνεχίζει, τὸ ζήτημα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ δευτέρα γνώμη περὶ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς. Εἶναι τόσον πολλαὶ αἱ δημιουργηθεῖσαι σχολαὶ ὥστε τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον μόνον διαταγὰς καὶ ὁδηγίας προφθάνει καὶ ἐκδίδει, οὐδέποτε δὲ ὁ ἐπιτελάρχης εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἀσκήσῃ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν του. Ἡ ἐπιθεώρησις ἐξ ἄλλου, ἐπιλέγει, τῶν σχολῶν θὰ διαδεχθῇ, κατ' ἀνάγκην, καὶ τὴν γαλλικὴν ἀποστολήν.

Α. Παπαναστασίου Ὅταν μὲ τὸ μέτρον τῆς ἱδρύσεως ἐπιθεωρητῶν τίθεται εἰς τὴν πλάστιγγα ἡ ὑπόστασις τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι ἐλευθέρα ἡ Βουλή. Καὶ δι' αὐτὸ θὰ ἠψήφιζον ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀφίσῃ ἐλευθέραν τὴν Βουλὴν καὶ τὴν ἀκούσῃ συγχρόνως προτοῦ σχηματίσῃ τὰς γνώμας της, διότι ἡ μὴ ἀποδοχὴ ἑνὸς μέτρου δευτερεύοντος δὲν μειώνει τὴν Κυβέρνησιν. Σχετικῶς μὲ τὰ νομοσχέδια τὰ συζητούμενα, ἐκ πρώτης ὄψεως ταῦτα ἔχουν τὴν θεωρητικὴν ἐντύπωσιν ὑπὲρ αὐτῶν, διότι οὐδεὶς ἠμπορεῖ νὰ ἀφισβητήσῃ, ὅτι ἡ ἐνέργεια ἐπιθεωρήσεως δὲν εἶναι τι συντελεστικόν, ἀλλὰ μόλις ἔλθῃ τις εἰς τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογήν. Ὡς πρὸς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολῶν γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ζήτημα ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπιτελείου. Αὐτὸ μελετᾷ ὄχι μόνον σχέδια ἀμύνης, ἐπιθέσεως καὶ ἐκστρατείας, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ στρατεύματος καὶ παρασκευάζει τὴν ἐκπαίδευσιν, καθορίζον καὶ ἐπιβλέπον τὰς σχετικὰς δυνατότητας. Τὸ πρόγραμμα λοιπὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως συντάσσεται ἀπὸ τὸ ἐπιτελεῖον καὶ ἔχει δι' αὐτὸ τὴν εὐθύνην. Πράγματι τὰ σχολεῖα ἐπ' ἐσχάτων ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι εἶναι ἀνάγκη παρακολουθήσεώς των, ἢν δὲν δύναται νὰ κάμῃ μόνος του ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου. Ἡ διόρθωσις πρέπει νὰ γίνῃ διὰ τῆς θεσπίσεως ἑνὸς εἰδικοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὑπαγομένου ὅμως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπιτελείου, ἄλλως θὰ εὑρεθῶμεν εἰς ἀντίφασιν δημιουργοῦντες ἀξιωματοῦχον ὑπεράνω ὅλων, λογοδοτοῦντα μόνον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἀσφαλῶς λοιπὸν ὁ ἐπιθεωρητὴς πρέπει νὰ εἶναι μὲ τὸν ἐπιτελάρχην. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἐπιθεωρήσεων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκεῖ νομίζω ὅτι ὑπάρχει σύγχισις εἰπόντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν γνωρίζει τὸ Ὑπουργεῖον τί κάμνουν τὰ σώματα στρατοῦ. Ἀλλὰ οἱ σωματάρχαι ὅπως ἐτονίσθη εἶναι εἶδος ἐπιθεωρητῶν, οὔτε εἶναι τόσοι

πολλοὶ καὶ δύναται νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἀμέσῳ ἐπαφῇ μὲ τὸ Ὑπουργεῖον. Ἑπομένως οἱ ἐπιθεωρηταὶ θὰ εἶναι περιττοὶ καὶ ἴσως ἀποβοῦν καὶ ἐπὶ βλάβῃ τοῦ στρατεύματος, διότι ἐφόσον ἡμεῖς δὲν ἔχομεν στρατιὰς καὶ δὲν τοὺς ἀναθέσωμεν ἐκτελεστικὰ καθήκοντα, αὗτοι ἢ δὲν θὰ ἔχουν τί νὰ κάμουν ἢ θὰ ἔχωνται εἰς προστριβάς. Εἰς τὴν Γαλλίαν οἱ ἐπιθεωρηταὶ εἶναι τὰ ἀνώτατα προπαρασκευαστικὰ ὄργανα, ἄτινα κατὰ περιφερείας προπαρασκευάζουν τὸ στράτευμα. Φοβοῦμαι, συνεχίζει, ὅτι ἡ δημιουργία αὐτῶν τῶν δύο θέσεων θὰ δώσῃ ἀφορμὴν νὰ μὴ δίδεται σημασία εἰς τὸ ἐπιτελεῖον ἢ νὰ δημιουργηθοῦν δύο ἄχρηστοι θέσεις. Ἀλλ' ὅπως εἶπεν ὁ κ. Καραπαναγιώτης τὰ νομοσχέδια αὐτὰ εἶναι σχετικὰ μὲ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ καὶ ἂν κριθῇ ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην ὁμάδων στρατοῦ, τότε αἱ βάσεις τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἀνατραποῦν. Τὸ ζήτημα συνεπῶς χρήζει μελέτης καὶ εἶναι στενῶς συνδυασμένον μὲ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, τονίζει, καθ' ἣν ἐπικειμένων μάλιστα καὶ προαγωγῶν ἐκδηλοῦται εἰς τὸ στράτευμα δυσφορία διὰ τὴν μεταρρύθμισιν αὐτὴν καὶ ὑπάρχει φόβος μήπως διὰ τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν ἀχρηστευθοῦν οἱ καλλίτεροι τῶν ἀξιωματικῶν. Ἠρώτησα καὶ ἐγώ, συνεχίζει, πολλῶν τὰς γνώμας καὶ ὁμοφώνως μοῦ παρεσχέθη ἡ γνώμη ὅτι ἡ μεταρρύθμισις ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀναγκαία ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐπιζήμιος. Δι' αὐτὸ θὰ παρεκάλουν τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνδυάσῃ τὸ ζήτημα μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ, διότι ἐκεῖθεν θὰ προκύψουν καὶ οἰκονομίαι καὶ θὰ ἴδωμεν πῶς θὰ ἐξασφαλισθῇ καλλίτερον ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἀπόφασις, ἐπιλέγει, ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων σήμερον θὰ εἶναι πρόωρος καὶ παρακαλῶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ δεχθῇ νὰ τὰ συνδυάσῃ μὲ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ.

Ὁ κ. Ι. Παπαφλέσσας. Οὐδέν, λέγει, σημεῖον μετὰ τὴν γενομένην συζήτησιν ἔμεινεν ἀνεξήταστον. Δὲν γνωρίζω τοὺς λόγους οἵτινες ἔπεισαν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι ἡ ὑφισταμένη διοίκησις τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν ὑστερεῖ ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη καὶ ἄλλης ἐπιβλέψεως. Ἴσως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μιμεῖται τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας νομίσας ὅτι χρειάζονται ἐπιθεωρήσεις ὅπως καὶ εἰς τὴν Παιδείαν. Ἴσως ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ εὗρεν ὅτι δὲν ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των αἱ σχολαὶ μὲ ὅσα λέγει εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν ἔχει καμμίαν ἀφορμὴν τὸ νομοσχέδιον κατὰ τῶν διοικήσεωντῶν Σχολῶν.

Ι. Παπαφλέσσας. Τὸ ἠξεύρω, συνεχίζων λέγει, ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν ἄνευ ἐπιθεωρητῶν ἔβαινον τὰ πράγματα καλῶς. Σήμερον βεβαια ἡ διδασκαλία εἶναι πολυσχιδὴς καὶ ἡ ὕλη εἶναι πολλή, ἀλλὰ ἐρωτῶ τί σχέσιν ἔχει ἡ ὕλη τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων μὲ τὴν ὕλην τῆς Σχολῆς Ἐφέδρων.

Θ. Μυνέττας. Δὲν εἶπε κανεὶς τοιοῦτόν τι.

Ι. Παπαφλέσσας. Δὲν νομίζω κατ' ἀκολουθίαν νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας τῆς θέσεως ἐπιθεωρητοῦ. Ὡς πρὸς τὰς ἐπιθεωρήσεις τῶν σωμάτων στρατοῦ τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει δὲν εἶναι ὀθά, διότι τί ἄλλα ἐνδιάμεσα πρόσωπα θέλετε ἀπὸ τοὺς διοικητὰς τῶν Σωμάτων; Πῶς ὁ ἐπιθεωρητὴς ἔχων τὴν ἕδραν του ἐν Ἀθήναις θὰ παρακολουθῇ τὸ ἔργον τοῦ Σώματος ἐκτελούμενον ἀλλαχοῦ; Δὲν νομίζω, τονίζει, ὅτι αὐτὰ δικαιολογοῦν τὴν σύστασιν τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἡ ἐπιθεώρησις θὰ γίνεται ἐπὶ τόπου. Οἱ δύο αὐτοὶ ἐπιθεωρηταὶ θὰ εἶναι μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου καὶ θὰ πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν θέλομεν ἐξ ἄλλου νὰ ἔχῃ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μόνον σύμβουλον τὸν Γενικὸν Ἐπιτελάρχην, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ συλλογικῶς ὅλους τοὺς ἀνωτάτους ἀξιωματικούς.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ὅλοι ἄλλως τε οἱ ἐπιθεωρηταὶ ὅλων τῶν κλάδων ἔχουν τὰς ἕδρας των εἰς τὰ κέντρα.

Ι. Παπαφλέσσας. Πρέπει ἀπαραιτήτως ὁ ἐπιθεωρητὴς νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν του καὶ ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου μὲ τὸ νομοσχέδιον ἀνατρέπεται καὶ ἡ ἱεραρχία καὶ κατ' ἀνάγκην ἡ πειθαρχία, διότι δύνασθε νὰ πέρνετε τὸν νεώτερον.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἀφοῦ γίνεται ἀνώτερος κατὰ θέσιν;

Ι. Παπαφλέσσας. Ὅταν καταργεῖτε τὴν ἱεραρχίαν καὶ τὴν πειθαρχίαν καταργεῖτε τὴν ὑπόστασιν τοῦ στρατεύματος. Ὑπενθυμίζει, συνεχίζων, τὴν παλαιὰν ἐπιχῆν καθ' ἣν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Γενικῆς Διευκήσεως ἦτο ἡ εὐγενὴς ἐκείνη καὶ καλὴ ψυχὴ ὁ Διάδοχος τοῦ Θρόνου. Καὶ ὅμως ἐδημιουργήθησαν τόσαι προστριβαὶ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, ἀλλὰ λόγῳ τοῦ περιβάλλοντος, καὶ ἂν ἐκεῖνος ἔχων ὅλον τὸ κῦρος δὲν ἠδυνήθη νὰ σταθῇ φαντασθῆτε τί θὰ συμβῇ τώρα. Συμβαίνει δὲ καὶ ἄλλό τι. Οἱ δύο αὐτοὶ ἐπιθεωρηταὶ οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται σήμερον ἀνώτεροι τί θὰ γίνουν ὅταν θὰ διορισθῇ εἰς ἀρχιστράτηγος. Θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ παραιτηθοῦν. Ταῦτα ἤθελον νὰ εἴπω, λέγει, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν θὰ εἰσακουσθοῦν, διότι πάντοτε αἱ ὑπηρεσίαι συνειθίζουν νὰ κωφεύουν.

Ὁ κ. Θ. Μανέτας (Ὑφυπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). λέγει ὅτι τὰ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδια ἀποβλέπουν εἰς ριζικὴν μεταρρύθμισιν ἐπιβαλλομένην πρὸς διόρθωσιν τῶν παρατηρουμένων ἐλλείψεων τοῦ στρατεύματος. Ἡ διαρρύθμισις αὕτη εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰ κρατοῦντα μεταπολεμικῶς καὶ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη. Ἡ ὑπὸ τῶν Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀσκουμένη σήμερον διοίκησις δὲν παρέχει τὴν εὐχέρειαν τοῦ ἐλέγχου λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἐνδιαμέσων ὀργάνων. Ὁ ἔλεγχος οὗτος καθιερωθεὶς ἀπὸ πολοῦ καὶ εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τυγχάνει κατὰ μείζονα λόγον ἀπαραίτητος καὶ ἐπιβεβλημένος διὰ τὸ στράτευμα. Ἀφ' ἑτέρου ἡ συμμετοχὴ τῶν Διοικητῶν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ εἰς τὸ Ἀνώτατον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον προσδίδει εἰς αὐτοὺς ἐπικίνδυνον κῦρος, πρὸς ἄρσιν τοῦ ὁποίου ἀλλαχοῦ καθιερώθη τὸ ἀσυμβίβαστον. Δι' ἅπαντας, λέγει, τοὺς λόγους τούτους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ὀργάνων προϊσταμένων τῶν Διοικητῶν Σωμάτων Στρατοῦ εἰσηγήθην εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τὰ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδια. Ἐξετάζει ἀκολούθως τὰς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναπτυχθείσας ἀντιρρήσεις καὶ ἀντικρούει τὸ λεχθὲν ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον μεταξὺ ὁμοιοβάθμων νὰ γίνῃ ἐπιλογή. Τὸ τοιοῦτον, λέγει, εἶναι σύνηθες οὐ μόνον παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ εἰς ὅλους τοὺς στρατούς, οὐδεμίαν δὲ ἐφορμὴν πριστριβῶν δημιουργεῖ. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα ὅτι ὅταν ἐκλεγῇ νεώτερός τις ἀρχιστράτηγος οἱ ἄλλοι καταδικάζονται τοῦτο συμβαίνει πάντοτε καὶ εἶναι φυσικόν. Τονίζει, ἀκολούθως, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τῶν Ἐπιθεωρητῶν οὐδεμίαν δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐξέγερσιν, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τοὐναντίον καταπραϋντικὰ ἀποτελέσματα. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἀδρανήσουν, διότι οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατεύματος οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἠδράνησαν, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις τοὺς παρέσχε τὰ μέσα. Εἶμαι, λέγει, ὑποχρεωμένος νὰ διαφωνήσω πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὸν θεσμὸν τοῦ καθορισμοῦ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀρχιστρατήγου. Διὰ τοῦ ἱδρυομένου θεσμοῦ θὰ ἔχωμεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης τρεῖς ἀνωτέρους Ἐπιθεωρητάς, οἱ ὁποῖοι θὰ προετοιμάζωνται διὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν καιρῷ πολέμου καὶ μεταξὺ τούτων ἡ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ νὰ ἐκλέξῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολῶν λέγει ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις τῶν στελεχῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον εἰς τὰ στρατιωτικὰ σχολεῖα, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ συμπληροῦται διαρκῶς ἐν ἐλάττῳ βαθμῷ ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ κατωτάτου.

Τούτου ένεκεν εδημιουργήθη πλήθος σχολείων των διαφόρων όπλων. Προς εξασφάλισιν της συνεχείας της εκπαιδεύσεως είναι ανάγκη να εναρμονίζωνται τα προγράμματα, πράγμα το οποίον δύναται να επιτευχθή μόνον δι' ενός ειδικού οργάνου το οποίον θα παρακολουθή όλα ταύτα τα σχολεία και θα διατελή εν συνδέσμω και μετά της Γαλλικής αποστολής διά να καταλήγη εις ωρισμένα αποτελέσματα και εις μίαν εναρμόνισιν των προγραμμάτων.

Ο κ. **Ι. Μουντζουρίδης** ερωτά εάν ο Γενικός Επιθεωρητής των Σχολών θα καταρτίζη προγράμματα της Εκπαιδεύσεως.

Ο κ. **Θ. Μανέτας** (Υφυπουργός Στρατιωτικών). Απαντά ότι τα προγράμματα καταρτίζονται από τα Σχολεία και υποβάλλονται είς τό Γενικόν Επιτελείον, το οποίον πάλιν υποβάλλει τας επ' αυτών γνώμας του εις τον Υπουργόν. Αί γνώμαι όμως του Επιτελείου δεν δύνανται να είναι καλύτεραι από τας γνώμας των Επιθεωρητών οί οποίοι θα είναι ειδικοί. Συνεχίζων, τονίζει ότι τα επιχειρήματα του Προέδρου της Επιτροπής είναι προπολεμικά. Αλλά από του πολέμου και έντεύθεν εγένετο μία ολόκληρος κοσμογονία. Από της βιομηχανίσεως του στρατεύματος το Γεν. Επιτελείον είναι αδύνατον πλέον να παρακολουθήση, τούτου δ' ένεκεν εθεσπίσθη ο Θεσμός των Επιθεωρητών σκοπός των οποίων είναι η εξέτασις των ελλείψεων και η υποβολή των επιβαλλομένων μέτρων διά την πρόοδον του στρατεύματος. Δεν θέλω, λέγει, διά των λεγομένων να καταβιβάσω το κύρος του Γεν. Επιτελείου. Θέλω μόνον να σας είπω ότι υπό τας σημερινάς συνθήκας του στρατεύματος δεν δύναται παρά να ασχολήται με τας γενικωτάτας γραμμάς, διότι εν εναντία περιπτώσει ήθελε παραμελήσει την κυρίαν αυτού αποστολήν. Περαίνων, τονίζει ότι η υποστηριχθείσα καταργησις των Σωμάτων Στρατού και η δημιουργεία ομάδων Μεραρχιών δεν είναι δυνατή, διότι εν τη περιπτώσει ταύτη θα ήτο δυσχερέστατον να καθορισθή η αναλογία της προικοδοτήσεως των μη Μεραρχιακών Σωμάτων. Ούτος δε είναι ο λόγος διά τον οποίον και σήμερον έτι εν Γαλλία εξακολουθούν να υφίστανται.

Εν τω σημείω τούτω διακόπτεται η Συνεδρίασις ώρα 10.15 διά την 11.15' μ.μ.

Μετά την διακοπήν.

Ώρα 11 και 20 επαναλαμβάνεται η διακοπείσα Συνεδρίασις.

Ι. Καλογερᾶς. Ελέχθη ότι θα έπρεπε να προσαχθή ο οργανισμός του Στρατού. Συμφωνώ προς τούτο, διότι τα εβλέπομεν ποίαι πράγματι είναι αί αντιλήψεις της Κυβερνήσεως, όσον αφορά την στρατιωτικήν πολιτικήν της, και ούδ' εως δεν θα υπήρχεν ο λόγος ότι τις φέρει την παρεξήγησιν τίνες θέσεις θα δημιουργηθώσι και ποίαι δαπάναι θα γίνωσι.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εφόσον είχατε αυτήν την ανησυχίαν εις την Επιτροπήν είχετε καθήκον να έλθητε εις επαφήν με την Κυβέρνησιν και θα σας ελέγομεν τα πράγματα. Αλλά δεν ήλθατε εις ουδεμίαν επαφήν. Δι' αυτό, καθ' ον τρόπον εργάζονται αί Επιτροπαί, θα κατανήσωμεν ώστε εις τα πλείστα των νομοθετημάτων να είναι άχρηστοι αύται. Πώς θέλετε να μας δικάσετε εφήμην; Πώς είναι δυνατόν επί ζητημάτων τα οποία έχουν χαρακτήρα κυβερνητικόν να ερζάζωνται αί Επιτροπαί χωρίς να έχωνται εις επαφήν με την Κυβέρνησιν, έτσι γίνεται πάντοτε. Τις ή ανάγκη να γίνεται πάντοτε επίκρισις κατά της Κυβερνήσεως επί ζητημάτων επί των οποίων δεν έχουσι γνώσιν αί Επιτροπαί.

Ι. Καλογερᾶς. Είναι δύο ζητήματα. Όσον αφορά τούτο θα σας είπω ποίας αντιλήψεις έχω εγώ. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή δεν νομοθετεί αλλά απλώς γνωμοδοτεί και η Βουλή λαμβάνει αποφάσεις. Συνεχίζων, αναπτύσσει τον τρόπον της συνθέσεως της Année d'Outre και εξηγεί τους λόγους διά τους οποίους αύτη ήτο συντεθειμένη κατ' αυτόν τον τρόπον. Αν ήθελε γίνη το σύστημα τούτο δεκτόν θα ήτο δυνατόν να υπάρχη επικεφαλής των ομάδων αυτών εις ανώτατος αξιωματικός όστις εν καιρώ πολέμου θα ηδύνατο να ήτο και ο αρχηγός αυτός. Συνεχίζων, λέγει ότι οί Γάλλοι ευρεθέντες προ τοιούτων ζητημάτων εδημιούργησαν και εν καιρώ ειρήνης ακόμη τον Θεσμόν του Αρχηγού του Στρατού. Το σύστημα αυτό έχει πλεονεκτήματα από απόψεως προπαρασκευής.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ο πόλεμος απέδειξε το εναντίον.

Ι. Καλογερᾶς. Συμφωνώ. Αλλά δεν με αφήσατε να τελειώσω την σκέψιν μου, αλλ' ενώ έχει αυτό το πλεονέκτημα, το οποίον ανέφερα έχει το μειονέκτημα, ότι δεν αφίνει το σύστημα αυτό να φθάσουν οί ικανοί να διοικήσουν. Αυτά είναι τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του συστήματος αυτού. Εις την Γαλλίαν εδόθη ή αρχιστρατηγία και προ του πολέμου εις τον Ζόφρ, αλλά το τοιούτον δεν δύναται να γίνη εν Ελλάδι. Όσον αφορά το ζήτημα της επιθεωρήσεως λέγει, ότι οί αντιστράτηγοι δεν θα δυνηθούν να μεταβούν προς επιθεώρησιν διότι θα προκαλέσουν εξεγέρσεις των άλλων αντιστρατήγων και τότε ο Θεσμός αυτός θα είναι άχρηστος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Το ότι θα προκαλέσουν εξεγέρσεις είναι εντελώς αυθαίρετον.

Ο κ. **Ι. Καλογερᾶς**, συνεχίζων, λέγει ότι η σημερινή Κυβέρνησις επί τη βάσει του νόμου αυτού δύναται να εκλέξη το Α ή Β πρόσωπον, αλλά η Κυβέρνησις αύριον μη ούσα υποχρεωμένη να συμφωνήση με την σημερινήν Κυβέρνησιν είναι δυνατόν να αντικαστήση τούτους και οί διοικηταί ούτοι θα χάσουν την θέσιν των.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Η Κυβέρνησις θα μεριμνήση άν θα χάσουν την θέσιν των δύο αξιωματικοί ή θα μεριμνήση τί συμφέρει εις το στράτευμα; Άλλως τε πολλοί αξιωματικοί διοικούν τους ομοιοβάθμους των λόγω αρχαιότητος.

Θ. Μανέτας (Υφυπουργός των Στρατιωτικών). Οί διοικηταί του Μεραρχιακού Πεζικού εκλέγονται. Δεν είναι υποχρεωτικόν να είναι οί αρχαιότεροι, και ως εκ τούτου συμβαίνει, ώστε οί νεώτεροι να διοικούν αρχαιοτέρους ομοιοβάθμους των. Γίνεται εις πίνακ μεταξύ των εχόντων τα προσόντα διά διοικητάς του Μεραρχιακού Πεζικού ανεξαρτήτως αρχαιότητος.

Ι. Καλογερᾶς. Τα πράγματα εδώ είναι εντελώς χωριστά διότι όλοι οί αντιστράτηγοι είναι ελάχιστοι. Κατά την γνώμην μου, λέγει, δεν είναι δυνατόν να εύρεθή Σωματάρχης, αντιστράτηγος, όστις να δεχθή ένα άλλον αντιστράτηγον να τον επιθεωρήση. Δι' αυτό θα ηδύνατο ο αντιστράτηγος να επιθεωρή τον στρατόν, αλλ' όχι και τον αντιστράτηγον. Ελέχθη ήδη, ότι υφίστανται σοβαρά ανωμαλία ως προς τα ζητήματα ταύτα. Μέχρι του 1925 εις όλους τους στρατούς και εις τον Ελληνικόν οί Επιθεωρηταί των διαφόρων όπλων ήσαν όργανα του Επιτελείου, αλλά φαίνεται ότι ο κ. Υφυπουργός έχει την αντίληψιν, ότι οί Επιθεωρηταί είναι όργανα ανεξάρτητα μη υπαγόμενα εις το Επιτελείον. Όταν, λέγει, επρόκειτο να έκλεγώ επιτελάρχης διά την διοργάνωσιν του Στρατού του Έβρου και επληροφορήθην, ότι ο αρχηγός του Πυροβολικού είχε την ιδέαν ότι είναι ανεξάρτητος, εδήλωσα ότι υπό τοιαύτας συνθήκας δεν ήτο δυνατόν να δεχθώ την αρχηγίαν του Επιτελείου. Η τοιαύτη, λέγει, ανωμαλία μόνον εις την Γαλλίαν συνέβη λόγω των εξαιρετικών γεγονότων, τα οποία και αναφέρει. Μία χώρα εμπιστεύεται το ζήτημα της καταρτίσεως του Στρατεύματος εις το Γενικόν Επιτελείον, του οποίου μία των σπουδαιοτέρων υπηρεσιών είναι και η επιθεώρησις της εκπαιδεύσεως του Στρατού και αί σχολαί αί καταρτίζουσαι τα στελέχη. Κατά το 1924, λέγει, ανέφερα εις τον νύν κ. Πρόεδρον της

Κυβερνήσεως, ότε ανέλαβε την διακυβέρνησιν της χώρας, ότι θα ήτο ανάγκη να έλθη αποστολή εν Ελλάδι. Υπέβαλα δε εις την Δ' Συνέλευσιν τρεις προτάσεις νόμων επί δε Κυβερνήσεως του κ. Αργυρόπουλου της Δημοκρατικής Ενώσεως εψηφίσθη ή πρότασις, πράγμα διά το οποίον εκφράζω την ευαρέσκειάν μου προς την Κυβέρνησιν εκείνην, και ήλθεν ή αποστολή ιδρύθησαν δε στρατιωτ και σχολαί αίτινες εβελτίωσαν την επαγγελματικήν ικανότητα του στρατού, ώστε να δύναμαι να δηλώσω ότι εις ουδεμίαν εποχήν υπήρξε καλλίτερος ο στρατός από απόψεως στελεχών και καταρτίσεως αυτών. Το να δημιουργήσωμεν όμως έν όργανον με ανωτέραν θέσιν θα εδημιουργούσαμεν προστριβάς και συγχρόνως και δαπάνας. Αυτά όσον αφορά το ζήτημα των στελεχών.

Όσον αφορά το έτερον ζήτημα δεν ήκουσα καμμίαν απάντησιν εφ' όσων έξέθεσα κατά την προηγουμένην μου αγόρευσιν. Δεν εφανταζόμην όμως ποτέ ότι θα εδίδετο εις το ζήτημα τοιούτο τοιαύτη σημασία ώστε να θεωρηθή ζήτημα εμπιστοσύνης, ευτυχώς δεν ευρισκόμεθα εις την εποχήν της Οικουμενικής Κυβερνήσεως, όπότε διά να ψηφίσωμεν την επαχθή σύμβασιν της Πάουερ ηναγκάσθημεν να παραβιάσωμεν την συνείδησιν ημών, διότι άλλως θα έπιπτεν ή Κυβέρνησις.

Τώρα ευτυχώς ή Κυβέρνησις έχει μεγίστην πλειοψηφίαν, αλλά ποιούμαι υστάτην έκκλησιν προς την Κυβέρνησιν ίνα αναβαλλή το ζήτημα τούτο μέχρις ότου υποβληθούν και τα άλλα στρατιωτικά νομοσχέδια ώστε να δυνηθώμεν εκ παραλλήλου να κρίνωμεν τα πράγματα.

Π. Καρασεβδᾶς. Απορώ, λέγει, διότι έστω και εκ μέρους ολίγων συναδέλφων εγεννήθη ο θόρυβος αυτός διά τον Θεσμόν των επιθεωρητών.

Ο Θεσμός ούτος υπάρχει εις όλους τους κλάδους των δημοσίων υπηρεσιών άλλα και εις τας ιδιωτικάς επιχειρήσεις. Διατί λοιπόν εις όλους τους άλλους κλάδους είναι χρήσιμος ο Θεσμός ούτος και δεν είναι χρήσιμος διά τον στρατόν; Εγώ φρονώ ότι εάν ο Θεσμός ούτος είνε χρήσιμος δι' όλους τους κλάδους της διοικήσεως έν θα δεν απαιτείται και τόσον πολύ μεγάλη πειθαρχία, διά τον στρατόν, ή έννοια του οποίου είναι συνυφασμένη με την έννοιαν της πειθαρχίας, είναι απολύτως απαραίτητος.

Μας είπον ότι θα γεννηθούν προστριβαί, αλλά φαίνεται ότι εις την λέξιν ταύτην έδωσαν κακήν σημασίαν και δι' αυτό εφοβήθησαν ταύτας. Προστριβαί λέγει δεν θα υπάρχουν αλλά θα υπάρχουν διάφοροι γνώμαι. Αν λάβωμεν υπ' όψει την δικαστικήν υπηρεσίαν βλέπομεν ότι ενώ υπάρχει ο Άρειος Πάγος, όστις κανονίζει όλα τα προσωπικά ζητήματα υπάρχουν και οί επιθεωρηταί Εισαγγελείς, επειδή δε ούτοι είναι επιβεβαρυμένοι με πολλά καθήκοντα εδημιουργήθη ο Θεσμός των επιθεωρητών εις τον Άρειον Πάγον.

Ελέχθη ότι δεν είναι δυνατόν οί αντιστράτηγοι να επιθεωρούν τους ομοιοβάθμους των αντιστρατήγους. Τούτο οφείλει να εξεταθή από δύο απόψεις εάν, μεν οί Επιθεωρηταί είναι αρχαιότεροι των αντιστρατήγων. το πράγμα είναι φυσικόν. Το τοιούτον συμβαίνει εις όλους τους κλάδους της στρατιωτικής ιεραρχίας ένθα μάλιστα πολλάκις οί αρχαιότεροι διοικούν τους ομοιοβάθμους των. Αλλ' εάν ο επιθεωρητής είναι νεώτερος και πάλιν δεν γεννάται καιρόν ζήτημα, διότι εφ' όσον αί προαγωγαί δεν γίνονται μόνον κατ' αρχαιότητα αλλά και κατ' εκλογήν, θα ήτο δυνατόν εις ένα νεώτερον να καταλάβη ανώτερον βαθμόν, εάν υπήρχε τοιούτος, εφ' όσον δε παραδεχόμεθα ότι οί νεώτεροι και πολλάκις κατώτεροι δύνανται να διοικήσουν το στράτευμα εν καιρώ πολέμου πώς είναι δυνατόν να μη δύνανται ούτοι να επιθεωρήσουν εν καιρώ ειρήνης. (χειροκροτήματα).

Ο κ. **Θ. Χαβίνης.** Ήκουσα, λέγει, μετά προσοχής τον κ. Υφυπουργόν. Εν επιχείρημα έμεινεν όπερ ελπίζω ότι θα δυνηθώ να ανατρέψω. Το να ανατεθούν αί επιθεωρήσεις εις νεωτέρους είναι φυσικόν ότι θα μείνουν στάσιμοι οί άλλοι και είμαι σύμφωνος και εγώ ως προς τούτο, Το μόνον επιχείρημα ότι οί διοικηταί Σ. Στρατού δεν δύνανται να είνε και μέλη του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου δεν είνε ορθόν Εγώ νομίζω, ότι πρέπει να μετέχουν, διότι αυτοί θα κρίνουν περί τας ικανότητος και προαγωγής και θα κάμουν τους πίνακας των προαγωγών.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εις αυτούς θα μετέχουν.

Θ. Χαβίνης. Τότε κατέρχομαι του βήματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Το σχέδιον περί Ανωτάτου Συμβουλίου το λέγει.

Θ. Χαβίνης. Χαίρω πολύ διότι αυτοί μόνοι θα κάμουν την σύγκρισιν και αυτό είνε το κυριώτερον έργον των.

Θ. Μανέτας. (Υφυπουργός των Στρατιωτικών). Το νομοσχέδιον περί του Ανωτάτου Συμβουλίου υπεβλήθη μετά άλλα άλλα δε το επεξειργάσθη ή Επιτροπή.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θα είπω μόνον δύο λέξεις, όχι όσον αφορά την ουσίαν του νομοσχεδίου διότι νομίζω ότι μετά την αγόρευσιν του κ. Υφυπουργού δεν μένει πλέον ουδείς ενδοιασμός ότι ορθώς ρυθμίζονται τα πράγματα. Όσον αφορά την παρατήρησιν του κ. Βουλευτού εκ Πρεβέζης ότι ημείς πταίομεν διότι δεν εγνώριζεν ότι του Στρατιωτικού Συμβουλίου θα μετέχουν οί διοικηταί Σωμάτων, εβεβαιώθη ή Βουλή ότι δεν είνε ιδικόν μας το πταίσμα. Με τον κ. Βουλευτήν Πρεβέζης διαφωνώ όταν πιστεύη ότι το σπουδαιότερον έργον του Στρατιωτικού Συμβουλίου είνε ο καταρτισμός των πινάκων προαγωγής. Βεβαίως ή λειτουργία αυτή είνε σπουδαίον ζήτημα και ενδιαφέρει και τα πρόσωπα και τον στρατόν, αλλά το Ανώτατον Στρατιωτικόν Συμβούλιον το οποίον θέλομεν να συγκροτήσωμεν σήμερον, ουχί απλώς ο Αρχηγός του Επιτελείου, αλλά ολόκληρον το Συμβούλιον είνε εκείνο το οποίον μεριμνά. Το Στρατιωτικόν συμβούλιον έχει πολύ ευρυτέραν και ανωτέραν υπηρεσίαν να εκτελέση παρά να συντάσση τους πίνακας. Ανήλθον όμως διά ν' απαντήσω δι' ολίγων εις τον κ. Αρχηγόν της Δημοκρατικής Ενώσεως ότι πιστεύει, υπεστήριζεν μάλλον από του βήματος, ότι ή καλή λειτουργία του πολιτεύματος απαιτεί ή Κυβέρνησις να είνε Κυβέρνησις και ή Βουλή Βουλή και ή Κυβέρνησις έχει την εκτελεστικήν εξουσίαν ή δε Βουλή την νομοθετικήν. Αυτά, κύριοι, είνε αιρέσεις κοινοβουλευτικαί, το να ζητή κανείς τον χωρισμόν των εξουσιών εις κοινοβουλευτικά πολιτεύματα να έχη ή Κυβέρνησις την εκτελεστικήν εξουσίαν και ή Βουλή την νομοθετικήν, είναι αληθιναί αίρέσεις.

Εάν δε το Κοινοβουλευτικόν πολίτευμα είναι έν από τα καλλίτερα ή έν από τα ολιγώτερα κακά πολιτεύματα, τα οποία εγνώρισεν ή ανθρωπότης έως τώρα εις τον κόσμον αυτόν, συνίσταται ακριβώς εις το ότι συγκρούσεις μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας καθημερινώς δεν είναι δυναταί, αλλά όσάκις επέλθη τοιαύτη ή εκτελεστική εξουσία παραχωρεί την θέσιν της και άρχεται άλλη, ή οποία κατευθύνει τας εργασίας της Βουλής. Εάν δεν υπάρχη, κ. βουλευταί, ή Κυβέρνησις ή οποία να έχη συναίσθησιν των καθηκόντων της διά να διευθύνη τας εργασίας της Βουλής, τότε φθάνομεν εις την πολιτικήν αναρχίαν. Φαντασθήτε, κύριοι, εάν εις όλα τα ζητήματα τα καθημερινά, τα οποία γεννώνται εις την Βουλήν εδώ ή Κυβέρνησις λέγει, αυτή είνε ή γνώμη μου, αλλά πάλιν ό,τι θέλει ή Βουλή ας κάμη, φαντασθήτε τί θα επήρχετο. Φαντασθήτε εις τας καθημερινάς συγκρούσεις τας τόσον συχνάς επερχομένας των διαφόρων συμφερόντων. τα οποία ανταγωνίζονται εις κάθε κοινωνίαν και συνεπώς και εις την ιδικήν μας, εάν εις τας καθημερινάς συγκρούσεις έρχόμενοι εδώ διά να εναρμονίσωμεν ταύτα ή Κυβέρνησις λέγει, εγώ νομίζω ότι ούτως έχει, αλλά πάλιν ή θέλησις σας είναι νόμος του Κράτους. Κυβέρνησις, ή οποία κατά τοιούτον τρόπον θα εσκέπτετο, θα κατεπρόδιδε την αποστολήν της και το καθήκον της. Τόσον δε μάλλον είνε βέβαιον τούτο και τόσον

βεβαίως παράδοξος μοὶ φαίνεται ἡ θεωρία τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχηγοῦ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ὅσον ἐν ἔπρεπε νὰ λησμονῆται, ὅτι παρ' ὅλας τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας αἱ ἐπιτροπαὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ προσφέρουν εἰς τὰς ἐργασίας μας, συμβαίνει ὅμως τοῦτο εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὰς 2-3 ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας εὑρισκόμεθα εἰς σύγκρουσιν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐλησμόνησεν, ὅτι ὁσάκις πρόκειται περὶ ζητημάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε κυβερνητικὰ ζητήματα, δὲν δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις χωρὶς νὰ καλῇ τὴν Κυβέρνησιν νὰ τὴν ἀκούσῃ. Δὲν εἶνε δυνατόν, κύριοι, νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν ἀφοῦ ἀκούσει ὅλους τοὺς βουλευτὰς καὶ ἀφοῦ ἀκούσει τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς κοινῆς γνώμης, ὄχι τῆς παρισταμένης εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, ἀλλ' ἐκείνης ἡ ὁποία μᾶς παρακολουθεῖ διὰ τῶν ἐφημερίδων, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταφερθῇ εἰς τὰς ἐπιτροπάς, αἱ ὁποῖαι θὰ συνέρχωνται εἰς μίαν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς καὶ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις, χωρὶς νὰ ἔχωσι καὶ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως. Μᾶς εἶπον ὅτι ἐδικαιοῦτο τὴν ἔκθεσίν σας, ὡς νὰ μὴ γνωρίζωσι τέλος πάντων πῶς συντάσσονται αἱ ἐκθέσεις καὶ ὡσὰν νὰ μὴ γνωρίζωσιν ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ βασισθῶσιν εἰς τὰς ἐκθέσεις, αἱ ὁποῖαι γράφονται ἀπὸ ἕνα ὑπάλληλον χωρὶς νὰ ἀκουσθῶσι καὶ αἱ ἀντιλήψεις τῆς Κυβερνήσεως.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κ. βουλευταί, ἐφθάσαμεν σήμερον νὰ ἴδωμεν τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Στρατιωτικῶν ὁμοφώνως ἀποδεχομένην ἀντίληψιν διὰ τῆς ὁποίας ἀνατρέπεται τὸ ἔγγραφον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἔχομεν τὸ Σάββατον νὰ συζητήσωμεν ἄλλο νομοσχέδιον ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Οἰκονομικῶν λησμονοῦσα ὅτι εἶνε ἐπιτροπὴ οἰκονομικῶν μετεβλήθη εἰς ἐπιτροπὴν τῆς προστασίας τῶν διαφόρων πραγῳγῶν καὶ προτείνει κατὰ μεγάλην πλειοψηφίαν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως τοῦ σχετικοῦ μὲ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου, χωρὶς κἂν νὰ νομίσῃ καθῆκόν της νὰ μᾶς εἴπῃ καὶ ποῦ θὰ βροῦμε τὰ 170 ἑκατομμύρια τὰ ὁποῖα λείπουν. Χωρὶς δυσκολίαν εἶπον, ἡμεῖς θ' ἀπορρίψωμεν τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐκδώσῃ νέαν διατίμησιν τοῦ σίτου διὰ νὰ ἀκριβήνῃ ὁ ἄρτος 50 λεπτὰ τὸν ὀκᾶν. Δὲν εἶνε δυνατὸν τοῦτο, κ. Ἀρχηγὲ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, καὶ θὰ παραζενευθῆτε διότι θὰ μὲ ἴδητε μεθαύριον νὰ ἐξεγείρωμαι καὶ νὰ λέγω ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῷ ὅτι θὰ εἰμαι ὑπεύθυνος διὰ τὴν διοίκησιν τῆς χώρας καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ συνέρχωνται εἰς μίαν αἴθουσαν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Κυβερνήσεως νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις αἱ ὁποῖαι ἀνατρέπουν τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ δεχθῶ αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ περιμένετε ἀπὸ ἐμέ, κ. Ἀρχηγὲ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως.

Α. Παπαναστασίου. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐχαρακτήρισεν αἱρετικὴν τὴν γνώμην μου ὅπως γίνῃ οὐσιαστικώτερος χωρισμὸς τῆς νομοθετικῆς καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Τὸν χαρακτηρισμὸν δὲν θεωρῶ προσβλητικόν, διότι ὑπῆρξα πολλάκις αἱρετικὸς καὶ ἴσως διὰ τοῦτο προτέφερα ὑπηρεσίας τινάς. Ἡ συστασίς μας χωρὶς νὰ μειοῖ τὴν Κυβέρνησιν ἀπέβλεπε νὰ ἐξασφαλίσῃ ψυχραιμοτέρας καὶ ὡρισμένας ἀποφάσεις. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπρόσεξε μὲν εἰς τὴν μίαν ὄψιν τοῦ πράγματος, διότι ἔχει μίαν μεγάλην πλειοψηφίαν, ἀλλ' ἓν τοιοῦτο σύστημα, ὅπερ ὑποστηρίζῃ κοινοβουλευτικῆς ἐργασίας, παρέχει πολλὰς ἀνωμαλίας διὰ τὴν ἐπίτευξιν ὀρθῶν λύσεων. Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν εὐκτέον τὸν χωρισμὸν τῶν ἐξουσιῶν. Βεβαίως εἰς ζητήματα θεμελιωδέστατα ἐν περιπτώσει διαφωνίας δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἀρχήν. Ἀλλὰ βεβαίως δὲν εἶνε ὀρθὴ ἡ ἀντίληψις, ὅτι ὁσάκις ἔχει τὴν πλειοψηφίαν πρέπει αἱ Ἐπιτροπαὶ καὶ ἡ Βουλὴ νὰ συμφωνοῦν μὲ τὴν Κυβέρνησιν ἢ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Τοῦτο θὰ ἦτο νόθευσις τοῦ Πολιτεύματος. Ἡ Κυβέρνησις πρὶν λάβῃ ἀποφάσεις ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐπαφὴν εἴτε μὲ τὰς Ἐπιτροπάς, εἴτε μὲ ἄλλους δυναμένους νὰ ἔχουν γνώμην.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δι' αὐτὸ σᾶς εἶπα ὅτι ἔπρεπεν ἡ Ἐπιτροπὴ προτοῦ ἀποφασίσει νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Κυβέρνησιν. Ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ὠτακουστῶμεν τί γίνεται εἰς τὰς Ἐπιτροπάς.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν πρόκειται νὰ ὠτακουσθῆτε. Οἱ Ὑπουργοὶ ὁσάκις ἀποδίδουν σημασίαν μεγάλην εἰς ἕν νομοσχέδιον ὀφείλουν νὰ μεταβαίνουν αὐτάκλητοι εἰς τὰς ἐπιτροπάς. Ὀφείλω δὲ νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τὰς ἀντιλήψεις ὅτι πρέπει νὰ μὴ λαμβάνουν ἀποφάσεις αἱ Ἐπιτροπαί, ὁσάκις πρόκειται περὶ μέτρου εἰς τὸ ὁποῖον ἀποδίδει αἰσίαν ἐπιτυχίαν ἡ κυβέρνησία, περὶ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Πῶς νὰ φαντασθῶ ἐγὼ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡ Οἰκονομικὴ κατὰ μεγάλην πλειοψηφίαν τῶν φίλων μου θὰ μοῦ ἔφερον αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ὅτι δὲν ἐγκρίνει τὴν κατὰ 50 λεπτὰ ὑποτίμησιν τοῦ ἄρτου: Πῶς νὰ τὸ φαντασθῶ;

Α. Παπαναστασίου. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἰδικήν μου ἀντίληψιν εἶνε ἀπόφασις ὀρθοτάτη καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις θὰ τὸ εἴπωμεν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Βεβαίως σεῖς τὴν εὑρίσκετε ὀρθὴν διότι δῆθεν θὰ προστατεύονται οἱ γεωργοί. Ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις θὰ σᾶς εἴπω ἀπὸ ποίους νοθεύεται τὸ πολίτευμα.

Α Παπαναστασίου. Ἡ Ἐπιτροπὴ μὴ ψηφίζουσα τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶχε νὰ καλύψῃ δαπάνας, ἀλλὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐλάττωσιν τῶν εἰσπράξεων.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἐλησμόνησεν ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως, ὅτι ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ δίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἀφηρῶμεν ἀμέσως τὴν ἄλλην δαπάνην, ἡ ὁποία εἶνε 170 ἑκατομμύρια. Ἡ Ἐπιτροπὴ μᾶς λέγει, κ. Βενιζέλε, πρέπει νὰ λείψῃ ἡ ἐλάττωσις τῆς τιμῆς τοῦ σίτου, πρέπει νὰ πωλῆται τὸ ψωμὶ ἀκριβώτερον κατὰ 50 λεπτὰ διὰ νὰ κάμωμεν περιποίησιν εἰς ὡρισμένας τάξεις. Νομίζετε ὅτι καὶ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξυπηρετοῦνται τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ; Θὰ εἴπητε πῶς ἐξυπηρετοῦνται τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐξυπηρετοῦνται ἀληθῶς χωρὶς δημαγωγίας.

Α. Παπαναστασίου. Δὲν πρόκειται περὶ περιποιήσεως ὡρισμένης τάξεως, ὅπως δὲν πρόκειται καὶ περὶ ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου περὶ περιποιήσεως ἑτέρας τάξεως ὡρισμένης τάξεως. Πάντως δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ στερηθοῦν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεώς των.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ δὲν ἀρνοῦμαι τὸ δικαίωμα εἰς τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν νὰ λαμβάνουν ὡρισμένας ἀποφάσεις, ἀλλὰ θέλω νὰ εἴπω, ὅτι ὅταν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρόκειται νὰ κρίνουν περὶ Κυβερνητικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἶνε κυβερνητικά, πρέπει νὰ ἠξεύρουν, ὅτι ἂν θέλουν νὰ εἶνε συνεπεῖς, ὅταν ἔλθῃ ἡ συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ πρέπει νὰ καταψηφίσουν τὴν Κυβέρνησιν. Νὰ προπαγανδίσουν τὰς γνώμας των καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ παρασύρουν τοὺς συναδέλφους των ὥστε νὰ ρίψουν τὴν Κυβέρνησιν. Ἐφ' ὅσον λαμβάνουν τοιαύτας ἀποφάσεις πρέπει νὰ κάμουν καὶ ὅλα αὐτὰ ἂν θέλουν νὰ εἶνε συνεπεῖς.

Α. Παπαναστασίου. Καὶ ἐγὼ θὰ συνίστων εἰς τοὺς φίλους τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι καὶ ἂν καταψηφίσουν τὸ μέτρον, παρ' ὅσον καὶ ἂν συνδέεται μὲ τὴν τύχην αὐτῆς, εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ ἀντικατάστασις τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἂν καταψηφισθῇ τὸ μέτρον πάλιν σεῖς θὰ κληθῆτε.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργὸς). Ἀλλὰ τότε θὰ διαλύσωμεν τὴν Βουλὴν καὶ ἐλπίζω, ὅτι ὁ λαὸς θὰ μοῦ στείλῃ ἀνθρώπους ποῦ θὰ μὲ ὑποστηρίζουν καλλίτερα (χειροκροτήματα). Θὰ εἴπω εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅτι ἐγελάσθηκα, αὐτοὶ δὲν μὲ ἀκολουθοῦν. Σοῦ ὑποσχέθην ὅτι θὰ βελτιώσω τὴν κατάστασιν. Στεῖλε μου ἀνθρώπους ποῦ θὰ μὲ βοηθήσουν.

Α Παπαναστασίου. Καὶ ὁ λαὸς θὰ κρίνῃ τότε ἂν ἔχετε δίκαιον ἢ ἄδικον.

Ε Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἠμπορεῖ νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι ἔχω ἄδικον. Νά, τί ἠμπορεῖ ὁ λαὸς νὰ μοῦ εἴπῃ: «Κύριε Βενιζέλε, δὲν σὲ στείλαμε νὰ γίνῃς δικτάτωρ». Ἠμπορεῖ νὰ μοὶ τὸ εἴπῃ αὐτό, κύριε ἀρχηγὲ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως. Ἠξεύρω ὅμως ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει τόσας ἀπαιτήσεις ἀπὸ ἐμέ, ὥστε ἀξιῶ, ἔχω αὐτὸ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσω ἀπὸ τοὺς βουλευτάς, οἱ ὁποῖοι ἐξελέγησαν ὑπὸ τὴν σημαίαν μου, νὰ μὲ ὑποστηρίξουν μέχρι τέλους, διότι εἰς ἐμὲ θὰ πέσῃ τὸ ἀποτέλεσμα ἐνδεχομένης ἀποτυχίας. (Χειροκροτήματα).

Α. Παπαναστασίου. Ἐγὼ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ σᾶς ὑποστηρίξουν λέγουν ἐλευθέρως τὴν γνώμην των καὶ δὲν ὑποχωροῦν πρὸ τῶν πιέσεών σας. Διότι τὸ καλύτερον στήριγμα τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εἶναι οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀντιρρήσεις, εἶνε οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι κατὰ συνείδησιν ἐφέρουν τὴν γνώμην των, δὲν εἶνε οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ὑποχωροῦν πρὸ τοῦ βάρους ἑνὸς μεγάλου ἀνδρός.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ προσθέσω ὅτι ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ ἔχει ἀντιληφθῆ ἂν δεικνύω πεῖσμα. Ὅλη ἡ Βουλὴ δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι μετὰ προσοχῆς ἄκουόν ὅλας τὰς ἀναπτυσσομένας γνώμας καὶ ἰδέας, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ ἀκούσω τὰς γνώμας ὅλων καὶ δὲν θὰ πεισθῶ ἔχω τὸ δικαίωμα, ἔχω τὴν ἀξίωσιν, ὅπως μὲ ἀκολουθήσουν οἱ φίλοι μου. Ἐγὼ δὲν εἶπον ὅτι δὲν εἶναι δικαίωμά των ὡρισμέναι ὁμάδες νὰ ἔχουν ἀντίθετον γνώμην. Ἐγὼ θέλω νὰ διατηρήσω τὴν ἀρχήν. Καὶ ἂν προτήτερα εἶπον ὅτι θέλω τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς εἰς τοῦτο θὰ μὲ φέρῃ ἡ ἀνάγκη. Ἀλλά, λέγω, ὅτι ἐὰν καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἤθελε μὲ καλέσῃ θὰ ἔλεγον εἰς αὐτόν. Δὲν δύναμαι νὰ ἐπαναλάβω τὴν Κυβέρνησιν, δόσε μου τὴν διάλυσιν καὶ τότε πηγαίνω. Καὶ θὰ εἴπω τότε εἰς τὸν λαόν: Σᾶς διετύπωσα αὐτὸ τὸ πρόγραμμα, ἐπῆγα εἰς τὴν Βουλήν, τὸ ὑπέβαλον διὰ νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα, εἶδον ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἡ διάθεσις πρὸς συζήτησιν, ἤκουσα ὅλας τὰς γνώμας καὶ ἐπείσθην ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ καὶ σᾶς λέγω. Ἐὰν θέλετε μοῦ στέλλετε ἄλλους ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ μὲ ὑποστηρίξουν ἀντὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἕως τώρα ἦσαν μαζύ μου. Αὐτὰ ἔχω δικαίωμα νὰ εἴπω χωρὶς νὰ παρεξηγηθῶ. (Χειροκροτήματα).

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περατωμένη.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια «περὶ συστάσεως Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολῶν» καὶ «περὶ συστάσεως Ἐπιθεωρήσεως Σωμάτων Στρατοῦ.»

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3397 περὶ συγκροτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης** λέγει ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 εἶνε ἀντισυνταγματικὴ καὶ φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τούτων τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου δημιουργεῖται προηγούμενον.

Ὁ κ. **Π. Πετρίδης** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι οὐδαμῶς θίγονται αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Ὁ νόμος περὶ ὑποχρεωτικοῦ μεταθετοῦ εἶνε νόμος ὑποκείμενος εἰς μεταβολήν. Τοῦτο δὲ πράττω. Ἡ μόνη παράλειψις εἶναι ὅτι τοῦτο γίνεται προθυστέρως.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ιτὸ βεβαίως ὁ Ἄρειος Πάγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταθέτῃ τοὺς δικαστάς, ἐπικρατεστέρα ὅμως εἶναι ἡ ἐξουσία ἡ δοθεῖσα διὰ ψηφίσματος εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπως κρίνῃ ἐὰν αἱ μεταθέσεις αὗται δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἡ ἀναστολὴ προῆλθεν ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν στηριζομένης εἰς τὸ ψήφισμα.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου** λέγει ὅτι αἱ περὶ ἀντισυνταγματικότητος ἀντιρρήσεις δὲν στηρίζονται εἰς τὰ πράγματα. Ἡ Βουλὴ προκειμένου νὰ συναφθῇ τὸ τριμερὲς δάνειον ἔδωκε διὰ ψηφίσματος εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνῆται τὰς μεταθέσεις, προαγωγὰς καὶ διορισμούς. Ἀτυχῶς ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ ἐψήφισε μέτρον περὶ ὑποχρεωτικῶς μεταθετοῦ τῶν δικαστῶν μετὰ μίαν πενταετίαν. Πρὸς ἄρσιν τοῦ μέτρου τούτου ὑποβάλλεται ἤδη νομοσχέδιον, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. **Χ. Λαδᾶς** λέγει ὅτι ἡ ἀντίρρησις τοῦ συναδέλφου κ. Παπαθανάση, ἀνεπτύχθη καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἡ ὁποία ἀπέρριψεν αὐτήν, διότι ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ ἐναντίον τῆς κοινῆς γνώμης ἐψήφισε διάταξιν ἡ ὁποία ὅταν ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἐξήγειρεν ὅλον τὸν δικαστικὸν κόσμον. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐσκέφθη πρὸ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις Συνασπισμοῦ νὰ τὸ ἄρῃ. Οὐδεὶς θὰ ἐσκανδαλίζετο ἐὰν ἔλεγε τὸ νομοσχέδιον ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τὰς προτάσεις τοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲν μετατρέπεται ἡ συνταγματικὴ διάταξις ἀλλ' ὁ νόμος.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** λέγει ὅτι ἐνῷ συμφωνεῖ μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης δὲν δύναται κατ' οὐδένα λόγον νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, διότι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸ ψήφισμα τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, προκειμένου περὶ τῶν δικαστῶν, διότι τότε θὰ ἠδύνατο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ματαιώνῃ τὸ ἔργον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου. Τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο εἶνε νομοθετικοῦ περιεχομένου.

Ὁ κ. **Δ. Γιαννόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι μεταξὺ τῶν μεταθέσεων αἱ ὁποῖαι δὲν ἐκυρώθησαν εἶναι καὶ ἀμοιβαῖαι μεταθέσεις, αἱ ὁποῖαι οὐδεμίαν δαπάνην συνεπάγονται καὶ ἑπομένως δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸ ψήφισμα. Προτείνει ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας προηγουμένου γίνῃ δεκτὴ τροπολογία, καθ' ἣν νὰ ἀνατίθεται εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, ὅπως ἀνακαλέσῃ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἀποφάσεις αὐτοῦ μὴ ἐκτελεσθείσας δι' οἱονδήποτε λόγον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινὸς** λέγει, ὅτι προέκυψεν συνταγματικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον πράγματι εἶναι ἀνύπαρκτον. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ τροπολογία τοῦ κ. Γιαννοπούλου θὰ ἔβλεπε τὸ ἀφορμὴ νὰ δοθῇ ἑρμηνεία εἰς τὸ ἄρθρον 96 τοῦ Συντάγματος διάφορος τῆς πραγματικῆς, διότι τὸ ἄρθρον 96 δὲν μετέβαλε τὴν φύσιν τῆς μεταθέσεως, ὡς πράξεως τῆς διοικήσεως, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ μὴ γίνεται μετάθεσις ἄνευ γνώμης τοῦ Συμβουλίου. Ὁ Ὑπουργὸς ὅμως δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Συμβουλίου.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει, ὅτι τὸ ψήφισμα εἶναι συντακτικὸν ἐφ' ὅσον δίδει εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἀναστολῆς τῶν νόμων.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαωμένη καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν μεθ' ὃ, ὥρα 1 καὶ 30', συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὁ κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν 4 1)2 μ. μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Κοντοδίνας
Γ. Βοραζάνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'

τῆς 14 Δεκεμβρίου 1928

Ὥρα 4,30' μ.μ. ὁ Πρόεδρος κ. **Ι. Τσιριμῶκος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς :

Ὁ ἔφεδρος Χ. Μισιρλῆς φυματικὸς παρακαλεῖ ὅπως τῷ παρασχεθῇ βοήθημά τι ἢ εἰσαχθῇ εἰς σανατόριον.

Σιδηροδρομικοὶ τμήματος Πατρῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ΣΠΑΠ.

Ὁ ἐμπορικὸς εἰσαγωγικὸς σύλλογος Πύργου παρακαλεῖ καὶ πάλιν ὅπως διαταχθῇ ἡ ἀποστολὴ λιμενολόγου μηχανικοῦ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Κατακώλου συντελουμένων πλημμελέστατα.

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ, πρόσφυξ Ἰω. Ἀβραμίδης διαμαρτύρεται διότι ἡ ἀδελφή του, ἐκβιάζεται ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης νὰ πληρώσῃ ἐνοίκια μὴ ὀφειλόμενα.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Κ. Κουρτίδης** καταθέτει τηλεγραφικὴν διαμαρτυρίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν τάξεων Ὀρεστιάδος παραπονουμένων κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Διδυμοτείχου ὅτι ἐξακολουθεῖ ἐμπαίζων καὶ φενακίζων τὸν ἐπαγγελματικὸν πληθυσμὸν ὁλοκλήρου τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου καὶ παρακαλούντων ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὰ πιεστικὰ μέτρα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κατὰ τοῦ ἀτυχήσαντος ἐκείνου πληθυσμοῦ.

Γονεῖς σχολείων Ξάνθης διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ ἄφιξιν τῶν τοποθετηθέντων καθηγητῶν εἰς τὸ ἐκεῖ γυμνάσιον

Ὁ βουλευτὴς κ. **Τ. Ἀναστασίου** καθίστει τηλεγράφημα τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς Μουρτιᾶς ζητούσης ὅπως μὴ ἐπιτραπῇ ἡ διαχείρισις τῶν ἐνοριακῶν ναῶν εἰς τοὺς ἱερεῖς.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Σωματείων Κορίνθου παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ σεισμοπαθῶν Κορινθίας καὶ ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως μὴ ληφθῶσι ὑπ' ὄψιν αἱ ἀντίθετοι ἀξιώσεις.

Αἱ γεωργικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις Βερροίας διαμαρτύρονται διὰ τὴν καταστρεπτικὴν σύμβασιν Βεσμίου καὶ ζητοῦν τὴν μὴ ψήφισιν αὐτῆς.

Ὁ Διπλαράκης καὶ οἱ διάφοροι συνεταῖροι του ὑποβάλλουν ὑπόμνημα δι' οὗ ζητοῦν τὴν παραχώρησιν εἰς αὐτοὺς 10,000 στρεμμάτων ἀγροκτήματος ἔναντι ἀπαιτήσεων καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ Κράτους.

Ὁ Διπλαράκης καὶ οἱ μεταξεργάται ὑποβάλλουν ὑπόμνημα δι' οὗ ζητοῦν ἀποζημίωσιν 10,000,000 δραχ. ἐκ τῆς ἑταιρείας Κιρκίνη.

Ὁ Ἀντών. Μαρκοκωσταντῖνος τέως ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγὸς μεταγωγικῆς ὑπηρεσίας παραπονεῖται διότι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ἡ αἴτησίς του πρὸς μονιμοποίησιν, ὅλως ἀδικαιολογήτως καὶ ζητεῖ ὅπως ἐπαναφερθῇ ἐν τῷ στρατεύματι .

Ὁ Σύλλογος ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν ὑποβάλλει ψήφισμα ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνονται διάφορα αἰτήματά των ὧν ζητοῦν τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκπλήρωσιν.

Οἱ κάτοικοι Σίφνου παρακαλοῦν ὅπως ἡ ἐν τῇ θέσει Βαθὺ κκ η ία τῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν χωρισθῇ ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος διὰ νὰ ἀποτελέσῃ ἀνεξάρτητον νομικὸν πρόσωπον.

Κάτοικοι Θεσσαλονίκης ἠσφαλισμένοι παρὰ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἡ Ἀνατολὴ» διαμαρτύρονται διότι ἐνῷ ἡ ἑταιρεία αὕτη εἰσέπραττε τὰ ἀσφάλιστρα εἰς χρυσᾶς δραχμὰς ἤδη ζητεῖ νὰ πληρώσῃ αὐτοὺς εἰς χαρτίνας δραχμάς.

Οἱ Βουλευταὶ **Χ. Λαδᾶς, Ι. Καλιγερᾶς, Δ, Μπότσαρης, Σ. Χευρσόγλου, Ν. Ἰζερμιᾶς** καὶ πλεῖστοι ἄλλοι καταθέτουν αἴτησιν διευθυντῶν γραφείων τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς παρακαλούντων ὅπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος περὶ ἀπαγορεύσεως ἐνεργείας χρηματιστηριακῶν πράξεων.

Οἱ ἀμαξηλάται τῆς πόλεως Δράμας ζητοῦν ὅπως χορηγηθῇ διὰ νομοθετικοῦ μέτρου ἀποζημίωσις εἰς αὐτούς, καθόσον ἡ συγκοινωνία ἐν τῇ πόλει καὶ εἰς τὰ πέριξ διενεργεῖται πλέον δι' αὐτοκινήτων.

Οἱ πρόσφυγες μικροϊδιοκτῆται συνοικίας Τουρκοβούνια Ἀθηνῶν διαμαρτύρονται διὰ τὴν γενομένην ἀπόπειραν ἀφαιρέσεως τῆς μικροϊδιοκτησίας παρ' ἄλλων προσφύγων.

Ἡ ἕνωσις ἀναπήρων πολέμου Καβάλλας ὑποβάλλει ψήφισμα περιλαμβάνον διάφορα αἰτήματά των καὶ ζητεῖ ὅπως ἐξετασθοῦν εὐμενῶς.

Καπνεργάται Φὶξ Κοῦφλερ διαμαρτύρονται διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἑλλήνων ὑπηκόων διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, διότι ἀναβάλλει τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθν.-Τραπέζης τῶν καταστάσεων τῶν πληρωτέων δικαιούχων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἰδιοκτητῶν Ἀμαλιάδος παρακαλεῖ ὅπως ἐπαναφερθῇ ὁ νόμος περὶ ἀγροφυλακῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Μιχαὴλ** καταθέτει αἴτησιν τῶν κατοίκων Θεσσαλονίκης μισθωτῶν κτημάτων Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, παραπονουμένων κατ' αὐτῆς διότι ζητεῖ νὰ καταβάλουν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τοῦ 1925 μισθώματα εἰς τὸ τετραπλάσιον ηὐξημένα.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις Τυπογράφων Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἰδιωνύμου ἀδικήματος.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Οἰκονομικῶν Θεσσαλονίκης βεβαιοῖ ὅτι αἱ εἰσπράξεις τοῦ φόρου δημοσίων θεαμάτων ὑπερέβησαν τὰ 2.000.000 κατὰ τὸ θέρος, ἑπομένως ἡ ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν διευθυντῶν τῶν θεάτρων οὐδόλως τηρεῖται.

Ὁ Δημ. Μίχας πρόεδρος τοῦ Γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ Περαχώρας παρακαλεῖ νὰ τοῦ χορηγηθῇ ἄδεια ὑλοτομίας τοῦ ἐμπρησθέντος πευκῶνος του.

Οἱ ἐφοριακοὶ ὑπάλληλοι Λακεδαίμονος Λαρίσσης καὶ Ξάνθης διαμαρτύρονται διὰ τὸ ὑποβληθὲν διάταγμα περὶ διαβαθμίσεως θέσεως ἐφοριακοῦ κλάδου ὡς καταπατοῦν κεκτημένα δικαιώματα

Ἡ ἕνωσις συνεταιρισμῶν Ἀμαλιάδος παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ ὁ νόμος περὶ ἀγροφυλακῆς πρὸς προστασίαν τῶν κτημάτων των ἀπὸ τοὺς ποιμένας.

Ὁ ἀμπελουργικὸς συνεταιρισμὸς Σωζουπόλεως παρακαλεῖ ὅπως δοθῇ παράτασις ὑποβολῆς αἰτήσεων ἀποζημιώσεως καὶ γίνῃ δικαία ἡ πληρωμὴ τῶν ζημιῶν.

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλετικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' τοῦ 1909 περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 13ης Νοεμβρίου 1927 περὶ κυρώσεως τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 925 περὶ τροποιήσεως διατάξεών τινων τῶν μεταλλευτικῶν νόμων».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Α Παπαθανάσης, Σ. Σακελλαριάδης** καὶ **Ι. Μουτζουρίδης** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν.Δ. τῆς 18—88—1926 περὶ ἱδρύσεως ταμείου κοινοτικῶν ἔργων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνοικισμοῦ «Ψυχικό».

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Μ. Τσαρλαμπᾶς,** Α. Φωκᾶς, Φ. Λιβαθινόπουλος ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ τροποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 23 Σ)βρίου 1926 «περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς ἰσχὺν τοῦ νόμου 2341 περὶ ἱδρύσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης».

Ὁ κ. **Θ. Σοφούλης** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια :

1) «Περὶ ὑποχρεωτικῆς ὑπηρεσίας καταταξομένων Ὑγειονομικῶν Ἀξιωματικῶν».

2) «Περὶ τροποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 3478 κυρωθέντος Ν. Δ. ἀπὸ 15—10—27 περὶ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Στρατοῦ»...

3) «Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1926 Ν. Δ. «περὶ ἀνακλήσεως ἀξιωματικῶν».

4) «Περὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρου Ν. Δ. τῆς 19 Φεβρουαρίου 1926 περὶ καταργήσεως τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης» καὶ

5) «Περὶ τροποποιήσεως τῆς δ' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπό 19—11—26 Ν. Δ. περὶ συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως ἰσχυουσῶν τινων διατάξεων περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ».

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐκτελέσεως ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ πόλει Κερκύρας».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Ι. Ἀποστόλου, Κ. Μουζενίδης, Α. Βουτυρᾶς, Κ. Κοντοδίνας, Π. Λεύβαρης, Ν. Ζαρίφης Σ. Τσακμάνης** κλπ. ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διαθέσεως τῶν ἀνὰ τὸ Κράτος προσφυγικῶν οἰκημάτων καὶ γηπέδων τοῦ Δημοσίου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Βαλαλᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ καταστάσεως δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Κ. Βλαχοθανάσης** καὶ **Δ. Χατζῆς** ὑποβάλλουν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀτιλήψεως».

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαλλοτριώσεως χώρου πρὸς ἀνέγερσιν Πολεμικοῦ Ναυστάθμου».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις της ἐπὶ τῶν κάτωθι νομοσχεδίων :

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου 6 τοῦ ἄρθρου 147 Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας».

2) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 28 Μαΐου 1926 περὶ ἀμνηστείας ἀδικημάτων τινῶν».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 31 Μαΐου 1926 περὶ ἀμνηστείας ἀδικημάτων τινῶν» καὶ

4) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 Διατάγματος «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 17)20 Σεπτεμβρίου 1926 περὶ καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 13)1)26 Ν. Δ. περὶ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 13)11)25 περὶ λειτουργίας λεσχῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1928—29 ἐπὶ δίμηνον».

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων

Ὁ κ. **Α. Μάρκου,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἑλλήνων ἐν Ἀμερικῇ, λέγει ὅτι θὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Βουλὴν δι' ἓν σοβαρώτατον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς. Κατὰ τὸ 1924 διέμενον ἐν Ἀμερικῇ ὁ Ἅγιος Κυτίου καὶ κατόπιν Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος καὶ ὁ Ροδοστόλου Ἀλέξανδρος, οἵτινες προέβαινον εἰς ἱερολογίας, γάμων καὶ εἰς χειροτονίας ἱερέων, καὶ ἐξήσκουν τὰ καθήκοντα αὐτὰ ἐπ' ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα. Ἀλλὰ μετὰ τινα χρόνον ἡ ἐνταῦθα Ἱερὰ Σύνοδος ἔστειλεν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλεγεν ὅτι οἱ δύο οὗτοι Μητροπολῖται εἶναι λαοπλάνοι καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποδοκιμάζει τὰ ὑπ' αὐτῶν γενόμενα καὶ ὅτι ὅλα τὰ ὑπ' αὐτῶν γενόμενα δὲν εἶναι ἐν τάξει. Βραδύτερον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἵδρυσε Μητρόπολιν εἰς τὴν Ἀμερικήν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγαγεν ὅλας τὰς ἐκεῖ Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας καὶ κατήργησε τὸν τόμον τοῦ 1884. Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τοῦ Πατριαρχείου ἡ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔπαυσε νὰ διευθύνῃ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν ταύτην τὸ Πατριαρχεῖον. Ἕνεκα ὅλων τούτων ἐγεννήθη εἰς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας ἡ ἀπορία ἐὰν οἱ ἐκεῖ ἱερεῖς, οἵτινες ἱερολόγησαν γάμους καὶ προέβησαν εἰς βαπτίσεις, ἦσαν κανονικοὶ καὶ ἐὰν συνεπῶς ὅσα ἐγένοντο ἦσαν σύμφωνα μὲ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Δι' αὐτὸ ἀπευθύνονται δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ληφθῶσι σχετικὰ μέτρα πρὸς λῆξιν τῶν ἀτόπων αὐτῶν. Ἐάν, λέγουν, ἡ διένεξις ἔφθασεν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀκόμη δὲν πταίουσιν αὐτοὶ διὰ τοῦτο καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα. Καταλήγων λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν μέριμναν διὰ τοῦτο.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς** λέγει ὅτι πρέπει νὰ συνεννοηθῇ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ λήξῃ τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ ὁποῖον προεκάλεσεν τόσην ἀνησυχίαν εἰς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνας.

Ὁ κ. **Δ Χατζίσκος** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς Ὁμοσπονδίας ἐπαγγελματιῶν Λαμίας λέγει ὅτι οἱ ἐκεῖ πεταλωταὶ λόγῳ τῆς μεγάλης διαδόσεως τοῦ αὐτοκινήτου εὑρίσκονται εἰς κρίσιμον θέσιν καὶ παρακαλοῦν ὅπως ἐπεκταθῶσι καὶ εἰς αὐτοὺς αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ἀποζημιώσεως, δεδομένου ὅτι ὑπάρχει πληροφορία ὅτι θὰ συμπεριληφθῶσι εἰς τὰς ἀποζημιώσεις ταύτας καὶ οἱ πεταλωταὶ Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. **Α. Μάρκου,** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι ἂν εἶναι ἀκριβὴς ἡ πληροφορία, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἀναλαμβάνει οὐδεμίαν εὐθύνην, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπεσχέθη ὅτι θὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὰς ἀποζημιώσεις καὶ οἱ πεταλωταὶ Ἀθηνῶν, παρακαλῶ ὅπως τὸ μέτρον τοῦτο γενικευθῇ καὶ διὰ τοὺς πεταλωτὰς τῶν ἄλλων περιφερειῶν.

Ὁ κ. **Θ. Παπαστρατῆς,** ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῆς κοινότητος Καδῆ Καρυστίας ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου Κύμης, δι' ἧς κατελογίσθησαν νὰ πληρώσουν ὡς φόρον γεωργικῆς παραγωγῆς περισσότερα ἀπὸ ὅσα παρήγαγον, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὴν ἀναφορὰν τῶν κοινοτήτων τέως δήμου Κονεστρίου ἡ ἀπαλλαξῃ τούτους τῆς φορολογίας ἢ ἐλαττώσῃ τοὐλάχιστον αὐτὴν εἰς τὸ ἥμισυ, διότι ἡ περιφέρεια ἐκείνη ὀρεινὴ ἄνευ ἐδάφους παραγωγικοῦ ὑποφέρει οἰκονομικῶς.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς,** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς κοινότητος Δοξάτου, λέγει, ὅτι ἡ κοινότης Δοξάτου ζητεῖ ἀτελῆ εἰσαγωγὴν ξυλείας δι' ἀνοικοδόμησιν. Ὑπέβαλον, λέγει, σχετικὴν τροπολογίαν εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ Κορινθίας καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ τὴν κάμῃ δεκτήν.

Ὁ κ. **Σ. Ἀνθρακόπουλος** συνιστᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφοράν.

Ὁ κ. **Ν Ἀσκεπίδης,** συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ συνδέσμου αὐτοκινητῶν τῆς Βορείου Ἑλλάδος, λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεκινήθη καὶ ἄλλοτε, ἐνδιαφέρει δὲ τοὺς μὲν κ. Ὑπουργοὺς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἰσπραχθέντα ποσὰ διὰ τὸ ταμεῖον τροχαίας κινήσεως, καὶ τὸν δασμὸν τῆς βενζίνης, τὸν δὲ κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἀγορανομικὸν ζήτημα, διότι ἡ βενζίνη εἶναι εἶδος πρωτίστης ἀνάγκης καὶ πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν διατίμησιν. Οἱ αὐτοκινητισταὶ περιῆλθον εἰς δυσχερῆ θέσιν, διότι πρὸ μηνὸς αἱ ἑταιρεῖαι τῆς βενζίνης ηὔξησαν τὴν τιμὴν ἑκάστου δοχείου κατὰ 40-50 δραχ. καὶ προσπαθοῦν οὗτοι ἢ νὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ προσθέτου φόρου τῆς βενζίνης ἢ νὰ ἐπαναφερθῇ ἡ προηγουμένη τιμὴ αὐτῆς. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔστειλεν εἰς τοὺς τελώνας ἔγγραφον ἵνα ἀναφέρωσι τὰς εἰσπράξεις ἐκ τοῦ φόρου τῆς βενζίνης. Δυστυχῶς τὸ τελωνεῖον Πειραιῶς ἀπήντησεν, ὅτι λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκῶν στοιχείων ἀδυνατεῖ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν διαταγήν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρακαλῶ τοὺς κ. Ὑπουργοὺς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ λάβωσι μέτρα περὶ μειώσεως τοῦ φόρου τῆς βενζίνης, διότι εἶναι γνωσταὶ αἱ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας προσφέρει τὸ αὐτοκίνητον.

Ὁ κ. **Ν Τζερμιᾶς** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς, λέγει ὅτι εἶναι ἡ τρίτη ἤδη φορὰ καθ' ἣν ἤχθη τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν. Ἐζητήσαμεν, λέγει, καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ μειώσῃ τὸν φόρον τῆς βενζίνης, ἀπὸ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ὑπαγάγῃ ταύτην εἰς διατίμησιν. Δυστυχῶς μέχρι σήμερον δὲν ἐγένετο ἀκόμη τίποτε, οἱ δὲ αὐτοκινητισταὶ εὑρίσκονται εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν. Τὸ Τελωνεῖον Θεσσαλονίκης ἔχει ἤδη εἰσπράξει 23 ἑκατομμύρια, συνεπῶς κατ' ἀναλογίαν καὶ τὰ ἄλλα Τελωνεῖα θὰ ἔχουν εἰσπράξῃ ὅλα ὁμοῦ ποσὰ μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ Ταμεῖον Τροχαίας Κινήσεως. Τὸ ζήτημα τῆς βενζίνης ἐνδιαφέρει, λέγει, καὶ τὸν λαόν, διότι τὰ τρόφιμα μεταφέρονται δι' αὐτοκινήτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ ζήτημα αὐτό, διότι διὰ τοῦ αὐτοκινήτου διεξάγεται τὸ ἐμπόριον μεταξὺ Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ Ἀλβανίας.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι δὲν ἔχει νὰ προσθέσῃ τίποτε ἄλλο εἰμὴ ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρώτατον καὶ πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ σοβαρῶς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ Τελωνεῖον, λέγει, Θεσσαλονίκης ἔχει ἤδη εἰσπράξῃ 23 ἑκατομμύρια τὰ δὲ εἰσπραχθέντα ποσὰ ἀπὸ ὅλα τὰ Τελωνεῖα ἀναμφισβητήτως εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ Ταμεῖον Τροχαίας Κινήσεως.

Ὁ κ. **Ι Βαλαλᾶς,** συνιστᾷ τὴν αὐτὴν ἀναφοράν.

Π. Βουρλούμης(Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἡ κατάργησις τοῦ προσθέτου δασμοῦ βενζίνης εἶναι ἀδύνατος, διότι ἡ Βουλὴ γνωρίζει ὅτι μέρος τούτου εἶναι ὑπάγγυον εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ τὸ δάνειον πρὸς τὸ Ταμεῖον Τροχαίας Κινήσεως. Γνωρίζει ἐπίσης ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ Ταμεῖον τοῦτο χρεωστεῖ περὶ τὰ 40—50 ἑκατομμύρια δι' ἐπιδόματα ἡνιόχων καὶ ἀξίων ὀχημάτων, δὲν εἶναι δὲ πρὸς τιμὴν τοῦ Κράτους ὅτι δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ τὰ πρὸς βιοπαλαιστὰς ὀφειλόμενα. Διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τούτου θὰ χρειασθῶμεν νέον δάνειον καὶ διὰ νὰ μᾶς δοθῇ τοιοῦτον ἐζήτησα ἀπὸ τὸν συνάδελφόν μου Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μοῦ αὐξήσῃ τὴν ἐπιχορήγησιν ἀπὸ 14 ἑκατομμύρια εἰς 20. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τοῦτο εἶναι ζήτημα δυνομικότητος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἁρμόδιος νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ εἶναι ὁ συνάδελφός μου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ν. Τζερμιᾶς. Ὁ ἐπιβληθεὶς φόρος διὰ τὸ Ταμεῖον Τροχαίας κινήσεως δὲν διετέθη διὰ τὸν σκοπὸν δι' ὃν διετέθη ἀλλὰ ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ διετέθη δι' ἄλλον σκοπόν, δὲν εἶναι δὲ δίκαιον μία τάξις ἐπαγγελματιῶν νὰ πληρώνῃ διὰ τὰς γενικὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους.

Γ. Μαρῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὡς πρὸς τὸν πρόσθετον δασμὸν ἠκούσατε ἀπὸ τὸν συνάδελφόν μου ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν ὅτι καὶ ὑπέγγυος εἶναι καὶ ἀνεπαρκὲς θεωρεῖται τὸ ποσὸν ὅπερ ἐξ αὐτοῦ εἰσέρχεται εἰς τὸ ταμεῖον τροχαίας κινήσεως, ζητεῖ δὲ ὁ συνάδελφός μου τὴν αὔξησιν αὐτοῦ ἀπὸ 14.000.000 εἰς 20.000.000. Ἑπομένως δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ ὁ πρόσθετος δασμός. Ὡς πρὸς τὸν κύριον δασμόν, γνωρίζετε κ. Βουλευταί, ὅτι εἶναι διατεθειμένος διὰ τὸ δάνειον ὁδοποιΐας ἢ μᾶλλον διὰ τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας, ὅσις ἐνδιαφέρει κυρίως τὸ αὐτοκίνητον. Οὐχ' ἧττον ὡς ἀνεκοίνωσα καὶ ἄλλοτε ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τὸ δυνατὸν τῆς ἐλαττώσεως τοῦ κυρίου δασμοῦ τῆς βενζίνης καὶ θὰ εἶναι εὐτυχὴς ἐὰν πεισθῇ ὅτι εἶναι δυνατὴ αὕτη.

Οἱ κ. κ. **Ι. Βκλαλᾶς** καὶ **Γ. Μόδης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν ἀγοραστῶν κτημάτων τοῦ δήμου Κοζάνης.

Ὁ κ. **Κ. Κοντοδίνας,** συνιστῶν τὴν αὐτὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι πρέπει νὰ περισταλοῦν ἐν μέρει τὰ δικαιώματα τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης, ἥτις φρονοῦσα ὅτι οἱ δῆμοι ἀπετέλουν ἐπὶ Τουρκοκρατίας τμῆμα τοῦ Δημοσίου ἐχαρακτήρισεν αὐθαιρέτως ὡς δημόσια κτήματα δύο οἰκίας τοῦ Δήμου Κοζάνης, αἵτινες ἠγοράσθησαν ὑπὸ ἐκεῖ κατοίκων ἐν δημοπρασίᾳ δυνάμει συμβολαίων, καὶ διέταξε τὴν βιαίαν ἀποβολὴν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐν καιρῷ χειμῶνος. Ἡ ἐνέργεια αὕτη, λέγει, τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς δημευτικὴ καὶ αὐθαίρετος καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ὅπως λάβῃ τὰ δέοντα μέτρα.

Θ. Σοφούλης (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Παρακαλῶ ὅπως ἔλθητε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ συνεννοηθῶμεν διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. **Ι. Τσονταρίδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν κτηνοτρόφων τῶν Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν Ζαρκαδιᾶς, Περόπης, Γέροντος κλπ. Καβάλλας εἰς οὓς ἀπαγορεύεται ἡ βοσκὴ τῶν ζώων των εἰς τὰς ἐκεῖ βραχώδεις ἐκτάσεις ἐκ μέρους τῶν δασικῶν ὀργάνων, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως διατάξῃ τὸν ἁρμόδιον Ἐπιθεωρητὴν νὰ μεταβῇ καὶ ἐπιθεωρήσῃ τὰς ἐκεῖ ἐκτάσεις, διότι εἶναι ζήτημα ἐνδιαφέρον ἀμέσως τοὺς κτηνοτρόφους τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ διότι οὐδέποτε ὑπῆρξαν αἱ ἐκτάσεις ἐκεῖναι δασικαί.

Οἱ κ. κ. **Μ. Βουλευδάκης, Π. Πολυχρονίδης** καὶ **Α. Μιλωνογιάννης** συνιστῶσιν αἴτησιν τοῦ ἀποστράτου μουσικοῦ Δ. Δραμπουκάκη καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ἀποσταλῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανάσης,** συνιστῶν ἀναφορὰν τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως τῶν Ἐφορικῶν Ὑπαλλήλων, λέγει, ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ σχετικῆς διαφορᾶς δικαιολογοῦσι τὴν ἀντίληψιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζηται ἡ προσπάθεια τοῦ Κράτους περὶ ποιοτικῆς βελτιώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς προσελήφθησαν οἱ 17 οὗτοι ὑπάλληλοι τοῦ Ἐφοριακοῦ κλάδου. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ, ὅτι ἀπέδειξεν ἡ πεῖρα, ὅτι ὑπάλληλοι χωρὶς νὰ ἔχωσι τὰ εἰδικὰ αὐτὰ προσόντα δηλαδὴ τὸ δίπλωμα τῆς Ἀνωτέρας Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἐξελίχθησαν εἰς ὑπαλλήλους διὰ τοὺς ὁποίους σεμνύνηται ἡ ὑπηρεσία, ἥτις τοὺς συμπεριλαμβάνει. Ἡ ἀντίληψις συνεπῶς αὕτη μειώνει τὸν ζῆλον τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν πρὸς μόρφωσιν καὶ παραιτέρω ἐξέλιξιν αὐτῶν. Ἄλλως τε καὶ οἱ ἔξωθεν, γνωρίζοντες, ὅτι μόλις φθάσουν εἰς ἕνα βαθμὸν θὰ σταματήσουν, διότι θὰ ἔρχωνται αὐριον ἄλλοι μὲ ἕν μόνον δίπλωμα ἄνευ ἄλλης τινὸς πείρας ἵνα καταλαμβάνωσι τὰς ἀνωτέρας θέσεις δὲν θὰ προσέρχωνται. Εἶναι ἀνάγκη συνεπῶς νὰ μὴ ἐπικρατήσῃ ἡ ἄποψις αὐτή.

Ὁ κ. **Γ. Μαρῆς** (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν), ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη κατόπιν ἐκτιμήσεως ἑκατέρωθεν.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν συνιστῶσιν καὶ οἱ κ.κ. **Ι.Νικολίτσας** καὶ **Κ. Κοντοδίνας**.

Ὁ κ. **Θ.Κολιαλέξης**, συνιστῶν ἀναφορὰν τῶν τελειοφοίτων μαθητριῶν τοῦ Ὁμηρείου Γυμνασίου Μικρᾶς Ἀσίας, λέγει ὅτι ἐν Σμύρνῃ εἶχεν ἱδρυθῇ τὸ Γυμνάσιον τοῦτο. Τὸ σχολεῖον αὐτὸ ἐξῆγε μοθητὰς καὶ μαθητρίας ἱκανοὺς νὰ φοιτήσωσιν εἰς ἀνωτέρας σχολάς. Ἀναπτύσσων δὲ τὰ μαθήματα ἅτινα ἐδιδάσκοντο ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ, λέγει, ὅτι κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1923 ἐδόθη εἰς τοὺς τελειοφοίτους τοῦ σχολείου τούτου τὸ δικαίωμα ὅπως διορίζωνται δημοδιάσκαλοι. Ἀλλ' οὗτοι παρακαλοῦσιν ὅπως θεωρηθῶσιν ὡς τελειόφοιτοι Γυμνασίου, διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον εἴτε ἄνευ ἐξετάσεων εἴτε κατόπιν τοιούτων. Τὸ ζήτημα τῶν ἐξετάσεων ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Π. Φλῶρος**, συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Χ. Καψιμάλη κατοίκου Ἰωαννίνων, λέγει, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ζητεῖ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ὅπως ὑποδείξῃ οὗτος εἰς τὴν Τράπεζαν τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ἐξαγορὰν ἀστικῶν ἀκινήτων διότι ἡ προθεσμία ἦτο μικρὰ καὶ ἤδη ἐκηρύχθησαν ἔκπτωτοι. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας νὰ κάμῃ τὰς δεούσας συστάσεις εἰς τὴν Τράπεζαν.

Ι.Παπαδάκης. Ἀνέρχομαι, κ. συνάδελφοι, εἰς τὸ Βῆμα, διότι πρόκειται περὶ ζητήματος γενικωτάτου ἐνδιαφέροντος, τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ κινήσεως τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν ἀρδεύσεων τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς Βερροίας. Ἀπὸ τριετίας, ἐπὶ τῆς Πάγκαλικῆς Δικτατορίας, κατηρτίσθη σύμβασις μεταξὺ Κράτους καὶ τῆς Ἑταιρείας «Βέρμιον» περὶ παραχωρήσεως τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων Βερροίας πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι εἰς τὸ κυροῦν ταύτην Νομοθετικὸν Διάταγμα ἐτέθη ὄρθιον δυνάμει τοῦ ὁποίου διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ σύμβασις ἔπρεπε νὰ ψηφισθῇ ἀπὸ τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Βουλήν. Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν ἐπεχειρήθη παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἡ ψήφισις τῆς συμβάσεως. Ἦλθε αὕτη ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ δὲν ἐψηφίσθη. Ἔκτοτε παραμένει ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα. Πρό τινος χρόνου ἐπεχειρήθη νὰ ἔλθῃ καὶ πάλιν τὸ ζήτημα ἐπὶ τάπητος, τὴν φορὰν ὅμως αὐτὴν οὐχὶ ἐκ μέρους τῆς ἐνδιαφερομένης ἑταιρείας, ἀλλ' ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἑταιρείας ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης, ἥτις ἔλαβε μίαν ὀψιὸν ἐκ μέρους τῆς ἑταιρείας «Βέρμιον» ὡσὰν νὰ ἐπρόκειτο ἡ ἑταιρεία αὐτὴ νὰ παραχωρήσῃ ἰδιοκτησίαν αὐτῆς. Ἐπὶ τῇ ἀνακινήσει τοῦ ζητήματος ἐξηγέρθη καὶ πάλιν ὁ λαὸς τῆς Βερροίας καὶ οἱ βουλευταὶ Θεσσαλονίκης καὶ Βερροίας συνήλθομεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας εἰς σύσκεψιν ἐκείνην ἐμείναμεν ἀπολύτως σύμφωνοι καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐδήλωσε κατηγορηματικῶς, ὅτι ἡ σύμβασις «Βερμίου» οὐσιαστικῶς καὶ νομικῶς δὲν ὑφίσταται ὅτι θὰ καταρτίσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ὑδραυλικῶν μηχανικῶν τοῦ Ὑπουργείου πρὸς μελέτην τῆς προτιμητέας λύσεως τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ὅτι θὰ προτείνῃ εἰς τοὺς δήμους τὴν προνομιακὴν παραχώρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πτώσεων. Αὐτὰ ἐδήλωσεν ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ εἰς τὴν ἀφιχθεῖσαν ἐπιτροπὴν τοῦ λαοῦ Βερροίας, μὲ τὸν Δήμαρχον Βερροίας ἐπὶ κεφαλῆς. Παρ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω οἱ ἐνδιαφερόμενοι τῆς ἑταιρείας «Βέρμιον» καὶ τῆς Βελγικῆς ἑταιρείας ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης διασπείρουσιν εἰδήσεις, ὅτι δῆθεν πρόκειται νὰ ἀνασυζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ ὅτι τὰ δικαιώματα τῆς ἑταιρείας «Βέρμιον» ἐπὶ τῶν ὑδραυλικῶν πτώσεων τῆς ἑταιρείας ὑφίστανται ἀκέραια διὰ λόγους ἴσως δημιουργίας κοινῆς γνώμης ὑπὲρ αὐτῶν. Αἱ φῆμαι, αὗται ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀνησύχησαν καὶ πάλιν τοὺς κατοίκους Βερροίας, οἱ ὁποῖοι δι' ἀθρόων τηλεγραφημάτων διεμαρτυρήθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τοὺς βουλευτάς. Θὰ παρακαλέσω τὸν ἀξιότιμον κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ προβῇ εἰς κατηγορηματικὰς δηλώσεις ἐνώπιον τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τοῦ ζητήματος, διὰ νὰ τεθῇ τέρμα εἰς μίαν ὑπόθεσιν, ἥτις ἀπὸ τριετίας κρατεῖ ἐν ἐξεγέρσει τὸν λαὸν ὁλοκλήρου τῆς περιφερείας Βερροίας. Παρέλειψα ἐν τῷ μεταξὺ νὰ σᾶς δηλώσω, κ. Ὑπουργέ, ὅτι εὑρίσκομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ δώσω τὴν πληροφορίαν εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι κατόπιν τοῦ ἐγγράφου τὸ ὁποῖον ἀπηυθύνατε εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης συνῆλθε τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐγκρίναν ἀπολύτως τὰς σκέψεις σας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ μέρους τοῦ Δήμου ἐκμετάλλευσιν τῆς ὑποδειχθησομένης ἐκ μέρους ἡμῶν ὑδραυλικῆς δυνάμεως διὰ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν κίνησιν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

Α. Χρηστομάνος. (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει καταλήξει εἰσέτι εἰς ὁριστικὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπόφασιν. Πράγματι ἐπειδὴ ὑπάρχουν διάφοροι μελέται ἐπὶ τῶν ὑδραυλικῶν πτώσεων τῆς Μακεδονίας συνέστησεν ἐπιτροπήν, ἥτις θὰ μελετήσῃ ποία τῶν ὑπαρχουσῶν μελετῶν εἶναι ἡ καταλληλοτέρα πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς χρησιμοποιήσεως μιᾶς ἐκ τῶν πτώσεων τούτων διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν καὶ τὴν ἠλεκτρικὴν κίνησιν τῆς Θεσσαλονίκης. Τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι ἡ ὑπάρχουσα σύμβασις περὶ χρησιμοποιήσεως τῶν ὑδραυλικῶν δυνάμεων τοῦ Τριποτάμου δὲν ἐπεκυρώθη ἐν τέλει διὰ νόμου, ὡς προέβλεψεν αὕτη καὶ συνεπῶς θὰ ληφθῇ πᾶν μέτρον ἐξυπηρετικὸν τῶν γενικῶν συμφερόντων τοῦ τόπου, ἐφ' ὅσον οἱ ὅροι τῆς ὑπαρχούσης συμβάσεως δὲν εἶναι συμφέροντες ἢ προσβάλλουσι τὰ συμφέροντα καὶ τὰ συναισθήματα τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας, ἥτις παρέχει τὴν ὑδραυλικὴν ταύτην δύναμιν, Δέον ὡσαύτως νὰ τονίσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο λίαν εὐτυχὴς ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναλάβωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἤτοι δῆμοι καὶ κοινότητες, ὡς ἔπραξε τοῦτο ἤδη ὁ δῆμος Χανίων, Καβάλλας, Πατρέων κλπ. καὶ πράττουσι πᾶσαι αἱ λιμενικαὶ ἐπιτροπαί, ὑδραυλικὰ ταμεῖα κλπ. Ἄλλως τε καὶ ἐν Ἑσπερίᾳ τὰ πλεῖστα ἔργα συγκοινωνίας, φωτισμοῦ ἢ ὑδρεύσεως εἶναι δημοτικὰ ἢ κοινοτικά. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ οὐχ' ἧττον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους νὰ συντελεσθῇ τὸ ἔργον τοῦτο ὡς τάχιστα ἵνα μὴ χάνεται ματαίως τόσος πλοῦτος, χυνόμενος πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ συντελῶν πρὸς παραγωγὴν τελμάτων καὶ ἑλῶν.

Ὁ κ. **Ν. Τζερμιᾶς**, λέγει, ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δὲν εἶναι ἀπολύτως ἱκανοποιητική. Θέλομεν νὰ λυτρωθῶμεν ἀπὸ τὰς ξένας ἑταιρείας. Αἱ μελέται αἵτινες γίνονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας πρέπει νὰ ἔχωσιν ὡς βάσιν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ δήμου Θεσσαλονίκης. Αἱ πτώσεις τοῦ ὕδατος πρέπει νὰ παραχωρηθοῦν εἰς τὸν δῆμον διὰ νὰ ἔχῃ οὗτος καὶ τὴν σχετικὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν. Εὐτυχῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δύναται ὁ δῆμος Θεσσαλονίκης νὰ συνάψῃ δάνειον τῇ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους καὶ θὰ εὑρίσκεται συνεπῶς εἰς θέσιν νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰς πτώσεις αὐτάς. Πρέπει, λέγει, νὰ ἀπαλλαγῶμεν τὸ ταχύτερον τῶν ξένων ἑταιρειῶν ὁ δὲ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, φρονῶ, ὅτι ἔχει πεῖραν πικρὰν τῶν συμβάσεων, τὰς ὁποίας ἐκληροδότησαν οἱ προκάτοχοί του.

Ὁ κ. **Ι. Βαλαλᾶς** ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἔλαβε τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ δώσῃ τὴν δέουσαν λύσιν. Τὸ ζήτημα τῶν πτώσεων, λέγει, δίδει ἀξίαν εἰς αὐτὰς ἀναλόγως μὲ τὴν πελατείαν εἰς δὲ τὴν Θεσσαλονίκην εὐτυχῶς ὑπάρχει ἡ πελατεία αὕτη. Ἀναπτύσσων τὸν τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πτώσεων τῶν ὑδάτων καταλήγει λέγων ὅτι εἶναι γνωστὸν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Ὑπουρ-

γοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὅσα ἐς παρακαλεῖται νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μελέτας του.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** λέγει ὅτι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὁ λαὸς Βερροίας δὲν ἔχῃ νὰ φοβηθῇ τίποτε. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης, δὲν πρέπει, λέγει, αὕτη νὰ ἀνησυχῇ ἐφόσον τὸ ζήτημα εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Παρακαλῶ, λέγει, μόνον ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ μελέτη ἵνα δυνηθῇ ὁ δῆμος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς πώσεως τῶν ὑδάτων.

Ὁ κ. **Σ. Τσακμάνης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔκαμε τόσον εὐαισθήτους τοὺς κατοίκους Βερροίας, ὥστε παρ' ὅλας τὰς δηλώσεις τὰς ὁποίας εἶχε κάμει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, ἤρκεσεν ἡ ἀναγγελία μιᾶς εἰδήσεως εἰς τὰς ἐφημερίδας διὰ νὰ ἀνησυχήσουν ἐκ νέου οἱ κάτοικοι οὗτοι. Εὐτυχῶς ἐγένετο ἡ δήλωσις σήμερον αὕτη ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ὁποίαν τοῦ ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας.

Ὁ κ. **Α. Βευτυρᾶς** λέγει ὅτι ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς Θεσσαλονίκης προκειμένου νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὸ ζήτημα ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ τῆς κινήσεως τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης τόσον ῥιζικὴ θεραπεία εἶναι διατεθειμένος νὰ ἀναμείνῃ καὶ ἓν καὶ δύο ἀκόμη ἔτη. Ἑπομένως δὲν ἐπείγει τόσον τὸ ζήτημα ἂν πρόκειται νὰ ἐπιλυθῇ ἡ λύσις αὕτη.

Ὁ κ. **Μ. Σαμαρᾶς** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου βιομηχάνων Μακεδονίας.

Ὁ κ. **Γ. Κοκκινάκης**, συνιστῶν ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου ἰδιοκτητῶν κάρρων Ἡρακλείου, λέγει ὅτι τοῦτο ζητεῖ διὰ τῆς ὑποβληθείσης εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορᾶς του ὅπως μὴ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν ἐν τῷ νομῷ Ἡρακλείου, στηρίζει δὲ τὴν αἴτησίν του ταύτην πρῶτον εἰς τὴν ἀνάγκην ἣτις εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς φοβερᾶς οἰκονομικῆς κρίσεως τῆς ματιζούσης ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως τὸν νομὸν Ἡρακλείου καὶ δεύτερον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ὑπάρχει δίκτυον ἁμαξητῶν ὁδῶν ἐν τῷ νομῷ τούτῳ, αἱ ὑπάρχουσαι δὲ ὁδοὶ Ἡρακλείου Μεσσαρᾶς καὶ Πεδιάδος εὑρίσκονται εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατάστασιν ὥστε δὲν ἔχωσι νὰ φοβηθῶσι τίποτε ἀπὸ τὰ κάρρα τὰ ὁποῖα ἐργάζονται κυρίως εἰς βατοὺς δρόμους κατασκευασθέντας ὑπὸ τῶν διαφόρων κοινοτήτων. Οἱ ἰδιοκτῆται κάρρων ζητοῦσι συγχρόνως, ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 23, νὰ χορηγηθῇ τότε εἰς αὐτοὺς 10ετὴς προθεσμία ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ δυνηθῶσι νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα διὰ νὰ ἐπισκευάσωσι τοὺς προχοὺς τῶν κάρρων αὐτῶν δι' ἐλαστικῶν ὅπως ὁρίζει ὁ νόμος. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ μεριμνήσῃ ὅπως ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ πόθου τῶν αἰτούντων, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἐκ τῶν ὑπερχιλίων ἰδιοκτητῶν κάρρων τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου 800 περίπου εἶναι πρόσφυγες, οἵτινες εὑρίσκονται ἐν ἀπολύτῳ ἀδυναμίᾳ νὰ συμμορφωθῶσι ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἂν ὄχι ἡ ζητουμένη προθεσμία τοὐλάχιστον 5ετὴς τοιαύτη. Ἄλλως τε δὲν ἤρχισεν ἀκόμη ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδῶν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας Μακρῆ, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰκαταασκευασθῶσιν αἱ ἁμαξηταὶ ὁδοὶ αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ νόμου, ἐντὸς 5ετίας, συνεπῶς οὐδὲν ἔχει νὰ ζημιωθῇ τὸ δημόσιον καὶ ἡ εἰρημένη ἑταιρεία.

Α. Χρηστομάνες (Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας). Νὰ μοῦ σταλῇ ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ διὰ νὰ τὴν μελετήσω.

Ὁ κ. **Ε. Τριπεδάκης**. Συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνεταιρισμοῦ Δραπανίων Κρήτης.

Παρελθούσης τῆς ὥρας αἱ λοιπαὶ ἀναφοραὶ ἀναβάλλονται.

Ὁ κ. **Π. Ἀργυρόπουλος** (Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν) καταθέτει σχέδιον νόμου «περὶ συστάσεως ὑπηρεσίας ἐμπορικῆς ἀεροπλοΐας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν». Ἀναπτύσσων τοῦτο, λέγει ὅτι ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἐξαιρετική. Εὑρίσκεται αὕτη εἰς τὴν διασταύρωσιν ὅλων τῶν ἐναερίων γραμμῶν διὰ τὴν Συρίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰς Ἰνδίας, ἀλλ' ἡ πλεονεκτικὴ αὕτη θέσις μᾶς ἐπιβάλλει καὶ ὑποχρεώσεις, διότι ἔχομεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν ζωτικὰ ζητήματα. Ἡ συγκοινωνία αὕτη ἐξυπηρετεῖ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, διότι φέρει αὐτὴν ταχέως εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μὲ τὰ μεγάλα κέντρα. Πρέπει ὅμως νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ συμφέροντά μας, ἅτινα δύνανται νὰ κινδυνεύσουν ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν. Τὸ νομοσχέδιον καθορίζει τὴν ἀκριβῆ δικαιοδοσίαν τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ καθορίζει συγχρόνως ὅρους ὑφ' οὓς εἶναι δυνατὸν νὰ διευκολύνωμεν τὴν διεθνῆ συγκοινωνίαν. Ἀναπτύσσων τὰ ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διευκολύνονται οἱ ξένοι καὶ ἐξασφαλίζονται καὶ τὰ συμφέροντα ἡμῶν, δὲν θίγεται δὲ ἡ ἁρμοδιότης τῶν δύο Ἐπιτελείων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιατζιάνος** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΤΟΔ' περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας». Τὸ νομοσχέδιον, λέγει, τοῦτο παρακαλῶ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπηρεσιακὸν διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ληφθείσης κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν, πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἐπερωτήσεων θὰ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Ἐπαρχίας Κορίνθου».

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ἡ δευτέρα συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπερατώθη, ἀνῆλθον δὲ εἰς τὸ Βῆμα διὰ νὰ ἀνακοινώσω τὰς τροπολογίας τὰς ὁποίας ἐδέχθην καὶ αἱ ὁποῖαι ἐκτυπωθεῖσαι ἤδη διενεμήθησαν. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ τροπολογία περὶ μεταφορᾶς τῆς ἕδρας εἰς τὴν Κόρινθον. ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διαμένουσιν ἐν Ἀθήναις, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐπιβάλλεται ὁ Ὀργανισμὸς νὰ εἶναι μᾶλλον μακρὰν παρὰ πλησίον τῆς Κορίνθου. Ἀναπτύσσει εἶτα τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ 1ου ἄρθρου σχετικῶς μὲ τὴν σεισμοπαθῆ περιφέρειαν, ἐν ᾗ περιλαμβάνονται αἱ κοινότητες τοῦ τέως δήμου Κορίνθου καὶ περιχωριτῶν καὶ εἰς ἣν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ ἄλλαι Κοινότητες ἔξω τῶν ἀνωτέρω δήμων, ἐὰν ἤθελον ζητήσει τοῦτο ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου.

Π. Τσαλδάρης. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη ἐννοεῖται ὅτι δύναται νὰ γίνῃ τῇ αἰτήσει καὶ ἑνὸς σεισμοπαθοῦς καὶ ὄχι ὁλοκλήρου περιφερείας.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Μάλιστα. Συνεχίζων, λέγει, ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἐγένετο δεκτὴ τροπολογία περὶ τῶν Καζίνων, διότι θὰ ἦτο δυνατὸν κατ' ἄλλον τρόπον νὰ μειωθοῦν τὰ ἔσοδα διὰ τὸ Λουτράκι. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν πόρων, λέγει ὅτι δὲν ἠδυνήθη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀπόψεις τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ λαϊκοῦ κόμματος καὶ νὰ καθορίσῃ ἀπὸ τοῦδε ἓν ποσόν. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδέχθη νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ νόμῳ τὸ τοιοῦτον, διότι ἤθελε νὰ ἔχῃ ἐλευθέρας τὰς χεῖρας, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἀνέγραφεν ἑκάστοτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐκτιμῶσα ἀναλόγως τὰς ἀνάγκας τοῦ Ὀργανισμοῦ. Εἰς τὸ τέταρτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 4 προσετέθη διάταξις καθ' ἣν αἱ τυχὸν φορολογίαι ἐπιβάλλονται δι'

εἰδικῶν νόμων. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἐξηγέχθη ἡ γνώμη ὅτι ἐπερίττευον τρεῖς διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Συγκοινωνίας, ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη δὲν ἐγένετο δεκτή, διότι διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν τριῶν αὐτῶν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ θὰ διευκολύνηται ἡ ταχυτέρα περαίωσις τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εἰς τὸ ἄρθρον 5 εἶναι ἐγγεγραμμένη διάταξις καθ' ἣν μέλος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ θὰ εἶναι καὶ ἓν μέλος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἰδιοκτησίας Κορίνθου.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ μέλος τοῦτο θὰ εἶναι ἄνευ ψήφου καὶ θὰ ἔχῃ γνώμην συμβουλευτικήν.

Θ. Κολιαλέξης. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ Α. Ο. δέον νὰ εἶναι ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἁπλούστατον καὶ ὄχι πολυσύνθετον εἰδ' ἄλλως νὰ τεθῇ καὶ ὁ Πρόεδρος τῶν λεμβούχων ἀφοῦ θὰ λάβωσι χώραν σοβαρὰ λιμενικὰ ἔργα, ὁ Πρόεδρος τῶν Δικηγόρων καὶ ὁ Πρόεδρος τῶν Ἰατρῶν.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν δυνάμεθα, λέγει, νὰ παραλείψωμεν τὰ ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα καὶ νὰ ὁρίσωμεν ἀντιπρόσωπον τοῦ συνδέσμου τῆς Ἰδιοκτησίας Κορίνθου ὅστις δὲν θὰ ὠφελήσῃ ἀπολύτως τὰ πράγματα.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, συνεχίζων ἀναπτύσσει καὶ τὰς ἄλλας τροπολογίας καὶ ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τὴν ἀφορῶσαν τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην τονίζει, ὅτι τὸ αἴσθημα τῆς Βουλῆς ἦτο τοιοῦτον ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ ἐπαναλήψῃ καὶ πάλιν ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Μητροπολίτου θεωρεῖται καὶ εἶναι ἀπαραίτητος. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 εἰς τὸ ὃν ἐδάφιον ἐμειώσαμεν τὴν προθεσμίαν καθ' ἣν θὰ ἀπεφαίνετο ὁ Ὑπουργὸς εἰς 15 ἡμέρας.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν ὁρίζετε καλύτερον τὰς ἀποφάσεις ἐγὼ ὡρισμένου ποσοῦ σύμφωνα μὲ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν ὑπέβαλον.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἠμπορεῖ νὰ μὴ εἶναι ζήτημα χρηματικόν, ἀλλὰ ἀρχῆς ἢ ἁρμοδιότητος.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ἀπέβλεπον νὰ δρᾷ ὁ Ὀργανισμὸς ταχέως.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς Ἐθν. Οἰκονομίας). Εἰς τὸ ἄρθρον 12 ἐθεσπίσθησαν 40ετεῖς δουλεῖαι ἐπὶ τῶν γηπέδων τοῦ Δημοσίου κλπ. Εἰς τὸ 14ον αἱ ἀπαλλοτριώσεις ἐθεωρήθησαν δημοσίου ὠφελείας καὶ ἐγένετο ἀντίδικος ὁ Ὀργανισμός. Εἰς τὸ 15ον ἄρθρον αἱ ὑφιστάμεναι ὑποθῆκαι περιωρίσθησαν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν γηπέδων. Εἰς τὸ ἄρθρον 16ον δίδομεν δάνειον ἐκτὸς τῶν Διευθυντῶν Ξενοδοχείων καὶ εἰς ἰδιώτας.

Π. Πετρίδης. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ κατανεμηθῇ εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντας διαμερίσματα πρὸς ἐνοικίασιν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Μάλιστα. Συνεχίζων, λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 17 ἀποτελεῖ ἔγκρισιν τῶν μέχρι τοῦδε δαπανῶν. Ἐλέχθη ὅτι μέχρι τοῦδε ἐγένοντο σπατάλαι. Ἐὰν οἱ κ. κ. Συνάδελφοι γνωρίζουν τι θετικὸν περὶ σπατάλης καὶ καταχρήσεως παρακαλῶ τούτους νὰ τὸ καταγγείλωσιν διὰ νὰ δώσουν οἱ τυχὸν κατασταθέντες εὐθύνην τῶν πράξεών των. Αὐταὶ εἶναι αἱ τροπολογίαι, αἵτινες ἐπῆλθον εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο καὶ αἵτινες ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ προστασία τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν σεισμοπαθῶν δὲν εἶναι ἁπλαῖ ὑποσχέσεις.

Ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινός**. Παρακαλῶ, λέγει, νὰ μοῦ δηλωθῇ ἐὰν τυχὸν ἐξ ἀβλεψίας ἀνεγράφη ἡ διάταξις περὶ ἐνισχύσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἰδιοκτησίας Κορίνθου. Δὲν πρέπει, λέγει, νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἀπὸ προχθὲς ἕως σήμερον ἐμεσολάβησαν ταραχώδεις σκηναὶ εἰς τὴν Κόρινθον. Παρακαλῶ λέγει, ἡ διάταξις αὕτη νὰ διαγραφῇ.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἂς ἀποφασίσῃ περὶ τούτου ἡ Βουλή.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐξυπηρετεῖ τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐξυπηρετεῖ ἄτομα καὶ παρακαλῶ νὰ διαγραφῇ.

Π. Τσαλδάρης. Πάντως πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ διὰ τοῦτο.

Ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** λέγει ὅτι τὰ εἰσοδήματα ἐκ τῶν λουτρῶν πρέπει νὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς Λουτροπόλεως. Ἐπ' αὐτοῦ, λέγει, εἶχα κάμει προχθὲς τροπολογίαν τὴν ὁποίαν εἶχε δεχθῇ σύσσωμος ἡ Βουλή.

Π. Τσαλδάρης. Σχετικῶς, λέγει, μὲ τὴν πρότασιν ἣν ἔκαμεν καὶ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν καὶ εἰς ἣν δὲν ἐδόθη ἀπάντησις φοβοῦμαι μήπως τὸ ποσὸν ὅπερ θὰ δίδῃ ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι τὸ ἀπαιτούμενον, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἐπιβραδυνθῇ ἡ ταχεῖα ἀποκατάστασις τῆς ἀτυχοῦς Κορίνθου. Τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον τίθεται ὡς πρὸς τὴν παραχώρησιν ὡρισμένου ποσοῦ εἶναι συναφὲς καὶ μὲ τὴν ἄλλην διάταξιν, πῶς δηλαδὴ καὶ κατὰ πόσον θὰ ἀπαλλαγοῦν οἱ λαμβάνοντες δάνεια καὶ δὴ ὡς πρὸς τοὺς τόκους αὐτῶν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦν οἱ σεισμοπαθεῖς εἶναι ὅτι θέλουν μίαν σχετικὴν ἀνακούφισιν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τόκους.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὸ σχετικὸν ἄρθρον (ἀναγινώσκει) Θεσπίζει μίαν πενταετίαν ἤτις εἶναι ἀρκετή.

Π. Τσαλδάρης. Δὲν εἶμαι σύμφωνος διότι ἡ διάταξις ἔχει τὶ πλημμελὲς ἐφόσον καὶ μικρὸν εἶναι τὸ διάστημα καὶ τίθενται καὶ αἱρέσεις δεδομένου ὅτι λέγει «ἀναλόγως τῶν ζημιῶν καὶ τῶν βαρῶν» ποίων βαρῶν; Εἶναι εὔκολος ἡ ἐξακρίβωσις τούτων; Εἶναι ἐπαρκὴς ἡ πενταετὴς ἀπαλλαγὴ τόκου διὰ νὰ κινηθῇ πάλιν ὁ τόπος; Θὰ συνίστων συνεπῶς νὰ μὴ ἐφαίνετο τόσον φειδωλὴ ἡ Κυβέρνησις καὶ μᾶλλον θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπισπευσθῇ ἕνδριον χρονικὸν ἄνευ ὅρων καὶ ἓν ἄλλο μὲ ὅρους.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Πρέπει ὅμως νὰ μὴ ἐξομοιωθοῦν ὅλοι οἱ εὔποροι καὶ ἄποροι. Οἱ πρῶτοι δὲν ἔχουν τόσην ἀνάγκην ἀναστολῆς τόκων καὶ πρὸς τοὺς ἀσθενεστέρους πρέπει νὰ εἴμεθα περισσότερον παραχωρητικοί.

Π. Τσαλδάρης. Θὰ εἶναι δύσκολον νὰ ἐξακριβωθῇ ἄλλως τε ποῖοι ἔχουν ἀνάγκην.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἡ Κυβέρνησις δυστυχῶς δὲν ἔχει ἀκόμη σαφῆ ἔννοιαν τῶν ζημιῶν. Τὰ ἀπαιτηθησόμενα ποσὰ εἶναι διαφιλονικούμενα. Ἀφῆστε νὰ λειτουργήσῃ ὁ ὀργανισμὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ φανῇ μητρυιά. Ἤδη ἐδαπάνησεν 70 ἑκατομμύρια, θὰ δώσῃ ἐπιχορήγησιν, θεσπίζει ὡρισμένας προσόδους, δίδει ἀτελείας, θὰ κάμῃ δάνεια, ἀπαλλοτριώσεις κλπ. Εὐτυχῶς ἡ Κορινθία εἶναι ἐκ τῶν εὐφορωτέρων ἐπαρχιῶν καὶ ἐὰν ἀπωλέσθησαν αἱ οἰκίαι δὲν ἀπωλέσθησαν οὔτε τὰ χωράφια οὔτε αἱ σταφίδες οὔτε τὰ μετρητά. Σεῖς κάμνετε βέβαια τὸ καθῆκον σας.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εἶμαι σύμφωνος ὅτι πρέπει νὰ χωρήσωμεν τὰς κατηγορίας τῶν παθόντων εἰς εὐπόρους καὶ πένητας. Παρακαλῶ λοιπὸν διὰ τοὺς τελευταίους νὰ γίνῃ 8ετία καὶ διὰ τοὺς ἄλλους 5ετία.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Νὰ γίνῃ 3 διὰ τοὺς μὲν καὶ 8 διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐὰν ὁ ὀργανισμὸς ἔχει ἀρκετὰ χρήματα δὲν θὰ πιέζῃ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς.

Π. Πετρίδης. (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δεχόμεθα νὰ γίνῃ οὕτω.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Μέχρι 3 ἐτῶν διὰ τοὺς εὐπόρους καὶ 8 διὰ τοὺς ἀπόρους.

Π. Τσαλδάρης. Όπως ἔχῃ τεθῇ ἡ διάταξις τὸ σχετικὸν ἄρθρον, ὅπως ἐπιθυμεῖ περὶ αὐτοῦ ποὺ λέγετε.

Π. Τσαλδάρης. Όπως ἔχῃ τεθῇ ἡ διάταξις τὸ σχετικὸν ἄρθρον, ὅπως ἐπιθυμεῖ περὶ αὐτοῦ ποὺ λέγετε.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀναγνώσκει τὸ σχετικὸν ἄρθρον 15.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶναι ἐνιαίως τὸ ζήτημα. Θὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ ὀργανισμὸς θὰ δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς μὲν εὐπόρους μέχρι λεπτῶν τοὺς δὲ πτωχοὺς μέχρι δεκάρας.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ἐπρότεινα μέχρι 3 ἐτῶν νὰ γίνεται καθολικὴ ἀπαλλαγή, διότι ὄχι μόνον μοῦ ἐγένετο ἡ παράστασις αὐτή, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχω ἰδίαν γνῶσιν τῶν πραγμάτων, διότι ὑπάρχουν πολλοὶ ἔχοντες χρέη διὰ γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν καὶ αὐτοὶ δὲν λαμβάνουν καμμίαν εὐκολίαν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ ἔχῃ λόγος ὁ ὀργανισμὸς νὰ ἀριθμῇ εὐκολίας.

Π. Τσαλδάρης. Βάλετε τότε γενικῶς δι' ὅλα τὰ βάρη τὴν δεκάραν.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅτι ὅπως ἔχει ἡ διατύπωσις εἶναι ἀρκετή.

Π. Τσαλδάρης. Παρακαλῶ νὰ γίνῃ μία ἑρμηνευτικὴ δήλωσις καὶ τότε δὲν ἔχω ἀντίρρησιν. Δηλαδή, ὅτι δύναται ὁ ὀργανισμὸς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει καὶ ἄλλα βάρη.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Λαμβάλλετε ὅτι δὲν θὰ ἐπηρεασθῇ ὁ ὀργανισμὸς ὅταν ξέρῃ ὅτι αὐτοὶ εἶναι κατάχρεοι ἀπὸ ἄλλα χρέη;

Π. Ταλδάρης. Νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ δήλωσις εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ἑρμηνευτικὴ καὶ ἐγὼ ἀρκοῦμαι εἰς τὴν δήλωσιν αὐτήν. Ἂς τεθῇ καὶ ὡς ὁδηγία διὰ τὸν αὐτόνομον ὀργανισμόν. Ὁ ὀργανισμὸς δύναται κατὰ τὰς περιπτώσεις νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει ἐὰν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα χρέη.

Β. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κυττάξετε τὸ κείμενον, λέγει, ἀναλόγως ἐκ τῶν σεισμῶν ζημίαιν λοιπὸν ἂν αὐτὸς ἦτο χρεωμένος πρότερον καὶ ἡ κατάστασις του ἡ οἰκονομικὴ ἐκ τῶν σεισμῶν ἔγινε χειροτέρα, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸ ὑπ' ὄψει του ὁ ὀργανισμός.

Π. Ταλδάρης. Ἀρκοῦμαι νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐπίσημος δήλωσις ὡς ἑρμηνεία. Ἀντιλαμβάνομαι τί θέλετε νὰ εἴπητε κ. Πρόεδρε.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἐὰν πρόκειται περὶ ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶναι βεβαρυμένος μὲ πολλὰ χρέη καὶ κατεστράφη ἐκ τῶν σεισμῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ τὸν λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ὁ ὀργανισμός.

Π. Τσαλδάρης. Μάλιστα παρακαλῶ νὰ τεθῇ ὡς ἐπίσημος δήλωσις εἰς τὰ πρακτικὰ ἤτις ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ ἀρκοῦμαι εἰς αὐτό.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Μάλιστα.

Μετ' ὀλίγα ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως ἡ δοθεῖσα, παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἑρμηνεία εἰς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τεθῇ ὡς ἐπίσημος ἑρμηνεία αὐτοῦ.

Π. Τσαλδάρης. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἀπαλλοτριώσεων, συνεχίζει, πῶς τὸ ἔχετε διατυπώσει.

Π. Βουρλούμης. (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Εἶναι τὸ ἄρθρον 14.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** συνεχίζων τὰς παρατηρήσεις του λέγει ὅτι ἡ κοινότης Λουτρακίου παραπονεῖται ὅτι τὸ ποσὸν ὅπερ παρέχεται πρὸς ἀποζημίωσιν δὲν εἶναι ἐπαρκὲς οὔτε ἀποτελεῖ ἱκανοποίησιν, διότι ἀναλογοῦν 690—700 χιλιάδες δραχμαὶ ἑτησίως. Μὲ τοῦτο δὲν ἱκανοποιοῦνται αἱ ἐνδιαφερόμεναι Κοινότητες. Θὰ παρεκάλουν νὰ ηὐξάνετο κατά τι τὸ ποσὸν τοῦτο δεδομένου ὅτι ἡ κοινότης Λουτρακίου ἔχει χρέος 3—4 ἑκατ.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 δίδει πλήρη ἱκανοποίησιν μὲ τὸν μέσον ὅρον τῶν προσόδων τῆς τριετίας σὺν τῇ προσθήκῃ τοῦ 10 0/0. μὴ λησμονῆτε δὲ ἐξ ἄλλου ὅτι ὁ ὀργανισμὸς εἶναι τῶν Κορινθίων.

Π. Τσαλδάρης. Τὸ Λουτράκι ἔχει χρέος 4 ἑκατομμύρια ἀπὸ δὲ τὴν χορήγησιν θὰ πέρνουν καὶ αἱ ἄλλαι κοινότητες.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) Νὰ τὸ αὐξήσωμεν τὸ ποσοστόν.

Π Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Νὰ τὸ αὐξήσωμεν.

Π. Τσαλδάρης. Νὰ γίνῃ 20 0/0.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Νὰ γίνῃ τότε 15 0/0.

Π. Τσαλδάρης. Ἀπὸ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ὑπάρχει κολοσσιαία μεταβολὴ ἐσόδων καὶ δικαιολογεῖται ἡ αὔξησις τοῦ ποσοστοῦ.

Π. Ἀραβαντινός. Μήπως ἐπιβαρυνθοῦν αἱ ἄλλαι πόλεις;

Π. Τσαλδάρης. Δὲν θέλω νὰ ἀδικηθῇ κανείς. Ἄλλως τε δεδομένου ὅτι δὲν ἔχομεν ὁριστικὴν εἰσέτι τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ Κράτους εἶναι αὐτονόητον ὅτι τὸ Κράτος θὰ ἐγγυηθῇ τὸ δάνειον. Καταλήγων λέγει ὅτι πρέπει νὰ εἶναι εἷς τὸν ὀργανισμὸν καὶ εἷς ἀντιπρόσωπος τῶν ἰδιοκτητῶν ἄνευ ψήφου ἐφ' ὅσον οἱ ἰδιοκτῆται καταβάλουν προσπάθειαν νὰ μὴ γίνωνται δαπάναι ἄνευ λόγου.

Π. Ἀραβαντινός Ἐφ' ὅσον λέγει διευκρίνησιν προχθὲς ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ΣΠΑΠ διὰ λόγους πολιτικῆς εὐθυξίας, θὰ εἶναι ἀντιπολιτευτικὸν ἤδη νὰ ἐνισχύσωμεν παρομοίας ὑπονοίας, ὅτινες εἰς τὸν ὀργανισμὸν πρόσωπον ἀνῆκον εἰς κατηγορίαν ἐναντίον τῆς ὁποίας ἐξηγέρθη προχθὲς ὁ λαὸς τῆς Κορίνθου.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Τὰ ἑπτὰ θὰ γίνουν 3.

Π. Ἀραβαντινός. Δεδομένου μάλιστα, ὅτι ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ ἔχουν συμβουλευτικὴν γνώμην καὶ ἔχομεν ὅλοι οἱ πολιτευόμενοι συμφέρον νὰ μὴ ἐμπλακῶμεν εἰς ἔριδας.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις ἐφ' ὅσον μάλιστα τὸ Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ συμπλήρωσιν τῶν μελῶν των.

Π. Τσαλδάρης. Ἐγὼ ἐξετέλεσα τὸ καθῆκόν μου καὶ ἡ Κυβέρνησις ἂς κάμῃ τὸ ἰδικόν της.

Π. Πετρίδης (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Εὐχαριστῶ λέγει, τὸν σεβαστὸν ἀρχηγόν μου, διότι ηὔξησε τὸ ποσὸν τῶν 15.000.000 διὰ τὰ ξενοδοχειακὰ δάνεια εἰς 20.000.000 ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ διασαφηνισθῇ ἂν δύναται νὰ περιληφθοῦν εἰς αὐτοὺς καὶ οἱ ἐνοικιάζοντες δωμάτια.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Περιλαμβάνεται πᾶς οἱοσδήποτε ἔχων ἀνάγκην.

Μετ' ὀλίγον αἱ δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1,2,3 καὶ 4 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 5 ἀποριπτομένης τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τοῦ κ. Κολιαλέξη. Ἐπίσης γίνον αἱ δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 6,7,8 καὶ 9.

Ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου ἀναγινώσκεται ἡ τροπολογία τῶν κ.κ. **Σ. Ἀνθρακοπούλου, Δ Φλωριᾶ** κλπ., περὶ ἀπελείας δι' ἀνοικοδόμησιν τῶν σεισμοπαθῶν μελῶν τοῦ νομοῦ Σερρῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἡ τροπολογία ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Συν. ἀγ. ματος.

Δ Φλωριᾶς. Παρακαλῶ, λέγει, τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν τροπολογίαν αὐτήν. Διότι οὕτω παρέχεται εὐχέρεια ἄνευ εἰδικοῦ νόμου νὰ ἀνοικοδομηθοῦν τὰ πολυπαθῆ μέρη τοῦ νομοῦ Σερρῶν.

Σ. Ἀνθρακόπουλος Ποιεῖται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν εἶναι δυνατὸν διότι ἔχομεν καὶ τὸ κώλυμα τοῦ Γεν. Λογιστηρίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἀφοῦ ἀντίκεινται εἰς τὸ Σύνταγμα.

Μετ' ὀλίγα ὑποβαλὸν εἰς τροπολογίαν, δηλούντων ὅτι τὴν ἀποσύρουν γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 10 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 11. Ἀναγινωσκομένου τοῦ ἄρθρου 12 ὁ κ. **Π. Καρασεβδᾶς** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν τὴν δέχομαι.

Π. Καρασεβδᾶς. Τὰ Λουτράκι, λέγει, ἀνήκει εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ κάθε εἰσόδημα ἐκ τῆς λέσχης αὐτοῦ πρέπει νὰ διατίθηται διὰ τὰ λουτρά.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἂν γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία σας ὁ ὀργανισμὸς γίνεται ἐξίπνου.

Π. Καρασεβδᾶς. Διαμαρτύρομαι, λέγει, διότι δὲν θὰ γίνῃ πολὺ λουτρόπολις τὸ Λουτράκιον, ἀφοῦ τὰ εἰσοδήματα καὶ αὐτῆς τῆς λέσχης δὲν θὰ διατεθοῦν πρὸς βελτίωσιν τῶν λουτρῶν.

Π. Βουρλούμης (Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) Οὔτε οἱ Λουτρακιῶται δὲν τὸ θέλουν αὐτό.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τοῦ Λουτρακίου, ἀλλ' ὅταν περισσεύσουν χρήματα.

Μετ' ὀλίγα, ἀποριπτομένης τῆς τροπολογίας, γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 12, 13, 14, 15, 16, 17 καὶ 18.

Ἀπορριπτομένης τῆς τροπολογίας τῶν κ.κ. Σίδερη, Μπότσαρη κλπ. περὶ προ-θήκης εἰδικοῦ ἄρθρου ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἄλλων μερῶν.

Ὁ κ. **Μ. Μαντᾶς** παρακαλῶ λέγει, νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ νομοσχεδίου μία διάταξις καθ' ἣν, ἐὰν τὸ Κράτος θελήσῃ νὰ βοηθήσῃ τὸν ὀργανισμὸν καὶ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἱδρύσῃ λέσχης εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Ἀθηνῶν....

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Νὰμὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεός.

Μ. Μαντᾶς. Ὅταν, κ. Πρόεδρε, ἐλειτούργουν αἱ λέσχαι ἐδῶ αἱ Κοινότητες ἔπερνον ὡρισμένα ποσοστά.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν θὰ πάρουν πλέον ἀπὸ αὐτὴν τὴν τέχνην. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι πρὶν ὑποβληθῇ τὸ νομοσχέδιόν μου ἐγένοντο δάφοροι προτάσεις περὶ ἱδρύσεως μεγάλων προσοδοφόρων χαρτοπαιγνίων καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους μάλιστα τοὺς ὁποίους συμπαθῶ καὶ τοὺς εἶπα ὅτι ὅσον ζῶ δὲν θὰ γίνουν χαρτοπαίγνια καὶ ὅτι ὅταν πεθάνω θὰ ἀφίσω διαθήκη εἰς τὰ παιδιά μου νὰ τηρήσουν τὴν αὐτὴν τακτικήν. (Χειροκροτήματα).

Μετ' ὀλίγα γίνεται δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Ὁ κ. **Κ. Βουδούρης** παρατηρεῖ ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ αὐτῆς τῆς συζητήσεως εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συστήσῃ ὅπως ἀπαγορευθοῦν τὰ χαρτοπαίγνια εἰς τὸ Λουτράκι καὶ ἀλλαχοῦ διὰ τοὺς ἰδίους λόγους καὶ θὰ ἔχετε, λέγει τὴν εὐγνωμοσύνην ὅλου τοῦ κόσμου.

Α. Παπαναστασίου. Εἴμεθα σύμφωνοι, λέγει, ἀλλὰ νὰ ληφθοῦν μέτρα καὶ διὰ τὰ ἐντὸς τῶν πόλεων χαρτοπαίγνια.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Τί θέλετε νὰ κάμω ἀφοῦ καὶ ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἔδωκα ἄδειαν διὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀναπήρους νὰ παίξουν;

Σ. Ἀνθρακόπουλος. Εἶναι λέγει, καὶ τὰ χαρτοπαίγνια τὰ μυστικὰ ἐντὸς τῶν πόλεων τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀπαγορευθοῦν καθὼς καὶ τὰ χαρτοπαίγνια τῶν ἱπποδρομιῶν.

Γίνεται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω:

Περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου.

Ἄρθρον 1.

1. Συνιστᾶται Αὐτόνομος Ὀργανισμὸς ἀποτελῶν νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Αὐτόνομος Ὀργανισμὸς πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου» ὑπαγόμενος γενικῶς εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

2. Σεισμοπαθὴς περιφέρεια εἶναι ἡ περιλαμβάνουσα τὰς κοινότητας τῶν τέως δήμων Κορίνθου καὶ Περαχωριτῶν. Σεισμοπαθεῖς κοινότητες ἕξω τῶν ἀνωτέρω τέως δήμων περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀνωτέρω περιφέρειαν τῇ αἰτήσει των, ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 2.

1. Σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου εἶνε :

α') Ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ καταστραφέντων κτιρίων τῆς σεισμοπαθοῦς περιφερείας.

β') Ἡ ἀποκατάστασις τῆς λειτουργίας τῆς λουτροπόλεως Λουτρακίου, ἡ κατασκευὴ νέων ἔργων ἐν αὐτῇ καὶ ἐν γένει ὁ ἐξωραϊσμὸς τῆς κωμοπόλεως καὶ τῶν λουτρῶν κατὰ πρότυπον τῶν μεγάλων λουτροπόλεων τῆς Ἑσπερίας, ὡς καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν.

γ') Ἡ διαρρύθμισις σχεδίων πόλεων καὶ κωμῶν τῆς σεισμοπλήκτου περιφερείας καὶ ἡ πραγμάτωσις παντὸς κοινωφελοῦς σκοποῦ, οἷον ὁδῶν, λιμενικῶν καὶ ὑδραυλικῶν ἔργων, μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων κλπ. καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν. Εἰδικῶς διὰ τὴν λουτρόπολιν Λουτρακίου ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις ξενοδοχείων, θεάτρων καὶ παντὸς ἐξωραϊστικοῦ καὶ ψυχαγωγικοῦ ἔργου.

καὶ δ') γενικώτερον ἡ λῆψις παντὸς μέτρου σκοποῦντος τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς παθούσης περιφερείας.

2. Διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἀνατεθεμένου τῷ Α. Ο. Σ. Κ. ἔργου παραχωρεῖται ἡ ἀποκλειστικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς ὑφισταμένης ἐν Λουτρακίῳ Λέσχης (Καζίνου) δι' ὁλόκληρον τὸν χρόνον τῆς διαρκείας τοῦ Ὀργανισμοῦ εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ εἴτε δι' ἐκχωρήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεώς της εἰς Ἑταιρείαν. Ἡ παραχώρησις τῆς Λέσχης ταύτης γενήσεται διὰ Διατάγματος ἐκδοθησομένου ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν. Ἀπαγορεύεται ἡ λειτουργία οἱασδήποτε Λέσχης τυχηρῶν παιγνιδίων (Καζίνου) εἰς ἀκτῖνα 150 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς λουτροπόλεως Λουτρακίου.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διάρκεια τοῦ Α.Ο.Σ.Κ. ὁρίζεται 40ετής.

Ἄρθρον 4.

Πόροι τοῦ Α. Ο. Σ. Κ. εἶναι:

α') Τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε συλλεγέντων καὶ ἐφεξῆς τυχὸν συλλεχθησομένων ἐράνων ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας.

β') Ἡ ἐτησία ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους ἡ ἀναγραφομένη ἑκάστοτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ του.

γ') Αἱ πρόσοδοι τοῦ ὀργανισμοῦ ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ τιθεμένων ἔργων καὶ σκοπῶν.

δ') Αἱ τυχὸν ὑπαγόμεναι εἰς τὸν Ὀργανισμὸν κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ δωρεαὶ ὡς καὶ πᾶς οἱοσδήποτε πόρος προερχόμενος ἐξ εἰσφορῶν ἢ τοπικῶν φορολογιῶν τῆς σεισμοπαθοῦς περιφερείας, ἐπιβαλλομένων δι' εἰδικῶν νόμων.

"Αρθρον 5.

1. Ὁ Α. Ο. Σ. Κ. διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐξ ἐννέα μελῶν ἤτοι 1) τοῦ Μητροπολίτου Κορινθίας, 2) τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, 3) ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, 4) ἐξ ἑνὸς μέλους ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν, 5) ἐκ τριῶν διευθυντῶν τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁριζομένων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ 6) ἐκ δύο μελῶν ἐκλεγομένων ἑνὸς μὲν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου, ἑτέρου δὲ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος.

2. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τοῦ Πολυτεχνείου καὶ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, καὶ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν ὁρίζεται πενταετὴς μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπανεκλογῆς αὐτῶν.

3. Τὸ Διοικητ. Συμβούλιον δύναται νὰ ἐνισχυθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ μέχρι τριῶν ἔτι μελῶν, ἐκλεγομένων παρὰ τοῦ ἰδίου κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτοῦ, καὶ τριῶν ἔτι μελῶν ἐκλεγομένων ἀνὰ ἓν ὑπὸ τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων Κορίνθου καὶ Λουτρακίου καὶ τοῦ Συνδέσμου τῆς Ἑνώσεως Κοινοτήτων δυτικῆς Βόχας. Τὰ τρία ταῦτα μέλη θὰ ἔχωσι συμβουλευτικὴν μόνον ψῆφον.

4. Τὰ ἐκλεγόμενα μέλη εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλων ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀποχωρούντων παραμένουσι μέχρι τέλους τῆς θητείας τῶν μελῶν ἅτινα ἀντικαθιστῶσι.

5. Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος αἱρετὰ μέλη καθὼς καὶ τὰ τοῦ 3ου ἑδαφίου τρία ἐπικουρικὰ μέλη δὲν δύνανται νὰ εἶνε βουλευταί, δήμαρχοι, δημοτικοὶ ἢ κοινοτικοὶ Σύμβουλοι.

6. Τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Μητροπολίτης Κορινθίας ἀναπληρωτὴς δὲ αὐτοῦ ὁρίζεται ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ κωλύματι τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὁρίζει ἕνα ἀντιπρόεδρον ἐκ τῶν αἱρετῶν αὐτοῦ μελῶν.

7. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως παρουσίᾳ τουλάχιστον τοῦ ἡμίσεος ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἀποφασίζει δὲ κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων.

8. Αἱ ὑπηρεσίαι τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρέχονται ἀμισθί, πλὴν τῶν μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς.

"Αρθρον 6.

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔχει ἅπασαν τὴν διοίκησιν τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθησομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 11 κανονισμῶν καὶ τῶν προτάσει αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐκδιδομένων καὶ δημοσιευομένων Προεδρ. Διαταγμάτων.

2. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ συστήσῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τριῶν μελῶν εἰς τὴν ὁποίαν μεταβιβάζει ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον μέρος τῶν δικαιωμάτων του.

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ συνεδριάζῃ καὶ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Ὀργανισμοῦ.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Α. Ο. Σ. Κ. ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐξεδηλοῦτο διαφωνία ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐκπροσωπούντων τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ εἰδικῶς ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δυναμένου ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ νὰ ἀκυρώσῃ τὰς πράξεις αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τὰς τροποποιήσῃ. Παρερχομένης τῆς ἄνω προθεσμίας ἄνευ ἀπαντήσεως, αἱ ἀποφάσεις θεωροῦνται ἔγκυροι καὶ δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

4. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἐν περιπτώσει κωλύματος ἐκπροσωπεῖ τὸν Α. Ο. Σ. Κ. ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς.

"Αρθρον 7.

1. Ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καταρτίζεται καὶ ἐγκρίνεται ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου ἑκάστου ἔτους ὁ προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος, ἀρχόμενον ἀπὸ 1 Ἀπριλίου.

2. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως ἑκάστης χρήσεως ἐγκρινόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλεται ἐντὸς τῆς δευτέρας τριμηνίας ἑκάστου ἔτους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

"Αρθρον 8.

Συνιστᾶται τριμελὴς Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἀπὸ 2 Συμβούλους τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁριζομένους ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ καὶ ἕνα διευθυντὴν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐξελέγχει τὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ καὶ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἥτις δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 9.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ὁ Α. Ο. Σ. Κ. δύναται νὰ συνάπτῃ δάνεια πάσης φύσεως ὑπὸ ὅρους ἐγκρινομένους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

2. Τὰ δάνεια ταῦτα δύνανται ν' ἀπαλλαγῶσι πάσης φορολογίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3. Εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως δανείων δι' ἀνωνύμων ὁμολογιῶν, αὗται εἰσάγονται ἀμέσως εἰς τὸ Χρηματιστήριον ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3632 καὶ δὲν ὑποβάλλονται εἰς πλειοψηφίαν τέλους ὑπὲρ τοῦ Χρηματιστηρίου.

4. Τὸ Δημόσιον προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ἐγγυηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρασχεθησομένων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν δανείων, ἡ σύμβασις ὅμως μεταξὺ τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ καὶ τῶν δανειστῶν δέον νὰ κυρωθῇ διὰ νόμου.

"Αρθρον 10.

1. Δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δύναται ὁ Α. Ο. Σ. Κ. νὰ ἀπαλλάσσηται ἑκάστοτε τῆς καταβολῆς εἰσαγωγικῶν δασμῶν δι' εἰσαγόμενα παρ' αὐτοῦ ὑλικὰ πάσης φύσεως διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων καὶ τὴν κατασκευὴν ἔργων.

2. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὰ ἐντὸς τῆς σεισμοπαθοῦς περιφερείας ἀνεγειρόμενα ἢ ἀνακαινιζόμενα κτίρια δύνανται νὰ ἀπαλλαγοῦν τοῦ φόρου οἰκοδομῶν καὶ οἱασδήποτε ἄλλης φορολογίας ἐπὶ μίαν δεκαετίαν.

"Αρθρον 11.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας ἐν γένει τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ κανονίζονται δι' εἰδικῶν κανονισμῶν καταρτιζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐγκρινομένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Συγκοινωνίας καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 12.

1. Καθ' ὅλην τὴν τεσσαρακονταετῆ διάρκειαν τοῦ Α. Ο. Σ. Κ. συνιστᾶται ὑπὲρ αὐτοῦ νόμιμος δουλεία ἐκμεταλλεύσεως

τῶν δικαιωμάτων τῶν Κοινοτήτων τοῦ τέως δήμου Περαχωριτῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς πηγὰς τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων δικαιωμάτων συναφῶν πρὸς τὰς ἰαματικὰς πηγὰς ἀντὶ καταβολῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἐτησίων ἐσόδων τῆς Κοινότητος κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸ τῶν σεισμῶν ηὐξημένου κατὰ 15 ο/ο. Οἱ ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐκμεταλλεύσεως τῶν πηγῶν πόροι θὰ διατίθενται προνομιακῶς διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς λειτουργίας τοῦ Λουτρακίου καὶ τὸν ἐν γένει ἐξωραϊσμὸν αὐτοῦ.

2. Πρὸς περιφρούρησιν τῆς γνησιότητος τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων ἀπαγορεύεται ἡ μετατόπισις τῶν ὑφισταμένων ἤδη πηγῶν αὐτῶν, μὴ ἀποκλειομένης τῆς διοχετεύσεως τοῦ ἐξ αὐτῶν πηγάζοντος ὕδατος ἐντὸς τοῦ ἑκάστοτε σχεδίου τῆς πόλεως.

3. Συνιστᾶται ἐπίσης ἰσόχρονος δουλεία ἐκμεταλλεύσεως ὑπὲρ τοῦ Α. Ο. Σ. Κ. ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἀνηκούσας αὐτῷ ἰαματικὰς πηγάς.

4. Συνιστᾶται ἐπίσης νόμιμος δουλεία ἐκμεταλλεύσεως ὑπὲρ τῆς Α. Ο. Σ. Κ. διὰ τεσσαράκοντα ἔτη ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ Δημοσίου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Ἀεροπορικὴν Ἄμυναν καὶ περιλαμβανομένων ἐντὸς ἀκτίνος δέκα χιλιομέτρων ἀπὸ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν Λουτρακίου.

"Αρθρον 13.

Αἱ ἀνεγερθησόμεναι ἐντὸς τῆς σεισμοπαθοῦς περιφερείας οἰκοδομαὶ δέον νὰ ἀνοικοδομηθῶσι κατὰ ἀντισεισμικὸν σύστημα, τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ ὑποχρεουμένου νὰ ἀρνηθῇ τὴν παροχὴν ἀδείας οἰκοδομῆς μὲ οἱονδήποτε ἄλλο σύστημα.

"Αρθρον 14.

1. Αἱ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Α. Ο. ἀναγκαῖαι κρινόμεναι ἀπαλλοτριώσεις θεωρούμεναι ὡς δημοσίου ὠφελείας. διατάσσονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ προτάσει τοῦ Συμβουλίου, ἐφαρμοζομένων τῶν κειμένων νόμων καὶ τηρουμένου τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος.

2. Αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἀπαλλοτριουμένων ἀκινήτων καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Α. Ο. Σ. Κ., ἐπ' ὀνόματι δ' αὐτοῦ, παρισταμένου ὡς διαδίκου, ἐνεργεῖται ἡ νόμιμος διαδικασία.

"Αρθρον 15.

1. Τὰ ὑπὸ τοῦ Α. Ο. χορηγηθησόμενα πρὸς ἐπισκευὴν ἢ ἀνοικοδόμησιν δάνεια δύνανται ν' ἀπαλλαγῶσι πάσης πληρωμῆς τόκου, τῆς ὑπηρεσίας των ταύτης βαρυνούσης τὴν περιουσίαν τοῦ Α. Ο. ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μέχρι ὀκτὼ ἐτῶν, ἀναλόγως τῆς ἐκ τῶν σεισμῶν ζημίας καὶ τῶν βαρυνόντων ἤδη τὰ ἀκίνητα προηγουμένων βαρῶν.

2. Αἱ ὑριστάμεναι ἤδη ὑποθῆκαι ἢ ἄλλα βάρη ἐπὶ τῶν σεισμοπλήκτων ἀκινήτων ἅτινα κατέστησαν ἄχρηστα πρὸς οἱανδήποτε ἐκμετάλλευσιν περιορίζονται ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ γηπέδου, καθοριζομένης πρὸ πάσης ἀνοικοδομήσεως ἢ ἐπισκευῆς κατὰ τὰ διὰ Π. Δ. ὁρισθησόμενα.

"Αρθρον 16.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ παράσχῃ διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὑπηρεσίας ἐνυποθήκων δανείων χορηγηθησομένων ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ ποσοῦ δραχ. 20.000.000 εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ξενοδοχείων ἢ ἰδιώτας τῆς λουτροπόλεως Λουτρακίου πρὸς ταχείαν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐνεργηθεισῶν ἢ ἐνεργηθησομένων ἐπισκευῶν τῶν ξενοδοχείων, λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἀμέσου ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας των, καὶ ἐπὶ ποσοστῷ τεσσαράκοντα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (45 ο/ο) τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου.

2. Ἡ κατανομὴ τῶν ἀνωτέρω δανείων γενήσεται ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεων τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τοιούτων ὑποβαλλομένων ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τῶν εἴκοσι ἑκατομμυρίων.

"Αρθρον 17.

1. Ἐγκρίνεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δαπάνη μέχρι δραχ. ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων (75.000.000) διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐν γένει ἀντίληψιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς περιφερείας Κορινθίας, ὡς καὶ διὰ τὴν προσωρινὴν στέγασιν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπηρεσιῶν τῆς περιφερείας ταύτης.

2. Αἱ δαπάναι εἰς ἃς διετέθη ἢ διατεθήσεται τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένης κατόπιν προτάσεως τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς κλπ. ὁ τρόπος δὲ τῆς ἐκτελέσεως καὶ τῆς δικαιολογήσεως τῶν δαπανῶν ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ὑγιεινῆς κλπ. καὶ κατὰ παρέκκλισιν ἔτι τῶν κειμένων σχετικῶν διατάξεων ὅπου ἡ τήρησις αὐτῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καθίσταται ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατος. Προκειμένου περὶ δαπανῶν ἐκτελουμένων δι' ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως καὶ δικαιολογήσεως τῶν δαπανῶν ἐκδίδεται ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας καὶ Ὑγιεινῆς κλπ.

3. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ὑγιεινῆς κλπ. ἐγγράφεται ὑπὸ ἴδιον ἄρθρον πίστωσις μέχρι τοῦ διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένου ποσοῦ. εἰς βάρος τῆς ὁποίας ἐκδίδονται τὰ ἀπαιτούμενα χρηματικὰ ἐντάλματα πληρωμῆς ἢ καὶ ἀποπληρωμῆς.

"Αρθρον 18.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διαρκείας τοῦ Ὀργανισμοῦ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἡ ἐφεξῆς ἁρμοδιότης ἐπὶ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὑπαγομένων ἢ ὑπαχθησομένων ζητημάτων, ὡς καὶ ὁ τρόπος διευθετήσεως πάσης ἐκρεμοῦς σχέσεως αὐτοῦ θέλουσι κανονισθῆ διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Μεθ' ὃ, προτάσει τοῦ κ. **Π. Βουρλούμη** (Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), γίνεται δεκτὸν εἰς α'. συζήτησιν κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον τὸ σχέδιον νόμου «περὶ βιομηχανικῆς πίστεως».

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Παρακαλῶ, λέγει, τὴν Βουλὴν ὅπως διακοπτομένης τῆς συζητήσεως τῶν ἐπερωτήσεων ἐπιτραπῇ εἰς τὸν εἰσηγητὴν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν πρότασιν περὶ κατηγορίας καὶ διώξεως Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν τῆς δικτατορίας διὰ κοινὰ ποινικὰ ἀδικήματα.

Ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** παρατηρεῖ ὅτι εἶναι περιττὴ πᾶσα συζήτησις, διότι σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρον 49 τοῦ εἰδικοῦ νόμου δὲν χρειάζεται συζήτησις διὰ τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀλλὰ πρέπει μόνον νὰ σχηματισθῇ ἡ Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπή.

Ε. Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Ἡ συζήτησις ὑποθέτω θὰ περιορισθῇ εἰς τὴν εἰσήγησιν ἣν θὰ κάμῃ ὁ κ. Ἀβραάμ.

Ὁ κ. **Ι. Μουντζουρίδης** παρατηρεῖ ὅτι οὕτω μὲ τὰς παρεμβαλλομένας συζητήσεις ἄλλων ἀντικειμένων κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἐλέγχου, κατωρθώθη νὰ μὴ γίνεται ἔλεγχος, διότι αἱ ἐπερωτήσεις τῶν ἀντιπολιτευομένων χρονίζουν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δὲν παρεβίασε, τονίζει, ποτὲ ἡ Κυβέρνησις τὸν Κανονισμόν, πάντοτε παρεκάλεσε νὰ δεχθῇ ἡ Βουλὴ παρεκκλίσεις ἀπὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως. Ἐὰν σήμερον ἐγένετο Νομοθετικὴ ἐργασία, ἐγένετο κατόπιν συνεννοήσεως τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ κ. Τσαλδάρη καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Π. Τσαλδάρης. Ἀληθῶς, λέγει, ἐγένετο ἡ συζήτησις αὐτὴ κατὰ παραχώρησιν. Ὁ κ. Βουλευτὴς ὅμως παρετή-

ρησεν ὅτι ἐπανειλημμένως ἐγένετο παρέκκλησις ἀπὸ τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου. Ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τῶν ἐπερωτήσεων πληροῦται ἀπὸ τοὺς ψίλους τῆς Κυβερνήσεως. Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς αἱ ἐπερωτήσεις τῶν ἀπόντων τοὐλάχιστον νὰ διαγράφωνται.

Κ. Ζαβιτζιάνος (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἡ παρέκκλισις ἔγινεν ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, διότι ὁ κ. Μαντὰς μὴ παρατηρήσας συνεζήτησε 4—5 ἐπερωτήσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂς ἐξετασθῇ πάντως τὸ ζήτημα ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ.

Π. Τσαλδάρης. Πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει, τονίζει, ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἐπερωτήσεων εἶναι δικαίωμα τῶν ἐπερωτώντων. Ἐν προκειμένῳ παρακαλῶ τοὺς ἐπερωτῶντας βουλευτὰς μου νὰ δεχθοῦν τὰ παραιτηθοῦν.

Ὁ κ. **Ι. Μαντζουρίδης** δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται.

Παραιτουμένων καὶ τῶν λοιπῶν ἄρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ κατηγορίας καὶ διώξεως Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν τῆς δικτατορίας διὰ κοινὰ ποινικὰ ἀδικήματα, καὶ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Ν. Ἀβραὰμ ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς: εἶναι γνωστόν, ὅτι εἰς τὸ δικτατορικὸν καθεστὼς ἀπεδόθησαν πλὴν τῶν ἀμνηστευθεισῶν παραβάσεων καὶ κατηγορίαι αἱ ὁποῖαι φέρουν ἔκδηλον τὸν χαρακτῆρα τῆς παραβάσεως τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου. Εἰς τὸ ἀμνηστευτικὸν διάταγμα ἡ Κυβέρνησις ἐτόνισεν ὅτι ἐπιφυλλάσσεται τὴν δίωξιν διὰ τὰς παραβάσεις ταύτας δι' ἃς κατήσχυνε ἑαυτὸ τὸ δικτατορικὸν καθεστώς. Εἶναι γνωστόν, συνεχίζει, ὅτι ἡ δίωξις ἤρχισεν ἀμέσως μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς δικτατορίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως Κονδύλη διὰ τῆς συστάσεως Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου καταλήξαντος εἰς ὡρισμένα πορίσματα.

Συνεχίζων, λέγει, ὅτι αἱ προϋποθέσεις καὶ αἱ συνθῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐξελέγη ἡ παροῦσα Βουλὴ εἶναι ἐντελῶς διάφοροι ἐκείνων ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐξελέγη ἡ προκάτοχος Βουλὴ διαδεχθεῖσα μίαν Ἐπαναστατικὴν Κυβέρνησιν καὶ συνεχίσασα τὴν ὑπ' ἐκείνης ἀρξαμένην δίωξιν. Ὅταν ἐδόθη μία λαϊκὴ ἐντολὴ ὑπ' ὄψει τοῦ λαοῦ ὑπῆρχε τὸ γεγονὸς τῆς ἀπολύσεως τοῦ τέως Δικτάτορος καὶ τῆς τάξεως τῆς διώξεως τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικτατορίας δι' ἀκυρώσεως καὶ τῶν καταδικαστικῶν ἐγγράφων. Ἐὰν συνιστᾶτο ἡ Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Νόμου περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ αὕτη εἰσαγγελικὰ καθήκοντα καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ δέχεται ἀκόμη καὶ σήμερον μηνύσεις κατ' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικτατορίας, τὸ ὁποῖον θὰ προσέδιδεν ἀναγκαίως τὴν ἰδιότητα τοῦ κατηγορουμένου εἰς ὅλους τοὺς Ὑπουργούς. Τοῦτο ὅμως ἀντίκειται εἰς τὴν λαϊκὴν ἐντολὴν καὶ εἰς τὸ αἴσθημα τῆς παρούσης Βουλῆς. Ἡ μήνυσις περιωρίσθη εἰς τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα ἀδικήματα, διότι ἐπὶ τούτων ἔκριναν οἱ ὑποβαλόντες αὐτὴν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δίωξις χωρὶς νὰ κωλύωνται ἄλλοι 20 Βουλευταὶ νὰ ὑποβάλουν ἄλλην μήνυσιν, δι' ὅσα ἀδικήματα ἄλλοι νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δίωξις.

Ὁ κ. **Ν. Μπακόπουλος** ἐρωτᾷ ποῖοι λόγοι ἔπεισαν τοὺς ὑποβαλόντας τὴν πρότασιν νὰ παραλείψουν ὡρισμένας παραπεμπτικὰς προτάσεις.

Ὁ κ. **Ν. Ἀβραὰμ** λέγει ὅτι οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχον οἱ μηνύσαντες νὰ σεβασθοῦν ὅλας τὰς προτάσεις τῆς Ἀνακριτικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔκριναν δὲ ὅτι αἱ ἐν μέρει παυσάσῃ παραληφθεῖσαι πράξεις εἶναι αἱ σοβαρώτεραι καὶ αἱ ὁποσδήποτε μὴ δυνάμεναι νὰ μείνουν ἀδιάκοπος. Περαίνων, λέγει ὅτι διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἀνακριτικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς οὐδεμίαν δύναται νὰ διατυπώσῃ κρίσιν, ἵνα μὴ θεωρηθῇ ἔχων οἱανδήποτε προκατάληψιν. Εἰσηγεῖται, λέγει, ἁπλῶς μίαν μήνυσιν χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ προκαταλάβῃ τὴν Βουλὴν ἡ ὁποία μόνη εἶναι ἁρμοδία νὰ παραδεχθῇ ταύτην καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς διώξεως καὶ ἡ ὁποία μόνη ἐν προκειμένῳ ἀσκεῖ ἐλευθέρως δικαστικὰ καθήκοντα.

Ὁ κ. **Α. Παπανατασίου** λέγει ὅτι δι' ὅσων εἶπεν ὁ προλαλήσας ἔθιξε τὴν προηγουμένην Βουλήν. Διότι εἶπεν ὅτι ὑπὸ ἄλλας συνθήκας ἐξελέγη ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ καὶ ὑπὸ ἄλλας ἡ παροῦσα, τοῦτο δὲ ἐξεταζόμενον ἐν συνδυασμῷ μὲ ἀναφορὰν ὑποβληθεῖσαν ἐκ μέρους τοῦ Βουλευτοῦ Ζακυνθου, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ οὗτος ἔλεγεν ὅτι ἔπεσε θῦμα ἀντιπάλων θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι ὑπονοεῖ, ὅτι ἡ παρελθοῦσα Βουλὴ ἦτο ἐπηρεασμένη. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα βεβαίως δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διοχθῶσι ταῦτα ἀπὸ θιασώτας τῶν θεωριῶν καὶ τῶν πράξεων τῆς Δικτατορίας. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὰ ἐγκλήματα τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Δικαίου πρέπει νὰ ἐξάρῃ τις τὴν ἀμεροληψίαν καὶ τὴν φιλεργίαν τῆς προαγομένης Ἐπιτροπῆς. Περαίνων, τονίζει, ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη νέας εἰσηγήσεως ὑπῆρχεν, ἀλλ' ὅτι ἐπιβάλλεται πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων συζητήσεων καὶ ἵνα δοθῇ τέρμα εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν νὰ προβῇ ἀμέσως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν σύστασιν ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπανέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων

Ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Γ. Ἡσαΐα σχετικῶς μὲ τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

Ὁ κ. **Ι. Μιτουρνιᾶς** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργὸν ὅπως διατάξῃ τὴν ἐπισκευὴν τῆς γεφύρας τῆς ἐνούσης τὴν κοινότητα Κομήτου τῆς Καρύστου μὲ τὴς πόλεως Καρύστου, καθόσον κατ' ἔτος τὸν χειμῶνα πολλὰ κτήνη πνίγονται, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνθρωποι ἐκ τῆς ἐλλείψεως γεφύρας, τὸ αὐτὸ λέγει συμβαίνει καὶ εἰς τὴν κοινότητα Βούσεως τῶν Κονιστρῶν. Ἐπίσης συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας νὰ ἀποστείλῃ εἰδικὸν ὑδραυλικὸν εἰς Ἄνω Ποταμιὰν τῆς Κύμης ἵνα ὑποδείξῃ εἰς τοὺς κατοίκους τρόπον ὑδρεύσεως.

Παρακαλεῖ ἐπίσης ὅπως χαρηγηθῇ ἡ ἀναγκαία πίστωσις πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ὁδῶν ἀπὸ Γεφύρας Πλατάνας τῆς Κύμης μέχρι γεφύρας Ὀξυλίθου, ὁρίου Αὐλωναρίου καὶ ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας εἰς γέφυραν Στοτεινῆς. Ἐπίσης πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ὁδοῦ Σκύρου Λιναριᾶς. Ἐρωτᾷ ὡσαύτως διατὶ ὁ νομομηχανικὸς Εὐβοίας δὲν μετέβη καίτοι διαταχθεὶς εἰς Κάρυστον ἵνα συνάξῃ τὴν μελέτην καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος, ὡς καὶ διατὶ δὲν διετάχθη μελέτη πρὸς κατασκευὴν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Καρύστου—Χαλκίδος μὲ ἀφετηρίαν τὴν κοινότητα Πλατανιστοῦ τῆς Καρύστου.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας) λέγει ὅτι σήμερον τὸ Συμβούλιον ἠσχολήθη μὲ τὰ ζητήματα ταῦτα καὶ ἔλαβε σχετικὰς ἀποφάσεις.

Μεθ' ὅ, ἀναβαλλομένων τῶν λοιπῶν ἐπερωτήσεων, λύεται συναινέσει τῆς Βουλῆς ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8 καὶ 15' διὰ τὴν 4 1/2 μ.μ. τῆς αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰπ. Κουτσίνας
Γ. Βοραζάνης

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ